

په پامی خواکان

PDF4Kurd

سەر بەست خەسەرەو عارف

گتیبی
په پامی خواگان
نوسینی سه ربهست خه سره و تارن

ISBN 978-82997856-2-4

هه ر دهستنیو وردان و گوپیگردنیك سزای پاسایی
له واپه

په پوهندی : 0047 -46433863

004733048041

Sari-ari@onlin.no

نهم گتیبه باوه پری منه پروردهی چوارسال

پیرگردنه ووه و دارشتنه

2004 تا ووه گو و 2008

تاپتۇرى رۇڭگارى

كاتىك فلچەكانم بۇ ھەلناگىرېت، وئىنەي رېستەكان دەكىشىم چۈنكى من نووسەرىكى ھونەر مەندىم، ناگادار بە رېستەكانى من تابلۇن. داستانەكانم ھونەرن، فەرموودەكانم فەلسەفەي خامۇش. ووتەكانى من ھىندەي فرېشەتەكان جوانن. ئەم كىتتې باوهرى جوانى وئايىنىي مەن. من نىازمەندىم بە خەندەكان جىھان لە پېس بوون رۇڭگار بىكەم. مېرولەكان باوهرىيان بە مەن: ئەوان لەشكرى گىيانىي مەن. مەرۇف بوونەوهرىكى زۇر سەرسوورپىنە، ھەر لە خۇيانەوہ خواوہندىيان تاك و تەنھا كر دووہو ھەموو عەيب و عارو شەروشەيتان و فەرتەنەكانىيان خىستوتە ئەستوى ئەو! ھەرچى ھەلدەستىت دەلېت: خوا يەكەو نايىت بەدوو.

مەرۇف بوونەوهرىكى سەرسوورپىن و سەيرە! بەلام لە باوهرى مەن: مەرۇف بۇ نژايەتى تەبىعەت و خواوہندو ژيان نروسەت نەبوو، بەلكو زادەي خىرېكى مولىقە و ئامانجى بە ھارمۇنى بوونە لەگەل ئەو تەوہرو ھىزو كرگارە ئەفسانەيىيانە! چۈنكى مەرۇف خۇي ئەفسانەيەكى پېرۇزە. جىگەي ناخە كە پەروەردە بە نرېژايى مېژو ئاشناي كر دووین بە شەر و كىشمەكىش لەگەل ھەموو ھىزەكاندا و تەنانەت مەرۇف لەگەل خوروى خۇشيدا ناكۆك و نژ و ناجۆرە و نژ بە سروسىتى خۇيەتى. لەم كىتتېنا.. من باسى ئەفسانەكانى جەوھەرى زاتىك دەكەم كە مەرۇفايەتى پىشتيان تىي كر دووہ و ئەويش لە مەملەكەتى خەونەكانى خۇيدا. نالېم گىرى خوار دووہ.. بەلكو ھارمۇنى دەژى و ھەست بە ژيان دەكا و نىازمەندە بە خەندەكانى جىھان رۇڭگار بىكات.

ھەست بەوہ دەكات كە وەك مەرۇف خواوہنى خواوہند و فرېشەتە و نېوو خواوہن بەھرەكانى خۇيەتى.. ئەو تەنھا جوانى دەپەرستى و باقىي ئايىن و مەزھەب و باوہرەكانى مېژووى خۇي بۇ كر دوون بە تابلۇ و لە كىتتېكانىدا پىشكەشى ئېوہى دەكات.

مەرۇفكە ھەست بە بەھرى جوانى دەكات و خەو بە رۇخسارى خواو پىغەمبەر و فرېشەتەكانەوہ دەبىنىت. جا بە ھەلە تىي مەگەن. بەلكو ھەول بەدن لە كاتى خويندەوہى ئەم كىتتېنا. كەمىك بەسەر خۇتاندا بچنەوہ. چۈنكى پالەوانى ئەم داستان و تابلۇيانە. خوروى جەزەرتى نوحە و باسى ئەوتان بۇ دەكات و دەفەر موئىت: من باوك و بايىرەي ھەموو پىغەمبەرەكانتەنم.. نژايەتىم مەكەن.. چۈنكى من باس لە جوانىيە شاراوەكان و نرېويىيە باوہكان دەكەم. مېش خواوہندى خۇم ھەيە و سەرقرتم مەكەن. رېگەم بەدن خەو بە جوانىيەوہ بىنىم و باس لە بە جىھانى كرېنى جوانى دەكەم.

نالېم من گوناحم نەكر دووہ.. بەلام دەتوانم بەلېن بەخۇم بەدەم كە لە خۇم خۇش دەبم. لە گوناحەكانى خۇم خۇش بووم و لەم كىتتېنا باس لە جىھانىك دەكەم كە ھەم ئەفسانە و ھەم راستى و ھەم فەنتازىيە.. دەشېت نوئى نەبىت.. بەلام شىتىك كە من دەموئىت بىلېم ئەوہى كە گوناح نىيە خواوہند زۇر بىت! سەيرىش نەبىت بەلاتانەوہ گەر بىلېم: من ھەست بە نەستى بوونەوہر دەكەم. لەھەر دۇخىكدا.. لەھەر نېرېكى ئەم كىتتېنا مېنىكى جوان پەرست خۇي مەلاس ناوہ و دەزانىت چۇن بەسەر باوهرى خۇيدا بچىتتەوہ. دەزانىت بنووسىت.. بىبىنىت.

بەم كۆتۈپ، مەن باسى ئەو خەونانە دەكەم كە خەزەرتى خدرى زىندە = پىرشالىيار - لەيادى مەندا نەخشى كىنشاون. ھەرۇھە باس لە بىئولاتى و بىئالائى مىللەتى نوح دەكەم. دەمەوئىت كەرامەت بەكەم بە بەرگىكى نوئى و لەبەرى جىھانى بەكەم. مەن ھونەر مەندىكى راستى پەرورەم: ئەگەر راستەقىنە لە دەرەۋەى بوونەۋەرىشدا بىت، مەن ھەستى پى دەكەم، ئەگەر راستى خواۋەند بىت بە چاۋەكەنى ھەست دەيىنىم. مەن ھەستى پەيامەكەنى زەردەشت م. مەسىح پىرۆز و جوان و مەتىن دەيىنە لە يادى بوونەۋەرىدا. ئەم كۆتۈپ زەمىنىيە: باسى پەيامى خواكان دەكات. باسى پەيامى پرگارى و ناۋەرۈكى فەلسەفەى ئاكار دەكات. مژدەيەكى ھەم بىرىنە و ھەم نوئى و باسى چاۋەكەنى مەرۋقى سەرەتاۋ ھەلگىرى پەيامى خۇر دەكات. كەنىسە و مژگەوت و پەرسىتگاكان و ئاتەشگاكان دەكات بە تۆپىكى ئاگرىن و مەتىن: كە جەۋھەرى ھەستى فېمىنىزىمى ئىستاتىكە و لە مەنۋە دەكات بە ئىۋە.

لەم كۆتۈپەدا كات ۋەستاۋە. كات و شوپىن جەۋھەرىيان لە ھەستى مەنى بى مەنۋادا سېر بوۋە. كات و شوپىن سەرى خۇيان ھەلگرتوۋە و نازانن پرو لە كوئى بەكەن! باسى سەر لىشىۋاندىنى خواكان و خۇدى خواۋەند دەكات. كە لە تاۋ خۇين پىژى و خۇينخۇرى مەرۋقى - زەندەقىان چوۋە لە ئاسمانەكاندا و بە دان: نىنۋكى خۇيان دەگەرن لە ھەشمەت و توۋرەيى و ترسانيان لە كىردەۋەى دىۋەكان! ناۋپىرن دابەزەنەۋە ناۋمان - تا ئەو كاتەى خۇمان ۋەك ئەۋەى مەرۋقى پىرۆز كۆش نەكەين. دەترسن لە ئاتاجى كىردەۋەكانمان.

بۇيە مەن بە نەركم زانى ۋاز لە ھەۋەس و خۇزگە و ئومىدەكانى خۇم بەنىم و دانىشم و باسى جەۋھەرى ھەستى بوونەۋەرتان بۇ بەكەم و بە رابەرەكانتان - بە ئافەرەتەكانتان بەفەر موموم: دانىشن، بىر بەكەنۋە و چاۋان بىننە سەر يەك و دەستى پىز بىننە سەر سىنگتان بۇ تابلۇكانى ناۋ ئەم كۆتۈپ پىرۆزە. چونكە لىرەدا ناۋاكانى مەن ھەرۇھە خۇزگەى مەن دەكات بە موۋقەدەسەت. ۋاتە دەكات بە ھەستى بوونەۋەر. بەلى: لەم كۆتۈپەدا ھەرەشە و گلەيى و سكالاکانم دەكات بە رەحمى بوونەۋەر. باسى كەرامەتى خەزەرتى نوح دەكەين بە فېلمىكى نوئى - تا جىھان باسى ئەفسانەى نوح بىكەت بۇ ۋەجەى باھاتوۋتان. چونكە مەرۋقى ۋا خەرىكە بوون و بونىيانى خۇى تەفرو توۋنا دەكات. بوونەۋەر و خاۋا خواكان سەرىيان لى تىكچوۋە و مەن دەكەن بە دەمراستى خۇيان - تا بە ئايىنەكانتان بەفەر موموم، كە نوح باۋكە گەۋرەى ھەموۋ پىنەمبەرەكانتانە و لەسەرتانە پىزى لى بىگرن. دىرختى زەمان لەسەر سەرى رواۋە و ئىۋە نايىنن. جا تىكايە پەندى لەم كۆتۈپە ۋەر بىگرن.

چونكە خواۋەندى نوح - ئەو خاۋايە نىيە كە ئىۋە تىي گەيشتوۋن. مەن باسى ئەۋۋ خۇم و خواكان و فرىشتەكانى خۇمتان بۇ بەكەم. دەزانم كارىكى باش دەكەم. خواۋەندى مەن لەم كۆتۈپەدا: ھەستى نانۋيە. ئەم كۆتۈپە باس لە ئايىن ناكات. بەلكو مەرۋقى فېرى ناسىنى جەۋھەرى جوانى دەكات. خەز دەكەم بىرواتان فېر بەكەم، بىرواھىنان بە رەمەكى جوانى. جا فەرموۋن، بزانن ھەستى ھونەر چى دەلىت. دەزانم لە ئەنجامدا ھاورام دەبىت و نان دەنى بەۋەدا كە ژيان و جىھان - بە خەندەكانمان پرگارى دەبىت. گەر بمانەۋىت دەتوانىن سەرى بەر زمان بەكەين بە رەحمى بوونەۋەرىداۋ فېرى بەزەيى و لوتف و جوانى بىن لە خواۋەند و خواۋەندەكان و لە فرىشتەكانەۋە. چونكە ئەۋان لە ئىمەن. دەزانم لىشم دەبوۋرن گەر بەشانازىيەۋە پىتانى بلېم: خواۋەند و خواكان و فرىشتەكانى مەن زوۋرەيان مېينەن. مەن پىم وايە كە مەرۋقى كارىكى چاك دەكات گەر خاۋەنى خاۋايەك بىت. چونكە بوونى خواۋەند چاترە لە نەبوۋنى - لە جەۋھەرى كەسىتىماندا. سەر بەست

ووتەپەك دەربارەي ئاۋەرۈك

من به زمانی پەتى وپەسەنى دايك دەنووسم و دەدویم. كۆمەلىك باسى سەير بۇ مىللەتكەم دەگىرپەوه. به فەرمودەكانم نیازمه مىللەتكەم فیزی دابو راستی پەرسى بكم. دەمویت بلیم ژیان عەبەس یان بیهوودەبی نییه. ژیان مانایەكى به نرختری هەیه.

لەم كتیبهدا مژدەى هاتنەوهی گیانی حەزرتی نوح بەمیلەتانی جیهان پادەگەیهنم. چونكە میژو و پروناوەكانی دووپات دەبنەوه.

لەم كتیبهدا ئەوی باوەربار زیندانە له بەستەلەكەكانی قوتیدا.. هەژدەسالە: زیندانە له ناو زیندانێكى له شەخەتە دروست بوو. باو باران، خاك وئاگر یاوەر و هاو دەمی هەمیشەیی ئەون. ئەویش له بیئولاتیدا، به بی ئالا، به بی ئەوین دەژی.. تا ئەو كاتەى كات پادەوهستیت؛ و تیايدا ئەو ئازاد دەبیت. من ئەركی بوون به ئەو دەكیشم لەم كتیبهدا؛ كه هاوړیكانم پینان شەرمە بیخویننەوه. و تێم ناگەن. بەلام ئەم كتیبه باس لەوه دەكات؛ كه پۆژیک له رۆژان (له داهاتویدا) له بیستوو یەكەمی ئەورۆژنا شەپۆلەكان توورە دەبن، به شەق بەر دەبنە ویزەى زیندانە شەخەتەبیەكان.. حەزرتی نوح له زیندان رزگار دەكەن.

بەلام ئەو چیتەر له مرۆفێكى ئاسایی ناچیت. بەلكو بووه به بوونەوهریكى تاییەت ودرەختی زەمان له سەر سەرى پرواوه.. بالای هیندەى بالای بوونەوهر بەرزە: لق و پۆپی چر تەنراوه به گەلای گیانی پیرۆز.. هەزاران هەزار لای گەلای شینووی گرتوووه. گەلای لاشینووی سپی.. گەلاكان گیانی حەزرتی مەسیح و ماریاكانی جیهانە كه له مۆزەخانەكانی جیهان قووتار دەبن.. گیانی مندالانى ئەنفال وناكازاکی و لەپرسا مردووەكانی ئەفریقا و هۆلۆ كۆستن.

دیت، چونكە لەناوماندا، دیت سەرى لەئاسمانەو پییەكانی له زەمین.. كه دەروات باو هەواو ئاگرو بۆرگان. شەپۆلەكان هەلدەستنه سەر پێ بۆ ریزلینان لهو.. خاك گۆی بۆ رادیریت؛ گشتیان وەك پالەوانی گیانی، پاریزگاری لهو دەكەن. ئەو پەيامی ئاگرینی = ئارارات- ی پییە. ئەو منیكى ئازادم! من ئەویكى پەتیم له داهینان و یەكبوونی گیاندا.

ئەو دیت، بەناوتاندا تیدەپەیت، كه دەروات، جی پیكانی سەوز دەبیت، چونكە پرە له چیرۆكى مەزن، له ئاستانی نەبەرد، پرە له باسى گەشتەكانی به ناو هەسارەكاندا. چونكە ئەو هەژدە سالی زیندان بوونی به گیان ناسییووه بردۆتە سەر.. ئیستا ئەو لەناو وشەكانی ئەم كتیبه زەمینیه پیرۆزەدا دەژی.. بیئولات و بیئالو بیكەس و بیناوه لەناوتاندا.. ئازادەو دەگەریت. من ئەوم.. ئەویش منە. جا ئەمە راستییەكى گومان لێكراویش بیت، ئەو هتا لەبەر دەستتدا.. بیانخوینەرەوه؛ چونكە باسى كەرامەتى باوكی پیغەمبەرەكان دەكات.

من كیم؟.. بابایەكم هونەرمەندو عاشق. دەگەریم بەدوای عیشقا.. من نمایندەى باوەرى ئەوم.. من لەقلەقێكى پیرۆزم، جالجالۆكەى سپی پیرۆز، و پیرشالیارو خودی حەزرتی نوحم.. ئەم كتیبه هاو ناویته بوونی زاتە له تەوهریكى هەمیشەبییدا. چونكە ژیان هەمیشە دووپات دەبیتەوه. مرۆفی پیرۆز نامریت تا كۆی پەيامەكانی خۆی ئەگەیهنیت.

لەم کتێبدا؛ بە پەندەکانم باسی ژيانى گيانى ئەوى کوردتان بۆ دەکەم. بە مەروئەقايەتى و بە ديوەکانى ناتۆ دەلێم؛ ناوەشتين، شەرم بکەن، کاتى ئەو هاتوو بەسەر خۆتاندا بچنەو. چونکە وا توفانێکى تر بە رێوێه. ئەمجارەيان دەريازبوونتان ئاسان نيبه.

چونکە من زمانى باوکى پيرۆزتانم و لەناوتاندا هەست بە شەرمەزارى دەکەم. داواى حەقى ميللەتى کورد لە جيهان دەکەم. ئەم کتێبە پرە لە برينى بەسويى فاتيمەو دۆغاو لەيلاو ئاشتى و هەوار. پرە لەگيانى حەزرەتى مارياکان و مەسيحەکان و خواکان. فریشتەکان تەنها لەسەرشانى ئيوە نيين، بەلکو فریشتەکان لەسەر ليوى شازادەى ولاتى بەفریش لەدايک دەبن. ووتەکانى ئەم کتێبەش فریشتەکانى منن کە بە زمانى ميروەلەکان دەبوين. چونکە وتەکانى من لە بزەى سەر ليوى مەروئەقى رەسەن لەدايک دەبن، وتەکانى من وەک فریشتەکان جوانن. منيش پەنابەريکم و هەست بە نازادى ناکەم لە بەهەشتى ئاوارەيبدا. من لە ولاتى بەفر دەژيم. ميللەتەکەى وەک زوقم سارين. لە ولاتى بەفر کە من تيايدا، لەخۆرا مەحکوم کرام بە زيندان. زيندانى بەهەلەدا چوون؛ زيندانى کينه و پرق ليوونەو لە ميللەتى کورد. چونکە من پەنام برده بەر ئەوان، لەناو ئەواندا بەداوى عيشق و نازاديدا گەرام. دەرنگانى زانيم کە مەروئەقى لە زينداندا عيشقى چنگ ناکەويت، ئەگەر لەدەستى نەبات. هەروەها نازادى لە عيشق مەزنترە. چونکە ئەوان نازاديبان شيواندوو.

من مەروئەقێکم دەويژم بلێم: من خواو خواکانم نەديوە. بەلام لە خەونەکانمدا؛ خواوەندى خۆم وگشت فریشتەکان دەناسم. کە ناوى زووربەشيان نازانم.

جا گويم بۆ راييرن تا باسى گەردوونى جوانيتان بۆ بکەم. تا باسى حەزرەتى نوح و ئەفسانەکانى خۆمتان بۆ بکەم، کە لە پاش هەژدە سال بىکارى و تەنھايى و ترس فيرى بووم. چونکە من هەرگيز پشتم لە زانستى جوانى نەکردوو. جوانى گۆشکەرى باوەرى حەقمە. چونکە داوى ئەو هەموو سالانەى ژيان لە زيندانەکانى بەستەلەدا، من نووچارى نابەش بوون بووم. بووم بەئووە کەرتەو. هەلبەتە لە خەونەکانمدا. لەو کاتەو من لە خەونەکانمدا بەداوى لەشى دووگەرتى خۆمدا دەگەريم. بووم بە مەروئەقێک کە خەونەکان لە ژيان جوانتر دەژينم. چونکە هەست بە بوونى مەروئەقايەتیی خۆم ناکەم لە زيندانى گومان و ترس و بەهەلەناچوونى ديوەکانى جيهانى يەگەم و دووهدا.

بۆيە ئەم کتێبە راستيبهکى تايبەتە بەمن. جا من بيناو يان ناوبار، هەر بوونەوهریک بىم، لاريم لەو نىيە کە رەسەنايەتیی خۆم زۆر چاک دەناسم، دەزانم کە خەونەکانم پەن لە ژيان، کاتێک کە ژيان لە ميللەتى نوح دەگريت بە زەهرى مار. بۆيە چاک بزانه. کە منى پەنابەر، چوار پالەوانى مەزەم تيايدا دەژى، حەزرەتى نوح، پيرشاليار، جالجالوگەى مەزن، حاجى لەقلەقى پيرۆز. لەوينا کە بوونم دووگەرت دەبیت، ژيان لەخەونەکانمدا ئاراستەيهکى تر لەخۆ دەگريت. چونکە بەردەوامى ئامانجى ژيانە و کۆل نەدان مەروئەقى دەگەيهنیت بە ناھيتانێکى مەزن.

ئەم کتێبە پيشکەشە بە ميروو گورانى کورم، بە جيهان، بە ميللەتى رەسەن و پيرۆز، کە لانکى زووربەى پيغەمبەرەکانە. چياى جووڤيش (نازاراتى پيرۆز) پەرستگاوى مەککەى رۆژەلات و رۆژئاوايه. ئەم کتێبە باسى کاتێک دەکات کە کات تيايدا وەستاو. بەلام لە چرکەيهکدا دنيا بە ريوە دەچیت. کەس هەست بەو ناکات کە هەندیک جار چرکەيهک دەنگیک دروست دەکات. مندا لێک دەهيننیتە بوونەو. بوونەوهریک دروست دەبیت. مەروئەقێک دیت، پەيامى خواکانى پيئە. لێردا کات وەستاو، کات مە، چونکە هەر باوەرێکى نوێ کە دیت، تيايدا کات دەووستیت. منيش لە رابردو و ناھاتویدا، لە خەونەکان و لە راستيدا چەقيوم و دەرەستى کات نيم.

من لهم كتيبهـا زورويهى زورى پالوانهكان و خواوهندهكانم.. ئەم كتيبه گيانى منه بۆ ئيوهى مرؤف..
پيشكەشه به گيانى نايك.. بهتايهتيش پيشكەشه بهوانهى كه خۆشم دهوين. پيشكەشه به شازادهى ولاتى
به فر و پيشكەشه به ميللهتى نوح= كوردهكان.

حەزم نەكرد وەك رۆمان ناو نووسى بكەم، چونكە شينوازيكى تايهته له ئەدەب. بۆيه دەتوانم ناوى ليينيم
كتيبي پيامى خواكان. جا پروانن چۆن مرؤفئىكتان نيشان دەدەم.. خەلكيينه، پروانن، چاوى هەستهكانتەن
هەلگۆفن.. چونكە هاتنى نوح داستانى نازادى تيايه.. باسى گەرانهوهى نوح دەكات بۆ لووتكهى جوود..
به رگى بهرى سپى سيبه، ميرولهچن.. لەسەر سەرى درەختى زەمان كه له تەنافهكانى جالجالۆكه يان له
ئيسك و ترووسكى ئەنفال دروستكراوه؛ رۆشنه و دەرەوشيتهوه.. دەرپوات: به دەم ريگهوه داستانى
فريشتهكان بۆ مندا لان دەگيرپيتهوه... باسى ئەفسانهى گەرانهوهكانى بۆ مندا لانى جيهان دەكات. بىر له
داهيانى كەشتيهك دەكاتەوه سپى سپى. لەشى كووتراوه به سيمای هەموو فريشتهكان و بتهكانى
ناسمان.. ئەو مرؤفقيهتى لەسەر لەش و دللى خۆى كوتاهه. جا ريگهى لى مەگرن: با به ناوتاندا بيت و
بچيت و بتوانيت به فرمويت بۆتان. چونكە ئاخوتنهكانى ئەو فرموده و مووفهركى خواكانه. ئەو له زۆر
زياترى ديوه له سالانى زيندانيدا له وولاتى كرپوهو به فر. ئەگەر چاوت پيى كهوت، به هەلهـا نهچيت..
چونكە ئەوه خۆيهتى ديتەوه، هاتۆتهوه.. گۆپالئىكى پييه : كه به دەستى ميللهتى بارزان دروستكراوه، له
ئيسكى شههيدان و ئەنفال و كيمياكراوان و بۆردوومان كراوو خانووبهسەردا پروخواهكانى ميللهتى
زاگرۆس و خوى نوح دروستكراوه. ديت .. هاتوه، له ناوماندايه.. جا دەر بهستى كات و شوين مهين لهم
كتيبهـا.. به لام سوود له سامانى فرمودهكان وەريگرن. چونكە ئەو شايانى ئەوهيه كه ولاتىكى نازادى
هەييت. دەنا ئەو دەفرمويت: نارارات دەييت به پايتهختى مەملەكەتى يەكگرتوى كورد.

تاپئۆى داپەش پوونى خود

لهو ته هی هم وده ژیم، بیکهس و بیولات و بیئالا و ونم. دهگه پیم بهدوای ئه و جوانیانه دا که
نیوهکان ناگیریان کردوه، نیوی کورد و عه رب، توورک، روس، فارس، نینگلیز، نیوی
بیگانه به میلهتی نوح.

من پهناهندهم و له ههندهران دهژیم. ژیانیکی کوله مهرگی. بیتام، بن مانا. چونکه مافهکانی
ههستکردن به بوونم ناگیر کراوه و تهنها لهخهونهکانمدا تامی ژیان دهکهم. کاتیک که بیدار
دهبمهوه، دنهوه مهوه. چونکه خهونهکانم کردوه به نیشتمانی دوایین. گهرچی لهولاتی بهفر دهژیم،
بهلام خهون، ولاتی راسته قینهی ئه م سالانهی دوایمه.
شویک له شهوان، لهخهوما؛ کات وهستا. زرمهیهک له بوونم ههستا، رچه نییم و ههله داوان ههستامه
سه رپن! سه ریم کرد نیوهی لهشم نهماوه! بی نییم نابش بووم. بووم به دوو کهرتهوه. خهونم دهبینی!
خهونم به خومهوه دهبینی! نیوهی لهشم له دهرهوهی ماله کهمدا، له قهرسانیکدا و نیوهکهی تری لهشم له ناو
ماله کهمدا؛ واته له ناو ژووره کهمدا مابووه! ههر بهشیک له لهشم، لهخهونه کهمدا به دوا نیوهکهی تریا
دهگهرا! سه ریم لئ شتوا بوو! بیدار نهدهبوومهوه. ماندوو نهدهبووم لهگهرا به دوا نیوهکهی تری لهشی
خومدا! دهزمانی که ئهوه تهنها خهونه و راستی نییه! کهچی بیداریش نهدهبوومهوه! ئهوهی لهخهونه کهمدا
سه رنجی رادهکشام ئهوهبوو که هیزیکی یان بوویهکی گیانی نادیار له نیوان ههردوو بهشه کهی لهشمدا
وهک ههستیکی نازاد دهگهرا! ههستم دهکرد ئهوه بوونه گیانییه نادیاره زور له پارچهکانی لهشی مادیم
کارامهترو نازاندرو زانتره. بویه چهقم بهسته سه ر ئهوه هیزه نادیاره. دهشیت بتوانم به یاریدهی ههزم
یاخوود ههستی حهوتهم بتوانم پورتریتیکیتان بخمه بهر چاو. ههر لهو کاته له شکرکی میروله سپیهکان
هاتن و تیم ووروکان.. ئهوان باوهریان بهمن بوو له خهونه کهمدا. ئهوان شهروال و چوغهوه سه لته و
درهختی زهمانیان لهسه سه ری من دهچنی.

بهلام له بهر ئهوهی بیدار نابمهوه، چاتر وایه باسی ناستانی خوم و خهونهکانمتان بۆ بکه م. بۆ ئهوهی
سه رت نهیهشینم، باسهکانم بۆ کردون به تابلو، تابلوی ئهوه خهونانهی که لهو شهوهدا دهبینین. ئهوه
شهوه سامناکه. که تاریک وروونی رۆژی بیستوویه کهمی سالیک یان مانگیک بوو! چونکه ههستم دهکرد
نه ورۆزه. چونکه من زور ناگاداری کات ورۆژ و سالهکان نیم! ئهوان وهک ریبواری نه ناس به لای مندا
دین و دهرۆن، بهیانی باش و رۆژباشم لئ دهکهن؛ یان نایکهن، چونکه من بابایهکی ویلگهردو ههلاتوم له
دیارو ههواری خوم، پهنا بهریکم پشتم کردۆته گهله وهوز.. مرۆفیکی وهک من تهنها دهتوانیت
لهههندهراندا بهتنگ ئهوهوه بیت تا له ههستکردن بهکه میدا نهتویتهوه وون نه بیت! چونکه ههستکردن
بهکهمی پایتهختی مهمله کهتی مرۆفی پهنا بهره.. مرۆف که رهگوریشهی ههله کهنرا روانهوهی تارادهیهکی
زور ناماقولیه، بهلام مهحالیش نییه! بویه مردن زور چاتره لهوهی مرۆف پشت بکاته ژینگه و دیاری
دایک.. من ئه م باوه رهم کاتی پینگهیی که ههزاران ههزار میل دوور بووم له نیشتمانی خوم.. ههروهها
سالانیکی زورم لهدهستدابوو.

ئیهستا لهو درهخته مهتینه دهچم که دارستانی بهجیهیشتوو و خوازیاره لهزه ریا نا رهگی خوی برۆینیهتهوه!
رهگهکانی خوی بهرهوه ههناوی زه ریا دهبات و پهله دهکوتیت بهدوا بکنکا.. بهدوا خاکی گیاندا، تا
ریشهکانی نابکووتیهتهوه.

بیتهوهی بزانه که زه ریا پیوستی به درهخت نییه، که زه ریا ئامان و متمانهی نییه.. که زه ریا له قوول
قوولتره! که زه ریا هه لگری لهشی سرووشته. بویه ههستکردن بهکهمی کزهل و ماندوو دهستم دهگریت و

ئەو چاۋ ساغمە بۆھەر جىگەيەك بچم. بەلام ئەۋەش دەزانم كە زەريا تۈناتى نوقوم كىردى يەك پوۋشى نىيە، كەچى دەتۈنئىت ھەمووجىھان تىك بىدات!

ۋانەزانى من لەخۆمدا ھەست بەكەمى دەكەم. نا! من لە تىگەيشتى بىئاۋەپى دەرووبەردا ھەست بەكەمى دەكەم! من لەتاتەشۈرىك دەچم كەھزار گۈيچكەي براۋوسەرى براۋى لەسەرە ھەزاران خەندە تۈراۋى لەسەر پاكشاۋە، ھەزاران ئافرەت ۋە مندالى بىتۈۋانى لەسەر شۈراۋە! من مرقۇئىك جىھانم لى بار كراۋە، سىروشت داۋاي گەياندنى پەيامەكانى ئەۋانم لىدەكات، منىش ھەست بەكەمى دەكەم. ۋا دەزانم كە ناتۈنم! بۆيە من بە خەنجەرى دەبانى ۋوشە، بە تەماشاي تىژى ۋەك خەنجەر ۋوشەكانم دەگرەمە دەبەنگەكان! ئەۋدەبانگانەي كە گوۋمانىيان لەسپەرى خۇيان ھەيە. كە خۋاكانىيان لە شەھۋەت ۋە پەرۋ ۋ پاتال دروست دەكەن.. كە كەرامەتى خۇيان ھەرزان دەفرۇشن.. كە فېتنە لەناۋ مرقۇفەكاندا دەچىنن ۋنايەلن دوو مىللەت تەنانتە دوومرۇف بىنە ھاۋرپى يەكتىرى! منىك، كە ھېچ باۋەرپىك بەشەر نىيە ۋ خۆم لە شەرپىكى نەۋىستدا دەبىنمەۋە!

لەبەر ئەۋھۆ تايەتايەنە ھەزم لە دەستۈەردانى زۆرباەت نىيە.. كاتىكىش سىروشت ۋ خوۋھەلۈيىستى گەلانى بىكەم بىنى، ھىندەي لى بە ناخى ەردا پۋدەچووم ۋ ھەستكرن بەكەمى نامۆبى سەرباركرىم، چۈنكە لەراستىدا زوربەي ھەرەزۋرى خەلكى : ھەستكرن بەكەمىيان كىردۈۋە بەكەلتۈور!

مرۇفائەتى لەھەستكرن بەكەمىدا دەلەۋەرن، ۋرگيان لەتېرىدا دەپرېت ۋ تىرىش نابن! جۈرىكەن لەدېۋو دېۋ پەرست كە مرۇقى پاك ھەرگىز ھەست بە ئاسۋدەبى ناكات لەناۋياندا! دەست بۇ كەرامەتى خۋاي ھەموو كەسىك دەبەن، مندا لەكان فېرى پەرستنى ۋرەۋالەۋ شەكرۇكە دەكەن.. پىز لەناۋياندا گالتى پىدەكرىت. لەناۋياندا كورد گۈتەنى دارىكەم لەدەستە سەرتاپا گۋاۋى!

سالانىكى زۆر خۆم سەرگەرمى ئەدەبىياتو فەلسەفەۋ دەروونزى كىرد تا سەرھوتىك بە ھەستى خۇ بەكەمزانىم بىدەم.. عوزر لەقەباحەت خراپتر، ھەستىارىم گەشەي كىرد، ۋەكچۈن مرقۇئىكى زۆرخۇر قەبارەي زل ۋزەبەلاخ دەبىت بە زۆرخۇرى، منىش بە زۆرفىرېۋون ۋ زىاتر فىرېۋون، ھەستكرن بە كەمىم فۋوى تىۋو بر! تا ۋاملنھات كە ئىستا لەۋرگەيەكدا دەژىم تاك ۋتەنھا.. لەۋانەيە باۋەرپەكەيت كە دورگەكەش ناۋى دورگەي (ھەستكرن بەكەمى) يە! لەۋىدا نابەش بووم بۇ ھەزاران بەش. بەشپىك لەۋلاتى خۇمە، بەشپىك لەھەندەران، بەشپىك لەزەۋبىيەۋ بەشەكەي ترم لەئاسمان! ياخۋا خەلكىنە دوژمنىشتان نەبىت بەپەندى ھەندەران.. ھەندەران مرقۇف ۋون دەكات.. عەزىتى دەدات.. لەت لەتى دەكات، فېرى نەبوۋىنى ۋلات ۋە دەستدانى چاۋگەكانى مندالى خۇي دەكات. يان دەيكات بە پەيامبەرپىكى ۋون! ھەندەران دەكات بەھاۋرپى سەك ۋپشېلە ۋبالندەۋ گۈل، دەكات بەدراۋسىنى دېۋە زۆر خۆرەكان، ئەۋ دېۋانەي نازانن چى بخۇن، ھىندە پىس خۇرن گۆشتى خاۋدەخۇن، دللى بالندەكان بەزىندۋوبى رىشەكىش دەكەن.. خۇن دەخۇنەۋە.. كەلەكانىيان رىژو مەرى نەفەسىيان سەگە مالىيەكانىيان دەتوقىنئىت. بەقاقاي بىشەرم ۋ دىۋيان، فرىشكى فرىشتەكان دەخەن.

سالانىكە دىمۇ دەچم، تاكو تەنھا، ئەگەرچى لەقوتبى يەكەمى ژياندا خاۋەن مال ۋمندال! بەلام لەقوتبى پەنابەرى لە ۋھەندەراندا خۇم بەخاۋەنى ھېچ نازانم.

شتى زۆرسەير دەبىنم لەھەندەران.. مرقۇف دەبىنم بوۋە بە دىۋ، بە سەگ.. دىۋ دەبىنم سەرى سەگى ھەيە، دىۋدەبىنم سەرى گورگ ۋ بەراز ۋ پشېلەي ھەيە! سەگ ۋبەراز دەبىنم لە دىۋپەرستەكانى ۋلاتى خۇم جۋانتر دەخۇن ۋ جۋانتر دەۋىن! دىۋپەرست دەبىنم سەرى بەراز ۋ كلكى بەرازى پىۋەيە! چۈنكە

مرؤف كەم بۇتەوۋە لەجىھاندا .. مشك دەبىيىنم ناوۋەرى فىلە! پىشيلەو سەگ ومشك وگورگ ھاوپرېن، كەچى دوو مرؤقى ھاوپرې نايىيىنم!
لە دوورگەكانى دەوروبەرمدا جارناچارمرؤقى دىوپەهرست، ياخود دىو دەبىنم كە رىگەيان لى ون دەبىت و دەكەونە ئەم نورگەيەى منەو.. بەستەزمانانە هېچ نايىين، چونكە ئەوان خۇيان لى بۇتە خواوۋەند.. گرگنوو بۆگەن و فشەل بە لووتبەرزى دىنو دەرۇن.. خىسە لە داروبەرد دەكەن، واى نىشان دەدن كەگوايا رىگەيان ھەلە نەكرىوۋە.. وادەزانن خوادىوۋەكان بەھەلەنا ناچن! بۇيە بە بايىيونىكى نادلىنا لەمن دەپرسن: دەلىتى رىگەت لى ون بووۋە؟

منىش پىيان دەلىم، من لە وونبوندا دەتوانم بتانخەمە سەر رىگە.. چونكە من دلى رىگاكانم دىوۋە. من گويم لەدلى ھەموورىگاكان گرتوۋە. من گيانى رىگانم دىوۋە.
لەراستندا نىشانەى باش بۇ ناسىنەوۋەى دىوى نەزان و خۆبەكەمزان ئەوۋيە كە قىنيان لە وەلامى نە- ۵..
حز دەكەن ھەرچىيەكيان ووت، تۇ بلىيت بەلى، لەو بارەدا ھەرچىيەكىشيان پىللىت، ھەر دەلىن بەلى!
چونكە دەترسن لەقەبارەيان كەم بىكاتەوۋە ئەگەر بلىين: نەء. بەلام من حەزناكەم دىوۋەكان توورە بكەم، چونكە من دەست نابەم بۆكەرامەتى كەس. گەرچى وەك بىستوۋمە دەلىن دىوۋەكان كەرامەتيان نىيە!
بەلام من وادەزانم كە جىرچانەوۋەرىش كەرامەتى خۇيان ھەيە، عىزەتى نەفسيان ھەيە.. بەلام من لەبەر مەيلى پەزەمانەندىتى خود بە مرؤف زانىم بەشى خۇيان رىزيان لىدەگرم، چونكە مرؤفقاىەتى ژىردەستەى دىوۋەكانن، بەلىد دىوۋەكان!

بەلام ئەگەر بىت ودىوۋىك ياخود خىوۋىك يان دىوپەهرستىك بىيەوۋىت بە نزيكبوۋنەوۋە لىم، پىسم بكات، توورەدەبم، دەيترسىنم، پىي دەلىم كىش. ياخود فستەقوۋى بەسەردا دەخوۋىنم.
چىبىت لەتۇ نەپنى، ئەشكەنچەى ھەستكرىن بەكەمى تادەھات زىاتروزياتر قەبارەى جىھان و ولات و شارو مال و ژوورەكەمى تەسك دەكردەوۋە، بەجۆرىكى ئەوتۇ نەمدەزانى چۆن لەوژوورە تەسكەنا جىگەم دەبىتەوۋە؟! نەمدەزانى چىبىكەم! چونكە ژوورەكەم جىھان و ولات و مالو ژىنگەى من بوو.. قەبارەم لەپىش چاۋى خۇمدا بچوك دەبوۋەوۋە. تا واملىھات خواوۋەند بەزەيى پىامداھاتەوۋە.
ئەو شەوۋە كە زىمە لە بوونم ھەستا! لەخەوما بووم بەدوۋ كەرتەوۋە. لايەكم پەرىيە ناو قەبرسانەكەوۋە، لاکەى ترىشم لەقەپۇزى ژوورە تارىكەكەمدا: تارىكى خۇش خۇش دەيجووم. لەوقەبرسانەنا خواوۋەند فرسەتى لىھىنام.

نىووم لەتارىكىندا بوو، نىوۋەكەى ترى لەشم لەرووناكىدا! وەكو ھەموو شەوۋرۇژەكانى تر لەبازنەيەكى تەنگا سوورم دەخوارد، بازنەيەكى ھىمايى ياخود خەيالى شىوۋە! سەيرى ھەموۋنەوۋەشتانەم دەكرد كە ھەمىشە دىبووم.. سەيرم لىدەھات كە دەمىنى شتەكان وەكو خۇيانن! خۇم بەھەرشتىك يان بە ھەركەسىك ھەلسەنگاند، باوهرم نەدەھات، چونكە دىوۋەكان دەيانوۋىست دەست بۇ سروسىتم بەرن! وايان دەزانى بەدابەشبوۋىيى دووچارى زىلەت بووم! چونكە لە خەونەكەمدا دەرو دراوسىكانم لىبوۋو بە دىو! ھەموو دەوروبەرم سەيرو شىواو دەبىنى! مندالم دەبىنى لە مېزەلان دەچوۋ! زۆر سووك بە ھەوانا ھەلدەچوۋ:
لەپر دەتەقى! كە دەتەقىيەوۋە، دەبوۋ بە ھەزاران پارچەوۋە! دەبوۋ بە ھەزار مندال، مندالەكان دەھاتن بۇ لام!
سەيرى منيان دەكرد: سەرسوورما و تەماشاي پەيكەرى لەتبوۋى لەشى منيان دەكرد! توومەس مرؤقى لەت بوۋيان لە خەونىشدا نەبىنىبوۋ! ھاوپرېكانىشم ھەمان شىوۋە! ئەوانىش لە خەونمدا دەبوون بە كەر، بە مانگا، بە بەراز، بە حوشتر! سەرمان لە يەكترى دەسوورما! ئەوان بەمن پىدەكەننىن: دەيانوۋت: ھەتتىو تۇ

تېكچويت و نابەش بوويت. خۆت نابىنيت؟ دەيانوويست فيرم بكن هەلبەكم و بە نابەشبوويى بژيم.
دەيانگووت: تازە بىنار نابىيتەو.

ئەوان راستيان دەكرد. منيش لە خەونەكەمدا ئىخەي ئومىدم گرتيو و بەرم نەدەنا! بەو نيوە لەشەو
شەكەت نەدەبووم. هەستم دەكرد لەبازنەيەكى نووپاتدا خوول دەخۆم بەدەورى خۆمدا. ناچاربووم لەهەمان
بازنەدا بە دواى نيوەكەى ترى لەشى خۆمدا بگەيم. تاهەست بە دۆزىنەوەى شارپگە بگەم. لەويدابوو بۇ
هەتاهەتايە هەستكرن بەكەمىم لەبارچوو. يان لەباربرا.. ئەگەرچى من ئافرەت نيم. بەلام لەوساتەدا كە
هەستكرن بەكەمىم خوئنى بەريوو. لەبارم چوو. هەستمكرد دەيان سالە. بگرە لەوئەتەى هەم دووگيانو سك
پرو سەر پرو نل پرو لەش پريوووم بە هەستى كەمى.. خۆم بەجۆرئىكى تر بينى.
بينىم ئاسمان بوو بەسووكەرتەو. زمين گرتى و ئاسمان قووتى نام! بەپەلە پروسكى گيانى خۆم دەرباز
كرد. دەنا خەريك بوو ئاسمان هەرسەم بكات. لەهەمان كاتدا لەئاسمانى بەرىنەو شتيك بەريووو دەو دواى
بە تەوقى سەرمداو خيپكرىم!

كاتىك كە بىنار بوومەو. چىم بينى؟ خواى گەورە ئەو چىيە؟ لەوانەى هەركىزىاوەرەنەكەى.. بەلام ئەو دى من
نيم كەس نەيبىنيت! ئەو دى راستى بيت هەلكەيەك بوو كە دواى بەسەرمداو خيپكرىم..
لەناوئەلكەكەدا. سى دانە مەخلووقى عەنتىكە و جوانم بينى: (يەكەمىان جالجالۆكەيەكى سى. دووم
حاجى لەقلەقتىك. سىئەمىان: بەلى سىيەم. مەرۆقتىكى پير و جوان. پيرە مېرئىكى پيرۆز بوو! مەرۆقتىكى
سەرتاپاسى. پيش سى تەبەرى پى! فانۆسىكى رۆشنى لەدەست بوو! دووچاوى كەشى مندا لانە! قامەتى
وربەلو هەرهيندەى مندا لىكى تازە پىگرتو بوو! دەمناسى.. چونكە بەمنالى دىبووم! ئەو پير
شاليار = خەرى زىندە بوو!

دووچار خۆم لەهۆشخۆبەرد. بەلام ئەو بىنارى كرىمەو. دەترسام. بەرگەى ئەو راستىيەم نەدەگرت. بەلام
ئەو لەكەين و بەينى هەستونەستم تىدەكەى. زۆرچاك دەيناسىم! دەتوانم بلەم لە مندا لىمەو دەيناسىم.
سىيەم لەهەردووكيان سەير تر بوو لە رەفتاروو سەكەنات و خەره كاتيا! سۆزى هەبوو بۇ منى لەت بوو.
ئەوكاتە رۆژ خەريك بوو هەلەهات. يەكەم شەو بوو لەژيانمدا لەو قەبرسانەدا هەست بە بوونى رۆژ بگەم.
هەندىك جار وەها رېدەكەوئىت كە مەرۆقتىك بەبى ئەو دى بەخۆى بزانتى. سالانىكى دريژ لەتارىكىدا
دەژى! يان ژيان لە نووستندا بەسەر دەبات.. چونكە هەندىكجار تارىكى لەيادى دەچىت ئەو بەجىبەئىت..
جارى واهەيە تارىكى دەست بەسەر مەرۆقتا دەگرت. نەك هەرلە خەونەكاندا: بەلكوو لە راستەقىينەشدا.
هەن تارىكى دەستيان بەسەردا دەگرت! هەن خاوەنى چاون. كەچى نابىينن!
ئەو پيرە كە ئاشنايەكى ئىزىنى خەونەكانم بوو: ترسەكانى رەواندەمەو. بەلام جالجالۆكەو لەقلەقم پىشتەر
نەيبىنو! پيرەئىمنى پەرواند بەزەرپراتى بوونمدا.. نل پريوو لە ئومىد. گيانم سەرشار لەجوانى. بىرەكانم
پريوو لەزكرى حەق.. هەستم بەكەرامەتى بوون و بوونەوەر دەكردەهەستم دەكرد لەو بەدواو دەتوانم
لەخۆم برونم.. بىر لە راستى بگەمەو. گوئى بۇخۆم رادىرم.. چونكە خۆنەويست من بوومە قوتابىي ئەو
كەرامەتە.. كە ئەو جارە بۇ دووهمجارو دواھەمىن جارلە ژيانمدا. توانىم ئەو بەچاوانى راستى بينىم..
بىنارى كرىمەو. سىجارلەسەريەك. خۆى نيشاندام و بەتولەپگەيەكى زۆر جواندا بەرەو پردىكى تەمىن
رۆيشت.. رۆيشت و سەرتاپاى بوونى منى هەلگىنرايەو.. لەو سالەو. لەورۆژەو. خوازىارى ئەو دەم تەنھا
يەكجارى دى بەبىنارى پيرۆزى شاد بىمەو.. ئاخۆ ئەورۆژەكەى بيت؟

بەلام لەوکاتەوه، سەری پەيوەندی گيانمان گەرمەو بەتەنگ ھەستوونەستی یەکتەرییەوہ بێین، چونکە ئەولە
 خەوا؛ بێتە دیدەنیم، ھاورێیەکی گیانیمەو لەمێژە دەیناسم.. ئەو منی نوچاری گێروکاز کردووه، زۆرم
 لێدەکات باسی بکەم! باسی ھەببەتی بونوو کەرەمەت و کردووەکانی!
 باسی گەشتەکانی.. باسی رزگار بوونم؛ لە نابەش بوونم بە دوو کەرتەوہ! چونکە ئەو دەر بەستی بوونی
 گیانیی منە. ئەو گیانەیی کە نەبێنراو لە نێوان لەشی دوولەتدا ئازادانە دەرژ و خوشم نایبینم. چونکە
 گیان ھەستیکی پەتییە. چونکە کاتیک کە مرۆف دەستبەسەر دەرژ، گیانێ ئازاد دەبیت.. ھەستیکی
 ھەمیشەیی بژووو ناشایەنی کەرت بوون و نابەش بوون لە ئازادییەکی مۆتەلقدا دەرژ. ئەو من لە
 مەملەکەتی ھەستکردن بەکەمیدا دەبینیت! باسی سەپرو سەپرتەم بۆ دەرگێرێتەوہ کە پێویست دەکات تۆش
 بیزانیت. بۆیە دەبیت ببووویت لەوہی کەمن ھەندیک جار باسی خۆمی چیرۆکخۆان دەکەم لەوالاتی
 ھەستکردن بەکەمیدا! چونکە چیرۆکەکانی من وەھان، ھەمووشتەکان لەپەيوەندییەکی دانەپراوێن. دەزانم
 تۆ ھەست بەکەمی ناکەیت، بەلام دلنیام لەوہی کە لەژاندا چیرۆکی وەھات نەبیسستووہ. چونکە بەیاریدەیی
 ئەو نابەشبوونی ئەندامی و ئەو پێکھاتە ھەستی یەوہ، توانیم دەسەلاتی گیانیم پتەو رابگریم، توانیم
 جەوھەری خۆم لە راستییەکی بێرین و ناھاتووشدا ببینم، توانیم ببینم. توانیم سنووری راستییەکان کە
 ژەنگیان گرتوو تیکشکێنم و دەست بەرم بۆ ریشی زەمەن لە ھەمیشەیییدا. چونکە لەویدا شتەکان
 دەر بەستی کات نیین. ئەو پیرە پیرۆزە باسی ئێوہشی بۆم کردووه.. بەتەموو گەراوو زەلکاو
 خەونەکاندا گەراوومی، بەشبابالی فەنتازی بەھەموو ئاسمانەکانی ناو دەروندا فراندوومی؛ وەک بالندە،
 وەک لەقلەقی پیرۆز و ھەشپۆش. بۆیە دەوێرم بلێم کە من لە گەشتی فریندا بە ھەمیشەیییدا؛ یەک بەیەکی
 پتەغەمبەرەکانم دیوہ و نایینیەکانیانم خۆیندۆتەوہ.. ئەوان لەدەرونی منداڵەکانماندا نووستون.. خواوہند
 لە نیگای ئەواندا دەبینم. لەکاتی ماندووبوونو ھەراسانیدا من تەنھا پەناگەم تەماشای نیگای ئەوانە.. چونکە
 خواوہند ھەرچەندە گەورەو بەشکو بێت.. لە تەماشای منداڵا جیگەیی دەبیتەوہ. بۆیە من مرۆفیکم
 نوێژەکانم رێژخایەنن. نوێژەکانی من تەماشان، تەماشای ساویلکەیی منداڵ، ھەستی منداڵ، ئاسوودەیی
 منداڵ، دلنیایی منداڵ، خۆشەویستی و لێبوورنی منداڵ. چونکە منداڵ خواوہنی جوړیکە لە لێبوورن کە
 خواکان لێوہی فێر دەبن.
 پیر لەخەوندا ھەولێ دەنا فێری بێدار بوونەوہم بکات، چونکە من گەرچی نابەش بوویووم بۆ دوو بەش،
 کۆسپەکانم لە نابەشبوون گەورەتر بوون، چونکە دەموست یەک بگرمەوہ، یان بێدار ببمەوہ. بۆیە
 ھەرچی یەک دەلێم، مشتیکن لە ئەژماردی خەونەکانم، نەک تەنھا خەونەکانی خۆم، بەلکوو خەونەکانی پیر
 شالیاریش، خەونەکانی منداڵەکانم، دراوسێکانم، ھاوسەر و ھاورێکانم. تەنانەت من لە خەوندا فێری ببینی
 خەونەکانی گولەکان و پەلەوہران و مێش و مەگەزیش بووم. من خەونەکانی خواکانیشم ببینیوہ. چونکە
 خواکان و بتەکانیش خەون دەبینن. وەک من و تۆی بەرێژ. جا باوہر نەکەیی کە من بێدارم، ئەگەریش
 لەدەم دەرچوو، مانای وایە چیرۆکخۆانیکی بێ ئەزموونم. چونکە ئەم کتیبە خەونامەکانی منە، لەو کاتەدا
 کەکات وەستا، کە من لەخەوندا بووم بە دوو کەرتەوہ.
 لێرەوہ رۆدەچمە دەقی چیرۆکەکەمەوہ.. چونکە من نیازمەندم چیرۆکیکی تاییەتیتان بۆ بگێرەوہ،
 چیرۆکیک کە لەمنداڵانی ھەستیارییدا ھەررۆژەو جوړیک خۆی دەرپستیت. چیرۆکی ئاستانەکانی
 ئاوارەیی.

پستىنىك ئەگرىتت و دەرى نەپرېم، نوچارى پەشىمانى دەبم و ھاۋرپىيەكى دېرىنەش لەدەست دەدم.
 ھاۋرپىيەك كە نمونەى دەگمەنە.. مرؤف تەنھا لەو دۇخەنا ماناكانى ژيانى لەلا پوچەل دەبىتەۋە كە
 ھاۋرپىيەكى گىيانى لەدەست دەدات. بىرت نەچىت باسى ئەوكاتە دەكەم كە ھىلكەكە ناي بەسەرمدا.. ھەلبەتە
 لە خەوندا! بۇيە بەپىئوستى دەزانم ناگانارىبىت لەۋەى كە ئەم داستانە چىرۇكە يا رۇمانە، ياخود ئەم
 كىتپە مولكى من نىيە.. بەلكو ھى كابرەيەكى بىناونىشانى پىرە كە سالانىكى دىرژە خۇى لەھەست
 ونەستم ھەلدەقورتىنى و بە دىرژايى وپانتايى خەونەكامدا بىتو دەچىت و تكام لىدەكات باسى بەكم.
 واتە ھەمان ھاۋرپى گىيانىم.. من بابايەكى چلو چوار سالم.. تەندروستىم ھىندە لەبار نىيە بۇ بىركرىنەۋەو
 خۇھەلقورتانن لە شەرپو خىر.. بەلام لەپىناۋى ئەو پىرەدا لە پەيامەكانى خۇم بووردووم.. ھىوانارم
 بزانىت كە من تەنھا مرؤفنىكم كامرانىم لەسەرنىنۇكى پەنجەى مندالىك جىگەى دەبىتەۋە.. زۇرزان نىم،
 بەلام ھەستىكى سەير شك دەبەم كاتىك كە شتىكى جوان بەرچاوم دەكەۋىت.. كاتىك كە جوانىيەك
 دەبىنم، واھەست دەكەم ھەرچى جوانى جىھان ھەيە ھى منە. كاتىك كە نومرؤف لە نۇخى راموسانوو
 دلدارىدا پىكەۋە دەبىنم، ھەست دەكەم لەبەر خاترى من پىكەۋەن.. ھەست دەكەم لىم بەجوانى دەسوۋىتت..
 بەدىرژايى تەمەنم نارەزۋويەكى سەير ھاۋزىنە، كاتى كە سەيرى مرؤف دەكەم سەرمەدەسوۋىتت..
 ۋەھاسەرم دەسوۋىتت كە بەزەيىم بەخۇمدانىتەۋە.. نازانم بۇ؟ دەشىت لەبەر ئەۋە بىت كە ژيانى ئاۋارەى
 بابەشى كر دووم؛ يان لەبەر ئەۋە بىت كە لە جىھانى خەونەكاندا دەژىم وراستىيەكان ناچىژم! بەلام لىتى
 ناشارمەۋە؛ كە ژيان زۇر دلگىرو جوان وخۇشە؛ گەرچى من تامىم نەكرىۋە. لەبەر ئەۋەى دىۋپەرستەكان
 ھەرگىز مۇلەتبان نەۋاوم مرؤفنىكى ۋەكوخۇم بەكم بە ھاۋرپى! ھەرگىز خۇم تەندروست نەبىنۋە، بەلام
 لەخۇم تەندروستىش نانسام! چونكە من لەپشۋيەكى كورتدام، لەھەژىبەكان ھەلاتووم، دەمەۋى چىرۇكى
 تابلۇكانى ژيان بۇ دىۋەكان بگىرمەۋە، دەمەۋىت دلگى بۇدۋەكان دروست بەكم تا دىۋپەرست
 ومندا لان ھەستى پىنكەن. چونكە دەزانم ژيان بۇھىچ مەخلۇقىك ناچىتەسەر بەبىدل.

دل بەھەشتى كرىدەۋەكانمانە. پىم ناخۇشە ھەندىك ساردوسى دىنودەچن دلپان نىيە! روپوۋشى بەرازيان
 كر دۇتە سەرو كلكى بەراز ئاسايان رادەۋەشىنن وسەگپەرستىش دەكەن. دىۋ پەرستى دەكەن! دىۋەكان
 خوايان نىيە، رابەرى ئەۋان ئەھرىمەنى شەرپ و بەس.
 كەچى كاتىك خۇم بەراۋرد دەكەم بەدەۋرۋەبەر، ھەست بە جىاۋازىيەكى زۇر دەكەم.. جىاۋازىيەكى ئەۋتو كە
 نقورچ لەھەستبارىم دەگرىت.. لەگەل ئەۋەشدا كە دلنىام ھەزارەھى ۋەكومن ھەن.. كەچى ھىشتا كەسم
 نەبىنۋە لە من تىنگات.. يان لە بىدەگای باۋەرەۋە ۋەك من تەماشبا بكاۋ بىنىتت و ھەست بكات!
 بۇيە چاۋەرۋانىم سىستە لە حالىبونت.. جا ئەگەر دەتەۋىت لەمن حالى بىت، خواۋەندو ئەھرىمەن و
 پەگەزپەرستىۋ خود پەرستىۋ گەل پەرستى و ئايىن پەرستى بخەرە لاۋە.. ئەگەرنا ھەرگىز لەمن حالى
 نابىت! دەبىت نەبىت بە تورك كاتىك كەمن دەخوئىنەۋە! نەبىت بەعارب، بەعەجەم، بە ئەۋرۋىۋى
 ئەفرىقىۋ ئەمەرىكى. دەبىت مرؤفنىكى رەسەن يان دىۋىكى بىدل بىت. جا دىۋ تىناكات بەھەرچال.. دىۋ
 لىنگەۋقوچ لەشتەكان تىدەكات.. دىۋ لە بابەتىك تىناكات گەر بە سوۋدى خۇى نەبىت.. دىۋ لە جوانى
 تىناكات، جا كاتىك دىۋىك شتىكى جوان دەكات.. بە دىۋى دەپرازىنەۋە.. دىۋ، تا شتىكى جوان
 دەكات، سەد شتى خراپە سەربار دەكات.

مىرولەكان لە خەونەكانى مندا ھاوبەشەن، ئەوان لە كەسەنەزانەو ھاوتون، ھاوتون تا ھاوبەشى تابلۇكان بن، ئەوان كۆتايى بە ريسانى واتاكانى من دەهينن. بۆيە مىرولەكان لاي من پيرۆزن، چونكە سپيين، لەدەروونى پيرەو ھەلداو ھەلگەل مندا دەژين لە خەونەكانمدا. ئەوان ياو ھاوبەرى منن. مىرولەكان فەرموويان: ئيمەين نەينىيەكان لە گەردوون نا درك دەكەين. نەينى بوون لە ئيمەنا پەنھانە گەر دەبينت. خيژ جوانە، رەوشت بەرزى حورمەتى بوونە. بەزەبى نيوەى پاداشتى ژيانى دواينى مرۆفە.. مرۆف بوونەو ھەرىكى پيرۆزە. بۆيە تابلۇكانى ئەم كتيبە ھيمان. ئيمە چيرۆكەكانى پير و ھا دەھۆننەو ھ.

تابلۆى درەختى زەمان

غەبىناسەكان، ٲاھىبەكان، ٲىغەمبەرەكان، كۆى ئەوانەى سەرقالى ئاىبىنن (تىۋلۇژەكان)؛ ئاگانارى نەئىبىيەكى گەلى پەنھان. نەئىبىيەكى مەزن، كە بەدرىژاى مىژو ئاىبىنزاكانى رۇژھەلاتوو رۇژئاوايان عەوالى گەرانوو ٲىشكىن كر دووھ . نەئىبىى درەختى زەمان. بەلى درەختى زەمان!

نەئىبىيەكى ئەوتۇ كەنەك تەنھا نەئىنگران، بەلكو ھەزاران ھەزار رۇشنىروساھىرو بىوو خواوھندناس وھونەرمەندانىشى ناچارى خور دىوونەوھو گەرانى بىٲىشووكردووھ. منىش يەكىنكم لەوانە، بەلام كەمىك جىاواز، چونكە من شتىك دەرىارەى ئەو درەختە دەزانم كە ئەوان بە دوایدا وىلن. چونكە ئەو ٲىرە ژىرە كارى ٲاز بىت زۇر نەئىبىى خۇى لەلام دركاندووھ (ھەلبەتە لە خەونەكانمدا!) ئەوان دەزانن كە لەمسەرزەمىنەدا درەختىكى گەلىك مەزن و ٲىرۇز بوونى ھەيە. درەختىكى مەزن كە لق و ٲۇٲى لەكاكئىشاندا دەشنىتەوھو رەگىشى لەسەر زەمىنە. ئەوان بەگشتى بەدوای ئەو درەختە ٲىرۇژەدا دەگەرىن!

لەسەر ئەوھ بە جۇرھەا بىرووراوٲوچوونى تايبەتەوھ جىھان دەٲىشكىن. چونكە زانستە ئاىبىيەكان دەفەرموون؛ گوايە لە جىگەيەكانا لەمسەرزەمىنە، درەختى ناوبراو ٲايەدارەو نەئىبىيەكانى كۆى مرۇقاىەتىى تىادا ھەشارە. ئەو درەختە ناوى درەختى زەمانە! بەخەملاندنى ئاىبىنزانەكان، قەشەو ٲاھىب و دىوو ٲەرستەكان؛ واى دەخەملەئىن كە گوايا ئەو درەختە وەك تەلىسم لەلل و دەروون و بىرى مرۇقىكنا ٲەنھانە! وەك دەلەن مىژوى ھىندەى مىژووى مرۇف دىرىنە وسەرھەلدانى دەگەرىتەوھ بۇ سەرھەلدانى يەكەمىن مرۇف، واتە ھەزرتى نادەم كە باوكى ھەموومانە بە واتاى ئاىبىنەكان! ئەم درەختە لەسەرھەتاي ژىانەوھ رەگى ناكوتاوھ وژىانى وەكو مرۇف ٲايەدارە وەژى! نەئىبىيەكانى ژىانى مرۇقاىەتىى تىادا ٲەنھانە. وەچە بە وەچەىش وەكومرۇف لەژىاندا دەگەرىت و بوونى ھەمىشە ٲايەدارە. وەك فەرمووم: وەكو مرۇف.

ئەو درەختە كەس نازانەت چىيەو چۇنە! بەلام بەٲى زانستى من. درەختىكە گىيانى خواى تىايە، واتە گىيانى ٲووەك وگىاندارو جانەوھرو مرۇف. گىيانى ژىانى غەيب. لەو درەختەدا گىيانەكان نازان. دىن و دەچن، دەژىن. ھەمووشتىك دەبىستن. ھەمووشتىك دەبىنن و نەئىبىيەكانى زانستى ژىانى تىادا ٲەنھانە. درەختىكى بژىوھ، وەك دەلەن، ژىان لەویدا تۇمارە. چاوگى بەھرەيە. گىيانى ھونەرە. كە ھىشتا دىوٲەرستەكان بۇى دەگەرىن. نازانن كە دىو تواناى بىننى گىيانى ٲىرۇزى نىيە. جىگەى ناخە كە ھەن لەناوماندا بوون بە دىو، ھەن ھىشتا مرۇفن، كەسانىكىش ھەن كە دىو دەٲەرستن. لە باسى درەختى زەماندا، باسى ٲىرشالىارو مرۇقىكى بىولات وھاجى لەقلەق وھالجالۇكەتان بۇدەكەم! كەگشتىان لەمرۇقىكان، مرۇقىكى بىناو بىولات بىئاللا. كە لە قوتبى سەرودا زىندانە. ئەو مرۇقىكى مەزنە. درەختىكى مەزنە، سەرى لەئاسمان و ٲىى لە زەمىنە.

وەك دەلەن ئەمدرەختە بەوىستى خواوھند ئاھورامازناى يەكتا وھەمىشەىى رسكاوھ. ئاھورامازنا لەشىوھى جالجالۇكەيەكى مەزندا رەگوورپىشەىى درەختى زەمانى لەسەر سەرى مرۇقىك چنىوھ. چنىبىكى ئەوتۇ كارامە كە ھىچ زاناو بلىمەتىك نەتوانەت ٲەى بە ھۆكارى رستنى بەرىت. ئاھورامازنا دەتوانەت بىت بە ٲىر شالىار، بە لەقلەق، بە جالجالۇكەى مەزن وسى. درەختى زەمان ٲىكھاتىكى سىحرىنى ھەيە. بۇيە تىۋلۇژەكان بەدوایدا وىلن.

بەلاتەوہ سەیر نەبیت کە من ئەوم دیوہ، کەم دەیناسم ونانو پیاویشم لەگەڵدا خواربووہ. چونکە پیرشالیار تێی گەیاندم، فیزی کردم کە من دەتوانم ھەموو شتەکان ببینم، چونکە من مرۆڤێکی لەرادەبەدەر مەتیینم؛ چونکە بەرگەي ژانی نوورەولاتی و بیکەسی و تەنھایی و بەرگەي شەری دێوہکانم گرتووہ. بۆیە دەوترم بڵێم: من درەختی زەمانم دیوہ، دەیناسم، دەیبینم. من باسی ئەوتان بۆ دەکەم. ئەو کە وەک من خاوەنی جالجالۆکەیکە مەزنی تیشکیینە، کە خاوەنی لەقلەقێکی پیرۆزی رەشپۆشە! لەمن دەچیت؟! لەمن دەچیت؟! بەلێ بەلام من نابەش بووم بۆ سێ بەش، ئەو خۆی لەخۆیدا سیانە!

ئەو جالجالۆکە مەزنی پیرۆزە بوونەوہری بەجۆریکی تاییەت رستووہکەرەگوریشەي بوونوژیانی لەدەر وون وھزری مرۆڤیکی خۆبێناچنیوہ! مرۆڤیکی تاییەت و سەیر کە لێرەدا من نیازمەندم سەربووردی ژبانی ئەوتان بە تیرۆتەسەلی بۆ بگێرمەوہ! بەلام بەرلەوہی بێمە سەرباسی ئەومرۆڤە، بەپێویستی دەزانم باسی درەختی زەمانتان بۆبگێرمەوہ. چونکە وەک من بزانی درەختی زەمان لەوایا نواتەنافی چنراوہ! درەختی زەمان لەسەرسەری ئەورواوہ! تەنھا ئەوھەلگەری تەنافە نادیارە نەستووہرەکانی جالجالۆکەي مەزنی (واتە کرنگاری ھەمیشە پیرۆزو ناھینەری خێر)

ھیوادارم بەھەلەدا نەچیت، چونکە جالجالۆکەي سپیی پیرۆز بوونەوہری لەسەرتەپلی سەری ئەو، واتە وەجەي حەزرتی ئادەم و نوح راگرتووہ! بۆیە پێویستە بزانیەت کە بوونەوہر بەیاریدەي جالجالۆکە لەسەرسەری مرۆڤیکی خێرمەند چنراوہ. ئەو لێپرساوی ئەم بوونەيەو ئاھورامازنا بۆمەبەستی خۆی ئەوکارەي بۆ ئەو بەرەوا دیوہ! چونکە ئاھورامازنا نانی بە مرۆڤدا ناوہ. بزگاری ونیرقانا گەیشتنە بە کەرەمەتی ھەستکردن بە بوونەوہر(ئاھورامازنا = جالجالۆکەي سپیی پیرۆز).

وہک فەرھووم درەختی زەمان درەختیکی ھاکەزایی نییە. بەلکو درەختیکە مەزنی، ھیندەي مرۆڤیکی خووبدین مەزنیو خاوەن رووبەرولایە! جامن نازانم بەپێوہری جەنابتان مرۆڤ چەندە بەرفراوان و بەرینە! بەلام درەختی ناوبراو شارەگی لەسەرزەمینەو لوقوپی لەکاکیشتاندا دەشینتەوہ. رەنگی سپییە سپی ھەر وھکو رەنگی گیان! ھەر وھکو روناکی، وھکو رووناکیی گیانی ئاھورامازناي پیرۆز. بێگومان جوانە وەک کەرەمەت، وھکونازی مندال و فریشتە، جوانە ھیندەي جوانی ھەمووئاسمان و نەستیرەکان. ھیندەي تیشکی رووناکي. بەلام جوانیو شکۆی تەلیسمایییەوگەلێک لە مرۆڤ نایبینن! چونکە گەلی مرۆڤایەتیش بەرەو دێوہرەستی پەلەیانەو نوای جەجالی ھەوہس و خووبەرستی و ماددە پەرستی کەوتوون و ھەوہس ھاندەری ژبانیانە.

ھەر بۆیەشە من ئەرکی گێرانەوہی ئەم چیرۆکانەم گرتە ئەستۆ، دەبیت بزانیەت کە چەندان سالە ئەو پیرە خولیاي ئەوہیەتی ئەم چیرۆکەتان بۆ برێسم. لەراستیدا تا ئەم نواییانەش باوہرم نەدەکرد کە منی دوولەت بتوانم خۆم لەقەرەي رستنیکی ھیندە سەیر بەدەم. تا باسی درەختیکی گیاندارو دووپی بکەم. چونکە من لەخەوندا دەژیم، من پەنابەریکی بی مال و حالم.

درەختیکی بژووو کۆچەر. درەختیکی چنراو بەرێسی جالجالۆکەیکە مەزنی. بەویستی خواوہند ئاھورامازنا. درەختیکی نادیار. چونکە راستی لێرەدایە کە درەختی زەمان نادیارە. خۆئەگەر دیار بوایە ئەوا ھیچ پێویستی بەباسکردن و گێرانەوہ نەدەکرد. ھەر وھەا لەمێژیش بوو لەبەنەوہ ھەلکەندرا بوو. ئاسەواریشی نەدەما.

دەبیت ئەوہیش بزانی کە درەختی زەمان دەبێنریت، کەسانیکي کەم، پێغەمبەرەکان، ئەولیاو راھیبانی پەیرەوخواز؛ ھەر وھەا مندالانی ساوا و بیزمان. گیانداران و پەلەوہر دەتوانن شادبن بە بینینی درەختی زەمان. ئەگەر درەختی زەمان نەبووایە، ھیچ یەکیک لەپێغەمبەرەکان پەيام و سرۆشیان پێنەدەگەي.

چونکه پیغمبهرهکان تهنه به پلهی بینین له ئیمه ی گهلی مرۆف و ملکه چی دیو جیاوازن. ئەوان توانیویانه بیین و بیستن. توانیویانه له بهری ئەو درهخته بخۆن و لهویشدا گیانیان گۆش بکن. دەبیت وهک مرۆف به ناگا بین له وهی که زوربهی پیغمبهرهکان، تهنانهت گشتیان جگه له حه زهنتی مسیح، خاوهن گومان بوون و ههلهو ناجۆریشیان لیوهشاوه ته وه. تهنانهت هه ندیکیان له دۆخی بههره ئیلهامیشدا گومرا بوون. یان بت پرست و بچ باوهر بوون.

ئهو درهخته بهری ئەدهب و زانسته، هه ره پهمانیکی راسته قینه و یه زانیو پیرۆزو له وئوه نازلده بیت بو. په پهمبه ران. ئیستا تارا دهیهک دلنیام له وهی که په ی به وه ده بهیت که درهختی زه مان مرۆفیکه له ژیاندا دهژی و زیندانه. له وه چهی مرۆفه وله سه ده می یه که م دروستبوونه وه له خوینی مرۆفدا وه چه به وه چه ریسراوه. ریسانیشی کوتایی نایهت. چونکه هه مرۆیه کی ره سه ن. مرۆفی ره سه ن نهک ناره سه ن، له سه ره زمینه کۆپیه کی راسته و خۆی یه که مین مرۆفه.

بۆیه هه ره یه کیک له ئیمه که خۆی به مرۆف ده زانی و کۆیله ی دیوهکان نییه، به شیکه له وی تر و بونوو ره قتارهکانمان به جۆریک له جۆرهکان له هیه یه کتر ده جیت، هه ره یه کیک له ئیمه یه هه موو قوناغهکانی ژیان ده بریت. له نیوان ئیمه ی مرۆفدا ئه هه ریمه نو جنۆکه یه هه ن که هه میشه هه ولی شکستمان ده دن.

ئهو مرۆفه خاوهن ولاتیکی دیاریکراوو ئالا و ئابین و زمان نییه. وهک فه رموم مرۆفیکه نه یینراوه.

پاش ئه وهی که ئازاد ده بیت له زیندانی دیوپه رستان. به بچ چه و بچ یاریده ده گهریت، کاری تهنه پاراستنی په یامی جوان و قوسته وهی بیری جوان و کرداری جوانه. جوانانسه کان که بییه رین له نه ریتی لاوازو هه رزه یی، که بییه رین له ره گه ز په رستی و خود په رستی و کینه دۆزی، ده توان هه ست به بوونی ئه و مرۆفه بکن که جالجالۆکه ی سپیی پیرۆز ته ونی خۆی له سه ره سه ری ئه و چنیوه و ده جیت.

جا خۆت بیته پیش چاو خاوهن خواسته دریک یان تاویریک له سه ره سه رت برویت! هه له به ته کاریکی دژوارو ناساسیه. به لام پاله وانی بچ ناو و بچ ناسنامه ویتولات و بچ ئالا ئه م گه رنوونه ی له سه ره سه ر چنراوه وه که سه یه نایینیت، که سه یه هه ستی پیناکات. تهنانهت خوی خۆی بیئاگایه له وره استیه.

له وانیه به پرست چۆن منی چیرۆکخوان توانیومه ئه و بیینم؟ ئه گه ر بیته به کووچه و کۆلانه کانی

رسته کانما بکه ویته ری. بیکومان ده تخمه سه ر شاریکه ی ئه و ئه و پنده ناسینم، چونکه ئه و پیره ی سالانیکه ریژه له مندا بوونی ده رپسیت، دو چاری ئه م گیره یه ی کردم. ئه و کاته شایه تمان ده هینیت و تیده گه یه که ژیان پره له بابه تی نه بیتره و.

چونکه مرۆف رۆژانه به لای ده یان بابه تی فیل ئاسانا دهروات و میش میوانی نییه؛ هه یچ نابینیت! ئیستا ناشکرایه که درهختی زه مان چنراوه و له سه ره سه ری مرۆفیک وهک ته لیسم ده بینریت. بۆیه به یئوستی ده زانم ئه و تان پیناسینم، ئه و کتیه؟ چۆن ده ژی؟ که ی له دایک بووه؟ ناوی چیه؟ به هره ی چیه؟ چی ده کات و چی کاره یه؟ سه رو کاری به منه وه چی یه!

پاله وانی جیناس بیناوه، گه رچی نازناوی نوح- به سه ره ئه و نا ده خوینم، به لام زوربه ی جاره کان به بیناوه، بیئالا ناوی ده به م (تا دلنیاتان بکه م که من به زۆر سیفات ئه و م یان ئه و منیکه راسته قینه یه، چونکه منیش بچ ولات و ئالاو بیکه سم، منیش له خه وما ده توانم بیم به و له وه یه زیاتر. هه روه ها منیش هه ژده ساله زینانم). چونکه ئه و زاده ی ئه ورامازنایه و مولکی جیهانه. زیندانه و له به سه ته له که کانی سه رو با دیله. سالانیکه له ولاتیکی به فریندا به زیندانی ده ژی. ولاتیکی که مرۆفه کان و هه رشتیکی ئه و ولاته سه روشتیان به فر شیوه یه. خه لکه که شی سه ره که رمی دیوپه رستی و سه ک و پیشله و به راز

پەرسىتىن. بىگومان مۇرقى جوانىشىيان تىيادايە و شازادەى ئەو ولاتە خەرىكى فېركردنى دىوپەرستەكانە و فېرىيان دەكات كە باوهر بە بوونى فرىشتەكان بىكەن.

نەرىتى ئەو مىللەتە بەفرىنە وەھايە كە كەس ئەوى دى ناپىنىت، كەس لەوى دى ناپرسىت! تاكو تەنھا مەرۇف وەك دىيولكەى نەخۇش و زەلىل ولە زوقم دروستكراو، تەمبەلو بىكار دەژىن و كارىان تەنھا گومان كەرنە لە دەوروبەر، لەخود، لە خواوهند، لەمرن. مىللەتئىكن جوانى ناپىنىن. تەنھا بە نوای نرئويىيەكانى يەكترىدا دەگەرپن.

لەو ولاتەدا زىندانە كە خواوهندى خۇيان ھەيەو خەلكەكەى ناپىنىن. خواوهندىش بە لەعنەتى كر دوون. چونكە جارىكىيان ئاسمان شەبەقىكى تىكەوت، درزى برد و بە ھەلە خواوهند كەوتە خواوھو لە بورگەى ئۆسگۇرىدا، لەوى سالانىكى زۇرئازارى چەشت. سالانىكى زۇر ھاوارونالەى بوو لەتاو ئىشورئانى بەربوونەوى. مالىكتە نەك ھىچكەس ئەويان نەيىنى، بەلكو ھەر گویشيان لەنالەو فىغانى ئەوخواوھندە مەزنى نەبوو، تا بوو بەھەلم و توانى بەئاسماندا ھەلگەرپتەو، ئەوھش چەند سالىكى خاياند. بۇيە ئاسمان گە شىنە، گە سوور، گە تەمىن، گە پرتەقالى، گە گەر مە وگە سارد، تارىك، ياخود رۇش. چونكە خواوھند كاتىكى زۇرى بەسەر برد تا مەرۇفەكان ئەزموون بكات. چونكە خواوھند دەيزانى كە مەرۇفەكان بەدەستى دىو داكىركراون و سروشتيان بابى بووھو ناپىنىن. جا خواى ئەو گەلە بەفرىنە واى بەبىرىدا ھات ئەگەر مەرۇفەكان زاتى ئەو نەيىن، چى پىويست دەكات رزگاربان بكات؟

لە ئەنجامدا خواوھند برىارىدا، وەرزەكانيان پر بكات لە بەفرى سارد، دەروونيان پر بكات لەسەھۇل. برىارىدا كە چاتروايە ئەوگەلە لە يەكترى نابرىت، بە جۇرىك كە كەس ئازارو دەردى ئەوى دى ھەست پىنەكات، لەوھىش زياتر فەرزىكرد كە دەبىت ھەر كەسەو لە مالى خۇيدا بىتتە نۆكەرى سەگىك، پشپىلەيەك، يان بەرازىك، ياخود سەگىك بپەرسىتت! ھەر وھەا نەتوانن جوانى راستەوخو بىنىن. خواوھند ئەوانى وھەا سزا نا كە لەيەكترى بترسن، دەروونى پر كەرن لەئىو، دىوى چەندىن سەر! برىارىدا: ئەوى نارەزائىش نىشانىدات، بە ترسنۆك ونەخۇش سەربىكرىت، تەنھاي بەشى بىت، شىتى مىوانى بىت. برىارى نا ئەوان زۇرخۇرو تەمبەل و رۇزن واز لىنھىنىت تا سەردەمىك. تا بترسن، لەخۇيان ولەبىگانەش. بۇيە نەخۇشى ترسى دووچارى ئەو گەلە كرد. ترس لەھەر شتىك، بە تايبەتى لە بىگانە! خواوھندى ئەوگەلە ناوى (ئۇدىن) بوو. برىارىدا ژيانىيان پر بكات لە بووختان و نژىتى و تەمبەلى و زۇرخۇرى، ھەيانىت و ژەمەخۇراك لەگەل دىوھكاندا بخۇن. برىارىدا، ئەوان گلەي نەكەن لەبەشى دىو، دەنا ژيانىيان پر دەكات لەشەر!

بۇيە پالەوانى بىناو لەوى دەژى، كەوتە بەر ھەلمەتى دىوھ بىدل و ساردەكان! لەراستىدا لەو ولاتەدا دوچارى ئەو چارەنووسە بوو، چونكە بەر لەوھ ئەو دەبىنرا وھەر كەسىك دەيتوانى ئەو بىنىت. تەنھا درەختى زەمان ناديارو تەلىسم بوو لە بوونى ئەوئا. بەلام لەوكاتەوھى چارەنوس ئەوى تورپايە ئەو ولاتەو، دووچارى دەردى ناپىنى ھات. چونكە گەلى بەفرىن بىگانە ناپىنى. ئەو ناپىنى. بىگانە لای ئەوان بوويەكى تەلىسموى و غەبىبىيە! جندۇكە يا خىويكى شەرخوازە. خۇنەگەرىت و بىگانە فرىشتەش بىت ئەو عوزرى لەقەباحەتى بەتر، سەھىندەتر دوچارى خۇترساندن دەبن تا وا لەو فرىشتە ناماوە دەكەن خۇى بىللەزەتو دىوون نا لەبار بىنىت. بۇيە رىئى تىدەچىت لەم ژىنگە تەنگەبەرى ژياندا مۇويەك ھەبىت نەبىنراو، بىناو بىولات، بىھاوپر، بى ئايىن. كە من بە نوح ناوى دەخەلمىنم.

گەرچى ئۇ ھەزرەتتىكى پىررۇزەو درەختى زەمانى لەسەر سەرە.. بەلام بىناو بى ئالو بىكەسە. چۈنكى بىستى خاك شىك نابات تا بىكات بە نىشتىمانى خۇى. وەك من. بەلى وەك من. لەوانىە بىرسىت بۇچى چوۋە ئۇ ۋلاتە؟

لەبەر ئەۋەى مانىوۋ بولەشەرى لەمىژىنە لەگەل ھەژدىھاكاندا، ئەۋ ھەژدىھايانەى كە ۋلاتى ئەۋيان ناگىر كرېۋو.. شەرخوازانە دايان بەسەر ۋلاتەكەيداۋ ناگىريانكرىد، ئەۋىش مرۇقىكە تەنھا ەۋدالى ھارمۇنىيەو سەرى پەيوەندى لەگەل شەردا نىيە.. بگرە ھىچ باۋەرى بەشەر نىيە، لەھەر مەملەكەتىك شەرنازل بىت وىۋەكان زۇربىن، ئەۋ بەجى دەھىلىت.. پاشان لەخەۋىندا بىستىۋى كە يەكىك لەخۋاكان لەئاستىكى نزمەۋە بەر لەچەند سەدەيك كەۋتۋوۋە دورگەى ئۇسگۇردەۋە، لای ۋابوۋ دەتۋانىت نزاكانى، غەمەكانى، گلەيەكانى لەۋىۋە ھەۋالەى ئاسمانەكان بكات. ۋاى زانى دەتۋانىت خۋاۋەندى دىۋەكان فىرى زانستى ئەۋ بىنن بكات!

دۋاى ئەۋەى كە گەيشتە ئەۋ ۋلاتە بەفرىنە، راستەوخۇۋ بەبى لىپرسىنەۋە راپنچيانكرىد بۇ ھەمان نورگەى ئۇسگۇرد.. ھەرلەۋىش بوۋەناسىۋاى خۋاۋەندى دىرىنى گەلى بەفر.. ئەۋ جوانناس و ھەقناس و پىناس بوۋ كاتىك گەيشتە ۋلاتى بەفر.. بەر لەۋەى دەمبكاتەۋەۋە باسى خۇى و ناسنامەۋە زمان و رەسەنايەتى و ئايىن و پىشەى خۇى بكات.. كرتيان و لە قەلەى گومان و بەفرىندا چاۋو دەست و پىتان توند بەست، پىتان ۋوت: تۇ بۇت نىيە ھىچ بە ئىمە بلىت، ئىمە رابردۋى تۇ دەزانىن.. بۇت نىيە ھىچ فىرى ئىمە بگەيت، چۈنكى تۇ لەئىمە نىيت.. بۇت نىيە ھىچ لە ئىمەۋە فىرىت، چۈنكى بىۋلات مافى فىربوۋنى نىيە، بۇت نىيە بلىت: ئە.. چۈنكى مرۇف ملكەچى بەلى يە ۋلئىرە دىۋى (بەلى) فەرمانبەرە. راستەوخۇش دۋاى ئەم ۋانە گرنگە كلاسىكىيە ئەۋيان كرىد بە پاسەۋان.. پاسەۋانى خۋوبى خۇى.. چۋار دىۋارى بەرزى بەفرىن و لووسيان لەدەۋرى ھەلچنى.. پاشان بەۋيان ۋوت: لئردا ئازابىت.. بژى، بژى، بڭو، بڭو، بەلام دەست بۇ ئەۋ دىۋارە لووس و ئەستورانە نەبەت.. ھەۋلى ھەلاتن نەدەيت، چۈنكى بۇ ھەرىكەتەيك بچىت لەم چۋاردىۋارە ئەستورە بەفرىنە بەۋلاۋە مالىكى دىكەت نىيەۋ نايىت.. مالى مرۇقى راکردو لە عىلوھۇزى خۇى؛ چاتر نىيە لەمەى تۇ دەستت كەۋتۋوۋە. چۈنكى ئىمە باۋەرمان بە مرۇقى ھەلاتوۋ لە چارەنۋوسى خۇى نىيە، چۈنكى ئىمە باۋەرمان بە بىگانە نىيە و دىۋارى گومانى لە دەۋر ھەلدەچىن.

گۋىرانئىرە مرۇف، باباسى ئەم پالەۋانە مەزنى بىناۋەت بۇ بگەم.. چۈنكى پالەۋانى بىناۋ، پەنابەرە لە ۋلاتى بەفرىن.. ھەژدە سالى رەبەقە لەناۋ شورايەكى بەفرىندا ھەلدەلەزىت و ۋەكو دەروىش زكر دەكات.. ھەۋلى دەرباز بوۋن دەدات.

بەلام كەس ناىبىستى، كەس ناىبىنئىت، كەس. جارناچار لەسىلەى رەحمەۋە، بە بەزىيەكى كەمتر لەۋەى كە دەرىت بە قالۇنچەيەك، دىكتورىكى ۋرۋوكاس، لال ۋكەر نىت و نەبزى دەگرىت.. ھەرچارەۋ نىشانەيەكى نەخۇشى سەرى پىدەلئىن.. پالەۋانى بىناۋ لەم سالانەى دۋاىدا دۋوچارى كرفتىكى تايىت بوۋ.. كرفتىكى سەير كە نەك دىكتورى ۋوسو ئەلمان و ھۇلاندى ئەمريكاۋ خۋوبى ۋلاتى بەفر.. بەلكو دىكتورەكانى مەلەكوتىش نازانن بىناۋ دۋوچارى چى دەردىك ھاتوۋوۋە.. دەردىكى كارىگەرۋ بى شفا كە دەرمانى نىيە.. ئەۋ قەلەندەرە ھەش بەسەرە بىۋلاتە توۋشى نەخۇشى خۋوۋ بىنى بوۋ.. توۋشى خۋوبىنى خەۋن بىنى! لەخەۋنەكانى خۇيدا دەژى. جگە لە خەۋن ژيانىكى ترى نىيە! بۇيە دەشىت من ئەۋ بىم. دەشىت نەۋىرم بلىم من ئەۋم! بەلام خۇت دەتۋانىت سەرپىشك بىت. چۈنكى من لە ژيانى ھەندەرماندا مافى مرۇقىم

ليزهوت كراوه! كەس باوەر بە ھوھ ناكات كە من مرۆڤيكي ھونەرمەندو نووسەر و شاعير و جوانناسم.
تەنانەت ھاوسەرھەكەشم.

بەلێ، ئەنجام تووشی نەخۆشیی (خود بینی) بووم یان بوو. خۆی چینی وەكو من و تو نابینیت..
بەلكو خۆی وەك مرۆڤيكي نادیار دەبینیت كە دەرختیك لەسەر سەری ڕاوە. دەرختی زەمان.. وەك
دەلیت جالجالۆكەيەكي مەزن بوونەو دەری لەسەر سەری ئەو چنیووە.. خواوەند ئاھورامازنا ھەببەتی ئەوی
لەسەردەمی ئادەمەوھ پاراستووھ.. ئەو پاسەوانی خێرەو تا ئەو لە ژياندا بیت خێر پایەدارە و جوانی ئابرو
مەندەو ھەق دەژی.. لای وایە پیریکی زانا ھاو دەم و ھاو پیریەتی.. ئەو دەفەر مویت، گوايە
جالجالۆكەيەكي سپیی مەزن و پیرۆز، لەگەڵ حاجیلەقلەقیکی ڕەشپۆش لەویدا دەژین. ئەو پیرە زانایە
ناوی – پیر شالیارە كە دەشتی خواوەند بیت، یاخود پێغەمبەر ئیلیاس، یاخود خەری زیندەو خۆمان!
یاخود رام، ناوال، یان یەھوفا، یان ساحیر، یان ئۆدین، یان ئولورون، یان بەھائوللا، یا مەھدی و
حەزرتی مەسیح، ھتد.. بۆیە من توانیم ئەو ببینم، چونكە منیش دووچاری ھەمان نەخۆشیی خووبینی
ھاتووم، منیش بیولات و بئ ئالو بیکەسم. ھەر وھا پەنا بەرم لە ولاتی بەفر. منیش پیر شالیار دەناسم،
لەقلەق و جالجالۆكەي پیرۆز دەناسم. چونكە ئەمان لە شەوئیکدا کاتیك نیوھ بوونم لەدەرەوھ بوو،
لەناسمانەوھ بەر بوونەوھ.. لە ناو ھێلكەيەكدا بوون، ھێلكەيەك كە وەك فەر موم: نای بە سەرمانا.
ئیستا تا ڕادەيەكی كەم ئاشنا بوویت بە پالەوانی بیئاو = (حەزرتی نوح).. بەلام ھیشتا زۆرمان ماوھ
تەواو بیناسین چونكە ڕابردووی مرۆڤ سەنگی مەھەكە بۆ دیاریکردنی ناھاتوو.. چونكە ھەر مرۆڤيک
خاوەنی ڕابردوویەكە كە بوونی بەژياندا نەدەكویت. من وەك پەنا بەر بەھەری ناولینانم نەبوو، تائەو
كاتەي خۆی ھەمن ناساند! ئاگانار بە كە ناستانی بەسەرھاتەکانی ئەم كۆتیبە لەچاوتر و كاندنیك، دوان
سیاندا چنراوھ.

ئەوھي راستی بیت من ناتوانم: یان ناویرم خۆمتان بەمزوانە پیناسینم، چونكە ھەل و مەرج لەبارینیە بۆ
خۆناساندن.. بەلام لاریم لەوھ نییەكە بویرم بلیم: بەراستی پیاو ئەلفویبی خووناسین لەوانی ترەوھ فیتر
دەبیت.. بۆیە بویرانە دەلیم تا ئەوكاتەي ناستانەکانی ئەم پالەوانە بیئاوھم نەناسی، تائەوكاتەي پیر
نەیکرم بەقوتایی خۆی! ئینجا ئەو، خۆشم نەدەناسی! ھەر بۆیەشە حەز مکرد گوی لە نەستی ئەو پیرە
بگرم، كە لەخەوئەكانمدا رینوومايیم دەكات.. بە جۆریکی ئەوتۆ كە ئەمسالانەي دوواییم ھەر خەریکی
نووستنم، وام لێھاتووھ دەتوانم بەپێوھ، بەرپوھ، بەدەم نانخوارین و ھاژۆشتنەوھ خەون ببینم!
تا بتوانم پیر لەخۆم رازی بگەم و داستانی ئەوتان بۆ بەھۆنمەوھ، چونكە من لە راستیدا كاریکی زۆر مەزن
و گرنگم لەدەستداوھ.. چونكە كاری من ئەوھ بوو كە نھینیەکانی ئەم پالەوانە نەركینم و بوونی نەكەم بە
كەرستەو بنیشتەخۆشەي سەرزاری خەلكی و خوینەر.

وەك ڕامگەیاندا بیئاو دووچاری نەخۆشییەكی تاییەت بوو كە من ناوم لێنا : خود بینی. خود بینی
بۆخیکە، یاخود ئاستیکە لە زانستی خامۆش، زانستی دەروون، كەمرۆڤ بەدەگمەن دووچاری دەبیت..
نەخۆشییەكی پیرۆزەو لەھەمان كاتدا دەگمەنە و زۆر جار دووچاری ناھینەرەن دەبیت. ھەندیک لە
دەروونناسەكان بە شینتی لای و پارانوئید ناوی دەبن.. بەلام من خود بینی لەھەر جۆرە
نەخۆشییەكی باو جیا دەكەمەوھ.. چونكە پیموایە ئەگەر بیئو مرۆڤ لەژياندا بەرگەي بیولاتی،
بیکەسیتی، بیناسنامەيی بگریت، ھەر وھا بەرگەي شەرو ڕاوان و ھەر شەو بیکاری و سەرزەنش و
نشووستی بگریت، عەشق بوونی نانەكرمینیت و لەھەمان كاتدا بیرەكانی بژیوو لەبارو جوان بن: ئەوا
كەس، ھیچكەس بۆی نییە بە نەخۆش و دەروون شیواو ڕەچاوی بكات. گەر وایە، بادەروون ناسەكان

بابەتتىكى ۋەھا گرنگ لەفەنتازىيە خۇيان بىخولقۇننن.. خۇ ئەۋان لەبەر خاتىرى نازناۋىك سەردەكەن بە
 كۆشى ھەزاران ئەھرىمەن وىيودا.. سەمان بابەتى نەخۇش دەجۈن تەنھا لەپىناۋى ئەۋدا بېسىرتىن..
 ھەزاران كىتئىبى بىناۋەرۈك ۋەھلۈسەنارىيان ھىناۋەتە بازارەۋە.. لە پاي چىدا ؟ خۇشيان نازانن..
 بۇيە بەپىئويىستى دەزانم كەدەربارەى كەسىكى خۇودىيىن بدوئىم، تا خوئىنەرلە تىگەشىشتن مايە پوۋچ
 نەبىت.چونكە بەھۇيەۋە دەتوانىن لەپالەۋانى بىناۋو تەندروستىي دەروونىي تىگەھىن.
 ۋەك لەسەرەتادا ئاماژەم كىرد خۇود بىنى پىرۇسەى كاملۇبونى خۇودىكى تايىتە لەنىو مرۇقەكاندا، خۇود
 دەگاتە ئاستىكى ئەۋتۇ لە خۇودناسى، كەتواناى ھەرسكرىنى ژيان تىايدا دەگاتە ئەۋپەرى.. خۇود ئازارو
 ترسەكانى لغاۋ دەكات و بوون لە قاللىكى تايىتە دەبىئىت. خۇود لەۋ پلەيەدا راۋكەرى مەرگەۋ لەگەل
 مەرگى خۇيدا جووت دەبىت، لغاۋى ترسەكانى خۇى دەكرىت وىژيان دەچىتە نەبەرد، مەرگى خۇى دەكات
 بەزەۋىداۋ بەسەرىدا زال دەبىت، بە ھەق دەكات. بەۋەش زانستىكى كپ لە دەروونىدا كۆش دەبىت.
 بەۋەش كەرامەتتىك بۇخۇى تەيار دەكات، كەرامەتتىك كە نازانى بەۋ دەبەخشىت، ترسى دەشكىت، لغاۋى
 مەرگ دەكرىت وىكۆيى بوۋىت راپىچى دەكات.. فىرى ناسىنى غەيب دەبىت.. بۇيە ژيان بۇ ئەۋ
 زىادەيەكە وىوۋىكى ئەۋتۇى نىيە.. لەبەر ئەۋە خۇودىيىن تۈننامەندە بە بەھرىيەكى مەزن.. ئەۋىش
 بەھرىيە تىگەشىشتە لە بەھرىيە كىيان و ژيان، بۇيە ئەۋ ژيان بەسوۋى باۋەرۈكەرامەتى خۇى بەكار
 دەبات.. ئامانجەكانى كۆش دەبن و كامەرانىيەكى تايىتە زامن دەكات.. ئاۋىتەي ھەستەكانى بوون دەبىت
 وئاشناى رەگەزە بالاكان دەبىت.. خۇودىيىن تۈننامەندىي دەگاتە ئەۋناستەي كە لەش وگىيانى ووشەكان
 دەبىت.. ئەمەش كاريكى ئاسان نىيە بۇمرۇف.. چونكە خۇود پىئويىستى بە ۋوزەيەكى يەكجار زۇر
 دەبىت بۇبەرئوۋەردىنى كات.. چونكە كات لەۋقۇناغەدا دەچىتەۋە يەك و لەبىرۈكەى ناۋىراۋا و
 خۇودپىئويىستى بە خۇ ئامادە كىرنە بۇ جى بەجىكرىنى ئەركى وىستراۋ.
 ھەرۋەھا خۇى لىپرسراۋ دەبىئىت بەرامبەر بەبوون، چونكە ئەۋ ھىئندە بەناگايە لەژيان كە دەزانىت
 ژيان ئامانجە، ئامانجى يەكبوون وئاۋىتەبوون بە كىيانى بوونەۋەر.. بوونەۋەرىك كەخاۋەنى پەيامە.
 مرۇف پىئويىستە لە دەسلەتى بوون تىگات تا بتوانىت بىزى و بەرگەى داخۋازىيەكانى ژيان بگرىت..
 چونكە ژيان بى ماناۋ بى لەزەتە ئەگەر مرۇف تىي نەكات.. مرۇف كەخۇودىيىن نەبوو وىپوۋەرست
 بوو.. ئەۋكاتە زۇر بەناسانى دەبىت بەكۆيلە.. كۆيلەى بىۋى شەرو شەھۋەتۈۋ ھەزەكان، شەرى
 ئەھرىمەنەكان، كۆيلەى بىۋى نەخۇشى و نەزانىۋ ھەربابەتتىكى نژ بە وىستى مرۇف.. چونكە وىستى
 خۇودىيىن مەتىن و پۇلايىنە و مرۇف بەھۇيەۋە لەخۇبوۋرۈۋە.. بەلام ئەم قۇناغە زۇر بەدەگمەن مرۇف
 لەمژىنەدا پىي دەكات.. چونكە تەمەن كورته و زۇرچار رىك دەكەۋىت كەخۇود لەنىۋەى رىگەدا بەمەرگى
 نەۋىستراۋ و ناچاۋەرۋان دەكات.. يان دەكەۋىتە نىۋ يارىي شەھۋە مەيلى لاگىركارى و خۇپەرستى و
 ھاۋپەيىمانى ئەھرىمەن.. چونكە كاتى، تەنھا كاتىك مرۇف دەكات بەۋناستەي كەرامەت كە مەرگى خۇى
 لغاۋ دەكات ۋە كىشمەكىش لەگەل مەرگدا براۋە لەنەبەرد دەگەرئىتەۋە و پىشت دەكاتە خۇودپەرستى.
 ئەم پىناسە لاي سامۇرايىە پالەۋانەكان مەفھومە. لەگەرەنەۋەشىدا خۇود خۇودىيىنە بەرپىگانى وىژبان و
 لىدا دەگەرئىتەۋە.. لەگەرەنەۋەيدا لە نەبەرد، مرۇقىكى تايىتە لەۋ بەدى دىت، پالەۋان رەفتار، ۋەك
 مرۇقىكى بالا، ھەستىار، ژىر، كامەران، خۇناژىن، پىرۇز، نازا، غەبىناس، مرۇقىك كە بەبى يارىدە كىيانى
 بوون دەبىئىت ۋەبىزى ژيان دەگرىت.. بەكاكىشاندا ھەلدەزنىت و ئەستىزەكان دەكاتە ژىنگەۋمال، بۇ
 ئەۋگىيانانەى كە لەنەبەردا رىزگارى كىرۋون.. بۇئەۋ مەخلۇقاتانەى كە ھەستىان پىندەكات.. بۇگىيانى ئەۋ

ووشانەى كە لەزار دینەدەر! چونكە لای خووبییین ووشەكان گیانن، خاوەنى لاشەن، ئەو بیچمى ووشەكان دەبیئیت. گیان نازانتر دەبیئیت، گیانى خۆى و گیانە نادیارەكان.

خووبییین كەسێكە بەیاریدەى چوارچەكى گیانیی مەزن و مەتین لەگەڵ دێوەكانى شەردا دەچیتە نەبەرد، نەبەردى ویزدانى و بیچەك. ئەوانیش بریتین لە: ھەوا، ئاو، ناگر، خاك. بەیاریدەى ئەم عیملاقە مەزنانە سنوورەكانى ناتوانایی دەبەزینیت و دەگاتە لووتكەى خوود بینى.

جینگەى داخە كە زوربەى زۆرى مرۆف ژيانییان تەنھا لەترسدا دەژینن. ترس لەمردن. ھەربۆیەشە لەژیانا كتوومت لە مردوویەك دەچن، چونكە لغاویان لەدەستى مەرگانیە! یان لەدەستى ھەوس و مەیلە ساتیەكانیاندايە.

مەركێك كە لەدیویكى تۆقینەر دەچیت وەك لە فریشتەىەكى رزگارگەر. چونكە مەرگ پەيامى نەجاتى پێدە بۆ مرۆف. كەچى ئەوپەيامى ترس و نەخۆشى وزیلەتى پێدە بۆ دێوەكان. بۆیە دێوەكان لە مەرگ دەترسن، چونكە مەرگ مەحكومیان دەكات بە دووپات بوونەووە لە كفرو شەروبوختان و برۆكانى خۆیاندا، و ئەوێ لەژیاندا كرديووانە بەسەریان دێتەو. دڵنیا بە دێو ھەمشە لەشەرى كردووەكانى خۆیدا دووپات دەبیئەو.

كانتێك كە پالەوانى ئەم چیرۆكەم لە خەوندا بینى؛ كە ھەژدە سال لە نەبەردا بوو نژی دێو بەنھەستەكان. كە ئەویان كۆت كرديوو لە چوار دیواری بەفرین و ئەستوردا! سامگرتى، نەخۆش كەوتەم، ترسام. چونكە تیگەیشتم كە مرۆف بوونەوهرىكى لەرادەبەدەر سامناكە. بۆیە كە چاوم بەوكەوت، راستەوخۆ كەوتەم دۆخىكى زۆر تايبەتییەو، دۆخىكى وەھاكە ناچارى كردم ژيانم لە سەربووردى ئەودا تەبىكەم. ھەر وەھا باسى مەتینیى ئەوتان بۆيكەم. یان بىم بەو بۆتان! دەزانن بۆ؟ چونكە ئەو پەيامى نازانى و عیشق و ھونەرى پێدە. چونكە ئەو گەنجینەى ھەر بیریكى جوانە لە كۆى ئایینەكان. چونكە ئەو ئایینیكى نوێى جیھانییە.

چونكە ئەومرۆفە لەناو ئەو چواردیوارە بەفرینەدا توانای ھەبوو سەفەر بكات، بفریت، ژيان لغا و بكات، پێنگات، پێكەنیت، كاریكات، باسى نازانى بكات.

لەناو ئەو دیوارە بەفرینەدا ھەمیشە بەھاریكى بۆخۆى دروستكرديوو، دەیتوانى ببیئیت. بوبوو بەبوو كەرتەو. نیوھى لەشەختەبەندى زیندانىكى ساردداو نیوھەكى تری لە قەبرسانىكدا كەوتبوو. كەچى دەیتوانى ببیئیت، دەیتوانى لەجوانى بدویت.

سەرھەرای ئەمانەیش شوینەوارىكى ئەوتۆ لەمندا بخاتەووە كە ھەتاھەتايە لەبیری نەكەم. لەوانەى بەھەلەدا نەچم نەگەر بلێم ئەو ھەمان پیرە كە دیتە خەونم! یاخوود پیرىكەم بۆدەنیریت وەك یاوھرو مامۆستا! چونكە ئەو توانای جینگۆركی ھەیە لەدۆخكەووە بۆ دۆخىكى دیکە. دەتوانیت بیئت بە ھەر بوویەك، بچیت بۆ ھەر جینگەو شوینىك! بژی و بمریت! وەك من كە لەتاو نەبوونى ولات، نەبوونى ئالو ئایین، دووچارى ناھینان بووم. لە مەملەكەتى خۆزگەدا دەژیم. لەخەونەكاندا دەبم بە ھەزاران خۆزگەو دەسلەلات، دەبم بە خیرىكى موتلق و ژيان دەبەخشم بە گیان. بە گیانى میللەتێكى بیئاو. بى ئالو، بىولەت، مردوو زیندو دەكەمەووە و نازانى دەكەم بە مژدە و دەیدەم بە گەلى بیئاوم!

ھیوادارم خاوەن ورەبیت، چونكە ھیشتا لە ناساندنى تەواوى پالەوانى بیئاو نەبوومەتەووە. دەشیت مەرجىكى گرنگ بیئت كە بزانیت بیئاو كویندەرییە و بەرلەھاتنى بۆ ولاتى بەفر، بەر لەدیلبوونى بیئاوانى ئەسلفەسلى چیبوو؟ بىگومان ئەو باسەتان لە تابلوكانى تردا پێدەگات. لە تابلوى غەیب دا!

مېرولەكان ھاتن فەرموويان: ھەموو ھەست و نەستىك لە غەيب نا دەژى = ناديار لە ھەمىشەيىدا ناديار و وون نىيە. ئىمە سىنەرى غەيبىن. فەرموويان: غەيب راستەقىنەيەكە كە مرۆف تواناي بينىنى سستە، غەيب زانستىكە ھەندىك لە مرۆف فىرى زانستى خامۆش دەكات. چونكە مرۆف مەحكومە بە فىر بوون لە سنوورى زانستى بە سنووردا.

ئىمە فىر بووين كە ئەو مرۆفە نەبينىن يان ھەستىنەكەين كە لە پشت سەرمانەوہ وەستاوہ. غەيب دۇخىكە لەو زانستە يەقىنەي كە دەيزانىين و باوەرمان پىي نىيە؛ وەك خۇزگەكانمان! وەك خەونەكانمان؛ وەك بىرەكان و ھەستەكانمان.

مېرولەكان فەرموويان: ئاسمانەكان گەنجىنەي كردهوہكانتانە. تكا كرىن لە مرۆف ناواكارىي خواكانە. خواكان تكا لە مرۆف دەكەن بووہستن. تا ھەست بە بووبى دووناليزمى دەسەلاتى بوونەوہر بكن.

چونكە ئەگەر خواوہندىك ھەبى ژيان و جوانى و عىشق و ھەمىشەيى زامن بكات... ئەوا خواوہندىكى تىرىش ھەيە كە مەرگ و نەخۆشى و سزا و ترس دووچارى گيانلەبەران دەكات. چاك بزائن، كە خواوہندى ئىمە سزا نانا و دۇزەخى بۇ كردهوہكانمان نانەگىرساندووہ، چونكە مرۆف جوانترىن بوونەوہر و دەسەلاتى خواوہندە.

تالپۇرى شەيپ

ناوبراوى بىنولات، خەزرىتى نوح، كورپى كەس نىيە! چۈنكى بەمنىلى كاتىك كەتمەنى چەند سەعاتىك دەپت. واتە راستەوخۇ پاش لەدايكبوون، فرىدەدرىتە سەر لوتكەى شاخى ئەارات. جا چۇن و لە كوئى لە دايك بوو؛ ئەمەيان لە خەونەكانتدا لە فرىشتەكانى سەر شانى خۇتان بېرسن.

وھكخۇى بۇمى باس كىرەو پىرەمىرىكى سەقەت و پەككەوتە ئەوى ئۆزىوئەو ەو كىرەپەتى بەكورى خۇى، سەبورى ئەوبەسەرھاتەش وھابوو كە لەرۇژىكى مانگى نەورۇزدا، ئەوكاتەى رۇژىمى قاسم، لەشەستەكاندا مىراتى تەفروتوناكرىن و كوشتن و بىرىنىيان لە ئىنگىلزمەكانەو ەو بۇ بەجىدەمىنىت، ەرەبە گورگخۇرەكان شالوى ئاسمانىو زەمىنى دەكەنە سەر زۇر لەناوچە ئازادكارەكانى كورستان..

لە نەبەردىكنا مام خدر كە كەلە پىشمەرگەيكى پارتى دىموكرات دەپت، لەو نەبەردەنا پارچە تۇپىك دەپىككەت و لە چىاى كىوەرەش بەردەمىتەو.. لەكاتى بەرپونەویدا ەست دەكات لەباوەشى كەسكناپە، كەسك ئەوى گرتبەو ەو نەپەشتبەو ەلاھەلا بىت.. پىشمەرگەكانى ھاوپى ئەو رۇوناو ەيان بەچاوى خۇيان دىبوو، تاسالانىكى رىژ باسى نەمرى مام خدر لەسەرزارى گشت كوردىك بوو..

بىنىبىيان مام خدر وەكو بالندە لەسەر تاوئىرىك لەنگەرى گرتبەو، ەەرلەو دۇلە قولەشەو بەوزامەو ە كەقاچىكى پەرىبوو بە كىوەرەشداھەلگەرابوو، ئاسەوارى خۇينو جىدەستى مام خدر ھىشتا بەقەپالەكانەو ە ماو ەھەمو سالىك گەشتىارو سەيرانكەران دەچن بۇ بىنىن و يادكردنەو ەى.

لەوكەوتتە خوارەو ەپەنا مام خدر خەوىكى دىبوو..سى فرىشتەى بالئارى بىنىبوو، كە رۇگارىان كىرەو ە ەو ەيان فەرمووبوو كە رۇژى مرنى نەھاتو ە وتالى تەمەنى نەپساو ە.. دەرھەق ئەو چاكەپەش كە بەرامبەرى كرابوو، فرىشتەكان بەو ەيان فەرمووبوو: "پىنىستە رۇژى بىستو ەكەمى مانگى نەورۇز بچىت بۇ سەرلوتكەى ئەارات، چۈنكى دلت لەو ىندەرى دەدۇزىتەو.. لەيات بىت كەتۇدلت لەسەر لوتكەى ئەارات دەدۇزىتەو ە".

لەوسالەنا مام خدر بىستو ەكجار ەھمان خەون بەدووپاتى دەپىتەو ە..لەو ماو ەپەنا بەكولە مەرگى دەژى و ژيانى پىشمەرگاپەتەش واز لىدەھىنىت. چۈنكى دوچارى لاوازى دەپت بەھوى لەدەستدانى پىتەو ە، ەرو ەھا زامى دىرىنەو ە.. بۇ ە لەكۇتايىدا مل دەنات و نواى نەجامدانى خەونەكەى دەكەو ەت.

كاتىك كە دەگاتە سەرلوتكەى ئەارات دووچارى زەبرىكى وىژاننى گەرە دەپت، چۈنكى لەبرى دلى خۇى مندالىكى ەتو ە بىنازو بىساحىب دەپىنىت كە چارەنوس توورپى ناو ەتەسەر ئەو لوتكە بەرزە.

مام خدر كە خۇىشى بىكەس و بىنەواو بىناوان گەرە بوو؛ دووچارى زەبرىكى بەژان دەپت بە بىنىنى ئەو مندالە بىنەواپە.. نازانىت چىپكات، تەنھا ھىندەى بۇدەكرىت ئەومندالە بىنەواو فرىدراو ە ەلېگرىتەو ەو بىكات بەكورى خۇى.. بەلام تاكو مرىش كەس نەيدەزانى كە مام خدر لال نىپەو قسە زانە، ەرو ەھا مندالىشى نىپە!

مام خدرخۇى بەمنىلى كاتىك كە پىرۇكە دەپت.. كەناپەنەكەى دەمرىت! ئەوكاتەى كە ژنومىرىكى نەزۇك ئەو دەكەن بەكورى خۇيان.. دەپخەنە حوجرە بۇفىرېبوونى پەرەردەى ئىسلامى.. بەلام مەلاى فىركەر كە مرۇفىكى بەرپەوشت دەپت ەلدەكوتىتە سەر نابرووى خدر بوونى زامداردەكات، باو ەرى بۇ ەتاهەتاپە بەمرۇف و ئايىن و خواو ەند كەچ دەپت.. بۇ ە تامرىش نە لەگەل كەسكنا دوا، نە

نوپۇز ئۇنئىتە تېشى بۇ ھېچ خۇايەك كىرد. بىگرە باۋەرى تەنھا وتەنھا بە ئازادى ھەبوو. بۇيەش بىۋوھ
 پىشمەرگە چۈنكە ئازادى بۇ ئەو تەنھا شەرەف بوو.
 مام خىر لە تەمەنى پىنج سالىيەۋە لەگەل ھېچ مرۇقۇنكىدا نەدوايوو.. كاتىك كە ئەو مندا لە قەلەندەرە
 دەدۇزىتەۋە. تەمەنى لەپەنجاسالان تىيەرىيوو.. لەسالەكانى دوايى تەمەنىدا بوو و چاۋەكانىشى كزىبووون.
 بىمۇچەيش ناچارى كرىبوو كەروولە سۈلكرىن بىكات تا قۋوتى ژيان بۇ ئەو مندا لە بايىن بىكات. كەتەنھا
 ئەو دەيىنى!
 بەلج، تەنھا مام خىر ئەو زاتەى دەيىنى، چۈنكە لەپاستىيەكى ترىا ئەو مندا لە تەلىسم بوو. گيان بوو.
 بەلام مام خىر دەيتۋانى بىيىنت! خەلكى شارىش مان خىريان ۋەك شىت دەيىنى. چۈنكە دەيانزانى مام
 خىر سەرگەرمى بەخىۋىكرىنى مندا لىكى ناديارە. كەس مندا لى لەتەك ئەۋا نەدەيىنى. بەلام ئەو
 پەرۋەردەى ئەو مندا لەى كرىبوو بە تەرىقەت. بەخو، رۇژەكانى تەمەنى باقىي تەۋاۋ لەخزمەتى ئەو مندا لەا
 بەبى زمانى برە سەر.
 ئەۋكاتەى ئەۋى دۇزىيەۋە لەسەرلوتكەى ئەرارات، برىارىدا تا لەژياندايىت نەھىلئىت ئەو مندا لە زەبرى
 پىنگات و برسىيى بىت.
 بەخۇرە مام خىر نازى ئەو مندا لە گيانەى كىشاۋ گەرەى كىرد. سال لەدۋاى سال. تا چەند رۇژىك بەر
 لە مرنى كەتۋوۋە ناخوتن لەگەل پالەۋانى بىناۋداۋ بەۋى فەرۋوۋبوو: كورپى خۇم تۇ لەپاستىدا كورپى
 من نىيت!
 پىۋىستە ئەم راستىيە بزانىت كە من كەسىكى بىكەس بوموو تۇم دۇزىۋەتەۋە.. سۇراغى باۋانتم ھەرگىز
 نەكرد، چۈنكە ئەگەر ئەۋانم نۇزىيايەۋە بە دەستى خۇم دەمخىنكاندن، چۈنكە تۇيان بىكەس تورباۋو
 گورگ بتخوات.. برۇ كورم ژيانىكى پىكەرەمەت بۇ خۇت مەيسەرىكە.
 تۇ كورپى ئەراراتى مەزنىت.. ئارارات باۋانى تۇيە! خۋا شاھىدە رۇت لەگەل ناكەم. تۇم لەئارارات
 دۇزىيەۋە، بىكەس بىناۋ، بىناۋنىشان! فرىشتەكان باۋانى تۇن، برۇ باسى چاكەۋ ئازارەكانى مىللەتى نوح
 بۇ مرۇقايرتى بىكە. برۇ ژيان بىيىنە و فىرە. تۇ لەشەر نىيت و شەر كارى بەتۋوۋە نىيە.
 تۇ كورپى ئارارتى مەزنىت، فرىشتەكان تۇ دەناسن، بۇيەھەركاتىك وىستت لەۋى من دەيىنىت.. لەيات بىت
 ئازىزم كە لەۋ جىگەيەدا حەزرتى نوح كەشتىيەكەى لەنگەرى گرت. لەۋىدا دىارىيەكى گرانبەھام بۇ
 ئاناۋىت.. گەر گۈى لەئاۋازى دلت بىگرىت، ئەۋدىارىيە پىرۇزە دەدۇزىتەۋەۋە ژيانت پىر دەيىت لە كامەرانى..
 برۇكورپى من ناۋىك بۇخۇت پەيداىكە.. برۇ لىرە مەمىنە چۈنكە ئەھرىمەن نىيازىتى شەرپىكى قىرەكەر دژى
 نەۋەى گۇنۇ، نەۋەى كوردە زاگرۇسىيەكان بەرپابىكات.. نەكەى كورم ھاۋبەشى ئەۋ جەنگە بىت.. چۈنكە
 سىروشتى تۇ دژى خۋىنرشتن وجەنگە.. تۇ مرۇقۇنكى تايەتت، دەيىت برۇيت باسى كەساسىي مىللەتى
 نوح بۇ جىھان بىكەيت. دەيىت مرۇقاىەتى لەقورگى شەر دەرھىنىت.. دەيىت بوپىر بىت .
 دەيىت بەبى چەك بەرەنگارى ھەژدىھاكەن و دىۋەكان بىتەۋە. لىرە بەدۋاۋە تۇ بىۋولات و بىكەس و بىزمان
 و بىناۋىت، بەم خەۋاسانە تۇ مرۇقۇنكى جىھانىيت و بۇ جىھانىت. چۈنكە فرىشتەكان ھاتۋونەتە خەۋنم و
 دەلئىن: زاگرۇس و ئەرارات گۇشكەرى نەۋەى حەزرتى نوح - ن. ھەرۋەھا من ھەمىشە لە دلى خۇمدا، لە
 پەيامى فرىشتەكاندا، لەخەۋنەكانمدا ۋەك حەزرتى نوح تۇم بىيىۋە!.. لەدلەۋە بە ناۋى ئەۋ بانگم
 كرىۋىت. ئەمە ۋەسىيەتى مام خىرى ھەتۋو بوو بۇبىناۋ بىۋولات، بەرلەگياندانى.. بۇيە باباى جىياس)
 نوح) كە لەۋسەردەمەدا تەمەنى دەكاتە حەقدەسالى و خۇى لە بىكەسىيەكى جەرگىرپا دەيىنىتەۋە، لەلەشىكى
 ناديارو ديار: تەنھا لە ھەستىارىيى مام خىرنا دەرەپەپىت. چۈنكە ئەۋ لە ھەناسەى خىر لەدايك دەيىت.

دەبىت بە گيان (چونكى وەك فەرموم ئەو لە ھەست و نەستى تەنھا مام خدرنا بوونى ھەبوو).. چونكى گيانى كەس نامریت. گيان نازادەو نامریت.

بۇ يەكەم جار لەراستىي خۆى دەبویت. وەك گيانى خدر لەشتوھى پەلكە زىرپنەدا دەردەكەویت.. بەمام خدر دەفەرموویت: { بنوو مرفۇى پىرۆز.. چاوەكانت لىك بىن كورى خۆم.. لەراستىدا من باوكى تۆم.. من دايكى تۆم. ھەمان كە خۆت دەزانى من مندالى تۆم! من تەلىسىمى گيانىكى ناديارم بابە.. زمانى خۆش خدرى زىندە، چونكى زانیت كە من نوحم : كە من باوكى تۆم! }

مام خدر لەخەندەيەكى سەرسوورماوئا، وەك ئەوھى دووناو دوون بىت! يان وەك ئەوھى بۇ جارنىكى تر لەدايك بىتەوھ، چاوى چووه خەوو سەرى ناىوھو لەشى خۆى جىھىشت و پەيكەرىكى گيانى لەویدا تەنھاو بىكەس روو لە ناسمانەكان گوئى لە نەوازشى باى رۆژھەلات دەگرت.

مام خدر وەك مندالىك ، لەو پەرى كامەرانىدا سروشتى بەجىھىشت. ھەرلەوسالەشدا، واتە سالى ھەزارو نۆسەو حەفتاوتۆ، رۆژىمى بەعس دەسەلات بە كودەتا، جەلاد (سەدام حوسەين) دەھىننە سەر تەخت و كوردستان دەكەنە جەھەنەمى شەرو ھەتك كرىنى مىللەتى كورد.

ئەو؛ واتە پالەوانى بىناو = نوح، لەشارىك لەشارەكانى كوردستانى خواروئا، وەك تەلىسم، وەك گيان دەژياو كەس ئەوئى نەدەبىنى جگە لەمام خدر.. ئەوسالەى كە مام خدر كۆچى لوابى كرى ئەو لەخەيالى مام خدرەو دەرپەرى . بووبە دوا ھەناسەى ئەو.. تەمەنى ھىندەى ئەوتەمەنە بوو كەمام خدر لەيادى خۆيدا خەملاندبووى.

لەوكتەوھى كە كوردوستان بەجىدەھىلئىت.. كۆچەرئاسا دەژى، لەزۆرولاتى رۆژھەلاتا ژياوھو برسيتىو بىكەسىو ساردىوگەرمىي چەشتووھ.. چەند سالىك لە ولاتى ھىندستان وپاكستان و ئەفغان ژيان دەباتە سەر.. سى سالىش لەولاتى ئىران بوو.. ئەوكتەى گيانى نازانى ئەو لەولاتى ئىران گىرسايەوھ، دوچارى گرتىنەربوون ھات، دوچارى عەشق بوو! عىشقى ناز، عىشقى جوانى و ژيان و كەمال..

گيانى ئەو توایەوھ.. لەتەماشاكانىدا لە سەرى بوون كەيشت، بەكۆچەو كۆلانەكانى تاران و شىرازدا وىلگەرد دەگەرا، ھەرشۆخەو بەجۆرىك گيانى ئەويان گرتىنەردە! ھەش بەسەرو قەلەندەر لەسىحرى تەماشاشى چاوى شۆخە ئىرانىيەكاندا وون دەبوو.. سەرى دەسوورما لەكەمالى جەمال لە ھەلپەى جوانى، لەھەبىھەتى عىشوووناز، لەتەماشاشى سەما، لەسەماى گيان، گيانى جوانى، گيانى پرلەبەھەرى يەزانى! سەرى دەسوورما لە سىحرو دەسەلاتى عىشق.

رۆژبەرۆژ تادەھات زياتر زياتر لەعەشقا ھەلدەپروا، نابەش دەبوو، ولاتەكانى گيانى ئەو بست بەبستى ناگىردەكراو ھەستە جىھانىيەكانى بەتالان دەبرا! لەوسالانەدا گرى عەشق ئەويان بەرەو جىھانى وینەكىشان راپىچ كرىو بەررئىزايى سالانى جەنگى ئىوان عىراق وئىران ئەو سەركەرمى وینەكىشان بوو. لەھەواى نازاددا وینەى چاوى شۆخە نازبارە ئىرانىيەكانى دەكىشا، وینەى سىحرو مەكرى تەماشايان، وینەى خەيالەكانىيان.. ووتە شىرىنەكانىيان. دەرئەنجام گيانى بووھ قەقەسىكى ئاگرىن و لە مالى يەككە لەو جوانانەدا ھۆگرى جوانىك بوو!

پەيوەندىيەكى گيانى خولقاند، دللى چووبە نازدارىكى پەيكەرتاشى ئىرانىدا.. بووبە ھاررپى خەونەكانى فروغى فروغزادەو پەروين و صادق ھىدايەت و سۆھرابى سپوھرى.. شەوانە خۆى لەكەمىنى عەشقى ئەو شۆخە پەيكەرتاشەنا مت دەكرد، گوئى لەسروودەكانى زەردەشت و بەھائوللا و حافىزو سەعدى و خەيام دەگرت. ئەوئىش باسى داستانەكانى رۆستەم و زۆرابى بۆ دەكرد!

لهگه ل ئهويه پیکه تاشه ئیرانییه داهاورازو هاوژین دهییت. ناچار دهییت پی به جهرگی خویدا بنیت و بان به عهشقیدا بنیت. کاتیک گیانیک بیهویت له سروشتدا دوویات بیتهوه. نان به عهشقدا دهییت. لهگه ل نان نان به وشهی عهشقدا گیانی دهییت. بوونی به راستی دهییت. چۆنی بویت وها خۆی دهییت.

بۆئهو مه بهسته که لهخهونی ئافرهته کهدا خۆی بهو ناساندبوو. بهوی فرموو: دمهویت له یه کیک له پیکه رهکانتا له پیکه ری ناود-نا بژیمهوه! ئافرهته که له پیکه رهکانیدا دهیوانی بوونی نایاری ئهو بهرجهسته بکات. بۆیه وهک بیجمالیونی پیکه رتاشی ئهفسانه دیرینهکان چاوهروانی بهرجهسته بوونی شیوهی ئهو بوو بهرجهسته بییت. تا شهویک له شهوان ئافرهته ئیرانییه که دواي تهواوکردنی نویرهکانی بهزۆر زمانی جیاواز.. پیکه ر بۆ گیانی پالئهوانی نادیار تهیار دهکات! ئهویش گیانی دهچیت به بهری پیکه ردا. بهلام سروشتی بوون وههایه که عهشق نازاده. دمتوانیت زۆرییت. دمتوانیت زیندوبیتهوه. دمتوانیت بچیت به بهری ههموو شتیکی! عهشق توانایه سنوورهکانی خهیاڵیش دهبریت! عهشق تهنها بهیهک شت نامۆیه. ئهویش مه رگه. چونکه نه عهشق. نه عاشق نامرن. بهلام پیوسته بزانیته که یه کیک دهمریت. یه کیک دی دهییت.. بهلام عاشق بوونادوون دهییت یان له نازایییدا ئاویته دهییت!

ئافرهته ئیرانییه که چونکه پیشتر به نهخوشییه کی کوشنده و موزمین نوچاربوو. راسته وخۆ که گیانی دهردهچیت. گیانی خۆی به پیکه ری بیناو دهبهخشیت. ئاویتهی گیانی ئهو دهییت! لهویه پالئهوانی بیناو (نوح) دهیته له شیکي نیرینهو گیانیکي مینه! ئیتر له قالبی لهشدا به راستی دهییریت وژیانی وهک ژیاانی مرؤف دست پیدهکات! بهسه رها تکی سهیره! بهلام ئهو تهنها له پیناوی ئهو عهشقیدا ئهوژینه مادیهی پهسه ندرد.. هیچ مرؤفیک ئه م نه نیه مه زنه ی ژیاانی ئهو نازانیت.. ئهو نوچاری زیندان و برسیتی و نه بوونی زۆر هات.. ئه نجام خهزی کرد به رۆژها لاتو رۆژئاوا که رۆک بیته. تا جوانی له هونهرو له مرؤفدا هه رس بکات. هه ر بهو مه بهسته ییش روی کرده ولاتانی رۆژئاوا. چونکه باوهری وابووکه دمتوانیت به یاریده ی هونه ر په یامی میلهتی نوح بهگه لانی رۆژئاوا بگه یه نیت.. که هه ژدیهاکانی شه ر هه لمه تیان بردوه سه ریان. چونکه ئهو ل و گیانی نوحه.. گیانی خه زه رته ی نوح بووکه ده شیت له نه رارات به جیمابیت! کن ده زانیت چاوگی گیانیک له کوپوه سه ره هله دات وچۆن به دیدیت؟ من ده زانم گیان له چی هه ستیک دروست دهییت. گیان هه ناسه ی خوایه.. ده لیم: گیان هه ناسه ی خوایه. بۆیه گیان نه مره و که سیش نازانیت بۆ! له وانیه بپرسن چۆن مرؤف به بیناو شیاوی ناسینه. یاخود بۆچی پالئهوانه که م به ناوی خانمیکي ئیرانییه وه ناوانیم؟ له وه لامدا ده لیم چونکه من مرؤفی خوودیین جیهانی ده بینم. هه روه ها ناتوانم ناو له مرؤفیک بنیم که ته مهنی له چل سال زیاتره (من به نوح) ناوی ده به م.. بهلام نازانم ئه و ناوی چیه! بۆ رۆشن کردنه وه ی زیاتر دمتوانم بلیم که ئه و هینشتا ربه روه و له گه ل مندا نه دواوه. به لکو من ته نها به یاریده ی تیلپاتیو خه ونه کانمه وه توانیومه په یوه ندی له گه لدا بکه م وئاگاداری سه رگوزه شته کانی ژیاانی بم! ده شیت ناو لیتان هاسانترین کاربیت. بهلام من هه ر ناویکی لینیتم ده شیت له ویزدانی ئه ودا ناشایانی ره زامه ندی بیته.. هه روه ها هینده گرنگ نییه بۆمن ناو له مرؤفیک بنیم که خۆی به بیولا تو ئالو نایین ده زانیت! چونکه مرؤف به و ره گه زه بوونیانه وه بوونی ده سه پینیت. بهلام گیانی مرؤف نه ک نیو. له مانه ییش زیاتر ئه و هه میشه له گه رانی به رده واما دیه و که رۆکه.. ولات به ولات ده که ریت و هه رچنگه یه کی مه به ست بیت به بن پاسپورت و یاریده ده چیت.. پاشان ئه و مرؤفیکي ساده وها که زایی نییه. وهک فرمووم

ئەو مەرۋىقەكە كە شاپەرگى درەختى زەمان لەسەرسەرى چىنراۋە، ھەرۋەھا پىرشالىيارو جالجالۆكەى سىيى پىرۋزو حاجى لەقلەقەتەكى رەشپۇش لەناوكرۆكى درەختى زەماندا دەژىن و تەلىسمامى و زىندوون. ئەو لەگەشتەكانىدا لەگەل ئەواندا ھاوگونجاوۋاۋاپىيە. ئەو سروسىتى لەۋلاتى بەفردا گۆرا. چونكە تۋانىي لە قابىلە دەستكرەكەى ۋەدەرىكەۋىت، نازاد بىت! نازاد لەگىانى يەكبووندا.

ۋەكو فەرمووم كارى جالجالۆكەى پىرۋز چىنى تەۋنى بونەۋەرە، بەتەنافەكانى بوونەۋەرىكى تەلىسمامى لەسەرسەرى پالەۋانى بىناۋ دەچىت، ھەلبەتە لە تابلۆكانى ناھاتودا رۆلى ئەو باشتەر پروون دەيىتەۋە. كارى لەقلەقى رەشپۇش ھىنانى گىانى خىرمەندانە بۇ درەختى زەمان وسپاردىنى گىانى خىرمەندانى جىھانە بە جالجالۆكەى پىرۋز. تا بەتالەكانى قومات و قوزاخەيان بكات و ۋەكو گەلا بەۋدەختەنا ئاۋىزانىيان بكات. لەۋانەيە ئىستا بزانت كە پالەۋانى بىناۋ درەختى زەمانە! چونكە ئەۋگىيانانە پارىزراۋ دەمىنەۋە، لەپىناۋى دوونادوون بوونى گىانەكاندا، چونكە ھەر بوۋىيەكى خىرمەند لەم ژيانەدا پىۋىستى بە بە ئەزموونكردىنى سوۋرى ژيانەكانە بۇ گەيشتەن بەكەمال، بۇگەيشتەن بەخوود بىنى، بۇگەيشتەن بەھەمىشەيى. بۇ يەكبوون بە ژيان و گىان.

مرۋف تەنھا لەۋپاتى سوۋرەكانى ژيانىدا ھەست بە ناسوۋدەيى گىانى دەكات. كاتىك كە لەقورگى دىۋەكان وشەپى ئەۋان دەربازى دەيىت. كە گەشتەگىيانىيەكانى تەۋەرە گىانىيەكانى بالندە، ئاژەل، پوۋەك دەپرىت. و لەئازادىدا لەنگەردەگرىت، تەنھا لەۋ كاتەدا لە بەھرەكانى ژيان بەئاگايە، تەنھا لەۋىدا خاۋەن گىانە، گىانىكى مەتىن ونازاد، گىانى رابەرىك كە بى يارىدە تۆۋەكانى ژيان دەپروىنىت و ناچۆرىي لى ناۋەشىتەۋە.

پىرشالىيار سەربەخۇو نازادە لەدەروون و بىرى(نوح) = پالەۋانى بىناۋا. لەۋنا دەژى وگۆش دەيىت، دەۋىت و سەرگەرمى مەبەستە تايىبەتايىيەكانى خۇيەتى. چونكە پىرشالىيار سوۋرو دۆخى ھەموو ژيانەكانى بىنىۋە. كاتىك مەن باسى مەرۋقەت بۇدەكەم كە لەناۋ چوارىۋارى بەفرىندا بىلەۋ بىنەرىيە لە ژيان ۋەك ھەرمەرۋقىكى سادە. دىۋەكان لەشى ئەۋيان داگىر وزىندان كىرۋە. بەلام لەئازادىي ئەۋنا ژيان لە رۋىيەكى تايىبەتدا بەرپۋە دەچىت. مەرۋف تەنھا بە گەيشتەن بە نازادى بەتۋانايە. نازاد كەسىكە كە ملكەچى بابى دىۋەكان نىيە. دىۋەكان لەھىچ سەردەمىكدا ناتوانن ونەيانتۋانىۋە لغاۋى نازادى بگەن. نازادى بەھرەيەكە ھىشتا دىۋو مەرۋفى دىۋىپەرست سوۋدىان لى نەبىنىۋە. نازادى گىانى وزەيەكى بى پايانە، ھەربوۋىيەك تۋانىي نازادى خۇى زامەن بكات، بۇھەمىشە ناسوۋدەيى ۋەبەردەۋامى ھەست پى دەكات. بۇيە ئەۋ لەبەھرەي نازادىدا رەھايە و باكى نىيە چى سنورىكى بۇ ديارىكراۋە. ئەۋ لەچاۋتروكانىكدا دەتۋانىت سەرتاپاى گەردوون بگەرىت، چونكە گىانى ئەۋ زىندوۋ و نازادە.

ھەرۋەھا رۋاۋى كەلىك سەيرلەژيانى ئەۋنا رۋودەدات. مەن سەردەمىكە چىرۆكى ژيانى ئەۋ دەيىستەم ھىشتا جالى نەبووم لەۋەى نايپا پالەۋانى بىناۋ نىرە ياخود مەن؟ مەرۋقە؟ پەيكەرە؟ ياخود فرىشتە يان پەرى؟ ھەندىك لە مەرۋف بوونەۋەرىكى سامناكن. بەلام جىگەى داخە كە گومان و نەخۇشى و ترس قەبارەى مەرۋقىان ناكرماندوۋە. مەرۋف نازانىت كە بوونى ھەرھەموو مەرۋقايەتى پىكەۋە چى كەرامەت و بەھرەيەك بە بوون دەبەخشىت! جىگەى داخە كە مەرۋف خۇى نايىنىت، پىنداۋىستىيە سەرىپىيەكان مەرۋقىان لغاۋ كىرۋەۋو چاۋگەكانى باۋەرىان كۆپر بوۋەتەۋە. بەجۆرىكى ئەۋتو لوجارى شەرى خۇخۇرى بوون. ئەھرىمەنى شەرى تۋاناي مەرۋفى سىر كىرۋەۋە. مەرۋقەكان دىۋىپەرست و مەردۋىيەكى بژىون. ژيان بەزەيى بەۋاندا دىتەۋە. ژيان گىانىكى مەنىيە ۋەك دايك وايە بۇ مەرۋف، بەلام دىۋەكان شەرى تۋوش

دەكەن، شەپكەنىش لە بەگژبا چوونى يەكتريدا بوونىيان زۆردەبىت، تەنانەت رۆژىك دىت تيايدا شەپكەن يەكترى نادەپاچن.. چونكە شەپ شەپە و خىرى تيادا نىيە.
كاتىك كات دەوەستىت.. مېرولەكان بە خامۆشى دىن.. كەس نەينى هاتنىيان نادركىنىت.. بە خامۆشى دىن و باسى زانستى خامۆش دەكەن. لەمالى نەبووى مندا دىن و نوژ لە دەورى من دەكەن.. بە خامۆشى تەماشای نىگای شەكەتم دەكەن. دەفەرموون: باكان گيانى مرۆفەكان دەبەن بە ميوانىي
خۆشەويستەكانىيان.. لە وشەكانى تۇبا كۆرالى فەرموودەى ئاميين دەبىستىن. ئەى نازانن كە مېرولەش دەبىستىت، دەبویت.. دەخوات و دەشنویت؟! تۆ لە ئىمەى، ئىمەش زانستى خويىنى فېرە تۆ دەكەين.

تاپتۇي پېرشالپار

لەبەر ئەۋەدى پالەۋانى بېناۋ خاۋەنى سى بوۋنەۋەرى گىيانىيە، كە يەكەمىيان جالجالۆكەي سېپى =
ئاھورامازداي يەكتا ۋەمەزىن بو، دوۋمىيان حەزرىتى پېرشالپار، بىگومان سىيەم بوۋن ۋەكرامەتى
مەزىنتىن بوۋنەۋەرى ئاسمانەكان، گەردوۋنەكان، واتە كەرامەتى حاجىلەقلەقى ھەمىشەيى ۋەپىرۋزۇ
رەشپۇشە. (پېرشالپار بە خدرى زىندەش بخەملىنە كە مام خدرىش دەشپت ئەۋ بىت!)
پېرشالپار ھەلبۇزاردەي مەن، ئەمتوانى نان بەبوۋنىدا ئەنېم. دەبىت بەئاگا بىن لە تەلىسىمى بوۋنى. بۇيە
بەمەرجى دەزانم باسى ئەۋتان بۇيەكەم. لەبەشەكانى ناھاتودا چاكتىر رۇلى ئەۋتان بۇ ۋەبىتەۋە كە
پېرشالپار ھەمان تەلىسىم ۋە كەرامەتە كە خۇي بەمنىش ناساندوۋە. كەراپەرى منى چىرۋوك خوانىشە.
چونكە ئەۋ رابەرى بىنەۋايان ۋە پەنادرى بىۋولاتان ۋەي كەسانە.
پېرشالپار گىيانىكى بىخەۋش ۋە ھەمىشەيى ۋەنەمرە، پارىزەرى پەيامى خىزە، بەجۆرەھا تەرز باسى بوۋنى
ئەۋو رۇلى ئەۋ لە كىتېبى پىرۋزۇ قورئان-ئا كراۋە. ئەۋ دەتۋانېت بىتت بە من، بە تۇ، بە نوح، بە ھەر
كەسېك. ۋەكەلېن ئەۋ شەرابى ھىومى نۇشېۋە ۋە بۇ ھەمىشە بەنەمرى دەژى ۋە نامرېت، لەناۋ
مىرۇقاھەتېدا لەگەرانىكى بىۋچاندايەۋ دەربەستى يارىدەي بىنەۋايان ۋەھەژارانە. ھەلبەتە لە ئىنجىل با بە
نېردىراۋى خۇداۋەند ناسراۋە. لە قورئانى پىرۋزىشدا بە نېردىراۋى خۇداۋەندو ئامۇزگارېكەرى حەزرىتى
موسا ناۋى ھاتوۋە بەئاگا بوۋە لە خىزو شەر! لە ئىنجىلدا ناۋى ئىلىياس- ۵ ، خاۋەنى چوارچەرخەيەكى
لەتېشك دروستكراۋە، دوۋ ئەسپى ئاگرېن مەشخەلى گالىسكەكەي داژۋون، كە ئەۋانىش ھەمان شېۋە لە
تېشكى ئاگرېن خۇلقاۋن.
پېرشالپار بە بەخىشندەيى ۋەكارى جوان، پەيامى جوان، بېرى جوان بەناۋبانگە. خاۋەن بەزەبىيەكى
لەرادەبەدەرە، تۋاناۋەيز دەنات بەۋمىرۇقانەي كەلەژياندا باۋەرىكى يەقىنىيان بەخىزمەندىي خۇيان
ھەيە. ھەندىكجار رېدەكەۋىت ئەۋ تەنھا بە ۋىستى خۇي فرىاد رەسى كەسانىك بىتت كەشايانى مانەۋەن.
بەلام بەخىشندەيى ئەۋ ۋەك بەخىشندەيى ئېمەنىيە. سۆزى مرۇف بۇمرۇف ناكاملە، بۇيە ھەندىكجار
كەسانىك كەخاۋەنى سۆزىكى مەتىنن بۇ خىزان ۋەخىشى خۇيان، كەچى بى سۆزۋو دېندەۋ خۇين خۇرى
ھەندىكى ترن. سۆزەكان ئاست ۋەمەرتەبەي جىاۋازيان ھەيە. سۆزى خۇبا جىاۋازە لە سۆزى نايك،
سۆزى فرىشەتە جۇنايە لەسۆزى سۆزانى، سۆزى پېغەمبەر جىاۋازە لە سۆزى ھونەرمەندان. جۋانتىن
سۆزى مرۇف بۇ مرۇف، ئەۋسۆزەيە كەدەرىت بىچاۋەروانىكىرنى پاداشت، بى ئەۋەي بىكرېت بەمال
بەسەر ۋەرگەرەۋە. لەبەر ئەم ھۇ جىاۋازانە، دەشپت پېرشالپار لەۋكاتەنا كەھەزاران زىندەبەچال دەكرېت،
ئەۋ بەتەنگ چۆلەكەيەكەۋە بىتت ۋەنەيەتت لەكولانەكەيەۋە باز بىداۋ گىان بىدات. چونكە كەرامەتى بوۋەكان
يەكسانن. لەناۋقەدى تەنافە ئەستورەكەي سەرسەرى ئەۋدا، پېرشالپار تىپەي دلى دەبىستىرت. پېرشالپار
بىۋولاتو بىمالە، بوۋنىكە بەچاۋى ھەست تىكى پىدەكرېت. ئەگەر لەبەندەكانى قورئانى پىرۋزۇ ئىنجىلى
پىرۋزۇنا بەۋايدا بگەپىت، بىگومان باۋەرىكى زىاتر دەربارەي پەيدا دەكەيت. لەۋ كىتېبانەنا باس
ۋەسەرگۈزىشەيان دەخۇئىنېتەۋە، تىدەگەيت كە پېرشالپار پىاۋى خىزوخوايە. لەسنورى فەنتازىاي مىندا، ئەۋ

پيرە پيرۆزە غەربانچى نىھو قامچىشى لەدەست نىيە. چونكە ئەسپەكانى ئازاد كرىدوۋە؛ چونكە ئازادى پەوشى ئەم سەردەمەيە، ئازادىيى گيانلەبەر و پەلەۋەر و مرۆڧ.

ئەو ۋەكو من وتۆ بىر ناكاتەۋەو ناژى، ئەو لەھەستى ئەۋلياكان و لەگيانى پاكى يىغەمبەران ولە گرۇگالى منال و لە نىگاي مېھرباندا دەژى، ئەمچىگاۋ گيانانە ۋلات و مەنۋاي ئەۋن. ئەو ھەموو چاخەكانى دىۋە. تواناي زۆر بوۋن ۋابەشبوۋنى ھەيە. ناسنامەي ھىچ ۋلاتىكىش ھەلناگرىت!

بۆيە تكام وايە، ھەستونەستى خۆت پىرېكەيت لە تۆۋەكانى بەھرى خىز، بەچاۋانى قوچاۋەۋە بە كىلگەكانى فەنتازىيە مندا بىكەۋىتە كىرەي بىماندوبوۋن، گاسنى خىز لەدەروۋنى خۆتدا توند كىر بىكەيت ۋەبەدەستى مندا لائەت تۆۋ بوۋەشىنىت بەچاۋادەۋرى خۆتدا، تۆۋى خىزۋجانى ۋراستى بىچىنىت، چاندنىكى ۋەھا كەدەستوبىر بەرى بىداۋ لەبەرى بىخۆيت. ئەگەرىش نەتتوانى، بەتولەپىگەي ۋشەكانى مندا چاۋەكانت ناگىرسىنە، بەشىتۋانى پىتەكانم دەتگەيەنم بە نىزگەۋ مەزارى پىر. پىرشالىار كوردىنەيە، غارەب نىيە، ئەۋرۋپوۋ ئەمىرىكىو ئۆستىرالى نىيە. ۋەك ھونەرمەندىكى رەسەن، خاۋەنى ئاللاۋ ۋلات نىيە.. موسولمانو كافرىش نىيە، نەيەھودىيە نە بوۋايى.. ئەو ۋەك گەردى نوۋرى ئاھوراۋمازا لەھەمىشەيىدا پايەدارە (پەيكەرىكى گيانىيە و لە باكاندا دەژى!)، لەۋىدا تىرپەي دلى سرۆش دەتات بەداهىتەران.

پىرشالىار ھەستى خىزە، گيانى خىزە، جوانىي خىزە، لەناۋكى ئاركىتايىپەكانى مرۆڧدا زەرپراتى بوۋنى پەي پىدەبىرېت. بەشىكى پتەۋە لەسەلىقەي ۋىژدان ۋپارىزەرى گيانى ھارمۆنى ۋھاۋسەنگى و ھاۋگۈنجاندىن. بوۋنى ئەو لەسوۋرې ژيانى مرۆڧدا گەۋرەۋىچۈۋك دەيىتەۋە، لەگەل ئاتاجى كرىدەۋەكانى مرۆڧايەتدا بوۋنى ئەۋەلدەكشىت، دادەكشىت.. كاتىك كەمرۆڧايەتى لەشەرىدا تايىنەقاقاي غەرق دەيىت، موعىزەكانى ئەو لەدەروۋنى مرۆڧايەتدا چىرۋەكەن، ۋەكو گۈل نەشونما دەكەن، دەبنە خونچەي گيان، دەبنە ئاۋاز، سەماۋ سالماۋ گۇرانى ۋ ھۆرە، دەبنە بەندوبالۆرە، دەبنە ھىۋاۋ ژيان و ئومىد پەخش دەكەن. پىرشالىار لەدەروۋنى بالندەكاندا، لە شىردەرو خىشۆك و جانەۋەرانىشدا بژىۋە. تەنانەت لەزەرپراتى ئاۋوھەۋاۋ خاك و ناگرىا زىاترو پوۋنتر بوۋنى ھەست پىدەكرىت. تواناي زۆر بوۋن و ئابەشبوۋنى ھەيە بەباۋەرۋ ئەزمۋونى گيانىيە من، ھەرىنچ سەنسال جارىك، لە سوۋرېكى تايىت ۋھەستىارى ھەسارەكاندا، لەتەۋژم و تەكانىكى خۇرا؛ بە ۋىستى بوۋنەۋەر، لە ھەلگەپانەۋەيەكى خىزراي دەروۋنى كۆمەلگەكاندا؛ ئەو سەرھەلدەتەۋە، ۋەكوۋ خونچە لەدەروۋنەكاندا سەردەردەھىنېت، دەروىتەۋە، و گۆش دەيىت، بەر دەگرىت. ئاسايى و ئاناسايى بىرپۆزە گيانىيەكانى، پەيامە پىرۆزەكانى لە بىرى مرۆڧى رەسەن و گيانلەبەرى تايىتە پەخش دەكات، چراكانى لەدەروۋنى ھونەرمەنداندا ھەلدەكات. ئومىدىكى نوئى دەبەخشىت بە ژيان.

ئەۋرەبەرى گيانى يارىدەدانە، ھەندىك لەمرۆڧ لەكاتى تەنگانەدا، لەكاتى سەرەمەرگ و سەرلېشىشۋاندا زۆر بەزەقى دەتوانن ھەست بەبوۋنى بىكەن و لەدەروۋنىيەندا لەمىسى بىكەن.

زاگرۇسىيەكان پىرشالىار ۋەكو پىرىكى ئازاد دەناسن، شاخشىنەكان چاكتەر لەئى نشىن و شارنشىن پەي بەگيانى خۇيان و گيانى كەسانى تر دەبەن. چونكە بەرزى ۋلوۋتەكە ئاستىك لەدەروۋن پاكترپادەگرىت، ئەۋمرۆڧانەي لەبىرى خۇياندا لەسەر ترۆپكى بىرو دەروۋنى خۇيان رادەۋەستىن و بىرەكانىيان دەخەنەگەر. گيانىيان پاكترە، پاكتر.

مرۆڧى پاكنامىن و ھارمۆنى و دەروۋن زىندوۋن. زاگرۇسىيەكان باۋەرپان وايە كەپىرشالىار ھەمىشە لەناۋياندايە، لەگەلىاندا دەژى ۋلوۋتەف و رادەي بەزەيى و ھەستىان بەسەردەكاتەۋە. ئەۋان لەۋباۋەرپەدان

كەپىرشالىيار دەتوانىت بەھەرئۆخىك خۇي بگۇرپىت، بىتو ناواي يارىدە، ناواي ميواندارىت و جىگە، ناواي نان وئاويان لى بكات!

بۇيە زاگرۇسىيەكان زۇر ميواندۇست و نامۇ دۇستن، چونكە وادەزانن ميوان بەلاي كەمەوہ خۇشەويستى ئاھورامازدايە، خۇشتىن خۇراک و پۇشتەترىن جىگە دەدەن بە ميوانەكانىيان، تەنھا لەكاتى خەوش و كارى نا ئاسايىدا ئەوان دلىان لەميوان دەشكىت، چونكە تىدەگەن كە پىر نەبوو ھات بەميوانىيان.. ياخود ميوانەكەيان نيازە پاكرژەكانى پىرى لەدلىا نەبوو، پىر ناناسىت.

زاگرۇسىيەكان دەلین دەستى پىرشالىيار(خدرى زىندە) نەرم و بى ئىسكە، بۇيە ئەگەر دەستى ميوان توند بگوشىت، دلىا دەبىت لەوہى كە كەسى ھاتوو پىرشالىيارە ياخود نە! دەلین نىشانەى ترى ناسىنەوہى ئەو رۇخسارىكى نورانى و پرويقارە، رۇوانكى لەرۇخسارى دەبارىت. نىشانەى سىنەمى ئەوہى كەدەتوانىت كتووپ لەھەرچىگەيەكدا دەربكەووت. دەشىت لەخەوندا، لەشپوہى سىنەردا، لەشپوہى ئازەلدا، يان لە شپوہى بالندەو مندال ونافرەت و پىرنا دەربكەووت. كاتىكىش كە دەردەكەووت ھەموو شتىك دەوہستىت! من زۇردلىنام لەوہى كەكەسانىك ھەن وەكومن دلىيان لەبوونى رابەرىكى گىيانى لەدروونىاندا.

پىرشالىيار بەبەخشندەيى بىرى جوان، كىرارى جوان، وتارى جوان، نەپنى خۇي ھەمىشەيى پايار كىرودە.. زەردەشتى يىغەمبەرىش بەو زانستە پەي بردووە كە سىنگۇشى باوہر مرۇف دەكەيەنىت بە كەمال و ھەمىشەيى!

چونكە لەوسىگۇشەيەدا زاگرۇسىيەكان باوہريان بە نۇزىنەوہى كەمالە. لەو سىگۇشەيەدا ھەمووشتىك جوان و پىرشكۇو ھەمىشە بژيوہ. لەبىروباوہرى مندا، پىرشالىيار، وەكوو پىشتىر پەنجەم بۇراكىشا، لەناو قەبى درەختىكى رەگ ئەستورنا لەسەرسەرى پالەوانى بىولات و بىكەس دەژى. مالى ئەو لە مەنزىلگەي خىرخوازاندایە، لەوفا من ھەست بەبوونى دەكەم وگويم لەترەيى لىدانى دلىتى، گويم لەنەوای ئاشىيە، گويم لەمشەى ساوايەتى، بچكۇلانەو جوان، ھەرورەكوو ئەو مندالەي لەھەندەراندا لەخەيالى خۇمدا گۇشى دەكەم، ھەستى بىدەكەم، بۇنى پىئوہدەكەم، دەبىنم، دەيناسم، ئەگەرچى نەشپەتە خەونم، ھەستى پى دەكەم، لەخۇم چاكتر دەيناسم. من لە ئاوارەبىيا زۇرشتى نۇئى و جوان فىربووم، چونكە ئەو مامۇستامە.. جارىكىان كەھاتە خەوم، پىنى فەرمووم: مرۇف ياخود مندال بەر لەرساندن ودروستبوونى، لە دەروون و بىرنا، پاشان لە خەيالدا ئىنجا لە لەشدا شكلى و شپوہ وەردەگرىت لە باواندا. پاشان يارىدە دەرىت تا بىتە ژيانەوہ، ئىنجا دەرسكىت ولەنايك دەبىت. دلىابە بەر لەھەر شتىك ويستى خووبى مرۇف خۇي شكلى و شپوہ ئاكار بۇ كۇرپەكەي بىارى دەكات. چونكە ھونەرى مرۇف تايبەتە لە ناھىناندا. بۇيە مرۇف دەبىت زۇر جوان رەقتار بكات، بىر بكاتەوہ، كاتىك كە ژن دەھىننىت، كە شووبەكات.. كاتىك كە دووگىان دەبىت! تەنھا بەو جۇرە دەتوانىت مندالىكى تەواو بخولقنىت.

پىرشالىيار وەكو مرۇفىكى لەتىشك خولقاو لەناو كرۇكى درەختىكى مەتىندا لەسەرسەرى پالەوانى بىناو دەبىنم. ئەو لە زۇربوون ناوہستىت، چونكە پىرشالىيار ھەمىشە خۇي دەرىسىت. ئەو لە دەروون و بىرى خىرمەنداندا ھەمىشە زىندووە.

لق وپۇپى درەختى زەمان لەسەرسەرى ئەو مرۇفە بىناوہ، زەرپاتى بوونى ئەوتەون دەكەن، جالجالۇكەي مەزن، دەزوولەي تەنافەكانى لەزكرى ناوى ئەو دەرىسىت. گىيانى ئەو پەند نادەنىت، ئاواز دەژەنىت، سەما دەكات و بەگەردووندا دەگەرپىت. لەوفا پىرشالىيار ھىوادەچنىت، سەمفۇنيايەكى نوئى بۇ نازاى - نۇتە رىژ دەكات. لەسەرى ئەوفا پىر تازە چاوانى دەپشكووت، ئىستا نا تاوئىكى دى لەنايك دەبىت، بەر دەگرىت، لق و چل وپۇپى بەكاكىشاندا ھەلدەزنىت، چرۇ دەكات.

چەند پەسەنە مرۆف! .. كاتىك كە لەخەونەكاندا گوئى لەداستانى ئەودەگرم، باوەرەم بەمرۆف مەتینتر دەیت، باوەرەم بەخێر لەناخەو دەچەقیت، ناچەقانىك كە هیچ هیزىكى ئەتۆم نایەقینت، نایزۆینت. من لەم ئاوارەبەيەدا تەنھا بەوخەوانەو ماوم، تەنھا بەوھىوايانەو دەژىم كە لە خەونەكاندا دەيانىم. دەبين مرۆف سىحرىكى جوانە، دەبين ژيان ئاوازيكى بىيايانە، ھەست دەكەم زىندووم دەژىم و ھىشتا ماوم، ھەست دەكەم بۆنى بەختەوھەرى دەكەم و لەعشقا دەجىوینم و بەلە فرى دەكەم.

خۆم بىنار دەبين، لەدەروونى خۆمدا و سەيرى تۆ دەكەم، سەيرى ئىوھ.. ھەمووشتىك پىك وپاست و جوان دەبين.. لە خەوندا خۆم دەبين پىدەكەنم، بزەدەكەم، دەست بەسەرى ژياندا دەھىنم.. بىرى ولاتىك دەكەم كە نىمە، بىرى ھاورىيەك دەكەم كە نىمە، بىرى ژيانىك دەكەم كە لەراستىدا نەمىنىوھ.. بىرى ئىوھ دەكەم، بىرى دايك و باوك و وھتەن.. بىرى خواوھند دەكەم، چونكە نەوئىش بى ولات و بى ئالو و بى نىشتىمانە. جا بزەنە من باسى چىتان بۆ دەكەم!

كاتىك كە تەلىسىمى ئەو مرۆفە بىئولاتە لەخەوندا دەبين، لەخۆشیدا بەل دەگرم، دەفرم، ھەمووپەلەكانى زانست دەبرم، دەكەمە مەملەكەتى وھجد، لەوى سەرخەويك دەشكىنم.. بەدوايدا بەرمال رادەخەم، روو دەكەم ھەندەران، روو دەكەم نزرگەى ناھىتان، روو دەكەم كەرامەتى خۆم.. لەگەل پەپولەكانى ھاورىي سەردەمى مندا لىمدا، لەخەوندا دوو ركاعەت نوێژ دەكەم.. زكر بۆ جوانى دەكەم. شىعر بۆ حق دەھۆنمەوھ.. سەيرى پەرچەمى ئالو وىستم دەكەم، بۆنى شەكانەوھى ئالو دروستبووم دەكەم لەبغورد، كە بۆنى ئازانانە دەكەپت بەگەردوونى فەنتازىمدا.

دەست دەنێمە دەستى دۇعا (دۇعا كىژۆلەى كورسى نەمر كە گىانى بەخشى بەبەردەكان، ئەوبەردانەى كەبىوھەكان ئەويان پى بەردە باران كرد) دەيگرە نامىزو بەلەكانى خۆمى بەبىارى پىدەبەخشم.. دەبىمە دوورگەكانى خۆم و سرۆش ئى نىشان دەدم.. گوئى لەنزای دەروونى دەگرم.. لى دەپرسم چى مەملەكەتىكى خەونەكانم لەلا جوانە تىايدا سازادەى پەرىيەكان بە، منىش لە نەشئەى عەشقى تەماشاتدا وچان دەگرم، گوئى لەنزى ھەست دەگرم. لە خەونەكانى ھەندەراندا من دەتوانم ھەموو شتىك بىنم. وھك فەرمووم، پىرشالىار لەو مرۆفەدا بەلە دەكات، ئەوئىش دىتە خەونم.. چونكە پىويستە بزەن كە مرۆفكى وھك من پەنابەر ھىشتا مافى ژيانى كارى پەواى پىنەراوھ، بۆيە كارى نووستم كرىوھ بە پىشە. چونكە بەبۆنەيەوھ حورمەتى بوونى خۆم دەپارىزم، بەوھۆيەوھ دەتوانم بەلە كەمەوھ، لەكەرامەتى مرۆفكى بىناو و بىنالو و بىئولات بىوئىم.. تا مرۆفایەتى فىركەم: نەكەن دەست بۆ ئابرووى ولاتانى تر بەرن. نەكەن خاكى مىللەتىكى تر وپران بكەن. نەكەن دەست بۆ كەرامەتى كەلتورى ولاتىكى دىكە بەرن. چونكە ژيان توورە دەبىت. چونكە گىانى ئەو فرىشتانەى كە پاسەوانى ئەو جىيەن، سكالل دەنیزن بۆ خواكان و خواوھندا!

من لە خەوما قوتابىي دوو رابەرى گىانىي مەزەم.. پەيامى ئەوان رادەنووسم. حەقى ئەوان تۆمار دەكەم، بوونى ئەوان زامەن دەكەم. دەنا من باوەرپىكى ئەوتۆ لە ھەندەران فىر نەبووم.. چونكە مامۇستاكانى ھەندەران كە منىيان دەمبەست و چاوبەست و كۆت كرد، پىيان ووتم: لەم ولاتەدا بۆت نىيە يەكەم شەو لەگەل ھىچ ئافرەتىكنا جووت بىت.. دەبىت پەردەش بەكار بەرىت. تەنھا ھىندەيان وتو پۆششتن.. تەنھا ھىندەيان فىركردم. بەدوايدا كىشيان كرىمە نەبەردەوھ لەگەل دىوھەكانى سىستەمدا..

بەلام كە ئاشنابووم بەو مرۆفە بىناوھ، بەم پىرە ژىرە، ئەو بوونەوھەرى لەسەرەوھ لەمندا چىنەوھ.. ئەو خۆى كرىمە مامۇستاو ھاورپىم، چونكە زانىي كە من بەرەچەلەك لە وچەى گۆلۆ و نوح-م.. زانىي كە

گۆڭۈڭ لەمندا نووستووہ.. ئەو پەنجیگی زۆری نا تا گۆڭۈڭ بیدار بکاتەوہ لە گیانی مندا و باسی کەمائی وەجەم بۆ بکات.

کاتیک کەمن لە دوورگەمی ھەستکردن بەکەمیدا زیندانی کرام.. دووچاری ترس و ھەراسانی ھاتم، چونکە کەوتمە ناو دلی میلیتیک بەفرینەوہ، ئەیانھێشت پشوویدەم، ئەیانھێشت بەویستی خۆم لەخۆم بوویم. خەلکەکە گشتیان دێویان دەپەرست.. سەگ ویشیلەو بەرازیان دەپەرست. دێوھکان دووسەر سی سەر تا شەشسەر و ھەشت سەر دێویان ھەبوو! من بەدزیژیی سالیھکان دەستبەستە بووم، ھەلبەتە چەند جاریکیش گیانی خۆم دەرباز کرد.. بەلام زوو توانییان بمرگنەوہو دەست بەستم بکەنەوہ. بۆیە ئیستا لە مەملەکەتی بیناوا نانیشتووم؛ لای پیرشالیارو حاجیلەقلەقی رەشپۆش و جالجالۆکەیی پیرۆز، لە خەوندا گوئی دەگرم.. گوئی لەھەموو تەرتیلەو دۆغایەک، گوئی لەزانستی خامۆش و بەھریان دەگرم.. دەبینم و لە خود بینمدا تۆش دەبینم.. ھەموو شتەکان دەبینم، نەک تەنھا شتەکان، بەلکو گیانی شتەکان دەبینم. چونکە ئەوان مامۆستای فێرکردنی خود بینین.. من فێربووم خۆم، ئەوی بیناواو بیولوت، پیرشالیاری مەزن، ھەر و ھا حاجیلەقلەقی پیرۆز جالجالۆکەیی پیرۆزیش بینی، و بناسم.

ئیستا دەزانم بیرت جەمەو ھاتویتە سەر داوی یەکەمی رێسانی رۆمانەکەم.. دەزانم چاک تێدەگەیت کە من باسی پالەوانیک دەکەم کە ولات و ئالو ناوی نییە.. بەلام لە تەوقی سەری ئەوئا درەختیک تەلیسمای رەواو، ئەو درەختە بەکەکیشاندا بالادەکات، جالجالۆکەیی سپی بوونەوەر لەسەر سەری ئەو تەون دەکات.. بەلندە لەقلەقی رەشپۆش گیانی برسییەکانی جیھان، گیانی مەسیحە لەخاج تراوھکان، گیانی دۆغا بەرباران کراوھکان، گیانی مندا لانی بەھەووس لەباربراو دەرگۆزیتەوہو دەپھینیت بۆ درەختی زەمان. جالجالۆکەیی پیرۆز قوزاخیان دەکات، وەکو دۆغا، وەکو گەلا بەدرەختی زەماندا ئاویزانیان دەکات. دەزانم تێم دەگەیت.. دەزانم دەزانیت کە من پەنابەرێکم و لە دورگەیی خۆمدا لەخەوما ناستانی بەسەرھاتی مرۆفئیک بیناوتان بۆ باس دەکەم، کە ھەژدە سالی رەبەقە لە ولاتی کرێویدا، لەناو چواردیواربا خەو بەژیانەوہ دەبینیت. ھەست دەکەم من ئەوم (بەلام لە خەونەکانمدا!.. گەرچی بە بینداریش ھەمان ھەست میوانی گیانیمە!)

زیندانە و لە خەونەکانی ھەندەراندا دێوھکان چاودیری دەکەن، جاسووسی بەسەرەوہ دەکەن، بوختانی بۆ دەکەن، دەیانەوێت بیکەن بە خۆراکی بەرازە دێو سیفەتەکان، بوختانی بۆ ھەلدەبەستن، تێزابی سیحری دەکەن بە ھەلمی ھەناسەیدا.. لەویدیو دەرگا ئاسنینهکانەوہ.

باسی راستییەکتان بۆ دەکەم کە بەلای کەمەوہ من باوەرم پییەتی، من لەخەوندا راستی جوانتر دەبینم. ھەر بۆیەشە باسی ئەم مرۆفەتان بۆ دەکەم، چونکە ئاساییە مرۆف بویریت خەونەکانی بۆ مرۆفئیک بگێریتەوہ! ئەگەر من ھاوڕێیەکی گیانی یاخود مەشوقەییەکم ھەبا، دلنیا بە سەری تۆم نەدەیشاند بەم باسانە، بەلکو باسی سینەماو گەشت و گەران و ھەووس سەرپیییم بۆدەکردیت. یاخود حیکایەتی میش! ئیستا تۆ لە قوتبی مندا، تۆ لە رەحم و بەزەبی مندا، لەخۆتدا لەمندا، تۆش لەدورگەیی مندا لەنگەرت گرتووہ، وەکو زەرپنە قوتەییەکی ساوای بیپەرۆبال، جووگەت دیت، چاوەروانیت لوقمەیی وشەییەک بکەوێتە دەمتەوہ.

دەزانم لەم ساتەوہ فێری کەرامەتی من دەبیت، فێری حورمەتی من دەبیت، فێری گریانیکێ خۆش دەبیت.. دەگرییت بۆ ھەستی تەنھاییم، بۆ بیکەسیم؛ بۆ بینھاوریییم، چونکە من بیری ژیان دەکەم، لەم دورگە تاریکەدا.. کە تیایدا رۆژمانی گرتووہ، کە وەرزەکانی بەھارو ھاوین تیایدا واقیان و پەماوہ.

من بىر لەتۆ دەكەمە، بىر لەھاورى و ھاوگيان و ھاوخەم دەكەمە. بىر لەوانە دەكەمە، بىر لەھاورى ناگرى ھەناسەى ھەژدىھايەكى پىنج سەرنە ھىشتا ورەى ژيانىيان تىايە. بىر لە ژيانىك دەكەمە، نەمدۇراندو، نەشم برىوتە. بەلام دلنىام كە فرىشىكى كەوتووى مرۇقايەتى دەگرەمە، دلنىاتر دەدویم و دەنوم، چونكە دەزانم تۆ دەتوانىت بىيت بەھاورىبى گىيانىم، بەمەرجهى بىوپەرست نەبىت. دەتوانىت سەرتم بۇ بەقنىت و پىكىك بۇ مرۇقى بىناو ھەلبرىت و لەبرى من بىنىت بەسەرته. دەزانم لىرە بەدو، خۇتو ھەست و نەستەكانت دەكەيت بەھاورىبىەكى نەم، لەگەل مندا سرووى نازادى دەخوئىت، لەگەل مندا گوى لەناوازى ھەست دەگرىت، ھەستى پەتى، ھەستى ھاودەردى. چونكە لەوكاتە كەمىلى كاترۇمىر دەوستى و پشويەك دەداو بەدو، چركەيك دەكات، لەوكاتە تەسكەدا كە برژانگى چاوى من و تۆ دەتروكىت. پىرشالىار لەناو بنكى دەرختى زەماندا، لەناو سەرى بىولتەدا. لەخەوى مندا لەايك دەبىت. دەژىتە. دىتە و سەر دەردىت. لەو ميانەدا، لەو چركە ساتەى نىوان تەكانى مىلى سەعاتىكدا ھەموو بوونەورىك، ھەموو گىياندارو رووھكو مرۇف و ئەستىرەو بوويەك، مت دەبىت، لەو متبوونەدا بەھرە لەايك دەبىت، دۇعا چاوى لەيەك دەنەت، دىت بۇ لای من، بە بەلەكانى حاجى لەقلەقنىكى رەشپۇش. منىش بەخىزھاتنى لىدەكەم، برىنەكانى تىماردەكەم، لەخەوما دەيكەم بە شاكچى مەملەكەتى عەشق، ئەم رۇمانەى پىشكەش دەكەم.

دەزانم من لەخەونما لە مىللى چركەيدا كە ھەموو گەربوون و ھەسارەو ژيانەكان مت دەبن. من بىدارم، چىرۇكى پالەوانەكەمتان بۇ باس دەكەم. فىرتان دەكەم گویم لىگرىن، لەگەلدا و لە گەل مندا ھەناسە بەن. چونكە دەزانم ھەندىك لەئۆھ دەزانم كە مرۇقى نوئى زادەى ھەست و نەست و باورەى ئەوانى ترە، گىيان و بىرى مرۇقەكانى ترە، مرۇقى نوئى گىيانى نابەشە و خۇى لەوانى ترە دەبىنەتە. مرۇقى نوئى لىرەو ئەشنادەبىت بە خاوەندىكى نوئى، بەباورەيكى نوئى جىھانىنى. لەم كاتەدا ژيان مت دەبىت، پىرشالىار چاوى دەپشكوئىت، لەناودەرختى زەماندا. كات پىنج و بىستويەك چركەى بەيانىيە لە سەرھتاو كۆتايى ئەم كىتەدا، رۇژى بىستويەكەمى نەورۇزى سالىكە لەرابردوويەكى نوربا، ياخوود لەناھاتوويەكى نرىكنا. كەمن بە پەيام لە خەوبا پىم دەكات. لەو باورەدا كە سال ديار نىيە، بەلام رۇژ و مانگ و سات دەلەن: بىستويەكەمى نەورۇزە. سروەى بەيانى ھەمان رۇژە. بالندەو گىيانداران دەزىن و لە ھىلكەش ھەلدىن. لەخەونەكانى مندا پىرشالىارىش چاوى دەپشكوئىت، لەسەرى بىولتەدا.

حاجىلەقلەق بە تەقەتەق گىيانى دۇعا دەسپىرەت بە جالجالۆكەى مەزن، تا جوانجوان قوماتى بكات، تاوھكو تۆويكى ناياب و تايەت، وھكو دلنىكى لەگىان نروستبوو لە مروارىبەكى گىيانى بە دەرختى زەماندا ئاويژانى بكات.

من بووم بە دووكرتەو. گىيانم وھك ھەستىكى زىندو؛ شىرەزەو ھەول دەلات پەيكەرى لەت بووم بەيەك بەگەينەتەو. من ھەموو ئەو ئەندامانە لەخەوبا دەبىنم كە تا ئىستا ناوم برىون. من ئەوانم و ئەوان من!

من ھىشتا لەخەوھەلنەستاوم! گەرچى نوستووم، بەلام گىيانى پەنابەرىم بىدارە، سالانىكە ھەر بەبىندارىش دەنوم، خەو دەبىنم، لىرە بەدو، كات دەوستىت، لای من، لای تۆش، لای ھەرگىيانارىك. لەوستانى كاتنا ئەم بەسەرھاتانە لەايك دەبن. بۇيە نامەوئىت پابەندى كات بىت، چونكە كات دەوستىت، ھەمووشتىك دەوستىت ئەوكاتەى ئەفسانەكان لەايك دەبن.

بۇيە تىكات لىن دىكىم بەدوۋى كات و شوپىندا وئىل نەبىت، چۈنكى ئەم ئاستانە رومانە زادى راپوستانى
مرؤف و كات وشوئىنە.. دىتوانم بلتيم ھەموو تابلۇكان لەو كات و ھىستانەنا لەنايك دەبن.

ئەم رۇمانە لە ھىستانى يەك چركەي بوونەو ھەردا لەنايك دەبىت.. دلنىابە خوئىنەرى بەرپىز كۆي
بەسەرھاتەكانى ئەم رۇمانە زادى چركەيەك راپوستانە. ئەم رۇمانە ھەرچەند زۇر كات بەرىت، لەچوار
چركە تىنپەپەرىت لە خەونى مرؤفنىكى ھەك مندا. بۇيە كات ھىچ رۇلنىك نايىنىت، چۈنكى كات ھىستانەو
دەوھىستىت.

مىرولەكان فەرموويان: ئامىن.. خەيال بەرفراوانترىن زانستە. يەككىك لە مىرولەكان تەنھاو شەكەت لە
گۆشەيەكى مائەكەمدا بە دەورى خۇيدا دەسوورا.. چووم بە لايەو ە و سلاوم لىي كىر، پاشان چەمامەو ھو
دەستم گرت بەسنگەو ە بۇ بەرپىزى. مىرولەكە ھىستا.. سەپرىكى بە پەلەي كىرم، پاشان خەندەيەكى
ناسكى نىشان دام! خەندەيەكى زۇر جوان، ھىستم بە خۇشايىەكى گيانى زۇر كىر. چۈنكى ھىستم بە
ھاو ەمى ھاو ەپىتەتى كىر. مىرولەكە فەرمووي: نامناسىتەو ە؟ ئەو ە چىتە ھاو ەپى، بۇ ھىندە ماندىت!
چىيە؟ چۇن نامناسىتەو ە؟ من ھاو ەپى دۇعا-م!

مىنىش روى خۇم كىرە قىلەي خۇر.. ھەكوو زەردەشت نوئىزم دانا.. بە دەم چىو ە نوئىزم چىاند بە
كۆي شەمالدا.. دۇعام بىنى لە بەھەشتىكى سەپرا! بىنىم فرىشتەكان نوئىزى بۇ دىكەن، خواكان داواي
لىووردنى لىن دىكەن. خواو ەندى مەزنىش دىگرى و برىنەكانى تىمار دىكات.

مىرولەيەكى ژىر فەرمووي: مەبەستت چىيە لە زاراو ەي خواكان؟ فەرمووم: خواكان جگەرگۆشەكان و
ووردىلەكانمان. ئىو ەن.. خواكان بىچكۆلە و جوان و بىخەوشن. ئەوان ئەوانەن كە كاتىك لە نايك دەبن
دەمرن! يان تووشى نەخۇشى دەبن! يان دىكوژرىن و لەناو دەبرىن بە دەستى دىو ەكانى شەپ! چۈنكى
مرؤفى بى گوناح نامرىت. ئەوان رۇشنايى گيانى خۇدى خواو ەندن. ئەوان زمانراستى ئەم كىتەپن كە
تىشك دىخەنە سەر راستىيەكان. چۈنكى نەمرى بەشىكە لە ھەمىشەيى!

خواكان پۇرتىرتى نەخشىنى ئەو تابلۇيانەن كە مووسا بە پەيام ھىناي بۇ مىللەتە گومراكەي. : دلنىابە
لەتەك ھەر راستىيەكدا خواو ەندىك دەژى و پارپىزەرى ھەمان راستىيە تا ھەتا ھەتايە. ھەن لە ناوماندا
تەنھا خواو ەند دەپەرستىن، ھەن خواكان دەپەرستىن. من ھەموو جۇرە خواو ەندىكى خىرخوام خۇش
دەوئىت، بەلام نايا نىپەرستىم. چۈنكى خواو ەندى مەزن مرؤف و بوونەو ەرى بۇ نازالى داھىناو ە نەك بۇ
پەرستارى و كۆيلەي و ترس. مىرولەكان فەرموويان : ئامىين

تاپتوی خاوهڼ

دهیئت بزانتیت که خاوهڼد(ناهورامازدا) له مشه‌ی مندا لاند؛ تنها له‌واندا زیندووه.. خاوهڼد له‌ویدا خوی له‌مشه‌کانیاندا خپ کړبووه. به‌لام‌ئو مولکی که‌س نییه‌و پیوستیشی به‌رحم و به‌خشنده‌یی په‌رستاریی مروّف نییه. خاوهڼد خاوهڼ نالو ولات و زمان نییه. خاوهڼد نه‌شه‌پخوازه. نه‌شه‌پداهینه‌ر.. ئه‌وه‌رگیز باوه‌ری به‌و شه‌ره نییه که‌مروّف کړبویته‌ی به‌ئیرس. و ترسی له‌و کړبووه به‌که‌لتوری ژیان و شه‌یتانیان کړبووه به‌دستکړو فریشته‌ی شه‌ری خوا. خوا له‌شه‌ر نییه. ئهم زانسته‌ش نه‌دیرینه نه‌نوی.

خاوهڼد کۆچه‌ریکی گه‌رۆکه. بیناسنامه. بینولات، بینالو بیکه‌س به‌گه‌ردوونه‌کاندا ده‌گه‌ریت، ده‌فریت.. به‌توژمیکی خیرتر له‌خیال باله‌کانی لیکده‌او له‌توژمی لیکدانی شابه‌ال‌کانیدا ډر به‌تاریکی د‌دات.. به‌ناو گه‌رووی دیوه‌کاندا به‌رق ناسا بال لیکده‌دات، باله‌کانی نوریکی سپیبه، حوت سه‌د جار پوشتتړه له‌و نورو‌هی که‌ مروّف توانای ډرکاندنې ه‌یه. ئمه‌ه‌ستی نه‌سته‌کانی منه‌له‌خونه‌کانمدا!

له‌گه‌ردوتوژنی ئه‌وباللیکدانه‌دا، ه‌میشه‌ بوونه‌وه‌رهمان خویان ده‌رپس.. به‌لام‌که‌ی؟ ئه‌وکاته‌ی که‌ ئه‌هریمه‌ن خوی له‌وگه‌ردوتوژانه‌ه‌لده‌قورتینت.. چونکه‌ه‌رکاتیک دست بوگه‌ردوتوژنی خاوبیریت.. شه‌ریک ده‌زیت.. شه‌ریک که‌ خاوهڼد پی نازانتیت، پیوستی پی نییه! منه‌تی پی نییه! چونکه‌ئ‌هریمه‌نی شه‌ر واده‌زانتیت که‌ ده‌توانیت دست بو سروشتی خوا به‌ریت! من وای بو ده‌چم که‌ ئه‌هریمه‌ن ده‌یویت په‌ی به‌نهنیبه‌کانی کړگار به‌ریت. ئیمه‌ی مروّف که‌ فیرین ه‌ست بکه‌ین و باوه‌ر به‌ده‌سه‌لاتی خاوهڼدیک بکه‌ین؛ چاتره باوه‌ریش به‌وه بکه‌ین که‌ ئه‌هریمه‌نیش هیژیکی تره و ده‌سه‌لاتیکی ډزه به‌ده‌سه‌لاتی خاوهڼد.

بو‌یه دیوه‌کانی شه‌ر ده‌یانه‌ویت دست بو که‌رامه‌تی خوا به‌رن، ناگیری بکه‌ن، بو‌یه مروّفیک دیت، تا دیوه‌کان ه‌لبسه‌نگینت، تا هیواپه‌ک له‌ده‌روونی تاریکی دیوه‌کاندا بابگیرسینت، تا دلک له‌واندا بروینت، چرایه‌ک ه‌ل بکات

خاوهڼد خوی به‌پیرورنازانتیت، و به‌پیوانگ و یستی ئیمه‌ی مروّف ره‌فتار ناکات. چونکه‌ئ‌و له‌ئیمه‌ نییه و به‌لام‌له‌ده‌روونی ه‌ندیک له‌ئیمه و له‌گیانی ه‌ندیک له‌منداله‌کانماندا زه‌رپراتی په‌خشه. خاوهڼد خوی به‌گه‌وره‌و لووت به‌رزناگریت، چونکه‌له‌سروشت و شیوه‌ی ئیمه‌بینه‌ریبه، گه‌رچی له‌نیوماندا ه‌ن که‌له‌کمالی ئه‌و به‌هره وده‌گرن.. جامروقی ډیو په‌رست یاخود ډیو ه‌رچیبه‌ک ده‌بارهی ئه‌وبلیت، زیارویی ده‌کات.. چونکه‌تائیتسا که‌س لای خاوهڼدوه‌نه‌هاتوته‌وه‌تا خوی له‌باسی ئه‌وه‌ل بقورتینت! هیچ پیغه‌مبه‌ریکیش نه‌یویزروه، یان نه‌یتوانیوه‌راسته‌وخو باسی بینینی که‌رامه‌تی خاوهڼد بکات. پیغه‌مبه‌ری ئیسلام ده‌فرمویت: به‌چاوی ه‌ست ئه‌وم دیوه! درووی لیتیت. بوون و نه‌بوونی ئه‌و هیچ له‌بوونیبه‌ی مروّفایه‌تی و دیواپه‌تی ناگوریت.. به‌لام‌من بویرم، ده‌ویزم پیتان بلیم که‌ خاوهڼد له‌مالی مندا، له‌گیانی مندا، له‌ده‌رونی مندا، له‌ژیانی مندا زور گچکۆکه‌خوی له‌مشه‌ی منداله‌که‌مدا په‌نهان ناوه. چونکه‌من خاوهڼدی خوم ه‌یه.

منیش په‌نابه‌ریکم په‌نام برډوته‌هر گه‌ردوونی مشه‌ی مندا.. چونکه‌مشه‌ی مندا له‌گه‌ردونیکه‌به‌ه‌زاران خاوهڼد دروستی ده‌کن له‌به‌رده‌وامیدا، گه‌ردوونی خنده‌ی مندا.. ئینجا بوونه‌وه‌رهمان. خاوهڼد لای

من نوریکه نافانی، له تاو شهری ئه یریمه نه کانی دهر وونی مرؤفایه تی، په نای هینا و ته بهر مندال کمانمان.. جا ئه گهر گویم بؤر ایتریت، باسی ئه وت به هیمنی بؤده کم.. چونکه من له هر نیوانه کاتییه کنا ههست به بوونی ده کم و گوئی له ترپه ی دلی ده گرم. ئه و پیویستی به کورنووش و پارانه وه و لانه وهی من وتو نییه.. پیویستی به ترسی مرؤف نییه، به لکو خواوند زور له مرؤفی دوو و له نیوپه رست دهرستیت.. چونکه مرؤف سومعه ی بوون و مانای خوی به ره و کهنه لانی ونکردن ده بات. مرؤف دیو دپه رستیت، له خوی نیوه کانی شهر دهرستیت. ده شیت من هه له بم، به لام له هه له کانی خوم دهبورم، چونکه تاوان به رامهر به مرؤف ناکه م. چونکه لای من مرؤف بیهری نییه له سروشتی خوا، خواوند له قوورئانی پیروژبا دهرمویت: ئیمه مرؤفمان له جوانترین وینه خولقاند، پاشا ن ره وانه ی نزمترین نزمیمان کرد. له فهرهنگی مندا مرؤف له خواوند که مترنییه، مرؤف جوانه، هه ره کو مندا.. ناله من نیوانه ساتییه نا گویم لیته خواوند له گهر دونا شاباله کانی له یه کده بات و چه پله بؤ هه ستیاری من لیده بات.. پیت خۆشیت یا نا.. من ههست به بونیک ده کم که به دهر له من بوونی مه حاله.. من دلنیام له وهی که خواوند وه کو مندال کان شاگه شکه به به وهی که من زلیل و رسوا وخو به که مزان له هه بیه تی خوم ناروانم.. خواوند باوه ریکی یه قینی به من هه یه.. ئه گهر وا نه بویه، ئه رکی دروستبونی منی به خوی ره وانه بیینی. ئه گهر من خواوند بومایه هه رگیز نه وئه رکه م نه ده گرت به، تا بیر له دروستکردنی مرؤفی دیوپه رست بکه مه وه.. چونکه مرؤف زور سپله و ناشکوره، هه رچی تاوانه کانی خویه تی خستویه ته ئه ستوی خواوند. وانه زانین خواوند مرؤفه! نمونه یه کی خۆشت له و باره یه وه بؤ ده گترمه وه: جاریکیان له ته ک خه لک و خوادا له مزگه وتی شاریکی ئه م دونیا یه نا، دوا ی ترمیک که وتین.. ملی ریگه مان گرت به به ره و قه برسان بؤ ناشتنی ترمی بابایه کی مردوو.. کاتیک خه لکیکی زور که زور به یان نیوپه رست بوون! به دل و به گیان مردوو که یان له قه برنا.. سه ره هاته سه رمأموستا مه لا تا ته لقین دابات.. ماموستا گرگنکی زرت و وریا بوو.. که فله ی خوی هه لکردو به بیسمیلاو فاتیحا وه لوات ده ستیکرد به دانانی که شی ناشتن و شکرشکاندن، به م جوره که وته دانانی په ند: " گویت لیته ئه ی کۆچکردوی ناسراو به فلانی کوری فیسار؟ ئیستا کاتی هه شرونه شه ره، دوو فریشته له ناسمانه وه به ره ولای توی مردووی زیندووی ناوگور به ریوه ن، دین و پرسپارت لی ده که ن تۆکیت و کوری کیت؟ چیتکردوه و باوه رت به چی بووه؟ بیئاوه ریت یان باوه رنار؟ خیر و چاکه ت کردوه یا ئاشوب گیر بوویت له ژیاندا؟ مه ترسه وه لامیان بده ره وه، ئه وان فریشته ی خیر و شه ری تون.. پییان بلئی که من فلان که سم، له سه ر ناییینی ئیسلام په ی ره ویم کردوه و فه رزه کانی موسولمانیم په ی ره وکردوه. له پیشدا زیندووت ده که نه وه، پاشان ده ترمیننه وه، و پاشان جاریکی تر زیندووت ده که نه وه.. ئه گهر له پیاوچاکان بیت فریشته ی چاکه دلنه واییت ده که ن و قه برت بؤده که نه چراخان تا رۆژی به ری.. گهر کافریش بیت وهی له حالت، کرم ومارو جانه وهر هه لاهه لات ده که ن."

من زور به وردی گویم بؤ ماموستا شل کردبوو، دهرزه نیک کللی تۆپه ل کراوی له ده ست بوو، به دم ته لقینه وه، به چیچکانه وه، نااگایانه رایده وه شاندن و دهنگیکی ناشازی بلاو ده کردوه.. له هه مان کاتدا سهیری رهنگ زهرد بوون و چه په ساوی نیامده بووانم ده کرد.. هه ری که یان به جۆریک ترس و په شیمانی ناگیری کردبوون.. گشتیان پیکه وه مه لای لیده رچیت - زور به زهقی فریشته کانیان ده بیینی! کوت و ته کانی ماموستایان به چاوی ویزنان تا راده ی بینین بیینی.. ههستی هاوههستی و هاوده رییان زور به هیزبوو!

يەككە لەئامادەبووان كە پير بوو وسەرى لەپال قەبرەكەدا دەلەرزى. وا رۆچووبوو مەوعىزەى مامۇستاوه، كە ترس ھەراسانى كرىبوو. لە ناكاو ھاوارى لئىھەرز بوووهوو كرى بەباوكە رۆ. بەدەم وپئەى ترسەوه ھاوارى لئەستا: " ھەى باوكەرۆ چىم بەخۆم كرى! خواگيان دەستم نامىنى فرىشتە گيانەكانت، من كرىم و تۆ نەيكەى؛ منم كۆيلەى رورپەشى دنياو قىامەت. خواى گەورە بيكە بە خاترى فرىشتەكان و ئەسحابە و پياوچاكان، و لە گوناھەكانم خۆش بە. من رورپەشى بەر دەرگای قىامەتم، ئەى خوا گيان".

ھەشەسەردەيكيشا بەسەرى خۆيدا، شين و شەپۆرى ھەندىكى دەخستە پىكەنين و واقى ھەندىكىشى دەورماندا! كابرأى پيرە گريانى بۆ ژير نەدەبوووه، تووشى ھەلمەتى گريان بوو! مامۇستا لەدلەوه پىكەنينى بەو شانۆبىيە قەشمەريازارە دەھات. ئەگەرچى سامىشى لئ نىشتبوو. چونكە ترسى كابرأى پير كاريكى ئەوتۆى لە خەلكى كرى كە مامۇستا ھەست بەگوناح بكات.

من كابرأى پيرم دەناسى، ھەمان رۆژ نوأى سەر قەبران بە فزولئىكى ژيرەوه كەوتەمە تكاو رچا لەومامە پيرە تا ھۆكارى ئەو شالوى گريانە بەكولەيم پىن بليت. ئەو لەوھەلامدا ووتى: "مامۇستاگيان چى بيت لەتو نەئنى بەقوربانى ئەودەمروتىيەت بم، ئەوھى من بيم و چەشتم ياخوا بەسەر كافریش نەيت! بە ھەرتك چاوانى خۆم قىامەتم لەگۆرپى بىنى. پەككوو! پىر بوو لەئەھريمەن، عەشاماتيان لەگۆر دەردەئناو لەزوخوايان ھەلدەكشاو شىشى داغانىيان لەقونى دەبرين و لەدەميانەوه دەرياندىناو لە جەھەنەميان داويشتەوه. پەككوو! مەغازەللا لەوقىامەتەى من بەچاوانى خۆم دىتم! كورە دەمپرووت شەرم لەخوا بكە ھەى مەكتەبلى".

من لەئاسۆبەكى بەدەر لەھزرو ھەستيارى خەلكى لە گۆشەنىگايەكى تايبەتەوه راستىيەكى ترم دەبىنى. دەمىنى جەندرمەى ترس و دىوى شەر ھەلمەت دەكەنە سەر ئامادە بووان و لە قەبارەو بوونيان دادەكرۆژن. باوھريان داگىردەكەن و سەريان لئدەشتوئىن.

ترس كە گەورەترين نوژمنى مرۆفە، دىوو خىوى زەبەلاح دروست دەكات! ئەو رۆژە ترس قەبرسانەكەى تاريك كرىبوو، كەس لەيادى نەبوو كە سەر لە بەيانىيەو رۆژىكى فېنك و خۆرەتاوى بەھارە! مامۇستا گورزى دىوى دەوھشان و خىوى تۆقاندنى ھاندەدا! خۆئەگەر بيت و باسى ئەو بەكم كە مامۇستا چۆن لەخواوند دەدا ئەو ھەموتان بەكافرو زەندەقەم دەزانن، چونكە مامۇستا وا دەدا كە دەتگوت سەدوبەك وئەھى لەگەل خويى خوادا گرتووه! واتدەزانى ھەرھەوت تەبەقەى ئاسمانەكان بەفرىشتەى جەلاد قەرەبالغ بووه؛ و خواو فرىشتەكانت لئدەبوو بە سەنام و قوات خاصە! دەتگوت باسى جەندرمەكانى بەعس دەكات لەشارەكانى كوردوستاندا، كاتىك دەكەوتنە وئەھى كوردو ھەرپەشەيان تاو دەدا! دەتگوت وانەزانىت ئاسمانەكان ھەيولبەعس و جەلاد ئاوان. فرىشتەكانىش جەلادى خوان.

لەبەر ئەو گۆيم بۆ رابىرە، من مەلا نيم، بەلام باجاريك رىگە بەخۆم بەدەم و سەرى پەيوەندىيەكى بچكۆلە لەگەل فرىشتەكان و خواكاندا بىستەم، چونكە من گۆيم لئىە لە دەرەوى بوونەوھردا كۆرالىكى مەزن پىر بە گەرووى گەردون دووياتانە تەرتىلەى – ئامىن – دەخوئىن. من مرۆفئىكى زىرەك نيم و ئەو پاداشتە بەخۆم نادەم، ئەوھى من دەيزانم لە ھەناسەيەكنا جىگەى دەبىتەوه. وەك مرۆفئىكى پەنا بەر بەئاگام لەوھى كەھەمرۆفئىكى پەيامئىكى بۆزيان پئى، پئويستە ملكەچ بيت بۆ ئەو پەيامەو راستگۆيانە دەربىرپىت. لئروھە من پەيامەكانى خۆم، بەويستى ئەو پيرە رادەگەيەنم كە ھاوپرئى خەونەكانمە و لەمئىژە دەيناسم. پئويست ناكات كەس خۆى لئم بكات بە شەيتان و ملقرتم بكات. تا ئىستا كەس نەيىستووه يا نەيىنيوھ خوا لەسەر تاوانىك كەسىكى سەربىرپىت، يا داخىكرىت، كەچى دىوپەرستەكان ئەوكارە دەكەن. بۆيە

من نامه‌ییت نان به‌وه‌نا بنیم که خواوه‌ند ديو و شه‌ری دروست کردوه. نه‌گه‌ریش کردییتی نه‌وا ده‌ستیکی چه‌پهل بؤ مەرأمیکی تایهت سروشی مرؤقی ئاوه‌ژوو کردوته‌وه. زور به‌راستیمه نه‌گر من خواوه‌ند بوومایه دیوپه‌رسته‌کانم هیئنده سه‌قهت و درۆزن و دیو ره‌فتارو گیل و تفره‌خۆر دروست نه‌دکرد. من نازام، له‌خۆبوردروشم، ده‌زانم، نه‌م ژینه چه‌په‌له‌ی تاکونیتستا چنگم که‌وتوه شایه‌نی نه‌وه‌نییه بیکه‌مه پخۆری قتوای مه‌لاو ئیمام و قه‌شه‌ی نه‌خۆش. چونکه من ده‌زانم ئایینه‌کان له‌ده‌ستی نه‌ودیه چه‌په‌لانه‌دا نه‌خۆشن و بگره گیانیان هاتوته سهر کونه لووتیان. به‌لکو شه‌ری دیوه‌کان هه‌موو باوه‌رەکانی نه‌خۆش خستوه. نه‌خۆشیکه نه‌وتو، نه‌وه‌ی قوله پئی تینا، گه‌نده‌ل بوون و داوین پیسیی دوچار ده‌ییت.

په‌غه‌مبه‌رمان هه‌رگیز بؤ نه‌و نامانجه په‌یامیان بؤ مرؤقایه‌تی نه‌هیناوه. جا خواوه‌ند خۆی سه‌رپشکه، خۆی ده‌توانیته نه‌و بریاره بدات که ژماره و قه‌باری چه‌نده. چونکه نه‌و ده‌توانیته زور بیته؛ هه‌ییت، ده‌شتوانیته نه‌ییت! خۆی ده‌زانیت. ده‌شتوانیته خۆی نیشانی هه‌نیک له‌ نیه‌می مرؤف و مننأل بدات، چونکه زه‌رپراتی نه‌و به‌ر هه‌ر مه‌خلوقیکی پاک و پیرۆز ده‌که‌وت. جا کاتی نه‌وه هاتوه که هه‌ر کس له جینگه‌ی خۆیه‌وه خوایه‌ک بؤ خۆی دابه‌ییت. چونکه بوونی خواوه‌ند چاتره له نه‌بوونی له باوه‌ری ئیمه‌دا. مه‌رح نییه خواوه‌ندی گشتمان هه‌مان شیوه گه‌رهو تۆله‌سین و جه‌ه‌نه‌م داهین بیته! من ناچم به‌ گژ خواکانی که‌سدا و لیووردوشم ده‌ره‌ق که‌سیک - که به‌ه‌له له خواوه‌ندی من ده‌روانیته. چونکه من له پیناوی خوانا سه‌ری که‌س نابرم و که‌س هه‌تک ناکه‌م و مالی که‌سیش تالان ناکه‌م. جا بزانی من باس له چی ده‌که‌م! أنفال!

میرووله‌یه‌ک هاته خه‌ونم. بینیم، بیستم چیرۆکی دروست بوونی بوونه‌وه‌ر بؤ میرووله وریله‌کان ده‌گه‌رته‌وه. فه‌رمووی: کاتیک که ئاهورامازدا بوونه‌وه‌ری دروست کرد، کالای به‌ر ده‌ستی تنها خیرو شه‌ر بوو- بۆیه نه‌یزانی چی له‌و دوو ره‌گه‌زه بکات، چونکه نژ بوون به‌یه‌کتیری! بۆیه خواوه‌ند شه‌رو خیری پیکه‌وه خسته ناو ده‌ستاری زه‌من و نه‌وانی پیکه‌وه هاری و تیکه‌لی کردن. بۆیه له‌وکاته‌وه شه‌روخیر تیکه‌ل به‌یه‌کتیری بووه و ئاهورامازداش سه‌ری لی تیکچوه! بۆیه له‌م نوابیه‌دا، عیشق بیزار بوو له کرده‌وه‌ی ئاهورامازدا. چونکه عیشق ره‌نجیکی زۆری به‌کار برده‌بو بؤ داهینانی خوودی ئاهورامازدا. بۆیه زمه له ده‌روونی بوونه‌وه‌ر هه‌ستا و عیشق له ئاهورامازدا هاته دم و ئیخه‌ی خۆی له ناخندا تا به‌ری پئی داری. پاشان به ئاهورامازدای فه‌رموو: من تیناگه‌م، نازانم تو خه‌ریکی چییته! تۆ له‌وه‌ته‌ی هه‌یت خه‌ریکی تیکه‌ل کردنی خیرو شه‌ریت و به‌وه‌ش خۆت و بوونه‌وه‌ر له‌ناو ده‌به‌یت، چونکه خیرو شه‌ر دوو توخمن که تیکه‌ل به‌یه‌کتیری نابن. ناتاجیشیان زور بوونی ته‌وژمی نیکه‌تیفه. وا بزانی تۆ کاریکی باش ناکه‌یت!

ئاهورامازدا فه‌رمووی: جا چی بکه‌ین؟! ئایا ریگه چاره‌یه‌ک شک ده‌به‌یت؟ عیشق فه‌رمووی به‌لی. له‌مه‌ودوا ریگه بده تا من ده‌ستاری ژیان بگنیم.

ئیتز زه‌من وه‌ستا و عیشق شه‌رو خیری له‌یه‌کتیری جیاکرده‌وه و سپاردنی به‌ چاره‌نوس و خواوه‌ندی خۆیان. بۆیه لیزه به‌هواوه کۆرپه‌کانم، ده‌ستاری بوونه‌وه‌ر به‌ ده‌ستی عیشق ده‌گه‌ری. چونکه ئاهورامازدا وازی له داهینان هیناوه. چونکه شه‌رو خیر پیکه‌وه هه‌لناکه‌ن. چونکه عیشق بوونه‌وه‌ر و خواو خواکانی داهیناوه. عیشق جالجالۆکه‌یه‌که ته‌ونی بوونه‌وه‌ر ده‌کات. به‌ خیریکی په‌تی نیازمه‌نده ده‌ست بؤ کاری ئاهورامازدا بیات.

تاپتۇى دۇقا

كوكو ئوخشىيەك لەسەرچلىكى بەرزى درەختى سەر سەرم - لە بەرەبەياندا خویندى، حەوت جارفەرمووى: ژيان راوہستە، ژيان گوى لەدەنگم بگرە. فەرمووى: بەيانىيە، جەژنە. جەژنى ئازادى، جەژنى نەورۇز، بىستويەكەمى مانگى نەورۇزە. دەنگى كوكو بەياندەرى يەكەم ھەوالى بەيانى بوو. زاگرۇسىيەكان بىداربوون، جەژنەپىرۇزەيان لەيەكتى دەكرد، دەستى باوانيان ماچ دەكرد، سوپاسى ئاقتىستاو ئاھورامازداي يەكتايان دەكرد.. سروەى بەيان بوو لە ناھاتوونا ياخود ئىستا لە رابردوونا، تيشكى خۇر وەكو فرىشتەيەكى خۆشەويستى قۇزەردى پرتەقالى وپەمەيى، دەستى تيشكى نەرمى بەرپوخسارى نوستوو و بىداربا دەھىنا ، سەماى بەلندەكان دەكرد، سروشتى بەشەمالىكى كزو خۇش دەلاواند.. سروشت مەست بوو بە بۇنى نىزگۇ رىحانە و پىرۇزە.. بالندەكان لەنەشئەى نازى كىژۇلەى تازە لە خۆھەستاو، ئاوازىكى سەيرىان دەخویند، دلى مەم و زىن-يان لەگەردووندا پىر دەكرد لە ئاواز. من بەھواى لەشى دووكتەبووندا دەگەرام! من دابەش بوووم، نيوەم لە ناو زىندانىكى تارىكانو نيوەكەى ترى لەشم لەقەبەرسانىكدا كەوتبوو.

مىنگەل گشتيان بىرى جىژوانى شوان و شاشۇخى دىكانىيان دەكرد.. گۇدۇ لە زاگرۇس وئەرارات وبراؤوست، وەك سى پىتى ھەمىشە پىرۇز: گ و د.. لەسەر سى لووتكە، گيانى خۇى وەك ھەور دەبەخشىيەو دەيدا بە فرىشتەكانى شەمال. زەردەشتى پىرۇز لە تيشكى خۇردا دەستى نابووە ژىر چەنەى، سەيرى ناخى ئاسمانى دەكرد.

لەگەل كات و شویندا لەگفتوگويەكى دەروونى و قولدا بوو. بەواندا سلأوى بۆنەمرى دەنارد، گلگامش و ئىنكىدوى تەماشادەكرد، دەستەكانى بۆ بەرز دەكردنەو ھە سلأوى ئاراستە دەكردن. زرمەيەك لە كەس نەزانەو ھەلدەستىت، دلى زمىن رادەچلەكىت، كات دەوہستىت، گيانى دۇعا(ئافرەتتىكى لاوى كوربە كە بە بەرد بارانكردن شەھىد دەكرىت) وەكو مروارىيەكى قورسى لە گيان دروست بوو، بە درەختى زەماندا ھەلدەواسرىت : يان قومات دەكرىت.

كات دەوہستىت..زاگرۇس دادەگىرسىت.. بەلأى سەير سەر دەرىنىت، مندا لەكان بەتوورپەى لەبايك دەبن، بايكان قرچە لەدلىان ھەلدەستىت.. بالندەكان بەئاسمانەو ھە وشك ھەلدن.. لەخویندن وقاژەيان دەكەون. گيانى ئەسپە ياخىيەكانى ھەموو جىھان رادەپەرن.. مرۇقەكانى ھەموو جىھان لەجىگەى خۇيان رەق دەبن.. دەبن بەمۇمىيەكى گيانى و وەك مۇمى دانەگىرسا و دەچەقن. ھەوا مت دەبىت.. سەما كەرمای دەبىت.. گوى زەوى و ئاسمانەكان دەوہستن.. كات سەرى لىدەشتووت. مندا ئاواناى بىستى باوانى نابت و باوان لە زارۇكى خۇيان دەترسن و نەخۇشى دەدەن بە يەكتى لە برى پاداشت و ديارى. وەكو فەرمووم كات دەوہستىت، ھەورە بروسكەيەك بەر لە گرمەو زرمەيدا كات رادەگىرت.

بابزانىن بۇچى؟ دەبىت بۇچى كات راوہستىت و پشوو بدات؟ بۇچى ژيان لە رۇژھەلات، لەرۇژياوا لە مت بووندا لەنگەر بگرىت؟ بەلام ئايا كەى؟ كەس نازانىت! بەلام لەوكاتەدا كە زرمە لەبوونى من ھەستا. لەوساتەدا كە تىايدا ھەزاران دۇعا ھەتك دەكرىن.. سەردەپەردىن.. نەھرىمەنەكان سەردەدەھىن.. دىوہكانى تورك و فارس و عارى عەرەب و خىوہكانى تورك - سەرلە ئازادىي زاگرۇس دەشتوون.. دلى خواكان دەرەنجىن.. عەشقى دۇعا دەرخىن.. دىوو خىوہكانى كورد دەتوقىن.. توى زەقنەبووت..

درهختی زهققوم.. زههري نهحس دهكهن به قووتى نايكان و مندلانى خوځيان... سه رله خيږى خوا
دهشيوينن... كورد دهكوژن... ژيان، جوان، دؤعا فاتم، ناشتى سه رده بېږن... ههستى ژيان دهتوقينن.
له وهتهى ئه و ئه هريمهن و بډوانه په يدا بون... خواكان خهريكن دله كاني خوځيان وهكوو چهپكه گولى
رځ... له بڼخه وه هله دهكيشن... نهگه رچى ئاهورپامازنا باوه رى به مرؤف نه ماوه... به لام هيشتا رځ
وريشهى خيږى له سه ر زهوى ماوه. بؤيه كات ده وهستيت... دهشيت دوو چارى وهستان بيت... هه موو شتتېك
ده بيت بو وهستيت.

كاتېك كه ژيان وهك دؤعا وهستا و فريشته ئاسا دهستى نايه ژيږ چهنه و له بهر خوځيه وه پاما : يادى ديته وه
كه بهر له ميژوو جاريكيان را وهستاو به خوځى فه رموو: "مالم نه شيوت چيم به خوم كرد؟ ئه م هه موو ديوه
زېرانه چين من دروستم كړوون؟" ژيان ته ريق ده بيت وه. وهك نه و كاتهى كه تيايدا دؤعا ههستى به
په شيمانى كرد.

كاتېك كه خواو خواكان ته ماشاى دؤعا يان كرد چؤن به دهستى خزم و براو كهس و كارى خوځى رځم
دهكريت! خواكان و فريشته كان و خوا... هاتنه خهونم و تووره ديار بوون و ئاره قيان دهكده وه و نه خوځ
كه وتبوون! لافاو په ركه مى گرتبوو. هه وره كان قورگيان پر بووو له نه عره تهى به رځ و باكان وهك گورگى
برسى و تووره ده يانلو و راند، و به پڼغه مېهر و فريشته و خواكان يان دهكوت: پڼگه مان بدن تا نه و ديوانه
له ناو به رين. چونكه ئه وان پيس بوون له تاوان و شهرو پڼدا.

كاتېك كه ژيان ده بيت سهدان دؤعا سه رتاپايان شه لالى خوڼه... نينو كى خوځى دهگه زيت و دهفه رمويت:
"نهگه ر بيت و تاقه خوايهك دابه زيت بؤسه ر زهوى، بسته شوينى كى پاك نييه پي له سه ردا بيت!
ئيه رؤ! ئه و نهگه ر خواكان دابه زن - من چيپكه م؟ قوورپى كوئى به سه رى خؤمدا بكه م؟"
كه ژيان را ده وهستيت... من له دوورگه ي هه ستركن به كه ميده قه له م دهگرمه دهست... به له شيكى دابهش
وگياينكى نازاده وه ناويزه رؤ ده كه مه سه ر پالېته كه م... ته ماشاى بالاي ژيان ده كه م... ته ماشاى سيحرى
جوانى و نازى دؤعا ده كه م... وينه ي خه نده كاني دهكيشم... خه و به ته ماشا كانيه وه ده بيتن... حه زى لينده كه م...
شه ونخوونى ده كه م به يياريه وه... به خوځرايى به شوكرانه ي خوم خزمه تى ده كه م، پاسى ده كه م... جا قور
به سه ر نه و ديوه ي كه ده ويزيت نهك به رځ، به لكو ته ماشا يه كى تينگريت!

منيش له خه و بينين نا... له ته ماشا كانمدا ده وهستم. دهچمه خه وى پياوچا كه كاني ميله ته كه م و فيږى توله يان
ده كه م. هه ر له خه ونا بيداريان ده كه مه وه و هانيان ده دم تا له هه ر پارچه يه كى كوردوستانه وه رابن. و
گيرفانه كانيان پر بكه ن له به رځ و بچن بؤ نه و دييه ي كه دؤعاى تيا رځم كرا... تا هه رچى پياو و
هه رزه كارى نه و دييه هه يه به رځ باران بكه ن... ئينجا بكه ونه به رځ باران كړدى سياسيه كان، نه وانه ي كه
باوه رپان به نؤزى مهمله كه تى يه كگرتووى كوردوستان نييه و نه وانيش رځم بكه ن. ئينجا وهك شير
بنه رپين به سه ر عه رب و تورك و فارسى خوځرو شدا: (وازمان لى به ينن و نايينى خؤتان بؤ خؤتان).
ئه وسا بيداريان ده كه مه وه!

پاشان وهك جالجالو كه ي پيرؤز ته ونى جوانى ته ماشا كاني دؤعا ده رپسم... به زمانى حاجيله قله ق...
دهيكه م به ته قه ته ق... دهفه رموو: نه وه كنيه دل و ههست و بير و پرستگاي من رځم دهكات؟... ههست و
نهستى ژيان و دايك پر له ترس دهكات؟!

خيوى شه ر ده نه رپينيت و ده لیت: نه وه منم، منمؤك، دووچاوم هه نه بزبؤكئ! هاتووم ژيان نهك بكه م،
دهمه وئى ژيان ناگير بكه م، هاتووم دؤعا يه كى ترو دؤعا كانتان به ردياران بكه م! توكينيت؟

منیش دەلیم: ئەمە منم.. حورمەتی پەلکەزێرینە و باوکی تۆفان.. ئەز نابەزم.. ئەز عیشقی دۆعام. دەتوانم دەستبەنیمە بینی کات.. دەتوانم کات را بوووستینم.

برۆ کەشیش، کەش.. دەتوانم گلگامش و ئانکیدۆ پیکەو بەزینم.. دەتوانم لەبری یەک خوا ھەزارخوا لەگەڵ خۆمدا بینم.. دەتوانم چرا لەلای ئیو و خێوی عارەب و تورکا ھەلکەم.. دەتوانم، بەرلەوێ پێچی جامانەکەم قەدکەم.. ھەموو دێوھکانتان بەم بە عەردا.. من لە نەژادی نوح-م، من ئاریم.. بەلام باوهرم بە ئاھورامازدا ھەبە.. باوهرم بەشەرنییە، کەش.

کەژیان دەووستی.. یاخود کەژیان وەستا.. منیش وەکو ھەرشتیک دەووستم.. بەلام لە بینین نا.. من لەبینیندا دەووستم.. تۆ، ئەو، ئەوان ھەموو گیاندارەکان دەووستن، مە دەبن.

مرۆف ھیشتا پەیی بە راوستانانی کات نەبرووھ.. ھیشتا بە بیردۆزی ماددە ناتوانن قەبارەو کەشانی گیان بینن.. چونکە گیان دەسلاتی ئاھورامازداھ.. گیان پەلی لەدەستی منداھ.. من گیانی خۆم لە وشەکانما شاربۆتوھ.. لەبری یەک تاکەخوا ملیۆنەھا خوام ھەبە.. ھیندەئێ ژمارەیی بەشەرو بەرئوبارو ئەستێرەکان، خواکان زۆرن.. یەک بە یەکیان دەناسم.. گشتیان لەناخی مندا گەرمۆلە دەبن.. دەبن بە پیت.. بە بیر بە ھەست.. بە نەست.. خواکان نە نێرن نە مینین.. خواکانی من جوانن، وردیلە و وردن، کارمەندن، ووزەن، ھارمۆنین.. سیمیترین، گیۆمیترین، ئابستراکتن.. دەسلاتی.. دەسلاتی دواي ھەمووھیزەکانە.

دەشت کات ھەر وەکو ئیمەیی مرۆف پێووستی بەوستان و پشوبان بیت، ئەگەر کات بوونی ھەبیت؛ بێگومان ھەلووست و پێداووستیشی دەبیت، مە دەبیت، دەرواو بیت، بێگومان دەشتوانیت رابوووستیت! پشوو یەک بەدات و ژەمیک خوارینی بەتام بخوات! جا ئیمە نازانین خوراکی کات چییە! یان چی ھەلدەلووشیت! بیر لە برسی بوونی کات بکەرەو!

کاتیک باکان رادەووستن، کاتیک ئەستێرەو ئاسمانەکان و ھەسارەکان لە زکر ماندوو دەبن، دەووستن. کاتیک کەھەموو فریشتەکانی ئاسمانەکان مە دەبن و لەبەردەم گیانی دۆعاما بەغەمییکی قوولەو دەستیان بە سنگیانەو دەگرن. کاتیک کە من لە ناھینان دەووستم.. کاتیش وەکو من دەووستیت، پشویەک بەدات.

کاتیک کەکات دەووستیت، زرمە یەک دیت، گرمە یەک، چەخماخە یەک.. لەوکاتەدا نەک ھەرم، بەلکو ژیان بەگشتی دەووستیت. لێم مەپرسن چۆن، یاخود بۆ! لەخۆتان پیرسن، ئیوھ کەخۆتان بەدەمراستی من دەزانن، بپرسن، شەرم نییە نەزانن، بپرسن، ئەگەر لە خواکانی خۆتان دەترسن.

پەنا بۆ خواکەتان بەرن، بەشکو ئەویش بۆ تەنھا جارێک لووتف بەفرموویت و راووستیت، گویتان لێبگریت.. کاتیک مرۆف توانیی خواوەند ناھینیت و کۆی نەھامەتی و حەق و ناھەقەکانی بەئەستۆی ئەویدا ھەلواسیت و بەووستی خۆی کردارو رەفتار بۆ خواوەند ناھینیت، بێگومان کاتیش وەکو بوویەکی ژێردەستەیی خواوەند دەتوانیت بە ئەمری خوا بوونی ھەبیت. دەتوانیت کەھی بییەویت بپروات، کەیش بییەویت راووستیت.

ئەو زرمە، زرمەو گرمەیی ناروخانی ئەو دیوارە ئەستورە بەستەلەکینەبە کە نارما، کە بێئالا تیتیدا دیل بوو.. دیوارە شەختەییەکانی ولاتی بەفر.. چونکە کاتیک کە دۆعا پالەوانی بیناوو بێئالاتی دی، فرمیسکیکی بەکۆل لەچاوی دەرپەری، ساربوگەرم بەر یەککەوتن، دیوارە بەستەلەکینەکان نارمان.. پالەوانی بیناوا نازاد بوو، بەستەلەک رۆوخا، بێئالات نازاد بوو.. من بووم بەوو کەرتەو.

رۆژ ھەلھات ، كات وەستا! منیش بیدار بوومەو.

كەكات وەستا، بیدار بوومەو ھەخەوئىكى ناخۆش، خەوئىكى سىمبۆلى وسورىالى وەبەسى.. لەخەوندا كات وەستا بوو.. لەھەزار پارچە خەوبا.. كۆلاجە خەونى سەیر سەیرترو سەیرترینم دەدى ، خەونەكانى ئىوھشم دەدى..

دەمبىنى بەستەلەكەكان ماندوبوون و بەلانا دەھاتن، شەپۆلەكان توورەبوون و بەشەق كەوتبوونە ویزەى دیوارە بەفرىنەكان.. ھەزەرتى نوح-م بىنى لە شكۆى خۇيدا ئازاد دەبوو، ئەوم بىنى ىرەختىكى مەزن لەسەرسەرى روابوو، وەك ئەوھى خۆى بەوئىستى خۆى ئەو ىرەختەى لەسەر سەرنائىت، دەرۆى، بەھنیزو سامناك دیاربوو! لە من دەچوو و منیش بوووم بەو!

دەرۆى سىنەرەكەى لە تىشكىكى رۆشنى جالجالۆكەيەكى مەزن دەچوو.. كت و مت ھەرەكو خۆى بوو، لەكەس نەدەچوو، بۆنى بفرۆى لىدەھات.. بەچاوى بیدارو نوستوو ئەوم بىنى كاكىشان لەسەرسەرى روابوو.. ملیۆنەھا فرىشتەو بالدارى سەیر، لەجوان جوانتر دەورىان دابوو.. دەرۆى، لەشۆین بىندا كە دايدەنا، شۆنەوارىكى سەیر بەجىدەھا.. جىگەى پىكانى سەوز دەبوون! دەمبىنى شۆنپىنكىنى سەوزدەبن ، دەروىن.. دەمبىنى جى پىكانىشى وەكوئەو ھەلدەستن، دەستى يەكترى دەگرن، بلاو دەبنەوھو زۆردەبن! دەمبىنى ھەزاران ئەستىرە، ھەزاران دل لەسەر لق وچل و پۆپى سەمايان دەگرد، زكریان دەگرد.. بالندەكان بە سۆزى نەغمەيان گشتیان دۇعايان دەگرد.. بەرگۆيم كەوت بۆ يەكەمجار دەنگى مەسىح شنا بەگۆيمەو فەرمووى: ئامىن، ئامىن، ئامىن! مېرولەكان لەشەپۆل دەچوون، ھىندە زۆر بوون، پىگايەكى رۆشنىان بۆ ئەو دروست دەگرد. منیش سەرسوورماو تەماشام دەگرد.

ماریاكانى ھەموو كەنيسە چۆلەكانى جىھان لە دەروونما سەلمایان دەخویند.. ئەوم بىنى تەنھاش ئەودەبىنم دەروات.. چونكە تەنھا ئەو ئازادە لەسنوورى دەسلەلاتى ئازادیدا، تەنھا ئەو دەروات. نازانم چۆن وەسفى رۆیین و بالاو تەماشاكانى، سىحرى رەنگى بوونى بكەم لە ئاویزەنا؟ كەكات وەستا ئەو رۆى! ئەو دەروات، دەرۆى! دەھات.. دۇعا تەماشای دەكات.. باكان گۆقەیان دەھات، توورە بوون، شەپۆلەكان شالوویان بۆ كەشتىيە مەزنەكانى كەنارەكان دەبرد. بالندەكان توورە بوون لە كەردەوھى بەشەر.. كلیپى بووركانەكان پەركەمیان گرتبوو.. ئاسمان تارىك دەبوو بە دووكەلێكى رەش. مېرولەكان ھاتن فەرموویان: مژدە بىت، مژدانەمان دەوئىت.. ئارارات دەلئىت نوح لەنايك دەبىت.. مرۆفئىكى مەزن بەرەو ئىترە نىت.. ژيان پىر دەكات لە ووشەى پىرۆز.. دەلئىن خواكان لەونا ھىندەى ژمارەكان زۆرن.

مېرولەكان فەرموویان: رىگاكان دلئان ھەيە، زمانىيان ھەيە، بەردەكان گۆرانى دەلئىن، خاك خۆى دەپازىنئىتەوھ.. بالندەكان كۆچ بەرەو ئارارات دەكەن، چونكە ئەوئى كەعبەى مرۆفى رۆژئاوا و كەعبەى گىيانلەبەران و بالندەكانە.

تابلۇقۇ ئاتىغان

مىرولەكان گىشتيان ھاتن.. ھەوالىكى بە جەرگيان بۇ ھىنام. فەرموويان. كات ۋەستاۋە.. مۇزەخانەكانى جىھان خالى دەبىت لە تابلۇكانى مەسىح ۋە ماريالكان. ئەۋان گىشتيان لە شىۋەي پەيكەر ۋە خاج ۋە ۋىنەدا لە قالبى پەيكەرەكان ۋە چىۋەي تابلۇكانيان دىنە دەر.. گىشتيان دىن ۋاۋاي پەنابەرى دەكەن لە تۆى بى ۋلات ۋە بىئالا.

مىرولەكان فەرموويان ئەمجارەيان خۆت تەفرە مەدە. برۆ.. برۆ بەرەۋ نىشتىمانى زاگرۆس. بەرەۋ كەعبەي رۆژئارا.. دەر بەستى سارىى ۋە گەرمى نەيەت.. برۆ لەۋى گيانى ئارارات بانكت دەكات.. حەزرتى نوح. ۋىپىرشاليار چاۋەرۋانیت دەكەن. ھەستە. مىرولەكان فەرموويان.. برۆ.

كە كات ۋەستا.. كە زرمە لە دلم ھەستا.. كە زرمەي ئەۋ دەنگەم بىست. خەۋنەكانم تىكەل بوون. راستى ۋ خيال يەكيان گرت. بەچاۋى خۇم. خۇم بىنى تەماشادەكەم.. بىنىم. شتەكان دەگۆران! تەنەت منىش دەگۆرام. ۋەك چىرۇكخوان دەگۆرام. دەبووم بەھەزاران تەماشاش. يەكك لەۋابەتە پر لە ژانەي كە بىنىم. قاتىكانى تارىك بوو. - پاپا بەنىدىكت-م لە قاتىكان-نا بىنى. لەسەر عەرشىكى رەنگىن. لەناۋ كەژاۋەيەكى ھەلۋاسراۋ بە بنمىچى ژوروى نھۆمى سىنەمدا لەسەر پشت راکشابوو.

بىنىم. تۋانىم بچمە ناۋ گيانىيەۋە. تۋانىم بچمە ناۋ خەۋەكانىيەۋە.. ئەۋ لەخەۋىدا لەتارىكىدا مت بوو. خەۋى بە ھىچەۋە دەبىنى.. چونكە لەخەۋىدا ھەموو شتىك تارىك بوو!

پاپا ۋايدەزانى خواۋەند لەترسى ئەۋ دەسلەلاتى ئەۋ خۆى لە تۋونىلىكى رەشدا حەشار داۋە.. ۋاى دەزانى ئەك خواۋەندى مەزن. بەلكو خەۋىدە حەزرتى مەسىح. ۋ خەۋىدە خواكانىش خەۋن بەۋەۋە دەبىن.. ۋايدەزانى مەسىح خوايەۋ ھىشتا كۆتەۋ نەزىفى نەگىرساۋەتەۋ!

شانازى بە گۆپالەكەيەۋە = (جىزەلەكەيەۋە) دەكرد. كە لەشىۋەي پەيكەرىكى مەسىح بەخاجەۋە لەژىر دەستيا دىل بوو. چونكە لە خەۋىشدا نەيدەتۋانى بەي گۆپال بىزۋىت. برۋات. راکشابوو ۋ تەمەل ۋ سست ۋ بىخەم سەيرى سادىزمى ھونەرى چاخەكانى پىشۋوى دەكرد. بەدەم بابى بونىكى عابسەۋە سەيرى تابلۋيەكى دەكرد كە مندالىكى ئەفرىقىي برسى تيايدا غەمگىن راکشابوو. خانمىكى ناۋەرۋك بۇش ھەردوو قاچى لەسەرسكى ناناۋو. لەۋلاشەۋە راست ۋ چەپ. دوو كۆيلەي بچكۆلانەي ترلە دۆخى باۋەشىن كرىندا دە بىنران. كۆيلەيەكى ترىش بە دەفرىكى پرلە ميوەۋە . ۋەكۋو بت راۋەستاۋو. سەيرى دەرۋەي تابلۇكەي دەكرد.

بىنىم پاپا بەنىدىكت راکشابوو لە غرورى خۇيدا دەترسا.. نوکەلىكى رەشى قەترانى ۋ بۇگەن. كەھالۋى بۇگەنى بۇنى رۆۋ شەرى خاج پەرۋستان ۋ بۇنى كەروى بوغزى موسولمانى لىئەلدەستا. بە نھۆمى سىنەمى قاتىكاندا بلاۋ دەبوۋەۋە..

دوکه لېکى پيس و بۇگەن، تاريک و قەترانى رەنگ، ناو قاتىکانى دەتەنى وتاريک ترى دەکرد.. دوکه لېکە تادەھات زياتر شگلى پيرەژىكى نيزەموکو بوختانکەرى ليدروست دەبوو.. لە سورر خوارىنى حەلوزۇنىدا تەژمى دەناو لوولى دەخوارد.. روخسارى زۆرسەيرم دەدى، دوکه لېکە دەبوو بە قەلەرەشکەى ديو ئاسا و بان تيز، سەگ و پشيلە و بەرازى پەروبالدار، ماري بالدار، گورگى سىسەرو بالدارو تاريک دەدى. ھەر ھەموويان پىکەو شالايان بۇ قاتىکان دەبرد، ھەلمەتيان بۇ پاپا بەئىدىکت دەبرد.. بۇکارىنال و دەست و پئوھندەکانى پاپ!

دوکه لې قەترانىيەکە نابەشەدەبوو، قەلەرەشکەى زۆر نزيو و داندارم دەدى، نانىشيان رەش بوو. قەبارەيان ھىندەى ديوک دەبوو. کە دەيانقىزانى دلى قەوزەگرتويان دەردەکەوت. لەقىزەى سامناکيان پاپا بىناربوو ھە! ترسا، ويستی دەستبەريت چلچراکەى ناوکەژاوەى خەوى پىکتا.. بەلام تاريکى دەستى گرت، بەرچاويشى گرتبوو پيشتر، ناوژورەکە لەژوورى جەھەننەم دەچوو. ترس شالاي بۆدەروونى ھينا، بەلام وەک چۆن مۆتەکە خۆى بەسەر زۆر خۇرنا دەدات.. ناوھە پاپا تەکانى بۇ نەدەرا، لەترسا دەيوست خۆى بىنار بکاتەو، نەيدەزانى بىنارە ياخود نوستوو!

لە دلى تاريکى خۇيدا دلئەوايى خۆى دەکرد، بەخۆى دەگوت: "کارەبا براو، قاتىکان کارەباى لىبراو".. بۇ جىزەلەکەى دەگەرا، نەيدەزانى کەزەمەکە ھەستا، حەزەرتى مەسيح، حەزەرتى ئەو لەجىزەلەکە دەرباز بوو! بوو بەپەیکەريکى گياندار و بژيو، خۆى دەرباز کردو قاتىکانى بەجىھىشت! نازاد بوو لەگەل پالەوانى جىياسما! چونکە لەوکاتەبا بوو کە من نابەش بووم، کە حەزەرتى نوح لە زىندان دەريەرى، کە لاڤاو شالاي برە سەر زىندانەکانى بەستەلەک. حەزەرتى مەسيح-م بينى بە پىچەوانەى ئاراستەى زمين سەردەکەوت بەرەو قوتب! پاپاش ناگای لەو نەبوو، چونکە جىزەلەکەى دەستى و نکرديوو، بۆيە لەترسا خۆى پيس کردبوو، ربابوو. دلى خۆى دەنايەو، لەدلى خۇيدا دەيگوت پاپا گوو ناکات بەخۇيا..

بەلام وانەبوو، ھەلبەتە لەوکاتەنا نويزىک دەشيت بىتە ھاناي مرؤف، نويزىک دەتوانيت مرؤف لەترس رزگار بکات.. بەلام پاپا باوهرى بە نويز نيبە، چونکە دەبينت ھەموو دنيا نويز بۆ ئەو دەمکات! لە ئەنجامدا توانى راسئيتەو، توانى نانىشيت، بەلام ترس لەشى ئەوى وەکو شەقشەقە دەلەراندەو.. ترس قەبارەى ئەويان ھىندەى ھەلوکىک بچوک کربوو ھە.

لەتاريکىدا پەلى دەکوتا، بەدواى سەرو لەشو دەستوپى خۇيدا دەگەرا.. قىزو قاژى قەلەرەشکە ھاريان دەکرد، گوئ و سەرى ئەويان دەپشاندا، لە حەشەمەتا دەپوراندا، دووبارەخۆى پيس دەکردەو، دەرشايەو. دەيوست ھەرچۆنىک بىت، رزگارى بىت، ھەستيت! ئەو پاپا نەيدەدى، بەرگى سىپى بەرى خۆى بوو. چونکە مرؤف کە نارست بوو لە بەکار برىنى دەسەلاتيدا خۆى نايىتت لە ناھەمواريا و زۆر زووش دوچارى تاريکى دەبيت.

ھەشەسەرپاپا دووچارى ھەلمەتى قەلەرەشکەکان بوو، قەلەرەشکەکان کە بەباى بالەکانيان پەردەيان لەسەر پاپا لادەا، پەردەکان لادەچوون، ھەلدەچوون، پاپايان بەدەنووکيان ھەلگرت، ھەليانگرت و برديان، بۆدور!

قەلەرەشکەکان وسەگ و بەرازو برىندەکانى تريس و ايان کرد.. بەدەنووک راھيبەکان و دەستوو پئوھندە نوستوو ھەکانيان دەفراند، دەنگوت پالەوانى ساموراين لە نەبەردا، بەدەنووکيان نيشانەيان لە دەستوپئوھندەکانى کۆشک دەگرتەو، شالايان بۇ دەبردن، ھەليان دەگرتن. دوور دوور دەيانبردن. بەرەو

زېلدانى شار، بهرهو زېلدانى نۆزەخ دەفرىن و فرىيان دەدان.. من ئەو كارەم پىناخۆش بوو، بەلام چونكە خەون بوو، دەمدى.

دەمبىنى قاتىكان تالان دەكرىت بەدەستى دوكل.. دەمبىنى ھەرچى لە قاتىكان دەژيا، دەبران بهرهو زېلدانەكانى شار، نەك بە تەنھا پاپا و كاردينالو قەشەو راھىبەكان، بەلكو ئەنسارەكانىشىيانم دەدى لەناوكەنيسەى ھەموو شارەكانى گىتيدا دوكل شالايان بۆدەبات لەشيوەى پەلەوەر و گورگ و مرؤقى چەندسەريا.. دەيان پفاندىن بۆ دەرەوئى شار بۆ ئاگرانى زېلخانەكان، لەوئى توورپاندىن دەدان. دەمبىنى لەناوقاتىكانەو، پەيكەرى مەسىحەكان، ھەيكەلى مەسىحەكان و ماريكان، بگرە رەنگى تابلو بەدەست دروستكراوەكانى ھەزرەتى مەسىح و ماريى پىرؤز، ئازاد دەبن، بىنە دەر، بەتسەو ھەخوئىيان لەخاجەكان ئازاد دەكرىو، بە كوچەو كۆلانى شارەكانى جىھاندا بەلواى ھەشارگە دەگەران! رايان دەكرى دەھاتن بەرەولايى من لەھەندەران! منىش وەك باوك، وەك نايك باوھشم پىرەئاسمان كرىبوو، ئەوانم بانگەواز دەكرى، بانگم دەناو دەمفەرموو: ئىترە ناىيارترىن ھەشارگە.. دەرۋونى من لەھەندەران فىرى پاراستنى پەنابەران بوو.. ھاوارم دەكرى: وەرەلایى من، چونكە من گىيانى خۆم ئازاد دەبىنى.

ئەوان ھەلەداوان و ترساو دەھاتن، منىش سەرتاپاي گىانم خوينى لىدەتكا، سەرتاپاي بوونم زاماردەبوو، كاتىك ئەو ھەموو پەيكەرو رەنگ و وینەكانى مەسىح و ماريكانم دەگرەتە خۆ.. فرمىسكەكانمان لەگەل يەك تىكەلەو دەبوون.

ئەو ھەى بىنىم، كەم نەبوو، بەس نەبوو، بىنىم لە دەروازەى قاتىكانەو، لەدەرۋازەى ھەموو كەنيسەكانى جىھانەو، مەسىحى لەنار دروستكراو، لە بۆرەك دروستكراو، مەسىحى لە بەردو ئاسن و قورقوشم دروستكراو.. مەسىحى تەپوتوزاوى و ترساو، نەك دەيان ماريى پىرؤز، بەلكو ھەزاران ھەزار ھەزرەتى ماريىم دەدى بە ھەزاران رەنگ، ھەزاران تەرز ھانادىن بۆلایى من لە ھەندەران.. منى بىئولات و ھەلاتو لەدىارى خۆم، لىم زۆرتەنگ بوو بە بىنىنى ئەوان، ئەكەر چى ئەوان پزگار دەبوون، بەلام من دەمزانى دەترسن لە شەرى دىو پەرسەكان، پەلەيان بوو بە بگەن، ئەگەرچى پزگارىيان بوو، بەلام ھىشتا چاوەروان بوون تا من پزگارىيان بگەم: تا من پەنايان بەم.

منىش وەك پىر شالىار نابەش دەبووم.. پەيكەر و لەشى مەسىح و ماريىكانى ھەموو گىتيم لە كۆت و مىخ و ھەلاقە و بەند پزگار دەكرىو خويى مەسىح لەخاجەكان دەكرەو.

لەو كات وەستانەدا، گىيانلەبەرانى زەمىن، خويى زەمىن، ئاسمانەكان و ئەستىزەكان، ھەسارەكان و ھەستابوون، بەلام تەنھا من و شىاربووم لەخەونمدا.. خەونەكانم زۆردەبوون، بىنىم دەتەقى، بەگىيانى مەسىح و ماريىكان پىرەبووم لەكەرامەتى بەرەى بىنىن.

مىزگەوتەكان، مەرقەدەكان، كۆشك و كەنيسە و تەلارە ئايىنەكانى پۆژھەلات و پۆژئاواو ھەموو جىھان بەگشتى سامناكتەر چاويان دەترساندم. دەمبىنى مورشىدو مەلاو ئىمام مورىد و راھىب و ئايەتوللاكان، بەمردو زىندو ھەموو، لەناوكلپەى گرپكى زۇرپا بەرەو تارىكى راپىچ دەكران، فەقىرم دەدى، بت پەرسەت و سەربارى و لاتانم دەدى لە كلپەى گرپا ھەلدەقراچان، زىندو دەبوونەو، دەسوتانەو، دەتوانەو دەبوون بەقەتران، بەخۆلەمىش و باو بۇران دەيانبرىن، بەقىنەو دەياندان بەزەمىندا ھەلاھەلايان دەكرىن.. زىكەو نالەى ئەوان ماريىكانى دەرۋونى منيان دەترساند.

هه‌رشێخ و مه‌لاو مێزه‌ر له سه‌رو جبه‌ پۆش و ده‌رویش و موریدو مونیک - له‌په‌رستگاو مزگه‌وت و که‌نیه‌سو ئاته‌شگه‌کاندا به‌هم ده‌عبای خێوناساوه‌ ده‌فرێنران و تورده‌ران، ده‌سووتینران، زیندوو ده‌بوونه‌وه‌، پاشان ده‌سووتان و ده‌مردنه‌وه‌، پاشان بۆ دوور، زینده‌مردوو ژۆر دوور ده‌یانبردن! منیش ده‌ترسام تامی‌سکم ده‌گرت، بێدارده‌بوومه‌وه‌، له‌شه‌که‌تیدا ده‌بوورامه‌وه‌، بێدارده‌بوومه‌وه‌، له‌ماندوویدا ده‌که‌وتم، و ده‌نووستمه‌وه‌.. په‌رکه‌م ده‌یگرتم، ده‌بوورامه‌وه‌.. هه‌ندیک له‌ خێوو بێوه‌ جاسوسه‌کانی ده‌روایتم وایان ده‌زانی تی‌کچووم.

هێنده‌ ماندوو بووم، هه‌میشه‌ نووستوو دیاربووم، که‌چی چاک ده‌یانزانی که‌ من به‌نووستویی بێدارتر دیاربووم وه‌ک به‌ بێداری!

کات وه‌ستاوو، کات وه‌ستاوه‌، منیش خه‌وی سه‌یرو سه‌مه‌ره‌ ده‌بینم، له‌خه‌وما ده‌مدی، به‌گه‌مانه‌وه‌، به‌دنیاییه‌وه‌، شه‌قام و کۆلانه‌کان و که‌لاوه‌کان و کارخانه‌کانی جیهانم پاک ده‌کرده‌وه‌، له‌خه‌وما له‌به‌رخۆمه‌وه‌ ده‌مگوت : نه‌با شه‌ر یا نه‌هری‌مه‌ن زه‌فه‌ر به‌مه‌سیح و ماریاکانی شه‌شارگه‌م به‌رن. دووچاری نه‌خۆشیی وه‌سواس بوو بووم، هه‌رخه‌ریکی پاککردنه‌وه‌ی شه‌قام و شوسته و خانه‌قاو شه‌اره‌کانی جیهان بووم.. ده‌مویست نه‌هێلم مرۆف به‌دوای چێ پێی خێناییدا په‌ی به‌ شه‌شارگه‌ی ماریا پیرۆزه‌کان و مه‌سیح-ه‌کان به‌رن.. خه‌وت جۆرنایم له‌ده‌ستوو، شوینه‌واری خۆینی زامه‌کانی مه‌سیح پێ ده‌شۆرین! له‌گۆشه‌یه‌کی دیکه‌ی خه‌ونه‌کانما ده‌مدی، ئافه‌رتانی هه‌مووجیهان به‌رووتی په‌یدای بفروریان له‌ده‌ست بوو، دووکه‌لی سپیی په‌یدایه‌گه‌کانی ده‌ستیان، به‌بۆنیان ئاسمانیان پرده‌کرد، گۆرائیان بۆ ئازادی ده‌چڕی.. فریشته‌م ده‌ی له‌گه‌ل مندا لانی جیهاندا به‌کۆرائیکی مه‌زن سالمايان ده‌خویند. بالنده‌کانم ده‌ی سل ناکه‌نه‌وه‌، ناترسن هاوڕێ و هاو‌ده‌می مرۆف.. نه‌مه‌دزانی بلم به‌چی خۆش بکه‌م؟ نه‌مه‌دزانی چیکه‌م؟ نه‌مه‌دزانی سه‌یری چی بکه‌م؟

کات وه‌ستاوو، کات سه‌یری منی ده‌کرد، منیش واقم و پمابوو، به‌حه‌سه‌رته‌وه‌ ته‌ماشام ده‌کرد.. له‌ چرکه‌کانی یه‌که‌می رۆژی بیستویه‌کی نه‌روژی سالی‌کدا.. له‌را‌بردووی ناها توو! من نه‌بێدارده‌بمه‌وه‌، نه‌ ده‌نوومه‌وه‌! هه‌رخه‌ریکی ته‌ماشای په‌یکه‌ری وردو نرشتی ماریای پیرۆزو مه‌سیح بووم، به‌زه‌ییم به‌وملیۆنه‌ها په‌یکه‌رو بۆیه‌و به‌ردوو نارو ئاسنانه‌ها ده‌هاته‌وه‌ که‌ مه‌سیح و ماریاکانیان لێدروست کرابوو! به‌زه‌ییم به‌هه‌مووشتی‌کدا ده‌هاته‌وه‌.. ده‌مویست هه‌ستم نه‌مه‌دتوانی، ده‌مویست هه‌لێم نه‌مه‌دتوانی، ده‌مویست بێداربمه‌وه‌، تاخۆم بشارمه‌وه‌!

کات وه‌ستاوه‌.. کات متبووه‌ و ته‌ماشام ده‌کات، ده‌لێی هه‌رگیز منی نه‌بینیوه‌. کات به‌جۆریک ته‌ماشام ده‌کات، که‌من له‌راستیدا له‌هه‌نده‌ران ته‌ماشای ده‌رودراسی و رینوارانی بێده‌که‌م. کاتی به‌دوای جووتی خۆمدا ده‌گه‌ڕیم.. کاتی‌ک ده‌مه‌وێت له‌راستیدا له‌هه‌نده‌ران به‌دوای هاوشینوه‌ی گیان و له‌شی خۆمدا بگه‌ڕیم.. ته‌ماشاده‌که‌م، ده‌روونه‌کان ده‌پشکنم، کاتی‌ک به‌دوای هاو‌بیرو هاو‌هه‌ست و هاوسۆزا ده‌گه‌ڕیم. چونکه‌ خۆم بۆ کۆ نه‌ده‌کرایه‌وه‌: ده‌مزانی که‌ مرۆف به‌ته‌نها ناتوانیت پارچه‌کانی خۆی پیکه‌وه‌ بنیت! کات کت و مت وه‌ک من ته‌ماشاده‌کات، من ته‌ماشای کاتی وه‌ستاو، کات ته‌ماشای منی وه‌ستاو یان نووستوو ده‌کات! زه‌ق زه‌ق، سه‌یرم ده‌کات.. له‌هه‌مان کاتدا له‌ من نا مه‌سیحه‌کان بێدارن، زاگروسیه‌کان بێدارن، ژیان بێداره‌و من هه‌ست به‌ هه‌مووشتی‌ک ده‌که‌م. هه‌ست ده‌که‌م گیانم پر ده‌بیت له‌ مرۆفی پیرۆز. پیرشالیار ده‌بینم، له‌ناو قه‌دی دره‌ختی زه‌ماندا، له‌سه‌رسه‌ری پاله‌وانی بیولات و بێناو له‌گه‌ل جال‌جالۆکه‌ی ته‌ون که‌رو له‌قه‌له‌قنکی ره‌ش پۆشدا ئازادانه‌ ده‌فرن له‌ده‌روونی بیولاتدا.. ئه‌ویش ده‌رواو بێیه‌کی له‌زه‌مینه‌و پیکه‌ی تری له‌ناسمان.. به‌ره‌و نزرگه‌ی یه‌که‌م، به‌ره‌و چیاوی جود(ئه‌رارات) ده‌چوو..

تەنھا ئەوان لەمندا دەژین، دەپۆن.. بۆ نزرگەى پێفەمبەر نوح.. لەبیرت بێت کات دەتوانیت بەویستی
خۆى بۆهستیت. کات سەرى لیدەشینویت.. کات خاوە دەبیتەوه.. میژوو دوویات دەبیتەوه.. تۆش دەشیت لە
جیگەى خۇندا بووہستیت، چونکە لەکاتی خویندەنەوهى ئەم کتیبەدا کات دەوہستیت. بیریک، کەسیک،
پەيامبەریک، منداڵیک، بالندەیک دیتە ژیانەوه.
مێرولەکان فەرموویان: کات مولکی کەس نییە. کات ئازادە، کەى بییەویت دەوہستیت.

تاپتۇى مىرولەگان

لەبەرئەۋەى كات ۋەستائە، بەفرسەتى دەزانم بە شىنەىى باسى يەكەيەكەى پانۇراماى خەۋنەكانم بەگەم، بەلام بەلئىن نادەم ھەموو خەۋەكانتان بۇيگىرەمەۋە، چۈنكە فرىا ناكەۋم، ئەگەر بىتت ۋ كاتىش لەپر ئاسابى بوۋەۋە، مەنىش بىنار دەبمەۋە، ئەۋكاتە دەبىتت بەگەرئەۋە ناۋ ئەمرى ۋاقىع ۋلەھەندەران، ۋەكو خورى ھەمىشەم بەدۋاى كاربا بەگەرئەۋە ۋ ەۋبالى كاربۇزىنەۋە بەم . چۈنكە ھەژدە سالە لەم دورگە چەپەرەى كۇتايى ژياندا؛ لەم ۋلاتە بىن رەحمەدا، لە دورگەى ھەستكرىن بەكەمى، بەدۋاى كارىكى شاپىستەدا دەگەرئەۋە.. جا با پىتان بلىم لە خەۋنى سالانە ۋ پۇژانەدا؛ لە ۋەستانى كاتدا چىم دى!

ئەزانى چىم بىنىى؟ ئەۋم بىنى لەخۇمدا، لەخۇمدا قوتىم بىنى، قوتى بەرامەت ۋ پلەى كەرامەت، كەرامەتى پىرو بىئولات ۋ حاجىلەقلەق ۋ جالجالۇكەى پىرۇز.. ھەرۋەھا خەزەرتى نوح.. سنورەكانى زانستەم بىنى، خۇم بىنى بىنارم لەكەرامەتى خۇمدا تەماشاش ھىلكەيەك دەكەم كە بەربوۋەۋە لەئاسمانەۋەۋە داى بەسەرى مندا!

نەمدەتۋانى بىزۋىم، چۈنكە بوۋبوۋم بەۋوۋكەرتەۋە : نەمدەتۋانى لەخەۋەھەستەم، بەدۋىم، بلىم.. چۈنكە لە يەكبوۋندا لەگەل ۋەستانى كاتدا لەسوۋرى بەسەرھاتەكانى پىشۋ دلىيا بوۋم. گىيانى ئازانم لەدەرۋەى دەسەلاتى خۇمدا دەبىنى نابەش دەبوۋ، دەبوۋ بە ھەر گىياتىك؛ دەبوۋم بە مىرۋولەكان ۋ فرىشە سىبىيەكان. مىرۋولەكان - ئەۋان پەيامەنەرى بوۋنەۋەرن، ئەۋان گەردەكانى پىر لە مندا دەھىتن ۋ دەبەن.. ئەۋان پەيامى ناھىتان ۋاتە سرۇشى منن يان ۋوشەۋ گىانە پاكەكانى ئەم كىنەن!

تېگەپىشتم كە نوحى بىئولات ئازادە لە خەۋن ۋ لەراستىدا لەپىش چاۋانى مندا دەرۋات. ھەستەم دەكرى من ئەۋم، ئەۋىش مەنىكى ترە .. دەمىنى دەرۋات؛ پىنەكى لەزەمىنەۋە پىنەكى تىرى لە ئاسمانە.. كاكىشان بەنۋورى كەرامەتى رۇشەنە.. ھەرۋەكان سەمايان لەدەۋرى ئەۋ ۋ بالندەۋ فرىشەتەكان دەكرى. ھەستەم دەكرى، تەنھا بەھەستىكى پەتى ھەستەم دەكرى كەبىئولات بە پىرشىكى رۇشنى من رۇشەن دەكاتەۋە، بە بەھرى سرۇشى رستەكانى ئەم رۇمانە نەستەقە لەدەرۋونمدا دەرپىستە، تەۋنىان دەكات، ۋتەكان پىردەكات لەدۇعا، رستەكان پىردەكات لە بەھرە، من دەگەيەنەت بەۋ خورۋىبىنەى كە خۇى تىايدا دەژىا.

بىنىم دۇعاى پىرۇز لەسەر شانى حاجىلەقلەق لەئاسماىكى سىپى سىپىدا بەھەردوۋەست ئۇركستەرى كۇرالى زارى مندالانى دەگىرا.. سەبىرى سەرزەمىنى دەكرى، سەبىرى ئافرەتانى ھەموۋجىھانى دەكرى.. دۇعاى بۇمن دەكرى كە نەرم تا چىرۇكى مرۇقى بىئالۋ بىئولات تۇمار دەكەم. لەگۇشەيەكى ترەۋە بىنىم دەرختى زەمان رەنگى پرتەقالى لەخۇى دەگرىت، پىرشالىار لەناۋنەۋمى يەكەمى قەدى دەرختەكەدا، لەگەل جالجالۇكەى پىرۇزو حاجىلەقلەقدا دەدوا.. لەپەردەيەكى ھەۋاىيدا پىنكەۋە دوۋپاتى بەسەرھانى قاتىكان ۋ پاپاۋ ناخون ۋ مورىدو مونك ۋ موقتەدا ۋ قەشەكانىان دەدى.. جىھانىان بەپچوۋكى دەدى. ئەۋان بەچاۋى خۇيان كۇچ ۋرەۋى ماریاكان ۋ مەسىحەكانىان دەدى، دەيان بىنى چۇن لەدوۋارى گالەرى ۋكەنىسەۋ مۇزەخانەكان خۇيان دەرۋاز دەكەن ۋ ھانا بۇ ژىرخانى باۋەرەم دەبەن. پەيكەرى لە بەرد دروستكراۋ لەخۇشت ۋبۇرەك لەئاسن ۋ مس ۋئالتوۋن، لەشۋوشە ۋ قور.. پەيكەرى ئىقۇنى، سورىيالى، تەجرىدى، تەعبىرى سىمبلىكى، تەنانەت پەيكەرى كۇلاج شىۋە لە قاقەزو رەنگى ئاۋىى دروستكراۋم دەبىنى، كە پەيتا پەيتا ھانىيان دەھىتايە بەرمەن.

ھەرەكان ناپۇشراپوون بە پەنگى زەردو پەمەيى و سەوزى كآل. پير بە زمانىكى تايەت و ئاشنا بە نەستەكانى من دەدوا، لە بىنينا دەمىيىست، بە جالجالۆكەو لەقلەقى دەفەرموو: { ئىمە ميوانىكى گيانى و غەيبىين، وەكو مرؤف لەژياندا ميوانىن. تەنھا مرؤفى خودبىين بەبىنينا ئىمە شادە. گەلىك لەمرؤف بىبەرىن لەبىنينا، كۆيلەي يەكتىرىن، نوژمنى يەكتىرىن، ئەوان لەئىمە، ئىمە لەوان نىين. ئىمە لەسروشتى گول دەچين، زۆركەس لەژياندا لەشكۆي گول بىئاگايە.

ئەوھى تواناي بىنينا ئىمەي ھەيىت، لەقوتبا خودبىينەو بۆگەيشتن بە زانستى ئىمە لە دەرگاگان نادات. وەك چۆن مرؤف بۆچونە ژوورەوھى ناو مالى خۆي كلىلى پىتە ولە دەرگا نادات، ھەن لەنىوان مرؤفەكاندا پاكژن لە باوھەردا، و لەئىمەوھە نزيكن. باوھەركانىان كلىلى ناوھتە دەستيان، خۆيان نازان لەباوھەركانى خۆياندا چى ھەلدەبژىرن.

مرؤفە لەخۆبوردوھەكان باوھەرى ئىمەن، ھەست و نەستى ئىمەن. ئەوانەي لەخۆيان بوردوون دەمانىين، دەيانىين. جىگەي داخە كۆگەلىك لەمرؤف نابەشبوون بە ھەزار پارچەوھە، ھەرپارچەيەكى باوھەريان بەدەستى يەكىكى ترەوھە بەد بەكار دەبەيت. لەش و بىروھەست و نەستيان كۆيلەي مادەو مەيلى لاوھەكىيە، باوھەريان بە پەكانى گيان نىيە. باوھەريان بەئىمە نىيە. لەناوياندا گيانيان كۆچەرە، گيانيان بەجىيان ھىشتوون، نەخۆشى و مەردن و لەناوچوون زۆر دەكەن، سروشت و ھەرز دەكەن. ئەوان لە دەسلەلاتى خۆر و سروشت و باكان بىئاگان و ھىچ فەيز نەبوون!

بىين- نازىزەكان، رابەرى شەر لە سەر زەوى دوچارى لەشكرى گيانى سروشت بووھە، بىروان چۆن زەھىزەكان بەلادا دىن، دەسوتىن، لەبىئاوھەردا و دەفەوتىن، بىروان ئەوانەي لە ئىمەن چۆن لەناو جەرگەي سروشتدا كارمەندىن، كار دەكەن ماندوونابىن، تىدەكۆشن. وەكو ئىوھە، وەك ئەو گولەي رې بە دىوار دەناو لەشوين مەبەستى خۆيدا سەرى خۆي بۆكەرامەتى ژيان دەردەھىتت. ھەر بوونەوھەرىكى پاكژ لەژياندا دەتوانت بەقوتبى كەرامەتى خۆي بگات، بەومەرجەي لەخىردا ماندوو نەيىت، دانەتەپىت. بىروان چۆن دەسلەلاتدارەكان لە بەد كاري دەسلەلاتياندا نغۆببوون و دەبن، لىبوورن نافرمان، گەلىك لەئىبوپەرست ھەن بۆتەنھا جارىكەش لەژياندا ناتوانن خۆيان بىين، ناتوانن لەخۆيان بىوورن. لىبوورنى ئىمە سووى ئەوان ناخاتە گەر.

چونكە ئەوان كۆيلەي زولم و رىق و بەد كارىن، لەبەبكارىدا خۆيان دەبىين. ئىمە لەدەروونى ژياندا زىندوون، دەرگاگانى بىينن والاى بە مرؤفى خاوەن بىدە، خودبىين لەدەرگەمان نادات، بەلكو بى يارىدە لەناوماندا بۆھمىشە ميوانىكى زىندووھە. جا با مردووش بىت! ئەو زىندوتەرە لە ھەستى چىمەدا. مەملەكەتى ئىمە لە مانا بروست بووھە، لەووشە بروست بووھە، لەژمارە، لەپىت، لە گىؤمىترا، لەسىمىترى و لەھارمۇنى، لە نۆتە و دەنگ، لەھەست و نەست، لەلوتفى بىين. لە ھەستى جوانى.. ئىمە راستىيەكى ترين.

پىرشالىارم بىنى باسى كەرامەتى بوونى دەكرد بۆ جالجالۆكەو لەقلەق. دەمىيىست دەيفەرموو: (ھىچ ھىزىك گوناھىك پاكژ ناكاتەوھە. بەلكو خۆر و باكان و زەمىن پارىزەرى كردوھەكانى مرؤفن.. ئەوھى لەژياندا لەكردەوھەكانى خۆي نەبورىت، خۆي خۆش ناوېت. ئەوھى كە خۆي خۆش ناوېت، شەرىدەخوات، قوتى دەدات.. كەسانىك ھەن ئاشتى لەسەر بناغەي پەنجى ئەوانى تر زامەن دەكەن، بۆخۆشئودىي خۆيان ژيان بەد بەكار دەبەن. خۆپەرستىيان كردوھە بە مافىكى رەوا و زانستى حەق!

ئەوان، ئەوانەيش كە لەوانەوه سەرھەلەدەن، دەبن بەكۆيلەي شەپ، لە پيئايوي ناشتيدا شەپ زۆر دەكەن.. چونكە بيئانگان نازانن كە لەدەروونی شەپدا ناشتی بوونی نيبە. مرۆف بەشەپ، ژيان لەخۆيان پيس دەكەن. سروشت توورە دەكەن؛ بالئەدەكان وەرزوو نەخۆش دەكەن.)

ووشەكان بۆشاييان دەبری، بەمن دەگەيشتن، دەميينی ووشەكانی پيرشاليار دەبن بەگيان، بەمنال، و دەفزن. دەميينی ووشەكان قەبارەو شكليان ھەيە، باليان ھەيە، دەست و دەم وچاويان ھەيە، و نازانن. ووشەكان دەبوون بە حاجيلەقلەق، دەفزين بە تەوژمی بەرق، گيانی مندلانيان ڕزگار دەکرد، گيانی مرۆفی نەمريان بۆ درەختی زەمان دەبرد.. جالجالۆكەي مەزەن دەدی نابەش دەبوو، دەبووبەھەزاران ھەزار جالجالۆكە و درەختی زەمانيان لەسەرسەری بيولات دەچنی، ھيلانەي ئاوريشمين وبل شيوھيان تەون دەکرد، ئارامگای گيانيان بۆ گيانەكان ئامادە دەکرد.. بۆگيانی مەسيحەكان، پەيگەرەكان و بۆ گيانی ھەزەرتی مارياکان. بۆ ئەفغال، بۆ زيوە، بۆ شەھيدانی ھەلەبجە جيگەيان خۆش دەکرد.

چونكە كەكات وەستا، سەرزەمین شيوا، كەپاپا بۆدۆزەخی خەونەكانی راپنچ كرا، كە ئاخون و نيمام و مونك و موریدو كاهين وپراھيبەكان بە دەستی سروشت، بەويستی سروشت ھەشرو نەشر کران، شەپ نابەزی، شەپتووورە بوو، ژيان رەنجا، ژيان زيز بوو لەنەریتی نەويستی خووی باوی سەردەمی زيلەت و نەخۆشی و دەردی شەپ.

چونكە ئاھورامازنا كەژيني بەخشی بە مرۆف، باوھەري پيدان، متمانەي پيئان کرد، كتيبەكانی نازل کرد، ئايينەكانی بەدەستی پيغەمبەران سپارد، ژيانی کردە ميملیکەري مرۆف. گيانی ووشەكانی نيشان نان. كەچی مرۆف بە شەپ ناشنا بوو، ھۆگری شەپبوون، فيربوون بەي شەپ ھەلەكەن، بەي شەپ ئۆقرە نەگرن. بۆيە خواوھند دلی رەنجاوھ و پشتي تیکردووين! بۆيە خواوھندی شەپ و خوی ديوھکانيش تەنھا شەپ نازل دەكەن.. بۆيە لەو كاتوھ زەمین بي خواوھند بەدەستی ديوھکانی قوتايی نەھريمەن بەرپۆھ دەچیت.. لەو كاتوھ زەمین خويی لیدەتکیت.. چونكە خواوھند لەو جيگەيەنا بوونی نريە كە خوين بە ناهەق نەپژیت، كە شەر سەرھەلەدەت. چونكە خواوھند ئەگەر تاك بيت يان جووت، زۆر بيت يان كەم؛ شەپي ناويت. شوينگەي شەپيش بەجێدەھيلت. چونكە شەپ تەوھری خوی و خواوھندی خوی ھەيە! چونكە لە دەستووری ئايینی مندا؛ ديوھكان خویان ھەيە و فریشتەي شەپ و پەيغامبەري خویان ھەيە. خواکانی ئەوان قينيان لە خواکانی نيمەيە! خواکانی نيمەش ھيندە بوورن، ھيندە بەخشندە بوون كە ئەنجام زەميينان بۆ ئەوان چۆلکرد!

بۆيە كەكات وەستا، زەمە لەدلی ژين ھەستا.. گەرچی شەپ بيداربوو بەرلەوھ، زەمین دلی دادەخوريان، دەترسا لەوھي زلھيزەكان سروشت زياتر توورە بکەن. مرۆف بەدبو پەرستی ژيانيان پيس کردبوو، بايی بوون لەسروشتی خویان، ئەوان؛ ئەوانەي دەستيان برد بۆ كەرامەتي ئايينەكان.. پيغەمبەرەكانيان پسوا کرد و سووتاند، ئەوانيان شيت کرد.. گالتيان بە پيغەمبەرەكان دەکرد.. وەكو ئەمڕۆ.. باوھريان بە حورمەت و كەرامەتي خواو خواكان و پيغەمبەران نەبوو، شاربەدريان کردن، شيتيان کردن. مرۆف سپلە بوو نژی كەرامەتي ئەفسانە، ئەفسانەي خوا.. باوھريان نەدەکرد كە خواوھندی يەكتا ئاھورامازنا، نافەرموويت: (نيمە پۆژومانگ وزەوی و ناوھەواو شەوورۆژمان بە شەش پۆژ ڤۆر ڤوستکرد، نە دەفەرموويت: ووتمان. ببە.. وە راستەوخۆ بوو= كەن، فيكون.

دەشيت خواوھند بوونەوھري لەشەش پيت ڤوستكربيت! كئ راستەقینە دەناسيت!؟
خوا دەتوانيت ھيندەي ژمارەي زيخ وچەوو ئەستيرەكان زۆر بيت (ئەگەر ھەيتت!). خوا دەتوانيت بوونی ھەيتت، ھەمان شيوھ دەتوانيت بوونی نەيتت! خوی دەزانيت و سەتوانيت. وەك ئەو كاتانەي كە

تاییدا شهر بهریا دهیبت! ههمووتان ئهوه دهزانن که خوا لهویدا بوونی نییه که شهریک، بوختانیک، تاوانیک بهریا دهیبت! دهننا خواوهند پر بهزهیی ترین بهزهیه. کهکات وهستا، لهبورگهی ههستکرین به کهمیدا، لهگهورهیی خۆم دهروانی، ههستم بهحورمهتی خۆم دهکرد، ههمووشتیکم لهجهوههرا دهیینی.. شتی سهیر سهیرم دهی، بینیم مندا لیک لهدهستی شهر هه لیدیت، هیندهی ههزهرتی ماریا جوان بوو.. خۆیکرد بهگهردوونی مندا، ناوای یاریدهی له من کرد، دهرساو، قهبارهی مندا لیبی وون کردبوو، لهتاوا، لهترسانا، خۆی کردبوو به کۆترو تیژ باله فرهی بوو بۆ گهیشتن به گهردوونی من، مالی من.. منیش تهماشای حورمهتی خۆم دهکرد.. باوهشم بۆکردهوه.. باوهشی باوک. به نهکی مندا لهکهه فهرموو: "ئهم مندا له مالی مندا نازاده.. تووشی شهری مهکه... ریگهه بده فیتری بکهه، بهرلهوهی کهمیک سوۆزی باوکانهی پی بدهم".

لهوانهیه سهیریهی بهلاتهوه، که بابهتهکانم قورسن، وانیهه؟ ئهگه مرؤف بیهویت لهمن تیگات، پیویسته گویم لیبگریت.. یاخوود گوئی لهخۆی بگریت. چونکه ووشهکانی من وورن، بچوکن، وهکوو قالیی چنراون، زۆرپرن.. پرن لهپیزی فریشته، لهنازی خوودی ووشهکان، لههستی حورمهت. **ئهگهر تنها به نیاز پاکی نوای مانای ووشهکان بکهویت، زۆر فیر دهیبت. چونکه ئهم کتینه له خانوویهک دهیبت؛ ئهوهی تهماشای دهکات، دهرگاوه پهنجهرهو زمینهو بالهخانهی پینهکانم ههست پینهکاوه دهیانینیت. جا مارج نییه تهماشاکر، لههونهری بیناکاری بزانیته. تنها تهماشا بهسه بۆ بینینی نهۆمهکانی بینایهک. جا لیرهنا کهرامهتی مرؤف جینگهی باسه. چونکه بهم کتینه فیتری خوودناسی دهیبت.**

رستهکانم پرن لهشادوومانی، شادیی بینین، شادیی بیستن، شادیی باوهر، له وتهو فهرموودهکانی مندا دهیبت راوهستیت، دهیبت وهکو پاسهوانیکی گومرگ ههست و نهستی خۆت پیشکنیت، تا بهههلهنا نهچیت، پاشان دهیبت ریزله خۆت بگریت، دوویات بهههلهنا نهچیت.. ئهوسا سهرنج له پهرووبالی بالندهی ووشهکانم دهیبت، ئینجا دهست بۆ گیانی ووشهکانم بهرهو ههلیان سهنگینه، بیانکیشه، تا بزانیته چهند قورسن لهجوانییاندا!

که ووشهکان و فهرموودهکانی منتان کیشانهو پیوانه کرد.. دهییبن ئیستاتیکیا ناھینانم بهشبابالی خواکان دهفرن، حهقن، راستن، جوانن.. لیم مهترسن، چونکه من لهخۆم ناترسم. لهتو ولهخواوهندی مهزنیشت ناترسم، خواوهند مرؤفی ترسووی خۆش ناویت، دهیووغزینیت! له ووشهکانی مندا دهتوانیت پورتیریتی خواکان به جوانی بیینیت. جا خواوهندی تو ههر رهنگ و قهبارهیهک و شکلیکی ههیهت: من ریزی لیدهینیم. بۆ لئیا بوونیش نان بهوهنا دهینیم که خواوهندی تو گهورهتره له هی من.. خواوهندی من هینده بچوکه، نهک هیچ کهس، بهلکو خۆشم ناییینم!

من لهدۆزهی گومانهکانتان ناترسم. چونکه من مرؤفم وخواوهند نییم.. من ههستی جوانیم لهلی مندا لهکانمدا رواندوه. ئهو مندا لانهی هانایان بۆمن هیناوه ههگیز نووچاری شهر نایهن، چونکه من پریم له خیر. ئهههش مانای ئهوه نییه که من به شهر دهویرم، چونکه دهشیت قهپالی شهر منیش بگهزیت! **کس نازانیت کهی شهر هار و هارتر دهیبت! شهر به مرؤف دهویریت! بهلام به باوهر و گیان و بیر و عیشقی مرؤفی خووبین ناویریت!**

من خاوهنی ولات نیم.. راسته، بهلام خاوهنی وته و فهرموودم.. من سهرمایه داری وتهم.. وتهکانم لهدهم دهرنایهن بۆباسی ههله، چونکه پهيامی جوانی بیخهوشه. من له پیناوی جوانیدا دهویم، بۆ مرؤفی پیروژ، بۆ مرؤفی جوان دهویم.

من لهه ندران له دلی دیا دژیم : که چی دتوانم له حورمته جوانی بدویم. به له تبوی له تنگه بهر یکنانیش تووم، هاوین و بهار لیم توراون، رۆژ زیزه له کرده و هتان، سه رماه، و به زهیم به ژیاندا بیتوه.. ماندووم سه رم به سه ر په یکه ری ماریکان و مه سیحه کانه وه لار کر دۆته وه، قورئان و ئینجیل و ته ورات و بوو دیزم له بهر چا و بایه و هیچیان من هان نادن بۆ شه ر.. باسی راوه ستانی ئه و رۆژه ش ناکهن، که کات وه ستا یان ده وه ستیت! که سروشت زیز بووه ده بیت، که وهرزه کان تاقه تیان چووه ده چیت.. کاتیک میرو له کان له برسامرین.. کاتیک که بالنده کان رینگه یان کر دووه ده که ن و نه خۆش که و توون و ده که ون! کاتیک ده یان وه سان وه زارانیان له خۆرا به تاوانی ئه نفلونزای بالنده ده سوو تینرین، یان غرقه ناچۆری و هه لوئستی هه له ی مرۆف بوون و ده بن! کاتیک که سه گه کانتان شه رمتان لئ ناکهن و له بهر ده متاندا گوو ده که ن، و پشیله کانتان هه مان شت ده که ن.. ئه وان تان کر دووه به نۆکه ری خۆتان و خۆشتان کر دووه به نۆکه ری ئه وان! جا ئیوه به و کاره ناشیا وانه ته نها نه خۆشی سه رباری خۆتان و وه چه کانی ناها تووتان ده که ن.

نازانم بۆ به زهیی و خۆشه و یستی خۆتان به د به کار ده بن!
کاتیک که دایک ساوا ی خۆی زینده به چال کر دو نه گریا.. کاتیک که شه و له رۆژ توور په ده بیت، و دایک مندالی خۆی ته نها به جنده هیلیت و دوا ی که یف و خۆشی خۆی ده که ویت! کاتیک که قه له ر شه که کان یه که دگر ن، ئاههنگی شه و ناشتی پیکه وه ده گێرن.. کاتیک که سروشت توور په ده بیت.. بترسن.. چاوتان بکه نه وه، هه ستن. گوئ له ووشانه بگر ن که گیانیان هه یه. ده شیت هه یچ سوو دیکه نه بیت.. به لام گیانتان پاریز راو ده بیت له هه ستی خواکان و نه ستی پیغه مبه ران و ویستی فریشته کانتاندا! چونکه ئه وان ئیوه ده ناسن و ده تانیبن. وا مه زانن که ئیوه پیکه وه یه که خوا وه نبتان هه یه! نا، وا نییه.. من ده زانم که هه ر مرۆقه و خوا وه ندیکی تاک و ته نها ی سه ر به خوروی خۆی هه یه و ده که ن هه ن له نا وماندا خواکانیان هه م په رنگ و ها و هه ست و ها و گیان بن! جا نه مه راستیه که زۆر له میله تان چا و پۆشی لنده که ن.

ئه و کاته ی که کات وه ستا، ئه هری مه ن تازه لئوی خۆی ده لئیسایه وه، مندالیکی خۆی نابوه ژیر که له به ی و ده یجوو، بیژه مانه و ساردو رقهه ستوور سه یری ده کردم، وایده زانی لئ ده ترسم.. به ئه هری مه نم فه رموو: "من ده توانم، هه زاران هه زار مه سیح له خۆمدا زیندوو بکه مه وه، ماریکان له گه ری هه وانا ماچ بکه م.. ده توانم نازاره کانی گه ر دوون هه لیکرم.. ده توانم به قه له ر شه که کان بلیم ووس بن.. ووس. چونکه سه رده می شه ر به سه ر ده چیت و ته مه نی شه ر هینده بریژه که که نه فت و پیرو شه که ت بووه."
که وامفه رموو، ئه هری مه ن کشایه دوا وه، و لیم ترسا، زۆر ترسا.. چونکه زانیی که من پشتم کر دۆته شه ر، بگره با و هری شم پنی نییه. چونکه له شه ر با جوانی بوونی نییه. منیش نا هینه ری جوانییم، بگره جوانی به یی من ناژی، ده مریت.

که کات وه ستا، کاتی که جانه و هره تاریکه که قاتیکانی ته نی.. بینیم له ئه فغانستان په یکه ری بوو با بوو به خۆل، له ئه وروپا، وینه ی پیغه مبه ره کانیان جار یکتیر کیشایه وه و سوکایه تیان به وان کرد.. سروشت له مندا توور په بوو. گویم له ناله و نه عه رته ی خوا و پیغه مبه ره کان بوو.. ده یان فه رموو: "شه رم بکه ن.. واز له شه ر بینن.. فه رموو یان ته بیا ته ب!"

زرمه له دلی ژیان هه ستا.. که کات وه ستا له خه و نمدا به پیوه راوه ستا بووم.. سه یری بالای ئاسمانم ده کرد.. بهر له وه ی با و هه ش بۆ ماریکان و مه سیحه کان بکه مه وه.. نه فریقا و ئه نفال و کازاناک و هه له بجه م له سه سه رم وه کو بوو خچه یه کی مه زن بار کر دیوو.. له گه ل ئه وه شدا توانیم ئه وه هه موو په یکه رانه ی مه سیح، ئه وه هه موو په یکه رو وینه فرمیسک و خه نده کزه لانه بار بکه م.. توانیم شه و تا به یانی چاره ر وانی خۆر بکه م. توانیم

بەدراوسىيىكەنم بلىم: شەرم بەن. ھاورپىكەننى خۆم بىنى لەھەندەران پەرسىتگاكانيان پروخابو: دەمى خواكانيان خوار بوو! دەمدى ئىل دەروون و باوەرى يەكتىريان دەنزى! دەمدى جەلوى خۇيان بۇ دىوھەكان شل دەكەن و بە درۆوھ گالئەيان بە جوانى دەكرد و چىرتيان بۇ موقەددەساتى يەكتىرى لىدەنا و خۇيان دەكرد بە دەمراستى لە خۇيان چاكتەر و ژىر تر! چىرووك لە نەوى نوح دەوان، سەريان بۇ دىوھەكان دەلەقان و شوپ دەكرد. پىشتيان دەكردە رەسەنايەتتى خۇيان.

ھەر لەوكتەنا كە پەيكەرى بوو بەخۆل، تەپوتۆزى ئەوم كۆكردەو، دامەدەست پەيكەرتاشىنى كورد، پىنم فەرموو: تىكايە كەر دەتوانىت، پەيكەرەكەى بووام بۇ دروست بەرەو، چونكە سىروشت تووپە دەبىت، خۇرومانگ و زەمىن تووپە دەبن. بگرە زەرياكەن پەركەم دەيانگىت. چونكە بوو قوتايى نوح بوو. نوح ئەوى فىزە نىرقاناناسى "نەجات" كرد، بەلام ئەو واى زانى تەنھا مەرگ مرقۇف دەگەيەنەت بە نىرقانانە و لە ژياندا مرقۇف ناگات بە مەھال. بەلام خەزەرتى نوح بەوى فەرموو: نىرقانانە پەيەكە تەنھايى و نابران و مەرگ نايىيكتىت. نىرقانانە كەمالى ھەستى جوانىيە لە يەكبوونى باوەرى مەتىنى گەلەكۆ! جا ئەم بابەتە كۆنە كاوپىژ بەنەوھە تا تىي بەن. چونكە ئىوھە نازانن ماناى چىيە!

ئەو مەسىحە ماندوھە لە ئالتوون دروستكراوھى لەجىزلى پاپا رىزگارى بوو، لەگىشت مەسىحەكانى تر ماندو ترو بىزارتربوو. كە ھات بۇ لام، فەرموو: "مژدەو سلاو لەكەيانى نوح. باوكى باپىرانمان." بەر لەوھى بەو بفرەموم سلاو لە گيان و ھەست و بىرى ھەمىشە پىرۆز.

من نەمەنىشت زىاتر بدوئىت، چونكە بۇنى دەستى پاپاى لىدەھات. پىنم فەرموو بىرۆ بەسى ئا و خۆت بشۆ، دەم ودانىشت بشۆ. ئىجا من دەتوانم گوئىت لىبگرم. دەشىت گوئىشت لىنەگرم، چونكە ئافەرەتەكانتەن خۇيان دەفرۆشن، پىاوھەكانتەن باوەرى خۇيان، شەرەفى خۇيان دەفرۆشن. مرقۇفەكان پىرەن لە جانەوھرى درۆ: نەوى تۆ شەرىكى سارد ناگىرى كىرەون. باوەريان بەشەرى زىاترە وەك لە خىر. ئەوان شەيتانەكانى ەرەب و تووروك و فارس دەكەن بەگژ مىللەتى نوح-با. ئەوان وا دەزانن كە بە ھىز و توندوتىزى، نازانى بۇ جىھان مەيسەر دەكەن! كەچى ھەموومان دەزانن كە ئەوان شەر زۆر دەكەن و شەرۆ خىريان تىكەل بە يەكتىرى كىرەوھە! جا ئەمجارەيان خۇيان بەر لە نوژمنەكانيان لەناو دەبن.

پىنم فەرموو: من گوئى لە ەشقى ئەتەكراو ناگرم. چونكە بەر لەھاتنى تۆ، دۇعا ھات... ھەزاران زامى پىوھبوو. بەوھەموو زامانەوھە، بەوھەموو بەردانەوھە كە تىيانگرتبوو، خەندەى بۇ من دەكرد، ناواى ماچى لىم دەكرد. فەرموو: "بۇ واماتى ئىل و گيانم، چىتە بەقوربان؟ دەيفەرموو پەنام بەدە با لەسەر بالت راکشىم. باكەمىك گىانت بشىلم."

دۇعا دەربەستى ماندوويى خۆى نەبوو. دەيگوت: "ئەگەر لىرەش ھەقى مانەوھەم نەدن، جىت ناهىلم، تا گىانى خەزەرتى مەسىح لەدەرونتا ماچ نەكەم، ناكەم بە خۆزگەى ژيانىكى تر."

پىنم فەرموو: دۇعا ھىچ ھىزىك ناتوانى تۆ لەدىلى مندا دەركات، چونكە تۆ ئەو دەرمانە گىانىيە بەنرخەيت كە لىكتۆرەكان بۇى دەكەرىن. تۆ بزەيت، شىفاى، خەندەيت. من بزەكانى تۆ وەكو دەرمان بە خۇرايى دەدەم بە خەزەرتى ماریاكان. بەمنداھەكان، بە مەسىحەكان. تەنھا خەندەى سەر لىوى تۆ زامى تىغى بىرىنى سەر لەشى مەسىحەكان چاك دەكاتەوھە. چونكە لەو كاتەوھەى خەندەى مەسىح و ماریاى پىرۆز لەئىو بىران، شەيتانەكان زىاتر زان، و زۆرتەر بوون.

كەكات وەستا يەكىك لەوشتە سەيرانەى بىنىم، مىرولەيەكى بالدارى رەش رەنگ و گوشتخۆرىبوو. قەبارەى زۆرگەورەبوو. نوای پەيكەرى خەزەرتى ماریاگەوتبوو دەيوست بىخوات. منىش بەمىرولەكەم فەرموو:

ئەوقەلەرپەشكانە ھەلاھەلات دەكەن، نەكەي توخنى ماريای پيرۆز بکەويت. نەكەيت، چونكە شەر دەرھەق بەخۆی نووچاری ھاری بووہ!
میرولە گۆشخۆرەكە=كانیبالەكە ووتی: لە ئەفریقاوہ ھاتووم، برسیمە، لەوئ میرولەكان لەبرسا شارەكانیان لەناو ئیسك و تروسكى مندا لاندنا برووست دەكەن.. خوینی وشكەوہ بوو و ئارەق و خوینی لەش لەبری ئاو دەنۆشن، ئیسكى مرۆفی لەبرسا مردوو دەخۆن.

میرولەكە ووتی: "لەھەلمەتی لەشكری میرولە سپیەكان بترسن.. چونكە ئەوان پەيامی كۆتاییتان بۆ دەھینن.. ئەوان كە ھاتن، نیشانەي یەكەمی پۆژی بەرین و ئیتر جانەوہرە نالیارەكان دەكەونە كەولێ بەخوہ بئوہكانتاتن.. ئەمە پەيامی خوای شەرہ یان خیر پئویستە بیزانن، بەلایەك رووہكاتە زمین و روپكرنۆتە زمین، كەگۆیت لئوو قەلەپەشكەكان كۆكین یاخوود وەكو كەر زەرپین.. پئویستە لەبری ئابین نان بکەن بەھمی ئەفریقاوہ، برسی پئویستی بەنانە نەك بەخواہند ویاوہر.. پئویستە قەرزەكانتاتن بدەنەوہ، پئویستە خۆتان راست بکەنەوہ، بەسەرخۆتاننا بچنەوہ. بیرو باوہر ئابینتاتن مەفرۆش بەجیان.. چونكە كرم و مێش و مەگەزیش باوہری خۆیان ھەيە! كەرامەتی خۆیان ھەيە.. بئكەرامەت میلەتەكە، ئابینتەكە، كەسكە كە كەلتوورو سامان و ولاتی كەلتك ناگیر دەكات. جا چیتان لە سامانی ئەفریقا لزیوہ، بئگەپننەوہ. چونكە ئەفریقا بە دەستی ئئوہ تالانكراوہ!

دردنەو ئەھریمەن پەرست ویدیوہكان ئەوانەن كە ھەمیشە چاویان لەسامان و پەنجی گەلانی ترە! كە لە پیناوی خۆیاننا ناگیر دەكەن، دەزن، كۆیلە بازار دانەھینن، مرۆف سووك و ھەرزان دەكەن، وەك تەماحەكانی خۆیان. ئەوانەن كە بەتەرمی وشك ھەلھاتوی برسپیەكانی جیھان پئدەكەن، پئكەكانیان لەیەك دەدن و یاسی بەھەشتی نزاو بۆ نرەكان دەكەن".
كە كات دەوہست، كە كات وەستا من لەدورگەكەي خۆمنا تەماشام دەكرد.. كۆمەلێك دیوو درنجی دەرواروسنی تەماشای سەرنجەكانی منیان دەكرد.. ھیچیان نەدەبینی.. وینەیان نەگرتم، بۆنیان پئوہ دەكردم، گومانیان بەرپادەكرد، وایان نیشان دەنام گوايە من تئكچووم.. دەیانویست ل و دەروونم بلزن. دەیانویست خەندەكانم سەربیرن. بە دیو پەرست و سەگپەرستەكانم فەرموو: ئئوہ ناتوانن، گیانی جوانی لەمن بلزن.

سەگ پەرستێك بۆراندی و نەراندی: "دەمت ناخە".
یەكێك لەماریاكان كە پەیکەری مەسیحیكى لەباوہشدا بوو، سەیرێكى ئاسمانی كرد.. دلۆبێك فرمیسك لە چاوانی دەریەری.. فرمیسكەكە مەسیحیكى وەك مرواری بچكۆلەي لئ تروست بوو.. مەسیحە بچكۆلەكە بە سەگپەرستی فەرموو: (من نەمووت ریز لە دراوسێكەت بگرە ؟ كاتێك كە ئەو ریزی ئەوہت لئ دەنیت كە تۆ سەگكەت لەو مېھربانتر تەماشای دەكەیت! لە كاتێكنا كە دەزانیت مرۆف مېھربانترین گیاندارە!)
میرولەكان ریز لە حورمەتی كاردەگرن. كاری خۆیان خۆش دەوێت، ئەوان مرۆفیان فێركرد كاریكات، ئەوان مامۇستای یەكەمی مرۆفن. كاتێك كەمیرولەكان وەستان.. بینیان حەزرەتیكى ماریا تەرمی مەسیحیك رادەكیشیت لە دلێ تاركییدا.. بەتاقی تەنھا بەناو دیوہ نوستووہكاندا كە ئەویان گۆت كرابوو، كەنەزێفی بەربووبوو، تەرمی مەسیحیكى بەخاجەوہ كروای رادەكیشا.. میرولەكان ووتیان: نەگەر فەرمایشت بفرمویت، بئگومان ئئمە دەتوانین لاشەي حەزرەتی مەسیح بشارینەوہ ولەچاوی بەدكارو نەیاران و نئیكەین.

ماریای پيرۆزلە وەلامدافەرمووی: ئەي ئەو ھەموو دیوانە چیلدەكەن كە خۆیان لەناو مندا لاندانی مندا زۆر دەكەن؟ میرولەكان ووتیان: ئئمە دەتوانین خوینی ئەوان بمژین، تالەناھاتووبا ئەگەرھاتوو مرۆفە دیو

پەرست و سەگپەرستەکان زیاتر پیتان لیداگرت.. ھەموویان پیکەوہە بۆین! ھەزرەتی ماریا فەرمووی:
بەرلەوہی من و عیسا بشارنەوہ، لەخویناوی ئەو بۆنەوہ، تا بەتورپەیی نووچاری تۆلە نەبن، تا نووچاری
ھەلمەتی بقی نەبن، تابایی نەبن. چونکە بقی کۆتایی بە ژیان دەھیتت. مرۆفی رەقەستور دێوکی زبیر و
بێھەستە.

مێروولە سپیھەکان فەرموویان: ووتەکانت پیرۆزن، بەلام ئیمە دەتوانین لە ووشەکاندا قەبارە خۆمان
بچوک رابگیرین، تابیتوانین لە ناھاتوونا نەمرودەکان لەناوبەرین.. ئیمە لە دزیویی ولەپندەیی نا
بوورین.. ئیمە گەورەترین دوزمنی دێوی بێنەزەیین. ئیمە دەتوانین ھەرەس بە ھەر ھێزیک بھینین.
ئیمە بەکار زەمینمان چنی، ئیمەبووین لەئاسمانەکانەوہ ھاتین تۆوہکانی ژیانمان پرواند.. گیانەکانمان
دوو بارە پرواندەوہ! نوای ھەر لەناوچوونیک ژیانمان گەراندەوہ ناو ژیان!
چونکە نھینیی ھەرمەزنی ژیان لەکارنا پەنھانە. کار مرۆف و ژیان و بوون و بوونەوہری ناھیتاوە. ژیان
کۆتایی دیت کەچی کارتۆتایی نایەت: کار ماندوونایت، کار ھەربەردەوام دەمیتت، کات دەوہستت بەلام
کار ناوہستت، کار تەواو نایت.

ھەزرەتی ماریا فەرمووی: ئەی باشە ئیوہ ماندونابن؟ مێرولەییکی سپی فەرمووی: کاری راست، کاری
مەبەستار، کاری پیرۆزو پتویست، کاری شیاو بوونەوہر مەتین دەکات. ئەومرۆفھی لەکاری لەخواری
خۆی ماندوونایت، گیانی پیسە، ئەوہی کاری بەزۆری بەسەرابسەپیت، مرۆفئیکی پیرۆزە گەر کۆلنەبات،
ئەوہی کوشتن دەکات بەکار، نەھریمەنەو کۆیلەیی دێوہکان!

ئەوہی کاری نابەجی دەکات.. سەرزەشتیک سەرباری ژیان دەکات.. ئەوانەیی کەلەکارنا مرۆف
ماندوونەکن لایان نییە، نەگەر دلێشیان ھەیتت، دلایان پرە لەگور.. ئەوان سیمای ژیان ماندوونەکن،
ژیان دەبن بەرەو سستی، بەرەو ناروخان، بەرەو وەستان. مرۆف بەوہی کەئیمە دەیزانین دەتوانیت
ھەمووناسمانەکان ھەلبگریت، مرۆف دەتوانیت ژیان بنیتە سەرشان و بەگەردوندا بەیتاڵ بفریت.. چونکە
کار مرۆفی فێرکرد بەتوانا نایت.

مێرولەکان ھەزرەتی ماریا مەسیحیان ھەلگرت.. فەرموویان: یەک لەئیمەو دوولەوان، بەویستی شای
مێرولەکان بمانبەن بۆشاریک لەئاسمان.. زوو، زوو، ئیستا، ئیستا.. کەوايان فەرموو دیار نەمان.
ژمارەییەکی لەوان بەجیمان. ھەزیران نەکردن تەنھا بھ.. بە دیارمەوہ ھەلتوتابوون. ھەولیان دەنا یاوہرو
یاریدە بن، تا بەھۆیانەوہ بتوانم لەشی نووکەرت بووم بگەینەمەوہ بەیەک.
مێرولەییکی سپی فەرمووی: ژمارەکان، ووتەکان، خواکان، فریشتەکان، بتەکان گشتیان مینین، گشتیان
لە ئیمەوہ فێر دەبن. فێری جوانی، راستی، ناد پەرورەری. فێری ئازادی دەبن..

مێرولەییکی رەشپۆش فەرمووی: مرۆف لە سەردەمیکدا دەژی کە تیایدا پەرستاری لە سەگ و دێوو درۆ
دەکن.. لە سەردەمیککی وەھا: زانست مان لە مێشکی مرۆف دەگریت: ئەوسا ھیچ شتیککی نوێ فێر نابن
مرۆفەکان: بەلکو فێر دەبن سووکایەتی بە زمان و کەلتور و ئایینی یەکتەری بکن. فێر دەبن دلای یەکتەری
بڕەنجین.. باوہر بە ھیچ نەکن.. فێر دەبن ببن بە کۆیلەیی داواکارییە بچکۆلەکان.. تا ئەو کاتە
نەخۆشییەکان دین و ناگیریان دەکن. ئەوسا مرۆفی بەکار لەناویاندا قە دەبن. دادەرزین: دەمرن..
چونکە زانستەکان مان لە مێشکی مرۆفایەتی دەگرن.. گەر زانست بەو کارە ھەستت: ژینگەکان پیس
دەبن. خەندەیی سەر لێوہکان دەمرن: ناخر زەمان نیت: بەجۆریک کە تیایدا مرۆف لە کردەوہکانی خۆی
نابووریت. مرۆفایەتی کەم دەکات، زووربەیان بە دێوی دەمرن.

پۆژىك دىت تىايدا مرۇفەكان گومانەكانىان تلۇق دىكات لە ناخى دراوسىيەتى و ھاودىنگى و ھاوسۆزى..
خەلكى بە ھەلە يەكتىرى تاوانبارو گومرا دىكەن. بە ويستى خۇيان گوناھ دىكەن.. بە ھەلەش خۇيان سزا
دەدەن! مېرولەكان فەرموويان: ئىستا وھا دىكەن. بەوھش دىوھكان زۇر دىكەن.

تالپۇرى پىيىن

كەكات وەستا، تۈنۈم بىننېم بىخەمە گەر، تۈنۈم بەلەتۈۋى دەست بىننېمە ژۇربالى مىنالېكى تۈۋرە.. بىيەم بۇگەرپان، لەرېگەدا نايك و باۋكى خۇي نىشان بىدەم. فېرى تەماشى بىكەم. پاش گەرپان، مىنالەكە سى وىنەي پىشكەش كىرەم، يەكىك لەۋىنەكان تابلۇيەكى پۇرتىتى خۇمى نىشان نام. وىنەي دىرەختىكى سىيى لەسەر سەرم كىشاپوۋ. بەزىمانى دۇعا پىيىم فەرموۋ ئامۇژگارىي باۋانت بىكە.. پىيان بلى كە بەتەنھا جىت نەھىلن.. نەھىلن نەھرىمەن لەدەرۈونتتا گەرانايت. چونكە مىنال كاتىك تەنھا دىكرىت: كە تەنھا بەجىدەھىلرېت: شەيتانەكان دىچنە وىزەي: دىچنە خەۋنى و ناگىرى دىكەن. شەيتانەكان بەگىانى ساۋاي مىنالەكان دەۋىرن. تەنھايان مەكەن.. بە تەنھا كىرن و بە لە ژورپەستان سزايان مەدەن.

لەدورگەي ھەستىكرىن بەكەمىدا ئافرەتېكى ۋەرزى كوردىم دى كۆمەلېك خىۋ دەۋرىان دابوۋ، چاۋەكانى پىر بوۋن لە دىۋى رىق. دىۋەكانم دەيىنى لەناۋ گىنەيدا سەرى خواۋەندى بىرراۋى ئەۋىان لەدەست بوۋ!

خۇيى رېۋاۋى خۋاكەي ئەۋىان دىلېسايەۋەۋە گالتهيان بەۋ دىكرىد، دەيانوۋىست بەدەستى خۇي پەت بۇ مىل خۇي ھەل بىخات.. دەيانوۋىست بەزەبىرى خۇد كۆزى دەۋۋىنى پىس بىكەن.. دەيانوۋىست مىنالەكانى بىزىن.. مىنالەكانى بىخۇن. مىنىش نەمكىرە نامەرى بەپىرشالىارم ناساند.. رۇژى لۋايى ھات ولەمنى پىرسى: پىرشالىار خىرى زىندەي خۇمان نىيە؟ ۋوتىم : با.

بىننېم برا براى خۇي سەردەبىرېت لەرق و گومانى ھەندەراند.. خۇم بىنى لەژىررەحمەتى چەقۇي براكەمدا، لەژىر دەستى زىرى براىچىكۆلەكەمدا ھانام بۇ خەلك ۋخوا دەبىرد.. سەرى براۋم نىشانى مىللەتى دىرگەي ھەستىكرىن بەكەمى دەبا.. دەمگوت سەرىكەن چۇن ژيان بەرلەۋەي بىزىت، سەربىررا! ھەموو شۋىك لەخەما براكەم دەھات سەرى دەبىرېم! تەنھا جارىك بەزەبى بە پاكژىما نەدەھاتەۋە!

ھەموۋوشەۋىك دەھات.. شايتەمانى دەھىناۋ سەرمى بە گۈيزانىكى كۈل دەبىرې! لەخەشمەتا گۈيزانەكەم لەدەستى دەسەند، جوانجۋان تىژم دىكرەدەۋە دەمدايەۋە دەستى، دەمگوت سەرى من وقوربانى تۇ..

جارىكى تىرىش سەرم بىرە! بەلام بەۋكارە ناھاتۋى خۇت دەپنەجىنېت، چونكە تاۋان دوۋپات دەبىتەۋە. ئەۋەي سەرى كەسىك بىرېت، سەرى دەبىرېتەۋە. ژيان لە ھەمىشەيىدا ۋەك ئەۋ فلىمە ۋەھايە كە دىكرىت ھەمىشە دوۋپات لىبىرېتەۋە. جا كىرەدەۋەكان، ۋوشەكان، بىرەكان ھەمىشەيى دەژىين. بىرى جۋان، كىراراۋ ۋوتارى جۋان كەرامەتى خۇد لەھەمىشەيىدا پاكژ رادەگىرېت. بىننېم پەيكەرىكى لەقور دىرۋستىكراۋو بچوك، خۋاروخىچ، بەسەرشانما ھەلگەراۋو دەۋىست سەرم بىرېت.. مىنىش بىنباكانە باسى جۋەلەيەكەم بۇي دىكرىد، بەرېزەۋە پىم دىگوت: ھىچ ھىزىك لەم گەردۈنەدا ناتۋانېت تەماشايەك سەربىرېت..

ئەۋكەسەي سەرى كەسىكى بىرى، بەرلەۋە خۇي سەربىرى.. ۋوتى: ئەي بۇچى خەزەتى ئىبراھىم ۋىستى سەرى ئىسحاقى كۈرى بىرېت؟ ۋوتىم: جىاۋازىيەكى زۇر ھەيە لە نىۋان ۋوشەي ۋوۋىستى و ۋوشەي سەرى بىرى-با!

ۋوتىم، چونكە بىباۋەر بوۋ، گومانى لەباۋەرى خۇي دىكرىد، بۇيە ئىسحاق بەۋى فەرموۋ: بابە، چەقۇكەي دەستت فرىدە، من باۋەرى تۇم، بىيىنە من زىمانى تۇم.. بابە من دەتۈنم بەرانىكت پىشكەش بىكەم.. دەتۈنم خۇرىت نىشان بىدەم، فېرت دەكەم خۇت سەرنەبىرى.

که چه زره تی یئبراهیم فریشته کانی ئیسحاقی بینی فەرمووی: کورپی خۆم، من تاماوم ملکه چی تۆم، پنیویست ناکات بمبوریت، بەلام ئەگەر لەخۆم بووردم، ئەوا کەزیندوو بومەو. دەبم بەکۆرت، تۆش دەبیت بەباوکم.

باسی جوو جەلەکم تەواونەکرد، ئەو جوو جەلەیی مندا لیک گرتی و بردی بۆ نەبەرد لەگەڵ کە لەشێرێکا.. کە لەشێرە کە چاوی جوو جەلە کە ی هەلکۆلی! کاتی جوو جەلە ی تیکشکاو، ترساو لە نەبەرد گەراپەو، لە ترسا خۆی لە ژێر سنگی خاوەنە کەیدا حەشاردا! دەترسا، نانی بۆ نە دەخورا.. تا شەویکیان لە ژێر سنگی خاوەنە کەیدا مرار بوو، خاوەنە کە ی زۆر زۆر نیکەران بوو، گەرچی خاوەن جوو جەلە کە مندا ل بوو، بریاریدا کە گەرەبوو، بە پێی توانا جار ناچار مۆمیک بۆ گیانی جوو جەلە کە ی داگیرسینیت، چیرۆکی جوو جەلە بۆ مندا ل کانی باسکات.

کاتی کە خاوەنی جوو جەلە کە وفاتی کرد.. جوو جەلە کە لە نایک بوو، بەلام گیانی خاوەنە کە ی لەوای دەستی بە ژیان کردەو.

بینیم بیدار بوو، کە کات وەستا، وەکو فەرمووم زۆر شتم بینی، باوەر ناکەم بتوانم فریای گێرانە وەکان بکەوم.. دەشزانم کە تۆ باوەر بە هێزی بینین ناکەیت، بەلام من ناچار نیم واز لە بەندی ووشەکانم بەینم و ئەلێم، چونکە فرسەتێکی تری ئەوتۆم چنگ ناکەوێت.. چونکە کات ئەگەر لە سوور خوارن بکەوێت، دەشیت بە لا نابکەوێت، دەشیت کات بمیریت!

جۆرە نیویکی مۆرین هەن باوەر بە هیچ ناکەن، گالته بە شیت و بە مندا ل و نافرەت دەکەن.. گومان لە بیکەری مندا ل دەکەن، مندا ل دوو چاری ترس دەکەن، باوک و نایکی داگیر دەکەن، بینازی دەکەن، فێری سروشتی شەری دەکەن.

من بەو دێوانە دەلێم: وامە کەن، تینا کەن، چونکە وادەزانن دەتوانن بە شەر ژیا نی خۆیان خۆش بکەن.. وادەزانن خواوەند لێیان دەترسیت، من بۆ ئەوان نادویم.. ئەوان بەرگی بینین ناگرن.. لە زانستی خامۆش هیچ نازانن و تەقە ی سەریان نیت.

هێندە ی دێویک دەخۆن و کەچی هێشتا برسین! پالەوانیکی دێویک بینی بە دوانزە دێویک نەیان دەتوانی لە جیگە ی خۆی بەرزی بکەن، کەچی لە بەرسا خەریک بوو دەمرد! پالەوانیکی ترم بینی لە من دەپاراپەو، لوقمە یەک نان و رۆنی بەرازیکەم بە دەمیەو.. بەرازاکان توورن، لە ناخا کە سەر دەبەردرین، دەبن بە نەخۆشی، دێو هەکان زلت دەکەن، برسی تریان دەکەن، تەمبە لتر.

بینیم سروشتی مرۆف و دێو هەکان، وەک بەرازەکان تیکە ل بەیەکتەری بوون، ژن و پیاو تیکە ل ی دێویک بوون، دێو هەکان لە خۆیان بایی بوون، زەهراو دەر خوارنی گۆل دەدەن.. ترسنۆکن سل لە جوانی دەکەن، تەمبە ل و سستن.. وانه فێری ئەهریمەن دەکەن، خۆیان دەپەرستن، کە خۆیان جوان دەکەن، لە خۆیان دەترسن، لە تاوا سەگ دەپەرستن، پشیلە، جرج، دێو دەپەرستن، خۆیان دەکوژن، لچ و لێوی خۆیان دەبەرن، ئەمانە باشە کانیان!

خراپە کانیان بە ناوی خێرەو، پەیا مەکانی ئەهریمەن بۆ دەکەن، تەقە مەنی و چەکی ئەتۆم دروست دەکەن و دەیدفرۆشن بە گەلانی جیهانی نووم و یە کەم و سفەرم.. ئەوجا گەریان پێ دەکەن، بە ناوی ناشتی خوازەو، چە کە فرۆشراو هەکان بە شەر ناوا دەکەن، بۆ ئەوەی دەست بە سەر هەموو جیهاندا بگرن! ئەم دێوانە زۆرن، زۆر لە کەرەمەتی مرۆف دەترسن.. لەوەتە ی هەن، هەر خەریکی زۆر کردنی چەکی شەرن، هەمیشە لە شەرنا دەژین، بازاری یاریی مندا لانیان پڕ کردووە لە دێوو درنجی ئاسن و مقەباو تەختەو پلاستیک و پەرۆ! شەر لە دەروونی مندا ل کانیانماندا دەروینن.. وازیان لێنا هێتن.. خەلکینە، مرۆفە

بەرزەكان، ديوەكان دەيانەويت بەشەر كەرامەتى خيەر بگۆرن. تيناگەن نازانن كە پيوستە لەسەريان خويان بگۆرن بەخيەر. هەلبەتە ئەم كارەشيان كەردوو. بەلام ناشييانە. چونكە ئەوان لە سوودي خيەر چيژ نابين. نازانن كە خيەر سروشتى نەگۆرە. خيەر هەرگيز نووچ بۆشەر ناناات. خيەر سروشتى خواكانى جوانييه. ديوەكان: واز لەشەر بينن، مەترسن، واز لەترسەكانتان بەينن. وەرئەو بەاوشى پيغەمبەرى مەزنتانەو. لەخۆتان ببورن، كەمىك بەزەييتان بەخۆتاندا بيتەو. كەمىك پشو بەدن بە ويژانانتان. گەر ويژانانتان نيه، هەول بەدن هەستى پيئەكەن، هەن لەناوماندا دەتوانن چنگيئەك ويژبانى جوانيتان بەش بەدن. شەرم مەكەن ناواى جوانى لە بينگانە بكەن.

ديوەكان: ئەگەر سروشتى خۆتان نەگۆرن، من دەتوانم بە ئاشكرا چاوتان بترسينم وييتان بليئم كە دەردە شەر بە ريگەويه. لەگەل هاتنى مرؤفى بيولالتا دەردەشەر بلاو دەبيتەو. چونكە كاتيئەك كە خيوى شەر بۆ يەكەم جار مرؤفى بيناوو بينالا دەبيتەك! دەحەپەسيت. خوى گرمۆلە دەكات، بچووك دەبيتەو. هەلدەپرويت، وەك ميزەلانيك يان هس دەبيتەو، يان دەتەقنت.

چونكە هيچ شەريك ناتوانيت لەبەر دەمى مرؤفى بيولالتا پايدار خوى رابگريئ. چونكە ديوەكان، نايلون، پلاستيكن، تەختەو ئاسن ومقەبان. كە مرؤفى بيولالت بيت، كويان دەكاتەو دەرمانتيكى گيانى مەزنى لى دروست دەكات. جەهەنەمىك يان ئاگرانيك دادەگيرسيت. بۆ ئەوانەى كە دەيانەويت سزاي خويان بەدن. چونكە خواكانى يوئان، نايك و باوكى بەشيئەك لەئاسياو ئەورووپان، لە گەردووندا، لەهەميشەييدا زىندون، لە دەروونى خوياندا جەهەنەميان هەيوهەبوو. كاتيئەك كە سزاي خويان دەدن و دەدا، دەچوون و دەچن بۆ تارتارؤس. ئەوان بەچاكي دەزانن ئەو جەهەنەمە لەسەر زەوى دروست بكەن، تا ئەو مرؤفە شەرخوازانە كاتيئەك دانيان نا بە تاوانەكانى خوياندا، بە پيئە خويان بچنە ناوى. بىرتان نەچيئ، ئەوهمى منال هەتك دەكات، دەكوژيئ، دەبيت بە ويستى خوى بچيئ بۆ جەهەنەم. ئەوهمى سيچار هەمان هەلمەتى بيئوو سزادەر دەكاتە سەر يەكيئەك لەخوى لاوازتر، دەبيت دان بەتاوانى سزاي خويان بئيئ، وەك سوكرات يان كاسەى زەهر هەللوشت، يان دۆزەخ يكات بە مالى خوى. ئەوهمى دۆزەخ هەلبىزيئ دەكات بە پاكر بوونەو لەسزاكانى خوى خوش دەبيت. گەر زەهر بخواتەو ئەوا ماناى واىە سەر بە جەهەنەمى خويەتى.

ئەمە ناب وحوكميئى پيرؤزە لەنيوان مرؤفەكاندا.

بىرتان نەچيئ، ئوئىنى خواوهندى گەلى بەستەلەك، لە سرؤشدا مرؤفى بيولالت، حەزرتى نوح دەفەرموون: **(تۆفانيك بيت، زۆرتان لەناو دەبات، گەر كەلتورريك بۆ جيهان نەنەخشيئ، كەلتورريك لە جوانى ويژبان.)**

ديوەكان: من دەتوانم فيئى لەخوبوردنتان بكەم، مرؤف نيه هەلە نەكات، چما ديؤ! بەلام من تۆوەكانى پيرفيئەك بوونم بيئە. پيئان دەليئم وەرن، تەماشاكەن، ئيوە گوناح دەكەن، ئيوە گولەكان توورە دەكەن. پيم پيئەكەن، دەليئن: بەهيئز نووچ ناناات! پيرشاليارم بينى لەقامەتى منداليدا دەستى بەسەرى گولەكاندا دەهيناو گوئى لەچيرۆكەكانى مەسيحەكان دەگرت، يەكيئەك لەمەسيحەكان كە لەتەنەكە دروستكرايوو، ژەنگ تيبابوو وەكو بالندەى شەوشيئ دەخويئد، دەيگوت ديوەكان كاتيئەك كەمنيان دروستكرد لەتەنەكە، گالتهيان بەحورمەتى بوون دەكرد. درؤيان دەكرد، دليان پرپوو لەژەنگ. بەمەست بوون.

يەككە لەمەسحەكان فەرمووی، ئەو دێو بە یوژدانانە گالتهیان بەغەیب دەکرد، دەیانووت: كواخوا لە كوێیە، بۆنایەت دەربازت بكات! ئەیان دەزانی كەخوا ھەرگیز ئاورلە شەپنا تەو، بەشەر وەلامی شەپنا تەو. پێم فەرموون، خواوەند دەبێت، دەبێت، نامریت. ئەوان پێدەكەنین، گالتهیان بە گومانی خۆیان دەکرد. مەسح فەرمووی: لەو كاتەدا كە بە نووکی ڕم پەراسویان دەڕیم، ئەھرىمەنەكان لە ترسا بچووك دەبوونەو. كەچی دەیانووست دڵۆپك خۆینی من بەرن تا سیل و شێرپەنجەكانیان پێ شفا بکەن. بەدایكیمان دەگوت خواوەندمان كوشت. كۆتییان لەدەنگی ماریای ماگدەلینانە بوو، لەدەستی راستەو وەستابوو گویی لەئاوازی كۆتريك دەگرت، كۆترەكە بەئاوازەو بەوی دەفەرموو: مەترسە، ترس دووچاری نەخۆشیت دەكات، تەماشاكە، چونكە مەسح لەتەماشاكانتا دەرویت، سەوز دەبیت. كاتێك ماریا چاویكردەو، بێنی حەزرەتی مەسح لای دەستی راستییەو وەستابوو، بێنی كات ڕاوەستاو. بە چپە بەماریای فەرموو: من لەتۆنا وون دەبم، لەتۆنا دەتویمەو، بمبە بۆ ھەندەران لەوی ژيانكی ترم پێرەوا ببینە. كە وەھای فەرموو، كات وەستا، شوینەواری مەسح وەك تۆوێکی پیرۆز بەپیت لە گیانی ئەوئا متوربە بوو.

گومان لە ووتەكانم مەكەن، ئەگەر باوەرپناكەن و تەكانم بێرن بۆ ئەنفال، چونكە لەوی دەنگەكان نامرن، دەتوانن گەواھی راستیی خۆیان بن، من نيم، ئێو بێئاوهرن. من دەبێم كە ئێو نابینن، من دەتوانم بەتاریكاییەكانی ھەموو بیریكدا بڕۆم و بەئێ چا و رووناك ببینم، دەتوانم تەماشای دلی باران بكەم، پیتان دەلیم تەماشاكەن گیانیان ھەبە، باوەریان ھەبە، دەبێن ھەناسەدەن. تەماشاكەن نە مرن. لە دوویات بوونەوھە ووشەكان مەترسن، چونكە ووشەكانم دلیان بەكردەوھەكانی مرۆف دەسوتی.

كچێك بێنی لەكەناریكی باوەرپنا وەستابوو سەیری دەكردم، باوەرپ بەخۆی نەماوو، دلی ڕەنجابوو، وەكوگولی ژاكو تەماشای خۆی دەكرد، دەترسا لەوھە نەخۆشی داگیری بكات. فەرمووم، ئەگەر دەنگە كەنمێك بەدی بە مێرولەكان، ئەگەر گۆرانییان بۆلێت، دەردەكانت دەپەرن، شیفات دەكەن، چونكە ئەوان بوونەوەر بەرپووە دەبن. پێكەنی و سەریكی باناو ووتی: تۆشیتیت؟ مێرولەكان نافامن. فەرمووم، با.. ئەوان دەتوانن كۆتایی بە بون ببینن. بەلندەھەك قیژاندی، بەتووڕییەو ووتی: قسە بۆ دێو پەرس مەكە، چونكە سەك پەرس و دێو پەرس بێئاوهرن. بەلندەھە نەورەسم ووت: بۆچی ھەمیشە دەقیژنیت؟ ووتی سروشت پيس بوو، سروشت لەمن توورەترە. مرۆف ھێشتا قیزی ریزلەخۆگرتن نەبوو، ئاسمانەكان بەگیانی پەلەوەرە سووتاوەكان پيس بوون! ووتی: قەومی بەلندەكان ببینە خۆیندەوھیان لەبیرچۆتەو.

مرۆفەكان نازانن كە خۆیندنی ئیمە باوەرپ مرۆف تەندرووست ڕادەگرت. مرۆفەكان بەگومانەو گۆن لەیەكتری دەگرن، بەلام لەئیمەو فێرنا بن بە بئ بەرژەوھەندی یەكتری بلاوینن. بەلندەكە ووتی: تەنھا چاوو تواناكانی من نییە خوارن وژمە خۆراك لەئوورییەو ببینم، نا وانییە، بەلكو خوارن بانگم دەكات. خوارن دەتوانیت بانگم بكات، فەرمووم لێكات. چونكە رسی من خاوەنی گیانە. چونكە ھەر گەردیكی بوونەوەر خاوەن گیانە. بەریش گیانی ھەبە، گیانی نەرم و تیزە بەرد.

لەو كاتەدا كە شەقام و شوستەكانی جیھانم پاك دەكردەو، لەو كاتەدا كە فەرمیسكەكانی ماریاكان و خۆینی مەسحەكان تیکەل بەیەك دەبوون. گویم لێوو فریشتەكان لەژیرخاكدا، لەگۆرستانەكانی جیھاندا لەگەل

لاشه بېگانه كاندا دەنوان، بەمردووه كانيان دەفەرموو: ئەگەر ئېمە بېگانه ناولەشتانەوه، دەتوانن زیندوو بېنەوه. ئەمجارەیان لەخوین وفرمیسکی ماریاکان نەوهیەکی ژیرتر بەدی دەهینن، کاتی که مرۆفمان قەرکرد!

مردووه كان ووتیان، ئیوه پیشتر ئەوتان کرد، ئیوه له پیتە كاندا لەشی خوتان دۆراندوو، ئېمە یش ژیانمان دیوه. کاتیک که باران نایکرد، نوای وەستانی کات، که توفان هات، فرمیسک وخوینی ئەوان بەرئومان دەکویت، زیندو دەبېنەوه، دەبېنەوه بەوهی که کرمان! کهکات وەستا هەمووگیانە نادیارهکان سەریان لێشتوا بوو، یادیان دەهاتەوه که بەرله میژویهکی زوو، خۆر- دێوه هەرمەنیکى لغاو له ئاسنى نارده سەر مرۆفە مەزنەکان.. تالافونەهات، ئەومانو نەبوو له قاتوقرکرنى بوون، سەرى مندالى دەخوارد، پیرەکانى دەنالاند لەگورزى ناگرینهوه.. دارستان وگیان و لەشى سروشتى دەسووتاند.

بینین بەهریه که زۆرجار لەغه بېیشنا بژێوه! بوونەوه نادیارهکان، هەندیک له مرۆفی ئەولیا لەبەرەى بینین بەئاکان.. ئەگەر بینین لەناو بچیت، کات دەوستیت، کهکات وەستا، دێوه رستهکان ترسنۆک و سست دەبن، واز له کارەکانى رۆژانەیان دەهینن، راستگۆکان لەرۆژنەکان، رۆژنەکان لە راستگۆکان دەترسن، چونکه پهيوه ندىیهکان مان دەگرن.. مندالەکان زووگەورە دەبن، نایکان کۆرپهکانى خۆیان بەجێ دەهێلن.. هەندیک جار لەبەر خوشیى خۆیان خەفەیان دەکن! مندالەکان توورە دەبن، هەندیک لەوان خۆیان دەکوژن.

کهکات وەستا ئەوروداوانە سەریبى بوون و دەبن، لەزۆرشوین گێرە شیوینی روو دەدا! لەنیوان مرۆفەکاندا ئەوهى راستییژ بوایه سەردەبرا، دەکوژرا، زمانیان دەبرین.. دێوهکان لەژێرەرزای فیزی خوارى گىانى خوشک و براکانى خۆیان بوون، بەرله وهى هەلمەت بەرنه سەرکه رامەتى راستگۆ. لەمرۆفی راستگۆ مەپرسن بۆ؟ گوێ لێگرن، چونکه ئەو جەوهەر و کرنا رو فرمان لە نادیارا دەبېنیت.. ئەوله سروشتى خۆى ناترسیت. خودبىن هەست بەبوون دەکات، ژيان پاراوه دەبېنیت، ئەگەر مەرگ بىت بەمىوانى، خزمەتى دەکات.

بالندەکان، گولەکان، خشۆک و بوونەوه نادیارهکان ریزله حورمەتى تەماشاکانى دەگرن، چونکه ئەو دەبېنیت. سروشتى ئەوهه هابه که بەتەماشای دەبویت، ژيان له تەماشایا دەبېنیت. خودبىن که سیکه که دەکات بە شىفا، بە گىانىکى نازاد. مرۆف که توانای بینینى مەزن دەبیت، دەشیت وەک من و تو بىر نەکاتەوه! نا؛ دەشیت لای تو رەفتارەکانى حەماقەت ئاسا دەربکەویت.. دەشیت که سىتتى مرۆف لای ديو پىچەوانە دەربکەویت.. چونکه خود بين جيهانى دەبیت! دۆخىکى وها دەست بەسەر رەفتارەکانىدا دەگریت وەک ئەوهى مرنى بەزەويدا نابیت!

مرۆفی خودبىين جيهان وەک که لایهکى خرى بچکۆلهى رەنگين دەبېنیت که مندالیک هەلماتىنى پىدەکات! ئەم ئەستىرەيه وەک ئۆرگانىکى بچوک لەلەشى خۆى دەبېنیت.. هەست بە هەموو مرۆفایهتى دەکات.. که بىر له جيهان دەکاتەوه؛ هەست دەکات هەموو گىانى دىشیت! که شادوومان دەبیت، وادەزانیت هەموو جيهان شادوومانە.. که توورەش دەبیت وادەزانیت دللى جيهان دەشکیت. جاریکىان مرۆفی بىولاتيان له زیندان دەهینا.. چونکه دێوهکان بىستیان که بىولات ناتوانیت کار بکات! برديان بەزۆر کردیان بە شوانى بەراز.. نەک هەر هیندە بەلکو گووى بەرازەکانیان بەو دەشت! سەرۆکى کرىکارەکان، گشت کرىکارەکانى کردبوو بە بەراز نژی ئەو.. بە هاوکاره بەراز سىفەتەکانى دەگوت: بچن توورەى بکەن.. ئەوانیش وایان دەکرد.

ئەنجام جارىك، دوان ، پاش چەندىن جار لىيورىن؛ ئەو لە بەرازەكان توورە بوو.. توورەيى ئەو دلى سەزۇكى بەرازەكانى شكاند.. بۇيە ناردى بەدواي بيولالتاوا بەنيازى نامۇژگارى كردن كەوتە حەپپىن.. وەپرى و ووتى:" تۆ بۆت نىيە توورە بيت، ئەگەر ناچار بوويت تەنھا لە كەسئىك توورە بىبە كە توورەت دەكات "

ئەويش لەولامدا فەرمووى: من سروشتم زۆر هئىمنە.. بەلام گەر من توورەبىم.. ماناى واىە ھەموو جىھان توورە دەبىت. ووتى: يەنى چى (بەپىكەنىنى گالتەو) خۆ تۆ جىھان نىيەت؟ فەرمووى: بەلى، راستت ووت، من ھەموو جىھانم، بگرە جىھان گشتى لەچاويكمدا جىگەي دەبىتەو! ووتى: يەنى چى ؟

فەرمووى: ھەموو جىھان پىكەو ەك لەش وىەك گيان و يەك ژيانن.. بۇيە ئەگەر برىنىك لەشى من بگرىت، دلنىام لەوہى ھەموو مرؤفئىك دەشئت ھەمان برىنى لىيەت. دەشئت ترؤيەك چارەنوسى ھەر ھەموومان بگرىتەو.. ئاسايىە ئەگەر جۆرج بۇش بەناوى مەسىحەو جىھان ناگىر بكات وبازارى شەرخۆشتر بكات.. برؤكانى ، شەپەكانى ھەموو مرؤفايەتى دەگرىتەو. خۆ ئىوہ كوئىر نىين! ئەي ناىينن جۆرج بۇش بۇ ھەر جىگەيەك دەچىت، شەپئىك ئىخەي ئەو وولاتە دەگرىت؟ ئەي ناىينن، شەپ بەرگى خىرى لەبەر كرديوہ؟

دئوہكە بە رەزامەندى پىكەنى، پاشان ووتى: بەلام بۆت نىيە توورە بىيەت! بيولالت فەرمووى: ئەوہى ناچارم بكات توورەبىم.. سروشتى ناشرىنە، من لەزئوى توورە دەبىم. چونكە كاردانەوہم بۇ جوانى تەنھا خەندەيە. ووتى دەشئت خۆت بەخواوہند بزانىت؟ لەولامدا فەرمووى: نەخىر، چونكە بە نەركترىن كار لەژياندا بوونى خوودە بە مرؤف.. مرؤف زاتىكە نەك خوا، بەلكو خواكان دروست دەكات! خوا شئىكى بەدەر ونازادە لەمن. بوون و نەبوونى ئەو لە كەرامەتى من كەم و زۆر ناكات. من كارم بەوہوہ نىيە، نامەويت بىم بەو.

مىرولەكان ھاتن

ھاتن پىيان فەرمووم: ھەرگىز مەبە بە ھاوسەرى كەسئىك كە دەيەويت ھەمىشە توورەت بكات. ئىوى شەپ لەوئىا دەژى كە ئافرەتئىك پىاويك بى مەبەست توورە دەكات.. بە پىچەوانەشەوہ. توورە بوون لە گفئوگۇزا تا سى جار پەسەند بكە.. دەنا نوور بگەوہرەوہ.. ھەل بەدە لە شەرى توورەكەر خۆت پىاريزە. ئەگەر لەگەل ئافرەتئىكنا جوت بوويت؛ بەچاوى ھاوسەرو ھاوگيان مامەلەو تەماشاش بكە. نەكەي لەدواي جوويوون پشت بكەيتە ئافرەت، بەوہ، خۆشەويستى ئىوانتتان برزى تىدەكەويت، دەشئت خۆشەويستى برىندار بىيەت، يان بشكىتت. ئەگەر ھات ولەدواي جوت بوون نووچارى ھارى وپەرىشانى نەروونى وپق وتوورەيى ھاتىيەت: نوور كەوہرەوہ، لەو پىاوە يان لەو ئافرەتە. ماناى واىە گيانى يەكىكتان پىرە لە ئىو. ھەمان شئوہ، كاتىك مامەلە لەگەل كەسئىكنا نووچارى پەستى و توورەيىت دەكات؛ واز لەو مامەلەيە بپىنە. چونكە شەيتانەكان ناتوانن ناوبژى كەرى خىرەكان بن.

تاپلوی جوانی

جوانی پاداشتی کرده‌هکانی باوانتانه. نژیویش ههمان شیوه. جوانی و جوانناسی به‌هرمه‌ندترین زانسته که مرؤف به‌رهو کهمال دهبات.

بمبورن یادم نه‌بوو باسی نه‌وتان بؤ بکه‌م له‌ناوسه‌ری درمختی زهماندا چی جوانییه‌کی شکومه‌ند و بالا ده‌ژی. نازانم باسی سیحری چی جوانییه‌کتان بؤ بکه‌م. چونکه نه‌وهی راستی بیت له‌ژی‌ر درمختی زهماندا کانیه‌ک هه‌یه. به‌کانی درمختی زهمان ناسراوه. پیر ناوی ژیانی له‌و سرچاوه‌یه نؤشیوه. چونکه جاریک له‌جاره‌کان. پیرشالیار خه‌ریک بوو بمریت له‌ته‌نهاییدا. خه‌ریک بوو بخنکیت له‌تینویتییدا! بؤیه کانیه‌ک له‌بنی نه‌و درمختی هه‌لقولا. نه‌ویش دمی نا به‌خورهی ناوی کانیه‌که‌وه. تیرتیر ناوی نؤشی. هینده‌ی نؤشی تا سروشتی گؤراو بوو به‌ناو! چونکه نه‌یتوانی کانیه‌که به‌چی به‌یلت. چونکه له‌زه‌رپاتی مرواریی تنؤکی ناوه‌که‌با بینیی فریشته‌کانی ناوانای کانیه‌که چاوی لیدانه‌گرن. نازی به‌سه‌رنا ده‌کن. به‌تیه‌لی چاویان به‌پیریان ده‌گووت: دده‌ی. وهره تیکه‌لمان به. وهره خؤنمان بؤ پروت بکه‌روه ده‌ستی له‌خؤت بده. وهره با نیمه‌یش پشتت بشوین!

پیر شهرمن بوو. به‌لام نه‌یتوانی ده‌ست بنیت به‌رووی نازو شهرمی نه‌وانه‌وه. توانیی زؤر له‌خؤی بکات. خؤی بؤ نه‌وان پروت بکاته‌وه. نه‌وانیش به‌حورمه‌تیکی زؤروه‌وه هاتن. بوون به‌تیشک. که‌وتنه ناوبازی له‌گه‌ل پیردا! که‌وتنه یاری. له‌و یارییه‌دا بووکه پیر گرؤی ژیانی هه‌میشه‌یی بوو. چونکه نه‌وان به‌ده‌ستی خؤیان ناوی خؤیان کرد به‌ده‌می پیره‌وه. نه‌ویان برد بؤ شوینگهی پیرؤز. هه‌ریه‌کیک له‌وان جوره که‌رامه‌تیکیان نیشانی پیر نا. هه‌ریه‌که‌یان گه‌ردونی خؤیان به‌جوانترین شیوه نیشانی نه‌و نا. بؤیه له‌و کاته‌وه پیر له‌ناوماندا نازادو سه‌رفراز ده‌ژی. چاوی لیمانه‌و پره له‌په‌یامی جوانی. جاچؤن بتوانم داستانه‌کانی جوانیی نه‌وتان لیژده‌نا بؤ باس بکه‌م. گه‌ر وه‌ها بکه‌م. نه‌وا ده‌بیت گه‌ردونیک ووشه بکه‌م به‌سه‌ره قه‌له‌می نه‌م باسانه‌م. بؤیه نیاز مه‌ندم نه‌و باسه‌تان له‌کتیبیکی تاییه‌تا بؤ باس بکه‌م. به‌لام لیژده‌نا حز ده‌که‌م ته‌نبا باسی یه‌کی له‌داستانه‌کانی پیرتان بؤ بکه‌م له‌باخچه‌کانی به‌هه‌شت. چونکه باخچه‌کان له‌به‌هه‌شتا زؤرن. هه‌ر مرؤفیک به‌هه‌شتیکی سه‌مه‌ره‌ی هه‌یه. به‌هه‌شتیکی پر له‌خؤزگی جوانی. به‌هه‌شته‌کان بی‌شوومار زؤرن. چونکه به‌هه‌شت له‌خؤزگی‌کانی مرؤف: له‌تاما‌شای جوان: له‌کراری جوان و ووتاری جوان دروست ده‌بن. نه‌وه‌ی رسته‌یه‌کی جوانی له‌دم دهره‌ات: به‌هه‌شتیکی خولقاند. وه‌ک چؤن تڑوی پیارو مننال له‌منال‌اندانا دروست ده‌کات: ناوه‌ها کرده‌هکانه‌مان، ووتاره‌کانمان: به‌هه‌شته‌کان ده‌چنن.

جاریکیان پیر شالیار له‌به‌هه‌شتی یه‌کیک له‌جوانه‌کاندا. سه‌رگه‌رمی گه‌ران بوو. به‌ناو سروشتی نه‌رم ورؤشنی نه‌ونا بؤنی گولای نیرگری ده‌کرد. له‌بیریدا ده‌گه‌را بؤ پیرؤزترین جینگه. چاوی ده‌گه‌را و تهماشای نه‌و هه‌موو ناسکه کینویانه‌ی ده‌کرد که له‌گه‌ل کؤتره‌کاندا ده‌فرین. ناسمان وزه‌مین له‌ناو

ههورهكاندا تېكهال بوون.. چونكه بههشت ئاسمانى نيه! له بههشتا ئاسمان، زهوى بوونيان نيه. ماددهكانى بههشت، به چاوى هستى نيمه نابيين. چونكه بههشتهكان هستن. پير كومهلك توى مهسيحايى پيوو! هستى كرد بلوچيكي پهشتماله سيبهكهيدا. چنگيك توى سيبى دل شيوهى ووردى، وهك زهنيانتهى لهگيرفانى دهرهينا.. به هيمنيهوه دله ورييلهكانى وهشاند بهسه ههورهكاندا كه زمينهى بههشت بوون.. دلهكان دهروان، راستهوخو بهريان دهگرت.. دهبورن بهفريشتهى وهك شهونم..

لهوكاتهدا خوودى حهزرتى جوانى لهواوه هستى خسته سه پشتى پيرو فهرمووى: بهخير بئيت بهريز بو بههشتى من؟

پير هيجى نهوت.. چونكه تماشاكاني سهرخوش بوون بهتماشاي جوانى! گولهكان، واته نهو فريشتهانتهى كه بهرى تورهكان بوون، ناوى خويان نابوو شهوبو، شهونم، شهمس.. لهوهلامدا فهرموويان: سووپاس شا زن، نهى حهزرتى جوانى.

جوانى دووبالى جوانى پشمينى پتوه بوو.. چاوهكانى دهتگوت چاوى خواوهندى تيشكه! لئوهكانى له نوقول دهچوون.. بالاي هيندهى بالاي پيرشاليار بوو.. پرچى ناويزههه بوو! لههر تماشايهكدارهنگى پرچ واهش وجوانى دهگورپا بو جوانتر وجوانترين وشكوى جوانى.. بهنهرمى هستى هينا به گشت گيانى پيردا.. ههموگيانى نهوى شيلا.. پاشان پير هستى نايه ژير چهنهى جوانى و بهنهرمى تماشاكاني نهوى خوينهوه.. بينى تماشاكاني جوانى شهرميان لى دهتكيت.. ئارهقهى خوشايان دهردها نهو نازكه ئارههه كه لهشى ئافرهت دهرى دهات.. لهشى ئافرهت.. نهو ئافرهتانهى لهخوشيدا رهزامهندن..

چونكه نهگه ئافرهت نهو ئارهقهيه، نهو ئاوه نازكه دهرنهات.. هم خوى وهم بهرامبهركههه پيس دهكات!.. كاتيك ئاوه دهرداني شهرمى ئافرهتهكههه بينى.. پير تيگههه كه جوانى پره له خوشي وشيله وشهرمى رهزامهندى!.. سى ئاوى دهردابوو.. جوانى سى جار خوشايى پيگههيوو..

بويه پيرشاليار ناوچهوانى نهوى لهپيشدا ماچ كرد.. بهر لهماچ كردن.. خالكي سيبى ناديارى لهنيوان ههرودو نهبروى جوانيدا به پنجهى شاههتمان نهخشاند.. ئينجا چاوى، ليوى، گوناي، لاملى شانى.. دست وپنجهكانى جوانى بهدم شيلانهوه بون دهكرد، ماچ دهكرد.. بهههناسههه گهرم وخوش بهاهش.. لهشى جوانى دهشيلا.. تائهوكاتههه جوانى چاوهكانى چوهه خهوه بهدم خوشيهوه.. گولهكان لهگهله شهمالدا ياريان دهكرد.. گولهكانيش شهرميان دهكرد.. تماشايان نهدهكرد.. چونكه هيشتا خونچه بوون.. هيشتا چاويان نهپشكوتوو بوو!

پير لهويدا لهگهله حهزرتى جوانيدا خهوى ليكهوت.. لهخهونيدا جوانى دهربرد بو مهملهكهتهى نوح.. نهوى ناوهت كرد بو تماشاي گوى مهكمى ئارارات.

كه جوانى ئاراراتى بينى فهرمووى: وهى گيان! ئاي كه سهرسورمينه جوانى نهو ترؤپيكانه! ئاي له دهستكردى مرؤف وخوا! پاشان جوانى لهسهه گابهريك نانيشت.. سهيرى كهرامهتى پيرى دهكرد.. بينى نهو لهسهرى مرؤفكي مهنندا له ئاسونا وهك پهيكهريكى مهننى بوودا لهدوخي نويزكردندا نانيشتوهه!

بينى مرؤفك لهئاسونا دهروات.. در بهتاريكى دهات.. بينى ئاسمان نابهش دهبيت.. مرؤفى بيولات، بيئالا بهرهو ئارارات دهچيت.. كات وهستا.. كاتيش لهبهرخاترى تماشاكردنى جوانى راوهستا!

جوانی مرۆفئیکی مەزنی بینی.. بینی سەری لەئاسمانەو پێی لەسەر زەوییه.. بینی دەروا و شوین پیکانی سەوز دەبن.. دەروات زۆر بە هێمنی.. بەجۆریک کە میژوولەکان نەشیتلێت.. زەریا وکلپەیی بۆرکانەکان لەگەڵیدا بەسەماوە دەرویشتن.

دەروات، نیت! زەریاکان دەستیان بۆ ئەو گرتوو بە سنگیانەو! گێژە لۆوکەکان تاریکی قاو دەدن.. حەزەرتی ئاگر بەکلپەیی نالەیی دەکرد. بینی گەلاکانی درەختی زەمان لەشیوەی مەل و بالەندە و گیانداراندا لەدەوری دەفرن.. بینی بوونەوەر دەبیت بەگەردانەیک لەتەماشای.. ولەگەردنی جوانی دەئالاً.. تەماشاکانی بیئولات دەبوون بەگەردانەیی مرواری ولە گەردنی جوانیی دەکرد.. گەلاکان دەبوون بە گوارە.. گیانلەبەران دەبوون بە بازنگ بە سەرپۆشی ناسک، پەری بالەندەکان دەبوون مەمکدانی ئەو و جی شەرمی جوانیان نادەپۆشی.

با بەم بۆنەیهو شتیکی جوانتان لەبارەیی جوانیی مرۆفەو بە باس بکەم.. گەرچی ئەو مرۆفەیی پۆتان باس دەکەم نافەرەتەو ئیو کەمێک دەستی بۆ سروشتی بردوو.. بەلام لای من شتیکی تاییەتی هەیه کە هێشتا وونی نەکردوو!

چیبت لەتۆ نەینیی ئەو ئافرەتیکە هێندەیی جیهان مەزەن! دەلیی دەیان شازادەیان هیناوەو لەگشتیان ئەویان لێدا هیناوە! هێندە جوانە نەبیتەو: ئەفرۆدیتی خۆی جوانی غیرەیی لێدەکات! لەو کاتەو هەتۆتە باخچەیی ساوایان و بوو بە یاریدەدەری مندا لێ! باخچەکە خۆش دەچیت بەرپۆ.. چونکە ئەو خەندەکانی هەموو فریشتەکانی جوانیی لەسەر لێو! کە خەندەیک نیشان دەت، گوێم لە زرنگانەو هەیی دەلی خواکان دەبیت.. هەست دەکەم نیکاکانی لە گەردوونی رۆبیس-ی هونەرمەندا بە ووردی وینە دەکیشریت! من هێندەیی دلپاکیی مندا لێکەم خۆشم دەوێت.. کە دەبینم هەموو گیانم هەناسەبەرکی پێدەکەوێت.. هەست دەکەم خەندەکانی دەتوانن بێن بەنایک بە خۆشەویست.. ئەو هێدە جوانە لەخەندەکانیدا.. هەرچەند دەبینم: وینەکانی رۆبیس-م بێر دەکەوێتەو.

رۆژیکیان مندا لێکەم گلەیی لەو کرد.. مندا لێکەم وتی: پەلی تووند گرتووم، توورە بوو لێم. منیش بەلامەو سەیر بوو! کەمێک گلەیییم بە مامۆستایەکیا حەوالەیی ئەو کرد.. بۆ رۆژی دوایی بینییم، هیچ سەیری منی نەدەکرد.. هیچ.. بگرە روخساریم ئەدی. هەستم بەزویری کرد. هەستم کرد نایکم دەلی دیشیت! هەستم کرد سروشت لێم رەنجاو.. خۆم بۆ نەگیرا، بۆیە بۆ شەو کەیی چوومە خەوی.. بینییم لە فەنتازیا ی گەردوونی مندا نووستوو.. پەنجە گەورەیی ناو تە ژیر لێو بە دەم مەشی مندا لێو پەنجە گەورەیی جار جار دەمژی.. چوومە لایەو.. زۆر بیچپە.. دەم نا بە ژوور سەریهه.. بۆنی پرچی مەست و خوماریم کرد.. خەریک بوو پاکشیم لەپالیا چونکە خومار بووم.. بەلام توانیم خۆم رابگریم.. بۆیە بە چپە بە ژوور سەریا چیانم.. فەرمووم: خەندەکانت باخچەیی ساوایانی لە دەستی دێوکان پزگار کرد.. تکایە زویر مەبە، بەلام خەندەکانت نیشان بەدە. چونکە خەندەکانی تۆ رۆشناایی دەدەن بە باخچەکە. بەر لەو هەیی بگەریمەو.. لەرزیکیی رۆوناکەو چاوم بە گۆی مەکی چەپی کەوت.. تەزویەک بە گیانما چەخماخەیی کرد. هەستم بە موچرکەیک کرد.. هەستم کرد تاوانە ئەگەر هەست بە بوونم نەکات.. ئەگەر نەمگرت، ناوەتی شتیکی خۆشم نەکات!

مرۆف بۆی هەیه خەونی جوان ببینیت. بیگومان هەموومان خەون دەبینین و فریشتەکان لێرسارون دەرەق بەو هەیی چی دەبینین.. چونکە ئەوان دەر بەستی بینیەکانی مرۆف دین. فریشتەکان بێن کار نیین: ئەوان بەشەو کار دەکەن: کە ئێمە دەنوین، ئەوان دین. کاری شیش و خوری دەکەن.. فریشتەکان خەونەکانمان دەچن، کە کاری جوان دەکەین، ئەوان خەونی جوان و هەستی جوان دەچن: یان تەونی

دەكەن. ھەمان شىۋە كاتىك كە رۆيەك دەكەن، يان ناچۆرىيەك دەكەن، ئەوانىش شتىكى ناچۆرمان لەكرەدوھەكانمان بۇدەچن. ھەيانە ھەمىشە كار دەكەن. فرىشتەكانى من ماندوون لەكار كرن؛ چونكە من شەو رۆژم لى تىك چووه، ئەوانىش ھەمىشە دەربەستى خەوتنى من، ھەمىشە خەونى جوان بۇ من دەچن. ھەندىك لەخەونەكان تايەتن.. تەنھا خەزرتى يوسف دەبىيىنت.. ھەندىك مرفىش ھەن دەتوانن لەخەونەكاناندا ھەم خەزرتى يوسف وھەم خەونەكانىشى بىيىن.. بۇيە منىش شەوئىكىان لەخەوندا خۆم بىنى بوووم بە خەزرتى يوسف، يان كت و مت لەو دەچووم.

لاو بووم، لەزىندانىكى تارىكدا لەبرى ئەو خەونم دەبىنى.. لەخەوندا ھىندە نەبوو لە بنى بىرەكە دەرباز كرابووم. كەچى بەندكرابووم.. ژوروى زىندانەكەش لەو ژورانە دەچوو كە لەژيانى راستىدا بىنيبووم! نانىشتبووم.. لەئۆخى نانىشتندا نوستبووم.. خەونم بە جوانىيەو دەبىنى.. لەخەوندا ھەر پىنج گەردونەكانى جوانى خۇيان دابوو لەيەك ولەشەوى نافرەتلكا دەمىيىن.. نازانم چۆن پىناسەى جوانىيان بكەم! نازانم لەكوئو بەسەر جوانىدا ھەلبەم! جوانىيەكى ئەوتۇ كە بەر لەلەش گىانى دەسمىم.. زۆر سەير بوو لەلام.. ھات بۇلام ولەتەكدا نانىشت، لەژوروىكى روت تر لەخۆم!

بەبى پرس روت و قوتى كرمەو.. گشت گىانى شىلام.. بە ھەموو تەرزىك خەندەى فرىشتەكانى نىشان نام.. ھەستم دەكر كۆى غەمەكانم دەردەوئەو.. ھەستم دەكر ھىشتا لەباوھشى زەمىندام. بەدەم خەووه پاكشام.. ئەوئىش زياتر لىم نىك بوووه.. فەرمووى بۆچى لەگەل زولەخانا جوت ئەبوويت؟ ئەو زۆر ھەستى برىندارە بەھەلوئىستى بەرپىزان! فەرمووم: چونكە گىانى ئەو نەبوست، دەتسا، ھەستى بە دلنابى نەدەكر، چونكە كۆمەلىك دىو چاودىرييان دەكر. بەلام من ھەردەم لەخەوما لەباوھشى ئەودا ئەو لەباوھشى مندا بوو. فەرمووى كەواتە من خوونى ئەوم!

لەتاو بەھىزى پاكەى بىدار بوووه، لەخۆشيدا ھەستەكر نازەرووم دەبزوئت، ھەستەكر مەيلم لەجوت بوونە.. بەلام بىنىم لەخەوندا نىم و لەدورگەى ھەستەكرن بەكەمىم. دوولەت خەو بە جوت بوونەوھى لەشى خۆمەو دەبىنم!

زۆرى نەبرد تەق تەق لەدەرگا درا، نيوھى شەو بوو.. كاتىك دەركاگەم كرمەو، بىنىم خەزرتى جوانىيە لەو پەرى كەمالى جوانىيدا لەبەر دەرگا وەستاو، شەمال يارىي بە پىرچى پەخشانى دەكر.. سەرىپوشىكى ئاورىشىمى رەنگ ئاويزەى لە دەورى ئەو دەھىناو دەبرد.. كاتىك ئەواو وورد بوووه، بىنىم شەونى وورد لەدەورى ئەو لەھەلمدا لەناو تۆپى وردىلەى ئاويزەيىدا سەما دەكەن. لەناو گەردە شەونمەكاندا وردە فرىشتەم دەبىنى بە ھىواشى سەما دەكەن..

پىي فەرمووم وەرە.. منىش چووم، ھەلىگىرم، نەمزانى چۆن! بىرمى بۆ نوور، بەرەو ئاسمان ھەلى بىرم.. گەردونەكانى خۆى نىشاندام. پاشان بىنىم نوستووم! لەئۆخىكى دىكەى خەونەكەمدا بىنىم لەتەك ئەودا پاكشابووم، نوستبووم.. سەرى نابووه سەر سىگم.. دەستم بەپىرچى خاويدا دەھىنا.. پىرچى لەپىش چاواندا زەرد دەبوو، پاشان سىي، سوور، پرتەقالى، شىن و سەوز دەبوو، لەشى ھەمان شىۋە رەنگىن بوو.. كە تەماشام دەكر شەرم لەكەرامەتى رەنگەكان دەكر.. ھەستم ختووكەى دەھات، بەلام زياتر بۇم نەبوو شتىكى تر بكەم، چونكە ئەو سكى پىر بوو. چونكە لەخەوىكى تردا ھەمان خەزرت و شازادەى جوانى لەگەل پىرنا لەدەروونى مندا جوت بوو بوو.

باشتىكى خۆشت دەربارەى جوانىي ھاوچەرخ بۇ بگىرمەو.. دەشنت كەمىك بەژان بىت، بالام وەك سەمفونى من جار ناچار بە تەمasha بۇ كچىكى جوانى لىدەدەمەو. شەوئىك لەشەوان پاسەوانى زىندان كە

دەلە ئېۋىكى ئېر بوو.. بىئولاتى بىرە دەرى، بەغەمزەي نازو مەكرى خۇي ئۇوى تەفرە ناو، بىرى بۇ مەيخانەيەك. لەوى خوارنەئوى گىيانىيان بەو نا، جامىك دوان سىيان.. لەگەر مەي تەماشاشا وھەستكرن بەيىنىنا، بىنىي حەزرىتى ماریا! يان خوۋىي حەزرىتى جوانى لەگۆشەيەكى مەيخانەكەدا سىست و ترساوو پەشىنو مەحزرون نانىشتوو!

بىنىي ئافرىتەك نانىشتوو پىرچى تا بلىي خاۋو سىي سىي! روومەت ئال، ناسك خوین شىرىن. بىئولاتى خستە يادى جوانىيەو! كەچى بەو ھەموو جوانىيەو، نانىشتوو بەگوومانەو ھەستى بەھىچ نەدەكردا.. بەلایەو سەير نەبوو كە بىئولات دەتوانىت بىزە بكاو بخەندىت! باۋەرى نەدەكردا! نانىشتوو بەدىار پىكىكەو.. مانى لەخۇي گرتبوو، وەلامى پرسىيارە جوانەكانى تەماشاكانى ئۇوى نەدەلایەو..

بىئولاتىش چوۋە لایەو بە چى فەرموۋى: كاتىك كە خەندەكانى سەر لىۋت دەتۋىرن.. خەندەيك لەدروۋنى تەماشاشا كىرنا دەمىرىت. كاتىك كە ئافرىت نانىشىرن خەندە نىشان دەبات، رۆژى بەرىت..

لەرۆژى بەرىنا مرۆفەكان گومرا تەماشاشا كەرامەتى يەكترى ئەكەن.. پەيوەندىيەكانىان گومرايى ناگىريان دەكات. ناگر تىنۋى دەبىت، بەستەلەكەكان تەرىق دەبنەو ەلشەرمان دەتۋىنەو! كاتىك كە جوانى دەرىنجىت.. ژيان دەتۋىرت. بەر لەوى دەست بىكات بە چىنىي پەيامى تر، بىئولات بىنىي ئافرىتەك گوىي نىيە! بۇيە دوو گوىي بەخشى بەو. پاشان بىنىي نانىنىت! بىنىي چاۋە كوۋژەكەيەكانىشى كوپىرن! كوپىرە وناىنىت بەو دوو چاۋە گەشە پىرۆزەيىيەو! بەزەيى بەو دا ھاتەو.. بۇيە دووچاۋى تايەتى كوۋژەكەيى بە پەلە پروسكى لەمشتى با دەرىناۋ بەخشى بەو!

بەوى فەرمو دەمىنىت؟ فەرموۋى بەلى.. بەلام دلىكىشم دەۋىت! تەنانەت ھەست و بىرىشم دەۋىت. بىئولات ئەوانەشى بەو بەخشى.. پاشان ئافرىتەكە كەۋتە زمان، ووتى: گەر ئەو ھەموو تۋانايە شك دەبەت بۇچى دەست و پى بەستەيت؟ بۇ خۇت ئازاد ناكەيت؟

بىئولات فەرموۋى: من ئازام! من گىيانىكى ترم.. تەنھا ئەو نىم كە تۋ دەمىنىت، من زۆرم، بەلام مرۆفەيەتى گىشتىان لىلن و دەستۋىي بەندن.. من ھەموو مرۆفەيەتىم! دەمەۋىت مرۆفەكان خۇيان فىر بن كە مرۆف ناگىر نەكەن! بىنىي ئافرىتەكە ھىشتا دەترسىت، ھىشتا گومان لە بىئولات دەكات.. بىئولات فەرموۋى: ترس مەردن نادەھىنىت، مەترسە گىيانى من، من نىياز پاكىم.

بەلام بىسوود بوو، گەرچى گوىي وچاۋو دل و دەرونىشى بەو نا، بەلام ئەو گومانەكانى خۇي ھەر پاراستبوو، ئەو تەنھا گومانىكى پەتى بوو لە مەيخانەكەدا! گومانىش دەيترساند، بۇيە بىئولات نەيتۋانى زىاتىر يارىدەيى بەت!

ئەو شەۋە كە گەرايەو ناو زىندانى بىۋەكان.. ئافرىتەكە بوو بوو بە خالىكى كوتراۋ لەسەر گىان ولەشى بىئولات و كووتراۋو! لەو سالەو ئەو ئافرىتە لە دەرونىدا پەند نادەبات، فىر دەكات، وانەي جوانى بەگويدا دەخوئىنىت! بەلام ئافرىتەكە تىناگات، فىر نانىت، دەترسىت! نازانىت كە گوومان گىيانى مرۆف دەكوژىت.. ھەستى سىر دەكات.. باۋەرى بۇگەن و گىيانى داخان دەكات. ئەو ئافرىتە لەو شەۋەو لەگىيانى ئەو دا ھەك پەپولەيەكى سىي لەدەورى نوورى گىيانى بالە فرە دەكات.. بىئولاتىش بىسوود، بىھۇ خۇشى دەۋىت. چۈنكە بىئولات جوان پەرسە و جوانىي مرۆقى لەلا پىرۆزە.. دەزانىت ئەگەر مرۆف لەجوانىيەكانى خۇي تىبگات، ئەو دەتوانىت بىنىت، بىسىت. يان ئاسان فىرى زانستى خامۇش بىت. بەلام بىئولات، بەل رەنجاۋى جوانەكانى مەملەكەتى ھەستكرن بەكەمىي خۇش دەۋىت.. چۈنكە ئەوان دەترسن، بە گومان!

دەست بەسەر و بەچاوانمەو دەگرم، دەست بەگۆیمەو دەگرم، دەمی خۆم دەگرم! نازانم چی بکەم! دەبینم فریشتەکانی سەر زەوی و دەورووبەرم پڕن لە دەرد و نەخۆشی و تلیاک و ئەلکھول و برۆ و بوختان... دەبینم ڕزۆ شەبەق دەکەنە پەیکەری نایکی پیرۆزی خۆیان! بەچی؟ بە توورە بوون و قەرشکە، بەشاتە شات، بە برۆ و خۆفرۆشی. دەیانینم بەشەقامە تاریکەکاندا دەپۆن! من نایین! خۆیان دەبینن! تەنھا خۆیان و سەگەکانیان! دوچاری ترس و وێنە دەبم کە بێنە خەونم، یان دین بەمیوانیم یان بزەمی قیزاویم نیشان دەدەن!

دەیانینم کەرامەتی خۆیان نایین... قیز لەخۆیان دەکەنەو... ھەر یەکەیان سەدان چیرۆکی سۆزانیی لەبەرە. بەرگری لەسۆزانیی ناکەن! پیاووەکانیشیان بەر لەمیژو بە وەشانەندی تەوریک ڕەختیکیان دووگەرت دەکرد! تەمبەلەکانیان دەچوون بۆ راوی و رچە سپی یەکانی تەوەر! وەک ئیستا نەبوون. کاتیەک لە قالبی پەنابەریدا لە دوورگەمی ھەستکردن بەکەمی بەلای جوانەکاندا گوزەر دەکەم، ھەموو زەرپراتەکانی گیانم وەک شەقشەقەمی دەستی ساوا دەکەوێتە لەرژە، ھەرسێک گەردەگەمی زەرپراتی گیانم بەر یەکتەری دەکەون لەشەرما... ناچارانە بەشەرەمەو تەماشای دەکەم، ھەست بە شەرەمەزاری دەکەم... دەترسم لەوان، زۆر دەترسم لەوھی خەندەییەکی ناشرینم تییگرن! چونکە جوانەکانی دوورگەمی ھەستکردن بەکەمی فیز کراون ریز لە بیگانە و نەناس نەگرن، پووپۆشی دیویان کردۆتە سەر، خۆیان وەک دیوی زبیر نیشانی پەنابەر، نیشانی بیولات دەدەن. مەسیح لەنیگا و خەندەکان و کردووەکانیاندا مردووە! ژیان زەھراوی بوو! ئەوان خۆیان وەک دیوو بەراز نیشان دەدەن بۆ بیگانە و بیولات و پەنابەر... عەینەکیکێ ڕەش دەکەنە چاویان و دەچنە میوانی پەنابەر، بە ھونەری سەرزەنش دەدوین، بە ھونەری قیز تەماشای دەکەن، بە ھونەری تیرۆر و لێرسینەو ھۆبەزگرتن دەدوین... دەبن بەکێچ و دەچنە کەولی مرۆفەو، تەنانتە منداڵەکانیان دەکەن بە جاسوس بەسەر منداڵەکانیانەو... منداڵی پەنابەر دەدەن، ناگیریان دەکەن، فیزی برۆ و خۆفرۆشی و بیئاوھەرییان دەکەن.

خیزان ھەلەوھەشین... کچەکانیان دەکەن بە قاحبەمی سەر جادەکان، موسولمانەکان شیت دەکەن، گالته بە کەلتورەکان دەکەن، گالته بە پیغەمبەرەکان و ئەسحابە دەکەن، بە کەرامەتی خوا پێدەکەن... برۆ بووختان دەکەن بە زانست، بە شانازییەو بەسای دەکەن، دەوێرن و بیگانە بە ڕندە ناوونوس دەکەن، بیگانە بە بیگەلتوور تەماشای دەکەن!

جوانەکانی ئەم ولاتە لە دیویکی زبیری بیھەستی جوان دەچن! نازانم جوانیان لە کۆتایە! دوور کوژن، ھێندە جوانن تا ئەو کاتە نادوین! بەلام، ھەر کە کەوتنە ناخاوتن، مرۆف دوچاری قیز لیبوونەو دەکەن، لە خوودو لەوانیش.

جوانەکانی دوورگەمی ھەستکردن بەکەمی، جوانیان لەبار دەچیت کاتیەک کە بیگانە یەک دەبینن. مافە ناپەواکان دەکەن بە کەلتوور و بەوی دەفرۆشن... خۆشیان چیت لە بەرپەفتارییان دەبینن. چونکە بچ ھەستن، خۆپەرستن، برۆزن، کردووەکانیان لەگۆوی سەگەکانیان پیستەرە. لەکاتی پیوستن دەتوانن ببن بە ھەر شتیکی جوان! دیوھەکان کەرامەتیان مۆلەق کردوون... مرۆفەکان لەناویاندا دەچەوسینەو، خووبکوژی دەکەن، لەخەستەخانەکاندا کاریان تیا دەکەن! زۆر بە نەرمی چەقۆ دەخەن سەر ملی بیگانە و وردە وردە بەشینەیی سەریان دەپڕن، کوت کوتیان دەکەن.

کاتیەک کە نامۆژگاریی بیولات دەکەن، باوک و کور و گیانی پیرۆز لەو ناخاوتن دەکەن، کچ و بایک و نایکی پیرۆز پڕ دەکەن لە ھەستی ئیفلیج بوون."

با بەم بۇنەيەوہ باسى كەرامەتتەكتان بۇ بىكەم، كە جارېك لەجارەكان لە شىپەرگاتار(شەقامىكە لە پايتەختى ولاتى بەفر) تووشى بووم، يان لووتەم بوو بە لووتىەوہ: شەويك لەشەوان بەو شەقامەنا دەرويشتم، پياسەم دەكرد، بىنيم خويكى ئىرانى رەگەزى چاۋ ئەبلەق و ترساۋ، بەترسيدا لە كورد دەچوۋ! بە زمانىكى بە ھەرووكمان بىگانە ھاتە دەم.. ھاتە بەر دەمم و بە قىزەيكى ناشىرىنەوہ، بەخىسەى قاجبە، بە زمانى ئىنگلىزى ووتى: ھەلاۋ؟ ئار يوو لۆنلى؟ ئيو يوو لايك سىكس وويز مى؟
منيش ووتەم: ھاي ھەلاۋ! ئايام سۆرى.. ئاي دۆنت ۋەنت سىكس، ئەند ئايام لۆنلى. ووتى: واي؟ ووتەم:
ئاي دۆنت ناۋ!

پاشان برەوم بەرۆيشتن نا. ئەويش ووتى: كەم باك، ھەلاۋ، ھەلاۋ مازەر فەكە: كەم باك، ئەند فەك مى باك، ئاي ناۋ يو لايك ماى باك.

من بچووك دەبوومەوہ، تەرىق دەبوومەوہ لەھەشمەتا! راستى دەكرد قاجبەكە، دەنا من ئىشم چى بوو بەو نيوەشەوہ لەو شەقامەنا بگەرېم! كە تەنھا بۇنى قاجبەكانى ھەموو جىھانى لىدنىت؟ بەلام راستتر لە ويستى شەھوت، كەرامەتتەك لەگەل مندا دەكەۋىتە نايلۆگ لەبارو دۇخى وەھانا.. ھەست بە شەرم دەكەم، لەراستىدا خۆم لەو بەكەمتر يان زياتر تەماشانا ناكەم، چونكە بەدەستى خۆم نىيە، لەھەر تەماشايەكنا كە تەماشاي ئافرەتى پىدەكەم، خەز دەكەم رېزى خەزەتتەكى ماريلا لە كەرامەتى بگرم.
بۇيە لەبارو دۇخى وەھانا، تەرىق دەبەمەوہ، دەپەشۆكىم، قاچم تىكەلويپكەل دەيىت، سورسوور ھەلدەگەرېم، ھەست دەكەم پەيكەرىكى خەزەرتى ماريلا پىرۆز لەناخما ھەلدەپرويت، ھەست دەكەم بەر لەخۆم، كەرامەتى بەرامبەرەكەم دەشكىت. ناخۆش ترين ساتەكانى ژيانم ئەو ساتانەن كە بەلاى قاجبەكەنا گوزەر دەكەم، بەتايەتى پياۋى قاجبە، وا نەزانن لەناۋ پياۋەكاندا قاجبە بوونى نىيە، بەلكو ئەوان يەكجار زۆرن.. ئەو پياۋانەى كە مندا لەكانيان بروس دەكەن و دەيانكەن بە خۇراكى جەنگ، ئەوانەى كەسەرى مرۆف دەبەن، رەگەزپەرست و ناگىرکەرن ۋەھلدەكوتنە سەر كەرامەتى ئافرەت و مندا، گشتيان قاجبەن.. جوانى ئەوان ناگرىتە خۆى، جوانى ئەوانى خۆش ناويت، جوانى لەواندا كەر ماشىنت، بە مردوۋىي و بە نەخۆشى و دەرەتان و شىرپەنجەوہ دەزى.. جوانى كەرامەتى بەوان نەبەخشىوہ.
مىرولەكان ووتيان ئامىن.. مىرولەيەكى شەل كە پىيەكى لەدەست نابوو، لەروو لاواز ھاتە بەر دەمم و فەرموۋى: ئەرى جەناب من جوانم؟

منيش بە گولم فەرموۋ: ئەى تۆ دەلىيت چى خانم؟ گولم فەرموۋى: جوانى لە كرنارى جوان و لە ووتارى جوان و لە بىرى جواندايە. جوانى پەرسنگاي خوا و خواكانە. چونكە ئەوانىش جوان پەرستن. گەرچى خواكانىش خۇيان جوانن.. كەچى زۆر ھۆگرى جوانىين.. توومەس خواكان بەبەن ھەستى جوانى ناژين.

مىرولەكان فەرموۋيان: خواكان زانستى خامۇش فىرى مرۆفى پىرۆز دەكەن.. گەر خواكان پشت بكەنە مرۆف، ئىمە دىين دەيىن بە ناۋبوژى كەر.. رېگە نادەين مرۆف خۆى وەك سۆزانى ھەرزان بفرۆشيت. تا دللى خواكان نەرەنجيت. **خواكان كىرەوہى نىزويان خۇش ناويت، ھەستيان دەشكىت كاتىك نافرەتتەك خۆى دەفرۆشيت.**

تاپتۇرى سۇز ئالپىھگان

مرۇف كاتىك دەمرىت كە رېزلىننى بۇخۇى سست دەبىت، كە خەونەكانى خۇى خۇش نەوئىت وھەستى دەشكىت، لای ئەوانىترىش رسوا دەبىت، چونكە كەرامەتى دەشكىت، رېزى لەبار دەچىت. ناچۇرتىن كەردەوى مرۇف لەمىژوى ژيانىدا نەوھىە كەمرۇف بەدكارانە بوون و باوھرى خۇى بەكاربەرىت. بە جۇرىك كە مرۇف رووى نەپەت لە ئاويئەدا تەماشای خۇى بكات، كوئىر نەبىت، بەلام تەوانى خود بىنىشى نەبىت.. دلنىياتان دەكەم، كە هېچ مرۇفكى تەندروست ناتوانىت بەبى كەرامەت و باوھرى بژى. مرۇفى بى كەرامەت زۇر كەمترە لە دىوو شەپتان.

كەكات وھستا، كەمرۇفە نوستووھكانى سەرزەمىن نەيانتوانى بىداربىنەوھ، كاتىك كە بىدارھكان لەھەركەلنىكى سەرزەمىندا مت بووون، رەق لەجىگەى خۇيان وشك و بىجولە بوون. مرۇفى بىولت نازادبوو، دىوارە بەستەلەكەكان رووخان، پىرشالىار چاوى پشكوت، گولەكان زكرى حەقيان بۇكەرامەتى ئەوكرد، گىانى پىرشالىرم بىنى، لەشى خۇى دەبەخشىبەوھ، پارچە پارچە زەرپاتى گىانى خۇى دەكرد بە ووشە، گىانى خۇى دەكرد بە شەكرۇكەى خەندە، و بەناو رەگەكانى رەختى زەماندا دەگەرپا، دەيدان بەمارياكان، بە مەسىحە ترساوھكان.. لەناوئىلى مرۇفى بىولتەدا، واتە لە دەروونى خەونەكانى مندا؛ پىر خەرىكى بەخشىنەوھى زەرپاتى گىانى خۇى بوو.. ئەوئىش لەكەرامەتى خۇيدا بەناوگەردووندا دەفرى، جووتىك بالى سىچرىنى ھەبوو، لە بالەكانى سىمرخ و قەقەس و دولدول مەزنتىر بوو، رووناكتر بوو. دەفرى دەربەستى وھستانى كات نەبوو.. ئەو لەكات ياخى بوو وھك ئەسبى سەركىش لەخاوون.. وھكو ئەسبى رووناكى و سبى؛ گەشتى بۇ ھەسارھكان دەكرد، پشتى كرىدبوو شەرى، دەفرى بەناو خەلوھتى بوونا.. سەبرى روخسارى خاكانى دەكرد كە زوئىر لە ئاسمانەكاندا.. كە مۇسقىايەك دەژەن، چوزە لە دل ھەلدەستىن، ئەسپەكان لە سىنەى مندا دەنگى لىكدانى چوارنالەى غارىان دەبىسترا. رادەچەنەن و حىلە و پرمەيان دەھات.. بەدەشت و شاخ و ئاسماندا ھەلدەبەزىن، ئاگر لە پاشويان ھەلدەستا لەغاراندا. بىياك بوو لەكات، لەودا ژيان گورىگرتبوو.. ژيان لەبەرخاترى ئەو لەكات پاراپەوھ تا بووھستىت، چونكە ژيان عەشقى حورمەت و رېزى پالەوانى جىناسم بوو، نازاد بوو لەباوھشى بانا، ھەم دەفرى و ھەم دەرپۇى! كەشتىكەى نوح -ى پىئوو، پىبوو لە گىانى مندانى برسبو، كوژراوو ئافرەتى ھەتك كراو، گىانى ئەسبى لەشەرىدا گلاو. كەشتىبەكى لەبغورد دروست بوو لەشەپۇلى باكاندا.. ملئونەھا ملئون گەلاى دلشئوھى تىادا دەشناپەوھ!

ژيان حەزى لەتەماشای ھەبىبەتى بىولت بوو، بۇيە كات وھستا، ژيان تەماشادەكات، تەماشای شكوى كەرامەتى بىولت و بى نالادا.. تافىرى تەماشای بىت.. ژيان وىستى فرىابكەوئىت شىفایەك بۇ نەخۇشىبەكانى سەرزەمىن بدوزىتەوھ! چونكە ژيان تەرزىك لەمرۇفى دەبىنى لە لەقەھومى كوللە دەچوون! ھەرخەرىكى خوارىن و ورگ زلكرىن بوون.. ژيان لەبوون بەنىوىى مرۇف فرىشكى كەوتبوو! ترسابوو. چونكە ژيان كەرامەتى خۇى وون كرىدوھ، دەبووىست بەتەماشای بىولت فىزىت، بژى. پىرشالىارلەودا نابەش دەبوو بەژياندا، دەبووبەھەزاران بەشەوھ، بەشەقام و بازارو گەرەكەكانى ژياندا دەگەرپان، وھك ئەو مام نوورىبەى كە دەمناسى، كە شەكرۇكەو گولە بەرپۇژەى دەفروشت بە مندانان، لە ھەمان كاتدا دەگەرپا بە نووى دەستە خوشكنا كە كچى خۇى بوون، كە دىوھكان فراندبوويانن، يان دىار نەمابوون!

گهردی ههستی پیر، سیمای نوح دیار نه بوون.. لهشیان نه بوو، چونکه گیانی پیرشالیار له زه پرات بوو، زه پراتی ههستی، نابەش دەبوو بەسەر ماریا دلشکاوهکان و بەسەر مەسیحە دل شکاوهکاندا، دەچوو بەبەریاندا.. فیزی بزەدی دەکردنەوه، فیزی شەرمی دەکردنەوه، فیزی جوانیی دەکردنەوه، فیزی گوئیگرتن لهحوورمەتی بوون.. وەکوو ئاواز له شەمالدا لەناو هەناوی مندا قوتاییخانەیک نادەمەزرا، دیوهکانی دەتۆقاند، دەروونی هەندیک له ماریا و مندا لانی گەرەکی مەسیح-ئاوای رۆشن دەکردەوه.

پیرشالیار دەگهرا لەناو قەدی درەختی زەماندا، لەسەر سەری مرۆقی بیولالتدا، نابەش دەبوو بەسەر جیهاندا.. نانهیک لەزه پراتی بوونی پیرشالیار لەبازارێکی لەش فرۆشیی شارێکی ئەم جیهاندا، چوو ناولەشی سۆزانییهکەوه، سۆزانییک که کاری خۆفرۆشی بوو، بەستەزمانە نەیدەزانی چۆن قیز لهخۆی و له تەماشاکەر بکاتەوه، چونکه زۆر قیزی لهخۆی دەکردەوه.. وایدەزانی غەبری لیکراوه، لەو کاتدا که شەهل ئاسا قنگی بادەنا، بوغزی لەنازدەکرد.. پیر زەفەری به درزیک له ههستیاریی ئەو برد..

کهکات وەستا، پڕشنگی زه پراتیک لهکەرەمەتی پیر پەرییه سۆزانییهکەوه.. سۆزانییهکە راووستا، بیریکی کردەوه، کەمێ تەریق بوو، دەستی چهپی نایەسەر حورمەتی خۆی، پاشان دەستی راستی نایەسەر شیردانی.

نووری پیرشالیار روخساری ئهویان گەشانهوه. پیرشالیار هیشتا هیچی نەوتبوو، مت بوو، پشوووی دەنا له گیانی ماندوی ئەو.. سۆزانییکە لەبەر خۆیهوه لهخۆی پرسی: من کیم! ناوم چیە؟ لەبەر خۆیهوه لهو ئەمدا بەخۆی فەرموو: ماریای مەگدەلینە!

شەرم گرتی، لەناو جامخانەیی بازارێ خۆفرۆشیدا کشایهوه دواوه، خۆی وەکو منداڵ بەسەر چهپێکی سپی دایۆشی. به پەله پروسکێ، به حەشمەتی گریانەوه خۆیکرد بەحەمامی ژورەکهیدا، ههستی کرد، لەوژووره ساردەنا که جینگەومالی ئەونییه، هەزاران دینو قەپالیان دەکرد به لەشیدا.. شەرمەزار بوو، ترسا..

رشایهوه، زۆر رشایهوه، هەزاران کەندومی (لاستیکی بەرگری) هەلەپتایهوه!

ئەو داماو تا دەهات زیاترو زیاتر بچووک دەبوو، منداڵ دەبوو، منداڵ گەرانەوه، تەنها گەرانەوه، تەنها گەرانەوه بۆ باوهرشی منداڵیی خۆی بینی لەویدا هاتۆتە هانای.. بینی له دەروونیدا هەزاران منداڵ دەگرین و دەکرۆزینەوه، لەنایکیان دەپارینەوه.. منداڵەکان لەکۆندومی چلکن و پەنگ رەش و سوور و سەوزی چلکن دەچوون، خۆینیان لێدەهات، دەکرۆزانەوه، بەدەنگی مرۆقی لەباربارا و دەیانگوت: دایە؟ دایە؟ لهخۆت ببوو، لیبوورن شتیکی جوانه، دەتوانیت بەو رینگایەنا برۆیت که پاکژ بوونەوهی تیندا چنگ دەکەویت.

ماریاش دەگریا.. نەخۆی نەئەوانی نەدەناسییهوه.. به پەله پروسکی دووشەکهی کردەوه، پاشان حەوتجار خۆی شت.. دەستی خۆی ماچ کرد، سوپاسی کەرەمەتیکی نادیارێ دەکرد.. ئینجا جارێکی تر ههستی بەهینلنج کردەوه.. رشایهوه، دەست و دەم و ودان و ئیسک و تروسکی شەهوەکانی هەلەدەهینایهوه.. هیندە رشایهوه.. تاناحی خۆی هەلەپتایهوه. که ههستایه سەرپێ.. خۆی بینی لەتەرمیکی رەش هاتۆتە دەر.. ههستی کرد لەشی خۆی بەجێ هیشتوو! ههستی کرد ئەوه لەشی ئەو نییه وا لەویدا کەوتوو.. وەک ئەو مارەیی که له کاژێ خۆی جیادەبیتەوه، له لەشی خۆی دەریه پێ.. ههستی کرد لەشیکی پیسی جێهیشتوو! ههستی کرد ئەوهی که مردوو و بەچاوانی زەق دەیبینیت! ئەو نییه! چونکه ههستی به ژیان کردەوه! ههستی کرد دەگەشتەوه، روخساری نوورانی دەبیت.. جوان دەبیت، فیز دەبیت شەرم بکات، پزێله

كهرامهتي خۇي بگريٽ! تەماشاي خۇي دەكرد.. ھەستى بەژيان دەكرد.. ھەستى بە ئوميد كردد.. كەميك
 پامو پاشان خۇي ياد ھاتەوہ..
 بينى پەنابەريك لەدەرگاي ھەمامەكەي نا.. ستلئيك سابووناو و، چەند لڤكەيەكي لەدەست بوو.. بەرپزەوہ
 فەرمووي: ئەي ماريای بەرپز پيگەم بەدە تا خويناوو فرميسكى ماريای پيرۆزو خوینی مەسيحەكان پاك
 بكەمەوہ.. چونكە نيوە شەھوہتيازەكان وابەرەو ئيرە دین.. بەدوای ماريكان ومەسيحەكاندا دەگەرین..
 زووبە پيگەم بەدە تا ئيرەپاك بكەمەوہ.
 ماريای پيرۆز فەرمووي: دەبى بەجىم نەھيلىت، دەبى پيگەي دەربازم نيشان بەدەيت. پەنابەرەكە
 لەخۇشيدا بوو بە پارچەيەك رووناكى.. بوو بە تولەرييەكي روۆشن.. ماريا لەويوہ بيناگاو دلنيا
 بەريكەوت.. روؤشت بەبى ناو نيشان و مەبەست.. چونكە بينى، تولەريگا رووناكەكە دل لەكەنارەكانيدا
 رووارە.. بينى، ھەزاران دل، ھەزاران تەرزە گول لەملاولاي تولەريگەي رووناكى ئەو نا بژيو رواون..
 تەماشادەكەن دەژين.. ماريا يادى ھاتەوہ كە لەباخچەي بازارى لەش فرۇشيدا زور زەحمەت بوو گول
 برويت، چونكە گولەكان كىچ تى دەدان.. كەلاكانيان دەخوران، بوئيان دەمرد. گولئيك بەماریاي فەرموو:
 بەيانيت باش شاژنى پرناز. ماريا تا دەروى زياتر دلنيا دەبوو.. زياتر دل خۇشتر دەبوو.. زياتر نامانى
 كۆش دەبوو. چونكە بەرپزئايى تولە پيگەكە نا.. تا كەيشتە دووركەي ھەق، گولەكان سەمايان بۇ دەكرد،
 ئاوازيان بۆدەژنى.. بەناواز زەرپراتى جوانيان بە گەردنى بەرزى ماريانا دەپازاندەوہ. ماريا گەي بە
 پريك، لەوبەرى پردەكەوہ مروؤئىكى بيولوتى بينى.. بينى ىرەختىكى مەزنى لەسەرسەرە، دەروا،
 پيەكى لەزەويەوہ پيگەي تری لەئاسمان.. يەكەمجارى بوو بەچاوى پيرپز بروانيت، ھەستى كرد بوئى
 بغورد ديت.. بوئى ئالاي ناگيرساووشەكاوہى سەرسەرى پالەوانى بيولوت.. بەرەو ئەوئ دلنيا ھەنگاوى
 نا.. بەرلەوہى لەپردەكە پيرپزئەوہ، ھەستى كرد پاكژبوئەوہ.. ھەستى كرد كهرامەتى بردۆتەوہ...
 دلنياھەنگاوى دەنا بەرەو نزرگەي پيرو گەردوونى بيولوت، بينالا.. ھەستى دەكرد خواوہند تەماشاي
 دەكات، ھەستى دەكرد لەنوورى خوادا دەبينت..
 بەختيارى قوتى مەراتيبى بينىنە.. ئەوہى بتوانيت ببينت.. بەختيارە بەوھەناسانەي بەويژدانى
 لەخۇپازيەوہ دەيدات، بەختيارى برىتى نىيە لەزەجردانى كيان ولەش.. بوونا ناليت حورمەتى لەشى خۇت
 مەگرە! ئەي سوؤزاني، لەشت قەفەزى كردهوہكانتە.. پيوستە بزانيت كەلەش دەبى لەگەندەلبوون
 پياريزريت. لەش دەيت گەورەترين ريزى لىنگيريت.. چونكە ئەنجام خاك دەيخوات، ناگر دەيخوات،
 ئاودەيخوات، ئەگەر زەرپراتى بوونى لەش پيس بوون، ئاووئاگرو خاك فيرى پيسخورى دەبن.. نەخۇش
 دەكەون و نەخۇشى ئوئ بەدى دەھيتن و دەيبەخشن بەژيان! كەنەفت دەبن پيردەبن، وەرزدەبن، بەرەكان
 بيتام و بيلەزەت دەبن، ميوہكان، ماسيەكان، گولەكان زەھراوى دەبن.
 گولەكان وتيان: ئامين.
 ماريا بىرەكانى خۇي لەدەقتەرى خەياليدا تۆماردەكرد، بەدەم پيگەوہ، دلنەوايى زامن دەكرد. دەروى بەرەو
 پيگەي مروؤى بيولوت، دەبويست بەو بگات.. بەدەم پيگەوہ خەويكى بينى، بينى مندالئىكى بووہ،
 كۆرپەيەك لەباوہشيايەتى جوان ومندال: تەماشاي حەزرت و كهرامەتى نايكى دەكات.. گوئ لە
 ئامۆژگاريەكانى نايكى دەكرت. نايكى بە لايلايە دەيخويند بەسەريدا: بنوو كۆرپەم بنوو چاوت ليك
 نئ.. خەو بەر گيانت كەويت تا بەياني بەديدارت شاد دەبەوہ.. دەستپيرم بەگياني خۇم، كورم، كچم..
 بەگيان چاوديرت دەكەم.. باسى فرىشتەكانى جوانيت بۇ دەكەم، باسى فرىشتەكان.
 خەوى بە داھاتوہوہ دەبينى.. خەوينكى خۇش، جوان ھەروەكوو مندال.

مئرولهكان شپرزە بوون. كۆمەلئىكان تەرمى چەند مئرولهيهكى سووريان ھەلگرتبوو. دەھاتن بۆ لامان.. كە پرسيمان، فەرموويان: ئەم شەھيدانە بوون بە ژيەر پيى نايكيانەو! ئافرەتەكان سەيرى بەر پيى خويان ناكەن، كە دەرپۇن بە رینگەدا كەس نابينن.. لە شى مئرولهكان تىك دەشكىنن. يەكئىك لەوان فەرمووى: ئەوھى لەشى مئرولهيهك بە ئەنقەست دەشئىلت، خوا دەيگريت. ئەو ئافرەتەى نەتوانئىت باوهرپيىكى پتەو لە كۆمەلگەدا بروئىنت.. دەبئىت ببئىت بە قووتايىي مئرولهكان. ئەو كەسەى لەشى ئافرەت دەكريت، ديويكى بى ھەست و دەروون پيسە، كەسئىكە كە ھىشتا ھەستى بە رپزلينانى خوى و نايك و خوشكى خوى نەكرووھ.

تاپتۇى ئاگادارى!

بەيتويىستى دەزانم كەمىك ناتېرم لەچوونە ناوہوہى داستان وتابلۇكان. تاناگادارت بكمەوہ لەوہى كە من بابايەكى پەنابەرم، مرؤفم. پىكھاتى كەسئىتى من برىتئىيە لە: چىرؤكنووس، رؤشنىبر، جوانناس وھونەرمەندىكى شىوہكار. من پىكھاتى خؤم لەدەرەوہى لەشدا لەجىھانى تەجرىدا وەك سىگؤشەيە كى سىلايەكسان وپىرؤز دەبىنم، يان خؤم وھا دەخەملئىنم. دەبىنم سروشتى رسكاندنم برىتئىيە لە سىگؤشەيەكى سىلا يەكسان كەماناى: عىشق وئازادى وجوانى-دەدات. ئەوہى منى نەبىنىوہو نە ناسىوہ، بىگومانم لەم چىرؤكانەدا دەمىنئىت و دەمناسئىت.

بؤيەتكام وايە بەدەر لەو سى گؤشەيەتە ماشا نەكرئىم، چونكە ھەمەيى كەرامەتى من لەويدا سىلايە، ھە رلايەك لەلاكانىشى ناوہرؤكى تريان تىايەكە پئويىست ناكات ناماژەيان پئى بەدم. كاتىك كە دەلئىم بووم بەدووكەرتەوہ، ماناى وايە نابەش دەبم، تواناى نابەش بوونم ھەيە بەسەر ژيانى گىيانى خؤمدا. ھەلبەتە خەونەكانم قسنى ژيانى منن. من لە ھەندەران مەملەكەتئىكى پىرؤزم بؤ خؤم لە خەونەكانم دروست كردوہ: دەشئىت ناوى مەملەكەتى يەكگرتووى كورد. بئىت! چونكە من وەك شىوہكار، وەك مرؤف دىلم لەبەھەلەدا چوونى دىوہكانى مەملەكەتى بەفر. چونكە من لەناو دىوى بوختان ودرؤو رەگەزىپرستى وكىنەدؤزىدا دەژئىم. ھەست دەكەم ھاوسؤزو ھاوباوہرو ھاو بىرى ھىچ كەلئىك نىم، چونكە گەلى من ھىشتا دىل و ئاوارە و بىئاو و بىئالايە. من گەل و ھۆزى خؤم، لە خەونەكانمدا چىم بوئىت دايدەھئىم. دلئىاشم كە داھاتوو ئەركى ھىئانەدىيى خەونەكانى من لە ئەستؤ دەگرئىت! دلئىام لەوہى كە خؤزگەى مرؤف ھەمىشەيە و تا نەيەتە دى، لە بەردەوامىدا دەژئى.

وابزانم ھەركەسىك بؤى ھەيەكەرامەتى خؤى بناسئىت. لەخۇناسىدا من بەپەلەي يەكەم دەرچووم، ئەم تابلۇيانەش كەواھىنامەى دەرچونمەدەيخەمە بەرچاوى بەرئىرتان.

من خؤم بەمرؤف دەزانم، نەك خواوہند. ھىچ خواوہندىك يان بئىك نەدىوہو ناناسم كەشايەنى ئە وەبئىت خؤمى پئى ھەلسەنگئىنم. چونكە لەمىانەى باوہرى ئىستاتىكىمدا مرؤف و بوون بەمرؤف، بە مەزنىترىن ونايابتىرەن باوہردەزانم، ئەمە باوہرى گومان لئىنەكراوى منە. نەكەن بەھەلەدا بچن؟! نەكەن بەھەلە تىمبەربن و توانچ وپەخەنى ناجؤرم تئ بگرن و واى نىشان بدن كەكافرم يا موشرىكم يا بىباوہر، يان خوا نەخواستەخؤم بەخواوہند دەزانم!

نا، من ھىندە بىمئىشك نىم! من كارم بەخواو خواكانى ئىوہوہنىيە، خواى خؤتان بؤ خؤتان، خواوہ ندى خؤم ھەيەمنىش. من مرؤفئىكى سىگؤشەم. واتەسنى قوتىم ھەيە.

لەوہتەى فامم كردؤتەوہ ھەمىشە خؤم بىنىوہ، ھەرگىز قەبارەى خؤم لەژوورەكەم گەورەتر نەبىنىوہ. ھەندىك جار پراوپر ھىندەى ژوورەكەم گەورە ياخود بچووك بووم!

به لآم لهو تهی بووم به په نابهر، ههست ده کم ژووره کم تادی زیاتر و زیاتر وینهی قهبر، تهسک وته نک ده بیته وهو دیته وهیهک، ده مگوشیت، ده مفلیقینیته وه.. به راددهیهکی نه وتو که هه ندیکجار ههست ده کم م ئیستا نا تاویکی تر وهک ته به تۆر دهرده په یم.

ههست ده کم له ژووره کمدا جینگم ناییته وه، نهک له بهر گه وره بوونم، یان له بهر بچو کبوونه وم! به لکوله بهر نه وهی ژووره کان سروشتیان جیاوازه، وهکو نه ژوورانه نین که چه زره تی نوح له که شتییه که یدا دروستی کردبوون! به لکو ژووری له مقه باو ته خته دروستبوون وده چنه وهیهک، تهسک ده بنه وه، زۆر که سیش به زۆر خویانی تیده پهستن، که سانیک که جینگه یان ناییته وه، به زۆر خویانی تیده پهستن.. یۆیه ژووره کم له هه نده ران تا دیت تهسکترو تهسکترو ده بیته وه!

هه ندیکجار هه سته کم ژووره کم تیکچووه، چونکه دهمجویت، دهمجویت، نه قووتم ده دات، نه تفم ده کاته وه! بۆیه به دوا ی ریکه چاره یه کدا ده گه یم تا دهر باز بم یان دهر په رم ونه جاتم بیت. چونکه ته نهایی و نامویی و دوه وولاتی نه زیتیم ده دات، هینده ته نهایی دست دریزیم له سه ر ده کات؛ له تاواندا په نام بردوته بهر جیهانی خه ونه کان. چونکه نازادییه کی نه به دیم له ویدا چنگ خستوه. له ویدا ده بم به هه ر بوونه وه ریک جگه له خوا. هه رچه نده ده ویرم بلیم: من له خه ونه کانمدا هه م خوا و هه م خواکان ده بینم، بت و فریشته کانیش ده ناسم.

شه ویک له شه وان خۆم بۆنه گیرا، له قه پۆزی تاریکی ژووری زیندانه کم هه لاتم .. پرومکرده دارستانی ئۆسگۆرد و قه برستانیکی دیره ک، له ویدا که خواکانی گه لی به سته له ک ده ژیان و نیژرابوون. هه ستم کرد گیانم نازاده. زۆرم پیخۆش بوو، توانیم نه و شه وه له قه برسانه کدا بنووم. هه ستم ده کرد له ت بووم و به دووه کهرتی ده ژیم. که چی زۆری نه برد هه موو مردوه کان هاتن ووتیان: ئیره جینگه ی تۆنییه! خو نه مردویت! بتیکی به ردینی مه زن په پ راوه سته به رامبه رم، فه رمووی: من ئۆدینی خواوه ندی مه مله که تی به سته له کم.. نایه لم زیندوو لیره دا بژی، ئیره نارامگا وگۆرستانی مردوه کانه! تا نه مریت ناتوانیت لیره دا راکشیت. چونکه سرپری مه رگ لیره دا په نهان دراوه. هه سته نه نووی ها.. ده نا ده ست لیده وه شینم!

نه و شه وه دوو چاری نا ئومیدی بووم، گه رچی به خه یال ده متوانی به یم و بچم بۆولاتانی تر تا داوا ی هه قی په نابهری بکه م! خۆم ته فره داو هه ر به خه یال نه و شه وه زۆرمه مله که ت گه رام وداوا ی مافی په نابهر یم کرد، به داخه وه چوومه هه ر ولاتیک شاربه دهریان کردم.. دیویان کرد به گژمدا!

نه و شه وه له بیکه سی و ته نهایی وترس و سه رمادا هه ستم ته زی، بیرم ته زی، خه ریکبوو په ق ده بوومه وه . ناچار گه رچی باوه ریشم به خودکوژی نه بوو، بریاریکی نه حمه قانم دا. بریارم دا په تیک هه لبخه م و خۆم بخنکینم! نا له ویدا کاره ساتیکی نا ناسایی پویدا، زۆر نا ناسایی، وهک نه وهی په نجه م کرد بیت جه چالی چاوی هه موو نایینه کاندا.. وهک نه وهی خودی خوا م تووره کرد بیت، یاخوانه خواسته کفرم کرد بیت! زرمه یه ک هه سته، زرمه یه ک دلئ له جن خستم، رایچه ناندم، زرمه یه کی نه وتو

كەنەك تەنھا ناخى ھەژاندىم، بەلكو سەرى دەھشەتى سوورپاندىم، كەرەمەتمى راپەراند، بىدارىكرىمەوھ. ئىتر لەوكاتەوھ ژيان وھستاوھ لە ھزرى مندا. لەویدا بووكات وھستا، لەویدا بوو ھەمووشتىك وھستا. بۆيە من باس لە وھستانى كات دەكەم لە تابلۇكانىدا. لەو شەوھدا بوو بەكەرەمەتى پىر شالىار ناشنا بووم، تىگەيىم كە لەمندا لىمەوھ ئەودەيە ویت دل و دەروونى رىگاكانم نىشان بەدات، بەلام من گويم لەو نەدەگرت و ھەرخەرەكى خۆم دەرتساو گلەيىم لەم ژوورو لەو ژووردەكرد!

دوای ئەوھى ئەم رۆمانە لە بىرمدا نەخشى بەست؛ كەگەرەمەوھ ناووقەپۇزى ژوورەكەم، پىرىك ھاتەخە وم، پىنى فەرمووم بویربە! چونكە مرؤف مافى ژيانى ھەيە. گەرچى من بەژيان دەویرم، بەلام ئەو شەوھ ئەو راستىكرىد. من بى وورەبووم و كەمتوانا! چونكە من وھا خۆم دەناسم كە مرؤفنىكم دەتوانم لەدە روونى دىوى تارىكىدا مۆمىك دابگىرسىنم.

ھەر وھا دلنيا بووم لەوھى كەدەتوانم بەرگا تارىكەكانى دىوھەكاندا بىترس برۆم. چونكە دل و دە روون و بىرم رۆشنە. دەزانم من لەمندا لىمەوھ دل و دەروونى رىگاكان دەيىنم.

من مرؤفنىكم شانازى بەكر دەوھەكانى خۆمەوھەكەم و دىوى خۆشم دەيىنم. چونكە دووپى نىيە بىخە وش بىت. دەتوانم بلىم خەوشەكانم بەپەنجەى دەستىك دەژمىردىن، چونكە ھەمىشە لەژياندا كارم لە خۆمدا كرىدوھ، ھەولمداوھ جوانىيەكان بەزەرەبىن تەماشابكەم. من خاوەن ژن و مالىشم، دوو كورى خۆشروو بەرپۆم ھەيە. دەزانم من جوانىيەكانم وەكو كۆرپەى ساوا و تازەلەدايكبوو خۆش دەویت. جوانىيەك ھەروەلا تىك ولاى ھەركەسىك دىيىت، بەبى يەك و دوو لىكرىن خۆشم وىستون، بەغلىم بە جوانىيە كەس نەبردوھ. ھەولمداوھەك ئەو جوان بىم، چونكە جوانىيەك لەخۆمدا بەر لە ھى ئە وانىتر بىنيوھ. جوانىيە كرىدەوھەكانى خۆشم بەسەر كەسا گریمان نەكرىدوھ. بۆيە دەتوانم بلىم: ئەگەر بەھەموو كەرەمەتى خۆمەوھ پەنجەبو دىوويەكانى خۆم درىژبەكەم، دەتوانم بلىم لەژياندا چەند پاكەتە جگەرەيەكم ماشىوھتەوھ، سەدان قەلەم و كىتەبىم دىوويە، دەستم كرىدوھ بەگىرفانى دوو كەسا بەمندا لى نە ك بەگەرەوھى. ھەر وھا دەتوانم بلىم لەبارو دۇخى مەجبورىشدا درۆى سپىم كرىدوھ. بۆيە تاوانەكانم لەھى مندا لىك زىاتر نىن. و ابزانم وەك خوينەر رىگەم دەدەيت شانازى بەكر دەوھەكانى خۆمەوھەكەم! بۆيە رىگە بەخۆم نادەم خۆم لەرپۆھى خاكان پۆلكەم. تەنانەت رىگەيش بەخۆم يان بەخوينەر نادەم وەك پىغەمبەرىش تەمەشا بكرىم، ئەگەر بەپەيامبەرم سەردەكەيت، ماناى گەرەبى نىيە، چونكە لەفەرەنگى مندا ھەموو مرؤف و بالندە و گياندارىك پەيامى خۆيان ھەيە بۆژيان، بۆيان ھەيە بۆژيان و نازاد بن، ھەمووشيان پەيام ھىنەرن و پەيامبەرن.

ھەر مرؤفنىكى خاوەن باوهر، لای من پەيامبەرى باوهر و ئاكار و خۆزگەكان و خەونەكانى خۆيەتى.

منیش ھەمان شیوہ، چونکە منیش وەک ھەر گیانلە بەرێک خاوەن کەرەمەت و خاوەن پەيامی خۆم. ھیچ گیاندارێک ناتوانێت ئەم ژینە بەجێ بەیلتێک تا پەيامەکانی نەگە یەنیت. بۆیە گیاندار ناکۆتایی دەژی تائە و کاتە پەيامەکی بە راستگویی و بێخەوش دەگە یەنیت.

من بابایەکم خاوەن کەرەمەت، لەکەرەمەتی خۆمەوە، کەرەمەتی سەگ و پشیلە و گیانلە بەرەن دەبینم و ریزیان لێ دەگرم.

ھەمیشە مرۆقیی خۆم خستۆتە بەر ئاوی ئەو تەماشای خۆم کردووە. زۆر لە میژە دەزانم کە خواوەند ھە یە، بۆیە ھەرگیز نەمتوانیوە بەبێ خواوەند بژیم.

بەلام ھەمیشەش بەزەبیم بەتەنھایی و تاکیتی خواوەنددا ھاتۆتەو، لیتانی ناشارمەو، من لەژیاندا ھیندە تەنھاییم چەشتوو و کە دوو چاری نەخۆشییەکی ئەوتۆ بووم، کە حەز ناکەم تەنانت و وشەکانیش تە نھابن، حەز ناکەم فریشتە و گیاندار و تەنانت بێگیا نیش تەنھا بیت. ئەگەر تەنھایی ببیت بەمرۆقیک، بەدووری ناگرم ھەلا ھەلا ی بەکەم و سروشتی بە یە کجاریکی لەناو بەرم.

کەواتە چاک بزانی کە من نیم خواوەندم تاک و تەنھا کردووە و ناروومەتە سەر وەدی ئاسمانی حەوتە مین، نا من نیم، ببورن. بەپێچەوانەو، من ھەمیشە خۆزگەم خواستوو تا خواوەند زۆر بیت، بابەش بیت، خوا مال و مندال و ھاوسەر و نەوە ی ھەبیت، ھاو پێی ھەبیت، ئەک دوژمن. مندالی ھەبیت، جوانی زۆر بکات، ئەک دانیشیت لەبیزاری و حەشمت و رقا ئەھریمەن دروست بکات. ناخر لە سروشتی ئە و ناوھەشی تەو دەژیوی دروستکردن.

ئەگەر کۆی ئایینەکان تا دەگات ھیندۆسەکان وای بۆ دەچن، چاک بزانی کە فریانی بەھەبوونی خواوە ندەو نییە. بەلام با لاریمان لەو نەبێ کە گەلان مافی رەوایان ھەبیت تا باسی شەری ئەھریمەن و بت و خواکانیان بکەن!

من بەش بەخۆم حەز ناکەم خواوەند تاک و تەنھا بیت، وایرەدە کە مەو وەک مرۆف. حەز دەکەم خواوەند ببیت بەدو بەس، زۆر بیت، لەبری باران بیاری، تا بمانین، تا بیانین، تا بتوانین پێکە وە سنوریک بۆ شەری بیمانای نیوان ئایینەکان دانین.

تاریگە چارە یەک بۆ زۆر بوونی دیوھەکان، تیرۆریستەکان دانین. تاگومانەکانمان برەویتەو، چونکە ھەموو دەزانین کە گۆی زەمین داگیرکراو، کە دیو ژیان وزەمینی داگیر کردووە، کە شەر زەمین دەبات بەر پێو.

دەزانم رزگار کە ریش کە سیکە بویر بیت، بتوانیت راستگۆ بیت. بتوانیت رۆبکاتە خواوەندی خۆی و مامالە ی لەگە لدا بکات، بیبیت، ھەستی پێ بکات، لەمسی بکات، بچیت بەمیوانی، داوھتی بکات، لەگە لیدا بژی وەک ھاو پێو ھاو گیان.

بەم وشە نەرمانە داوای لیبورن دەکەم، من نیازم نییە دەست بۆ باوەر و پەرستاریی میلەتان بەرم. وەک فەرمووم ئایین و خواوەندی خۆتان بۆ خۆتان، من ئایینی خۆم ھە یە. قورئانیش پشتم دەگریت، چونکە وادە لیت. من بەتاقە خوا یە ک سەبووریم نایەت. چونکە دیوھەکان ھیندە زۆر بوون مرۆف

دوچارى ترسان و دووډلى دهبيت له ژياندا، بويه دوزانم كافرانه نادويم گهر زوربوونى خواكان بريسم. چونكه من خواوهندم خوښ دهويت، وهك نهو دولمه مندهى كه پاره كانى خوښ دهويت و زوريان دهكات.. منيش خواكان كو دهكه موه له دهورى خوښ، زورو زورتريان دهكهم.. تا له شه پرى ديوه كان و به لايان رزگارم بكات. من باوه پرم به خواكان و بته كانى هه موو ئايينه كان هه يه. بهو مهرجهى شه پرائى نه بن، بهو مهرجهى جهه ننه م دروست نه كهن، بهو مهرجهى تيكدهرو ويرانه كهرى ژيان نه بن.

چونكه لاي من خواوهند بنيا تنه ره نهك روخينه ر. چونكه ته نهايى، وهناق وترس و گومان ونه خوښى و مهرگم بير دمخاته وه.. نامه ویت ته نها له خواوهند پروانم، چونكه دوزانم ته نهايى دلى خواش دهره نجينيت. چونكه كاتيك كه ته نهايى ديته كايه وه؛ بوون و ژيان و كامه رانى و تنانته غمه كانى خواش ژهنگاوى و رزيوو بچ وهنوز دهكهن.

بويه بريارمدا خواوهندى خوښ، ناهورامازدا زوربكه م.. بيشومار زور، هيندهى گهر دهكان، هيندهى ژماره كان، هيندهى ئه ستيره كان، هيندهى وشه كان، چه زده كه م توش له هه موو وشه يه كى نه م په رتووكه دا خوايه كى تازه له دايكبووى كورپه له و بيخه وش بينيت. خواوهنديكى سپى سپى كه له حاجيله قلهق دهچيت؛ يان له مندالتيكى ساوا كه پيوستى به ريزو خوښه ويستى به. چه ند خوښه مروؤف له پر خواوهنديك بدوزيته وه؟ شتيكى خوښه، وانبييه؟ ده شيت خواوهن لاي من جالالوكه كى پيروز بيت و بوونه ورپيش له سه ر ته ناهه كانى نهو ريسراو و تهون كرابن! نايان ده توانى به چاوى هه ست نه م تابلويه بينيت؟

جاريكيان به مندالى به يانبييه ك زوو؛ له ريگه مدا بؤ نانى به يانى كرپن به رى كه وتم. جوكه يه ك له سه ر ريگا كه بوو، پرديكي بچكولانه ي يه كمه تر به رينيش بؤ نهو جوكه يه دروست كرابوو. پرياسكه يه كم بينى له ژير پرده كه دا، له قومات دهچوو! به فزوولتى مندالانم خوښ بؤ نه گيرا، چه زمكرد پرياسكه كه بكه موه. كاتيك كه خامه قوماتكراوه كه م راکيشا، پاش كرده وهى دوو سى پيچ؛ زريكه له ناخم هه ستا! بينيم مندالتيكى مردووى لچ و گوئى براو، چاو دهره نراو كه نه مده زانى له چى دهچوو، لهو خامه قوماتكراوه دا بوو و فرى درابوو! له رز گرتى، ترسام، بچووك بوومه وه. كاتيك كه خواوهندم ودها بينى. ترسام، گريام، رشامه وه. هه له داوان گه رامه وه.. له ريگه مدا كه مووچر كه به گيانمدا دههات، هه ستم دهكرد كه خواوهند لهو منداله دا زيندوو بوو! كاتيك خوشكه گه وره كه م برد بؤ نيشاندانى تهرمه كه، تا شايه تيم بؤ بدات، نهو له وئى نه مابوو! پاش تيرامان و بيركرده وهى زور له وونبوونى نهو منداله، شه ويكيان به خوښم ووت: كى ده ليت نهو منداله خواوهند نه بوو! يان خواوهند نهوى برديته وه بؤ خوښ! بويه مهرجه مروؤف بتوانيت خواوهنديكى هه بيت. يان هه ست به بوونى بكات له جينگه يه كدا. چونكه هه ن له ناوماندا دلى خواوهند دهره نجين.. هه ن لچ و ليوى خواكانى په رستگاي ناو ماله كانى خوښان دهرن.

بەجۆرە تەوانىم دان بەكەرامەتى خۇمدا بىنىم، چۈنكىە من خاۋاكانى خۇم خۇش دەۋىت، خوالەدە رۈۋىنى مىندا دابەش دەبىت، بەزەكەم زۆرىت نەك كەم. چۈنكى بەراستىمە خاۋا گىيانە و خۇشم دە ۋىت. من لەۋەجەى بەزەرتى نوح-م، دەتوانم بەئاسانى پىتان بلىم كەمن لەھەموسورەدەمىكدا ژياوم، ئەۋەى كە دەربارەى سوۋرى ژيانەكانى خۇم دەيزانم، ئەمەيەكەمن لەھەموسورەكانى ژيانى مرۇف وگىياندارو رۈۋەكەم دىۋە (واتە ژيانى دوۋادوۋىۋون).. لەھەموسورەكانى ژياندا خاۋەنى كەرامە ت بووم. لەھەمان باۋەرپىشم لەھەبوۋە.. لەھەمىشەيش لەپىناۋى ئەۋەدا دوۋىات دەبەۋە تا ئەۋ پەيامانانەى لەلمگرتوون، بىيانگەيەنم.. كە بە ئەمانەتەيان دەزانم، تا ئازاد بىم، سەرفرازىم.

ئەۋەش بزانن كە لەھىچ گىيانە بەرئىك نامرئىت، تا پەيامى خۇى نەگەيەنئىت. دلنىاش بىن ئەۋەى لەژياندا نە كاتە پەلى كەرامەتناسى و خاۋدناسى، ئەم ژيانە بەجى ناهىلىت.. ئەۋەى تاۋانىك بەكات، تاۋانىك زۆردەكات، بۆسزايەك دەگەرئىتەۋە و بىگومان سزاي خۇى بەچاۋانى خۇى دەبىنئىت. من لەھىچ خاۋە ندىك ناسم تۈۋانى لەھىت لەزەبرو لەتكرىن و كوشتن وسەربرىن و لىچ ولىو برىن وداگىركرىن خۇش بىت. لەھىچ لەزىك ناتۋانىت گوناخەكانى خۇى بەخاتە ئەستۋى خاۋەندى خۇى.. لەھىچەشە دىۋەكان زۆردەبىن، زەمىن خۇىنى لەدەتكىت، چۈنكىە تاۋان تاۋان دەخاتەۋە، بەچكەى دەبىت، گەرا دادە نىت. چۈنكىە تاۋانكارى نە لەسروشتى خاۋەند دەۋەشئىتەۋە، نە لەسروشتى مرۇف. بۆيە دەزانم دلنىيات لەۋەى كەجۋانىش جۋانى دەخاتەۋە.. من بەتۈۋەلەپى خاۋاكانى خۇمدا رۇشناى دەبەخشمە ناۋ دل و دەروونت، بەتۈۋە رىگاكانى خۇمدا بەرەۋ گەردۈۋى خۇم بەرئىت دەخەم، بەئومئىدى ئەۋەى كە ئاشنا بىت بەخاۋەندى من.. لەخاۋەندى خۇت. دەزانم، دەتوانم بە بىگومان، بەبى چراۋ لەمشخەل رىگەكانت نىشانبەدەم.

بۆيە تىكاي بىچكۆلەم ئەۋەيە كە لەدۋاى خۇىندەۋەى تابلۇكاندا بوۋەستىت، پەلە نەكەيت، چۈنكىە كات دەۋەستىت، بىرىك لەدايك دەبىت.. چۈنكىە رۇژىك دىت كەناچار دەبىت بوۋەستىت، لەرۈەكو كات، چۈنكىە تۈ لە كات زىاترنىت! لەشۋىن زىاتر نىت.. چۈنكىە رۇژىك دىت شتەكان دەۋەستن، كات دە ۋەستىت، بىرىك لەدايك دەبىت، گىانىك دەمرئىت، گىانىك بەدۋايدا دەزىت.

بىگومانم دەزانىت كەسروشت خاۋەن كەرامەتىكى گەلىك سامناكە، بۆيە بەلاى مەۋە چاتر و جۋانتر بوو گەر مرۇف بىتۋانىيە لەبرى خاۋەند، خۇرپەرست، شاگر پەرست، ناۋپەرست، خاك پەرست بوايە. چۈنكىە مەحالە مرۇف بىتۋانىت بەبى ئەۋچاۋگە مادىۋ مانەۋىيانە برەۋ بەژيان وژىرى بەدات، چۈنكىە ئىمە گىانى خۇمان لەۋاندا شاردۆتەۋە.. بەلكوۋ گىانمان لاي ئەۋانە. بەباۋەرى من شتىكى جۋانە مرۇف خاۋپەرست بىت، نەك سەگ پەرست ودىۋ پەرست! بۆيەمن لارىم لەخاۋپەرستى نىيە. بەلام بەبۇچۈۋى من خاۋەند پىۋىستى بەپەرستارى و قوربانى و شەرۋ داگىركرىنەكانى ئىمە نىيە، خاۋ ئەگەر بىۋىت لەچاۋنوقانىكدا فوۋدەكات بەھەموو بوۋنەۋەرەكاندا و دەيانكات بە رىسىكى تر لە تەنافەكانى خۇى! بەلام خاۋەند كارى نابهجى ناكات!

لەن و زۆرن كە لەپىناۋى خاۋا ئابروى ژيان و مرۇفايەتەيان برىۋە!

نازان، نافامن چیده کهن. خوائهوان نانا سیت و کاری بهوان و کرده و کانیان نییه. چونکه خواکانی
ئهوان ئه هریمه زن و له تهوه ریکی تری دوور له پروناکی ده ژین و ئهوان چراکانی دهرونیان رۆشن
نییه! ئاخر چی خویهک ئه وه مووسه ربیرین و ته عداو غه دره قبول دهکات؟ مرۆقتان وها بچکوله
کردوته وه، کهله پیناوی خوادا پری دهکهن له باروت و به ناسماندا دهیته قیننه وه. دایکه داماوه کانیان
نازان له سه ر چی ئه ستیره یهک بۆ پارچه و سه رو دهست و پنی مندا له کانیان بگه رین! هونه رمه ندان
نازان چون وینه ی که سیک بکیشن! چونکه سیمای مرۆف بووه به ته پوتۆز. به هه زار پارچه وه.
کاتی ئه وه هاتوو به سه ر کرده و کانستانا بچنه وه. چونکه گیانی هه موومان یهک چاوی هیه، بگره
کوی مرۆقاییه تی پیکه وه بریتین له یهک گیان و له شی تاییهت، ئه نیشتا ئین ده لیت تا ئه دوو گیان و له شه
یهتری نه گرن به هارمونی، ناتوانین دلنیا دهست بۆ سروشتی نانۆکان به رین! چونکه نانۆ ده توانیت
دروستمان بکات، ده توانیت له ناومان به ریت. بۆیه مرۆف زۆر نامۆیه به سروشتی خوی. هیشتا
دوو پارچه ده ژین، هیشتا بچکوله و کهم و داگیرکراوین. هیشتا نازایه تی لای مرۆف له و دایه که که
رامه تی یه کتری بشکینن، و که لتووری درنده بکهن به یاسا و ماف و دابی ژیان! که مالی یه کتری
داگیربکهن، دزی بکهن، سه ربیرن، درۆبکهن!

له بیرت نه چیت، من بابایه کم دوا ی که رامه تی خۆم که وتووم، دوا ی کلای بابر دووی خۆم که وتووم، له
رێگاکانی خۆمدا شاره زاو رێگا ناسم. به ورپگیان هه دا ده رۆم که دلیان هه یه و رۆشن. دلنیا تره له گه ل
هه له پینانی هه ره نه گاو یکمدا، هه نه گاو ی عیشق و نازادی و جوانی هه لده هینم.
هاورپیکانم نامناسنه وه، ده ور به رو خۆشه و یسته کانم گومان له فه رموده کانم ده کهن، به لام من دلنیا یان
ده کم که من مرۆقیکم زۆر ریز له که رامه تی خۆم ده گرم. جیهانین و داپه ره ره و خونداسم. ژیانم
هینده ی مندا ل خۆش ده ویت، هینده ی ئافره ت جوانه له لام. هینده ی ژیری په رستی، ژیان په رستم.
ژیان خۆشه، من هه میشه به دوایدا ده گه ریم. ئه گه ر هه موو ژیانم لای داگیر بکریت، ناتوانن زه ر په یه ک
له ئومیدم داگیر بکهن.

چونکه هه موومان ده زانین که هیشتا که سانیک هه ن له ژیاندا به بچ که، به بچ تیلا، به بچ شه ر گوزه
ران ده کهن.

زۆر گیاندار هه ن له سروشتدا گوشتخۆرن و درنده ش نین، هه ن گوشت ناخۆن که چی درنده شن. له
مرۆف درنده تره هیه گه ر نازانی ئه ویش درۆکانیتی. درۆکان دیوه کانیتی! چونکه دیو له به د په فتار
یی مرۆف به دی دیت، دوا یی ئه مه ت جوانتر بۆ شیده که مه وه. ئه وسا باوه ر ده هینیت که چۆن دیوه کان
دروست ده بن و زۆر ده بن و ژیان پرده کهن له نه نگی و خه وش و تاریکی.

من ده زانم و شه کانم خاوه ن که رامه تن، به ههستی نه ژاد په رستی و کینه دۆزی و رق و تۆله وه ته ماشای
ووته کانی من مه کهن. چونکه که رامه تی مرۆف به رز ده نرخی نیت له جیهاندا، چونکه ئه م کتیبه که
رامه تی منه. چونکه رق و کینه و درۆو خودپه رستی، په گه ز په رستی مرۆف ناشیرین و زبر ده کات،
مرۆف نه خۆش ده خات، مرۆف نه خۆشانه ده مریت. ده شیت ههستی رق و تۆله له توپی هه ندی

پشته دا ههست پيكرت، ئهوه نيشانهى نا تهنروستىي ههست و بىرى منه گهر ئهوه ههسته لاي خوڤنهر بهدى بيت. چونكه مرؤف ههله دهكات. بهلام من له خوڤم دهبوورم.

ئهگهر مرؤف لهژياندا نهتوانيت مؤمىك بؤكه رامهتى خوڤى داگيرسىنيت، بهلاى كهمهوه پئويسته نازادى بهخوڤى نهات فوو به مؤمى كهسيكى تردا بكات، چونكه مرؤف پرشنگى روناكىي خوايه.

مرؤف خاوهنى گهردون وبوونهوه ركهانه، خواوهند خوڤهرست نيهوه گهردونكهان بؤ تهنهياي خوڤى دروست ناكات.. ههرگيانله بهريك خاوهن گهردونىكى نازادى خوڤهتى، تهنهيا بهسهردانى گهردونكه كانى يهكتري دهتوانين بگهين به كهمال. بؤيهتكات لئدهكه م كاتيك بهتووله ريگاي وشهكانمدا دهكه ويته رى، هول بده كه كاتيك دهگهيهته گهردونى من هاوړى و بهئمهك بيت.. بههلهئا مهچؤ، چونكه من ههله چنى ناكهم، من بهريگاكاني خوڤمدا دهپؤم، پهيداغى من بغهرده، كهس ناتوانيت بيسوتينيت، پهيامى من نازادى به كهس ناتوانيت داگيرى بكات، ولاتى من چهند تابلؤيهكى جوان و وشه و چهند رهنكيكى رؤشنن و من پادشاي خهونهكانى خوڤم.

باوهرى من جوانه، كهس ناتوانيت بهد سووى لئبسينيت.. مهملهكهتى من برىتيه لهو بستهخاكهى تيايدا ههناسه دهدهم. دهشيت لهلاپهريهكى ئهم كتيبهدا خواوهند ههبيت، كهچى لهلاپهريهكى تردا بوونى نهبيت، يان وون بيت! بهلام گهران بهدواى خوادا كارىكى خوڤشه! كهر نيههگهر خوا لهجىگهيه كدا ههبي و لهجىگهيهكى تردا نهبيت. چونكه گهر خواوهند لهههموو جىگهيهكدا ههباويه، ژيان زؤر دئنيا بهريوه دهچوو، مرؤف ش دئنيا تر.. بهلام من بهبي عيشق و نازادى و جوانى ههرگيز ههناسه م بؤنادريت، تا ئهوكاتهى بتوانم ههناسه بدهم، دئنيام لهوهى كه عيشق و نازادى و جوانىم پايه داره.. كؤل نادهم، ههولدهم بهخندهكانم روخسارى ژيان جوان و جوانتر ويته بكىشم، چونكه من هونهرمه نديشم، هول دهدهم بتوانم تارادهى بالاچوون مرؤف بم.. چونكه مرؤف كه رامهتيكى كهليك پيرؤزى ههيه.

ميرولهكان فهرموويان: نافهريين. عيشق گيانى بوونه، و ئهوه بوونهوه بهريوه دهبات. كردهوهكان مرؤف، خواكان، فريشتهكان، گيان و لهش دروست دهكهن. كردهوهكانمان دهبن بهبت لهبوونهوه ردا. خواكان ته ماشامان دهكهن.. نهزيتى خواكانتان مهدهن. چونكه ئهوان لهتاو بهدىي ووتوه كردهارمان دهمرن.. سست دهبن، نهخوش دهكهن. وا مهزانه خواكان تهنه مهنزن، نا.. راسته مهنزن، بهلام ئهوانيش دئيان دهشكيت، ئهوانيش ههستيان بريندار دهبيت.. دهشيت لهداخى كردهوهكانمان بمرن! كئى دهزانيت؟

تاپتۇرى زۇرپوون

لەقوتى پەنا بەرىمدا من خاۋەنى مندا ئىكەم، خاۋەنى مندا ئىكەم، مندا ئىكەم! بەللى باۋك بەر لەدايىك منالى لەبار دەچىت! يەكى لەمندا لەكانم خىستۇتە باخچى مندا لان. ئەۋى تریان دەچىت بۇ پۇلى چوار.. مندا لەكانم ھىندە جوانن، جىگەى ھەموو شانازىيەكەيان بۇ گرتوومەتەۋە. بە ساۋايى ئەۋانم دەخستە سەر دەستىم.. بە ناۋ كوۋچەۋ بازارەكانى شارى ھەستىكرن بە كەمىندا دەگەرەم.. روۋى مندا لەكەم دەكرە تەماشى خەلكى.. بە تەماشى پىر لە شانازى تەماشى مرۇفە دلرەقەكان و دىۋەكانم دەدان لە ۋلاتى بەفر.. نىشانى مرۇقى لە بەفر بروست بووم دەدان.. بە سەرنج پىم دەگووتن: ئەم جوانىيە دەيسەلمىنىت كە من جوانى ناھىنەرم. كە من پەيامى جوانىم ھەرس كىردوۋە. بگرە ژيانم داۋە بە كەرەمەتى ئەۋان. ئەۋان پەيامبەرى منن و پەيامبەرى پەيام و باۋەرى خۇيانن!

ئەۋان ماىەى شانازىيە منن.. ھىوانارىشمن نىش ماىەى شانازىيە ئەۋان بىم.. مرۇف كاتىك كە مندا لى خۇى دەبىتت.. كاتىك يەكەم پارچە لە گىان و لەشى دەبىتتەۋە.. ھەز دەكات تا ماۋە ملكەچى پەرۋەردى ئەۋان بىتت.. بە ھەر زمانىكى ئاشنا بەۋان، باۋان دەبىتت كۇشيان بگەن، فىريان بگەن.. فىرى پىزگرتن لە خاۋاكانى ئەۋانى تر. لە بتەكان، لە فرىشتەكان. دەبىتت ئەۋەمان لە بىر نەچىت، كە مندا لىش باۋانىان فىردەكەن.. بگرە ئەۋان كە بىنە ژيانەۋە بە ئەركىترىن بەرنامەى فىر بوون لەكەل خۇيان دەھىنن و دلنىا بە لەۋەى، ئەۋەى ئەۋان فىرە ئىمەى دەكەن - زۇر زىاترە لەۋەى كە ئىمە فىرە ئەۋانى دەكەين!

شەۋىكىان چىرۇكى شانازىيەكانى خۇم بۇ باس دەكرىن.. چىرۇكەكە بوۋ بە داستان، بە رۇمان.. ھەردوۋىكان سەپرىان لە موعىزەى فەرموۋەكانم دەھات.. كىر بوۋبوون، لە ناۋ دەروۋنى وشەكانمدا ھەلپەى گرتتى مانايان دەدا... لە وشەكاندا وون دەبوون.

خۇيان لە دەروۋنى مندا دەدى.. وانەيەكى تايبەت لە فە لسەفەى جوانى فىر بوون. فىر بوون كە ئەۋان ھەمىشە بەرپىزو خۇشەۋىستى ئىمەن.. ئىمە خىزانىكى جوانىين.

بەلام ژيان لەناۋ دىۋ پەرستەكاندا سەختە.. چونكە نايەلن مرۇف ھەناسە بەدات.. نايەلن مرۇف پشوو بەدات.. ھىندە سەرگەرمى ماشىنەۋەى باۋەرو بىرمانن. ۋا دەزانن بەۋ كارەيان سوود بەخۇيان دەگەيەنن. مرۇفەكان سىر بوون لە سەرمانا.. ساغەكانىيان لە نەخۇشەكانىان تەمەلترن.. ھەزىان لە نژايەتى كىردى بىگانەيە.. رقىان لە بىگانەيە.. نايەلن بىگانە ھەست بە ئارامى بگات لەناۋياندا. زىندانى ترسناك لە گورمان لەدەۋرى بىگانە ھەلدەبەستىن. مرۇف ناچار دەكەن بە زۇر خۇى بەكەم بزانىتت. ناچارى دەكەن لە مندا لەكانى خۇى بترسىتت! بۇيە من ناچار بووم لە زانستى خامۇشدا بگەم بە بوونىكى تر.. لە غەيبەۋە دەنگىك بانگى كىردىم : نوح.. كورم.. خۇت بەكەم مەزانە كورم.. تۇ لە نەۋەى گۇد و زاگرۇسىتت.. تۇ يەكەم مرۇقى ، كە لەكەشتىيەكەى نوح نابەزىيتت.. پىۋانىكى ئەۋتۇ لە دەورت نەبوون.. بەلكو تۇ باۋكى چەند كەسىك بوۋىت. تۇ لە ئارارات لەدايىك بوۋىت. ھەست بە كەمى مەكە كورم. تۇ باۋكى ھەموو ئايىنەكان و پىنغەمبەرەكانىت.

ئەۋ شەۋە نىۋەم لە زوررەكەمدا دەگرىا.. نىۋەكەى ترم بەدەم گۇفەى باۋە شەكەت بوۋ.. مانگ پىر بوۋ.. پەشەبا گىانمى پادەۋەشانند.. دەبىرم بە ئاسماندا و دەپلووران بەسەرمانا.. دەپنەپاند.. پاشان بە زمانىكى ھىمن پىي ووتىم: تۇ دەتوانى لەم زىندانە ۋەدەر كەۋىت.. باكان لىم توورە بوون.

ئەو دەنگەم لە ئاسمانى ناخدا پىگەيى.. چونكە گيان ئاسمانى خۇي ھەيە.. ئاسمانى گيان قوولتەرە لەو ئاسمانەي نىوھەكان باسى دەكەن، يان لەو ئاسمانەي كە مرؤفەكانى دەور و بەرم دەبيينن. ئاسمانى سەر سەرمان ھەوت چيبنە.. بەلام ئاسمانى گيان چوار دە چين و پلە قوولە.. ھەلبەتە لە نوای ھەوت تەبەقەي ئاسمان.

دەنگىك بوو زۆر سەير بە گويم، راجەنيم و مووچرەكەم پيدا ھات.. قەبارەم چوو ھەو ھەك و مووھەكانى لەشم گشتيان رەپ راوھستان.. كەوتە نەشەي عيشقەوھ.. پاش ئەوھي كە خۆم بىنى.. پاش ئەوھي كە ھىلكەكە ناى بەسەرما.. ھەستم كرد دەبم بە درەختىكى پيرۆز.. دەبم بە نوح.. بە خووبى خۆم.. بە تۆ.. بەو بەوان.. دەبووم بە ئيوھ.. زۆرو نابەش و بەش بەش دەبووم.. ھەر زەرپراتىكى بوونم بايەك بە فوويەك دەيقەپاند ليم.. بەسەر جىھاندا دەيانگەراندم..

لە گەرانەوھدا مەرگم نى. مەرگى چى! ھىندەي جانەوھرىكى مەزنى گەردوونى تارىكى مەزن و سامناك بوو.. ھەلمەتى بۇ ھىتام.. منيش رۆستەم ئاسا لى ھاتمە دەست.. مشتەكۆلەيەكم لە لاقەبرغەي سەرھواند.. مەرگم خپ كرد و نام بە زوھيدا.. پاشان بە چلئىكى سەرم.. بە يەكئىك لەتەنافەكانم دەست و پيتم بەست.. پاشان لغاوم كرد.. ئىنجا فەرمووم: من بە مەرگى خۆم دەويتم.. من لە مەرگ و لە ترس ناترسم. كەوام فەرموو.. مەرگ قەبارەي بچووك بوو ھەو.. ناوای لىبوورنى لىكرىم. بۇيە منيش نازام كرد. ھەلبەتە دەمتوانى ھەك مەيموون بە كۆلانەكانى شاربا بىگيتم و نيشانى خەلكى بەدم كە من لە مەرگ ناترسم.. بەكام پىويستەم بە متمانە و باوھرى ئەوان نەبوو. ھەر ھەا لە باوھرى مندا ھىچ بوويەك شايەنى سووكايەتى پىكرىن و سەرزەنشەت نىيە.. بۇيە تەنيا تەنيا پىشت بەكمە مەرگ. ئىتر لەو كاتەوھ، مەرگ بە جوانترين شيوھ خۆيم نيشان دەدات و ھەز دەكات بەمبات بۇ گەردوونى نەپنىيەكان! مەرگ جارئىكان فەرمووى: من عيشقى گيانى بژئوھەكانم. من رابەرو پەيامبەر و لىپرسراوى ژيانم. من لەگەل ژياندا و لەناو ژياندا ھەم.

لەویدا بوو رۆشنايم بىنى.. گەيشتم بە نەجات.. بە گشت لە يەكدا.. يەك لە كۆدا.. گەيشتمە ناوھەمىن پلەي سۆفيگەرى.. ھەستم كرد لە گەردوونى سۆفيگەرى دەرپەريم و گەيشتم بە پلە و دەروازەي كەمال.. ھەستم كرد سۆفى نايىت بىت بە ساقەي خواوھند.. ھەر ھەا خواوھنديش يەك نىيە.. راستە يەك خواوھند ھەيە، بەلام ئەو ھىندە زۆرە نەپتەوھ.. چونكە ئەو نابەش دەبىت.. بەلام ئەوانە خواوھند نىين كە ئەھرىمەنەكانيان دروست كرئوھ. نا ئيوھ گشتتان سەھوون، ھەلەن.. چونكە شەر گەردوونى خۇي و دەسلەتەي خۇي و خواوھندى خۇيان ھەيە.. بە ھىچ جۆرئىك خۇاي شەر.. لەخۇاي خىر ناچىت. من لە گەردوونى خىرنا بىنيم خواكان ھىچيان دەربەستى شەر نايەن.. ھىچيان گەواھىي ئەوھ نادەن شتىكى خراپ بكن. چونكە بەر بەست و پەردەي ئەستور بوونى ھەيە لە ئىوان خىرو شەردا، لە ئىون ساردو گەرما، لە ئىوان جوانى و دزئوينا.

ئىتر چى بىت لە تۆ نەپنى گەيشتم بە ترؤپك (قووتب) ترؤپكەكانى خۆم. چونكە كات وەستا.. چونكە زرمە لە ژيانم ھەستا.. ھەستم بە كەرامەتى خۆم كرد.. نوح بە قووتابى وەرگىرا لەسەر لەوحى بىرم.. گەرچى لە جەوھەردا ئەو باپىرە گەورەمە. بەلام كە دەوا خۇي بەمن دەخەملاند.. چونكە من ناھورامازنا دەناسم.. پىرو جالجالۆكەي سىبى پىرۆز و لەقلەقئىكى مەزنىم تيا بوو. ھەزم دەكرد ھەميشە وەك پيشتر وايم.. خووبى خۆم بم.

ئەو دەنگە دەنگىك بوو، لەباس نايەت.. دەنگىك بوو باسى سامى بوونەوھر و پەيامى خواكانىيان دەكرد.. دەنگىك نا دوو نا.. چەندىن دەنگ.. ئاسمانيان پەر دەكرد لە پەيام.. منيش وەك مندا لەكانم

تەماشام دەکرد.. بىرەكان دەبوون بە تەناف.. تەنافەكان ووشەى زۆر جوان و پىرۇزىيان نىشام دەنام..
پىتەكان.. ووشەكان قولايىيان ھەبوو.. گىيانىيان ھەبوو.. ژمارەكان دەنوان! زۆر سەير ژيانم بە خىيالنا
دەھات.. تەونى پىتەكانم دەبىينى.. ووشەكان ھىندەى پەيامەكان جوان بوون.. كە دوو ووشە يەكتىرييان
رادەمووسى.. گىيانم ختووكەى دەھات.. خۇشايى بە تەماشامدا دەچۆرى.. چونكە ھەستم كرد دەبم بە
نمايندەى جوانى.. دەتوانم بووېرم بلېم: من پىغەمبەرى جوانىم.. چونكە پەيامى جوانم پىنە.
حەزرىتى نوح فەرمووى : منىش.

پىرشالىيارو لەقلەق و ھەمان شىئوھ جالجالۆكەى پىرۇزىش فەرموويان : ئىمەش ھەمان باوھېرى تۆو
وھەمان پەيامى تۆمان پىنە. مژدە بىت مژدە.

سروھى بەيان بوو لىل و رۆشن.. بالندەكان جووكەيان دەھات.. پەلە ھەورە رەشەكان دەھاتن.. قەلە
رەشەكان دەبانقىزاندا.. ھەستم بە توورە بوونى شەپ دەکرد.. ھەستم دەکرد گويم لە نرکە و زرىكەو
ورپىنەى ئىمامەكان و قەشەكان و دەست و پىوھندەكانىانە.. ھەستم دەکرد شەپ نەزىفى بەر بووھ.. دەبىت
بچمە ھانايان! ھەستم دەکرد شەپ كاتىك كۆتابى بىت كە مرؤف شونىنەوارى لە گىيانى خۇيدا نەھىلېت.
لە ھەمان كاتدا كە خۆم دەدى.. حەزرىتى نوح لەزىندان دەرپەرى.. ئاسمان شەقى برد.. زىندانەكانى
بەستەلەك ووردوو خاش بوون بە ھەلمەتى شەپۇل.. شەپۇلەكان ھەستانە سەر پى.. بەردىك لە ئاسمانەوھ
كەوتە خواری.. بىننىم بەر بلاو دەبوو.. تىشكى ئاھورامازنام بىنى لە شىئوھى گاه جالجالۆكەبا، گاه
لەقلەق.. گاه گشتىيانم پىكەوھ دەدى لە خۇمدا. ھەستم كرد لە زانستى خامۇش نا لەنگەرم گرتووه. ھەستم
دەکرد زەمەن خاوە دەبىتەوھ.. چرکە دەبىت بە سەعات.. سەعات دەبىت بە مانگ، مانگەكان دەبن بەسال..
ھەستم كرد كات رادەوستىت.. بە پىچەوانەى رادەوستانى زانستەوھ.. ھەستم كرد كات دەوستىت. لە
بىردا دەشېت شىاوى وەستانى كات بکەين. تا دەستى بەسەرى ژياندا بەئىننىن.

بەيانىيەكى سەير.. بەھرەيەكى پىرۇز.. خەويكى بىشومار ئەفسوناوى.. ھەستىكى جوان ئەو بەيانىيەى
ناگىر كردم. كات بىست و يەك دەقەى بەيانىيە بىست و يەكەمى مانگى نەورۇز بوو.. تەنھا ترۇپكى
ئارارات رۆشن بوو. گۆدۆى خواوھندى زاگرووس باوھشى بۇ خۆر راگرتىوو ھەلېت. زەردەشتىيەكان روو
لەخۆر سووپاسى خواوھندىيان دەکرد.

مىرولەكان بە ئاوازىكى كۆرالى پىرۇز سالمايان خویند: ئامىين.. ئامىين.. ئامىين. نازدارىكى دەنگ
ناسكى نىيان لەناوياندا بە دەنگى سارا برايتمان خویندى، فەرمووى: چوانى تى سۇلا.. لامۇ تا تى پا
سا.. ھاھا.. تى ما پا نا را. وانا، ناوا.. ھا ھا ھا ..

تابلۆى بېسىكۆب سېاستيان

بېسىكۆب سېاستيان زۆر شادومان بوو بە بېستنى چىرۆكەكە.. چونكە مېرولەكان گشيان ميوانى ئەويش بوون.. بېسىكۆب سېاستيان قەشەيەكى پىرۆزە.. لە خىزانىكى مۇسقىقا ژەنە.. نايكى ناوى فرىدا بوو.. كچى خوتيارىكى ئۆكۆردىيۆن ژەن.. ھەستى پر بوو لە ئاوازي فۆلكلۆر.. جوتيارەكانى دوورگەي ئۆسگۆرد دەلېن: كاتىك كە فرىدا بېسىكۆب سېاستيان-ى زاند.. مۇسقىقا دەژەن بۆ فرىشتەكانى. دەلېن نايكى سېاستيان ھاوپىي فرىشتەكان بوو.. فرىشتەكان زەوييان بۆ ئەو دەكىللا.. بۆيە سېاستيان كە ئىستى تەمەنى ھەفتا سالە.. كارى قەشەيە لە كەنيسەي دەولەتتى ولاتى بەفرىدا. كە كات وەستا.. كە ھەزرىتى نوح ئازاد بوو.. ئەو سەرگەرمى ژەننى مۇسقىقا بوو بۆ گيانى مەسىح و ھەزرىتى ماريكانى ناو كەنيسەي دەولەتتى.. مۇسقىقا يەكى دەژەن. نەبىتەوھ.. مېرولە سېبىھەكان=گيانى مندالانى جىھان گشيان سالماي ئامىينىيان دەخوئىند. بەديار ئاوازي بېسىكۆب سېاستيان-ھوھ.

يەكەم كەنيسە بوو لە جىھاندا ھىشتا بە ئايىنەوھ سەرگەرم بوو.. سېاستيان ھەموو وانەكانى گيانى لە مەنەو فېر دەبوو.. مەسىح و ماريكان لە تابلۆكان و پەيكەرەكان ھاتبوونە دەرى.. تەماشاي سېاستيانىيان دەكرد. كاتىك كە لە مۇسقىقا بووھوھ، ھەموو پىغەمبەرەكان لەوى بوون.. ھەزرىتى ماريوا مەسىحى پىرۆز نان و شەراييان نابەش دەكرد، بېست ويەكەمى نەورۆز بوو. كات پىنج و بېست و يەك دەقەي بەرى بەيان. كاتىك ئەوان ھاتنە زمان.. پىكەوھ بە كۆرال پرويان كرده بېسىكۆب.. كە لە بەرگىكى ئالتوونى بەرراق و سىگۆشە لە دۆخى نوئىژا لەسەر ئەژنۆ نانشتىبوو.

ماريكان فەرموويان: بەرپىز بېسىكۆب، بە شانازىيەوھ گۆئ لەوانەكانى نوح بگرن. چونكە ئەو باوكى گەورەتانه. ئەو باپىرەي باپىرەكانتانه. مەسىحەكان فەرموويان: ناگە پىمەوھ ناوتان.. چونكە من پىشم مەتتىنە و نىربراو و خەلىفە و مورىد و فەقىرم ھەيە لەناوتاندا. من بەرەو ھەمىشەيى دەپۆم. بېسىكۆب لە نوئىژەكانىدا بىنى: مەسىح بە كاكىشاندا سەر دەكەوئت.. بەرگى سېبى بەرى شەلالى خوينە.. خوين لە زامەكانى دەتكىت.. پىغەمبەرى ئىسلام = مەمەد درووى خواي لى بىت. بە دوايدا دەپۆي و تك ك خوينى مەسىح بەرگى سېبى بەرى ئەويش شەلالى خوين دەكات.. پىغەمبەرى نووھم تكا لە پىغەمبەرى يەكەم دەكات=ھەزرىتى مەسىح.. دەپفەرموو: مەسىحى مەزن، بىرام وەرەوھ.. ئەم شەپەمان لە ئەستۆ بگەرەوھ.. مرؤفايەتى وا خەرىكە نادەتەپىت.. شەر زۆر بووھ.. گەرامەتى ئەوھكانتان بىرىندار دەپىت. بگەرپەرەو ناويان.. ئاخىر من دەترسم.. دەترسم گەر بگەرپىمەوھ پىرم بگەن لە بارووت و بمتەقىننەوھ.. دەترسم سەرم بېرن ئەمجارە.. چونكە ئەوان بى باوھىر. بگەرپەرەو ناويان.

مەسىح فەرمووي: بوونەوھر وەلامت دەلاتەوھ، نوح لەناوياندا وا ئازاد دەپىت.. باسى پەيامى گەشتەكانى تەنھايى خۆي پىيە.. ھەزارويەكشەوھى خۆي بۆ باس نەكروون ئەو. گۆئ لەو بگرن. دىمەنكى سەيرى دەي پىرۆز سېاستيان لە دۆخى نوئىژا! ئەوانى شەلال بىنى لە خويندا! مېرولە سېبى بەلدارەكان فەرموويان: بەرپىز سېاستيانى پىرۆز ھەستە.. ئىمە ھاتووين گيانى بەرپىز بگىشىن.. دەمانەوئت لە ىرەختى زاماندا بىننيزىين. توومەس سېاستيانى پىرۆز لە دۆخى نوئىژا گيانى

دەرچوو بوو.

مېرولەكان گشيان ھەستانە سەر پىچ.. قەبارەيان مەزن بوو ھىندەي بەژنى مرؤفنىكى كەلەگەتى كورد.

گیانی بیسکۆبیان خسته سەر دار مهیتیکی پیروژ له تەناف و تیشکی جالجالۆکه. پیکهوه به کۆرال
 فەرموویان: یەک له ئیمهوه دوو لهوان.. به ویستی پادشای گیانداران.. به ناوی گیانی پیروژو کورو
 باوک.. به ناوی دایک، بمانهین بۆ گۆرستانی گیان.. به ناوی هه‌موو خواکان.. دستوبرد، به ناوی داوود،
 سولهیمان، مووسا بمانهین بۆ درهختی زه‌مان بۆ لای پیر شالیار.
 وایان فەرموو.. هه‌موو داواکانیانیان له که‌متر له تروکانی چاو هاته دی.. گه‌یشتنه نزرگه‌ی نوح= درهختی
 زه‌مان= من= که‌شتیی نوح. له‌بەر دره‌گای نزرگه‌که‌ی مندا چاوه‌پوان بوون.. من هه‌میشه دره‌گام
 کراوه‌یه.. بۆ مرۆفیک که بتوانیت بیت بۆ لام.. به‌لام نه‌وان سی جار له دره‌گیان دا.
 من خه‌ریکی تۆماری چیرۆکی نه‌و بووم.. دواسته‌کانی ژیا‌نی بیسکۆبم بۆ می‌روله‌کانی هاو‌پیم
 ده‌گێرا‌یه‌وه.. دره‌گاکه‌م لێیان کرد‌وه.. فەرمووم: سلۆتان لێنیت، فەرموون.
 می‌روله‌کان سه‌ری پێزیان نایه سەر سنگیان. بیسکۆب به نه‌وای که‌مانچه‌که‌ی ده‌ستی له‌سه‌ر نه‌ژنو
 نانیشتبوو، که‌مانچه‌ی ناخو‌ازی ده‌ژن..
 پیم فەرموون: لێره‌وه ئاوازه‌کان یه‌ک ده‌گرن.. لێره به‌دواوه مرۆف ئاشنای ئاوازی که‌لتوره‌کانی تر
 ده‌بیت.. هارمۆنی مرۆف ده‌گه‌یه‌نیت به باوه‌ریکی مه‌تین و پیروژ.
 مرۆف فیری سەر دانه‌واندن ده‌بیت بۆ مۆسیقا.. چونکه خواکانی مۆسیقا ده‌توانن ژیا‌ن ده‌رباز بکه‌ن.
 ده‌توانن خنده زامداره قلیشاوه‌کان تیمار بکه‌ن.. ده‌توانن نازادی بدن به جیهان.. ده‌بیت شه‌ر
 ڤا‌بگرن.. چونکه شه‌پۆله‌کان توورهن.. باکان په‌نجه‌ی هه‌په‌شه‌یان ڤاده‌وشینن.. سروشت لێمان توورپه‌یه.
 پیروژ سباستیان زۆر خۆش‌حال بوو به بیستنی ئاوازه‌کانی من. نان و‌گویز و هه‌نگوین و‌چای گه‌رم
 خسته سەر میز بۆی.. به‌شی می‌روله‌کانیشم به جیا کرده ناو ده‌فریکی دلشێوه‌ی کووژه‌که شیوه له تە‌نافی
 پیروژ. ده‌فه‌که‌م پیر کرد له شه‌کراوی هه‌نگوین و‌گولۆ. له بنی درهختی زه‌ماندا نانیشتین.. هه‌لبه‌ته
 له‌ژێر که‌په‌رێکدا.. من هه‌ستم به تهنه‌پایی ده‌کرد.. نیوه‌ی له‌شم له‌ناو ژوو‌ریکدا ده‌قلیقایه‌وه.. نیوه‌که‌ی ترم،
 واته گیانم، له دره‌وه‌دا ڤوهو ئاسمان چاوی ده‌گێرا به ئاسمانه‌کاندا. که‌چی خه‌وم به‌وانیشه‌وه ده‌دی!
 پیروژ سباستیان به‌دم خوارینی هه‌نگوین و‌چاوه له‌بیرکردنه‌وه‌دا بوو. نه‌و کامه‌ران دیار بوو: پینه‌چوو
 ڤه‌زانه‌ند له‌گه‌ل که‌رامه‌تی خۆیدا ژیا‌یت.. له دوا‌ییدا گیانی له گیاندا ئاو‌یزان بوو به درهختی زه‌ماندا..
 بوو به گه‌لایه‌ک له گه‌لاکان.. جالجالۆکه‌ی پیروژ به تە‌نافی کووژه‌که‌ی قووماتی کرد.. له شیوه‌ی
 دلێکی پیروژه‌یی له بن درهختی زه‌ماندا داینا.
 می‌روله‌یه‌ک له می‌روله‌کان، که ره‌نگی که‌مێک کووژه‌که‌ی رۆشن بوو.. گه‌لاکه‌ی نایه سەر شان. به قه‌دی
 درهختی زه‌ماندا به‌رهو ده‌ماره‌کانی سه‌رم هه‌لگه‌را.. می‌روله‌که تهرمی گیانی سباستیانی به‌رهو چه‌قی ته‌پلی
 سه‌رم ده‌برد.. به‌رێگه‌یه‌کی خاوینی تیشکنا به‌رێکه‌وت، به‌رهو مه‌نزلکه‌ی بی‌ئالۆو بی‌ئولات.. بۆنی بغورد
 چاوساغ و پێنیشاندهری بوون، نه‌ویان به‌رێگه‌کانی که‌رامه‌تا به‌رێخست، به‌رهو پرده‌که‌ی نه‌به‌ره‌وه..
 به‌توله‌رێگه‌که‌دا هه‌نگاوی هه‌له‌پنا.. بی‌ئاو‌رپانه‌وه رێگه‌کانی ده‌بری، به‌پاکژی، چونکه به‌دم باسکردنی
 چیرۆکی رامه‌وه، خۆی ده‌دی، رێگا‌کانی ده‌دی! کاتیک به‌چاوی خۆی نه‌و دیمه‌نانه‌ی ده‌دی.. ده‌بیینی
 ده‌روونی مرۆف زۆر قووله.. که گه‌یی به زانستی خامۆش.. له‌وبه‌ری پرده‌که‌وه، پال‌هوانی نازادی بی‌نی
 هه‌زاران مه‌ل له‌ده‌وری سه‌ری سه‌ماده‌که‌ن.
 می‌روله‌کان ده‌یانینی، می‌روله‌یه‌کی پیر ڤووی کرده من و فەرمووی: پیروژترین نایین نایینی مۆسیقایه..
 به‌لام نه‌که‌ن له مۆسیقای ناچۆر جیژ و‌ه‌ر‌بگرن.. خۆتان له مۆسیقای نه‌خۆش بی‌اریزن. چونکه مۆسیقا
 ده‌توانیت گیان پیس بکات، هه‌مان ده‌توانیت چاره‌ی هه‌ر نه‌خۆشیه‌کی ده‌روونیش بکات. به‌هه‌شت له ئاواز

دروست دهبيت له هميشهبيدا، لهويډا خواكان تاك بن يان كۆ، له ئاواز دهچن - يان خودى ئاوازن.
فهرمووم: ئاميين.

تاپیری تیب

کهکات وهستا.. له خهوما من کتیبیکم لهدهست بوو وینهی کاهینیکی بوبایی تیب م تماشادهکرد. پابهریکی ههزهمکار. که لهتمهنی پیرییدا دوانزهسالان دهردهکوت، تماشام دهکرد. کت ومت له دهلایلاما دهچوو.. وهکو مندال بهشهرمهوه دهستی نویژی لهسه نهژنو نابوو. چوامشقی دانیشتیوو. من تماشاکانم دهبوون بهروبوادی راستهقینه، گهرچی کاهینهکه لهسه لاپهردی کتیبهکه بوو، کهچی تماشاکانم نهویان زیندوو نیشان دها لهخهیلما! توانام ههبوو بیبزیتم و بیبزیتم.. چاوهپوان بووم تا له نویژهکانی بووهوه. پاشان سهری ههلبی و بهشهرمی پهراستارانه سلای لی کریم، ئینجا لهبهرم ههستا.. لهسه لاپهردی کتیبهکه وهدر کهوت، دهفریک ئاوی پاک وگولیکی گهشاوهی جوانی لهبهپرینما دانا، منیش دهستم هینا بهسهریدا، بهپهنجهی ئیشارهت توولهپیی رۆشنی حهقم نیشان دا.. نهوم فیتری بینین کرد، بهوم فهرموو: تو پاسهوانی مندالیی خوتیت، له قوتبی داهیتاندا ههول مهده گهورههیت، باش بوو له خهونی نویژهکانتداهاتی بۆ دورگهی ههستکردن بهکهمی، دهزانم که هاتی لهچاوی مرۆقهکاندا بهدای نیکاکانی منداهگهرایت، نهتیبینی.. نهواعاقیهت لهخهونهکانی مندا ههم من و ههم خوت دهبینی لهم پهرتووکهنا!

فهرموم کورم، برۆ، ههچیهکه دهپهستی نازادیت، چونکه دهزانم تو ریزلهخوا دهگریت. دهلهیلما هیچی نهگوت، وهکو تازه لهدایکبوو، وهکوکورپه ئامادهبوو بهتانهفکهانی حهقدا ههلهگهريت، لهخوی رادهبینی به قوتب بگات.

بهدهم یاریکردنهوه، بهروه نهوپهردهرویشیت که له تماشاکانی بینینی رۆشنایی مندا دهیدیت.. چونکه لهویوه نازادیی بینی، مرۆقی بیناوو بینالای بینی، بینینی دیوارهکانی بهستهلهک وردووخاش دهبن، مرۆقی بیناوو بینالا دهریازدهبوو.. دهبینی لهمندا مرۆقی بیولات و بینالا نازادهو دهوات! بینینی زور دهبوو، چونکه وانهکانی یهکهمی نویژکردن فیتر دهبوو، فیتر دهبوو تهنها نویژهکانی نهکات، له دهوروپه دانهپریت، سزای گیان ولهشی خوی نهات.

کهنهوهی بینی دهلهیلما، بونی بغوردی کرد، بهرهوهرهختی زهمان رۆیشیت، تاگهیشته سهه نورپانی بیولات. پیتم فهرموو: نهگهر بیسکۆب سباستیانت بینی بۆی بجهمیرهوه چونکه نهوه لهگیانی مندا نازاده.. چونکه نهوه نازاری ههزاران کۆیلهی پییه! نهگهر بوودات لهگهردوندا تهنها بینی، سلای منی پییگهینهوه پیی بلێ: تهنهایی گیان به نیرفانا ناگهیهنیت، چونکه کارما چر بوونهوهی نهستی کۆیه له زاتیکی ئاویته ویهکگرتوو له دوو کارمای هارمۆنی. له کارمای نیرینهو مینینه. له قوولبوونهوهی ههست ونهستی دوومرۆقی راستگۆنا.

نهوه لهوهلامدا بهزمانیکی حالی ومفهوم به تیگهیشتنی مهسیح فهرمووی: من داوای شیلوه شیری گیان دهکم، داوای نهوهدهکم مندالهکانی ناو دهروونم برسی نهبن، چونکه برسیتی و برسی بوون بهرنامهکانی گهشهکردن دوادهخن.

فهرمووی: بوودا بهههموو قوتبهکاندا سههکهوت، بهبرسیتی گهیشته بهردهمی قوتبی داهیتان، لهویدا قارچکیکی زههرین بهوی ووت: دهتوانی بمخوتیت؟ بوودا فهرمووی: بهلی، خواری. کاتیک حهزرتی بوودا

ئەو يېكرد، ھەستىكرد كە برسېتى، كە برسېيويون شىلەي گيان ولەش و بىر دەخوات، بوونا لەدھىناندا ئاواتى لەل گرت، لەگەردوون ناوايگرد كە برسېتى دەست لەسروشى مرؤف ھەلگىرەت. دەلەلاما چوارمىشقى سەرى رېزى دانەواند و زمين نيوچەوانى ئەوى ماچ كرد، لەچاوتروكانىكدا خۆيگرد بەناوېرەختى زەماندا.

بەر لەوھى كەكات بەتەواوى برەوېتەوھ.. بەر لەوھى نەعرەتەي گەردوون راچەنەت. ئەو گەيشتە دورگەي بوونا، كەميوانى بىئولات و بىئاللا بوو. بىيىنى بوونا برسېتى وەكو درەختى زەققوم لەدەست بوو، بەرى درەختى زەققوم، كە لەقورئاندا ناوبراوه. لەدەستى بووندا بوو، ھەزاران سالە لە قوتبى داهىناندا لەدۇخى يۇگانا چاوى ناوھتە سەر يەك و، لەدۇخى نوپۇزا مت وبيجولە، ھەروەكوو يەكئىك لەپەيگەرەكانى خۆي دانىشتبوو دانىشتووھ.

درەختەكەم لەناو دەستى دەرھينا، زۆرى پيخۇش بوو، چونكە برسېتى ئازارى بوونەوھرى دەنا! برسېتى ھەسارەكانى ھار كىرەبوو، تيشكى خۆرى زىر كىرەبوو، برسېتى بەتەما بوو شالو بەرئىتە سەر ھەسارەكان وھەموويان بكات بە پاروو، چونكە رۆژو ئەستېرەو ھەسارەكانىش برسېيان دەيت، ئەوانىش وەك بوونا وان، ئەگەر برسېتى ناچارىان بكات، ھەر شتىك دەخون كەشايانى ئازارنانى لەش وگيان بىت. بەدەم تەماشاي كتېبەكەوھ.. واتە بەديار تەماشاي راھىبە تىبتيبەكەوھ.. خەوم دەيىنى.. بە دانىشتانەوھ نوستبووم.. لە چاوتروكانىكدا ھەزاران خەوم دەيىنى.. يەكئىك لەو خەونانە لىرەدا باس دەكەم.. لەسەر زەوى.. كاتىك كە كات وەستا:

لە كەلەبەرىكى تەسكى شارىكدا، لەمەيدانى كرىكارەكانى شارىكى ئەم سەرزەمىنەدا بابايەكى پىرى كەنەفت و نەخۇشم بىنى لەسەر نووچەرخەي ھەمالىيەك، لەسووچى مەيدانىكى قەرەبالغا راكشابوو، غەمى دەخوارد.. چونكە كورە گورەكەي بە شەق لە مال وەدەرى نابوو، پىي گوتىوو: نايەتەوھ بەم مالەنا تا ژەمە خۆراكانم بۇ پەيدا نەكەيت. ئەو چونكە ھەمال بوو، موچەي كارى ھەمان رۆژ، قووتى ژيانى رۆژانە بوو، ئەگەر ئەم رۆژ شتىكى دەست نەكەوتايە خۆي وپىنچ مندا ل وپىرەژنەكەي نان نەبوو بىخون! سەرەراي دەستكورتى و پىرى، نەخۇشيش بوو، چونكە كورەكەي ھىندە بەبى بەزەبى لەباوكى خۆي نابوو! باوك دەستو قاچىكى لەجىچوبوو.. لەسەر عارەبانەكەي راكشابوو، دەگىراو غەمى بۇ كەرامەتى برىندار بووى خۆي دەخوارد.. فرمىسك لەچاوانى ھىشك نەدەبووھ، سىيەم رۆژ بوو، برسېتى برسكى لەبەر برىبوو، بەلام نرەنگانئى دواي شەوى دووھم، دواي چۆلبوونەوھى بازار، ھەمالەكە ھىشتا فرمىسكەكانى خۆي دەگرد بەدەمى خۆيەوھ، ئەو بەيانىيە بىستويەكەمى نەورۆژ بوو، تاك وتەنھا لەسەر عارەبانەكەي راكشابوو.. ھىشتا كەس نەھاتبوو بۇ مەيدانى كار! كەس نەچوبووھ سەركار.. باباي پىرە كە ناوى كاك سالج بوو، لەبرساندا؛ يان لە غەما گيانى دەرچوو، بەلام ھەستى بەرسېتى سكى خۆي نەگرد، چونكە تىر بوو بە خوارنەوھى فرمىسك، تەنھا پىرى لاي مندا لەكانى بوو! لەو بەيانىيەدا بەر لەوھى گيانى پاكى بە فرىشتەكانى مەرگ بسىپرەت، پرووى كىرە عەرشى ئاسمان و فەرمووى: من شكور نىم بەبەشت ئەي يەزىدانى مەزن، ئاخىر مندا لەكانم لەپاي چىدا برسېيان بىت؟ ئەوان گوناھيان دەيت چى بىت؟ كاتىك كە گيانى پىرۆزى سپارد بە فرىشتەكان، فرىشتەكان دەستووبرد نابەزىن و ئەويان بەرز كىرەوھ، تاگەياندىانە بەردەم- ئاناھىنا= (فرىشتەي پيشوازيكەر لە گيانى مرؤفى رەسەن لەعەرشى ئاھورامازدا)،

ئاسمان باوھشى بۇ گيانى مەزنى ئەو كىرەوھ، ئەويان ھەلگرت بەچوار دەستان، برىيان بۇ بارەگاي ئاسمانى يەكەم، لەو بەرزايىيەوھ تەماشاي تەرم و لاشەي خۆي دەگرد لەسەر زمين! تەماشاي كىرەوھەكانى

خۆى دەکرد! بىننى نانېشتوانى شارېك گول بارانى پىرىك دەكەن كەلەسەر عارەبانەيەكى حەمالى
 پاكشاوۋە بە خەندەيەكى مېھرىبانانە لەشئوۋەى خاجنا بەچاۋى كراۋەۋە تەماشائى ناسمان دەكاۋ لەھەمان
 كاتنا مردوۋە، بىننى لەشى سېى سېى بوو، چوار دەۋرى گولباران بوو، بىننى نانېشتوانى شار گشتيان
 دواى عارەبانەيەك كەوتتوون، بەدەم گولباران كەندەۋە، تەرمەكەى ئەويان بەرەۋ لاي خىزانەكەى دەبردەۋە،
 كەلەكەلاۋەيەكنا توور درابوون، چونكە كرېى چەند مانگىك قەرزاز بوون.. شار خرۇشا ئەۋ بەيانىيە،
 توورپىي گەل گەيشتە بەر دەمى دىۋەكانى بەرئوۋەبەرى شار، ھەموو پىكەۋە ھاۋارىيان دەكرند: بروخى
 برسېتى، كوا حەقى پىرى؟ كوا مافى مرؤف؟ كوامافى پشتگىرىكرند لە مرؤف؟
 بەلام لەتەۋەرىكى ترنا شەۋان، بەيانىيان نيوەرۋان، كاك سالح دەچوۋە خەۋنى ھاۋسەرۋ مندالەكان،
 لەخەۋياندا دەبوو بەنان، بە شەرىت، بەمىۋە بۇيان، لەبەھەشتى ئاناھىناۋە ھەرچى خۇراكى گىيانى ھەبوو
 دەپھىناۋ دەكرند بەدەمى ھاۋسەرۋ مندالەكانىيەۋە.. لەتەۋەرى راستەقىنەيشدا پىئاۋماقوۋلىكى شار ئەركى
 تەغزىي برد بەرئوۋە، شار پارەيەكى بېشۋومار زۇريان بۇ خىزانەكەى كۆكردەۋە، ئەۋان تامردن جارىكى
 تر برسېيان نەبوۋەۋە، بەلام كوپرە گەۋرەكەى كە گەۋرەتر بوو، لەغەمى ھەست كرىن بەگوناح - شىت بوو،
 چونكە ئەۋ پەيكەرەى پەيكەر تاشىك بۇ كاك سالح-ى دروست كرېبوو لە ھەمان گۆشەى نىۋ مەيدانى
 كاردا، ھەموو شەۋىك دەچوۋە خەۋنى كووپرە گەۋرەكەى كاك سالح ۋەۋى دەفەرموو: كوپم ئيان زۇر
 دژوارو درندەيە، من لىت دەبوورم، بەقوربان نازار سەربارى خۆت مەكە، ھەستكرىن بەگوناح دابت نادات،
 لەبرى ئەۋە يارىدەى كەسانىك بدە كە ۋەك من پەككەۋتەۋ ناتوانان.. يان لەخۆت ۋ گوناھەكانت خۇش
 بىە.

مىرۋەلەيەك فەرموۋى: باۋك لە غەيبىشدا بىت، دەتوانىت مانايەكى پىرۋزى ھەبىت. ئەۋەى لە پىرۋزى
 خۋاكان كەم دەكاتەۋە، لە سروشتى مرؤف تىپەپىۋە بوۋە بە بىۋ. دىۋىش بوۋنەۋەرىكى نەخۇشە، نە
 دەتوانىت بىت بە دايك، نە دەتوانىت بىت بە باۋك. ئەۋەى رېزى باۋانى خۆى پشتگوى دەخات، ناھەقى
 دەرھەق چارەنۋوسى خۆى دەكات.

مىرۋەلەيەكى سېى فەرموۋى: كاهىنى تىب ھىشتا وانەكانى زانستى خامۇش فىر نەبوۋە.. فەرموۋم:
 دەتەۋىت چىي فىر بكەيت. زانست لە گەشەيدا ۋەستاۋە. فەرموۋى: باسى بە قوۋتابى بوۋنى بوۋنا لاي
 حەزەرتى نوح.. چونكە ناۋبراۋ نازانىت كە بوۋناى بەرېز بە ھەلە چەند بەندىكى راماياناي ۋەرگىرا بۇ
 سانسكرىت.. چونكە بوۋنا قوۋتابىي نوح بوو. نوح نىرقاناي بەخشى بە بىرى بوۋنا. فەرموۋم: دەزانم
 مىرۋەلى ۋوشيار.. دەزانم. بەلام مەرج نىيە مرؤف ھەموو راستىيەكان بزانىت. چونكە زۇر راستى ھەن..
 ناشايانى ۋەرگرتن.. چونكە ئەۋان ھەست بە كەمى دەكەن.

تاپتۇي دراوسى

كاتىك كەكات ۋەستا، كەزىمە لەدەرۋونى زەمىن ھەستا، نىۋە ئەندام لەناۋ دارستانىكدا راکشاپووم، خەوما.. من نابەش دەبووم، ھەستم دەكرد گىيانى ھەلم ھەلگىرتووم و منى ناۋەتەسەر بالى نەرمى فرىن، ۋەك چۆن نايك كۆرپەي خۆي ئاستەم ھەلدەگىرت، ناۋەھا شەۋنم زەرپراتى بىننى تەماشاكانى ھەلگىرتوو. لەكۆتريكى سىپى دەچووم، لە پەۋولەي تازە پىشكوتوو دەچووم، سەپىرى پەروبالى كۆترەكانى خۇم دەكرد، كە لەئاسمانى ولاتى نەبوومدا سوورپان دەخوارد.

دەقتەرەكەم لەسەرمىزەكە بەجىھىشتىبوو، چونكە كات ۋەستابوو، من نەمدەتوانى ھەستم تا بىنووسم، ۋەكو فەرمووم دەمتوانى تەنھا بىنم، من تەنھا باسى بىننىكەن دەكەم، باسى چىرۆكى خۇم ناكەم، لەوكاتەنا كەكات ۋەستا.. ئاسمان ھەروەكوو دوودەستى بەيەكدا نووساۋ لەيەكترى جىباۋەو، ئاسمان بوو بەدوۋ كەرتەو، منداللىكى ھەرمى شىۋەي تىشك كۆزەكەيىم بىنى، لە ئاسمانى پەنجەرەكەي دەروەي مالاكەمەو ھەشۋەي تىشكدا بى يارىدە ئاۋدوبوو، ھىندەي ھەرمىيەك دەبوو، بچكۆلانە!

ھات، ۋەك تىشك.. سلۋى لە چەپكە كۆلەكانم كىروو لەسەرمىزەكەم دانىشت و دەستى كرد بەتۆمارى چىرۆك، نووسى: بەر لەوەي كات بوۋەستىت، سى نىردراومان نارە لاتان تالەناۋى مەملەكەتى دەروونى تۆ بۆش.. دراوسىكانت قىرەكە رىز لەخۇيان بگرن.. پىان بلئ: سەگ پەرسى چاكە ياخود ھاورىيەتى؟ پىشە پەرسى جوانە يا ھونەر، گول جوانە ياخود گومان ۋر؟

پىيان بلئ كەس گوناھەكانتان پاكژ ناكاتەو، ئەوۋەي دراوسى خۆي بەھەلە نا دەبات، ئەوۋەي ناتوانىت متمانەي بەدراوسى خۆي بىت، تەنھا خۆي دەتوانىت لە گوناھەكانى خۆي خۇش بىت.. چونكە دراوسى نايىت لە پىشتە مى بوختان بەدەم دراوسىۋە بكات، نايىت بەبى پرس دەست بۇ ھەلوئىستىان بەرىت، نايىت جوانى لەنىوان دراوسىكاندا پاسەوانى سەگ و كورگ و پىشەلو دىو پاسى بكن. دەبىت دراوسىكان شەرم لە حورمەتى باوك بكن.

كە ۋاى نووسى مندالەكە، زىاتر دلنيا بووم لەوۋەي مندالەكە تىشكى گىيانى ئەو مندالەيە كە بەر لەكات ۋەستان ھات بەمىوانىم.. منداللىك كە دەلە دىۋىك باوكى ھەللوشىبوو، دەبوىست ئەومندالەيش بەرەوتارىكى راپىچىت. كەمندالەكەھات بۇلام.. گىيانى باوكى لە مشتىابوو، بە پەلەپروسكى ناى بەمن، ۋوتى: ئەمەگىيانى باوكە، دەتوانى بىدەيت بە لەقلەق تا بىيات بۇ دىرەختى زەمان؟ ۋوتم: بەلى. ۋوتى لەپاداشتى ئەۋمدا بەھەرىكەت قىر دەكەم. مىوانىت دەكەم.

گوناح بوو مندالەكە نايكى پاسەوانى بۇ راگرتىبوو، مندالەكەي خۆي لەلاى دىۋىك جىھىشتىبوو. بەلام زۆر لە من دەترسا ئەو دىۋە، بەھەرزمانىك بۇ دەوام باۋەرى نەدەكرد، وايدەزانى من ناتوانم لە بەھەلەناچوونى بىوورم. وايدەزانى من كىلم و نازانم كە ئەو دىۋەپەرستە!

ئەو دەزانىت كەمن لە ھەندەران لە لىۋوردنى خاۋانا وانە لەمندالەكانى بەھەشتەوۋە فىردەبم.. دەزانىت كە من ھەست بە بىۋولاتى دەكەم، خزمەتى دەكەم، نان دەكەم بە دەمىۋە، كەچى ئەو دەترسىت، باۋەرناكات، نازانىت كەمن لىۋوردنم ھىندەي ئاسمان بەرىنە!

كە دىتە بەردەم دەستى دەگىرت بەسنگىۋە، دۇعا تەنھا بۇ خاۋىەك دەكات كە لەمىژە بەكاكىشاندا ھەلدەگەرەيت، دۇعا بۇ مەسىچىك دەكات، سوپاسى مەسىچىك دەكات كە ناۋىرەت تەماشى بكات. كە خۆي بەر لە مىژو، ھاۋكار بوو بۇ لەخاجدانى! چونكە ھەزرىتى مەسىح ھىشتا خويىن لە جى كەلبەي قەپى دىو

لەبەرىنەكانى دەهات. پېيم فەرموو: تەنھا خۆيايەك بەس نى يە تامرۇف ھەست بەماناكان بكات. خۆاوەندەكان زۆردەبن لە مندا و ەكو گۆل دەپوین، ەكو رەنگەكان زۆرن، ەك منداڵ جوانن، لېووردون.

فەرمووم: گۆلەكان ریز لەخۆاكان دەگرن، خۆاكان ھىندەى گۆلەكان زۆرن. فەرمووم:خۆاكانى مەملەكەتى من جوانى دەپەرستن، كەرامەت گۆش دەكەن، ریز لەراوسىنەتى دەگرن. فەرمووم نەختەكان بۆيە چل وپۆپيان بەرەو ەوا دەشنىتەو تە باوەش بە خۆاكاندا بەكەن، ئەگەر بىت و ناخۆشەختانە لە ئاسمانەو ە يەكئىكان بەر بىتەو! بىوەكە زانىى منداڵەكە لای منە وھاتوو بەمىوانى من، ھەلەداوان ھات تا منداڵەكە راپېچتت..كاتىك منداڵەكەم بەدلىيايەو سپاردەو بە دىو، كات لەكات ترازابوو، چونكە منداڵەكە بۆنى بفرودى مەملەكەتى مرۇقى بىولآت و بىنالآى كرىبوو. تازە ھىچ دىويك نەيدەتوانى جورنەت بكات تەنانت بە شوختىك كەرامەتى زامدار بكات. كەس نەيدەتوانى لەوئ بەواو، بۆنى پىو بەكات.. چونكە بۆن، ەكو پاسەوانىكى گىيانى مەزن، منداڵەكەى چاوبىرى دەكرد. كەكات ەستا دراوسىكانم باسى قازەى قەلەرەشكەكانىان دەكرد، گورگ و سەگ و پشیلەو بەرازيان دەپەرست، بە كەلبە تىژەكانىان رۆزى شەش ژەم دەيانخوارو ھىشتا برسى بوون، پىم ووتن: ئايا دەزانن ئەو خۆراك و ميوەيەى كە لە رۆژىكدا تەنھا لەئەوروپادا توور دەدرت يەكاويەك بەشى ھەموو ئەفريقا دەكات؟

پىم فەرموون: ئەومرۇقى بەشى كەسىكى دىكە بخوات، ەك ئەو ەوايە قەپال لەدەست و پىي خۆى بگرىت! تىز نايىت، بەلكو بەو چاوجنۆك و برسيتەر دەبىت. نەخۆشى دەكات بەكۆستى گىيانى خۆى. ئەو ەوى زيادەخۆرى دەكات، بەشنىك ەنر لەخۆى دەكات. ەك ئەو ەوايە گاز لە ئەندامىكى لەشى خۆى بگرىت. ەك ئەو ەوايە خۆى زەھراوى بكات.. يا خۆاوەند لەخۆيدا توورە بكات!

لە شاشەى تەلەفیزیونەكەدا، بابايەك نىشانان بان برسى بوو، ھىندەى دە دىو گەورەبوو، لەبرسا خەرىكبوو دەمرد، ئەكەرچى خوارىنى ھەمووگىتتى لەبەردەمدا بوو، تواناى خوارىنى نەبوو! وركى ھىندەى وركى فىلئىكى بە چوارە ئاوس زل بوو!

دراوسىكان و پاسەوانەكانى زىندانى بەستەلەك ھەموويان گىژن، منداڵەكان فىر دەكەن خۆيان خۆش نەوئ، فىرى كارى نزیويان دەكەن.. ھەمىشە روخسارىان نر و پەست و بىزارومانووە، روخسارىكى ترساو، رووپۆشى بەرازو پشیلەوسەگ و دىوو خىو لەسەردەكەن و منداڵەكانى شارى ھەستكرىن بەكەمى تاوانباردەكەن.

تەنھايان كرىووە بە ھاورى گىيانى، ترسيان كرىووە بە ژيان.. منداڵەكانىان فىريان دەكەن بترسن لەدەباو مەكرى شەريان، منداڵ تاوانباردەكەن، نايەلن منداڵ بەويستى خۆى بدوئ و وسلآو بكاو يارى بكاو بنوئ! نايەلن منداڵ لەگەل خۆاكانى خۆياندا ھاورى بن و لەگەل لەنايكبووندا لە نازو خۆشەويستى ناياندەبن. فىرى تەنھايان دەكەن، فىرى ترسيان دەكەن، فىرى بووختان و درۆ، منداڵەكان لەدورگە وشارى ھەستكرىن بەكەمىدا جاسوسى و بوختان و درۆدەكەن.

باوان لەمنداڵەكانى خۆيان دەترسن. قوتابخانەكان وانەى گىيانى يارىدەدان و ریزو خۆشەويستى لەبەرنامەياندا نىيە. تەنانتە خۆاكانىش مەجبوو دەكەن درۆلەگەل منداڵانى خۆيان بەكەن. بۆيە قەلەرەشكەكان شادن وئاھەنگى زالبوونى دىوو جەجال دەگىرن.

ئەوكاتانەي كەكات سروسىتى بوو، بە دراوسىكانم دەگوت، ھەموجارىك كەدەتانبىنم، لىيورنم وەكو مندالىك لەباوھشە، لىيورنم وەكوساوا لەگەلتاندا دەبوت، لەگەل ھەمووتەماشايەكدا لىتان دەبورم، تەنھا لەویدا لىتان نابورم كەدەست بۆسروسىتى مندالان دەبن، كەدەست بۆ يىرى مندال دەبن، كە مندالەكانتان تەنھا بەجىدەھىلن، كە ناچارىان دەكەن لەجوانى بترسن، لەخواوند بترسن، كە كورنووش بۆ لە خۇيان بچوكتەر بەرن، ئەي نازانن كە خوودى خواوند خۇي لەمندال بچوكترو ناسكترو شەرمترو كەم فامترە؟

چۆن زات دەكەن كە مندال بگەن بەئوژمن وچاسوس بەسەرباوانەو، ئىئوھ نافامن كە مندال بە چەپۆكى داك خانەكانى بىرولەشى ورياو چاپووك دەبنەو، نازانن كە مندال گەر باوانى لەدەست چوو، خواكان زىزو ژيان سارو خۇشيبەكانى دەمرن؟ نازانن چۆن لەناوگىژاوى ونبووندا بەبى بال بفرن، مندالەكانتان بەتەنھا جىمەھىلن، چونكە بەوھ خواكان لەواندا تاكو تەنھا دەبن، ئىئوھ تاكو ئىستا تەنھا خوايەك دەناسن، نافامن كە خواكان زۆرن؟

دراوسىكانم نازانن لىيورن چىبە، نازانن باوھرو پەرستن چىبە، كە لەباسى بەرازوسەگ و پشیلە تىپەرىن، ھەمووشىك تىكەل دەكەن، خۇشيان نازانن باسى چى دەكەن! پىئان دەلئىم: زانستىك كە ئىئوھ مامۇستاي نىن، مامۇستاي پەسەنى خۇي بۆ بەپىنن.

پىئان دەلئىم: بۆچى ئەھرىمەن دەنئىرن تا نىزى لەفرىشتە بكات؟ بۆسوود لەچاوكى زانستەكە نايىنن؟ لەبورگەي ھەستكرن بەكەمىدا دراوسىكانم تازە بەتازە دەيانەوئىت زانستى ھەستكرن بەكەمى فىرە من بگەن! منىش ھەرسەر دلەقنىم و دەلئىم بىيورن وانىبە، من فىرى نابى خۇ بە كەمزانى نابم، بۆبە نامەوئىت ھىچتان لئوھ فىرەم، زۆر بەراستىمە من پئوئىستەم بەوفىر بوونە نىبە كە لەشان و شەوكەتم كەم دەكاتەوھ! ولاتىك كەوابزانئىت مرؤقى سەررەش نەزانە، من باوھرم بە ئاكارو فەلسەفەيان نىبە، بئوھكانى ولاتى بەفر مرؤقى رەشپىست بە نەزان و بىرسى دەزانن، مرؤقى سەر رەش بە ئوژمن سەير دەكەن، گوايا نازىبەت دوا نابى فەلسەفەي سەردەمە، دراوسىكانم نازانن بۆ مندال پىئىكەنن! بۆنى جەھەنەم و قەبرو بۆنى ماسىي بۆگەن و بۆنى خەونى دىوو نەخۇشيان لىدئىت، بەزۆر دەيانەوئىت، خوا لەناسمان ناگرن و لىي پىرسنەوھ، دەيانەوئىت خوا بىبەستەوھ و كۆت بگەنە دەست وپىي، سوارىين، ھەتكى بگەن! دراوسىي مەملەكەتى ھەستكرن بەكەمى دەتوانن بە چاويلكەيەكى رەشەوھ بچن بەمىوانى يەكتر، بىئەوھى ھەست بەگىانى يەكترى بگەن، يەكترى دەترسىنن، شكات لەيەكترى دەكەن، لەباتى ئەوھى باسى ژيان و خۇشى و ھونەرو سەماو جوانى و باسى خواكان بگەن، نادەنىش بەسەگ و بەرازو پشیلە دەلئىن كۆرپەم، كەچى شەرم ناكەن ناوئىرن تەماشاي مندالىك بگەن، تاوھكو خواكان وەكو ئەوان بىينن.

مندالەكانىان دەدەنە دەست ناشى و بەدەرزى و دەرمان حۆليان دەكەن، تاوانباريان دەكەن بەوھى كە بزىوانە گىانى ماددەو خواكان و يارىبەكانىان دەبىينن، مندالەكانى ولاتى ھەستكرن بەكەمى دەتوانن بەسەرشان وبالى درەختى زەماندا ھەلگەرىن و دەتوانن غەيب بىينن، پئوئىستيان بەھاودەمى وھاوھەستى و ھاودەرىبە؛ نەك دەرمانى وركەر، نەك لىپرسىنەوھى ئوژمانەو رىگە ونگەر.

بەدراوسىكانم دەلئىم چۆن دەتوانن باسى خوا بۆمن بگەن، كاتىك گومان لە كەرامەتى مندال دەكەن؟ ئەوان مندالىي خۇيان لەبىركردوھ، نادەنىش و بەھەلە لەبرى مندالىي خۇيان باسى مندالىي ئەوانى ترەدەكەن، ھىشتا فىرەبوون كە سروسىتەكان لەيەك ناچن، وەكاتىك كەدەست بۆ سروسىتى مندال دەبن، بئوھكان توورە دەبن.

توورە دەبن زۆر بەساردی، جۆرە توورە بونیکى تال و بوغزای و سامناک توورە دەبن، خۇیان پردەکن لەزەر، خۇیان ناشیرین دەکن، قیزلە جوانی دەکنەو، بە قیزووە گەردەکانی جوانی لەخۇیان دەتەکیکن. دروستیەکم هەبوو مامۆستای لیخۆشبوون بوو، کەچی خۆی ئەلفوییی لیخۆشبوونی نەدەزانی، پریوولە کینەوتۆلە. منالەکانمی دەبوغزاند، منالی نەدەواند، دەمی دەخستە ناودەمی سەگەکەیهو، هەناوی سەگەکەشی دەتوقاند، ئافەرەتە دیویەرسەکان لەباخجەى مندا لان نەیاندههتشت مندا لەکان فیزی تەماشاکردن بن، بەتەماشای دیو سەیری مندا لەکانیان دەکرد.

شەویکیان لەخەوما بەر لەوێ کات بوو سستیت، لە خەوندا بوووم بە حەزەرتی مەسیح، کەسم نەبوو، هەر دوانزە دروستیکانی ژیانی راستیم، کەلەبورگەى هەست کردن بەکەمیدا؛ کە لەگەڵمدا وەکوو هاسوس دەژیان، داوەتی دواھەمین نانخوارن بوون، وەکوو حەزەرتی مەسیح دلم بەنەزاننیا دەسووتا، لەنیواندا لەھەموویان نازیزتر ماریای ماگدالینابوو، تەلەفۆنیکی مۆبایلی لەدەست بوو، یەکە یەکەى وتەکانمی تەجیل دەکرد و زوزوو راپۆرتی دەنارد بۆ نیوھەکان، زوزوو دەھات بەکامیترایەک بەبێ ئەوێ پرسخواری لەمن بکات وینەى دەگرتم! منیش بەخووی راستی و ھەمیشەبیم دابی سەرمیزم بەرێو دەبرد، لەسەر میز نانیشتبووم و گشت ئەوان میوانی من بوون، میزەکە لەخەوندا بەسەرچەفتکی رەش رازاوە بوو، لەبەر دەمی ھەریەکە لە دروستیکاندا چەپکی گولی رەنگین لەگۆزەیهکدا دانرابوو، لەگەڵ دەفریکی پرتەقالیی خالی!

حەوت لەوان ئافەرەت و پینج لەوان پیاو بوون، بەمنەوێ ژمارەیان سیانزەو بیمن دوانزەبوون.. دوانزە کەس، نا دوانزە دیو، چونکە گشتیان بەرووکەش شوینەواری مرۆفیان تیاا مابوو! ئەوان دیویان دەپەرست، بەتەمەنترییان خێو بوو! لەنیواندا لەھەموویان بەتەمەنتر خێویکی کەتەى بەدگومان بوو، کە لەگشتیان بیئاوەرتر بوو! خەلکی دەرگەکە بە قەمبور بانگیان دەکرد، چونکە ئەو کەرامەتی خۆی نەدەى! گشتیان چاوەروانی نابەزینی خوارینى ئاسمانی بوون، برسێیان بوو، چاویان تەنھا میزەکە و دەفرەکەى بەردەمیان دەى! کەسیان منیان نەدەى.. بەویستی خۇیان منیان دەى.. پاسەوانم بوون لە زیندانەکانی بەستەلەکاندا.. گوناح بوون نەیان دەزانی کە ئەوان کەسانیکن ھەرگیز لە بیینی من دلنیا نابن، بەلام من بەپێی توانا بەزەیی و بەخشندەبیم نیشان نابوون، خوارینى ئاسمانیشم دەرخوارد نابوون، گویم لەغەمەکانیشیان دەگرت، ئەوان تەنھا غەمیان لەبوون بەدیو دەرخوارد، کەچی زیاتر سوور دەبوون لەوێ دیوھەکان بپەرستن، چونکە ترس پەرست و درۆ پەرست بوون. نازانم بۆ میللەتیکن نەخۆشییەکانی خۇیان، درۆکانی خۇیان دەپەرستن! تیناگەم یۆ؟

من تەماشام نەدەکردن، چونکە دواھەمین نان خوارین بوو! دەستم کرد بەسینەى خۇمدا، دلێ خۇم دەرھیناو خۇیناوی دلم گۆشییە ناو پینکیکی سەحرییەو کە لەئاسمانەو بەبەزى! دەفریکی تەنەفین و کۆژەکەى.. گشتیان ئەوھیان بەچاوانی خۇیان بینی! بەلام بەبیئاوەرێ، بەمتی و نابیین خۇیان نیشان دەدا! کاتیک کە دوا دلۆپی خۇینی دلێ خۇم گۆشییە ناو پینکەو، ئەوێ لەدلم مایەو پارچە گۆشتیکى سپی بوو.. وەک پارچە نانیکى رەق بەدەستەو دیار بوو! قەموور بەتەماشای بوغزەو، بە قیزووە سەیری دەکردم و نازەزایی نیشانی دروستیکانم دەدا، ئەوان دوانزە کەس بوون بەمنەوێ سیانزە. کە ھەم لەخەو ھەم لەراستیدا دروستیم بوون، دەمناسین، حەوتیان ئافەرەت پینجیان پیاو بوون. شەشەم من بووم! لەخەوئەکەمدا من ھەم ئافەرەت بووم ھەم پیاو بووم! بۆیە دەتوانم بلیم پینکەو ھەشتمان ئافەرەت و حەوتمان پیاو بووین!

که نانه کهم بهش کرد بهسریاندا، قه موور بهرله له تکرندی نانه کهمی دستم به مووره بوغز هیماي
 به ناما ده بووان نابوو که چیبیدی نانی دهستی من نه خۆن.
 من لوقمه ی خۆم خسته سه زاور قومیک شه رابی خوینی دلّم به داویدا نۆشی وینک و نانه کهم نا
 به دانیشتووی دهستی چه پیم، نان وینکه شه رابه که وه کوخوی پاش سورخواردن گه رایه وه ژیر دستم،
 کهسیان نمه کی دوایین نانی لهش و خوینی گهشی دلی منیان نه کرد! من هیشتا تهماشای هیچیانم
 نه کردبوو! پاشان سه رم هه لبری و پرووم کرده ئاسمان، فه رموم: سوپاس بۆ ته نهاییم، بهرله میژوو یه کی
 دیرین، ته نها دیویک دوژمنم بوو، کهچی لهم چاخه نوینیه دا هه موو دیوپه رسته کان دوژمنیم ده کهن! من له
 ئیوه نیم، من به جیتان ده هیلم، جا هه رچییه کتان له دهست دیت، ته خسیری مه کهن.
 خاوه ن دیوه کان بۆراندی و ووتی: پیویسته له سه رت وهک ئیمه بیت، فه رمایشتی خۆزگه و نیازه کانمان
 بیت، ئیمه ریگه به کهس نادهین، خۆی له ئیمه به پیروژتر سه یر بکات! چۆن تۆبتوانیت خواردن
 ده ر خواردی ئیمه بدهیت، تۆکنیت؟ تۆ له ئیمه که متریت!
 له وه لامدا فه رموم: کاتیک که من داوه تی ئیوه م کردبوو، ئیوه نیازی داوه تی منتان نه بوو.. من هه رگیز
 له ئیوه نیم، چونکه ئیوه که رامه تی خۆتان نانرخینن، ئیوه بایین و ته نها خۆتان ده بینن.. ئیوه ده بیت
 فیزی دابی سه رمیزبن، ده بیت فیزبن که دوژمن له سه ر خاوه ن له که لتان دانانیشیت! داوه تتان ناکات، هه مان
 لیتان ناترسیت، به لام من له گه ل ئیوه دام هیشتا، چونکه من ریزله که رامه تی دیویش ده گرم، به لام من ریز
 له کینه و بوغزو گومان و دوو لیتان ناگرم. من نازانم بۆچی ئیوه ها توونه ته سه رمیزی من و دژایه تیم
 ده کهن! من تا له سه ر ئه م میزه بم له که لتان، خۆم و ئیوه ش به میوان ده زانم. به لام ده بوو نه چن به میوانی
 که سیک که ناتانه ویت.

که وهام فه رموو تیم به ریوون، له هه موویان نازیزتر له گشتیان به نکارتر شالاوی بۆ ده هینام، پارچه
 پارچه یان کردم، بینیم گیانم له ده ره وه ی له شما تهماشای کینه دۆزی شیتانه ی ئه وانی ده کرد، بینیم
 پارچه کانی له شی منیان ده ر خواردی سه که کان و پشیله کانیان ده دا! نه وانیش مانیان له خواردن
 ده گرت! که رامه تیان هه لو یستی ئه وانی په سه ند نه ده کرد. قه له ره شکه کان قاغه قاغیان بوو.. ده یانقیژاند:
 شه رم له که رامه تی نوح بکه ن.
 کاتیک ئه و خه ونه م بینی زۆر به زه ییم به دیوپه رسته کاندا ها ته وه، هه ستمکرد گه ر ژیان وه ها بروات، به م
 زواوه مرؤف به یه کجاره کی که رامه تی له ده ست ده دات.
 به دراوسیکانم ده فه رموم: وه رنه مالم، فه رموون، من له مالی خۆمدا به دلپاکی و به بی خه وشی ده ژیم،
 به خیره اتنتان ده کهم، نه وه ی دلی پا که ها ورئ و که س و گیانی منه.. نه وه ی دلی پیسه با نه زیتی خۆی
 نه دات، چونکه پیسی له مالی مندا بوونی نییه. من هه میشه ده رگام له سه ر پشته بۆ مرؤفی راستکۆ!
 راستکۆ خۆشه ویستی خوایه. له و کاته وه ی له بیرم دیت، به بی هۆ له ژیانمدا دلی که سم نه یه شان دووه.. به لام
 ده توانم بلیم نقرچم له گووپ و گو یچکه ولا رانی دیوه کان کرتووه.. نه وانم بوغزان دووه.. لیخۆشبوونیشم
 هه میشه له جیگه ی خۆیدا بووه.. لیوو ردم هینده ی گه ردونیک مه زنه.
 من بابایه کی لیوو ر دووم.. به تابه تی له گه ل دراوسیندا. هه رگیز هه زم نه کردووه هیچ گیان له به ریک لیم زوویر
 بیت، یان خاوه نه خواسته لیم بتوریت.. به لام زۆر که س ناچار یان کردووم لیتان بتوریم. له گه ل دراوسیندا
 زۆر زیاتر دلّم ده رنجیت گه ر یه کینکیان لیم زیز بیت، چونکه دراوسی نه جری گرانه.. پیاو ده بیت دلی
 دراوسی راگریت.. هاوړییان بیت.. تیکه لیان بیت، خۆشه ویست و هاوگیانیان بیت. جوان نییه دراوسی

دلایان له یه کتری برهنجیت. ناییت به عز بکن و پرو له یه کتری وهرگیرن. ناییت رقه به رایه تیی یه کتری بکن. ناییت بته کانی یه کتری بزن و بیانشکینن. ناییت یه کتری تاوانبار بکن به بوختانی ناچور. دروسی ده بیت ریز بخاته ناو هر مامه له یه که وه. خوشه ویستی بکات به نامانج. نرخی دروسیته تی بخه نه بهر په رستاری، چونکه نه گهر ریزو خوشه ویستی له نیو مال و دروسیته نه ما، په رستاری مانای چی؟ که په رستاریش مانای نه ما، خواش ون ده بیت، یان نه و یان تو خوت پشت ده که یته جوانییه کان و په رستارگان. چونکه خواکان بهری خوشه ویستین. خوشه ویستی، خواکان له دهر وونماندا زیندوو راده گریت. چونکه خواو خواکان زاده ی خوشه ویستی و ریزن.

نیستا ناشکرا بوو بوتان؟ تیده گیت که خواکان له چی به هر یه کی گیانی دروست بوون؟.. تیده گیت که من یه که م که سم ده تونم به ناشکرا پیتان بلیم زاده گای خوا ده که ویته کوپوه؟ یان من خوا وندمه کان و شوینگه یانم بوزیوه ته وه؟ چونکه خواکان خه لکی مه له که تی خوشه ویستین، له خوشه ویستی زاون وله ویش ده ژین، ماون و به رده و امیش باوهر یان به خوشه ویستییه. خوشه ویستی ده کن، له گه ل هر شتیکندا گیانیان بخاته گهر به سوودی خیزمه ندی. خوشه ویستیش گه ر دوونیکه له خه نده کانمان دروست ده بن. **فیر بن.. خه نده کانمان پاکژ نیشانی دروسیگانمان بدن. چونکه خه نده کانمان زاده گای خواکانن.. نه وان له خه نده کانمان ده ژین و له ویشنا ده ژین!**

به لی خواکان له گه ل دروسیگانماندا ده ژین له گه ر دوونی خه نده، چونکه سروشتی دروسیته تی وه کو په یوه ندی خوشه ویستی وایه له نیوان خواکاندا. چونکه سروشتی دروسی وه کو سروشتی خوایه. بویه من زور دلم ده یه شیت گهر دروسیته کم دلی لیم برهنجیت. ماوه یه که له موه بهر نافرته تکی سیجر بازی مه کربازو جوان وناسکی دروسیتم، هر له خویوه دلی خوی له من رهنجانن. له سه ر نه وه ی تکام لینکرد دلی پاکژ بکاته وه له ترس و خه وش و گومان. نه و بهر په رچی نامه وه، نوژمنانه دژم وه لای نایه وه! گه رچی من هه له ش نه بووم، سی جار ناوای لیبوردم له و کرد. به لام نه و بوغزی کرد، کینه کانی بهر یا کرد. رقی نیشانی من نا.. هیچ شوینه واری لیبوردم له ونا به دی نه کرد! سینجار ناوای لیبوردم له و کرد، پاشان داوهمیم کرد، که چی نه و هیتشتا نه یوانی بیوریت. تووړه بوو لیم لیبوردمی مرد!

به لامه وه سه بر بوو، چونکه نه و سه گ په رست بوو، دیو په رست بوو، جوانی هه ستیاری منی نه ده بیینی.. بوم دهر کهوت که هوت ساله به و بوغزه وه سه بری من ده کات، من هینده لیبوردم بووم، توانیم هوت ساله هه موو رژیکی له و بیورم، چونکه من زور زوو ده زمانی که لیبوردمی زور بچوک و ته سکه.. نه وه دواهمین ویه که م کینشه ی نیوانمان بوو.. نه و جار ه که نه یوانی لیم بیوریت. به لامه وه سه بر بوو که ریزی هوت سال دروسیته تی خسته لاهو و بریاری نا توران بکات به مبه به ست.. من زور جوانییم دهره ق به و کربوو، گولم بؤ ده کری، به جوانییدا هه لم دنا، بونم پیوه ده کرد، ده چووم به میوانی، له ناهه نگی له نایکبووندا دیاریم پیشکه شی ده کرد، هر چییه که به من کراییت، بؤ نه و دروسیکانی تریشم ده کرد.. که چی نه و هیچی بؤ من نه کرد.. سه ره رای نه مه ی که من له سه ر گشت نه وانه وه، ریزیکی تاییه تم له و ده گرت، ریزی نافرته تیک.

ته نانه ت که سه گیشی کری و بریاری نا له گه ل سه گدا بژی، پیروزیایی نه وه شم لیکرد.. بووم به هاوری سه گه که شی.. که چی نه و نیشانم ده دات که ناتوانیت لیم بیوریت، دهره ق هه له یه کی نه کراو.. دهره ق ته نها حاله تی تووړه بوونیک. لیم خوش نه بوو له وای سینجار ناوای لیبوردمی کردنیش.

ئىۋارەيەكياڭ ويستم پىياسەيەك بەتەنھا بىكەم، چووم بۇ دارستانەكەي ئەۋبەرەۋەي زىندانەكەم.. لەنيۋەي رىڭنا بەرئىكەۋت ھەمان ئافرىتى دراوسىم بىنى بەرەۋ رووم دەھات.. خۇي وسەگەكەي.. سەگە زۇر زانە بىچكۈلەكەي. لەتۈولە رىي دارستانەكەنا بەرەۋ رووم دەھات. ھەردووكياڭ بەرەۋ لاي من دەھاتن.. ھەلبەتتە سەگەكە لەمن زورر نەبوو، ئەو ھىشتا ھاورىم بوو.. بۇيە بەر لەۋەي بەلای يەكتىرىدا راست وچەپ تىيەپىن.. سەگەكەي بەر لەمن سلاۋى كرەو ھاتە لام و بۇنى پىئوۋە كرەم.

مىنىش بۇي چوومە سجوود.. بەفرسەتم زانى چەند تەعلیقنى گلەيى خۇمانە بەدەم يارى كرەن لەگەل سەگەكە بگرەمە ئەو، بەجۇرىك كە ئەو گويى لى بىت.. بۇيە بەزمانىكى فسى مندالانە بەسەگەكەم ووت: ھاي ھاورى؟ ئەۋچى دەكەيت؟ ھاتوويت بۇ گەران؟ نا؟ باسە باسە گيان! دەزانم.. دەزانم گولەگيان تۇ سەگىكى خانو مانىت ومن ت خۇس دەۋىت! دەزانم تۇ لەكەس زىز ناىت، لەكەسىش توورەناىت، نەرەۋەلا دەزانم! كەچى تۇيان لەخۇيان خۇستەر دەۋىت! نا، دەزانم ئەۋان تەنھا خۇيان خۇس ناۋىت! ئەۋەي كەخۇي خۇس ناۋىت، لەكەس نابوورىت!

بەسەگەكەم ووت: ئەۋەي لىئورنى نەيىت، نىۋە ومرۇف نىيە.. چونكە مرۇف لىئورنى زىندەۋەرە.. ئەگەر لىئورنى نەبوايە، زىندەۋەرەكان قىر دەبوون، چونكە مرۇف مەزەنە لە لىئورنىدا، لىئورنى سروسىتى مرۇقى مەزەنە.

ئەو پەتكى مى سەگەكەي رادەكىشا، مىنىش بۇ سەگەكە دەۋام.. ووتم: با خانەكەت گويى لىيىت، لىنەبورنى نەخۇشسىيەكە مرۇف قەلەۋ دەكات.. مرۇف پىر دەكات.. مرۇف دەكوژىت. لىنەبورنى نەخۇشسىيەكى موزمىنە.. ناخۇش بەناو گياندا بلاۋ دەيىتەۋە، لەئەنجامدا مرۇف گۆت دەيىت، دەشېت دووچارى شەلەل يان ئىسكەگىرى بىت، چونكە خانەكانى لەشى لە ويستە گيانىيەكان نابوورن، چونكە ھەست و بىر فېرى لە يەكتىرى بورنى نەبوون.

لىنەبورنى لە لەشەۋە دەكات بە بىرو بە گيان.. سروسىتى مرۇف تىك دەۋا ھارى دەكات. بىئەفای دەكات، ناشىرىنى دەكات، زوو پىرى دەكات. با خاۋەنەكەت گويى لىيىت، چونكە ئەو ھىشتا وانەكانى مى نەخۇيىندوۋە.. ئەو لەزانستى لىئورنى مندا نەھاتتە سەر رى، ئەو ھىچ دەربارەي من نازانىت.. مرۇقىك كە لىئورنى نەبوو، ھىچ نازانىت.

ووتم: بەخاۋەنەكەت بلى، دەيىت سىچار داۋاي لىئورنىم لى بكات، يان ھەقى خۇيم لىيىتەۋە، پاش ئەۋەي كە لىم دەبوورىت، دەتوانىت ھەمان شتم بەرامبەر بىكاتەۋە. ووتم: بەي باي! رۇيىشتن، ئەۋجا مىنىش رۇيىشتم..

كە ئەۋان رۇيىشتن شەمال قولى كرە قۇلم، بە چپە بەشەمالم فەرموو: دەتوانىت گەر ئەرك نەيىت بىچىت بە دراوسىكەم بلىت كە : لىئورنى سۆزى خاۋىە.. لىئورنى نىشانەي ژيانەۋەي خۇشەۋىستىيە.

شەمال دەمى پان كرەۋە و ۋەك كىژۆلەيەكى ھەرزەكارى زۇرزان فەرموو: ۋەلا من شتى وا نالىم لەرووم نايە! ئەي خۆت بۇچى ناچىت پىي بلىت؟

مىنىش فەرموو: من سەبچارم پى گوتتوۋە، بەلام ئەو باۋەر بەمن ناكات، ھەرۋەھا ئەو كوئىرەۋ نامىيىت كەرەۋ نامىيىتت. شەمال فەرموو: بەراستە؟ ئەي ئەۋە نىيە دەروات و دەيىتت و دەشېسىتت؟

شەمال ۋروو گىژ بوو، بۇنى دووكەلى جگەرەي شارىكى لىدەھات، چلكنىش بوو خوا پىم نەكرىت. گىژ گىژ پىشتى كرە من ويەكتىرىمان جىھىشت.. بەتارىكى گەرەمەۋە بۇ مال، دلم خۇش نەبوو بە بىنىنى دراوسىيەكى لىنەبردوۋ. دراوسىيى دووركەي ھەستكرىن بەكەمى. ئىۋارەيەكياڭ ھەزرەتى نوح.. واتە مرۇقى بىۋالات و بىنالو و بىناو، يان خوۋى مى پەنابەر.. زۇر بىتاقەت بووم، بىرى ھاۋدەم ھاۋسەرۋ

دوستیکم دکرده. ههستم بهتهنهاییهکی کوشنده دکرده، حهزم دکرده هاوپرئیهک، هاوسهریکم ههیت لهگه لیدا بدویم، کهسیک گویم بۆ شل بکات.. حهزم دکرده هاوسهرهکه م قینی لیم نه بیت کاتیک که باسی کهرامهتی خومی بۆ دهکهم! ههستم به بیزاری دکرده.. پاییز بوو، به دیویکی چلکن ویوگنم فرموو: دهتوانیت ریکم بهدیت کهمیک لهناو سروشتی پاییزهنا بگه ریم؟ زۆر تامه زرۆی گه رانم بهناو سروشتنا له پاییزنا! دیوهکه بیشرمانه بۆراندی: جا بۆ کوئی دهچیت بهم ئیواره تاریکه، بارانیش دهباریت. له وهلامدا فرمووم: من پیوستم به بینینی گه لاکان و درهختیکه، پیوستم به ههناسهیهکی پاکه له وهرزی پاییزنا، چونکه من لههروونی ئیوهنا سهرامه.

ووتی: فرموو برۆ، بهلام زوو بگه ریرهوه.

ئیوارهیهکی تاریک بوو، لهبیرم بیت.. ناسمان شهزمهزار وتاریک بوو.. ئیوارهیهکی وهرزی پاییزه باران بوو.. به مشه ههناسه تووندهکانم خۆم بهرهو ناو دارستانهکه کیشکرد.. رۆییم ههتا گهیشتم به حهزرتی درهختی بیی. سلۆم له درهختی بیی کرد. نهویش چند گه لایهکی لهلهشی نهرمی، لهشی نهرمی شتوهی پهری لهقلهق ههلوهرانده بهریم! فرمووی: تنهنا گه لاک شک دههه حهزرتی نوح، درهختی زهمان، نهگه کاغزی سیگارت پینه چند گه لایهک بهارهویبکه به جگه ره و بیکیشه، با گلهی وغهمهکانم بینه دهرووتنهوه و غمهکانم کهمیک له تنهایی دربازت بکات.

له دلهوه سووپاسیم کرد و گه لاکانم ماچ کرد، و پاشان ووردم کردن و وهک جگه ره پیچامنهوه.. ئینجا باوهشم کرد به ناوقه دی درهختی نازدارنا.. تیر نهوم هه لگوشی، بۆنم پیوهکرد، گویم له سکالاکانی دهگرت، کومه لیک نهفسانهی گهشتیارهکان و کومه لیک ناستانی پیوارهکانی بۆ گتیرامهوه.. درهختهکه زۆر جوان و نازارو خۆش پروو بوو، ههستم دکرده خۆشی دهویم و شهرم لیدهکات.

چند فرموودهیهکی به تهوسهوه تیگرتم، بهلام بوام نهبوو، کاتم نهبوو زیاتر بمینمهوه.. ناوکی

درهختهکه ماچ کرد و گه رامهوه زیندانه سامناکه ساردهکه!

له بهر دهراگی زیندان، پاسهوانی گومرگ لهگه ل کومه لیک نزو چهتهی دیوشکلدا چاوه ریم بوون، قینیکی ساری خستبووه سهه دهمووچاوی.. هاته سهه ریکم و نهیهشت بچمه ژوردهوه. بۆراندی بهسه رما: له کوئی بوویت بهم سه رمايه؟

فرمووم: له پیاسهیهک، بۆ مژینی کهمیک ههواي نازاد.

به دهچاو تهماشای دکریم.. وای دهزانی من لئی دترسم.. وای زانی دهتوانیت حوکم بهسه رنا فهرز بکات.. بهر له وهی مۆره بکات، خندهیهکم نیشان دا.. بهوم فرموو: ئافرهتیک زۆر جوانم بیني له ناو دارستانهکه باسی کهرامهتی تۆی بۆ دکریم.. دهیگوت گوايه تۆ زۆر گومراو بینکهرامهت و دیو په رست و خووود په رستی!

به مۆره نیشاندهوه ووتی: ناوی چی بوو؟ فرمووم: شاژنی درهختی بیی.. پرهمیهکی کردوو، به بایی بوون وگومانهوه سهیریکی کریم.. ووتی جگه ره دهکیشیت؟

فرمووم نهخیر.. خانم بیی چند گه لایهکی به دیاری پیدام و جگه رهیهکم لهگه ل غمهکانیدا کیشا.

به سهه رسوورمانهوه بهر پیوه بهری گومرگ ووتی: شتیکی سهیره.. کهی لای دکتوره کهت بوویت؟ فرمووم: دکتوره کهم هیشتا فیری ناسینی کهرامهتی خۆی نهبووه.. چۆن دهتوانیت یاریدهی کهرامهتی من بدات..

ئیه نهخۆشن، پرن لهگومان، جوانی نابین، کوپرن.

به یانی پۆزی نوایی تهقریری لیدام.. له راپۆرته کهیدا نووسیوی: لهگه ل درهختدا قسه دهکات!

دېويك هات پرسىي: وايه دەلّين دەتوانيت له گەل درمخته كاندا بدوييت؟ فەرمووم: من كەرامەتم هەيه..
ئەگەر لەكەرامەتى من تىناگەيت، هەلەيت.. ئەگەر لەكەلتوورى گيانىي من تىناگەيت، نەخۆشيت، ئەگەر لەمن
دەترسيت واتە دوژمنىكى لەناوبەرى پيرۆزىيەكانى خۆتيت. لەخۆت بيووره خانم، كاكە، كاك ديو.
ميروولەيهەك هاتە زمان.. بە ئاوازي بولبوليک خويندى: ئەوەي گومان لە جوانى دەكات.. گوناح بەرامبەر بە
خۆى دەكات.. جوانى هەستىگە مرؤف هەميشە لاو گۆش دەكات. ئەوەي بزانييت جوان بژى، ئەمەنى
بارتەقا دەكات.

ميروولەيهەكى تر فەرمووى: درمخته كان وينەي رڤيوارەكان لەسەر گەلاكان و لە ناو تەنى خۆياندا نەخش
دەكەن.. ئەوانيش مرؤفيان خۆش دەويت و لە ديۆمەكان دەترسن. چونكە دەزانن كە ديو تەر دەرەشينييت!

تاپكۆي لىكەن

تەق، تەق.. دەنگى نەينىي گەردوونى لەقلەقە.. تەقەي بالى حەقە.. لەدەرەوھى زانستى زماندا.. پىتەكانى تەقەق.. سىڭگان.. سىڭگان.. ئەم پىتەنە حەق : داد ياسا ناھىنەرن مافەكان دەناسن.. لە بوونەپەردا ئازادو ئاسوودە دەفەرن، كۆچ دەكەن، پەيامى بالئەدەكان، باكان، گىيانە بەناھەق كوژراوھەكان دەگەينەن بە گەردوونى مندا.

ئەو پىتەنە دەنگيان ھەيە؛ باكانىش دەناسن.. دەزانن باكان نەينىيەكى گەلىك مەزنىان پىيە، با سروشتى گەلىك رەقە، باكان ئەگەر يەك بگرن : يان مان لە سروشتى خۆيان بگرن ، ئەوا كۆي گىيانەبەران و ھەموو بالئەدەكان دەمرن، باكان دەتوانن مرۆفەكان و سەرۆت و سامانىان تەفروتوونا بگەن، چونكە لە توخى جىنۇكەن، دەتوانن زەمىن ومانگ و خۆرو ھەسارەكان ھەللوشتن، دەتوانن لە ھەناسەيەكنا پەنابەرنە بەتارىكى. كاتىك كەكات وەستا لەقلەق لە دەرختى زەماندا خەونى بە ھاتنەوھى پىرشالىارەوھ دەدى.. لەخەويدا سەرى بەسەر قورئان و ئىنجىل و تەوراتا نانەواندبوو.. وەك بوونا چۆن بەندەكانى ھەموو ئايىنەكانى لەخەويدا دەدى.. لەخەونىدا وەك سەماكەرىكى فلامىنكۆي ئىسپانى چەقەنەي بەدەنووك دەتەقاند.. لەزكرى سەمادا سەرى دۇعاى دەسورماند.. دەيوست دۇعا لەتورپەي خۆش يىت! دەيوست دۇعا لەدەرروونى مندا پشوو بەت وبنووت. لەقلەق لەخەويدا دەترسا رادچەنى، دەگرىا.. ئافەرەتە سەماكەرەكەي دەينى.. ئافەرەتە ئاگرىنە چاومەستەكە.. ھەردوودەستى لەخەوانا واز بوو.. وەكو سەرى دوولەقلەق تەقەتەقىان بوو.. دەفەرى لەخەوانا دەستى، لەشى، وەكوو دووحاجىلەقلەق تىكەلو پىكەل دەكرد.. ختوكەي تەماشاكانى خواوھندى ئاگرىان دەدا.. يەكەم جاربوولەقلەق خەو بە سەماي فلامىنكۆوھ بىينى وراچەنىت. كە لەقلەق لەخەويا دەترسا.. دۇعا ھەلئەستا.. وەكو ئەو ئافەرەتەي رۇنى رشتە بەرپىئى مەسىح.. بەھەمان رۇنى نىركز، يەكە يەكەي شاپەرپووبالى لەقلەق و پشت و پىيى جوان دەشلىت.. دەست دەھىنىت بەسەردا پىيى دەلىت.. لەچى دەترسىت گىيانەكەم؟

لەقلەق فەرمووي: لەپىس بوونى كەرامەتى خەلكى دەترسم.. دەترسم ژيان راوھستىت.. بمرىت. دۇعا فەرمووي: كات وەستاوھ : ژيان وەستاوھ.. من لەوھستانى كاتا بالەكانى تۆ دەشلىم! بۇ نازانى كە ژيان كەرامەتى خۇي ھەيە؟ ژيان دەتوانىت پىچەوانەيش بىينەوھ.. دەشلىت حەزرتى نوح دووبارە بگەرىتەوھ، نەك نۆسەدو پەنجا، بەلكوھەزارسالى ترىش بدووت.. ھەندىك لە بىناوھەران نايىستن.. تەنانەت ئەگەر لافاويش ھەستى نايىينن.

ئەي نايىنى چۆن حەزرتى ئىبراھىم دەسوئىنن؟ ئەو بەر لە مېژوو بەخەلكى فەرموو: بت مەپەرستن! حەزرتى لوط كەبراى ئىبراھىم بوو فەرمووي:كارى ناشىرىن و نىربازى و سوحاق مەكەن. ئەي نايىنى لەناوئى مرۆقى ئاوارەدا ژنەكەي لوط بىرى كىچ وكەم باوھەر؟ ئەي نازانىت بىناوھەر عەزابى بەسەرا دەرژىت؟ لەقلەق فەرمووي: مرۆف سەرى لىشىئاوھ، دەترسم تەونەكانى جالجالۆكە بىسىن، دەترسم ئاسمانەكان بەپىن، دەترسم لى پىفەمبەرەكان بشكىن، تەونەكانى جالجالۆكە تىك بئالين.. چونكە مرۆف سروشتى خۇي وون كرىدوھ، مرۆف دەر بەستى ئاھورامازناي يەكتا نىيە.. مرۆف بەرگەي زۆربوونى خواناگرن.

دۇعا فەرمووي: كاتىك كەكات رادەوھستىت.. خواوھند لە تەنھايى مان دەگرىت، پرۆژەي زۆربوون نادەنىت.. نادەبەزىتە ناو ناوھەرۆكى ژيانەوھ و بەحورمەتى خۇي مرۆفەكان پرىدەكات لەنوورى خۇي، خۇي

له ئېمەدا زۆر دەكات. تەنھايى سىروشتى خىواي بىزار كىردووه. تەنھايى پەرۋابالەكانى تۆي لەقلەقى پەش ھەلگەراندووه. گەردو تۆزى خىوا بىتو زۆردەيىت. غەم مەخۇ لەقلەق نوورى خىوا لەسرۆشى پىرشالىيارنا بەرتۆش دەكەويت.

كات بۇيە دەوەستىت. تاھەمووبووهكان پراوەستن ويىرلە كەرامەتى خىواكان بىكەنەوہ. تاخاكان زىندو بىكەنەوہ. خىواكانى خىر. چونكە مرۆف پىگەي بەخۇي نا دلى خواوہند برەنجىنىت بەشەپرى ئەھرىمەنەكان، بىوہكان. مرۆف پىگەيان بە ئەھرىمەنەكان نا زۆربىن، كەچى خىوايان تەنھا لەبىر كرد. خىوايان نابراند. رەنجاند. خىوايان تۇقاند. خىوايان كرد بەبوونەوہرىكى وەك خىوايان. بىئەوہى بزانن كەخىوا خاوەنى ھەمووسروشتىكى نامادىيە. ماددى يەكەمى خولقى ئەو ويست ونازادى وئاكارە. عەشق مەنوايتى. ھەمىشەي پىشەو خۇشەويستى مالىتى. زۆربوون دواھەمىن برىارىتى. مرۆفەكان نازانن تا خوازۆرتىر بىت. ئەھرىمەنەكان كەمتروكەمتر، بچوك وىچوكتىر دەبنەوہ. شەپرى ئەھرىمەنەكان. خاودەبنەوہ. بىوہكان دەتوینەوہ. وون دەبن.

لەقلەق فەرمووى: لەوہ دەچىت تۆش ھىشتا نەتزانىيىت كەمن بەشىك لەكەرامەتى خواوہندىم نابەزىوم؟! من سنوورى يەكەمى قوتىم.

مىرولەكان فەرموويان: جالجالۆكەي پىرۆز ھەموو شتىك دەزانىت. چونكە ئىمەو ئىوہ و گشت بووہكان، لە تەنافەكانى جالجالۆكەي مەزندا ئاويزانىن. ئەو ھەم چىوونى، ھەم گۆشمان دەكات. ئەو لە چىن وەرپز و ماندوو نايىت. ئەو بوونەوہرەكان دەچىت. ئاسمانەكان، ئەستىرەكان، ھەسارەكان، تەننەت كۆي بوونەوہرەكان چىيىن و تەونى جالجالۆكەن.

مىرولەيەكى ھونەرمەند كەمىك توورە دەنگى ھەلبىرى. فەرمووى نوح لە ولاتىكدا بىلە كە خەلگەكەي رىز لە پىرو پەككەوتە ناگرن. پىرەكان ناچن بە ميوانىي باخچەي مندالان. باخچەكان تا ئىستا نەيانكردووه بە خو، مندالەكان بە چەپكە گولەوہ بەرن بە ميوانىي پىرەكان. پىرەكان تەنھان، وەرزن. ماندوون. لە زەبرى يادەكانياندا دەترسن. تەنبايى نازاريان دەنات.

جوانتر وايە مرۆف فىرى رىزگرتن بىكەن لە باوو باپىران. چونكە ئەوان كە گەورە بوون. بى ميوان و ھاوہم و ھاوخەم نابن. ئاكار: تەنھا ئاكار ئاسمانەكانى راگرتووه. ئەگەر رىزو خۇشەويستى بمرىت و سۆزەكانى مرۆف ناتەيىت: ئاسمانەكان دەروخىن.

تاپتۇى جالجالۇگە

جالجالۇگە سىپى پىرۇز، كاتىك كە گوپى لە ھەست ونەستى ھاورپىكانى بوو، فەرمووى: ئەگەرچى بوونەورلەتەنافەكانى من چىراوھ: دۇنيا بن كە دلى ھەزاران خوا پاسمان دەكات. دۇنيابن، ئەوھى دەست بەرئىت بۇ تەونى من. مۇميا دەبىت = ووشك دەبىت. خوادەيگرىت. لەقلەق ناپيارىزىت. دلىك زىنگايەوھ. دلى بەردىك لەوبەردانەى دۇعا لەگەل خۇيدا برىوونى بۇ درەختى زەمان، بەردەكە فەرمووى: مرؤف ھىشتا لە كەرامەتى من تىنەگەيشتووھ. مرؤف لاوازە، ئەى ھاورپى رەشپۇشم لەقلەقى ماندوو، مرؤف ناتوانىت ئاسمانەكان داكىرىكات. چونكە تەونە ناديارەكانى جالجالۇگە پىرۇزنايىن. مرؤفەكان نازانن كە خۇرەكانىش ئۇرگانىكى گيانىن وەك جالجالۇگە و ئەوانىش بە تەووزمىان ژيان و ئەستىرەكان دەچنن و ياساكان بەرپۇوھ دەبن.

جالجالۇگە پىرۇزلەگەردىوونى ئىمەدا، لەخوندا بە من دەفەرمووت: من بەتەونەكانم دلى خواوھندە ناديارەكان دەچنم، من خەونەكانى خواوھندەكان وبتەكان دەبىنم و دەچنم، خواوھند لەناو مالى خۇيدا كەناھىنانە. چوارپەلە، چوارگۇشەيە، چواربالى داھىنان ئەو بەگەردىوونەكاندا دەسورىنن، يان چاتروايە بلىم ئەو بەچوار سىروشتى داھىنان لەنەزەلدا بەتەشك مەراتىبەكانى قوتب دادەھىتت، يەكەم مەراتىبى قوتب قوتبى با-يە، نووھم ئاگر، سىنەم تۇز، چوارەم شە. قوتبەكانى گازەكان. ئەوانەى بەننن بە تەنافەكانى جالجالۇگەوھ. كەمىان بە زانستى ئىمە ناسىتراون. بەلام ئەم چوار رەگەزە، سەرچاوە سىروشتى گيانى و دەسەلاتى منن. لەم رەگەزانەش زياتر دەسەلاتى تەونى تەشك بوونەورەكان تەون دەكات، بوونەوھرى چوار لا، سىلا، بازە، خرۇك. ھتدا!

من لەرستن وتەونى بوونەوھر ماندوونابم. من بوونەوھر دەچنم. خواوھند ھەر ناوئىكى دەخەنە پال بوونى لە بوونى من و لەقلەق دەچىت. خواوھند لەقلەقىكە دەفرىت. جالجالۇگەيەكە تەون دەچىت. مرؤف لەقوتبى چوارەمە، كەچى لە مەراتىبى دووھمدا سىروشتى خۇى شىواندووھ. لەم قوتبانەدا پلەكانى زانست وەكو رەنگەكانى پەلكەزىرپىنە بەدى دىن. زانستەكانى مرؤف گشتىان لەقوتبى ئاگرەوھ سەردەدەھىنن. بەلام مرؤف ناتوانىت لەگەل ئەوچوار مەراتىبانەدا ھاوسوزو تەبا بىت، ناتوانىت لەتەكاندا ھەست بەتەوژمى بوونىان بكات، مرؤف ناتوانىت لە گيانى ئەواندا داھىنەر بىت، چونكە لەگەل مەرگى خۇيدا نەپىنبەكان بە ئاوو خاك وھەواو ئاگر دەسپىرئىت.

بەلام كاتىك كە كات دەوھستىت، كاتىك كە مرؤف بىتەرس دەبوت، كاتىك كەمندا لەكان لەھەمووچىگەيەكدا بەبىتەرس پەرورەدە دەبن، كاتىك كە دايك و باوك خەمى ھەلپەى نان پەيداكرىدىيان نابىت، كاتىك كە مرؤف بەكەرامەتى خۇى كارى خۇى بەرپۇوھ دەبات، كاتىك كە ھەر كەسەو كارى خۇى وەكو خواوھند بەرپۇوھ دەبات، مرؤف چاوەكانى زانستىان دەكرىتەوھ، كەلئەكانى لەشيان كەپرن لەچالى تارىك، رووناك

دەبىتتە. مەرۇفنىڭ دەبىت، لىبوروڭن لەگەل خۇيدا دەھىننىت، چۈنكى لەخۇي خۇش بوو، لەسزادانى خۇي دەستى ھەلگرتوو، چۈنكى سزادان مەرۇف پايدار ناكات، مەرۇف فىر ناكات.

مەرۇفنىڭ دەبىت دلى لەتېشك دروست دەبىت، درەختىكى مەزن لەسەرسەرى دەرويت، لەحورمەتى ووشەكان دەبىت، كاتىك كەكات دەوھستىت ئەودىت، رەنگى لەباخچە دەچىت، دەبىت كت ومت لەبەھەشتىكى ناگىرراو دەچىت. بەدەم دۆست و دوژمنەوھ پىدەكەنىت، دەبىت وەك مىوان، سەردەكات بەمالى ھەموو تەماشاكاندا، تەماشاكانتان دەوئىت. كە دەروات جىگەي پىكانى سەوز دەبىت. لە شوئىن پىندا ھەزاران گول سەردەرىننىت، بە مليۇنەھا مەل لەسەرسەرى سەما دەكەن، بەپەروازيان تېشكى خۇرى ئەو باوھىشەن دەكەن، مۇسقىايەك لەگەل ھاتىندا دەبىستىت، خۇش بەگوى.

كەبىت كىتە پىرۇزەكان لەناوسەرىدا سىرووى سالما دەخۇئىن، رىز لەحورمەتى ئەو دەگرن، چۈنكى ئەو شفاو تەندروستى بۇ ئايىنەكان دەبىت. چۈنكى لەوئا دىندە ئەگەر ھەبىت، دان وکەلەكانىان لە لۆكە دروست بوو دەبىت، كە ئەودىت، دەفەرموئىت: تاگىانىك نەمرىت، گىانىكى تر نازىت، گىان دلى خواوھند ئاھورامازدايە، مەن دلى ئەوم. گىانى ئەوم، دەبىت. دلى دەبەخشىت بە ووشەكان، ژيان دەدات بە دلى زىرووشكاوھەكان، دەروات بەخەلكى دەفەرموئىت: دەبم بە خاك بۇتان، دەبم بەنىشىتمان بۇتان. دەبم بە باوك ودايك، بەئابروتان. دەبم بەئاھىنەكان.

كەباس لەئاھىنەكان دەكات، فرىشتەكان مەست دەبن لە بىنىن وىستىن و چەشتىن ووتەكانى، دەبىت بە ووشەكان دەبىت، بىن بەگۇرانى، بىن بە دەنگ بە رەنگ، ئەوانىش دەبن، شتەكان فىر دەبن، بەرلوو نارو ئاسن و بالندەو جانەوھران زمانىان لى دەرويت! مەرۇفەكان فىر دەبن رىز لەخۇيان بگرن، فىر دەبن واز لەگوناهەكانى خۇيان بەنىن ولىبورو لەخۇيان بىروان. واز لە پشیلە پەرسىتى وسەگ پەرسىتى وپەرازپەرسىتى وھەل پەرسىتى و خۇپەرسىتى وگەل پەرسىتى وخواپەرسىتى دەھىن. فىر دەبن بەچاوەكانى ئەو ژيان بىنىن، ئەو كاتە گىانەكان لەگەل گىانى خواكاندا يەك دەگرن. چۈنكى ئەو كە دەبىت: چاوى ھىرۇشىماي پىنە، ئەو گىانى ئاسيا وئەفرىقا. گىانى ئايكى سىروشتى پىنە، ئايكە لەكۆرپە ئابراوھەكان لەوئا دەژىن، گىانى مندالانى سەربىراوى سەردەمى قوستەنتىن-سى پىنە، گىانى تازە لە بوخچە دەرهىنراوى ھەلەبجە وئەئفال وزىوھى پىنە، گىانى گلگامش و ئانكىدۇ، ئەوان لەوئا سەد سەدەيە دەژىن.

كەكات دەوھستىت ئەودىت، دەلەن گوايە مەھدى-يە وئەوئىش نى، مەسىحە وئەوئىش نىيە، بوودايە وئەوئىش نىيە، ئاھورامازدايە وئەوئىش نىيە. بەلكو ئەو وىژدانى بوونەوھرەو كەبىت گىانى خۇي دەخاتە بەر دەستى حورمەتى ژيان، بەجىھاندا دەگەرىت، بەخەلكى دەبىت: مەن مولكى ئىئوھ نىم، وازلە پەرسىتىن بەنىن. پىئوئىستە لەسەرتان فىرى رىز لەخۇگرتن بن: فىرى نەترسان و بەرگرى كرىن لەمافى ژيان ونازادى و عىشق. چۈنكى لەواندا ھەموو شىفايەك دەزىت، ھەموو دەرمانىك بوونى ھەيە بۇ جىنگازى نەخۇشى شىرپەنجەو دەمارو دلى، مەرۇف خۇي دەتوانىت چارەسەرى نەخۇشىيەكانى خۇي بىكات، بەومەرجەي نەبوئىتە كۆيلەي نەخۇشىيەكان. جىگەي ناخە كە مەرۇف نەخۇشى و مەردن و ترس و شەرى شەپتان دەپەرسىتت!

خەزەرتانى بەرىز، شىفا گولئىكە لە دەرووندا دەرويت، لە دەروونى خۇتا. بەگومان و تەماشاي حسد وىرق سەرى دەرووبەر مەكەن، نوئىژ بەھەرزمانىك بىكەن، باوھەپە ھەموو ئايىنەكان بىكەن، لەھەموويان زىاتر باوھە بەجوانناسىي دەروونى پاكى خۇت بىكە، ئەوسا دەبىنىت ھىواي شىفاكان وەك مىوانى گىانى دىن بەمىوانىت، ھەستىيان رادەگرن، گوى لە وەسواس و تىرپەي دلى گومانەكانتان دەگرن، ئەگەر باوھەپەكەن كە لەھەرىشتىك زىاتر باوھە بەجوانى دەكەن: ئەوا جوانى مژدەي شىفاتان پىدەدات، ئەگەرىش نا پىئوئىستەكار

لەخۆتاندا بگەن. ڤیڤی وانەکانی یەکەمی جوان ناسی بن. لەویدا حەقناس وراستگۆ بن. گۆی لەئاوازی
مرۆڤئیکی راستگۆ بگرن. بگەڕین بەدوای راستگۆیی خۆتاندا. چونکە دەشتیت ئێوە نەخۆشی دەستی
راستگۆیی یا ترۆزنی بن. دەشتیت ترۆکانتان لە خەستەخانەکاندا. لەدلی ھاوڕیکانتادا. یا لەچاوی
منداڵەکانتاندا لێ کەوتیت. ترۆ ناجۆرتترین نەخۆشییە کە تووشی تەنھا مرۆڤ دەبیت. دەشتیت تۆ دلت
لێ وون بوویت. دەشتیت کەرامەتت لەدروکانتا باوهری کەنەفت کردیت: دەشتیت گیانی مردوت لای من
بیت!

دەشتیت مرۆڤ لەپاستیدا نەخۆش نەبیت!.. هەندیک هەن وەسواسن. لەبری ئەوەی بەدوای خۆیاندا
بگەڕین دەچن بەدوای نەخۆشیدا دەگەڕین. خۆیان لەغەم ھەلدەکێشن. شەپە خواوەندو ھاوڕی و بە خەلکی
دەفرۆشن. گۆشتی گورگ دەخۆن! باوهریان بەکەس نییە. لەیادیان نییە کە ھەموویغەمبەرەکان ھاتن و
ووتیان: ترۆ مەکن. پیسخۆری مەکن. چونکە پیسخۆری جەوھەری جوانی دەشیوینیت. گەندەخۆری
مرۆڤ ھاردەکات. مرۆڤ سست و تەمبەل و وور و ڤقەستوو دەکات. مرۆڤئیک پەیدا دەبیت تەماشاکان
لەگەل خۆیدا دەھینیت.

ئەو لە قووتی داھیناندا تەمەنی داھینان دەبیت. لەگەل زیووس و سارتۆن و ئەپۆلۆدا لئاو، چۆن و
ئەفرۆدیت و دیانا و دافنی دیو، ئەو لەگەل تیڤۆن و ئوقیانوس و ڤرۆمیسۆس دا ھاوڕییە. تەکیەیک لەو
ھەییە کە ڤرە لەگیانی ئاگر. ڤرە لە پەيامی تیشک.
ھەرقل پاسەوانی دەکات. دیت سەیری نەخۆشەکانتان دەکات. ڤیرتان دەکات چۆن شیفاکانتان بۆزنەو.
باسی داھینانتان ڤۆ دەکات.

میرولەکان فەرموویان: تەماشاکە ئەی حەزەرەتی نوح. دەبینی چی روو دەنات؟! فەرموم چی؟ فەرموویان:
ڤروانە کۆمەلێک لە میرولەکان تەرمی جالجالۆکە یەکیان پینە و دەییەن بەرەو شاری میرولەکان. ئەوان
جالجالۆکە ناپەرستن. بەلکو دەیحۆن.

میرولەییەکی زمان فسی زۆرزان ھاتە دەم. بەدەم دەمە لاسلکێو ووتی: ئینجا چییە.. با ئەوان ئازاد بن لە
باوهری خۆیاندا. با خواوەند ناپەرستن. خواکان خۆیان یەکتەری ناپەرستن. بتهکانیش خواکان
ناپەرستن! ئەی خۆ کەر نیین. نازان! ھەن بە ھەوای خوا دەژین. ھەن خواکانی خۆیان دەخۆن. ھەن
خواکان نابینن. ھەن خواکان دەکن بە شەریکی شەرو تۆلەو بوختان. گوناحن خواکان!

تاپتۇرى داھىيان

كەكات دەۋەستىت مەرۋىكىك دىت مۇمىك بۇخوكان دادەگىرسىننىت. مۇمىكىش بۇ حەزرىتى مەسىح ومارىاي ھەمىشە پىرۋز و جوان، مۇمىكىش بۇ بتەكان. وەكو جالجالۇكە چاپووكە لە رستنى جوانىدا، بەداھىيان دەلىت ئافەرىدەى جوان. بەكتىبە ئايىنىيەكان دەلىت گىانى ئاكار. داھىيان كۆمەلىك مەراتىبى قوتىن، مەرۋف بەزۇر قوتىبى داھىياندا دەروات، داھىيان ھەن ئەزانانەن، چونكە كرچن، بۇنى ئەزانىيان لىدىت، بۇنى پارە و ھەۋەس و خرۇشى كاتى و تەماح. چونكە دەستكردى مەرۋقى ھەلپەرىست و خۇپەرىست. بەلام داھىيان تەۋەرىكە لە بۇشايدا لە دەنگا ھەن و ئازان و دەژىن. ئىمە ئايانىنن. ئىمە تا رادەيەكى زۇر كويزىن. چونكە ئاگانارى پەيامى رەنگ و دەنگ و گىان نىين لە بۇشايدا. داھىيانى دووم بۇنى مندالى لىدىت، بۇنى مندال: بىخەوش و سادە رەوانە لە نىشانان و دەربىرىنى پەيامەكانىدا. ررۇ ناكات و دەربىرى ئەو ھەستانەن كە ھەم بىارو ھەم ئايارىن ھەم نەستى و ھەم ھەستىن. ھەن بە خۇيان دەلېن ھونەرمەند: چونكە تواناى بە مندال بوون و دەربىرىنى مندالانەيان ھەيە. تەرزى سىئىمى داھىيان بۇنى ژيانى لىدىت، راستىيەكان دەبىننىت، وەكو گوزەركارىك لە دىزىويەكان توورە دەبىت. شتەكان وەك رەش و سىپى يان جوان و دىزىو يان خىرو شەر نىشان دەتات. ئەم جۆرە لە داھىيان داھىيان نىيە، بەلكو پەرچانەۋە و ھاوگونجاننى زاتە لەگەل ژيان و كۆمەلگەبا. لە قۇناغى چوارەمدا داھىيان دەزىت، مەرۋف تىايدا دەبىت بە من وتو، زۇر دەبىت. ھەمەرەنگ كارى ھونەرى دادەھىننىت و سەرى بىنەر و بىستەر دەسورمىننىت و زۇرچار كەم كەس تىي دەگەن. لە قۇناغى پىنچەمدا داھىيان بە بىنن ئاشنا دەبىت، مەرۋقى داھىتەر ئاۋىتەى گىانى داھىيان دەبىت، داھىتەر و داھىتەر ئوورەگەزى ئىرو مېن، بەيەكتىرى دەگەن، لە يەكتىك لە شەقامەكانى قوتبا بەرەيەكتىرى دەگەن، تەماشاي يەكتىرى دەگەن، لەمسى يەكتىرى دەگەن، سلاۋ لەيەكتىرى دەگەن، پىنكەۋە بەدۋاى جەۋھەرى يەكتىرىدا دەگەن، كە يەكتىرى وون دەگەن، جارىكى تر دەگەن، تەماشاشا وونبومەكانى يەكتىرى ھەلدەگرنەۋە، يەكتىرى دەنۇزەۋە، ئەوان جالجالۇكە دەناسن و لاسايى تەۋەنەكانى ئەو دەكەنەۋە. داھىيان پەرە لە ۋەجد، لە سروود، لە بەھرە، داھىيان پەرە لەبۇنى بغيردو مندال. كاتىك دىت، بەخۇرايى خۇى نىشانى گىتى دەتات، مەرۋقەكانى دەرووبەر خۇشنوود دەكات، روخسارىان پەر دەكات لەگولى ژيان، بزەى ونبووى مەرۋقەكان، بزەى تۇقپوى لاوان، ئافرەتان دەلاۋىننىتەۋە، دەستى خەندە تۇراۋەكان دەگرىت دەبىت بەگۇچان، دەچەمىتەۋە تا پىرمندالەكان دلىنا رىيەكان. داھىيان ھەرگىز بەسوۋى تىركىرنى لەش بەدى نايەت، چونكە قوتى گىانە. داھىيان كە دىت، نورى لەدوورەۋە پرتەو دەكات، ئاسۋى دەروونەكان رۇشن دەكاتەۋە، مژدە بۇ داھىنەروىبىنەرە بىستەرە نووسەرە بىرەۋەر دەھىننىت. جالجالۇكەى پىرۋز فەرموۋى: داھىيان لەگىانى بوون دەدوۋىت. ئەگەر داھىيان بانگى نەكرى، نەچىت. چونكە زەبىرت پىدەكات. ئەگەر داھىيان ھات بۇلات، ھەلەشە بەرەو روۋى مەچۇ! ھەلەشە بەكارى مەبە! ئەگەر تابلۇيەك، ئاۋازىك، شىعەرىك نوسراۋىك ياخود ھاۋكىشە و بىرۋىزىك بانگت نەكەن، لەگەل ھەست و نەستىدا ھارمۇنى نەبوون، نەچىت دەستىان بۇبەرىت، نەكەيت گويى لىنگرىت، نەكەى تەماشاي بگەيت! داھىيان لەگەل سروشتى گىاندا: ئازادانە تەبا دەبىت.

مېرولەكان فەرموويان: جەوھەرى ناھىنان برىتتېيە لە لەمىسى سىماي جوانى.. جوانى ئەگەرھىزى دەسلەت
وماف و ئازادىيە لە دەست بىت، دەتوانىت بە بوونەوەر بلىت: نەپنىيەكانتم پى بلى. ئەوسا عىشق دىتە
زمان و دەفەرموويت: ئازادىيە لە عىشق پايدارترە.. جوانى دەست بەسەر ژياندا دەگرىت. كاتىك ئازادىيە
دىت، كاتىك باوهرى مرؤف لە يەكبوونى عىشق و ئازادىيە ناويتە دەيت.
بە مېرولەكانم فەرموو: ئەي حەزەرتى گيانە پىرۆزەكانى دەروونى گيانم.. ئىوھن تەنافە ژىدارەكانى ناو
گيانم.. من دەنگى مېزوم.. ھاتوم رازى ئىوھ بە مرؤفایەتى بسپىزم، فىريان بەكەم كە ژمارەى خواكان
ھىندەى ژمارەى مېرولەكان.

مېرولەكان گشتیان فەرموويان: ئىمە زۆر لە مېژە سەرمان لە كەرامەتى مرؤف دەسورمىت.. بە كۆرالى
خویندىيان ھۆرەكان.. بە زمانى ھىندىيە پىست سوورەكان و سامىيەكان و بووشمان و زاگرۆسىيەكان
خویندىيان.. فەرموودەى شىعر:

كەمال كەھەست مەئوايەتى.. جوانى ھەستەكانى خواكانن لە بوونەوەرنا..
ئازادىيە پەيامى عىشق و خوايە: لە بوونەوەرنا سوور دەخوات. عىشق كىژوو مەستە..
بوونەوەرەكان دەرويشى ئەون.. ئازادىيە گيانى مرؤفە جوانەكانن.. نەرم و نىيان،
لە بوونەوەرنا خول دەخۆن.. سەما دەكەن دەفرن لە بەھەشتەكانى خویندا.
گوئى لە ئاوازی ئامىين دەگرن، گشتیان.. دواى پەيامى ئازادىيە بوونەوەر كەوتوون.
لەمن دەچن.. منىش ئىوھم.. گەر لىتان جيا بىمەوہ دەمرم.
گەر بە عىشقم نەگەم.. بوونەوەرەكان تەي دەكەم. دلنىام كە بەئازادى دەگەم.
دەژىم.. بۇ گەشتى خەيال و تەماشاو كار..
كار بۇ ئازادى دەكەم، و جىهان پى دەكەم لە خەندەى پىرۆز.
ھەمىشەيى گەر بىشوبەينم بە مرؤف، لە كچىك دەچىت سەماكەر..
لە ئەننا لىزا دەچىت.. دەيىنم سى سى لەسەر مېزى ئاسمانەكان.. ئەستىرەكان لە پرچى دەدات. پۆژ
وہك پرچى.. گەردوونەكان لە لەشى دەچن!
سەما دەكات، سەر بادەدات.. لەبەر دەم ماریاكان و مەسىحەكانى دەروونما..
پرچى خوول پىدەدات.. حالى وەك حالى دەرويشەكان دەكات..
تەماشام دەكات.. تەماشای دەكەم. لە ئامىينا زكر و سەماو حال دەكات.
سامەكان.. ھىندىيەكان، زاگرۆسىيەكان ھۆيكەو ھۆرەو دەھۆل كووتانىانە و
بۇ ئازادىيە خواكان دەلاوئىنەوہو دەژەنن.

تاپتۇي خۇشەويستى

سالانىك بەر لەكات وەستان من ژيانم لە راماندا وەستا؛ چونكە ھەندىك جار ژيان لاي ھەندىك مرؤف دەوھستىت. كار ناكات، نابزويت؛ چونكە ژيان ماندوو دەبىت (ھەندىك جار ژيان وەك بوونەوھرىكى نازانو تايەت ھەست پى دەكەم. ھەست دەكەم ژيان لەدەرەوھى ھەستىارىي ئىمەنا بوويەكى زىندوو بە دەسلاتە. ھەررەھا ژيانى مرؤفنىك لە ژيانى كەسىكى تر ناچىت. كاتىك كەژيان راوھستا، من لەھەندەران دەژيام، لە پۇژەكانى يەكەمى ژيانى رەبەنىما بىرى نازايم دەكرد؛ كاتىك كە خىزان و مندالم نەبوو. خەونى مىللەتېكم دەبىنى. لەخەونىما ھەمىشە نازاكرەرو رزگاركرەرى مىللەتى نوح بووم. شەوانە لە دەروونى ھەندەراندا گويم لەبالندەيەكى شەوشىت دەگرت ؛ دەيخويند، باسى سروشتى خۇرى بۇدەكرىم، باسى عەشقىكى دۇراو. شەويكىيان بالندەكەم بانك كرد، ئەويش ھات و ھەلفىپىيە سەر پەنجەي شاھتەمانم، پىيم فەرموو: عىشق نالۇپىت. ھەرگىيانلەبەرىك توانىي يەك جار چاوى بە كەمالى عىشق بگەويت، نامرىت. چونكە لەمسى عىشق، گيان زىندوو پاينار رادەگرىت.

بالندەكە زۇر خۇش بەگويم دەيخويند، تەنھا ھاوھلى تەنيايىم بوو لەدوورگەي ھەستكرىن بەكەمىدا، تكاي لىكرىم تا دەربارەي عىشق بۇي بدويم.

منىش بە چپە باسى داستانى خەج وسىامەندم بۇكرىد، باسى لەيلاو مەجنوون، پىم ووت عەرەب عىشق شىت دەكەن، وەكو مەجنوونى لىندەكەن، بەسەحراكاندا ويلى دەكەن، بەلام نارىيەكان لەناوى دەبن، تەنەت نايەلن لە دواي ژيانىش دووانەي عاشق بە يەكترى بگەن. وەك داستانى مەم و زىن باس لەخۇشەويستى نارىيى دەكەن. ھىندۇسەكان بەھەموو تەقەلايەك ھەولى جووت بوون ويەكبوونى دووانەي عاشق دەدن، ئەگەرىتتو لە فلېمىكندا دووعاشق بەيەك نەگەن، ھىندۇسەكان دەكەن بەھۆسەو ھەرا، واى بەچاك دەزانن ئەودووھ بمرن، تا لە ناھاتوويەكى گيانىدا بەيەكترى بگەن.

سروشتى عەشق زۇرسەيرە! كىشەي مرؤف لە عىشقا بۇ يەكبوونى دوو گيان؛ تا رادەيەكى زۇر لەلاي كۆي مىللەتان مەحالە. منىش لە زەبرى نىوان يەكگرتنى دووگيان تىنەگەبىشتووم! مرؤف سنوورى بۇ زۇر كرىدەوو ھەلوئىستى جوان ناواو! مرؤف تا رادەيەكى زۇر لە ژيانى نازەل و كەلتوورى نازەلنا دەژين! بالندەكە فەرمووى، توخوا كەمىكى تر باسى عىشقم بۇبەكە. منىش باسى داستانى- توور و لىنا-م بۇيكرىد، فەرمووم:

ھەبوو نەبوو.. لەسەرزەمىنى ئۇسكۆرد-نا ئافرەتتىك ھەبوو، ناوى لىنا بوو. لىنا كارى گەپان بوو بەدواي كەرامەتى خۇيدا، دەگەپا؛ چاوه كووزەكەيىيەكانى بە كىلگەكانى ژياندا دەگىپا، بەدواي عىشقى خۇيدا دەگەپا بۇ توور(پالەوانىكى ئەفسانەيىيە وەك كاومەلە داستانى مىللەتى نەروىجىيا).. توور- ئەوكاتە لەغەييا، ھەررەھا لەيادى لىنا-نا دەژيا.

بۇيە چارەنوس بەيانىيەكىيان لە پرشنگى رۇژنا چووھ خەونى لىنا، بە-لىنا-ى فەرموو: برۇ بەدواي عىشقى خۇندا بگەپا!

لىنا رۇيشت، سواری گەمىيەكى چارۇكەدار بوو، لەگەل ئومىدەكانى خۇيدا دواي چارەنوسى خۇي كەوت. لەپىگەنا، چەتەكانى دەريا زەفەريان بەو برد، ئەويان دەستگىركردو و پرچ كىشيان كرىدە كەشتىيەكەي خۇيانەوھ، لىنايان بەكۆلەكەيەكەوھ بەستەوھ، نازارىيان نا، ھەتكىيان كرىد، لىنايان نا.

لینا ھەستی بریندار بوو! بۆیە بریاری دا تا لەژياندا ماوھ لەگەڵ کەسدا نەبویت. چەتەکانی دەریا، پاش ئەوھى بەھەرچى توانیيان بەویانکرد، کەرامەتى ئەویان بریندار کرد، گيانى ئەویان پڕکرد لەزەھر. پاشان وەك لاشەيەكى مردو شۆھ ئەویان تووربايە ناو دەروونی دەریاوە! تا ماسیەکان ئەو بخۆن! بەلام شەپۆلەکان ئەویان ھەلگرت، ئەوناگای لەخۆی نەمابوو، بیهۆش بوو بوو! شەپۆلەکان ئەویان گەياندە دورگەى توور.

لینا ڕەنگ و بۆى شەپۆلى گرتبوو.. چونکە شەپۆلەکان لە ڕیگەدا بۆ کەنار: ھەستیان بە ھاو دەردى و ھاوسۆزى کرد دەرھەق لینا.. بۆیە کە گەيشتنە کەنار: لینایان سپارد بەو، چونکە دەیانزانى کە کەنار چاودیرى لینا لە ئەستۆ دەگریت.

لەدورگەيەكى بەریندا، لەکەنار دەریا، لەشى ئەویان سپارد بە کەناروتیشكى خۆر.. خۆر ناگای لەبەسەرھاتەکانى لینا بوو.. باى باکور چیرۆكى بەسەرھاتى لینای بۆ خۆر گێرا بوو، چونکە کاتیك ئەوبەسەرھاتە بەسەر لینا پوویدا، خۆر گێرابوو، مانگ بەرى خۆرى گرتبوو ناواى لە خۆردەکرد پشتى گەرم بکاتەو!

کاتیك کە خۆر لینای بینى لە کەنار دەریا خوین لەزامەکانى دەتکیت، زۆر بەنەرمى دەستى ھینا بە روخسارى لینادا، بەوھى لینا گۆرۆتاوى ھاتەوھى بەر، خۆى پووت و قووت کردەوھ، بەناوى دەریاچەى ئۆسگۆرد خۆى شۆرد.. پاکژ پاکژ بوو، چونکە ھەوتجار خۆى شۆرد. نەیدەزانى سروشتى گۆراوھ بۆ شەپۆل!

ئەو بەیانىیە لینا شەکل و شۆھى گۆرابوو، گۆرانىكى ناشایانى باوهر، چونکە دوو شابالى تیشكىنى لى پوا بوو، بەلام خۆى نەیدەبینى! چونکە ھەستى بریندار بوو! کاتیك مرۆف ھەستەکانى ھەتک دەگریت، باوهر لەوئا مۆلەق دەبیت، خۆشى بە ھەستىارى ناگات! چونکە بەزیندووبى دەمریت! ھەن لەناوماندا بەمردووبى وەك زیندو دەژین. چونکە کەرامەتیاں برینداربووھ. مرۆفیش تەنھا بە پایەدارى کەرامەتەوھ خۆشبین ژيان بەسەر دەبات. دەنا مردو ئاسا دەژى.

پیکەوت کەمىک یارىی لەگەڵ ھەستەکانى تور- (کە خواوھندى شەرو دەسەلاتە لە ئەفسانەى نەروىجیدا) دا کردبوو! بۆیە تور لەغەیبەوھ ھاتبوو بۆ ناوچەى ئۆسگۆرد بۆ دورگەى تور، بۆراوھماسى، لەناوگەمىیەكى چارۆکەباردا دانیشتبوو چاوەروانى ماسیەكى دەکرد بییت بە قولاپەکەيەوھ، ئەنجام ماسیەكى گرت. ماسیەکە فەرمووى: بەرمبەد، نەینىیەکت پینەلیم.

تور کە باى بوولە سروشتى خۆیدا، چونکە خۆى بە خواوھند و خواوھن دەسەلات دەزانى لە غەيبا: بەپیکەنەوھ فەرمووى: من لەھەموو نەینىیەکان تیندگەم. ماسیەکە فەرمووى: باشە، گەر وھایە عیشق چىیە؟ توور دەستى نایە ژیر چەنەى، بەجەوھەرى خۆیدا کەوتە گەران بەدواى وەلامدا، بەلام تاقە ووشەيەك چىیە بەبیریدا نەھات، چونکە ئەو لەمىژ بوولەدورگەى تەنھاییدا دەژیا، ھیندەتەنھا ژیاوو ھىچى لەبیرنەمابوو، خۆیەستى بە وەسف و پیاواھەلەدان بەر چاوى ئەویان تارىک کردبوو! چونکە خوودپەرست جوانىیەکانى دەورووبەرى خۆى نایینت.

کاتیك کە تیا ما، کە نەیتوانى وەلامى ماسیەکە بەداتەوھ، فەرمووى: ئەگەر نەینىیەکەم پینەلێ دەتخۆم. ماسیەکە ووتى: ئەگەر دەتوانى بمخۆ، بەلام لەداھاتوونا پەشیمان دەبیتەوھ. توور فەرمووى: ناچار تەرم بەرت بەدم.

ماسىيەكەي بەردا. ماسىيەكە بە توورى فەرموو: بىنە، والەبەردەمتدا مرۇقىكى بالدار ھەناسەدەدات! مرۇقىك بالەكانى لە شەپۇل دەچىت. بچۇ بەلايەو، ئەو مرۇقە كەدەتوانىت غەيب وراستى پىكەو گرى بدات. كەماسىيەكە تەواو بوو، سوپاسى توورى كرد، ووتى دەچم نوپۇزەكانم دەكەم. كاتىك توور كەمىك پامايانى ھاتەو كە چاوانى دەبىنىت، وەك ئەوھى يەكەمجارى بىت جوانى بىبىنىت! ژيانى لە نوورىكى رۇشتىدا بىنى؟ لىناى بىنى، بىنى مرۇقىكى بال تىشكىن لە تىشكى رووناكى شەپۇل كە لە رەنگەكانى ئاوپۇزە دەچوو؛ لە ژىر پەردەى خۇرنا راکشاو! لەشى ھىندەى كەفى شەپۇلەكان نەرمە.. بەلكوو بووكىكى ئەفسانەى پرچ سىپى بىنى. پرچى لەناو شەپۇلەكاندا لەگەل كەناردا يارىى دەكرد. توور بىنى كە لىنا لە شەپۇل دەچىت.. دوو شابالى فرىشتەى ھەيە! دووبال لە شەپۇل! بىنى شەپۇلەكان سەماى بۇ دەكەن.. لىناى بىنى راکشا بوو.. لە شىوھى ئەو جوانەا كە من ھىشتا لە راستىدا وىنەيم نەكېشاو! بىنى لىنا ئاسمانى ناو بەخۇيدا، نوستوو، شەپۇلىش يارى بەپرچى دەكات، بىنى جوانى تەك تەك لەشى دەپروىت؛ بىنى رەنگەكانى ئاوپۇزە لە برىسكانەوھى لەشى پەيكەرى سەير سەير لە ھەوانا نىشانى ئەو دەدەن! خەندەكانى تور بزوان، بەبزواندى خەندەكان توور يادى ھاتەو كە لەسروشتى ئافرەتدا حورمەتى ژيان ھەيە، سىحرىكى ئەزەلى بوونى ھەيە كە ھەستەكان گۇش دەكەن؛ كە بىر پر دەكەن لە ئارامى. تىگەيى كە بەختيارى لە تەماشاكردنى ئافرەت دەزىت! تىگەيشت كە نەپىنەكانى بەختيارى تەنھاو تەنھا لاي ئافرەتە.

پاما، بەديار لىناو، ھەوت شەوو ھەوت رۇژ نانىشت تەماشاي كرد، تەماشاي سىحرى جوانى، تەماشاي ژيان، چونكە لىنا زۇرماندوو بوو، لەخەونەكانىا رۇچوبوو نوستوو، خەوى بە توورەو دەبىنى.. توور كە لەژيانىدا ھەرگىز نەنووستوو، لەتەماشانا مەست بوو، دەبويست سېرى چاوكردنەوھى لىنا بىبىنىت، چاوپروان بوو تاوھكو ئەو لەخەو ھەستىت. تەماشاكانى كرديوو بە خۇراك لەھەر تەماشايەكەدا ژەمەخۇراكىك دەروونى لىناى تىر دەكرد. توور باوھېرى نەدەكرد ئەو مرۇق بىت كە بە دووبالەوھى لەویدا پالگەوتوو، باوھېرى نەدەكرد چونكە لەغەبىشدا مرۇقى بالدارى نەدبىوو. نەيدىوو مرۇق يان ئافرەت بالى شىوھ تىشكى ھەبىت، تىشكى وەك پەردى تەنك لە كەفى شەپۇل؛ نەبىستىوو كە مرۇق ھەيە دەتوانىت بىت بە شەپۇل، يان شەپۇلەكان مرۇق بن! سەرى دەسوورما لە عىشقدا! كاتىك لىنا چاوى كردهو، توورى بىنى وەكو بىتىكى سەير، وەكو پەيكەرىكى بوو چارمىشى لەدۇخى نوپۇزا تەماشاي ئەو دەكات! سەرى سوورما، زۇرسەرى سوورما، بىنى مرۇقىك نانىشتووھ لەبەر دەمىدا لە تەماشاكانىدا مەستە.

بزەيەك لەسەر لىوئىتى ھەستەكانى لىنا ساپىژ دەكات. لىنا خۇى پىنەگىرا، خۇى دەخشان بەسەر زەويدا، ھىشتا گوروتاوى بەبەردا نەھاتىووھو، ھىشتا لەش و دەروونى دىشا.. بەلام ھەستى دەكرد، ئەگەر بتوانىت لەمسى توور بكات، دەتوانىت شىفا زامن بكات.

بۇيە خۇى بەرەولاي توور كىش كرد، بەدەستى راستى دەستى بۇ نووكى پىتى توور برد.. كەمە كەمە دەستى بۇ دەستى ئەوبرد! توور مت بوو، گىژبوو، لىنا دەستى بۇھەمووگىانى ئەو برد، باوھېرى نەدەكرد پەيكەرىك ھەبىت لەژياندا ھىندە ئاشنا بەدەروونى!

ھەستەكانى خۇى بە تەماشاكردن تىماركرد، زۇربە نەرمى خۇى خزانە باوھى توور-ووھ. توور بىدار بووھو. كاتىك كە توور بىدار بووھو، لىنا ھەستىكرد بە كەرامەتى ژيان دەت بە پەكەرەكە، ھەستىكرد ژيانى بەخىشوو بەپەيكەرىك، چونكە توور مت بوو لە بىنىندا؛ وەك ئەوھى ووشك بووبىت؛ يان پەيكەر بىت! وون بووبووھ سىحرى تەماشاي جوانىدا!

لينا كاتېك كه ههستيگړد دهستيگړي مېهره بان به سر پشتم وسينه وپرچ ومهك وسكيدا دهگريت. وهك نه وهى بگريت به نوای خویدا. وهك نه وهى له شى مندايېك بگريت. وهك نه وهى بيه ويت گيانى خوى برونيت. بريارى دا بۇ هه ميشه له گهل توردا بڙى. بۇ هه ميشه له عيشقى نه ويا دلسوزيت. به لام هيشتا بريارى نه وهى نه دابوو بدويت. نه واندنى وهكو ميخ به دهر وونى خویدا ناكوتابوو. سروشتى مرؤف وهه ايه. كاتېك كه زورى لينده گريت كاتېك كه كه رامه تى ناگير ده گريت. كاتېك كه نابرووى ده بريت. شتيك وون دهكات.

به هره يه كى لينده كه ويت. يا خود يه كيك له ويسته كانى داده خريت! شتيك له دهر وونيدا مات ده يتت. ههستيگ مان له خود ده گريت. يان مان له بېروله ش ده گريت. به كورتى ههستى خود ده مريت. تور كه يندار بووه ويستى باوه بركات. نه گه رچى باوه رى به پيامى ماسيه كه ش بوو: به لام باوه ريشى مؤلهق بوو له به رامه نه و راستيه دا. ده ويست بزانيت نه و فريشته چاوكوژه كه يه له كوئوه هاتوه. نه سلو فسلو چيه و كنيه؟ ده ويست بزانيت له چى ناسمانيكه وه دابه زيوه! ويستى بزانيت پيرى چى ناسمانيكه! كه كه و ته گفتر له گهل لينا دا. لينا بى وه لام بوو. واديار بوو له راستيدا زمانى. نووتقى له ده ستدايت! چونكه زورخوشحالانه ويستى وه لام بداته وه. ويستى وه لامى تور بداته وه. چونكه نازار هكانى ساپژ بوو بوون له باوه شى توردا. به لام كاتېك كه نه يتوانى نووتقى بخاته گه ر. تور ههستى كرد كه به هه له نا نه چوو بوو. تيگه يى نه وه مرؤف نيه و پيريه. پيريه. چونكه دووبالى رووناكى هه يه له شه پؤل. دهسته كانى ليناى ماچكرد. سوو جده شى بوى برد. به ناسته م نه وى هه لگرت. نه وى له ناوگه ميه كه مى خویدا. له باوه شى خویدا پاراست. نياز هكانى له بل گرت. كه شتيه كه ريگاكاني غيب شاره زابوو. به ناوته ما له ورگه ي نوسگورد نوور نوور له چاو وون بوو. تاگه يشته وه ده رگه ي تور = تم ناوا.

تور كه سى نه بوو. تاكو تنه ده ژيا. مالىكى له خه ونه كانى خوى دروستكرد بوو. له ومانه نا كومه ليك دلى سيبى رواندبوو. له ديزه مانه وه. تنه ها ورپى گوله كان بوو. نه وزمانى غه يى ده زانى. ده زانى وگوله كان به ويان فهرموو كه لينا له شى گوله كانه. كامه زانى ژيانى تور و ليناى پيكه وه به ستوه. نوای چنه د ساليك تور و لينا له غه يه وه گه رانه وه. چونه وه بۇ سهر داني يه كه مين جيزوان. كه هه مان نورگه ي نوسگورد بوو و له وى كورپيكيان بوو. ناويان لينا - ساوا.

كاتېك ساوا له نايك بوو. زور جوان بوو. له پيكه رى ناود ده چوو. به لام بيخه وش نه بوو. نه و مندا له دلى نه بوو! زور سهره. مرؤف نيه له م گويه دا بتوانيت به بن دل هه ل بكات وبڙى. كه چى نه و مندا له ده يتوانى. نازانم چون. به لام مندا له به هه ر خه وشيكه وه نه گه ر ويستى ژيان بيه ويت. ده ژى. به تايه تى له ژيانى غه ييدا! بويه ساوا وهكو موعيزه يه كه ده ژيا!

تور و لينا زور دلسوزانه ساوايان گوش ده كرد. زور يان خوشده ويست. لينا ده زانى كه دلى ساوا له ناوگه شتيه كه مى چته كانى ده ريانا به جېماوه! تور به وهى نه ده زانى. چونكه نه گه ر بيزانيايه: نه وا توله ي ليناى لينده كرينه وه. دلى ساوايشى لينده ستاندينه وه. ساله كان تپه رين. مانگ و رؤژو سه اعانه كان تپه رين. زور به ختيار ده ژيان تور و لينا و ساوا. به لام خوشى بؤكس نيه تاسه ر.

شەویك لەشەوان مانگ گىرا، دىۋەكان بىداربونەوہ لەسەر زەمىن، تور لە نەينىيە زەمىنيەكان بەئاگا نەبوو، نەيدەزانی كە دىۋەكان توانای بىينى غەيبىيان ھەيە، نەيدەزانی كە دىۋەكان كاتىك دەبن بەيەك، ھەر دە دىۋە بەچاۋىك دەبينن. . لىنا سەرگەرمى نواندى ساوا بوو، توور لەدارستانەكەى ئەو بەرەوہى دورگەى ئۆسگۇردا بەتەنھا دانىشتبوو چاۋەرۋانى شىتىك بوو، چونكە رۆژىك بەر لەوہ خەۋىكى دىبوو، لەخەويا دەنگىك لەغەيبەوہ بەوى راگەياندبوو: كە مانگ گىرا بچۆ بۆ ناو دارستانى ئۆسگۇرد، لەوى بروسكەيەك دەيدات لەدلى زەمىن، لەوىدا قارچكىك دەپوئىت، لەگەل خۆتدا بىيە، بىدە بە ساوا، دلى ساوا بە خواردىنى ئەو قارچكە گۆش دەيىت، ساوا بەوہ ئاسايى دەيىت، دلى لى دەپوئىت و سروشتى زىندوتىر دەيىت. چونكە ساوا زۆر بىئەست و سارد و تورەو بىژيان بوو، لىنا لەگەل ساوا نا چاۋى چوۋە خەو، توور چاۋەرۋانى بروسكە بوو بىيدات لەزەوى!

لەپىر خۆيىك لەدەروونى دارستانەكەوہ لىي پەيدا دەيىت، خۆيىكى تارىك كە لەھەمان كاتدا دەچىتە خەونى لىناش، بەلام لىنا لەبەر ئەوہى دلى نەدەھات سۆما تەنھا بەجىبەيلىت، لەبەرئەوہى خەزى نەكرد سۆما بىداربىتەوہ لەتارىكى مانگ گىراندا دووچارى ترس بىت، چارەنووسى توورى بىنى لەدارستانەكەنا، بىينى توور لەتارىكىدا گورز دەوہىنىت، خىۋەكە توورە ترە ھارتىر دەكات، سروشتى خۆيش وەھايە تازياتر توورەيىت، زياتر قەبارەى زلتىر دەيىت، بگرە زۆرىش دەيىت، دەيىت بەدوو بەسى، بە ھەرچەندىك بىيەوئىت، بۆيە كاتىك مانگ دەگىرئىت، سامىيەكان تەپل دەكوتن، زاگرۇسىيەكانىش تەنەكە دەكوتن، چونكە زرمەو دەنگ دووژە دىون مرۆف دەمىكە بەسوودى خۆى بەكارىان دەبات.

بەلام توور ئەو نەينىيەى باۋەرئەدەكرد، بگرە باۋەرىشى پىنەبوو! ئەو شەوہ بەر لە مانگ بەر بوون، توور بووہ خۇراكى خىۋەكان، خىۋەكان توورىان ھەلاھەلا كەرد و خواردىان!

دىۋەكان تورك و عارەب بوون، يەك بەوى ترىانى دەگوت: عافىت ئۆلسەن . كە لىنا ئەو خەونەى بىنى، زياتر ساواى نووساند بەخۆيەوہ، كە رۆژ بۆوہ، كەمانگ بەرى خۆرى بەردا، لىنا ساواى لەگەل خۆيدابرد تا چەپكىك گۆل لەسەر مەزارى تور دابنىت... ھەرۋەھا بۆ دوايىن جار مائىناۋايى لە دورگەى ئۆسگۇرد بكات.

ئەو رۆژەى بە تەواۋى لەدارستانەكەنا بەسەربرد، قارچكەكەيشى دۆزىيەوہو دەرخواردى ساواى نا، ساوا دل لەسپنەيدا پروواو پىرپوو لە ژيان، پىرپوو لە گيان.

كەگەرئەوہ ناوماىل، ساوا بەنايىكى فەرموو: من بىرى باوكم دەكەم، بمبە بۆلاى باوكم! پىدەچوو دل لە ناو سنگىدا رۋابىت! پىدەچوو خەونەكەى توور راست بىت.

بۆيە رۆژى دوايى كاتىك كە لىنا ساواى گرتە باۋەش، بۆيەكەمىن جار ھەستىكرد كە بالەپۇشنەكانى كار دەكەن، چونكە بەرلەوہ باۋەرى نەدەكرد بتوانىت بفرىت! چونكە نەيدەزانی كە خاۋەنى دوو بالە! بۆيە تور زۆر ھەولى لەگەلدا بوو تا باۋەر بكات: تا بالەكانى بەكار بەرئىت، بەلام لىنا نەيتوانىبوو.

ئەورۆژە كەتوانى بالەكانى بەكار بەرئىت، بەلايەوہ سەيرنەبوو، چونكە دىۋەكان نەكشاپونەوہ. چونكە نە سامىيەكان، نە زاگرۇسىيەكان، نە ھىندىيە سورپىستەكان تەپل و تەنەكەو نمبكيان لە يادنەما بوو، تا بە زرمە و لىنان خىۋەكان دووربەخەنەوہ، خىۋەكان ترسىان بلاو دەكردەوہ، مرۆفیان دەرخوارد، سەريان دەبرى خۆينىان دەرخواردەوہ، خۆينى منداىل، ئافرەت، و لاوان.

لىنا نەگەرچى نەيدەتوانى نىشتىمانى باۋانى جىبەيلىت، ناچار بوو لە پىتاۋى مانەوہو سەرفرازى ساۋانا بالەكانى بخاتەگەر، چونكە سەرزەمىن پىس و بۆگەن بوو بە كەردەوہى نىزوى خىۋەكان، كات لەسەر زەوى وەستابوو!

ژینگه پهنگی بزړکابوو، خور له بورگه ی ئوسگورد هه لڼه دهات، لایه کی زمین ناهاوسه ننگ بوو، زمین له وده بابو داته پیت! ناچارانه ساوای له بهر وکی خوی له باوهش گرت و دای له شهقه ی بال و فری.. فری تا له چاری ختوه کمان وون بوون.

کاتیک به سر هه وره کاندنا سرکه وت، له سر په له هه وره که وه به واق وړماوی، به سر سورمانیکی زور سهره وه، بینیی درختیکی مهن بهر ولای ئه وان هه نگو دهنیت ویت، درختیک که پیده چوو پیشتر له خه وندا درکی به بوونی کر بیت، بینیی درخته که له سره سری مرؤفیکی مهن راگیراوه لوق وپویی به کاکیشاندا دهنیت هه، پیته کی له ناسمانه و پیته کی له زمین، له چواردهوری ئه و درخته ملئونه ها بالدهی گیانی بال لیکه دهن، ملیونه ها دلئ رنگا وره نگی بینیی، دلئ سپی، که سک و سور، دلئ په مهی پرتقالی شین، وکوژه کی، دلی گه وره وگچکه، دلئ مرؤف، ناژهل، دلئ بهر دوار، نهرمو رهق! دلئ خاکی، ناوی و ناگری و هه وایی. هه ندیک جار دؤخی دهرکه وتنی مرؤفی بیولاتی وک که شتیبه کی مهن ده بینیی! له ناو هه موو دلئ کاندنا ساوادلئ تور-ی باوکی بینیی، له باوهشی لینا دهریه ریو به بچ یاریده بهر و درخته که له کامه رانیبه کی بیسنوردا فری.. لینا له خوشیدا دهستی گرتوو به ده میه وه، هه نسکه کانی تیکه ل به فرمیسه کانی دبوون، زمانی پزا، له خوشیدا هاواری دهرکد: ساوا ئه وه تووره بانگمان دهکات. بهر جوړه لینا ساوا که یشتنه درختی زه مان وئاوینته گیانی تور بوون، یه که م مرؤف بوون توانییان به بچ ریگه نیشان دهر، به بچ ئه وهی به توله ریگه ی رؤشنا پیدا له پرده که بهر نه وه، درختی زه مان بینییان! یه که م وچه ی مرؤفیش بوون که توانییان به بیبال و به بال بفرن، بهر و هیواکانیان. چونکه نهرم که سیکه که له ژیاندا هه ست به عیشق بکات. ئه و که سه ی دهستی بهر دهستی خوشه ویستیک که وتی: یان وک هاواری و هاوسوز دهستی که سیکه گرتی، له ژیانی ناها توونا وک هاوسه رو هاوگیان و هاواری به یه کتری ده که نه وه.

بالنده ی شوه شیت ووتی: له م چیرؤکه دا درختی زه مان ده بینیم، ولاتیک ده بینم پی دلئین قوتبی گیان، عیشقی ژیان. زانستیک فیتر دهم، زانستی خاموش.

دوو میروله ی بچکوله و وردیلانه له ولای میروله کانی تره وه خویان له یه کتری هه لده سوو.. پییان خوش بوو له شیان یه کتری گرم بکاته وه.. هه ستیان پر بوو له خوشه ویستی.. نایکی یه کیک له وان فهرمووی: ناییت له و تمه نه نا خوشه ویستی بکن. باوکی میروله که بولاندی و فهرمووی: چون دلئ هیئای ئافره ت، چون توانیت بیبت به موو له نیوان دوو په یامی جواندا؟ ئه وان سره گرمی خوشه ویستین. چونکه ئه وهی له و تمه نه نا خوشه ویستی هه ست پی نه کات، هه رگیز هه ستی پی ناکات. واز له و وردیلانه بیته.. با هاواری و هاوگیان و هاو بییر بن.

که کات وهستا: من له بهر به بیانی بیست و یه که می سالیکندا بووم! ده توانم بلیم له ئیسراو میعراجی خؤمدا بووم. کاتیک که میروله کان هاتن و تیم ورووکان.. من هه ستم به ته نه یه کی کوشنده دهرکد.. له ولاتی به فر به بیگانه ته ماشا دهرکام. بیگانه یان به نه خوش و دړنده و ناشارستانی ته ماشا دهرکد. که س گرنگی به منی ناموو ماندوو نه دها، که س ریزی لینه دهرکرم؛ کاتیکیش رووم دهرکده هه ر ئافره تیکی جوان؛ بزیه کی زویر و قیزه نهری وک تیری ژهرین تیده گرتم.. میروله کان دلنه واییان دهرکرم.. میروله سیپیه کان دهاتن بؤ لام له خه ونا.. منیش شه کراوو ئاردم بؤ ناده نان و میوانداری تیم دهرکرن. ئه گه ر ئه وان نه بوونایه، ته نه یی و بچ هاو دهمی شیتی دهرکرم. چونکه بیوه کانی ولاتی به فر زانان له تیکدانی مرؤفی بیگانه!

مېرولەيەكى زانا لە باسى خۆشەويستىدا؛ كە چىرۆكەكى منى لەبەر بوو؛ ئەو چىرۆكەكى بۇ بالىندى شەو شىتەم گىراپەوه!

فەرمووى ھەز دەكەم منىش چىرۆككىكى خۆمت بۇ باس بىكەم. فەرمووم؛ گويم لىتە بەرېز مېرولە گيان.. چونكە قوتايى زانست؛ بۇ كەمترىن زانست دەچەمىتەوه. من بەھرە لە مېرووش وەردەگرم. مېرولەكە رەش بوو؛ بەلام لەبەر خاترى من؛ يان دەشىت لەبەر ئەوھى نيازى خويندەوھى ھەبوو؛ لە چاوترووكانىكا رەنگى گۆرا بە سپى و ئاويژەيى.. سلأوى لە ھەزرىتى نوح كەرد.. پاشان فەرمووى؛ لە ژيانى پىشوووما؛ من مرؤف بووم.. لە نوورگەھى ئۆسگۆرد دەژيام؛ كارىكى خۆشم دەكرد، پزىشك بووم! ئىوارەيەكيان لە دارستانەكەھى ئۆسگۆردا پياسەم دەكرد.. لە برى نويز؛ پياسەو تەماشام دەكرد.. تەماشاي ھەورەكان و باكان و شەمال.. تەماشاي بالىندەكان و درەختەكانم دەكرد.. گويم لە غەمەكانى خواكان دەگرت.. دەروونى جوانەكانى ئۆسگۆردم دەلاواندەوه.. كەچى تەنھا بووم.

ئەو ئىوارەيە؛ لەناو چەقى دارستانەكەدا لەبرى نويز، پياسەم دەكرد.. لە پىر چاوم بەرپىيە سەر ديمەنيكى سەير.. بىنييم فرىدا- ى خواوھندى نايك، خواوھندى شەپ مەشقى تەور وەشاندى دەكرد.. بە تەورەكانى كەوتبووھ ويزەي دارستان، بالىندەكان دەيانقىزاندى.. من ھىندە سەرم لە نىشانە پىكان و زېردەستى ئەو سوومابوو؛ ئەمدەزانى چى دەكەم و لەكوويام! بۆيە لە ناكاو، تەورىك سىنگى شەقى كەردم و خرم لەسەر دلم چەقى. كە لەشم بە زەبرى تەورەكە نەيتوانى وەك قەدى درەختە مەزنەكان دوولا لەت بىيت؛ زانيم و تىگەيشتم كە فرىدا مەبەستى ئەبووھ.. يان منى نە بىينيئوھ. كە خوينى دلم فىچقەھى گەيشتە سەر سىنگى پروتى؛ چاوبەندى لايرد.. توومەس بە چاوى بەستراوھوھ مەشقى دەكرد! كە يەكتريمان بىنى؛ نووچارى دەردىكى سەير بووين؛ ھەردووكمان لەخۆوھ لەيەكترى بووردين. ھەردووكمان ھەستمان بە خۆشەويستى دەكرد. فېرېووين كە خۆشەويستى و لىئووردين لە دەروونماندا گۆشكەين. توومەس لىئووردين، تەنھا لىئووردين شفاى شەقبوونى سىنگى من بوو- من لوينا لە زانستى لىئووردين تىگەيشتم.

چونكە مرؤف دەبىت لەو كەسە بىوريت كە بىنەبەست دەبىتە ھۆى زەبر گەياندىن بەو! پاشان فرىدا بەپەلە ھات بە لاموھ.. تەورەكەھى لەسەر دلم دەركىشا.. خوين ھىندە تر دەلاندى.. كانىيەك لەویدا ھەلتوقى.. چونكە خوينى من سپى بوو.. يان بىزەنگ و ئاويژەيى بوو.. پاشان بە لىوھ لەرزۆكى فەرمووى؛ چۆنە نازارت پى ناگات؟ فەرمووم؛ سروشتى من وەھايە، لەو كاتەدا كە ھەرمەس دەھىنم؛ لەبەر چاوى خۆشەويستەكانمنا مەتىن دەر دەكەوم.. لە پىش چاوى نوژمنا مەتىن تر. تۆش ھەم نۆست و ھەم نوژمنى.. بەلام لىئووردين گيان تىمار دەكات. منىش گيانپەرورەرم. لەبەر دەمى عىشق و وەفاو خۆشەويستىدا، مردن زەفەرم پى نابات، نازارەكانىش خۆشن.

فەرمووم؛ نازارى كەسك كە مەبەستى نازارىمان نىيە، ژانى كەمە. من ژانى تەورى تۆ ھەست پى دەكەم، بەلام نازارى كەمە. نازارىكى خۆش، چونكە من بەو نازارە پاداشتى جوانى دەدەمەوھ. بىبوورە كە من ناگانار ئەبووم، چونكە دەزانم ئىشى من لە دەروونى تۆدا زياترە. فرىدا بەوھ كەوتە گريان، پرمەي لى ھەستا. دەمى نايە ناو دەم و برىينەكانمى سارىژ كەرد.. دەمى لە دەم جيا نەكردەوھ، چونكە ئاويتەي يەكترى بووين.

بە خۆشىەوھ، ئەو ئىوارەيە گەرامەوھ بۇ مال.. لە رىگەنا بە خوينى سپى گەشم؛ تولى رىگايەكم بۇ ئەوانەي لىوای خۆم نەخشە كىشا.. وەك ئەوھى فەردە گەچ رۆ بىكرىت؛ ھەنگاومكانم سپى دەبوون. لە رىگەمنا بەر لەوھى سنوورى دارستانەكە بەجى بەيلىم؛ خواوھندى راو؛ ديانا- ى نازدارو پى عىشوم بىنى، مانگى كرىبوو بە گوارە، و بە تەوقە ي پىرچى پەخشانى لە ھەوانا.. دەست و پىئوھندو سەگەكانى

پاوی له گه ل خویدا پښو: تیرو کهوانی پراویشی له دهست بوو، بینیم مهمکی خری وهک ههناری پر به چن: دله ریپه وه به دم رږیینه وه.. ترسام له وهی نهکا نهویش تیر بارانم بکات! به لام نهو ووریا بوو.. که بینیم شله ژا.. ترسا.. هله ناوان تفاقای راوی ناوا هات به لامه وه: به سه گه کانی فرموو راکشین.. به که نیزه کاکانی فرموو: یاریده بدن تا پراکشیت: تا پشوویهک بدات. نهوانیش وهایان کرد.. منیان له سر له شی گهرمی سه گه کان پالخت.. پاشان خواوهندی راو به دهستی خوئی کهوته تیمارکردنی شه به قی سر دللم.. دللمی هینایه وه بار. نهوهی به چاوتروکانیک کرد. به خندهیه کی شیرین.. نهو حه زرده پیروزه منی پزیشکی به خندهیه که له مردن درباز کرد.. پاشان به هیواشی لئی پرسیم: کی وای لیکرییت؟ ووتم: فریدای خواوهندی دایک.

له دللی خویدا بریاری نا گلهیی له فریدا بکات.. بویه من فرمووم: ناخر نهو مه بهستی نه بوو.. نهو مه شقی دکرد، منیش له حه شمه تی سه رسوورمانم له جوانیی نهو: سه رم لیشیوا! نه زمانی به کویدا ری دهکم! بویه نهو بهر له نیوه عیشقی خوئی پیم ناو ناوای لیبور دنیسی نه کرد.

کاتیک میروله که نهو چیرۆکهی بو گپرامه وه: بینیم میروله کان گشتیان وه ستاون و گویمان گرتوه.. هه موویان پیکه وه کهوته چه پله کووتان. منیش هه مان شیوه.. فرمووم: چیرۆکیکی جوانه. میروله که به شانازییه کی مه زنه وه فرمووی: سووپاس.

میروله کان پیکه وه فرموویان: لیبور دن درهختیکی مه زنه: له مه له که تی خوشه ویستیدا درپویت.. هه موو که سیک ناتوانیت لیبور دنی هیندهی ناسمانه کان به رین بیت.. یان لیبور دنی هیندهی درهختی ژیان مه زن بیت. لیبورو هه م خوئی هه م خواوهندی خوئی دناسیت.

تاپتۇرى عىشىق

جارىكيان بەر لەۋەستانى كات. زۇر ماندوو بووم؛ حەزم دەكرد بنووم. چونكە من كەم دەنووم. چونكە ئەو مرقۇقى تەنھا بەجى بمىنىت ھەمىشە نادلىيا دەبىت. دەتوانم بلېم ئەگەر زوربەي كاتەكانىشى بە نووستنەۋە بەسەر بەرئىت؛ بىندارە لە نووستندا! ھەرۋەھا مرقۇقى ۋەھا تەنھا بە خەو دەتوانىت چىژ لە خۇشىي راستىيە رۇژەكىيەكان بىنىت! بۇيەلە خەونا يان بە زىندەخەو رۇيشتم، چووم بۇ سەيرى گولزار. ئىۋارەيەكى فىنك بۇنخۇش، لە گەشتا بووم! چونكە گەشتەكانى من ۋەك گەشتى خەلكى ناسايى نىين! من لەخەۋىشدا كاتىك دەچمەمىۋانىي سروسىت وگولزار رىژىكى زۇر لەكەرامەتى خاك دەگرم، بە بىزەۋە پى بەخاكدا نانم، پۇز بەسەر زەۋىدا لىنادەم.. حەز دەكەم وا پىي خۇم دابنىم كەزەمىن ھە ست بەرپىز بكات. يان بەلاى كەمەۋە، مىرۋەلەيەك نازارى پى نەگات.

ئەو ئىۋارەيە زوۋ خۇر ئاۋابوو و پووناكى پىشتى تىكرىم.. لەو كاتەدا لەزىندەخەو راجەنىم! سەيرم لىھات، كەبىندار بوومەۋە لەناۋ ژوررى زىندانەكەمدا نەمابووم.. توومەس بەدەم خەۋە ۋە رۇيشتبوووم! توومەس لە خەۋەندا ئازاد بووم! بۇيە كە چاوم كەردەۋە بىنىم لەھەمان جىگە دام كە لە زىندەخەۋەنەكەمدا لىي بووم، واتە لەناۋ چىمەن وگولزاردا، كاتىش ھەمان كات بوو، واتە ئىۋارە بوو.. بەلام ھەستىم جوبا بوو، حەزم لە پىياسە نەبوو، چونكە لەزەۋى وچىمەن و سروسىت زوۋىر بووم.. ماۋەيەك بوو خووم گرتىوو بەژۋورەكەمەۋە كە ناوم لىنابوو زىندان.. بۇيە كە خۇر بەرەۋ ئاۋابوو دەچوو، بەدىار زەۋىيەكى تازە كىلراۋەۋە لەبن درەختىكدا دانىشتىم.. بە گلەيى نىيازەكانم كرتە دل ۋەگەل گول ۋ خۇل ۋخاكدا دەدووام.. لەو ناۋەدا ئافرەتىكم بىنى لەگەل سەگەكەيدا پىياسەي دەكرد. كاتىك منى بىنى ترسا! پىدەچوو نە زانىت چى بكات! دەيوست نىشانم بدات كەسەگەكەي بەھىزەۋ دەتوانىت پەلامارم بدات. ھىچ ئاگادارى گىانى من نەبوو؛ چونكە من لەۋىدا بىۋەي دانىشتىبووم نوپۇزم دەكرد بۇ خاك ۋ گول ۋگىاۋ سروسىت. ئەۋىش تا زىاتر بەرەۋ لاي من دەھات زىاترخۇي لەمن دەپاراست! زىاتر بىرى منى لە نوپۇزەكانم دەپساند، چونكە گىانى ئەو پاكژ نەبوو. كاتىك تەۋاۋ نىك بوۋەۋە، كەمىك ھىمن بوۋەۋە. چونكە ناسىمىيەۋە، منىش ئەوم ناسىيەۋە. چونكە خواۋەندى عىشق بوو! پاش ئەۋەي سلاۋى لىم كەرد؛ من ھىچم بۇ لەزار نەھاتەدەر! لەحەشمەتا حەپە سابووم! چونكە باۋەرم نەدەكرد خواۋەندى عىشق ھىندە بەد گومان بىت بەرامبەر بە كە سىكى ۋەك من. ئەمدەزانى چى بلېم، چونكە فىر نىم لەبەر دەمى عەرشى عەشقا ناشىرىن بدوۋم!

يا خوانەخۋاستەھەلەيەك بكەم! بىنىم، عىشق خەندەيەكى زەھراۋىي تىگرتىم.. خەندەكەي بوو بەگورگ.. منىش بچووك بوومەۋە، بووم بە خەندەيەك، فەرمووم: من پەيامى گولم پىيە، ھەست بەسۇزى شەمال دەكەم، لەخەندەي عىشقى سەردەم تى تاگەم! نازانم بۇچى ئافرەتانى ئەم سەردەمە خەندەكانىان بۇنى ژەنگى لى دىت! نازانم بۇ خەندەكانىان دۇراندوۋە!؟

عیشق فەرمووی چونکە ژیان زیرە. چونکە ژیان ماناكانی لە دەست داو: تۆ ناتوانی
رژگاری بکەیت. فەرمووم: من بە خەندەیک جیهان رژگار دەکەم. ژیانیش دەبەخشم بە
دەروون.

عیشق ژیانى نیشان دام. بىنیم ژیان بوو بە هەزاران کەرتەو. کەرتىكى ماددى سڤ
كەرى بە دەرزى لەخۆى دەداو گالتهى بە چاره نووسى خۆى دەکرد. كەرتىكى تری لە
خەستەخانە كەوتبوو پەركەمى دەگرت. كەرتىكى تری لەشى بى ئەواو بى سۆز- بوبوو بە
سۆزانی، كەرتىكى تری مندالی خوارو خىچ و ئىفلىج و شىت و سەقەتى لى دەبوو. هەر
كەرتەو بە جۆرىك شىواوو زەلیل بوو، بە جۆرىك كە برىندار دەبووم بە تەماشای! كەژیانم
بىنى، هیندەى تر حەپەسام!

نازانم چۆن باسى بىننى ئەو ساتەت بۆ بکەم كەژیانم تیا دی؟!
خەلكینه، خوینەرى نازىز، وانەزانن كەمن باسى وریئەكانى عیشق و خواوەندو وریئەى بت
و فریشتەكانت بۆ دەكەم. نا، من لەم فەرموودانەمدا پەيامى عیشقم پێئە. بۆتان نىيە وەك
بابایەكى شەهو پەرسەت لەعیشقى من بروانن، نەخیز كەس بۆى نىيە عیشق بەویستی ماددى
ولەشى هەلبەسەنگىنیت. چونكە عاشق كەسێكە دەتوانیت بەبالەكانى ئاھورامازدا بفریت.
عاشق دەتوانیت لەگەڵ هەموو فریشتەكاندا بدوویت، بنویت، یارى بكات. دەتوانیت گەشت
بەھەموو گەردوونەكاندا بكات. عاشق كەسێكە دەبىنیت، هەست دەكات. داھینەر و بەھیزو مە
تىنە.

عیشق مەملەكەتى بوونە: لەھەستکردن بەجوانیدا. جوانى بوونەوەرەكان. جوانى
فریشتەو خواكان! وانەزانن كە خواكان گشتیان نۆر بوون، یان تەنھان! عیشق
بوونەوهرى دروست كەردووو لەمێژە بەرپۆەشى دەبات!
وانەزانى لەمەودوا بتوانیت من فیر بکەیت كەخواوەند تاكوو تەنھایە! نا.. لەگەڵ ریزمدا بۆ
ئىسلام. خواكان لەگەردوونى عیشقى مندا زۆر بەیان مینینەن و ئافرەتى فریشتە شیوەن.
ھىچیان ھىچبىیان لەسەر نەكردوو! من ھەموویانم دیو. بتەكانیش بەشیوہى بتى دایك،
بتى حەزرتى حەوا، ماریا، فینۆس، بتى چۆنۆ، دافنى، ديانا، لەئاسمانى دەروونى مندا،
نازادانە لەگەشتدان. دەگەرین و من فیر دەكەن.

دەزانیت فیری چیم دەكەن؟ فیری ئەوہى كەنەھێلم لەمەودوا چىتر ھەست بەتەنھا بوونى
خواكان بکەم. دەبیت بچم بىم بەپاسەوانى فریشتەكان. ئەو فریشتانەى كەماندوون،
ھیندە منىیان لەسەر بالى خۆیان گەراندوو بە گەردوونى جوانیدا! وانەزانیت من
جوانىم نەدیو، یان لەزەتم لەجوانى نەبردوو!
لەگەردوونى جوانیدا: فریشتەكان ھەموو خۆزگەكانم دەخەنەبەر دەم. ئەوان لەخواكان
جوانتر بەبەر دەمدا دەرۆن، دەفرن. پەرسەتارى دەكەن. پەرسەتارى گەورەبى و مەزنى
مروؤف. فریشتەكانیش حەزو خۆشەویستی و ھەست و عیشقیان ھەيە. بالدارو بى
بالىشان ھەيە. فریشتەكان سۆزى دایك و عیشقى مۆسیقان، لەگەردوونەكانى مندا دین
و دەچن، شەووڕۆژ لەپاسى مندان.

چونکه دهرانن كۆمه لئيك جه ندرمه ي پيس؛ به ناوي ئيسلامه وه، بوونه ته كيچ و چوونه ته ناو كه ولي مرؤفه كان، ده يانه ويته بهرق و كينه و ترس مرؤفايه تي چاو ترس بگهن. ده يانه ويته باوه ري خوا بشيويين، چونكه خوا شه ري ناويته، خوا وه ند زور له شه ر دهرستت. به لام باش گويم ليبنگرن؛ نه گهر شه ري هه موو. تاريخي و نه هريمه نه كان يهك بگرن، ناتوانن ته نها بتيكي خوا وه ندي جواني له گهر دووني مندا تي كيشكينن.. نه خوازه لا بتوانن ده ست بؤ خوا وه ندي دايك به رن و سه ري بپرن!

من پرم له توورپه يي فريشته كان.. هاتووم چهنجه ده كم به چالي چاوي تاريخي نه هريمه نه كاندا و ده مووي ده روازيه كي روشن، كوونتيكي رووناك له چاوياندا هه ليكولم تا روشنابي بيبنن.. من دوور من نيم و دوستم، هاتووم كۆمه لئيك چاوو ده ست ولچوليوي براو و سه ري قرتاوي مه سيح و مارييا كانم پيه.. ده مه ويته به نامانه ت بيانگه رينمه وه ناو ره چه له ك و مه مله كه تي هه زه رتي نوح.. بيانگه رينمه وه ناو ژيان. كه چي ژيان هينده ماندووه نه بيتته وه! نازانم چي بگه م!

ده مه ويته پيتان بلئم نه م هه موو په يكه ر و بت و خوا يانه گشتيان په نا يان هينا وه ته به ر من.. گشتيان تكاتان ليده كه ن شتيك بؤ خوا وه ندي جواني و خوا وه ندي دايك بگهن.. چونكه نه وان له ناسمانه كاندا بيخه وو و هه رزو ترساوو توورپه ن.. چاو هه رواني بيدار بوونه وه ي نه وه ي هه زه رتي نوح ده كه ن.. چونكه نه وان يش سه ريان لي شيواوه.

جا بؤ يه تكاتان ليده كه م له فه رمو و ده كان ي نه م كتبه تيگه ن.. چونكه لي ره دا خوا كان هه ست به پشوو ده كه ن.. خوا كان ي گه ر دووني نه م كتبه پرن له نازاد يي نه وين؛ پرن له ژيان.. له تي كه ل بووني خوا كان، بته كان، هاو ري و هاوس و مرؤفه كان پرن له بانگي يه كگرتن. نه وان په نا يان هينا وه ته به ر من، چونكه شه يتانه كان، ديوه كان رووي زه مينيان تاريخي كر دووه، ديو كه ليك له ئيوه ي دا كير كر دووه. ديوه كان خه نده ي ژيانيان شيواندووه! ژيان گياني ئالو وده بووه. ژيان خه نده كان ي وونكر دووه.

مرؤفي ره سه ن كه نه م كتبه ده خو ينيته وه، پيوسته به خو ي بلتت: به لي نووسه ر راست ده كات، من له عيشق تي ده گه م.. من ده توانم سنوور بؤ ديوه كان ي جيهان دا بنيم. من ئيمام، قه شه م بيسكو ب و راهيب و بو ودا و په يام به ري جواني و هونه رم. من خه نده كان ي ژيانم. هه ست و سو زي دؤ عاو ژيان و فاتيمه و له يلا و هتسم..

(به لام له وانه نيم كه باش باس نه كراون لي ره دا!) من فه يله سو فتيكي گه ر دووني هونه رم.. هاتووم باسي داستانه كان ي هه زه رتي نوح-تان بؤ ده كم. من بابايه كي ماندوو شه كه ته م پيرم له په يامي جواني.. من خاوه ني گه ر دووني عيشقم.. ده توانم به عيشق جيهان رزگار بگه م.. هاتووم هه مووتان بخه مه گريان، فيرتان بگه م ريز له گريان و پي كه نينه كان تان بگرن.. ده بيت وينه ي خه نده ي عيشق له سه ر ديوا ري ماله كان تان هه لواسن.. ده بيت فير بن جه زاي تا وانه كان تان بده نه وه. كاتي نه وه هاتووه كات را بگري ن، تا شتيك فير بين.. تا تيگه ن كه ژيان و هه نا چي ته سه ر. ده بيت له خو تان خو ش ين!

نه م كتبه مولكي جيهانه و به سو ودي شه ر ناويته.. چونكه من ناو بوو زي كه ري خوا وه ندو نه هريمه نم.. خوا وه ند ده فه رمو ويته: من نه هريمه نم دروست نه كر دووه.. له ناويشي نا به م، به لكوو ته نها مرؤف خو ي ده تواني ت سنوور بؤ هه موو هيزي ك دا بنيت، مرؤف ده تواني ت

خوارەند بېنیت. مۆڤ تەنھا بە بالی عیشق دەتوانیت بەهەموو گەردوونەکاندا بفریت..
عیشق کەرەمتی مۆڤقايەتیبە بە ملیۆنەها بال دەفریت.. کئ دەتوانیت بېگریت یان سەری
بیریت؟ کئ دەتوانیت؟ من تەحەدای هەموو جیهان دەکەم، بائین، گەر دەتوانن عیشقی من
لەناو بەرن.. من پەيامی حەزەرتی نوح-م.

هەموو ئایینەکان باوەریان بەبوونی من هەیه. من لەسەری حەزەرتی نوحەو بەبانگ دەدەم؛
دەفرەمووم: جیهان بەلینووردن وهاوکاری و خۆشەووستی رزگاری دەبیت. بە دلنایایی
ئافرەتان، بە نیشاناندانی خەندەکانی ئەوان.

خۆشەووستی تۆویکی خێرە من دەچینم، خەندە ئافرەتی پیرۆز پەيامە و لەشیوہی دلئ
سپیدا، لەشیوہی گەلانا لەشیوہی تەماشای جوانەکان دروستیان دەکەم.. دەیان نیرم بۆ
جیهان، دەیان بەخشمەوہ.. من هاتووم لەخۆشەووستیدا بتویمەوہ: ژیان بلاوینمەوہ: هاتووم
مۆڤقايەتی پر بکەم لە هەستی هونەر و جوانی. لەووشەکانم کەشتییەک، نیشتیمانیک، بۆ
بئولات دروست دەکەم، کەشتییەکە ی حەزەرتی نوح.

لەو خەيالانەدا بووم.. زرم کات وەستا.. شتیک بەخەيالندا هات.. ژیان لەبەرچاوم ئەما!
خوارەندی عیشق بەتەنھا بەجئ هیشتم. شتیک هات..

مێرولەیهکی سپیی جوانی بالدار هات.. هات لەسەر پەنجە ی شایەتەمانم نیشتەوہ، سلاویکی
لێکرم و فەرمووی: بگەرێرەوہ بۆ نیشتیمانی نوح. میلەتی نوح چاوەریت دەکات. برۆ
ببە بەمامۆستا لەگوندیکدا حیکایەتی مامۆستا مێش بۆ مندالان باس بکە. باسی ئەفسانە
کانی مندالیی حەزەرتی نوح، سلاوی خۆی لیبیت. هەستە کوپم.. برۆ، وانە نەستەقەکانت،
پەيامی خواکان بکە بە پەخشانی کوردی و بیکە بە وانەبۆ مندالانی هەموو جیهان.

منیش نووستم. لەجینگە ی خۆمدا راکشام. چونکە حەزەرتی مێرولە دوعای بەسەردا خویندم..
لەخەوندا دوو فریشتە هاتن، هەردووکیان سپی. دوو شابالی مەتینیان لەسەر شانم
رواند.. فەرموویان: بفرە بەناوی حەزەرتی نوح. منیش فریم. فریم.. فریم.. تاگەبیمەسەر
کانییەک لەکانییە سازکارەکانی کوردستان، لەوئ لەنگەرم گرت و بەماندوویی لەئافرەتییکی
جوانم پرسی بۆ جامیک ئاو. ئافرەتەکە یەکاویەک لەدوعا دەچوو.. لەپێشدا تەماشایەکی
تیگرتم: بەوہ شوینەواری شەکەتی لەگیاندا ریشەکیش کرد.. پاشان لەبری جامی ئاو،
جامیک دۆی پئ دام.. فەرمووی: فەرموو برام.

ئەم بەسەرھاتەتەواو ناییت. چونکە مێرولە کەبێداری کردمەوہ.. بۆیە لەهاهاتوودا باسی وانە
کانی مێرولەتان بۆ دەکەم. چونکە من لەجیهانی خەيالدا مامۆستای مندالانم. ئەفسانە ی
مێرولەکان بە خەيال بۆ مندالان باس دەکەم.

تابلوی چووتیون

ئەزانم باوهر بەراوەستاندنی کات ناکەیت، ئەزانم! بەلام دڵنیام ئەگەر بێتو سەیری میلی کاتژمێر بکەیت، دەبینیت لەنیوان چرکەکاندا میلی خوولەکژمێر رادەوێت، لەویدا کات دەوێت، لەوچاوترووکاندا گیانیک دەمریت گیانیکیش دەزیت.. کەکات وەستا، من لەدووڕگەهی هەستکردن بەکەمیدا هەستم بەتەنهایی دەکرد، بەزەبیم بەخۆمدا دەهاتەو.. گویم لیبوونافرهتییکی جواکیلهی شەرم، کە لەمێژبوو لەتاو گەران بەدوای خەندەکانی خۆیداماندوو بوو، لەبەردەم پەنجەرەهی مالهکەمدا رادەوێت، هەلدەلەرزێ و سەرماي بوولەگەل بێوێکنا لەتاریکییدا دەبوا! نازانم چی رویدەدا.. زۆری نەبرد تەق تەق لەشووشەیی پەنجەرەکەیی نام. من سەرگەرمی هۆنینهووی هۆنراوێکەیی بووم بۆگەردنی ئەو، سەیری تابلویەکی خۆم دەکرد کە بەرلەسالانیک لەوێوپیشت بۆ دراوستیەکم دروست کردبوو، تابلۆکەم ناوی هەستکردن بە نییانی بوو.

کاتیک کەسەرم هەلبێری، ئەوم بینی هەلدەلەرزیت، سەرمايەتی. ووتی: دەتوانیت کەمیک گەرم بکەیتەو؟ بەتەنیا لەمالهوه سەرمامە، دەترسم، بێوێکان بانگم دەکەن.

وتم ئەی نایینی من لێرەدا پاسەوانی جوانیی تۆم؟ فەرمووی دەتوانم ئەمشەو لەپال تۆنا بنوم؟ دەتوانم بێمە ژورئ؟ فەرمووم مائی خۆتە، کێژۆلەیهکی وەک تۆ جوان چرایەکە مال و دەروون پرووناک دەکاتەو. هاتە ژورئ، ژوررەکەم ناگیرسا بەنووری خەندەیی.. میلی کاتژمێرەکە وەستا.. ئەویش لەگەل مندا، من لەگەل ئەویدا پێکەو سەیری تابلۆکەمان کرد، فەرمووی: ئەو تابلۆیە زۆر جوانە کەیی دروست کردوو؟

فەرمووم ئەو تابلۆی هەستکردن بەنییانییە.. لەوکاتەدا کە جارێکی تر میلی کاتژمێرەکە رادەوێت، تووکی دەستم بەر تووکی نەرم و زەردی مەچەکی کەوت، بە پێکەوت ختووکە بەر گیانی کەوت.. مووی مەچەکی هەردووکمان، خۆشایان پێگەیشیت، دەستمان داوای دەستی یەکتیری کرد، لیومان بەلئوی یەکتیریدا نووسا، دلمان پێکەو تریەیی دەهات، هەستمان تیکەل بەهەستی یەکتیری بوو، من لەویدا دەفیرم و ئەویش لە مندا دەنیشتەو، لەناو دەمیدا ناوی ژیان، شیلەیی گیانم مژی، ئەویش دەپارایەو، دەیکووت: نا، توخوا مەمک بۆمژە، دەست بۆ هەمووگیانم بەرە، تیکەلم بە، خۆشم کە، لامل و پروومەتم بۆن بکە، دەستت بخەرە ناو دەستم، بمگێرە بە گەردوونی خۆتدا، وەرە ناو گیانمەو، من گیانم بۆتۆ دادەگیرسینم، وانەبیت گەرمایی بەخۆم ناگات، تیکەلم بە ساتی چونکە کات دەوێت و هەمیشە لەم خۆشایەیدا ناووشیلەیی گیانم دەتکن، بمژەنە وەک کەمانچە، فوویکە بە کێلگەیی لەشما، تیکەلم بە توخوا، ناخ خوای گەرە، وای.. ئووف..

دەستمان تەواو لەدەستی یەکتیریدا بوو، دەمان لەناو دەمی یەکترو گیانمان لە ناسماندا بالەفیریی بوو! خەو یاخوود راستی!.. نوو پەپوولەیی گەرەو پرتەقالی هاتن بەفیرەیی بالەکانیان، لەمسی لەشی هەردووکمانیان دەکرد، ئیمەیی لەوولەمن دروست دەکرد، لەیەکتیریدا زۆر دەبووین، لەناو دەروونی یەکتیریدا

دابهش دېبووین. یه کتریمان وهکوماچ دههاته بهرچاو. جوان زورجوان ژيانمان دهیینی ناز دهکات. چاوهکانی ههآلمیان دهکرد. لیوی دهلهزی. گیتدېبوو سهروومل و بال و لهشی بۆ رانهدهگیرا. دتهوايهوه لهخوشیدا. ئاو لهدهمی دهزا. سهرگۆی مهکی دهزمانیکی شیرشیوهی ناسک وشیرینی لیدهتکا. شیراویکی روون ورۆشن وهک تهنافیکی ههآلم. که تامی گیانی دهنا. بۆنی بغوردی لیدههات. کهسهیری چاوانیم کرد. بینیم خواوهند لهویدا. لهناوگلینهی تاریکی چاوی کووژکهییدا تهماشامان دهکات. بهدهم خویندنی وانهی نیوان یهکگرتنی دووگیانهوه. خواوهند دهگهشایهوه. زۆردهبوو. به نهرمی تهماشاکانی پری دهکریین لهسرود. له بهخت. لهکامهرانی. پیکهوه پردهبووین. لهیهکتری. کهچاوانی دهنايه سهریهک. که ئاو به لیویدا دهچۆرا. میلی کاتژمیرهکه نهدهبزا. کات دهوهستا و سهیری ئیمهی دهکرد. لهوون بووندا کات دیار نهدهما! له دیارنهمانی ئیمهنا کات دهوهستا. خویشایی نیوانمان دهزا. سهروویکی خوش خورهو دلۆپی ئاو : مؤسیقیهکی گیانی بوو لهههستماندا تکهی دهکرد. خورهی دههات. لهویدا که دووگیان راستگۆیانه یهکتری دهگرن. یهکتری پردهکهنهوه. یهکتری دهلاوینن و یهکتری دهراژینهوه. گیانیان دهگهشیتهوه.

گیان سهروویکی لی دهزیت. خواوهندیک پیرۆزو رووسی دهیت. شهرمیک ئاور له تهماشادتهوه..
گیان ئارهق دهکاتهوه. گۆی مهکی ئافرهت شیلهیهکی گیانی دهردنا که مرۆقی پی پیرۆز دهیت.
کهشیفای گیانه. تهنا نهونافرهتانه نهو شیله گیانییه دهردمن. که خهنهکانیان وون ناکن له
جووتبووندا وخوشایی بهدهروونیان دهکات.. موچرکه بهگیانیاندا بیئت ودهبات. ههستهکانیان
ختوکه دهات.

مهرج نییه جووتبوونیش رووبدات. چونکه من باسی خۆزگیهک دهکهم. خۆزگیهکی وون بوو له ولاتی ههستکردن بهکهمیدا. کهتیایدا خۆزگه بهرله لهدایک بوون. سهقهت دهکریت. بهر لهزامینی لهبار دهبریت. تیادهچیت. چونکه گیانی دوو مرۆف بهیهک ناگات. چونکه جووت بوون بووه به شهرمیک. به لالان لهتهوهری هارمۆنی نیوان دووگیان. چونکه مرۆقهکان جهسهری یهکتریان لهدهست ناوه. چونکه ژیان تهنا کراوه. چونکه عیشق پهتکی سهگیکی لهدهستهو له پیاو توقیهوه! چونکه پیاو رقهکانی ئهستورر بووه. رۆژانه من ههزار خهندهم دهکوژریت لهم غهریبایهتییهنا. لهم نامۆیهنا. پۆژی سهنان خهندهم سهردهبریت! لهدوورگی ههستکردن بهکهمیدا. دواي نهوهمووسالانهی تیایدا خهندهکانیان بهتالان بردم پیتم دهلین: برۆرهوه بۆ ولاتی خۆت. چی دهکهیت لیره؟ تو له ئیمه نییت!

منیش بهخهندهیهکی لهرزۆکهوه دهلیم: ئاخیر ئیوه ئاراراتتان کردووه بهمالی دیوهکانی توورک. زاگرۆستان پرکردووه له دیوی قهپ ناسنین. میلهتی نوحتان بی دهستووپی کردووه.. ئیوه دهیان وهسان وهزاران قوونبهلهی مین وچهکی لیرهو کیمیایی ونهوهویتان فرۆشتووه بهشهرق. من چی نییه پیی تیادا نابنیم له زاگرۆسدا! چونکه ئیوه پرتان کردووه لهمیین!

شهری ئیوه براوته کوردوستان. ئیوهی پاشهل پیس. بهعس پهست بوون. ههموو چهکینکتان پنییا تا میلهتی خۆتانی پی لهناو بهرن. کهچی شهرمیش ناکن. لهخاکی باوکتان دهرم دهکن؟

به مرۆقه تاک وتهراکانی دوورگی ههستکردن بهکهمی دهلیم: من هاتووم یادتان بهینمهوه ئیوه کین؟ کوپ وکچی کین؟ لهکوپوه هاتوون!

من دهتوانم پیتان بلیم من ههست و نهستی ئیوه. من مرۆقینکم پهیداغی بغوردیم ههآکردهوه. به پلهکانی بینیندا ههآگهراوم. من قوتبهکانم دیوه. ئیوه لهقوتبی مندا تیکهلی گوشت وخوینمن. ئیوه نهوهی من.

منیش لەنوح-م. گەلی ئیوھ زۆر لەمیژ نییە پاوانران لەترسی تەتەر و خێوی عەرەب و تورک، چونکە ئەوان داگیرکەر بوون.

ئەوان مرۆفیان دەخوارد، بۆیە بەشیک لەئیوھ دوور دوور ھەلاتن، ھونەری کەشتی دروستکردنتان لە نوح-ھوھ بۆ ماووەو، کەشتیی چارۆکە دارتان دروست کردو گەرانەو بەستەلەکەکان؛ تا ئیوھکان دەستیان پێتان نەگات، چونکە مەوتینی دەستیکردنمان بەفر بوو، ئیتر وەھا ھاتین ئۆدینمان کرد بەخوا، توورو فریدا ھاتنە ھانامان، فیزیان کردین لەباوەشی ئەواندا چاوەروانی ھاتنی مرۆفی بیولات بین تا فیزی ژیان بین! کەچی دەتانینم ئیوھ کوێرن، بوون بەدیو، چونکە جوانییەکان نابینن. ئەوھی جوانیش نەبینت، ئیوھ. دیو کەسیکە کە شەر لەژیاندا زۆر دەکات، درۆ دەکات، ترس بەریا دەکات.

ئەوھ منم ئیوھ چاوەرپی دەکەن.. شەرم بکەن مرۆف نابیت بیبت بەدیو بژی خواوھنی خۆی! ئیوھ لەمن، نەک من لەئیوھ، چونکە من ئۆدینی خواوھندی ئیوھم دیوھ.. من بە زمانی ئەو لەگەلتان دەویم.. من ھاتووم فیزی خۆشەویستیتان بکەم، ھاتووم مژدەیی خەندەم پێیە، من ھەموو خەندەکانم بە سەرئیوھنا بەخشییو، کەچی ئیوھ بریندارم دەکەن! توورەم دەکەن.. مۆرەم لێدەکەن! من لێتان زیزم!

من مامۆستاکانی بوودیزم لەغەیبیا دەناسم.. من ئەوان فیزی وانە گیانی و ئاکاپونکتووری ھەست دەکەم، من بەتەمام راھیب و بیسکۆبەکانتان فیر بکەم چۆن چارە سەرەتان و دەردە چاوەروان کراوھکان بکەن.. من مامۆستام لە گیان ناسیدا.. ھونەر و ئەدەبی من پرن لە وانە پەتی، پێویستە فیرتان بکەم.

من مژدەیی جوانییم پێیە، مژدەکانم لەو منداڵانە دەچن کە تەماشام دەکەن، زۆر بەرز تەماشام دەکەن و خەندەکانم فیر دەبن و خەندەم پێدەبەخشنەو، من گیانی خەندەکانم پێیە و بەگۆرانییەو سەمایان لەگەل دەکەم، من رەنگەکانی حەزەرتی جوانییم پێیە، ئەگەر توورەم بکەن.. تابلۆکانتان نیشان نادەم! پێتان دەلێم من ھاتووم فیزی فەلسەفەیی گیانی و پراکتیزەیی ئەوتان بکەم. دەمەوێت فیرتان بکەم ھەرگیز بەھەلە لاقەیی ئافرەت نەکەن.. ئەو کارە بە داخواری ھەردوولا ئەنجام بدەن.. ھەستی یەکتەری مەرھنجین، یەکتەری پەشیمان مەکەنەو.. چونکە پەشیمانی کۆرپەیی سەقەت بەدی لێنیت لە پەیوھندی گیانی بردا! نەکەن، بەدرۆ تەماشای یەکتەری مەکەن.. ئەمە ئامۆژگارییەکی مەزنە و تێی بگەن. لە جووت بووندا پشت لەیەکتەری مەکەن.

مێرولەییکی گێژ ھات، فەرمووی دراوسێکەتان زەھری رشتووھ بۆمان، سەنان مێرولەیی لەناو برد. مێرولەییکی پیر فەرمووی: بەو کارە پاداشتیکی نۆراند.. ئەوھی ژیانیک لەناو دەبات.. ژیانیک لەدەست دەدات.. ئەوھی کەسیک بکوژیت لەخۆرا، وەک ئەوھ وایە خواوھندی لەناو بریبت.

مێرولەکان فەرموویان: مەترسە حەزەرتی نوح.. چی لە دلتدایە بیدرکینە.. ئیمە دەبین بە لەشکرێکی ساموویایی مەزن و پاسەوانیبت دەکەین. ئیمە باسی عیشقیکی نوێ بۆ ئەوھی نوێ دەکەین. ئیمە بەکاری جوان، کردەوھی جوان، ووتاری جوان - مرۆف دەکەین بە نمایندەیی فریشتەکان.

تاپتۇرى ئەھۋال

جاريكيان ميروولەيك لە بياپانەوہ.. نازانم چۆن! خۇي گەياندە نيو ژوورى زيندانەكەم و بالئيكيشى لەو سەفەرەدا لە دەست نابوو. بە دەورى خۇينا سوورپى دەخواربو ھاناي ھيتابووہ بەر من. ھەوالئىكى سامناكى پى بوو. فەرمووى لە ئەنفال كراوہ كوربەكانەوہ سلأو. دواھەمىن ھەوال كە لە بياپانەكانى خواروئا روو دەنات ئەمەيە كە ئافرەتتەك بۇ سىتتەمجار تەعداي لىدەكرىت و گىرفانىيان تالان كرېوہ. چونكە ئەو تەنھا ناواي لە ديويك كرېبوو تا مۆزىك بەدات بە منداڵەكەي - تا منداڵەكەي لە زەجرى برسيتتيا ھىندە نەكرۆزىتتەوہ.. چونكە نايك بەرگەي ئەو ژانە ناكرىت.

كەچى نيوەكان گەرچى پىنج ھەزار دىنارىيان لەو سەندىبوو. مۆزەكەيان نەدەنا بە منداڵەكەي!! ناواي ئەوہى كە خۇيان تىزكرەد، پەحمى ئەويان پەر كەرد لە توپكە مۆز و تا گىيانى دەرچوو. يارىي تۆپىنيان بە مندالى ئافرەتتەكى تر دەكرەد/ كە بە زەبرى پۇستال لە سكى ئەدا دەرپان بەراندىبوو و لەباريان برىبوو!! جا خوارەندى ئەمانە و خواوہندى خۆت وەكرو يەك تەماشاش دەكەيت!؟

ئىتر كورپىنە چۆن چاوەپرانی لە گەلى عەرەب دەكەن تا ماف و نازاندى و پىزتان نىشان بەدەن! بە راستى كورد و عەرەب برا نىن.. ئەوہى باوہرى وايە؛ ماناي وايە غەير لە خواو لە خۇي و لە نازاندى و لە مرؤفائەتتەش دەكات. ميروولەكان بە بىستنى ئەو ھەوالە گريان.

ميروولەيك فەرمووى: مەگەر سىياسەتەمارەكانى كورد ئەم راستىيە نازانن!؟

ميروولە رەشە بالبايرەكە راستەوخۇ ناواي گىرپانەوہى ئەو پووناوہ جەرگەرە - گىيانى سپارد بەمن. منىش وەك يەكەمىن ميروولەي رەش ئەوم بەخشى بە جالجالۆكەي پىرۆز تا بە دەزوولەكانى قوماتى بكات و بە دەرختى زەماندا وەك بلىكى رۆشن ھەلىواسىت! تا جىهان بزائىت كە دەرختى زەمان جىگەي ميروولە رەشەكانىشى تيا دەمىتتەوہ.

كاتتەك كەكات دەوہستتەت ، سروشتى ئايىنەكان دەگۆرپىن. درۆكان گەرە دەبن؛ دزىوى خۇي گريمان دەكات بەسەر رابەرەكاندا. مرؤف تووشى پەشىمانى دەبىت دەرھەق چەپەلىي خۇي ، مرؤفەكان دەبن بە ديو: ديوى دزىوو ھەر كەس لەوى تر دەترسىت. ئىمامتەك دەيەوئەت لەجەھەننەمى سەرزەھوييەوہ سەردەربەھىتتە و بلىت: شەرماندووہ لەدەستى بەشەر، شەر ھىلاكە لە تەماشاش بەشەر. مرؤف پىس بووہ. بەر لەوہى ئىمامى بەستەزەمان شتىك بلىت ، دەيگرن وزمانى دەبىن، سەرى دەبىن، تەرمەكەي بەشەقامەكاندا رادەكيتش. شىتتەكانى شارىش چەپەساو سەيرى ئەو دىمەنە دىرىنە دەكەن. سەيرى كەلتوورى نيوەكان. ھەمووتان پىكەوہ لەتەماشاش شەرى خۇتاند؛ لە ترساندا شان، لەيەكترى دەترسن. لەخۇشەويستى دەترسن ، لە نازى ئافرەت و لەپرسىياري منداڵەكانتەن دەترسن. ئىوہ لە جوانى دەترسن.. چونكە ترس نىويكى مەزەنە وئىوہى ناگىر كرېوہ. مرؤفى ترسنۆك مەروويەكى زىنلووہ. كە كات وەستا بىرەكەرەوہ.. ئەوہى لەپىناوى خوادا دەكوژىت، سەردەبىت، تالانى دەكات، دووژمنى خوايە. ديويكى زبەرە.

خواوہند پىويستى بە شەر نىيە، ئىوہن ئەھرىمەن پەرسى دەكەن وىزى و كوشتاروخوئىن خۇرىتان كرېوہ بە خواو دەبىپەرسىتن. ئەمەش بىئەمەكەيە دەرھەق راستى و جوانى و شكۆ.

چاتروابوو بتهكان بپهستن، چونكه بتهكانتان مت و بيدهنگن كهس نهيتوانيوه بليت: بتهكان بوختانكهرو دروزن بوون! بتهكان زور له مرؤف راستگوتر بوون.. نهوان ناواي سهري كهستان ليناكهن، بهشي كهس ناخون، من له خواي ئيوه چاكثر له خير تيدهگهه. خير جيگهي شهري تيا نابيتهوه. من له جهل و شهري ئيوه دترسم، چونكه ئيوه نابروي خوا ونازاي و باوه پتان ههتك كرئوه، ئايينهكانتان پيسكرئوهه.

ئيوه مندا لهكانتان پردهكهن له بارووت، پريان دهكهن له شهرو زه پراتي بوونيان دهتهقينهوه، دلي دايكيان له بيخهوه دردههينن.. حاشا له شهروخيرتان دهكهن، بهلهعنهت بن نهي نهوانهي له پيناوي خوادا چهكتان هه لگرت.

پنويسته به سهرخوتاندا بچنهوه، خواوهند ههزار مهلائيكهتي بو ئيوه نه نارئوهه، نهگه نهوکارهي له دهست بهاتايه دوپاتي دهكردهوه، دهينارد لهشكريكي ديكه، دلي هه مووتاني دردههيناو پاك پاك دهيشورئيهوه، ههروهكو دلي پيغه مبهري ئيسلام، چونكه نهوهي دلي به دهستي مهلائيكهتتهكان شوردرا، خهوشهكاني پاكرئوبهوه، بهلام ئيوه نهي درنده خوئين خوړهكان هاتن نابرووي خواتان برد، تاكوتهنها بهجيتان هيشت، كرتان به بهخشهرو هاندري شه پهكانتان.

سروشتي خواتان شيواندو نهوتان كرد به ناهينهري شهرو نههريمهن، نهه شيتتبه ههتاكهي دهبه نهسهه، گوئ بگرن نهي موسولمانان.. خواوهند تاكو تهنها نييه.. خواوهند تهوژميكي سپيي بال بروسكه ناسايه، بوونهوه دهبريت، دهفريت له شهري ئيوه دووره پريزهو كاري به ئيوهوه نييه، خواوهند هيچ باوهري به ئيوه نييه، تهنا نهت شهريش له ئيوه دترسيهت.

ئيوه در بجا بووتان نييه، نهوهي ماليكي تالان كرد مالي كوري كورهكي به تالان دهبريت، نهوهي سهريكي بري، خوئي سهري، نهوهي خواي خوئي نه ناسي نههريمه نهكاني پهست، واز له سرووشي خوايهينن، واز له پهستن بهينن، نهوهي دهيكهن گشتي نههريمه نهكان وديوه بيتارهكاني درووتان رازي دهكات.

من له هيچ خواوهنديك قبول ناكهه رازي بيت بهوهي زمان ودهست وسهري مرؤف له پيناوي نهو دايبرم، نهگه دهتانهويت سهرنج له خواكاني من بدن - فهرموون. من ههزاران ههزار خوا دهينم له بهر دهما ونايشيان پهستم. خواوهند هيچ پنويستي بهمن نييه، خواوهند جهلادو پياوكوژو بز نييه، خواوهندي من منهتي نههريمهن نازانيت، بگه هههميشه پشتي كرئوته شه.

وهرن مينش سهريبرن، من له سرووشي خومدا نازام نانشتووم سهيري نهو هه موو پيغه مبهرا نه دهكهه كه شيت كران، دربه دركران، رسواكران، سهيري بتهكان دهكهه، بتهكاني سهردهمي جاهيليتان، بانگيان دهكهه بين بولام، دهلين: چه ند ميله تيكي برسي هه چاويان له مال و ساماني يهكتر يه له پيناوي نانيكدا سهه سهه دربرن، نهگه رؤژيک واز له تووره يي و شه بهينن، دهمرن.

نهوان نه له ئايين تيدهگهن، نه له خواوهند تيدهگهن، نهوان دوژمني خواو دوستي ديبريني شهرو نههريمهن ودي و ته عداو هه ره شهن.

ديوهكاني شهري دلي نهوانيان كرئوهه به مه نزل. لات وهوبهل وايان ووت، وتيان نه بوجهل له قوتبي مه راتيبي خيردا زانا بوو. وا مه زانن هه رچي موسولمان نه بوو، مه رگي حه لاله، ئيوه هيشتا فيري خوا په رستي نه بوون، هيشتا فيري ناسيني كه رامه تي خوتان نه بوون.

ئافرىت سەر دەپىن، ھەتكى دەكەن، بەكەم سەپىيان دەكەن، مىندالەكانتاتان فېرى شەر دەكەن. ئەبوو جەھل لەقوتىكىنا فرمووى: لەراستىدا من ژىرتىن كەرامەتى قورەيش بووم، بەلام لەبەر ئەوئەى لەوان ئەبووم بە پەچەلەك، نەيانەپشت ئايىنەكەم بەناوى خۇمەو بەلاو بىكەمەو.

بىريان پىيان كىر لەشەر، خواوئەندىيان تەنھا كىر، شىرەكانىيان ھەلگىرت ووتىيان: ئىمە ھەموو جىھان سەر دەپىن. وای فرموو ئەبوو جەھل. فرمووى: ھەن تۆلەيان كىرەو بە كەلتور، شەرپىيان كىرەو بە خو، ئەھرىمەنىيان كىرەو بە خوا. . . لىخۇشبوون لە مەزەبىياندا نىيە. ھەموو خراپەيەك بۇخۇيان بە پەوا دەزانن، تا بەھانە بەئىنەو بە كىنەى تۆلەكانىيان، نەك بۇ لىخۇشبوون!

كانىك بەتەكان لەتاو شەرپى ئەھرىمەنەكان دىنە زمان، دىنە ھانای حەق، بىتىك لەبتەكان ناوى خۇى پى نەگوتم، دەترسا لەوئەى سەرى بىپىن، بەمنى گووت: ئەگەر راستى بلىتت سەرت دەپىن بەردەبارانت دەكەن، دىمەنىكى ناھاتووى خۇمى نىشان نام!

خۇم بىنى لەبازارىكىنا مرۇقەكان بۇنى نارەقى دىويان لىدەھات، بەرد بارانىيان دەكرىم، تىفان دەكرە كەرامەتم، خوئىنى لى و جەرگ وسەر و چاوم دەپزا، ئەوئەى دەيوست بە رەحمىت دەرھەقم - لەگشيان زىاتر توورە بوو لىم، كفىرى دەكرىم، جىئوى دەنا: پەجمى دەكرىم.

بىنىم تاشە بەرىكى لەدەست بوو دەيوست سەرم بىلقىنئەتەو، دەيوست دەوروبەرى پى بترسىنئەت، بىنىم ئەھرىمەن گالتەى بەمن و بەوانىش دەھات! بەلام من دەرىبەست نەدەھاتم دەموست لەبرى شاھتەمان لەبىرم نەچىت بزە لەسەر لىئوم وون نەبىت چونكە من لەئۇخى پەجم كىرنا دەمتوانى ھەست بە ئازادىي خۇم بىكەم، دلىنا بووم لەوئەى بەخەندەيەك دەتوانم ژيانىك دەربازىكەم. **بروانە بەلگەى وتەكانم، ئەھرىمەن لەشەرى نىوان مرۇقەكان ھەلىت، بەوان دەلىت من لەخوای خۇم دەترسم، انفال نايەتى 47-183**

شەوىكىان لە قالبى پەنا بەرىمدا بووم بە خودى پىرشالىار، لەخەونما لە خامىكى سىپدا پىچرا بوومەو، لەسەر عەرشىك لە پايتەختىكى مەزنى ئەم جىھانەنا دانىشتبووم! نەمدەزانى لەكوئىم! بەلام دەمزانى بۇچى لەوئەىم، چونكە بووبووم بە سەرۇكى وەزىرانى و لاتە يەكگرتووەكان، لەسەر عەرشىكى سىپى لەبەرگى سىپدا دانىشتبووم، سەرى شاشەيەكى ھەوايىم دەكرىم، شاشەيەك كە خۇم دەروستم دەكرىم لە سەر سىنەى شەمال! جگەرەيەكى سىپىم لەدەست بوو، بۇنى گولى وشكى سىپى لى دەھات، بۇنى پىرچى فرىشتەكانى لى دەھات، ئەو فرىشتانەى لە دەستى چەپ و راستم دانىشتبوون و فلووتىيان بۇ لىدەنام! دلىم نەدەھات دايىگىرسىنم.

لەجىھانى خۇمدا مت بووم. سەرى ئاوارە بوونى مىللەتى نوح-م دەكرىم، دەمىنى چۇن گورگەكانى بەعس وتور كىرەن، دەمىنى لەھەر كەلىنئىكى كورد ناوانا قات و قىر كورد كوژى بوو! دىمەنەكان ترسىنەر بوون، مرۇقم دەدى بە گولەى تۇپ نوكەرت دەبىت و پارچەيەكى لەشى بەدوای پارچەكەى تىرىنا دەگەر!

لەگۇشەيەكى ترەو پەروخانى پۇئىمى بەعسم دەلى! دەمىنى پىرەژنىك لاشەى نووگورگى تۇپووى بەعس بەكۇلانەكانا كىش دەكات و بەدەم گىرانەو دەلىت: شەرت بىت لەخوئىنى ئەم ئىرئانە بخۇمەو، ئەمانە لەوئەى ھەن گۇشت و مىشكى مىندالى كورد دەخۇن، ئەم زوحاكانە واز لەرۇلەكانمان ناھىن.

دەمىنى لە ئارفور، لەسۇماليا، لە گانا، گامبىا مرۇف بەرسىتى سست و بىژيان ھەناسە دەنات! دەمىنى جىھان سەرى لىشيوابوو، ژيان سەرى لىتىك چووبوو! ھەموو شىتىك دەمىنى، تەنانەت مرۇقە ماندووەكانى ناو كانە خەلووژەكانى ژىرەمىن دەدى چۇن دەكەونە ژىر داتەپىنى كانەكانەو!

مرۆڤى پىرۆزىم دەيىنى خۇي مەزات دەكات لەسەر شەقامەكانى دەولەتانى جىھانى يەكەم. ھەزاران منداڭ لەچركەيەكنا خۇيان دەكوشت لە جىھانى تەكنۆلۇژىيائى بايىو پىشكەوتوودا! لەلايەك برسيتى و قىران. لەلايەك بىزارى ونەخۇشىي دەروونى مرۆڤايەتتى ھەراسان دەكرد!

بە ھەزاران چاو، بەچاوى پىغەمبەرەكان گىشتيان، سەيىرى جىھانم دەكرد لە شاشەي سەرى خۇمدا! كوئىج و كەلەبەرى جىھانم دەيىنى، بەتەماشايەك دەمتوانى ھەموو شتىك سەيربەكەم. دەمتوانى بچمە ناو شارە مېرولەكانەوھ. مېرولە مرۆڤ خۇرەكان. كاتىك كە چومە لايان ووتيان: **ئىمە ھىندە تەرمى ئەنفالمان خوارد، فىزى مرۆڤ خۇرى بووين، لەناو دەروونى لمى زەردەوھ سەر نەر دەھىتەن. شالائو بۇ گەلانى بىسەفەت دەبەين. دەيانخوين، ناگىريان دەكەين. چونكە ئەوان مىللەتى نوح قى دەكەن، ئەوان پىسى لە جىھاندا زۆر دەكەن.** مەن ھىچم نەكوت، ھىندە نەبىت لە دلى خۇمدا نووسىم: راستەقىنە راستگۇترين پەيامى بوونەوھەرە. لەخۇبوورن دەرمانىكى گىيانى پىرۆزە.

پاشان دەگەرەمەوھ نۇخى خۇم، دەبووم بە سەرۇك. قاچم دەنايە سەر قاچ وبە پۇزەوھ سەرم بۇ پىزىلنەن لەخوود دەلەقاند، بۇنىك دەكرد بە گولەكانمەوھ، گولە سىي يەكانى كۇشكى خۇم! سەيرىكى فرىشتەكانم دەكرىو، لەگەلئاندا كەمىك سەمام دەكردكەمىك گويم لە نالەي ئەنفال و سەمقۇنياي بەر لەگىاندانى ئەوان دەكرت. پاشان كەمىك دەگرىام. ئىنجا ھەلدەستام و بەدەم پىاسەوھ بە فرىشتەكانم دەكوت بنووسن: ئەي مرۆڤايەتى، بەسە ھىندە خۇتان ئەزىت مەدەن، واز لە بەكارىيەكانتان بەتەن، ھەول بەدەن لەخۇتان خۇش بن، سنوور بۇ كىرەوھكانتان نابىتن. فىزىن كەمىك پىز لەژيان بگرن.

لەخەونمدا بە پەنجەي ئىشارەت لەسەر شاشەي خەيالم، سنوورم بۇ دىوھكانى بىيان دادەنا! بازارپەكانم سنووردار دەكرد لەگەلئاندا. پىم دەكوتن، برۇن نايبىنى خۇتان بۇ خۇتان، بەسەر خۇتاندا بچنەوھ! واز لەنەوھى نوح بىتن.

مەن لەخەونمدا دەتوانم بىم بە شت، ھەر شتىك دل و دەروون و بىرو ھەست بىهويەت. مېرولەكان فەرموويان: خۇزگەمان بە مرۆڤ. خۇزگە ئىمەيش دەبووين بە مرۆڤ. فەرمووم: خۇزگە ھەستىكى خۇشە. چونكە مەيش خۇزگە بە بوون بە ئىوھ دەخووزم.

مېرولە سىي يەكان فەرموويان: جىگەي داخە لەناو ئىمەشدا بەكارى باوھ. فەرمووم: نەخىر. چونكە ئىوھ ئاگانارن لە خىر. ئىوھ ھىشتا ھەلمەتتان نەبرىوتە سەر كەس. ئىوھ پەيام و ھەرەشەكانى سروشتتان پىئە.

پىكەوھ فەرموويان: ئىمەئ مېروولەي سىي - باوھرى ماريكان و ناىكان و منداڭنى جىھانين.

تاپتۇرى ماريگان

كەكەت ۋەستا، كەزىمە لە دەروونى ژيان ھەستا، كە ئافرىتەنى جىھان پىكەۋە بەرپوت ۋەقوتى رۇئەسەرشەقامەكانى شارو داۋاي مافى پۇئانى خۇينى كۆرپەۋ مېردەكانيان كىرد بەتكا. كە لافاۋى خۇين بەرپا بوۋ. ژيان سەرى لى تىك دەچىت.

من روۋدەكەمە ھەزىرتى ماريگانى دەروونم، دەياندوئىنم، بەزىمانى پىرىك، باۋكىك، مەسىچىك پرويان تىدەكەم ۋەگۇييان لىدەگرم. كاتىك كەكەت ۋەستا كاتىك كە ھەموۋ مەسىچەكان ۋەمارياكان ھانايان ھىناپە بەر من، كاتىك كە پەيكەرەكان ھەلاتن ۋەمۇزەخانەۋ كەنيسەۋ بازارەكانيان جىھىشت، من لەخەۋىكى ناخۇشدا ماندوۋىوم، دەترسام بىندارىبمەۋە، دەترسام بچمەدەرەۋە!

ئەگەرچى ھەموۋ پەيكەرەكان لە مندا ئاسوۋدە دەژيان، من دەترسام، لەخەۋىكىدا ھەزىرتى ماريان فەرموۋى: دەرگاۋ پەنجەرەكانى مالەكانتتان بىكەنەۋە.. بچن بۇزىارەتى يەكتىرى.. يەكتىرىتتان خۇش بوئىت، گۇئ لە يەكتىرى بگرن، لە يەكتىرى مەترسن، ئەۋەى باۋەرى بەجوانى ۋ پىرۋوزى ۋكەرامەتى من ھەيە با خواكانى دەروونى خۇى زىندوۋىبكاتەۋە.

دەرگاى بەزىبى ۋخۇشەۋىستى لە ناماۋىك، لە بىئولائىك بكاتەۋە. مەترسە كورم، ھەست بەكەمى مەكە، برۇ بۇلاى دراۋسىكانت، باسى ھەزىرتى جوانىيان بۇبىكە، باسى خىرو شەرى خۇتتان بۇبىكە، باسى فرمىسكەكانى من، باسى چارەنوۋسى منيان بۇبىكە كە لەدۋاي لەخاجدانى مەسىچى كورم چىيان بەسەرھىنام، دەرگاكانى ۋوشە بخەرە سەرىشت. تەق تەق لەدەرگاى خواكانى سەرزەۋى بدە، بىتەرس باسى منيان بۇ بىكە.

كە ۋەھاي فەرموۋ ھەزىرتى ماريان، بىننم تىنۇك تىنۇك ئاۋ لە دلى بەردەكان دەتكا، ئاسمان تارىك دەبۋولەترسا، خۋاي باۋەردارەكان خۇى دەشاردەۋە لە ترسا! لە ترسى يەكەم پۇژى قىامەت، كاتىك كە مەسىح لەخاج لرا، خواكان دلىان رەنجا، سىروشتيان پىشت تىكردو بە ئاسماندا لوورشە لوورش بەدۋاي خۇين وزامى مەسىحنا بەتۋولە رىگەيەكى خۇيناۋىيا بەدۋاي ئەۋنا دەفرىن.

هزرهتی ماریا فەرمووی: خواکان زۆربوون، کاتیک مەسیحیان بینی لەخاج درا، زەمینیان جێهێشت، نێتر زەمین بۆ دێوەکان بەجێما، دێوەکان مەرۆفایەتییان ناکیر کرد. خواکان بارەگا و پەرستگاگانیان چۆلکرد، نێتر نەیانینی جەلادەکان چۆن دێوەکانی خۆیان تێبەردام!

ئەو نیواریە کە مەسیح ھەلئاسرا، رۆژی پووناک شەو بوو، دێو پەرستەکان ھەلمەتییان ھینایە سەرم، دێوەکان تەماشایان دەکرد، بە قامچی لێیان جەگانی بەرمیان دراند، بە کەلبە خەنجەر ئاساگانی شەویلیگان، لەشیان گەزیم بەزەرھاروی لیکیان، توشی شیتیی ھارییان کردم، پیسیانکردم، ئەتکیان کردم، پەرچمیان بە قینەو ھەلدەکێشا! نانیان لە دەم دەردەھێنام، پەسوان دەکردم، منیش وەکوو دوعا دەپارام، کەچی خواکان ئاگاداری من نەبوون، منیان لە قیامەتی جەھەنەم بەجێهێشت. ماریای ماگدالینا لەگەڵ مندا بوو، چارەنووسی ئەو لەھیی من چاتر نەبوو!

هزرهتی ماریا فەرمووی:

ھەستکردن بەکەمی نەخۆشی نییە کۆرەم، ھەستە بچۆرە میوانیی ئافرەتیکێ تەنھاو ترساو، بچۆ ئاو بەکە بەدەمی ئەوماریایانەو کە نوقمی زەھری حەشیش و توتن و تلیاکن، باسی جەھەنەمی بەجێماویان بۆیکە، بەزمانی شیرینی خۆت، پێان بلی ھەزرەتی ماریام دیو ھەگۆشکی مەلیکی ولاتی نەرویج نا بەگومانەو بەدوای فریشتە وون بووکاندا دەگەریت! دلنایان بەکە کە نەوہی من ھیشتا لەناو جەھەنەمی دێوەکاندا لەدایک دەبیت و لەناو ناچیت.

بەروانە چۆن شازادە ولاتی بەفر خۆی نابینیت، کەچی بەدوای فریشتە وونبووکاندا دەگەریت! بەدوای پارچەکانی دل و بیروھەستی خۆیدا دەگەریت. بە مەرۆفی نەرویجی بلی، فریشتەکان تەنھا لەئاسمان نیین! بەلکولەسەر زەویشن، فریشتەکان مندا لەکانتانن، تکایە زەجریان مەدەن، تەنھایان مەکەن، برسپیان مەکەن، تەعدایان لێمەکەن، ئەئ نازانن ئەوہی لەجەھەنەمدا توانیی خەندە لەسەر لێوی بیت، نامریت؟! چونکە خەندە ئومیدی خوایە، خەندە مەملەکەتی خوایە، جوانیش خەلکی ھەمان مەملەکەتە.

منیش بە خەیاڵ دەفەرم، دەگەمە لای شاکی ولاتی نەرویژ و بەو دەلیم: تۆ خۆت بێرچۆتەو، بەناخەو، تۆخۆت فریشتەیکە ساوایت، بەدوای چیدا لە ئاسماندا دەگەریت؟

ئەوہی تۆ نابینیت، خۆشی نابینیت کچم! سەیری حورمەتی جوانی، سەیری تەماشاکانی نایکت بەکە، سەیری خەندەکانی باوکت بەکە، ئەوان زۆر زەجریان دیو، ئەوان فریشتەکانی خۆیان دیوہولای ھێچکەس باسیان نەکردووە.

هزرهتی ماریا له دروونی مندا بۆ شازادە ولاتی نەرویژ دەدوا، چونکە شازادە لە راستیدا کۆرسی دانابوو، لە تەماشای ئەسپدا بەدوای فریشتە وونەکاندا دەگەر! ئەیدەزانی کە خۆدی خۆی پرە لە ھەستی ماریای پیرۆز.

هزرهتی ماریا فەرمووی: ئەگەر بەدوای فریشتەنا گەرپایت، بە تەنھا ئەو کارە بەکە، کۆرس نامەن، دەستی بیناوەرێن مەبەرە، پارە لەوانە وەرگیرە کەدین و تەماشای ھەیبەتی من دەکەن لە تۆدا، بیبە بەچی چاوانیک سەیرت دەکەن، ئەوانەمی کە دین و نایانینی و دەتبینن، کۆرۆکچی من لەجەھەنەمدا، کۆرپەکانی ماریای ماگدالینا و خۆدی من راستە کە ھەندیک لەوان کە و کوپرولالەن، بەلام پیاوخران نیین.. چونکە کاتیک ژیان وەستا، کە نیشانەکانی یەکەمی جەھەنەم سەری ھەلدا، کە مەسیح لەخاج درا، منیان بردە سەر قەبری مەسیح، لەوئ ھەیبەت و حورمەتی منیان ھەتک کرد! لە بری گەراندنەوہی لاشەکەمی.. لاشەمی مەسیحیان لەبەرچاومدا ھەلاھەلا کرد، خواریان، قاقا دلێ خوایان دەتوقاند، پێدەکەنین و گوشت و خۆین و چاوو دەستی مەسیحیان نادەکرماند، دەیانگوت: ئەمەگۆشتی مەرکەمی خوایە!

من تەماشاکانم تارىك بوون، پۇشنايى چاوم كوژايەو، توشى پەركەمى توورپەيى بووم، بووم بە مرۇقىكى توورە لەخوكان، زمانم شكا، سۇمايى چاوانم نارژا بىيستم زرا و تۇرا، زۇرى نەبرد ھەر لەويدا كۆمەلىك گورگ و جرج و پشيلەو سەگ و بەراز و ديو لەمن زان، چونكە من سكم پىرپوو لە ديو رېكەنى ئەوان! واتە ديوەكان.

فەرمووى: كورم ئىستا دەزانىت كە ديو چىيە! ديو رېزى بۇ كەرامەتى خواو ئافرەت نىيە. نازانىت كە خوكانىش كرىدى ھەست و سۆزىن و ئەوان زۆر بن يان كەم، تاك بن يان كۆ، لە بىرى مېيىنە دروست دەبن. خواوند و خوكان تەنھا ھەستى پەتى و جوانن. فەرمووى:

ئەو پۇژە ئۇرشەلىم پىر بوو لە وچەي ئەھرىمەن. ئەم وەچانەي ئەمرۇي لىكەوتنەو، وەچەي سروشت ديو ئاسا، بەراز ئاسا، سەگ پەرسىت و پشيلە پەرسىت و گورگ سىفەت و بەرازخوو.

ھەزەتى ماریا لە دەروونى مندا دەگريا، دەگوت: مەترسە ھەستە، بچۆرەو ناويان، پىيان بلىن، ئەوئە فرىشتەو خوكان لەلى خۇيدا زۆرنەكات وەك گوللى باخچە، لەمن نىيە، لەمن بىيەرييە، بلىن روگ لەگەل خۇتان مەكەن، ھەولیدەن لەگەل دراوسىكانتتان راستگۆين، نازارى دراوسى مەدەن. بلىن : مرۇف ھىندە پىرۇزە كە بەخەندەكانى سەرلىوى دەتوانىت خويەك لەدەروونىدا راگريت. خويەك نىشانى بەرامبەرەكەى بدات.

بلىن وازلە پەرسىتى سەگ و پشيلە و جرج و گورگ و بەراز بىنن، فېرىن كە بەلاي يەكتىرىدا دەروون سەرنج لەھورمەت و كەرامەت و جوانى يەكتىرى بدەن، خۇتان غەرىب تەماشامەكەن، خۇتان وەك خوا تەنھا مەكەن، چونكە زۆرپوون سروشتى خويە. جوانى باوهرى خويە، مۇسىقا گيانى خويە، دەنگ سامى خويە، رېژلەدەنگ بگرن، دەنگ پەرسىتى لەبرى خوكان، چونكە دەنگەكان بەم زووانە دەتەقن، ورگان دەپرىت و دەزىن، ووشەكانى ئامىن دىن بە زمانى نۇعا تەرتىلەو سالماي ئامىن دەخوئىن بەسەرئابرووى لەدەستچووى زەمىندا!

مرۇقىك دىت لەھەناسەكانى من دەچىت، دىت دەفەرموويت:

من ھەموو قوتبەكانى جوانىم ديوە. باوهرى پىيەكەن، لەوھزىاتر زویری مەكەن، مرۇقىكە بىئاللاو بىناوو و لات، دلى ھەزاران مەسىح و ماریاي پىيە، دلى ئاسياو ئەفرىقا و ئەوروپاي پىيە، درەختىكى مەزىن وەكو تاج، وەكو درەختى زەمان لەسەرسەرى دەرويت، مندا لەكانتتان دەبىيىت، بچن بۇلاي، لە دەركاكانى دەروونى بدەن، ئەوئە ھەمىشە ميوان نۇستانە دەركاتان لىدەكەتەو، بەلكوو دەركاكانى ھەمىشە وازن، دەتوانى گوى لە ھەستى خەونەكانتتان بگريت، لە ھەزەرتى يوسفى كورى خۇي پىرسىت بۇ ماناي خەونەكانتتان.

ئەو دىت ھەموو ئايىنەكان دەبەخشىتەو، ھەموو ئايىنەكان دەكات بە خوشك و برا، بەھاوهرى وھاوسى وھاوهرىان. فېرتان دەكات بەرلە پەرسىتارى خۇتان بناسن، بەرلەوئەي سوجدە بۇھەرەكەسىك بەرن، لەباوهرى خۇتان دلىباين، پىتان دەلىت جوانترىن پەرسىتارى ئەوئە مرۇف خەندەكانى خۇي پەرسىت. مرۇقىك دىت كات بوى رادەوئەستىت، ژيان حورمەتى دەگريت، ھەموو نازارەكانى مېژووى تىايە، بۇتان دەگرى و بەدەمتانەو دەخەندىت، دەلىت ئايىنەكان پىس مەكەن، باوهرەكان مەكەن بەنوژمى يەكتىر، بەلكو تىكەلىيان بگەن، چونكە نېئى قورئان لە ئايىنەكانى تردا پەنھانە.

نېئى ئىنجىل و تەورات لە بوودىزما لە زەردەشتىزما، لە كۇنئۇشيزما، يان لە ھىومانىزما پەنھانە. ئايىنەكان گشتيان وەچەي يەك باوهرن، پىغەمبەرەكان بران، باوهرىيان يەكە، خواوند بە ھەزەمانىك ناو بەرن باوكى پىرۇزى ھەمومانە، لە پىناوى خوانا كەس سەرمەبىر. خوا كرىدەوئە ئەھرىمەنى لا

ناپەسەندە و خاۋەند دوچارى ترس مەكەن! خاۋەند ناسكتەرە لە مشەي منداڵ، جوانترە لەھەستى خەۋنەكان، تاوانبارى مەكەن، چونكە ئەو ناھيتەرى كرىدەۋەكانى ئىۋە نىيە. نىت وپىتان دەلىت من حەزم لەژيانە، سەرم مەبرن.

مرۆڤىك نىت حەزناكات بىپەرستىن، چونكە ئەو لە متبۈونى خاۋاكان توورەيە، ئەو مژدەي لىبۈوردنى پىيە، چونكە مرۆڤايەتى نازانن كە ژيانىان لەۋزەخدا دەژىنن! ئەو پىتان دەفەرموۋىت: لەۋكاتەۋەي كە مەسىح لەخاچ درا، كە ئابروۋى ھەربوومارىياكان برا! خاۋاكان سەرزەمىنيان بەلەعەت كرىد، زەمىنيان بۆ دەسلەتتى نىۋەكان بەجىھىشت.. ئەوان دۆزەخيان بۆ مرۆڤ جىھىشت!

مرۆڤىك نىت تەرمى گىيانى ھەموو چەوساۋەكانى جىھانى پىيە.. ئەو ھەزاران ھەزار دلى شكاۋو لىچ ولىۋى براۋو، پەيكەرى شكاۋو ئىكۈنى رزىۋى تىايە، پىرە لەكەنيسەو پەرسىگاۋ مژگەت و بتى روۋخاۋ، لەمالى خۇيدا كە نادەنىشت لەگەل شەمال وىا و توفان ۋەھور و گول و خاك وئاگرىا دەۋىت، دەست بۇگىيانى ۋوشەكان دەبات، بەدىار جوۋكەي مەلئەكەۋە سەرى دەسوورمىت، خەو بە بچوكتىن وگەرەترىنەۋە دەبىنىت، خۇي، تۆ من ئىۋە، ئىمە، ۋەك ھەمووشىك دەبىنىت. مرۆڤىك نىت پىرە لەلل، پىرە لەگىيان، پىرە لەخەندەي خاۋاكان.

بەحەزەتتى ماريام فەرموۋ: بدوۋ بۆم، سىروۋدەكانت خۇش، گىانم ئاۋ دەدەن. فەرموۋى: ھاتووم بە فرمىسكەكانم بتشۆم، ھاتووم بە فرمىسكەكانت بىمشۆي.

مندالانە خۆم بۆ رووت و قووت كرىدەۋە... حەوت جار بە سەرمدا گرىا، حەوت جار پاكى كرىدەۋەحەوت جار منداڵ بوومەۋەو پاشان گەرەبوومەۋە.. بەلام من ناۋاي لىبۈوردىم لەۋكرىد، فەرمووم من، فرمىسكەكانم گىشتى بەخىشەۋەتەۋە بەمنداۋانى ئەنفال، بە منداۋانى لە برسامردوۋى ئەفرىقىا و بە بۇمبارانكراۋانى ھىرۋىشماۋ ناكازاكى ودىراسىن وىھوۋىيە بەگازخىكتىنراۋەكان.

من نامىنى ھەزاران ئافرەتتى ھەتكىراۋم بە فرمىسكەكانم شۆرىۋە، بىمبۈرە ماريام پىرۆز، خۆ تۆھىندە بىنگەرى لاي من بۇنى بەھەشت وساۋات لىدىت، بۇنى بفرودو رىحانەت لىدىت، بۇنى دايك، بۇنى ئافرەت، بۇنى ژيان و ژورەكەت لىدىت.

كە وام فەرموۋ، حەزەتتى ماريام خۇي بۆ من رووت و قووت كرىدەۋە، ھەموو جىچىرئوۋك و گازوو كەلەكانى سەر لەشى زامارى نىشاندام، ھىشتا خوينىان لىدەتكا، فەرموۋى: مەسىح ھەرگىز ناگەرئىتەۋە، ئەگەر تۆ برىنەكانم بەھەناسەكانت تىمار نەكەي، ئەگەر تۆ دەست بەگىانمدا نەھىنى، ئەگەر تۆ دەروونم نەشلىت. من فەرمووم بەۋپەرى شانازى و خۇشەيەۋە.

لەناۋ باچچەيەكى دەستى چەپى دەرەۋەي مالاكەمدا لەدورگەي ھەستىكرىن بەكەمى، لەدورگەي ئۆسگۆرد بەگولەكانى دەروونم فەرموۋ: ئايا دەتوانن جوانترىن فەرشى گول بۇخەزەتتى ماريام برازىننەۋە؟ گىشتىان بەدەم گۆرانىيەۋە فەرموۋيان بەلى. گولەكان دىكەكانىان جىھىشت، چونە ژىر دىرخىكى سىۋەسوورەۋە، لەسەر چىمەن جوانترىن كەژاۋەيان بۆ چىنىم، پەرىپەر خۇيان لە قنچك و لاسك وگەلا

جىياكرەۋە.. فەرشىكى بۇندارى نەرم و ناسكىان چنى. منىش بەرىزەۋە فەرمووم لە ھەيىبەتتى جەمالى حەزەتتى مارياكرد.. نەۋىش لە شەرمىكى شىرىننا ھەموو خەندە تۇراۋەكانى دىورگەي ئۆسگۆردى لەمندا راست كرىدەۋە، ھەموۋنەۋە بزائەي ژياندەۋە كەمن سالانىك بوو خەرىك بووم كۆم دەكرىدەۋە. كەپال كەوت، تىگەيىم.. فىر بووم.. تىربووم لە ھەست و سۆزو جەمال و كەمالى عىشق - ھەستىمكرد پىرم دەكات لە پەيامى جوانى و عىشق - فەرموۋى: عىشق و جوانى ئاخىرىن مەرتەبەي زانستە.. عىشق

جوانییه و جوانیش عیشقه.. هیچ زانستیک هیندهی جوانی مرؤف ناگهینیت به کهمال. چونکه کهمال
هستی عشق و جوانییه.

حزرتی ماریا فہرموی: ژیان تہنہا عشق و جوانیہ کورم؛ دہتویت لہوہ زیاتر چی فیریت؟
منیش خؤم بؤ رانہگیرا، نامہ پرہمی گریان! بہدم نہو ہستانہوہ! بہ نیار نہو فہرمودہو ناوازو
دہنگوہ؛ خوہر خوہر بارانی ویژنان بہسہر سہرتاپای بوونمنا ناندہچؤراو گیانم خاو دہیوہوہ و ہستم بہ
سرؤش دہکرد و وام دہزانی کہ گیای ہیؤم ی بؤ ہیناوم. ہستم دہکرد جوانترین ناوازی گہریون
دہیستم و بہسہر خؤمنا دہچمہوہو کہمووکورپیہکانم چاک دہکم.. لہ ہمان کاتنا تہماشای پیکہریکی
سپی سپی لہ تیشک دہکم و بہ ناگام لہوہی کہ لہبہرہم حزرتی ماریانا نوچ ناندہم و بہو دہفہرموم:
تہنہا عیشقی تؤ بہرہیہ! دہگریام و بہزہیم بہ رہمی جوانیہا دہاتہوہ.. بہزہیم بہ نافرہتیکنا
دہاتہوہ کہ پیشتر دہیووم.. بہلام نیک بہو ہموو زام و نازارو ژانہوہ!.. چونکہ نہو بہوہموو زاموہ،
جوانیہک لہقامتی دہتکا، شکزیہک لہحورمہتی دہتکا، توانایہکی خارق تہوؤمی گیانی منیان دہبری بہو
بیننہ! من فیر بووم و بریارم نا نیر چیتتر باوہر بہ شہر و بہ دیو نیکم و بہ پیمای تیشکی گیانی
نہو فہرمودہکانیان بنووسمہوہ. جا با کس باوہر نیکات. بہلام فہرمودہکانی نئم کتینہ زانستی
دہروونی حزرتی جوانیہ و ماریای پیروژ لہ دہروونی مندا وینہیان دہکن و لہ ناگری عیشقی
ہلہکیشن. نیر من لہ چی بترسم! نازانم!

تہماشاکانی دہیون بہگیان لہ دہروونی مندا، مندالہ بیناوک و بیندیک و بچ کہسہکانی دہروونم خؤیان
ہلہدا و بزہکانی حزرتی ئەویان دہگرتہوہ، لہ پیشدا بہ ہناسہکانم ہموو برینہکانیم پینہکرد، پاشان
لہ نارہقی لہشی رؤنی نیرگزم بؤن دہکرد ناستہم ناستہم دہستم دہینتا بہسہر برین وزامہکانیہا، دہستم
دہینتا بہ پرچیا، بہگیانیدا، کہدہستم بہرگیانی دہکوت، ہستی دہبزوا، ناوازیک بہرگویم دہکوت..
نہشنایہوہ، دہیژہند، سالما، تہماشای حورمہتی خؤم دہکرد لہ بریسکھی چاوہ شینہکانیہا، دہمدی، توانای
بیننم ہبوو، ہمووشتہکانم دہدی سہمایان دہکرد.

خؤم دہیونی دہبووم بہو بہ تؤ، بہ نئمہ بہوان، خؤم دہیینی زؤرچوک لہچاوانی ئەوہا دہفہر،
وہکوبالندہی کہناری، وہک بالندہی قہنہس، وہک بالندہیہکی ئەفسونای و چوارسہر بہ چوار ناوازی
گیانی دہمخویند، قورٹان و بینجیل وتہورات و بودیزم دہخویند نایینہکانم دہخویند، دہمگوت: مژدہیت
حزرتی ماریام بینی بؤم دہخہندیت، بؤم دہگری، بؤم دہویت. دہمخویند: ماریاکان .. حورمہتی
مہسیح.. تہلیسمی جوانی.. بزہی ژیان.. من گیانم دہگہشیتہوہ بہ تہماشاتان.. من بہ تہماشای نئوہ دلہ
شکاوہکان پیکہوہ دہنیمہوہ.. بہ تہماشای جوانیتان گیان بہ ژیان دہدہمہوہ.. بہ ووشہکانتان ہموو
نہخؤشہکان چاک دہینہوہ.

میرولہکان دہگریان.. و بہدم ہنسکی گریانیتی پر لہ نووزہی سہگ و سؤزی نایک و جووکھی
پاساریہکان و حیلہی ناسپ و دہنگی فریشتہکانی نئو گہریونی خہونہکانم.. سؤزیکی سہیرم لہ
گریانی میرولہکاندا ہست پیدہکرد.. ہستم دہکرد بوونہوہر و نامانجہکان و پہیامہکانی جوانی لہ
ہنسک و فریتسکہکانی ئەواندا فیر دہبووم.. نانیشتبووم.. نیوہی لہشم لہ دہرہوہی مالہکامنا و
نیوہکھی تری لہشم لہناو مالیکی تاریکنا لہ زیندانہکانی نؤسگؤرد.. تاک و تہنہا نانیشتووم و سہرم لہ
ژیان و مرؤف و قہشہکان و نیمام و موقتہکان سورپماوہ و تینان ناگہم! نازانم ئەوان شہر لہسہر چی
دہکن؟ نازانم چؤن و بہ چی زمانیک لہ مرؤقایہتی بگہینم و پہیامہکانی حزرتی ماریا و مہسیح و
پیئہمبہری نیسلام و تکای بوویا و قناعہتی کؤنقوشیؤس و باوہری زہردہشت فیرہ وان بکہم! ہستم بہ

تەنھايى دەكرد و بىرى قەلەم و فلچە و رەنگەكان و بىرى كچى كوردو ھىند و روس و ئەوروپى و نەروىچى و بىرى بىننى جىھانم دەكرد. لە خەوما ھەموو ساتى، ھەموو شەويك، خەونم بەوانەوھ دەدى و لە خەوما دەھاتن.. وەك لەشكرىكى سىبى سىبى لە مېروولەي تىشك دەچوون.. دەھاتنە ناو جەوھەرى خەونەكانەوھ و وەك لەشكرىكى مەتىن و پۇلای سىبىپۇش لەبەردەمى زامەكاي ووشەكانمدا دەچوونە سەر چۆك و بە ئاوازىكى سىحرىن دەخوینن : ئامىن، سالما، ئىتقا، ماریا، جاندارك، شىفا، قىدا و سىرووى فرىدا و زىن و لەيل و ئاستانى ھەزرەتى نوح.

لە خۆشیدا منىش ھەر لە خەونەكانمدا: دەرختىكى مەزن لەسەر سەرم دەروا! كە خەودى ھەزرەتى عىرفان و ئىلياس و بوودا و مەسىح و مەھەدى مەزن و زەردەشتى جوانناس لەسەر سەرم دەیانرپواندو دەیاننەخشاند! ھەستم دەكرد ئەستىزەكانى ئاسمان بە دەستى ئەوان دەكرىن بە گەردانە و لە ھەستى مندا دەيكەنە گەردىنى ماریاكان و دۇعاكان و ئەو ئافرەتانەي كە من خۆشم دەوین.

زۆر سەیر خەوى خۆشم بە لە لەشكرى مېروولەكانەوھ دەدى! بىننىم دەتەقى و لە تاوا دەھاتمەوھ ھۆش و بە دەرو دراوسى دىو پەرسەكەنم دەفەرموو: لىم خۆش بن.. من گوناحىكم نىبە كە ھونەرمەندم و مافى ئەوھشم ھەيە بۆ ھونەر بژىم! چونكە بىرى وئىنەكرىنى ھەزرەتى ماریا دەكەم. بىرى وئىناندى مېروولەكان و فرىشتەو گىانى ساواكان دەكەم.

ئەوانىش بە ئاوازىكى دەبەنگى ئىوسىفەت، ھاوارىان دەكرد و دەیان نەپاند بەسەرما: بپۆ دەرهوھ، ئەي بىئالا ئەي بى و لات.. لىرە جىگەي تۆ نايتەوھ و دەنا سزات دەمىن و دەيىت گوى بەرازەكانمان بشۆيت! منىش لە بىدارىدا.. ئەو كارەم دەكرد.. تا رىگە نەدەم ئەوان زەفەر بە مندا لەكانم بەرن و ژيانمان لى تىكبدەن لەم زىندانەدا! چونكە ھەزرەتى ساراي ھاوسەرم رازى نىبە بەوھى لەم زىندانە دەرباز بىن! چونكە ئىمە ئازادىي ئەوھمان پىندراوھ لەم و لاتە دەرچىن و رۆژى سەنجارىش بىرمان دەھىنەوھ كە ئىمە نامۆين بە كەلتورى ئەوان. دەشنىت سەیر بىت بەلاتانەوھ! دەشنىت باوھەر نەكەن كە ژيان لەناو دىوھكاندا مرؤف دەكات بە پاسەوانى بەراز و دىووش دەكات بە چاودىرى بەھەشت!

ئاپئۆرى شىكلە رەنگە، ئاۋەرپۆك = جەوھەرە

بەناوى ھەزرەتى گىانى رەنگەكانەوھ، دەمەويىت پىتانى رابگەيەنم كەھىندەي تۆنى رەنگەكان فرىشتە لە ئاسمانەكاندا ھەن.. فرىشتەكان زادەي تۆنى رەنگەكانن.. رەنگەكانىش سەر بەخۆيان، خەودى يان نەمىندەي شىكلەكانن.. واتە ھەرچى رەنگ و تۆنى ھەيىت، جەوھەر = شىكلىشى دەيىت.

رهنگه کانی که وان قبیله گای حه زره تی نوح بوو. ئه و خواوهندی خۆی وه ها دهیی نی!.. و دهیزانی که رهنگه کانی که مان تهوژمی گیانی حه زره تی عیشق و جوانییه. شکل له بیردا. جهوه ریکی تیشکنا سایی ههیه و شکله کان به رهگهز دهگه ری نه وه ناو چا وگی خۆیان و له رهنگه کاندئا ئاویته دهن. شکله کان سه ره به جهوه رن! بۆیه کاتییک که مرؤف دهمریت: تیشکی گیان له لهشی دهرده په ریته. ئیتر لهش ساردو خاو و سست ده بیته. مرؤفی پاک و جوانیه رست و خاوه ن باوه ر. وهک تیشکیکی پیروژ و پروناک پرو ده کاته به ههشت و هه می شه یی خۆی زامن دهکات له جهوه ری فهنتازی و جیهانی نۆته و موسیقادا. پایه دار دهژی و ده بیته به و مرؤقه ی، به و بالنده یه ی - به و مخلوقه ی که ده یه ویت و به نیاز له گیاندا ده یژنیته! مرؤفی پاک و بیگونا ح هه رگیز نامریت. جا ئه وان ه ی و نۆکه ری شه رن - ده بیته چاک گو یی خۆیان هه لخن - هه می شه یی و به هه شتی کردار مالی ئه وان نییه. چونکه به هه شت مرؤف له کرده ی باش بۆ خۆی دروستی دهکات. بۆیه هه ن له ناوما ندا: باش ده لێن و دهکن و دهخۆن و باش بیر دهکنه وه. له وانیه باوه ر نه کهیت. بۆیه به زمانی ئاینشتاین پیتان ده لیم: هه موو رهنگه کان خاوه نی گیان و شکل و جهوه رن. ئه وان سیانه ن. ئه و سیانه یه خاوه نی جهوه ریکی په تین. ده توان بینن هه ست بکن بدوین. ئه وان سیانه ی له شکی یان گیانیکی سه ورن. واته رهنگیان سه ورن! ده توان مژده به مرؤفایه تی بدن. ئه و مژدانه ی په یامی یه کبوون و خۆشه و یستی تیایه. رهنگیکه ده توانیت ده ست به یئیت به که رامتیه مرؤفایه تیدا. پیتان بلیت: به سه. واز له شه ر به یین. به سه پیا و بن. چونکه حه زره تی رهنگی سه وری درهختی زه مان تکاتان لیده کات بره وان. بیینن. گه ر بتوانن ته ماشای جهوه رتان بکن. ده توانن جانه وه رهکانی ده روونتان بیینن. بزانه که مرؤف ده بیته واز له شه ر به یئیت و له پیناوی خوا نا ته حه دای میله تان نه کات.

ئاینشتاین ده لیت: ئیوه به ره له میژوو خواکانتان به زانده ئه ی گه لی نوح. به لئ ئیوه به ره له میژوو خواکانتان به زانده. سووتاند. ناگیرتان کرن. شه ر له پیناوی چیدا دهکن؟ موسولمان شه ری ناویت. وازیان لئ به یینن با له دوورگه کانی خۆیاندا خه ریکی حوشترو که ره م و ئایینی خۆیان بن. وازیان لئ به یینن. فیریان مهکن. به ره زه وه نیی بازرگانیان له گه لئا ته رک بکن. چونکه دهوله ته موسولمانه کان گشتیان هاوکاری یهکن بۆ له ناو بردی نه وه ی نوح. نه وه ی زاگرۆس. نه وه ی ئاری و هیندی و ئه فریقی و بگره چینیش! ئه وان له میژه ده یانه ویت هه موو جیهان بگرن. ده بیته سنووریان بۆ نابینن نه یه لێن فی ر بن باوه رو ئاین و که لتوو رمان بگوین. نهکن باوه ر بکن. ها! ئه نیشتان لیت ده پرسیت: تۆ کئیته تا بتوانیت ته حه دای رهنگ و جهوه ره و که رامتیه رهنگی خواکانتان بکه یته. کهس بۆی نییه به نه وه ی نوح بلیت خوا ته نه یه! خوا ته نه یه نییه. خواکان هه ن. به ته کان هه ن. فریشته کان هه ن. ئاهورامازداسمان هه یه. ئه وان پیتان ده لێن زییۆس له سه ری سارتۆن - ی باوکی ده ره په ری. زییۆس باوکی خۆی کوشت. به لام باوکی سارتۆن جالجالۆکه یه. جالجالۆکه یه گیانی بوونه وه ره. بۆیه ده بیته وریان. واز له ته حه دبا به یینن. چونکه ئاینشتاین ده لیت: سنووریک بۆ ده سه لاتی خۆتان و سنووریک بۆ موسولمانه کان دیاری بکن. با بگره ی نه وه دوورگه کانی خۆیان. واز له ئاموژگاری کردنی یه کتری به یینن. گه لانی موسولمان له میژه خواکانی ئیمه یان ناگیر کردوه! ئارارات په ره له سه ری بره راوی لاوانی نوح. که به شمشیری ئیسلام سه ر بره راون. ئه وان هینده زۆرن که له ئه ژمارد نایه ن: هه مووشیان کورن. چونکه له شکری موسولمانه کان که چه کانیان بۆ خۆیان ده بره. ده یانکرهن به نایکی ئیو. هه موو شه ویک

له سەر لووتکهی ئارارات بانگیك دەدریت.. نزایهك، به تۆنی دوعاكان میلۆدییهك دهخوینن بۆ گیانی لاوان.. ئاوازیک که سۆزی شمشال دهخویشینیت.

ئاوازیک بۆ دوعاكان دهخوینن له ئارارات.. لاوانی نهوهی سههرپراوی نوح که که گیانی ئاراراتن.. دهییت ئارارات بکریت به کهشتیهک.. کهشتیهکی مهزن.. چونکه به لایهکی تر به ریگهوهیه.. کهشتیهک دروست بکن مهتین، مهپرسن بۆ؟ چونکه نهست بۆ کهرامهتی خۆتان دهبن.. کهشتیهک دروست بکن له سەر لووتکهکانی ئارارات.. ئەو کهشتیه بکن به پهستگای خواکان.. که مرۆفی رهسن دهییت بچیت لهوئ نوژبکات، لهوئ وانکهانی مهسیح و بوودا و کۆنفۆشیۆس و دیونیسسیۆس بخوینیت.. بنووسیت، وینه بکات، تهماشای بکات.. دهییت خهستاخانهیهک بیت تیایدا تیماری گیانی نهوهی نوح بکن.. که ناویان کورده باوانی یهکهمی زاگروسن.. و ئارارات کهعبهی خۆرناوایه.

دهییت پیروزمهکانتان نانیسن بهرژهوهندی مادی و بازرگانی و بهرژهوهندی تایهت بخهنه لاه.. لهناو کهشتیهکی نوحدا کهسانیک دهییت بژین که له شهڕ بینهرین و پاکژن.. ئەوان نمایندهی خواکان و گهکن.. دهییت ئەو کهشتیهیان بۆ دروست بکریت.. چونکه ئەوان ئیوهن، لهئیوهن، ئیوهش لهوان.. گهلانی سکانهیانی و ئهرووی به رهچهلهک نارین.. دهتوانن به هاریکاری ئەو کهشتیه بۆ خواکانی سەر زهوی دروست بکن. چونکه حازرهتی نوح لهئیت: دهییت کهشتیهک بگهڕیتهوه.. بههاریکاری ههموتان.

دهییت کهس پارهی تیا خهرج نهکات، کهس خۆی تیاا نهزیت نهات.. چونکه دهییت به دل و بهگیان دروستی بکن.. دهییت کهچ شۆخ و نازبارهکانتان بهگهشت به کچینی بچن بۆ مهزاری ئارارات، بۆ تهماشای گیانی ئەو لاوانهیی که بوون بهگیا.. گیای ترشۆک.. دهییت ئەو گیایه نهرم نهرم لهدهمیاندا بهژن، چونکه تاکه پاشماوهی گیانی لاوهکانی ئاراراته که به دهستی جهندهمی ئیسلامی و مهغۆل و تهتاری عوسمانلی و سهفهوی سەر برهراون.. دهییت مندا لهکانتان بهرن لهوئ له پزیشکی گیانیدا به دهستی رابهزانی مهسیح و بوودا چاره بکرین. چونکه مهسیح و بوودا ناتوانن بگهڕینهوه سەر نیشتیمان و خاکیک که ئیوی عههب و تورورک و فارس ناگیران کردووه.

لهو کهشتیهنا یهکهم فهلسهفهیی زانستی نوح تۆمار دهکریت و به جیهاندا پهخش دهییت. پنیوسته ئەو کهشتیه دروست بکن تا مهسیح و بوودا شوین پیمان بیهتهوه لهسەر ئارارات، تا بین و فیرمان بکن.. مندا لهکانتان چاک بکن.. با ئەو مندا لانهی که نووچاری گرتی شیرپههجن بیری لهوئ چاره بکرین، چاره تهنها نهمری نییه.. چونکه مرۆفی توش بوو به ههر گرتیک خۆی دهتوانیت خۆی تیمار بکات.. بهلئ مرۆفی سهقهت و شکسته ناتوانیت خۆی بهرپوه بهریت. دهن مندا لهکانتان دهییت وانهی گیانی فیر بن له کهشتیهکهی نوح دا تا له ژیا نهکانی داهاتویاندا واز لهو دیوانه بینن که له دهروونیاندا رواوه! ئەوسا دهبین به مرۆف.. لهنایک دهینهوه.. پاک و بنگهرد، وهک فریشته له پیتشا.. وهک گیان.. وهک شکل و رهنگ و جهوههر، وهک پهیامی هونهرو جوانی به ئاسمانهکاندا خول دهخوین.. گهشت بهسەر ههسارهکانی تۆنی رهنگهکانی ترنا دهکهین، ئینجا دهینهوه بهوهی دهمانهویت.. دهبین به باوکمان، به نایکمان، به خۆشهویستهکانمان.. ههرچییهکت بویت دهییت، دهییت! مرۆف له رهچهلهکدا نهره.. مرۆف ههرگیز نهمردووه.. ههرگیزیش نامریت.

بهلام دهییت لهمهویدا سنوور نابنریت بۆ ئەوانهیی که نهوهکانی نوح سەر دهبرن یان دهیانتهقینهوه. بیرتان نهچیت.. دهییت کهشتیهک به ههرهوهز دروست بکن.. بهدیاری پشکهشی ئاراراتی بکن.. تا نوح له بهنکاریهکانتان خۆش بیت.. نهکن سزای کهسانیک بدن که دلسۆزی گیانی هونهرن. نهکن

دوژمنی خوتان بن. نهکهن بههلهبا بچن. دهیئت نارارات رزگار بیټ. دهیئت بیټ به پایتهختی مروقی
 پهسن، پیروژ، گیان ویست. نهو مروقهی لهویوه دمتوانیټ بهرهو دهروونی بوونههر بفریټ.
 لهویدا فلسفههه پزیشکیی نوح. ههموو نهخوشییهکان چارهسهر دهکات. لهویدا بووداو مهسیح قوتابیی
 نوح بوون. چونکه فیذاکانیش باسی نوح دهکهن. نهوان له قوتبی مهراټیب نا قوتابیی نوح-بوون!
 چهزدهتی عیسا، مووسا پانزهو ده دانه سال لهتهمهنییان وونه. چونکه بوودا داوهتی کریدوون. لای
 بوودا قوتابی بوون. بووداش هیشتا له قوتبدا قوتابیی نوحه. تازه بهتازه فیټی نیشاندانی رهنگی
 فریشتهکانی دهکات. فیټی ناکاپونکتووری بینینی گیانیی دهکات.
 نوح زور ساوایه لهکهرامهتیدا! وامهزانن دتوانن فیټی بوغزو کینهی خوتانی بکهن؟! نا، بههلهبا نهچن.
 نهو هینددی ههموو خواکان لیټوورونی پنیه. دتوانیټ تووره بیټ، بدویټ، بویر بیټ. پنیوستی
 بهناسینی سنوور نییه، چونکه راستهقیغه پهیامی نوحه.
 ههموو شهویک له نارارات کهژاوهیهکی مهزنی له تیشک دروست بووی رووناک له کاکیشاندا لهټروپکی
 نوحهوه دهیټیټ. ناوازی فریشتهکان دهیټیټ. دوعاگان بو گیانی سهبربرای گهلی نارارات
 دهخوینن، دهلین: ء ا ا ا ا. م یی ی ی ی. ن. ناام ی یی ن. ء ا ا ن ا ا ا م ا ا ا م یی ی ی ی.
 دهیټن پهیامهکان بهلنشاو دابهزن. لهویوه بهپیر دهکات، پیر به بیولاتی دهات، بیولات له پیر تکا
 دهکات که به پهناهر وچیروک خوان بلټ: نهټرسیټ بلټ. به نهوهی نوح بلټ خوتان بنووینن. بهم
 زوانه کهشتییهک بنیات بنین. نامین.
 میرولهکان فهرموویان: بهر لهوهی لافاویکی تر ههلسیټ. بهر لهوهی زهریاکان ههسته سهر پی و پهركهمی
 توورهی بیانگریټ: پنیوسته میلهتی نوح راپهټ: پنیوسته سنوور بو نیوهکانی نیسلامه توورکهکان
 وفارس وعهربهکان نابنریټ و فیټریان بکهن که به ناوی خواو ئایینهوه میلهتانی ترو خاک و کهلتووریان
 ناگیر نهکهن.
 پنیوسته گه لانی رۆژئاوا فیټی پهشیمانی بکرن لهو کردهوه لزیوانههی دهرهق باوانیان نهنجامیان ناوه.
 له پیناوی بازارپهکانیاندا، شهپهکانیان زور کرد. نهوان نوژمنهکانی خویان زور دهکهن و نازانن چون
 خویان لهناو دهبن!

تاپتۇرى مەسىھگان

كەكات دەستا، كاتىك كەمن ھەموو شەقامەكانى جىھانم پاك كىردەوھ.. كاتىك كە ئارەقەى ترس بە پشت و دەست و ناوچەوانما دەتكا.. كاتىك فرىاكەوتم گىيانى حەزرىتى ماریا بشىلم، گوى بۇ كۆرالى نامىن و سالما رابگرم.. ھەيىھەتتىكى رۇشن ھات ھەروھكو تىشك.. كەچاوانم تواناي بىننىيان نەبوو.. بە نوورى رەحمەتى دەروونى پىركرد لەتىشكى سىپى.. لەو كاتەبا من سەرگەرمى شكاندىنى خاجەكان بووم؛ ھىشتا ھەزاران مەسىحى پەنابردو بەخاجەوھ مابوون لە حەشارگەى مندا.. من بى پشوو دواى پاككرىنەوھى شۆستەو جادە و كۆلانەكانى جىھان، لە فرمىسك و خوئىنى ئەوان.. نەدەپەرژام، ماندووبووم ھىندە مىخى دەست و پىي مەسىھگان ھەلكىشم، ھىندە فرمىسكى ماریاكان بسىرم.. دەروونم پىر بووبوو لە گوريس وقەيدو تەختە و ناسن و گەچ.. مەسىھگانى گشت جىھان لە مندا رىزگار دەبوون.

برىنىچ دەكران.. لىناو تورو بىسكۆب سباستيان، ماریاي ماگدەلىنا مونكى تىبت.. گشتيان سەرگەرمى تىماری زامەكانى حەزرىتى مەسىح بوون.

ھات بۇلام، تەنھا لە پەرشبوونى پرووناكىينا دەدوا.. لەتەك خۇيدا پەلى مندالىكى لەدەست بوو.. لەومندالە دەچووكە لە باوھشى يەككىك لە پەيكەرەكانى حەزرىتى ماریاكانا بوو.. منداكەى نايە باوھشى من..

فەرمووى: ئەم منداكە فرىشكى كەوتووه.. زىندەقى چووه، نانوىت، ناخوات، گەورە نايىت، مان دەگرىت، تورو دەبىت، بەگژخواكانىدا دەچىت.

فەرمووى: بىكە بەمنداالى خۆت.. تا ئەبىت بەشەش سال دەبىت گوى لەئاوازی ترپەى دلّت بگرىت.. دەبىت دايەنىشى ھەبىت.. منداالى بى نايك و باوك سىروشتى نارپىك گوش دەبىت!

فەرمووى: منداكەكانتان بەدىار دىوھو بەجى مەھىلن، بەتەنھا مەياننۆينن، چونكە بەزەبىيان كۆلەوار دەبىت.. فىرى رقى ئەستوورى و بىرپىزى و نەفرەت دەبن.. ترسنۆك دەبن.

منداكەكانتان لە دايكىيان دوور مەخەنەوھ.. چونكە لەواندا ھەمىشە شىفایەك ئومىدىك، پەيامىك پەنەانە بۇ باوانى ماندوو ناتوانا.

لە دايكى منداال بىوورن، ناچارى كارى بەزۆرى مەكەن! رىگەكانى دلنباى بۇ دايك و كۆرپە و باوك خۆش بگەن.. لە باوانىيان خۆش مەبن كە لەبەر ھەوھسى خۇيان پىدەنىن بەجەرگى منداكەكانىيانا.. چونكە منداال خۆشەوىستىرىن ھاودەمى باوانە.

فەرمووى: گىيانى منداال گەورەنابىت بە نابرانى لە باوان.. ھىندەى منداكەكانت لە تۆوھ فىردەبن، ھەول پدە لەوانەوھ فىربىت، چونكە ئەوان خىووىو و دىرپندەو دەعباو جنۆكەكان دەبىنن، ئەھرىمەنەكان دىنە خەويان دەيانەوئىت باوھر و شەرم و حورمەتبان لى بستىنن. منداكەكانتان مەكەن بە ھاودەم و ھاورى سەگەكان و پشیلەكان، چونكە ئەوان خاوا خواكان نابىنن، ناناھن.

بەزۆر خۇراكيان مەدەنى.. لەبرى خۇراک يارييان لە گەلدا بکەن، ماچيان بکەن، لتيان پيرسەنەو، چەپلە بۆکر دەوھى باشيان لتيەن.. بۆتەمبى کردن نقرچ لە گوئ، زەبرى ژير پى پيوسته ئەگەر زمان نەيتوانى حالتيان بکات.. ئەگەر دووياتکر دىنەو ياريدەى فيرونيان نەنات.

خواکان لەدەروونى مندا لەکاندا پەنھان، بياندوين، باوهرى خۆشەويستى وليبورن لەوانەو ە فيربن. سزانايت بگاتە رادەى زيندانکرن لەناومال و ژوردا.. ئاخر ئەوان ينگوونان.. بە تەنھا لە ژوريان مەنين لەهەستکردن بە گوناحدا.. ئەوان دەييت دلنيا بزائن کە ئەوان بەرەمکەت و وزەى ژيانى باوان. فەرمووى: تا ئەو رادەيەى مانوو دەين، لە مندا لەو ە فير بن. ئەو ميللەتە گوناحە کە ناوپيرت لە مندا لەو ە فير بيت. چونکە ميللەتى وەھا لە ناو دەچيت.

فەرمووى: بە باوانى مندا لان بلئ: ئتو ە ئوميدو ژيان ويروگيانى مندا ل بن، بە کامەرانى ئتو ە ژيان چرۆدەکات.

ئەم مندا لە نايک و باوکی لەدەستداو ە. ئتو ەکان سەريان برپون.. بە ناوى نايينەو ە، بە ناوى خواو ە مندا ليتاوان دەکەن، دلئ پيغەمبەرەکان دەرەنجين.

حەزرتى مەسيح فەرمووى: لەنايىنى مندا لەکەتەو ە فير بە، نايىنى خۆتى بەسەرافەرز مەکە، رتيگى بەدە گوش بيت، قام بکات، فير بيت، بە نيازى خۆى نايىن بۆخۆى ديارى بکات.. چونکە نايينەکان زمانى مندا لان و باوهرى نايکانى ميهرەبانن.. پيغەمبەرەکان گشتيان بە زمانى نايکان، بەهەست و سوژى نايکان زمانى حەقيان پژاو ە. هيچيان مرؤقيان بۆشەپ هان نەداو ە. بەلکو نيوى شەپ ئەوانى زەجر ناو ە. مندا لەکوئ لە نايک بوو، ولات وکەلتورو ميللەتى ئەو لەو پتو ە چرۆ دەکات.

من شەرمەزار بووم، فەرمووم، ئاخر بەندە لە وولاتى هەستکردن بەکەميدا لەبيکارى دەنايت.. بەزەيى و برەحمى مرؤفەکان ليرە تەزيو ە، ناتوانم مندا لەکان گوش بکەم.

فەرمووى: مندا ل رسيقى خۆى لەگەل خۆيدا دەهينيت بۆت.. ئەو ە دەستى مندا ل بگريت.. دەستەکانى سەوز دەبن، دەستەکانى بەرەگرن.

فەرمووم ئەى بۆچى رۆژانە هەزاران مندا ل لە ئەفريقا لە برسا دەمرن؟ فەرمووى: چونکە ئتو ە نەکان بەشەخۇراکى ئەوان دەمرن، دەيىن بۆ مندا لەکانى خۇيان، وادەزانن کارىکى باش دەکەن، کەچى دەيىنن، زەهرخوارديان دەکەن، نەخۇشيان سەرباردەکەن، تەمبەليان لى باردەکەن، ترسيان پردەکەن لە نەخۇشى، ورگيان زل دەکەن، زەپرأتى بوونيان لەپەل و پۆ دەخەن.. سروشتيان دەشتوينن، بايى و بى ناوهرۆک ويتريزيان دەکەن، تەنھاو ترسوو بى بەزەيان دەکەن. فيرى نوژنابەتتيان دەکەن لەگەل دەروونى خۇياندا.. جا مەپرسن بۆچى لاوان خۇيان دەکووزن. **هيندمى مندا ل لە ئەفريقا لە برسا دەمرت - دوو**

هيندمش لە جيهانى يەکەمدا لەبار دەبريت و توور دەمرت.

ئەو ە بەشى ئەوى ترخوات، وەکو ئەو ەوايە.. پارچە لە لەشى خۆى بيريو خۆى بخوات. **ءامى ن..** کە فەرمووم: ئامين.. مندا لەکە هاتە باو ەشم.. سيگۆشەيەكى لەتەختە دروستکراوى نايە دەستم.. هەرميکم لەسيگۆشەکەدا بيى، تيايدا سيميترى، گيؤميتريم بيى، دەيانگوت: هەمووشتەکان ليرەو ە نادەريترين.. ياساکانى ژيانم لە سيگۆشەکەدا بيىنى. بيىنم بە دەستووخەتى ئافرەتتىكى زورجوان لە چتو ەى هەپمەکە نووسرايوو: ئامين.. پاشان نووسرايوو: ئامين.. لاي سيئەمو چوارەم و بنى هەپم، نۆلایەكى بازنە هەپم هەمان فەرموودەى ئامين-ى لەسەر دەردەوشايەو ە.

بەزەيىم بە ماندوو بوونى خۇمدا دەھاتەۋە.. چۈنكى مەن زۆر ماندوو بووم. دىل ۋ سەرو گيانم دېشا..
 چۈنكى نىۋەي لەشم لە زىندانى ئۇسگۇردىنا دىل بوو لە ژىر چىنگى سىستەما.. لە ژىر چىنگى ناد نا
 زىندان بووم.. شەۋو رۇژم تىكەل بەيەك كىردىو تا باسى داستانى نوح فرىا بگەوم.. لاىەكم دىل ۋ
 لاكەي ترم نازاىيەكى وون.. چۈنكى باكان گيانى ميان دەقەپاند بۇ دورو.. دارستانەكانى
 گەردوونەكانىيان نىشان دەدام.. فرىشتەكانى ناو ژىنگەي باكان ھەر يەكەيان بە جۇرىك نىكاو تەماشاو
 خەندەيان نىشان دەدام.. نەمدەزانى لە خۇشىدا چى بگەم.. كەچى مەن بىرى خوشك ۋ براو دايك ۋ
 دراوسى ۋ ھاۋرېم دەكرىد.. بىرى ھاۋگيان ۋ ھاۋسەروو خۇشەۋىستىكم دەكرىد. زۆر تەنھا بووم. كاتىش
 ۋەستابوو.. بە دەم پشوو نانى دەم باۋە.. گيانم پەخش دەبوو.. دەبووم بە ھەزاران پارچە گيانەۋە..
 تەماشاي كەرامەتى ژيانم دەكرىد.. بە زەيىم بەۋ مندالە بىكۆلەيشدا دەھاتەۋە كە مەسىح پىي بەخشىم..
 چۈنكى مندالەكە ياساكانى دادپەرۋەرىي لە شىۋەي ھەرمېكدا بە دىارى نا بە مەن.. مەنىش ھەم مندالەكەۋ
 ھەم ھەرمەكەۋ ھەم مەسىح ۋ ماريكان ۋ ھەم ھەموو جىھانم لە كۆل بوو.
 نەمدەزانى بە چى زمانىك بدويم! فرىا نەدەكەۋتم. چۈنكى مەن بە ھەزار چاۋ.. بە چاۋى فرىشتەكان
 ياساكانى سەر ھەرمەم دەخوئىندەۋە.. دەمرانى نامىين سەرچاۋەي بوونە.. نامىين دەنگىكە لە بوونەۋەردا
 بەر بىستگەي ھەر كەسنىك بگەۋىت.. دەتوانىت چىي بوۋىت فىرى بكات. چۈنكى نامىين قوتابخانەي
 زانستى خامۇشە. نامىين زانستىكە نوح دەيزانى.. دەتوانىت فىرى نەۋەكانتى بگەيت؟
 فەرمووم: بەلى.. مەن نامىينم ھەرس كىردوۋە.. زۆر لەمىژە مەن بە گفتارو پەيامى نامىين فىر دەبم.
 ۋىستە مندالەكە بەرموۋ بەرەۋ مالى خۇم بگەرمەۋە، ئەگەرچى ھەستەم دەكرىد لەمالى خۇمدا، بەلام
 دەمويست دلئىايى بۇ ھەموو پەيكەرەكان زامەن بگەم، دەمويست ئەۋان: ماريكان، مەسىحەكان، پشوو بەدەن
 لە ھەشارگەي مندا! خۇم بەخاۋەن مال نەدەزانى. چۈنكى زىندان مالى مەن بوو!
 مەن ۋامزانى مەسىحى پىرۇز نىت باسى نازارەكانى خۇيم بۇ دەكات، ۋامزانى ھاتوۋە ئاگانارم دەكات
 لەۋەي كەمەن ھەستەم پى نەكرىدوۋە.. بەلام ئەۋ مندالنىكى پىيوو، مندالنى خۇي بوو، بۇمەن دەگەشايەۋە،
 دەۋا.. ۋەكو موعجىزە دەۋا.
 كاتىك ھەنگاۋەكانم ھەلپىنا برۇم! مندالەكە كە مەسىحىكى ساۋابوو. لەباۋەشما راپىسكاندم، تورە بوۋلىم،
 فەرموۋى: بۇكۆيم دەبەيت بابە؟
 فەرمووم بۇدورگەكەي خۇم، بۇدورگەي ھەستىكرىن بەكەمى.. بۇ دلى ژيان، بۇ لاي مندالەكانى نورگەي
 ئۇسگۇرد. گىريا ۋفەرموۋى مەن نايمە. فەرمووم: ئاخىر دەبەيت دايەنىكت بۇپەيدا بگەم. ئاخىر لەۋى مەن
 بەدۋاي عىشقا دەگەرېم.. دلم لەۋى لەدەستى دىۋەكاندا دىلە.
 فەرموۋى، نا بابە، نا مەمبە، مەن لەۋىدەۋانە دەترسم، لىرە بە، مەرۇ، بامەن لەھەشارگەي تۇدا لەبرى شىر،
 فرمىسكى تىكاۋى دايكەم لە تىككى بارانەكاندا بنۇشم.. چاترە لەشىرى دىۋەكان.. لەدورگەي ئۇسگۇرد
 دىۋەكان مەن شىر.. ئەۋان دلى مندالەكانىيان راناگرىن، باۋانىيان پردەكەن لەپق! لىرە بە مەرۇ.. عەشقى
 تۇ لەھەشارگەكانى تۇدایە بابە.. ۋاز لەگەرەن بىنە، ئاخىر لەۋ دورگانە عىشقا سەردەبەرن، سەرى مرۇف
 دەبەرن، دايكان مندالەكانى خۇيان دەخنىكىن، دەيانكۆژن، سەريان دەبەرن.. باۋانىيان رسۋادەكەن، شىتىيان
 دەكەن.. مندالەكانى دەرەۋەي ھەشارگەي تۇ دەترسن.
 مۇنىك لەدەرونتا داگىرسىنە.. گوى لەدلى زەمىن بگرە.. لەگەل مەن بە، مەمبە بۇ سەيرى دىۋەكان! فەرمووم
 مەترسە كورم، دەزانم چىيان بەسەرھىناي!
 فەرمووم: دەزانم، بەلام مەن ھىشتا لەناۋاياندا ماوم، ھىشتا دەستىيان بۇكەرامەتم نەبىردوۋە.. گەرچى

بەزەمیان سەربريوم، دەستی دلمیان بریوه، عیشقیان ززیوه، بەلام هیشتا ئومیدم لەبار نەچوو. هەستی جوانییم هیشتا هەرزەکارولاو. هیشتا گورم تیا ماوه. لەمەرقەبو کەنيسه چۆلەکاندا. لە ئاتەشگاوی پەرسخانەکاندا کۆمەلێک ئافەرەت هەن پاکن. بۆنی بغوردیان لیدیت. بۆنی نایکی پیروزیان لیدیت. پشتیان کردۆتە بیوهەکانی سەرزەوی و روخساری ماریاوی تۆی منداڵ دەپەرستن. خۆیان پاکژ رادەگرن، خەو بەفریشتەکانەوه دەبینن. لە خەوئەکانیاندا بەسوارێ تریشقیەکی تیشک شیوه بێن، لەسروەیی بەیاندا گیانیان هەلەدەگرن. دەیانەن بۆ مەملەکتی پیروژ، لەوێ، گیانەکانیان بە ئەسپایی دەربینن. ماچیان دەکن، فووی لیدەکن، پاکژیان دەکەنەوه. دەیانشین. دەست بە جەوهەری گیانیاندا دینن، خۆشایی بەگیانیان دەن، پاشان گیانیان دەگێرەوه ناولەشیان. راییهەکان لەناوئەکی کەنيسهکاندا تەنھان. هەست بەتەنھایی دەکن، دەزانم بیرو من دەکن. دەزانم دەتوانم لەوێ نایەتکت بۆپیدا بکەم. من لەوێ بەدوای عەشقا ویلم. کەچی بەزنجیری قێز لیم دەن. بەگازی بزەکانیان زەرەو دەکن بەکێلگەکانی جوانیما. بە شەری ترسیان راییهەکانی ناوکەنيسهکانم دەتوقین. بە بوختانەکانیان بەردەبنە پەیکەری مەسیحەکان و ماریاکانی ناو حەشارگەم گشتیان تیکدەشکێن. دەبی برۆم کورم، من عاشقم، لەناویاندا دەتوانم نایەتکت بۆپیدا بکەم، چونکە تۆ چیی تر بە نۆشینێ فرمیسکی ماریاکان تێرنایت!

چونکە دۆعا بە منی فرموو: لە بەهەشتا ئافەرەتی پیروژ ناگری. کەس ناترسیت، مرۆف لە عیشقا نازانە.

فرمووی: فرموودەت راستە، تا ماریای پیروژبگری، جیھان لەگەڵیدا دەگری. تا تۆ گویت لەخوڕی فرمیسکەکانی ئەو بیت. عیشقت لەناو مرۆفەکاندا مان دەگریت. روخسارت دەشیویت، ماندوو دەبیت. دەکەویت. ئەگەر بکەویت دلی من دەشکیت. فرمووم: نایەلم کورم. فرمووم: فرموودەکانت راستن. بەلام تا ئەوکاتەئێ بزمەکانی تۆم لەسەرلیو بیت، کەس ناتوانیت زەفەر بەعیشقی من بەریت، کەس ناتوانیت، برۆلەگەل هەستما بکات. کەس ناتوانیت زەرپریەک لەکەرەمەتی جوانیم ناگیربکات. لەوێ لەناو بیوهەکاندا دەڕۆم، سنگم دەردەپەرێم. سەرئەجەکانم بەناوکیلگە بۆگەنەکانیاندا دەپروینم. دەستی منداڵەکانیان دەگرم، فێریان دەکەم بە دەم بیسی نەدوین. کێژۆلەکانیان دەدوینم، باسی حورمەتی جوانیی خۆیانیان بۆدەکەم، فێریان دەکەم بەدرووه بۆکەس خەندە نەپروینن، بوختان بە دەمی کەسەوه نەکن، هاوریکانیان تەنهاوگۆشەگیر بەجێ نەهێلن! دەڕۆم لەهەستکردن بەتەنھاییما دەگەریم سەیری شکۆی نەوهی نوێ دەکەم، لەناویاندا هەیه مان لەبیوهەکان دەگرن، هەن لە ناویاندا دەوێرن بلین: ئیمە باوەرمان بە ئیوه نییه. لەناویاندا راییهیی چاوشین و فریشتەئێ غەمگین و ماریای منداڵ ماون. هەندیکیان هیشتا چاوو زمان وکوێیان نەکراوتەوه، هەندیک لەوان هیشتا لەترسا بەلالی، بەکوێری، بەکەری، بە لەباربرای، بە هەتک کراوی، بە تۆقاوی لەنایک دەبن.

دەمووی بیانییم و بمیینن. چونکە حورمەتی بیینی: شیفای باوەری هەندیک لەوان دەکات، گۆل بۆ مالی هەندیک لە بیئاوهران دەبات. لەگەل هەندیک لەواندا دەنووت. باسی سیگۆشەو هەرەم و سیمیترییان بۆدەکات. هەموو ماریاکان و مەسیحەکان و ئەنفال لەگەڵیاندا بە کۆرال دەیانفەرموو: دەڕۆم. دەبینم، تەماشادەکەم. باوەرم مەتینە بەژیان، بەبیوهەکان دەلیم، دەتوانم کاربکەم، دەتوانم ژیان لەخۆم باربکەم، دەتوانم بوونەوهەر لەسەر سەرم هەلگرم و خەندەکانیشم بەش بکەم.

که وایان فەرموو!.. بێنیم بەچاوی ھەست، پێغەمبەری مەزن چەپڵەمی بۆ حورمەتی خوا دەتەقاند،
 فریشتەکانی ئومیدی من و مەسیحی مندالی بەناسماندا ھەلەدەفراند.
 مەسیح و ماریا تیکشکاوەکان فەرموویان: دێوەکان لە خەندەکان دەترسن.. بە خەندەکانتان ھەلمەتیان
 بۆبەرن.. بە خەندە ناگیریان بکەن.
 مێروولەکان فەرموویان: پیرۆزترین تۆلە لێووردنە.. خەندەکان دەتوانن دووژمنەکان کەم بکەنەوھ.. شەپ
 زۆر لە ناشتی دەترسیت. راستە دەلێن کات وەستاوھ؟ راستە تۆ دەویریت بلیت: من نوح-م؟ نایا
 بەرێژتان ئەوێت؟ فەرمووم: من ھیندەمی ئێوھ زۆرم لە زانستی خامۆشدا.. ھیندەمی ئێوھ وورد بین
 وکارمەندو ژیر چنم. مێروولەیکە پیر سەری لەقاند.. بە دەم تەماشای سەرسوورمانەوھ فەرمووی: ئافەری
 نامیین.. راستی دەشیت جەرگبێت.. بەلام مرۆف دەیت وانە لە کردەوھکانی خۆیوھ فێر بیت.

تاپتۆی دێپەرستەگان

کەکات وەستا.. زەنگی کەنێسەکانیش وەستان.. لەوکاتەدا عاشقێک مالی مەعشوقەکەمی خۆی بەجێدەھێشت
 لەسەر ئەوھ مەعشوقەکەمی بوختانی بە دەمی منەوھ دەکرد.. لەوکاتەدا کەمن لەخەوئا پاپا بەنێدیکت-م
 دەبی لە ژێردەنۆکی زبری قەلەرەشکە دێوھ دوکەل ئاساکاندا.. کاتیک کە تەماشای حورمەتی دەلایلام-م
 دەکرد، کاتیک کە گویم لە ماریای سۆزانی دەگرت، کاتیک کە بیسکۆب سباستیانم بەرێ دەخست، کاتیک
 کە ھەموو شەقامەکانم لەفرمیسک و خوینی پزواو پاک کردەوھ.. کاتیک کە حەزەرەتی مێروولەکان ھاتن
 بۆلام، کاتیک کە پرتەوی نووری پیرشالیار بە دەروون وبل و نیگای راھیبەکان و مندالان و کیزۆلەو
 لاوانی شاردا پەخش دەبوون.. کاتیک برەختی زەمان بەنووری ژیانەوھ پیرشالیار روخساری
 دادەگیرسا.. کاتیک کە چرکەمی میلی کاتزیمێر وەستا.. کاتیک کە پەیکەری مەسیحی مندال لە باوھشما
 ئۆقرەمی گرت، کاتیک کە پێغەمبەری مەزنی ئیسلام بەچەپڵەکانی فریشتەکانی ناشتی پاپەفراند..
 دێوھکانی ترساند. کاتیک کەمن بووم بە دوو کەرتەوھ.
 دێوھکان نەپاندیان.. دێوھکان رایانگەیاندا کە دەبیت زەھیزە تۆقینەرەکان کۆببنەوھ، دەبیت بەزووترین
 کات کۆبوونەوھمی دێوھ ھەشت سەرەکان (8) بگیریت، دەبیت کۆبوونەوھمی ناچاوەروان کراوی
 کارەسات بگیریت!

بووقيان لينا.. بانگيان به همووجيهاندا هندا.. كۆبونهوه زۆريه دستوبردى، لهسرخوانى پاراوه
نايشتن، دست و پنجهى نهفرىقايان دكرؤشت.. تيزابى ناسيايان دنؤشت.. جوانى نهوروپايان
كردبوو به موزه ويهرام و بؤن. پيىست و پهرى ئازهل و بالندهكانيان لهبهرنا بوو.
جلى پيىستى گياندارانى جيهانيان لهبهرنابوو.. پهروبالى بالندهكانى جيهانيان كردبوو به كلوو مليىچ
، بؤيه لهقلهق كردبوو بهتهقهتهق، دهرسا، رهش ههلهگهرايوو، بؤيه جالجالؤكهى پيرؤز تهونى حهقى
دهچنى.

كه زل هيزهكان كۆبونهوه؛ له هموويان بايى ترو نهخؤش تر چوووه بهردهمى مينبهرو به گومان و بوغزو
تهوسهوه، بهخندهيهكى پر له گالتهكرين بهخؤوه، به ترس و دوولديهوه بؤراندى: مرؤقى بيؤلات،
بيئالا، بيتاو لهيواره سههؤلييهكان دهرپهريوه.. بووه به نوو كهرتهوه. دهليئن هيزيكي مهتين له
كهرتبوونى ئهونا بهدى هاتووه. دهليئن ئهوى يهكى گرتووه لهگهل دسهلاتى غهيب و سروشت و بالندهكان.
بؤمان ناگيريتتهوه.. دهليئن درهختى زهمان دهركهوتووه، پيرشاليار لهبؤنى بغوردو له تؤمارى دهنگيدا بلاو
دهيىتهوه.. پهناى مهسيحه لهخاج دراوهكان دهنات ومارياكان دشاريتتهوه.. لهگهل گيانى سروشت
وگياندارو بالندهو ميشدا ددويىت، دهليئت خواكان زؤرن.
دهيهويت دل ودهرونمان پريكات لهخواهندو له پيغهمبهرهكان، دهيهويت به خنده لهگهلماندا بيته
نهبرد.. ئيمه لهو چهكهمان نانههيتاوه هيشتا، ئيمه له چهكى تماشاشو بينين و بزوه خنده هيچ شك
نايهين!

چييكهين؟ ئيمه بهخنده ناويرين. ئيمه بههرهى خندهمان وون كردووه! پيىكهنينمان دؤراندووه له شهپه
مهنه جيهانويهكانى يهكهم و دووهما! چؤن بتوانين خندهكان بنهبريكيين؟ چؤن؟ بهچى چهكيك
بهرهنگاريى بوونهويريكي وهاها بكيين؟

ديوى دووهم ههستا، بؤگنى هالوى دهم و بؤنى ناوگهلى ديوه تهمبهلهكانى ليندههات، ئهويش بهددم
نهخؤشيه ناديارهكانى خؤيهوه بؤراندى ووتى: كار له كار ترازاووه.. هيچ چارهيهكى ئهوتؤمان بهدستهوه
نهماوه.

دهليئن چى كورينه بين به وان؟ باوهربه ئايينى ئهوان بكيين، بين به وان ياخود نا؟ چونكه باشتيرين
چهكى ديؤ ئهويه كه خؤى وهك نووژمنهكهى لييكات. تاوهكو لهناوياندا به درؤو بووختان باوهريان
كلؤرو كهچ بكيين!

ديوهكان گشتيان راوهستان، گشتيان مت بوون، گشتيان لايان وايوو دهتوانن بهوه زهفر به كات بهرن،
بههؤيهوه جاريكى تر ديوارى بهفرين لهدهورى بيؤلات وبيتاو ههلبهستن! يان وايان به بيرنا هات كه
دهتوانن دست بهسهر حورمهتيا بگرن.

ديوهكان بريارياندا، ئهوبانگ بكنه سه سهر ميىزى گفتووگوؤ.. هموو ههپهشهكانيش لهدهورى مهلاس بدن.
وايان برياردا ديوهكان بهفيل دست بهسهر خندهنا بگرن! چونكه بيؤلات وبيتالا چهكى خندهى
بيىوو!

لهگهل وهستانى كاتدا، دستوبرد كه زمين گرمه ليههستا، كه ئهوههمووشتانه روويدا.. خندهيهك له
گهردوونهوه زرمهى كرد! زرمهى دهنكى وشهى ئاميين.. بهو دهنكه كات وهستا.. كؤشكهكان لهرينهوه،
ديوهكان قهبارميان بچوك بووهوه!

پالهوانى بيتاو بهخؤى وخندهكانيهوه داوهت كرا بؤ مهجيسى پيره ديوهكان. كاتيك كهخنده گهيشته
بارهگاي ئهوان خؤيكرد به كؤشكى جيىكۆبونهوهى ديوهكاندا، زريكه بهربووه كؤشكى زلهيزهكان،

ترسان.. چونکه نه يانديبوو خهنده هينده هيمن، هينده زوو، هينده نازاييت بتوانيت وا بهزويي لهبردهمياندا ههلتوقيت! ترسان چونکه دهيازاني نهو لهت بووه و ناتوانيت بيزويت! بيبيان گياني مرؤفيكي سهر هاتووو بؤ بارهگايان! گياني خهندهيهك هاتووو و بهرامبهريان راوهستاوه! باوهريان نهدهكرد خهنده هينده شارهزاييت.. باوهريان نهدهكرد خهنده بتوانيت بهتاقى تهنا خؤى بيت! بهلام نهو، نهوهى كرد، بهرهوكؤشك و تهلارى ديوهكان چوو، بهتاقى تهنا، دلنياو سنگ دهريهريوو هيمن.. لهسهره خؤو پرلهريزو.. كه چووو بهر مينبهري ناخاوتن، فهرمووي: سلوو لهييوهكان.. ئهئى ديوه نازاو چاونهترسهكان، پيويست ناكات ئهركى پهيما بهستن له نهستؤ بگرن.. پيويست ناكات باوهري خؤتان بگؤرن، پيويست ناكات بترسن.. چونكه من لهدهسهلاتى ئيوه ناترسم.. ئيوه ناتوان بهباوهريك كه نيتانه باوهريين.. من ريگهتان ليناكرم نهگرييت وريزو لهديويى خؤتان بگرن.. بهلام دهبيت فيربن.. من باوهري ئيؤوم ناويت، من نامهويت هيچم فير بكن، من نامهويت گويتان لي بگرم، چونكه ئيوه لهسروشتى من بيبهرين.

ئيوه بهرلهوهى خؤتان پاكو بكه نهوه، بهرلهوهى پاسهوانهكانى شهلهدهورى خؤتاندا قورستر پرچهك بكن، بهر لهوهى خؤتان تفرهبدن، پيتان دهليتم: ئاييني خؤتان بؤ خؤتان.. قهرزكانتان بدهنهوه.. ولاته ناكيكراروهكان چؤلكن، دزي مهكهن، برومهكهن، بوختان مهكهن.. نايك وباوكى خؤتان نازارمهدهن. خوايهك بؤخؤتان بپهستن.. مهرج نيبه گوئى لهمن بگرن.. چونكه من ليتان تيگهيشتووم، دهزانم لهناوم دهبن.. دهزانم پيم دهويرن!

بهلام دلنياين مهملهكهتى منتان بؤداگيرناكريت.. منتان بهديلى بؤناگيريته.. سروشتى من ناگؤريته. دلنياين ژيان بهبج خهنده مردنيكى ناخؤشه. مهملهكهتى خهنده زؤر بهرينه، زؤر قولله، خهنده سهراچاوهى بوونه، گياني بوونه، خواوهند لهوي دهئى.. بهيى خهندهكان ژيان تالوو زهراويكى ناخؤشه. پيتان دهليتم دهست بؤكهرامهتى پيغهمبهركان مهبن سوكايهتى به پيغهمبهري ئيسلام مهكهن.. دلى بووداكان پر مهكهن لهبارووت، كه نيسه و مزگهوتهكان مهر وخيئن.. ناكر لهجهرگى مهسيحهكان ومارياكانى دهروونى من بهرمهدهن. خواوهنده وربيلهكانم مهتؤقيئن.

من لهومرؤفانه نيم ئيوه بتوانن ديلي ماددهو ههوهسم بكن.. من موعجيب نيم بهكهرامهتى ديوى ماده پهرست، ههلهپهرست، خويپهرست وراسيست. من رؤللهى باوهريكي نويم.. من بابايهكم فهلسهفهكانى شهرم بؤ ههرس ناكريت.. لهدهروونى ههژديهكاندا بهنده تهنا لهئيستاتيكانا ژياوم، چونكه ميژوى ئيستاتيكانا دان به كهرامهتى مندا دهنيته.. ژيان دهزانيت كهمن لهتهپلى سهرى سوكراتا وهلامى ههموو پرسيارهكان بووم.. بيز زهمانيك له پهريستگاكانى ناته-نا دههاتم و دهچووم وهك گيانيكى پاك وبههرهيهكى پيرؤز ژيانم فيرى جوانناسى دهكرد!

من ههرگيز باوهريم به ليكچونى شهروخير نيبه، باوهريم به ههژديهاو ديو نيبه.. من گوچكهى كردهوهكانى خؤم لهدهسته، دهزانم چى دهليتم.. من ههزناكهم خواوهند يهكتاييت، راسته دهشيت مهرجيش بيت يهكتاييت، بهلام بمبورن، من لهويهكتا خيرهدا كههيچ بهر بهستيكي شهريرنايينم.. خواوهندى خؤم زؤر وزؤرتردهيينم.

مرؤف نيبه خواوهندى نهبيت.. من ريز لهئايينهكان دهكرم.. دهزانم گشتيان پيرؤزن.. بهلام خواوهندى يهكتايى من دهفهرمويت: ههمووئايينهكان دهستكاري كراون.. ههمووشتان دهزانن، بهلام كهس ناويريت باسى بكات.. من نهگهريباسيشى نهكهمهوه، نهوامهحكوم دهيم بهژيانينكى تر لهناوتاندا، ههر دهبيت بژيمهوهو پيتان بليمهوه كهخواوهند له مندا تا بلئى زؤره.. خواوهندى من ترسناك نيبه، جهههنههئى

لەمندا دروست نەکردوو، بەلکو ئەو ملیاردها دلی رەنگاوپرەنگە، لەهەست و بیریما لەزەرپراتی خودی خوادروست بووم ولەگیانمدا خاواکان تەشەنە دەکن.. بلاو دەبنەو، وەک جوانی، وەک نەمنی باران، وەک ئیپاتی، وەک شکۆ، وەک هەستی بوونەوهر.

بۆیە من لەئێستاتیکای ئیوێ نادویم.. چونکە خواوەندی من ئیو نییە، ئیویش دروست ناکات. بەلکو بەچیە، بەئەدب رۆژانە کار لە خۆیدا دەکات، تەپۆتۆزی ئیوو ئیوێرەست لەخۆی دەتەکنینت. ئەوێ ئیوێ بە چاوی زانست دەبینن و ناوتان لێناوێ ووزو بارگەیی رەش!.. من کەرامەتی خۆم خاوینتەر راگرتوو. من هەمووتەمەنم لەدلی پیرنا دیو.. من لەسەر بالی لەقلەق فریوم!

من پیرشالیارم دیو.. ئەو لەمندا ئیمەوێ فیزی کردووم ئاسمانەکان ببینم، جەوهری جوانی لەکەمالمدا ببینم، تا بیسەلمینم کە لە بالۆرەمی مندا جوانی نیسبە نییە، بەلکو مۆتلەقە.. چونکە جوانی هیچ چەکیکی پێ نییە، جوانی لای من بریتییه: لەو باوهرەمی کە شوینەواری رقی و ناخۆری و درۆ لەخۆی دوور دەخاتەو.. چونکە مرۆف کاتیک جوانە کە درۆ نەکات. جوانی بە جوان تەماشای بکات.. راستگۆ لە تەماشاکانی بدویت. لە بینینی تەماشاکان، تەماشای گەردوونی جوانی.. تەماشای خود.

ئەو فیزی کردووم تەماشاکان لەدەغیلەمی پیرنا کۆبکەمەو، خەرجیان نەکەم، چونکە سەرمایه‌کانی من هەستی پەتی و بیری پەتی و گیانی پەتییه. من سەرمایه‌نارترین سەرمایه‌داری مەملەکەتی جوانییم. لای من ئەم ژیانە راستییه گەورەتر نییە لەسوورپی گەورەبوونی کریمیک! نازانم بۆ خۆتان پێوێ سەرگەرم کردووه؟ بۆئەزیتی یەکتەری دەدەن لەخۆراپی؟ ژیان لای کریمیک خاووخلیچک دەروات، کریمیکیش دەزانیت کە ژیان لای مرۆف زۆر سست دەروات.. چونکە کریمیک لەژێرخاکدا گیانی دێو پەرسەکانە، لەواتاریکستانەوێ نەشوونوما دەکن تا بە بەهەشت بگەن، بەرووناکی، بگەن بەسەر زەوی! بەچاوی خۆتان دەبینن ئیوێ ئیوێرەست، کریمیک چی بەسەردیت لەسەر زەوی؟

هەندیکیان نازان، هەندیکیان دەخۆرین، چۆلەکەو قەل دەیانخوات، هەندیکیان ژەهراوی دەکرین ژەهراوی کیمیایان بەسەرنا دەکریت.. هەندیکیان دەبن بەژیریئو، بەژیر تایی سەیارەو، یان مندا لان دەیانکەن بەسەری قولایەوێ دەیانکەن بەخۆراکی قرژانەکان! ئەوێ نمونەیه‌کە لە ژیانێ ژێرخانی دێوکان!

تینفکر من باسی کریم بۆئیوێ دەکەم، بەلام دلنیام لەوێ کە لەبیری خۆتاندا وادەزانن باسی مرۆقتان بۆدەکەم! بەلی ژیان ژیانە بۆ هەر مەخلوقاتیک، کریم تەمەنی ئیمە خاوتر لەتەمەنی خۆی دەبینیت، کتومت کەرامەتی کریم پینچوانەمی کەرامەتی مرۆفە.

بۆیە من تۆزیک پەلەم، چونکە پیراناکەم هەموو وانەکانی پیرتان پیرابگەیه‌نم.. چونکە دەزانم مان دەگرم لەگەرانه‌وێ بۆژیان.. من دەمەوێت ژیان بەجیئەیلیم بۆ بیرە جوانەکان، بۆئەوانەمی هێشتا نەبوون بەئیو، قینیان لەئیوێرەستە، مرۆفن.

من لەهەمیشەیییدا، نازاییه‌کی ئەوتۆم هەیه دەتوانم هەمووگەردوونەکان بگەریم، وەک مرۆفی ئیوێرەست لەمالەو، یاخود لەخەستەخانەکاندا زەلیل نیم، لەهەمیشەیییدا نازانم، دەگەریم، تەماشاکانم تیایدا هەمووخۆزگەکانم دیننە دی.

من هەست بە ئاسوودەیی ناکەم لەناوتاندا.. بەداخەو، لەناوتاندا ماندووبووم هیندە خەندەم بۆراندا، هیندە خەندەم بەبا نا، لەدەست چوو!

هاتووم لەناوتاندا باسی جەوهری جوانی دەکەم، باسی کەرامەتی خواو ناییه‌کان و مرۆف دەکەم.. کەچی ئیوێ گاز لە خەندەکانم دەگرن.. بیگوومانم: دەزانم ئیوێ دەتوانن سەد سالی تریش دیلم بکەن. دەتوانن سەرقرتم بکەن. بەلام خەندەکانی من رقاوی نابن. نابن بە خەندەمی زبری وەک دێو.

دېوپه رسته كان، هره يه كه يان كۆلېك تفاقى شېرى له خۆى به ستېبوو به رامېهر به من (خنده) كه وتنه نه به رېوو
فېشهك نان به بېرو ههستى خنده كانمه وه. منيش به ماندووبى دهگه رام خندهى كوژراو، خندهى شكواو،
خندهى بريندار، خندهى ترساووخندهى رقاوييانم راست دهكرده وه، چاك دهكرده وه. به دم
نیشانانى خنده وه دهغه رموو: ئيوهن نازانن چى دهكهن، من دهزانم په يامى من لای ئيوه بيماناويه، به لام
من هه مووړژېك نووپاتى دهكه مه وه كه په يامى من گوره تر نيوه له خنده يهك، په يامى من گوره تر نيوه
له خنده يهك.

من ده لېم خنده يهك ژيانىكى تايه تى هه يه له هه ميشه ييدا. خنده كان هه ميشه يين.. تنها نه ومرو فانه
له هه ميشه ييدا جيگه يان ده بېته وه كه خنده كانىيان به راستى نيشاندا وه.. من خندهى راستگوم ديوه، من
دهزانم نه وهى خۆى به مرو ف بزانيت ده بېت هه رگيز توخنى خندهى به رو نه كه وېت.. چونكه كاتېك
مرو ف به هه له خنى، ديويكى شېر يا سه رته تان يان سيل و مهراق له خويدا بروست دهكات.. ده توانم
بلييم زه هراوېك ده رده نات كه گيان بريندار دهكات.. كه مرو ف گيانى بريندار بوو.. تووشى پيس
بوونى گيانى ده بېت! نه وگيانه بيكه لك ده بېت، وه رم دهكات، تاريك ده بېت، بويه ديويك له ده رونا
گوش ده بېت.

من نازانم به چى زمانىك بدوېم تامه فهوم بېت به لاتانه وه؟ من دژى ئايينه كان، به كانتان، خواوه ندو
خواكان نادوېم، نه خيز .. به هه له نا مه چن، من له هونه رى نه وان ده دوېم..
به لام خواوه ند له مندا جوانه، خواوه ند له مندا لېك ده چېت كه له گه رنوونى به هره وه دېت بلام وپه يامى
بينين و ته ماشا بو من ده بېت.. چونكه من له راستيدا په نابه رم.. له ژيانى په نابه ريديا دوو چارى ديوه كان
بووم: كه مندا لېان پېن له بار برنووم، من له هه نده ران سى مندا لم پېن له بار براوه!
نه وان له گه رنوونى جوانيدا پاريزراون.. نه وان به هره بو من ده بېت.. يادم دېننه وه و ده لېن: له بار برينى
مندا ل، شوينه وارى زور قوول به جيده هيليت له مرو فقا. ديو ههستى پيناكات.
من نه هاتووم بوشېر، دهزانم له ناو ده روونى هه ژديه كان هه لھا تووم بو ناو ده مى ديوه كان.. هيشتا چهكى
دژايه تيم له خوم نه به ستووه.. هيشتا وهك ئيوه فېرى خندهى رهنجاوو شكاوو پيس وسه قهت نه بووم.
من وهك هه نديك له ئيوه نيم.. چونكه خواوه ندنى من شېرو نه هريمه نى بروست نه كرديووه. جهه ننه مى
بو هيچ نه رېتېكى من دانه خستوه!

من و خواى من بېيه ريين له شېرى ئيوه. ئيوه ديوه رستن ومنيش جوانى په رست، ئيوه قوتابى
نه هريمه نن، منيش قوتابى پيرشاليار. ده شېت له بېرى ئيوه دا دوراندن هه بېت، به لام لای من كه رامه ت
وكرده وهى مرو ف هه رگيزاو هه رگيز نادوريت، مرو ف مه خلقېكه خۆى ده چنيت، خۆى زور دهكات، من
دهزانم سه رچاوه يه كه مى داهينان له كوئوه سه رچاوه ده گريت.
نه زېتم مه دن، دلې په رستگاك انم زوير مه كهن.. من تنها چه زده كه م بلييم: خواكان له ده رونمدا پرووشه
دهكهن، زور به جوانى: به ووردى وهك په پوه له و دل وگيان هه ل ده وهرين له ته ماشاى سارو پركينه ي
ئيوه دا!

ئيوه ناتوانن وهك من نه وهه موو خنده انه له خوتان بار بكن وكاريان تيانا بكن وهك من.. من له مه وديا
خندهى تېكشكاوم لېتان ناوېت، من خندهى كوژراوو سه ربراوو سووتاوو لچ براوم ناوېت، من نه وژيانه م
ناوېت كه ديو فېرزى كرديووه به سه رژياندا.. من پاش نه وهى له ته پوتوزى خنده وه ته ماشاى پرله كينه تان
ته واو پاكژ ده بمه وه، ده گه ريمه وه لای نه و سى مندا له م كه له گه روى نى سروشدا چاوه رېمن. دژايه تى
كه رامه تى مرو ف مه كهن، پېتان دهغه رموووم وامه كهن.

گەر وەھابكەن، منیش بەخەندەكانم بپارەدەم، ھەموولە لەجى چووھەكان راست بكەمەو، ھەموو دلەكانى دەروم بچىنمەو، ھەموو خاجەكان يەك كۆشكى مەزن بۇ مرۆفەكانى دەروونى خەزرەتى ئىلياس دروست بكەم.

دېوھەكان ووتيان: بىرىكى لىدەكەينەو! دېوھەكان مت بوون، بىدەنگ بوون، لەلى خۇياندا پىلاندىيان دادەنا، واين دەزانى دەتوانن خەندە بگرن.. نەيانزانى مليۆنەھا خەندە لەدروھى كۆشكا راوھەستاو! ويستيان ھەلمەت بەرن!

زۆرى نەبرد ھەلمەتياں برد، خەندەيان گرتم، لچيان برى، پىيان ووت برۆ نەفام جارىكى تر نەكەى بىنئە ئىرە... خەندە بە تىك شكاوى وەدەرکەوت، بەلام كاتىك خەندەكان ئويان بىنى.. ئويان گرتە باوھش، ئويان لاواندەو، ئويان چاكردەو.. بەلام دلپان لەدېوھەكان رەنجا، بپارىيان نا دوورەپەريز بن. ھەوليش بەن شوينەوارى بىزارى لەدل بەربكەن.

چونكە كەكات دەوھەستىت، دېوھەكان دووچارى نەخۆشىي خود لەناوبرىن دەبن، دووچارى نەجامى كرىوھەكانى خۇيان دەبن، لەشەپىكى زۆر سىجر ئاميزو چاوەروان نەكراوا، ھەلدەوھرن، دەمرن، لەناوېچن.. نامىنن، چونكە نەخۆشى و بەلاو شەر دووچارى ھارى دەبن.

مىرولەكان فەرموويان: ئەوھى باوھرى بە ئامىينە.. دەبىت لە زانستى خامۆش شتىك بزانتىت.. خواوھندىكى ھەبىت.. نويز بۇ مۇسقىفا بكات.. سەر بۇ جوانى دابنەوينىت. رۆژى بەرى نزيكە و مرۆف تەنھا بە خەندەكانى دەتوانىت ژيانىكى پر كەرامەت زامن بكات. چونكە بەلايەك بىت، دېوھەكان شىت دەكات، بپارىيان دەخوات، مېشكىيان پر دەكات لە كرمى كىنەو رقى. پاشان توفانىك بىت، بەوھ سىروشت لە بەكارىي ئەوان رزگارى دەبىت. كامەران كەسىكە بتوانىت بە خەندەكانەوھ بژى. نەھىلىت خەندەكانى ناگىر بكرىت.

ئاپئۇرى چاھوھوران

گەرد و نوورى پىرشالىيار بلاو دەبۆوھ كەكات وھستا.. كە دېوھەكان بۇراندیان.. جانەوھەركانى ژىرزمىن ماوھىەك بوو توانايان لەپىرشالىيار وەردەگرت، بويز بووون! لەژىر زمىن، لەسەر زەويىيەو.. بەدەم ئاوو بەدەم باوھ دەھاتن.. دەھاتن وقەبارەيان لە گەردوتۆزەوھ گەورە دەبوو.. ھەبىتياں ترسناك دەبوو.. شكلىيان تۆقىنەر بالايان بەرز، دەنگيان گرىبوو.. دېوھەكان ووتيان: ئەوھ چى بەلايەكە روومان تىدەكات؟ ئاى! خۇ لەشكرى جانەوھوران پەينا بوون! لەكوپوھ ھاتوون؟

جانەوھەركان بە يەككەنگ فەرموويان: ئىمە لەدەنگى دېو، لە بۇنى دېو، لەرەفتارى دېو، لەسروشتى دېو پەستىن.. ئىمە لە دوورپويى و لە نرۆو لەساختەچىتى پەستىن.. ئىوھن سروشتان بۇگەن وپىس كرىوھ، ئىوھن ماسىيەكان زەھرچىژ لەكەن، ئىوھن دللى زمىن بەخوړپەى بۆمب وئەتۆم لەتۆقىنن.. ئىوھن فیتنە لەنىوان ئابىنەكاندا لروست لەكەن. ئىوھ فیتنەيەكى نەويستىن و دەروونەكانى مرۆف پر لەكەن لە

زوخاوی شەپ. ئیوھن شەپ زۆر ئەمەن. نازانن چی ئەمەن. بەناوی خواوھەزاران فیتنە دەنئەوھو
بازارەکان پڕ ئەمەن لە ترس و نەخۆشی و ھاری.

ئێوھە بەئەمەن بەکۆمەل ھەم مەرۆقەکان دەنئە مەنئەنئەقە ئۆزەخوھە، دەریاکان پەیس و توورە ئەمەن!
ھاتووین خۆمان نیشان دەمەین.. ھاتووین دەنئەن ئیری ئێوھە ناگاتە بچوکی ئێمە! ئێمەین لەشکری
نەبێراو؛ ئێمەین خواپەرستە ناچارەکان؛ ئێمەین دەتوانین سزا بەمەین و نەمروودەکان زەلیل بەکەین.
ئێمە دەتوانین ناگیرتان بەکەین، لەناوتان بەرین، بەتەنخۆین، ھەلاھەلاتان بەکەین.. ھاتووین پیتان دەنئەن،
پاوەستن، چونکە ھەمووشتیک پاوەستاوھ.. تەنئەت زانستەکانیش پاوەستاوین.. گشتیان لەترسی ئێمە
پاوەستاوین، چونکە ئێمە زانستیک تازەین.. ئێمە جەوھەری تەکنۆلۆژیای ناوین.. ئێمە ناووین،
ناخۆین، ناھێنئەن ناژین ھەم چۆن دەنئەن و لەناوتاندا، بەلام بیرنکی پەتەین، گیانیک نازانین،
دەتوانین زۆرین.. دەتوانین ناگیرتان بەکەین و دەتوانین بەکەین دووین، چوارین، دەپن، ھەزارین.. ئێمە
دەتوانین بلین: بێ و ئەین.. ئێمە ھەم چۆن دەتوانین بەرێوە بێوین، ناوھەش پوختەین. بترسن لیمان..
بەسە ھێندە دووروو درۆزن مەین.. پێز لە مەرۆقەتە بگرن، پیکە بەدەن عەلی (ئامازە بۆ ئەو منداڵە
عەرەبە لە بەغدا بە بۆمباران چوارپەلی پەری) دەستوقاچی نەبۆرین بە بۆمبای ئێوھە، تاوھکو پێوئستی
بەیاریدەتان نەبێت! چونکە زانستی ئێوھە ناتوانت دەست و قاچی پەریو لە مەرۆف پڕوئیتەوھ. ئێوھە نا
بە ناتوانایی خۆتاندا ناھین. ئێمەش ھاتووین فیرتان بەکەین تا پێز لە لاوایی خۆتان بگرن. تا
ھەستکرن بەکەمی دووچاری ھاریتان ئەکات.

ئێوھە دەکوژن و بۆمردووش ناگرن! ئێوھە سەری مەرۆقەکان بە برین دەبەن.. ئێوھە ژیان و جیھان
پەیس ئەمەن.. ئێوھە منداڵ لەناک و باوک ئەمەن.. ئێوھە چەکی قورس بەجیھاندا دەبەخشەوھ..
ئێوھە مەرۆقەتە ھەتک ئەمەن. ھاتووین پیتان دەنئەن راوھستن، پێز لەخۆتان بگرن.. راستگو، راست
بێز، راست پەو و بیریپەرۆر بن. دەنا ئێمە جانەوھەرەکان و ھەکو خەندە پیرشالیار لێخۆشبوو نین.. ئێمە
بەزەھیمان نییە.. ئێمە تەنھا ھەستی ناگری گیانین.. ھاتووین دەنئەن ئێمە ھەستی بوونین.. دەتوانین زۆر
ھەستیار بین، دەتوانین دەروونی ناچارزان، گومانی نەخۆشییەکانتان ھەست پێکەین.. دەتوانین
لەوھەسواس و شیتە و دەمارگیری دەربازتان بەکەین.. دەتوانین بەزەھیمان بۆ داوا بەکەین.. دەتوانین زیاتر
لەوھە دەیزانن، بزانی! ئێمە ناھەمین زانستی زانان.

توورەمان مەکەن، بێزارمان مەکەن، پەیسمان مەکەن.. ھەولێش نەدەن بەد بەکارمان بەرن. خۆاکان زەرپاتی
بوون، کەرەمەتی بوون، گیان و بیری بوون. ئێمە تابلۆیەکیین.. تابلۆی کەرەمەتی خۆمان. ئێمە نەخشی
دووپاتی زەخەرەکانی چارەنووسین. دەتوانین ناکووتایی زۆر بین.

مێرولەکان گشتیان بەترسەوھ سەریان بۆ لەخۆیان بچووکتەر دەلقاند.. گشتیان فەرموویان: جانەوھەرە
دەتوانن بێن بە سامانیک لە نەوت و تەلۆ و گەوھەر و پۆن و شەکر گرانتر.. جانەوھەرە دەتوانن مەرۆف
پەزێل و سەفیل بەکەن.. گەر توورە بن ئەوان دەتوانن ژیان و مەرۆف پیکەوھە دووچاری ناتەپین بەکەن.
جانەوھەرەکان خەزەرەتی نوح دەناسن، ئەوان سەرۆشتی ژیان چاتر لەزاناکان دەناسن. بۆیە زانستەکان
بەوان ناوین.

تاپكۆي راولهستان

ها گەيشتتە كۆي؟ لەگەل تۆمە جەنابى خوينەر! ئىستا دەشت كەمىك تىگەيشتتە كە كات دەشتتە بووشتتە. كات دەتوانتتە بشزىت. بفرىت. ھەروەكو كاتەكانى من لە ژيانى پەنابەرى و ئاوارەيى. من ھەژدەسالى تەمەنم بە يىكارىيەو بەسەرىد. بۆيە لاي من: وەك ئەو وايە كات وەستايىت! بۆ نا؟ ھەژدە نائە سالى رەبەق من بۆماریاو مەسىحەكان گريام، دەستم دەھىنا بەسەرى پەيكەرى شكاوو ترساوو ھانا بردوو بۆكە لاوھى من. ھەژدەسالى بۆوھكان خەندەى نەخۆش و زەليل وسەقەت دەگرەنە من. ھىشتا بەپىئوم ولە نەبەردىكى ھەم بى مانا و ھەم پىرۇزنا سەرى خۆم كزكردوو. ھەژدەسالى تاوانبار كراوم بەوھى كە بە مرۆفەكانى ئەم بەستەلەكە بىگانەم و بەچاوى كەم تەماشنا دەكرىم و لە زىندانى بەھەلەنا چوونى بۆوھكان دىل و دەست بەستەو چاو بەستم. ھەژدەسالى لەگەل لىئووردنى خۆمدا بەرەو شەكەتى دەچم، ھىندە بووراوم، لىئووردنم نووچارى ھەستكرىن بەكەمىم دەكات. چونكە بۆوھكان لە ماناى لىئووردن

تینگانگن. ئەوان وادەزەن لىيۈۈرىن سىرۋىتى شىتە. ئەوان ناچارم دەكەن كارىك بىكەم كە كارى خۇم نىيە و پىگىرى لە ناھىنانى ھونەرى دەكەن و نايەن پىيامى جوانى بە نەۋەى نويى بگىيەنم.

ھەژدەسالە من بەدىنيدا گەرام، لەگەل ھەزاران دىۋو دىۋوپەرستا باسى جوانىم كىرۋو، ئەلبوۋمە جوانەكانى جوانىم نىشان داۋن، ھەموۋئەلبوۋمەكانى خەندەكانى خۇم نىشان داۋن، كەس تەماشايى ناكات، ھىندە ترسنۇك و بىكەرەمەتن، لەدىۋەكانى خۇيان دەترسن، نەك مەۋقەكان كە كەمن، بەلكو دىۋوپەرستەكان ھەر يەكەيان دىۋىكى ناھىرىنى بۇخۇى ناتاشىۋە.

ھەرىكەيان دىۋىكى مەبايى، تەنەكەيى، ئاسنىن، بەردىن وزبرو بىنەستى بۇخۇى ناتاشىۋە دەپەرستىت، تاسەگ وپشيلە ۋەستايىت حورمەت لەكەرەمەتى خۇيان ناگرن، بىرناكەنەۋە، ھەردەخۇن و تىرىش نابن، ھەر دەخۇنن و فىر نابن، ھىندە بەتەنگ خۇيانەۋەن ھەمىشە نەخۇش ھەمىشە برسىيانە.. بەزەيان بەخۇياندا نايەتەۋە، قىنجان لەكەسىكە دىۋوپەرست نەبىت، نايانەۋىت ئەۋەى ۋەك ئەۋان نەبىت!

ھەژدەسالە من خەپەك دەپىسىم بەدەرۋىراۋسى دەلىم، بەپىۋ دەلىم بە مەۋق دەلىم : من باۋەرەم بەشەر نىيە، ئەۋانىش دىن بەگومانەۋە، بەترسەۋە تىلەكەم دەدەنە دەست و دەلىن: دەى ئەگەر پىاۋى بىۋەشىنە! ئىمە باۋەرەم بەتۇ نىيە. ئىمە لە تۇ زانائىن : دەزانىن تۇ تەنھا شەرت لىدەۋەشىتەۋە.. دەى تىلەكەت بەكار بەرە. ھەژدەسالە دەلىم من مەۋق ۋەكەس باۋەرەپناكات!

خۇيان كىل دەكەن و دەلىن: كورد چىيە؟ تۇ كىيىت؟ نارت چىيە؟ كوردىستان لە توركىايە؟ لە ئىرانە؟ يا لەعىراق و سورىاۋ روسيا؟ دەلىن خۇ كورد عارەبە؛ چونكە بوۋن بە موسولمان! دەلىن تۇ عەرەبىت!؟ بە خەندەكەيى بايى و دىۋو پىر لەھەستىكىن بەكەمى سەيرم دەكەن و خۇيان نوۋرە پەرىز نەگرن، واى نىشان دەدەن دەترسن! واى نىشان دەدەن من دىۋەكانىان دەنرم!

ۋادەزەن من ھىندە نەزانم ھاتووم لەناۋياندا فىرىم! ۋادەزەن من ئەگەر ۋلاتم نەبوۋ، بىكەرەمەتم! راست دەكەن، بەلام برۇش دەكەن، ترسنۇك ناۋپىر لەسەر پاسپۇرتەكەم ناۋى ۋولتەكەم بنووسن.. دەزانن كە من زىندانم! لەزىندانى نەھىلىكىرنى ئەۋاندا دىلم، چونكە نايانەۋىت بىريان بەنمەۋە كە من باۋەرەگەۋرەى ئارىيم. كە ئەۋان پىشت و رەچەلەكىان دەگەرپتەۋە سەر زاگروۋس. نايانەۋىت يادىان بىتەۋە كە خۇيان دۇراۋو راکردوۋ بوۋن، چونكە بەر لە مېژوۋ ئەۋان زاگروۋسىان بۇ دىۋە لم شىۋەكان بەجەپىشت، بۇ دىۋەكانى بىباۋە زەردەكان. رايان كىرۋو پەنايان برە بەر ئەۋروپا، بەر بەستەلەكەكان. چونكە گەلانى ئەۋروپا خۇيان زاگروۋسىين بە رەچەلەك. كەچى ئىستا كوردكوژى و عارەب پەرسىتى و تەتەر پەرسىتى دەكەن.

تەنھا بۇ فرۇشتىنى كالاكانىان. چونكە ھەمىشە برسى و نەخۇش و ترسوۋ دوۋىلن. چونكە باۋەرەپان بە خۋاكان و بە فرىشتەكان نەماۋە. نازانن ئەۋ مەۋقانى كە پەناۋەرى ناۋا دەكەن باۋك و ناكى مەسىحەكان و مارياكان! نازانن كە پەناۋەندەكان پارچەكەيى پەسەنى ئابىنە بىرىنەكان.

ھاورىكانم كە نىمن، پىم دەلىن: نەرى كاكە تۇ كەرى كەرى كاسى؟ بۇ شىتەك نەخۇند؛ شەھەمەكت چىك نەخست؟ رەفىقى تۇ دىۋىنى ھاتۇتە خارىچ وا نكتۇراى تەۋاۋكرد لە ھونەرىا!

ئەۋان نازانن كە دىۋوپەرستەكانى دىۋەكى ھەستىكىن بەكەمى بەھزارچاۋ مېلىم دەكەن، بەغىلىم بىدەبەن كە بىكارم.. بەسەقتە ۋەنەنم نەزانن.. كەس نازاننىت كە من ھەژدە سالە شەرلەگەل ژيانداكەم و ھىشتا كەس ۋەك ھونەرمەند لاي لەمن نەكرىتەۋە - تەنھا لەبەر ئەۋەى كورم! .. ھەۋل دەدەم نەكەوم بەلانا.. خۇنەگەر بىت و پەناۋەرىك لەم دىۋەگەيەنا بەۋىت و شوۋىنكى بشكىت، كەس لاي لىناكاتەۋە.. خەلكى وازيان لەيەكتىرى ھىتاۋە، ھەموۋ سەگ و پشيلەۋ بەرازو جىرچ و سىمۇرەۋ سەگسار دەپەرستىن، بەسەر

گيانداراندا دهنه پرين، كوله واريان دهكهن، تنه ايان دهكهن، ديانخه سين، چاوانيان دهنه پرين، هه تكيان دهكهن. ديانه ويته خويان وانيشان بدمن كه خامن دهسلات ومنال نوست و هاورين!
دهيانه ويته خويان له يه كتری وون بکهن. ديانه ويته سهگ و پشيله بکهن به مرؤف! هه ژدانه ساله هه ول دهنم دانه روخيم!

منيش له وه لاميكی كزدا به هاوريكانم ده ليم: چي له هونهر بکهم.. من له روخساري نه وروپا دهنه رسم! له خنده كانيان دهنه رسم.. روژ تا وه كو نيواره خواخوامه مرؤفیک نهينم تا به درؤوه تيم نهروانیت.. خواخوامه كه سينك بيبنم دووروو درؤزن نهينت.. سويم بؤوه هينده گه رام تا دايه نيك بؤ مه سينكي ساواي توقيو له نيوان مرؤفدا بدؤزمه وه! شه كه تم هينا، كهس نايينم! پيدا نايیت، ههر كه ده بيبنم له دهستم دهر دهچیت.. چونكه نوو روو درؤزن زور بوون له ناوياندا..
لهم ناواره بيا روژي دهيان هاورې به خيال دهچنم وكه وه دهر دهكوم ليم دهنه پرين.. ده توقي پرين! نه وه ي تاكو تهره بيبنيتم ليره وله وي و تواني تاقه بزه يه كي راستم تيبگریت.. هينشتا له ناخما زيندوه وريزي لينده گيریت..

به هاورې گومراكانم ده ليم: خوزگه بمتوانيا فيريم.. به لام تازه سوويكي نهوتوم نهماوه.. تازه من ته غزيه يه كي سهريبنيم بؤ خوم، بؤ دؤعا ناناوه.. تازه من دل له دهوروبه شكا و ليندوردم ووشكي كرد.. روژ هه تا نيواره خواخوامه هه تاويك هه ليكات و كه ميک خوم بخرم به روخور.. تازه سروشت په نجا.. كات راوهستا.. له لای من كات راوهستاوه.. ناووهوا راوهستاوه، وهره كان راوهستاون.. تنهها مرؤفكه كان نهينت.. تنهها ديوه كان نهينت.. كات سروهي به يانويه، نازانم چهنده شمه يه، به لام بيستويه كمي مانگي نازاره.. تنهها يهك خوزگه له دلدا ماوه، نهويش نهويه خوزگه هه موو مرؤفكه كان

دهوهستان.. گهرچي كات وهستاوه.. واته هه موو شتيك وهستاوه.. ههست به بزوتني هه نيك دهكهن، ههست دهكهن زاگروسيه كان شاهنگي نهرووساز دهكهن، كات بووهستي يان نا.. نهوان جيژني خويان ههر دهكهن.. نهلاو لاي يه كتری ماچ دهكهن.. نهگهرچي نهوان سر له نايين وباوهريان شيواوه..
به دزيه يه وه خوشه ويستی دهكهن، به ناشكراش به ردياران دهكهن، لچوليوي مرؤف دهنه پرين.. بتي عاره ب دهپه رستن، به لام به شتيك له گوناخ دهكهن.. هينشتا نهوان له ديوه كان چاترن.. ديوه كان ناو بووهستيت نهوان دهنه پرين.. وادهزانن نهوان ژيان دروست دهكهن.. نهوان دهوانن تنهها گيره شيويي بکهن.. درؤمن بؤخويان زور بکهن! كه كات وهستا.. كات دهوهستيت.. زمين سهري لينده شيويي.. روژ ته مه ل دهينت؛ پاشان تووره! ژيان رادمينيت، په نجه تووته ي دهخاته ژيرلوي ناسكي، به دانه مرواريه كانی نينوكي خوي دهقرتينيت.. نهويش به خوي نازانیت، دهوهستيت!

كه ژيان وهستا، توش راوهسته.. كه ميک به سهر خوتا بچوره وه، من به پانتايي وريژايي خوما چوموه ته وه.. توش هيچ نادورينيت نهگه ريت و كه ميک كات رابگريت.. هه ول بدهيت سهريك له خوي خوت بدهيت، لي يبرسيه كه بؤچي خواوهندي به ريز تاكو ته نهايه؟ ناي ههست به ته نهايه دهكات؟ ناي پيويستي به هاوهمي و هاوههستي و هاو باوره يان نا؟ خواوهند دهشيت ههست به بيژاري بكات! بؤ نا؟ گهر خواوهند وهها ييت كه مهلاكان باسي دهكهن! نهوا له تاو ته نهايه شهروو شهيتاني ناھينا. راسته: نه مه راسته. من لهو باوره دام كه ته نهايه سروشتي خوي گوري. كه ته نهايه خوي ناچار كرد نان به كه رامه تي شهردا بنيت. كه شهيتان به هه له دروست بكات؛ چونكه ته نهايه بوونه وهره و كرديگار به رهو

ھەلەي مەزەن دەبات. چونكە تەنھايى نەخۇشيشەكە ھەر كەسك بسمىت، پىسى دەكات، بىر كەچ و ناچۆرى دەكات. جا مەپرسە: من فېر مەكە كە خواۋەند تەنھايەو تەنھاش بوونەوەر بەرپوۋە دەبات. من ئەو خواۋەندەم ناۋىت؛ ناپەرسىم؛ چونكە ھەر بوونەوەرئىكى تەنھا شايانى گوومان لىكرىنە. خۋاي خۆت بۇ خۆت. من خواۋەند بەھۇي خواكانەو دەپەرسىم. بگرە ھىچ پىۋىسىم بە پەرسىنى ئەو نىيە. بەلام ئەگەر بىت و خوا بەتەنھا بىت بۇ لام؛ لى دەپرسىم: ئايا باوەرەت بە من ھەيە؟ گەر باوەرە مەتتىن بوو؛ ئەو چەپلەيەكى گەرەي بۇ لىدەدەم.

من نازانم كى ئەوى بووچارى ئەو تەنھايە كىرە؟ ئەي خواۋەند بۇنايەت كەمىك سەيرى كىرەوۋەى مرؤف بىكات لە نىكەو، كەمىك شانازىتان پىۋە بىكات، ياخوبكەمىك گلەبىتان لىيكات؟ كى دەلىت خۋاپى خۇشنايىت كە تۇبىرىكى لىكەيتەو؟ دەشىت گەر بۇتەنھا جارىكىش بىت، نابەزىت، بىت بە ميوانىت دەشىت خواۋەند مېرەبان بىت!

دەشىت چەپكىك گۈلش لەگەل خۇيدا بەنىت! دەشىت ھىچ پىۋىسىت نەكات تۆلەوبىرسى و ئەو لەتۇ بىرسىت، دەشىت پىتان بلىت، حاشا لە ديارتان، بياۋى چاك بن نوپۇز بۇمن مەكەن! دەشىت خوا لەكرەوكانتان خۇش بىت! دەشىت پىتان بلىت من عاشقىكى گەرۆكم. وەكو بالندەي بەرق وركى ئاسمانەكان دەپرم، تىز دەفېم تارىكايى دەپرم تا لەشەپى نىۋى تارىكى دەربازىم! دەفېم بەملىۋنەھا بالى بەرق ئاسا.. گەردوونەكان دەپرم تالەتارىكى دەربازىم. من لەقلەق و جالجالۆكەو مەلم.. من ھەرچۇنت بوۋىت وھا دەردەكەوم.

دەشىت خواۋەند ھەزكات پشۋىكە بىت! دەشىت سەرىك لە زەمىنىش بىت، بەندەيەكى موسولمانى

خۇي زيارەت بىكات! دەشىت ھەزەكات تەنھا بىت!

مىرولەكان فەرموۋيان: خواكانى ئىمە ھىچيان تەنھا نىين.. ئىمە پىكەوۋە بوونمان كىرەوۋە بە خوا بۇ خۇمان. پىكەوۋە بوون دەپەرسىتىن. بوون - ىش سىروشت و خۇرو ئاسمان و گەردوونەكانە.. ئامىين. مەرحىش نىيە پەرسىتارى رىگاركەرى ژيان بىت، نا. بەلكوۋ خۇشەوۋىستى و كىرەوۋەى جوان دللى خۇاكان گۇش دەكەن. خواكان تاك بن يان كۆ، ئازان، ئەوان رىگە لە بوونى ئىمە ناگرن، و لە زۇربوونمان ناترسن.

تابلۆى ھىكايەتى مېشى

وھكچۇن جالجالۆكەي پىرۆز ووشەكان دەچنىت، لەقلەق خەون بەپاكژبوونەوھو دەبىنىت، وھك چۇن گەرنى زەرپراتى پىرشالىيار نابەش دەبىت، ئاۋەھا ووشەكانى من دەپسرىن. دووپات دەبنەوھ، دووپات بوونەوھ سىروشتى جوانى وخواوھندو خىرە.. لەقورئاندا 145 جار مردن 145 جار ژيان دووپات دەبىتەوھ، ئەمەيش ماناي وايە كەمرۆف نەك تەنھا لەدايك دەبىت، پاشان دەمرىت، پاشان چارىكى دى دەزىتەوھ، ئە، ھەمووتان بەھەلەدا چوون ماناي وايە مرۆف 145 جار دەژى و 145 جار ىش دەمرىت. بگرە مرۆقى خىرمەد نامرىت تا پەيامىكى پىرۆز نەگەيەنىت. چونكە مرۆف لەدايك دەبىت بۇ گەيشتن بە كەمالى خىر، نەك بۇ زۇركردنى شەر. بەلام ئىوھكانى شەر كە ناگىريان دەكەن، ناچارى مەرگيان دەكەن؛ پاشان بەترساوى، بە توورەيى؛ بە سەقەتى؛ بە پەزىلى؛ بە كوئىرى و كەرى و كەم وكوورپىيەوھ دىنەوھ ناو ژيان. پاشان دەمرن. پاشان دەگەرپىنەوھ.

جارى واش ھەيە مرۆف لە كاژىرىكنا ھىندەي ھەمان ژمارە دەمرىت! كاتىك كە بەبى تاوان سزا دەرىت، كاتىك كە چوارىيەلى دەبەستىرىت و بەچەقۇى دەستى ئەھرىمەنەكانى شەر سەر دەبىرىت، كاتىك كە ئافرەت يان منال ھەتك دەكرىت، لەوكاتەنا مرۆف بەبى ئەوھى بزائىت، سەدجار دەمرىت. مردن لەوئا بوڧى ژيان دەداتەوھ، مردن بەسەر ژيان و بوون و كەرامەتيدا زال دەبىت. كەچى ھەمان لە قوورئانى پىرۆزدا 88 جار مەلائىكەت، بەلام 145 جار ئەھرىمەنەكان دووپات باس كراون يان ناوبراون لە قورئاندا.. بروانە ئەھرىمەنىش 145 جار ناوبراوه!

خۆت تېگە من ھېچ نالېم. شتېكى جوانە كە خۆشەويستى 83 جار، ھەرۈكە فەرمايشت كىرىن . لىئوورن دوھىندى سزانان دووپات بۆتەۋە، كەچى ھىشتا موسولمانان دەست و سەرو زمانى خەلك دەپىر. بەزى 57 جار ، لىخۆشون 114 جار. ئەم شتانه جوانن، بۆيە نوپات دەبنەۋە.. بۆيە ووشەكانى منىش بىنەرى نىن لەنووپات بوونەۋە.

كەچى لە ئەنقالدا دەلېت ئەۋەى ھەلېكووتايە سەرتان، ھەلېكووتەۋە سەريان، ھەمان شېۋە رەقتارىان بەرامبەر بىكەن كە رەقتارىان بەرامبەرتان كىرد! (ئەى كوا لىخۆشبووتان؟) مەبەستم ئەۋەيە كەمن لەنووپاتا نىازى زىادەپۇيىم نىيە، بەلكو نىازى دەربرىنم ھەيە ھىۋاى تىگەيشتن مەتلەبە. شتېك ھەيە زۆرجار سەرنجى من رادەگرىت و ھەمان بالۆرم بۆلېدەتات و ھەمان وانەم فېر دەكاتەۋە.. با منىش لەرووى رېزەۋە چىرۆكى ئەۋدووپاتبوونەۋەيەتان بۇ بگىرەمەۋە. بەر لەۋەى كات بوۋەستىت بە چەندپۇژىك.. بە خوى ھەمىشەيى ھات، لەبەردەمى مندا بەدوۋبالى زەخرەفە چىن، زەخرەفەيەك كە پۇبىس وپامبراندت، نەيانتوانىۋە بىيىنن.. نوۋبالى تەنك و ناسك، كەدوانى تىرىش لەژىرىدا حەشاربوون.

بە بالەفرى ھات لەۋەمەۋە نىشتەۋە.. بەشەش پىو چواربالى تەنك و ناسك لەشىكى قورسى ھەلگرتبوو.. لەپىش چاۋى مندا خۆى پاك پاك كىردەۋە، پاشان بەبى وورته نوپۇزى نابەست.. لەدىلى خۇيدا دەيگوت: زىزى، زىزى، زىزى. چەوت جار چەوت ركاعەتى كىرد، پاشان بەچاۋى رېزو شوكرانە سەيرى منى دەكىرد.. چاۋەپى بوو كەمىك بە بالامدا ھەلگەپىت، بىتە سەر نىنۆكم.. وامزانى دەيەۋىت لە قىبلە بگەپىت، بەلام كە ئەۋ كەرامەتى ھۇشيار بوو، بە نىازو بە گىزەگىز بەمنى فەرموو: ھەموو چىگەيەك قىبلەگايە، قىبلە ھەرناستىكە نىياز رووى تىيكات.. كەھەلفرى سەيرىكى چاۋەكانىم كىرد.. لەزەخرەفەي چاۋانىدا تىگەيشتىم كە ھەموۋىشتىك بەراستى چىراۋە. بىيىنم ئەۋ مەزىن و مەتتىن و بەدەسلات و پىرۆز سەيرىم دەكات. كاتىك كە دەستىكىرد بەگەپان بەدۋاى خۇراكدا، ھاتە سەر نىنۆكم. ناۋاى لىئوورنى لىكىرىم.. چۈنكە زانى كە من نەك پىسايى لەسەر نىنۆكم نىيە.. بەلكو ھىچى پىس لەمالەكەشمدا نىيە. سەيرىكى كىردم، تىگەيشت كە خۆى دەتوانىت سەرىشك بىت و خۇراك بۇ خۆى بخوات، ئازانانە بەناۋمالەكەنا كەمىك فەرەگىزەى كىرد.. منىش سوپاسى ھاتنە ميواندارىتتىم كىرد.. كەمىك شەكرى ورد و ئاردم بۇ نانا.

ئەمەباسى فرىشتەۋە مەلانىكەت نىيە، بەلكو باسى ئەۋ مىش-ھەيە كە بىت بەمىوانىم لەخەون وپاستىدا، دووپاتى دەكاتەۋە لىم، يادم دەھىننەۋە كە باسى حورمەتى بىكەم.. چۈنكە ئەۋلاى واپە كە مىششىش سىروشتى خۋاى تىايە، كە جانەۋەران خۋاناسن، كەسروشتى ئەۋ بىنەرى نىيە لە بوون. جارىكىان ھەمان مىش پىي فەرموم: سىكەكان لەباۋەپى رامايانادا دەلېن: رامالەشكرى مەيموونى ھەبوو، كەچى ھەزارو حەوتسەسسال بىگرە زىاتىر نوۋاى ئەۋە ناروین ھات و ووتى: مرۆف لە ئەسلا مەيمونە! سەيرى ئەم لرۆيەكەن!

لەقورئاندا چەندجارىك دووپات بۆتەۋە كە ھەندىك لەمرۆف لەبەر بىناكارى بوون بە بەراز و مەيموون! كەچى كەس نان بەۋەدا نانىت! كەس بەرازىك لەخۇيدا نابىننەت! دەشەت ئەگەر مرۆفەك بوپىرەت بلىت: من بەرازم. بەزۆر بىيەن بۇ شىتخانە! من رۆزى سەدان بەراز دەبىنم.. بەرلەتاۋىك لەم دوايىەدا – مارلېن- بەدەستى بەراز فرىندرا وكوژراۋ شارىرايەۋە! دۇعا بە دەستى مەيموونەكان رەجم كىرد.. سەرى سەدان بە دەستى دىۋەكان بىردا! ئەى ئەۋانە بەراز و مەيموون و دىۋ نىين! خۇناشەت چەۋاشەم بىكەيت و بلىت: نا تۆ ھەلەيت، ئەۋانە مرۆف! حاشا! من مرۆف ۋەھا نانا: من لەۋان نىيم. حاشا.

به‌دخوه من وهما مرؤف نابینم! من مرؤف به هه‌لگری په‌یام ده‌زانم. مرؤف لای من پاک و راست و جوانه.. من هه‌میشه شام به بینینی مرؤف. به بینینی جوان. به بییری جوان. به‌کرداری جوان. به وتاری جوان.

له‌به‌ر ئه‌وه ئه‌گه‌ر به‌میشیک بلیم چه‌زهرتی میش، عوزرم موباحه، چونکه تاكو ئیستا نه‌مدیوه میشیک سه‌ری مرؤفیک بیریته، یا خوانه‌خواسته به مرؤفیک بلیت چاوت کلی پیوه‌یه. هه‌موو‌جاریک که‌دیت، ده‌فهرمویت: بیرت نه‌چیت، به‌مرؤف بلی له‌خوی بایی نه‌بیت! من دلنایام له‌وهی که پرشنگی پیرشالیار ئه‌ویشی سمیوه.

له‌به‌ر ئه‌وه له‌دووپاتی بابه‌ته‌کانم بیورن.. چونکه خودی رستنی ته‌نافی جالجالۆکه دووپاتی گریه‌که! من بۆیه جالجالۆکه به‌نمونه ده‌هینمه‌وه، چونکه ده‌زانم پیغه‌مبه‌ری ئیسلام که قانونا به‌دهستی دیوه‌کان، که دیوه رفته‌ستوو‌ره‌کان شوین پییان هه‌لگرت تا له‌سه‌ری بدن، جالجالۆکه یاریده‌ی ناو رزگاری کرد، بۆیه تابلوی په‌یامه‌کانی جالجالۆکه‌پیش دابه‌زی و منیش دووپات باسه‌که‌ی ده‌رپسمه‌وه، ده‌زانم هه‌زار ناروین و مارکس گالته‌یان به‌بیرم دیت. به‌لام له‌فهره‌نگی مندا خواوه‌ند جالجالۆکه‌یه.. له‌قله‌ئیکی بیروژه، یان بالنده‌یه‌که له‌تیشک ده‌چیت. ده‌شیت لای من خواوه‌ند میش و مه‌گه‌ز بیت! چه‌زهرتی میش ده‌فهرمویت: سلاو له‌گه‌لی عاره‌ب و ئیسلام، چه‌زهرتی جالجالۆکه‌ی مه‌زن ده‌فهرمویت، تکایه توژیک به‌سه‌ر شه‌رپا بچنه‌وه، تابزانن بۆچی له‌قورن‌اندا شه‌یاتین له‌مه‌لانیکه‌ته‌کان زۆرتن؟ هه‌روه‌ها ریز له‌خواو خواکان بگرن و واز له‌هه‌تککرن و سه‌ربرین و هه‌ره‌شه بهینن. خواوه‌ندیش ته‌نها عاره‌ب نی‌یه، ده‌شیت توورک و ئینگلیزو عه‌جه‌م و فه‌ره‌نساییش بیت! خو ئیوه ده‌زانن که خواوه‌ند بچ زمان نی‌یه! ووشه‌کان، رسته‌کان، رۆژو شه‌وه‌کان، مرؤف و گیاندارو و پوه‌که‌کان، خواکان، پیغه‌مبه‌ره‌کان، سه‌عات و چرکه‌و خوله‌ک و کات، گشتیان دوویاتیکی ریسراوو چنراون.. پاره‌ستانی کاتیش دووپاته. پرشنگی په‌یامه‌کانی جالجالۆکه‌پیش، هه‌روه‌کو شه‌پی ئیوه دووپاتن.

میروله‌کان فه‌رموویان: ئه‌گه‌ر جالجالۆکه‌ی پیروژ بیه‌ویت، ده‌توانیت ژیان و زهمین و هه‌ساره‌کان قوومات بکات.. به‌که‌فله‌کوونیک ده‌توانیت مرؤفایه‌تی سه‌ر بکات. خوا چۆنی بوویت و هه‌ها ده‌کات. که‌چی مرؤفه‌کان کاتیک که‌نوێژ بۆ خواوه‌ند ده‌که‌ن، ناوه‌تی خواوه‌ند ناکه‌ن، فه‌رمووی میوانداریتی لئ ناکه‌ن، خواش چاوه‌رپیه که‌سیک فه‌رموویه‌کی لئ بکات. که‌س ناوه‌تیکی ناکات، چونکه خواوه‌ند ده‌توانیت خوی نیشانی هه‌ر گیانله‌به‌ریک بدات. خواوه‌ند ده‌توانیت بییت به‌وورترین و گه‌وره‌ترین بوونه‌وه‌ر. جا بزانه بۆچی له‌قورن‌اندا هه‌ندیک له‌سووره‌ته‌کان به‌ناوی گیانله‌به‌رانه‌وه هاتوون. تا فیر بن.

میروله‌یه‌کی سپی فه‌رمووی: قوربان میوانت هات!

من له‌و کاته‌ها که نیوه‌ی له‌شم له‌ژوره‌وه بوو.. ده‌رگای ماله‌که‌م خستبووه سه‌ر پشت و سه‌رگه‌رمی نوێژ بووم له‌گه‌ل په‌یامی عیشقدا.. که لام کرده‌وه - بینیم بای شه‌مال و مه‌ک کوره‌ بچکۆله‌که‌م خوی وه‌ژوو ناو و ده‌رگاگه‌شی له‌سه‌ر خوی ناخسته‌وه. فه‌رمووی سلاو! فه‌رمووم سلاو له‌گیانی پاکت. فه‌رمووی: ئه‌وه خه‌ریکی چیه‌ت؟ فه‌رمووم: گوئ له‌هه‌ستی گه‌ردوون ده‌گرم و بیه‌ر له‌هونه‌ر و جوانی و عیشق ده‌که‌مه‌وه. بای شه‌مالپیش گوئی خوی هه‌لخست و پاشان بوو به‌هه‌ناسه و به‌ناخدا رۆچوووه ناو گیانمه‌وه.. ئیتر زۆر له‌سینه‌مدا مایه‌وه.. که هه‌ناسه‌ی دووهم دایه‌وه.. ئه‌ویش به‌سه‌رخۆشی و مه‌ستی هاته‌ ده‌ری و فه‌رمووی: ئای له‌و زانسته‌ی تو پی مه‌ستی! خو جوانی سه‌رتاپای بوونی داگیرکردووی! ئه‌م هه‌موو جوانییانه چیه‌ن وا له‌گه‌ردوونی تو ناواز ده‌ژهنن و سه‌ما ده‌که‌ن و ده‌خوینن فه‌رمووده‌ی ئامیه‌ن!

تاپتۇى داۋەرو دادگا

كەكات وەستا، زەنگى كەنيسەكان وەستان، بانگەكان نەيىستان، نوپژەكان نەكران، ھەموو مرۇقەكان مۇميا بوون وراۋەستان، زەرپراتى پيرشاليار بلاۋدەبۇۋە، ژىنگەى من لەھەندەران تەسكتر دەبوۋەوہ.. لەناۋەۋەى خۇمدا مەيلى بچوك بوونەۋەم دەكرد، دەمويست گۇن لەناۋەرى سەگ و پشيلەو بەراز نەگرم، چونكە ئەوانم دەبىنى بە سروشتى ديو نادپەرۋەرى دەكەن ..چوكە ديوەكانى دەوروبەرم نەياندەزانى چۇن ناۋەرى بكەن، لۇمەى سەگەكانى يەكتريان دەكرد، لۇمەى پشيلەكانى يەكتريان دەكرد، لۇمەى خۇيان دەكرد، لۇمەى منيان دەكرد، ئەومرۇقانىۋەى وا لە ولاتى ھەستكرىن بەكەمى دەژين، پيس بوون بە لۇمەو قسەوباسى خەلكى، ھەمووكەسنىك بەتاوانبارو تاوانبار بەبىگوناخ دەزانن مرۇق ناچار دەكەن، زۇرى ليدەكەن تا بەد رەۋشت بىت، تەنھا لەپىناۋى ئەۋەدا تا سزاي بەدن، ديوەكان مرۇق ناچار دەكەن پىز لە كەسىتى خۇيان نەگرن.. مرۇق ناچار دەكەن تاوانبار بىت، چونكە ديوەكان بەبى سزادان ھەلئناكەن.. لە

دوورگه کانی ولاتی ههستکردن بهکه میدا دیوهکان خوشحال دهبن بهوهی که مرؤف ملکهچی تاوان بیت!
نهک ملکهچی نادوو دادگا و یاسا..

دهچن مالی بیگوناخهکان دهنزن. پاشان مرؤف ناچاردهکن بۆئهوهی بدزیت. بۆئهوهی رسوابیت. ئینجا
نایدنن. ئینجا لهوبهشهی که لهخوودی نهویان نزیوه. شتیکی دهننن. بهلام پاش نهوهی داوایکرد!
مرؤف وا سوک و رسوادهکن بکهوئته سهراجدهکان وله بهرؤکی بنوسیت: من برسیمه..

وانابیت. نابیت مرؤف ناچاربکریت.. مرؤف دهیتت نادپهروهرو داوهربیت.. داوهر دهیتت ویزدانی گهل
بیت.. دهیتت ملکهچی نادپهروهری بیت.

نادپهروهری نابیت به ترس و چاوشکاندن و ههپشه فهرز بکریت بهسه مرؤفدا! چونکه سروشتی
مرؤف وایه گهر بیت و زۆری لئیکریت.. نهوا زوربهی بهرنامهکانی هارمونی و هاوسهنگی گیانیی له
دهست دهوات و بیر تههبل و سست دهکات.

دهبینم داوهر و پاریزهرو رامیاری و تهناوت نکتۆرو سایکۆلۆج و قهشوو نیمام و مامۆستاگان قهوهن له
درو و گوناح و بیئاوهپیدا و نایه لن مرؤف خاوهنی ههلوئیسیت و بریاری خۆی بیت.. مرؤف ناچار
دهکن تا راندمی قیزلهخووبوونهوه - قیز له خۆی بکاتهوهو همیشه هاوهم و هاوریی سهک و پشيله و
بهراز بیت.

نایا نهزانن من پۆژی چهند چهزهرتی ماریا و لهیلاو ئیفا و پهری و ئیلین و فریداو نهنا - تنها و ترساو
دهبینم؟! نایا دهزانن من چهند ههست به گوناح دهکم کاتیک که مرؤفیک بریندار یان برسی یاخوود
بی ولات و بیتالا دهبینم؟! نایا دهزانن که من زۆر کهلین و کونجی دهروون دهناسم و له تاریکیدا چاوم
دهبینت؟! نایا سهیر نییه بهلاتانهوه که له ناکاو مرؤفیک دهیتت به پارچهیهک رق و وهک بارووت به
ناسماندا دهتهقیتهو و جهرگ و نلی دهپژیت بهسه روخساری دایک و باوکانی ترناو ژیان تووشی ورک
و رق و ترس دهیتت؟! نایا نهه جهههنههه من باسی دهکم له بهههشتیشدا بهردهوام بوونی دهیتت؟! نایا
وا دهزانن له بهههشتا دهتوانن بهو حالهوه ههست به بوونی خوا بکهن و بوینن نهویش پر بکهن له
بارووت و به ناسماندا بیتهقیتهوه؟! نایا له بهههشتیشدا جهههنههه هیه و مرؤف له نیوی تنهایی و شهرو
تۆقان دهترسیت؟! نا. من باوهر ناکهه. بهلام سوورم لهوهی که نهوانی نهو کارانه دهکن. همیشه له
دۆزهخی خۆیاندا نوویات دهبنهوه و جگه له شهه هیچی تر ناکن. من دهزانم - که بهههشت له ههست و
بیرو کرداری باش و جوان و پیرۆز دروست دهیتت و بهههشت قوتبی کرامات و زانهگای کردهوهکانی
مرؤفه.

من دهزانم که ناد و راستی و جوانی و عیشق قوتینکه، گۆیهکه - گهریونیکه مرؤف به ویست و باوهر و
کردار دروستی دهکات. چونکه مرؤف نهفسانهیهکی مهزنه. جا بترسن لهوهی درۆ لهگهل خۆیدا دهکات.
بترسن لهو کاتهی تیابدا نازاری کهسیتک دهنن و گیانیک لهناو دهبن بیگوناخ! چونکه نهگهر خووبی
خواوهند کوپیش بیت.. نهو کردهوانه دهبینن و وهک فهرمووم: کردهوهکانمان همیشه زیندوو..
ووتهکانمان همیشه زیندوو دهیتنهوه له ناسمانهکاندا.. جا خۆشی لهو کهسهی که مۆسیقا ژهن و
هونهرمهند و تهردهست و بیرهوهرو جوان ناس و ناهینهره.. چونکه نهوان دهتوانن بهههشتهکانی خۆیان
پر بکهن له ههستی کهمال و جوانی و کاریکی وا بکهن که نافرته تنهاکانی نهه سهرزهمینه شهه نهکن..
بهلکوو رابن و لهگهل ناواز و سۆزی زهره و کهمان و پیانو و دهف و شمشال و نای و دهفا زکر بۆ
جوانی بکهن.. بیر له هاوههستی و هاوسۆزی و هاوگیانی بکهنهوه و پشوو بدن به دروون و دل و بیر.

چونکہ هستکرڻ به جوانی له سه مانا دهرمهکوهیت.. چونکه سه ما و هستیاری و بیر پاکي - دهررون و گیان پاکژ رادهگریټ. خواکانیش نهگه هه بن یان نه بن.. بهوکاره خویشیان پڼ دهکات.. فریشتهکانیش هه مان شت.. بت و مرؤفیش هه مان شتوه. خواکان دادو یاساو په یام و ناوهرن.

چونکه ناپهروهیری سروشتی خواکانه، خواکان تهنا به ناپهروهیری زورده بن.. چونکه که داد نارپکی تیکهوت، دیوهکان زور ده بن. داد له بینگه و بیروزی مندا له نافرته تیگ دهچیت، دووبالی هه یه،

تاوترازووی له دست نییه، نهخیر، دلنیک له دستی راست و توپنیک له دستی چهپیه وه هه لدهگریټ.. به لام توپهکی له پشت خویه وه له دست گرتوه. به دووبالی ناگرینه وه له سر په له هوریک راوه ستاوه، سهیری مرؤف دهکات، سهیری مندا له کان دهکات، سهیری داگاکان دهکات، چاوهکانی نه نافرته ته تیشکی خورن،

بالهکانی زهراتی پیرشالیاریان له میژه بهرکه وتوه. لهو توپهنا شتینکی تری شارو ته وه، دلی مرؤفه بیولاته که. دل و بیرو هه ستهکان و مافهکان و یاساکانی نهوی شارو ته وه. واته حه زه ته نوح؛ باوکه

گه وهی پیغه مبههکان. چونکه دلی نهو دلی ویزدان و به زهیی و سوزه، دلی مرؤفیکي ره سهنه که بوونه وهر له سر سهیری به ندهو دهچنریت. دلی نهو له موم و گیانی نالتون نروستکراوه، ناشکیت، نابریت،

نادریت، له ناوانچیت. دلی نهو هیندهی لیووردنی مه زنه. دادهکان دهینیت. زورجوان له سر نهو په له هوره لانیشتوه. سارا برایتان - ناوازی سالمای بؤده خوینیت.. نهویش له قوتبی خویدا رادهوستیت،

له توپهکی دهستی نهو ودهر دهکوهیت.. وهکوکات رادهوستیت و بیریک دهکاته وه، سهیریکی ناکار دهکات که پهنگ له رووخساری په پیوه و له ناو داگاکاندا سه رشیت دیتو دهچیت!

روودهکاته پهیکه ری ناپهروهیری و دهلیت: نهه کی وای له ناکار کردوه؟ کی دلی توی به شاندهوه؟ بؤچی نهو ته رازووه و ابه خواری هه لگرتوه؟ پهیکه ری داد دیته زمان، به لام نازانیت چیی وهلامی بیولات بداتهوه! ناپهروهیر سه راده نهوینیت و دهلیت: ناکار لیره له ناو مرؤفهکاندا جیگه ی نایته وه.. ناکار نرو زنه،

ناهاوسهنگه، نیمه باوهرمان پڼی نییه. نیمه ناتوانین پهیرهوی له ناکار بکهین!

نهویش دهلیت: نهی بؤچی ناوای داد له من دهکن؟ نهی بؤچی منتان کردوه به ناوهر و پاپرسیم دهکن؟ سهیریکی داد دهکاو دهلیت: نهو ته رازووه چییه به دهسته وه؟ داینی کچی عه یه.. نهوه له توناوه شیتوه..

دهبیت دلت نیشانی داد بهدیت، داد ناکیشریت، نافرؤشریت، وهردهگریټ، ده به خشریت.. دهریت،

دهسینریت. داد سروشتی خواکانه! نه بیت مرؤف فیری بیت. جیگه ی ناخه که مرؤف هیشتا مافهکانی بهد به کارده بریت. منیش له بؤخی په نابه ریمدا. داد له بؤخه نا جوان نابینم، به لکو پهیکه ریگ دهبینم له

ولاتی هه ستهکرڻ به که میدا له دیو دهچیت، نهک له نافرته، له دیوکی گیل ونه زان دهچیت.. هه رچه ند به داد دهگم لیره وهی یان له خه ونا پیی دهلیت: کچم نهه یاسا خواری خوینچانه چین تو بؤمنیان باس

دهکیت.. نهه وهها نابیت. که چی به رقه وه وهکو پیشیله یه کی سپله چرنوکی دهرده هینیت و دهلیت: میاوا! عه! من دهلیت داد نابیت له گه ل زمانی سهگ و پیشیلهکان تیکه ل بیت، داد ناوهریت، نامیاوینیت، به رازناسا

نالوههریت! چیته کچم تیک چویت؟ بؤیه راسته که دهلیت، مرؤف نابیت له گه ل سهگ و پیشیله وه به رازنا بژی له ژیر تاقیکنا، چونکه هه ناسه ی نارهمه ندی نهوان، پیستان دهکن، نیوه دهکن به خویمان، به لام

نیوه به هه له نا ده بن، هارتان دهکن، نه زانتان دهکن، برسیتان دهکن، پیشتنر بیتان و تراوه.

نهوسهگه ی قه دهر بؤت نه نیریت هینی تو نییه، پیشیله ناکرپریت، نافرؤشریت! دهبیت مرؤف نهو حورمه ته فیربیت که واز له سهگ و پیشیلهکان، جرج وگورگ وچه قه ل وریوی ورندهو گیا خورهکان بهینن، بهویستی

خویمان بین بولاتان. دهنا پیستان دهکن، دهتانکهن به سهگینکی تووره، دهتانکهن به پیشیله یه کی سپله، کهس

نايەت بەميوانيتان.. ئەويش كەبەيت، بارگەي باش لەخۆي بارناكات. كاتىك بىرلەدادپەرورەرى دەكەمەو، جىهانم بچكۆلە دەبىتەو، دەبم بەومافەي كە نەراو بە مرؤف.

داد بەمن دەلەيت : تۆ نازانیت! نەزانى خۆيم بەسەردا فەرز دەكات، داد نازانیت، ووتەكانى، بەندەكانى نادپەرورەرى بە ليكى سەگ وپشیلەو بەراز نووسيوه! داد نازانیت كەسروشى مرؤف نامۆيە بە گيانەوهرانى تر، چونكە مرؤف مافى ھەيە، بىرىكى تايبەتى ھەيە، مەبەستم نىيە بلىم كە گيانەبەرانى تر كەرامەتيان نىيە، نا! چونكە لە داي مندا بوونەكان، پووهك و ئاژەل و گيانەبەران گشتيان كەرامەتى خۇيان ھەيە.. گشتيان ھىندەي ھەزرىتى مېش كەرامەتى خۇيان ھەيە.

بەلام مرؤف داھىنەرە، مرؤف دەبىت حوكم بەسەرگيانداراندا نەكات، سروشتيان نەگۆرپت.. بەلكو رىگەيان بەدن ھاوبەشى كەرامەتيان بن، بەويستى خۇيان پەيوەندىتان پئوھ بكن. جليان لەبەر مەكەن، ديواريان لەدور ھەلمەچنن، لەقەفەزيان مەكەن.. ئەوھى نەھات بۆلات لەتۆ نىيە، ھى تۆ نىيە، بۆت نىيە ناگىرى بكەيت. لەدای مندا ياساكان تەونن، بىرەكان چرن، مرؤفەكان نازانن، گياندارەكان نازانن، رووھەكان نازانن، ئاوو ئاگر، باو باران نازانن. داد تىناكات.. نازانیت كە نادپەرورەرى نايەت تەرازوى لەدەست بىت! بەلام من كارم بەوبادەوھ نىيە، داد پەرور بەجۆرئىكى دىكە دەبىنم، لەمرؤفى بىلۆلات و بىئالانا جوانترە وشەنگۆلتر دەبىنم.

وھكو لەسەرەتانا فەرمووم، من خۆم لەقەرەي چىرۆكىكى سەير داو، ئاخىر خەلكىنە من چىبەكم؟ نازانم چىبەكم، من ناتوانم بىر بار بەسەر سەگ و پشیلەو بەرازنا بەدم.. كارى من رىسانى بوونەوھ نىيە، من بابابەكم بۆ ھونەر دەژىم، لەو برزەوھ دەتوانم شەبەق بەخەمە سەرىگەي خۆم، دەتوانم سروشتى خۇمتان بەديارى پىشكەش بكەم، ھەز دەكەم تابلوكانم لە مۇزەخانەي خۇمدا نىشان بەدم، گویتان لىنگرم، خۇشم بوين، من دەتوانم دەست بۆ دل و چاوو لەش وھەستى ياساكان بەرم.

دەتوانم قۆل بەكەمە قۆلى ياسا وبەكۆلانەكانى ژياندا بگەرپم، بەدویم، وینەكان بكتشم، سەيرى ئەوجوانىيانە بكەم كە بىريان دەكەم.

لە وولاتى ھەستكرىن بەكەمىدا كات وەستاو، كات زوو زوو دەگىرپت، وھكو مانگ وپۆژ، وھكو مرؤفى بىتوان. كە كاتەكان دەوھستن، گيانەكان خۇيان دەچنن، لەگەل بروست بوونى ھەرلەشكنا گيانىك دەزىت، دەپروپت، گولپك دەروپت، سىوېك بەردەبىتەو، سەگىك دەوھرپت، قەلەرەشكەيەك قازەيەك دەكات، شتىك دەشكىت، شتىك بروست دەبىت.

بۆ نموونە ئەم رۆمانە سەردەدەھىتت.. غەيب دەبپت، مرؤفك بىت، بوونەوھ لەسەرەرى خۆي ھەلدەگرپت. پەيكەرى داتان نىشان دەت، شىتى مەكەن، چونكە ئەو ھەزاران مەسىح و ماریاي لەخۇيدا پەنا داو، ئەو زەمانىكە سەرگەرمى لەخاج كرىنەوھو نازانكرنى مەسىحە ودىلى ماریاكان دەناتەو، لەگەل پەلەوھرو گياندارانى جىهاندا دەبوپت، بانگى داد دەكات، بانگى ياساكان دەكات، بانگى خواكان دەكات، چونكە تا ئىستا كەس نەيتوانيوھ لە دلەوھ بانگى خواكان بكات، يا بانگى خۆاي تاكو تەنھا بكات. دىت لەزمانى بالندەكان دەزانپت، دەتوانپت وھكو ئەوان بفرپت، بەبى ئەوھى لەجىگەي خۆي بىزوپت، دەتوانپت بەزمانى جالجالۆكە بدوپت، تەون بكات، بەبى ماندوبوون كار بكات.

دەتوانپت مرؤف بىت، دەست بەسەرى سەگ و پشیلەكاندا بەپىتت، دەتوانپت دەروونەكانيان بەتەكپىتت، گەردو تۆزى لىنىشتوو رامالپت. مرؤفك بىت، لەقەق دەبىپىتت، جالجالۆكە دەبىپىتت، سەگ و گورگ وپشیلەو بەرازەكان، دىوو فرىشتەكان دەبىپىتت و دەتانبىپىتت، بەلام ئۆھ نايىپن، خواوھند لەقورئاندا

دەفەرموئەت، كەسانىك ھەن، پەردە بەسەر چاۋو بىرو گوئياندا دراۋە، نايىنن، نايىستىن، باۋەرپناكەن. ئەگەر سەفەرى ئاسمانىشىيان بۇ بىرازىنىتەۋە، ناۋاى كەمترىن و بىمانا ترين دەكەن. رېز لەسروشتى بوون ناگرن، سروشت تېك دەدەن، وادەزانن باشەدەكەن، كەچى نازانن چى دەكەن. لەبرى ئەۋەى نژى شەربوۋەستىن، شەركەن زۆردەكەن، لەبرى ئەۋەى خۋاكەن زۆربەكەن، خاۋەند تاكوتهنھا دەكەن، توورى دەدەنە ئاسمان و شەر لەسروشتىدا دەروئىنن، وادەزانن خاۋەند ناھىنەرى شەرە! نازانن كە خوا نە شەر لروست دەكات نە ئەھرىمەن، خوا، خۋاكەن، گشتىيان لە سروشتى شەر بەدوورن، ئەۋان لەشەرى مرؤف دەترسن!

بۆيە خۋاكەن نانابەزن. بۆيە نايانىنن، نايانىستىن. پاشان خىزى ئەۋان لەخىزى ئىمەى مرؤف ناچىت! كى دەلئەت خوا بە بىنىنى تەقاندەنەۋەى مندالئەك دووچارى پەركەم نايىت وەرشى ناكەۋىتە لەرزىن؟! كى دەلئەت خوا مرؤفى بۇ ناھەقىكىرن بەدى ھىئا؟ نادگا دەبىت بىخەوش بىت، داۋەر دەبىت مرؤف بىت، تاۋانبار دەبىت بوئرانە لەخۇى بدوئەت، چونكە ناد راستپەرۋەرەۋ نايىت دىۋ پەرۋەر بىت.

دەبىت ئاشووبگىر ۋەفرمانبەرى ئاشووب، واتە تاۋانبار ۋەكو يەك جەزا، سزا بىرىن. تاۋانبار ئەگەر لىخۇشبوون ۋەركرىت، بىتاۋانە لەتاۋان، گەرەترىن سزا، سزاي مرؤفە كە خۇى پى سزابىت، بۆيە دەبىت لەتاۋانبار بىرسن نان بەسزاي خۇيدا دەنئەت يان نا؟ لەو سزايەش بەھىزتر ئەۋەى كە مرؤف لەتاۋانەكانىدا مەحكوم بەكەيت بەژيان. يان فېر بىكرىت خۇى سزاي خۇى بدات، چونكە سزادەر سزا دەرىتەۋە. جا بە ئاگا بىن كاتىك سزاي ئەۋانى تر دەدەن. لە پىناۋى ھەستىكرىن بە ئاكاۋر باۋەرى پىرۋز و جوانىيدا سزاي مندالەكەت بەد، تا فېر دەبىت. چونكە مندالئە بى پەۋشت دووچارى سزاي گەرەى دەروونى و ئاكارى و لەشى گىانى دەبىت. ئەۋەى نامەردانە ھەلدەكوئىتە سەر ئافرەت و مندال، لىخۇشبوونى بەدەست دايكە! بۇ كەسىك كە ھەلدەكوئىتە سەر مندال لىخۇشبوون نىيە: گەر دىۋو يا دىۋوپەرست تاۋانىيان بەرامبەر كىرد، دەبىت كەلە كەسىك ھەستىن بەسزانى تاۋانبار. جا گەر تاۋانبار مېشكى ساغ بوو: نەكەن لىۋى خۇش بىن. چونكە لىخۇش بوونى تاۋانى ۋەھا دەروون گەندەل دەكات. تاۋانبار ئەۋەى مندال ھەتك دەكات، دەكوئىت، دەبىت بىكرىت بەخۇراكى بەراز. بەبى چەندوچوون. كەس ناتوانئەت بەۋە داۋەرى لەخۇى بىكات ئەگەر مېشكى زىندوۋىت، بلىت: من بۆيە تەعدا دەكەم، چونكە تەعدام لىكراۋە! ئەمە ۋوتەى دىۋو دىۋوپەرستانە: يان ۋوتەى مندالئەكى تەمەن دە سال تا چۋارە سال. ۋوتەى دەبەنگ ۋەنەزان ۋىپەھەستە، ۋوتەى دىۋوپەرستە نەك مرؤف. چونكە زانا كەسىكە خاۋەن لىۋوورن، خاۋەن كەرامەتە و ئەزىتى كەرامەتى كەس نادات. تاۋانبار سىنجا دەبىت نان بەتاۋانەكانىدا بىت.

ئەۋئافرتەى وازلە مندالئە خۇى دەھىنئەت، لەپىناۋى خۇشى خۇيدا، شايانى خۇشويستىن نىن، خۇشتان ئەۋىن. ئەگەر دايك دەروون تەندروست ۋەفرمانخۇرو گەندەلكار نەبىت، دەست لەمندالئە خۇى ھەلئانگرىت، ھەمان شىۋە باۋك. ئەۋەى مندالئە خۇى بەجىدەھىلئەت. يا تاۋانى گەرەى بەرامبەر دەكرىت، يان ھۇكارى دەروونى ھەيە، يان دەبىت ۋەك دايك سزا بىرىت. مندال لە دايك نوور مەخەنەۋە. جا سەرپەرشتى دايك و مندال لە نىكى يەكترەۋە بەكەن.

ئەۋەى بەبى ھۇ مەىلى پەنجاندنت دەكات: تاراۋەى نوورە پەرىزى خۇتى لىبىارىزە. ئەۋەى بەبى ھۇ نوورە دەبىت: نەخۇشە و دەروونى بە دىۋو دايكركراۋە. ئافرەتى تەندروست واز لە مندالەكانى خۇى ناھىنئەت. باۋك ھەمان شىۋە. جا ئەگەر باۋك لە پىناۋى تالان كرىن و جىھاددا لە خىزان دووركەۋتەۋە:

ئەوھى لە دېۋەكانە و سرووشتى ناپاكە. بگرە خوۋدى ئەھرىمەنە ئەوھى سەرى ئەوانى تر دەپرېت تا قوۋتى مندالەكانى نابيين بكات. چونكە مرۇقى مەزن كامەرانى خوۋدى خۇى و ئەوانى ترېش لەسەر ئېشى ئەوانى تر بنیات نانېت. كامەرانى مرۇف لەسەر رەزامەندىتى و باوهرى ئەوانى تر پايەدارە. ئەگەر لەكەسىك خۇش بویت سىجار لىخۇشبوون دەربەرە تا حەقى خۇت لەكەسىكى تر نەكەيتەوھ. چونكە لىئوردن سى پىتى ھەيە، كەتەنیا يەكجار لىئوردىت، دوولئوردن بەدوۋىي دەروات. ئەوھى كەسىك لەبەر بەرژەوھندى خۇى دەكوژىت، چاۋەرۋانى ئەوھىبكات گەر دەربازىش بىت، دەكوژىتەوھ؛ يان مندالەكانى دووچارى ھەمان دەرد دەكات. ئەوھى تاوانكار، تەعداكەر بەسەر مندالەوھ دەگرېت، ئازادە ناوھرو دادو ياسا بىت. ناوھر كەسىكە لە باوهرېكى خىزمەندانەى پتەوى بە دابى مىللەت و ياسا ھەيە.

ئەوھى لەنادگانا درۆدەكات، بچوك ياخود گەورە دەبى سزا بدرىت. ئەگەر مرۇف لەبرسا ژمە خۇراكى دزى تاوانبار نىيە. چونكە مرۇقى برسى ھۇشى ھاوسەنگ نىيە. بەلام پېشەى نرې دزىو نووويستە، مرۇف دەبىت سنوورى بۇبابىرېت؛ چونكە مالى كەس مالى تۇننىيە. ھەرگىز لە ناوھرىدا دووچارى ترسان مەبە، سوود لەوېژدانى مرۇف بىيە نەك دىو. بەرژەوھندى ناد دەبىت لەپىناۋى نادپەرورەيدابىت. بەرگرى لەتاوانبار مەكەن، گەرتاۋانى دووپات بوو. ئەگەر نادى بەخۇيدا نا مرۇفەو دىونىيە. چونكە مرۇف بوونەوھرىكە ھەلە دەكات، بەلام تاوان ناكات. من رۆژانە لەنتوان مرۇفەكاندا، لەناو دىوۋىدوۋىرەستەكاندا سەگ وگورگ وپشیلەو جرج وئەھرىمەن و فرىشتەو خواكان دەبىنم، بەھەشت وئۇزەخ دەبىنم. چەند شاپىستەو جوانە ئەگەر مرۇف بتوانىت ئەو ھەمووگىيان و دەسەلاتانە بە سوئەندىتى خىز بەكار بەرىت. وھتېنگات كە قىلەى بوونەوھر و ژيان مەرگە مەرگ. مرۇفىك بىت، كارتەكانى خۇى لەدەستە. كارتەكانى خۇى ستۆك كر دووھەزەنېت لەنتوان مەرگ و ژياندا سنوور و ناد و ماف و ياسا و سزا ھەيە. ئەولەدەستى خۇيدا كارتەكانى ژيان دەناسىت، پىتان دەلېت فېرى حورمەتى ژيان بن، فېرى رېزگرتن لەيگانە، بەتايىھەتى ئەوانەى لەخۇتانن، بەلام نەكەن دەست بۆكەرەمەتى كەس بەرن! نەكەن فېر بن پىغەمبەرەكان وەكوسەگ بىنن! چونكە ئەوھ تاۋانى دەستدرېژى كرىنە سەر كەرەمەتى پىرۇزىيە. كەى فېر دەبن دەبەنگەكان كە سەگپەرستى موحاز نىيە؟

دەشېت ئەوھونەرمەندەى كە پىغەمبەر وەكوو سەگ دەبىنېت، خۇى باۋكى سەگ بىت! راستە ئەو ھونەرمەندە دەشېت باۋكى خۇى نەبىنېت، بەلكو لەبرى باۋك ھەرگوۋى لەوھرىنى سەگ بوۋىت! سەگكەى نايكى! دەشېت ئەو ھونەرسزە وافر كرابىت كە كورې سەگەو سەگ باۋكىتى!

توخوا موسولمانان مەيكورژن، بابژى تا فېر بىت تىنگات كە ئەو كورې سەگ نىيە لەراستىدا، دەبىت نايكى عوزورخوۋى بۇ كورەكەى بەرىت، بەلكو كورەكەى وازلەسەگ پەرسى بەنېت، تا سەرى مرۇف وەك سەرى سەگ تەماشاشا نەكات! ئەمە كەى مۇدارنىزمە ئىۋە پىادەى دەكەن؟ مندالەكانتان لەناو خىسەى دەعبەى شەردا فېرى ترس دەكەن، مندالەكانتان لەجوانى دەترسىنن، فېرىيان دەكەن بەوىستى خۇيان يارى نەكەن، فېرى خوۋى دزىۋىيان دەكەن، فېرى نرې وماشىنەوھو درۆ، فېرى ناگىركرىنى يەكترىيان دەكەن! شەرم ناكەن، نازانن گەر مرۇف جوانىيەكانى ناگىركرا، ئەوا مەملەكەتى دەروونى ژەنگ ھەلدېنېت، دەرژىت. نازانن كە مندالەكانتان پىئوىستىيان بەوانەى خۇداناسى نىيە، پىئوىستىيان بە تەماشاشا منە. كەچى

ئىۋە خىۋيان نىشان دەدەن، دەچن فىريان دەكەن لەدەرەۋەي خۇياندا بۇ خىۋ بگەرپىن! نازانن كە ئىۋە لەۋەتەي ھەن چەند نەخۇشى و دەرد و تاوان و گوناختان لە دەروونى ناسكى مرۇقا چاندوۋە!
ياسا دەبىت لە باخچەي مندا لاندە برۆيت، دەبىت نايك مافى ئەۋەي ھەبىت كە مندالى خۇي بژىنيت لەھەر كۈنچىكى ئەم سەر زەمىنەدا!

دەبىت نايك بەتەنگ مندالى خۇيەۋە بىت، ھەست بە ئاسايشى گىانى بكات. دەبىت نايك رۇق نەكات. چونكە بوختان ودرۇ مرۇق دەكات بەدىۋىكى ۋەرز لەخۇي.. مرۇق ناشىرىن دەكات. شەۋىك لەشەۋان مندا لىك ھاتە خەۋنم، نا بىمبورن من چومە خەۋنى مندا لىك.. بىننم سەرى بەسەر تەپلەكىكى جگەرەي پر لە قنچكە جگەرەدا شۇر كرىبوۋەۋە! مندا لى بو، ھى ئەۋە نەبوو گومانى جگەرە كىشانى لىكەم.. بەلام بەلامەۋە سەير بوو كە بىننم زۇر چىژ لە بۇنى تەپلەكى جگەرەكە دەبىنيت! كاتىك سلاۋم لەۋكرد، لە ھۆكارى بۇنكردى تەپلەكەكەم پرسى.

فەرەمۋى: بۇيە بۇنى ئەم تەپلەكە دەكەم، چونكە بۇنى باۋكى لىدنىت! ئىستا كە باۋكم كۆچى دوايى كرىۋەۋە دىۋەكان ئەۋيان خۋارد! باۋكم جگەرە كىش بوو، لە غەمخۇرىدا رۇژانە جگەرەي زۇرى دەكىشا! باۋكم ژيانى بەدەستى دىۋەكان داگىر كرا.. ناچارانە تا ئەۋ كاتەي لەژياندا بوو، ھەمىشە تۈرپە بوو، ھاۋارى دەكرد بەسەرماندا، بلى بەژيان خۇش نەبوو! ئىستا من لە لىۋورنى ئەۋدا نانىشتووم و بىرى باۋكم دەكەم. ھەندىك مندا لى ھەن بىيەرى دەكرىن لە باۋانىان! دەكرىن، دەفرۇشرىن! دىۋەكان مندالى خەلكى دەھىنن دەيانكەن بەمندالى خۇيان! ئەمانە تا رادەي بىن ئەدەبى سزا بۇ خۇيان سەربار دەكەن. كاتىك بىدار بوۋمەۋە لە دەقتەرى يادا شتەكاندا نووسىم: ئەۋەي مندا لى لەباۋان دەكات! ھەزار ھەژدىھا لەژيانى ناھاتوۋىدا بە نوۋرمنى خۇي دەكات.

ئەۋەي مندالى ھەتىۋە لە ۋلاتى باۋانى خۇي دەكات، تاۋانىكى گەرە دەرهەق بە گەربوون دەكات. ئەۋەي سزا لەژياندا سەربارى خۇي دەكات كەسىكە كە مندا لى لەباۋانى خۇي دەكاۋ بەسوۋى خۇي گۇشى دەكات. كەسىك كە ھەتىۋە دەكرىت و بەخىۋى دەكات، دەبىت سۇزى باۋكانەي ھىندەي باۋانى راستەقىنەي مندا لى زۇر بىت.. مندا لى بىن باۋك و نايك لەدىارو نىشتىمان و گىانى مىللەت مەكەن، بەۋە سزاي مندا لى دەدەن. ھەمان شىۋە سزاي سروسىت.. چونكە سروسىت بىرى ۋەچەكانى خۇي دەكات. چونكە مندا لى ھەر ۋەكۈۋە گەرە شايانى ئەۋەيە لە نىشتىمانى خۇيدا بىن ترس و بىغەم گەرە بىت.

من سروسىتى دىۋو مرۇقى و دىۋىۋەرىست دەناسم.. لەتاۋياندا كارتى مرۇقم بۇخۇم ھەلداۋەتەۋە.. بەۋكار تە دەۋىم ۋەگەرەيم ۋەگەشت دەكەم بە بوۋنەۋەر ۋەگەردوندا.. باسى بوۋنەۋەرتان بۇ دەكەم بە ھزرى ھەزرىتى نوح.. باسى جوانى و ھونەرى نوح تان بۇ دەكەم.. باسى گەرۇكتان بۇ دەكەم..

مىرۋەلكان فەرەمۋىيان: تا ئەۋ كاتەي ھەمۋو جىھان رىزگارى نەبىت، مرۇقاىەتى نازاد نايىت. مرۇقاىەتتىش بە ھەر زامانىك لە عىشق بىۋىن؛ جەۋھەرى عىشق ناپىكن و لەۋ زانستەدا نامۇن!

مىرۋەلكان فەرەمۋىيان: تا ئەۋ كاتەي ھەمۋو جىھان رىزگارى نەبىت، مرۇقاىەتى نازاد نايىت.. مرۇق ھەست بە جىھانى بوون ناكات.

تاپلۇرى گەرۆك

گەرۆك كەسكە عاشق بەتە ماشا.. دەگەرپىت وەك گەرپانى ھەسارەكان بەدەورى خۇردا! وەك گەشتى ھەسارەكان بەگەردووندا دەگەرپىن.. گشتيان لەئاسمانى بەرىنى ئاھورپامازانا نازان و دەگەرپىن.. وەك من وتۇ گەرۆك ھەسارەكان، لەش و گيان و چاوو ھەستيان ھەيە.. بەپىزەوہ بەگەردووندا دەفرن، ھەندىكيان ھىواش ھەندىكيان تووندو تىژن! ھەسارەكانىش: خۇرو مانگەكانىش گشتيان گەرۆك.

بەلام كەسيان ھەلمەت نابەنە سەر ئەوى تريان! ئەگەریش بەرکەوتن وليخشان وزەبر پوويىدا! ئەوا پەيامىكى نارازى ھەيە و دەبىت چارەى بۇ بدۇزىتەوہ.. چونكە گەرۆك ھەلمەت ناباتە سەر ھىچ كيانلەبەرىك.. گەرۆك ئەگەر ھەسارەبىت.. يان مرؤف وەكوو يەكن.

لەگەردەكانى ھەوادا ھەزاران مليون كاھىنى بووبايى دانىشتوون و كارتەكان ستۆك دەكەن.. نەخشەى كارتەكان لەدەستى ئەواندا تىكچووہ.. دەشيت نەزانن يان نەتوانن چىبىدى كارتەكانى مرؤف ستۆك بىكەن.. بۇيە دەشيت كەتنىك بىكەن!

دەبىت بزەنن كەكردەوہكانى مرؤف و دىوہكان سەر لە بتەكان، لەخواكان تىك دەدەن.. بتەكان، پراھىيە كيانىيەكان، يان ئىمام و مەلا راستپەرورەكان دووچارى ھەلە دەكەن.. ھەلەى گەرورە گەرورە.. دەشيت نەيەلن چىبىدى گەرۆكەكان بگەرپىن! دەشيت گەرۆكەكان بترسن بگەرپىن.. گەر ژيان و ھەھى لىئەسەر بىت، كەس نازانىت چى بكات و ئىخەى كى بگريت.. بەلام ئەمىرۇ ھەندىك دىوى سىپى ھەن خىرمەنن.. ناويان دىوہكانى خىرە.. ھىشتا كەس ناوى ئەوانى نەبىستووہ.. بەلام پەيدا دەبن.. دىوہكانى خىر سنور بۇ شەرى عەرەب و تورك و شەرى قىبوون و بىرسىتى دادەنن.. ھەر بەگفتوگۇ ناوبوژى ژيان دەكەن.. سنور بۇ نازادىيەكان دادەنن، نايلن سروشتى ژيان ھىندەى دى خوينى لىبروات.

ئەو دىوہ سىپىانە گەرۆك.. ئەوانەن كە لەگەرپان ماندوو نابن.. رۇژىك بىت كۇ دەبنەوہ، يەك دەگرن.. باسى گەشتى ئاسمانەكان، ھەسارەكان دەگىرپنەوہ بۇ يەكتىرى.. باسى بىننى كيانى ھەسارەكان و گەردوونەكان.. باسى گەشتەكانى خۇيان دەگىرپنەوہ لەسەر زەوى.. تامرۇقەكان ئەوانەى كەماون فىر بىن. فىرى بەسەرداچوونەوہى ژيان، ھاوپىيەتى گەلان، خۇشەويستى سەررىگاكان.. ماچە نەپىيەكان.. چونكە دىوہ سىپىە خىرمەندەكان پىرن لەئەفسانەى دارستان و خۇشەويستى و عشقى بابردوو بۇ ھەمىشەيى.. گەرۆك كەسكە كە دلى رىگاكان دەبىنن.. ناترسىت چونكە گەرۆكپىش بىت، فرىشتەكان دەستيان دەگرن، كۆتروبالندەكان ئەفسانەكانىان بۇ باس دەكەن..

گەرۆك كەسكە نەمر.. ھاتوتەوہ تەنھا تەماشاي ژيان دەكات.. گەرچى گەردوونى خۇى ھەيە، بەلام بىرى گەردوونى مرؤف دەكات.. دىتەوہ نازادانە گەشتەكانى دەكات.. باسى جوانى دەكات.. بەزمانەكان سلاو دەكات.. بۇنى نارو بەرد و گيانى وولاتان و گەلان دەكات.. گەرۆكەكان جۇرە مرؤفىكەن لەناوماندا

بېنېشېمان.. بۆيان ھەيە تراوسى بن.. بۆيان ھەيە پەيامى ئاشتى وگيانى وئازادى بەمرؤفائىتى بەگەينن.. چونكە ھەسارەكانىش گەرۆكن.. ئەوانىش لەپىناوى مانايەكنا دەرگەپىن تا ژيان بەياسا بەرپىوھ بېجىت.. تاترس دەست نەگرىت بەسەر جىھاندا.. تا جوانى پاينار بىت.. ئاينىشتاين دەلىت: ھەموو گەردەكانى بوونەوەر ھاوپەيوەستى يەكن.. ترس وھەرەشە و شەر ئەو گەردانە دەترسنىت.. كەردەكانى مرؤف دەتوانىت دەست بۆ سروشتى ژيان و بوون بەرپىت.. بەلام دەبىت زۆر ئاگادار بىت.. چونكە دەشىت سوورپى ژيان بەكەردەكانتان تىك بېجىت! ئاگاداربن، دەشىت بە ترؤ و بوختان كارتەكانى بوونەوەر تىك بېجىت.. دەشىت مرؤفائىتى دووچارى نەخۇشپەكى تازەى ھەلپروان بىت.. ئەو نەخۇشپەكى كە تەنھا بەخىزمەندى دەتوانن چارەى بەكن.. شىفاكەى لای مەن.. منى پەنابەر.. گەرۆك.

گەرۆك لەگەراندە فېردەبىت.. فېرى بېنىنى خواكان و ماناكان، فېرى تەماشای جوانى، فېرى سوودەكانى ژيان.. گەرۆكەكان مەترسنىن.. ئەوان بىن كارتەكانى خىروشەر ستوك دەكن.. دەرگەپىن وەك ھەواكان، باكەن، وەك ئەستېرە وگەردوونەكان.. دىن لەناوماندا باسى گەشتەكانى خۆيان دەكن.. تا پىكەوھە فېر بىن وانە لەكەرامەتى بوونەوەر وەر بگرىن.

گەرۆك مرؤفائىكە وىژدانى ژيانى دىوھ، كەرامەتى گەلانى دىوھ دەزانىت دەست بەسومەى گەلانەوھ بەگرىت، كەسكە دەتوانىت لەچاونووقانىكنا بفرپىت.. ھەموو گەردوونى خۆى بەگرپىت.. كاتىكەش كەبىتە بەر دەمى تۆ.. گەردوونى تۆش وەك ھى خۆى دەبىنىت.

سەرى رىزىت بۆ نادەنەوېنىت، بىت دەلىت ئەم كاتەت باش؟ ئەگەر لەگەلېشتا نەدوا مانای واىە لە دوودلىت پەنجاوھ، بەشەرمەوھ بەلاتنا بىوھى تىدەپەرىت.. سەگى بېنىت يان نا.. دەتوانىت بە رىگانى حەقدا بىروات.. بەرەو بە گەشتى خۆى بەت..

جارىك لەجارەكان گەشتىارىك بەدوای تاوانبارىكنا دەرگەرە كە بەرەو كوشتبوو.. لەرېگەيدا پاش سالانىكى زۆر، لەبىباندا وون دەبىت.. دووچەتە گەشتىارەكە لەدوورەوھە بۆن دەكن.. دەچن سۇراغى دەكن وھەلى دەرگەنەوھ لەمەرن پزگارى دەكن..

نانىكى خۇشى دەرخوارد دەمن.. خوارىنى گۇشتى كۆتر! لەكاتى نان خوارىنا چەتەى يەكەم بە نرى دووھ دەلىت: لەبىرتە ھاوړى بەر لەبىر زەمانىك كە پىاويكمان پروتكرەوھە كوشتمان، پىاوەكە چىى ووت؟ نرى دووھ ووتى: بەلى!

گەرۆكى مىوان فزوولى نىشان نا، ووتى: پىاوەكە چىى ووت؟ چەتەى يەكەم ناىە قاقاى پىكەنن، دووھ بەدوایدا.. بەدەم قەپ كرىن بە پانى كۆترە برژاوەكەوھ.. چەتەى يەكەم ووتى: چى بىت لەتۆ نھىنى، بەر لەچەند سالىك پىاويكمان پروتكرەوھە پاشان كوشتمان.. كەچى ئەو ووتى مەمكووژن چونكە ئەو كۆترە شاىتە دەتانىنىت.. ئەوكۆترە باستان دەكات.

كەبىرەى برا كۆزراو ووتى ئى! ووتيان چەند پۆزىكەش پاش ئەوھى كە كوشتمان پىكەننمان بە قسەكانى دەھات! ھاھاھا.. پىدەكەنن.

گەرۆك فەرمووى پاستىكرەد براكەم! ووتيان بۆچى ئەو بەرەو بۆو؟ ووتى بەلى ئەو بەرەو بۆو كە ئىوھ كوشتتان.. ئەم بالندەپەش ھەمان گەواھى ئەوھ كە دەبخۆن! مەگەر پاستى نەكرد براكەم؟ كەسانىك ھەن ھەم بىتاوان وھەم شاھىد دەخۆن.. كەچى سېرى كەردەوھەكانىان پەنھان نالرىت.. ئەوھى وادەزانىت كەردەوھەكان دەمن، بابزانن كە ھىچ ياساىەك ناتوانىت كەردەوھەك لەناو بەرىت.. يان

لهگوناهیک خوش بیت. مردن شتیك نییه بوونی هه بیت، ئه وهی كه سیک بکوژیته دهكوژیته وه.. ئه وهی
سه ر ده بریت سه ری ده بریته وه.. ئه مه په ندیک تیایه فیر بن واز له سته م بهینن.
میروله كان فهرموویان: له بهر ئه وهی ئامانجی بوونه وه ر ژیانه.. ژیان هه رگیز نامریت.. بویه كرده وه كان
هه میشه یین.. كرده وه كانمان خواكان، بته كان، نه هریمه ن و بیوه كان دروست ده كن. كرده وه - به هشت
و جهه ننه می هه ر گیانداریکه كه بیر بکاته وه.

تاپۆری مردن

ئه وهی جارێك كه رامه تی مردنی بینی سه دجار ژیا.. مردن مژده ی ژیان ی پینه، گلگامش ئه م نهینیه ی به من
سپاردووه، منیش به تۆی ده سپیترم، ده توانم بلیم، مردن ژیانیک چر تره و هیچ شتیك له نه مان نایه ت،
به تاییه تی گیان.

جارێکیان مه رگ هات به میوانیم. ده سته و نه ژنۆ چه مایه وه و ته ماشایه کی روخساری شه که ت و ترساوی
کردم و فهرمووی: ها کورم! ئه وه چی ده که ی له م که لاهیه نا وا شه که ت و زۆرلیکراو و برسی و لاوازی؟!
چیه بۆ ده ترستی؟ من وه لام نه نایه وه.. به لکوو چاوم برییه ناو چاوییه وه و فهرمووم: وا نه زانی که من
له تۆ ده ترسم. مه رگ فهرمووی: ده زانم کورم. ده زانم تۆ ته نها له به لاو شه ری بیوه کان ده ترسیت. ده زانم
تۆ له گه ل شه ری بیوه کان هه لئا که یه ت و له مه رگیش نا ترسیت. به لام گلگامش - به پینچه وانیه ی تۆ وه بوو..
ئه وه له بیوه کان نه ده ترسا و ته نها له من (مه رگ) ده ترسا. ئه و زۆر سه یر بیوه کانی راو ده کرد و به ره و

سەراب و بىبابان قاۋى دەنان.. گلگامش ئەفسانە نەبوو.. بەلكوو راستىيەك بوو.. راستىيەكە كە ھىشتا دەزى.. چونكە كاتىك كە من خۆم نىشانى ئەو نا.. ئەو شمشىرو جە و تىرو كەوان و ئەسپ و ئالتوون و مالى نا بە من بە بىارى.. فەرموى : گەورەم پىگەم بەدە تا لەگەل جوانىدا كەمىك بژىم. چونكە من بىرى كەمال و پاىەنارى ئەكەم. بۆيە منىش ئەوم گەياند بە ھەمىشەيى و پىگاكانى كەمال بە پۇشنى نىشانى ئەو نا.

مردن بەژيان دەويرىت.. مردن لەراوھستانىشدا دەبزوئىت.. مردن مەرتەبەيەكە مرؤف خۆنەويست پىي دەكات.. ھەمووشتىك دەمرىت، پاشان زىندو دەبىتەو، پاشان دەژىتەو، پاشان ھەمىشە زىندو.. وھكچون لەناو مرؤفەكاندا زىندووى مردو ھەيە، لەنيو مردوھەكانىشدا مردووى زىندو ھەيە.. مەراتىب و قوتب ھەيە.. زۇربوون وژيانەو ھەيە. وا ئەزانن كە مردن يەك سەرو دووچاوو دەم و لووتى ھەيە! نا مردن لە ئىمە ناچىت و ئىسك و تروسكى ئەندامى مرؤف و گيانلەبەران - نىشانەي مردن و سىمىلى مردن نىن. چونكە مردن بە مليونەھا تەرز خۆي نىشانى گيانلەبەر دەنات و لە ھەموو جىگە و شوئىنكىدا ھىندەي بستىك يان ھەناسەيەك لىمانەو دەورە! وا ئەزانى ئەو لىمان خافلە! ئەي نايىن ھەندىكجار كە ئەو سەرى لى تىكەچىت.. يارى لەگەل مندالىنكا دەكات.. يان رايدەچلەكىننىت!.. بۆيە ھەندىك مندال كت و لە پىر و بى ھۆ دەمرن! دەزانن بۆ؟ نەخىر!

بەلام با من ئەم ولامەتان بەدەمەو، چونكە مەرگ عىشقى ژيانە و مرؤفى لە ھەر گياندارىكى تر زياتر خۆش دەويرت.. ھەلبەتە مندالى زياتر لە گەورە خۆش دەويرت.. مردن لە مرؤفىكى زۇر برسى و تىنو دەچىت - كاتىك كە دەردەكەويرت.. ئەو مرؤفى بە چەندەھا تەرز خۆش دەوى و بە چەندەھا تەرزىش قىنى لە ئىو دىوپەرستە.

ئەي نايىن كە گيانداران مندالە نەخۆشەكانى خۇيان دەبەخشن بە مەرگ! چونكە ئەوان لە ئىمە چاتر مەرگ دەناسن و دەزانن كە مەرگ دەتوانىت پىگاركەر و يارىدە دەر و نەجاتدەرىت. ئەو دەي پشیلەيەك يان بالندەيەك يان گياندارىكى بەخىو كرىبىت، ئەو راستىيە دەزانىت كە بەچكەي لاواز بىارى مەرگە و دايك پشت دەكاتە سۆزى خۆي و بەچكە دەبەخشىت بە مەرگ و نەجات. چونكە ئەو دەزانىت كە كۆرپە بەشىكە لە دايك و دايك دەتوانىت ھەمان كۆرپە بىزىنئەو.

مردن لەدەنگەكاندا دەژىن، دەنگەكان لەكالاىەكى نەمرن، نامرن.. دەنگەكان خەزىنەي گيانى ئىمەن. دەنگەكان پىت و ووشەكان نمايندەي گيانى ئىمەن وھەمىشە زىندوون. ووشەكانتان بە نەخۆشى و دەردو ژان و بووختان بەكار مەبەن.. پىز لە ووشەكان بگرن، چونكە گيانتان لەویدا زۇر دەبىت، ژان دەبىرئىت، پىس دەبىت.. ياخود بە پىچەوانەو دەوان دەبىت، زۇردەبىت وەكو گول، وەكو جوانى.. چونكە كىرەھەكانتان لە ووشەكانتان دەچىت.

كاتىك كە مەرگى خۇتان بىت بە ميوانى وھتاندىننىت، لى مەترسن.. مرؤف نايىت لەمەرگى خۆي بترسىت چونكە ئەوكەبىت پىيامى جوانى پىنە، مژدەي نەمرنىشى پىنە، دەزانىت كە ھىچ ووشەيەكى جوان نامرىت! ھەموومانان نەمرن.. عەشق و جوانى، ووشەكان وژمارەكان، ھەستەكان بىرەكان گشتيان نەمرن. كەواتە ھەم بىر و ھەم ھەست و ھەم وىنە و ھەم ياسا و ژمارە و ناد و عىشق و زۇر رەگەزى بە چاوك گيانەكى (سوپىكت) - نامرن. چونكە مەرگ بە ھىچ چاوكىكى گيانى ناويرىت. بەلام مردن بارگەيەكە دەتوانىت گيان ھەلبىگرىت بىيات بۇ دوورگەكانى راستى، ئەو دوورگەكانى كە گيان لە نىازەكانىدا دەيانخولقنىت، ئەوجىھانەي كە خود لەخەوئا دەبىزىننىت. مردن زۇرھەستىار لەگەل سروسشتا

دەژى، زۆر وريا مېملى مەرۆف دەكات، زۆر شارەزايانە لەماوەى بستیك نووریهەو لەگەلماندا ھەناسە دەدات، دەخوات، دەنوێت، دەژى!

مردن لەھەموو كەلەبەرىكدا، لەھەموو ھەناسەيەكدا دەژى، مەرۆف لەژياندا بەبى ئەوھى بزائیت، تەنھا بۆمەرگى خۆى دەژى.. چونكە مەرگ رینگەى ژيانى بە مەرۆف ناو، مەرگ ئەوى ھىناوھ تا لە مەرتهبەكانى ماددەدا مەرۆف، ئاژەل فېرى راوكرن بكات.. راوى بېنن.. مەرۆف كە دەكاتە قوتى بېنن، كاتىك كە ناشانى مەرگى خۆى دەبیت. مەرگ زۆرلە نزيكەوھە گيانلەبەران دەبېنیت.. چونكە مەرگ خۆى بېنەرۆ بېستەرۆ بېرەوھەرە.. مەرگ خۆى ژيانىكى ترە، مردن لەو وشانەدا دەژى كە مەرۆف لە خۆرا لە دەستيان دەدات، لەونيازانەدا دەژى كە مەرۆف سەرکووتيان دەكات.. مردن لەوھەلوئىستانەدا دەژى كە مەرۆف دەنوێنیت.

مردن تەنھا چالېكى تاريك وگيانلەبەرىكى درندە نېيە، بەلكو مردن روخسارى ھەمە جۆرۆ ھەمە پەنگى ھەيە، مردن ئازابىيەكە دەژى و بارىكى گرانى پېيە! كەژيان دەوھستتیت ئەو بېت، ئەو زۆردەبېت.. مەرۆفەكان بېرى دەكەن.. سەرۆشتەكان بانگى دەكەن، ئاوو ھەوا، ئاگرو خاك تكاى لېدەكەن تا بېت ورا بەرييان بكات.. ئەو بېش بېت، سەردەر دەھېنیت، زۆردەبېت. كە مەرگ بېت، كات دەوھستتیت.. كەس نا بېننیت، بەلام ئەو ھەموو رەفتارەكانمان دەبېنیت.. ئەو بە جۆرەھا تەرز بېت، مەرگ لەھەمووشتىك دەچیت، لەفريشتەو لەئەھرىمەن، لەمنال و پەپولەو لە ئافرەت و پېپاوە لەھەرشتىك دەچیت، مەرۆف لەرەفتارەكانى خۆى، سەرۆشت لەرەفتارەكانى خۆى، ئاوو ئاگر لەرەفتارەكانى خۆيان، مەرگى خۆيان دروست دەكەن.. ئەگەرچى مەرگى خۆيان بۇناكېرېت، كەچى ھەميشە مەرگى خۆيان زامن دەكەن.. ئەوھى زياتر لە مردن دەترسیت، لزيوتر مەرگى خۆى دەچنیت.. بەلى، مەرۆف بەرەفتارەكانى مەرگى خۆى دەچنیت، مەرگى سوور، سېي، رەش، پرتەقالى، شين، مەرگەكان زۆرن، مەرگەكان لەژمارە ناھەم لە جوانى و ھەم لە دزيويدا، ئەوان ھىندەى رەنگەكان زۆرن، بۆيە ئىمەش بە جۆرەھا شېوھ دەمرين.

ئەگەر مردن وھەابوايە كە مەرۆف پەى پى دەبات، دەبوو بە مەرۆف، بەلام مردن نا بېت بە مەرۆف، نا بېت بەژيان، نا بېت بە لەش.. نزرگەى مەرگ گيانە گيان، مەرگى مەرۆف دەتوانیت لە مەرۆف بچیت، ھەمان مەرگى گياندارانىش لە گياندار دەچیت.. كە چى ھەندىك جار مەرگەكان جىگۆركى دەكەن، مەرگەكان تىكەل دەبن.. بۆيە ھەندىك دەبن بە خۆرەى گياندار! ھەندىك لە ئىمەى مەرۆف گورگ دەخوات . كاتىك كە كات رادەوھستتیت.. كە ھەمووشتىك رادەوھستتیت.. مردن بېت، بەجۆرىك بېت بەچاوى خۆتان دەبېنن.. دەبېستن.. ھەستى پىدەكەن.. چونكە ئەگەر مردن بېوئىت خۆى بكات بە بەشەر.. لەچاوتروكانىكدا ئەو كارە دەكات.. بېت كتومت وھك خۆت.. ئەگەر لەژياندا فرىشتە بېت، بۆت دەبېت بە فرىشتە، ئەگەر لەژياندا بەرازبېت، بۆت دەبېت بەبەراز.. ئەگەر بېو بېت، خۆى دەكات بەبېو.. ھەمان شېوھ ئەگەر درۆزن بېت، مەرگ درۆت لەگەل دەكات.. بېت ونا ببات، مەرگت كە بېت درۆت لەگەل دەكات، رۆژى سەبجار بېت بە مېوانىت و گيانت ناكېشیت؛ توورپو ترسوۆ شېتت دەكات.. ئەگەر ژىر بېت، دەندوئىنیت، بەقسەت دەكات.. بە ئارەزووى بېرمەند دەكات.. ئازانانە مەرگ لەگەل ئەونا رەفتار دەكات.. كە بېت خۆى نېشانى بېوھەكان بەت.. سنگى خۆى نادەرىت.. ھەزاران سەرۆ ورك و لچ و لېوى براوو خەندەى تىكشكاو نېشانى بېوھەكان دەدات.

دەلئەت.. نا دەبۆرئىت بەسەر دىۋەكاندا دەلئەت: ئىۋە بەزەيىتان بەم ھەموو گوناھانە نا يەتەۋە ئاۋاتان لىكرن؟ مردن دىۋەكان دەتوقىنئىت كاتىك بەرۋكى خۇي ئاۋامان دادەرىت.. دىت دەلئەت فەرموو، ئەمە ھەيەتى خۇتە، لىي بترسە.

دىۋەتەۋىت.. پاشان مەرگ ھىندە بىرەحمە زىندوتان دەكاتەۋە، جارىكى تر كىرەۋەكانى خۇتان نىشان دەلاتەۋە.. ئىنجا بۇ جەھەننەمى خۇت دەتگىرئىتەۋە.. دەتبا بەرەۋ باشووروباكوورى كىرەۋەكانى خۇت، بەرەۋ قوتىبى خۇت.. لەكرەۋەكانى خۇتتا دووپات دەبىتەۋە.. ئەگەر نانكى كەسىكت شكاندىت، نانت بەدەستى ئەۋ دەشكىتەۋە.. ئەگەر دەرزىيەكت نىزى بىت، لىت دەدزىتەۋە.. ئەگەر تىكت لەكەسىكت كىرىت، تىكت لىدەكرئىتەۋە. مەرگ كە دىت، پاداشت وسزاي پىيە.

كەمردى راستەوخۇ لەناو خۇتتا ھەشرونەشر دەكرئىت.. مردن بەھەشت ۋەجەھەننەمى توى تىايە.. بۇيە راستە جەھەننەم رەفتارەكانى خۇتتە.. ئەگەر خاۋەنى خاۋەك بىت، خاۋەكت ھەيە، ئەگەر خاۋەنى ھەزار خاۋەندىت.. ھەزار خۇدات ھەيە!

پىۋىست ناكات بترسىت، چونكە تۇ لەمەرگا دەژىت.. تۇ لە ترسا دەژىت.. بۇيە ئەگەر لە برى سەگ و پىشلىۋە بەراز خاۋاكان يان دلى خاۋاكان رابگرىت چاترەۋ لە چاكە كارانىت.

لەۋكاتەنا كە لەقلەقى پىرۋز كىرى بەتەقەتەق.. پرشنگى پىرشالىيار دەستى نورانىي دەھىنا بەسەريا.. بال ۋپەرى تىكناۋو بەرگى بەرى، ياخود پەرى بەرى رەش رەش ھەلگەراۋى لەقلەق؛ غەرقى رەحمەتى ئوور دەبوو، پاكز دەبوۋەۋە لەپاكزى خۇيدا.. سىپى سىپى دەبوۋەۋە لەرەنگەكانى ئاۋىزەدا.. ئارام دەبوۋەۋە.. سەيرى ئەۋ ھەموو ماريۋا مەسىحانەى دەكرد لەسەرزەۋى، لەئاسمان.. سەيرى شكۋى ترەختى زەمان و پىرشالىيارو جالجالۋكەۋ مرۋقى بىۋلات و بىئالاي دەكرد.. سەيرى مرۋقايەتتى دەكرد..

شاگەشكە دەبوو كاتىك لە پاكز بوۋنەۋەدا خۇي دەدى.. خۇي لە ئاۋىنەى چاۋانى پىردا دەدى.. پىرشالىيار چاۋەكانى دەپشكوت.. كات دەۋەستا، كات ۋەستا، كاتىك لەقلەق كىرى بەتەقەتەق. لەقلەق ئوۋبارە ژيانى خۇي دەدىت، پاكز دەبوۋەۋە، چونكە زۆرلەخۇ بوردوۋ بوو. لەخۇبوردوش بوۋنەۋەرىكى نەمەرە.. نامرئىت، بەلكو ھەرزۇردەبىت.. چونكە لەخۇبوردوۋ ھەزاران خاۋەند لەخۇيدا دەروئىت.. بوۋنى خۇي ھەمىشەيى دەكات.. چونكە ئەۋەى كەرامەتى خاۋەندىكى ھەبىت.. نامرئىت.. كەمردن دىت، گىانى كىرەۋەكانى مرۋف دەرىت.. كىرەۋەكانى مرۋف دەزىنەۋە. لەقلەقەكان زۆردەن.. مرۋف كەدەمىت خەۋنەكان و كىرەۋەۋە روتەكانى بەمىرات لەگەلخۇيدا دەبات..

ئەگەر ئەۋ سى رەگەزە ۋونىش بكات، مردن لەگەل ئەۋنا دەبىيات! مردن دۋستە نەك نوژمن، ھەندىك جار ناچاۋەروانكراۋ كەسانىك دەبات، كە ھەرگىز چاۋەروانى مردن نەبوۋن!

مردن لەپەر مندالى سەرىشكە، ياخود زانا، يان نەزان دەقۇزىتەۋەۋ بۇ گەردوۋنى خۇي راپىچيان دەكات، يان بە ميوانى دەبانبات! يان ناگىريان دەكات، چونكە مەرگ ھەموو بۇيۋىكى خۇش دەۋىت، مەرگ لە ئەزلەلا لە ۋىستى سىروشتدا دەژى!

درو گەردوۋنى مردنى چنى، درۋ ژيانى نا بەمەرگ، بەر لەۋەى درۋ لەايك بىت، مەرگ بوۋنى نەبوۋ! گەردوۋنى نەبوۋ، نە دەژيا. ئەگەر ھەز دەكەيت پۇرتىتى مردن بىنىت، دەتوانم بلئم: مردن لەمن ۋەتە دەچىت، لە ئىۋە دەچىت، دەتوانىت بىت بەھەرگىانلەبەرۋ زىندەۋەرىك، مردن لاسايى كەرەۋەيەكى سەيرە، لە ھەر جىگەيەك بەبىرتا نا يەت ھەيەۋ دەژى و خۇي دەرىسىت.

تەنھا دەستی بە ھەمیشەیی ناگات، تەنھا لەویدا ناژی.. لەویدا دەسلاتی لەدەست دەبات. ئەگەر مردن لاسایی بوونە وەرەکانی نەکرابایەتەو، دەیتوانی بە چاوتروکاندنیک ژیان قووت بدات.. ئەی نازانی ھەندیک جار بۆچی مرۆفی ساغ وتەندروست دەمریت؟

چونکە مەرگ، خۆدی مەرگی دیتە سەر ئی، یان مەرگ بەری دەکەوێت یان دەستی بۆ دەبات، چونکە مەرگ پڕە لەژیان.. دەمی، سکی، دەروونی مەرگ پڕە لە ژیان، لەگیانی گیانلەبەرەن و جانەوهران.

ھەندیک جار مەرگ دەبینم خامۆش لەسەر جینگە پراکشاو، بەدەم مۆسیقایەکی خروۆشی نامیینەو ھەژماری گیانەکان دەژمیریت.. نانەیان دەکات، پاکو پیسی گیانەکان لە فلتەر دەبات.. مەرگ گیانە = پۆخە شەریەکان توپ دەباتەو سەر ژیان.. پێیان دەلێت: ئێو ھەبەرین لە سوۆزی خواکان.. ناتانگەینەم بە ھەمیشەیی.. پاشان کاتیک کە گیانە سپییە بێگەرەکان دەبینیت، دەیاننێریت بۆ ھەمیشەیی. نازانی گەر ھەبەرین بۆ ھەمان ژیان راپرسی لێ دەکات.

مەرگ زۆر ھارە، گەر ئەوکارانە نەکات، ژیان کۆلەوار دەکات، بەچاوتروکانیک ھەموومان قووت دەبات. مەرگ ھاوڕیمە دەیناسم.. مەرگ لەمێژە دیتە سەر ریم و ئێخەم دەگریت! ئاخیرین ژیان کە مەرگ تیا نا بینی، ھا تە ناو سکی دایکەو! ویستی بمخوات.. بۆیە ناچار ھەردوو گوێچکەیم توند گرت.. مەرگ کیری خوارد بەدەستەو، چونکە من لەسکی دایکەمدا خواوەندی دایک وەک دێوێکی سپیی پیرۆز، یان وەک دایکە جالجالۆکەیی گیانی، لەسکی دایکەمدا پاسەوانم بوو.. فیزی راوو شکاری دەکریم بە شیوازی ھیندیە سوورپێستەکان. کاتیک کە ھەردوو گوێچکەیی مەرگم چنگ خست.. وەک ھەلۆیەکی تیشک شیوہ چنگ و چرنووکم لە گیانی مەرگ گرت و ناوسکیم ھەلدری! بێنیم ھەرچی ھەبەر نییە لە ژیاندا قووتی نابوو.. بەلێ لە وورگی مەرگا بێشوومار ژیان و تالووی جەھەننەم دی.. تیگەیشتم کە مەرگ جوانیی بۆ ھەرس ناگریت و بەرێیان دەخات بەرەو نەجات یان ھەمیشەیی.. بەلام گەدە ھەرسکەرێکی سەیر بوو بۆ جوین و پشانەنەو و تووڕدانەو ھەیی گیانی دێوہکان بۆ ناو لەشی دێوہکان!! جا وانەیک لەم فەرموودەییەو

فیر بن.

جالجالۆکەیی پیرۆز لە سکی دایکەمدا فیزی دەکریم لە مردن نەترسم. بەر لەوہی لەدایک بێم، مەرگم نابوو بەزەویدا من.. من مەرگ لەخۆم باشتر دەناسم، ئەوم لقاو کردو، ھەندیک جار وەک ئەسپ سواری دەبم، بەسەر ولاتاندا دەفرم، وەک سواریکی سپی لەسەر ئەسپێکی رەش تاریکی دەبم.. ناچۆری کردوہکانی شەری ئێوان دێوو دێو پەرستەکان دەبینم. من مەرگم دیو، دەیناسم.. لێنا ترسم.

مێرولەکان فەرموویان: مەرگ لە ھەمیشەیی ناژی.. مەر تەبەیک لە زانستی خامۆش مرۆف دەگەینیت بە نە مری.. مەرگ تاوہکوو دەروازەیی ھەمیشەیی و گەیین بە رێسی جالجالۆکەیی مەزن توانای رۆچوون و نزیکوونەو ھەبەر.. بەلام ناتوانیت بگات بە ھەمیشەیی: چونکە مەرگ لەویدا ناژی و توانای مانەوہی نییە.. چونکە لە ھەمیشەیییدا مەرگ ناژی و بوونی نییە. چونکە لەوئ تەنھا ژیان ھەبەر.. گیان ھەبەر و لەش لە ماددە نییە.

مێرولەکان فەرموویان: مەرگ ھەرگیز پەشیمان نییە لە ھەلۆیستی.. گەرچی ھەلەیی زۆر گەرەش دەکات.. مەرگ گیانلەبەرێکی بایی و سرک و بەغیل و رەزێل و برسپیە.. لەتاو ورگی خۆی ناگای لە خواو لە فریشتەکان و لە خواکان نییە! ئەو جگە لە خۆی ھیچی تر نابینئ و نابیستئ و نانا سیت. شتی وا دەکات کە پیاو لە ناخا کەلەیی دەبیت و شیت دەبیت. چونکە ھەندیک جار مەرگ کە شیت و بەخوو دەبئ و فئی لیدیت، دەچیت دەست لە کەسێک دەوہشینت.. مندالێکی لێ ناگیر دەکات و دزی دەکا و خەلکی ھاندەبات بۆ سەربرین و لەناوبردن. میشکی مرۆف پیس دەکاو ناچار یان دەکات بێن بە قووتایی لە

خویان نه زانتر و گیلتر! دهن به مهرگیکی پتی و قوربانی پیشکەشی مهرگ دهکن و له مهرگی خویاندا دهژین و دوویات دهنهوه و هیچ ناکایان له مەحمووی بیژهواش نییه! موشیل نهفلهق و تهرهماش و علوچپهرستهکان به گوونی! شتی وا دهکات که پیاو تهنها سهعدی کورپی وهققاصی بیر دهکویتهوه و له تهماشای عهلی کیمیایی شدا پیاو پیی شهرمه که نهویش به دوو پیی دهروات! توومهس پیاو کاتیکی زوری دهویت تا تیبگات که: بهلی مهرگ ههندیگجار دهست له مرؤف دهوشینیت و دهیکات به دیو نهگهر لهناوی نهبات!

میرولهیهکی سهرخوش به زمانیکی لار و خاو فهرمووی: مهرگ توبیهش ناکات. نهگهر نهک زهرپره ههستی ههباویه نهو کارهی دهکرد. نهوسا بهلای کهمهوه مرؤف دهیتوانی نازاد بییت و نهمریت!

تابلوی توپه

مرؤف بوی نییه برای مرؤفی خوی بکوژیت.. خوامرؤفی بو نوژمنایهتی دروست نهکردوه.. لهقورئاندا خواوهند پیتان نالیت بکوژن.. نهوه نههریمهه پیتان دهلیت، دیوه پیتان دهلیت بکوژن.. خواوهند پیوستی به قوربانی و جهج وزهکاتی ئیوه نییه. خواوهند دهلیت: نهگهر یهکیک لهموشریکان هانای بوهینایت، پهناوی بده، زهجری مهکه. ئایهتی 4-5 سوورتهی التوبه.

تۆببەي چى دەكەيت؟ خواوهند فەرشى كاشان بۇ جەنابت داناخات ولەبەهەشت پېشوازىتان لىناكات.. خورماي بەهەشتى نىبە و باغەوانى كەس نىبە، ئەوباخەوان وشوان وگايەلى نىبە. خواوهند فريشته خانەي نىبە. كارگەي فريشته درووست كرنىشى ناناو وەك من بزنام. واش نەزانى كە هيتلەر و ستالين و ھۇلاكو و جەنگيزخان و سەددام و موگابا دروستكراو و ناھىنراوى خواوهندن! نا.. ئايىنەكان بە ھەلەيدا برىوون. خوا كارى نابهجى ناكات. تا كىنو نەبىنى بەفرى تى ناكات. خواوهند ھىندە شەرخواز نىبە تا ھىندە سەرقالى شەر و خوین رىژى بيت. چاك بزانه كە خواوهند لەو جىگەيە نىبە كە خوینى تيا دەرژىت. خواوهند ھەقى شەراسەت و ھەماقەتى گيانلەبەران نىبە. خوا سەرگەرمى جوانى و عىشق و ھونەرە. خوا ھەست و سۆز و بىرو پەيامە. ئامىن.

خواوهند گيانكى پەتیبە.. نازايىبەكى پەتیبە، عەشقىكى پەتیبە.. جەھەننەمى بۇكەستان تاو نەداوہ.. خۇتان بەكرەوھەكانتان بەهەشت و جەھەننەمى خۇتان دىارى دەكەن.. خۇتان دەگەن بەقوتبى رەفتارەكانتان بەرلەوھى بەبوگەن.

ئەگەر دەتەوئىت تۆببە بەكەيت.. برۆ دەست بەئىنە بەسەرى پشیلەيەكدا.. بەسەرى مرؤفئىكى بىكەسدا.. برۆ خىرىك بەكە، خەندەيەك نىشان بەدە.. چەك دابنى ئەگەر پياوئىت!

برۆ ئاوى گولەكان بەدە.. نان بەدە بەبالندەكان، بىبە بە فرىارپەسى كەسىك.. بىبە بە خۇشەويستى كەسىك.. سەگىكى برسى تىر بەكە. لەپىناوى ھىچ باوهرىكدا سزاي گياندارو مرؤف مەدە (جگە لە تاوانكرن بەرامبەر ئافرەت و مندا ل پياو مەكوژن. باوهرەكان ھەن ونازادترن لەئىمە.

بەخەندەيەك جىھان رزگارى دەبىت، بە خەندەيەك خوايەك لەئاسماندا لەدايك دەبىت. خواشەرى تۆي ناوئىت. لاي خواكەس كافر نىبە.. خواھەقى خۇي ھەيە، تۆببەي تۆي ناوئىت.. جوانى و بەھرەو كەمالى تۆببەوئىت. خوالەكرەوھەو خەندەكانى ئىمەوھە دروست دەبىت. نايە دەزانى كە گيانى كەلەكۆي ئىمە

دەتوانئىت ھەر بوونەوهرىك ناھىنئىت؟

ئەزانى كاتىك كە خواوهند ئادەمى دروست كرد چىي كرد؟! پەشىمان بووہوہ.. ئادەمى نىوہ ناچل و خاوو خلىچك لە قورر دروست كرد.. بەر لە تەواو بون، پەشىمان بووہوہ!.. چونكە بىنى ئادەم ھەر شل و پلەو ناتوانئىت ھەستئىت، ناتوانئىت پى بگريت و لەسەر پىي خۆي رابووہستئىت! چونكە نەيدەتوانى خۆي لەو شەرە دەرياز بكات كە ئەھرىمەن لە خاكدا ناشتبووى! بۆيە خواوهند ھات شتىكى ترى كرد بە ئەلتەراتىف! ئەزانى چىيكرد؟ نەخىر! دەبا من پىتانی بلىم چىي كرد:

خواوهند ئادەمى بەجى ھىشت.. ئادەم كەوتە غەلبە غەلب و نالە، چونكە تەنانت دەنگىشى ناگوشكراو بوو.. خوا بەزەيى بە لالانەوھى ئادەمدا ھاتەوہ.. بۆيە لە پر لە دوورەوہ، ئاورىكى لە ئادەم نايەوہ.. ئەو چاوتروكانە، ئەو ئاوربانەوھى .. ئەو تەماشايە وەك فرمىسكى تىكەل لە فرمىسكى پياووئافرەت - لە چاوى دەرپەرى، بووہ ھۆي پەيدا بوون و دروستبوون و درپەرىن و زاياندنى نايە ھەوا.. ئەو وەك تىشك! بەلكو وەك دلۇپىك لە گيانى خوا خۆي؛ پەرىيە ناو لەشى ئادەمەوہ.

ئەوجا ئادەم بوو بە مرؤفئىكى تەواو، توانى بروات، بلىت، كار بكات، دروست بكات.. ئادەم توانى دەست بۇ كارەكانى خوا بەرىت. چونكە يەكەمىن خەو كە بىنى.. ئەوہ بوو ئافرەتتىكى دروست كرد كە ئىمە ناومان لىناوہ نايە ھەوا يان ئىفا يان ئامىن و سەلما!!.. چونكە كاتىك كە خوا ئاورى لە ئادەم نايەوہ، پرشنگى نىگاو گيانى خۆي گرتە ئادەم، چونكە بەزەيى گيانى خوايە. بەزەيى پرە لە خۇشەويستى و رىژ. بۆيە راستە دەلین: بەزەيى سروشتى ھەوايە.. بەزەيى لە پياوئا ماناي بەرز پارگرتنى رىژى ئافرەتە.

بۆيە من رېگە نادەم و ابزانیت دایکە حەوا لە ئادەم بوو. ئە و نایە. حەوا تەواوکەری ئادەمە. گیانی
 خوا بەزەیی خاوەندە. گیانە. بەر لەو - ئەو بوونی هەبوو! وەک فەرمووم : وەک تیشک و جەوهر.
 خاوەند شەر نازانیت، و من باوەر ناکەم شیرو تیر لەکەسمان هەلسۆیت! شەر لەدەسەلاتی ئەودا نییە!
 ھەموو قوتیبک تەوهری خۆی ھەیە. راست و چەپی خۆی ھەیە. خراپەکانیش بەھیچ جۆریک بەرەو تەوهری
 جوانی خۆیان ئاراستە ناکەن. جوانی قوتبی خۆی ھەیە و زیویش ھەمان.
 خاوەند کاری بە ئەھریمەنەوہ نییە. شەیتان کاری خۆی ھەیە و پەرورەمی خۆی دەکات. ئەگەر باوەرپ
 بەخاوەند مەتینە پیاوہ، لئسۆزی کردەوہکانی خۆت بە، کارت بەشەرەوہ نەیت. خاوەند ئەگەر یەک
 بیت یان دوو، ھەقی بەسەر شەر و ئەھریمەنەوہ نییە! جا ئەھریمەن خۆی خۆیەکی ترەو باوەری وایە کە
 خوا ئەوی نروست نەکردوہ. بەلکوو لە ئەزەلەوہ بوونی ھەر ھەبووہ و ھەر دەشیت! کەواتە دەشیت
 باوەر بکەیت کە خۆیەکی تاریک و شەریش بوونی ھەیە و کاری بە خۆرەوہ نییە!!
 ھەن لەژاندا نیو نروست دەکەن، دێوہپەرستن، ھەن خاوەندەکانیان گوش دەکەن، جوانیان دەکەن،
 رەنگیان دەکەن، بغوری یۆ پێدەکەن، ھەن خاوەندیکیان ھەیە، ھەن دوو، ھەن سێ خاوەندیان ھەیە،
 کاری بەتۆرەنییە گەر کەسێک بیت و بلیت: من رۆژی ھەزارخاوەند دەوینم، دەبینم، نروست دەکەم.
 یادت بیت ھەن لەناوماندا ناھینەرن، لەبری نیوی ئاسنین و پلاستیکی و تەختەو گەچ و پەرۆو پاتال،
 خاوەند لەگیانی خۆیان نروست دەکەن، دەچن، دەپرسن، دەزینن.
 من پیرۆزترین خاوەند لەتەماشای منداڵەکاندا دەبینم. لەرەزامەندی ئەوانی تر، لەخەندەکانی مرۆڤا
 خاوەند جوان و رەنگین و بژێو دەبینم. لەھەریگەھە کە خەندەبەک پروا، لەویدا خاوەندیک لەدایک
 دەبیت و دەزیت. بەپێچەوانەیشەوہ، مۆرەبەک ئەھریمەنیک خۆلوق دەکات.
 تۆبە بکەن، چیسێ خاواکانتان تاک و تەنھا مەکەن. ھەول بەدەن خاواکان زۆر بکەن. نەک تەنھایان
 بکەن. چونکە تەنھایی گیان نادەزیت.
 ئەوانەئە دەیانەوێت تۆبە بکەن. دەبیت منداڵیان نەیت. دەبیت سزای خۆیان بەوہ بەدەن کە منداڵیان
 نەیت. ئەوہی کەسێک بەخۆرایی دەکوژیت دەبیت پاداشتی سزای ئەوہ بیت زاو و زێ نەکات، دەست
 بەسەر بیت. ھەموو کاریکی پێسپێردراویش بەرێوہ بەریت.
 ئەوہی لە پیناوی خاوانا دەکوژیت و سەر دەبریت، جیای بکەنەوہ. بیگەریننەوہ ناو مزگەوت و باوەری
 خۆیەوہ گەر موسولمانە، چونکە موسولمان سەری کەس نابریت، کەس ھەتک ناکات، ئەوہی بەناوی
 ئایینەوہ دەکوژیت، ھیچ دەربارەئە وانەکانی خاوەند نافرمانیت، نەزانە، کویرە، کەرە، پیسە و ماکی مرۆڤی
 تیاا نییە. بیکەن بەشوانی بەراز و چاوبیری زبڵخانەکان گەر لەنایینکی ترە. بیگەریننەوہ بۆ ئەو
 شوینەئە ئیوہی ھاتوہ تا لەتەنھاییا دەتۆیت. بەزەبیتان بەبیاوکوژنا نەیتەوہ.
 پەشیمان بوونەوہ لەنایین : تۆبە و گوناح نییە. باوەری مرۆڤ ھەمیشە ھاوسەنگ نییە لە باوەرپ! ھەموو
 کەسێک بەھەلەبا دەچیت.
 خوا پێوستی بە باوەری من و تۆ نییە. مرۆڤ زۆری پێدەچیت تا بتوانیت بە دیداری خاوەند شاد
 بیت. شادی مرۆڤ لەویدا بە بەسەرفرازی بژی و کەرەمەتیک بۆخۆی چنگ بخت، کەسانیک وەک
 خۆی خۆشیان بووێت و باوەریان پێی بیت. خاوەند باوەری بەو کەسە بە کە دلی خەلکی لەخۆرا
 نایەشینیت، ئەو کەسێک بەدۆستی خۆی دەزانیت کە ریز لەکەرەمەتی خۆی بگریت. دوا پەيامی
 ھەوہسی ئەھریمەن نەکەوێت. چونکە رێگەئە خاوەند وون دەکات، ئەوہی بەگەرەوونی تاریکییدا کەوتە
 رێ. رۆشنایی نابینیت.

مېرولەيەك فەرمووى: خواۋەند كە مرۇقى بىنى شەپ دادەھىنىت، تۆبەي كىرد. بىرپارى نا ھەرگىز جارىكى تر مرۇقىكى تر درووست نەكات.. بەلام جار ناجار دەبىت بە جالجالۇكەو نامۇژگاريمان دەكات. مېرولەيەكى سووعبەتچى فەرمووى: جارىكىان خواۋەند چوو بۇ جەھەننەم تا لە بەكاران خۇش بىت. كاتىك كە گەشىتە ئەوى بە دەنگى بەرز پىرسىارى لە گشت تاوانباران و دېندەو دىۋەكان كىرد: كى لەناوتاندا ھەست بە پەشىمانى دەكات؟ كى گوناحى كىردوۋە؟ كى نىزى و درۆ و تاوانى كىردوۋە؟ كەس دەستى ھەلئەبىرى، كەسىان خۇيان بە تاوانبار نەزانى. خوا نەيزانى چۆن لىخۇش بوون نىشانى ئەوان بدات. بۇيە دەست لە گونان درىژتر نۇزەخى جى ھىشت، بە دەم رىگەي گەرانەۋە لەبەر خۇيەۋە فەرمووى: خوا لەگوناحەكانى دىۋ خۇش ناىت. چونكە دىۋەكان فام ناكەن كاتىك كە تاوان دەكەن. ھەن لەبايك دەپن تا لە نۇزەخى كىردەۋەكانى خۇياندا بژىن. ھەز لە جوانى ناكەن، ھەز لە چاكە ناكەن، ھەست بە رەۋىشت بەزى و پەيامى خواكان ناكەن. ھەن نازانن بۇ چاكە ناكەن! ھەن لە نىۋان مرۇقەكاندا دەستكردوۋ زادەي دىۋەكانن: مرۇق نىين، جا با شىۋەيان لە فرىشتەش جوانتر بىت! ھەن دەستكردى خواۋەند نىين.. چونكە خواۋەند جوانە و داھىنەرى مرۇقى مەزن و جوانە و جوان دادەھىنىت. جا نىۋىش داھىنانى شەيتان و ئەھرىمەن و دىۋن. بۇيە گشت دوو بىتەك لەناوماندا مرۇق نىيە، بە داخەۋە. چونكە تۆبەكار نىيە.

تاپلۇى دووپاڭبىۋەۋە

ئەو كاتتا ئەي كەنۇرۇ خۇا دەپ رۇيۇت، لەوكاتەدا مەرۇقۇيىكى رەسەن لەكونجى خۇي سەردەر دەھىتتە
وتەماشاي بەرھەكەنى خۇي دەكات.. مەرۇق دەھىت لەگەل بەرھەكەتى نۇرنا وەك رۇژى رۇوناك پاك بىت
لە خۇيدا.. چى بەجوان دەزانىت بىكات، بەومەرچەي دلى مەرۇقەكەنى دەورۇبەرى رازى بكات.. مەرۇق
نايىت دەمى وەك دەمى نىو پىس بىت، لەش و دەروونى پىس بىت، نايىت بوختانكەرو نوورۇبىت..
دەھىت سروسىتى نىيان بىت لەگەل دەورۇبەرىدا.
لەویدا كە مەرۇقۇيىكى پاكى وەك خۇت دلىنەوايى دەكەيت.. نوورلەكەرامەتت دەبارىت. دەھىت كەس رۇيگە
بەخۇي نەنات دارو قامچى لەكەسنىكى تر ھەلبىگىرىت.
دەھىت مەرۇق لەخۇي خۇش بىت. تائەوكاتەي مەرۇق لەكارەكەنى خۇيدا دەروونى خۇي پاكۇرپاگىرىت..
كەس بۇي نىيە لىبىرىسىتەوہ. كەس بۇي نىيە ئەو پىتر ئەزىت بەت.. كاتىك كە نووگىان پىنگەوہ ھەست
بەئامان دەكەن، ھەول بە لەيەكەيان نىزىك بەكەرەوہ.. ھەول بە لىيان تىبگە.. ئەگەر تىوانىت يارىدەيان
بەدە.. سەرزەنشىيان مەكە. سوکايەتى بە مەرۇق و گىاندارمەكە.
زەرپراتى ئەم ھەستەنەم گىشى ھەست پىدەكرد كاتىك كەژيان وەستا.. كاتىك كەپرشنگى نوورى پىرشالىيار
رپى بەتارىكايى نا.
تەنھا خۇدى ئەو بەئاگا بوو لەگەشتەكان، دەيزانى كە چاولىك دەھىت، چەند گىان بەسەردەكەتەوہ..
لەشەقامى چى ولاتىكدا گەرۇكە و دلى كى رۇشن دەكاتەوہ!
كات وەستا بوو، سروسى بەيانى بىستىوہكەمى ئەورۇز بوو.. پىرشالىيار لەناو بنكى درەختى زەماندا نابەش
دەبوو بەسەر بووندا.. نووپات دەبووہوہ.. نووپات بوونەوہى پىر لەجەوہەرى شتەكاندا لەگىانى گولەكاندا،
لەقاقاي مندا لەكاندا، لەھەستى ھونەر مەنداندا، لەبىرى زاناياندا نووپاتانە نابەش دەبوو.
نووپات بوونەوہ شتىكى روون و ئاشكراو رەوايە : گەر بە نىيازى گەرانى ئاشى خىر بىت.. وەكو
نووپاتبوونەوہى ووشەكان، ياخود نووپات بوونەوہى سوورەت وئايەتەكان.. دەتوانم بلىم قورئان و
ئىنجىل و تەورات، كۇنقۇشىوس و بوپىزم، بەھايىزم گىشىيان نووپاتن.
چونكە نووپاتبوونەوہ سوورىوونى وىستىك گرىمان دەكات.. چونكە نووپاتبوونەوہ نەپنى گەردونەكانە.
سروسىتى خۇاكانە.. ھەسارەكان، خۇرەكان، ئاسمانەكان گىشىيان نووپاتن. نووبارەبوونەوہ سروسىتى
بوونە، تەنانەت خۇاوەند نووپاتە. ئاسمانەكان، ئەستىرەكان، مەرۇقەكان، گىانلەبەرەكان، ووشەكان،
گەردەكان گىشىيان نووپاتن. من و تۇيش لە ھەمان دەستارپا خۇول دەخۇين. جا ئەگەر دەتەوئەت نەبىت بە
پەنى عەيب و عارو نەخۇشى و سزا.. كەمىك باش و كەمىك جوان و كەمى زانايانە بىر بەكەرەوہ. چونكە
زانا كەسنىكە كە كارى باش دەكا و باش بىر دەكاتەوہ.
شەورۇژ، ساردوگەرم، پىكەنن و گىريان، گىشىيان خۇاوەنى ھەمان نەپنى نووپاتن. تەنھا بەنووپاتبوونەوہ
سروسىتى بوونەوہرەكان بەكەمال دەكات. لەش جگە لەنووپاتى خانەكان شتىكى نى نىيە.. خانەكان،
گەربىلەكان، گىانەكان نووپاتن. بۇيە پىرشالىيار و ژيانەوہى ئەو لەدەمختى زەماندا شتىكى نوئ نىيە.
ئەو لەمن ولەتۇشدا نووپاتە.. خۇاوەند لەزەرپراتى ئەو دا نووپاتە. وانەزانى كە مەرۇق خۇاوەنى تەنھا يەك
گىانە! نا، بەھەلەنا چوئىت وزانايانىش ھەلەن، ھەن تازە لەايك دەبن وەك پىغەمبەران كەخۇاوەن
سروسىتىكى گىاننى سى قوتىن.. ھەن دەيان و سەدان گىاننىان تىايە، چونكە زۇر لەژياندا نووپات
بوونەتەوہ.. مەرۇق و گىاندارو نەبات پرن لەگىان.
دەتوانم بلىم ھەر زەرپرەيەك لەبوون خۇاوەن گىاننىكى تايەتە وئازادانە پەپرەو لەبەرنامەكانى ژيان دەكات.
بۇيە كەسانىك ھەن زەرپراتى خۇاوەند لەھەر بوويەكدا دەبىنن. بەلام پىرشالىيار گەواھى ئەو ووشەيە

نیه.. ئەو خواوەندو زەرپراتی خێر لە دەروونی شەردا نابینیت.. ئەگەر وا بیت، ئەواشەر ئەویش ناگیر دەکات!

شەرنیازیتی دەسلات و توانای خۆی لەخێرەکاندا زۆربکات.. دەبەیت خواکان داگیر بکات! شەرلەسروشتی خۆی تیناگات، نازانیت کە لەوویاتبوونەوهیدا وەرزی وپەستی، نەزانی ونەخۆشی تەعدا وکوشتار، مەرگیکی ناخۆش بۆخۆی سەربار دەکات.

شەر دەسلاتی خۆی لەبری خواکان لە مرۆفەکاندا دووپاتدەکاتەو. شتەکان، ماناکان، هەستەکان، بێرەکان کال وکرچ و نژیوو ناجۆردەکات. دەمووچاوی مرۆف ناشیرین دەکات، نایەلیت دوومرۆف لەیەکتەری تێگەن. نایەلیت راستییەک سەرھەلبات. کەچی خێر لەوویاتبوونەوهیدا جیاوازه.. هەمووشتیکی شاداب و بژیوو جوان دەکات، هارمۆنی دەبات بە دەروونەکان، توانایان زۆردەکات.

شەرسروشتەکان نەخۆش دەخات، پیریان دەکات، لەژیاندا دوچارى گرفتیان دەکات. بەلام خێر لەجوانیدا دەگەشتەو، هەمیشەیی زامن دەکات، لێئەوایی دەبەخشیت بە سرووشتی بوون وگیانداران. بۆیە ئاھوارمازدا دان بەسروشتی شەردا ناییت.. ئاوپلەشەرناداتەو، بەلکو پشیتی کردۆتە ئەو.

کاتیکی کەشەلەقینی خۆیدا زەلیل دەبیت، تاریک دەبیت.. درەختەکان دادەتەپن.. شاخەکان دووکەرت دەبن، هەلدەوهرن، ئاگروئاسن تەف دەکەنەو. خێرمەندان سەریان بەسەر خۆیاندا شۆردەبیتەو. بێزاروتەنھا دەبن.. کاتیکی کە زەمین توورە دەبیت، باوباران رادەپەرن، باران وبەفر فێری زیارۆیی دەبن.. کاتیکی کە هەوا برینی قول لەسەرلەشی هەلدەتوقیت.. کاتیکی کەشتییەکان لەئاسماندا وون دەبن.. دایک دەست دەنیتە بینی کۆریە و بەزەییەکانی خۆی دەکوژیت.. کاتیکی باوک بەرامبەر بەکۆریەیی خۆی دووچارى ترس دەبیت.. ناتوانیت نایکی بەپاکی بۆمنداڵەکانی پەیداکات.. کاتیکی کەشەپۆلەکان هەلدەستەنە سەری.. کەزستان لەگەڵ ھاویندا جوت دەبیت.. بەستەلەکەکان نەرم دەبن، ژبان لەدەرووندا دەتۆریت، بالندەکان سەریان لێدەشیوێت. گەرماکان سەرمایان دەبیت. مرۆف چێژی لەدەست دەبات، برسییەکان تیر نابن.

کاتیکی کەدەنگی مەزن لەنادیارەو زەرمەوگرمەیی دەگەینیت بە ئاسمان، درۆکان ماندوو دەبن لە خاوەنەکانی خۆیان، بازارەکان دەوستان، درۆزەکان بەدوای بوختانەکاندا دەگەپن، ئەھریمەنەکان زۆر دەبن.

لەوکاتەدا کەزەریاگان فینیان لێدیت، خۆر وورک لە ئەستێرەکان دەگریت.. برسیی دەبیت، مانگ حیجاب دەکاتە سەری و لەرووی نایەت رۆشن دەربکەوێت.. کەشتییەوانەکان بەپیتووە خەویان لێدەکەوێت. فرۆکەکان لەخۆو هەلدەپرووین.

قەشەکان فێری دزی ودرۆو تەعدا دەبن.. دکتۆرەکان شیت دەبن.. بالندەکان وون دەبن، هێلکەکانیان پیس دەبیت و لانیەکانیان بەجیدەھێلن. یان تووشی نەرمی جیاوازو دەرد دەبن، لەخۆیانەو دەمرن. لەگەرمانا سەرمایان دەبیت!

لەوکاتەدا کە کوشتن و نزی وتالان کرین و سەربیرین و دەستوزمانبیرین دەبیت بە کاروکلەتوورو رق دەست بەسەرژیاندا دەگریت، رۆژئاوا تۆوی شەر لەرۆژھەلات دەچینیت.. لەوکاتەدا کە کینە نۆزی و رەگەزپەرستی وھەلپەرستی و خودپەرستی چوارپەلی ئەستوور دەبیت.. مرۆفەکان جوانییان لەباردەچیت.. شەر لەھەموو جێگەیکدا سەردەردەھینیت.. لەوکاتەدا کە باکان ناریکی دەلوورین، نەرختەکان لەبنی زەویەو

دەردەكېشن! لەوكاتەدا كە كارەساتى چاوەروان نەكراو ھەلمەت دىنئەتە سەر سەروشت و باڵندەو
رەوھەكەكان.. پىرشالىيار دىت.. مەرۆقى بىئولات= نوح- نازاد دەبىت، ئەوان ناترسن، يەكەدەگرن،
زۆردەين.

لەوكاتەدا كات دەوھستىت.. پىرشالىيار نوورى ھەيبەتى وەكو باڵندەى سىمرغ دەفرىت.. تىشكى
دەپروىنئىت.. ھەستى خىرمەندان وەكو مۆم نادەگىرسىنئىت. گىيانىك لە چاوى مەرۆقە جوانەكاندا وەك
رەنگەكانى ئاوىزە دەردەكەوئىت.

ئەوكاتە شەر فرىشكى دەكەوئىت، شەر نەخۆش دەكەوئىت، بوچارى شەرئىكى دىندەتر دەبىت.. مەرۆقەكان
ھەرزانترو بىنەھاترخۆيان دەفروشن. منداڵەكان تووشى رىق دەبن بەرامبەر بە باوانيان. منداڵەكان بى
سەرەوت و زۆرخۆرو ھار دەبن، خۆيان خۆيان لەناو دەبن، نەخۆشئىيەكان دەپەرسن. تاشەپى خۆيان
بەرەكۆتايى بەرن. حەق دەكەوئىتە دەروونى فىتنەو، ئىمام و قەشەكان يانەتوللاو بىسكۆپەكان فىرى
تەماشاكردنى ئەھرىمەن دەبن، ئەوان دەپەرسن.

نۆروم دەبن بەدوژمنى يەكتر.. مەرۆقەكان كۆپردەبن. شەر زۆردەبىت، شەر شىت دەبىت، شەر خۆينى
بەردەبىت.. ھىلاك دەبىت، بەرلەوھى بووھستىت.. دەمرىت!

ئەوكاتە خىرە ماندووەكان، خىرە خۆينەربووەكان، خىرمەندەلشكاوھەكان، خىرە وردىلەكان دەچنە
منداڵانى سەروشتەو.. دەبن بەدۆست و ھاوئىرى گىيانداران و پرووھەك و باڵندەكان، ژيان لەھەندىك دەرووندا
چرۆدەكەتەوھ.. وەرزى يەكەمى ژيان دەست پىندەكەتەوھ.

چونكە پىرشالىيار لەغەبىدا كارەكانى خۆى ئەنجام دەكات.. ژيانى گىيانى دەپارىزىت و گۆشى دەكات، ژيان
دەبىت پايەدار بىت، ژيان دەبىت ئەمرىت.. چونكە پىرشالىيار ژيانى خۆش دەوئىت، لەپىتئەوى عەشقى
ژياندا نەمەرەو عەشقىو عەشقىش نامرىت.

شەر دەمرىت، چونكە شەر دوژمنى ژيانە، دوژمنى خىرە، شەر ناتوانىت پەى بە نەپتئىيەكانى ژيان بەرىت.
غەيب و گىيانى خواكان نامۆن بەسەروشتى شەرەكان، شەر ھەرگىز پەى بە زانستى گىيانى نابات، چونكە
ئەدوژمنى گىيان و ژيانە. چوونكە لە ماناي جوانى تىناكات!

لەوسرەوى بەيانەدا پىرشالىيار چاوەكانى نابووە سەرىك، گوئى لەمۆسقىايەك دەگرت، كەگولەكان
دەيانزەنى، شەمال سەرىپەرشىتى دەكرد.. گىيانى ئەو ئاوىتە بوو بەگىيانى بەردو ناروگە لاوگولەكان، گىيانى
ئەواوىتەبوو لەگەل باو باران و خاكدا، لەوسرەوى بەيانەدا ئاوىزە رەنگەكانى ئەوودرەختى زەمان و
مەرۆقى بىئالاتيان پىر دەكرد لەنوور، لەنوورى خوا، لە نوورى خواكان.. لەدلى خۆيدا بەدوپاتى
تەسىحاتى دەكرد، خواوھندەكانى دەبژارد، دۇعای دەكرد خواكان زۆربىن.

لەدلى خۆيدا بەدۇعای دەفەرموو: ئەگەر خواكان زۆربىن، ئەگەر لەبرى يەك دەيان خوا لەھەر دەروونىكدا
بپوئىت.. كەس لە ئايندەدا تۆبەرباران ناكات كچم.

ھىشتا كات وەستا بوو، ھىشتا مىلى سەعات لەوھەدا بوو بترازىت! ھىشتا سەرەوى بەيان بوو، كات
بىستوىكەمى مانگى نازار بوو. جوانى بىچوولەكانى ھەلدەھىتا لەبىرى پىرو بىئولاتدا.

لەقلەق مت و بىدەنگ بوو، لای دەستى راستى پىرشالىيار ھەلئىشتىبوو.. ماریاكان لەتیمارکردنى خۆين
چۆركىنى زام و برىنەكانى دەست و پىن و پشت و سكى مەسىحەكان - رانەدەوھستان، ماندوونەدەبوون
لەفرمىسك رشتن.. فرمىسكەكان تەنھا مەرھەمى زامەكان بوون.

ئەدەبىيەتتە كارىكى ناخۇشيان كىرەبۇر سەر لەقەق، چۈنكى ئەو خۇي لەسەر بالەكانى خۇي مەسىھەكانى دەربازدەكرد بۇ گەردوونى گيان.. ئەگەرچى نۇرى پىرشالىار پەيتاپەيتا ئەويان سىپى سىپى دەكردهو.. بەلام ئەو لەگەل تىمارى ھەر گيانىكنا رەش دادەگىرسايەو.. چۈنكى وىژدانى لەقەق زامار بوو، وىژدانى لىيورنى برىنداربوو بوو. لەقەق گيانى ناھورامازدايە. ھەستى خوايە!

لەگەل ماريكاندا، رايىعەلعدويە و ژان دارك لەوئى بوون.. حەللاج لەوئى بوو، ئەبوھەيىبانى تەھجىدى لەوئى بوو.. سىدھارتا و ھىرمان ھىسسە لەوئىبوون.. راھىبى تىبت و لىناو تور وساوا، بىسكۆب سباسىتان و تۆمى ئەكويىنى و دۇعا كشتيان لەوئى بوون. لەناو قەدى درەختى زەماندا.. لەناو سەرى مرؤقىكى ئازادا، مرؤقىكى بىئولتدا.. گشتيان بىماندوبوون سەرگەرمى تىماركردنى زامەكانى حەزەرتى مەسىح بوون(لە مندا). درەختى زەمان سوورھەلگەرابوو لەخوئىندا، خوئىن بەرەو رەگەكانى ژىرەو دەچوو.. پىرھىشتا لەتەسىحات تەواو نەبوو بوو. ئەو ھىشتا گوئى لەئاوازى دەنگ ووتەكانى حەزەرتى مەسىح بوو. لەدەرەوى درەختى زەماندا پاپا بەنىدىكت و موقتەنا سەر لەبەرگى رەش و سىپىدا وەكو بەرازو پشلىق قەبارەيان بچوك بوو بوو، چوارپەل راوہستابوون.. بەزەويدا نوسابوون.. زەمىن ئىخەي ئەوانى بەرنەدا، نەپەشتىبوو قەلەشكەكان ئەوان بۇ زىلدانى ناگردانەكان توور بەدن. ھىتابوونى بۆتەماشاي كىرەو مەكانيان، موقتەنا دەبوو سەيرى گيانى ئەو ھەموو سەر بەر براوو زەمان برىراوو دەست وپى قرتاوانە بكات.. پاپا دەبوو سەيرى زامەكانى مېژو بكات، تاتىنگات بۆچى خىر لەزەمىندا ئاواي بەسەر دىت؟ ئەوان ترس بەرچاوى گرتبوون، ترس قەبارەي ئەوانى بچوك كىرەبوو.. سەرمايان بوو، دەلەزىن، برىسيان بوو، پىبوون لە شىتى.

جالجالۆكەي مەزەن قەبارەي خۇي ھىندەي قەبارەي لەقەق بچوك كىرەبوو.. نوانزە چاوى ھەبوو جالجالۆكەي پىرؤز.. چاوى سىانزەھەي لەدەست بوو، خەرىكى چىنى بوو! لەژوورسەرى پىرشالىار خۇي سەرگەرمى چىن كىرەبوو.. كات وەستابوو.. ئەو لەمتىبووندا بوونەوئى دەچنى.. ئەو رەزەماندو بىرەو مانو نەبوو.. ئەگەر ئەو ماندوئىت، تەونى بوونەوئى تىككەچىت، بوونەوئى مەكان دادەپوخىن بەسەريەكنا.

ئەو گيانى مليۇنەھا كۆرپەو ئافرەت و مندا و پىرو لاوانى جىھانى قومات كىرەبوو.. وەكو گەلا بەدرەختى زەماندا ئاويژانى كىرەبوون، جوان زۆرجوان ئەوانى ھەلگرتبوو. دەبرىسكانەو، لەشپوئەي دىدا لەكاكىشاندا دەشنانەو، لەگەل پىرنا بەدەم ئەواي شەمالەو زىكرى دەكرد.. زىكرى خواكان، گيانى خواكان.

جالجالۆكەي پىرؤز لەو ساتەبا كە كات وەستا دلى ھەزاران مندا لى بىسى و كۆژراوولەباربراوى پىنگەشىت.. لەقەق ئەوكارەي دەكرد، چۈنكى ئەو پاكۆيزەرى گيانە پىرؤزەكانى سەزەمىن بوو، لەقەق كارى دەكرد و مرؤقى خىرمەندى لە مەرگ وەردەگرت و دەيرىن بەرەو بەھەشتەكانى خۇيان، كارى ھىنانى مندا لى گىتى بوو بۇ درەختى زەمان. ھەلبەتە لە سوورپى گەرانەوئىدا!

ھىچ يەككىك بىكار نەبوو.. تەنھا من لەدورگەي ھەستىكردن بەكەمىدا لەبىكارىدا سەرگەرمى بىنن و تەماشى بووم.. بووبووم بە نوو كەرتەو: شەوورؤژ بىندار بووم، چاوەروانى ھاتنى درەختى زەمان بووم، چۈنكى پىرشالىار ھاتبوو خەونم، باسى دووقاش بوونى ئاسمانى بۆكرىبووم.. بۆيە من ھەمىشە بىندار بووم و شەونخونىم دەكرد.. نەدەنوستم، ھەندىك لە دراوسىكانم گومانىيان لىدەكرىم.. وايان دەزانى دەتوان فىرى پەرسىنى سەگ و پشلىق بەرازم بەكەن.

به لآم من بآم له مشتملا بوو. هر چاوه پڠ بووم، چونكه باوه پڠم به كرامه تي خؤم بوو. دهمزاني پيرشاليار راست دهفرمويتم. دهمزاني ناسمان بووكه رت دهيتت.. دهمزاني پڠژنيك ديت خؤيني حهزرتي مهسيح وفرميٽسكي چاوه مكاني ماريكان دهباريت! چونكه له خهوما درمختي زهمان له سر سه رم دهروا!
من له تهنه بايه كي بيكه سييدا مت بووم، له بدياري ونوستندا نوٽرم بؤ خواوهنده ساواكان دهكرد. بؤ مندا له له بار براوهكان، بؤ سه ره قرتاوهكان، بؤ زمانه بربراههكان. بؤ ئافره ته به ردياران كراوهكان، سووتاوهكان. بؤ له شه پ زوو پير بوو. بؤم هه زاردرزي تيكه وتبوو.. به پيوه هه نديجار خهوم لئده كهوت، جاري واهه بوو به ههفته راده كشام وخهوم لئنه ده كهوت.

به دم بيستني ئاوازه وه، پيرشاليار خهوني دهيني. له خهونيدا له سه ريشتي ئه سيٽكي ئاگرين دهفري به بوونه وه ربا.. بالنده قه قه نسي بيني.. تيژ له ته كيذا باله كاني ليكه دنا.. دهفري له هه ميشه بيذا!
به گه رديونا دهگه را.. به ناو گه رديوني پيغه مبه راندا بانگي دنا.. بانگي پيغه مبه راني دهكرد، بانگي گياني بوونه وه ر، ئاهورامازدا.. بانگي حهزرتي ئادم وخوا، بانگي مه لانيكه ته كان، فريشته كان، بانگي ئيريس و نوح، هود وعاد، صالح و ثمود، بانگي ئيبراهيم ولوط.. بانگي ئيسحاق و ئيسماعيل.. ياقوب ويوسف، شوعيب وموسا، بانگي هارون وسوله يمان و يه هودا.. بانگي نانيال و ناود وئيه يوب، يونس وزه كه رباو يه حيا.. بانگي حهزرتي مهسيح، بانگي حهزرتي پيغه مبه ري ئيسلام محمه د.. له خهونيدا دهگه را به گه رديونا..

خواهه ند له گه رديونا له هه موو شتيك زياتر دوپات دهيتته وه، چونكه زؤر بووني خوا هه نديك له ئيمه ي پاراستوه، ئه گه ر خواكان كه م بينه وه.. ژيان وهه اي لئديت كه دهيينن. شه ر داگيري دهكات. چونكه له قامووسي ئيوه نا خوا تاكو تهنه او داهينه ري شه رو ئه هريمه نه. به هه له نا چوون، چونكه خواكان له مندا زؤر دهبن، دهروين، زؤر دهبن.. هينده زؤرن نهيتته وه! زؤر زؤرن.
ميروله كان فهرموويان: هينده ئه ژماردي ئيمه ژماره ي خواكان زؤرن.. كي ده لئت ئيمه خواكان نيين؟! فهرمووم: بابي بوون كرده وه يه كي ناشازه.. بابي بوون سروسشي خواكان نيش بن باورپان پڠ ناكم.. فهرموويان: ئه وه ي به ناگا بيت له خواوه ند.. به شيكه لهو.. گه ر نه توانيت بيت بهو. چاتره كه سيك بيت به خوا له بري ئه وه ي بيت به به راز. فهرمووم ئاميين، راست دهفهرموون ئيوه.
ميروله يه كي بيره وه ر كه هيشتا هيچي نه گووتبوو، فهرمووي: كاتيڪ خواكان ته ماشاي به دكاريي كرده وه كاني مرؤف دهكهن، بچووك دهينه وه: ده ترسن، هه ست به كه مي دهكهن! هه نديك له وان له ناخانا ده پووكتينه وه، ديار نامينن. چونكه خواكان به درؤكاني ئيمه په ست دهبن، تووره دهبن و شه ري ئيمه ئازاريان ده دات. بؤيه خواكان له هه موو چيگه يه ك نيين. هه نديك چيگه هه ن بڠ به رين له بوون و هه ست و كرامه تي خواكان.. چونكه ئه وان تهنه به زه يي نيين. ئه وان له قاحبه خانه كان نيين! ئه وان ميواني جه لادهمكان نيين. ئه وان له به ره كاني شه رپا بوونيان نيه. چونكه كاريان به به دكاريي ره وشتي ئيمه وه نيه. به كورتي ئه وان پؤستال ناكه نه پي ئيمه و پي خؤيان!
ميروله يه كي شيت فهرمووي: خوا پؤستال له پي ناكات.. زؤر به فهرمووده كانم پي كه ني!

تابلوی خمر پین

ئەم تابلۆیە ناواخنی چیرۆکەم دەکەم، تاوەکو بیرتان بخەمەوه، کەمن پیرشالیارو درەختی زەمان و ، پالەوانی بیناوو بیولاتم.. من هەمان شیوه کۆچەریکم، بیولات، بینالا دەرۆم، لەخەیاڵی خۆمدا لەسەر شایالی قەقنەس نانیشتووم.. خەو بە بینینی روخساری ئافرەتیکەوه دەبینم.. ئافرەتیک کە هێشتا نەمدیوه! بەدوای ئافرەتیکدا دەگەرێم بۆ هەبیت.. گیان ولەشی هەبیت، هەستەکانی مرۆفانە بیت! لەسەر عەرز پەیدانابیت.. بۆیە لەخەونمدا نابەش بووم، لەدابەشبووندا دەفرم، لە گەردووندا بەدوایدا دەگەرێم.. خۆشم بە حەزرەتی نوح دەزانم.. بەلام نەکەن بەهەلەنا بچن و وا بزانی کە من قەبارە بەخۆم دەدەم. نا، بەهەلەنا نەچن؛ چونکە من شانازی بەوهوه ناکەم بیمە نمایندەیی باوەرو ئایینی ئەوی بەریز. چونکە ئەو لەراستەقیینەبا خاوەن هەمان تواناو سەلیقەیی من نییه. یان بە پێچەوانەوه؛ دەشیت من هێندەیی ئەو نەزانم. چونکە من دیلێکی بچ وولات وئالام. بەلام دڵنیاشم لەوهی کە کەرەمەتم لە کەرەمەتی هیچ دوو پێشک کەمتر نییه. ئالای من پەیداغێکی سپییه لە بغورد ئروستکراوه... ناوی هیچ میلیهتیک و خواوەندیک ویوئیک لەسەر نەنووسراوه.. بەلام کە بغورد لەههوانا دەشنیتەوه.. هەستیک وەک سروود بە بیرەکانم دەلێت.

دەلەيت: تا بۇنى بىغوررد بېرىكات : تا ئەوئى وولات و سنوورى خۆمە، تائەوشوئىنەى بۇنى بىغورردم دەروا... مەملەكەتى عشقى منەو نازادانە پايادا ھاتوچۆدەكەم.. پىئاسنامەم پىئىبە.. من گىانم نازادەو دەگەرېت.. كون بەكونى ئەورويا گەرام كەس نامىبىت.. كەس نامناسىت.. ئەو كەرۇكوئىرانەش كە دەمىبىن، بەگومانەو، بەخەندەىكەى نەزانانەو، بەتەوسىكى بەغىلبىبەو بەخۇيان دەلئىن: سەىرى ئەو شىتەكەن چۇن بەناسماندا دەفرىت! سەىركەن چەند چاپووك دەفرىت.. ھاتووە لەناو دلى دىوہكاندا بۇ عشق دەگەرېت.. چۇن دەبىت!؟ چۇن دەشىت مرؤفئىك ھەبىت بتوانىت عاشق بىت؟ چۇن؟

منىش دەلئىم با، دەشىت! چونكە پىغەمبەرەكان ھاتوونەتە خەونم، ئەوان پىئان فەرمووم: كۆل نەدەى، چونكە بە ھىواكانت دەگەيت. ئەى نايىنى گولەكان لە ژىر بەستەلەكندا نوو وەرز بەرگەى سەرما دەگرن و لە بەھارو ھاوىندا سەردەردەھىننەو و گەش گەش بۇنى خۇيان بە ژيان دەبەخشن!؟

من حەزرتى مەسىح لەخەونا بىنبوہ. ئەوئىش دەفەرمووت: عشق لە دلى دىوئىش نا ھەبە. منىش بە دلىبىبەو دەلئىم: عشق لەھەر ناسمانىك بىت نایدەگرم.. كورم، كاكى خوئىنەر سەرتان لى تىك نەچىت، من ھىچ نىم، من پەنابەرېك تەنھا ھاتووم بەنواى گىان و ھەست و بىرى خۇمدا ھاتووم، بەنواى ماریانا دەگەرېت.. پىئان دەلئىم كوا؟ كوانى عشق؟ وانەزانن كەمن شانازى بە بوون بەم پالەوانانەو دەكەم، نا، من تەنھا و تەنھا شانازى بە گەرانمەو دەكەم بە نواى عشقا، چونكە لەم چوار دىوارە بەستەلەكىنەى ئاوارەبىندا، لەناو زىندانى تارىكى دىوہكاندا، تەنھا عشق برەو بە بوونم دەنات. تەنھا ھەستى ئەو گەرم دەكاتەو. دەشىت عشق و لات و ئالو نىشتىمان و مالى من بىت!؟ تۆ بلى عشق بتوانىت و لاتىك بۇ خەونەكانم بروست بكات!؟ تۆ بلى من لە ژياندا ھەست بە جووتىوونى عشق و نازانى بكەم!؟

راستە من و لات و ئالام و ھىچم نىبە! بەلام من ھەم وەكو مرؤف مافى خۆم ھەبە بدوئىم، بلىم، بىبىنم.. بىبىتم! من بۇم ھەبە لەدلى دىوئىشنا بەنواى عشقا بگەرېم.

كىن ئەوگەلخۇيانەى باوەر ناكەن؟ باوەرناكەن كە لەدلى دىوئا عشق ناژى، بەلكو دەخورىت! كىن دەیانەوئىت دلم بەگومان پىسكەن؟ دەیانەوئىت شەرۇخىر تىكەلاو بەكەن؟

كىن ئەوانەى دوژمنایەتى لەنىوان گەلندا خۆش دەكەن؟ من گەر نەشتوانم بىم بە نوح، دەتوانم باوهرى بكەم.. ھاتووم باوهرى بكەم.. ھاتووم بلىم: عشق لەكوئى بىت، من لەوئىم! من عشقم و لەدەروونى دىوہكاندا دەژىم! ناچارم باوەر بە فەرموودەكانى حەزرتى مەسىح بكەم.. نايىن؟ من نمونەىكەى دەگەنى ئەو عشقەم كە لەدەروونى دىوہ بى ھەست و بى دلەكاندا بەنواى عشقا دەگەرېم.

ھاتووم دەلئىم: ئىوہ ھىندە ژىرنىن بتوانن عشقى من كۆلەوار بەكەن. ئىوہ ناتوانن بە ھەموو دىوہكانى دنيا خەندەىكەى من ناگىر بەكەن. ئەمە نمونەى بە بۇ بوونى عشق لە دەرروونى دىوئا. جا بىبوورن گەر لە ھەندىك جىگەنا توورە يان بىتەست لە دىوہكان دەوئىم.. چونكە ئەوان باوەر بە جوانى و عىش و نازانى ناكەن! دەیانەوئىت لە گىلى بىدن و وا دەزانن گەر و ھەا بەكەن: ناشيان باشتەر دەگەرېت! من لەدەرروونى ئەواندا دەژىم. بۇیە بە دىوہكان دەلئىم: ئىوہ ناتوانن بۇنى بىغورردم ناگىر بەكەن. من لە مەملەكەتى خۇمدا نازايم. من ھونەرمندىك پەيامى ھونەرېك بىبە، نەك پەيامى خواكان.. پەيامى مرؤفئىك بىبە نەك فرىشتە.. پەيامى زەمىنم پىبە نەك ناسمان.. پەيامى مرؤف نەك دىو.. ھاتووم دەلئىم ھونەرى من فىرى سەگ و پىشەلە پەرسى و بەرازىپەرسى نابىت.. فىرى بوون بە ئىوہ نايىت، چونكە ئىوہ خۇتان لە من، ئەوانەى لەناوتاندا بەپاكى ماون، وچەى منن، كورۇ كچ و خۆشەوىستى منن. ئەوانەى كە ھىشتا مرؤفن : ھىشتا لە دەرروونى مندان و منىش لەواندا دەژىم.

وازيين با بۆخۆم عەرشى دىۋەكان بىرېنم ويگەرېم بەدۋاي عەشقى خۇمداو ويىل بىم.. خۆھەستىيارىيى من ئەزىتى كەس نادا، بەلكو دەگەرېم تا خەندەكان بىينم.. تا گوئى لەترپەي دلى خەندەكان بگرم.. تابزانم ئەم خەندەيە راستە يا درۆ؟ ئايا ئەمە خەندەي ئافرەتە ياخود ھى سەگ، ھى پشيلە، يان ھىينى بەراز؟ ئەگەر خەندەي كەسيك راستگو بىت.. جوان خەندە دەكات.. درۆزن نزيو خەندە دەكات.. گول ناسك خەندە دەكات.. مرؤفى ئەحمەق بابى ئاسا.. ھونەرەند بەدل وبەگيان.. مرؤفى پىرۆز واتە ئافرەت پىويستە لەسەرى بزانت كەمن خەندەي بەدرۆ پەسەند ناكەم، خەندەي پىر لەرق ھەرس ناكەم.. من بوغزى درۆكانتان دەلاوينم، پىيان دەلېم زەحمەت نەبى كەمىك جوان بىنكەنن كاتىك كە كۆچەرېك دەبىنن. كە منتان بىينى ئەي مرؤفەكانى وولاتى بەفر يادتان بىتەوہ.. كە سامىيەكان ئاوازي دلى منتان بۇ دەژەنن كاتىك كە دەف دەكوتن يان ھۆيكە دەكەن.. چونكە ئەوان ھۆيكە (ھۆرە) بۇ ھاتنى نوح دەكەن.. لەوان پىرسن، ئەگەر زانىيان بوونەوہر خاۋەنى جالالۇكەيەكى سىبىيە، ماناي وايە من دەناسن.. ماناي وايە بە ھەمان دەفى من و رېتم و تونى نوح دەفەكانيان لىدەنن و ھۆرە دەكەن.

كى دەلېت ئەو كۆچەرە من نىم، كى دەلېت من باوك وبراو خزم وكەست نىم؟ كەمىك جوان خەندە بكە. چونكە خەندەكان شىفای گىيانىي حەزرىتى ماريكان و مەسىحەكانى تىايە. كەمىك لە پىرۆزىي ئەوان شەرم بكەن.. خواتان بىت.. ئاخىر ئەو ھەموو قىزە چىيە بەشەرمەكانتانا دادەبارى؟

كەمىك رېز لە بىگانە بگرە.. ئاخىر بىگانە ھەست و سۆزو بىرو خۆزگەو پەيامى خۆي پىيە.. نەك ھەر من، بەلكو ھەرىگانەيەك، ھەرمەرؤفنىك ھەر تەماشايەك پەيامى خۆي پىيە.. پەيامەكانى منىش لەسەر خەندەكانن.. لەسەر خەندەكانى ئىۋە فرىشتەكانى من لەبايك دەبن. ئەو كاتى خەندەكان لەسەر لىۋى من دەمرن، منىش بوونم وون دەبىت.

پىويستە پەيامەكان بەيەكتىرى بگەن.. پەيامى ئىمە بۇ ئىۋە.. پەيامى ئىۋە بۇ ئىمە.. مرؤف گشتيان پەيامبەرن.. گشتيان نووپەياميان پىيە، خىرو شەرى.. شەروخىر.. خىشېر! جا واز لە يەككىيان بېتن!

شەروخىرتان تىكەلى يەككردوۋە، وانابىت.. شەرنابىت تىكەل بەخىر بگىرت.. حەزرىتى مەسىح دەلېت: بەخەندەكانت درۆمنەكانت بلاوينە.. بەخەندە راستگو، بەخەندە فرىشتە، بەخەندە خوا.

ئەو نەيفەرموۋە بە خەندە قاجبەو بۇگەن: بە زەھراۋى وچەكى كىمىيى مىللەتان قىر بكەن.. نەيفەرموۋە بە درۆ خەندە نىشان بەن.. نەخىر چونكە خەندە بەدرۆ، خەندە دەبەنگ نەخۇشتان دەخات.. ترس لەبىگانە زەھرىكە لەسەر لمۆزى بەراز بەوجۆرە بەدەم بىگانەوہ خەندەمەكەن.

من ھاتووم دلنىاتان بكەم كەئىۋە ناتوانن ھىچ فىرى من بكەن. ئىۋە ئەگەر راست دەكەن خۇتان فىرىكەن جوان بۇ بىگانە بخەندن، تايىگانە بتوانىت تەنھا نەبىت، غەمنەخوات. ئەگەر دەتوانن بچن بۇنى بكەن، لەمىسى بكەن تا بزائن بۇنى كىي لىدېت؟ بۇنى باكور ياخود باشور؟ بۇنى رۇژھەلات ياخود پۇژئاوا؟ يا ئەفرىقا وئەمەرىكا وئەوسترااليا! يان بۇنى روسى لىدېت؟ ئەرمەن يان ئاسوور!

دلنيا بن من بۇنى مرؤفم لىدېت.. بۇنى پەنابەرىكى كۆچەر.. كەخەون بە بستىك خاكەوہ دەبىنن.. لەدلى سەگ و گورك وپشيلەو بەرازدا، لەدلى دىۋدا بۇ خەندەيەكى راستگويايە دەگەرېت، چونكە تىايە شىفایەك، دەرمانىك ھەيە.. مرؤف فىرى رېزگرتن لەخود دەكات.

دلى بىگانە بە پرسىارى نامەفھوم مەشكىنن.. بەكەم سەيرى بەرائەت و شەرم و حورمەتبان مەكەن.. گوئى لەشەرمى بگرن.. تەماشاي بكەن، بىدوئىن، مىواندارى بكەن، سەماي لەگەل بكەن.. بىن بە ھاۋرې و ھاۋزىن وھاۋدەم بۇي.

ئەگەرنا ئەو دىلى دەگىرىت.. تەنھا دەبىت.. دىلى لىتان دەشكىت.. چونكە ئەو دىلى زۆرگەورەيە، ئەو دىلى بوونەورە پىنيە : دىلى كوپى مرۇف.. ھەزاران دىلى مەسىح ۋە ھەزاران دىلى شكاۋى ماريكان ۋ ھەزاران ھەزار خاج ۋ تەختە ۋ بەردوگل ۋ گەچ ۋىتى تىايە.. ھاتوو ھەمىوانىتان، دەشكىت پىتان بلىت. ياخود لىتان پىرسىت: نەرى خەلىكىنە تولەرىي عەشق دەكەۋىتە كوئوھ؟

من دەمەۋىت ئەم ھەموو پەيكەرو مرۇف ۋ مەسىحانە بەو رىگەيەنا بەرىخەم بەرەو بەھەشت.. لەكوئىيە تولەرىي بەھەشت يان شارپىگەي بەھەشت؟ ئىۋەش تەنھا مۇرەم لىدەكەن!

دەشكىت ئەو خۇي بەمرۇقىكى نوئى بزائىت! دەشكىت بىنگانە دىلى بەو خۇش بىت سەيرتان بىت.. دەشى باۋەرى پىتان بىت، بوئرىت شتىك بلىت.. چونكە ئەو لەپاستىدا دەزانىت.. ھىندەي سوكراتىك دەزانىت.. يازەر خۇرى بىكەن تابمىرىت، ياخود رىگەي بەدەن بدوئىت.. كە نووا بۇتان : پىنى مەلئىن چى درۋىيە چى راستە.. چونكە ئەو درۋىزىن نىيە، بەلام ئەگەر ۋەلام حورمەتى تىادا نەبوو، ئەو گوناحى نىيە. ۋەلامتان ناداتەۋە، ياخود كە فەرموى نازانم، يانى بەسەرخۇتا بچۆرەۋە.. چونكە ۋەلام لەدى خۇتدايە. ئەگەر گومراي گومرايە، ئەگەر دىلىيە دىلىيە.

بەلام ئەگەر بىت ۋەبەھەلىيە نەبەن، تولەرىي بەھەشتى نىشان بەدەن، دەشكىت بتوانىت ھەست بىت كەكارىكى باشى كرەۋو، دەشكىت ئىۋە نەزانن، بەلام ئەو چاك دەزانىت كە بەھەشتى ئەم ژىانە دەكەۋىتە ناۋجەرگەي باۋەرى مرۇف بە مرۇف، دەكەۋىتە ناۋ جەرگەي باۋەرى دىۋەكانەۋە بە مرۇف. چونكە دىۋەكان باۋەرىيان مۇلەقە: زوو باۋەرى خۇيان دەكۆرن، لە قورئانىشدا باسپان ھاتوو، دەشكىت بىنگانە بىيەۋىت پشويەك بەت، چونكە ۋاخەرىكە كوئىر دەبىت لە بىخەۋىدا! ھەناسە توند دەبىت، ماندوو دەبىت.. ۋالەناۋتاندا تەنھا دەمىرىت!

بەھەلە تىي مەگەن ئەو زۆر بىكەسە.. ئەو زۆر تامەزۋى بىنىنى ئەو روخسارانەي ھەيە كە نىيانن، كە جوانن، كە بژىوو شەرمەن ۋ پىرانان.. ئەو زۆر زۆر جوانناسە، بەلىن، ئەو خواۋەندى جوانى دەناسىت، خواۋەندى عەشق.. خواۋەندى مېھەر، عەشتار، سىتا، شىفا، فىنۇس دەناسىت، سەبجار لەخەۋدا لەگەل ھەرقل بوۋە بەھورې ۋ ھىشتا زۆرانبازيان نەگرتوو، پاما دەناسى ۋ ھىشتا باسى خۇي نەكرىۋو، دەيان جار كۆشكەكانى راجا ۋ مېھراجا ۋ راماي دىۋە لە ھەمىشەيىدا.. چونكە ئەو فرىدا ۋ ئىفا ۋ شىفا ۋ بىن ۋ بىن-ى دىۋە.. دىۋورنچى دىۋە، پىۋىست ناكات بىترسىنن، چونكە ئەۋلەۋدىۋ ناترسىت. رىگەكان خۇشبەكەن تا لە ناۋتاندا پشويەك بەت، چونكە ھەركەسە لەژىياندا پەيامىكى پىنيە، باۋەرىكى پىنيە، حورمەتى بگرە. لىتان تىك نەچىت، من باسى پەنابەرىك دەكەم، نەك پالەۋانى چىرۋكەكەم، چونكە منى چىرۋكەخان تەنھا پەنابەرم! ھانام بردۇتە بەر خۋاكان ۋ فرىشتەكان ۋ پىغەمبەرەكان ۋ لە خەوما ئەۋان دەنىنم! من نىماندەي باۋەروو ۋوتەكانى ئەم پەراۋەم. بەلكو من قوتابىيەكى گوئىگرى مندالەكانم، ئەۋان دىنە خەونم، تكام لىدەكەن تا من ئەم حىكايەتى مىشەتان بۇ باس بىكەم.

من بە پەنابەرى لەدايك بووم.. ئەۋەي پەنام نەھىننىتە بەر باۋەرى پىن ناكەم ھەرگىز، بۇيە پالەۋانەكانى ئەم كىتتە دانسەقەش گىشتيان لەمندا پەنابەرن! بەلىن ئەۋان بەر لەگەشتن بەسنورى گەردوۋنى من ناۋاي ھەقى پەنابەرىيان لە بالندەي شەۋشىتى من كرد، كە پاسەۋانى سنورى گەردوۋنى ئىستاتىكايە! لەۋىدا نوح لەخۇم چاتر دەناسم.. پىغەمبەرەكانىش دەناسم. زوررەيانم بەخەۋ دىۋە، لەگەل زوررەياندا ژىاوم لە گەردوۋنى خەۋدا.

مىرولەكان فەرموۋىيان: ناخۇش ترين نەخۇشى مرۇقى پۇژئاۋا ئەمەيە نازانن جوان بۇ بىنگانە پىن بىكەن.. نىزىو ترين رەفتارى پۇژ ھەلاتىش خۇ بەزىگرتن ۋ مۇرەو خۇ فىش كرەنەۋىيە.

مېرولەكانىش ھەست بە كەمى نەكەن : و ھەستىان برىندار دەبىت بە تەماشای لە شەختە دروست بوو و
قېزەھەر!
مېرولەبەك فەرمووی: خۆزگە خەندەكان شىفايان دەبوو.. بەراستى خەندەكانى مرۆفە ئەرۆپى پېرن لە
پۆزى ناشرىن و بايى بوون و پقەستورى.

تاپتۇرى پېشمەرەگان

پېشمەرەگان پەيامى جوانىيان پېيە، نايەن خەنجەرەكانتەن لەكىلان ھەلكيشن، نايەن بوختانتان
فېرېكەن.. راپېچى مەيدانتان ناكەن، فېرى خودپەرستى وپەرگەزپەرستى وچىاوازىي نەتەوايەتتەن ناكەن.
ئەوھى چەك دەداتە دەستان پېشمەرەكانتەن نىن، بەلكو دېوھەكانى شەرن كەوادەزانن شەپوخېر
دەتوانن پىكەوھە ھەلبەكەن.
وا نىيە ، خېر جىگەى شەرى تىانابىتەوھ.. خېر تا بەرفراوانتر بىت، جىگەى تەسكتر دەبىتەوھ بۆشەپ..
چونكە سروشتى خېر لەگەل شەرىبا نا تەبايە وناگونجىت.. ھىچ پىشمەرەك نالەيت بكوژە، بدزە،
دروپكە، فېتتەبازبە.. ھىچيان چەكىان لەدەست نەبووھ كە ھاتوون، چەكى ئەوان گۇچانكە، بغوردىكە،
گولنكە بىدرك، ياخود دووپاتى پەيامىكە..
كاتىك كە دىن.. بەھەلە رەفتارىيان لەگەلدا مەكەن.. توورەبىتەن بھەنەلاوھ وگوئ بگرن، بزەن دەتوانن
فېرېن.. بزەن دەتوانن نازارىيان نەدەن! كاتىك كە ئەوان ھاتن تۆ لەكوئ بوويت؟ لە كوئ پىر يان منداڵ
ياخود قوتابى گوئگر بوويت!
چونكە شەكان گشتى دووپاتن.. تۆ لەوكاتەدا كە دەبىستى، كە دەبىنەت، كە دەلەيت، تەنھا دووپات
دەبىتەوھ.. ئىتر بۆچى تىناگەيت.. تۆ دووبارە دەتوانىت لە سەرچاوەى رۆوبارىك بھۆيتەوھ.

تۆ دوتوانیت ھەست بەحورمەتی پۈزۈ خۆت بکەیت. دوتوانیت بەلای کەمەوہ پۈز لەخۆت بگرت و شیتانہ پەفتار نەکەیت، چونکە بۆت نییە لەپیناوی هیچ مافیکدا ھەلبکوتیتە سەر خاک و ولات و مالی کەسینکی تر و بە فیشک و رگ و جەرگ ھەلبیریت!

بۆت نییە چەک بۆت کەسینک ھەلبگرت کە چەکی لەشان نییە، کە باوەرپینکی بچوکی پینە و دەییەویت نازاد بۆت لە سنووری خۆیدا. چونکە مافی رەوا بۆ ھەرکەسینکە بیەویت بۆت. ئەگەر نەتوانی دەرگای مالاکەتی بۆ بخیتە سەر پشت، مەچۆرە ناوماڵەکە و ھەلمەکووتەرە سەر ئابروو کەرامەتی. لەخۆتەوہ تەقە لە مرۆف مەکە.

ئایا دەزانیت کە شەرھکان لەسنوورپینکی تردا لە ھەمیشەیدا نووبارە دەبنەوہ؟ ئایا دەزانیت نووپاتی شەر ژەنگ لەمرووندا تروست دەکات و گیانی مرۆف کەر دەکات؟

ئایا دەزانیت ئەوہی بکوژیت دەکوژیتەوہ؟ شەر ناشتی لەناو دەبات؟ ئایا دەزانیت کە شەر گەر لەمرووندا نادەنیت؟ کەم ناکات بەلکو زۆردەنیت؟

بەلێ دەزانیت. بەلام لەھەمان کاتیشدا بۆت پەیمە رەسەنەکانی خۆت دەوہستیت وچەک بۆ بۆوہکان ھەلبگرت! بە ھەرزان خۆت دەفرۆشیت، وەک سەگ پەلاماری کەلتووری تر و خاکی بیگانە بەخۆت دەدەیت. چی مانایەک بەخۆت دەدەیت؟

لەناو جەرگەیی خەونەکاندا پیرشالیار گەلیک خەونی بیینی.. لەیەکیک لە خەونەکانیدا لەناو نەبەریکیک رۆوہەرپووی سەربازە ھۆلەندییەکان دەرپۆی لەنەبەردا، لە بۆسنیا.. سەربازەکان لەترسا نەیان دەبیینی کە پیاویکی پین سپی، سپی پۆش، دەستی وەک خاچ کردۆتەوہو بەرەو رۆوی ئەوان نیت، بزەییەکی زامداریش لەسەر لێویتی، نیت و دەییەویت تەسلیم بیت، بەلام سەربازەکان، بەلکو سەربازەکانی تریش لەترسا ھەمووشتەکانیان تاریک دەی!

ئەگەرچی رۆشنایی ئەویشیان دەبیینی، بەلام رق ئەستور بوون، داخ لەل بوون، جینویان دەناو وەکو دیو رامبو دەیان بۆراند: (مانەر فەکە) و تەقەیان لێیدەکرد.. سنگ و سەروسکیان دادەییژا! ئەویش دەچوو بەرەو رۆویان، دەییوست خەندیان نیشان بەت.. دەییوست بزەیان بۆیکات.. یان باوەشیان پینا بکات.. چونکە پیر سەری لێشۆابوو لە ترسی شەر! باوەشی بۆ سەربازەکانی شەر دەکردەوہ لەترسا! لە خەشمەتی کینەو رقی خامۆشیاندا!

بەلام کە تەماشای خۆی کرد جەلەکانی بەری سپی نییەو خەلتانی خۆینە! فەرمووی: بمبورن، وامزانی بەرگی بەرم سپی بوو بەر لەوہی تەسلیم بم.

سەربازەکان چەکەکانی خۆیان فریاد ھەلھاتن.. چونکە لە کەرامەتی پیرترسان، گەرچی ھیچیشی لەدەست نەبوو. بەرگی بەریشی سپی بوو. نەمرد! چونکە ئەو مرۆفینکی نەمرە وەک فەرمووم.

لە تەوہریکی تردا پیرشالیار لەتەک برینداریکی ئەمەریکییەوہ لە خەستەخانەیکدا دانیشبوو.. لەتەک سەربازیکی ئەمریکایی، کە لەشەریدا شینت بوو بوو، ئەو چیرۆکەیی بۆ پیرشالیار دەگێرایەوہ.. ئەویش بەزەیی بەودا دەھاتەوہ.. سەربازەکەش رۆخساری ئەوی یاد دەھاتەوہ و پەرکەم دەگرت، ھاواری دەکرد وەرن ئەمەتا ھەمان پیر لەتەکمایە، باوەرم پینکەن نەمکوشتووہ، ئەمەتا!

بەلام بۆوہکان کارەبایان دەنا لەسەری، رایاندەتەکاند، پیرشالیاریش بەغەمگینی ئەوہی بەجێدەھشت ، بەئومیدی بیینی!

لېرەدا پەندىك وەرگەر، چەك بۆكەسانىك ھەلمەگرە كەدىانەوېت فېرى رقت بىكەن، تەنھا دژى ئەوانە
پاۋەستە كەينە سەرسامان و خاكت، كەين و بەزمانى خۇت ناپوین.. چۆن بەرگىرى لەهەق دەكەيت؟ تۆ كە
بەزمانى مىللەتېك نەبوېت، ناتوانىت ھەلمەتى بىكەتتە سەر.. سەرباز ھېندە خاۋەن شەرەفە لەسنورى
ولآتى نايكى خۇيدا شەھىد بىت.. ئەگەر سوېندت خوارد بەشىرى نايكت كە بەسۇزى گەل بۆ ھەموان
بۇراستى بۆ مرۇقايەتى دەكۇشىت، چەكەكەت نابىئ وېرۆ.

تا دوانزە جار تا دوانزەجار بە نوژمنەكەت بلئ : بادۆست بىن.. با ھاوړى بىين.. ئەگەر نەيكرد، مەبە
ھاوړى، بەلكو يارىدەى بدە پەناى ږاكرىوانىيان بدە ئەگەر ھاتن ناواى يارىدەيان لىتانكرد.. ئەگەر
پەنابەركان ووتيان دلئ ولآتەكەم رەقە، ئەگەر وتيان نازادى نىيە، بچن نازادىيان فېربكەن، ئەگەر
ناچارتان نەكەن، چەك نەبەن، ئەگەر چەكتان برد.. مندا ل و پېرو ئافرەتيا ن مەكوژن، بىوھكانىيان
دەستبەست بىكەن، بىيانخەنە قوتابىخانەو فېرى نازادىيان بىكەن.. چونكە دىوش دەتوانىت فېر بىت.
**دلئيان ھېچ پىغەمبەرىك ناليت شەر پەوايە، لىزە بەنواۋە گىشتمان دەتوانىن بىين بە پەيامبەرى نازامى
وجوانى و باوەر.. ھېچ يەككى لە پىغەمبەران نەيانفەرموۋە بكوژن، بەتالان بەرن، دەستكەوتى چەك
حەلالە، دەستكەوتى جەنگ مالى تۆ نىيە، نزيبەكى حەلالى نرە دىوپەرستەكانە!**

ئەو تەحرىف و تەوزىفى نەھرىمەنە لەھەركىتېئىكى ئاسمانىدا نوسراۋە نرۆى نەھرىمەنەكانە، نرۆى
دىوھكانى شەرپن، خوا خويىن رىژ نىيەو لەپىناۋىدا سەرمەبېرن، خواكافر نىيە ولەسەركفر زمانى خەلك
مەبېرن، چونكە زمانتان بە بېرن دەچىتەو.. ئەوھى زمانى يەككىك بېرېت وەك ئەو وايە زمانى خۇى
بېرېت، يان خواۋەندى لە ناخى خۇيدا زمانېر كرېبىت.

ئەوھى كەسىك دەكوژىت وەكو ئەو وايە ھەمووكەسىك بكوژىت.. لەگىشت بەنترىبەك بەنتر ئەوھىە
مرۇق لەپىناۋى خۇاى خۇيدا بكوژىت، خواۋەندە حەزى لەخويىنى كەس نىيە، ئەو ناخاۋا ناخاۋاتەو.
بەلكو دەبىنىت، دەبىستىت، دەھەستىت، تىندەفكرىت.. دەروا، بىت.

خواۋەند دەتوانىت كەم بىت، زۆر بىت، تەنھا بىت.. بىتت و نەبىت، ئىئو ھەقى خواتان چىبە گەر باۋەرپان
نىيە، بۆ بى ناپروۋى دەكەن؟ بۆچى خوا تەنھا دەكەن و شەرپى فېر دەكەن؟

دژى خوا شەرپەكەن چونكە خواۋەند لەھەموو شەرپىك بىنەرىيە، خواۋەند تەنھا خۇشەوېستىيە، گەر
مرۇق ھەست بەخۇشەوېستى بىكەت، چەك ھەلناكرىت، خواكان و پىغەمبەركانى ناو دەروۋنى
مرۇقەكان ناكورن، چونكە لەنىوماندا ھەن گىيانى خواكان بەخىو دەكەن، پەيامى راستىن ھەن لە وەچەى
پىغەمبەران.. ھەمووتان ئەم راستىيە دەزانن.

جا لەپىناۋى خاۋا بژىن چاترە لەوھى بكوژن و دەستى خۇتان بەخويىنى نەناس سووربىكەن . خوا لەواندا
خۇى دەرىستىت، مرۇقى خاۋەن كەرامەت چەك ھەلناكرىت.. گەر ئەوھش بىكەت.. لەپىناۋى خاۋا نايكات،
چونكە خواۋەند لەھەموو شەرپەكان بىنەرىيە، **مرۇق نىشتىمانى نىيە.. بەلام لەمسەرزەمىنە، مرۇق**
لەكوئ لەنايك بوو، ئەوئ نىشتىمانى ئەوھ، كەس بۆى نىيە بەناۋى خواۋە نىشتىمانىك ناگىر بىكەت..
چونكە خواۋەند نىشتىمانى نىيە.. خواۋەند باۋەرپە، كەس نازانىت مرۇق و باۋەرپە خوا نىشتىمانىيان
كوئىيە! بەلام دلئيان.. دلئياتان دەكەم، كە ئەوان نىشتىمانىيان لە باۋەرپە مندا لەسەر خەندەكانى
مرۇقن.. ئەوان لە باۋەرپە يەكترىيدا دەژىين، بتهكان و خواكان، فرىشتەو پىغەمبەركان يەكترى
ناكوژن.

پىغەمبەركان تەنھا پەيامى باۋەرپە ئاكارىان پىيە، كەسىان بەنىيازى ناگىر كرىن ولەناۋېرنى مىللەتان
نەھاتون، كەچى ئىئو ھىشتا فېر نەبوون وەك ئەوان بىن! عىساتان لە بىر نايەت، فېرەونتان لەبىر نىت!

پېغەمبەرەكان زۆر، ئىمە گشتيان نانسىن. ئور نىبە گشت مرققاتەتى پىكەو پىغەمبەر نەبن ! ئەگەر مرققاتەتى پىكەو باوهر بە يەك پەيام و يەك پىغەمبەر بەئىن كارىكى چاك دەكەن. دەتوانن باوهر بە پەيامەكانى حەزرتى نوح بەئىن، چونكە ئەو وەچەى دووهمى ئادەم و حەوايە. پىغەمبەرەكان جوانن. چونكە لە مرقف دەچن. دەتوانن ناوى ھەموو پىغەمبەرەكان بخەنە ناو ھەگبەيەكەو لە ھەر ولاتىك قورئەى بۆ بىكەن و يەكەم پىغەمبەر بکەنەو بە رابەرى خۆتان گەر باوهرتان بە ديموكراسىيەت و ھەلبۇزاردن ھەيە.

مىرولەكان فەرموويان: ھەموو ئايىنەكان باسى لافاوى نوح-يان كرىووە.. ھەموو پىشتەر باوهرپان بە حەزرتى نوح ھەبوو.

پىغەمبەرەكان نمونەى رەسەنى مرقفن: ئەوان لە پىناوى راستىدا ھىندەى موسا پىناگرى دەكەن.. بۆيە پىويستە لەسەرمان ئەوان بکەين بە نمونەو خۆمان بە پلە و تواناى ئەوان ھەلسەنگىنن.. نەك لە رامبو و نارنۆلدو شەرخوازەكانەو وائەى تۆلەو رق و شەر فىر بىن!

ئابلۆى ماسىگر

كە كات وەستا، كەكات مانى لەگەرانى خۆيگرت، لەوساتەدا لەگۆشەيەكى ئەم جىھانە تەسكەدا ئۆلە نورمان لەسەر خوان نانىشتىوو، وەك ماسىگرىك بە ورگىكى شۆرو جوتىك سميلى فشەو، باسى چىرۆكى ئەو ماسىيە زىرپىنەى بۆ ھاوړىكانى خۆى دەكرد كە خواردبوويان!

دەيگوت: ماسىيە زىرپىنەكان لەراستىدا لە دە تا پەنجا سانتىم زياتر گەرە نابن. بەتايەتى ماسىيە زىرپىنى ئەكواريۆم كە بۆ جوانىين، تەنھا دە تا دوانزە سانتىم گەرە دەبن. بەلام ئايا دەزانن من چۆن توانىم ئەم ماسىيە زىرپىنەيە وەك خۆم قەلەوو زل بکەم؟ ميوانەكانى سەرسفرە بە سەرسوپمانەو ووتيان: چۆن؟

ووتى: بىنگومان بەزۆر خۆرى!

نانىشتوان ووتيان: باشە وەك ئىمە بزانيان، ماسىيە ئەكواريۆمى جوانى بەزۆرخۆرى دەمرىت!

ووتى: راست دەكەن، بەلام ماسىيەكەى من - منى زۆرخۆشەدەويست، ئەگەر بەتايەو رۆژىك منى نەبىتبايە، برسىي دەبوو، بىرى دەكردم لەترسا دەيخوارد و تىر نە دەبوو، چونكە ماسىيەكە تەنھا بوو! نابرابوو لە ماسىيەكانى تر!

تەنھايى برسيتى نووچارى گيانداران دەكات، بىنھەستيان دەكات، قەبارەى خۆيان وون دەكەن. بۆيە ماسىيەكەم لەترسا برسىي دەبوو، چونكە ماسىيە زۆر لە تەنھايى دەترسىت، زۆر لەو دەترسا من تەنھا

بەجىنى بەيلىم ويخۇراكى بىكەم.. بۆيە لەترسا ھەرچىيەكم پىدەدا دەيخوارد، منىش خۆم نىشان نەدەدا،
 گلۇپەكانىشم نا نەدەگىرساند تا ھەست بىكات من لەمال نىم.. بۆيە لەترسا ھەمووشىتىكى دەخوارد!
 يەككىك لەمىوانەكان ووتى: كەواتە تۆ ماسىيەكەت بىئەش كىرەوۋە لە خۇشەويستى، بۆيە وا ورگ زل بوو..
 ھەرۋەھا تۆ بەگۇشتى لەشى ھاۋرىكەت خىزمەتى ورگى ئىمەت كىرد.. وانايىت!
 ماسىگرە سىمىلفىشە ورگ زلەكە قاقا پىكەنى.. ووتى ئاۋا دەبىت ھونەرى ماسى بەخىتو كىردن.
 كاتىك كەمىوانەكان رۇيشتن، ماسىگرەكە تەمبەلانە خەۋى لىكەوت، فرىاي دەم ودان شۇرىنىش نەكەوت..
 بۆنى دوكەلى ماسى لىدەھات.. لەخەونىدا بوبوو بە ماسى.
 لەناۋ ئەكوارىومىكىدا دىل وىرسى و ترساۋ بوو، بە خۆى دەگوت چىيەكم چى بخۆم؟ ناخۇ كەسىك منى
 لەبىرە؟ تۆ بلىنى لەبرسا نەمرم؟ لەپر شتىك بەرسەرى دەكەوت، ئەكەرچى خوارىن بوو، بە پەلە بەشى دە
 ژەمى دەخوارد، چونكە خاۋەنەكەى خۆى نەدەبىنى، نەيدەزانى لەچى تارىكايىيەكە سزاي چى تاوانىك
 دەرىت! كەسى نەدەدى وكەس لەوئى نەبوو، چونكە ناۋمال چۆل و بىرۋوناكى بوو.. ماسىگرەكە دەترسا لە
 ديار نەمانى باوكى، بە شىۋەى ماسىيە زىرپىنەكە دەيخوارد و دەيخوارد، تىر نەدەبوو، تا فىراندى بەخۇيدا.
 كاتىك بىدار بوۋە ماسىگرەكە، بىشەرمانە ھەستا، كەمىك بەخۆى پىكەنى وبە ژنەكەى ووت: ئاى خۇ
 ئەۋە گووم كىرەوۋە بەخۆمدا!
 ژنەكەيشى بەتەسەۋە پىيى گووت: مرۆف نايىت لەخۇشەويستەكانى دابرىت، ئەگەر داشېرا، نايىت
 گۇشتى گىانلەبەرىكى ترساۋ بخوات، ئەگەر مرۆف ناچار بوو گىاندارىك بخوات، ئەۋگىاندارە بەۋ
 حەلالە كە سىچار بىتە خەۋىنى و سىچار تىكات لىدەكات لەگۇشتى بخۆيت.. ئەۋسا گوۋوناكەيت بەخۆتدا.
 پىرشالىار ئەم چىرۇكەى لە دەفتەرى چىرۇكخاۋندا دەخۆيندەۋە، كاتىك كە دەچوۋە خەۋىنى و فىرى بىنىنى
 دەكرد، فىرى نووسىنەۋەى چىرۇكى بەسەرھاتەكانى كات وەستان.
 مېرۋەكان فەرموۋيان: قەلەۋ بوون نەخۇشىيەكە كە ھەستكىرن بەتەنىايى ورگ ولەشى مرۆف قەلەۋ
 دەكات.. مرۆف ئەگەر نەترسىت، زۆر ناخوات.. مرۆف لە ھەر شتىكنا زىادە پۇيى بىكات، لە ۋەزنى زىاد
 دەكات.. دەشىت بە پىچەۋانەشەۋە بىت دوچارى برسىتىنى خۇراكى بكاۋ لە برساندا بمرىت!

تابلۆي خواگان

لهخوامه ترسن گهرياوهرتان بهخواگان ههيه مهيانپهرستن. تههايان مهكهن نهگهر زورن نهگهر تاكن.. جنينو بهخواكانتان مهدهن.. بوختانيان بهدهمهوه مهكهن. خواي خوتان بهسهر خواي كهسيكي تردا فهرزمهكهن. چونكه خواوهند خوي بهسهر هيچ ميلهتيكنا فهرز نهكردوه. ههن مانگا دهپهرستن ههن بت پهريستن. سووكايهتي به پهريستني نهواني تر مهكهن. چا من فير مهكه بوچي رهخنه له سهگپهريستي دهگرم! دهزانن بو؟ نهخير. بهلام لاي من سهگ نازايبهيكاني خوي لهدهست دهوات كاتيگ كه تهوقى نيوهي دهكريته گهرين. گهر ههز دهكهن سهگ رايگرن.. ههول بدن نهو سهگانه رايگرن كه ليتان بوور ناكهونهوه و له باخهي مالهكانتانا دهژين و كولانهي خويان ههيه. نهوهش بزائن نهوانهه و لهگهل سهگنا دهژين و نان و ناو دهخون و لهگهلينا دهنون - نهخوشن به نهخوشيهكي موزمين. چونكه مرووف و سهگ له دوو توخم و رهگزي جياوازن.

نهگهر ميلهتان خواناس بوونايه.. پيوستمان به كهنيسهو مزگهوت و پهريستگان نهدهبوو! من دهزانم نيوه جوهره خوايهك دهپهريستن كه خوتان دروستتان كردوه.. خواكاني نيوه بتن. چا نهگهر مووسولمانن يان مهسيحي يان بوونايي.

بهلام خواكاني خوتان بو خوتان. من وهك بت پهريست ريزتان لئ دهگرم. نهگهر نازانن وا من پيتاني دهفهرمووم كه پينهبهبهركان هيندهي نهژماردي گهلان و زورو زياترن.. باوهه به پيامهكاني نهوان بكن. كاتيگ نهوان مهكهن به دهمراستي خوتان و پرس به خواكانتان مهكهن. چونكه خواگان لهگهل ميلهتيكنا ههلناكهن كه باس له شهپ و باس له ناگيركرين و خويناپهريستن مهكهن! نهمه پاستيههكه نيوه تيناگهن. لهپيناوي خوانا خووين مهريژن.

چاركيان كه نازاد كرام و ويرايم سهفهرتيك بو كوردوستان بكهم.. لهسهفهرتيكنا بو روزههلات؛ بووم به هاوربي چهند مهريك. مهريكم كړي بوقورباني جهژني قووربان. بو ههزهرهتي ئيبراهيم تا خوا له حماقهتي خوش بيت.. مهريكه فهرمووي. نيوه ناههقي مهكهن نژي خوا.. خواوهند قورباني نيوهي ناويت. مني خستوته بهريهستان تا وانهيك فيربن. نيوه هيشتا تيناگهن كه سهبرين مهزنترين تاوانه بهرامبه به

بوونه وەر و خواو خواکان و بتهکان. ئیوه له گیلستان باوه و کەرۆ کەرۆ نەزان و کوپەر و خوینپرێژن. ئیوه دین. نەگەر تیناگەن که خوا پێویستی به قوربانییهکانی ئیوه نییه.

زۆر بهزهیم به مەرکهنا دهاتهوه.. له تاواندا به برا گهورهکهم فەرموو: توو بی و خونا.. ئەو مەر بهخشن به ژیان تا به کۆلانهکانی گەرکهنا کهمیک رمبازین بکات و یاریی شەرپشوق لهگەڵ مەنالهکانی شاردا بکات. ئەوسا تینمگەن که یهکهمین نیشانهی ناشتی گیشتووه به زهمین و مرۆقایهتی! برا گهورهکهم که خواناس بوو. تماشایهکی کریم و نای له قاقایهکی پر له بهزهیی.. منیش قەرۆ قهپ و سەر سووماو تماشای قهساینکم بکرد که دمتووت وورچی ئەفسانهکانه. کاتیک که بهرخهکهی سەر بری! تماشامان کرد دوو گیان بوو و کۆرپه به مریوی و توقاوی گیانی لهدهست نابوو! جا داستانی گیانی کۆرپهتان بۆ ناگێرمهوه. تا خۆتان کهمیک بیر لهوه دهکه نهوه! بهلام گیانی کۆرپه نایک لهو کاتوه میوانیکی گیانی نازیزی من.

مەرکه که زانیی له تماشاکانی دهگم، له هشی خۆی بوورا که له ژیر رحمتی چهقونا بوو! به فیروو گهیی ئیمایکی خوا پهستهوه - به تماشای فەرموی: فیزین کهخواوهندهکان هیندهزۆرن ئیوه پێراناکەن قوربانی بۆ ههموویان سهربرن.. خواکان تیزن، جوانن، دلفراوانن، ناخۆن، نانورن، بهلام سروشتی مرۆقیان له لا سهیره.. لهچیرۆکی دیوپههستی مرۆف تیناگەن، لهخۆپهستی و له گندهلی وههلهپهستی وخوینپرێژیتان تیناگەن.. چونکه خواکان به زۆرسروشت له ئیوه نین.. ئەوان ئیوهیان وهها ناویت.. دهیانویت مرۆف بهپزهوه سهیری ههیهتی خۆی بکات، سهیری کهرامهتی گیانداربکات، چونکه گیاندار لهپیناوی ژيانا دهژی و مافی ژيانی نازادیان ههیه. فەرق چیه له نیوان مەر سهربرین و مرۆف سەر بریندا! مەر له ناخی کردهوهکانتان ناویرن تکاو ناوای بهخشندهییتان لێ بکن. ئیوه سروشت ناجۆر بهکار دهبن. گیانداران نووتقیان لهخۆیان بریوهوه قسه لهگەڵ مرۆقهکاندا ناکەن.

بهلی.. ئەوانیش باوهریان ههیه، خواوهندی خۆیان ههیه، ئەوانیش ههست وزمان ودهست وپیو بیرو باوهریان ههیه.. لایان ههیه، دهرسن، دهیین، دهیستن، بههرهیان ههیه، بههرهیی پهیوهندی کرلن به مرۆقهوه... بۆ تیگهیشتن له غهیب.

دهتوانن، بین بهمن، به تۆ.. دهتوانن بخۆن بنون، بکوژن، بخنکینن.. دهتوانن وهکو تۆ لاواز وهکو تۆ بههیزیش بن.. ئەی ئەوان چۆن قوربانییهکانیان بۆ خواکانیان سهردهبرن؟

مەرکه پئی فەرمووم، ئیمه قوربانی بۆخواوهند نادهین.. بهلکو ریز لهخواکانمان دهگیرن، چونکه خواکانی ئیمه برنده وگۆشتخۆرنیین، دێو نیین. خواکان پهیوهندییان بهسروشتی ئیمهوه نییه، چونکه ئەوان ئیمه وئیهیان لهپیناوی نازادیدا داهیناوه.. بگره ئیوه خۆتان خواکانتان داهیناوه! ئیوه هیشتا تهنها خواوهندیکتان نهیوه و نهناسیوه.

مەرکهکان ووتیان: ئەوهی سهری ئیمه دهبریت.. سهری بهبرین دمچیت.. خواکان کراری بهدیان خۆش ناویت.. بهلام کرارهکانتان بوویات دهبنهوه، بوویات دهبنهوه.. وهکو ناوی ئەو روبرهیی که دهتوانن دووجار لێی بخۆنهوه.

مەرک لهمهههکان فەرمووی: (کی دهلیت خواوهند یهکتایه؟ کی دهلیت خواوهند یهکهو نابیت بهوو؟ کی دهلیت کوفره شهریک بۆ خوا دروست کرلن؟ هیچ ئایینیک وانالیت.. بهلکو ئایین ههیه هەر هیچ باوهری بهخواوهند نییه وباسی خواش ناکەن. مەرچ نییه تهنها خوا بکهین به مەرچی حەق و راستی وداپهروهی.. به مرۆف بوون پیروز ترین ئەرکی بوونهوهوه.. خواکان له راستییدا له خندهوه تماشاکان درووست دهبن. فیز بن.

گوئی لەمن بگرن. من ئەو خواوەندە نانا سم کە ئێوە باسی دەکەن، بەلام من دەزانم کە ئێوەی مرۆف باوەرتان بە بت و بەزۆری خواوەندیش هەیە. لەوکاتەوی سەرتان لە دەریا دەرهێناوه. لەوکاتەوی وازتان لەگەشتەکانی ئاسمانەکان هێناوه، هەر خەریکی پەرستنی بتەکان، خواکان بوون. زۆربەیی پیغەمبەرەکانتان بت پەرست بوون، هیچ کۆمیدیا بەک هێندە کۆمیدیا پەرستاریی حەزەرەتی ئیبراھیم خۆش نییە. کۆمیدیا گەران بەدوای دۆزینەوی خوادا!

ئەو لەگەڵ بەردو بارو خۆرو مانگ و ئەستێرەکاندا دەدواو دەیویست هەمووشتیک بکات بەخوا! چونکە وازی لەپەرستنی بتەکان هێنابوو!

بتەکان وازیان لەگومانەکانی ئەو هێنابوو. بتەکان زویر بووون لەو! لە راستیدا ئەو بتە کە حەزەرەتی ئیبراھیم بەدەستی خۆی شکاندی. خۆای بتەکان و خێوی هەموو بتەکانی تریبوو! کاتیک بەدەستی ئیبراھیم شکا، دەنگیک لەگەرۆوی بتەکەو بیسترا. بەئیبراھیمی فەرموو: من نەبووم بەلکو تۆ بوویت منت شکاند. برۆ لەپاداشتی ئەوەدا خۆایەکی تر بۆخۆت بدۆزەرەوه، تاجیگەیی منت بۆ پر بکاتەوه. حەزەرەتی ئیبراھیم ترسا، هەستی کرد تاک و تەنھاو پروت و قووتە، هەستیکرد زەمین دەبگرت و ئاسمان قووتی دەبات. لە هەموو شتیک دەترسا. بەتایبەتی لەئاسمان! چونکە دەنگی خێوی بتەکان گالته نەبوو! دەنگی پر بوو لەبەزەیی. ناچار وای لێت پەنای برده بەر ئاسمان و گیانەکان. پەنای برده بەر فریشتەکان، بەر هیزە نادیارەکان. پەنای برده بەر ئاھورامازنا لە هەمیشەیییدا..

بەلام هەمیشە هەستی بە تاوان و گوناح دەکرد دەرھەق خێوی بتەکان، دەرھەق شکاندنی ئەو چونکە لەدواییدا هەر هەمان خێو بوو کە ئیبراھیمی لە سووتان پاراست، کاتیک کە بیو پەرستەکان ئەویان خستە ناو ناگرەوه، تا ئەتۆلەئێ خواکەیاندا بیسوتینن! بە شکاوی ئەوی پاراست لەناوگرێ ناگری قورەندا. بەلام حەزەرەتی ئیبراھیم خۆی بەر لەدێوپەرستەکان سەری سوورما لەوەی کە نەسووتا! هێچی لێنەھات.. چونکە بەبت، بەسەرۆری بتەکان، بەبتە شکاوەکە چوار دەوری گیرابوو لەناوگرناو ئەوی دەپاراست.. چونکە بتەکان دەیانزانی کە ئیبراھیم لەسەر حەقە. بەلام تاوانباریشە بەوەی هەلێکو تایە سەر پەرستگاگان! نەئینبیک هەیه کە کەس نایزانی، ئەویش نەئینی نوێژەکانی حەزەرەتی ئیبراھیم ە. ئەو کە پرووی دەکردە ئاسمان و لەسەر ئەژنۆ سەری دادەنەواند بەسەر سنگی خۆیدا، دەیفەرموو: خۆای گەرە کریگاری مەزن. بۆچی تەنھایت؟ چۆن دەبێ کەرەمەتی بەرێزتان تەنھا بیت!.. من ناتوانم تەنھاو تەنھا باوەر بە یەکتاییت بکەم. چونکە من بەرێزتان لە هەموو چاوترۆکانیکنا دەبینم لە هەر شتیکدا! من تەنھا تۆ دەژمێرم و تەواو ناییت. چۆن باوەر بکەم تەنھایت؟!.. من لە هەر شتیکنا بتیکی گیانی تۆ دەبینم! بێمبۆرە لە راستگویی خۆی مەزن. من نازانم تۆ بۆ تەنھایت!؟

ئەم نمونەییەتان بۆیە یاد دەهێنمەوه، چونکە نیازمەندم بلیتم: مرۆف لەسەرەتای دروستبوونیەوه، بت پەرست بووه. بت بەشتیکی مەزن بووه لە ژیانیدا. تەنھات لە جیناتەکانی لەشیا ناییت شوینەواری بت نەبیت. بتەکان خواوەند بوون رۆژیک لەرۆژان!

خواوەندەکانیش وەهان. ئەوانیش وەک ئیمەو ئێوە زۆردەبن، دەلەوهرن و گیای گیانی دەخۆن! خواوەندی مەرۆ بزن و گورگ و سەگیش هەیه. بەرازەکانیش خویان هەیه! چونکە ئەوانیش کەرەمەتیان هەیه..

هەر گیانداریک خواوەنی خۆایەکی تاییەت بەخۆیەتی، بەتایبەتی مرۆف، هەریەکەیان خۆایەکی هەیه کە بەهێچ جۆریک لەخواوەندی ئەوی تر ناچیت. ئەگەر کۆی مرۆفایەتی خواوەنی یەکخواوەند بوونایە، ئەوا هەموو وەکوو مەرەکان لەیەک دەچورن (گەرچی ئەوانیش جیاوازان لە روانگەیی شوانەکاندا و لەیەکتەری

ناچن!.. دەگمەن شازتان تايانا دروست دەبوو! ئەوکاتە مرۆڤايەتی يەك دل و يەك بىرو يەك گيانيان دەبوو. يەك جيهان، يەك زمان، يەك مەبەستيان دەبوو.. ھەر وەكۆ مەرەکان دەبوون.. سنووريشتان پيويست نەدەبوو!

بۆيە من دەزانم كە ھەر يەكە لە مرۆڤ خواوەندیكى خۆى ھەيە.. ئەگەر ھەموومان پىنكەوہ بەبى جياوازی خواھنى يەك خواوەند بووينا، ئىستا ئاژەل تر دەبووین لەوہى نرندەترین ئاژەل بين! بەلام خواكەى من ھىچ سروشتىكى لەخواكانى ئىوہى مرۆڤ ناچىت.. خواوەندى من بتە ولە مەريش دەچىت! بتىكى تايەت كە لە مرۆڤ دەچىت. پاك و بىگەرد.

بۆيە من بەكافرتان نازانم ئەگەر بيت وبتيش پپرستن.. بەلام دەبيت فير بن، كە زۆربوونى خواكانيش مافى رەواى خووبى خوايە.. خواوەند دەتوانىت لە كەڤلەكوونىكنا ھىندەى ژمارەى لەمەكان، زىخەكان زۆر بيت.. دەتوانىت ھەمان شىوہ كە ھەيە نەشپىت.. دەتوانىت نەبيت، ھەبيت.

من ھەست بەبوونى خواوەندىك دەكەم كە كووت و مت لە لەڤلەق، زياتر لە جالجالۆكەيەك دەچىت ھونرمەند.. كە دەتوانىت نەخشى ھەموو بوونەوہر كارامانە بچنىت. كاتىك بىر لە خواوەند دەكەمەوہ؛ دەبينم، ھەست دەكەم جالجالۆكەيەك بوونەوہر بە تيشك دەچنىت، ھەمان كات حاجى لەڤلەڤىك دەبينم لە تيشكىكى مەزندا تەوژم دەات و بوونەوہرەكان تەى دەكات! بۆ؟ نازانم! بەلام زانستى خامۆش ھىندەى بە زانستى من بەخشىوہ؛ نالىم من دەزانم، بەلام ھىندە دەزانم كە مرۆڤىك ھەستم مەتىن و پاك و پىخەوشە.

لە راستىدا بەويستى ووزەى تيشكى جالجالۆكە گەربوونەكان دەچنرين و تەون دەكرين.. ئەو بە تەنھا خرىكى چىنى يان تەونى بوونەوہرە.. ئەو لەسەر بالى لەڤلەڤىك دەڤرىت! بە تەنافىك بوونەوہر دەچنىت، تەنافىكى پىرفىكت.. كەھىچ ھىزىك، ھىچ بايەك ناتوانىت ھەلبووھشنىت.

چونكە لە دەروندا ئەوكارە دەكات.. دىت لەسەر بالەكانى لەڤلەڤىك.. دەگەرىت.. بوونەوہر بە تولەڤىگەيەكى رۆشنا لەتەنافەكانى دروست بووہو دەبيت. ھەموو شتەكانىش پىنكەوہ تەواوكرەو داوو دەزورن!

رۆژىك دىت مرۆڤىك دىت كە سىتەرەكەى لەسىتەرى جالجالۆكەى سىپى و لەڤلەقى سىپى دەچىت.. درەختىك لەسەر سەرى ئەو مرۆڤە ڤەسەنەدا تەون دەبيت.. پەيامەكان دەبن بەگەلاى دلداروو رۆشن.. گەلاكان وەك ئومىد بە درەختى زەمانەوہ شەيان دىت.. ئەو ھاتووہ، چونكە دىت.. مرۆڤىك دىت بەرلەپەيامى خواكان مرۆڤايەتى بە ئومىدىكى پىرۆز سەير دەكات.. بەجىھاندا پەخش دەبيت.. باوہرى بەكەمالى ھونەرو جوانى دەبيت.. لىووورن و بەخشندەى دەكات بە ئالا.. بەر لەخواكان مرۆڤ دەناسىت، دەزانىت كە بەر لەھەزاران ھەزار سال مرۆڤ بتەكانى دەپەرست، سروشت وئاوو ئاگرو باكان وئەستىرەو مانگ وڤۆزى دەپەرست.. تا ئىستا خوايەك دانەبەزىوہ بلنىت: ئەرى مرۆڤ ئىوہ چى دەپەرستن وخرىكى چىن؟ چونكە خواكان پىويستيان بەپەرستن وپەرستارى ئىوہ نىيە. خواكان لە ئىمە نىن.. بەلكو دروستكراوى خەيالەكانى ئىمەن. مرۆڤ ھەرگىز بەبى خواوەند نەژياوہ.. بەبى ئەويش مەحالە بژى. بۆيە دلنىام لەوہى كەنان بە ووتەكانمدا دەنىت.. دەزانىت كە كوڤر نىيە خواكان زۆربىن، يەك بن يان دوو!

چونكە زۆر بوونى ئەوان زۆر بوونى خۆشەويستىيە.. زۆر بوونى خواكان زۆربوونى ھەستى جوانىيە، زۆربوونى عىشقە. من دەزانم ئەگەر خواكان بتوانن بين بە گۆرانى، بە سەماو ئاوازی گيانى و بە مۇسقىا.. ئەوسا پەرستارىان زۆرتەر دەبيت. جا ئەگەر بيت و كەمانچە ژەنىك كەمانچەكەى خۆى

نەپەرسىتىت! ئەوا خواۋەندى خاۋاكانىش بە ژەننىنى ئەو پەست و بىزارو ماندوو و ۋەپز دەبن بەو
مۇسقىقايە دەبىستىن! چونكە ئەوان لە مۇسقىقا دروست دەبن. ۋەك چۆن لە خەندەكان و لە ھەستەكان و
لە بىر دروست دەبن.

من زۆر ھەز دەكەم خاۋاكان زۆر بن.. بانگيان بىكەم بۆ لاي خۆم وداۋەتايان بىكەم بۆسەر زەوى..
ھەزدەكەم نابەزن ولەگەلمدا بژين.. سەپريان بىكەم ولتايانەۋە فېرېم.. لىمەۋە فېرى خۆشەۋىستى بن!
ھەزدەكەم خاۋاۋەندەكان بويزن سەپرى مەزنى وشكۆى ئىمە بىكەن، تىكەلمان بن.. چونكە دەشيت شىتىكى
تر لەيەكتىرى فېر بىن.

من خاۋاۋەند ئاھورامازدا-م خۆش دەۋىت و ناشىناسم. چونكە گيانى مىللىم فېرى كىرەوم رەسەنايەتى
خۆم خۆش بوۋىت. چونكە نوح فېرى كىرەوم كە رېز لە ئايىنى باۋو باپىرانم بىگرم. ھەرۋەھا رېز لە
بت و لەخۋاى ئەۋانى تىرىش بىگرم.

دەزانم ئەۋىش منى خۆش دەۋىت.. چونكە ئەو گومانى لەمن نىبە، پىكەۋە يەك باۋەرمان ھەيە.. ئەۋەى
بىتت بەخاۋاۋەند بۆ خۆى، لەخۆى تىناكات! باۋەر ھىنان بە خاۋاۋەند باۋەر ھىنانە بەۋى تر و بەۋانى تر.

ئەۋەى لەخۆى تىناكات كافرە، نەزانە، بىئاگايە لەژيان! ھەن لەناۋماندا برسپىيانە لەگەرپان بەدۋاى خاۋا!
لەھەر كە لەبەرىكى بووندا بەدۋاى رۋوخسارى خاۋا دەگەرپىن، ھەست بە زوۋىرى وئازار دەكەن كاتىك
خاۋاكەيان لەگەلپان نادۋىت! ھەن زۆر تامەزۋى بىننىنى خاۋا دەكەن.

مرۆفنىك بىت پىتان دەفەرەۋىت: كاتىك كە بىرى خاۋادەكەن، خۆتان پاك بشۆن.. بىرەكانتەن لەگەرەۋو
تۆزى پق و كىنە و خۋودپەرسىتى وگەل پەرسىتى پاك بىكەنەۋە.. لە ئاۋىنەيەكنا تەماشاي خۆتان بىكەن.. تا
دەمەۋە بەيان نانېشەۋ سەپرى كەرەمەتى خۆت بىكە.. بىان تەماشاي ھاۋسەرەكەت.. بىان مندا لەكەت.. ئەۋسا
دەبىننىت چۆن كەرەمەتى مەزنى خاۋا دىت بە مىۋانىت.. دىتە خزمەتت.. مشتىك بەھەرەى بىننىن دەكەتە
كۆشت، لەگەلتا دەۋىت، پاپرسىت دەكەت، تەماشات دەكەت.

خاۋاۋەندى منى خۆش دەۋىت، پەشىمان نىبە لە كىرەۋەكانم. ئەۋ دەمىننىت، منىش ھەمان ئەۋ
دەبىنم.. دىت پىتان دەلىت، ئەۋەى بىۋىت دەتۋانىت خاۋاۋەند لەخۆيدا بىننىت، بەلام دەبىت مرۆفنىك
بىت لەخۆ بردوو ورەسەن و جوانناس بىت.

چونكە گەشىتن بە قوتىبى جوانى مرۆف دەگەيەننىت بە ھەستى بوونەۋەر، بە كەمالى خىر.. بە پەرىنەۋە
لە جەھەننەمى ئەۋانى تر. چونكە مرۆف زۆرى دەۋىت تا لە پەرسىتارى خاۋاكانى ئەۋانى تر نەجاتى
بىت. تا بە خاۋاۋەندى خۆى دەكەت. تا فېر دەبىت.. تا دەبىننىت.

مىرۋولەيەكى پىرو پىش سىپى، بەر لە گىاندان، بەر لەۋەى بىرەت، فەرمۋى: باۋەر نەك خاۋا خاۋاكان،
بەلكو بوونەۋەرىشى تەۋن كىرەۋە. تەنھا مرۆف و جالجالۋكەى ووزەى تىشك لىپرسراون بەرامبەر بە
بەردەۋامى بوونەۋەر. بوونەۋەرەكان ئاتاجى كارى جوانى و داھىنان.

مىرۋولەيەكى تر كە لە نويزەكانى بوۋەۋە فەرمۋى: مرۆف ھىشتا فېرى پەرسىتىش نەبوۋە.. دەچن لە
جەژنى قورباندا بەرخ يان مەر سەر دەپرن يان مانگا و جوانە گا! كەچى لە قورئاندا دەلج گەر ئەۋەشتان
كرد بەرانىك واتە - كەبش - يك بىكەن بە قوربانى گوناحەكانى ئىبراھىم و فەرزىش نەكراۋە لەسەرتان.
جا كاتىك كە توۋشى سزاي سىروشت دەبن.. ھەست مەكەن كە گوناحن و گوناحتان نەكردۋە؟!

تاپتۇرى چىنگە

جاريكيان چووم بەميوانى مالى مرؤفنىكى نەخۇش.. كەچەندان جار تكاي ليكرىبووم بچم بەميوانى،
ھەمووجاريك دەيگوت: ئەگەر تۇ بىتت بەميوانىم، من دەردەكانم دەپەين، من لەنەخۇشيبەكانم رزگارم
دەبىت. منىش زۇر مەبەستم بوو دلى ئەورابگرم، چونكە ئەو خواناس وبل گەرە بوو.. كە چوومە
ميوانداريتى، زۇرى ليكرىم كە شەو لەلاى بىنمەو، چونكە شوينى ترم نەبوو، من وھامكرد بەويستى ئەو
شەو مامەو..

شەوئ بۇ نووستن لەژورىكى تەنھادا بەجىي ھىشتم.. كاتىك كەسەرم نايە سەرسەرىن بۇ ئەوھى
بنووم. لەتاريكىي ژورەكەدا بەشەق تىم بەربوون!
لەژورىكى چۇلدا كۆمەلىك جندۇكەى قەلەموون شىوھى بىپەرو بالم بينى زۇرناشيريىن بوون.. زۇرتىسناك
بوون، ھىشتا چاوم ليك نەئابوو، ھاتن كەوتنە ويزەم، ووتيان: تۇبوت نىبە ئەو مندالە چاك بكەيتەو،

چونکه ئو له وهچهي مرؤف نيبه، ئو مولكي ئيمهيهو بهري ئيمهيه لهناوتاندا. تنها ئيمه دهتوانين بيبهينهوه، ئيمه نهخوشمان خستووه تا بؤ جيهاني خؤمانى بهرينهوه.
من بهوانم ووت: من ريگهتان نادهم، چونكه ئو هاناي هيناوته بهر من، ئهگهر لهئيوه بيت، پهنا دههئيتته بهر ئيوه!

ووتيان دهست بؤكارى ئيمه مهبه، تونانوانيت رزگارى بگهيت! من يهكئيكيانم گرتبوو، دوانى تر لهوان برينام بؤ ژوررهكهى تر كه تيايدا ههمان رؤژ (لهراستيبدا) پيشوازم ليكرابوو، كه نام تيايدا خواردبوو.. كهپشوم تيايدا نابوو!
له گؤشهيهكى ئو مالدا، لهويدا كه لهراستيدا تهلهفيزؤنيك ههبوو، ههرهميكيان نيشان نام: كه به نوورى پرتهقالى ناوى خواى نهوانى لهسهر بوو.. پينان ووتم ئهوه تابووتى ئهوه، ئهوه مهملهكهتى ئهوه، ئهولهئيوه نيبه، ئو مرؤف نيبه، بؤيه نهخؤشه، چونكه دهبيت بگهريتهوه بؤ دؤخى راستهقينه ورسهنى خؤى.

ئهوان سيان بوون ژمارهيان، يهكيان له چنگى من دهباز نهدهبوو.. من له جنؤكهيهكيانم پرسى: ئايا ههيه لهنيومرؤفهكاندا له قهوميئىكى نا مرؤف بيت؟ فرموويان بهلى.. ههن و نموونهيان زؤرن.. لهناوتاندا ههن ناژين، كهدين دهمرن، ههن دين وديانهويت لهناومرؤفدا بژين، دژى سروشتى خؤيان دهجنگن، نهخؤش دهكهون، هار دهبن، دهمرن، ههيايه خؤيان دهكوژن، چونكه بهرگهى به مرؤف بوون ناگرن.. تياياندا ههن زؤر لهمرؤف دهرسن.. سل لهخؤيان دهكهنهوه، ئهوانه كهترسنؤكن، له مهترتهبهى مرؤف نين.. چونكه مرؤف كه لهخؤى نهترسا لههيج هيژيك ناترسيت.

زؤرى تريان فيركرم بهر لهوهى باوهر بهوان بهينم.. من هيشتا نهنووستبووم، كه چاوم دهنوقاند رايان دهتهكاندم، بهرشهقيان دهنام، نهياندههيشت بنوم.. لهشم گهرم دادهات.. ههستم مولهق دهبوو.. ويستم ههستم!.. ههستم وچراكهم پيكرد، پاشان ئهويهكهيان كه مى لهدهستى من بووههيشتا بهرم نهابوو! بردم بؤ ههمان ژورر كهميوانداريتم ليكرا لهههمان مالدا! تا نيشانى خاوهن مالهكهى بدم و بهو رابگهيهنم كه مندالهكهى مولكى جيهانيكى ترهه ئهههش نموونهى ئهوه هؤزهى جندؤكهيه! بهلام كه وهژورر كهووتم: سهيرمكرد هيجيهكيك لهخاوهن مال زيندوو نوستوو نيين، بهلكو نه ساحتب مال و نه ژن و مندا! كهسيان لهمال نيين!

جنؤكهكه مى خؤى لهچنگم دهبازكردو قيژاندى بهسهرمنا و ووتى: لهههر جيگهيهكدا ترس ههبوو ژيان نيبه.. كواخواوهن مال، كوا ئهوانهى كه ئهمرؤكه ميوانيان بوويت؟ كوان ئهوانهى جيگهيان بؤراخستيت و شهوشاديان ليتكرد؟ تونازانى كه كهسانيك ههن كه له ترسا دهنون، مالهكانى خؤيان بهجئندههين.. لهغهيبا دهنون.. متمانهيان بهمرؤف نيبه.. كوان؟ بانكيان بكه، بزانيان كئى راستى بيژه!
من لهو ژورره چؤلهبا هاوارم لهخاوهن مال كرد، چهند جاريك هاوارم كرد، بهلام كهس وهلامى نهنامهوه.. جگه لهمن كهسيكى ترلهمالهكهنا نهبوو، ئهوه منداله نهبيت كهگويا هى ئهوان بوو، لهناوياندا نازانو بيترس بوو! چونكه ئهوه يهكئيك بوو له سيان.. ئهوه منداله ههمان جنؤكه بوو كه مى لهدهستى من بوو.

دهبيقيژاند: بهرم بده.

منيش مليم بهرداو لهچاو وون بوون.. به ترسهوه چاوهروانى ههلهاتنى رؤژم كرد. نهمتوانى بنوم ئهوه شهوه.. هيندهى ئهوه زيندهخهوه كورت بوو.. شهوه دهيان هينده ريژ بوو!

کاتیک که بیانی داهات، که رۆژ هه‌لهات، من هیشتا بیدار بووم، چاوه‌ری بووم خیزانه که بینه‌وه که من میوانیان بووم.. زۆری نه‌برد گشتیان له‌شوینه نادیاره‌کانی خۆیان هه‌ستان! سه‌یریان ده‌کریم، سه‌یریان لیده‌هات که هیشتا ساغم وشیت نه‌بووم.. خاوه‌ن مال به‌مه‌کرکه‌وه، وه‌ک نه‌وه‌ی هه‌مان خه‌ونی دییت، فه‌رمووی: ها چیت ئی نه‌مشه‌وه؟ هینشتیان بنوویت؟ و وتم نه‌ء.

ووتی هه‌رچییه‌کت بینی راسته.. نه‌وه‌ش که بیستت هه‌ر راسته.. من تینگه‌یشتم که کاتیک مرۆف ناچار ده‌کریت له‌ناومالی خۆیدا بترسیت.. ده‌توانیت نابه‌ش بیت، ده‌توانیت له‌غهبیا جینگه‌یه‌کی دلناتری هه‌بیت، بژی ونازاد بیت.. ده‌شیت خۆیشی نه‌زانیت، به‌لام دلنایان، مرۆف ده‌توانیت له‌مۆخی ترساننا غه‌یب بیت.. غه‌یبیش ده‌توانیت هاوبه‌ش وهاوژین وهاوگیانی مرۆف بیت.

چاک بزانه که له‌نیوماندا هه‌ن مولکی ئیمه‌ نین، مندالی ئیمه‌ نین، به‌لکو مولکی مه‌له‌که‌تیک ترو هه‌ساره‌یه‌کی ترو گه‌ردوینکی ترن، ریزیان بگرن.. لیبان مه‌ترسن. من مانگی که له‌وما‌له‌ا مامه‌وه.. دره‌نگ تینگه‌یشتم که هه‌ندیک مرۆف هه‌ن زورخۆیان ده‌چه‌وسینه‌وه تا بتوانن له‌ناوچین، بمرن، رزگاریان بیت، بگه‌رینه‌وه گه‌ردوونی خۆیان. منداله‌که ده‌یتوانی هه‌رشتیک بکات، به‌لام ویستی چاکبوونه‌وه له‌وا نه‌بوو، چونکه نه‌و له‌من ساغتربوو له‌دۆخه‌ مرۆقییه‌که‌یدا!

نه‌و شه‌وه شتیکی ترم بۆ روون بووه‌وه.. تینگه‌یشتم که مرۆف دوو ژیان له‌م سه‌رزهمینه‌ا ده‌ژی له‌یه‌ک کاتدا، ژیانیک بیار، ژیانیک نایار.. نه‌مه‌ راستیه‌که کهس نه‌یزانیوه، پیتان ده‌لیم تا فیر بن. میروله‌کان گشتیان فه‌رموویان: نامیین.. هه‌ن له‌ناوماندا بالدار و بی بال.. هه‌ن له‌غهبیا ده‌ژین، هه‌ن جنۆکه‌ن له‌ناوماندا.. هه‌ن پیرۆزو په‌یامبه‌رو مرۆفی ره‌سه‌ن.. هه‌ن زۆر له‌که‌سان به‌نیوی له‌نایک ده‌بن و ده‌مرن و زۆر ده‌بن.

تاپکۆری زیندانی

له‌یه‌کنیک له‌شاره‌کانی ئه‌م سه‌رزهمینه‌ا، له‌وکاته‌ا که کات وه‌ستا، من کات و ژیان و شوینم وه‌کو کاتژمێریکی بچکۆله‌ له‌ده‌ستا بوو.. کات وه‌ستابوو، شته‌کان به‌بی ناخوایی من یان به‌ناخوایی پیر زۆر سه‌یر له‌پیش چاومدا ده‌بینران، خه‌ونه‌کان زینده‌ خه‌بوون! راستیه‌که‌کان ته‌نها خه‌ویکی سه‌رپینی بوون! دیمه‌نه‌کان تیکه‌ل به‌یه‌کتی ده‌بوون.

له‌ناو شاریکدا یه‌کی له‌دیمه‌نه‌ سه‌یره‌کان که بینیم.. ژوری زیندانیکی بوو! ناو قاوشی زیندانه‌که ده‌نگی ده‌نایه‌وه.. به‌نه‌ره‌ی دیویکی لاو، هاواری ده‌کرد به‌سه‌ر زیندانییدا ده‌یگوت ده‌مت ناخه!

زیندانییه‌کی به‌ته‌مه‌ن بیست سالان و به‌ شیوه‌ پیر.. پیر وه‌کو خودی پیرشالیار.. نه‌ نیر دیاربوو، نه‌ می! سه‌ری خۆی گیرکردبوو له‌ شیشی ده‌رگای زیندانه‌که وه‌دیه‌قیژاند.. له‌هه‌مان کاتدا ده‌ینه‌راند: مۆرفین! به‌هه‌ر دوو ده‌نگی نیرومی ده‌یه‌قیژاندو ده‌ینه‌راند! نه‌مه‌زانی نیره‌ یاخود می؟! به‌قیژه‌یه‌ا ده‌نگی له‌ ده‌نگی چه‌زته‌ی ماریا ده‌چوو، ده‌یه‌قیژاند: ئه‌ی هاوار ناد.. بده‌نه‌وه.. ناخرواخه‌ریکه شیت ده‌بم!.. به‌لام له‌بری مه‌سیح، له‌بری هاواربۆکوره‌که‌ی، هاواری ده‌کرد بۆ مۆرفین.. بۆ هیرۆیین.

دەنگەكە بەگویم نامۇنەبوو! چۈنكى مەن دەنگى قىزەكەنى ھەزرەتى ماریا دەناسمەۋە، دەبىستەۋە، دەقىزىنمەۋە.. بەلام بۇ مەسىح ئەك بۇ ھىرۇيىن!

دەنگە زىرە نىزىنەكەشم چاك دەناسىيەۋە، دەنگى نەپەى ھەزرەتى مەسىح بوو! بووبوو بە ھۇگرى دەرمانى گىژكەر - بەكار بەر(ناركۇمان)!

بوو بوو بەعەبەسىكى زفت.. بووبوو بەدىكىش وبەدخۇر! نايك و باوكى خۇى نەدەناسى.. لەزىنداندا ھاۋارى دەكرد: فرىام بىكەون پۇلىس.. واسویم بۇۋە.. فرىام كەون واشىت دەبم!

بەلام لەگەل ئەۋەشدا كە ھاۋارى ھەزرەتى مەسىح بوو، مەناسىيەۋە! بەلام مەسىح وانا نام.. مەسىحك نانا نام بىپارپتەۋە! كى دەلئەت مەسىح لەخوا لەمرۇف پاراۋتەۋە! كى چىكەرئىك دەلئەت مەسىح پاراۋتەۋە ياخود گووتىتتى ئاخ؟؟

مەن دەزانم مەسىح لاواز نەبوو.. بەھىزبوو لەبەر دەم باوكىا، لەبەردەم ھەزرەتى باوكىا.. زەق زەق سەپىرى ھەردوچاۋى ناھورامازناى دەكرد. و چاۋى بوونەۋەرىشى يەكتا دەبىنى. ھاۋارى دەكرد لەخوا بەھىز تر.. بە ناھورامازناى دەفەرموو، بەباوكى دەفەرموو: **عیشق نازارى كەس نانا.. بابە تۇ ناتوانىت خىرۋوشەپ لەبەكترى جىبابكەتەۋە.. مەن دەتوانم، مەن بەزەيم بەتۇبا ئىتەۋە.. مەن بۇم بەتۇ دەسووتىت! عیشق بەھەلۋاسىن لەناۋناپرىت! ئاخىر رەۋانىيە مرۇف نازار بىرئەت!**

مەن ھەزرەتى خۋاى نىۋ مرۇف وادەناسم، نمونەى مرۇفى رەسەن وادەبىت.. چۈنكى ئەۋ تەخەدداى خۋاى كرەد.. فەرموۋى: **مەن شەپ لەخىر جىبابكەمەۋە.. مەن شەپوخىر لەبەك جىبابكەمەۋە بابە.. ئەگەر شەپچاۋى چەپى بوون وژيان بىت، ئەۋمان بەعەشق رۇشنى ئەكەمەۋە.. مەن تارىكى دەكوژىنمەۋە.. ئەۋسا ھەردوچاۋت دەبىنىت.. چاۋەجۋانەكانت نوورىان تىدەپرىت.. جۋانتر دەتوانى بىنىت! باوكى پىرۇز.. لەشى مەن با قوربانى بىت بۇ ھەلەكانى تۇ! تۇى بەرئىز! واى دەفەرموو مەسىح كاتىك مېخىان بە دەست و پىتىنا نامكوتا!**

ناركۇمان نەبوو، بەلكو نمونەيەكى نەمرو ئازا بوو.. وىستى كرەگار فىرىكات كە شەپوخىر ناشىت پىكەۋە ھەلبەكەن، فەرموۋى: **مەن جىبايان ئەكەمەۋە.. مەن خۇم ئەكەم بە قوربانى، با تارىكى لەشم بخوات.. بەۋە مەن لەھەناۋىدا كىانى نازانى ھەلەكىتىم و بەبەرى خۇمىدا ئەكەم. چۈنكى ئەھرىمەنى تارىكى نازانى ھەلۋوشىۋە.**

كەچى ئىستا لەم زىندانەنا گویم لەنەپەى نەخۇشەنەى دوۋەزەتە لە لەشىكى تىكشكاۋى ناركۇمانى پىردا، كەتەمەنى ھەر لەبىست و شتىك دەچىت! نە نىرەۋ نەم! نەباوكى خۇى دەناسىت نەبايكى! دىۋەكان ھەقى لەبايكبوونىان نا.. كەچى ھەقىان نەبا بەبايكى تا نايەنى بىت.. لەبايكىان نى.. ئەگەرچى دىۋەكان ژىر بوون و دەيانزانى كە مندالى تووش بوو بە دەرمانى گىژكەر - لەژنى دەرمانخۇر دروست دەبىت، بۇلەبايكى خۇى ئەكەن؟ ئەگەر راست ئەكەن كەمىك خزمەتى بىكەن! بىن بە ھاۋرئى ۋاۋخەمى.. بەبايك و بەباوك.

زىندانىيەكە دەبىنى، پىرشالىار خۇى دەبىنى لەچاۋى زىندانىيەكەنا كە ۋەك دىۋ ھاۋارى دەكرد: مۇرفىن.. كۇكانىن! لەۋ ساتەنا كە كات ۋەستا.. كە زىندانىيەك پىرەزىندان نەپاندى . راۋەستا.. لەۋمىانە كاتىيەنا كە چركە دەۋەستىت و دەترازىت، لە جىگەى خۇيدا قىر بوو.. چۈنكى رۇخسارى ھەبىيەتى خۇى دىت.. ناركۇمانەكە دەموچاۋى خۇى دىت.. بىنى پىاۋىكى پىرى مەزنى پىش سىپى لەناۋ زرىكەكانىدا راۋەستاۋە تەماشائى دەكات!

بینی پیریکی بهویقار به چهپهساوی، بهسرسووپماوی! گوئی خوی نهگرتووه وکپیش ناییت لهاواری!
 خوی بینی پره لهبهزهیی، لهحورمتهی ریز.. بینی بابایهکی پیر لهزریکهکانی دهردهپهرن وهردوو دهستی
 بۆریرژ دهکات تا دهستی بگریت ولهزیندان دهریازی بکات!
 تهماشای کرد ئهوه حهزرته پیرۆز سهیری دهکات.. خوی بینی دهگۆریت ونهشگۆراوه.. بهلام یادی
 دیتهوه.. ئهوه باوکیتی! نا نا.. نایکیتی! نا باییره یا داییره گهورهیهتی!
 ساتیک ههستی کرد دهشیت رحم و بهزهیی خوی بیت! چونکه زۆر بهزهیی بهخۆیدا هاتهوه، کاتیک
 کهپیری لهخۆیدا بینی.. که خوی بینی.. کهرامهتی خوی دی زیندانیهکه!
 یادی هاتهوه که مندال بوو، جوان بوو.. نهشهئی ناز بوو.. تریفهیی مهستی نایکی بوو.. باوکی مرۆفیکی
 چاک بوو، بهلام بیکاری ئهویان بهرهو بهیکاری کیش کرد.. یادی هاتهوه بهلی ئهوه باوکیتی، ئهوه
 دایکیتی و لهتکیا به تهماشا و بهزهیی ژیری دهکن.. یادی هاتهوه.. کهدهتوانی لاوی خوی بگریتهوه،
 مندالی خوی بگریتهوه.. چونکه که پیاو توانی مندالی خوی دووپات بکاتهوه، دهتوانیت زهراو تالو
 لهخۆیدا بنبریکات.. دهتوانیت.. خوی ئازاد بکات.
 زیندانیهکه ههستیکرد کهرامهتی دهبزویت، وستی دهبزویت بۆ ژیان، بۆ جوانی بۆ کهرامهت حورمهت..
 ههستی کرد ئهوهی دهستی دهگریت لهخوی دهچیت، خوی دهریاز دهکات لهزیندان.. بهبی ئهوهی
 پۆلیسهکان بزنان، بهبیتهوهی کهس بیینیت.. گێانی دیوارهکان دهبریت ونازاد دهروات.. دهروات بهکۆلان
 و شهقامهکانی شاربا دهگریت.. مندالی خوی دهبینیت.. لهگهڵ بهردو داروناسیاوو نهناسا
 دهویت.. بزدهکات.. پیدهکهیت، یاری دهکات.. بیری هاتهوه که باوکی هینده وهرز بوولهژیان،
 نهیدهتوانی یاری لهگهڵ کوری خۆیدا بکات.. چونکه دیوهکان پینچ سال باوکی ئهویان بهشهوخونی
 یێزار کرد.. کردبوویان بهپاسهوانی شازنی دیوهکان که شوویکردبوو بهسهگ.. باوکی نهیتوانی شازن
 فیریکات کهسهگ لهمرۆف نییه! بهلکو سهگ سهگه ویتگومان حهزدهکات لهگهڵ سهگدا بژی.. لهبهر
 خۆیهوه دهیگوت:

(باوکم نهیتوانی یاریم لهگهڵدا بکات. نایکم ساردوسر- لهشی بهستبووی.. له قرچهی گهراما سهرمای
 بوو.. دهرتسا.. دهرتسا لهوهی باوکم بمریت.. دهرتسا بهههلهنا نهچیت.. چونکه نایکم به لهعبهت بیت..
 دهستی لهگهڵ برای خوی تیکهڵ کردبوو.. باوکم دهیزانی، بهلام دهستی بۆحورمهتی نایکم نهدهبرد.. دلی
 نایکمی نهشکاند، چونکه باوهری زیاتر بهخوی بوو.
 باوکم دهیگوت: مرۆف لهگهڵ بهراز تیکهڵ بیت، پیس دهبیت.. بهراز سواری کۆریهیی خوی دهبیت.. بۆیه
 باوکم گۆشتی بهرازی نهدهخوارد.. دهیگوت حهرامه.. نایکم ههر سهرمای بوو، ههمیشه بیری لای ولاتیک
 ترو لای دهستبازییهکی تر بوو.. باوکم پهلهی بوو نایکیکی دلسۆزو چاوشینمان بۆ پهیدا بکات، بهلام
 دیوهکانی براوسیمان باوکیمان وهرزکردبوو بهر لهوهی بمریت!)

زیندانیهکه لهمندالی خۆیدا وون بوو، لهبهر خۆیهوه ددهوا! گهشایهوه بهههلهپنانهوهی خوی بۆ خوی..
 چونکه بهچاوی خوی تهماشای حورمهتی خوی دهکرد.. تهماشای کهرامهتی خوی دهکرد! لهزیندانهکهنا
 هیچ شوینهواری ئهوه نهما!
 پۆلیس و پاسهوانهکان ههرچهند گهپان وکۆشان، سۆراغیان نهکرد.. نهیانزانی ئهومرۆقه نه نیره نهمنیه
 چیی بهسهراحت؟ مت بوولهمندالی خۆیدا لهناوژووری زیندانهکهیدا و کهس نهیدهیت.. دهبینی پۆلیسهکان

بۇ دەگەرپىن.. دەيزانى كەس ئەونايىنىت.. بۇيە بەختيار بووبەوھى لە سەردەمى مندالىي خۇيدا بۇيى، لە سەردەمى لاويدا بۇيى.. پىنويستى بە دەرمانىش ئەما، ھاواريش ناكات، بۇيە پۇلىسەكان ئەويان ئەدەدى.. چونكە پۇلىسەكان ئوتوماتىكى قورمىش كرابوون ئەويان وەكو ھاوار دەبىنى وىديوو، بۇيە كاتىك كە ئەو ھاوارى ئەدەرد: كەس ئەوى ئەدەدى!

گەنجە پىرەكە لە زانستى خامۇشدا ئۇقرەى گرت .. تىگەيشت كەكەرامەتى مرۇف ئازادە لەھەر جىنگەيەكدا.. ئازادە بەومەرجهى نەبىتە مايەى سەرزەنشت بۇخۇيى. بۇ ھاورپىكانى، بۇگەلەكەى، بۇ باوهرى. تىگەيشت كە زانست ھەمىشە ئامادەيە بە شتىك خزمەتى مرۇف بكات.

مرۇف ناتوانىت خۇيى بىيىنىت.. ئەگەرىيت و مرۇف كامەرانى بەدەستبخت، پىتان دەلېم لوتەكى كامەرانى لەويدايە مرۇف خۇدى خۇيى بىيىنىت، خۇدى خۇيى بدوئىنىت، بناسىت.. خۇيى لغاوكات، نەيەلېت ژيان خواروخچ بەكارى بەرىت.. نەيەلېت بىيت بەدېو بەسەرخەلكا بنەرىنىت. خواوهند وون بكات!

چونكە ژيان زۇر بىسەفەتە بەرامبەر بە مرۇف.. ژيان قىنى لەمرۇف، نوژمىتى.. ناخ ژيان!
كەكات وەستا، قىژەو زرىكەيەك لەيەككەك لەزىندانەكان ھەستا.. پىرشالىار خۇيى نىشانى زىندانىيەك دا.. زىندانىيەك كەلە ناخى خۇيدا پىرى دى.. خۇيى بىنى، گەيشت بەكامەرانى! بە ھەست كرىن بە زانستى خامۇش.

ھەندىك مرۇف بەكامەرانى دەمرن.. چونكە مەلائيەكەتتىكى مەزنى بەھەبەتتى وەك خۇيى دېت دەستى دەگرىت و بەگەردووندا دەيگىرىت.. فىزى دەكات چۇن خەو بەگەردوونەكانى ترەو بىيىنىت. كامەران كەسىكە كەدەمرىت، دەبىت لەدواھەمىن چركەدا فرسەت بات بەخۇيى وىتوانىت خۇيى بىيىنىت.. چونكە خود بىنى ھەناوى كامەرانىيە.

جىنگەى ناخە كەم ھەن لەناوماندا بتوانن سەبرى خۇيان بەكن.. بتوانن خۇيان بىيىن.. ئەوان خۇيان كرىو بە ساوايەك لە زىندانى دىو، يا ژياندا! وادەزانن نرۇكرىن، خۇگىل كرىن بووختان كرىن، دزى كرىن و كوشتن و سەربىن پىاوەتتە، وادەزانن بوون بەبەراز پىاوەتتە! ترسنوك و دەبەنگ و ملھوپن، ناتوانن تەماشاي خۇيان بەكن، ناتوانن خۇيان بىيىن.. وادەزانن بەشەر خىر لەناو دەبەن، بەخىر شەر زۇردەكەن.. نازانن چىدەكەن، ھەرچىيەك دەكەن لەخۇيان رازى نىين و ھەست بەعارى ھەستكرىن بەكەمى دەكەن.

ھەن نايەلن تەنەت بىگانەكانىش لەولاتى ھەستكرىن بەكەمىدا خۇيان بىيىن. بەلام ئىستا بۇتان دەرەكەوت كەكامەرانى چىيەو لەكوئىايە؟ ھا ؟ دەزانىت چەند كۇنە؟

سوكرات زانستى خووبناسى لەخەوفا فىر بوو بەمندالى، بەلام كە گەورە بوو نەيزانى چۇن لەدەستى ناوہ.. بۇيە زۇر بەدواى زانستى خامۇشدا گەرا.. كە نايكى بەجىدەھىشت، لەخەويدا سوكرات بەدايكى دەگوت: خۇت بناسە! كەگەورە بوو، تەجاوزى مندالىي خۇيى نەكرد، لەسەر مەعبەدەكانى ئاتەن نوسىيەو، چونكە پىتەكانى (خۇت بناسە) خورابوون بەديوارى پەرسنگاي ئاتەن- ە وە.. چونكە پىتەكان لە گەچ ھەلگەنرابوون، ھەلۇەرىبوون! جالجالۇكەيەك بەسوكراتى فەرموو: زەحمەت نەبى بەرپىز سوكرات، ئەوپىتانەى سەو دىواری پەرسنگاكەن تۇخ بەرەو، تاخەلكى بتوانن بىخوئىننەو. سوكرات بەدەستى خۇيى شووشەچنى كرىن.

لەبىرمچو پىتان بلېم رېك لەسەردىواری پىشتەوھى ژورى زىندانەكەدا، زىندانىيەكە نوسىبووى: زانست مرۇف لە نەخۇشى و پىرى و مەرىنىش رىگار دەكات.

مېرولەيەك فەرموۋى: پېۋىستە فېرېن لەھەر شارېكى ئەم سەرزەمىنەدا منداۋىك ھەتتكرا يان لەباۋانى داگىركرا وخەلكەكەي ھىچيان نەوت، ھىچيان نەكرد بۇخورمەتى باۋان، ئەوشارە نغروۋ بىت بە خەلكەكەيەۋە.

پىرشالىار بىرى دەكرەۋە، نازانم چىتان بۇباس بىكەم، نازانم چۈن چىرۇكى تواناى پىرو نابەشبوونىتان بۇباس بىكەم! چونكە پىشتەر فەرمووم كە كات دەۋەستىت، لەنىۋان مىللى چركەدا زۇرشت پروودەت لەجىھاندا، لەگياندا.. كاتىك بتوانىن باسى كەرامەتى نابەشبوونى پىرىكەين! ۋەك چۈن زۇرئاسان تۇۋىك دەپروىنرەت، ھەمان شىۋەش ئاسان گولنىك دەروىت.. مرۇقىك دەزىت، مرۇقىك لەدايك دەبىت، مرۇقىك دەمرىت.. مرۇقىك خۇى دەبىنەت، مرۇقىك خۇى دەكوژىت، خۇى دەشوات؛ پاكژ دەبىتەۋە. مېرولەكان فەرموۋىان : ئەۋ مرۇقىكى لەزانستى خامۇش بە ئاگا بىت، نامرىت.. چونكە مردن بەر لە ژيان لغاۋ دەكات.

تاپتۇرى پاگژ پوۋئەۋە

زەرپراتى پىرشانگى پىرشالىار لەرەختى زەماندا زۇردەبوو، لەسەر سەرى مرۇقىكى بىنالاۋ بىۋولاتدا نابەش دەبوو.. مەپرسەچۇن؟ چونكە پىازوتوئىكل لەناۋەرۇك وناوك وچاۋگەۋە سەرھەلدەت، ئەبى سۋىدى ھەبوونى چىبىت؟ بەلام لەجەۋەردا ھەموۋبوۋەكان لەچاۋگدا لەپىناۋى كەرامەتى خۇياندا لروست دەبن بۇ سوۋىكى مەزن.

ئاھورامازدا كە بوۋنەۋەر تەى دەكات، تەنھا لې بە تارىكى دەت.. لەپاشكۇى ئەۋدا گەردوۋنەكان، ھەسارەكان نوۋپات دەكاتەۋە وژيانەكان دەچىت.. ھەلبەتە بەۋىستى جالجالۋكەي مەزن وسىپى وپىرۇز.. لەسەرسەرى ھەر بژىو وزىندۋىەكدا تەنافىتى نادىار ھەيە ۋبەھۇيەۋە زىندەۋەران دەگەن بە چاۋگى رېسراۋى خۇيان.. لەۋىدا كەكات دەۋەستىت، نوۋرى وىستىك، حەزىك، خۇزگەيەك دەپرسىرت.. دەروىت، گىانىك دەزىت، گىانىك دەمرىت.

كەس ناتوانىت خەندەيەك بكوژىت، ئەگەرچى دەتوانن سەرى بىرن، دەمى بىرن، بەلام گىانى خەندە نامرىت. ئەم وتانەش كۇنن، ھەموۋ منداۋانى شەرق دەيزانن.. لە قورئانىشدا ھاتوۋە دەلىت: گۇشتى بەراز مەخۇن. منىش دەلىم رېگەبدەن با بەرازەكان لە زىندانىكى ھەلەزۇنىدا تايىبەت بن بەخواردىنى لى و سەروپىيى دىۋەكان، ئەۋ دىۋانەى منداۋ دەزن، منداۋ ھەتك دەكەن، تەعدا لەخورمەتى ئافرەت دەكەن.. چونكە ئافرەت لەسروشتى تىشك وگەرمى وتىنە، بەزەمانى ئارى يانى ئاورەت، يانى ئاگر، بەلكو ئاوو ئاگر.. ئەۋان ژيانىان ھىئا، ئەۋان بوون ژيانىان پەنگاند، نەخشاند.. چۈن دەتوانن دەست بۇ خورمەتى بەرن؟ ۋاز بىنن با دىۋەكان بىنە خۇرەى بەرازەكان.. چونكە زانستىك لەمەنا ھەيە، فېردەبن بەرازى دىۋوخۇر چىي لىدىت؟ پەندى ۋەرگرن بىنن چۈن بەرازەكان لەبرسا، لەئەنجامدا يەكتىرى دەخۇن، ئەۋسا بۇتان پروون وناشكرا دەبىت.. كە مرۇقى ۋەچەى پەسەن سەردەرىننىت.. مرۇقىك كەدەتوانى بە شتەكان بلى بىە. ۋە دەبىت!

مرۆفئىك لەبايك دەبىت نە لەبەراز، نە لەسەگ، نە لەپىشیلە نە لەگورگ دەجىتت. مرۆفئىك يان وەچەيەك لەبايك دەبىتت. بۇنى حەزرەتى ماریاكان و مەسىحەكانىيان لىدیتت. بۇنى منداڵ، بىغورد، ناشتى.. بەمەللەكانتەن بلىن: گەرچى نازان، بەلام ئەگەر تەوانىتان گۆشتى بەراز مەخۆن.

چونكە بەراز رۆژئىك لەرۆژان نووپەل بوون وەك ئىمە، ئەوكاتەى كە خواكان لەسەر زەوى دەژيان مرۆفئىكەيان بىنى تەدا لەبايكى خۆى دەكات، يەكئىكى تریان بىنى سواری منداڵى خۆى بوو. خوشك وبرا شەهوەتەيان تىكەل بوو. خواكان توورە بوون بەوانىيان فرەموو: بىن بە بەراز. كە وایان فرەموو دەستبەجى گشتیان بوون بەبەراز. بۆیە بەراز سواری نايكى خۆى دەبىتت، سواری منداڵى خۆى، سواری نىرىش دەبىتت. مینەكانىشيان هیچ نالین.

دەبوايە ئەوانەى كە ناتوانن ریزلە لەشى خۆيان بگرن، ئەوانەى كە خۆيان بەپارەو بەبى پارەش مەزات دەكەن! ئەوانەى نازارى كەرامەتى خۆيان دەدەن، بىن بە بەخۆكەرى بەراز! ئەوكە خواونى منداڵ و خیزان وفرمان. چونكە ئەوان منداڵەكانىيان وەك خۆيان دەوین. هەمان شىئو: ئەوەى نژی مىللەتى خۆى چەك هەلەگرتى و جاشايەتى دەكات؛ خووى بەرازە گەر نازانیت؛ چونكە مەشق لەسەر بوون بە بەراز دەكات بۇ ژيانى نایندى.

ئەگەر منداڵەكە وەك ئەوانىش ئەبىتت. لەوان باشتر ناییتت. بەلام دەششیتت منداڵى مەزن و رەسەن لەدەستى ئەوانەدا پەروەردە بىت كە نژی ھەراج كردنى كەرامەتى خۆى بىت! دەشیتت ئالتون لەناو قورابووا ھەبىتت. جا تىنگەن!

ھۆمۆكان = نىرەبازەكان دەبىتت سنور بۆدەسەلاتى خۆيان دابنن. پىويست ناكات منداڵىك كەھى خۆى نىيە بەخۆبەكەن. هەمان بۇنافرەتانیش چونكە ئەوان واخولقاون كەكار لەسروشتى خۆياندا بگەن. ئەوان بۇ پەروەردە درووست نەبوون. جا لەسەرى مەرۆن؛ چونكە ئەوان تايبەتن لە نەرىت و خووو كەردەوياندا. بەبى ئەوەى ھەلبكوتە سەر كەرامەتى ئەوان؛ ئەوان پىويستە بۇ نازابى خۆيان بژين و گۆشكەرى منداڵى كەس نەبن. چونكە ئەوانە مرۆفئىكە كە ھەست بەيەكسانى و جىاوازی لەشى خۆيان دەكەن و لە خولقى خۆيان كەمتر دەزانن و نازانن كە لای من شایانى ریزن نەك پەروەردەو و كارى بەزەبى. ئەوان دەبىتت لە خۆيان رازى بن. دەبىتت دەست نەبەن بۇ كارىك كە لىيان ناومشیتتەو.

باشتر پەنجە بۇ سىقاتى مرۆف ئىرژ بگەن. ئەوانەى كە دوورەگەزن، بەھەلە لەبايك نەبوون، بەلكو كەسىتییان تىكەلە بە مرۆفى رەسەن. نىرەمووك كەسانىك بەناخووە لەسروشتى خۆيان ناگەن. ئەوان دەبوايە سروشتیان پىر بە پىستى مرۆف بوايە. ئەگەر لەبوون بەمرۆفییان رازى نىين، با بزەنن كە ئەوان ناوئىتەى دوو رەگەزن، شەرم نىيە وابن. بەلام نرەنگانە لە خۆيان تىدەگەن.

رۆیەك دىوێك دروست دەكات، و تەيەكى جوان فرىشتەيەك نادەھىنن. تەماشايەك دەتوانیت لەھەمیشەيىدا نازادانە بگەریت، فىریتت، فىرىكات. خەونىك دەتوانیت بىتبات بۆلای خواوەندى خۆت، ئەوت بەپىنى سروشتى خۆى، سروشتى خۆت نىشان بەدات. كەردەوھكانت نازانن لەگەر بوندا ئەوان خۆيان دەچنن، كەردەوھكانت بوونىكى ترن، نامرن، بۆگەن ناكەن، دەژين. ئەگەر دىوێت بەكەردەوھكانت دىوھكان؛ بتە دىو ئاساكان زۆر دەكەيت، ئەگەر فرىشتەيت، بەكەردەوھكانت فرىشتەكان و بتى جوان جوان و نەخشىن زۆردەكەيت. مەترسە لەوھى كە ھەيت.

چونكە ترس دەتكات بەبوونەوھرىكى نامۆ ترساو لەخۆت. ترس دەتكات بەوھى كە لى دەترسیت. ئەگەر لەدوو بترسیت، دەبىت بەدو، ئەگەر لەخوا بترسیت دەبىت بەخواوھند. بەلام زۆر چاك بزەنە كە خواوھندى شەرىش ھەن؛ زۆرن! چاتر وایە چاوەنەترس بىت، چونكە مرۆفى ترساو كەسىتییى مۆلەقى ھەيە

و برياړه كاني ډوولې بؤ ټو ډروست دهكهن. ترس بوتان ډاگير دهكات، بههرمه ندرتيرين سهرووت لهژياندا، بهنرخترين سهرمایه لهژياندا بوون بهمرؤقه.
مرؤقيكي خودبين ونه ترس، چونكه كاتيك مرؤف تواني تهوهرهكان وقوتبهكاني ترس بپرېت..
مهرنترين كامراني دهستدهكهويت، نازاډي دهستدهكهويت.. نالهويدا، تنها لهويدا مرؤف بهقوتبې خؤي دهكات.. كه مرؤف تواني بهبې خوش تماشاي جهوهري خؤي بكات.. كه مرؤف تواني تماشاي قولايي وبهريني وبهرازي خؤي بكات.. ترسهكاني دهشكيت.. بهژيان دهويرت.. بووني نازاد دهبيت.
چونكه تهنافهكاني سهرسري خؤي دهبيت، چراكاني مهرگي خؤي دهبيت، تندهكات كه مهرگ هاورپيهكه ټوهدبات بؤ هميشهيي، لهوي خزمهتي كهرامهتي ټو دهكات.. چونكه مرؤفي نهترس نمايندهي خواكانه، ټوانيش نهمرن.. نهمريش بؤ ټو مافه ماف.

كاتيك كه پرشنگي زهرپاتي نوري پيرشاليار دهررونهكاني ټم سهرزهمينهي رؤشن دهكردهوه، لهخهونيدا لهنيازيدا، دهررونه راوهستاوهكان خؤشايان پندهگهيي لهسر زهوي.. ټهگرچي ههمو مرؤقهكان وهستاوون، مت بوون وهك كات.. پرشنگي ټو چرؤي دهكردهرووني متيان دا.. گهواهي وتهكام خوي ټون. تنها ټو خؤي دهزانيت بهگهرووني كيدا دهگرېت!
پير خؤي دهيزاني كه چاواني ليكدهنيت، چهند هزارگيان ميوانداري دهكات.. لهشقامي چي ولايتكنا تماشاي جواني دهكات! لهدرگاي چي ماليك دهكات! سهيري مهرگ وشفا ونهخوشيبهكاني كي دهكات؟

پيرشاليار پرشنگي له كهنيسهيهكنا بوو، چاوديري قهشهيهكي نيرياز=هومؤفيل-ي دهكردهوه.. كه قهشهكه چوارسال بوو ماليكي پهتابهري كهنيسهي ډالده نابوو! بيتشك خيزانهكه موسولمان بوون و هانايان برډبووه ټو ټو پنهانان برډت.. بهلام قهشهكه تملحي كرډبووه منډالهكهي نواسكي ډايكهكه.. كاتيك منډالهكه تهمهني بووبه چوارسالان، هيتشتا دهرهوي نهديوو، هيتشتا روبرو كه نارو گيانلهبهري نهديوو، هيتشتا لهدهستي ډوي كهنيسهو دهولت دهرياز نهبووو!
منډالهكه شيت بووبو لهكهنيسهكهنا.. ډايكي بووبو به شهريار، حيكايهتي ميشي بؤ قهشهي بهراز دهكردهوه! لهوكاتهنا كه پيرشاليار لهخهونيدا دهگهرا، كات وهستا، خؤي نيشاني قهشهكهنا!
قهشهي خاوهن ډلي خوا! لهترسا! لهشهرما ناچار بووپهتيك بؤخؤي ههلبخت.. چونكه لهوكاتهنا كه كات وهستا ټو فرستهي هيناو خهريك بوو به نيازبؤگهني دهست دريژي لهمنډالهكه بكات!
پير بهوي فهرموو: ټوهچي دهكيت بهراز لهم كهنيسهيهدا؟ ههي بي كهرامت! ناخر بهو كارهت بوونهوهر سزا دهدي!

قهشهكه له پشيمانيدا.. پاش ټوهي گياني سپارد.. پاكژ بووهوه لهبهردهمي پيردا و ټوويش دهستي بهسريدا هينا! پاشان سزاي ټوي بهوه دا كه بيتهوه ناو ژيان!
پهستاريي هميشه مرؤف پاكژ رانگرېت.. كين ټوهانهي منډالهكانتان هان دهمن بهسهر مييندا رابگهن، خؤيان بتهقېتنهوه.. كي بوون ټوهانهي مهسيحيان ههلواسي؟! نايي گيلن يان نهزان، ياخود عهبديكي ووروو كاس!؟

كهسانيك هه پيسن، بهرگي جوان لهبهر دهكهن، واخويان نيشان دهمن كه بيخهوش وپاكژ وراستي پهروهن.. بهلام ټوهان ډيلي هوهسي نهخوشانهو نهخؤشي دهرديكي بيدهرمانن.. ټوهان نهزانن.. نازانن كهكردهوهكان نامرن.. نازانن كه لهو دزيوييهدا شهرمه پاكژ بينهوه، مهرجه بين بهشواني بهراز.. لهزندانن بهرازهكاندا.

كاتىك كە قەشەكە لەخەو ھەستا، كات راوھستا.. راچەنى ترسا، لەزگرتى.. سەرماي بوو، بچوك دەبووھو.. دەنووشتا يەوھ لەبەردەمى منداڵە شىتەكەدا بىندار بوو!
توومەس نەنوسىبوو! كاتىك كەھەيەتى پىرى لەشيوھى مەسح-دا بىنى.. لەترسا دەگريا، لەترسا دەترسا!
ناچارلە ھەشمەتا دەستى بەسەرى منداڵەكەدا دەھىناو خۆى پى پاك دەكردەوھ.. پاشان بەرھو ژورھەكەى
خۆى چوو.. بەدەم رىگەوھ ھەستى كرد راستە كەھەن لەنىو مرۆفەكاندا بەرازن و كەس نايان بىنىت!
بۆيە پەتتىكى ھەلخست.. بەرلەوھى مى خۆى پىنوھ ناويزان بكات، تەلەفونىكى كرد بۆ پۇلپس.. ووتى: من
ئەو خىزانە دەسپىترم بە ئىوھ، تەكايە حورمەتيا بگرن، قاويان مەدەن، مەيان رەنجىتن.
كاتىك كە قەشەكە خۆى ئازاكرد، خۆى بىنى، ھەزەرتى خۆى، نورى خۆى.. بەخۆى فەرموو.. مرۆفى
پاكژ خۆى لەدەست نادات.. مردن مرۆف ئازاد ناكات، بەلكو مردن لەكردەوھەكانتا دووپات دەكاتەوھ..
خۆت نىشان نادات ئەگەر پاكژ نەبىتەوھ.
ھەندىك لەنىوماندا ھەن كە پاكژيان پىس بووھ. پىويستە كە مردن برونە ناو گيانى سكرپىكى ترەوھ
تادووپات بىنەوھ، تالەژيانىكى ترەا فىرى كەرامەت بىن.. چونكە مرۆفى بىكەرامەت ھەر زىندەبىتەوھ،
ھەر دەنالى و لەوھى دەيكات پەشيمان دەبىتەوھ.. تۆش تا قووتبەكانى كەرامەت فىرنەبىت لەژياندا، بە
نەمرى ناگەيت، پاكژنا بىتەوھ.

مىرولەكان فەرموويان: پاكژى يەكەم قووتى بوون بە مرۆفە.. مرۆفى پاكژ لە جەوھەرىدا پىرۇزە، چونكە
نمايندەى پەيامى جوانى و گيانى خوايە. پاكژى سروشتى خوايە. پاكژى باوهرى خواو فرىشتەكان و
بەتەكانە.
مىرولەيەكى بچكۆلەى نىرەمووك - بە دەمەلا سكتوھ فەرمووى: مرۆف نمايندەى خواكانە! شتىكى جوانە!

تابلوی من

لهوانه یه وهکوخوینهر بۆت هه بیته بزانیته که من چیم لیدیت کاتیک پیر له گیانی مندا ده پرویت؟ لهوانه یه
حهزبکه یته بزانیته من چۆن مرۆفیکم؟ لهوانه یه فزوولت ریگهت بدات له منی چیرۆکخوان بپرسیته: تۆ
کیت؟ چیت؟ واهاتووی شت ده لیت؟ که منیک ده باره ی خۆت بدوی!
منیش بریارم نا بدویم، بلیم و بفرمووم، که من زۆر له میتره پیرشالیار ده ناسم. بیستویه کسالی له مه و پیش..
من له نارارات، به سه ر شکوی ناراراتا سه ر ده که وتم، له وولات وهۆزم تووره بووم! بیزار بووم له گزی
ودزی وکرده وکانی کوردو به عس عاره ب و تورک و فارس و میراتی به جینماوی ئینگلیز له رۆژه لات.. بویه
هه له اتم.. رامکرد.. له دیاری دایک ته ره بووم!

پۆیشتم! کاتیک گه یشته سه رترۆیکی نارارات.. زۆر هه ستم به ته نهایی و بیکه سی و بیکه رامه تی و بی
وولاتی ده کرد! که سه نه بوو په نای بۆهرم! له تاواندا بانگی خوام کرد! زۆرم بانگ کرد، به لام به ریزی
نه هات، و ناشنه بزی و ماواکه می نه بیست! دانه بزی، نه یویرا له تاو شه ری تورک و عاره ب پینیته
سه رلوته کی نارارات! کوردوستان خوینی له به ر ده رۆی، خاک خوینی پژابوو! جیگه یه ک نه ما بوو
له کوردوستاندا خوا پتی له سه ر نابنیت! بویه دانه بزی! نه هات به ده نگه وه!

ئه و شه وه خوا وه ند هاته خه وم! له خه وما گویم له سامی ده نگی بوو، زه من له ترسی ده نگی هه لده له رزی و
بوومه له رزه ی بوو.. با - سه رمای بوو! سه رما گه رمای بوو! خه ونه کان راستی و راستیه کان خه ون بوون؛
فه رموی: ته نها تۆ ده توانی شه روختری نابینه کان له یه کتری جیا بکه یته ره!

فه رموی تۆ حه قیت، راستیت، با وه رت جوانه، هونه رمه ندیت! تۆ به ره ره کانی عیشقیته.. نه ترسیت.
کاتیک بیدار بوومه وه نه مه زانی چیه که م.. چه ندسالیکی برد تا بیدار بیمه وه، هه ستم به بچوکی خۆم
ده کرد.. هه ستم ده کرد که رامه تی خوا به ده نگ یان به ره نگ به ر هه ر مه خلوقیک بکه ویت، نازاد ده بیته!
به لام کاتیک ته ماشام کرد! بینیم رۆژه لات به نووکه لیک پیسی چلکن و بۆگه ن تاریک ده بیته! سه رم
لیشینوا.. نه مزانی چیه که م؟

ولایتکه مم بینی پرہ لہجہ ندرمہی ئہ ہریمہن! پرہ لہ رق وکینہی دیوہکانی رُوژھہ لآت و رُوژناوا! پرن لہ
درؤی خئیوہکان! بینیم جیہان پر بووہ لہچہکی دیوہکان، چہکی کُوکووژ، چہکی کیمیایی و شتی تر!
بینیم میلہتی زاگروُس تاییہ قاقای لہ بوغز درؤوکیہنا غرق بووہ.. بینیم جوانی حہای دہجیت.. خوا
دلی دہشکیت.. مروُف ہیواکانی دہمریت!

بینیم شہری ہژدیہا سئ سہرہکان بہردو نار، تہرو وشک دہسوتینن! بینیم درؤ جینگہی باوہرکہ رامہت
دہگریتہوہ! نہمدہزانی چیبکہم! خؤم لہ تابلؤیہکنا دہبینی کہ وک ہش بہسہریک لہ قہپی داپچراوی
دیوکیہوہ ہلڈیم بہرہو قہپی دیوکی تر! سہرم لی دہشئوا نہمدہزانی چی بکہم؟
لہناو ورگی تاریکی سئ ہژدیہانا، کہ دووہژدیہای تر ہانیان ئہان! لہسہر لوتکہی نارارات خہونم بہ
نازانی و عیشقہوہ دہدی، کؤمہ لیک ہاوپریم لہتہکنا بوو، بہ ہاوری پناہ بہرہکانم دہگوت: ئہ گہر مردم
توخوا ئالیرہا بمنیژن.

ئہو شہوہ لہ نارارات نووستم.. ئہو شہوہ خہونم بہ پیرہوہ بینی بؤ چہندہمین جار! کاتیک بینار بوومہوہ
تہنہا تہ پئی سہری خؤم رُوژن بینی، بہکہم چہپک تیشک لہ گہرووی ہورؤکی تاریکہوہ لری بہ تاریکی
دابوو منی بہ بارانی پن گہرم دہکردہوہ.. کاتیک لہسہر لوتکہی نارارات پلکہ زئیرینہی سروہی
ئہو بیانیہیم بینی لہسہر سہرم نیشئوتہوہ، بروام کرد کہ رُوژیک دیت بہکہ شتیہکہی نوح دہگہریمہوہ
سہر ہمان لوتکہ.. بہ لآم کاتیک دیمہوہ کہ دیوہکانی ترس، کہ دیوہ چاوسورہکان، کہ جرجہکان،

گورگ و بہرازہکان زیندان بن.. بتؤین یاخود وونبن!
ئہوکاتہ لاو بووم.. دہمویست بگہریم بہ ہونہر بدویم، دلنیا خوشہویستی بکہم، بہدوای عیشقنا بگہریم..
ویستم نہ ہیلم بہس و فارس و تورک بمخوات.. ویستم خؤم دہربازبکہم، بگہم بہ خؤرناوا.. ئہوکارہم
کرد.. سہرم ہلگرت و گہیشتمہ وولاتی فارس و توورک و ئہفغان و پاکستان.

وہکوو ہرلاویک ہلہی بچوکی خؤم ہبوو، لہرینگا پارہکانیہان نریم، رپوتیان کریمہوہ.. منیش دہبوو
بدزم بؤئہوہی قہلہم وقاقہزو جگہرم ہہی، نہوارم ہہیت گوی لہنہ غمہی دہنگی میلہتان و ہناسہی غمی
جیہان بگرم! دہبوو دہفتہرم ہہیت تا روخساری ئیمامہ دیوہکان وینہ بکیشتم، تانیسانی ئہوکہ سانہی
بدم کہ دہیانویست زیندانم بکہن. چونکہ بہ وینہی ئیمامہکان دیوہکانی فارسم دہترساند.

بہ لی، وینہی ئیمام و موقتہای دیوہکانم لہ لاپرہی یہکہمی وینہکاندا نانابوو، ہەرچی ہلیدہنایہوہ،
دہتوقی، فریای بینینی وینہکانی دی نہدہکوت.. چونکہ وینہکانی دی باسی تۆقان و فیغانی میلہتہکہمی
دہکرد.

ہانام بردہ بہر ولاتان.. ناخیری بہسواری گامیشینی سپیی بالدار لہ دورگہی ہستکردن بہکہمی ناوای
حہقی پناہ بریم کرد! دیوہکان گرتمیان.. سئ ہیلکہیان لہ سہرما دہرہینا، ئیستا بہ دیار ئہو ہیلکہانہوہ،
شہونخونی دہکہم، چاودیرم، باوک و نایکم بؤیان.. کہچی دیوہکان واز لہنہ زیہتدانم ناہینن.. لیرہش
دیوہیہ.. وامہزانی دیوہکان تہنہا لہجہ ہنہم ولہ رُوژھہ لآت ہن، نا بیورن، من زور درہنگ
تیگہیشتم کہ دیوہکانی رُوژھہ لآت بہدہستی خئیوہکانی رُوژناوا دروستکراون! نہمزان لہ رُوژناوا
کارخانہی دیوہ دروستکردن زور کؤنہ!

بہ داخوہ دیوہکان لہ دلی مسیحہکان و ماریاکانی رُوژناوا زورن. لہم نواییہا ہست دہکہم دیوہکان لیم
دہترسن.. چونکہ دہزانی من ہەرگیز لہدیو نہترساوم. من تہنہا لہدروونی پیس ولہ گومانی نہخوش ولہ
شہری جاہیل دہترسم! بہ لآم بہسہر ئہو خووہشدا زالم.

ترس لهه ندهران بيزاری كړېووم، چونكه ديوه كانی ئيره به چه قويه كی كولی نهرم سهری مرؤفایه تی ده برن.. ئیستا لهه ندهران گیان ددهم ونامرم! دیوه كان زور بچ هست و سارین، هینده نه خوشن له بابیوونی خویندا، توانای بینینی جوانیه كانی رؤژه لاتیان نه ماوه، رؤژه لاتیان پر كړېووه له شه ر وجهل ورق.. مرؤفیان كړېووه به بوژمنی راسته قینه ی ژیان. واده زانن به شه پری نیوان میله تان نازای بؤ میله تی خویمان زانم ده كهن! نازانن هؤ شوخته ی كه له سهر له شی رؤژه لات دروستی ده كهن، ژیان ی خویمان یچ له ناو دهبه ن. رؤژانه زوخواوی هه موو جیهان ده كهن به قورگمداو هه ررؤژه و به چه كینك له خیرخوازیم دهریت! نازانم بؤ هؤ میله تانه هینده له خیرخوازی دهرسن؟

نازانم بؤ مرؤف بیگانه بیت له سهر هؤه ی جیهان به نیشتمانی خؤی بزانت! وولاتان گشتیان حیجابیان كړېوته سهر هاوولایه كانیان و ته نانه ت حیجابیان كړېوته چاوبیشیان! ناویرم بیان بلیم: من خواوند دهناسم! به لام من نایینه كانتان ناپه رستم! من په رستاریم له هونه رو جوانیدا گوش كړېووه.. من گیانی جوانییم دیوه وبه شكؤی جوانیدا گه شتم كړېووه! من پیرشالیاریش دهناسم. له مندالیه وه دهناسم.. یه كه م جار هؤم له شیوه ی هئستیره یه كی رؤشندا بیینی..

به كورتی من زورله میژه حزه رتی پیر دهناسم، هؤم به خه دیوه.. زورجار هاتوه به میوانیم.. من هینستا نه چووم به میوانی هؤ.. چونكه هؤ له مهله كه تی خه ونه كانی مندا مه نزل ی هه یه.. هؤ له گه رېوونی مندا ده ژی، به لام من خدی هؤنیم، به هله دا نه چن ها!

من قوتابی هؤم.. گوینگری هؤم.. من چیرؤكه خوازراوه كانی هؤوتان بؤباس ده كه م.. چونكه من ته نها كؤچه ریکم نوای كلؤی بابرېووكه وتووم به نوای كلؤیا راناکه م، نا، به لكو به نوای عیشقنا هاتووم، دمه ویت له ورگی دیوه كاندا دهریبه نیم.. چنكه خواوند هؤ شه وه پنی فهرمووم: **عیشق ژیر ده سته ی دیوه كانه! كه س ناتوانیت باسی عیشق بكات!**

كه چی من دمه ویت له سهر زمینی هؤروپانا بیوژمه وه.. چونكه من عشق به یؤندا دهناسمه وه، به رهنگینا به ته لیسمی جوانییدا.. دهنانم من عشق دهنوژمه وه.

من دلی ریگلكانم دیوه.. هه سستی سه رماكانم دیوه.. كه لبه ی دیوه كانم دیوه.. من ته نانه ت خواوندیشم ته نها وته نها به خه ون دیوه.. من له خه ودا خؤم دیوه.. بووم به دوان، به سیان.. بووم به خؤر، به مانگ، به هئستیره ی داود، به فینؤس.. به زینؤس. دهنانم من له گه روی هه ژدیهاوه بازم داوخته ناوگه روی دیوه كان، باكم نییه، چونكه وه كو هه مرؤفیک، منیش په یامیکم پینه.

من له دلی سروشتا زیندووم وهیشتا هیچ كه سینك نه یوانیوه خه نده كانم له ناو به ریت.. كه س نه یوانیوه سه رمیپریت. گهر توانیشتان ریغی مه كه ن.

من بابایه كی گیل نیم.. من قوتابی پیریکی په تیم.. دهننا منیش وهك هه ر مرؤفیک ی تر پریم له هه ستركن به كه مووكورپی.. هه له ش ده كه م، لرؤش ده كه م.. نه گه رچی هؤوانه سروشتی من نیین. پیاو له م سه رده مه دا به بی هه ستركن به كه می دهریت!

یان شیت ورسوا ده بیت، له پر ده گیریت وله شیتخانه دهریت نه گه ر مرؤف هینده له خؤی دلنیا بیت و په زامه ند له بوویری خؤی بدویت!

له وهش دژوارتر هؤه یه نه گه ر مرؤف لرؤزن نه بیت، كه س ریژی ناگریت، كه س خؤشی ناویت، بگره له ویوه به چاوی كه م ته ماشا ده كریت! جا نه گه ر مرؤف هه ست به كه می نه كا! به زور فیزی ده كه ن، دیوه كان زانان دهنانم چؤن سوپرمانیش ناچار ده كه ن له فریندا هه ست به كه می خؤی بكات!

ههست کردن بهکمی ژمه خوراکیکه له وولاتانی پیشکوتوو لهشیری دایکهوه به منداڵ دهریت! چونکه مرؤف ههموو شتیکی فیر دهریت، بوی نییه شتیک بلیت که هی خوی بیت، مرؤف ههیشه نمایندهی راکان ویاوهری ئەوانی تره.. که ههموومان دهزانین بهلام کهس راستیهکان نارکینیت! بۆ نمونه کهس ناویریت بلیت: دهشیت مرؤف خوابیت! گهرچی سهان خواشیان ههیه له میتولوزیاکانی یونانی بیریندا!

کاتیک پهنا دهبمه بهر قیلهی ئافرتهی پاکژ.. دهم بهتاقه خهندهیهک.. پردهبمهوه لهخۆشهویستی، کهچی دیویک دیت لهولاهه باسی خواو، دیویکی تر لهملاهه باسی نهزانی و درؤو تهعام بۆدهکن.. وادهزانی خهتای منه دیوهکان ژیان بهریاد دهکن!

من بابایهکم لهسروشتی خۆما کردهوهکانی خۆم دهبینم، ههست دهکم زور زحمهته مرؤف بتوانیت لهرؤژیکدا لهزام ونیشی کردهوهکانی دیوهکان دهریاز بیت.. بهتایهتی که ئافرته دهبینم خۆیم لیدهکات به دیوی سهگ وپشيله وبهراز شیوه! مان دهگرم.. خۆم دهشارمهوه، دهرسم.. دؤعا بانگ دهکم لینهپاریمهوه تا دؤعا بهکم بۆبکات، تاپیس نهبم.

من تهنها پهنا بهریکم لهژوریکدا دهژیم، دهلیی لهفانووسیکی سیحریدا دهژیم.. تابتت قهبارهم بچوک و بچوکر دهیتهوه.. دهرسم له پرديار نهمنم وژورهکه ههلملووشیت! ژورهکه دهمجویت، تفم ناکاتهوه! بووم به دوو بهشهوه! نیوم لهدهروهیهو نیوم له ژورهوه: گیانیشم له غهیا خهریکی تهماشا کردنی پهیکههکانی غهیه. سهیری پۆرتی بتهکان و فریشته بالشکاوهکان دهکم. بهلام که کهرامهتی پیرهبینم یام دیتهوه، که دهفهرمویت: راست برؤ، راست بخؤ، راست بیریکههوه، راست بکه و بلن.. بهوشیوهیه ژیانته دهبووژیتهوه، بهلای کهمهوه ژورهکهت بهزهیی پیتادا دیتهوهو قووت نادات!

من سهرسام نابم بهوهی کهدهیلیم، کهدهیکم، کهدهیخۆم.. بهلام سهرسام دهم کاتیک که فریشتهیهک دهبینم وورک دهریت.. تووره دهیت.. نایهویت فیریت، نایهویت خۆشهویستی مرؤف بیت.. شوو دهکات بهسهگ.. سهگ وگورگ و پشيله وبهراز دهپرستیت.. بیزاردهم کهدهبینم مهملهکهتیک رۆژ ههتا ئیواره دهوهرن.. سهگهکان تیایدا شهرم دهکن، دنووژین، بهنووزهنووژ بهخاوهنهکانیان دهلین: تکایه کهمیک هیواش بووهرن، چونکه دلای فریشتهکانی دهروونمان رادهچهنیت!

من لهم ههژدهسالهی ژیانی ههندهرانما ههگیز بهچهپی سهگ را نهپهپیوم لهخو، بهلکو لهوهپینی خاوهنهکانیان بیداربوومهتهوه و راجه نیوم.. لیره سهگ لهمرؤف هیمنتره.. بهکجار سهگیک شیت بوو، مندالیک بهقهپال خوارد، وابزانم دوانزهسهگیان کوشته له تولهیدا! کهچی رۆژ نییه منداڵ نهکوژریت، نهمیست کهسینک دهنگی ههلبیریت بلیت: دهبی تاوانبار خوی سزای خوی ببات، دهن دهریت به خوراک بهراز.

من که پیرهبینم، پینیده لیم کهی نهجاتم دهیت؟ کهی پنجهی عشق لهس دهکهمهوه؟ کهی رزگارم دهیت؟ باوهرم بهفیربوون نهماوه، وشهکانم قورسن، ئاوسن، مرؤقهکان تیی ناگهن! بهههه زمانیک دهویم، وادهزانی ورینه دهکم. تکا لهپیرهکهم بهشکوو بچیته خویان تا نامۆژگاریان بکات.. تانهوان فیربکات نهک من.. بهلکو ئەوان ههلهن.. زمانی من پهتیو رهوايه، زمانی ویرنان وادو ئاکاره.. زمانی ئایینهکانه.. نازی فریشتهکانه، شهرمی خواکانه.

زمانی من نوری لئ دهپژیت، بۆنی بغوردی لئ دیت.. زمانی من زمانی ساوايهکه لهبار دهریت.

بەپير دەلېم برۆ بەوان بلن: من هېچ لەئيوە فېرنەبووم.. حاشا لەفېربونيش دەكەم.. من نامەوېت ديو فېترم بكات.. ديوەكانيش فېرناكەم گەر ئەيانەوېت.. من دەمەوې وئەهې فرېشتەكان وخواكان ومارياكان ومەسېحەكانى دەروونم بگېشم.. من دەمەوې سەرخەوېك لە عېشقا بشكېنم.. تەماشايەكى عەشەقەكان بگەم، هەليان بسەنگېنم، تابزانم تەندروستىي خەندەى عەشقى كئ دانەپزاوہ بە هەلمەتى شتېرپەنجەو دەرد؟ كاتېك كەكات دەوەستېت.. منيش دەوەستم، كەمېك بېرلەكەرامەتى خۆم دەكەمەوہ.. تەپ وتۆزى ئەوورۆژە، ئەوكاتە، ئەو چركەيە لەعەشقى خۆم پاكژ دەكەمەوہ. تەماشاشا سزەكانى ديوپەرستەكان لەخۆم دەتەكېنم! لە خەونەكانمدا بە پېردەلېم: من زياترم نېيە بېلېم! ئەگەر جارېكى تر كات بووہستېت، بەپېرشاليار دەلېم: بېرت نەچېت.. ئەگەر لەناو دەروونى ديوەكاندا مرەم ياخود كوژرام، تكام وايە بگەن بە ھەزاران لەتەوہ، ھېندەى ووشەكانى ناوقورئان، بەومەرجەى ووشەكانى شەپوئەھرىمەن وجەھەتەم وسزاو تۆبە وجېھانو كفووتۆلەى تبادەربھېنن.. يان نابەشم بگەن وەك ژمارەى پېھەكانى ناوكتېبى پېرۆز، ناو رامايانا، ناو ھەموو نايينەكان.. بەلام بېرتان نەچېت.. شەپبۇزارى بگەن، واتە لەبېژنگى وېژدانى بەدن!

شەپەكان لەناو نايينەكاندا لابەن.. زمانى نايينەكان پاك بشۆنەوہ وسەبجار تەعقىمى بگەن.. من بگەن بە پارچەى بچوك بەچوكەوہ، بمدەن بەمندا لانی جېھان، بمدەن بەراھىيەكان.. بلېن پېيان ئەوہ گوشت و خوئى ئەو خەندانەن كە لەناوتاندا تەنھا مرد! چونكە دەزانم من دەبېت بېئېرېم. لەمس بگريم. بېئېستريم! چونكە من كلاوہ بابرووہەكانى مرۆفایەتېم گرتۆتەوہ.

ئەو شەوہ كە لەنارارات نوستم ھەلەبووم بەھاوړېكەتم ووت: ئەگەر مرەم، لېرا بمنيژن. دەباويە بگوتبا ئەگەر كوژرام لېرەدا لە بېستويەكەمى مانگى نازاردا تەرمەكەم لەسەر ئەم لووتكەيە دانېن.. چونكە نېشم پېئەتى، تەرمى خۆمە، كەس بۇى نېيە بەكارى بەرېت.

ئەو شەوہ كە پېرشاليار ھات وتكاي لەمن كرد لە خەونمدا تا چېرۆكەكانى بۆ جېھان بگريمەوہ.. من دلنيا نەبووم لەوہى كە دەوېرم خۆم لەقەرەى ئەم راستييانە بەدەم.. ھەر چېيەك دەكەم ناتوانم خۆم لەم راستييانە كئيل بگەم.. خۆم كەردەكەم، ھەلەدەكەم، برۆدەكەم كەچى سووبى نېيە، كەنيمەوہ ناو ژوورەكەم، دەچمەوہ ناو قاوگەكەى خۆم.. خۆم بسميل دەكەم و ئەگەر بتوانم بنووم، دەنووم.. كەچى فلق مام پېرشاليار بېتەخەونم. بە وورپ وئېلحاحىكى مندا لانه دەفەر مووېت: ھاكوړم چېت كرد؟ ئەگەرېش نا رۆژتاكو ئىوارە نادەنېشم لەناو ديوەكانى تراوسېمدا، سەبرى ناسمان دەكەم، سەبرى ناسۆ.. منيش ھەروەكو ھەنېك لەخەلكى باوهرخۆشم، چاوهروانى ھاتنى پالەوانىك دەكەم.. پالەوانىكى بېتاو، خۆم گېلەكەم واى نېشان دەدەم نەمديووہ نايناسم!

ديوەكانيش مەكرم بەسەرنا دەكەن، بەھەلمدا دەبەن، دەرمەكەن لەسەرخوان ولەولاتی خوئيان.. دەرم دېنن لەدلى خوئيان. خەرىكم تووشى يەئس دەبم.. من بەو ديووانە ئاشنا نابم كە دلېان نېيە!

من تەنھا تابلۆيەكەم لەسەر شاپەرى لەقلەقى پېرۆز نووسراوم.. بەلام چاوى ديوەكان تېشك ناخوئېتەوہ! تابلۆكانى ووشەكانى من نايينن. من پەنابەرىكم بەوای عەشقى خۆمدا وئلم. لەكروكى ماناكان لەنايك بووم، ھەرچېيەك دەلېم ووتارى وانەكانى ئاكارە بەرزەكانە.. ھەناسەى خواكانە.. چونكە خواوہندەكان، فرېشتەكان ھاوړېى گيانى مرۆفن.. چونكە خېرمەندىي نېمە بوونى ئەوان پايەدار دەكات.. سرۆشى ئەوان گۆش دەكات.. ھەستى جوانى لەژياندا زامن دەكات.. ئەگەر مرۆف باوهرى خوئى وەكو كۆرپەيەكى نازدار بەخېو نەكات! بەچى دەتوانېت خزمەتى خوئى بكات؟ جوړېك لەمرۆف ھەن لەتاو ھەست نەكربن بەمانا دەكەوہ ويزەى خوئيان.. دەروونى خوئيان دەكەزن، خوئيان زامدار دەكەن، خوئى لەخوئيان دېنن!

كەسانىك ھەن لەنىئوماندان گىيانى پەتەن، دىن و دەچن! ئىمە نازانين ئەوانە كىن، بۆيە دەبىت
لەھەر بۇرگەيەكنا مرؤف فىرى رىزلىنان لەينگانە بىت. دەبىت فىرى بىنين بىت. لەقەبارەو پانتايى
حورمەتى نەناسەكان بىروانىت. چونكە روانين وتەماشان گىيانى خۇشەويستى مرؤف وەكو گول ئاۋ
دەدات.

من ھىچ شتىك ھىندەي تەماشان پىرپىز خۇم لەلا پىرۇز ناكات. من دەتوانم زەخىرەي گىيانى دەبان
سال خىر لەتەماشان رەزامەندى مندالىنكا بىخەم.
من خىرم ھىندەي مندال خۇش دەويت، ھەزناكەم كەس خىر زویرىكات يان بىترسىنىت! من تابلۇيەكەم
لەتابلۇكان، پەيامىك پىيە مندالانەو جوان. ھەزەكەم فىرى تەماشان بن. تەماشان مندالانە. چونكە
خاۋەند لای من گچكۆكەو نەشمىلانەو جوانە وەك مندال! نەرمونۇل و ناسك و بىخەوش لەگەردوونى مندا
چاۋى ناۋەتە سەرىكە، مەشى دىت و نووستوۋە، پەنجەگەرەي لەدەمناۋەو پەنجەي خۇي دەمژىت. بىرى
نايىك دەكات ئەۋىش. منىش لەخۇزگەمدا دەبم بەنايىك و باۋكىكى پىرۇز بۇ خاۋى پىرۇز. نازى
پىدەدەم بەپىي تۋانا خزمەتى دەكەم، تاگەرە بىت، تا لەسەرىپىي خۇي دەۋەستىت! من خاۋاكانى خۇم
خۇش دەويت. خۇزگە تۇش دەتۋانى خاۋەندت وەكو من خۇش بوۋىت!

من جىاۋازىيەكى ئەۋتۆم نىيە لەگەل تۇبا، بەلام بەش بەخۇم دەتوانم بلنم من رەنگى بىتەكان، گىيانى
پىتەكان دەبىنم. ھەرۋەھا خاۋا و خاۋاكان ناپەرستەم بەلكو گۇش و پەرۋەردەيان دەكەم. فىرىيان دەكەم؛
ھاۋدەم و ھاۋخەمىانم؛ چونكە ئىۋە تەنھايان دەكەن. منىش دوۋژمنى تەنھايى و تاك كرىنى ھەر بوۋىەكەم.
رېگە نادەم تەنھايى بەشى خاۋەند بىت.

من زۇر ھەزەم لەفىر بوۋنە، فىر بوۋنى تەماشان. تەماشان جوانى، چى جوانىيەكە؟ ئەۋجوانىيەكى كە مرؤف
بەخۇي دەناسىنىت، فىرى دەكات خۇي بىبىنىت.

من بابايەكى جوان ناسم، لەۋتەي ھەم و ھەست بەخۇم دەكەم سەرم لەجوانى دەسوۋرەمىت، سەرم لەتەماشان
دەسوۋرەمىت. كاتىك سەر دەكەم بەگەردوونى ھەر ئافرەتىكى جواندا، سەرم لەكەرەمەتى دروست بوۋن
دەسوۋرەمىت! بەخۇم دەلنم: تۇ بلنن خاۋاكانىش عاشقى جوانى ئەۋان نەبن؟ دەبىت بۇچى خاۋەند
مرؤفى ھىندە جوان دروست كرىنىت؟

كاتىك لە بىخەۋشى مندالىك دەروانم خۇي خاۋاكانم لىدەبىت بە ساۋىلكەي بىخەۋش. تىدەگەم كە شەر
ھەرگىز ناتوانىت سىروشتى خىر بگۇرپىت. چونكە خىر لە مندال دەچىت، مندالىش لە خۇي خاۋەند.
ناچار دەچم بەگژى مەرگا. كاتىك لەخەۋنەكانمدا سەردانى مندالانى تۋوش بوۋ بە شىرپەنجە دەكەم
لەخەستەخانەكانى جىھاندا، لەمەرگ تۋورە دەبم، بە مردن دەلنم: كى تۋى دروست كرىد؟ بەنەخۇشى دەلنم
كى تۋى زان؟ ئەۋانىش دەلن: ترس وىرۇ، شەرۋ بوۋختان ھۆكارى مردن وگرفتەكانى مرؤف. ئەۋان
خۇيان مەرگيان ناھىناۋ خولقاندا!

مەرگ فەرمۋى: ئەگەر مرؤف جوان بلنن، جوانكار بىت، جوان بىرىكاتەۋە. گەرە لە مردن دەباتەۋە،
نەمرى زانم دەكات، دەكات بە پلەكانى خاۋاكان.

مرؤفەكان زۇر سەيرن! ۋادەزان تەنھا پىغەمبەرەكان خاۋەنى كەرەمەت و پەيامن! بەلام من لەۋتەي
بووم بە پەنابەر، تىگەپشتووم كە ھەر مرؤفنىك لە پىناۋى ھىنانى پەيامىكنا لەنايىك دەبىت. ھەر مرؤفنىكى
خىرمەندىش پەيامبەرىكە بۇ خۇي.

ئەو منداڭلى لەبار دەبریت، ئەوھیش كە دووچارى دەردى كوشنندە دەیت، ئەوھیش كە خۇرى دەكوژیت، ئەوانەى پې دەبن لەنەخۇشى و دەرد.. قورئان دەلئەت سزایەكن باوانیان پې سزا دەبریت.. بەلام من دەلئەم نا، وانىيە.. ئەوان پەيامىكى تریان پىيە!

ئەوان ویستی گەرانهویدان ههیه هەرچی زووتر بۆ گەردوونىكى چاترا! ئەوانە پەشیمانان لە هاتنیان بۆ ناو لەشكرگای ديوهكان، بۆ جەهە ننه میك كه ژيان تاوی ناوه بۆیان. یاخوود خواو خواكان بیریان دەكەن! ئیئە نازانیین خواوند چۆن بییر دەكاتهوه. بەلام ئەوه خواوند نییە كە سزای منداڭ بە نەخۇشى و مەرگ دەدات.. نا، بەلكو نەخۇشى پەيامىكى ترو رزگار كەریكى تره. بەلام مەرگ شیتە .. هەندىكجار دەست لە كسانىك دەوشىتتە كە شایەنى ئەوه نین! هەندىكجار مەرگ بە هەلە دەست لە مرۆف دەوشىتتە!

هەن لەناوماندا بەر لە لەنايك بوون، جنۆكهكان ناگیریان دەكەن.. یان ئەوان دەست درىژی دەكەنە سەر ناىكى مرۆف. بۆیە لە نیوماندا تووخمی فرە پەگەز هەن.

هەرودها لەنايكبوون پیشەى مرۆف و هەسارەكان وتەناتەت پیشەى گەردوونەكانیشە! هەسارە ههیه كە لەنايك دەیت دەمریت.. بەلام مردنی ئاویتە بوونە لە قالیئىكى تریا! هەندىك هەسارەش هەن لەبار دەچن! ئیئە نازانن كە من پەنابەریكى بیئولاتم، لەوتەى هەم پەنا دەبەمە بەر جوانى، لەجوانىدا بەدواى خەندە لىكچووھەكانى خۆمدا دەگەرپم.. دەموویت لەم ژيانەدا خەندەیهك بیینمەوه كە كوت و مت لەخەندەكانى خۆم دەچت.

فیر بووم هەمیشە پەنابەر بم.. كە پەنا دەبەمە بەر خاك، خاك پىم دەلئەت: لەهەر سەرزەمینىكى ئەم گۆیەدا بژىیت، مالى خۆتە، میوانى منیت.. كە پەنا دەبەمە بەر جوانى، دەلئەت: تەماشام بكە! خۆیم بۆ پرووت دەكاتهوه، لەبەر دەمما سەمادەكات، سەیرم دەكات، بەزەبى پامدا دیتەوه. كە پەناش دەبەمە بەر ژيان، بەرەو پرووم نیت، بەرۆوه پىم دەلئەت: ئەیهەرپۆ خۆ هیشتا ماویت؟ چۆنە نەمردوویت؟ دەفەر موو كەمىك لەمندا بەوێرەوه وسەرخەویك بشكىنە! كە مرۆفنىكیش یان دیویك لىم دەپرسیت: ئەرى كاكە تو خەلكى كوویت؟ لە بزیهكى برینداردا بە دوو لى دەفەر مووم: كوردوستان! زۆر شەرمەزار دەبم كاتىك كە پرسىارى دووهم لى دەكریت. كام كوردوستان؟ ئیتر كاتىك كە وەلام دەدەمەوه پې دەبم لە شەرمەزارى..

چونكە بەعس و ئەتاتورك و شا و موقتەداو كەمالىست و بەعسى فاشىستم بییر دەكەویتەوه! سەعدى كورپى وەققاص دەبىنم شمشیر دەنیتە سەر گەردنم و دەنەپنیت: دەبیت بە نىسلام یان سەرت بییرم؟ منیش بەو دەفەر مووم: من پەيامەكانى ناھورامازا و زەدەشتم. یەكەم جارت نییە سەرم بییریت. من لیت ناترسم. ئیتر بەزەبىم پې دەبیت لە ناسۆرو واز لەو ناخاوتەش دەبىنم لەگەل بەرامبەر مەمدا و جگەرەیهك بە با دەلمم لە جياتى!

كاتىك هیچ دەست نەكەویت پەناى بۆ بەرم.. دەچم بەمیوانى ئەو ھاوپیانەى كە زۆر حەز دەكەن پەخنە لەجوانىم بگرن.. دەچم بەمیوانیان، لەبرى ئەوهى پەخنە لە باوهریان بگرم.. تەماشایان دەكەم.. لىیان دەبوورم.. نووبارە، سىبارە، دەیان وسەدان جار لىبوورن دەكەم بەتەماشایا ولەوان دەبوورم. هیئەندە لەوان دەبوورم تا ماندوو دەبم.

هەندىك جار مرۆفنىكى بیئولات، بیئالا بیئاو دەبىنم. لەگەردوونى ھونەردا، واتە بەغەبیا دیت و دەچت.. كاتىك كە نیت، لەزىندانى گومانەكانتانا زنجیر بەند لەدەست و پى كراوه، چاوبەستتان كرىووه و مەحكومتان كرىووه بە گومانەكانتان.. دەتانهویت ئەویش وەك خۆتان سست و لاوازو تەمبەل

فەرمووى ئەم سىجىرى بىيىنە لە ووشەكان جوانتر نىين؟ فەرمووم ئەوانىش كەرامەتى خۇيان ھەيە.. بەلام ھىشتا ھىچت بۇ باس نەكرىووم. فەرمووى: ئەوئى لەئوئايدا بىيىت، ئەفسانەئى دروست بوونى گىيانى من بوو لەوكاتەدا كە لەتەنافەكانى جالجالۆكەئى پىرۆز جيا بووئەوھ.. ئەوكاتە ھەردوكان لەناو تەنافى جالجالۆكەدا لە گەردووندا دەگەراين.. كاتىك كەسەرمان لەتەون دەرھىتا توانيمان بە ووشە زەرياو وىشكانى و دارستانەكان دروست بكەين، توانيمان ژيان بىخىشىن بە بەستەلەك.. بەستەلەك كەرامەتى ئىتمەيە.

فەرمووم ئۇدىن، لەپاداشتى ئەم ووتانەدا منىش ئاوازى ئۇدىن دا دەنىم... ئاوازى ئۇدىن. من بابايەكم گوى لەسروشت دەگرم، بەزمانى ئۇدىن دەدويم لە ھەيئەتى پەنابەريما.

ھەژدەسالە زىندانم و ئىوھەكان خىسەم لى دەكەن، بەتەمان بىم بەوان! منىش بابايەكى ھونەرمدەندو ساكارم.. خۆم بە خەلكى ئەم سەر زەويىيە دەزانم.. پەيامى ئىستاتىكام بىيە.. من قووتايىي خورەئى ئاوو، دەنگى گفەئى باو.. شەپۆل و ناگروو ئاوم.

من ھاورىئى كۆترە سىبىيەكان و پەپوولە سىبىيەكان و ھەنگ و مېرولە سىبىيەكانم. من دەنگى نەبىستراوى فەرموودەئى نامىين - م.. من بابايەكى ژيان بىينم.. دەزانم زانستى سەردەم تى ناگەم، بەلام باوەر بە زانستى مۇلەق ناگەم.

من پەنابەريكى بى وولات و بى ئالو بى كەسم.. لە خەونەكانم جيا نەبەوھ.. دەترسم باسى زانستى خامۇشتان بۇ بكەم. بەلام ئىستا لە خەلوھەتتىكى كوشندەدا.. بە ئوئى پارچەكانى خۇمدا وئلم.. سەيرى ھەر جوانىك دەكەم سەگم نىشان دەدا.. سەگ دەپەرسىتت.. لە تاو سەگ پەرسىتى كەس ئاگائى لە كەس نىيە! منىش ماندوو شەكەت چاوى كزەم دەگرمە نىگاكەن.. سەيرى قولايى جوانىيەكان دەكەم.. تىناگەم بۆچى ئەو ھەموو مەرقانە تەنھان! تى ناگەم بۆچى خۇيان دەكوژن! بۇ كەس كەسى خۆش ناوئىت! من لىتان تى ناگەم.. چاتر واىە گوى لە تەكانم بگرن.

من نمايندەئى مېرولەكان و خواكان و گىانەكانى مەملەكەتى جوانىيەم.. بە كەشتىيەكەئى نوح بەناو گەردووندا دەگەريم.. تەماشائى جوان و جوانى دەكەم.. جوانىيەكانتان دەبىينم.. كەم ھەن لەناوتاندا جوانىيى پارىزراو بىت، يان ئەدزرايىت لى! ھەن دەگمەنن لە ناوتاندا.. لە توخمىكى پىرۆز دەچن.. بەلام لە يادىيان چووئەتەوھ كە پىرۆز.

ھىندە جوانن نەبىتەوھ.. لە خووبى خەزەرتى ماريكان دەچن.. دىن و دەچن، لە چوار دەورم بالە فرى دەكەن.. تەكايە فىرى سەگ پەرسىتى مەبن.. خۆ منىش سەگم خۆش دەوئىت.

مېرولەكان بە دەنگىكى گرى كۆرال خويندىان.. ئاوازى ئۇدىين و نامىين.. نامىين و ئۇدىين. مېرولەيەكى زۇر بچووك ھاتە خەوم، بە چپە پىئى فەرمووم: لەمەوئا باسى ھەست كرىن بە كەمى بۇ من مەكە.. ھەست بە كەمى كرىن مەرتەبەيەكە مەرؤف لە ئوئى تەمەنىك يان وازى لىندەھىنىت يان ئوچارى دەبىت.

مېرولەيەكى تر فەرمووى: مەرؤف كۆمەلنىك قۇناغ دەبىرئىت، لەژياندا دەبىت بە ھەر شتىك.. نا جۆرتىين بوون و گۇران ئەوھىيە كە مەرؤف بىت بە ئىو. جا ھەستكرىن بە كەمى ئاجۆرتى نىيە لە بوون بە ئىو! چونكە زوربەئى دىوھەكان بى ھەستن: توورە نابن، مان ناگرن، غەم ناخۇن: كەچى غەم دايان دەرزىنىت.

تاپتۇرى دىيى

لېتات تىككەنچىت خەلكىنە من چىرۆك خوانم. من لەپەرستگای تۇدا دانىشتووم. بەھەلە لىم تىمەگە! بەھەلە فېرمەبە، كەمن دەلىم مەرۇف، باسى فەزىلەت وچاكەى مەرۇف دەكەين! چونكە مەرۇفى رەسەن نايىت بە دىئو. كاتىك كە دەلىم دىئو مەبەستم لە دىئو، مەبەستم لە ھەموومرۇفنىك نىيە: مەبەست لەوانەن كە لەم ژيانەدا و لە ژيانى بەرىدا تەنھا شەپو بەنكارى كردهويانە. چونكە دىئوھەكان زۆر بوون لەناوماندا. من ناتوانم مندالىكى بى گەربو مەرۇفنىكى شەرخواز وەك و يەك پىناسە بەكم. چونكە ئامانجى مەرۇف بەروان نىيە بە شەپو خراپەو وىرانكارى. ئەوانە دىئون كە ئەو كارە دەكەن. مەبەستم لە دىئوپەرستىش نىيە. چونكە دىئو پەرستەكان مەرۇفە نادلىنباكان و ترستوكەكانن. ئەوانەن كە لە پىناوى مانەوھى خۇياندا دەبن بە كۆيلەى دىئوھەكان: جا تىاندا ھەن دەزانن چى دەكەن: زوربەيان نازانن چى دەكەن، چونكە بى مېشك و تەفرەخۇرن. بەلام دىئوھەكان بە دە سەر يەك چاويان ھەيە، ئەوان كۆيۇرن و جوانى نايىنن. بەلام بەو تاكە چاوە كە ھىندەى باوھشنىك گەورەيە، كۆى دىئوپىھەكان دەيىنن، تەنھا دىئوپى نەك جوانى! سروسشتيان پەرەنەخۇشى وەرد، بەغىلن، رىق ئەستورۇو تۆلە خوازن. بەتەماشاكانيان دەروونى خەلكى پىس دەكەن، نەخۇشى ئاشناى دەروون دەكەن. خوا لاماندا لەبەلاو بوغزى ئەوان!

چونكە دىئوھەكان مەخلوقاتىك لەناو مەرۇفدا دەژىن. بچوكن، گەورەشن. بەلام خۇيان گەورە تر دەيىنن. دىئوھەكان ناشىرىن وروورەشن. چونكە نزن، مالى ھەژاران دەزن. ئەوان دلىان نىيە بۇيە دل دەزن. دەسووتىنن و قات وقر دەكەن وەك پاگاشۇرا لە وولاتى پرواندا. وەك سەددام و جاشەكرانى بەس و فارس و توورك كە سەرى مندالى كورد و مەسىحى و ئەرمەن و ئاشوورى دەبىرن. ئايا ئەمانە دىئو نىيىن كە بە ناھەق كۆ كۆزى دەكەن؟ زۆرخۇرن، لەترسا دلەكان دەخۇن، زۆردەخۇن. دەيانەوئىت ھەموو دنيا بخۇن، تابژىن ونەمر بن. لەمەرگ زۆر دەترسن! دىئوھەكان نەرىتايان نىيە، دەچن نەرىت بە مىللەتى لە غەيرى خۇيان دەفرۇشن! ئابرويان نىيەو ئابروى خەلك دەزن. كەلتورىيان نىيە و كەلتورى مىللەتان دەزن! دەچن وەكوبەراز سواری دايكى خۇيان دەبن. بېشەرەف و بىنناموسن. ولاتان ناگىر دەكەن، خۇيان بە رابەر دەزانن! ئەوان لەپىناوى ئامانج و بەرژەوھندىيى خۇياندا سەرى ھەزاران مندا ل دەبىرن. رازى نابن بە ھىچ: خۇ ئەگەر بىت و چاوى خۇتايان پى بەدەت: داواى سەرو دەم و چوارپەلت لى دەكەن: دۇستن كاتىك كە نىيازى خراپە لە دل دەگرن. ئەوان خوا درووستى نەكرىون: ھەن لە نىوان مەرۇفەكاندا دەستكرى خاوەند نىن: بەلكو نمونەيەكى راستى شەيتانن و ئەو ئەوانى بۇ لەناوبرىنى جوانى ناھىناوھ: تا دژايەتى خاوەندى پى بكات. بۇيە دەلىم خواكان زۆرن: چونكە خاوەند بە تەنھا بەو ھەموو شەپانە ناوپىرەت كە شەيتانەكان بەرپاي دەكەن. ئەوان لەسەر نەوت و تووتن و شەكرو رۇن و ئاوشەپ دەكەن. گەر ھىچيان دەست نەكەوئىت، دەچن بە گزى خۇياندا: چونكە شەپ سروسشتيانە. وادەزانن وولات بەرپوھ دەبن، وادەزانن لەسپاسەت تىدەگەن. كەچى بۇنى زەھرى مار لە قەپۇزىان دىت. لەترساندا رىن، چونكە زۆرن، بە تايەفە پىكەوھ دەژىن، بەنھىنى سواری يەكترى دەبن. خەلك وخوا دەكوژن، مندالى سەر بېشكە سەردەبىرن، ئافرەت ئەتك دەكەن، تاوانەكانيان بەسەرىكەترىدا دەھىنن.

بیتاوان دموکوزن، سزای دبدن.. چاوی ددرینن.. ئەتکیان دکهن. زمان و دەست و سەری خەلک بە ناری خواوە دەبێن.. شەرم ناکەن.. چونکە قینیان لە ئابروومەندی و جوانی پیرۆزییە. ئەویدیوانە چونکە زۆرن.. بوین. ئەگەرنا برۆ یەکیکیان تەنها بکە، بیخەوینە (ئەگەر خەوی لێکەوت)، ئینجا لەخەو ھەلەتیزینیت! بزانی چەند ترسنۆک و بچکۆلەو کەرە.. دەبینیت لەترسا رادەچەنی و کەرەکی بەدەوری خۆیدا ھەلەتیزینیت، شەق دەھاویت، دەمی پیسە، ھەرچەند دەوەریت، گیانئیکی شەپدەزیت.. بەلێ، کە دەوەریت گیانەکانی شەپدەزینیت.. ئیستا بزانی من باسی چی مەخلوقیک دکەم!

دیوھکان، کە دەم بەجێئو دکەنەو و توورە دەبن، ئیو دەرەپەزینن.. شەق لەقنی خۆیان ھەلەدەن کە دەرۆن.. نەخۆشی لەپاشەلیان دەوەریت.. نەخۆشییەکانی ھەموو بەشەرییەت لەوانەو لەدایک دەبیت! بزانی چی دەفەرمووم.. تەنانت ئەوان بوون کە مردنیان ھێنایە سەرزەوی.. چونکە مردن بوونی نەبوو.. سەردەمانی ھەبوو، کە ژیان وەستا بووتیاید.. مرۆڤەکان نەمریون.. کە گیانەکانی شەپ سەردەمی ئادەما دابەزین و لەدایک بوون.. ئەم ئیوانەئە ئەرۆ ھینشتا لەدایک نەبووبوون! چونکە لەدلی شەپدا دیوھکان لەناومرۆڤدا دەژیان.. کە بوونەتە سەبەبکاری مردن و نەخۆشی و پیری!

بووبا تا نەمرد تێنەگەیی.. بووبا بە بیناوەری مرد.. بەلکو من دەزانم ئەو خۆی کوشت تاباوەرپکات.. بەوێی کە خواشەردروست ناکات.. بووبا چونکە گومرا بوو، نەیدەزانی کە ھزری بوونەوەر لەمیشکی مرۆڤایە.. میشکی مرۆڤ لەگیانیدایە، گیانی مرۆڤ لەدەنگدایە گیانی دەنگیش ھەستیکی پەتییە، دەنگە شەپھینەرەکان شەپونەخۆشی و مردن و پیری نووچاری بوون دکەن.. بەلام دەنگە پیرۆزەکان ئامیین دەچنن. ئایا دەزانیت کە ژیان لەو ساتەدا بەرینی پەیدا دکات کە گیان پشوو دەدات؟ کە گیان تەوہری لەش دەبێت و دەربازی دەبیت؟ ئایا دەزانیت کە گەورەترین سەرمایەئە مرۆڤ مەرگە، مەرگ؟ چونکە تەنھا ئەو ڕێگەکانی ھەمیشەئە دەناسیت و چراکانی نەجات لە دەستی ئەوایە. بەلام وانەزانی مەرگ ڕێگە دەدات بە ئیو تا زەفەر بە ژیان ھەمیشەئە بەریت! نا! بەلکو مەرگ زۆر ووریایە لە دووپاتکردنەوێ ئەو دیوانە لە ژیاندا تا بە کردەوھکانی خۆیان جەزایان بداتەو. چونکە کردەوھکانی ئیو ھەمیشە بوونی ئەوان زامان دکەن: ئەوان دەبن بەوێی کە دەیکەن. ئیستا بزانی بۆچی ھەمووئایینەکان دەلێن **درومەکەن**، دزی مەکەن، شەپمەکەن.. توورە مەبن بەخۆپایی و لە خۆپایی!

چونکە دەزانن کەمرۆڤ زۆر ئازایە، زۆر پیرۆزە، مەزنە.. ئەگەر بێت و شەپنەبیت.. مرۆڤ بەنەمری دکات. دیوھکانن بەدروکانیان، بەرەفتاری شەپیان، بە سروشتی ئیویان نایەلن مرۆڤ پنیگات.. ئەویدیوانە سیاسین.. سیاسەتمەدارانی جیھان، ھەمووجیھان.. ئەوانن بەھەلە لەدایک نابن چونکە ئەوانە ھەموو چرکەئەیک دەمرن وزیندووبەئەو.. ئەوسیاسییانە لەژیاندا مردن و دەرد و نەخۆشی بلآو دکەنەو، بۆیە زۆردەبن، زۆرن.. چونکە دەیانەوێت مرۆڤایەتی قەبکەن تافرایی گەشتن بەنەجات و ئازایی نەکەون. چونکە دیوھکان دەزانن ئەگەر ڕێگە بەو دەبن، ئەوامرۆڤ ئازاد دەبیت، ئەوسا ئەوانیش دەمرن!

چونکە ئیو بوونەوەرێکە لە ئازایی دەترسیت.

دەزانن ئازایی مەرگی ئەوان زامان دکات بۆیە ئەویدیوانە نامرن، چونکە بە تاکە درۆیک بە تێوھژانیدنیکی دیوکی وەک خۆی لێدەزیت! ئیستا منی چیرۆکخوان وەلامی پرسیارەکانی زاناکانی سەردەم و وەلامی پرسیارەکانی بووبا و زەردەشت دەدەمەو، دەلێم ئیو، بەدروکانی، بەتوورپیی، بەجێئو شەپمردن و نەخۆشی و پیری دروستدەکات، لەمرۆڤدا دروستی دکات. ئازانم چەند باوەرپت پیم ھەیی؟

ھېچ خاۋەندىك دىۋى دروست نەكرىدۇ، چاك بزانن، مرۇف خۇى خۇدى خۇى دروست كرىدۇ، دەيەۋىت بىتت بە خىرىكى مۇتلەق.. بىنگومانم لەۋەى كە مرۇف خۇى خۇى دروست كرىدۇ. دىۋەكان لەدسەلاتى مرۇف بەئاگان، دەزانن كە مرۇف سەردەمانىك لەمەۋىتت خاۋاكانيان ناھىئا! بەلام لەبىريان براۋەتەۋە.. مرۇف لەگەۋرىمى دەسەلاتى كەم كراۋەتەۋە! تەنانت مرۇف بالەكانىشى لى سەندراۋەتەۋە. بۇيە ھەن لەناۋماندا بوون بە دىۋ.. ھەندىك لە مرۇفەكان لە بىر زەماندا بوون بە دىۋ، بە بەراز، بە مەيموون.

بەناخەۋە مرۇف بوو كە بە كرىدەۋەكانى شەيتان و دىۋى دروستكرىد لەراستىدا، خاۋاكان نەبوون! ھەموونايىن و باۋەرەكان دەبىت كرىنوش بۇنەم راستىيە بەرن، كە خاۋاكان جگە لە جوانى و باۋەر و نازانى ھىچى تر نىن.

بەكەم جار كە مرۇف فىرى ررۇ بوو، لە درۇكان شەرى دروست كرىد، شەرمىن ونەخۇشى وپىرى.. بىرتان نەچىت، خاۋەند نە دىۋو نە ئەھرىمەنى دروست كرىدۇ. بەلام مرۇف، مرۇفى رەسەن دەستكرى خاۋان. ئەمەتان لە بىر نەچىت!

مرۇف، ئەم گۇيەۋ، ئەم زىانەۋ، ئەم زەۋىيەى دروستكرىدۇ. مەبەست لەروستبوونىشى شاينى باسە، چونكە مرۇف ئەم ھەمووتوانايە بەكاردەبات لەپىناۋى ئەۋەنا بەنازادى بگات، بەخاۋاكات، بۇيە زەۋىي دروستكرىد، بەناخەۋە مرۇف نوایى تەقەلاكانى دۇراند.. دىۋى دەسەلاتى سىياسىي ناھىئا.. وايزانى بەۋە دەكات بەخاۋا بت و خاۋاكانىش دەۋزىتەۋە! مرۇف بە ناھىئانى ررۇ، پىشەى خاۋاكانى لە دەروونى خۇيدا ھەلكىشا. بۇيە مرۇف ھەندىكيان كە بوون بە دىۋ.. بەدرۇكانىان خاۋاكانى ناۋ دەروونى خۇيان قاۋ ناۋ دۇراندىان.. توۋرەبوون .. دەمىان پىس بوو، فىرى رشتتى خۇين بوون ! سىياسىيەكان، واتە دىۋەكان، ھىشتا لە زۇربوونان.. دەبىنن چى بە جىھان دەكەن؟ ئىتر باسى خاۋى چى بۇمن دەكەن؟ ئەى دىۋەكان!

ئىۋە ھىشتا كەرامەتى خۇتان نەبىنۋە، چۇن دەتوانن باسى گەبىشتن بەخاۋاكەن؟ ئىۋە ھىشتا بەناشكرا بە بەرچاۋى ھەمووجىھانەۋە ررۇدەكەن و مرۇفى دەبەنگىش چەپلەتان بۇلیدەن؟! ئىترباسى چىتان بۇبگەم؟ نازانم، ھەرچىيەك دەبىنم ررۇ دەكات، بەدرۇ دەخوات، بەدرۇ كار دەكات، بەدرۇ دەۋىت.. بەدرۇ وینە دەكىشیت دەنووسىت، ئابروۋى ووشەى راستگۇدەبات.. ھەرچىيەك دەبىنم پىرە لەرۇ، منىشتان پىر كرىدۇۋە لە ترس، لەتاۋا خۇم دەشارمەۋە لەمرۇفى بىۋ پەرىست.. مرۇفەكان تۋاناي بىننى يەكتىريان نەماۋە.. چونكە دەسەلاتى دىۋەكان لە نىكاكانى يەكتىرىدا دەبىنن. مرۇفى رەسەن كەسپكە كە دەتوانىت دىۋەكان بىننىت. مندال ئەۋ كارەى چاتر لەدەست دىت: چونكە چاكتىر دەبىننىت.

بەترسەۋە سەيرى ئافرەت و جوانى دەكەم لە ھەستكرىن بەكەمىياندا! دەيانەۋىت من فىرى ررۇبەكەن! ھىندە ئەحمەقن نازانن من جەھەننەم ناگىرساندۇۋە بۇ باسى ناچۇر، بۇ تەماشاي بەراز، بۇ رقى ئەھرىمەن.. من ھەرفىراى ئەۋەدەكەۋم تەپوتۇزى رەكانتان لەخۇم بئەكىنم! وا دەزانن من پىتان ناۋىریم؟ راستە بۇئەۋەى دەستم بەردەستتان نەكەۋىت، لىتان ناكەۋم، ھەۋل دەدەم دوۋرە پەرىز بىم.. بەلام بە رەفتارۋ بەتەماشىا فىرتان دەكەم.

دىۋەكانى دەۋرۋەرم ترسنۇك و بايى ۋەھلپەرىست و خۇپەرىست وئەھرىمەنن.. دەبىت ناۋەرى بكرىن! نايىت تازەبەتازە پەرداخى شەرابى ھىتلەر مەزات بگەن، بەملىۋىنك بىفرۇشن.. ئەى ناۋەشىن گەلى رۇژئاۋا ئىۋە لە دىۋەھىتلەر- ھىچ فىرنەبوون. دىۋەكان بەبى شەر ھەلناكەن! وادەزانن بەۋە مرۇف سەردەخەن گەر مىللەتان و باۋەر و ئايىنى گەلانى رۇژھەلات لە ناۋبەرن، پاش ئەۋەى كە نىزيان كرىد، كە

درۆيان كرد به كهلتوورى پوڅه لات، كه خوږن پڅاندنيان كرد به خو، كه شهريان خولقاند، كه مهسيحيان كرده خوراكي نيوهكان! هه نديك له مرؤف سروشتى خويان وون كړدوه له روو شهرو تووربه يى و ته عاډا. بوون به ديوى گيل ونه زان. هونه رهنه دكانتان كارگه ي چهكى بق وكي نه و نوژمنايه تى خرؤشانن!

ئاخر چؤن دهبيت به ناوى نازابى راده رپينه وه پيغه مبه ريك سووك بكرت؟ چؤن دهبيت مرؤف ريگه به خؤى بدات پيغه مبه ريك بزؤو نيشان بدات؟ يان له ناو پرستگاو كه نيسه دا زينا بكات؟ يان به ناوى نايينه وه سه ربيرت ومالى ليقه وماوان ډاگير بكات؟

من سه رمكرد به پوڅه نامه كاني زوربه ي دورگه كاندا، هيچيان نو سراويكيان بو بلاو نه كرمه وه، چونكه ريگيان نهام له جوانى بدويم. گهلى ولاتى هه ستركن به كه مى باسى زه بر پيگه وتنى كه لتوورو سه نده ي كه لتوورو جياوازي كه لتوورم بو دهكهن. واده زانن كه لتوور دهست وقاچى هه يه! له وه ته ي له روژناوا ده ژيم له بوغزى كه لتوور يان تيناگه م! شانازى به بازرگانى كويله وه دهكهن، شانازى به هيتله رو نه هر يه من وبه رازو فيتنه وه دهكهن. ئافره ت دهكهن به قاجبه يه كى نه خوش، دهيكهن به چه كيكي كوشنده و به جيهاندا بلاوى دهكهن وه. مرؤف دهكهن به ديويكي ترس نوك، شير به مندا له كانيان نادهن. هه رچى خواپنى ناخؤش بيت دهيكهن. مندا له نايك دهكهن، مندا له دهكهن به دوژمنى باوان، سومعه ي باوك ده شيؤين. شه رم له هيچ ناكهن. به هه زار دهست چهك دروست دهكهن وده يفروشن، كه چى له ولاشه وه خويان له قوربان ييه كاني جهنگه كان دهكهن به نايك وباوك وديوى به زه يى وحه قبه رست! هه لده كو تنه سه ر كه رامه تى مندا له كاني خويان. سواري به راز ده بن. جيهان تووره دهكهن، واده زانن به ناگرو باو ده ريوو سروشت ده ويژن!

واده زانن ده توانن نه فريقاو پوڅه لات بكن به مريدوخانه. واده زانن نازابى برتبه له وه ي مرؤف بيت به قاجبه يه كى بيتا بروو بيكه رامه ت، به كالاي هه رزاني ده ستى هه ركه سيك. بو يه من هيچ له وانه وه فير نه بووم. شانازى به كه لتوورى مل هورو ډاگيركرو په گه ز پرسته وه ناكه م. كه لتوورى وه حشيه ت وساديزم خؤش ناويت!

كه لتوور كه نه خوش كه وت. پيرده بيت، ده مريت، باوه رى به ر له مرن له ناو ده چيت. كه لتوور ناييت وه ها بيت. گوى تبييت نه و كه لتووره ي كه من فير دهكات فيز له جوان ييه كانيان بكه مه وه. كه ئافره ت دهكات به قاجبه يه كى ناو گه ل بو گه نى نه خوشى سه ر شه قامه كان! نامه ويت نه و كه لتووره ي تيايدا پيغه مبه ره كان به خا جا هه لده واسيت، ماريكان سووك دهكات! مندا له باوان دهكات و مرؤف دهكات به سه گى هارو سه گ په رست. نامه ويت نه و كه لتووره ي كه مندا له ناچار دهكات له باوانى خؤى بيته ده م و به وان بليت: ده مت داخه گوويسه گ! نامه ويت هيچى تر تان لئوه فير بم، كاتيك كه كه لتوورى منتان قه دهغه كړدوه له خؤتان.

من هونه رهنه نديك شانازى به په يامى خه ونه كانمه وه دهكهن. واده زانن ناتوانم فير تان بكه م. نه و كه لتووره ي نه توانيت هيچ فيرى من بكات. فيرى دهكهن گه ر ناواى بكات. هاتووم به ديوه كان تان ده ليم: ئيوه نه خوشن! ئيوه نه زمه ي ناكارو نه زمه ي كه لتوورو نه زمه ي باوه ر تان هه يه. ئيوه بوون به ديو، ديوه كان تان سروشتى ژيان ده شيؤينيت، به سته له كه كان ده روخي نييت، كرده وه كان تان گه نده لن. ئيوه مايه ي شانازى من نيين. چونكه ژيان تووره يه ليتان.

زل ھېزە ھەشت سەرەكان لە پېناوئى كالآكانياندا مرۇقايەتى وەكو مېش قېدەكەن. لە پېناوئى بازارەكانياندا بەھەزار زمان بوختان دەكەن. ھىندە نەخۇش نازانن چى دەكەن. بەھەزار دەست دەروخىنن و بەدەستىك بىياتدەنن!

مېرولەكان فەرموويان: دىوھكان لە زۇربووندا لەناو دەچن. شەرەكان دەچنەوہ يەك، بە يارىدە دانى يەكتىرى يەكتىرى قې دەكەن. دىوھكان ناتوانن سووبمەندانە ژيان بەكار بەرن. باكان، شەپۆلەكان، ئاگرەكان، زەمىن توورەن لە دىوھكان. چونكە ھەندىك لە شەيتانەكان - دىو لە شىوہى مرۇقنا زۇر دەكەن لە ناوماندا. مرۇق تىكەلاو بوو! كاتىك دىت كە مرۇقەكان گشتيان دووچارى تەنھايى دەبن: دەترسن و لەسىنەرى خۇيان ھەللىن: لەپر نەخۇش دەكەن: لە پر دەمرن. ئەوجا تۇفانىك دىت، تۇفانىك كە كەس چاوەروانى ناكات! كاتىك دىت كە زلھىزەكان مافەكانى زاگرۇس پېشىل دەكەن و مرۇقەكان دەكەن بە ژىر ناوہوہ بۇ بەرژەوہندى خۇيان. كاتىك كە مرۇق لەسەر قومىك ناو شەر دەكات. تۇفان توورە دەبىت. ئەوسا بە شەق بەر دەبىتە وىزەى بەستەلەكەكان. ئەوسا مرۇقىكى بى ناو وى و لات و ئالا دەر دەپەرىت. كەس باوہر بە ووتەكان و فەرموودەكانى ناكات. ئەو دەلىت: من بەزەبىم بە جىھاندا نايەتەوہ. چونكە نۇعاتان بەرباران كرد، چونكە مرۇقەكانى زاگرۇس لە پېناوئى پاراستنى كەلتوورى نوح نا گر لەخۇيان بەر دەبن. چونكە ئافەرتانى كورد خۇيان دەكەن بە مەشخەل بۇ يادى نەورۇز، بۇ سەرفرازى نوح و ئىبراھىم و زەردەشت.

ئاپلۇئى ئەسكەندەر

بىللات و بىئالا مرۇقىكى زۇر سەيرە! ھەموو بوورجەكان لەسەرى ئەوئا دەبىنرەت. كاتىك كە كات دەوہستىت، لەسەرى ئەوئا ھەموو شتىك دەبىنرەت. بىننم ئەسكەندەرى مەزن لەشىوہى بوورجى دوانەئا

له ئاسماندا وەك ریزه ئەستێرەیهکی لولپیچ دەبینریت. ئەسكەندەر تیرو كەوانی لە دەست بوو. تیروكەوانی دیاریی زاگرۆسییهكان - كه بهویان نابوو. لهكاكیشاندا تیری لهئوخی نیشانه گرتنەوهنا هینابوووه یهك، نیشانهی له پەیکەرەكەیی بوودا گرتبووهوه، بهرامبەر خالی سببی ناوچهوانی بوودا تیری هینابوووه یهك و به توورەیییهوه به بوودای دەفەرموو: ناخر كافر چۆن دەتوانیت له پیناوی هەمیشەیییدا به تەنھا نوێژەكانت بكەیت؟! چۆن توانیت دەست لهخیزان و كۆریهیی خۆت هەلگریت؟ چۆن توانیت مت بوون بكەیت به پەرسنگای نیرفانا و ئەویش به فەنا لهقەڵەم بەدیت؟ چۆن توانیت؟ ئەمە شایەنی كەلتووری من نییه.

مرۆف به پێكەوه بوون دەگات به نیرفانا نەك به خود گۆشهگیركردن و تەنهایی پەرستن. مرۆف دەبیت له گیانی یەكبووندا به كۆمەلگە، به جیهان، به مرۆفایەتی ئینجا به بوونەوهەر بگات به مەرتەبەیی كەرەمەت. لهویدا به پەكانی نیرفانا دەگات. نەك له مت بوون و چەق بەستن لەسەر هیچ! تەنهایی باوهری مرۆفی جوان دەكوژیت، له ناوی دەبات. مرۆف دەبیت لهگەڵ خۆشهویست ترین خۆشهویستی خۆیدا نوێژ بگات تا له هەمیشەیییدا بژی، هەست بەنازایی گیانی بگات. به كەمالی گیانی، به یەكبوونی گیانی لهگەڵ بوونەوهرا.

ئەمە بوودا تەنهایی و دووره پەریزی نوێژكردن و پەرستاری نییه! ئەم تیره بنیم به ناوچهوانتەوه؟ ها؟ بینیم به دلتهوه؟

ئەسكەندەرم بینی تووره بوو له ئاسمانی سەری ئەودا. زۆر تووره بوو له بوودا. لەبەر ئەوهی ئەو پشستی كردهوه ژینگەو به نوای چارهكانی مەرگ و نەخۆشی و پیری نا نەگەیی به قەناعەت.

پشستی ئەسكەندەر كه پەگەزی مینە بوو، ئەویش وەك ئەسكەندەر كەوانی هینابوووه یهك. بهرامبەر به پەیکەری شیفایا راووستابوو، نیشانهی لەناوچهوانی ئەو گرتبووهوه به توورهیییهوه به شیفای دەگوت:

ئەوهی به پاستی ژیان بنیات دەنیت، نارووخینیت. تۆ به هەزاران دەست ترووست دەكەیت و بنیات دەنیت، كەچی به هەزاران دەستتیش تێك دەدەیت، نەرووخینیت! ئەمە زانستی چی ئاسمانێكە تۆ لاریت لێی نییه؟

تۆ مافی ژیان ت نییه گەر شەروخیر هاوشیوه هەلبەسەنگینیت! دەبیت خۆت یەكلا بكەیتەوه، یا ئەوه تا خیریکی پەتیی، یاخود شەریکی پەتی. دەنا من دەتوانم ناوچهوانت پینكیم.

شیفا و بوودا پێكەوه لهگەردوونی سەری بیولادا دەیانگوت: نۆكەرتین، ئیمە كرمان تۆ نەيكەیت. تا ماوین گوێ لەتۆ دەگرین، چونكە ئیمە قوتایی ناكاملی حەزەرتهی نوح بووین. پێرا نەگەشتین هەموو دەقەكانی قیدا لەوهوه فتر بین.

لەسەری بیولادا هەموو بوورجەكان دەبینریت. ئیوه دەربارەیی بوورجی دۆعا هیچ نازان، دەزانم یەكەم جارە بوورجی دۆعا بییستن. دەبا من بۆتان باس بكەم كەله كەشكۆلی ئەودا بوورجێك بەر لەماوێهەك لەمەوبەر لەبوونەوهرا ترووست بوو، بوورجی دۆعای ناو دەنیم من.

رۆژیکیان بیولاتیان لەزیناندا دەپەراند، بەزۆر بریدیان بۆ كاری تیمار كردن! بریدیانە سەر هەسارەیهك لەگەردوونی دۆعا. ووتیان: ئەم ئەستێرە نەزیفیان بەربوو، گەر بەریتان فریایان نەكەویت، دەمرن! بیولات به زمانیکی نامۆ به سستەرە دێو پەرستەكەیی فەرموو (كه سستەریکی سێ سەر بوو، شەش دەمی هەبوو): زەحمەت نەبیت دەتوانی بەتەنھا بەجیمان بەهلیت؟ سستەرەكە تیگەیی و مۆلەتی دان تا ئەستێرەكان و بیولات بەتەنھا پێكەوه بن.

ئەستىرمەكان كە گيان وميتشك ولەشيان تىكشكابوو! نەزىفى ھەموو گيانيان بەر بووبوو، نەزىفى ترس، زىكە، فەريادا! نەزىفى گريان وپارانەوھيان لە باوانى بىرھەمجان! نەزىفى بەزەھيان بەر بووبوو، خويىن لەچاۋ دەم و لووتيانەوھە فيچقەھى دەكرد، بەدەم قولپە قولپى خويىنەوھە خويان بە بىولات سانسو بە ئاۋازىكى غەمگىنى كۆرال فەرموويان: ئاومان دۇعا-يە!

بىولاتىش گيانى خوى كرىبوو بە چەپكىك گولى نىرگىزو گولەباخى رەنگىين، بەديار ئەوانەوھە لە دۇخى نويزنا راوھستابوو و نويزھەكانى بۇ دۇعاكان دەخويند... لە دلى خويدا تەرتىلەو ئوپراى دۇعاى دەخويند: دۆۋۋۆۋۆۋۆدۇعا... دۆۋۋۋۆۋۆدۇدۇدۇدۇعا... دۇعا! دۇعا! پاشان چەپكە گولەكەى دايە دەستى دۇعا و فەرمووى: ئەمە ديارىي گەردوونى تۆيە، بورجى تۆش لە بوونەوھەردا لەنايك بوو، ئەم چەپكە گولە لەخويى ناھورامازداوھ، واتە لەيادى بوونەوھەردە پيشكەشە بەتۆ... ھىوانارم چاك بىتەوھە و لىپورودنت شىفاى بىت. ھىوانارم دۇعاكان بىن بەھەك.

دۇعا گريا! فەرمووى: ئاخىر لەچەندكەس خۇشېم؟! فەرمووى: بەلاى كەمەوھە لەمن. دۇعا فەرمووى: تۆ تەنھا ئاۋازىكى گيانىيت... دەتوانيت كەمىك گۇرانىي گيانىم بۇ بخوينيت؟ فەرمووى بەلى. پاشان دەستى بە خويندن كىرد.

باسى ناوھىرۆكى بورجى دۇعاتان لە كىتىبى دووھەدا بۇ تەواو دەكەم، خۇشەويستەكەم مرۆش. چونكە ئىستا دۇعا خۇشەويستى لەگەل گيانى لاوپىكدا دەكات لەگەردووندا، كە بەر لەھەزاران سال ئەئارات بەدەستى ديوەكانى بىابان سەربېرا! لاۋەكە ناۋى كاكلى – ە!

بۆيە لەم سەردەمەدا، زاگرۇسىيەكان لەناوبىردى ئاقرەتبان لەوانەوھە بە مىرات بۇ ماوھتەوھ... چونكە ديوەكانى بىابان و ئەژادى سەردەمى جاھىلى لەھەر ولاتىك بلاۋبىنەوھە، نەخۇشىي كوشتن وتەعدا ناموس برىن وسەربېرىن وزمان برىن و دست برىن بەناۋى خواوھ بلاۋ دەكەنەوھە.

مىرولەكان فەرموويان: زامەكانى دۇعا چاك نابىنەوھە... بەلام دەيىت مرۆشەكان فىر بن، لە ھەر جىگايەك ئاقرەتىك لەبەر ھەر ھۆيەك بكورژىت... دەيىت سزاي كشتى بەسەر ئەو ناۋچەيەدا بىرئىت. چونكە ئاھورامازنا ئەو مىللەتە بە لەعنەت دەكات كە ئاقرەت بەرد باران دەكات، ھىچ ئايىنىك، ھىچ خوايەك سزاي ئاقرەت و مندال بە كوشتن رېگە ئانات. ئەوھى بە ناۋى خواوھ سزا دەدات... لە ئەھلى كوفرە و ئەھرىمەن گيانى پەروھردە دەكات، بەلكوو ديوەو زادەى گيانى ئەھرىمەنە، چونكە ديو بى بەزەبىيە، ديو سروسشى پيسەو رقى لەخۇشەويستىيە، ديو ئەوانەى لەخۇپەرسىتى عىشقىدا ھاوسەرو ھاوگيان و ھاوولاتىي خويان دەكۆرن. ديوەكان زۇرن لەناو مرۆشەكاندا، ھەن مرۆش و كىردەى خان و ھەن لەناوماندا ديوى شەرو كىردەى شەيتان، رۇژىك ئىت: نەخۇشەيەكان راڊەپەر: ترسەكان زۇر دەبن: ديوپەرسىتەكان ماندوۋ دەبن. ھەلدەوھەرىن، بە نەخۇشەيەك لەناو دەچن زۇر سەيرو بى چارە تەماشاي يەكترى دەكەن. رۇژىك ئىت تيايدا ياريدەكان دەمرن!

مىرولەيەكى بىرەوھەر فەرمووى: تا ئىستا كەس: ھىچ كەس نازانىت كە بەردەكان، شاخەكان گشتيان دەست و پىن و سەررو لەشى خواكانن بە ئاسمانەكاندا گر دەخۇن و پاشان ھەندىكىيان بە متى لەسەر سروسشىت پەخش دەبن. بۆيە خواكان زۇرن، بەردەكان ووتيان ئىمە گەواھى ئەم فەرموۋدەيىن، ئىوھ بە ئىمە دۇعاتان بەردباران كىرد، ئىمەش لىتان خۇش نابىين، چونكە ھىشتا فىرى رىزگرتن لەبەرد نەبوون! چۇن دەتوانن رىز لەخۇتان و لەخواكانتان بگرن؟

مىرولەيەكى غەيىناس فەرمووى: لە دەروازەى بوونەوھەردا گازەكان و گيانەكان ئاۋىتە دەبن، دەبن بە دەسەلاتىكى مەزن و نادىگايەكى گيانى كە رىگرى لە ھەر ناجۆرىيەك دەكەن و نايەلن ديوەكان بگەن بە

هه‌میشه‌یی. گیانه فیداکاره‌کان: ئەوانە‌ی وهک دۆعا، وهک مه‌زلووم بوخان (زیندانییه‌کی کورد که له‌تاو ئەشکه‌نجە‌ی دێوه‌کانی توورک، له‌ زیندانا، له‌ رۆژی نه‌ورۆژنا گ‌ر له‌ خۆی به‌ر ده‌بات، تا که‌رامه‌تی باوه‌رپی نیشیمانی خۆی بکات به‌ گه‌نجینه‌ی باوه‌ر بۆ نه‌وه‌کانی داهاتووی کورد، وهک ناشتی سه‌روه‌ر (کچه‌ کوردیکی پیرۆزه که له‌ پیناوی باوه‌ری نیشیمانییدا به‌ ده‌ستی نامۆزای خۆی به‌ هه‌فتاو دوو گووله‌ ده‌کوژیت) وهک زه‌کیه‌ ئەلخان (کچه‌ کوردیکی پیرۆزی میله‌ت په‌روه‌ره که له‌ دیاربه‌که‌ به‌ گ‌ر له‌خۆبه‌ردان مافی ئاهه‌نگی نه‌ورۆژ زامن ده‌کات و دێوه‌کانی توورک فیر ده‌کات که ناتوانن پ‌یگری له‌ هه‌ستی وولات په‌روه‌ری بگ‌رن) و هه‌زاران مرۆفی ئەنفال کراو، هه‌زاران گیانی به‌ ناهه‌ق سه‌رقرتکراو ده‌بن به‌ دووکه‌ل، ئاسمانه‌کان پ‌ر ده‌که‌ن له‌ دای تۆله‌، ئەوانه‌ خواکانی هه‌زره‌تی نوحن. نوح گیانی مرۆفی خۆبه‌خته‌ر ده‌په‌رستیت. چونکه‌ مرۆف پ‌یرۆزترین گه‌نجی بوونه‌وه‌ره. تا ئەو کاته‌ی مرۆفیک به‌ ناهه‌قی مافی ژیا‌نی ل‌ی زه‌ووت ده‌کریت، شوینه‌واری د‌یو له‌ناوماندا هه‌ر ده‌م‌یت. ترس نایه‌ل‌یت به‌ که‌مال بگ‌ه‌ین. میروله‌یه‌کی تر فه‌رمووی: هه‌زره‌تی نوح تۆله‌سین ن‌یه‌. یه‌کیکی تر فه‌رمووی: **بوونه‌وه‌رو سروشت س‌ی گه‌نج یان س‌ی جه‌وه‌ر له‌ سروشتی مرۆف هه‌میشه‌ ده‌پارێزیت: کرده‌وه‌کانی، خه‌ونه‌کانی، گیانی. به‌م س‌ی جه‌وه‌ره کاره‌ساته‌کان تۆله‌و پاداشته‌کانی مرۆف دووپات ده‌که‌نه‌وه‌.** ئەوه‌ی گیانیک‌ی ب‌ج تاوانی کوشت، وهک ئەوه‌ وایه‌ خواوه‌ندی خۆی بکوژیت. میروله‌کان ب‌یکه‌وه‌ فه‌رموویان: ئامین.

ئاپۆڵۆی مرۆف

مرۆف بوونه‌وه‌ریکی زۆر مه‌زنه‌.. خواکان زۆر ئومیدیان به‌توانای مرۆف هه‌یه، خواکان شوکرانه‌بیژی مرۆف ده‌که‌ن، چونکه‌ بوونیان به‌ب‌ج مرۆف ناشیت و مه‌حاله‌.. زۆر سه‌ریان له‌مرۆف ده‌سورم‌یت! چونکه‌ کاتیک که‌ مرۆف خۆی ده‌بیست، بوونه‌وه‌ر له‌هه‌نتازیدا بچووک ده‌رده‌که‌ویت.. خواکان وه‌کوو مه‌دالیا، بته‌کان وهک ورده‌واله‌، فریشه‌ته‌کان وهک ساوا له‌گه‌ردوونه‌کانی ئەویدا ده‌گه‌رین.. تاماشاکانی مرۆف زۆربه‌ قوولی ده‌توانن ناوجه‌رگه‌ی بوونه‌وه‌ره‌کان ببینن.. مرۆف ب‌یشومار مه‌زنه‌. چونکه‌ خواکان ده‌زانن که‌ مرۆف ئەوانیان خولقاندووه‌! **جا نه‌گه‌ر خواوه‌ندیش مرۆفی ب‌روست کردیت؛ هه‌له‌ی نه‌کردووه‌.. چونکه‌ خواوه‌ند باوه‌ری به‌ مرۆفه‌ و کردگاری خۆی خۆش ده‌ویت.**

مرۆف بەرلەوی گۆی زەمین دروست بکات ھەبوو سینگۆشەیی بوو. لاکانی یەكسان بوون. سینگۆشەییەکی
 سیلا یەكسان بوو! لاکان بریتی بوون لە گیانی مندال و باوک و گیانی پیرۆز.
 تەنھا سێ ھیل بوو مرۆف کاتێک لە ھەمیشەییەو ھات و لە ئاسمانەکاندا ئازاد دەگەرا... کە ناوەرۆکی
 مانای سینگۆشەکی بریتی بوو: ئاکاری جوان، کرداری جوان، ووتاری جوان، دەتانگەینیت بە
 ئاھورامازدا، بە خواو بە خواکان، بە بتهکان! ئەوسا یادتان دیتەو ھە کامەرانی بریتییە لە مرۆف،
 مرۆف پیرۆزە، جوانە، ھەمیشەییە، یانی مرۆف سینگیانە نەک یەكگیان، چونکە مرۆف سنجار
 دەژیتەو، سنجاریش دەمریتەو، سێ چاریش ھەلدەستیتەو. سنجاریش دەخوات! سەدوچلوپینج جار
 دەژی و دەمریتەو لەھەر ژیانیکدا! مرۆف سینگیانە، گیانی نایک مندال باوک، ئەوانیش ھەریەکیان
 بەشەخۆیان سیانن، مندال باوک کورپی پیرۆز. یاخود نایک دایگەورە دایکی پیرۆز.
 چونکە نایک پەلی یەكەمی ھەیە لەپیرۆزیدا، نایک گیانی پیرۆزی دەریەرانن، دروستکردو زانن! نایکی
 خوبناس مرۆفیکێ پیرۆزە.. ئەو باوک و گیانی پیرۆزی زانن. نێرو مێ دووتەورن، نازادی بەدەست
 ناخن، فێری ناین گەر بەیەك نەگەن، گەر دوژمنیی یەكتری بکەن، گەر درۆلەگەل یەك بکەن، بەكەمال
 ناگەن. چونکە ئەوان یەك بوون، لەبوونەویدا یەك بوون بەر لەوێ خواوەندی یەكتر بکەن. بۆیە
 خواکانیان دروست کرد، پاش ئەوێ لە خواوەندی یەكتر جیا بوونەو لە پەحمی بوونەویدا.
 بەلام مانای ئەو نەگەینیت کە مرۆف ھەلەناکات، بەلکو زۆر لەسەر ھەلەکانی ناروات!
 دێر زەمانیک، ئەو کاتە کە بوونەوەر بۆ یەكەم جار راووستا.. شتەکان لەیەكتری دابەران.. گیانەکان
 پشوویان نا.. ئەو کاتە مرۆف گیان بوو، گیانی پەتی.. مرۆف بەسینگۆشەیی، بازەیی، ھەرەمی و
 شیوێ ھیۆلایی بوو، لەھەوا ئازاد بوو. مرۆف توانای گۆرانی گیانی خۆی ھەبوو بەرەنگ، بەشکل و
 ناوەرۆک. دەیتوانی لە ھەر جێگەیکدا بوونی ھەبیت! دەیتوانی نەبیت!
 چونکە سروشتی بوخاری دەبوو لە دابەران و سوورپی گەشتەکانییان بە ناو بوونەویدا ئازاد بوو.
 بەگەردوونی خۆیدا دەھاتوودەچوو. شتی دەخولقاند، ئەستیرەو ئاسمان و مانگەکان، خۆرەکانی دروست
 دەکرد بەر لەزەریاکان.. بەتوانابوو، بەھەر شتیکی دەگوت ببە، ئینجا دەبوو.. چونکە گیانی بوونەویدی
 تیا بوو. چونکە خۆی لەیاد ماو بوو ھیشتا.
 مرۆف داھینەر بوو.. ھەموو ھەسارەکان و خۆرەکانی بە داھینان دادەھینا.. بۆ ئەوێ سەرنجی
 خواوەند راکێشیت.. مرۆف دوانە بوو لە گیاندا.. نێرەمووک بوو بەرەگەز.. بەلام ھەر چیبەکی دەکرد،
 نەیدەتوانی نابیریت لە خۆشەویستی و عیشقی خواوەندی یەكتر. ھەمیشە زۆر پەرۆشی ئەو بوو خواوەند
 داھیزت تا شانازی بەداھینانەکانییەو بکات! داھینانەکانی بالابوون لە باوەرپا.
 خواوەند لە خۆشی دەسلەلاتی مرۆف، لە شانازی کردەوکانی ئەوان، زۆر دەبوو، داھەش دەبوو..
 خواوەند بوو بە دوو، بە سێ، بە چوار بە ھەزار، بە ناکووتایی زۆر و زۆرتەر.. تا ئەو کاتە کە بیر باوەر
 ناکات!
 کاتێک مرۆف بۆنی بھوردی خواکانی کرد، ھەستی کرد کە خواکان زۆر دەبن.. لەخۆشیدا وەك
 ھونەرەمەند کەوتە داھینان.. خۆی گۆری بە شلە، بە ناو، پاشان یادی ھاتەو خۆی پەق بکات.. شاخەکان
 و دارستان و دەشتەکان دروست بکات. کەوھای کرد مرۆف.. نانیش، وایزانی ئەورۆژ دەبینیت کە
 بەرێکەوت خوایەك بەرھوزەوی بیت و ببینیت، تەماشای دەسلەلاتی بکات! مرۆف ھێندە دانیشت تا
 لەکارکەوت! چونکە ھیشتا فێری ناخوتن نە بوو.. تا داواکارییەکانی یان دەنگی وەك داوانامە بنیتریت
 بۆ ئاسمانەکان.. تا خواکان نامەو دەنگی ببیستن. بۆیە.. مرۆف وردەوردە لە چاوەروانیییدا بەھەرەکانی

خۆی لە دەستدا، فێری زمان و ئاخاوتن و درۆکردن بوو. هەستەکان و بێرەکانی خۆی لە دەستدا، ئەوتۆیە ناگرینی ناومیشکی کە هەسارەییەکی تیشکینی جالجالۆکەیی بوو، سپی سپی.. وورده وورده کوژاوە.. توانای ئەما بە شتەکان بلیت بیه و بین! وای لێتات بووبە کۆیلە شتەکانی خۆی.. خۆی تەواو لە دەست دا! ئەوەشی لەیاد ئەما کە خووبی خۆی بە شیکە لەگیانی پەتیی خۆی گەرە.

مرۆف پیریو لە چاوەروانیدا و خۆیەکی شادمانە بە زۆر تەماشای حورمەتی تەو زەل و بێوئاسای بکات.. نابرا، لەگیانی هاوکاری، نابرا لەگیانی هاوھەستی و هاوایی. فێری بیکاری بوو، چونکە مرۆف لە بیکاریدا زمان و بووختان و درۆ شەریان ناھینا و مرۆف فێری خوارین و ڕشتنی خۆین بوو، دەبین ئیستاش ھەندیک ھەن لە بیکاری و بیزاری و نەخۆشیدا خۆیان یان ئەوانی تر دەکوژن! مرۆف ئیستاش سەردەبیرت، ئیستاش تەعدا دەکات. ھێشتا زۆر بەی مرۆف بێناگان لەوەی کە سەروشتیان گۆراوە بە بیو! بە نوای شەپا مرۆف لە ترس تێگەیی.. ترس زمانی مرۆفی پێژاند.. مرۆف فێری ئاخاوتن بوو.. باسی کەرەمەتی خۆاکیانی بۆ ئەوەکانی خۆی دەکرد.. بۆیە لەو کاتەو، مرۆف تا دیت زیاتر لە خۆاکیان دوور دەکووێتەو.. چونکە مرۆف بە نوای شەپا درۆشی ناھینا.. درۆش مەرگی زایاند.. ئیتر مرۆف دەسلاتی خۆی لە دەست دا.. باوەرەکانی دۆراند.. بوو بە مادەییکی نێچە ھاوشیوەی ئیشتا.. بوو بە کۆیلە ناخۆزییەکانی خۆی، پاش ئەوەی لەشی مێینە لە لەشی ئیریەنە نابرا.. چونکە دووچارای نابرا و دووفاقی بێرەکانیان بوون.. دووچارای نەخۆشی گومان بوون.

ئەم چیرۆکە مرۆف ھێندە کۆن و سەرسۆرینە، کەس باوەر ناکات. چونکە مرۆف سەروشتی راستەقینە خۆی لە یاد نەماوە. مرۆفایەتی نازانن کە گشتیان پیکەو بە گیانن.. نەک گیانی نێرومی و دوولەش، بە لکو گیانیکی یەکگرتوی جیھانی و ھاوبەش دەتوانیت مرۆف بە گەنێت بە نازادی! مرۆف بە شەڕ ناگات بەخۆ. چونکە نازادی پاسەوانی دەرگاکی بەھەشتی خۆاکیان و عیشق دەمانگەینتە ئەو.

پێویستە تاردەنگتر نەبوو فێرین.. ئەوەی نازاریدا و بکوژیت و سەربیرت.. نژی بەرژەو ھەندیی مرۆف، ئەوەی درۆ دەکات دوژمنی مرۆف، ئەوەی شەھان دەنات مرۆفایەتی بەرەو قەبوون دەبات، بێرەییە لەو خۆاھەندە کە مرۆف لەیادیدا نروستی دەکات و بچ و چان کەمالی ئەو تەون دەکات. یەکگرتن ئەو جیھانیان، مرۆفایەتی تەنھا بە یەکگرتنی جیھان بە بی شەڕ دەریازی دەبیت، دەکات بە نازادی. چونکە نازادی نواھەمیی پەیمانی بوونەوەرە.

پێویستە سەروشتی خۆتان بناسنەو.. بەم حالە ئیستاتانەو، خۆاکیان ھەزار چاویان لە دەرونی کەسانیکدا ناواوە، ناچاریان مەگەن خۆبکوژن.. خۆبکوژتین.. تەعدایان لێمەگەن، مەیانکوژن. کاتیک کە مرۆف ناگیر دەکرت، بێوھەکان لەژانییدا زۆر دەبیت، کات دەوھەستت، ھەندیک لەمرۆفەکان خۆیان دەکوژن بەرگە کە لێبەکانی دێوھەکان ناگرن، ھەندیک تیکدەچن، بەلام کەمیک ھەن دووچارای خود بینی دەبن. ھەن لە ناوماندا سەروشتی خۆاکیان دەناسن: شیتیان مەگەن، چونکە تیاپاندا بە نەزانن. مرۆف دەشیت لەوقوئاغەدا ھێشتا ھەست بەکەمی بکات!

بەلام ھەستکردن بەکەمی چیبیدی نازاری ناات. چونکە بەرپیکاکانی خۆیدا دەکووێتە گەران، بەرەو گەردوونی خۆی دەچیت؛ کاتیک کە باوەری ئیوہ چنگ ناخات و دەدوێت، وون دەبیت، لەمەرگا زیندو دەبیتەو. ئیتر بە نوای خۆیدا ناگەریت! بە لکو لەگەرێن بە نوای جەوھەرنا لەبری شکیلیات، لەزەرپراتی بوونی خۆیدا پەخش دەبیت. تێدەگات، خۆیدەناسیت، قام دەکات، دەبیسیت کە ئیسک و تروسکی مرۆف لە راستیدا لە تەنافی جالجالۆکە چنراو.. سەری دەسوێت، نوای تال بەتالی زەرپراتی چینی خۆی

دەكەوئەت. تادەگاتە سەر قوتىبى خۇي، چاوكى خۇي، كەرامەتى خۇي! واتە لووتكەي بىنين. . . ياخود تەپلى سەرى خۇي! لەويۇە بەناو تونىلىكى ترسانكا بەناوگەردوونى خۇيدا وەك جالجالۇكە بەتەنافى خۇيدا سەردەكەوئەت و دادەبەزىت، لەبابەزىندا دووچارى ھەمووئەو دىوانە دەبىت كە گەردوونى ھەستىارىي ئەويان ناگىر كىردووە، كە لەگەل خۇيدا نرۇي كىردووە، ياخود نوژمىنىكى بۇخۇي چىنووە. . . كە دادەبەزىت، دەكەوئەتە نەبەردووە و بەسەر مەرگى ھەموو كۆمپلېكسەكانىدا زال دەبىت. بەو رىگايەدا تىدەپەرىت كە ھەموو كىردەكەكانى مرۇقايەتى و دىوھەكان دەبىنىت! مەرگ ژيانى نىشان دەبات!

سنورى ئەو توونىلە تەپلى سەرە، لەويۇە جالجالۇكە دادەبەزىتە گەردوونى خۇدەووە. . . لەويۇە نۇزى خۇي، رېسى خۇي دەبىنىت. . . دەتوانم بلېم خود زەرپراتى ھەلگەوت و كىردەكەكانى خۇي دەبىنىت، ئىنجا دەتوانىت بەكەكەشاندە ھەلگەرىت و بوونەوەر لەدەرەوەي سەرى خۇيدا بىنىت.

مرۇف نازانىت ھىشتا كە سەرەتا؛ كاتىك لە بوونەوەر داپرا. . . بەشىك لە سروشتى خواي تيا بوو. . . نازانم بۇ مرۇف ھىندە ئاواتى بابەزىنى خوا بوو تا كىردەكەكان و ناھىنانەكانى نان پىادا بىنىت. ئاوا مرۇف لەبوونى خۇي دەروانىت، لەويۇە يەكبوون بەدى بىت كە مرۇف بتوانىت زەرپراتى كىردەكەكانى خۇي بىنىت. تالەھەستىكرىن بەكەمى دەرباز بىت، بەوشىوہە مرۇف دەتوانىت لەھەستىكرىن بەكەمى دەرباز بىت، گەرچى ئەوھەستەنەش ھەرگىز ھى ئەو ئەبوون، بەلام گشتىان دەقەبلانىت. ئىنجا دەگات بە نەجات، بە شىفا، بە گىيان، بە ژيان، بە ھەمىشەيى، دەبىت بە مرۇف، بەخوایىن، خۇدبىن، تۇيىن، ئەويىن جىھانىن. دەبىت بە بەشىك لە يادى بوونەوەر. . . دەبىت بە گىيانى بوونەوەر. ئەمەيە مرۇف. . . ئەو مرۇقەي من باسى دەكەم. . . بۇيە كە دەلېم دىو يان دىو پەرست. . . من باس لە مرۇف ناكەم. . . چونكە مرۇف زۇر پىرۇزە. كەرامەتى زۇر مەزەنە.

بەلام ئەوہەي نەكەوئەتە ئەو بۇخەي كەشفەوہ، شفاي دەست نەكەوئەت، نەگا بە نەجات؛ سەرى لىدەشىوئەت، شىت دەبىت، ھارەبىت، توورە دەبىت، شالاو دەبات، سەگ رادەگرىت، قەپال لەم ولەو دەگرىت، رۇدەكات، نىزى دەكات، ئاشووب دەگرىت، پشىلە دەپەرسىت، بەراز دەگرىت، بازارەكان تالان دەكات، شتەكانى بەھەرزان، بەزۇرگران دەفرۇشىت، قىمەتى ژيان وكالا نازانىت، دلئ دەتۇرىت، بوغز دەكات، رق گوش دەكات، پىس وناشىرىن دەبىت. . . چونكە ھەستىكرىن بەكەمى رىگەي نادات خۇي بىنىت!

مرۇف جوانىيەكانى خۇي نابىنىت، ناشىرىن دەبىت، خۇي خۇشناوئەت. كەسى خۇشناوئەت. . . رۇدەكات، دەكوژىت، تەعا دەكات، خۇي دەكات بەدىو يان دىو پەرىست!

بەلام گەر مرۇف مرۇقانە بژى وىگاتە قوتىبى سەر، تەنافەكانى خۇي دەبىنىت كە پىر لەگىيان، پىر لەژيان، پىر لەكەرامەتى ئەو ئەوانى تر. . . دووچارى بىنين دەبىت. بىنىنى بوونەوەرەكان، بوونەوەرى خۇشۇك، بالندە، رووہەك، جانەوەرەو، بەتەكان، پىاووژن، خواوخواكان.

ئەوسا لەخۇي ناپرسىت كى ئەم ھەموو بوونەوەرەي دروستىكرىووە؟ چونكە دەبىنىت، بەبى بەلگەو پورھان. دەبىنىت بەبىنىنى شاعىر، چونكە شاعىران چراكانى مەرگى خۇيان دەبىن. . . شاعىر دەتوانىت لە مەرگى خۇيدا بژى، بەلام ناتوانىت ھەموو بوونەوەرەو قوتبەكان بىنىت. . . بۇيە كەم شاعىر ھەن بتوان بىنين، يان گىيانى ووشەكان بىنين، شاعىرى خۇدپەرىست مەرگى رووداوەكان، ژانى رووداوەكان، نازارى رووداوەكان دەبىنىت، نەك گىيانان!

كەچى ھەندىك لەشاعىران دەتوان بچنە ناودلى زەرياوہ، دەتوان لەناودەروونى دىوئا مۇم ناگىرسىن، مەشخەل لەدەست بگىرن. . . پۇرتىرىتى ووشەكان بىنين.

ئەگەر بېت وشاعىر قەبارەى ووشەكان وەك قەبارەى راستىى خۇى بىينىت، فېردەبىت، فېرى بىينىن.
مرۇف تەنھا بە بىينىن دەگات بەخو. بە نەجات. وەھا دەگاتە سەر سەرەداوى تەنافى جالجالۆكە..
ئەوسا دەبىينىت. جالجالۆكەبەك لەسەرىا كت وەم لەمۆخى دەچىت. بە تەزووى تىشك، بەرق ئاسا خوود
دەچىننىت. حاجىلەقلەفېكىش دەبىينىت دەفېرىت، پەيام دەبات و پەيام دەبىينىت بۇ لەشى خود، لەشى چنراو.
ھەمان حاجىلەقلەق ھەوالەكانى دەرەوەش بىينىت.. خود دەبىينىت.

من كە خوبىينانە خۆم بىينى. سەيرم كرد لەناوخۆمنا ھەمووگىنتى دەبىينم. وەك ئەوھى ھەرچىبەك كە
دەبىينى لەسەر لەشم، لەسەرگىانم وەكو نەخش دەكوترىت، دەسمرىت، يان لەسەر بىيروگىانم چاپ دەبىت.
بۆيە ھەندىك لەبىو پەرسەكان خۇيان دەكووتن، نازانن كە لە بارىكى ترپا درۆكانيان، كەردەمەكانيان،
تەماشاكانيان لەسەرگىانيان نەخش دەبىت و وەك = نەخش = کوتان = تاتو = لەسەر گىانيان دەكوترىن!
مرۇف ھەرگىز لە ئەنجامى كەردەمەكانى خۇى دەريازى ناپىت . ھەن دىن و ناچار دەكەن سزايان بەدەيت؛
جاتو گوناھىكت نىبە كاتىك كە سزاي كەسىك دەدەيت كە سزاي دەوېت! ھەن ھەز لە سزايانى خۇيان
دەكەن. چونكە سزاي مەسىحيان داوہ يان سزاي خۇيان ناوہ. ھەن بە دەرزى لەشى خۇيان نەخش دەكەن.
نازاري خۇيان دەدەن تا بەوہ شتىك نىشان بەدن. ھەن سزاي خۇيان دەدەن تا لاي ئەوانى تر
خۆشەويست و پەسەند بن.

ھەست دەكەم بىينىن سووى ھەيە، چونكە مرۇف دەتوانىت نازانانە برپوانىت. مرۇف دەتوانىت، جوان،
جوانتر، جوانترىن مەراتىب وقوتبەكانى جوانى بىينىت. شەوورپۇژ، نىرومن، سارەوگەرم شەپوختىر
بىينىت. مرۇفى خوبىين بىينى گۆش دەبىت، لەكۆرپەوہ، بۇ پىرى، بىينىن وەك ئەوپالەوانە دەست
پىدەكات كەسەرەتا چەندكىلۆيەك، پاشان چەند سەندكىلۆيەك ھەلدەگرىت. ئەوسا مرۇف نان بەبوونى
خۇيدا دەنپت، لەھەستكرىن بەكەمى نەجاتى دەبىت، نەجاتىش گەيشتنە بە نازالى، نازىش بەختىارى زامن
دەكات. ئىتر ژيان نازارى نانات. چونكە مرۇف دەتوانىت بە مەرگى خۇى پىيكەنىت و لە عىشق و
نازادىدا خاوەن برپارو ھەلوئىست بىت!

مرۇف دەتوانىت بەئاسانى نەجاتى بىت تاوہكو ھەست بە كامەرانى بكات. چونكە ئەگەر ھەستكرىن
بەكەمى مرۇف لاي خۇى گلبناتەوہ، ئەوامرۇف لەكەلك دەكەوېت، گووى تىندەبىت، بۇگەن دەكات، دەبىت
بەبىو، درۆدەكات، سەردەبرىت، ناتوانا و گىژو تەمبەل دەبىت، شەردەكات، شەردەفرۇشىت، خۇى
دەفرۇشىت، خۇى دەكوژىت، رق لەخۇى ھەلدەگرىت، چونكە نەجاتيان ناپىت.

بىينىن لەتەنافەكانى جالجالۆكە چنراوہ..
ئىسك و تروسكى مرۇف لەتەنافى جالجالۆكە چنراوہ.. باوہرېكە، ئەمەراستە.. خودبىين كەسىكە
ئەوباوہرەى ھەيە و تىندەكات.

لەقلەقىش لەجىھانى ئەونا گىيانى خووبە ونەستەكانى خواوہندە.. ھەوالەپتەر، ھەوالەبەرە! تىنگە.
لەناوگىلنەى چاوبا پىرىك لەنايك دەبىت، زانايەك، مامۇستايەك، تاجىرۇكى تەوئوون و بروستبوونى
جالجالۆكە تىنگەيەنىت. تاباسى تەونى بتەكان وخواكان وگەردوونەكانت بۇبكات.. ئەوپىرە گەر
بەھەلە تىنگەيت دەروات، گەرلېئىترسىت نايەت، گەر گومانى لىنگەيت فېرناپىت، ناپىينىت.. ئەوانەش كە پىر
ناپىينىن يا دىوپەرستىن، يا دىون.

شاعىرو مىنال نابن بەدىو سالانىكى زۇر! ئەمانە پەيامى پىرن، لەباوہرې مىندا گۆش دەبن، كاتىك كە
دەبىين مرۇفىك دىت، مەزن، ھىندەى تەماشا بر بكات مەزەنە، ھىندەى گەردوونەكان قولە.. ئەو دىت

سەرى لە ئاسمانەو پېي لەسەر زەوى.. دەروا، كەس نايىبىت، بەلام ئەو خۆى دەبىنەت! ئەو ھاتووه، ئەو دىت، بەسەكانى مرۇقاىەتى پر دەكات لەھەستى جوانى و كەمالى بالابى..
 مېرولەكان فەرموويان: مرۇف كاتىك دەكات بە گيانى بوونەوهر كە بتوانىت كۆى خواكان يىكەوہ
 ببىنەت. بە ناوهرۆكى بوونى خۇيدا گەشت بكات و بەسەر كەمالدا زال بىت و لە خۆى پازى بىت..
 مرۇف پىرۆزترىن بەشە لە بوونەوهر.. ئەو نەبىت خواكانىش بوونىيان نادەرمىت. جا خواكان يەك
 بن يان نوو يان دە بۆ ئەو ھەمان يەكن. چونكە زۆربوون لە يەكبووندا بەى بىت.
 مېرولەيەكى نەزۆك فەرمووى: نازادى جىهان/ مرۇف دەگەيەنەت بە كەمال. نازادى و عىشق و جوانى
 بەھرەكانى مرۇقى خىرمەندو خواناسن : بە ھۆى پەرودەدى ئەم ھەست و بىرانەوہ مرۇف دەتوانىت
 خواوہند و فرىشتەكانى خۆى ببىنەت : جا كەم تا زۆر.

تاپتۇرى مەملەكەتى خەندەگان

وامەزانن من لەبوورگەيەكى تايەتدا دەژىم و وورپنە لەگەل عىشق و جوانى و نازادىدا دەكەم! بوورگەيەك
 كە خاك و ناووهوواو خەلكى لىتەت، نا، بەھەلەدا نەچن.. راستە من واباس لەژيانى پەنابەرىي خۆم دەكەم.
 بەلام لەبەر ئەوہى مەملەكەتى راستەقىنەى من مرۇفە. تەماشاكانيان ولاتى منن، بزەكانيان ،
 ھەستەكانيان مەملەكەتى منن! بەكورتى ھەست دەكەم من كەرامەتى ئەوانم. نازانم بۆ؟ لەخۆم ناپرسم بۆ؟
 دەزانن بۆ؟ نەخىر. دەبا پىتتان بلنم بۆ!
 چونكە مرۇف نەفسانەيەكى سەيرە لە كەشكۆل و زانست و بىدەگای مندا.. لەوانىش سەير تر و
 نەفسانەيى تر گياندار و بژىوو رووہك و جانەوہرانە بە گشتى. لە من پىزىيان لىدەگرم و شكۆى
 بوونەوهر ستايش دەكەم. وا ئەزانن ھا، كە من باس لە زانستى عەيب دەكەم! نا.. چونكە ھىشتا من لە
 ناوتاندا ھەست بە كەمالى جوانىتان ناكەم. بە ناخەوہ. ھىشتا من خاوەنى ولات و نالا و بستىك خاك
 نىم! نىتر نازانم چى مافىنكم ھەيە لەناوتاندا لەسەر زەوى! بەلام لىترە بە دواوہ.. ئەوہى چاوى بەم
 تابلۆيانەى من دەكەوئەت.. باوهرىكى يەقىن بە جوانى و عىشق و نازادى دەھىنەت و لە دەروونى خۇيدا
 مۆنىك بۆ خواوہندى خۆى و بۆ بتى خۆى و دەشىت مۆمىكىش بۆ ھەستەكان و خۆزگەكانى من
 نابگىرسىنەت.. چونكە من مژدەى ھاتنەوہ و ژيانەوہى حەزرتى نوح - م پىنە و لەم پىت و پستانەدا
 ھەستى پىن دەكەن.

چونکه گشتمان مرؤفین، هه‌لبه‌ته له ناو چنگی ديوه‌کاندا. بۆيه ولاتی من لهم نواییه‌دا ژورره‌که‌مه، ژورویکی تنگ، تاریک و سارد له دهروونی دیوه‌کاندا. چونکه من جینگه‌م نابیته‌وه. من خۆم وینه‌کیشم و دتوانم خه‌نده‌ی پیرۆز، تهماشای پیرۆز، بوونی پیرۆز بخولقینم. به‌لام کاتیک مرؤفه‌کانی مه‌له‌که‌تی به‌فر نایه‌ن له‌گه‌لیاندا بگونجیم، نایه‌ن تهماشا بکه‌م، بزه‌کانیان ده‌شارنه‌وه، به‌خسه‌وه تهماشای بیگانه ده‌که‌ن. جیاوازی له‌ نیوان مرؤفی ره‌ش و سپی و قاوه‌یی و بۆرو، جیاوازی له‌ نیوان پرچی زه‌رو ره‌ش و سپیدا ناده‌نین و بیگانه بی نرخ هه‌لده‌سه‌نگینن! هه‌ست به‌ که‌میی نه‌وان ده‌که‌م.

هه‌ست ده‌که‌م گوونان، چونکه نه‌و ديو په‌رستانه هیشتا فیژی خیری تهماشا کربن نه‌بوون. هیشتا فیژی ریزگرتن له‌ بیگانه نه‌بوون، هیشتا نازانن که جوانی ده‌بیت بکریت به‌ نویت. که خواوه‌ند گیانی له‌ مۆسیقا ده‌چیت، له‌ شی خواوه‌نده‌کان سه‌مان.. بوونه‌وه‌ر له‌ بیته‌کانی نامیین چنراون.. که مه‌له‌که‌تی جوانپه‌رست ده‌که‌وێته گه‌ردوونی خه‌نده‌وه.

بۆیه لای من، مرؤفه‌کان گشتیان پیکه‌وه له‌ دوورگه‌یه‌ک ده‌چن گروپیک مرؤفی تیا بیت (جیهان خۆی دوورگه‌یه‌که)، له‌ناویدا من هه‌ست به‌ که‌می ده‌که‌م.

چونکه نه‌وان ديو په‌رستن، مرؤف له‌ناویاندا که‌مه.. سه‌گ په‌رستن، وه‌فایان بۆ یه‌کتی که‌مه، دپن گه‌رچی ترسنۆک دیارن، له‌پر شالۆ ده‌به‌ن، له‌پر که‌تن ده‌که‌ن.. له‌پر خۆیان ده‌کوژن، له‌پر تیکده‌چن، زوو نه‌خۆش ده‌که‌ون، دهروونیان پره‌ له‌ دیوی مقه‌باو ته‌خته وئاسن و په‌رۆ پاتال.. تا بلیی ماده په‌رستن.. هه‌ر له‌مندالییه‌وه فیژی په‌رستنی دیوی بچکله‌وه نه‌زۆک و بیگیانان ده‌که‌ن.. نه‌و خه‌لکانه‌ی من له‌ناویاندا ده‌ژیم، له‌هه‌ر ولاتیک گشتیان له‌یه‌کتی ده‌چن!

زۆر سه‌یرن، له‌مرؤف ناچن! له‌پیناوی به‌رژه‌وه‌ندیی خۆیاندا هه‌زاران گوناح ده‌که‌ن، هه‌زاران ته‌ن چه‌ک ده‌که‌ن به‌ دیاری و به‌ خۆپایی به‌وانی ده‌دن تا یه‌کتی قه‌ر بکه‌ن! خۆیان به‌ هه‌زاران ده‌فرۆشن.. نازانن چی ده‌که‌ن، فیژ کراون هیچ نه‌بن! به‌لکو ته‌نها فیژیوون که به‌ریوه‌به‌ری فه‌رمانی نه‌وانی تر بن! ده‌نا سزایان ده‌دریت، به‌سزای مادی و مووچه‌یی، یان به‌ تیرۆری دهروونی! خوانه‌کات دیوه‌کان رق له‌که‌سیک هه‌لگرن، خوانه‌کات! چونکه سزای دهروونییان زۆر سه‌خت تره‌ له‌سزای مووچه‌یی وه‌شی! کاتیک که‌سه‌ر ده‌که‌نه سه‌ر که‌سیک، وه‌ک کێچ ده‌که‌ونه که‌ولی.. هه‌ر هه‌موویان پیی ده‌وه‌رن! دۆسته‌کانیان دۆژمنتیرینی نه‌وی تریانه!

که‌س گۆی له‌ بیتاوان ناگریت، که‌س به‌ ده‌میه‌وه پیناکه‌نیت، وه‌ل ده‌کریت، به‌جۆریک سزای وه‌لکردن ده‌دریت، نه‌گه‌ر بیت و مرؤف ناقل نه‌بیت، داهه‌ته‌پیت! یان خۆی ده‌کوژیت! یان گیان داخان کراو دهرباز ده‌بیت.. ئیتر ده‌بیت به‌ کۆیله‌ی ترسه‌کان، گومانه‌کان، ده‌بن به‌ وپینه‌کانی ته‌نهایی و مه‌یلی تۆله سه‌ندنه‌وه. دیوه‌کان زۆر له‌مرؤف ده‌که‌ن تاوان و که‌تن بکه‌ن.. مرؤف ناچاری خراپه‌ ده‌که‌ن، فیژی گزی ویزی و درۆو خۆفرۆشییان ده‌که‌ن، تا دان بنین به‌تاوانیکنا که‌ پینان کراوه! که‌ به‌زۆر فیژکراون! له‌ دوورگه‌ی هه‌ستکردن به‌که‌می، مرؤف تیایدا ناگیر کراوه! دیله‌ وه‌مجیوورکراوه، نازادی هینده‌ ته‌نگ و سنووردارکراوه که‌ باوه‌ر تیایدا جینگه‌ی نابیته‌وه.

مرؤف ده‌بینم! له‌ناو ولاته‌کاندا مرؤف تاک و ته‌را ده‌بینم! به‌لام چی بیت له‌تۆ نه‌ینی، من به‌ بچووی مرؤفه‌کان ده‌بینم! له‌یاری پلاستیکی پۆکیمۆن = poke mon ده‌چن.. که‌ ته‌نها له‌سه‌ر شاشه‌ی ته‌له‌فیزۆنه‌که‌ جوان و به‌هیزو به‌توانان. مرؤفه‌کان خۆیان ده‌کوژن به‌ دیو! بازاره‌ نوێخوازه‌کان باسی نه‌فسانه‌یه‌ک ده‌که‌ن که‌ مرؤف ده‌کات به‌کۆیله‌ی ماده. کاهیینه‌ دیرین په‌رسته‌کانی یابان و بووباییه‌کان،

وادهزانن كه هه موو زه پراتيكي شه و خيژ نوانهن ولازم و مه لزوومي يه كن! به لام وانبييه. چونكه له خيژنا شه بووني نبييه. له خيژنا عيشق رابه ره و ناهيتان ناوهره.

به لام شه به قاي خوي له خيژنا ته خمين كر دووه.. دهبيت شه واز له سروشتي خوي بهيتت.. چونكه مرؤفنيك نيئ باسي دانگاوه دهسلاتي خيژو پايهي مهمله كه تي خيژتاتان بو دهكات، شه به زماني عيشق رادمگريئت، بهو دهليئت به سه ر خوتتا بچوره وه. دهشيتت خيژر كو مه ليك ته وه ري تري هه بيتت، مه رج نييه مرؤف له پيتاوي بنياتناني خيژنا په نا به ريته بهر شه پ.

له دوورگهي هه ستركن به كه مي مرؤف ده بينم وهك ميرو له وه دنكه برنج! بگره بچوكتريش، دين وه چن، دهليي شاره ميرو له، بهر يه كترى ناكه ون، جار جار له سه ر ريگاوه له ناو قه ره بالغي ريگاكاندا سه ر ده بين به سه ري يه كه وه، پاشان يه كترى به جته ده يئن.

له نيوان مرؤفه كاندا ده بينم هه نديكيان زور له خويان ده كه ن تا واز له كه رامه تي خويان به ينن.. فيتته ده كه ن، درؤ ده كه ن، نزي ده كه ن، سه ر ده برن، زمان وه سه تي بيتاوان ده برن، تا نيوه كان له خويان پارزي بكه ن! فيتري هونه ري ته ماشا كرنى به درؤ ده بن. زهق زهق ده پروانه ناو چاوي يه كترى و باسي درؤكانيان ده كه ن. وادهزانن گره و برنه وه له درؤ كه رامه تي سياته نده ناني هاوچه ركه. منيش لييان تووره ده بم، چونكه ناچارم ده كه ن هه سه ت به كه مييان بكه م. من لييان ده ترسم.. له ترسي نه بيني ئه وان خوم خزانده ته ناو ژوره كه مه وه.. ژوره كه م قه باره ي هينده ي خوم ده بيتت، بگره ژوره كه م وهك جلي ته سك كر ده ته بهر و پيامدا نو وساوه!

من و ژوره كه م له يه كترى بيژارين، دهليي هاوسه ريكي تازه يه كگرتوو وله يه كتر زيژين! چونكه من ژاني بوغزي ته ماشا كاني نه واني ترم له ژوره كه مدا بو جينا بيته وه.. هينده نيگي مه فلوج و سه قه ت نيته ناو ژوره كه مه وه، دوو چاري په ستي ده بم كاتيک بير له خنده ي رنيواران و مرؤفه كاني دوورگهي هه ستركن به كه مي ده كه مه وه! به زه ييم به خومدا نيته وه، بچوك و بچوكتر ده بمه وه، كاتيک ناتوانم سه ر بو ته ماشا كان به قينم.

ده بم به ساوا، به مندال، به كچ و به كوڤ بويان، ده بم به هاوڤڤ و هاوگيان، به دياري به ماچ به ياريد به ميوان! ده مه ويت بيم به ياوه ريكي نزيك لييان.. ده بم به خنده و ته ماشا وليخوشبون بويان.. ده بم به تابلو و به ووشه بويان.

كه چي ده بينم به هه ستيكي ساردوو سه قه ته وه، به گومان يكي نه خوشانه وه، به درؤوه باوه ر نيشان ده دن.. وادهزانن ده توانن ناچارم بكه ن تا ته فره بخوم! وادهزانن ده توانن من فيتري درؤ بكه ن.

بويه ده ورو به ريك كه من تيايدا ده ژيم، ناوي ده نيتم: دوورگهي هه سه ت كرن به كه مي. جا له هه ر ولا تيک ژيا بم ويژيم، كو مه ليك مه خلوقاتي سه ير ويو غزاوو سه رنج سه قه ت وشيواو ده بينم، ده يان بينم ده ست بو كه رامه تي ژيان ده بن، ئا فره ت سووك ده كه ن، مندال هه ت ك ده كه ن، سه ر زه نشتي خه لكي ده كه ن. جا با جيهان بزانيئت، كه من بابايه كي له خو دلنيام، ده توانم بليم: ئيه وه! ئه ي مرؤفه نيوپه رسته كان، ئيه وه هيجي واتان نيشاني من نه داوه شاياني فيتري بوون بيت.. باوه ر ناكه م بهو حاله وه شتيكي ئه وتو فيتري من بكه ن! چونكه من نامه ويت ليتانه وه فيتري بم. به لكو به ئه ركي سه ر شانمي ده زانم شتيكتان پي ليتم.. **چونكه من هاتووم تا بليم، نهك فيتري بم، چونكه من خوم، فيتريگم.. چاره سازي نه خوشيه ده رو نييه كان تانم. ده توانم بليم، نهگه مرؤف بتوانيئت له گه ل خويدا راستگو بيتت، ده توانيئت كه رامه تي من بسينيئت.**

من ده تان بينم له ژياندا به نو اي ده ست و سه رو پي و هه ناوي خوتاندا ده كه رين! ده تان بينم وون و به نو اي خوتاندا ده كه رين، ده تان بينم پارچه پارچه ده بن، به چه واا ده ته قنه وه!

فەرمووم: پېغەمبەرەكان بە ياريدەى ويستى مەتتەن و باوەرى ئەوانى تر توانييان بگەن بە نوا پلەى باوەر.
فەرمويان: كاتىك كە ژان دەستى گرت بەسەر ژياندا و برسيتتى و قات وقرى هات؛ كە شەر زال بوو
بەسەرماندا، تەنھا مرؤفئىك يان دەنگىك بەسە بۆ وەلام دانەوهى ديۆهكان، چونكە لە رۆژگار يىكى وەها
مرؤف بيئرخ دەبيت.. بەلام تەنھا مرؤف نرخ و باوەر و ھەلوئىستە. نان بە خۆتا بنى، چونكە نوح لە تۆبا
دەژىتەو و باوەرى بە مەتيني تۆبە.. ئەگەر خۆت بە مرؤف دەزانی يان وا دەزانی كەرامەتتكت ھەيە.

تاپتۇرى خەويپك

وەك لەسەرەتانا فرمووم، كەكات وستا من لەخەوما ھەلدەستام، نەمردبووم، كەچى لە نيۆە چركەيەكنا
دەيانجار دەمرىم و زىندوو دەبوومەو، دەنووستم و دەنووستمەو، ھەلدەستامەو، دەنووستمەو.. خەونم
دەبيني ونەمدەتوانى بيان نووسمەو.. ئەگەرچى دەفتەرى ياداشتەكانم لەتەكمەو، يو، نەمدەتوانى ھەستم
تۆماریان بكەم! ھەستەكانم دەتەقيينەو، وەك ئەو مندا لەى كە پركراوہ لە بارووت و بە دەستى ديۆ
دەتەقيتەو و دەبيت بە مليۆنەھا پارچەو.

نيۆەى لەشم لە ژوو رەكەمدا بوو وەك فەرمووم، نيۆەكەى ترى لەشم لە دەرەوہ بوو.. بە دەم باوہ پەخش
دەبووم.. وەك پير شاليار زۆر دەبووم و نابەش دەبووم بەسەر مالاكان و خەلكەكان و جىھاندا.
چونكە كات وەستابوو.

ھەستم دەكرد دەبيت تەنھا بيئىم و بەس، نەنووسم.. بەلام يەكى لەو خەونانەم لەبيرنيت كەلەوكاتەدا بيئىم
بەر لەچا و ھەلپتەنى پيرشاليار.. لەخەونەكەمدا بيئىم ديۆهكان ھاتنە ناوكولانەكەمەو.. من بالندە نەبووم،
بەلام ھەستى بالندەم ھەبوو لەخەوئەكەمدا نەمدەتوانى بفرم! ھەستم دەكرد بالەكانم بەسترا بوون،
ديۆهكان ناوچنيان كرىبووم.. چونكە دەمزانی ديۆهكان تواناى بەھەلەا چونيان بەھتيزە، بەرگريم
لەخۆم بۆ نەدەكرا.

دەست و دەمووچاويان بەستم.. لەدورگەى ھەستكرن بەكەميدا بريدانم بۆ كۆتايى جىھان.. لەوى لەگەلمدا
بەزمانى ھەر شەو گوورەشە ووتيان: ئيمە دەتوانين بتكوژين، سەرت بېرىن، بتكەين بەخۆراكى نەھەنگ و
ماسيەكان.. دەتوانين چيمان بويت بەسەرتى بەنين، بلق تۆ چيت لەئيمە دەويت؟ تۆناتوانيت ژيانى ئيمە
بگۆريت، تۆناتوانيت ديۆهكان بترسيتت.

من وەلام نەبوو، بێدەنگم کردبوو بەویقاری عەشق، بێدەنگم کردبوو بەولات، بەچەک.. من هیچ نەوت.. زۆر تکایان لێکردم، زۆریان لێکردم شتێک بڵێم.

فەرمووم: من بەدەمی بەستراوو، بە دەستی بەستراوو، بەدیلی نادویم، من لەترسا نادویم، ئەگەر بێت و بترسم.. ئەوا عەشقم دەتۆریت. چونکە من بەبەن ھەستکردن بە عیشق توانای ناخاوتنم دەمۆریت. دەستووبەرد دەست و چاوو دەمیان پەھا کردم.. سەیرم کرد بۆ ئەو لێدەرۆیت! بێ ئەوەی ئەوان بزانن، یان بپینن، من بەلەکانی خۆم دەبینی.

لەوشوینەدا کە بەردام، بەرزایی بوو لەکۆتایی جیھان. لەبەرزاییەکەو ھەلفریم.. نام لەشەقەیی بۆ، لەچاوانی ئەوان وون بووم.. بەرز فریم بەرەو بەرزەخ.. بەرەو قوڵایی ئاسمانەکان.. پاشان بەخێرایییەکی مەتین بەرەو خوار تیژ فریم.. تاخۆم نابەسینەیی زەریانا.. شلپ! دلم بەر لە لەشم نای بە پوختساری زەریانا!

زەریا ھەستایە سەرپێ، راپەنی.. نەعرەتەیی لێھەستا، کسپە لە دلی ھەستا! شەپۆلەکان پەڕکەمیان گرت.. ھەلچوون بەحەوانا.. توورەبوون لە خوا، فەرموویان: ئاخیری ئەویشتان بە کوشت دا؟

زەریا فیتی لێھات، ھەستایەسەر پێ.. لەھەبەتیی پیریکی زۆر مەزنا خولی دەخوارد، گێژی دەخوارد.. ھەمووشتەکانی راپێچ دەکرد لەتووڕەبیدا! دەرۆی دەرۆی لەکەنارەکان دوور دەکەوتەو.. دەرۆی بەدەمگریانەو بەرەو لای مەرۆفی بیولات و بیئالا دەچوو.. دەگریا، وەک بۆرەیی شەپۆلەکان.. گاه گریانیک دەگریا وەک ساواي تازه لەنایک بوو.. دەیفەرموو: گەرەم بیولات بیئالا رینگەم بدە لەتەکتا بێم.. نەکا تۆش لەناوبەرن دێوھەکان.. بەلام مەرۆفی بیئالا، بیولات دەرۆی!

بەدەم شەنبایەکی ھێمنەو ھیانی ھەمووگیاندارەکان دەیانخویند: نامین.. بەلام مەرۆفی بیولات فەرمووی : کپ بەرەو، توورەبەیی و شیتی تۆلەو رق لەمناجیکەیان ناییتەو.. ھاوہلم بە ئەگەر ھێمن و بیوہی و دلنەرمی.. چونکە من ئالای شەرم ھەلنەکردبوو.. من بفرۆم ھەلنەکردبوو، من لەعەشق و نازایی دەبویم. من گەردوونیک لێبوورنم ھەلگرتوو!

کاتییک کەبێدار بوومەو، خۆم نابەش دەبینی! لەچەند قوتیبیکدا خۆم دەبینی! حاجیلەقلەقێکم بینی سپی سپی.. لەئاسمانا بەدەنووی لەپریاسکەیکەکی نابووم.. وەک ئەوەی لەقلیمیکە کارتۆنی مندا لانا تازە لەنایک بویتیم، دەبیرم.. دەفراندەم بەئاسمانا، بۆلووتکەیی ئارات.. بۆناوسەری حەزرتی نوح.. دەیکەراندەم بەگەردوونی خۆیدا.. بە تەقە تەق، وەک مندا لیکە ئەفریقی - چۆن یاری بەبوو چیلکەدارەدەکا، ئاوەھا تەقە تەقی بوو بەدەنووی.. تەقەیی دەنووی لەقلەق یاسی سروشتی راوی بۆدەکردم.. دەیفەرموو: ئەمە یاسایەکە ھەمیشەییە.. ئەو نیچیرەیی کەخۆی دەخاتە بەر پەرحەتیی کەرەمەتی من، مالی منە، ھینی منە، بەلام مەرۆف نیچیری کەس نییە، بەلکوو سەرورەیی گیاندارانە، ھەستی ئاسمانەکان و بییری خواکانە.

بەلام زۆرجاریش ھەییە کە من لە نیچیرەکەم دەبوورم.. ناخۆم، نایترسینم.. چونکە دلنەرم و میھرەبانن. نیچیری دلنەرمیش خۆراکی ھەموو ژەمیک نییە.. ئەی نەتیبینی کەسانیک ھاتن و خزانە ناگرەووە ئەشسوتان؟ نیچیری دلنەرم ناییت نازار بیدریت، ناییت بخوریت.. وەک ئەومرۆفە وایە، کە لەناودلی دێوھەکاندا دیت و دەجیت، کەسپیش ناتوانیت بیخوات، بیگەزیت و قووتی بدات!

ئالەم ووشانە دەرس وەرگیرن. ئەوانە دەبیت لەپایەیان بزانریت.. بەرەحمەوہ ریزیان لێگیریت. دەیفەرموو: نیچیری زانا، نانا بلیمەت، منداڵ خێرخوا ناییت نازار بیدریت. مەرۆفی ھونەرەمەند ناییت پسوا بکریت. مەرۆف دەبیت فێر بیت، فێری نازار نەدانی کەرەمەتی ئەوانی تر. بەشەقەیی بەلەکانی باوھشینی دەکردم..

له زخرفه سپی یه کاندایا که نوورچن بوون.. وینهو نه خشی سهیرم دهی.. بینیم گیانی هموو میروله کان
چپه چپ دهکن.. دهمینی درمخته کان رووباره کان که ناره کان. بهرد وباره کان په رستاریان دهکرد!
پیکه وه دهوان.. خو شه ویستیان دهکرد، یاریان دهکرد، ناههنگیان دهگپرا.. باکان زیارتهی لووتکه کانیان
دهکرد. دهمینی سروشته زیندوووه کان له سهپر په رهکانی بالی له قلهق وه کوونه خشی گیانی و ژیاندار
دهژین! وه کوونه خش و زخرفه هی نوور دیار بوون. مرؤفه کانم دهینی دین و به نازادی پیکه وه دهوین..
ناینشتاین و پیغه مبر محمد-م بینی.. باسی سیدهارتا وغاندیان دهکرد.. باسی ئورونمیلاو شیقاو
عشتاریان دهکرد.. باسی قیدا و ئوگون-یان دهکرد(خواوهندی هونه ره له داستانهکانی یوروبا-ی
ئه فریقیدا).. باسی ئوله میتر(خواوهندیکه)یان دهکرد.

دهمینی بوونه وهره کان سهمایان دهکرد.. وهکو بولوله کان شهیدیای خویندنی وشه ی خوابوون. گویم لیبوو
کاتیک که له قلهق له تهقه تهق دهکوت، گیانه کان پیکه وه گوران بیان دهگوت، دهیان خویند. نامین، نامین.. به
ئیقاعی ترپهی دلی له قلهق..

چیمینی له سهر باله رؤشنهکانی له قلهق! که جالجالوکه ی پیروژ به ته و نهکانی چنیوونی و به تاییه تی
به یاری نابووی به له قلهق! کاتیک له قلهق من له سهر پشت: گه شته ئه ستیرهکانی قرژان، له حه زره تی قرژان-
یکم پرسى: بۇچی بهر ژرتان ههشت پیتان ههیه وه که چی خوار پینگه دهکن؟ گهر چی خوم وه لامه کهم دهزانی!
قرژان فهرمووی: له شتیک مه پرسه که خوت دهیزانیت! به لام نه کوو خوینه نه زانیت، بویه پیت ده لیم له بهر
ئه وهی من عاشقم!

چونکه من عه شقی زه ریا وده ریا و رووبارو چه م. عه شقی له نجهی خوره ی ئاوم، عاشقی که نارو شه پۆلم، من
له دهروونیا نانا نازانم.. بویه من وقرژانگه کان سروشتمان وهک ئیوه یه که.. به لام من خوارو خچ خچ نارؤم..
چونکه که نیمه که نار، گپژم! به دم سهمای شه پوله وه دهروم، چونکه ئه و پیم ده لیت له ئاو برؤ ده ری
تاکه میک بیرى شه پۆل وده ریا بکهیت!

منیش مه ستانه به دم پروه به ره له هاتنه دهروه، بیرى شه پۆل وده ریا ده کهم. به له نجهی ئاو دهروم.. توش
واده زانیت خوار دهروم! که نیمه وه که نار، زورنابات سه برم مانم لینه گرتیت.. ده گهر پیمه وه لای شه پوله کان..
له ویدا ههست به ئامان ده کهم.

به حه زره تی قرژانم فهرموو: چی ده ربارهی زه ریاکان ده زانیت؟

فهرمووی: زه ریاکان تووره وه هیمنن.. به هیژوتیک شکینه رن، ده توانن گه رمن ههروه کوئاگر، رهق بن وهک
دلی ئوژمن نه رم بن ههروه کو نازی مندا!

به لام نه گه ر بیتوو تووره بن، زه ریاکان ده توانن چی سامان ومالی مرؤفایه تی ههیه له گیتیدا به
که قله کوونیک هه لوشن! ده توانن زورناسان سه ره له مرؤفایه تی تیک بدن، چی فیربوون له بیریان به ریته وه!
چونکه زه ریا چه کیکه کهس، هیچ کهس ناتوانی به هه له به کاری به ریت. به لام خوانه کات زه ریا تووره بیت.
خوانه کات هه ستیته سه رپن! ئه وکاته ده توانیت به ته نها شه قیک مرؤفایه تی له خویدا لوول بکاو به ناخینا
به ریت. ده توانیت هه موومان له چاوتروکانیکدا رامالیت. که چی هموو زه ریاکان ناتوانن پووشکه یهک

نووقم بکن. جا نازانم چی په ندیک له یاسا پیروژه تی دهکن؟

که چی ماسی وحووت وگیانه وهرانی ئاوی لئی ناترسن، ناپیه رستن.. نه ههنگه کان سه ره له شکرى زه ریان..
ئه وگیانه وهرانه دهخون که دهیانه ویت زه فهر به تاریکی بهرن!

فهرمووم: تاریکی چییه قرژانی پیروژ؟

بەلام بەرازەكان ميان نە دەوێست. ميان نە دەدواند. چونكە خاوەن بەرازەكان خۆیان بوبوون بە بەراز. گالتەیان پێدەكرم، دەیانگوت: تۆ ناتوانیت چەقی بوونەوهر بیت یان واناری بكەیت كە مانایەكی زۆر تۆ نیت. منیش بەدیوێكم وت: با، دەتوانم. من خۆدی چەقی بوونەوهرم، چونكە من كەرامەتی مرۆفم تۆنیت، چونكە دیو كەرامەتی سستە، دیو رۆدەكات، دیو رقی ھەیه، پاشەلی پیسە بووغزی ھەیه و تۆلە پەرستە. دلنیا بە من تۆ نیت. من كەرامەتی میلەتێكی چەوساوھم كە جیھان نكولیی لی دەكات. من وەلام دەرھەوی گیلانی لەبار براوانی جیھانم. من خەونی برسێیەكانی ئەفریقام. من ئەو پەيامانە دەگەییەنم كە پێغەمبەرەكان پێ دەكات لە ئومید.

دراوسێكانم قاوم دەن. وەكوسەگ پێم دەوهرن، گالتەم پێدەكەن، دەلێن: بڕۆرە دەرھە، ئێرە ولاتی تۆ نییە، ئێرە ھی تۆ نییە، تۆ ناتوانیت ئێمە بگۆریت. بڕۆ چەپ بە ئەی بیئالا ئەی بیئولات، تۆ ھێشتا وولاتێك تۆ نییە تیایدا بەھوێتەو. بڕۆ وون بە لەبەرچاومان.

منیش بەزمانی مرۆف، بەزمانی شیت و مندال - بەخاوەن سەگ و بەراز و پشیلەكانم دەگوت: دیو بەوھنا دەناسرێتەو كە سروشتی بائی و خۆپەرست و كینە دۆز و بۆختان كەرە. ئرۆژن ناتوانیت تەماشای بكات، ناتوانیت ببینیت.

كە دەبووم بە مرۆف، لەخەونما بە دراوسێكانم دەگوت: رێزلە كەرامەتی بێگانە بگرن. زەمی مەكەن، لێی مەترسن، ئازاری مەدەن دەری مەكەن. ئەگەر ناتوانن بێن بە ھاوڕێی، مەبێن بە دۆژمنی. كەچی دەیانقیژاند بەسەرما و دەیانگوت: بڕۆرە دەری لەم ولاتە. ئێرە جینگە تۆ نییە.

منیش لە دورگە ھەستەكرن بەكەمی دەمگوت: بەلام من لە ژیان و بوون نا ھەم، زۆرم، دەتوانم لەنگەر بگرم، دەتوانم مت بېم، دەتوانم بېم بە ھاوڕێی حەزەرەتی میرولەكان، گول و گیلان. من ھاوڕێی گیلانی بالندە و مرئی رەسەنم، من ھاوڕێی نارستان و زەمین و زەریاكانم. دەتوانم تادەمرم بژیم، بە پێوھە رابووھەستم، بە پێوھە بمرم لە پێتاوی سەلماندنێ چەقی قورسای ژیان و بوون - لەخۆمدا و بۆخۆم باوھەبم، نەك بۆ ئێوھ.

چونكە سروشتی من بەھێزترە لە توانای ئێوھ. ئێوھ بەخەندەكانی من ناوێرن. ئەگەرچی دەشیینم بە چەقۆ كۆلەكانتان، خەندەكانم سەردەبەرن. بەلام من بەخەیاڵمانا نایەت. چونكە سەربەست یانی من، واتە ناوی چیرۆكخان. خاوەنی ئەم كتێبە.

ناوی من یانی مرۆفێكی نازاد. كەس بۆی نییە تۆخنی بكەوێت. چونكە من مرۆفێكی لەرادەبەدەر لێوڕووم، كە ھێشتا رۆحانییەكانتان تێی نەگەشتوون. ھێشتا ئێوھ فێری لێوڕن و خۆشویستن و ھاوڕێیەتی نەبوون. ئێوھ ھێشتا كچ و كالن، بۆنی شیرێ گوانی ئەھریمەن لە دەمتان دیت. ئێوھ زووربەتان دیون! ئەتانەوێت نانیشن عەزێت بەنە بەر خۆتان ولەمن تێنگەن؟

ئێوھكێن مرۆفە دۆراوھەكان كە وادەزانن دەتوانن تەحەدای من بكەن؟ خۆتان ماندوو مەكەن، من لەمێژە مردووم. من رۆژی سەبجار دەمرم وزیندویش دەبەمەوھ. خەمی ئێوھ: شەری ئێوھ مرۆف دەكات بەدیو بەخێو. بەلام من سروشتی خۆم ھەر پاراستووھ. لەناو لەشی قەبەوگەندەخۆری نەخۆشەكانتاندا بەبۆی دلێكاندەگەریم ھەستی ھەبێ و ھەستسز نەبیت. باوھەخۆم ناكەم كە دیو دلی نییە! بەخۆم دەلێم: بگەرێ، خێراكە چاوبگێرە بەلكوو دلێك، ھەستێك رەحمێك لەناو دیوھەكاندا دەستبەكەوێت! نازانم چۆن پەیدا دەبیت؟ مرۆفەكان ھەستی تێگەشتنێان سربووه! گێژ بووه تەماشایان. باوھەناكەن منی نالی، منی مەحوی و گۆران و حاجی قادری كۆبیو شێخ رەزا. دەتوانم بەزمانی حالی پێتان بفرەموم كە رەسەنایەتی گەلانی ئەوروپا و مەككەئەوان زاگرۆسی پیرۆزە. ئارارات گەواھی سەربەرزیی

باپيرانتانه. جا ئىۋە شىكۆى خۇتان ھەتە كرىۋە، چۈنكى مىللەتى نوح زىكەى دىت لە چىكاندا و ھەزاران ھەزار سەرى بىراۋى نەرمەنى و ئاشۋورى و كورد بە دەستى ئىۋەكانى عەرەب و تۈرك بىراۋان، ھەزاران ھەزار مىنالى ناۋ بىشكە سوۋتتىراۋان، سەنان ھەزار دايك و باۋك زۆرلىكراۋا ناۋارە و زىندە بەچال دەكرىن ھىشتا.

من زۆرچاك لەدىۋە بچكۆلەكان و گەۋرەكان تىدەگەم.. بەلام ھەستى تىگەشىتنى ئىۋە بۆزبان زراۋە، بىراۋە، ھىچى بەبەرەۋە نەماۋە! باۋەرناكەن من لەبرى ئايىن: باۋەرەم بەراستىيەكانى ئايىنەكانە ولەبرى خۋايەك باۋەرەم بەھەزاران خۋايە.

بەلام باۋەرەم بە دىۋىيە.. ئەۋدىۋانەى مىنالىكان فىرى بوختان و جاسوسى و نرى و دىۋ دەكەن. ئەۋدىۋانەى باسەم كەرتەتالۋى دىۋا. نازانن من دەستم ھىناۋە بەسەرى ئايىشتاين-نا.. بەمۆدىل بۆم دانىشتۋە، تەكى لىدەكرىم كەھىچ نەكرىنم ۋەك چىرۇكنوس و نەپىيەكان پەنھان بىدەم.. من موسا و ئىبراھىم ۋەھموۋىيەغەمبەرانم بەخەۋدىۋە. من دلى ھەزار مەسىح ومارىاۋ گىانى مىلۋنەھا شەھىم پىنەۋ كەس ۋەلامى خەندەكانم ناداتەۋە! كەس من ئايىنەت لەم چەپەرەچەپەلەنا، لەدورگەى ھەستكرىن بەكەمىدا! تىلەيەكان داۋتە دەستم دەلەين: فەرموۋ ئەگەر دەتوانى شەرىمان لەگەل بەكە. مىنىش دەلەيم: دىۋەكان، من بۆشەپ نەھاتووم.. من بۇ خىر نەھاتووم.. من بوۋىكى نازانم و لە سەرى نازادىيەۋە دەرىپەرىوم.. من ۋەك قارچك ۋەھام، لەھەرشوۋىيەك بەمۆيت، دەرىۋىم ۋەبەم. ئىۋە ئەگەر رۆژى ھەزارجارىش من سەرىپىن.. نايەلم نەخۇشىيەكانتەن كارم تىكەت، نايەلم ژەنگى كرىدەۋەكانى ئىۋە ھەستى بۆلەينم ژەنگىن بەكات.. نايەلم شوختىك بەكۆيتە ھەستىكەم. ۋامەزانن من لىتان دەترىم.. چۈنكى من لەدىۋە لەدايك نەبووم.. من ترىسۇك نىم، من لەسەرى جوانىۋە دەرىپەرىوم.. من پىم لەناد ۋەكەسانى. ئىۋە ناتوانن كەلتوورى ھەستكرىن بەكەمى بەسەر مىنا فەرىزىكەن. من ھەست بەكەمى ئىۋە دەكەم: ئەۋەش ھەستەم بىرىندار دەكات. ئىۋە ھىشتا لەسەرى ھىلەكانى من تىنەگەشىتوون. ئىۋەكىلن، كۆپىن، ئايىن. لەبىرتان نىيە لەتالۋى دىۋا فەرمووم: دىۋەكان چاۋيان نىيە. دلەيان نىيە، ئايىن، ھەست ناكەن. ئىتر چۆن دەتوانن ھەستكرىن بەكەمى فىرە من بەكەن.. من لە داھىناندا دەرىم، كارم پىتان كەمە.

من كورى بەھەرەكانى خۆم.. من ھونەرىكى تايەتم.. قوتابخانەيەك دەبىت ھەموۋ ھونەرمەندەكانتەن بىمىنن ۋەتەۋە فىرىن.. من مايكل ۋەئاڧىنىشى نىم.. من مەرۋف ۋەكۆنەۋان ئايىنم.. من مەرۋف دەبىنم دەتەقىتەۋە، سەرى دەكەۋىتە لىمەۋە، چاۋى دەكەۋىتە سەر ئەستىرە ۋ، چاۋارەلى دەكەۋىتە سەرمانگ ۋەھەستى ھەلدەپروۋىت لە تىشكا، نازانم چۆن پۇرترىتتىكى دروست بەكەم، كەۋىنەى مەرۋفى ئەمىرۇ دەكىشم، لاپەرەكان ھەرچەند كەۋرەبن، بچوكن.. لەدەفتەرەكانى مىنا نازارەكانىيان جىگەى ئايىتەۋە، بەلام ھىۋاكانىيان، خۇزگەكانىيان، بەھەرەكانىيان، خەندەكانىيان لەمىندا دەرىۋىتەۋە. بۆيە من ھەم خەزەرتى نوح-م، ھەم ھونەرمەندەم، ھەم پىرو جالجالۋكەۋ خەۋنەكانى لەقلەق . ھەم نوسەرم ھەم مامۇستام.

بەھەرەكانم جوان ۋەپىزىۋ خۇش. ۋوتەكانم بەرەقىش خۇش ئەگەر راستپەرۋەر بەھەلەنا نەچىت. دەلەيم: من مايكلنەنجلۇ نىم.. بەلام رۆژنىيە پەيكەرى ۋردوخاشبۋى بىزەخۋندەۋ تەماشى مەسىح ۋمارىاكان چاك نەكەمەۋە.. بەھەرەجىگەيەكدا دەرىۋم مەرۋف خەندەى لىدەكەۋىت، پىكەنىنى لەباردەچىت.. بىزەكانى سەفەت دەبن ھەلدەۋەرىن.. چۈنكى بىزەكان لەخشت ۋبارو ئاسن ۋتەختەۋ بۇرەك دروستكران.. تائىستا ھونەرمەندىكەم نىيىۋە ۋىرايىتى خەزەرتى مەسىح بە خەندەۋە دروست بەكات! ئەۋ كاتانەى

ههست به نازادی دهکهم و بۆ ماوهیهک پیاسه به شهقامهکانی نوورگهکهبا دهکهم: دهبینم مهسیحه بچکۆلهکان و ماریا ووردیلهکان پرن له ترس و ههراس. دهیانبینم دهست و پینان ناکووتراوه به خاجی رق و کینه و ترس و قیزکردنهوه. دهیانبینم پرن له گوومانی نهخۆشانه.

نهمدیوه ماریا دلشکاو نهبیئت! نایبینم بهخهیاڵ نادهنیشم ماریاکان دهوینم، نا گوینان لینهگرم..

ههستیان دهلاوینم.. دهست بهروومهت وپرچ و سهریاندا دههینم. وینهی خهندهیان نیشان ددهم. باسی هونهری چی بۆم دهکهن؟ باسی کهلتووری جیاوازو زهختی کهلتوورو، نهخۆشیی کهلتوورم بۆ دهکهن..

وادهزانن کهلتووری یئو - دهبیئت بهرستریت.

دهتوانم هاواربکهم.. ئهگه ئهزیتم بدن، چونکه منیش گوشت و خوینم. دهتوانم لهللی ههردیویکا باسی نازایم بکهم، دهتوانم لای زهرا لومهتان بکهم، لای ناگر گلهیبتان لی بکهم، لای خواکان رهنجم بهبا بدهم. دهتوانم بگویمهوه بۆ ناودلی خۆر ئهگه زۆر ئهزیتم بدن.

من مرۆفکی بهتوانام گیانی ژیانم هه لگرتوووه.. نازانم ئیوه باسی چی دهکهن؟! من پهناهی ههزارههه ههزار منداڵ و پهیامبهرو بت وخواو ماریاکانم ناوه.. حیهان لهمندا پهنا بهره، من په نام نهبردۆته بهر ئیوه تاباسی یئو بۆم بکهن. بهراستی ئیوه بینگانه.. نازانن کهگیان ولاتی نییه، به لکوگهردوونی ههیهو نازانه!!

گیان لهل ودهروونی هاوڕییهتیدا دهژی، گیان بریتیه لهههست، ههستکردن بهیهکتری، گیان ههموو پیغه بهرمان دهناسیت. گوئی لهگشتیان گرتوووه.. گیان کهخهون دهبینیت، خهوبه پوخساری خواوه دهبینیت.. گیان دهتوانیت ببینیت. گیان سروشت و ناگرو باو یاران دهناسیت. لهگهلیاندا دهوینت. ئیوه ناتوانن گیانهکانی دهروونی من ناگیر بکهن. بهلام پهیامی گیان پیتان دهلیت: له ژیرکه لهی ئیوه بهرازهکان وهرنه دهی.. وولات ئهو بسته خاکیه که مرۆفی لهسهری رادههستیت، پیرۆزترین ئهکی مرۆفایهتی ئهوهیه که خهندهکانی ئهوانی تر نه رهنجینیت. لهههرجیگهیهکدا مرۆف بیهوینت بژی ئهوی وولاتی ئهوه، دهبیئت ریگهی ژیان بدیت.. چونکه نیشتمان ئهوبسته زهوییهیه که مرۆف بهشهو لهسهری رادهکشیت، ئهگه نازاد نهبیئت، ئهوا ییولاته، ییئالایه! ترسنۆک نووژمنی خودو نووژمنی خواو مرۆفایهتییه.

نیشتمانی راستی مرۆفی پهسهن کاره.. کارکردن مرۆفی پیرۆزو پهسهن کرد. کاتیک که گلهی لهکارهکهن، وهک نهوهوایه ییولات بن. مرۆف تهنها بهکار خۆی دروستکرد، ژیانی دروستکرد، خیزانی دروستکرد، خواکانی دروستکرد.. نایین ودهولت و یاسای دروستکرد. ئهگه خواوهند یهک بیئت، نهوا نهو جگه له کاریکی ناکاری مهزن و سهروسروشتی ههچی تر نییه. ئهو کاتهی که مرۆف خۆی ریسا، واته بهتهواوی خۆی دروستکرد: تهنها له بهر نهوهی ئاهوارامانزای یهکتاو مهزن و خوای ههموو خواکان و مرۆفهکان بیئت، نابهزیت و تهماشای ئهنجامی کارهکهی بکات.

وهه دهی سنوورمهکان تیکشکینن. چونکه خواکان دهلین: ئیمه سنورمان بۆ پیس بوون و بهدیو بوون وشه پش داناوه.. ئیمه تهنها نازاییهکمان ناوه به مرۆف که ناتوانیت بهکاری بهیئت. چونکه سنوورلهگهردوونی گیانی خیرمهنداندا بوونی نییه و ههمیشه دهکشیت.. بهلام لهنیوان شهروخیرا سنوور ههیه، لهنیوان مرۆف و دیوهکاندا سنوور ههیه، لهنیوان خیزاندا سنوور ههیه، لهنیوان هاوڕیدا.. لهنیوان ناسمانهکاندا!

لهیادت بیئت تهنها لهگیانی پهتی و بیگهردا سنوورنییه. که پیکهاتیکه له جوانی عیشقی ئه بهدی. لههونهری گیان بینیدا سنوورنییه.

جاریکیان بیتیڭ فەرمووی: من ھەموو گەرووونەکانی گیان گەرام، بەلام ئالایەکم نەدی. ئەمە مانای ئەو نادات کەژیان لەویدا نییە کەتۆ نایینیت! چونکە زۆرھەن چاویان ھەیە کویرن!

بەرۆلەکویرەکان پیرسن تاباسی تاریکیان بۆبەن، جاتیدەگەن کەکویرەکان لەشی ووشەکان دەبینن. ژیان لەبۆشاییدا ھەیە.. مەراتیبی ژیان ھەیە، ژیان ناگرین، ھەلمین، ھەوایی، تۆزای، ژیان نەرم وەرەق، ژیان تەسک، ژیان ئەلەکترونی وکارەبایی ووزەیی و چەر ھەتادوایی.. چونکە خودی ژیان لەکرەدووەکان دروست بوون، لەکارلیکی کردووەکان. ژیان کۆمەلێک ھەلوێستە.. جا دەتوانم بلێم ھەلوێستەکان جیاوازن.. بەلام ھەلوێستەکان دەبیت سنوور ناس بن. ژیانەکان زۆرن، گەروونەکان ھەمان شێوە.. دیوانتوانیت گەروونەکان ببینیت. ناتوانیت ناگیران بکات. مرۆف ھیشتا فێری خود بینی نەبوو! مرۆف ھیشتا ناگیر دەکات، دەدزیت، دەکوژیت. شەرپەکن.. بوون بەدیو.

دیوھەکانی دراوسیم لەولاتی ھەستکردن بەکەمی ئازاریان دەدام.. ناچاریان دەکردم بگەریم ھەوێ ھەوێ ناوژوورە تەسکەکم، گوێ لە پەندو نامۆژگاریی ھاوسەرەکم بگرم، کەتووشی نەخۆشیی مانگرتن بوو، مانگرتن لەمن، لەسروشتی ھەلەمی من. پیم دەلێت: دیوھەکان راست دەکن، ئێرە وولاتی تۆنییە! پیم دەلێت: کەرە خەتای تۆیە، تۆناتوانی باسی ئازادی بۆدیوھەکان بکەیت. دیو حەزی لەبەدخۆری ھەوێسبازی وورکردنی دەماغیتی.

منیش بەخەندەییکی شیفای بەخشەو بەھاوسەرەکم دەلێم: ئەی ئافەرەت، پێزە کەرەمەتی خۆت بگرە. من بۆجوانی دەژیم، بۆ ھونەر، بۆناساندنی کەرەمەتی پەنگەکان.

ئەویش پێدەکەنیت بە ووشە ساواکانم و دەلێت: ھونەر دەبیت نیشان بەدیت. تۆ ھەمیشە چاوەروانی کەسانیک بێن و یاریدەت بەدەن و دانت پیا بێن! منیش دەلێم راستە، بەلام لەئەوروپا بێرێزی نەرق بەھونەر گەشتوتە ئاستیکە ماوھیک لەمەوپیشت نادانزەمەکان لەناو دەستەکاننا بەگوو وینەیان دەکێشا، ھونەرماند ھێندە برسی و پسابووکوی دەنا بە سەلیقە مرۆف. لەبری ھەستیاری و نییانی، ھونەرماندانی ئەمڕۆ خۆیان زاماردەکن، ئەمی خۆیان نە دوورن، پێز لەلەش و بیروکیانی خۆیان ناگرن. دەچن بەتالییان، لەبری پەیکەری بوونا پێفەمبەری ئیسلام پێدەکن لە بارووت، ژیان پێدەکن لەکینە.

ھونەری ناداییەکان نەخۆشییەکی شیتی کۆمەلایەتیە نژی شەرۆگەندەلبوونی مرۆف. ھونەری من باسی شەرۆ زبیری مرۆف ناکات، ھونەری من لەمۆزخانەیی گیانی خۆمدا نیشان دەدیت. من لەمۆزخانەیی کەشتیی نوح نا وینەکانم نیشا دەدم. بەلێ، بە خێزانەکم دەلێم: چاوەروانی نەوێ تا لە ئیسک و تروسکی ئەنفال نارەستیکی ئەفسانەیی بۆ دروست بکەن. بەلێ.. چاوەرێم ھەموو رابەر و سیاسەتمەنارانی جیھان نان بە باوەرمانا بێن و بەرگێکی مەتین و چلک ھەلنەگر و تاییەت و نایابم بۆ دروست بکەن و بە بیاری بە منی بیەخشن.. چاوەرێم فریشتەکانی سەرزەوی بێن بۆ لام و بفرەموون: فەرموو حەزەرتی نوح.. ئەمە کالا و سەلتە و جە و نارەستی تۆیە.. بۆ کوێ دلت ناوای دەکا بێر.. ئیمە بەرگریت لێدەکەین و نایەلین ھەست بە تەنھایی بکەیت. ئیمە باوەرمان بە تۆ ھەیە و چەند فلچەپەیکیشم بە بیاری پێ دەبەخشن کە بۆنی بفروریان لێ دیت.

ئەوسا منیش دەست دەدمە نار دەست و بەرگی سحرین دەکەم بەرم و دەکەومە رێ.. نیتەر جیھان رزگاری دەبیت بەو خەندەیی کە من لە رینگاگانا لیم دەکویت یان بە بیاری بە کۆچەر و بە رینیوارەکانی دەدم.

ھونەرى من لەویدا شايانى نيشاندانە كەتيايد گولەكان، دلەكان، تەماشاو بينينهكان، خەونەكان، ژيانەكان، منداڵەكان، ماريكان ومەسيح-ەكان نازان. (ئىستا كەمىك دەربارەى من دەزانىت كە منى چيرۆكخوان لە قوتبى راستەقىنەدا ھونەرمەند وچيرۆكخوانم لەولاتى ھەستكرن بەكەميدا . ھەروەھا خاوەن ھاوسەر و نوومنداڵم . چەند منداڵكىش بوون بەقوربانى ديوەكان..)

من ھەرخەرىكى خەوبينىم، خەو بەژيانەو دەبينم . من ھونەرمەندىكم ھونەرى خۆم نافرۆشم، نيشانى ديوى نادەم . تائەوكاتەى گيانى ووشەكانم نيشان نەدەم، پىم نەنگىيە ھونەركەم نيشان بەدەم . من بەپىويستى دەزانم باسى ھونەريان بۆيكەم؛ تا فەلسەفەو فەيلەسووفە سەقەتەكان راست بەكەمەو . من دەمەويت بە ھونەر بلنم؛ نادابى ھونەر نىيە، عەبەس كەلتور نىيە، سادىزم ئەدەب نىيە، دلنم ميتالليكا مۇسقىا نىيە، بەلكو نەپەووشەرى ديوە، لايبەن ئەگەر حەز لەتەندروستيتان دەكەن . ئەفلاتون نەيگوتووہ : بەشكۆترين مۇسقىا لىسپيلينە، بەلكو دلنم مۇسقىاى سەربازو داكىركەر مۇسقىاى لىسپيلينە .

ھىچ شتىك سەرچاوەى نىيە وناگەرئیتەوہ بۇ ئايديال نمونە، بەلكو سروشتەكان ئايديال نمونەى خۇيانن، ھىچ سروشتىك لەناوناچىت، ووشەكان، رەفتارەكان، جوانىيەكان نەمرن . تۆ ھەرگىز ناتوانىت كردهوہىيەكى بەد چىگرى كردهوہىيەكى جوان بەكەيت . كردهوہكان بەتەكان درووست دەكەن . كردهوہكانتان ميراتى ژيانى باھاتوتانە . من دەربارەى مۇسقىا دلنم؛ نايباترين مۇسقىا ئەوہىيە كە دەروون دەبزوينىت بەرەو خۇشى، تەقەى دارو، چەپلەو ھۆرەو تەپل وريتىمى دىسكۆ . گيان بزوينن . پەيام بەخشن . مۇسقىا شىفا دەئات بەگەردو زەرپراتى گيان . ھەستى جوانى بەخانەكانى لەشدا دىنيو دەبات . تەماشدا دەبزوينىت، تەماشاشا گەران بەدوای جوانيدا ، بەدوای شكۇندا ، بەدوای گياندا . ئاينشتاين دلنم : ھارمۆنى سروشتى بوونە . تەنھا بەيارىدەى ھەستكرن بە ھارمۆنى مرۆف دەتوانىت ببينىت . ھاوكارى و خۆشەويستى ھاوبەندى لەنيوان گەربىلەو ئەتۆم و ھىليۆم و كاربۆن و ھايدروجن ناھەيە . كەچى مرۆف لەوانەوہ فىرنابىت . مرۆف نازانىت كە ئورانىوم ھىليۆم ھەست و گيانان ھەيە، دلان ھەيە و دەبزوين و ھەست بە نازانى دەكەن، دەژين .

ئەنشىتايىن دلنم : تەنھا بەھەستكرن بەھارمۆنى دەتوانىت سروشتى گەردەكان بدوينىت، بگۆرپىت . دەتوانىت بە بەپەرسىتى گيان، بەجوانى و ھونەر دللى خواوہند بەخيتەوہ جىي خۇى . چونكە خواو خاكان دلان رەنجاوہ لە مرۆف و شەرى ئەوان . ئەنشىتان نەيفەرمووہ : بىن بەديو . بەھاوسەرەكەم دلنم : من نەھاتووم تا بەشەر بىم و تىكشكىم لەناو ديوەكاندا ! تىلاو چەقوو تفاقى جەنگىشم پى نىيە، بەلام كەلتورى ديو لەبرى فلچە، تىلام دەناتە دەست و دلنم : وەرە نەبەرد . لە كەلتورى وولاتى ھەستكرن بەكەميدا مرۆف مافى ئەوہى نىيە ببىت بەھونەرمەندا ! بۆيە ھونەركەم نيشان نادەم تا فىريان بەكەم راست بروانن و فىرى تەماشكان بن . نايلەم كەس قسەى گواوى بەتابلوكانمدا دەربىرپىت . من تابلوكانم نافرۆشم . مرۆف گيان ولەشى خۇى نايبىت بفرۆشىت . قاحبەش حەز لەخود فرۆشى ناكات . ھونەرى من مولكى ھاوپى و نۆستە، مولكى ئەو شوينەيە كە سەرچاوەى دەربىرین لەوييە .

ھونەر مولكى مرۆفى خاوەن سەلىقەوبىرەوەرە، دىت تەماشاشا دەكات، بۆماوہىيەك دەيباتە لای خۇى، قەرزى دەكات، تاتىدەكات، پاشان دەيگىرئیتەوہ بۆ ئەو شوينەى لىوہى وەريگرتووہ، وەكوئامانەت دەيگىرئیتەوہ . خۇيشى نرخ بۆ ماوہى قەرزكرنى تابلوكە نادەنىت، چونكە تابلو مولكى خود و گيانىيى

ھونەر مەنەندە. بەلام مۇسقىا دەكرىت بفرۇشرىت، چونكە ئاسان كۆپى دەكرىت، ئەوكارە لەگەل تابلۇشدا دەكرىت. بەلام مۇسقىا نايىت خرۇشى ھەوھسى ناجۇر بەرپا بكات. نايىت رىق بكات بە پەيام، نايىت مرۇف ھانبات تا خوین لەشى خۇى و لەوانى تر بەئىت. چونكە زانستەكان لە خوینى مرۇف نەخشاون.

كە لەھونەر دەلویم یۆ ھاوسەرەكەم، پىم پىدەكەنىت! دەلیم: ھونەر نايىت رقى مرۇف بەرپا بكات، ئەھرىمەنەكان بەئىت ولەئىوھكاندا بىلیان بكات، بەلكو بە پىچەوانەو، ھونەر دەبى رەنگ و پروى مرۇف جوان بكات. ھەستىكى پىنبات كەشایانى فیربوون وچىژ لئوھرگرتن بیت، چىژى گىانى، دەروونى، ھەستى، بىرى. ھونەر پىوئىستە لە كەمالى عىشق و ئازادى بدویت. ئەدەب نايىت باسى كەندەلىی دىوھكان و بەدخۇرى و بەكارىیان بكات، ئەسبب دەبیت گىانى ووشەكان بىبىت، یاخود بەكارىیان نەبات. ئەدەب نايىت سەرزەنشتى ئایین و باوهرىكات، بەلكو بەپىنوهرى جوانى دەبى تەماشای باوهرەكان بكات. نايىت لەپىناوى باوهرى خۇتا ھەلبكوتیتە سەرباوهرى من، جانەگەر كەسىك باوهرى بە بت بوو یاخود بە مشك یا بە مېش، حورمەت لەباوهرى بگرە و كەرامەتى برىندارمەكە.

چونكە بەرپىزگرتن لە كردهوھەلوئىستى راستى ئەوانى تر، ھونەر بەھرمەندت دەكات. سەرمایەى ھەستت گۇش دەكات، بىر بەھیزو بژىو دەكات.

خىزانەكەم بەگالتەجارىیەوھ سەرىك دەكات، بەگومانىكى كەمىك بۆیەكراو بەباوهر، بەھەلە ووتەكانم وەرەگرىت، بەگۇشەنىكا سەرىم دەكاو نادلىا دەلئت: دەزانم باسى چىم بۆدەكەیت، بەلام ئىمە برسیمانە، ئەمرۇ چىمان بۆ دروست دەكەیت؟

ئەمە لەلایەك و لەلایەكى ترەوھ، لەولاتى ھەستكرن بەكەمىدا دراوسىى ھەزەرەتى ماریبایەكەم كە باوهرى بە ئایین وخوا وخواكان نىیە، بەلكو تەنھا باوهرى بەوسەگەيە كەناوى ناوھ كورم! ھەرچەند من دەبىنئىت دلى پردەبىت لەرق، چونكە وادەزانئىت ئەوھى بۆى بخەندىت لوژمنەو شتىك لەو دەفرىنئىت! بەگۇشەنىكا تەماشام دەكات كە بە رىكەوت دەمىنئىت، پىم دەلئت: دەزانم لەھونەرنا مرۇف بەدواى عەشقا دەگەرئىت. بەلام من تۆم خۇش ناوئىت، مئىش پىدەلیم : بەرپىز ماریا خان، تۇئازابىت، بەلام لەھونەرنا خۇشویستىن بىسنوورە. ھونەر بەگىان تەماشام دەكات، دەچىتە ناوهرۆكى دىوھوھ و تەماشای جەوھەر دەكات، دەتوانئىت خۇى تەفرەببات بەوھى كە لەناو دلى دىوئا ژیان ھەيە: خۇزگەو ھىواو ئومىد ھەيە. بۆیە بەھەلەنا مەچۆ گەر ھونەر مەندىكى وەك من بە گىانى ھونەر تەماشام بكات، بتدوئىت، چونكە ھونەر مەند یاخود مرۇفى رەسەن دەتوانئىت تۆو سەگ و بەرازو دىوئىش بدوئىت وپىز لەكەرامەتتان بگرئىت. ھونەر مەند یاخود مرۇفى رەسەن دەست بۆ كەرامەتى ھىچ بوونەوهرىك نابات.

ئەو دىت و بەمن دەلئت: بىدوئىنە، باسى عەشقم بۆكە، چونكە من عەشقم لەدەست داوھ. بەودەلیم: عەشق نادۇرئىت. تۆسەرى بالای حورمەتى خۇتت ئەكرىوھ. تۆ دىوئىك بۇخۇت ئاتاشىوھ. تۆلە يادت چووه كە تۆ خوئى عەشقىت، ئىتر بەدواى عەشقى چىدا دەگەرئىت؟ ئەى نازانئىت كە عەشق داگىر ناكرىت، ناكرىت، نافرۇشرىت؟ عەشق لەمس دەكرىت لەمسى گىان. بۆنى دەكرىت، تەماشای دەكرىت و دەبىنئىت. داگىر ناكرىت، چونكە عەشق مولك نىیە، كالا نىیە، خۇراك نىیە. بەلكو خۇراكىكى گىانىیە، مولكىكى گىانى و مەملەكەتىكى بى شوومار بەرىنە لە جوانى.

عشق ھەستىكە گىان گۇش دەكات: بۆیە ئەو خۇراكى گىانە. دەبىت تەنھا ھەستى پىنكرىت. لەوئىدا عەشق ئازاد و مەنگ و شەنگۆلە كە مرۇف رىز لەخۇى دەگرئىت. كەجوان تەماشای دەكرىت، كە گوئى لىدەگىرئىت.

بەوم فەرموو: تۆ عەشقى من زویر ناکەیت. ناتوانیت، نەک سەگ، بەلکۆئەگەر دێویش بیت ویدیویش
بەپرستیت، ناتوانی خەندەکانی من قەربکەیت. ناتوانیت تەماشایەکی من بەزیت و لە ناویبەریت... چونکە
دەزانم وەجەى کەیت!

تۆیاد تايە چىيان بەسەر نایکە گەورەى ناپیرەتدا هینا لەگرى سەرەرپووتە لەدەرەوێ نۆرشەلیم!..
دەزانم چى دێوێک ژەهراوى تفى؛ بەرلەشەهەوى روخسارى تۆيان تەنى! بەداخەوەر اوسیکەم تۆ
ناتوانى سوود لەجیەهانی گیانی من ببینیت.

من ئاوا دەژیم لەقوتی هەستەکان بەکەمیدا، من لەبرى ئەوانى تر كەخۆيان نانا سەنەو، هەست بەکەمى
دەکەم. چونکە لەوئەمەوکارێک شیاو، مەرۆقەکان لە کەمالی دێوکاندا دەژین. مەرۆقەکان پێیان خۆشە
خۆمەتچى دێوکان بن. زۆربەیان دێو پەرستەن. شالابۆیەکتەرى دەبن، تەرمى مەرۆقەکان لەسەر زەوى
دەشارنەو، وادەزانن دەتوانن رووبەرۆى خوا ببەن.

من پەنابەرێکم هونەرمەند، پێشەم هەستەکان بەکەمى نییە، بەلام کورد دەلیت: پیاو کەچوو و لاتى کویران
دەبیت دەست بەچاوى خۆیەو بەگرت. من دەتوانم هەردووکارەکە بەکەم، هەم چاوساغى، هەم
کویرى! چونکە حەزناکەم دێوکان توورە بەکەم، چون ئەگەر ئەوان توورە بن، شەرێک دەزیت، شەرێک
زۆردەبیت.

لەپرتاوە مەسیحیكى خۆین بەربوودیت.. بەو هەموو زامانەو، وەك مندالیكى پروت و قوت لەبەر دەمدا
هەلەلەرزیت.. دەترسیت.. باسى ناخوون و تالەبان و برسیتی هیندو فیلیپینم بۆ دەکات.. باسى
نازارەکانى ئەفریقا! مەسیح بێت و دەفەر مۆیت: ئیستا من پێتان دەفەر مۆوم، ئەو جینگەیهى من بۆی دەچم
تۆ ناتوانى ببیت لەگەلمنا، پەيامىكى نوێتان پێدەلیم: یەکتەرتان خۆش بویت. هەمان شێوە کەمن ئێووم
خۆشویستوو، ئێوومش یەکتەرتان خۆشبویت، ئەگەر دەربارەى یەکتەرى خۆشویستیان هەبوو، گشتتان
تێدەگەن کە لەشاگرانی منن.

من تادیت جینگەم تەنگتر دەبیت لەو دورگەیدا، بۆهەر دورگەیهكى تریش هەلەلەتیم، هەمان شێوە، ژيان
لەناویاندا مەحاله.. لەوئەمەو گرتوومى و ناسمان قوتى داوم.

من لەدێو خواوەندى شەرەکان تێناگەم! بەلام بۆیان نییە، رێگەیان نادەم لە مژدەى بینین ببەش بن..
چونکە من بەشى ئەوانەى لێدەدەم کە دەتوانن بمبین، بەبى دێوى ترس و گومان. من هاتووم بێم بە
مامۆستای دێو ساواکان، ئەوانەى شوینەوارى مەرۆقیان تیا داو.

ئەوان فەرزە لەسەریان دەنوکیان بەکەنەو بۆ رەحمەتى لوقمەى فێربوون. دەبیت بچمە ناو دەروونى
تاریکیانەو، تاکەمى رۆشن ببەو.. تاتووى ناشتى بڕوینم.. باسى ئەو مەرۆقیان بۆبکەم کە دەروونى
رۆشناى بىنى. دەمەوئە فێربن، لەلى تاریکیدا لەیادیان نەچیت بئۆمید ئەبن. چونکە ئۆمید لەهەر
جینگەیهکدا بوونى زۆرە.

کاتى مەرۆق هەست بەکەمىهەکانى ئەوانى تر دەکات و دەیهووت نەجاتى بێت.. دەشیت شیت بێت، خۆى
بکوژیت، دلێ بوووستیت، بەریت.. یان دەشیت وەك من خەو بەروخسارى خواکانەو ببینیت، چونکە
مەرۆق هیندە ناچارى تەنهایى دەکرت، ناچار دەبیت، خوا زەرپى ملیۆن جار بکات.. ناچار دەبیت خۆى
لێبیت بەخوایهكى تاکو تەنها وچى عەیب و عارى مەرۆقیاتى هەیه بیخاتە ئەستوى وردى خۆى.

پیاو خواى نامتیت.. بەلام بوون بەخوا سوودى نییە، چونکە خواى دێوکان نەهریمەن
ناهیئەرومەکر بازو درۆزە، شەرۆخێرێ تێکەل کردووه، سەرى لێشیاووه و نازانى چى بکات! خوا بە دەست
مەرۆقەو سەرى لێتیکچوو، نازانى بۆچى وچۆن ئەویان دروستکردووه، چۆن زەهەریان بە هەبوونى

خوابرد؟ خوارەند لەو ئاسمانە بەرینەما تیا ماوه، نازانیت بۆ مرۆڤ خوا بروسەت دەکات و دەیکات بەیتو؟ تەنها و گۆشەگیری دەکەن، جەھەننەم دەکەن بە موولکی ئەو لەسەر خوارەند تاپۆی دەکەن! خوا نازانیت بۆچی مرۆڤەکان بەیکاری دەکەن، خوا بەیکارییەکانی نائەهیناوه. ئەو لە بەدی تیناگات. باوەربەیکەن خەلکینە من بەزەبیم بە هەستکردن بەکەمیی خواشدا دیتەوه. بۆیە کەلەگەل خۆمدا دادەنیشم و حیکایەتی مێش بۆ خۆم دەکەم، بەدەم بێرکردنەوهی پارانورمالەوه، ئامۆژگاری خوادەکەم! یاریی لەگەڵدا دەکەم، ختوکهی دەدەم، تەماشای دەکەم، بۆنی دەکەم، دلێ دەدەمەوه. دەلێم بەشکم خوا بەزەبیمەکی بە کوربا بێتەوه و بچیتە خەونی مرۆڤ و گەلی زاگرۆس و تکیان لێ بکات تا هاوڕا بن!

چونکە دەزانم دێوهکان زۆر لەمێژە خویان و ونکردووه، خویان لەبیرچۆتەوه، تاکو تەنها ئەویان لەو ئاسمانە بەرینەما بەستۆتەوه. وا دەزانن خوا تەنهایە و ئەو لەتەنهاییدا سابتە!

بیاو دبین دەبیت لەنیو دێوهکاندا، ناچار دەبیت بییت بەخوای خۆی، بەر لەوانی تر بەسەر خۆیدا بچیتەوه، ئامۆژگاریی خۆبیکات، گۆی لەترپەیی دلێ خۆی بگریت.

مرۆڤ هەست بەکەمی بکات چاترە لەوهی هەستی پێنەکات.. چونکە هەست نەکردن مانای بوونە بە دێو.. جاکە مرۆڤ نەخۆش بکەوێت، چاترە بییت بە خوا لەوهی بییت بە دێوو شەرو ئەهریمەن. بۆیەم زیندەخەو دەبینم، دلنیاشم کە تێکنەچووم، چونکە من چیرۆکتان بۆ دەنووسم.. بۆیە دەوێرم باسی هەست و نەستی خۆمتان بۆ بکەم.. لیتانی ناشارمەوه پێفەمبەرەکان، ئایینە پیرۆزەکان، بت و پەپولەو بالندەکان لەدەوری من سەما دەکەن، خۆشایی بەهەستیان دەگات، نان بە ووشەکانمدا دەنێن و دەلێن: **قوربان خۆشمەزەیه.**

لەدەروونی مندا دەریاکان مەنگن هێشتا، شەپۆلەکان پێم دەلێن: هەمووی پەیمانەکان دووپاتن. بالندەکان دەلێن: ئێمە لەدێوهکان توورەین.. ئەگەر واپروات حیقنە بارانیمان دەکەین. دێوهکان لە قیژەو جووکهی ئێمە تیناگەن. دێوهکان وادەزانن ئێمە زکماکانە دەقیژین! بەلام ئێمە پەیمای پەلەوهر دەگەیهین. لە دێو توورەین، دەمانەوێت بلێن: ریز لەژیان ولە یەکتەری بگرن، یەکتەری مەکوژن، درۆمەکەن... سروشت بە کردووهکانتان پیس بووه، پیستری مەکەن.

وهەا دەژی پەنابەر.. لەقوتبی خۆیدا دادەنیشیت.. سەیری ژیان دەکات، دلێ بەژیان خۆشە، دلێ بەلاوان و مندالان خۆشە، دلێ بەخواو بەفریشتەکان دەسووتیت، **بیری گیانی راستەقینەیی خۆی دەکات، بیری**

بستی خاک و زەرپەیهک نازایی.

دیت و دەچیت بەناویدێوهکاندا، هەرچی بەک دەلێت نامەفەهۆمەو پێی دەلێن ئەمە کۆنە. من لەدێوهکان ناترسم، بەلکو فێربووم ریز لەبوون بگرم، دەمەوئ فێریان بەکەم کەم بۆم هەیه باسی کەرامەتی خۆم بکەم.. چونکە من بابایەکم کۆچەر و پەنابەر.. بەدوای عەشقی لێکەوتوی خۆمدا دەگەرێم.. بەهونەر لەجوانی دەدویم، بەجوانی لەژیان دەدویم، گۆرانی ناشتی بۆژیان دەلێم، بەتەماشای ژیان و خۆزگە دەروینم.. لەگەل گۆلەکاندا هاوڕێم.. ئاسمان باوەشی بۆم کردۆتەوه، سروشت گۆیم لێدەگریت، بالندەکان میوانی من کاتی بەژوور سەر مەوه دەفرن.. هەورەکانیش مامۆستای هەمیشەبیم. منیش بێباکانە دەژیم، بێتس بەنیو دەروونی تاریکی دێوهکاندا دلنیا هەنگاو دەنیم.. هەزاران هەزار پەیکەری ماریاکان و مەسیحەکانم پەنا داوه.. دەروم و لەم دێوو لەو دێو دەپرسم: ئەرێ زەحمەت نەبێ تۆلەرپی یان شارپێگەیی هەمیشەبی لەکوینی تا ئەم پەیکەرانی بەنامانەت بخەمە سەر ئی؟

بەزەبی پیامدا دەهاتەوه لەقلەق، من لەسەر بالەکانی ئەو خەوم بەمرۆڤەوه دەدی، خەوم بە میلیت و ولات و ئالو خواوه دەدی!

گویم له وړینه کانی منډالې باوکم بوو. له همیشه ییدا باوک و باپیرانم ددی ترسابوون، ماندوو بوون، له دستې به لاکانی شه. گویم له وړینه کانی میژووی مرؤقایه تی دبووو. چونکه له سره بالی له قله ق من هموو شتی کم ددی. دهنووستمه وه، هه لده ستامه وه. نه ویش به چاوی باوک، نایک، به چاوی خوشک و براوکس، سهیری ده کرم. جارناچار ته قه ته قی به دهنووی دته قاند بوم. گورانې بوم دهگوت، دهخویند: حاجی له قله ق مارهات... ماری زهنگولدارهات..

نایکم به فیغان هات.. باوکم به گوچان هات.. کاکم به هاوارهات.. خوشکم به گریان هات. میروله کان گورانې حاجی له قله قیان له گهل مندا دهخویند.. پاشان میروله یه کی سهوز هات، له میرووله کانی هاوړیم نه دهچوو، فهرمووی: ناسمانه کانیش روویاری بالنده کانن.. مرؤف له بنچینه نا نیشتیمانان ناسمانه نک زهمین.. چونکه زهمین نیوی زیاتر له سره دهژی وک مرؤف. زهریاکانیش چاوی یه کمه ژبانی گیانیه. مرؤف و بژیوه کان گشتیان وهچهی دهریاو زهریاو روویارو توفان و هلم و تنوکن. ههواکانیش مه خلوقاتی سهیر سهیر به دی دینن. ناسمانه کایش پرن له گیانی تاریک و رووناک. نایا سهیر نی به لاته وه که مرؤف به نوو و نازل به چوار دهروات؟ نایا سهیر نی به لاتانه وه که ژبان وکو من و تو گیان ددات، که دوعا دهژی و که ناشتی گیانی بو گهر دونه کان کوچ دهکات؟ نایا سهیر نی به لاتانه وه که هه ن گیانی خویمان بو هونه به خت دهکن، بهر له ولات؟

میروله یه کی تر فهرمووی: ههستکرن به تنه ایی مرؤف ناچار دهکات بیر له تنه ایی خواوه ندیش بکاته وه. پاشان مرؤف پرؤژه ی دهر باز کړنی خواوه ندی به بیرا دیت. نه وهی گیانیک له تنه ایی دهر باز دهکات وک نه وه وایه خواوه ند له تنه ایی دهر باز بکات. مرؤفی پزگار که هه لگری مافه کانی خواوه ند. جا مرؤف کاتیک میروله یه کی یان فیلیک یان ژبانیک دهر باز دهکات. کرده وه یه کی پیروز سهرباری ژبانی خوی دهکات. مرؤف تنه ا خوی دتوانیت پناشتی چاکه کانی خوی بیت.

تاپلوی لوقمان

کهکات وهستا، کهزرمه له دلی ژبان ههستا.. حهزره تی لوقمان خهریکی رهنګ کړنی پوخساری خوی بوو، گشت گیانی خوی به بویه رهش بویه دهکرد.. چونکه له هه ندران دهژبا. حهزره تی لوقمان له هه ندران نه نفال کراوه بو دورگه ی تنه ایی.. مه حکومه به تنه ایی، به ترس، به بیکه سی. له نهومی یه کیک له

زیندانه‌کانی وولاتی دیوه بیه‌سته‌کان به‌ته‌نھا ده‌ژی، بیست و سئو ساله دیوه‌کان گرتوویانه، له‌سه‌ر
ئه‌وه‌ی کاتیک که گه‌یشته دوورگه‌ی دیوه‌کان فرمووی: من حه‌زرتی لوقمان!
له‌میزوووه، ئه‌و گیراوه، له‌زیندانی دیوه‌کاندا به‌وه‌تاوانبارکراوه که گویا درۆده‌کات ئه‌و یه‌هووبایه نه‌ک
لوقمانی هه‌کیم!

به‌ده‌م بۆیه کردنی له‌شی خۆیه‌وه‌له‌ژوووریکێ تاریکی بۆیه‌کراوا به‌هه‌مان رهنگی ره‌ش، ده‌یویست خۆی
له‌چاوی دیوه‌کان وون بکات.. پیرشالیار له‌ده‌رگای نا: ته‌ق ته‌ق ته‌ق.. به‌ده‌نووی له‌قه‌لق له‌ده‌رگای مالی
زیندان شینوه‌ی حه‌زرتی لوقمانی نا.

حه‌زرتی لوقمان ده‌رگا ده‌خاته سه‌ر پشت.. ده‌لیت: ئه‌وه‌تۆی؟ فرموون وهرنه ژوووروه. به‌په‌له لوقمان
ئاسا به‌له‌شی رووت و قووتوو بیه‌رگه‌وه چایه‌ک دروست ده‌کاو دوو پرته‌قال ده‌خاته سه‌ر میزیک، که
به‌سه‌رچه‌فیکێ ره‌ش دایۆشراوه، دوو پرته‌قال و چه‌قۆیه‌ک ده‌خاته به‌ر ده‌می پیرشالیارو ده‌لیت: فرموو
حه‌زرتی پیرۆز، تاچاکه پنده‌گات پرته‌قالیک بخۆن.. یا خوا به‌خیر بێن!

پیرشالیار بۆیه‌که‌مجار له‌گه‌رانه‌وه‌یدا، به‌رله‌وه‌ی گووله‌کان ماچ بکات، سنجار حه‌زرتی لوقمان ماچ
ده‌کات.. پاشان ده‌فرمویت: من له‌ژێر عه‌رزا بۆت ده‌گه‌رێم، تۆله‌سه‌ر عه‌رزێ! ئه‌وچاویکه تاریکه چیه
له‌چاوت کردوه؟ ئاده‌ی لایه‌ه؟ تۆ چۆن زاتی ئه‌وه‌ده‌که‌یت خۆت بۆدیوه‌کان بگۆریت؟ تۆ یه‌هوودا نییت!!
حه‌زرتی لوقمان فرمووی: من ده‌مه‌وێت له‌م زیندانه‌دا، له‌ده‌روونی دیوه‌کاندا بیسه‌لمێم که خیر ده‌ژی،
که خیر زیندوووه.. ده‌بم به‌هه‌رشتیک دلێان بیه‌وێت.. چونکه من ده‌زانم دیو ده‌توانیت فیزی
خۆشه‌ویستی بێت! ده‌مه‌وێت دیوه‌کان فیزی په‌رستن بکهم.. باسی بوودا وکونفۆشیوس ومایا و بته‌کانی
ستونه‌نج=Stonehange یان بۆده‌که‌م، باسی فریشته‌و مه‌لائیکه‌ت.

ده‌زانم دیوه‌کان ده‌توانن فیزی گوێگرتن بن! ده‌زانم من دل‌م نا به‌دیویکی ئه‌مریکی، ئه‌ودلی نه‌بوو بیدا،
چونکه ئه‌ودلی له‌شه‌هومت دروست بووبوو! بۆیه ناچار دل‌می نزی، بردی هه‌لیگوشی.. له‌ته‌ته‌ی کرد، جنیی،
که‌چی هه‌یجی هه‌له‌که‌راند؟ تاوا‌ی لێهات بوو به‌په‌نا به‌ر.. په‌نا‌ی بریبوو به‌ر که‌رامه‌تی وشه‌کان، ده‌یویست
به‌دو‌عا درۆکانی، به‌ جادوو‌ه‌کانی دل‌ی من به‌یئینه‌وه جیی خۆی.. نه‌یده‌توانی، به‌لام هه‌شتا باوه‌رم هه‌یه که
دیو ده‌توانیت فیزیته‌ت.

حه‌زرتی لوقمان فرمووی: له‌ده‌روونی خیردا ئه‌گه‌ر دیوه‌ه‌بیت، ده‌بیت فیزیته‌ت.. فیزی به‌جیهانی بوون..
فیزی یه‌کگرتنی میله‌تانی جیهان، چونکه من ده‌رمانی ئه‌ومه‌یلانم لایه، ناومه به‌و دیوه‌ی که دل‌ی نزی،
ئه‌وه‌ده‌زانیت که من حه‌زرتی لوقمانم وشفا له‌ده‌ست وه‌چاوو هه‌ستی مندایه و که‌س ناتوانیت بیدزیت.
من نه‌ک یه‌هووداش، به‌لکو ئه‌گه‌ر به‌مه‌سیحیش تاوانباربکریتم، ده‌زانم که وه‌ها نی‌یه و ته‌نها ناوم لوقمانه.
من خۆشه‌ویستی و خیر ده‌به‌خشمه‌وه، ئه‌ی پیری مه‌زن، وامه‌زانه من خۆم له‌بیرچۆته‌وه.. من هاو‌پیکانم

له‌بیره، ناوی گشتیانم له‌یاده هه‌شتا! وامه‌زانه ئه‌م زیندانه زۆرتاریک و سامناکه، نا.. نا! زیندانی

دیوه‌کانی به‌سته‌له‌ک زۆر له‌زیندانه‌کانی دیوی کورد چاتره.. ناخر مرۆف ته‌نها له‌وینا شکست

ده‌هینیت که هاو‌زمانی خۆی جه‌لده‌ی لیبدا، به‌هه‌له تاوانباروزیندانی بکهن، به‌زمانی باپیری خۆی

جوینی پێ بدن. مرۆف به‌توانایه ده‌توانیت له‌گه‌ل دیوه‌کاندا بژی، هه‌لبکات.

دیوه‌کان ده‌بیت فیزی، ده‌بیت فیزی من نازاد کردن بن، ده‌بیت فیزی.

له‌ده‌روه‌ی په‌نجه‌ره تاریکه‌که‌ی سه‌ر بالکونی حه‌زرتی لوقمان-ه‌وه، له‌وه‌ره‌وه، له‌نه‌هۆمی به‌رامبه‌ر
به‌ماله‌که‌ی، دیویکی سێ چاوه‌ سه‌رنجی ده‌دا، ده‌یویست بزانیته ئه‌و رۆشناویه چیه له‌مالی حه‌زرتی
لوقمان نا ده‌دره‌وشینه‌وه‌و ئه‌زیتی چاوی ئه‌و ده‌بات، که نایه‌لیت بیه‌ینیت تارا‌پۆرت بۆ دیوه‌کانی

بەپۆلەبەرى بىئىرىت! بىۋەكە پىرشالىيارى نەدەدەيت، لەبەرخۇيەۋە دەپيۇلاندا: ئەۋگويىسەگە چىيە؟ ئەۋ
ئەھرىمەنە لەگەل كى بەچپە دەدەيت؟ دەبىت باسى چىبكات ئەۋ دىن سزە؟
پىر بە ھەزرىتى لوقمانى فەرموو: بىرۇ خۇت بشۇ، پاشان بىرۇ دەرى، پاشان بدوى. ھەول بەدە بتوانىت
بەھونەر لەبرى دىۋ وئىنەى فرىشتەيان بۇ بكىشىت، چونكە بە ھونەر مرۇف دەتوانىت تەماشاكانى دىۋ
راگرىت وكار لەگومرايىندا بكات.. ئەۋسا تىدەگەن كە تۇ لوقمانىت، ئەۋسا بىۋەكان لەپاستى دەگەن،
ئەۋسا دەتوانىت فىريان بىكەت.

پىرشالىيار فەرموى، كەچۈپتە دەر، بەدۋاى ئەۋتولەپىگەيەنا بىرۇ كەل لەناويدا نۇور دەپەخشىنىت.. بىرۇ
وئاۋر نەدەيتەۋە! تادەگەيتە سەر پىرىكى رۇش وچراخان، ئەۋسا دەگەيتە ناۋ كەشتىيەك، لەۋكەشتىيەنا
بىبە ھەۋرپى ھەموگىيانلەبەران.. ئەۋان دەتەن بەرەۋ سەرى ھەزرىتى نوح.. ئەگەر نەچۈپتە بەدناۋر
دەبىت، دەيسەلمىنىت كە ھەزرىتى لوقمان نىيت!
بىرۇ ئەۋە مرۇقىكى بىنالاىە بىناۋە بىۋولاتە.. دەگەرىتەۋە لەئەنقال.. بۇئەرارات.. چونكە تۇفان ھەلساۋە،
تۇفان توۋرە ۋەسەر بىيە، ھەۋا لەنئوان دانەى دىۋيەكاندا نامىنىت! ئاۋىكى بەخوۋر لەئاسمانەۋە پىژنە
دەكات! تۇفانىك دىت! دىزىۋى لادەبات وراى دەمالىت.. رۇژىك دىت تۇفانىك دىت، ھەموو دىۋو
دىۋپەرسەكان پادەمالىت!

چونكە ئاسمان دەكەۋىتە پىرمەى گىران! ئەۋسا ئەۋەى نەشخىكىت! تۋاناي ھەناسە دانىشى نامىنىت..
ئەۋسا تۇفان بىتان دەلىت: باۋەر دەكەن كە ھەۋاۋ باكان دلى نەرمى مرۇف وخواكان؟ ھەستى
ئاھورامازدان؟! باكان نەرمەن، ھەستى زەرىكانن. تۇفان لەمرۇقايەتى توۋرەيە.. شىفا نادى بىۋەكان
نانات.. بىرۇ بەلكو شىفات يارىدەى نەۋەى نۇبى ھەزرىتى نوح بەدات.
ھەزرىتى لوقمانىش لەژۋورىكى تارىكا دانىشتۋە، گشت گىانى خۇى شارىدەتەۋە! لە دەروۋنى دىۋىكى
نەخۇش وزىلەل وپىئەستىدا، بە تارىكى دانىشتۋەۋە بە چپە ئامۇزگارىى مندالەكانى دەكات كە نىيەتى!
پىنان دەفەرموۋىت: كچەكانم، كوپەكانم زۇر مرۇف ھەن لەناوماندا بە مردوۋى دەژىن! نازان ژيان
چىيە! چونكە ھەست و سۇزىان مردوۋە! تۇيۋە، نارماۋە! بۇيە دەبىنن ھەندىك ھەن سىر، نەبزوۋن،
گىان ۋەھست ۋەھزىان لىيان دەتۇرىت.. كە گىان ۋەھست ۋەھزىش تۇرا! تەنھا لاشەيەكى زىدەمردوۋ!
نېمچەمردوۋى لىدەمىنىتەۋە! دىت و دەچىت، ياخود ئەۋەش لەدەست دەنات وئىفلىح دەبىت، يان توۋشى
شەلەل دەبىت! ھەن توۋشى شەلەلى گشتى نەبوۋن، دەتوانن بىرۇن، بكوژن، سەربىر، ناگىرىكەن! كارى
بىيەست و بىگىان و بىيەزى دەكەن! دىۋن بەلام گىان وسۇزو دىل وپىريان نىيە! واتە بىگىانن.. نەكەن
ۋەك ئەۋانە بن ھا!

فەرموى: مرۇقە مردوۋەكان زۇرن لەناوماندا، ئەگەر سەنان سالىش لەخۇشىدا بژىن! واى پەچاۋ دەكەن
ھىشتا نەژيان، چونكە تىر نابن لە ھىچ.. واز ناھىنن لەشەر.. دەبىت سنورىان بۇ نابىنن.. دەبىت
نەكەين ۋەك ئەۋان بىرەين! چونكە ئەۋان ناژىن.. بەلام ئىمە ژيانمان بۇ خۇمان ھەلبۇزاردوۋە.. باۋكە
گەۋرەتان ھەزرىتى نوح ژيانى بە ئىمە پەۋا بىنيۋە.. دەتوانىن بژىن.

خراپە مەكەن، نرۇ مەكەن، نرى نەكەن گەر ناچار نەبوۋن، نەكوژن، سەرنەبىر، دەست مەبىر.. بەلام ھىندە
بەھىز بن كە دوژمن لىتان بترسىت.. نەترسن ھا! چونكە ترس مردنتان پىدەناسىنىت.. نەترسن لەكەس
چونكە مردن لىتان دەترسىت.. بەلام لە نرۇ بترسن لە بوختان بترسن.

مندالەكانم، نەكەن بىئەست سەيرى مندالەكانتەن بەكەن و تەنھا بەجىيان بھىلن! نەكەن ھا! مندالەكانتەن
تەنھا نەكەن. ئازارى گىانايان مەدەن، سزاي توۋندىيان مەدەن بەر لە ھەۋت سالى.. دۋاى سىچار كرىنى

ھەمان ھەلە مندالەكانتان سزا بدن. گەر سزا سوودی نەبوو. چارەیان بکەن بە یاریدەیی ھاوکاریی لەخۆت زانتر. نەكەن گالته بە منداڵ بکەن! نەكەن ھا فیزی پەرستنی شت و مەك و پەرۆو پاتالی زۆریان مەكەن. نەھیلن لەگەل باوانیان درۆ بکەن. دەزانن کەئى مرۆف دەمریت؟ لەوکاتەدا کە منداڵی خۆی بەجیدەھیلنیت.. لەوکاتەدا کە منداڵی خۆی دەخکینیت.. لەو کاتەدا مرۆف دەمریت کە نەتوانیت بەزەیی بەخۆیدا بیتەوہ.. لەوکاتەدا مرۆف دەمریت کە ھەستی دەشکیت، کە ھەستی دەمریت.. بۆیە ھەندیک ھەن لەگەل ھەست مردنیاندا توشی شەلەل دەبن.. شەلەلش نەخۆشیی مردنی ھەستە لە لەشدا. کە مرۆف بێھەست بوو دەمریت. وەك چۆن مەشلوول دەتوانیت بژی.. بەلام مەلول بە سڤیوی دەژی.. نەكەن ھا منداڵەكانم دەست بۆ کەرەمەتی منداڵ و لەخۆتان لاوازتر بەرن. واتە بە ھەوہس ھەلمەکوئتە سەر ناموسی خەلک.. چونکە دەبن بە دیو. دیویش سنووری بۆ دادەنریت.. چونکە دیو بینامووس و بێشەرەف و ھەتکەر و داگیرکەرە.

سەردەمیک دیت ناوی ولاتەکان دەگۆریت.. ناوہکان دەبن بە ولاتی درۆ.. ولاتی شەر.. ولاتی بوختان.. ولاتی مرۆف، خۆر.. ولاتی ھونەر، ولاتی مۇسقا، جوانی، عیشق.. ھتد..

پۆژیک دیت زەمین لەھەموو نەخۆشییەك دەربازی دەبیت. بەر لەوہ ئاسمان توورە دەبیت، زەریاکان باوہش بۆ فرمیسکی بەخوری خاوەکان دەکەنەوہ، بارانەکان ئابووی پیسی زەمین و مرۆفی دیوپەرست دەشونەوہ، زەمین رزگاری دەبیت، دیوہکان نامین و ئاو دەیانبات.. زیان شاد دەبیت بەو کۆمەلە کەسەئى دەبن بە پەيامبەرى. مرۆف رزگاری دەبیت، لەچی؟ لە کیشەئى بێمانای نیوان خێرو شەر. شەر دەزیت. دەرویت، زۆر دەبیت.

مێرولەیک لە مالى حەزەرتى لوقمان لە پیر شالیار بەجی دەمینیت.. مێرولەیکى سپى.. وەك پۆشنایى بە مالە تارىکە بى منداڵ و ھاوسەر و ھاوریكەئى ئەوئا دەگەریت.. حەزەرتى لوقمانیش بە قەلەم دواى ھیلە پۆشنەکانى مێرولەئى پیرۆز دەکەوئیت.. ھەموو ھیلەکانى مێرووکە وینە دەکیشیت. پاشان جوان جوان خۆی دەشۆریت.. دەچیت بۆ بازار.. تا خۆی نیشانى دیوہکان بەدات.. ئەو دیوانەئى کە شیتیان کرد! مێرولەیکە ئیشتا لای منە.. دەفەرموئیت: ئەئى حەزەرتى نوح-ئى بەرپۆز، لە قوتبى یەكەمدا تۆ پەنا بەریكى لە ئیو بازاریکنا دانیشتووئیت.. تابلوی حەزەرتى نوح دەکیشیت، لە ژیریدا دەنووسیت: پۆرتىتى خۆم. لە تابلۆکەتدا وینەئى مرۆفیکى سپى سپیت کیشاوہ.. پالیتیکى لە دەستە و لۆچیکى کراسە ئاوامانەکەئى بەرى.. کە فلچەئى پى پاک دەکاتەوہ، پەنگیینە بە رەنگە کانى کەمان.. تابلۆیکە زۆر جوان.. بۆچی دروستى ناکەیت بۆمان؟

فەرمووم: ئەئى مێرولەئى پۆشن: من تابلۆکە لە وشەکانى بەرپۆزتاندا دەبینم. مێرولەیکە فەرمووی: ھونەر بەر لەھەست کردن لە بۆشاییدا ھەيە. ھونەرمەند تەنیا راوى دیمەنەکان دەکات. لە ناھیتاندا راوو شکار قوتى یەكەمى بەرھەم و ناھیتانى ھونەرىن. پەگەزە سروشتییەکان ھونەرمەندیكى مەزنن. ھەورەکانیش دەژین و ئەوانیش ھەمیشە دووپاتن.

تاپتۇرى ئىيۈە

ئىيۈە ئەوانەن كە خەرىكەن دەبن بەيئوپەرست.. ئىيۈە لەناوتاندا ھەزاران مرۇف خۇى دەكوژىت.. دىۈەكانتان بەرناۋەتە وىزەى خۇتان و ساواكانتان. دىۈەكان لە دەروونتاندا دەردەپەرن. ئىيۈەكىن؟ دىۈەپرستەكان گوئىگرن ئەگەر گوئتان لىئە، راۋەستن.. كۇمەلىك راستى ھەيە دەبىت بىزانن. ئىيۈە بەكردەۋەكانتان ناتوانن دەست بۇ سروشتى بوون بەرن، بوون لىتان توورەو وەپزە، بەر لەئىستا پەيامتان پىنگەبىۈە، پىتان راگەيەندراۋە، كەمرۇف لەمەيموون نىيە، بەلكو مەيمون دەستكرىى سروشتە. مرۇف بە ھونەرى خۇى دەتوانىت ھەمان شىۈە سروشتى خۇى بۇلۇقىنىت.. ھەموو بوۈيەك خواۋەندى خۇى ھەيە. ھەموو بوۈنەۋەرىك؛ گەر ترس بىركىنىت، ھەستى بوۈنى خواۋەند لەۋدا سەرھەلدەدات. ئىيۈە ناتوانن مرۇفەكان قىرەكەن، ناتوانن باۋەرى خواكانتان سەربىرن، بەسە فىر بن، شەرم بكن لەكردەۋەكانتان. دەزانن مرۇفەكان كىن؟ ھەن زادەى مرۇفن و ھەن لەناوماندا زادەى خواۋەندن. مرۇفەكان ئەوانەن كەبەزەرىايان فەرموو: (ببە.. زەرىاش بوو).. مرۇف خۇى خۇى دروستكرىۈۈە، مرۇف كۇمەلىك مەخلوقاتى گياندارن، گيانىان پىرە لەخواۋخاكان.. لەئەزەلدا لەناۋ تارىكايى زەرىاي تىكەل بە ھەۋا دەزىان! ئەوسا تەنھا ھەست بوون؛ تەنھا دىۈىك رەنگى وەنەۋشەيى نەرم بوون. لەناۋ

قۆزاخى جالجالۆكەنا دەژيان. تەنھا ھەستيان ھەبوو، ھەستكرن بە ناھيتان و ھىچى تر. بۆيە ھەستى بە بوونى خواكان دەكرد. چونكە ئەوھى ھەستى ھەييت، تواناي خوولقاندنى دەييت. ھەست سىحرىكى ناھيتەرە. مرؤف بەر لە دروستبوونى زەرياكان ھەبوون. شتەكان كوتلەيەك و بارگەيەكى تىكەليان ھەبوو لە ھەميشەبييدا! زەرياكان بەر لە مليۇنەھا ساڵ وا نەبوون! بەلكوو گەرم و ناغان و تاريك و پروناك بوون. مرؤف توانيى لەويىدا لە قۆزاخە دەريەپريت. لە ئاسمانەكاندا ئازاد ييت. تا ئەو كاتەى زەرياو زەمىن و ئاسمانەكانى لەيەك جيا كردهوہ بە ياريدەى خواكان. جا كاتىك كە مرؤف لە قۆزاخە ي جالجالۆكەى پيرۆز و دەدر كەوت. مەخلوقىكى كووژەكەيى شىوھى وەك تەناف شل و پل خوولقا. تواناي نەبوو ھەستىتە سەر پى. زۆر لاواز بوو ئەو مرؤفەى ئىمە ناومان لىناوہ ئادەم. ئەوھى من باسى دەكەم لە ناھيتاندا!

كە خواوہند لە خەويكدا مرؤفى بيىنى. ھەست و گيانى ناھيتانى بزوا. بيدارىبووہوہ و ئەوھى بيىنى ھەوليدا نەنجامى بەدات لە خۆل يان لە قوور! سەيرى ليھات، ھەستى كرد كاريكى نارەواى كردوہوہ. بۆيە ويستى بوونەوہر بەجى بەيلىت. ئادەم بە غەلبە غەلب بە خواوہندى فەرموو: بە تەنھا جىم مەھيلە. ئاخىر تۆ شتىكت پى نەناوم؛ من پىويستم بە ھەستى عەشقە. خواوہند بەزەيى بە ئادەمدا ھاتەوہ. تىگەيشت كە ئادەم ناتوانيت بە تەنھا بژى.

ئاورپىكى لە ئادەم داىوہوہ. بە تەماشاشا ھەزرەتى ناىە ھەواى گرته ئەو. ئەويش ھەستايە سەر پى. بوو بە دوو. بە چوار. بە ھەشت. بە دە، بە بيست گيان و لەش. ئادەم تواناي زۆر بوونى دەست كەوت. چونكە شاگەشكە بوو بەوھى كە خوا لەو رازيىيە.

لەوانەيە نەتوانم باش وينەى ئادەمتان بۆ پىناس بكەم، بەلام ئادەم و ھەوا دەييت پىكەوہ باس بكرين، چونكە تەواو كەرى يەكتريين. چونكە ئەوان ھەبوون بەر لە بوون! جا ھەز ناكەم تەواوى مەبەستم ئاشكرا ييت!

وہا دروست بوون ئەوان، بەر لەوھى خواوہند سروشتەكان بەجى بەيلىت ... چونكە گيانى خۆى بەخشى بە ئادەم. بەلام بىرت نەچييت، خواوہند گيانى زۆرە. چونكە ئەو ھەميشە زۆر دەييت.

پاش دەيان پشت. پاش ئەوھى كە مرؤف ژيانى دەست پىكرد. مرؤف بەر لەوھى ئاسمانەكان بەجى بەيلىت؛ بەر لەوھى سروشت بكاتە ژينگەى خۆى، فيرى بە ماددە بوون بوو؛ بگرە ھۆگرى ماددەكان بوو، چونكە نۆخى گيانى بەرەو گۆران دەچوو. چونكە سەرەتا مرؤف تەنھا گيانىكى تيشك شىوھى وەك قۆزاخى جالجالۆكە بوو! كاتىك كە ژيانى دەست پىكرد و شتەكانى ئاخنيە ناو سكى خۆيەوہ؛ كاتىك ھەستى بە برسيتى كرد، فير بوو، فيرى چيژ وەرگرتن لە سروشتى ماددە. پاشان فيرى درۆ كردن بوون. ئەو كاتە وەك ماسى لە بنى دەرياو زەريادا دەژيان. مەملەكەتيان ھەبوو، زانستەكانى ئىستاو زياتريشيان دەزاني! بەلام درۆكانيان دووگەلىكى تاريكى لەدوور ھەلچنين.

بەلى خەلكيە. درۆكان بوون بەديو. زۆر بوون. دەست و پىنو سەريان لىروا! دىو درۆ بوو. لە درۆكانى مرؤف دروست بوون. ھەن لە ئەفسانەكاندا بە ەمالقە ناويان دەبن. بەر لە ھەرشتيك، دىوہەكان بالەكانيان لە مرؤفەكان سەندەوہ! چونكە ئادەم و ئىقا باليشيان ھەبوو.

لەو كاتەوھى ئادەم و ھەوا فيرى درۆبوون لە سروشتى ھاوكيش لەگەل ماددەنا. گارگەيەكى نىگەتيقى لە گاز دروست بوو قىنىكى ناخۆشى لە دەروونى ئەواندا چنى و فير بوون ھونەرى خۆ لەناوبردن. يان دژايەتى كرنى خود! چونكە مرؤف وەك دەيىن كە توانايەكى خارقى ھەيە بۆ خود لەناوبردن و ئىستاشى پىوہ ييت ھەر يەكىك لە ئىمە بە جۆرىك سزاي خۆى دەناو بە جۆرىك تۆلە لە خۆى دەكاتەوہ

و ژيانمان ناھموار نھيٽ! وا نھزانن پيشوھچونمان بھرو ڪھمالمان نھبات: نھگر بيت و ھستي

ھارموني و ھاوسھنگي بھڙينين! نھم زانستھ نيوھ تازه نھيستن!

مرؤفھڪان دووچاري سھرسوورمان بوون، چونڪھ شتيڪيان لھدست نا! تيگھيشتن ڪھ دھسلا تيان بھسھر
رؤفڪاني خوياندا نھيھ، رؤفڪانيان گھورھ دھبوون.. تاواي لئھات مرؤفيان ناچار ڪرد زھرياکان بھجنيھيلن
ويئھ سھر وشڪايي.. نيوھڪانھيش نوايان ڪھوتن.. پھروازھيان ڪردن، سنووريان لھنيواندا بانان،
تالانيان فير ڪردن، زمانيان گؤرين و فيري خؤفروشييان ڪردن، نيوھڪان مرؤفھڪانيان ڪؤنترؤل ڪرد،
ساماني مرؤفھڪانيان نزي. وھڪ چؤن ئيستا نھيئين و ناشيئين ڪھ نيوئيڪي ھھشت سھر ڪھوتوتھ
ويزي مرؤفھ نيوپھرستھڪان، مھگر نھوان ھھلزارھي نيمھ نين؟!

نھيانھويت ھھموزيان پڙيڪن لھنيو، نھيانھويت سروسھتي مرؤفي پھسھن قريڪن، نھيانھويت ناشتي
ونازادي وھيووا نامانچ سھريپن.. نھيانھويت بھرلھخويان جواني نھيئلن! چونڪھ نيوھڪان باوھريان بھ
نايئھڪان نھيھ. باوھريان بھوھ نھيھ ڪھ خير نھيئھري بوون و خواھند و نھيئھري راستھقنھش عيشق و
نازانيھ. بؤيھ نھيٽ باوھر بھوھ بڪھيت ڪھ من نھيئلم ڪھ ھر يھڪيڪ لھ نيمھ بھ جؤريڪ لھ جؤرھڪان
سھرگھرمي نژايھتيھ و ھستي خؤ روخانن لھ ھھموماندا ھھيھ! جا نھگر بھ جگھرڪنھشان و بھنھستي
ناوي بھرين يان بھ بھسخؤري و رؤ و پيسخؤري - جياوازيھيڪي نھوتؤي نھيھ لھگھل نھوھدا ڪھ ڪارخانھي
چھڪيش لھ لايھي ترھوھ زؤرتھر نھڪھين! چونڪھ نھترسين و ترس رابھرمانھ.

مرؤف مھ خلوقتيڪي گھليڪ مھزن بووبھرلھ ئيستا! نھيتواني ھاورپي بيت لھگھل ناييارو گياندا، نھيتواني
بھنھمري خوا بليٽ بھ، بھھھر شتيڪي دھفھرمو بھ، دھبو! نھيتواني تھيروتوورو گيانلھبھر دروست
بڪات.. بھلام لھسھر ڪردھوھي بھني و رؤو بوختان نيوھڪاني خولقاند، ڪھرھنگائي تيگھي تاريڪي
ناڪيريان نھڪات.. بھلام نھشيت مرؤف يادي مايٽ ڪھ تواناڪاني لھ بني زھرياکاندا، ڪھنازادي لھنيڪي
زھريادا لئھجئھاوھ.. نھيٽ سروسھتي نيوھڪان بگؤريٽ تا بتوانيت بگؤريٽھوھ ناو تاريڪايي زھرياو
ڪياني توانامھندي خؤي نازادبڪات، خؤي نھجات بھات.

ھھريؤيھشھ ھونھري نھيئھان و بھھري دروستڪرين لھ مرؤفدا ماوھ ھيئھتا! بؤيھ ھنديڪ لھمرؤف
نھتوانن ويئھ بڪيشن، مۇسيقا لئيدھن، شيعر نانين، سھما بڪھن وگؤراني بليئن.. چونڪھ بھوھ نھتوانن
سروسھتي نيوھڪان بگؤرن، نھتوانن بھ ھونھر قھبارھي نيوھڪان بچوڪتر بڪھنھوھ، تا نھوڪاتھي نيوھڪان
وون نھبن، نھگرپئھوھ ناو نھھريمھنھڪاني خويان و سھرزھمين بھجئھدھيئلن.. نھوسا مرؤفھڪان لھدايڪ
نھبن، مرؤفي ساغ، ناتوورھ، مرؤفي بويزر، ھونھرمھند نھيئھنھر، بليمھت.

بھر لھ ميژوو مرؤف گھليڪ مھزن بوو.. مرؤف بھرلھوھي زماني پيژيٽ نھيتواني بھتھماشنا نارستان
دروست بڪات، لھقور بالندھو بت وخواڪان دروست بڪات.. چونڪھ ھھستيڪرد لھيھڪھم ووشھدا ڪھلھزاري
پروا خواھند پھرھ لھسھر بووني لاچوو، بيئرا ودرھڪھوت، ڪھشف بوو! ئينجا مرؤف فير بوو.
جيگھي ناخھ ڪھمرؤفي نھمپؤ ڪھمتر باوھريان بھھونھري خويان ھھيھو نازانن ويئھ بڪيشن.. چونڪھ
مرؤف پڙيھڪريٽ لھبارووت و بھناسماندا نھتھقنيزيٽھوھ، مرؤف سھر دھبريٽ، ھھلاھھلا نھڪريٽ، منڊال
لھباواني خويان نھڪرين، نھنزيئن ھھتڪدھڪرين، نزي و رؤ بھناشڪرا بووھ بھسروسھتي مرؤف، ڪھس
نازاد نھيھ لھمالي خويان ھھرڪولانھ و بھجؤرھ لھشڪريڪي نيو جاسووسي نھڪريٽ، ھھر ولاتھو بھجؤريڪ
برسي نھڪريٽ، شيت نھڪريٽ، ناگير نھڪريٽ.. ھھمرؤفھو واز لھ خؤشھويستي خؤي نھيئھت..
منڊالھڪان فيري بق و شھرو تھعداو جئيو نھڪرين، لھقوتانخانھ فيري جاسووسي و رؤو شھر دھبن.

لەپشوویدا سەیری سیحری شەڕو بوختانی دێوەکان دەکەن، لەخەویاندا خۆیان ودایک وداوک ومامۇستایان لێدەبیت بەدیو، دەرئەسن، لاواز دەبن، نەخۆش دەکەون خۆیان دەکوژن، مان دەگرن. مرۆڤەکان نازانن هێشتا ترۆکانیان بەرەو کوێیان دەبات! ئێوە لەدلی دێوەکاندا خەریکی خود تەفرەدانن، دەرئەسن، بچوک دەبنەو، ئێوە ژەرەر دەکەن بەگولەکانەووەو پێشکەشی یەکتەری دەکەن. ئێوە لەبری نازانی، خۆتان فێری دێوئەستی دەکەن. نزی وگومان لەیەکتەری دەکەن، منداڵەکانتان تەنھاو ترسنۆک وئینەری دەکەن لەنازورپێزو حورمەتی باوانیان. ئێوە بەکردهوهکانتان بالای دێوەکان گەورە دەکەن، نەخۆشیەکان زۆردەکەن، شیفاکان وەرزدەکەن. مرۆڤەکان نابەش دەکەن بەسەر زیندان و زیندان پێشکەشی یەکتەری دەکەن، ئەتۆم دەفرۆشن بەنەزان و خۆتان پێ لەناو دەبن، ئێوە نازانن چی دەکەن! کاتیک مرۆڤ لەدلی دێویدا، لەدلی شەڕا گەورە بیت لەبری خێر شەڕدەکات، لەبری جوانی شەڕدەکات، گالته بەنایینەکان دەکات، بتهکان دەتەقینتەو، خواو خواکان سەرزەنش دەکەن. فێرنا بن که له دەرئەسن شەڕا دێو نۆرانن زال و براو، مەرگ لە جەهەننەمی شەڕا زۆرتان دەکات. چونکه ئێوە نازانن که شەڕدەر زادە کردەوی دەرۆ و هفتاری دەرۆ و وتاری دەرۆ. ئێوە دەرۆن، راستنەکان، ئێوە خۆتان داوئە دەست دێوەکان وکۆیلە بازارەکانیان، ئەوبازارەکان بەگشتیان یەک زەرپە گیانی تیا چنگ ناکەوێت، تیا کالاکان بێهەری لەپێزو حورمەت و خۆشەویستی، چونکه بەپارەیی دزراوی لاتانی دی بازارەکان خۆلقینراون.

بازارەکان گیانیان نییە.. بەلکو چەکیان لەکۆلەو مانوون، لە پڕ بەلانا بێن و دەرپوختن، لەپڕ نووچاری هەلمەتی توورە زەرپا دەبن، چونکه مولکی خۆتان نییە، نزیوتانە لە ناسیا لە ئەفریقا، لەلاتانی سێتەم. بۆیە سروشت لە گەشەیی ساختەیی جیهانی یەکم توورە. سروشت دەسلالتارەکان لەناو دەبات، بە نەخۆشی، بە هەراسانی، بە هەلمەتی باو بۆران و تۆفان، جا بەچاروی خۆتان دەبینن که زلەزەکان ناندەپن. جا ئەوان پوو لە هەر کوێ بکن، پیسی دەکەن. چونکه ئەوان نزن، دەرۆن، هەلپەرسن و دل پڕ لە کرمی شەڕن. چونکه هەمووتان دەزانن که ترسنۆک هەمیشە خۆی دەپارێزێت!

ئێوە دێو یاخود مرۆڤ؟ ئەهەرمەنی شەڕن یاخود دێو پەرسن؟ کێن ئێوە دەتانهوێت مرۆڤایەتی بکن بە دەرۆن، دەتانهوێت گەلان ژێردەستەتان بێت؟ بەسە وازبەستن ئەی دێوەکان. نارم مەکن پشنتان تێکەم، چونکه تۆفان توورە دەبیت.

ئەو ئەوانەیی کەخۆتان بەمرۆڤ دەزانن، گویم لێگرن، من پەيامی بت و هونەر و خواوەند و مەلایکەتەکانم پێیە.. چەکەکانتان فریبەن، بین بەباخەوانی ناشتی.. گول بچین لەبری فیشەک تەقاندن بۆ سەرسینەو دلی یەکتەر، چەکەکانتان بۆ هیچ مەبەستی مەگرە دەست.. پیاو چاترە بکوژیت لەوێ بکوژیت. لەبری چەک شمشال و بولپەر هەلبگرن، قلچەو رەنگ بەکار بەرن.. ووشەکان بولپەرن، جوان بەکاریان بەرن. لەبری زۆرخۆری نانیک لەگەل دراوسێکانتان بەش بکن.. لەبری دەرۆ، لەبری باسی سەگ و دێوو پشیلەو بەراز بچۆ بەمیوانی کەسێک کە سەگان گازە، کە تەنهایی ناچارێ کردووە لەگەل بەرازدا بژی! دامەنیشە مەبە بەکۆیلە غەمەکانت، برۆدەرئ بێن، تاچاوانت بڕ دەکات تەماشای بکە، بەدوای جوانیدا بگەرئ، بەدوای کەمالدا بگەرئ.. چونکه پەيام دەرپەریو.

مرۆڤیک دیت، مرۆڤیکی نازاد دیت، ئاسمانەکان دەوستان، کەئەو دیت کات دەوستان، مرۆڤیک دیت مەزن، مرۆڤیکی بێنالاو بێنولات، مرۆڤیکی بێناو.. دیت، کەدیت ئاسمان نووکەرت دەبیت، شەڕوخیەر نابەش دەکات، دێوەکان زیندان دەکات.. دیت و دەرۆت.. لەوبا دەرختیک، پیریک، جالجالۆکەیک، حاجیلەقەتیک دەژی. لەوبا یەک کەشتیی گیانی مەزن لە بغورد دروست کراوە وئالاکانی بغوردەو

دەشتىنە، كەشتىيەكە لەناو بادا ئاستەم ئاستەم دەھاژووت. سەرى لەزمىنەو پىلى لەئاسمان، ئەو خۆى لە كەشتىيەكە دەچىت. بىرۆ، تەماشاي بگە ئەگەر بىنىت!

بىرۆ تادەگەيت بەو، ئەوسا دەتوانىت بەخۆرايى سوارىيت، دەتوانىت سوارى كەشتىي نوح بىت. چونكە زەريا بەباكانى فەرمووه: من لافاۋو تىفۇن رادەپەرىنم نرۆى دىۋەكان! باكان وتتىان فرستى بەد بەدىۋەكان! ئاگر دەفەرمووت: توورە مەبن.

مرۆف دەبىت پاكز بىتەو. تابتوانىت بگەرىتەو دەخى بوونەو بە مرۆفى خاۋەن گيان. وامەزان بەرەپىش چوون بەوھىە كە ناتان هىناو. چونكە بەرلەئىستا دەسلەتى مرۆف زۆر زىاتر پىشكەوتوتوبو. نەك ئەم كالاياھى ئەمىرۆ كەدەستاۋدەست دەكەن، بەرلەئىستا، لەدىرەماندا مرۆف بە ووشە دروستى دەكرىن، كە دەىگوت كۆمپوتەر، تىايدا تەماشاي جىھانى دەكرىد، خاۋەن ھەست وخواۋەن كەرامەتى خۆى بوو. مرۆف سەدان ھەزار سال بەر لە مېژوو، لە تۆپىكى تىشكىين دەچوو لە بنى زەرياكندا، دەيتوانى بىنىت. دەيتوانى سەرو ژىر، پىش و پاش، جەوھەر و سەرچاۋە، بوون و نەبوون بىركىنىت. مېرولەكان فەرموويان:

رۆژىك بىت كەشەرەكان كۆتايان بىت. قەدەبن لەپاش ئەوھى كە زۆر دەبن. تىايدا ووشەكان دەزىن، ووشەكان مەخلوقىك لەخۆيان دروست دەكەن زۆر مەزن، وەك مرۆفى بىۋولات و بىئاللا و بىناو. رىز لە ووشەكان بگرن، بەھەلە بەكارىان مەبن. كاتىك بەچاۋى خۆت توانىت بىنىت كە ووشەكان دەزىن، ئەوسا دەتوانىت بە ووشە بلىت: بىە. ئىنجا دەبىت. ئومىدو ئازادىي تۆ لىرەدايە، رادەستە، فىرەبە. كات وەستاۋە، ھەمان شىۋەكات دەتوانىت بوووستىت. مرۆفۇك دىت. نەزان بيارە، لەنەزانىدا ھەموو شتىك دەزانىت. نەزانى سروسىتى مندالىيەتى. ئەو بە نەزانى لە زانستى خامۇش دەبوت. ئەو زانستى كە تۆ نايزانىت. چونكە زانستى گيان هېشتا بە مرۆف نەگەيشتوۋە. گيان سەرچاۋەو جەوھەر و ناۋەرۆكە. گيان لە ووشەكانى ئامىن، لە دەنگى ئامىن دروست دەبىت، يان دروست بوو. لە ناۋەرۆكى گياندا ھەموو جەوھەرىك بوونى ھەيە. تەنەت دىۋەكانىش. چونكە گيان زۆر بەرفراوانە. جا وا مەزانە كە مرۆف ھەن بى جەوھەر. نا! بەلام مرۆف كەسىكە كە گيانى دىۋەكان لە جەوھەرى دەروندا سىر دەكات. كە ئەوان ناخاتە كار و كارى ئەوان چالاك ناكات. مرۆف پىرە لە پەرسىگا و خواۋەندو بت و فرىشتەكانىش.

ئايلىرى پەناپەر

چەند مانگىك بەرلەوھى كات بوووستىت من لەدۆخى سايكۆلۇژنا كارم بىنىنى ئەو نەخۇشانە بوو كە دىكتۇرەكان نەپاندەزانى گرفتايان چىيە. لەسەر خواستى نەخۇشىك چووم بەمىوانى ھاۋرىكەم كەنەخۇش كەوتبوو، تووشى خواپەرسى بوبوو، بوبوو بەكۆيلەي گومانەكانى خۆى، چونكە باۋەرى بەخۆى نەبوو، سست وتەمبەل و بىكار شەقى لەچوادەورى خۆى ھەلدا، جىئوى دەدا بە خاۋاكان، بەدىۋەكان.

شىت بوبوو، چونكە بە دىۋىكى جاسوسى ووتبوو: من خوام دىۋە. ووتبوى من دەتوانم مىللەتەكەم بەبى تەقەو كوشتار ئازاد بگەم. ھىندە دووپات باسى باۋەرى خۆى بۇ دىۋەكانى ترىش كرىبوو.

دېوپه رسته كان لېي گومرېابون.. دهيانگوت ئه وهى خوا ببينيت هينده زهليل ناييت، به لاي كه موه ده توانيت كاريك بكات! چونكه كار سروشتى خوايه. خواوهند كارمهنو ناهينه ره.

راستيان دهكرد دېوپه رستان، چونكه باومريك له لئاندا مابوو، دهيانزاني كه تنها مرؤفى كارمهنده توانيت خوا ببينيت! چونكه سروشتى مرؤفى رهسهن كارخوازه وله كاريشدا ماندووناييت.

عاقبهت له شيتخانه دست و پيى ده به ستنه وه ودرمانى بيھوشكهريان پيندهناو لندهنا! كاتيک كه چوموه ديدنې، پيتم ووت: **مرؤف بؤى هيه خه به نازاييه وه ببينيت، خه به خواوه ببينيت، به لام ئه وهى بتوانيت ئه بينينه زمان بكات شيت ناييت.. دهى جوان دهويت، نارام بيت.. كارمهنو گوپرايه لى خؤى بيت، چونكه تووره بوون ديوه كان راده پريپييت، دهيانترسيپييت.. ناچاربان دهكات له برى خيز وبه زهيمى شپرو بوختانت دووچار بكن، ده توانن دم به ست بكن، بتكوژن سه جاريترشيتت بكن.**

من ئه گهرچى خواو خواكانم نه ديپوو، به لام دهمزاني درؤزن ناتوانيت بنوسيت، دهويت، تهماشباكو ببينيت، دهمزاني ئه وهى پرشنگى كه رامه تى خواى بهر كه ويت، پيرؤز دهبيت، نازاد دهبيت، به ديوناليت خوام بينوه، به لكو به هاررئ ونازيرى خؤى دهليت، به مرؤفك دهليت كه خواناس بيت.. چونكه هن له نيو مرؤفك كاندا كه له وه چهى ئادم ونوح وئيراهيم وزه رده شتن!

هن له ناوماندا ماون، شهن كويزن سه قه تن نه خوژن، بهرى زهجرى حه زه تى ماريكانن، كه دواى له خاج داني مه سيح شالويان كرايه سهر. گهرچى به سه قه تى وكه پرو لال له دايك دهن يا خود زكمانن، به لام ده توانن، ده زانن كه ديوه كان سروشتى كى راست نازينن.. به لام ئه وان بينه رى نين له زه رراتى كيانى ماريكان.

ئو دؤخه ئوم تيا بينى سروشتى بوو، چونكه هاوريكه م په نابه ر بوو، په نابه ريش مرؤفكيكه به خووخه يال له جال جالوكه ده چيت، هميشه سه رگه رمى چينى ته ونى ولات ونيشتمان وشاروكه ركه، هميشه بيرى هاوپرئ و كهس وكارو خوشك وبراكاني دهكات، هميشه په نا ده باته بهر غيب تا ياريدى بدن، ولات له دستى هه ژديه او ديوه كان بزگار بكات!

من زور لهو باشت نه بووم، به لام نه بوو بووم به كؤيله تاريكى وزيللهت وړق. من ناتوانم بيم به كؤيله تازارو نه خوژى ودره. شه رم نه ده فرؤشت به ديوه رسته كان. دهن من زياتر هه لپه ي نازاييم دهن و تاهه زرؤى بينى خوا بووم. چونكه منيش په نابه ر بووم، هه مووشه ويك له خه وما ده چوم بؤ ناسمانه كان، ده گه رام به دواى كه رامه تى خواوا، ده مويست بيگرم وليپيرسمه وه بؤ وادهكات؟ بؤچى شه ر دروست دهكات؟ گهرچى دلنپاش بووم له وهى كه خواوهند شه ر دروست ناكات. ئه گه ريش خواوهند تاك بيت يان كؤ، له وه لامدا هه مان وه لامم ده باته وه: من ناهينه رى شه ر نيم و خيزيكي په تيم.

به لام كاتيک ده بينى خواى عاره ب به عه ره بى و خواى يه هود به عيرانيو، خواى هيند به هينديو، خواى چين به چينى ده وييت، كه و تهمه گومان وشكه وه له خوا؛ خواوهندم له لا نابه ش ده بوو! ليم ده بوو به بت، به شه يتان به مرؤف، به دوان به سيان.. چونكه هه ر ميلله ته وه به جوړيک له خواى خؤى ده وييت و به جوړيک خواو خواكانى خؤيان خوژ ده وييت. منيش گله ييم نيه لئان.. گهرچى باوه رم نه ده كرد خوا ئه وه موو زمانانه بزاييت، بؤيه هه ستم ده كرد كه خواو خواكانيش وه كو ديوه كان ره گه ز په رستيان نيشان ده دام!

هه ستم كرد مرؤفى ديو په رست: كاتيک كه خواى ديوه كان ده بينيت، له يه كه م بينندا، ناييت ته فره بخوات وه له بخره له تيت، دهن شه رى ديو ده ستى به سه ردا ده كرئت! به لكو ده بيت بچته نه به رد، به رهنكاري ئه وه ديوه بينته وه كه خؤى ليكردوه به خواوهند، ئه مه شتيكه پيغه مبه ره كان نوچارى بوون وبه رهنكاري

بوونەتەوہو چووونەتە نەبەرد و بیوہکانیان بەزەمیندا ناوہ. ئینجا توانیویانە ھەست بە کەرەمەتی
خوابکەن. لەویوہ فیر دەبن تەون لە ووشەکان بچن. فیری ھەستکردن بە جوانی دەبن. فیری بیینی
کەرەمەتی خۆیان. لەویدا فیر دەبن خۆیان وەکو مرۆف بیین نەک وەک یەزبان؛ یان بەراز. چونکە
زوربەیی ھەرەزۆرمان بە نیویەستی، بوونی مرۆفیمان لەدەست ناوہ. گیانی مرۆفایەتیمان تیا
رەنجاو و زەلیل و سەقەتە، ئابرووی ھەست و کردەوہکان و بیوہکانمان براوہ. نازانین چیدەکەین وکی
دەپەرسین و بۆ دەپەرسین؟

نازانین بۆ ھیندەترسۆک و گومراو دول و نەخۆشین، ئاخر نازانین کە خوا پەرستاری گومراو نەخۆش
و کینەدۆز بوختانکەری ناویت؟ خوا بەغیلی بە مرۆفی خۆناس دەبات، خوا سەری لەمرۆف و جوانیی
ئەو دەسورمیت، خوالەبەرخاتری مرۆف تاریکی دەبیرت و بوونەوہرەکان نادەھینت؟
ئەو خواپەیی یا ئەوخاویانە کە مرۆفیان خۆش دەویت، بیویستیان بەویە مرۆف نە خواپەرسیت
نەئێو، بەلکو بتی کردەوہکانی خۆی بژیوبکات و شانازی بەخۆیوہ بکات. یەزبان دەفەرموویت:
کردەوہکان دەبن بە بت. بتەکان کردەوہکانی مرۆف، لەئاسمانەکاندا دین و دەچن! خواوہند بتەکانی
خۆش دەویت. تەو بتانەیی کە لە منداڵ و ئافرەت دەچن لە جوانییدا!

ئەوکاتەیی چومە زیارەتی ئەو پەنا بەرە شیتە، بۆ شەوہکەیی خەوم لێنەکەوت، ئەگەرچی لەخەوندا ھەموو
شەویک دەگەرەمەوہ ناو باوہشی ولات و دایک، دێو و خێو و جەندرمەکانی بەعس دەیانگرت، دەیانکوشت،
داغیاندەکریم، شورایان لەدەورم ھەلندەچنی، لەشیمان بەگۆیزان قاش دەکرد و خۆیان دەکرد ناو
برینەکانم! دەیانبرژانم و بە سووتای دەیانخوارم! خۆشم لە خەوما تەماشای ئێسک و ترووسک و
خۆینی ھەلقراوی خۆم دەکرد! شەوی دەیان جار رادەچەنیم، چونکە ھەر کە خەوم لێدەکەوت دەھاتن
دەیانگرت و سەریان دەبریم، زمانیان دەبریم، دەیانسووتانم بەزیندوویی و دەیانخوارم و بەچاوانی خۆشم
زەق زەق تەماشام دەکرد. لەترساندا چەندان سال نەنووستم! فیری نووستنی بیداری بووم! فیر بووم
پاسەوان نابینم بۆ خۆم و چاودیری خۆم بکەم.

تاتوانیم خەونیک بیینم، لەخەوندا بێ بەبەلندەییکی تیزفەر! پاشان توانیم خەون بە گیانی ئازادییەوہ
بیینم. ئیتر فیربووم ھەموو شەویک لەخەوما بەبێ ترس دەگەرەمەوہ، لەسەر لووتکەیی بلندی ئارارات
دەنیشتمەوہ، وەک بوونەوہریکی بالدار، وەک پەیمانی ئازادی رادەوہستام، بانگم دەدا و دەمخویند:
ئەیی میللەتی ناگیرکراو، لەباوہشی دایکانی خۆتان رامەکەن، چونکە ئێوہن دلای و لات، ئەوہی ناوای
ئازادی بۆ میللەتی خۆی دەکات، با پشت بکاتە شەر و بەیچەک بیت بەرەو کەشتییەکەیی نوح-ی
باپیرەگەورە، بیت بانگی ئازادی بلت، بەجیھان بلت، ئیمە ئازادیمان دەویت، لەبری نەوت، ئازادی نەک
نان!

ئەیی نەتوہە یەگرتوہکان: ئێوہ گۆشت و خۆینی میللەتی زاگروس دەزن و لەبری سەرفرازی و ئازادی،
خوارنمان پێ دەدن! وا دەزانن ئیمەیش وەکوو دێوہکان برسین؟! ئیمە برسیی ئازادین، چونکە
سروش ھیندەیی بە ژینگەمان ناوہ کە برسێ نەبیین. چونکە ئەو مرۆفەیی کە لە ژياندا ئازاد نییە و
دەخوات. با بزانت کە نەخۆشی و دەرد لە ژياندا زیاتر دەکات.

ئەوہی دەپەرسیت سرووی ئازادی فیر بیت، بابیت بۆسەرلووتکەیی نوح ھاواربکات: بمریت شەر بژی
ناشتی، تانەوکاتەیی ھەمووجیھان بەچاوی خۆیان بیین چۆن دێوہکان لە ھەلمەتیاندا تەلاشی دەبن، چۆن

تېدەگەن كە بىۋەكەن بە ئازادىي گەلان ناۋىرن. بە ئاۋازو سەماو شايى و ھەلپەركى ناۋىرن. جا بۇ وا ناكەن؟

لەخوما دەبووم بە مىللەتېك، كتوومت لە خۆم دەچووم، مرۆفېك، مرۆفېكى سەير، كە چلوپېنچ ملېون سەرۋەست و دەنگ و چاۋو دەم ھەبوو. ھاۋارم دەكرد دەمەنەراندا: ئېمە ئازادىمان دەۋىت، ئەى جىھان، ئەى بىۋە ھەشت سەرەكان، ئەى بىۋەپەرستانى تورك و عارب و فارس و ئىنگلىز، ئەى بىۋە ھەشت سەرەكان، ئەى ناتۆى تەماحكارو پاشەل پېس، ئېمە شەرى ئىۋەمان ناۋىت. ئېمە ئاشتىمان دەۋىت بۇ مىللەتى ئىبراھىم و حەزرىتى نوح.

وام لېھات زۆرت دەبووم، دەمىنى ھەموو جىھان بەرەۋى مەن بېن لەخوما، لەخۇشىنا بە دەم خەۋە ھەلدەستام، لەخۇشىنا دەنووستەمە، لەخۇشىنا ھەلدەستامە. لەخۇشىنا توشى نەخۇشى زۆرخەۋى بووم. حەزم دەكرد بىم بە كۆمەلىك خەۋى رەنگاۋ رەنگى ئازادى. بىم بە رەنگەكان، بە تەماشكان، بە رزگارەرى جىھان.. لەخوما دەبووم بە سپارتاكۆس، بە گۆبۇ، بە سۆپەرمان، بە سپايدەرمان، بە ھەرقل، بە خۋا بە پېفەمبەرەكان.. دەبووم بە مرۆفېكى مەزن سەرم دەيا لەئاسمان!

دەرۋېشىتم، لەگەل سروس و باكان و زەرياۋ ئاگرنا دەوام.. ئاۋام لەگىانى بالندەۋ ئاژەل و مندا ل وئافرەت دەكرد يارىدەم بەن، تا جىھان بەبى چەك ئازاد بەم.. دەبووم بە مرۆفېكى رەسەن ھەموو جىھانم دەكردە باۋەشم، دەبووم بە خۋا بەكى مېرەبان.. دەگەر ئام مېرەبانىم دەبەخۇشىۋە! تەنەتە تارىكىم كرىبوو بە ئارامگا بۇ ئاشتى.

دەبووم بە گىانىكى پەتى لەسەر گۆى مەمكى يان لووتكەى ئاراراتوۋە ۋەك پەپوۋە زۆر دەبووم، بەسەر جىھاندا بە دەم باۋە پەخش دەبووم! دەبووم بە سەرۋە دەم باۋە لەگەل نەغمەى ستارو فلوتدا ئاۋازى پەنابەرىم دەخوئىند: ئەى گىانە زىندوۋەكان، ئەى جىھان، ھەست بە خاۋەن و لاتى و ئازادى نەكەت.. چونكە بىۋەلىك بەبەر چاۋتا تېدەپەرېت! نەكەى پۇزى دەسەلات و بايى بوۋى بەسەردا لېدەت! ھا نەكەت! دەنا ژيان دلى لېتان دەرەنجىت. ئاسمان دەتۆرىت، خۋاكان دلىان دەشكىت! چونكە تائەۋكاتەى مرۆفېك لەجىھاندا بىمال و بىپەناۋ دەرەدەرىت، مرۆف ژىر دەستەپەۋ زىندانەۋ بىكەرەمەتە.. گەر ھەۋل بۇ ئازادى جىھانى نەبات.

چەند خۇشە مرۆف لەۋرېنەى ئازادىكى جىھاندا شىت بىت! وون بىت لەھەستى ئازادى جىھاندا!
يان بىت بەخۋا بەكى شىت و بەزمانى خاۋەند لەئازادى بىت. چونكە ھېچ گىانە بەرىك لەجىھاندا ھىندەى ئەۋ مرۆفە ناچەۋستەۋە كە بىۋەلەۋ ئازادى نىبە، يان لەۋلاتى خۇندا دەترس و بىسىبەتى ۋەكس پەناى نانات.

مىرۋەكان فەرموۋىان: بژى ئازادى، بژى مرۆفى رەسەن.. بژى نەۋەى نوح.. بژى خۇشەۋىستى. مىرۋەكە فەرموۋى: تا ئەۋ كاتەى مىللەتېك لە جىھاندا ژىر دەستە بىت، مرۆفایەتى كۆپەن. مرۆف نىن. جا مرۆفېك دىت دەتوانىت ئاۋاى ھىز لە مېش و جانەۋەرە ناديارەكان بكات، دەتوانىت ئەۋانتان لى ھان بەت. ئەۋسا دەرباز بوۋىتەن ئابىت، چونكە نەخۇشىۋەكان زۆر دەبن، غەمەكانتان بۇ بار ئاكرىت، سامانتان بە ھەراج دەچىت، خۇشىتان بەر لە خۇتان دەمرىت، گىانتان پىر دەبىت لە ىرم و لە كرم، بەرازىش گۇشتان ناخوات. جا بىۋەكان دەبىت فىرى پەرسەن بن: دەبىت فىرى پەرسەنى كەرەمەتى بچوكرىن گىانەبەر بن. دەنا ژيان پىر بوۋە لە توۋرەبى و حەزى تۆلە.

منیش شیتانه به میرولهکانم دہفہرموو: تا ئہ کاتہی ھہموو جیہان بہیہک دہنگ ناوازی نازادی نہچرن:
مرؤقایہتی ناگہن بہ کمال.. چونکہ نامانجی بوونہوہر عیشق و نازاییہ.

تاپلوی چؤلہگہ

جاریکیان بہرلہدیہ زہمانیک مرؤفیک ھہبوو سپی سپی بوو. رؤژیک لہرؤژان ئہومرؤفہ سپییہ لہکەنار
دہریا پاکشابوو، خوی نابووہ بہر خؤرو تہماشای ئہو پلہ ھہورہ سپییانہی دہرکرد کہ وھکو کؤتر
ئاسمانیان تہی دہکرد بہدہم باوہ. سہیری ئاسمانی شین وتیشکی خؤری دہکرد. بہدہم تہماشاوہ گوئی
لہخورہی شہپؤلہ کان دہگرت.. بیہری دہکردوہ..

چؤلہکەیک چوو بہمیوانیی، لہسہرتاشہ بہردەکانی پشتہوہی ئہوہلنیشت وکردی بہجوکەجووک، چہند
جاریک مرؤفہ سپییہکەہی نابری لہبیرەکانی، چونکہ ئہو لہخہیالی خؤیدا بہچیلکەیک وینہیہکی لہسہر
لہہ روزہردەکان دہکیشا لہوکاتہنا کەتہماشای حەوای دہکرد.
چؤلہکەیک جاریک نا دوو، سن ناچوار مرؤفہ سپییہکەہی بانگ کرد، بہجیکہ جیک رایگہیاندا: لہگہل تۆمہ
مرؤف،گویم لینگرہ، جیک جیک جووک.

مرؤفہ سپییہکە یەکەم جاری نەبوو کہ گوئی لہمیوانیکی ھیندہ بچووک بگریت، بہلام وەلامی چؤلہکەکەہی
نہدایہوہ، چونکہ زؤر سہرگہرمی بینینی پؤرتیہی ھہورەکان بوو، ئہو خووہ لہمندالییہوہ فیربووہوو،
ھہرچہند باکان ھہورەکانیان رادہگوینا ئہو پالدەکەوت بؤ تہماشای کردنی سروشتی ھہورەکان، لہخہیالی

خۇيدا بەيپى تۇرغان ۋەنەي ھەورەكانى دەنەخشاندا. ئەو نوپۇزى ئەو بوو! نوح ۋەھا نوپۇزى دەكرد. بۇيە دەربەستى چوكەكانى ئەو چۆلەكەيە ئەدەھات.

بەلام لەبەر ئەوھى مرۇقئىكى ھەستىيار بوو، چوكەكانىش دەبوون بە ھەست، تۆنى نەغمەي چۆلەكەكە لەخەيالى ئەوئا دەبوون بە بيرو ھەست. پاشان تىگەيى كە چۆلەكەكە زۆر دووپات دەخوئىتت وئىلحاح دەكات كەئەوگويى لىنگرئىت.

بۇيە ئەويش لايەكى لەوكردەو ۋە بەغمزەي چاۋ نىشانى نا كەناگادارە، ئەو نازادە لەوھى كە چىيى نىازە بىلئىت، تىگەياند كەتئەدەكات، دەبىستتت، دەبىنئىت.

بەلام چۆلەكەكە خۇي سەرگەرم كىرد. زانىي كە مرۇقى سىپى مەيلى زىاتر بۇ شتىكى تر نىشان دەدات. زانىي كە ئەو سەرگەرمى ميوانىكى ترە وگويى لەوگرتوۋە، بۇيە لەولاۋە ھەلئىشت لەچاۋەروانىدا، تائەوكاتەي بوارى بۇدەرەخسىت.

راست بوو، مرۇقە سىپىيەكە گويى لەچىرۇكى فرىشتەيەك دەگرت. فرىشتەكە بەگۇرانى - بەدەم ناۋازى شەيى باۋە چىرۇكىكى سەيىرى بۇ مرۇقى سىپى دەھۇنىيەۋە لەوگەرمەسىرە خۇشە خۇرەھتاۋەدا، دەيفەرمو: من وامزانى فرىشتەكان تەنھا لەئاسمان ھەن! نەمدەزانى لەئاسمانى دەروندا چەندەھزاران ھەلدەفەين. تاجارىك بولولئىك ھات ووتى: تەماشاكە بەرەنگى تىشك، بىروانە تادەبىت بەتىشك. ئەوسا فرىشتەكان دەبىنئىت.

مىنىش چاۋانم لىك نا. رۇ چوومە قولايى تىشكەۋە، لەدەروۋنى خۇمدا فرىشتەيەكم دى پەروبالى ھەبوو ۋەك كەنارى. دەخوئىد ۋەخوئىندى بىردىمى بۇ دىدەنى مرۇقئىك، مرۇقئىكى دى، لەكەنار دەريا نانىشتبوو! مرۇقئىك كە پىرۋولەروئىنايى سىپى سىپى. مرۇقەكە ئافرەت بوو، پىشتى لەمن بوو. كاتىك بەلاي ئافرەتەكەنا تىپەرىم، نازانم بۇتەماشاي پوخسارىم نەكرد. زۆرى نەبرد فرسەخئىك دووركەۋتوبوۋمەۋە لەو ئافرەتەي كە پوخسارىم نەبىت. بەلام شتىكى زۆر سەير. رۇشنايى ئافرەتەكە ۋەك موگناتىس مىنىيان بەرەۋە دواۋە كىش دەكرەۋە، تازىاتر دوور دەكەۋتەۋە، زىاتر پەشىمان دەبوۋمەۋە، مەيلى گەرانەۋەم زىاتر زۆر دەبوو. ئافرەتەكە بەويستەكانى گورىسىكى لە تەنافە نادىارەكانى من بەستبوو، مىنى كىش دەكرەۋە بۇ دواۋە! ناچار گەرامەۋە، تابتوانم تەماشاي جوانى ئەۋبەكم، تايىنم. كاتىك كە بەرەر ھەمان جىگەگەرامەۋە كە ئافرەتەكەي لىبوو، كەئەۋم لەپىشتەۋە دىبوو لەسەر سەۋزەگىا نانىشتبوو، لەتەك نىرەختىكى سىۋە سوورەۋە، لەسەر چوار لايەكى دىروستكراۋ لە مەرمەر! ئافرەتەكە دىار نەمايو، بەلام لەجىگەي خۇيدا رۇشنايەكى زۆر جوانى خۇي بەجىھىشتبوو! رۇشنايەكەي ئەو لەژىردارسىۋەكە نا رۇشش بوو. دەبرىسكايەۋە.

مىنىش لەۋىدا مامەۋە، راۋەستام نەمتوانى برۇم. شەۋناھات، رۇژ ھەلھات، ھەفتە چوو، مانگ ھات، پاپىز ھات، زىستان ھات، من لەۋىدا بەبىار ئەو تىشكەۋە چاۋەروانى گەرانەۋەي ئافرەتەكە بووم، چونكە دۇنيا بووم لەۋەي كە ئەو گىيانى خۇي لەژىر دىرەختەكەنا جىھىشتوۋە.

زىستان زۆر سارد بوو لەۋە ۋلاتەداۋ تەمەنى ھاۋىنىش كورت بوو، ئەوسالەش بەفرىكى زۆربارى. بەفر مىنىيان نابۇشى، تا رەق ھەلھاتم، تا بەستىمى! ۋەك پەيكەرىكى بەفرىن.

كات تىپەرى، زىستان چوو ۋ بەھار گەيى، مرۇقەكان بەرەۋەكەنارەكان گەرانەۋە، سەپرىانكرد لەژىر دارسىۋەكەنا پەيكەرىكى بەفرىن دەتوئىتەۋە. پەيكەرىكى زۆر سىپى زۆر جوان. لەناۋشارنا باسى پەيكەر بلاۋ بوۋەۋە. ۋوتيان پەيكەرىكى زۆر بەنرخ لەژىر دارسىۋەكەنا لەكەنار دەريا دانراۋە وناۋى ھىچ كەسىكى لى نەنووسراۋە!

مرۆڤقەكان، خەلكى شار گشتيان چوون بۆ تەماشاي پەيكەرى منى سىپى بېناو! كەكەم دەتوامەو ە بۆ خۆر... ھەرچى سەيرى ئەوپەيكەرى دەكرىم، خۆشەويستى دەبزوت، بەلام ئەياندەزانی كى دروستى كرىوم! بۆيە بانگەوازىرا، راگەنرا كە خاوەن پەيكەر دەبىت ناوى خۆى لەسەر تۆماركات.

خەلكى بىنيان پەيكەرەكەم سىجرى تىايە، پاش ئەوھى كە بەفرى زستان بەتەواوى توايەو، بىنيان، پەيكەرىك سەوز وەكو نەرمەگىاي بەھار سەوز دەبىت، لەپايىزنا پەيكەرەكەم زەرد و پرتەقالى و سور ھەلدەگەرىت، بىنيان ھەر وەرزەو بەجۆرىك تريفەم بىت!

كاتىك كە وەرزەكان تىنەرىن، مرۆڤقەكان بىنيان، پەيكەرەكەم بوو بە پەيكەرىك لە تىشك، لە پۇشنايى، ھەر لەوشىئەيەنا كە رامابوو، وەكو تىشك شەوقى پەخشان بوو لە قالبى مرۆڤىكدا كە تەماشاي شتىك دەكات، تەماشاي تىشك.

مرۆڤقەكانى ئەوشارە، منىيان زۆر خۆش دەويست، بۆيە شەويك لەشەوان، ھەمان ئافرەت كە وەختى خۆى منى كىش كرىدەو بۆتەماشاي، بەلام ئەوئى جىھىشت، چوولەتەك پەيكەرەكەمدا دانىشت تا پوخسارى نىشان بەت. لەژىر پىندا نووسى: مرۆڤىكى سىپى.

بەلام بەر لەو ، خەلكى شار زۆر لەقەبىيان بۆ ناتاشىيووم، وەك: پەيكەرى جوانى، پەيكەرى نازادى، پەيكەرى وەرزەكان، پەيكەرى سىئو پەرىست، پۇشنايى، پەيكەرى كىان ھتد...

فرىشتەكە ئەو گۆرانىيە چىرۆكەى بۆ مرۆڤى سىپى دەگىزايەو، پاشان بەرلەوھى بەرەبەرزايى ھەلبىرپىت فەرمووى: ئەوھە من بووم وام بەسەرھات.

مرۆڤقە سىپىيەكە ھەستىكرىد بالندەكە باسى خويى ئەوى دەكرىد، چۆلەكەكەش ھەر جوكەى دەھات، تامرۆڤقە سىپىيەكەى ناچاركرىد ھەستىت بلىت: كىش، من نامەوئىت گوى لەھەمووباسىك بگرم. چۆلەكەكە تورە دەبوو و زياتر دەيجوكاند: دەگوت: ئەو پەيكەرە من بووم.

كەكات وەستا چۆلەكەكان مت بوون، ئەوانىش وەستان، ئەوان درۆزن بوون، درۆكان لەجىھاندا ھىندەى ئەوان زۆربوون.. پىرشالىار لە ھەوانا بەچۆلەكەكانى دەفەرموو: دىوھكان ھىندەى ژمارەى ئىئوھن.

خۆزىا ئەوانىش دەبوون بەئىئوھ، وەك ئىئوھ بچكۆلە دەبوونەوھ.

مئرولەكان فەرموويان: چۆلەكەكان مئرولە بالدارەكان دەخۆن.. وەك چۆن قەلە رەشكە داندارەكان ئىمام ومامۆستاو فەقىرو راھىب و پاپا و كاردىنالەكانىيان دەبرد بۆ جەھەننەمى سزا.

مئرولەيەكى تر كە زانا بوو فەرمووى: ھاوبىرى گەلى و ھەستى ھونەرو جوانى - گەر جىھانى بكرىت.. مرۆڤايەتى نازارەكانىيان دەپەرىت و توانامەند دەبن/ ئەوسا بە جىھانى دەبن.

تاپتۇرى شەتەج

ئافرىقىدىكى نىيان، جوان - زۇرچوان لەبەردەمى ھەزرەتى پىرشالىياردا لە ژىر درەختىكى ئەم سەر زەمىنەدا لە شىۋەي كەنارىيەكى سىپى پەرىدا، جووگەي دەھات.. باسى كىرەنەھەي پەردەي كىچىنىي بۇ پىردەكرد، باسى ترسەكانى، باسى ئەو دىۋانەي كە بەمنىئالى دەھاتنەسەرى وخرۇشى خۇيان بەو دادەمركاندەۋە! دەيگوت: من كىچىنىم لىندىزاۋە، بەمنىئالى لىمىراۋە، بۇيە ناتوانم لەگەل كەسدا بنووم، دەترسم لەمسەم بەركەۋىت، دەترسم لەشى دىۋو بەرلەشم بىكەۋىت، دەگىريا بىكۆلە دەبوۋەۋە، دەچوۋەۋە ناۋ باۋەشى رەھمەتى باۋكى پىرۇز، ئەۋىش كىشەي لەگىيانى شەپ دەكرد.. دەستى باۋكانەي دەھىنا بەسەرىداۋ دىنەۋايى بەو دەدا، ئەۋىش ئارەقەي دەردەدا، ئاۋ بەچاۋانيدا دەچۇرا.. ئاۋى مەيلەكانى دىلۇپەيان دەكرد لەبەردەم زاتى پىردا.. ھەستى بەپىشۋو دەكرد ئافرىتە بەستراۋەكە.. ھەزى دەكرد لەتەك پىردا بىنۋىت، چاۋەكانى نايە سەر يەك.. پىر بەۋى فەرموو تۇي فرىشتە.

بەلى، پىرشالىيار دەلىت: فرىشتەكان لەنىۋ دىۋەكان ودىۋپەرىستاندا دەبەستىن.. چونكە داگىر دەكرىن، بەد بەكار دەبرىن، بەرازانە رەفتارىيان لەگەل دەكرىت. بۇيە مەيلەكانىيان دەبەستىت.. خۇزگەكانىيان سىر دەبىت، ھەستىيان دەشكىت، كەساس دەبن لە غەم و بىر كىردن و خۇزگەدا، ئاۋى ھەزىيان ناچكىت، ھەرچى دەكۆش زات ناكەن بىچنە باخەلى خۇشەۋستىكەۋە، ناۋىرن خۇشايىيان بىتەۋە، لەنىۋەي ھەستىكردىنا خەيالەكان نووچارى ھىرش دەبن، ناگىردەكرىن تىايدا خۇزگەكان دەكوژرىن، سەردەبىردىن، ئازار دەدرىن، بۇيە كىژۇلەكان نايىت ئازار بىردىن، نايىت داگىر بىكرىن، بكوژرىن سووك بىكرىن. نايىت پاداشتى عىشقىيان بەردەباران كىردن بىت.

پىۋىستە بزىن كە زىز بوۋنى گىيانى ئافرىت، لەۋكاتەدا كەبەزۇر ھەتەك دەكرىت، گىيانى داگىر كەر دەسمىت بەنەخۇشىيەك، نەخۇشىيەك كە دەروۋنى پىر دەكات لەدەرد، كە باۋەرى نەخۇش دەخات، مرۇف دەبىت

بەدېئو، بۆ ھەتا ھەتايە كەرامەتى لە دەست دەبات.. ئافرەت دەبیت لایووردو بیت، دەبیت بەویستی خۆی
بەپیار بەت چىی لەلا جوانە بىكات.. درۆ لەگەل وىست ولەش ومەیلەكانى خۆیدا نەكات.. لەپىناوى
ھەوئەسا لەشى خۆى نەبات بەدەندەكان.. ئەگەر ھاتوو داگیر كران، تەنھا بىر لە كەرامەتى مەزن ولەشكۆى
ئافرەت بەكەنەو، نەكەن باوەر بەكەن كە بىماناو لاوازو پىسن.. چونكە ئافرەت خاوەنى كەرامەتیکە
گەردوونەكان بەرپۆھ دەبات. ئافرەت بەنەيازەكانى ژيانى خولقاند.. ئافرەت بەرستگای مندال وىباوہ..
دەبیت ئافرەت جوان وئاسوودەو ئازاد بىر بەكاتەوہ.. چونكە زىز بوونى ئافرەت بوونەوەر دەرەنجىت.
ئافرەت مانای خۆشەویستی، پىرۆزى وئازادى يە. ئەو رزگارکەرى ئادەم بوو لە دەسلاتی خوادا و ئەو
گیانى لەناو چاوى خوادا ھەبوو. كاتیک كە ئادەم لە وىستی بوونەوەرنا تیکەلێك بوو لە چەند
رەگەزىكى سەیر!

پىرشالیار بەدەستە نەرمەكانى تىشكى دەپرواند بەسەر بالای بىنازى ئەوئافرەتە لاوہدا، گىانى ئەوى
دەژەند، جىگەبالى پىشتى دەخوړاند، دەویست دووباللى سىگۆشەیی لەسەرپىشتى ئەو برۆنىتەوہ،
ئەوبالانەى زۆر لەمىژبوو دىوہەكان لەسەر پىشتى ھەزرتى ماریا ھەلیان كەندبوو، چونكە ھەزرتى ماریا
لەوكتا بە ھەزرتى مەسىح لەخاچ درا، مەسىح بەتەماشاش دووباللى سىگۆشەیی بچوكى بەناىكى خۆى
بەخشى.. بەداخەوہ، كاتیک دىوہەكان شالۆيان بەدەسەر، ئەوھىشتا بەكارى نەبرەبوون!
لە تاو ژانى دل وىسك وگىانى، ناگای لە چرۆكرىنى بال نەبوو تا بتوانىت بفرىت بەرەوئاسمان.. دىوہەكان
گرتیان، ئەوہى توانىیان دەرھەق بەوكرىيان.. بەگاز، بەقامچى، بەچرنوك وقەپال، بەتف ئەویان پركرد
لەزەرھوپاشان سکیان پركرد لەپىو خىو وئەھرىمەن.. ئىجا بالەكانى ئەویان قرتاند، ھەلکىشا.

پىر بەدەستى نەرمى بالىكى زۆرسىی و جوانى لەسەر جىگە بالى ھەلکەنراوى نەخش دەکرد.. بەنوزى
خۆى تىكای لەو كىژۆلەيە دەکرد كە گىانى خۆى ئازاد بىكات، بەوى دەگوت : سەیركە، تەماشاكە! وەرە ناو
نوورى چاومەوہو، وەرە ناو ھىلەكانى رۆشنايمەوہ.. ھەناسەكانت ئازاد بەكە.. گرىكانت بەكەرەوہ،
خاوبەرەوہ، ناخ وئۆف بەكە، بگرى ئەگەر مەىلت لەگريانە، ھاوارىكە ئەگەر خۆشایىت پىدەگات، پىتەكە
ئەگەر ھەزەدەكەيت، بدوى، ھەناسە بەدە بنوو، بىدەنگ بە، يان لەئازادى خۆتدا لەباوہشى مندا ئازاد بە.
ئازادى ئەوہىە مرۆف بتوانىت فىریت، ولات ولەش وىيرو سامان وكەرامەتى يەكێكى دى داگیرنەكات.
ئافرەت لەت نەكات، ئەيكۆزىت، خەتەنەى نەكات، جوانىيان نانەپۆشیت.

چونكە جوانى ئافرەت خۆراكى گىانى خاكانە، مرۆف كەسێكە لەنۆ پىاواندا كە ئافرەتەكەى
ناو دەروونى خۆى دەبىنیت وھەرگىز ئازارى نادات، فىرە درۆى ناكات، سووكایەتى بەخۆى ناكات. چونكە
جەوھەرى پىاوى مەزن پىكھاتىكى پىرۆزى ئافرەتى تىايە. بە پىچەوانەشەوہ.. ئەگەر گرىمانى بەكەين!
ئافرەتەكە دەبووبەمۆم، بەشیلە زۆرخۆش دەكرایەوہ، بەدەم خۆشایى ھاتنەوہى گىانىیەوہ مووچرەكە
لەگىانىیەوہ دەگەیی بەلەشى، خۆشتر خۆى لەپىر ھەلدەسوو، تازىاتر گەرمى بىتەوہ، چونكە زۆر لەمىژ بوو
سەرمای بوو، تەنھا بوو، بىمەیل وىلشكاوو زویر بوو.. كىژبوو. شل بۆوہ، چاوى چووہ خەوو شىرىن
شىرىن خەوى لىكەوت، پەنجە گەورەى خۆیشى لەدەمدا بوو.. نەرم نەرم دەمىژى.. پىر سەیرى دەکرد،
دەستى بەسەرىدا دەھىنا، تەماشای كەرامەتى ئەوى دەکرد، پىرھەستى دەکرد فىرەبوونى زۆر دەبیت، ھەستى
دەکرد بەزەبى لىدەبارىت.. گۆرانىیەك گەردوونى پىر دەکرد لەدەنگ، لەخەوندا مرۆفە رەسەنەكان نوێژيان
دەکرد، لەنوێژەكانىيانا دەیانفەرموو: رىگەم بەدە تا لەتەكتدا دانىشم، باپەنجەكانمان بەر يەكترى بەكون..
با گويمان لەترپەى دللى يەكترى بىت.. رىگەم بەدە تەماشاش بەكەم، بتىنم، گویت لىبگرم وگويم لىبگريت..

نوڙڙه ڪانمان ٻو ڀيڪٽري بڪهين، روڊبڪهينه قبيله ڀيڪٽري وڃوڻه ويستي.. تا فير بين ههست بهڪرامه تي ڀيڪٽري بڪهين.

با چيروڪي خوست بؤاس بڪم. جاريڪيان زور ههستم بهته نهاي دهڪرد، دانيشتبوم نوڙڙم ٻو گوليڪي پرتقالبي رنگ ڪال دهڪرد.. گولهه تماشاي دهڪردم، نازي بهسهرما دهڪرد، باسي دروي سڀي ٻو دهڪردم، فهرمووي: مرؤفي جوان كه درؤ دهڪات، درؤكهي دهخاته ناو ئينجانه ڀيڪهوه و ووته ڪان دهڪات به گولي پڙ له ههستيوارو دهخاته سهر ميڙي بهرامبه ركهي كه نيازمهنده دروي ٻو بڪات! ئهويش سووڀاسي ئينجانه و گوولهه دهڪات.. بهو دهفهرمويت: دهزانم، بهلام ڀيويستي بهم ئهركه نه دهڪرد، دهتواني راستگو بيت و بهبي درؤش لهگه لندا بدوييت.. بهلام دهشيت، چونكه ههنديك له مرؤف هه حهز دهڪن دروي جوان بڪن، دروي سڀي، تا بهو ٻونهيهوه ئينجانه ڀيڪ گول يان چهپڪيڪ گول به بهرامبه ركهيان بدن. به گولهه ڪم فهرموو: چيروڪي جوان بوو، سهريڪي ٻو لهقاندنم و لهسهرما كه ميڪ ٻوني پڙاند بهسهرما.. منيش بهسهرمهوه ٻونم ڪرد، دهستم بهسهريدا هئنا، تماشام ڪرد. ميروله ڪان هيچيان نه فهرموو.. مهست بوون به تماشاي جواني ئهوه ئاهره تي لهگه ل پيردا دهواو باسي خوشي ئهوه ڪاتي دهڪرد. ميروله ڪان ليڪيان دهچاند، بهدم تماشاهوه ههستيان دهبزوا.

ٽاپٽوي گريان

نيوڀه رست سروسٽي بايي و رقهه. ناگري. ڀي شهرمه بگري، كه چي نهنگي نييه بهلايهوه هه ميهه ڀيڪه نيت وفرميسكي شادي برٽيت.. بهلام دلنيا به، ئهوهي كه نازانيت بگري، هه رگيز فيري ڀيڪه نين نه بووه هئشنا، نازانيت ڀيڪه نيت. چونكه گريان ڀيڪه مين دلئوه ڪاني ئاره قهي گياني ئاهورامازنايه.. چونكه ئهوله فيري هه ميهه ڀيڪه نيت و تاريڪي ته دهڪات، شيلهي نووري ئارهق دهڪاتوه، گريان ڀيڪه نيت زهرپاتي خواهيه كه مرؤف بؤيماوه تهوه، پاش ئهوهي كه مرؤف له هيلكهي جالجالوڪه چنراو بهدي هات! چونكه ڪاتيڪ كه ئادم سهر له هيلكه جوڦا.. خاوو خليچڪ و شل وڀل بوو.. هئشنا هاهو ڀيوه ستي ياريدهي خوا بوو.. خواوهند كه ئهوي بيئي، به زهبي پيادا هاتهوه.. تماشايه ڪي تيگرت، ئهوه تماشايه له گريان دهچوو.. تماشاهه ڪياني خوي بوو، گياني دايه ههوا.. بهر گيان و لهشي ئادم كهوت.. ڪاتيڪ كه ئهوه دروست بوو. (وا بزائم تا ئيره فيري دروست بووني ئادم بوون!)

گريان غمه ڪان راده ماليت، بهر بهسته وڙيگه لهو چاوگانه دهگريت كه گيان پهسه نديان ناکات، كه له گيانا جيگه يان نايتهوه. ٻويه سروسٽي كه ساني گرياو ڀاڪتره له سروسٽي نه گرياو.. ناسيري نترين رهقاري مرؤف ئهوهيه كه به درؤ بگري، گرياني به درؤ ته له كه ڀيڪي هه لگيراوي مندا ليهه، گهرچي ورده سووي ههيه ٻو پر ڪرڻه وهي مهيله هاڪه زاييه ڪان، بهلام زياني زورتره ڪاتيڪ بهد گريانه ڪان به ڪار دهبن. ئهوه ئاهره ته به درؤ دهگري، ديوه، ئهگهر پياو به درؤ بگري ماناي وايه زيان ئهوهي به ههله خولقاندوه.

گريانى بەررۇ نەخۇشى سەربارى خاۋەنەكەي دەكات، ئەوانەي درۆلەگەل گيانى خۇيان دەكەن، نەخۇش. بەخۇپايى گيانى خۇيان زوير دەكەن، چونكە گريان شيلەي گيانە، گيانى تيشك. لەلدۆپەكانى گرياندا گيان بوونى ھەيە، بەررۇدەريان مەپەپنە، چونكە گيانى دلۆپە فرميسكەكان ھەلدەوهرن، وون دەبن، سەرگەردان دەبن لە ھەوا، ۋەك ئەو ۋايە مرؤف ميوانىكى نازيزى خۇي لە مالى خۇي دەربكات. بەراستيمە، فرميسكەكان دەست بۇناخى ويژدان دەبن، بەواي راستيدا دەگەرین. ئەو ۋايە بەررۇدەگري دەردىك زامىك سەربارى ژيانى خۇي دەكات، چونكە گيانىك لەشى خۇي بووردمخاتەو، ژيانىك گيانى لەدەست دەكات. چونكە فرميسك شيلەي گيانە، فرميسكەكان دەبن بە ھەلم، بە ھەوا پەخشان دەبن، لە ئاسماندا دەبن بە گيان، دەبن بە بت، دەبن بە ژيان. چونكە نيۋەي ژيانى ئىمە لە نادياردا بەسەر دەبريت. چونكە گيانلەبەر زۆر ژين دەژينىت و بە ئاكا نىيە لە ھەموو ژيانەكان. ژيان ۋەك رەنگەكان زۆرن. لە زەرپراتى ھەوا ئىمە زۆرين، چونكە تيشكى خۇر ھەميشە كۆپيمان دەكات. كۆپىيى ووتو كرارو جوولەكان و بىرەكانمان. بۇيە ھەر يەككىك لە ئىمە كۆمەلىك كەس و ھەلوپىست و بت و خاۋەنەر ھزرى ھەيە. كەس تەنھا نىيە لە بوونەوهرنا.

لەدورگەكانى ھەستكرن بەكەميدا دەبىنم خەلكى كاتىك دەيانەويت بگرين قەپ لە لەشى دىو دەگرن، خۇيان دەخۇنەو، لىۋى خۇيان دەگەرن، پىيان نەنگى و شەرمە بگرين. ئىۋارەيەكيا بەرلەكات ۋەستان، دانىشتبووم لەتەلەفیزۆنەكەبا تەماشاي دەلدەيوپىكى جاسووس ۋەھزەكارم دەگرد. ھاتبوو باسى ئەو بەكات كەچۇن چەند پياۋپىكى ھاۋزمانى خۇي لىيان نابوو لەسەر دەمەوهرى وىژايەتېكرىنى كەلتورى خۇي.

دىۋەكەناۋى قابىرە بوو، بە رەگەز سۇمالى بوو، كەچى بە خوۋوكرنار بىنگانە بوو بە خۇي. بەبوغزىكى مانگرتنى دىۋاسا فرميسكى دەقۇستەو ۋە نەيدەھىشت ژانەكانى ھەلوهرين، دەيوپست نەگرى، لەبەر ئەو ۋەي نەنگى بوولەلاي بگرى! ژيانى نوپى سەردەم؛ لەناو دىۋەكاندا فىزى كرېبوو رەقىبىت ھەروەكو لەشى زېرى لىو!

لەئەنجامدا بەسەرخۇيدا زالبوو، چىرۆكەكەي بەدلىشكاۋى گىراپەو ۋە بىئەو ۋەي بگرى! ئەو بەلايەو شەرم نەبوۋىژى ئايىنى خۇي، دىۋى كەلتورى خۇي، نەرتى خۇي جاسووسى بكات، بەلام بەلايەو نەنگى بوو فرميسك بېژىت.

موۋچرەكە بەگياندا دەھات، دەترسام، سەرمسوورما لەمەيلى دىۋوپەرست، كاتىك ھەولەدەت بىتت بەدىو. ئەۋلەپىش چاۋمدا بوو بەدىو!

بەراستيمە ئەومرۇقەي كە ويستى ناۋاي لىنكرى بگرى ونەگريا، دللى پيسە، لەش وگيانى پيسە، ھەستى پيسە. چونكە ئەو ۋەي نەيتوانى بگرى، ناتوانىت پىنكەنىت، ئەو ۋەي نەيتوانى پىنكەنىت تەندروستى نەخۇشە. نەخۇشىيەكى موزمىن.

دلنابە دىو فرميسكى نىيە، چاۋى نىيە بىينىت. لەيام نەبوو لەتابلۇي دىونا بلىم: دىۋەكان تارمايەكى وشك وتارىكن، زېرن سروسستن، تەمبەل ودرۇزن وگەندەلن، نەرمى لەلەشياندا نىيە. خودپەرست وتەفرەدەرن، تەنانەت كوپرىشن. ۋەك ئەو ۋەي كەخاۋەنى دووچاۋى روۋنەو ناشىينىت. ۋەك ئەو ۋەي خاۋەن سامانىكى زۆرەو بوچارى دەردى برسپوون بوو ۋوشك بۆتەو ۋەو خوارىن بەدەميدا ناچىت!

حاجيله قلهق كه پيده كه نيت ، دنووكى ديشيت، نه گهرچى نه وله قوولايى دلوه پيده كه نيت.. كه پيده كه نيت، كومه ليك شيله ي گيانيش له چاوانى دهرده پي نيت.. كومه لي خوشي له پايدا له اياك ده نيت، چونكه فرميسكى شادى ده بخشيت به ژيان، پيچه وانه كه شى راسته.

به سووكى و گالته ناميز به خلكى پيمه كه نه، له خوتدا زور بابته هه ن بتوانى پي پييكه نيت.. نه گهر مروفي ره سه نيت، نه وا ده نيت له وناسته دا بيت كه ده توانى پييكه نيت، هه مان كه ده توانى بگرييت. چونكه له راستيدا هه يه يه تى خوتت به گريان پييكه ونه ناوه.. نازارت ديوه له پيناوى پييكه وه به ستنى هه ست ويروكرده وه كانى خوتدا. بويه راستگويت له گهل پييكه نين وگريانى خوتدا.. زالبون به سهر خوددا بريتيه له ناماده بوونى زات بو روو به روو بوونه وه له گهل غم وشاديه كاندا. بو غمه كان چهند فرميسكىك؛ بوخوشييه كان چهند خنده يه ك دهر بيره، تادروونت ناسوودو ه اوسه نك بيت. مروف كه به رگريى له ناخوازيه گيانيه كانى خويكرد، ناماده يى تيايه هه ر نزيويه ك بكاو قبوليش بكات كه نزيوى رابه ريتى.. كي ده لئيت بوونا ده لئيت ته زكيبه يى دهر وون به ويه مروف به سهر داواكاريه له شيبه كاندا زال بيت؟ بوونا واناليت، نه وه يش ته حريفه، بوونا داواكاريه له شيبه كان نه ويان راپنچكرد بو هه ميشيى، نه و به خواربى قارچكيك مرد! واته گوئى له خواستكى بچكولانه يى دهر وونى خوى گرت. نه وا مرد كويله يى

له شى خوى بوو. بگره بوونا به كويله يى مرد. نه گه يشت به نيرفانا! ده نيت چى كه رامه تيكى هه بيت كه سيك كه ناتوانيت پييكه نيت، كه ناتوانيت بگرى!

به كه م نافره ت كه له ژياندا خوشمويست له بورگه ي هه ستركن به كه مى، كه سيك بوو ده يتوانى بگرى، كه ده گريا چيروكى ميژووى سه رده مه بي رينه كانى نيشانى من ده دا، ده مى هه زاران نافره ت ده سووتيت، ده رنه نيت، نابروويان ده ريت.. ده ميى پرچ كيشى ده كه ن ديوه كان، تيزاب ده كه ن به خنده كاندا. كه خوشمويست ده يتوانى بگرى، ده يتوانى پييكه نيت.. منيش بريارم دا: تانه و كاته ي راستگويا نه بگرى و پييكه نيت، من به دل وبه گيان خوشم بويت.

به لام كاتيك كه ديوه كان روويان تيكرد، فيرى په رستنى ديوه كان بوو.. پييكه نين وگريانى نه ما، وشكى كرد، نه نجام ته نها ده ميى ديوناساوكالته جارانه قاقا پييكه نى، به من، به خوى، به ژيان، به ونافره تانه يى كه پيشتر له دهر وونيدا ده گريان.

فيروبوو، وهك قابيره قه پال له فرميسكه كانى خوى بگريت، ليوى خوى بگه زيت، به لام فرميسك له چاوى نه يه ت. سه ريم كرد قاقا نامه فهومه كانى سمارته له له ش وهه ستم ده سوون.. قاقاكانى زامه كانى نافره تانيان كيش ده كره گالته بازاره وه.. كه ده گرياش گالته ي به فرميسكه كانى ده هات، وايده زانى نازايه وده توانيت دروله گهل مندابكات.. كه بينيم به دروده كرى وبه دراما پييكه نيت.. نه متوانى له كه ليذا هه لكه م، به رگه يى نه وهم نه ده گرت بييينم قاقا به گيانى خوى پييكه نيت.

ده ميى به دروى قاقاكانى هه زاران زهه رى تالوى ده كرد به قورگى فرميسكه كاندا، هه ستم كرد ناتوانم ژيانم له گهل كه سيكدا به سه ربه رم كه ده يه ويت به ژيان پييكه نيت.. فرميسكه كان له چاويدا بخنكيت. بويه توانيم زور بگريم، تاراده ي وشك بوونه وه ي فرميسكه كان، توانيم ته عزتيه كى چهنده سالان دريژ بگرم بو دراندى خوسه ويستيم.

نه نجام توانيم به سهر خومدا زاليم، له گهل خومدا له گهل يادگار هه كانى نه وا پييكه نيم، بگريم وه كوچاران. هه نديكجار كه لتورى ديو - مروفه كان نارسه ن ده كه ن، به جزيك نكولى له كه مترين، له جواتر تيرين هه قى خويان ده كه ن..

كۆمەلىك مەل بەئاسمانى نەروندا بەرەو گەرميان كۆچ دەكەن. بە دەم فېرىن و تەيكرىنى ئاسمانەوہ باسى ھەست و بېرى خۇيان بۇيەكتى دەكەن. دەنگى خۇشيان ئاسمانى ئەمساتانەى پېكرىم لە بەھجەت. بە دەم فېرىنەوہ بە قاژە قاژە دانىيان نا بە ھەستيارىمدا. دەشت رۇژىكىش بېت، مەلەكان، قازوقولىنگەكان نەتوانن بەويستى خۇيان قاژەقاژىكەن، وەك چۇن سەگوپشيلەكان لەوہرېن و مياواندن بېزارن. ئەوہى گريان لەبىنى خۇيدا دەخنىكىت، لەگيانيدا منالنىك لەژيان بىنەرى دەكات، ئەوہى بە ئازارەكانى ئەوانى تر پىكەنىت، بىويك لەژياندا تۆودەكات، دىويك زۆردەكات. چونكە پىكەنىن و گريان دووچەكى كيانىن، بەھۇيانەوہ خۇشيبەكان غەمەكان دەست لەملان دەژىن. بەگريان گيانى راستىيە رزبردووەكان بەيەكدا دەلكىنرېتەوہ، بەپىكەنىن گيانە نەخۇشەكان چاك دەبىتەوہ، بەپىكەنىن و بەگريانى درۇ راستىيەكان برىندار دەبن، شەبەق و درز دەكەويتە نىو ھەستەكان، گومانەكان گەورەدەبن، ھەستكرىن بەكەمى دىوہەكان بىچولەيان دەبىت، زۆردەبن.

گيانى راستىيەكان نەرمەن، بەرگەى قاقاى گالتهجارى و تىزابى فرمىسكى بەدرۇ ناگرن. كاتىك مرۇقى رەسەن بەدرۇدەگرى، پارچەيەك لەتەنافەكانى خۇى سەرقرت دەكات، پارچەيەك لەكەرامەتى خۇى وون دەكات، گيانىك دەپەنجىت، گيانىك دەدۆرېت، گيانىك دەمرېت. قاقاى بەدرۇش راستەوخۇ گيانى ھەستەكان سەردەبېت. كاتىك كە مرۇف بەدرۇدەگرى و بەدرۇپىدەكەنىت. چەندجوانە مرۇف كە بە پىكەنىن، پىكەنىن دەبەخشىت بەوانى تر، كە بەفرمىسك فرمىسك دەبات بەوانى تر. راستە دەلېن درۇزن دوژمنى خوايە، لاي من وايە ئەوہى بەدرۇ پىدەكەنىت، بەدرۇش دەگرى، درۇزە. دوژمن كەسىكە كەدەيەويت بە فرمىسك ناگىرت بكات، ئەوہى ئاتناسىت و بۇت دەگرى دوژمنى گيانىتەو دەبىت لى دەربازىت. مىرولەكان فرموويان: ئىمە ھەرگىز بە درۇ نەگرياوويىن. ئەگەر ئىمە بە درۇ بگريىن، لافا و ھەلدەستىت. زەرياكان توورە دەبن. شەپۇلەكان ھەلدەستە سەر پى. باكان زۇرانبازى لەگەل شەپۇلەكان دەكەن. كاتىك كە درۇ ناگىرمان دەكات: سروش وەرز دەبىت، باكان توورە دەبن و سەريان لى تىكەچىت. ھەورەكان ھەمان شىوہ و دەرياكان پەركەم دەگرن و شىتتانه رادەپەرن، ئەوسا ھەلدەستە سەر پى و تۇفان دىنن و ئەويش بە چەپۇك دەكەويتە وىزەى بىگيان و گياندار. لە تۇفان بترسن، بە درۇ پىمەكەنن: بە درۇ مەگرىن.

تاپتۇرى دواھەمىن ئاخۇاردىن

كەكەت ۋەستا، يان كاتىك كە كات دەۋەستىت، لەئاسماندا پروداۋىك دووبارە دووپات دەيتتەۋە، من لەخەوما دەيىنىم وپىرىش بەرستەكانى لەخەيالدا دەيچىنت.. من دەمتوانى لەنوستنى بىنداربا پروداۋە دووپاتەكانى ئاسمانەكان بىيىم، چونكە گەردوونى خۇم لەلا بچوك دەبوۋەۋە، ھەستەم دەكرد خۇم لەھەمووشتىكدا دەيىم ۋەھمووشتىك لەخۇمدا ۋالايە. جا با يەكى لەوباسانەتان بۇبەكەم كە بىستەم لەئاسماندا! **ھەزرىتى مەسىھ بىنى بە مورىدەكانى دەفەرموو:** ھەندىك لەئىۋە بەبىۋى لەدايك دەبن، چونكە دىۋەكان نامرن، بەلام ھەن لەناوتاندا دەيانەۋىت فىترى نژايەتى خىۋەكانيان بن، چونكە خىۋ خاۋەن دىۋە، يان سەرۋكى دىۋە! بۇيە ھەن لەناوتاندا نايىنن، ناۋىرن تەماشبا بكن، خۇيان لەدەست دەدەن.

من بەپىي خۇم ھاتووم، كەس بەزۆر منى راپىنج نەكردوۋە، ھەن لەناوتاندا دەيەۋىت درۆم لەگەلدا بكن، نازانن كەكورى مرۇف لەبرۆكانتان بىيەريە وتىناگات! چونكە روخسارى درۆكانتان نژىۋە - من نايىنىم! درۆكان گەربالايان ھىندەي ئاسمانەكان بەرزىت، من نايانىنىم!
سروشە لەبرۆكانتان بىزارە.. كەسانىك ھەن كەلسەرخوان نادەنىش باسى سەگ وپشيلەۋ بەراز دەكن، باسى ھەۋەس، ۋادەزانن تىر دەبن، ۋادەزانن فىتر دەبن.

بەلام من بۇيە لەگەلتاندا نادەنىش تاپىتان بلىم برۆ كەزۆر دەبىت دەمرىت.. ئابروى درۆزنىش لەناوماندا رەشە.. درۆزن نوژمنى خوايە ۋەچەي نىۋ.. بوون بەنىۋ فىترى زۆرخورى وگەندەل خورى وبوختان وكىنەتان دەكات، فىترى خود پەرسى و بق و تۆلەۋ شەرتان دەكات، درۆكانتان دىۋەكانتان برسى دەكات.. بۇيە ھاتووم لەگەلتاندا نايىشتووم، چونكە ھاتووم بەفەرموووم مرۇقى مەزن درۆناكات.
من دەزانم ئىۋە ۋادەزانن كەئاشتى ۋاسوۋدەبى من لەدەستى ئىۋەنايە! بەلام زۆرچاك بزانن كەگيانى من بەسوۋى درۆزن ۋەھلەپەرسە ۋداگىرەكەر بەكار نايەت، چونكە ئەۋان نەخۇش دەكەون، پىر دەبن دەمرن، پاشان زىندوۋدەبەنەۋە ئىنجا دەمرنەۋە، ئىنجا دەبنەۋە بەۋەي كە كرديان، ئىنجا دووپات دەبنەۋە. لەو مرىن و دووپاتەنا ئىۋە ھەرگىز من نايىنن، ئىتر چۆن دەتوانن جارىكى دى لەناوم بەرنەۋە؟ چونكە ئەۋەي پەيامەكانى خۇي گەياند دەكات بەخواۋەندو ھەمىشەبى، دەكات بە قوتبى كەرامەت ونەشئەي كامەرانى.

ھەن لەئىيە ناتوانن بىنە جىھانى مەنەھ ونازانن من كىم! بەلام من لەگيانى ھەمووتاندا ھەم وزىندوو دەمىنمەھە. . . لىئىابىن ئەوھى لەخۇى خۇش نەبىت لەم سەرزەمىنەنا ھەرگىزاوھەرگىز بەكامەرانى ناكات. ئىيە نازانن كەمن خووبى ئىيەھ، لەومرۇقانەم كەھەمىشە لەدەر وونما خان بۆ ھاورىكانم رادەخەم، گەر ھىچىش نەبى لەگيانى خۇمىيان بەش دەدەم.

گوپىگرن، كاتىك كە لەووشەكانم تىدەگەن، كاتىك بەدلىئىكى رۇشنەوھ لەسەرمىز پىكەوھ دادەنىش، رۇمەكەن، لەگەل دوژمەكانتان ھاوكارى مەكەن. . . يەكترى مەرەنجىتن، باسى ئەدەبى مىز بىكەن، ھىندەى دەيخۇن، ھىندەش بەن بەخاوەن مىز، بەخاوەن مال. . . يان چەند دەخۇن ھىندەش فېرېن. . . كاتىك كە فېرناپن مەخۇن!

كاتىك لەسەرمىز پىكەوھ دادەنىش، بەسەرىكترىدا مەرشىنەوھ، باسى ناباس مەكەن، برىنى كەس مەكولئەنرەوھ. بەلكو باسى رۇژەكانتان، غەمەكانتان، ھاورىكانتان بىكەن، باسى جوانىي كىرەوھكانتان. . . باسى عىشق وىلدارى و جوانى، باسى ھونەر بىكەن، باسى گيانى خۇتان بىكەن. لەكاتى نانخوارىندا رۇ مەكەن.

كاتىك لەسەرمىز پىكەوھ دادەنىش باسى ئىوھكان مەكەن، چونكە زۇرخۇردەبن مەندووبەن، لەشتان زەھر خوار دەكەن.

ئەگەر لەسەر مىز برىارىكت نا، لىي پەشىمان مەبەرەوھ. . . چونكە مرۇف ناپەيمانى لەسەر مىز ناكات. من كاتىك بىك و گولەكان دەبوئىم ئەوان باسى ئىيەھ بۇدەكەن، لەكاتىكا كەمن ھەم ولىرەم، لىرەش نىم. فېرتان دەكەم رىزلە خۇتان بىگرن، كەچى ھەن لەناوماندا بوغزەكەن، خۇفرۇشى دەكەن، بەرگى ئىويان لەبەرەو خۇيان وەك مەرئىشان دەدەن. . . نازانن كەكەس ناتوانىت مرۇفنىك، خوايەك لەناوبەرىت. ھەن لەناوتاندا ھىندە بىناوېن ھاورىي خۇشەوئىستى خۇيان ھەلدەواسن. . . چونكە بەشىئە مرۇف و بەناوېرۇك ئىون. . . من دەيانىنم، دەتتىنم! بەلام رۇژىك ئىت تىيدا فېردەبن كەبوژمىي يەكترى نەبن لەسەر مىزى نانخوارىن. . . چونكە ئەوھى لەسەرمىز رۇدەكات خودى خۇى و ئامادەبووان پىس دەكات. ئەمەم بىست و بىنى لەئاسماندا وەك دەنگ و ووشە بەگەردووندا دەگەرا.

ھەموو جارىك كە مەسىح لەسەر خان لەگەل يەھوئا دادەنىشت، بەوى دەفەرەموو: ئەوھى ھاورىي وەك تۆى ھەبىت، پىئوستى بە بوژمەن ناپىت! تىكايە يەھوئاي نازىز كە لەسەر مىز دادەنىشت، ھىندە بخۇ كە تىر بىت، كەمتر بدوى تا زۇر خۇر نەبىت، چونكە زۇرخۇر بەرازىك لەدەر ووندا پەرورە دەكات، ھەمىشە خود برسى دەكات، چونكە بەرازەكە كاويژ لەسەر گيان وئەدەب وئاكارى كەسەكە دەكات، سروشتى ناشىرىن دەكات!

چونكە بەراز ھەمىشە دەخوات. . . بەراز سەبرى ئاسمانەكان ناكات. . . بەراز تەنھا بەردەمى خۇى دەبىنىت. رۇزن ئىوھ نەك مرۇف. . . ئەوھى لەسەرمىز بەرامبەرەكەى توورە دەكات لەئىوھ وئەوئىش كەبەتوورەبى نان دەخوات شەرى ئىويك لەگيانىدا گۇشەدەكات. لەبىرتان بىت كورپى مرۇف، مرۇقى رەسەن بەتوراوى نان ناخوات. يەككە لەناوماندا نانىشتووھو پرە لە بوغز، وادەزانىت دەتوانىت دابى سەرمىز بگورپىت. . . وادەزانىت دەتوانىت بىت بەئىو. با بىت، حەزرتى مەسىح وى فەرەموو لەدووپاتى بىستندا، لەئاسماندا، لەزىندە خەونما!

مىرولەيەك فەرەموو: مرۇقى رۇزن خۇى بچووكتر لە كوورە بنە دەبىنىت، جا ئەگەر ئەو ھەرقلش بىت لە بىدەگاي خەلكىدا، لە جەوھەرى خۇيدا لە دەستى ھەست كىرن بەكەمى دەنالىت.

تاپلۇرى ئەھرىمەنەگان

ئەھرىمەنەگان دوويىن! چواريپان تيانا نىيە.. بەلكو چواريپى و بالدار لە ئەھرىمەنەگانى دەروونى مرؤف دەترسن.. ئەھرىمەنەگان ھەم نىرىنەن ھەم مئىنە! كت و مت لەومرۇقانى دەچن كە بوون بە دىو.. يان دىو دەپەرستن.. جوانەگانىان نىزىون ، وەك من و تۆ وھەرىكەتكە لە ئىمە! دەست و دەم و چاوو بالايان ھەيە.. لەمرؤف دەچن، بەلكو خووبى مرؤفە دىو پەرستەگانن..

كە دەدوین قاجبە لەزارىان بەداوەشاوى مرار دەئىتەو، سەگ پىيان ناوەرپىت! زۆر ناشىرىن و زبروو جامبازو بووختان گىرن.. كەتن بووچارى مرؤف دەكەن، خۇيان دەكەن بە كىچ، بە مەلا، بە ئىمام، بە قەشە، بە رابەر! خۇيان دەكەن بەھەر شتىك بىانەوئىت!

خۇيان خۇش ناوئىت، بۇيە ھەمىشە لەسەر ئەنجامى كىرەوھەگانى مرؤف و دەوروپەر پىس خۇرى وگەندە خۇرى دەكەن، ھەمىشە بە زەمكىرن و بەتەفرەدان وسەرەقوراكىرنى ئەوانى ترەدەئىن. ھەن لەناوماندا ئەھرىمەنەگانىان بووغزاندىو، يان ترۇيان كىردوون.. ئەوانە كەسانىكەن كە دەشىت من وتۆ بىن، لە گۆشەيەكى دلئەنگى ژورىكى وەرزا تەنھا دانىشتووین و كىتئىكمان لەدەستەو بەھۆيەو خەو بە ناھاتووھە دەبىنن.. بىر لە روخسارى جوانى دەكەينەو.. خەو بەخواو دەبىنن.. بەلى ئىمەى مرؤفى ئەھرىمەن لىكەوتوو! خەندەى منداڵ نوئزەكانمانەو گول و رەنگ و ئاوازو سەما دەپەرستىن. بۆ مىرولەگان دەچەمئىنەوھو رىز لە كەرامەتى بچوكترو گەرەتر لەخۇمان دەگىرن.

ئەھرىمەن لەچاوى دىوھەگاندا دەنوئىت! بە چەنە حانى و بووختان لەناو چالى چاوى دىوى نابىنانا دانىشتووھو نامۇزگارى دىو دەكات! بە دىوو دەلە دىو دەلئىت: گەرەم!

ئىنجا شەتلەگانى رىق و بووختان لەناو چالى چاوى دىوھەگاندا دەروئىت.. بۇيە دىوھەگان بەرى تارىكىيان تيا دەروئىت، شەتلى بوختان و زەمەگان چرؤ دەكەن، دەبن بە تالە مووى برىسكەبار لە تىشكى رەشدا! تۆنىكى ناشاز لەناو چاوى دىوھەگاندا بلاو دەئىتەو، بۆنىك تارىكى نادەكىرسىنئىت، شەر زۆر دەكات.. بە ھۆيەو دىوھەگان دەتوانن، بە تارىكى بىبنن، بەلى چونكە دىو چاوى نىيە! بەلام ئەگەر بە دە دىو يەكجار بتوانن لەسالىكنا لەخۇيان خۇش بن، دەتوانن بەيەكچاو بىبنن.

بەلام ئەوھە گىرنگ نىيە، چونكە ھەر كە تواناى بىبنىيان چىنگ كەوت، راستەوخو كەتنىك دەكەن، يان كەسىك دەكوژن، يان ھەتك دەكەن! يان پەلامارى ولاتىك دەدەن!

چونكە بووختانى ئەھرىمەنەگان وا لە دىوھەگان دەكات كارى باشيان لەدەست نەبەت! چونكە بووختان ودرؤ نەك ھەر مرؤف، بەلكو دىوئىش گۆت و پىس ونەخۇش دەخات! ئەھرىمەنەگان زۆر بەژىرى پىلان بۆ لەناو برىنى دىوھەگان دادەنن.. ئەھرىمەنەگان خوا نەناسن.. قىنىيان لە خۇيانە، خۇيان بە

جانەورېكى نەخۇش دەزانن! نازانم بۇ؟! مرۇف ھەندىك جار بەزەيى پياياندا دېتەو! بەلى بەزەيى!
بەزەيى ھاتتەو بە ئەھرىمەنەكاندا!

چۇن؟ مرۇف دەست دېتت بەسەرياندا! سلأويان لىدەكات يان بە بۇنەى كارىكەو دەبن بە بەرپوئەبەرى
مرۇفنىك، يان دەشئت مرۇف گىل بىت وبكەوئتە داوى خۇشەويستىيەو ەگەلىياندا!
ئەمە سەرەتاي كۇتايى ھاتنى بوون بە مرۇفە! جا با بۇتانى باس بكەم چۇن مرۇف كۇتايى دېت كاتىك
كە دەكەوئتە داوى خۇشەويستىيە ئەھرىمەنەو!

مرۇف دووچارى نەخۇشىي ناخوران دەبىت، ھەموو گىانى دەخورىت، تووشى ئالۇش دەبىت! چونكە
گىانى پىس دەبىت، لەمانەو ھاوژيانى لەگەل ئەھرىمەندا مرۇف گىانى بۇگەن دەكات! دەبىتە ھۇي
زەجركرىنى خۇيى لەش، تا دەرچەيك بدۇزىتەو ھۇي لىئو دەر باز بكات!
ئەم نەخۇشىيە بەرپوئە! چارەكەى لاي مەنە، بەلى، كاتىك مرۇف دووچارى خۇشەويستى دەبىت لەگەل
ئەھرىمەندا، مرۇف دووچارى قىن لەخۇبوئەو دەبىت، دووچارى ھارى و دەمارگىرى دەبىت، لە پر
شئىك دەكات، يان بەدبەختانە دووچارى خووبكوژى دەبىت، يان بە چەقۇ خۇي دادەرىت! يان كەسىك
زوير دەكات، بەكەسىك دەوەرئت، يان بەسەگەكەى! بەباوكى بە دايكى بە خۇي دەوەرئت.. چونكە مرۇف
ھەست بە شەرم دەكات لە پىدانى بەزەيى بە ئەھرىمەنەكاندا!

چونكە ئەھرىمەنەكان خۇيان بىئەزەيىن، بۇيە كاتىك كە بەر بەزەيى مرۇف دەكەون! ۋەك فەرموم
كەتتىك دەكەن! چونكە نازانم بەزەيى مەن و تۇ سوومەند بەكار بەرن!
بۇيە بزەن كە مرۇف لەژياندا زۇر جار لەرۇژىكنا دەمرىت، زىندووش دەبىتەو! دەزانم باوەرپ
بەقسەكانمە، مرۇفى رەسەن دەگمەن لە رۇژىكنا نامرىت! مەگەر لەكونجىكى تەنھانا دانىشىت و بە ديار
پىكىكەو، چابەكەو، قاوئەكەو، بە ديار خۇشەويستىكەو دانىشىت و تەماشاي ژيان بكات! دەنا خود
ھەلسوون لە ئەھرىمەن وا لەمرۇف دەكات دەروونى پىس بىت!

بەلام خەلكىنە برۋايكەن، كە بىئولات دىت، كە رەشەباكان بە شەق دەكەونە وئەزەى بەستەلەك، كە
بەستەلەك لەتاو تكانى شەرمى تەك دەتوئتەو! كە شەپۆلەكان توورە دەبن، كە زەريكان ھەلدەستە
سەرپىن! كە بىئولات نازاد دەبىت، لەزىندانى ئەھرىمەنەكان دەردەپەرئت.. خۇر دووچارى برسئتى دەبىت،
ھەسارەكان توور دەكەونەو، بىئوھەكان روويان رەش دەبىت! كەس ئەرى ترى خۇش ناوئت! تەنھايى

دەبىت بە نەخۇشىيەكى باو!

لەوئدا بىئولات دىت، بىئاللا دىت، سەرى لەناسمان و پىي لەسەر زەويىيە! كە دەروات جىئىكەنى سەوز
دەبىت.. دىت تەماشاي بوغزى ئەھرىمەنەكان دەكات، بۇيان دەخەندىت، چەپلەيان بۇ لىدەدات و شاباشيان
دەكات.. پەيكەرەكانى بوودايان بە ھىمنى لەدەست دەردەھىنئت و بەشەرم و پىزى بىئايانەو ئاوينەيەكى
ل شىئو يان گەلا شىئوھيان دەداتە دەست، يان دەيكات بەديارىيان! دىت و گوى لەچىرۇكەكانيان
دەگرىت.. نامۇژگاربان دەكات، تەنەت لە دىئوھەكانىش توورە دەبىت.

باسى ئەفسانەكانى حەزەرتى نوحتان بۇ دەكات.. بەسەر ھەناسەكانتانا بە ھىمنى فلوتى دەروونى
نوحتان بۇ دەئەنئت.. باسى خاوا خاواكانتانا بۇ دەكات.. باسى دىئو سىي يەكانى گەروونى گيان.
بەلام ئەھرىمەنەكان دەكەونە گومان لى!

بۇيە ئەو كە دىت زوو زوو دەچىت بەگژ ئەھرىمەنەكانتانا! نەكەن دەست بۇكەرەمتى بەرن.. ھا نەكەن!
چونكە ئەو پرە لەگىانى زامدارو زۇرلىكراوو سەربراوو سەقەت وئىقلىچ! پرە لە ماریا و مەسىحى رەنجاوو
ترساوو ستەم بىدە!

نەكەن ھا تكتاتان لىدەكەم دلى راگرن، چونكە زور چەوساوتەوہ لە زىندانى ديوەكاندا! ئەو مليۆنەھا خەونى ميللەتى نوحى بىيە! يەك كەشتى بۇنى گيانى لاوانى نەوہى نوح-ى بىيە، پرە لە دل ولە گيان، ئەو تاقانە كورې خودى خۆشەويستىيە، عىشق كەرامەتتېتى.. گيانى پىرور باوكىتتى.. وازى لىبھىنن ھەست بە پشوو بكات.. چونكە گەر باوہرتان پىنيكات، دەتوانىت خەزنى شاراوہى پر گەوہەرى بنى كەشتىيەكەيتان بە ديارى پىنلەت.. دەتوانىت بتانبات بە ميوانىي گەردوونەكان، دەتوانىت فئرى بىنيستان بكات.

ئەھرىمەنەكان نازانن چى بكەن! لە تاو ھاتنى ئەو دووچارى ترسان ھاتوون.. دەيانەويت چى لە خۇيان و مرؤقايتى بكەن؟ ھەرچىيەك بكەن، دەبىت بزانيں كە ئەھرىمەنەكان لەناوماندا زورن! ئەوہى جوان تەماشائى خۇى نەكات، ئەوہى لەخۇى نەبووريت، ئەھرىمەنە ئەھرىمەن، چونكە ئەھرىمەن لىبوررنى دەگمەنە. ئەھرىمەن بە بالە نەبىنراوہكانى مرؤف دەفرىت! چونكە ئەھرىمەن كاتىك كە مرؤفى ناگىر كرد، بالەكانى لىستاندا! مرؤف بۇيە ناتوانىت بفرىت! چونكە نىوى نرؤكانى مرؤفەكان، شەيتانەكانىيان خولقاند.

وامەزانە كەئەھرىمەنەكان كەرامەتيان نىيە! نا، بەلام بەناخوہە كەرامەتى ئەوان لەبەھرى ئەدەب وھونەر بىيەريە. چونكە ئەوان بازارىيان تەنھا بە سووى خۇيان دەگەرىت و لە پىنناوى بازار و كالاى خۇياندا خۇيان بە ھەرزان دەفرىشن. چونكە دەچن بۇ قوتابخانە تا وانەى بەزەيى دان فىر بىن! لەوئى كۆمەلىك دىوى سەقەت و نەخۇش دەبن بە مامۇستاو سەرپەرستارىيان، فىريان دەكەن بىيەست مامەلە بكەن لەگەل مرؤفا، غەم بۇ نازارەكانى كەس نەخۇن! ئەگەر ھەزار مەسىح بەخاجدا ھەلواسرىت، ئەوان دەربەست نەيەن، بەلكو مىش ميوانىيان نەبىت.. چونكە ئەھرىمەنەكان دەلئىن: بەزەيى پىندان مرؤف لاواز دەكات. راست دەكەن، ئەو ئامۇژگارىيانە دەرھەق بە ئەھرىمەنەكان راست و جوانن، بەلام ھەموو قوتابخانەكانى پزىشكى دەرمانى و پزىشكى دەررونى پىويستە بزائن، كە بەزەيى وبەخشنەيى پىندان لە نىو مرؤفەكاندا مرؤف دەگەيەنيت بە نەمرى.. بەزەيدەر كەسىكە نامرىت، لەھەمىشەيىدا ئازادە.. ئەوانەى كە پشت دەكەن ئەھرىمەن و وانەكانىيان، ئەوانەن كە رەسەنن و ئامادەن بە بەزەيى جىھان دەرباز بكەن لە نەخۇشى. بەزەيى سروشتى يەكەمى گيانە. بەزەيى ھاتنەوہ بە نەخۇش و مندال و پىردا ئەركى مرؤفى رەسەن و ھونەرمنەندو ئەدەب دۆستە.

مىرولەكان فرموويان: بەزەيى خواوہند ئادەمى خولقاند.. بە زەيى فرمىسكى خوايە.. لە ئافرەت دەچىت.. لە ناىك.. ئەوہى ھەست وسۆزو بەزەيى ئافرەت ناگىر دەكات شەيتان پەرست و ديوە. ديوەكان كە بەزەيىيان دەخەنە گەر: تاوان دەكەن و سزاكان زور دەكەن.

تاپئۆي تىرىس

پىرىشنىڭ پىرىشالىيار ئېرى بەتارىكىيەكانى دەروونەكانم دەدا، نازانم چەند ھەزار مەرۋف وپەلەھەرۈ گياندار لەخەون ولەپاستىدا پەنایان دەبردە بەر كەرامەتى پىر؟ بەلام ئەوھى من لەجىگەى خۆمەو ھەستم پىكرىدەيت، نىوہناچل تۆمارم كىرۈوہ. وەك فەرموم لەو سىروھى بەيانەدا، كە خۆر يەكەم پىرىشنىڭ پروا، كات وەستا، مژدەى ژيانەوہ وچاوپىشكروتنى پىر گەيشتە نەستى باوہرم. مەرۋفنىك ئازاد بوو، مەرۋفنىك كە من وتۇ چاوەرپىن سىروشتى بناسىن.

كەكات وەستا، لەجىھاندا لەوچىگەيەدا كە شەو بوو. دەروونە ھەستىارەكان، مەرۋفە بەئاگاكان دەروونىيان رۇشنى بووہ نوورى پىرىشالىيار، ئەو چىراكانى نادەگىرساند، ئومىدى دەپرواند.

تەنھا خۇدى ئەو بەئاگا بوو لەگەشتەكانى، خۇى تەنھا خۇى دەيزانى كە چاوانى لىكەندەيت چەند گيان بەسەردەكاتەوہ! لەشەقامى چى ولاتىكدا گەرۋكە؟ لەدەرگاي مالى كىندەبات؟ سەيرى مەرگ وئەخۇشى وشفاى كى دەكات؟ لەسەرەوتى كىندا لەنگەرى كرتووہ؟ تەماشاي چى مندالىك دەكات، تا پەيامەكانى جوانتر بىكات؟

وہك فەرموم پىرىشالىيار تواناي نابەشبوونى ھەبوو، تواناي زۆربوون تەننەوہى ھەبوو بەسەر جىھاندا، خىرى خۇى دەبەخشىيەوہ، چونكە سىروشتى ئەو رووناكە، رووناكى تەنھا ئەو دەناسىت، سەرمایەى ئەوگيانە، گيانى رووناك كە لەپىرىشنىڭ ئاويژەدا رەنگىنە.

رووناكى لەئاوو ھەواو ئاگروخاكانا وزەو خۇراكى گيانى سىروشتە.. چونكە ئەگەر رووناكى مان بگىرت.. ھىچ شادىيەك بەقا نايىت، گولەكان دەمرن، بەدوایاندا ژيانەكان گشتىيان لەتارىكىدا دەپووكىنەوہ. وا مەزانن كە رووناكى بىندەسەلاتە: نەخىز چونكە ژيان بە وىستى خۇر بەرپوہ دەچىت. تەنھا خۇر كە چىراوى تەنەفەكانى جالجالۇكەى مەزە .. گشت ژيانەكان لە تەنەفە دەزولەيىيەكانى ئەویدا بىلن، ئىمەو كۆى گيانلەبەران گشتمان لە تەنەفەكانى تىشكى خۇردا بىلن و دەچىن. ئىمە تەنھا لە پىناوى جوان كىرنى مەرگى خۇماندا دەژىين. بگرە ئامانجى گشتىي زىندەوهران تەنھا مەرگەو ھىچى تر. چونكە تەنھا مەرگ بەرەو رزگاريمان دەبات. جا رزگارى پەيامىكى ترە و زانستىكى ترە ئامانجىكى ترە.

لەسروھى ئەو بەيانىيەدا، كە ھىشتا بىستويەكەمى مانگى نەورۇز بوو. **لەقلەق لە كەرويشكە خەون چاوى ھەلپىنا.. تەماشاي كەرامەتى پىرى دەكرد. بالەكانى شۇرپوبوبونەوہ.. بىرى لە رزگاركرىنى ئەو ھەموو مەسحانە دەكرەوہ كەلەناو دەروونى مندا پەنابەرن و منىش وىلگەرد دەكرىم بەناویدوہكانداو لە رىكەى نەجاتيان دەپرسم! دەمويت بىانگەيەنم بە مەملەكەتى گيان.** لەھەمان كاتدا بىرى لەجىھانى بالندە

دەكرەوہ، پىرىشالىيار بەتەماشاي لەقلەق نوورلە روخسارى دەبارى.. يادى ھاتەوہ كە لەدېرژەماندا چەند ھەرزەكارو بەگور و تاو بوو! چەند جوان بوو لە پەروبالى خۇيدا! يادى ھاتەوہ كە لەقوتىك لەقوتبەكانى ژيانەكانى رابردویدا لەتاو شەرى مەرۋف و خوين رىژىيان ھىلانەكەى لە بالاترىن منارەو بوورجدا دەچنى، يەكەمىن ھىلانەى خۇى يادەتەوہ كەلەسەر بورجى بابل بوو بەر لەوھى مەرۋفەكان تەفروتوونا بىن، چونكە ئەوان سوكاىەتییان بەخواكان كىرد.

چونكە فېرى رۇر بووبوون لەگەل خواكاندا، ئەوسا لەقلەق نەمىندەى مەرۋف بوو، دەيتوانى ھەوالى كاهىن وپادشاکان بەرىت بۇ بەتەكان، بۇ خواكان.. ئەوسا كەس نەيدەزانى وەك ئىستا كە لەقلەق گيانى

خواهمنده ! يان به شيكه له ويستی خواوند. له ودهش زياتر - له قلهق ئاگانارى هه والى رۆژه لآت و رۆژناوا بوو.

ههروهها رازوو نارازيبه كانى بتهكان وخواكانى به كاهين وپادشاکان دهگه ياند... ئه و رۆژگار هه مرۆف به توانا بوو، گوروتواوى خۆى وهك ئیستا له دهست نه دابوو، دهيتوانى به تهنه بچيته مهيدانى نه بهرد، دهيتوانى له ژير ئاوا به دهيان سهعات بمينتتهوه، دهيتوانى له گه ل گيانداراندا پيشبركى بكات. ههسته كانى مرۆف گشتيان به كار دهبران، مرۆف له سروشت وگيانله بهران به ناگابوو.

به لام كاتيك بايى بوون ودهسه لآتى خۆيان فهرز كرد به سه ر ياساكانى ئاسماندا، نه مرود ميشوله يهك شالوى برده سه ر تا له ناوى به ريت، ئينجا هه جيج ومه جيج - نابه زين.. تا په رته وازه يان بكات. ئه وان مه خلوقاتى ناگرين، كه دين زور بيهره مانه هه لمه ت دين، به زه ييان به مندال وگياندارو جه مانا نايه ته وه، ئه وان ئه توم ئاسا دينه سه ر مرۆفى دينو په رست وئه هريمه ن.

كاتيك كه دين، ته رووشك ده سوتين، چونكه هه ن له وان سروشتيان سارده، هينده گه رمن، بوون به پرووشه ي زورگه رمى سى، به ر هه ر شتيك بكه ون ده بخون ووه كو تيزاب كو ناوه رى ده كن. چونكه ئه وان ويستيان ده ست به رن بۆكه رامه تى ناگر.. نه يانده زانى گيانى ئه و ناگره ي له ده ستى مرۆفدا به كار ده برت له ئاسماندا ئازاده، واته گيانى ناگر له سه ر زه مين نييه، به لكو له ناوه ررونى خۆر دايه، هه جيج و مه جيج دوو وورديه به چكۆكه ي ئه هريمه ن، دين و ده روونى مرۆفكه كان پر ده كن له كينه و رق! ئه ي نابيين چۆن مرۆفكه كان به زه ييان به رامبه ر به خۆيان مروده؟ خۆ هه مووتان به چاوى خۆتان ده بينن كه رابه رو مه لاو ئاخوون و مووقته ناكان چۆن مرۆفكه كانيان پر كر دوه له دهسه لآتى شه ر و پريان ده كن له بارووت و به ئاسماندا ده يانته قينته وه! ئه ي نازانن كه شه ر پر ه له ئه هريمه نى رق و كينه و تۆله و سزا؟ ئه ي نازانن هه ن له ناوتاندا كه زور سزا به رن، گه ر نه توانن سزاي ئه وانى تر به دن: ده چن سزاي خۆيان به دن، خۆيان ده كن به قووربانى نيوه كان، ده چن خۆيان ده فروشن، خۆيان ده ته قينته وه و به ناوى خواوه نده وه ژيان پر ده كن له كينه و نه خۆشى و رق.

له قلهق زور دلسۆزى مرۆفه، به لام هه ميشه سنوورى خۆى له گه ل مرۆفدا پاراستوه، هه ميشه له وان دووره: به لام په يوهندى به وانه وه نه چراوه.. زوربه ي كات ياوه رى مرۆف بووه كه ويستويانه ئاسمانى يه كه م دووه م و سنيه م ناگر بكن و به هره وه رى بگرن له سروشتى خواكان.. چونكه له نيوان مرۆفكه كاندا هه بووه هه ن كه ده توانن بالا هه لچن و سه ربانى ئاسمانه كان بكن، له تاوياندا تهنه پينه مبه رى ئيسلام وحه زه رته ي مه سبح توانيو يانه بگه نه قوتى حه وته م، چونكه راسته وخۆ دواى ئه وقوتبه هه ميشه يى ديت، تيايدا شته كان دوويات ده بنه وه. له ويدا جه مسه ره كانى باله مه زنه كانى ناهورامازدا له دهنگدا هه مووشتيك خاپوره كات، له ودهنگدا زه رپاته كانى بوون له گه رديه و كائيناتى زور وورديه تر با بژيوو دووياتن، نازان، دين و ده چن، هه ستيارو هارمۆنى و ژيرن. له كوتايى گه ر دوونى ئيمه با ده رچه ي گه ر دوونه كانى تر ديت، مرۆف ناتوانيت تاريكى ببريت. چونكه تاريكى سنوورى كه مرۆف پى ناكات، تى ناكات. چونكه گيانى تاريكى قووله.

له قلهق بىرى سه ير به ياييدا ديت كاتيك كه مت ده بيت! به لام پير ده زانيت له قرته قرته دهنكى له قله قدا په ياميكى مه زن په نه انه، دهنكى له قلهق سه ره تا ترين دهنكى ئاسمانى حه وته مه، له وئوه دهنك ده گاته ترؤيكى خرؤشان وشه قه ي لىكانانى باله به رقيه كانى بوونه وه ره كان له يه كبووندا ده بيستريت، كه تهنه گيان به رگه ي ده گريت.

لەقلەق ھەمیشە مشورخۆری مانەوہی مرۆڤایەتی بوو، بەلام زۆرکەم بواریداوہ مرۆڤەکان راستەوخۆ لەپەيوەندیا بن لەگەڵیدا.

دەتوانم بڵێم لەقلەق مرۆڤی زۆرلاسامناک و جوانە، ناتوانیت دەستبەرداری مرۆڤایەتی بێت. گەلێک لەمرۆڤەکان پەیمان بەوہ بردووە کە لەقلەق بالەندە ئاسمانی ھەوتەمەو نایمەندە ناھورامازدایەو سەرۆشی ئەو بەلەقلەقا نازل بوو لەسەردەمە دیرینەکاندا. بەلام لەوکاتەوہ کە مرۆڤ بای بووہو پێزلەکردوہو ئاکارو بەرھەم و بێتەکانی خۆی ناگریت، خواکان و بێتەکان پشیتیان کردۆتە مرۆڤ، بیرت نەچیت بەر لەمیژوو، نوای نابەزین مرۆڤەکان بەھینزبوون لەخواوہندو بێتەکانی خۆیان نەدەترسان، بەلکو ھاوپی و ھاوئەدەم و ھاوگیانیان بوون. مرۆڤ ھەمیشە پارسە خواپەکیان بیتیکی دەکرد بەر لەوہی بپاریک بەدات، بەرلەوہی ووشەپەکی بڵیت. ئەوسا خواکان تەنھا نەبوون، بەلکو ھیندە مرۆڤەکان زۆر بوون، ھەر مرۆڤەو خۆی ھەبوو، بێ خۆی ھەبوو یەک ئەوی تری دەپاراست.

لەقلەق بێتەکان و خواکانی دەناسی. بۆیە لەقلەق خۆشەوێستی مرۆڤەو لە فلیمی کارتووندا مژدە منداڵ بوون بە خیزان دەگەییەنیت. لای زاگرۆسییەکان پیرۆزە چونکە ھەزری لەقوتب و بەرزاییە، سەرۆش بەخشە و پەيام ھینەرە. لای ھەندیک گەلان لەقلەق بەیەکەم خواوہند دەزانیت، پێی دەلین - بالەندە بێتو - واتە لەقلەق کە ھەر پینچ سەدسالیک لە ھەییەتییکی یەکگرتوی تاییەدا سەرھەلەدات و پەيامەکانی بە مرۆڤایەتی دەگەییەنیت و بستیکی مرۆڤایەتی لە بوونەوہر نزیکی دەخاتەوہ، چونکە دەلین گواپە ئەو وەک بالەندە قەقنەس گری لەخۆی بەرناوہ و لەبوونەوہردا خۆلەمیشەکەمی نازادە و کە یەکدەگریتەوہ، کات دەوہستیت، مرۆڤێک، بالەندەپەکی، ئازەلێک، گیانیکی سەردەریییت، گیانیکی بەھرە لەسەرۆشی لەقلەق و دەدگریت. زانستیکی لەیادیک دەبییت، بیتیکی دەرسکییت، کەلتووریکی پەیدا دەبییت. مرۆڤێک بێت مەزن. پیرشالیار تەماشای لەقلەقی دەکرد، زۆرلەسۆزانە، دەیزانی بێرلەچی دەکاتەوہ، دەیزانی بۆچی لەقلەق لەنووری ئەوئا سپی سپی ناییتەوہ! بەنەوایەکی شیرین، بەھیمنی گۆرانیی لەقلەقی دەستییکرد: حاجی لەقلەق مار ھات.. ماری زەنگۆلدار ھات.. لایکم بە فیغان ھات.. کاکم بەسواری ھات.. خوشکم بەگریان ھات.. باوکم بەگۆچان ھات.

لەگەڵ بیستنی کۆپلەمی یەکەمدا، لەقلەق لەھەستی نازکردن و خوود نواندندا لە بزە ئیانی نویدا چاوی ھەلپینا، بالەکانی بەرھوناسمان کردوہ و سەری بەرھو ئاسمان ھەلپیری و بە تەقەتەق سلاوی لەئاسمانەکان کرد، ھەوت جار سلاوی کردو پاشان سەری پێزی بۆپیرشالیار دانەواندو بەیانی باشیشی لەوکرد.. لەوسروہی بەیانییەدا، کەکات وەستا، بۆیەکەم جار لەقلەق لەگەردوونی خۆیەوہ لەپاستییەکی تریا، لە ناوئەختی زەماندا، لەناوسەری مرۆڤی بیناویینا لانا ژیاپەوہ.. ھەر وەکو ئەوہی تازە چاوی ھەلپینا بێت، وەک ئەوہی یەکەم ئیانی بێت، خەندە یەکەمی نیشانی حورمەتی پیرا. پیرشالیار بەنەرمی وەلامی بەیانی باشی لەقلەقی دایەوہ.. پاشان لەقلەق فەرمووی: بەپیزتان چۆنتان زانی بەندە خەو بەمارەوہ دەبیینیت؟

پیرشالیار فەرمووی: لەقلەقی ھاوئەدەم لەزانیی من مەپرسە.. من نازانم چی نازانم.. بەلام دەزانم ھەر بوونەوہریک کە قالبی وەرگرت و سەری پەيوەندیی لەگەڵ لەشدا گریدا، دەترسیت و ترس نوژماپەتی دەکات! ترس سنوورەکانی بپیرکردنەوہ نیاری دەکات. ترس مرۆڤ بچووک دەکاتەوہ. ترس مرۆڤ قووت دەدات، بوونی دەگۆریت، دەسلاتی سنووردار دەکات. ترس یەکەم نوژمەنی گەورە مرۆڤە.. بەلام

لەم سەردەمدا كارى ئىمە پەواندەنەوى ترسە، دەبىت مرۇفەكان لەقۇناغى ترسەو پاكوزىزىن بەرەو قۇناغى نازاىبى گىيانى وسەرفرازىبى گىيانى.

بۆيە ترس وراوانان، دوژمنايەتى وىژىتى، شەپوومىرەن ژيانى لغاوكردووه، ترس دەستى بەسەر بىروباوهرپا گرتووه، مرۇفایەتى بەدىئوى ترس ناگىركراوه.

تۆيش ھەروەكو ئەوان بىبەرى نىبەت لەترسان، چونكە سروشتى دووپاتت لەسەردەمىكانبايە كە ترس لەگەل گىيانا لەھەرگىيانلەبەرىكنا خۆى دەرىسەت.

ترس دەست بەسەر بووندا دەگرىت، پەردەبەسەر وىستەكاندا دەبات، چراكانى بىر فوو پىيانا دەكات، ترس پابەرى ئەم ژىنەدەكات، ترس ھىندە زۆرىبووه، مرۇفایەتى توانايان لەق بووه، تەنەت دىوو دىووپەستان كەيشتوونەتە ئەو قەناعەتەى كەترس ودرۇ يەكيان گرتووهو پىلاننى لەناوبرىنى ژيانىان بەستووه.

بۆيە گومانى تىادا نىبە كەتۆش بترسىت.. كە لەخەونەكانتدا مارو پىوى و چەقەل ھەلمەتت بەرنەسەر، ياخود خۆت ھەلمەت بەرىتە سەر گىياندارانى خۆش ھەرس، وەك مارو بۆق وماسى و مشك!

ترس، تەنھا بىوى ترس گىيانلەبەرانى سەرزەوى بەرپۆه دەبات، ترس بىرەكانى گىيانلەبەران كۆل دەكات، ترس لەھەر چاوتروكانىكنا بەجۆرھا تەرز خۆى نىشانى مرۇفایەتى دەبات.. ترس پابەرو پەيامبەر وپەرسنارىانە.. ترس شەرى بەگىتتيدا بلاوكردۆتەو، ترس زەھرى خۆى دەرخوارى ژيان داو، لەزاونا زەرداوىك دەچنەت كە دەبىتە ھۆكارى دەردانى زەھرىك كە پەنگ دەكوژىت، كە مرۇف ناچار دەكات كەرامەت خوولقى خۆى بكۆرەت! چونكە بەر لە ئىستا مرۇفەكان رەنگيان جىاواز بوو: بۇ نموونە درۆزن رووى رەش بوو! خىرمەند روو سىپى و جوان بوو. خواپەرسەت رەنگى سەوز بوو، شەرخواز سوور بوو، ھتد.

ژيان تىكچوو، مرۇف فىرى رىق وكىنەو خۆپەرسەتى وپەگەزىرەستى بووه، مرۇف ئەحمەق بووهو

نازانەت چىدەكات، سەريان لىتتىكچوو، باوهرپان بەجوانى وبە ھارمۆنىي ئىوان ئاسمانەكان وخواكان نەماوه، مرۇف سروشتى خوايان لەخۆياندا تۆرانندووه، ترساندووه.. تەنەت ترس دەستى بەسەر ھەموو بىرەكانى مرۇفایەتيدا گرتووه. ترس خواكانى لە مرۇف دوور خستۆتەو!

ترسەكان زۆر بوون، بوون بەئىو، بون بەخىو، مرۇف لەناو ھەلمەتى ترسا توانا قەبارەو دەسلەتايان بچوك بوووتەو، ترسەكان زەھر لەگىيانى مرۇفدا بلاو دەكەنەو، لەپايدانى دەباتەو كە مرۇف خۆى دروست كرىووه. كاتىك كە مرۇف دەمرىت، لەمەرگىشدا سزادەرىت، لەمەرگىشدا دووچارى ترس دەبىت. بۆيە تۆش لەبەھرى ژيان بىبەرى نىبەت، تۆش دەترسىت ئەى لەقلەقى سىپى پىرۆز!

لەقلەق فەرمووى: سروشتى خواكان وەھايە، تەنەت خواپەرسەتانىش بەھەلەبا دەچن! من وام زانى لە بەھرەكان تىنگەيشتووت!

پىرشالىار فەرمووى: ئەوگۆرانىيەى بۆم ووتى، گۆرانى فۆلكلورى سەرزارى مندا لەكانى زاگرووسە، خەزم كرد بەوگۆرانىيە بىنارت بكەمەو كە لە ژيانى پىشوتدا دەتسىت.. بەو بۆنەيەو گشت شتەكانت دەھىنمەو ياد لەقلەقى نازىز.. زاگرووسىيەكان كەتۆ دەبىن گەرميان وكوستان دەكەيت، مندا لە گۆرانىي لەقلەقت بۇ دەبىژن. ئەوكاتانەى كەتۆ بەبىتس، ھىلانەكانت لەدىلى مندا لان لەمەلى زاگرووسىيەكاندا دروست دەكرد.. ئەوكاتانەى كە تۆ وەكو زاگرووسىيەكان نازاد بووت.. نەدەترسايت، باوهرت مەتىن بوو وەك خەزرتى نوح. تازە لەناو سەرى نوحدا دەردەپەرىت، چونكە كە نوح سەفەرى كرد، جىگەى تۆ نەبوووه لەكەشتىكەبا، خەزرتى نوح تۆى خستەسەرسەرى خۆى، تۆش پەيامى ئاكارى ژيانەوھى ژىنگەت بۆ ئەو باس دەكرد.

دەتفەرموو: ئەي حەزرەتی نوح- ی مەزن، لەم نەوێه چاوەڕوانی چییە؟ حەزرەتی نوح فەرمووی:
چاوەڕوانییە مەزنە. ئەوان دەگەن بە نەینییە مەزنەکانی گەرموون. ئەوان بە خێر شەر لەبن نین. ئەوان
دەگەن بە نەجات و بەسەر ترسەکانیاندا زāl دەبن. من لەواندا هەم، لەبیرتە لەقلە؟
لەقلە فەرمووی: بەئێ پیری بەرێز حەزرەتی نوح!

پیر هیچی نەوت، بەلام وەلامی لەقلەقی پێ سەیرنەبوو. چونکە پیرشالیار لەراستیدا لەهەموو
پێغەمبەرەکان دەچیت، هیندە هەموویان جوانە، ژیرە، خودییە. کەرامەتی خۆی دەبینیت. فەرمووی
لەقلە: گوێ لەوانەکانم بگرە، ووتەکانی من و تەقە هەمووکی تۆ تازە نین. دێوەکان دەست بۆیایی
بوونی خۆیان دەبن، ئەراراتی نوح-یان ناگیر کردووە، گیانەکانی میللەتی زاگرووس پوولەناسمان
هاوردەگەن بۆ پێغەمبەران، بۆ خدیوو خواکان، بۆ ئاھورامازدای یەکتا. ئاھورامازدا! یانی دەسلاتی
یەکمەمی خۆدا. خۆدای زاگرووسیەکان، کە تەنھا خێری لێدەوێشیتەو، کە شەری نەخولقاندووە، کە
نەفرەتی لەشەرکردووە، کە هەرگیز خێری لەگەڵ شەردا لێک نەچواندووە. کەرامەتی ئاھورامازدا شەری
ناناست. چونکە ئەو ئازادیی بۆ زاگرووسیەکان و جیھان خواستووە.

زاگرووسیەکان لە کەشتیی نوح- دا وەک پەنابەر و ئاوارە ھاوار دەگەن، دەلێن: ئەي ئاھورامازدا
تەماشامان بکە واشەر ناگیرمان دەکات! ئاھورامازدای لەھەمیشەییەو، لەئەزەلەو دەفەرموویت: ئەگەر
لەفاوێکی تریش هەستیت، ئەگەر زەمین سەراوژێر بیت! ئەگەر مردن بەھەموو جیھاندا بگەرێت، ئەگەر
مروۆفەکانی جیھان گشتیان دووچاری ناخوران و فەوتان بین، گەلی زاگرووس ھەر دەمێن. من ئێوەم
بۆ ئازادی لەزاگرووس دروستکرد. من بووم تۆکی بەزەیم بەخشی بە ئادەم - ی ئوایین، لەسەر تۆپکی
ئازارات، ئازارات پەرستگای یەکمەمی جیھان: دەبیت شەر لەویدا نەژی. دەبیت جیھان نژی دێوەکانی
توورک و عەرەب و فارس تیکۆشیت تا پرکاری بۆ نەوێ نوح نابین بکەن. چونکە ئەو دێوانە نەوێ
نوح-یان پیس کردووە بە شەر و ھەتک کردن و پاونان و ترسان. ئەو دێوانە گەر پێگەیان بیری تیان
داغان دەگەن.

ئازادی لەدەستی خۆتاندا یە. من بەشەرنا یەم لەگەڵ دێوی شەردا. شەر دەبیت سنووری بۆدابنریت.
دەبیت ئەو دێوانە مییان تاوانبارکردووە خۆیان سزابدەن، چونکە ئەو دێوانە تیان نژیو دەگەن،
ئەوان خۆیان هیشتا بتی سەردەمی جاھیلی دەپەرستن، هیشتا دێوی شەر و ئەھریمەنەکان دەپەرستن.
هیشتا پێگە نادەن زەرپریەک بەزەبی لەجیھاندا بژی، وادەزانن دەتوانن بە شمشیرەکانیان ملی ھەموو
پێغەمبەرەکان بپرن، هیشتا مەھدی نەھاتووە و چەقۆی بۆ تیز دەکەنەو، دەیانەوێت ھەرچی ھات سەری
بپرن، ئەگەر خواش نابەزیت نامادەن سەری بپرن، چونکە باوەرسزن و لەشەر لەنایک بوون.
دێوەکان، ئەوانە شەریان خستە ناوقورئانەو، ئەوانە سەربرنییان لەقورئاندا لەلال کرد، شەری
ئەھریمەن بوون، دێوی تووکن و پەش، دێوی ناشیرین و شەھووت پەرستن. کە قینیان لەھەموو شتی
بوو، بەتایبەتی لە ئافرەت. ئافرەت لەتەماشای ئەواندا قوزاخە دەکریت، چونکە دەترسن بەجوانییان
کاریان تیکۆشیت! بۆیە ئەھریمەنەکان توندگیربوون نژی ئافرەت، چونکە جوانی ئافرەت مروۆف لە کەمال
نزیك دەخاتەو. سەردەمانیک لەمەو پێش سەروزمان و دەستیان دەپرن، تەعدایان لێدەکردن و بەچاوی کەم
ونەزان، یان بەئەھریمەن سەریان دەکردن، بە تیزاب و ناگر دەیانسوئان، ئایینیش پشنگیری
لێدەکردن، بەلکو بەناوی خواوەندەو ئەو کارمیان دەکرد. لە بیرتان نەچیت کە ئەھریمەن دێوەکانی خۆی
خنیووتە دەروونەکان و پستەکانی ئایینەکانیشەو. ئەوان نایەلن مروۆقیەتی و جیھان بەبێ شەر ئاسوودە
بژین. ئەھریمەن ئایینیشی ناگیر کردووە.

ئەو مىللەتە دىۋ پەرستانە دەپت سۇنورىيان بۇ دابنرېت، دەپت شۇرايان لەدەور ھەلچن، دەپت دەست بگرن بەدەمەو ھە قۇرۇقەپ بانگەكانيان بەدن.. ئەوان بانگەكانىشىيان پېكرىوۋە لە ھاتو ھاوارو فرمان، مىنال دەتۇقېن، دەزەپېنن وزۇرلەخەلنى دەكەن بەرۇۋە نوپۇز بەكەن، بەلەشى پېسەو، بەل ۋە دەستى پېسەو، بەنەخۇشپېسەو نوپۇز بەزۇر بەرۇۋە دەكەن وترسى ئەھرىمەنيان فېر دەكەن. ھەرەشە ۋ تۇلەو رىق رابەريانە، جگە لەشەپ ھېچ سەربارى ژيان ناكەن.

مىللەتان فېرى ترس دەكەن، مۇرۇقەكان بچووك دەكەنەو، مافەكان دەسپنەو، خۇيان فەرز دەكەن، قېز لەخۇيان دەكەنەو.. پۇز لىدەرو بېشەرمەن لەپەلامارنانى ئافرەتدا، تەناتەت پياوېش.. پياوېزى نەرىتى زوربەيانە، ئەووشەپەرستە دىۋانە دەپت سۇنورىيان بۇ دابنرېت.. گەر وانەپت، ئەوان نوح ۋ ئىبراھىم و عيساۋ موسا ۋ داۋود ۋ يوسف ۋ ماريكان سەردەبېرئەو، چونكە ھەزرىتى مەسىح بە فېتى ئەوان لەخاج درا.. جەللادەكان بەكرىگىراۋى بىگانە بوون.. مەن لەۋى بووم، جەللادە بەر بەرەكان قاقاۋ ھەلەلەيان لىدەدا، قاقاۋ نىۋناسا، ھەر ئەوانىش بوون ھەزرىتى ماريان ھەتكرىد، بالەكانىيان رېشەكېش كرىد.. دەنا كە مەسىح چاۋى لىكنا مژدە پىگەبى، مژدە نازاد بوونى نەوې نوح. گىانى پىرۇز ئاھورامازدا بە مەسىح فەرموۋ: نەوې نوح دەتوانت سۇنور لەدەورى دىۋەكان ھەلچىت.

ئەو ھەموۋدەرو نەخۇشپە لەئەروپا، لەجېھاننا لەوانەو لەنايك بوون، لەشەھوۋى رقى ئەوانەو، چونكە ئەوان، كە بەقەپال ۋكەلبەكانيان، زەھرى تەيان رژاندا لەشى ھەزرىتى ماريان! كەشەھوۋى تىكەلى جەللادەكان بەررەھىمى ھەزرىتى ماريان كەوت، بەرلەۋى شاربەدەر بكرىت.. بەك ھەقتە سزالرا، بەبىارى پىشكەش كران بەجەللادەكان.. نواى ھەتەمىن رۇژ.. فرىيان نايە دەروۋى شار.. شىرپەنجە ۋگەرى، ۋەزى ۋ شىتى، گومان ۋبوختان ۋدرو لە خۇيناۋى ئەوان دەتكا ۋ ژىنگە پېس بوۋەرە بە كرىۋەى دىۋەكان بەرھەق ھەردو ھەزرىتى ماريان!

نەخۇشپەكان گەرئەو.. چونكە مەسىح مۇرۇقەكانى لەدەرو رىق ۋ غەم ۋگومان ۋخودپەرستى نەجات دابو، مەسىح بەر لەۋەى لە خاج بىرېت مژدە پىدرا كە نەوې نوپى ھەزرىتى نوح بەپاكرى ژيان دەبەنە سەر.

خەلگىنە ئاھورامازدا دەفەرموۋت: كۆمەلىك لەنەۋەى نوح لە ئەورۇپاۋ لە ئەمىرىكا پېس بوون، چونكە دوۋچارى مامەلەى كرىن ۋفۇشتن بوون لەگەل دىۋەكانى شەر، بازركانى لەگەل دىۋەكانى ئەوان دەكەن، كالاکان دەگۇرئەو! بەوجۇرە نەخۇشى ۋ ترس ۋئىرھاب بىنن ۋدەبەن.. دەپت ۋاز لەبەرئەۋەندى بىنن، چونكە نەۋەى نوح برسېى نىبە، پىۋىستى بەئالتون ۋبە نەوت ۋخورما نىبە. پىۋىستى بە ناھىتانى پىرۇژە ۋپارسىي ئەوان نىبە. چونكە ئەوان بىمافى گرىمان دەكەن. ئەوان بەيارىدەى دىۋەكانى ئىۋە، مىللەتى نوح لەناۋ دەبەن. جا بزەن كە بەو كارە كۇتايى بە پىرۇزى خۇتان دەھىنن. چونكە تۇلە لە بۇشايىدا گەرترە لەو تۇلەيەى ئىۋە شكى دەبەن. چونكە رۇژىك بىت باكان توورە دەبەن. چونكە گىانى زاگرۇسىيەكان لە بۇشايىدا ھەن ۋ دەژىن ۋ ئازانن ۋ زۇر دەبەن.

بازارەكانتان كېش بىكەنەو، ئەۋەى لەوانەو دەستتان كەوتوۋە پېسە، بىگەرپىننەو، بەبىارى بىننرەۋە بۇ شىخ ۋھەزرت ۋخىۋەكانيان.. سۇنورىيان بۇدابىنن بە رەزامەندى، بەلام چاك بزەنن، ئەوان شاخنىش نەبوون، ھەمىشەھەۋلىيان داۋە شاخەكانى نەۋەى نوح بگرن، بەلام ھېشتا نەۋەى نوح ماون ۋ نژيان لەشەپان.. ھىشتا نەيان تۋانىۋە مىللەتى نوح لەناۋ بەرن، دەپت دىۋەكان لە ناۋچە شاخاۋىيەكان بىنەرى بن، چونكە ئەوان لە ۋەچەى ئەھرىمەنن، بەر بەرن، ئەوان نابىت شاخيان ھەپت.. نەۋەى نوح شاخ پەرستىن، ئاۋ پەرستىن، رۇژپەرستىن، ئاگر پەرستىن. ھەندىك لەۋان باۋەرى خۇيان گۇرى ۋلەنايىنى

باوانيان نكووليان كرد، فارسهكان بهو زرنكيه ، كه تنها بيگانه پرستيه.. باوهري حهزرتي نوح- يان ولكرد.. خويان دؤراند! بوون به نوژمني كياني خويان.

ئهمه نوپهيامي ناهورامازنايه، پهيامي ماسيحه، پهيامي حهزرتي ماريكان.. ئهوان دهلتن سنوور بو نيوهكان نانين كهريز له حورمته خواناگرن.. كه قورئانيان تحريف كرد و بهندهكاني زهردهشتيان سووتاند كه له ناهورامازناوه نيزدرايوو، چونكه زهردهشت=ئيراھيم، ئاينني زاگروسيهكاني نانا، خوري كرد به پرستاري يهكهم نوای گياني ناهورامازنا.. پاشان نيوه تيسكنهكاني بيابانهكان هاتن.

بهشمشيرهكانيان هر وهكو ئيستا كهوتنه سهربرين و تهر و تونا كردن، داگيركردن، ههتكردن، نزي وتالان كردن بهناوي خواوه، گاتاكاني زهردهشتيان نزي تيكهليان كرد به ئايينيك كه دهيتواني بهسوودي ميلهتيك بگهريت! شهريان هاويشته ناو قورئانهوه! قورئانيان پرکرد لهترس وههپهشه وخويان تاوانبارکرد بهجلالاد، بهدؤزهخ دروستكهر وئههريمهن دروستكهر!

كهس بهم فهرمووانه نهئيت كوفر، كوفر ئيوهن كه ريگه نادهن مرؤف بهسروشتي خوي ناشنا بيت.. جهل ئيوهن كه مالي ميلهتان دهكن به هلالی خوتان، كه لهپيناوي خواا سهري هزاران منداڵ دهبرن، كه منداڵهكانتان پر دهكن لهبارووتي كينه و بيگوناحي پچ لهناو دهبن.. ئيوه كينه و رق و جهلاديتان كردوه بهكهلتوور.. ئيسلام ئيوه ناقل ناكات، بهلكو نهكهر ههموئاينيهكانيش كرنوشتان بو بهرن، هيشتا واز له پهستي و كينه كوشتارو توله ناهينن. ئيوه عارن لهنيوان مرؤفايهتيدا.

ئاخر خواوهند كاري بهشهروه نيه.. ناهورامازنا نازاييهكي نهزلهيه.. بهربرهكان شهريان خسته ناوقورئانهوه، ناو ئينجيل و تهوراتهوه.. شههريگيزاو ههريگيز دهستكردى هيچ خواوهنديك نيه.. خوا بيهرهيه لهشهري ئههريمهن.

جههالت و ديوي شهرن ئهوانهي ههلهكووتنه سهر ميلهتاني ترو ئايين و زمان و كهلتووري خويان بهسهرياندا گريمان دهكن.

ئهي نهوهي نوح وئيراھيم وعيسا رابن، بهو شههريهستانه بلين كش.. ئاماژهيان بدهن بهئاشتي نهك به ههپهشه ملبدن، فيزيان بگهريتهوه ناو بيابانهكان وپورگهكاني خويان، با بهزمانی خويان، بهباوهري خويان بپهستن وپزين ونازادبن.. خوي خويان بوخويان، خوي ئيمهيش بو خومان، پييان بلين ئاييني خوت بو خوت، ئاييني خوم بو خوم.

حهزرتي ماريافهرموي: (ئهو بيتهرهفه جهلالانه به نهخوشيهكانيان منيان پرکرد.. پاش نهوهي كهوايان لهمن كرد، ههوت جار خومم پاكزكردهوه، ههوت رؤژ خومم سزا دا بهبرسيئي.. لهههوت ئاسمان پارامهوه.. بهلام نيوه زمين داگيركهرمکان شهريان پاك نايتهوه.. شهري ئهوان دووباره سهري ههلايهوه، نهخوشي گهري وتاعون و شيتي و وري وترس بلاو بووهوه.. سروشتي شهر لهسهر زهوي دوويات بووهوه، چونكه شهري مهئواومالي تري نيه.. گهردووني نيه وهك مرؤف، بويه شهري زور دهبيت.. دهبيت سنوريكي بؤدابنريتي.) چونكه خواوهند بيهرهيه له شهري ئيوه.. ئهو لهوي نيه كه ئههريمهن تيايدا زاله و شهري هان دهوات.

لهقلهق تاريك ناهاهت لهغهمي يادهكاني چارهنووسي نهوهي نوح! چونكه ئهوان باوهريان بهيهكتايي خواوهنديكي خيزخواز هيه، باوهريان بهوه نيه كهئههريمهن وشهري له سروشتي خوان! يهزبان كاري به ئههريمهن نيه.. ئههريمهن سروشتيكي ترهوخيز كاري بهشهروه نيه.

پير فەرمووی: لەقلەق سېپى بەرەوه، واى فەرموو، لەقلەق جارێكى تر سېپى بوووه. ئەو ناماوه لەتاو ژانى
حەزرەتى ماریا و، مەسیحەكان، رەش رەش ناگيرساڤوو. لە تاو لەناوچوون و قەبوونی بەلندەكان وگلهی
ئەوان لەپیس بوونی ژینگە پر لەغەم بوو!

مەترسە لەقلەق، مەترسە. چونکە تۆ لەسەرى نوح-نايت. تۆ لەناو درەختى زەماندايت. لەناو سەرى
مرۆڤى بىناوو بىنالو بىلالتا جالجالۆكەى پىرۆز تەنافت بۆ دەچىت، لانەت بەتەنافى ئاورىشم بۆ
دروست دەكات. ترس بەرە، ترس بەرە دەت بەسەر چاوى بىروىستىن وتوانا، دەسلالتى گياندارو
مرۆڤ دەبەخشىت بە ديوەكان. لەقلەق. دەبىت نەوهى نوح فێر بىت نازانى بەت بەجىهان، ژيان نازاد
بكات، نەوهك ناگيرى بكات.

ئاوا لە ئومىد دەكەين بەخێر سنوور بۆ ديوەكان دانىين. ديوەكان دەبىت لەناو لمى بىبابانەكاندا نازانە
بۆ خۆيان بژين.

واتىنەگەن فەرموو دەكەنم بۆنى شەريان لىدیت، نا، ووتەى مەزن بۆنى ناشتیی قورئان و خىرى خاوى لىدیت،
ووتەكەم بۆنى كەرامەتى مرۆڤيان لىدیت، بىرێز سەبرى ديوەكانىش ناكات، بەلكو فێريان دەكات
رێزەكەرامەتى ژيان بگرن. فێريان دەكات ژيان بنیات بنىن نەوهك بىروىستىن. ووتەكەم رستەى زمانى
سەرزارى حەزرەتى ماریا و مەسیحە، پەندەكانى كۆنقوشیۆس و دەلهیلاما و بووان. رۆخسارى ووتەكەم
و هەك رۆخسارى پىغەمبەرانى جوان و ساوان.

ووتەكەم باسى حەق و مافى ئافرەت و منداڵ و برسىيەكانى ئەم جىهانەى تىايە. ناشتە بە جىهان
دەبەخشىت. چونکە ئاواى شەرت لىناكات. بەشەر چارەسەرى ژيان ناكات. بەلكو بەخێر، بە سەما، بە
مۇسقاو گۆرانى و هونەر، بە هیزىكى زال، بە وىستى كۆى مرۆڤايەتى ئاواى رزگار بوونی مىللەتان و
جىهان دەكات.

لەئىوانى هەر رستەيەكدا نەمامىكى ناشتيم رواندوو، پىرسم بە پىغەمبەرێك كىرئوه، وتەكەم دەست

نابەن بۆ شەر و فیتنە. من لەبەهەلەدا چوونتان خۇپاريزى دەكەم. ملیشم لەبەر دەستتاندايە.

پاستىيەكان لەووتەكاندا رۆشن بە تىشكى ئاگر لەسەر لەو حە بەرەينەكانى حەزرەتى مووسا نەخشاون.

بەجىهانى بوون برىتییە لەنازایی گەلان، لەنازادکردنى خاواكان مرۆڤەكان، دايكان. برىتییە

لەسنورمانان بۆ سەربىرین، زمان برىن دەست برىن و تەقاندنەوهى زراوى دايكان. دەبىت سنوور لەئىوان

شەر و خێرنا دابىریت. دەبىت وايت. دەبىت سەردەمى ئەنفال بەسەربچىت، دەبىت شەرى ئەنفال

لەقورئاندا لابىریت، چونکە مالى مىللەتى دى بە مىللەتێكى بىگانه حەرامە. چونکە ئەگەر نوژمن لەلاى

پاستى سەرواندى، سىجار لای چەپىشتى بۆ رابگرە!

پىئوىستە لەسەرمان ديوەكان سنووردار بکەين. ئەوان مالى خۇيان هەبىت، تابتوانن بەنازادى بژين، تا

نەتوانن بە جىهاندا بلاو بىنەوهو ژيان پر بکەن لەترس. تا بتوانن لەنايىنى خۇيان حالى بىن و جىهان بە

هەر شەيان نەتوقىنن.

دەبىت نەوهى نوح بەيەك زمان بدووت. زمانىك كەكەس ئەوى تری پى ناترسىنیت، كەس ئەوى تر ناگير

ناكات، كەس برسىى نايت، رسوا نايت.

لەقلەق يادى هاتەوه، كاتىك كە ووشەكانى پىرشالىبار بەر پەروپالى دەكەوت، نوور لەكەرامەتى دەبارى.

سېپى سېپى دەبوووه، يادى دەهاتەوه كە لەژيانى گيانيدا، لەژيانى نازانيدا هارمۆنى پايەناروبە دەسلالە.

دژايەتى كردن نىيە. مرۆڤ دەتوانىت بە كەشەيەك ديوێك لەناوبەرىت!

پیرشالیار پشوی دنداو بۆنی گولەکانی دکرد. سەیری کەرامەتی ئەسپ و شێرو پلنگ و گیانلەبەرانی دکرد. سەیری تابلۆکانی ناو کەشتییەکی نوحی دکرد لەتەپلی سەری بیولالتا. سەری بۆژیان دەلقاند.

رۆیکردمەو لەقلەق و فەرمووی: دلنیایی دێوهکانی گومان لەگیان دەرەکات. دلنیا بە لەقلەق، تۆ لە دلنیاکانیت، دووجار گومان لەیەک شت مەکە، تۆ لەژیانی گیانیدا ئازادیت. تۆ شازنی گەردوونەکانی زیندەوهرانی گشت ناسمانەکانیت، لە تەلیسمی نایاربا، لە هەمیشەیدا دەژییت، چونکە کات وەستاوه، کەکات وەستا هەمیشەیی سوڕیک دەخوات. شتەکان لە چرکەیهکدا لەهەمیشەیدا دەوستن، لەو وەستانەدا فێر دەبن، چونکە فێربوون دەمانگەیهێتە هەمیشەیی، نەمرمان دەکات لە هەمیشەیدا، مەترسە کچم، مەترسە رۆلەم.

بەزالی بوون بەسەر ترسا دەگەیتە قوتبی بینین، دەگەیتە ناو کرۆکی زانستی بەهرەکان، دەگەیت بەکەمالی حەق. لەزمانی نایینەکان دەگەیت.

لەقلەق فەرمووی: نەگەر تەنها بەلێندە بوومایە، ئەوکارە ئاسانتر دەبوو، بەلام بەرێز من گیانی هەلکەرزای بەلێندەکان و سەری قرتاوی مەسیحەکان و لەشی پەربڕینی ماریاکان و گیانی گیاندارانم پێتە. گیانی بوونەوهرەکان کۆتراوه و لەسەر پەرۆبالم نەخشاوین. من مرۆڤێکی پەنابەرم لەسەر بەلێندەکانم برد بۆ گەردوونی خۆم، ئەو توانی نەخشەکانی چیرۆکی گیانەکان لەسەر پەرۆبالی من ببینیت، توانی لەخویا من ببینیت، توانی من بە چاوانی خۆی ببینیت کاتیک گەردوونم نیشانی ئەو دندا! بۆیە بەر لەترس دەیت واز لەگومان بهێنن، دەیت نەترسین، فەرمایشتی بەرێزتانە.

پیرشالیار فەرمووی: ئەو من بووم لەسەر پشتی بەرێزتان؛ چونکە من لەو مرۆڤەدا دەژیم، تۆ و جالۆکەکی پیرۆزو حەزەرەتی نوح-یش! گشتمان لە نەستی گەلەکۆی ئەویدا دەژیین و بیدارین بۆ چەند چرکەیهک. تا پەیام و سروش بەو بگەیهینین. ئێمە لە راستییەکی خەیاڵیدا دەژیین. هەین لە هەمان کاتدا نین!

سروشتی زیندەوهران زۆر لێکچوو یەکسانە، هەمووگیاندارانی سەرزەمین لەپەرستاری خۆیاندا خاوەن کارو سەلیقە و هەلوێست و فرمانی خۆیانن، هەرگیاندارو بە تەرزیک لە جوانییەکانی خۆی دەدوێت، کەرامەتی خۆی نیشان دەت، کەرامەتی خۆی دەپەرستێت.

هیچ گیانلەبەرێک کەمتر نییە لەگیانلەبەرێکی تر. تەنانەت بەرازو سەگ و گورگیش کەرامەتی خۆیان هەیە. نەمرود مێشولەیهک لەناوی برد، مێشکی هەلکۆلی و شیتی کرد. چونکە کاتیک کە راستییەکان هەلەدەستن، مێرولەکان، مێشەکان، جانەوهرەکان یەک دەرگن، گەریبانهوێت مێشولەکان، بەیەکگرتن دەتوانن مەملەکەتی یەکانەکان بگرن، گەر بمانهوێت، تەنها بەنیاز لەلگرتن پشتی هەمووشەرەکان و دێوهکان دەهین لە زەوی، بەخۆشیستن و یەکگرتن دەتوانین بگەین بەگەردوونی عیشق و جوانی. دەتوانین لێرەوه کەشە لەترسەکان بکەین، منداڵەکانمان فێرکەین نەترسین، چاوەنترس بن.

رپا بە لەقلەق، کاتی ترس و گومان نییە، کاتی پێدان و گەیانندی مژدەیه، مژدەکان قومات بکە، بەرەو مالی مرۆڤەکانی بەرە، هەرماڵەو جۆریک نووری کەرامەتیان بەش بدە. بەدەنووکت بەری گیانی درەختی زەمان، گەلای گیانی پەیامەکانی ماریاو مەسیح هەلبگرە. بفرە، مال بەمال بفرە، لەبری منداڵ گیانیاان پێ ببەخشە، ترسیان بشکێتە، گیانیاان پربکە لەنووری رحیمەت.

دیارییەکان پێشکەش بکە، بە نەوهی نوح، پێنیا بفرموو: ئازادی بۆجیهان بەسنوردانانە لەنتوان خێرو شەرپا! جیهان بەخێر رزگاری دەبیت نەک بەشەر.

تامرۇقەكان بتوانن له گەشتى گەران بەدواى خۇياندا دوچارى ھەلمەتى دىۋەكان نەين.. تامرۇقەكان يادىان دىتەۋە كه تاچى راددەيەك توانامەندن. تايادىان دىتەۋە چۇن له بوۋنەۋەرى خۇيانەۋە؛ واتە له قۇزاخى جالۇكەۋە؛ واتە له ھەمىشەيىۋە ھاتن وئەم زەۋىيەيان بەبەھەشت بۇ خۇيان ھەلئىژارد. مرۇقەكان. كەبابەزىنە سەرزەۋى، بەھەرچىيەكيان دەۋت بىە، يەكسەر دەبوو. مرۇقە پىرېوۋ لەكەرامەتى ئاھورامازدا.

وا نەزانن كه مرۇقە تەنھا جۇرىكە! نا؛ له دىرزەماندا مرۇقە جۇرەكانى زۇر بوو. مرۇقى دووسەر. سى سەر تا ھوتسەر ھەبوو.. ھەن كىردەو ناھىئانى خواۋەند، ھەن زادەى جنۇكە ۋەھن له ئەھرىمەن و ھەن له فرىشتەن لەناۋماندا. ھەم سروشت دروستى كىردوون! ئەمە زانستىكە ئىۋە تىۋى نەگەيشتوون ھىشتا!

مرۇقە زۇر ھۆگرى زەريا بوو.. چونكه زەريكان ژىنگەى يەكەمى ئەۋان بوو. مرۇقە تافىرى رۇر نەبوۋبوو. ناھىنەر بوو. دەيتوانى پەلەۋەر جانەۋەر ناژەل دروست بكات، پىۋىستى بەخۋانەبوو يارىدەى بدات، بەلكو خواۋەندو خۋاكان لەۋدا دەژيان، ئەۋان ھىشتا له كەرامەتى يەكتىرىيا يەكيوون. بەلام كاتىك مرۇقە فىرى رۇركان بوو. خۋاكان لەۋان زویر بوون، ئەۋان مال و نزرگەكانيان گۋاستەۋە.. مرۇقە وردە وردە بىتوانا و بىناۋەرۋو ترسۇبوو، ئىنجا ترس لەنايك بوو؛ چونكه ترس دىۋو خىۋى لى دەكەۋىتەۋە. له ترس و رۇركان مىللەتى دىۋەكان زۇر بوون، مرۇقىان له دەرونى دەريا دەرىپەران. ترس و رۇر جۇرە دىۋىكى ناديارو بۇتون؛ دەتوانن مرۇقە ھەراسان بكن. دەتوانن شىتى بكن. دەتوانن ناچارى رىق و كىنەۋ تۇلە پەرسى بكن. مرۇقە كه دىۋەكانى دەروونى خۇى پەرسى؛ ھەر شىتىكى لىدەۋەشىتەۋە؛ چونكه سروشتى جوانى و رەسەنايەتى خۇى له بىر دەچىتەۋە.. خواۋەندو پىرۇزىيەكان لەۋدا دەمرن.

ھەستە بدە لەشەقەى بال، بەدەنوكت مژدەكان لەرەختى زەمان گرگەرەۋە، ۋوتەكانى سەرلەۋحە بەردىنەكانى موسا بكة بە دىارى، ئايەتە راستەكانى قورئان، پەندەكانى زەردەشت، عەشقى مەسىح، ۋەجدى سۇفى، ۋوتەكانى ھەزرىتى ماریا ۋەكۋ گەلای گىيانى درەختى زەمان بزار بكة و بىكە بەگۇرانى فىرى مندالانى بكة، بىرۇ مژدە بۇ ژىن بەرە. باسى گەردوونەكانى بالندە، گەردوونەكانى جانەۋەر، گەردوونى ناژەل ۋەنەبات، گەردوونى سىمىترى ۋىزىيات، باسى نەمردنى دەنگ ۋەرەنگ و جوانى، باسى مەزنىي كەرامەتى گىان بۇ مرۇقەكان بەرە. بە دىۋەكان بلى كىش ئەگەر دەستيان ھىنايە رىگەتان. پىيان بفرەموو: ئازانى له عىشق پىرۇزترە. ئازانى پەيامى بوۋنەۋەرە.

بىرۇ پىيان بفرەموو كه ترس مرۇقى كىردوۋە بە دىۋو پەرسى، مرۇقە كەرامەتى خۇى ۋونكىردوۋە، لەيادىان نەماۋە كه دابەزىن، بە ھەناسەكانىان ..بە ۋويستەكانىان له ناو وگل شكلىان دەخولقاند بە ۋوشە گىيانىان دەبا بە دروستكراۋەكان، ۋوشەكان گىانن، گىيانى مرۇقە.. ۋوشەكان، كىردارەكان جوانىيەكان نەمرن، ئامىن. لەقلەق بەدوايدا فەرموۋى: ئامىن.

ئەى لەقلەقى ماندوو، لىرە بەدواۋە سەرىشك بە، بەرىگاكانى كەمالدا بكةۋەرە رى، دەرونى خۇت رۇشكەرەۋەى رىگەتە، نىازەكانت لەل بگرە، لەكەمالى درەختى ژيان نوقلانىە ۋمژدە بۇ نەۋەكانى نوح بەرە.. خەم بۇرابدوو مەخۇ، ئەۋەى كەچوو، چوو. لىرە بەدواۋە، گىانەكان سەرنابىردىن، گىانەكان ئازاد دەبنەۋە.. زەمىن خۇىنى دەگىرسىتەۋە، زەريكان توۋرەپىيان دەنىشىتەۋە، ئاسمانەكان پىر دەبن لەگۇرانى

جوان جوان، لەئاوازی فریشتەکان، دێوێکان بچوک دەبنەو، وون دەبن، لەسنووری خۆیاندا لەگەڵ کەرامەتی خۆیاندا دەژین، تا لەگەڵ کاتدا فێردەبن، فێردەبن واز لە ھەرەشە وشەرپو درۆ بەیتن، ئامین. لەقلەق فەرمووی ئامین.

لێرە بەداوای زۆردەبین وەکو خواکان، وەکو پەیا مەکان، وەک فریشتەکان، دەچینە دیدنی گەردوونەکان، ئەستێرەکان، خۆمان بەئاواز و مۆسیقا پێچەک دەکەین گیانی خۆمان بەباوەر مەتین دەکەین، لەھەمیشەییاد سەمادەکەین لەگەڵ تیشکی خۆرەکاندا، لەگەڵ پەپولە و گولەکاندا دەدوین.. دەست دەهێنین بەگیانی ئەستێرەکاندا، دەبین بە پیر، بەفەقیر، بەفریشتە، بەخێری مۆتلەق، بەکەمالی جوانی، بەکەرامەتی بەھرەکانمان.. گیانمان پێدەکەین لەچەپلەمی شانازی.. کردووەکانی خۆمان وینەدەکەین، شیعەر بۆ نیازەکانمان دەنووسین، گلەییەکانمان دەکەین بە سوپرانۆ و ئۆرگستەرۆ ئۆپرا، خوشنودیمان دەکەین بەسەمای بالیت.

ھەستمان پێدەکەین لەبۆنی شانازی کردووەکانمان، دەروونمان پێدەکەین لەئێبۆردن و بلدانەو ھەوێنی.. فێردەبین بەھارمۆنی و ھاوھەستی و ھاو دەردی بەبێ ترس بژین. ئازادی دەکەین بەپەیام، کەمال دەکەین بەئالای، کامەرانی دەکەین بەسەما و ئاواز و مۆسیقا. گوێ لە زرنگی شکانی شووشەیی عەشقە سەرپینییەکان دەگرین، ئەگەر ویستمان بگرین، دەگرین، ئەگەر ویستمان پێکەنین، پێدەکەنین. مندالی خۆمان لەیاد ناکەین، مندالی دەکەین بە پەرستگا، مندالیەکانمان دەپەرستین، نوێژ بۆ کردووەکانمان دەکەین. فێر دەبین بەبێ بال بفرین، فێری دووپاتبوونەو ھەوێنی، لەمنداڵانی بووندا دەگەینە نەجات، دەگەینە نەشەیی کەمالی جوانی. بە ئازادی دەکەین بەھەمیشەیی. ئەوسا دووپات دەبینەو ھەوێنی و چۆنمان بووێت و ھا دەژین، دەتوانین ببین بەسروشی ھونەر، بەبەلندە، بەئافرەت، بەگیاندار، چونکە ئەمانە پیرۆزین.

ئەمڕۆ بیستویەکەمی مانگی نەورۆزە، سروەیی بەیانە ھێشتا کات وەستاو، لەم چرکە ساتەدا سروشت ھزری گیانی دەپرویت، مەرۆئیک ئازاد بوو، ئازاد دەبیت.. لەم سروەیی بەیانەدا خۆرو زەوی و ئاسمانەکان تەبان، خۆیان دەلاوینن، گۆرانیی گیانی و لایلایە بۆ یەکتەری دەلێن.. ھۆرەکانیان دەبیستم. ئەمڕۆ پەيامی ئاگر لەسەر لووتکەکانی زاگرۆسەو بەلێسە دەکات، نەوێ نوح بێدار دەبیتەو، ئەمڕۆ زاگرۆسییەکان زەردو سوور، سپی و رەش، شین و مۆرۆ پرتەقالی دەپۆشن، لەیەکتەری دەبوورن، پیرۆزبایی لەیەکتەری دەکەن، چونکە ئەوان بەر لەئێستا ئەژدەھاکیان لەگۆرنا.. ئێستاش نۆرەیی سنوور ئانانە بۆ دێوێکان.

ھەر لەم بەیانییەدا ھەمووگیانە پیرۆزەکان، ھەرگیانەو لە گەردوونی خۆیەو بەرەو زەمین بە تەنافی جالجالۆکەدا نابدەزەن و دین. گیانی فریشتەکان و پێفەمبەرەکان، لێن بەرەو درەختی زەمان بۆ تەماشای بەری ژیان.. نابدەزەن، دین ھەموویان، چونکە پۆژی زیندوویوونەو ھەوێنی، گیانە، گیانە پارێزراوەکانی وەک گەلای درەختی زەمان.

ئەمڕۆ جەژنی لەبایکبوونی ئەننا ھینایە، فریشتەیی رینیشاندەر، نایک، ھاوسەر و خوشەویست. ئەمڕۆ ھەرزەتی ئاگر نیشانی دەت چۆن بەنەرمی ئالای پێچێ ئافرەت لەسەر ئەرارات نابدەھێنیت. ئاگر ئەمڕۆ فێرمان دەکات کەچۆن لەئەزەلدا ئافرەت خۆی رێکەند! ئەمڕۆ ھەمووگیانەکان دینەو ھەمییوانی ئەرارات.. میوانەکانی غەیب لەکاکیشانەو، بەتەنەفەکانی جالجالۆکەدا دینە خوارەو.. نابدەزەن بۆ سەردان و سەیرکردن، بۆ جەژنە پیرۆزەکردن لەدرەختی زەمان و لەکەرامەتی گیانی ئازادی بیولات.

ئەمىرۇ پۇرۇزى مۇزىمە، پۇرۇز و سال و كات وساتى پشودانى جالجالۆكە، چونكە كەھزىرەتى جالجالۆكە
لەكار وەستا و بابەزى بەكاكىشاندا، مۇزە دەمات، مۇزەى نابەزىنى پىغەمبەرەكان.

بۆيە مەرجه بالندەكان، لەقلەقەكان گىيانى مندالان نازاد بەكەيت، پىويستە گىيانەكانى دەرونت رەوانەى لای
مرؤقەكان بەكەيت، كاتى ئەو ھاتوو ھەسەر بەكەيت. لەنوورى خۇتدا بۇ ئەبەدى وەكوچراخان
داكىرسىنىت. لىرە بەواو ھەزىمانى گىيان ناشنا دەبىن. ئاوتەھى ھەمىشەى دەبىن. (پىرشالىار سەرى نا
بەگوئى لەقلەقەو، نەپنىيەكى بەگوئى ئەو چىپاند)

لەقلەق سەرى رىزى بۇ پىرشالىار دانەواند. بەنيازى بال كىرەنەو بەلكانى رۈولەئاسمان لەيەكان..
نورلەرۈخسارى دەبارى، جوانتر، شادتر، لەھەرسوورپىكى ژيانى خۇى. خۇى لەگلىنەى چاوانى پىردا
بەسى كىرد. گىيانەكان، گىيانى ھەموو پەلەو ھەكان، پەپولەكان، ئەسپ و فېل و پەرسىلكەو مەخلوقاتەكان
كەوتنە جمە و فرېن كەوتنە بازو غارىبان.. دەفرېن لەناوبازنەھىكى كەلەزۇنېدا.. لەپەيامىكى پىرۇزدا،
دەچوون بەرەو ىرەختى زەمان، بەرەو مەنزىلگەى نوح، بەرەو كاكىشان. بەرەو لای منى بى و لات و ئالو
زىندان لە زىندانە شەختەيەكانى بەستەلەكدا. لەو چاوترووكانەدا كە شەپۆلەكان راپەرىن. كە باكەن فېئان
لېھات: كە باران توورە بوو. كاتىك كە ھەورەبرووسكەكان ئاگرىان بەر دەا لە پرچى شەپۆلەكان.. كاتىك
كە مندال دژى باوانى خۇى مانى دەگرت.. كاتىك كە باوان مندالەكانى خۇيان دەفرۆشت بە بارووت و
بەئاسماندا بە ناوى خواو ەندەو ەدىانتەقاندەو.. كاتىك كە دۇعاكان بەرەباران دەكران. كاتىك كە
راستىيەكان خوارو خىچ بەكار دەبران. كاتىك كە دىوھەكانى ناتو و ھەشت ھىزەكانى جىھان شىرو تىريان
لەيەك دەسوو كەلەبەيان نىشانى يەكترى دەا. كاتىك كە ئافرەتانى رۇژئاوا بووون بە كۆيلەى سەگ و
پشیلەو بەراز. كاتىك كە جوانى شىت دەبوو. كاتىك كە نوح لە زىندانەكانى دىوھەكان دەرباز بوو. كات
سروھى بەيانى بىستو يەكەمى مانگى نەورۇز بوو. كات وەساو.

ھەندىك لە بالداران بەرەوئاسمان ھەلدەفرېن، ھەندىكىان بەرەو زەمىن.. لەھەندىك شارەكانى ئەم
جىھانەدا، مندالە نوستووھەكان ئەوخەونانەيان دەى، ھەندىك لەھونەرمەندان، وىنەى فرېنى بالندەكانىيان
دەكىشا، ھەندىك مرؤف وىنەى لەقلەقيان دەگرت و ئەويان دەبىنى، ھەندىك شاعىر شىعەريان بۇبالندەكان
دەنووسى، ھەندىك مۇسىقار نۆتەيان دەچنى.. مرؤقە خاوەن كەرامەتەكانىش لەئافرەت و پىاوان دانىشتىبوون
پىريان لەكەرامەتى بالندەكان دەكرەو. ھەندىك ئافرەت خۇى وەك لەقلەق تەماشادەكرد، جوان تەماشای
خۇى دەكرد، بىرتان نەچىت، لەقلەق مېنىنەبوو لەنەژادى ئافرەت.

يەكەم لەقلەق كەپىئى نايە سەرزەوى ناوى ناشتى سەررەو بوو.. بەنيازى ئاو خواردەو ە تىنوئىتى شكاندن
لەسەر كانىيەك ھەلنىشت.. بابايەكى پىر لەسەر كانىيەكە سەرگەرمى ئاو نۇشىن بوو. سەرى سوورپەما
لەوھى لەقلەق لەكەرامەتى مرؤف ناترسىت! سەرى لىدەھات لەقلەق بەبىتس لەتەك ئەو ە ئاونۇش دەكات!
لەقلەق بەئاكا بوو لە ھەست و نەستى مامەى پىر، فەرمووى: پىرى بەرېز من كەرامەتى بەرېزتان دەبىنم.
ترس لەپاى چى، ئاشتىخواز ناترسىت.

كەبراى پىرەى ناما و زراوى چوو، ترسا ولەھۇشخۇ چوو.. تادرنەكانى ھۇشى نەھاتەو بەبەردا! لەقلەق
فەرمووى: راستى فەرمو پىرشالىار كەترس رابەرى مرؤقى دىوپەرستە. مرؤقى رەسەنىش نەترسەو
ناترسىت.

مىرولەكان فەرموويان: پىرشالىار چىي بە گوچكەى لەقلەقدا چىپاند؟
فەرمووم نازانم. فەرموويان: ئىمە دەزانىن.

پاشان فەرموویان: ئیئە لە ترس ناترسیین.. ترس مرۆف بچوک دەکاتەوێ.. بچوکتەر لە مێرولەکان.
پیرشالیار بانگەوازی پێغەمبەرەکانی چپاند بە گویی لەقلەقی پیرۆزدا تا ئەوان بانگهێشت بکات بۆ
ئەرارات. فەرمووم: ئامیین. فەرموویان ئامیین.

ئاپۆرۆ ئاشتی

کەکات وەستا، کەسەرئەجەکانی پیر بە پڕشنگی ڕووناکییان لەقلەقی پیرۆزیان سپی سپی کردەوێ کاتیکی
لەقلەق چاوی پشکوت، بینیی، بیستی وگویی گرت، کاتیکی گیانی بالندەکان ئازاد دەبوون، زۆردەبوون بۆ
گەیانندی مژدە، وەک فەرمووم بەندە ئەوکاتە هەژدەسال دەبوو پەنابەر بووم، خەونم دەدی، بەتەنھا بووم،
لەناو دەروونی ژووریکی تەسکا وون بووبوم، خەونم بەمنداڵیمەوێ دەدی. ئەوسا و ئیستام تیکەل دەبوون!

دەترسام سەیری خەندەکانی مرۆفی گەمژەو خۆپەرست و بیناوەرپەکم. **شەویکیان لەخەوندا کۆتریکی**
سوورم بینیی خۆینی لێدەتکا.. بەپرتاوە لەنیووی شەودا لە پەنجەرە ژوورەمەوێ خۆی کرد بە ژووردا،
هاتە سەردەستم، دەیویست لەناو مەشتمدا خۆی بشاریتەوێ.. تریهیی دلە چکۆلانەکی لەگەڵ خیزی
هەناسەیدا، تیکەل بە غەمی من دەبوون.. دەیویست لەچاوی دیار نەمینیت! نەیدەزانی بەرەو چی ئاسمانیک
هەلبفریت، بۆیە دیار بوو، بینەوایانە هانای هینابووێ بەر من.

منیش پاش ئەوێ کە لێنیایم نایەوێ.. لێم پرسی بەرپێرتان کین خاتووکۆتر؟
کۆترەکە کە هیشتا ترس بەڕوخسارییەوێ دیار بوو و هەلدەلەرزێ و خۆینی لێدەتکا، فەرمووی: من گیانی
هەموو ئەو ئافرەتانەم کە لەبابی کەلتووری جاھیلیدا هەتک دەکرین، سەردەبێرین، دەکوژین و بەرەباران
دەکرین. کەلتووری جاھیلی لەھەر جێگەیک باوێ، ئەو کەلتوورە واز لە شەر و ناگیرکردنی سامان و مال و
ئافرەتانی جیھان ناھینیت. بەدەستیان بێت ئافرەت قەردەکن.. چونکە ئەوان بەو کەلتوورە ژیان داغان
دەکن..

فەرمووم مەترسە خاتوون گیان، لەمەودا ئەوان سنووریان بۆ نادەنریت.. کات لەبارە بۆ فێر بوون، دەبییت
دان بە گوناحەکانیاندا بێن.. دەبییت کاریکی وا بکەن کە وەجەیی ناھاتوویان سزا نەدریت بەتاوانی
باوانیان وەک قورئان دەفەرموویت.

ئەو خەونەم یاد دەھاتەوێ کاتیکی کە کات وەستا، کاتیکی کە تێوکی خۆین لە سینەیی لەقلەقیکەوێ،
لەئاسمانەوێ بەرپووێ وەکەوتە سەر ناوچەوانم! خەونم دەدی، بێدار دەبوومەوێ، رادەچەنیم، هەلدەستم
دەنووستمەوێ!

کاتیکی کە لەقلەقەکان دایان لەشەقەیی بال، بەرەو کاکیشان، بەرەو درەختی زەمان بەرەو لای گەردوونی
پێغەمبەرەکان، بەشیکیان بەرز، بەشیکیان نزم هەلفرین.

منیش لەخەونمدا دەفڕیم، نابەش دەبووم بۆ ھەزاران خەون و یادگاری، لەتەماشایەکاندا سەنان خەونم دەدی، دەگەر پامەو ھەموو ناو جیھانی منداڵیم، یادەکانی منداڵیم دەبوون بە یاری و یادگاری.. بیرم دەکردەو، بیری ھەموو بەسەرھاتەکان، بیری ھەموو شتەکانی منداڵیم دەکرد، لەناو ھەموو بیرەکاندا دەستی ئاشتیم دەگرت، ماچم دەکرد، خۆشم دەویست.

دەگەر پامەو ھەموو ناو کۆلانەکانی شاری منداڵیم، ئەو شارە ی تیایدا دەرگا و پەنجەرەو درەخت دەست و دەمووچاو و گیانیان ھەبە.. دەگەر پامەو ھەموو ناو یادگارییەکانی ئاشتیی.

ئاشتی کێژۆلەیکە نەشمیل بوو، ھاوتەمەنی خۆم بوو، زۆرزۆرم خۆش دەویست، کە دەمینی ھەستم بەئاشتی دەکرد، شەر دەووستا لەجیھاندا، جیھان ئەوکاتە بچکوک بوو ھیندەنی من، ھیندەنی ئاشتی..

کە ئاشتی دەھات باوەریم بە شەر نەدەما، کە تەماشای چاوی ئاشتیم دەکرد پری دەکردم لەو ئەماندەو ھەموو تەماشاکانم، زۆرجوان بوو، چاوەکانی گەش و ڕۆشن و سەوز ناگیرسابوون، پرچی لول و زەردو سوور و ھەک تیشکی بەیان، شەرم و نازی لەھی فریشتەکان دەچوو، ئاشتی مەمیشە جوانپۆش و خاویز و جوان بوو، قەفی پرچی ئەستور و پتەو بوون و ھەک رەگەکانی درەختی زەمان.

من بەو منداڵییە خۆشەویستی ئەوم دەپەرست، ئەگەر لەبری ئەو ھەموو ھیندەنی ھەستم بەو دەکرد ھەستم بەخواوەند کردبا.. دەشیا بوو جوت بالی پێ بێخشیمایە و ھەک پاداشت، بەلام ئاشتی لەوە زیاتری بەمن دەبەخشی، ئەو ئاشتی دەپرواند بەسەر کۆلانەکانماندا، ئەو کۆلانەنی لای من ناوجەرگەیی جیھان بوو، بەلکو ھەموو جیھان بوو.

کە ئاشتیم دەبینی، ھەزاران کۆتری سپیی خۆزگەم دەبینی لەناسماندا ھەلەدەفرن، تیکەل بەیەکتەری دەبن، ئاسمانی من، ئاسمانی ئەویان تەئ دەکرد.

رۆژیکیان ئاشتی بە کوربەییەکی تیکەل بەزمانی فەیلی بانگی کردم تا یاری لەگەڵدا بکەم، ئەوان تازە مالیان لەمەنفا گەرابوو ھەو.. بانگی کردم، کە چووم فەر مووی: وەرە با یارییەکت فێر بکەم.

منیش لەرزۆکی بەشەرمی سوور ھەلگەراوی منداڵانەم دەستی خۆم لایە دەستی، لەپشت خۆیەو ھەموو منی کردە کۆل: ووتی: من تۆ ھەلگەرم و تائەوسەری کۆلانەکت دەبەم، لەوسەر ھەو تۆ من بەکۆل ھەلگەر ھەمەینە ھەو، بەلام ھەز دەکەم ھەردوو کمان پیکەو بەلێن: ئاشتی، نەگەشتی.

لەو یارییە خۆشەدا ھەردوو کمان پر بووین لەخۆشەویستی، خواخوام بوو ئاشتی نەگاتە ئەوسەری کۆلانەکت، چونکە ھەز نەدەکرد لەسەر پستی نابەزم، وام ھەست دەکرد لەسەر پستی عیشقی خۆم، ھەستم دەکرد ئەگەر بێت و ئاشتی دامگرت لەسەر پستی، بوونەوەر تیکدەچیت، ھەستم دەکرد کامەرائی لای ئاشتی، ئاشتی منی کردبوو کۆلی خۆی! لەبیرم نیت، ئەگەرچی لەشمان بەیەکانا نوسابوو، من بیری تەماشای چاویم دەکرد بیری بزەو خەندەو ووشەکانی، کە لە کوربەییەکی فەیلی دەچوو.

یەکتەریمان بەپشت بە نۆرە ھەلگەرت، گۆرائی ئاشیمان دەگوت، ئەو دەیگوت ئاشتی، من بەدوایدا دەمگوت: نەگەشتی! ئاشتی.. نەگەشتی! ھەستم دەکرد ئاشتی بەمن دەگاوە بەمن ناکات.. زۆری نەبرد ئاشتی دەنگ و ڕەنگی نەما، مالیان گواستەو، وایزانم بەعس راپیچیکردنەو! بیارنەمان.. بەو منداڵییە من رۆژانە لە ھەموو جێگەکاندا بۆی دەگەر پام.

نەزمانی ئاشتی چیی بەسەرھات؟ لەسالەکانی دواییدا، بەھەر زەکاری و بەکۆرینی مالی ئەوانم کردبوو بە پەرستگایەکت، ھەرچەند بەبەر دەرگای ئەو مالەنا برۆیشتمایە بەو ھەوای منداڵیم ئاشتیم یاد دەکرد ھەو و خۆشم دەویست.

پېم نېنگى نېيە بېيىم ئاشتى ناويكە هېشتا دەپپەرستم. هەندېك جار لەخەونما دەچمە ناو كۆشپيەو
دادەنېشم مەمكى دەمژم، سەيرى دەكەم، دەستەكانى ماچ دەكەم، دەست بەروخسارىدا بېيىم. چونكە ئاشتىم
زۆرخۆش دەويست. نازانم ئاشتى چىي بەسەرھات لەكوردوستان؟

لەوسەردەمى مندايىمەو ئاشتى ھەمىشە لەمندا جوان وشەرمەن ونازبارە، دەپپەرستم وخواشم دەويست،
ھەستىكە چەسپاۋونەگۆر، لەگۆرېشدا بېشك سەربەخۆ دەژى، چونكە مەن باوەرەم وايە ئاشتى لەمندا نەمرەو
نامریت. ئاشتى لەگيانما پروا، لەبېرو لەويژدانما ئاويتهيه.. كوكو ئوختيهكانى سەر برەختەكانى
سەردەمى مندايىم، ھەزىن بۇي دەخوين.

پېدەچىت ئەو كۆترە خويناوييە سوورە گيانى ئەو بېت، كەبەدەستى دېوھەكانى بىبايان و وچەي سەردەمى
جاھىلى سەربردايتت! دەشتت، چونكە ئەوان ملىۋنەھا ئاشتيان سەربېرى، ھەزاران ھەزاريان فرۆشت
وئىزى! ئەوان پاك نابنەوھ لەگوناحى كورد كوژى. ئەو كوردەش كە ئافرەت بەردەباران دەكات دىويكى بى
ھەستى بىبايانە و خوئىنى ئەوان لەشى ئەويان پېس كرېوھ.

دوای ئەوھى كەئاشتى ديار نەما، دوای ئەوھى كە مالى ئېمەيش لەوكۆلانەي چوارباخ گۆيزرايەوھ
بۆگەرەككى تى چوارباخ، بووين بەراوسىي مالىكى مەسىحى.. كچىكيان ھەبوو مالەكە، كچەكە
ھاوتەمەنى مەن بوو، بەلام ئەو كۆترىكى سېيى ھەبوو، ھەمىشە ئەوكۆترەي پېيوو كەدەچوين بەمىوانى،
كەدەھاتن بەمىوانى.

ئەو لەئاشتى نەدەچوو، بەلكو لەفرىشتە دەچوو.. چاۋەكانى شىن شىن، كۆلمەكانى خوئىن، پىرچى
خاۋوزۆرپرو زېرپىن بە تالى سېي، بالاي بارىكەلەو روخسارىكى شەرمەن.. ھەزى دەكرد بېت بەھاورپى
مەن.

زورىھى كات ئەوكىژۆلەيە كەدەھات بەمىوانىمان، لەبىرى ئەوھى يارى لەگەل خوشكەكانمدا بكات، دەھات
كۆترەكەي دەبا بەمەن، ھەزى دەكرد لەگەل مندا يارى بكات، يارىيەكى زۆر بېچەو بېندەنگ، يارىي
تەماشاي كۆترەكەي، كۆترە سېپىكەي، كەلەخۆشپى ھاۋزىيانى لەگەل ئەوئا خۆشپى فرېنى بېرچوبوھوھ!
مەن لەتەماشاي كۆترەكەي ئاشتىم ياد دەھاتەوھ، چونكە دەمزانى كۆترى سېي يانى ماناي ئاشتى! بۇيە
كۆترەو خاۋەن كۆترىشم خۆش ويست، فېرېووم بىتوانم خۆشەويستىم خۆشبويت.
ئەوكىژۆلە مەسىحىيە كەدەھات بۆلام، كۆترەكەي دەنايە ژېر كراسەكەي، لەنيوان ھەردوورانىدا، لەنيوان
ناووك و رانىدا كۆترەكە سەرخەوي دەشكاند.. كاتىك كەئەو ھەستى دەكرد كۆترەكە پىيوستى
بەپىشووھ.. كۆترەكەي لەباۋەشدا لەژېر كراسەكەيدا دەنواند.

مىنىش فزۋول بووم، زوزوو كراسەكەيم ھەلدەبايەوھ سەيرى كۆترەكەم دەكرد، بېرى كۆترەكەم دەكرد،
دەمىنى كۆترەكە دلىناو خەوالو بۆ خۆي كزەل ھەلنىشتووھ، وھك ئەوھى لەخۆشتىن و دلىنايترىن
ھىلانەبا بېت.

دەمىنى ئاشتى لەژېر كراسەكەيدا ئارام ھەلنىشتووھ.. تەماشام دەكرد، تەماشاي ران وسك و ناوك،
تەماشاي پىستى بەمەيى وجوانى، پەرى سېيى كۆتر.. سېي سېي.. ھەمووشتىكم خۆشەويست، ئەوكىژۆلە
مەسىحىيەشم وھكو ئاشتى ھاۋرېم خۆشەويست.

لەخەوما يادم ھاتەوھ لەگەل ئاشتىدا يەكتىرمان دەكردە قەلاندۆشكان، ئەكتىرمان رادەژەند، يەكتىرمان
دەلاۋاند. گۆرانى ئاشتىمان دەووت. خۆشى بەرگيانمان دەكەوت. ھەستمان لەيەكتىرى دەخشان. ھەستمان
بەخۆشەويستى دەكرد.

خەونەكانم زۆردەبوون. ھىندەي ژمارەي يىشومارى لەقلەقەكان.. بەئاسماندا بەرەوخواربەرەوژوور
ھەلەفەين وپلاودەبوونەو، تەمىكى سىپيان لەوسرەي بەيانەدا لەئاسماندا دەنەخشاندا، تەمىكى
پرلەكۆترى سىپى، پر لەئاشتى، پرلەكىژۆلەي خەندانو جاوكەژەكەيى وكراس سىپى.. من يانگار يىپەكانى
تەمەنى مندا لىم دەبى، دەفريم لەباوەشى ئاشتىدا دەورەم دەكرد بەناو ھەمووئاسمانەكانى جوانىدا
وتەقلەم لىدەدا.. دەگەيشتم بەنەجات، بە لەيلا، بە خەج، بە زىن، بە ژيان.
لەئاسمانى بەرىندا دەگەيشتم بە گەردوونى نەجات، واتە بەنیرقان لەيەكبووندا بەگيانى خۆشەويستى،
بەيولت بەيئالا بەمرۆڤىكى مەزن وئازاد، دەگەيشتم بەنوورى سرەي ئەوبەيانىيە، گەييمە كەرامەتى
شكۆي ئەو مرۆڤە ئازادە .
دەمدى دەروات، پىرشالىارم دەدى نابەش دەبوو، ئاشتىم دەدى، خەزەتى مەسىح دەدى، خەزەتەكانى
ماریام دەدى بە فرمىسكەكانيان، ئاویزەيەكى زۆر جوانيان دەنەخشاندا، دەمتوانى تاچا و پركات
تەماشاكەم، دەمتوانى بەنووستوى برۆم، خەوبىنم، بدویم، گيانى ووشەكان ببىنم. دەمتوانى لەخۆمدا بىم
بەوہى كە دەمەوئیت.
دەمتوانى لەنووستندا بىدارو لەبىدارىدا بنووم، دەمتوانى بىم بەئىستا بەرپاردو بەداهاتوو،
بەگيانداروپەلەوەر، چونكە دەمتوانى ھەست بەئاشتى بكەم، لەمسى بكەم، بۆنى بكەم، ببىنم، چونكە ترس
دەستى لە بەرۆكم بەردەدا.
مىرولەكان پىكەوہ گريان.. پىكەوہ فەرموويان: ئاشتى نایابترىن چىرۆكى تابلۇكانە، ئاشتى ئومىدى
گيانە، ئاشتى پەيامى ژيان و بوونەوہرە، ئاشتى خواكان زۆر دەكات. ئاشتى ئاشنامان دەكات بە وويستى
بوونەوہر.

تاپقۇرى كۆتۈر

بەمىندالى زۇر ھۆگرى كۆتۈر بووم، كۆتۈرى سېپى، كۆتۈرى رەشم خۇش دەۋىست، كۆتۈر ھەستىكى زۇرتايىيەتى
پىدەبەخشىم. چۈنكى بەمىندالىيە تىگەيم كە ھەمووتۇنەكانى رەنگەكانى ئاۋىزەم لەسەر پەروبالى كۆتۈرى
سېپى دەينى! ھەمان ئەورەنگانەشم لەسەر پەروبالى كۆتۈرى رەش دەلى! كەچى كۆتۈرى رەش بىنەرى
نەبوو لەرەنگى سېپى، كەچى كۆتۈرى سېپى بىنەرى بوولەتۇنى رەش.. نەمدەزانى بۇ؟ بەلام ھەستەم دەكرد
دووقوتب بوونى ھەيە، شەرپ و خىر، رەش وسېپى.
تىگەيشتم لەرەنگەكانى سېپىدا رەنگى رەش نىيە، واتە شەرپەلەخىزدا بوونى نىيە.. بەلام خىر لەشەرپا ھەيە،
چۈنكى لەسەر بالەكانى كۆتۈرى رەش دەيان رەنگى جوانى كال و مەيلەوسىم دەلى، دەمزانى كەخىر نوچ
بۇشەرپا داناات ھەرگىز، بەلام شەرپ دەبىت بگات بەخىر. تىگەيم كەشەرپ دەتوانىت تەلىسىمى خىرى
بەركەۋىت، بەلام خىر ھەرگىز خۇى لەشەرپ ھەلناقورتىنىت.
بۇيە ئىستا ھەست دەكەم كە شەرپ خىر دووتەۋەرى جىاوازن، بگرە دووخاۋەندى جىاوازن، ھەرگىز
ھاۋتا نابن. بەلام بەش بەحالى خۇم ناتوانم شەرپ تۆۋەكانى تارىكىي بە خواۋەندىكى دى لەقەلەم بەدم،
گەرچى تۇنى سېم لەسەر پەروبالى تارىكى دەينى. تارىكى نەخۇشى، مەرگ، پىرى وئازار، درۆۋبوختانى
تىايە، مرۇف لەگەل ئەوتۇنانەنا تاسەر ھەلناكات.
چۈنكى بەپىچەۋانەۋە لەخىزدا، واتە لەرەنگى سېپىدا ھەمىشەيى رۈۋناك ودىارە، نەمرى پايدارە، نەخۇشى
ۋپىرى ۋمەرگ بەدى ناكىت، بەدى نايەت لەھەمىشەيىدا، كەمال، جوانى، نازالى ۋنەمرى پايدارە.. بۇيە
شەرپوخىر ھەرگىز تەۋاۋكەرى يەكتر نابن.. بەلام شەرپ دەبىت خۇى لەخىر جىابكاتەۋە، دەبى سنور
بۇخۇى دانىت، دەبىت خىر بپەستىت، تا نەمرىت.
لەمىندالىمەۋە ھەست دەكەم، بوونەۋەر دووقوتى ھەيە، يەككە تارىك يەككە رۇشن، كەچى زۇر بەناخەۋە
كەم مرۇف ھەن لەقوتى تارىكىدا بەدۋاى قوتى رۇشنىدا بگەرپن، تىناگەم بۇچى مرۇف بوۋە بەبۇ،
پەستارى لەينوى تارىكى دەكات؟ نەخۇشى ترس، مردن، بىژيانى ۋھەراسانى ھۆگرى خۇى دەكات؟
مىرۋلەيەك فەرموى: مرۇف دەبىت ملكەچى جوانى ۋ خىرو عىشق ۋ نازالى بىت.. چۈنكى نەمرى لەۋىدا
لەدايك دەبىت كە مرۇف لەشەرپ دەرباز بىت. مرۇف كاتىكى زۇرى پىۋىستە تا خۇى لەشەرپ دەرباز بگات.

تاپتۇرى دېيۈە ئاشتى خوازەگان

كوا؟ واكات وەستا، كەچى ھىشتا كۆيلەيى باوہ، ھىشتا ئاشتى ھەتك دەكرىت، ھىشتا نۇعا بەردەباران دەكرىت! ھىشتا تەعدا لەئافرەت و لەمنال دەكرىت.. ھىشتا لەجىھانى يەكەمدا ئافرەت و منال زياتر لەجىھانى دووہم و سىيەم دەكوژرىت! ھىشتا زۆر نەتەوہ ھەن ژىردەستەن، ھىشتا نەوہى نوح قورىانى وگەلى نەفرىقا برسین! چى نەتەوہ يەك يەككىرتووہ؟ نەوہتا ئىوہى زلھیز؛ ملھورانہ نژى گەلى زاگروسى ژىردەستە لە كۆشكى سىيەوہ برپار دەر دەكەن بۆ لەناو بردنى كەلتور و شارستانىەتى نوح-ى باوكتان. دەتانبىنم وەك ئىوى بايى نرۆ دەكەن و سنگ لە جىھان دەر دەپەرىن. بەلام سوور بزائن و دلنيا بن لەوہى كە كرەوہكانتان بۇنى مەرگى مىللەت و دەسلەتتى خۇتانی لىدیت! ئىوہ وورن، نازانن چى دەكەن، چونكە بەوہى كە خۇتانی پى بنیات دەيتن؛ ھەر بەوہش لەناو دەچن.

من دەيان سال بەرلەوہى بىم بەپەنابەر، لەسەر لووتكە بەرزەكانى ئەرارات، لەناوقورگى سى ھەژدېھانا ھاوارم دەكرد، دەگرىام دەترسام و دەمگوت: يەك جىھان، يەك ئالا، يەك زووبان، يەك ئايىن.. يەك كىانى دەبەخشىت بە جىھان.

دەمگوت: من ئامادەم واز لەمافەكانى خۆم بەينم تا يەكگرتنى جىھانى رووبات.. دەمگوت: من دەتوانم باوہر بەديویش بىكەم، تافىريان بىكەم كە تەنھا يەكبوون و يەك جىھانى دىوہكان نەجاتدەن.

دەمگوت و دەگرىام، دەمگوت ھەموومىللەتانی جىھان دەبىت زمان و كەلتور و ئايىن و دەستورى خۆى ھەبىت، بەلام فىرى ھاوگىانى ھاوجىھانى ھاو خويىنى و ھاويىرى بىت. بەلى ئىو، ئىو، ئىو پىو پەرست؛ مرؤفايەتى دەبىت فىرىت، فىرىن. كە سەردەمى فىرەوئەكان دووپات دەبنەوہ و لەناویش دەچن.

من نازانم ئىوہ چى دەكەن بۆ جىھان؟ بەم ھەموو چەك و دەبابو تەقەمەنىيەوہ؟ ئىوہ خۇتان شەر دروست دەكەن، دەفرۆشن.. نەوہى شەرتان لەگەل نەكات، سنگى لىدەردەپەرىن و ھاواری بەسەردا دەكەن، لىى مۆردەبنەوہ، بەلامارى جوانىيان دەدەن، ناگىريان دەكەن، برسى و ئاوارەيان دەكەن!

ئىوہ چوزانن ئاشتى چىيە؟ نازانن نازانى چىيە؟ نازانن ھەستى بەجىھانى بوون چىيە؟ ئىوہ نەگەر رۆژىك بەبى شەربووەستن، بازارەكانتان لەكار دەكەوئىت.. كەرامەتتان دەشكىت.. وادەزانن چەكەكانتان كىانى ھەيو دەرزىت.. بەلام- كۆفى نانان- نازانىت كە چەك نە بۆگەن دەكات، نە دەرزىت. چەك زۆر بەكاردەبن.. بەبى چەك تەنھا رۆژىك نازىن.

مرؤفەكان نا! بەلكو پىو پەرستەكان كە پوخسارى تارىكى -كۆفى نانان- بەمەفلووجى و ورى دەبىنن، كاتىك كە ئو دەبىنن بە خويىن سارى و بىنھەستى باسى پىس بوونى جىھان دەكات، چەپلەى بۆ لىدەدەن، وادەزانن تەنھا ئو دەتوانىت جىھان رزگار بىكات، نازانن كەئو تەنھا خەرىكى جاسووسى و كرىن و دابەشكرىنى جىھانە بەسەرگىرفانى بازارە گەرەكاندا، نازانن كە ئو مافى مرؤف دەفرۆشىت بەھەرزان! ئو رىگرە لە بەيەكبوونى جىھان.

تەنھانە بۆ پركرىنى گىرفانى دىوہكان سوالىش دەكات، ھەمووتان دەبىنن و دەزانن كە چۆن رىكخراوہكانى مافى مرؤف، ھەر ئەوانەى كە چەك و قونبەلە و مین دەفرۆشن بە جىھانى سىيەم و دووہم

وچارەم دېكەونە نیشان دانی مندلان وئافرهتانی دەستوویپ پەریو، باخچە ی پر لەمین و مندالی لەتوویپەت بوو! ھەر ئەوان کە بازارەکانیان پرکرد لە چەك، واتە سەگەکانی كۆفی ئانان، دېكەونە پروتكرېنەووی گىرفانى مرؤفەكان.. گوايە جیھانی سێبەم ئەو ھەموو چەكەى دروستكرېووه!

مرؤفەكانیش ھىندە دەماغ سست و مېشك پەرىوتن یاریدەیان پى دەگەینەن، ئەوانیش چەكى زیاتر و بگرە باوهرى نەخۆشانەش دەفرۆشن بەجیھان، دەچن موسولمان دېكەن بە دوژمنى مەسیحیت، دەچن بەناوى مەسیحەو چەك دەدەن بە مېسیونارەكان و فێرى بوختان وتەداو كوشتنیان دېكەن، فێریان دېكەن كە لەپیناوى مەسیح دا ھەموو شەرىك بکەن!

وادەزانن ئابروى مەسیح بە ویرانكرى جیھان دېكەن، وادەزانن ھەرچى باوهرى بە عەشقى ديوەكان نەبیت، مافى ژيانى نىيە، وادەزانن ئەوان جیھان وژيان وخواكانیان دروست كړووه! لەكەلتورى ديوەكانیشدا پاش ئەووى بووم بە پەناەر؛ بىنیم ديوەهە مەعاشەكەى يەك ملیونە لەسەعاتىكداو، فریشتەو مرؤفیش ھەن ئان نىيە، ئاونىيە بىخۆن! ھەن زۆرن كە لەشەقامەكانى جیھانى يەكەمدا كەرامەتى خۆیان دەفرۆشن.

خەلكى لەولاتى ھەستكرىن بەكەمى بەمیان دېگوت: تۆشیتى! نازانىن تۆ بۆچى دېگرىت؟ ئەى نابینى مرؤف ئازادە؟ ئیمە ئازادى بەجیھاندا بلاو دېكەینەو!

مىنىش دېگوت: ئیو ھە بۆنى شیرى تالى ديوەكان لە دەمتان دیت، بېھەست وى بەزەبى دەتانیبیم، ئیو ھە شەروخىرتان تىكەل بەیەكترى كړووه، من خىرى ئیو نەخۆش دەبىنم! من شەرى لە خىرەكانتانا بە تۆخى دەبىنم؛ من دەروونى پىسى ديو دەبىنم.. دېگوت: گەر ئازادى بە جیھانى بوو، من چى دېكەم لەناوتاندا؟ ئەى ملیونەھا پەناەر بۆچى لەدیاری باوانیان ھەلین؟ ئەى ئەم ھەموو چەكە چىبە، ھى كىبە لەشانی مندا ھە برسېبەكانى ئەفریقا؟ كى بازارى سەھمەكان بەریو دەبات؟ كىبە لەپیناوى نەوتە جیھانى ویران كړووه؟ بە وىستى زلھیزەكان ھەژدیھای وھا لە شەرقا پەیدا بوو كەخوارىنى گۆشتى مندا ھە وئافرهتى سووتاو! ھەژدیھای واتان دروستكړووه كە دەیەوئ جیھان بتوقینت، جیھان داپزینت ئینجا قووتى بدات. ئەى نابینى چۆن لەشكرى نەتەو ھەكگر تۆوھكان ھەلپەستانە و بىئاپروو خۇراكى دزراو دەدەن و نەوت كیش دېكەن لە كانگاكانى كوردستانەو ھەو ھەوانەى پۇژئاواى دېكەن تا بازارەكانیان بگەرىت!؟

ئىو ھە مافەكانتان لە دەروونى ديوەكاندا ترسۆك و نەخۆش خستوو! ئىو ھە ئایىنەكان بەسووى بازارەكان بەكار دەبەن! ئىو ھە نەخۆشییەكى كوشندەن. ئىو ھە فرۆكەى جەنگى دروست دېكەن، ئىو ھە چەكى بایلوجى وئەتۆم و كۆى تەقەمەنىيەكان دروست دېكەن، ئىو ھە ژيان پىس دېكەن! ترسۆك و لەترسا دەژین، ترس رابەرتانە، پەيامتانە، دەسلاتانە! بىگومان بن، ترسەكانتان لەناوتان دەبات.

بەتوورەبىو ھە دەیانبۆلاند: ئیمە كىبىن؟ دېگوت ئىو ھە ئەوانەن كەرىگە بە كارخانەكانى جەنگ دەدەن كالاكانیان بەھەرزان بفرۆشن، ئىو ھە ئەوانەن كە قىنتان لەباوهرى ئىسلامە، قىنتان لە گەلانى وولاتانى سىبەمە. ئىو ھە لە دراوسىكانى خۆتان، لە سىبەرى خۆتان، لە خووى خۆتان دەترسن.. ئىو ھە ئەوانەن كە بەناوى خىرەو شەرى بلاو دېكەن ھە بەجیھاندا لەشكرى ناشتیی ئىو ھە لەھەرجىگە يەك ھەبیت، شەرى زۆردەبیت.. ديو و تیرۆرىست و فەساد زۆردەبیت، جوانى دەمریت، ماكدونالدس دەست بەسەر كەلتوورەكاندا دېگرىت!

دەيانگوت نا! نا، تۆ بەھەلەنا چویت! دەيانگوت چەكى كىمىيایی بوونی نییە، دەيانگوت ھەژدییەى تورک و عارەب و فارس چىیە؟ كەى ئىنگلیز زىوانگىرکەرە؟ كى دەلئەت ماکیافیلی دىوہ؟ كى دەلئەت دىوہەییە؟ مینش دەمگوت من دەلئەم، من دەزانم، من ھەمووشتیک دەربارەى سروشتی دىوہکان دەزانم، ھەموو شتیک دەربارەى خواکان دەزانم، ھەمووشتیک دەربارەى مرین، حەق و راستپەرورەى دەزانم، دەتوانم سەرئىجى بالئەدەکان بناسمەوہ، دەتوانم ئاژەل و دىوو ئەھرىمەنەکانى ھەرکەسێک لەمامەلەیدا بخوینمەوہ.

بەرازە نووستووہکانى دەرونتان دەبینم برسین و تیریش نابن!

دەتوانم فریشتە زىندانىیەکانى ناو لەشى زبرى دىوہکان بىینم.. دەتوانم بىم بەپەپولەو گول، بىم بەمرۆف، مرۆفیک کەبتوانیت راستگۆیانە لەبەردەمتاندا بگرى، نوچ دابدات، بگرى بۆنازادى.. کەچى ئىوہ مىللەتى نوح فیرى سوأل دەکەن، فیرى ھەلاتن لەنیشتمان، لە راستى، لەجوانى، لەژيان. وا دەزانن جیھان جوان دەکەن؟ وا دەزانن بەجیھانى بوون بە برسبوون و تیرۆرو تەفرەقە دروست دەکەن؟

وا دەزانن دەتوانن ناشتى پایەدار بکەن؟ باوہرناکەم.. ناشتى و ھا پایەدار ناىت، تائەوکاتەى سنوور بۆشەپىارى نەکریت. دەبیت سنوور بۆشەپىارى بکریت. دەنا جیھان پزگارى ناىت. دەنا خوینى بەربوو ناگیرسیتەوہو دىوو مرۆف و دىووپەرستەکان گشتى بیکەوہ رادەمالئەت. ئىوہ لەبەر ئەوہى سروشتى دىو تەرک ناكەن نازانن چىیکەن! ئىوہ نازانن چىیکەن؟! وەلامەکان لای من. دەبى دىوہکان سنورىان بۆ نابنریت، دىوہکان دەبى بکشینەوہ، چونکە بەجیھاندا بۆبوونەتەوہ.. دەیانەوئەت ھەرەشە لەبوون بکەن، دەیانەوئەت خۆیان فەرز بکەن، دەیانەوئەت مرۆف نەزان و ترسنۆک بىت.. بۆیە سەرمان لى تیک دەچیت كى دىوہ؟ كى دىووپەرست؟ كى مرۆفە كى فریشتە؟ ھەن دەیانەوئەت بەشمشیر سەرى جوانى بىرن، چونکە ناویرن سەبرى حورمەتى جوانى بکەن، شەرم ناكەن دەچن تیزاب بەسەر خوشک و بایكى خۆیاندا دەکەن.. دەچن لى و لىووسەرو زمانى براى خۆیان دەبن، دەچن شەپ لە ناو قورئاندا دادەنن، کەرەمەتى ئایینەکانى تر دەبن.. دەچن شالۆ دەبەن بۆ شەرق و غەرب و چین ناگیردەکەن، دەیانەوئەت تەنھا بەشەر؛ بەجیھادو بە جەھل مرۆفایەتى چاوترس بکەن، ئەوانیش دیویكى ترى لەشکرى نەتەوہ رقتەستووہکانن، لەشکرى ئىسلامین، وەك لەشکرى نەتەوہ یەكگرتووہکان! چونکە لەراستیدا ئەوان لەترسى ئەوان بوون بە لەشکر و بەناوێ خواوہ کەلتووورى سەدەى تاریكى ئەوروپا رىياز دەکەن!

کەچى کۆفى ئانان دەچیت بەمیانیان، لەبرى چوکلئەت درۆدەدن بەیەکترى، گالئەیان بە مرۆفایەتى دىت، پىدەکەن، درۆدەکەن، نازادى لەگەلان دەسەن، ماف لەگەلان دەستین، نووچارى مەرگیان دەکەن، والەمرۆف دەکەن بەمندالى چەك ھەلبگریت و دوژمنى خۆى بىت، والەمرۆف دەکەن نیشتمانى خۆى بفرۆشیت، خۆى بفرۆشیت، خۆى بکوژیت.. زاناکانىشتان فیزکردووہ وەك تووتییەكى نەخۆش بیلئەتەوہ: **ژيان بەبى شەر بەرپۆہ ناچیت. شەرسروشتى بوونە، مەرچیشە، دەبیت ھەبیت.**

كى لەئىوہ بىستووویەتى كە لەشکرى نەتەوہ یەكگرتووہکان چەكى لەولاتیکنا نەھىشتىت؟ كى لەئىوہ ئەومیللەتەى نازاد دیوہ کەلەژیر ئالای نەتەوہ یەكگرتووہکاندا پاریزراوہ! ئەرى مرۆف ئىوہ دەبەنگن یا نووچارى شەلەلى فکرى بوون؟ چۆن رینگە دەدن لەشکرى نەتەوہیەكى بیکەلتووور دەست بگریت بەسەر کەلتوویریکی خواوہن کەرەمەتدا؟ جیھان تووشى دەماغ سەرى بووہ

وېر شۆرکراون، ھەموو جىھان دەبىئىت كە مىللەتى نوح زياتره لەشەست مليۆن، كەچى ھىشتا لەو پەرى چەوسانەودا دەژىن! ھەموو جىھان دەزانىت كە نەوھى نوح لەژىر دەستى ئىوھەكانى تورك و عارب و فارسى خۆفرۆش و وروس و ئىنگلىزىنا دەچەوسىنەوھو لەناو دەبرىن.

لێرەدا پىتانى دەلیم سروشتى خىر پەسەنترو ماقولترو شكۆمەندترە لەشەر، لەخىرنا شەربوونى نىيە. من سەلماندوومە كە ھەمووگەر بوونەكانى خىر تەنھا يەك زەرپرە شەرى تيانا نىيە. راستە شەر، مېژوى شەر دىرېنترە لەخىر، بەلام دەبىت شەر نوچ نادبات بۆ خىر.. چونكە خىر بەردەوامى ورووناكى و عىشق و جوانى ھەمىشەيى دەكات، بەلام شەر دەيكورژىت!

دەتانهووت سەر لەمن تىكېدەن؟ دەتانهووت من چەپلەتان بۆلېدەم؟ نەخىر من كارى واناكەم، من چەپلە نە بۆدو و نە بۆدو پەرسەت لىدەدەم.. من بەتەماشاكاني مرؤف سىرتان دەكەم، بەتوورەيى مرؤف تەماشاتان دەكەم، فىرتان دەكەم پاكژ پاكژ بىنەو، دەبىت لەدو پەرسەتى دەربازتان بكەم، دەبىت فىرتان بكەم نەبەن بەدو و مامەلە لەگەل ديوە نەكەن، بازارەكانتان لەللى ديوەكاندا ورووست نەكەن. بەلكو سنوور بۆ بازارەكان نابىن. دەلیم مەبەن بەدو تا بىسەلمىن كە ئىوھە خان! بىن بەمرؤف تا خواكان رزگاربان بىت.. بىن بەفرىشتە تا مندا لەكان و وەچەي ناھاتوو بەدووى لەنايك نەبەن، چونكە ئەگەر ژيان وھا بروت، ديوەكان بەبى سەر لەنايك دەبن، بەشمشیرەوھە لەنايك دەبن، لچ و لىووى ژيان و دووا و ماریا دەبرن.. گەر واپروات مندا لەنايك نابىت بەساعى، بەبىدەست، بەكوئىرى، بەشىتى بەخوارى وەكو ديوە دەعبا لەنايك دەبن، وەكو مەرگ و نەخۆشى!

بوون بەمرؤف زۆرجوانترە لەبوون بەخوا، ئىوھە نازانن خواكان چەند بىرى سەربانى مرؤف دەكەن، چەند مرؤفیان لەلا جوانە، چەند ناھىنەر تەماشای مرؤف دەكەن. خواكان لەپىناوى مرؤفدا زۆرن، خواكان جوانى مرؤف دەپەرسەتن، خواكان گەردونەكانيان تەنھا لەبەر كەمالى فرىشتەكان و مرؤفەكان خولقاند.. ئىوھە لەكەرامەتى مرؤف تىناگەن. بە خىر سنوور بۆ ديوەكانى شەر ناناين!

ئەنشىتايەن دەلېت: ھەموو جەمسەرە نىگەتەقەكان ناتوانن جەمسەرىكى پۆزەتەق بەبى مەبەست لەناو بەرن، بەلام ئەوان دەتوانن. چونكە سروشتى بوون پۆزەتەقە.

ھەروھە دەلېت: ماددە لەناو ناچىت، بەلام سروشتى دەگۆرېت.. ماددە گىيانى ھەيە دەتوانىت بە وىست، بە ھارمۆنى خۆى دەگۆرېت.. گىيان لەناو ناچىت چونكە سروشتى گىيان ئەتۆمە، ووزەيە چاوكى زەرپراتە. لەدەسلەتە ژياندا ئەوان سەربارى بوونن نەك مرؤف. ئەو زەرپراتانەى ناكرىت سروشتيان بگۆرېرېت، ياخود ھارمۆنىيان بشۆوئىرېت!

لەرىكەوتا تەنھا گىياندارى وەك مرؤف بژىو دەتوانىت سەبجار بژىتەوھە، ئاوەھەمان پووبار بخواتەوھە ھەمان پەيام دووپات بكاتەوھە. بۆيە رىكەوت لە ھەمىشەيىدا ھەلەى بوونەوھەرە يان دەشىت نامانجى بوونەوھەر بىت. تا ئەوكاتەى پەيامىكى پىرۆز نەكات، مرؤف نامرېت. مرؤفقاھەتى پىكەوھە گشتيان يەك لەش و گىيان و يەك ژيان.. كاتىك كە كەسىك بەناھەق دەكوژرېت، دەرىك، بەلایەك، نەخۆشىيەك لەژياندا سەردەردەھىنېت. ھەموو ووزەيەكى سوود مەند بە ھارمۆنى كارەكانى مەيسەر دەبىت، كە ھارمۆنى لەنيوان جوانى و ناكار و گفتار و ھەلوئىستىدا تىكچوو، ھەمووشىك تەفرووتوونا دەبىت. ئەنشىتايەن وایفەر مووھ، ئەگەر شى نەيفەر مووھ، وافەر مووى.

مرۆف نامریت، ديو دمریت. هیچ شتیك لهه میسهییدا تازه نوئ نییه، خواو خواكان له دهر وونماندا ههن، له دهر وهی بووندا بۆ خوا و هندو خواكان مهگه پین. چونکه دهر وونی پاکی مرۆف هیندهی بوونه وهرهكان بهرینه.

مرۆف دهتوانیت خوا ببینیت، نهك دیو.. مهبن بهدیو بۆ وهی بیسهلمینن كه مرۆفن.. نه نیشتاين دهلیت: نهگه دهست بۆ گیانتان بهرن ماده لهناو دهچیت، چونکه ههله وهشیت.. بهر له وهی دهست بۆ گیانتان بهرن، ههول بدهن بین به مرۆف!

كاتیک كه یاریده بۆ گهلان و جیهانی سییهم دهئین، لهبری یاریده چهکیان پیمه فرۆشن! واز له چهك فرۆشتن بهین.. چونکه نوح دهزانیت ئیوه بهو چهكانه خۆتان لهناو دهبن.. کاتیک كه خۆتان دهزانن نهوان نازانن بهکاری بهرن. نامین.

میرولهیهکی ژیر كه میرولهکانی تر ناویان نابوو نایشتاين فهرمووی: ئیمه میکرو کۆمپونینتین و بههیزتر له توانای خۆمان کار دهکەین و دهتوانین کار بکهینه سهه ماکرو کۆمپونینت!

نازانی بهر پهینه وهی ترس بهدی دیت، ههست کرن به نازادی کاتیک دیت كه مرۆف بیترس بژی.. راو نه نریت زمانی نه بپریت، نه کوریت به ناهق، گیانی پر نه کریت له بارووتی رق. نازایی له لیووورن و خۆشهویستی و باوه رپایه به پیرۆزی مرۆف. جا با هه موومان به ناگا بین له وهی كه هزری گهلهکو.

دهتوانیت چاوگه شاراوهکانی هزر و ههست و نهست بخاته کار و نه نرزی مرۆف دهیانجار با تهقا بکات.

تاپتۇرى نەزىر

يەككىك لەۋكۆترە سىبىيانە كەناسمانى تەي دەكرد لەۋ سىروەي بەيانەدا، لەۋكات ۋەستانەدا گىيانى حەزىرتى نەزىر بوو.

نەزىر ئافىرەتتىكە دەمناسى، كە ھەرزەكار بووم، ھاورپى يەككىك لەۋكۆرەكانى بووم. ئەۋ خاۋەنى ھەشت كۆرپوو، ھەشت كۆرى سەير، يەككەمىيان مەنگۈلى، ئوۋەمىيان تۈرك ۋەسىنەمىيان غارەب بوو. چوارەمىيان كورد پىنچەم فارس، شەشەم ئەرمەنى حەۋتەم قوول ۋەھشەم رۇوس بوو. زۆر سەير بوون ئەۋ برايانە، ھەموۋتەمەنىيان لەيەكتىرى دەچوو، ۋام دەزانى ئوۋچوارەن ۋەبەۋوسك لەنايكۈون!

من ھاورپى ئەۋيەكەيان بووم كە لەغارەب دەچوو، زۆر كۆپى چاك بوو، ھەمىشە سەرگەرمى خويندەنۋەي شىعەر بوو. ئەۋ كە شىعەر خويندەنۋە دەبوۋەۋە، ھەمىشە باسى باۋكى بۇدەكردم. نەيدەزانى باۋكى كىتە ۋەشكى چۇنە؟ چونكە باۋكى خۇي نەبىۋو!

دايىكى ئەۋكۆرەنە ئەرمەنى بوو، ئەۋيش جگە لەۋھەشت مندالە ھىچى تروكەسى تىرى نەبوو. من ۋامدەزانى بىۋەژنە، نان پىۋەرىي دەكرد، جلى مالانى دەشت. ئوكانىكى لەبەردەرگا بۇكۆرەكانى دانابوو. ھەموۋشەتتىكىيان دەفرۆشت. باجى نەزىر ھەمىشە قەرزاز بوو، دوان لەكۆرەكانى خەرىكى كرىكارى بوون، يەككىكان كەھاورپى من بوو، لەقوتابخانە خەۋى لىدەكەۋت، چونكە دۋاي خويندەن دەچۋەسەركار. حەزىرتى نەزىر چاۋنەترس ۋەكارمەندونازابوو، ھەرگىز پشۋوى نەدەدا! ھەمىشە ھەلپەي بوو ئەۋھەشت مندالە گەۋرە بىكات. كە لەزىندانەكانى بەعسا جەلالدە بەرەحمەكان لەمردن رىزگاربان دەكردن، چونكە كۆرپەكانى حەزىرتى نەزىر كۆپى ئەۋ ئافىرەتەنە بوون كە لەزىندانەكاندا ئەتەك دەكران، سىكان پىدەكران ۋە رۇشنىيان بە چاۋانى خۇيان نەدەدى، ۋە كە لە پاش مندال بوون يان لەباربىرەن دەكۆرزان، ياخود ھەر بەسكىپى دەسگىر دەكران ۋەلەزىنداندا دەكۆرزان، كەمندالەكانىيان لەبار دەچوو، كەمندالەكانىيان دەبوو، گورگەكانى بەعس بەزىندوۋىي ۋەبەمىرۋىي ئەۋ مندالەنەيان فرى دەنايە زىلدانەكانى دەرەۋەي شار. لەكاتى نەبوۋنى ۋەبىكارىدا، حەزىرتى نەزىر ئەۋمندالەنەي لەسەر سەرەنۋىلكەكان نۇزىبوۋەۋە، لەۋكاتەدا كەبەۋاي خۇزىكى فرىدراۋو پاشماۋەي عەلۋەكاندا دەگەر، ئەۋمندالەنەي نۇزىبوۋەۋە! بۇيە گلىدابوۋنەۋەۋە كرىبوۋنى بەكۆپى خۇي!

ئەم نەينىيە تەنھا نەزىر ۋە خاۋاكان دەيانزانى، فرىشتەكانىش باسىان دەكرد! رۇژىكىيان حەزىرتى نەزىرم بىنى تەنھا بوۋەمالەۋە، من چووم بەدۋاي ھاورپىكەمدا، كاتى كەۋەژوور كەۋتم، بىنىم ئەۋ دەگرى ۋەھۋلى دەنا ژىر بىتەۋە! خۇي بۇرپانەگىرا، نايە پىرمەي گىريان ۋەبەسەرمندا گىريا، بەدەم گىريانەۋە فەرموۋى: كورم ئەم مندالەنە ھىچىيان كۆرى من نىن... من ئەرمەنىم، نايك ۋەباۋكم تۈرك كۈشتۋونى، لەبادىنان گەۋرەبووم بەعس ۋەتۈرك ئەۋىشىيان سوۋتاند ۋەخەلكەكەيان كۈشت ۋەراۋنان. ئەۋە شەست سالە من ئاۋارەي ئەم مال ۋە ئەۋمالم تا بەژياندا رابگەم، تا خەزمەتتىكى ئەم ھەتىۋە بىناۋك ۋەدايكەنە بكەم. نازانم چىبىكەم، من ھىشتا كچم، ھىشتا شووم نەكردوۋە، مېردم نىيە، ۋادەبم بە خەفتاسال! من بەر لەۋەي لەدەستى ھەژىيەھا ناگىرگەرەكانى بەعس ۋەتۈرك ۋەفارس ھەلپىم، بەھەفتەيەك بەر لە دەستىكىرنى ژيانى ئاۋارەي، حەزىرتى نەزىرم لەناۋ سەنتەرى بازارپا بىنى، ئەۋرۇژە فرۆكە جەنگىيەكانى ئىران سلىمانىيان بۇمباران دەكرد نژى بەعس شەپىيان دەكرد، كوربان دەكۈشت..

ھەزرەتى نەزىرەم بىنى ھاۋارى دەکرد، ھەمووگىيانى خەلتانى خوين بوو، ھەردوومەمكى پەرىبوو،
 ھەردوومەمكى بەدەستەۋە بوو، ھاۋارى دەکرد فرىام كەون ۋادەمرم!
 كاتىك ھەلەداۋان ئەوم ناسىيەۋە، نەمزانى چىيەكەم، فلس لەگىرقانما نەبوو! بەلام بەتكا تەكسىيەكم راگرت،
 پارامەۋە تا فرىامان بکەۋىت.. بەپەلەپروسكى باجى نەزىرمان گەياندە خەستەخانە، ئەۋى پېرۋولەمىتى بى
 سەروپىتو ھەلۋەشاۋ! باجى نەزىرمان گەياندە بەردەمى نكتۆرەكان.. ھەر ئەۋرۋژە كورەكانىم ئاگانار
 كىرەۋە.. پۋژى دۋاىي چووم بۆسەرنانى باجى نەزىر بۆ خەستەخانە.
 بىنىم باجى نەزىر خۋاھافىزى لەھەندى ئافرەت دەكات! چوومە خەزمەتى، شوۋشەيەك شەربەتم پىنبوو، نامە
 دەستى و بە سەرسوورمانەۋە ھەۋالىم پىرسى! ھىشتا لەۋخى سەرىتشيواندا پەشۋكاۋ دىار بوو، كەچى
 بەتەما بوو لە نەخۇشخانە دەرىچىت!
 چاۋەشەنەكانى پېرۋون لەنازار! چىگەي تەماشاكانى من تەسك بوون، سىنگى بەلەفاف بەسترا بوو، بى
 ئەۋەى بلىت ئاخ! بەمنى فەرموو: كارت رازىت كورم، خۋالەگوناهەكانت خۇش بىت، من قەرزارى تۆم، تۆ
 نەبوتايە دەمردم لۋىنى! ئەم ئىۋارەيە ميوانى من بە، چاۋەرىتەم ھا!
 ۋاى فەرموو پۋشىت، دىار بوو پەلەى بوو! بەترسەۋە دۋاى كەۋتم، وتتم: باجى نەزىر بۆكۋى دەچىت،
 تۆبىندارىت؟
 فەرموى ناكورم، باشم، سىنگيان سووتاندم ۋەۋدوو مەمكە تورەكەيە نەجاتم بوو.. دەبىت بېرۆم
 مشورىكى كورەكانم بۆم، دەنا لەبرسا دەمرن.
 من موچرەكە بەگىاندا دەھات، نەمدەزنى بلىم چى! پارەي تەكسىشم پىنەبوو، ئەۋ بەپى دەرىۋى منىش
 لەتەماشائى عەبەسدا سەيرم دەکرد تا لەچاۋ وون بوو! رۋىشت، نەكەۋت.
 باجى نەزىر تەلىسم و سىماي كچىنى ھەرىۋە دىار بوو، گەرچى پىر بوو، لەۋدەچوۋ خۇي نەزانىت
 تەمەنى چەندە، چونكە خۋىندەۋارىي نەبوو، پىندەچوۋ شەستوشتىك بىت! ئەۋ زۆر بەئەدەب ۋەگۋىگرو لەب
 شىرىن ۋەكارمەند بوو.. منىشى ۋەكو كورەكانى خۇي خۇش دەۋىست، منىش ئەۋم ۋەكونايك خۇش
 دەۋىست.. ھەركاتىك پارەيەكم دەست بکەۋتايە، ياكارىكم بىرنايە، دەچووم لەبەردەرگاي ئەۋان
 يالەۋدەرگاگەنا نامدەنا، تايەكىك لەمندا لەكان دەياندۆزىيەۋە دەياندا بەبايكيان.
 چونكە ئەۋ يارمەتیی لەكەس ۋەرنەدەگرت، بەلام كارى بۆھەموۋماليك دەکرد، من كەتەماشائى تروسكەي
 چاۋە شىنەكانىم دەکرد، سىلم لەكەرامەتى دەكرەۋە، خۇشم دەۋىست ۋەكو مرؤف، ۋەكونايك، ھەستم
 دەکرد باۋەرى پىرۋز لەچاۋەكانىدا پىرشنگ دەدەن، پىرمەكەن لەحورمەت، لەگىيانى ئافرەت.
 ھەزرەتى نەزىر زۆرنازابوو، ھەرگىز گەيى نەدەکرد، نەخۇش نەدەكەۋت، نازاۋ بوۋر بوو، بەرز ھەمىشە
 بەرز دەفرى، دەيكوت ئەم مندلانە دەكەم بەدكتۆرونەندازىار .. تامن لەكوربوستان بووم دوۋان
 لەكورەكانى كوژران، سىيانىشيان بىسەروشىۋىن بوون، ھاۋرىكەم بەرلەمن ھەلھات بۆشاخ، نازانم باجى
 نەزىر خۇي چىي بەسەرھات؟
 بەلام باللىكانى كۆترەكان يادى ئەۋ دەۋرۋزىنن لە ھەست ۋوۋىژدانى مندا، ھەست دەكەم گىيانى ئەۋ نازادە
 لەئاسۇدا، لەسروەى ئەۋبەيانىيەبا.. كەكات ۋەستا.
 مېرۋولەيەكى خرىن فەرموى: خاتوو نەزىر بە تىلا شەرى لەگەل ئەھرىمەنەكانى بەعس دەکرد، لە
 ئىنتىفازدا يەكەم ئافرەت بوو كە خۇي گەياندە زىندانى ئەمنە سوورەكە، لەۋى بەۋاى كوورەكانىيدا
 دەگەپا.. بە تىلا لە ئەمنە چاۋ سوورەكانى دەناۋ دەيكوت: من بىست سالە مندالى فرى لراۋ بە خىو
 دەكەم.. ئەي كافرەكان چۆن لەخۇتان خۇش دەبن، كوان كورەكانم؟

میرو له کانی تر فەرموویان خوا لێی خوۆش بیټ.
میرو له یهکی پیر فەرمووی: کوردو گەلی زاگرووس بەر له میژووی نیرینهوه، پرۆسەیی بەجیهانی بوون پێناز
دەکن. کوردەکان هاوھەست و هاوگیان و هاو بیرو هاوخواینی ھەموو میللەتیکن. بەلام مووخابن دێوھکان
ھاوژینی نافامن: بۆیە کوردو گەلی نوح قووربانینی زۆریان ناوھو تا ئیستاش لەدەستی دێوھکانی تورک
و عەرەب و فارس دەنالینن. چونکە گەلی نوح باوھریان بە ناگیرکردن و ھەلکووتانە سەر کەلتووورو مافی
گەلانی دی نییە. بۆیە زۆر پھوایە جیھان دەنگی نازادی بۆ ئەوان بدات.

تابلۆی شپټ

کەکات وەستا، کەپیرشالیار نابەش دەبوو، زەرپراتی ئەو لەمیژسال بوو بەرکەرەمەتی من کەوتبوو، بۆیە من
ھەستم بە نازادی دەکرد کەکات وەستا، گەرچی ھەمووشتیک وەستا بوو، من تەنھا لەتەماشانا وەستا بووم،
نەک لەکاتدا، بۆیە لای من کات دەسووڕا، بەلام سال و مانگ و رۆژو سەعاتەکانی من ھیندە نوویات بوون،
ھەستم دەکرد وەستاوم، بەلام وانەبوو، لەبیرمدا من ھەرگیز ناوھستم، دەنا نەمدەتوانی لەدواییدا ئەم
تابلۆیانە بکیشم..

من وهك ئو لهخهياال وفهنتازيما نابەش دەبووم، ههستم دەكرد ويژدان وييرو ئوميدەكانم پەخش دەبن.. دەمتوانى بنووم، ههستم، بړۆموو كون وكهلهبرى جيهان بينم.. بيم به هر شتيك، بيم به پروهك وتەماشاي ناخى زهوى بكەم، دەمتوانى بينم.. به بينى نوئ و جيهانى، ههزاران ههزار فريشتهمندالى برسى و ترساوو بيئوميدم دەدى.. ههزاران زيندانى بيتاوان، ههزاران لهچ وليوى بړاو سهرى بړاو قريشكهى گيراو ومروڤى بيئوقل و بينال و بيئسەرم دەدى.. نهخوشى سەرسەيرم دەدى، دەچومە خەستەخانەكان، قەبرسانەكان، كەنيسەو مزگەوتەكان، رۆدەچومە لال و دەروونى خەلكەوه، هيندە بچوك دەبوومەوه كه لههست و تەماشاياندا جيگەم دەبوومەوه. زۆرم هەز دەكرد جوانيك بمبينت، يابزانيت بەدەممەوه پينگەنيئت! هەزم دەكرد ئامۆزگارىي ديوهكان بكەم بەباسى سروشتى مروڤ، سروشتى خۆم.

لەنەخوشخانەهەكى دەروونىي نورگەى ههستكرين بەكەميدا، قريشكههەك راپيچى كرىم.. لەخو راي پەراندم، نەمتوانى نەبينم وتەماشاي كەرامەتى نەكەم، چونكە خاوەن قريشكههەكى منى دەدى بەهەمووگيانى منى دەدى.. **ئەو نافرەتيك بوو زۆر سەبر! لەتابلۆى زريكهى ئيدوارد مونك=Edward Munch** **هاتبووە نەر! يان ياخى بووبوو، بۆنى پهنكى رۆنى ليندەهات، كتومت لەهەزەرتى ماريما دەچوو! وپروگيژ بوو! بۆنى جگەرەو ئەلكهولى ليندەهات، پرچى تيكەل وژاكاو، پوومەت رندراو، لەش خويناوى، لەژير قەپال وگازى ديوهكاندا بە بالى هەلكەتراويهوه دانيشنبوو دەنووزايەوه، دەرگياو دەيقريشكاندوو دەيكيشا بەسەرى خۆيدا، لەخۆى دەدا! لەپر گريانى تيكەل بە قاقا دەبوو! هاوارى ليندەكردم ئەم جنۆكهو ديوانەم لى دووربخەرەوه!**

من بەر لەوهى خۆم بەتەواوى ئاگانارى ئامادە بوونم بى، ئەو بەئاگا بوو لە ئامادە بوونم.. خۆى نووساندبوو بەديوارەكهوه، نيوهى لەشى شارديووهوه، نيوهكهى تريشى تەنها دەم وسەرە دەست و چاوى بەدەرەوه بوو.. بەر لەرهنكى تۆراوى دەنگيم بيست، ههستيم بينى! لەكونى دەرگاي قاوشى خەستەخانەكهوه خۆم كرد بەژووردا، لەترسا منى دەبينى وياوهرپيشى نەدەكرد! چونكە ئەو لەجيهانى راستيدا ومن لەجيهانى خەوندا بووم، بينيم كت و مت لەهەزەرتى ماريما دەچوو. دەستيک بەرگى نرۆى لەبەردا بوو، پەلەى خويناويى پيوه بوو.. روخسارى گشتى رندرابوو، بەلام جوانييهەكى پيرۆزى پيوه ديار بوو..

چاوهكانى پربوون لە ناواى بەزەبى.. لەژورتيكى دەرگا لەسەر ناخراونا لەبەرخۆيهوه دەباو خۆى دەشاردەوه، دەيوست بچيته ناوديوارەكهوه، ليوهكانى دەلەرزين لەخەم و حەسرەتا، تەماشاکانى دەرگيا بەگەربوونى مندا، ههستى دەكرد من دەبينت!
دەبينيم! كەچى لەژير نۆشەك و بەتانی و سەرچەفدا بۆ من دەرگەرا، دەيزانى لەويتم! كەنەيدەتوانى بمرگريت، دەيدايە پرمەى گريان و دەيگوت: من ديويك شيتى كرىم، ههزاران دەورەيان ناوم!
پاشان خاوەدەبووهوه وهمان ليولەرزۆكى بە چپە باسى بەسەرھاتەكانى خۆى بۆم دەگيرايەوه، دەيگوت خەتاي من نييه، من مندال بووم.. من هيچم نەكردبووه.. من للى خوام نەشكاندوووه.
من لەبەرچاويدا وهستاوووم، دەمويست لەمسى بكەم، لەباوھشى بكەم، بەلام نەمدەتوانى چونكە لەشم راستى نەبوو.. چونكە تەنها پرشنگى گيانم لەوى بوو! بەلام كاتيک بينيم هيمن دەبيتهوهو تەماشاکانمان بەرپەكتري دەرگەون، رۆچومە ناو هەست وييرو سۆزى يهوه، چوومه ناو تەماشايەوه.
ئاي لەوجيهانە سامناكەى ئەونافرەتە هەيبوو! لەناوھەست وييرو دەروونيدا دەيان ديوم بينى سەريان لە سەرى تيمساح وگورگ دەچوو! ديويكى ترم بينى تاريك، شالۆى بۆ هەستەكانى منداليى ئەودەبربوو

دەيگەزىن، ملقرتى دەكرىن، سەرى تەيروتوورەكانى سەردەمىيى مىندالىيى ئەويان دەبرى، داغيان دەكرى دەياتترساند و دەوهرى. دىئويكى ترم بينى قەپالى دەكرى بەگۆشت و خوينى ئەودا!
خۇم بۆ نەگىرا فەرمووم: كىش، خت، خو، ھەلو. بەلامەو سەير بوو، دىئوھەكان ترسان ولەجىنگەي
خۇيان بچووك بوونەو! ھەلپروان ونەمان، ھەستم بە دلاوهرى كرى لەونەبەردەنا. بۆيە كەوتەمە ويزەي
گىشت دىئوھەكان، يەكە يەكە ھەموويانم راونا، ھەموويانم ھەلپرواند بەتەماشاشا بە خت، بە كىش.
وھكچۆن ھەزرەتى ئىبراھىم بەتەكانى ورد دەكرى، منىش ئەوھا دىئوھەكانم وردوخاش دەكرى. بەتايىبەتى
دىئوھەكانى ناودەروون، دەتوانىن ھەپرون بەھەپرونىيان بەكەين. تەوانىم ھىندەي يەك و دوو، يەكەيەيەكى
دىئوھەكانى ناودەروونى ھەلپروينم. ناماوە ھەر لەمىندالىيەو ھەلپروابوو نژى دىئوھەكان. نەيتوانىبوو
بەتەنھا بەرەنگارى ئەوھەموويانە بىتتەو، ھىندە نازارى خۇي نابوو، لەنەبەردا وای لىھاتىبوو لەخۇي
بووو بە دىئو، چىنووكى لەخۇي دەكرى، قەپالى لەخۇي دەكرى، لەخۇي دەدا، خۇي زاماردەكرى.
ھەندىك جار مرؤف لەپىناوى بىنىنى تاكە گوگىرو ھاودەمىكى راستەقىنەنا چەند سالانىك دەكەوئىتە ژىر
ھەلمەتى دىئوھەكانى دەروونى خۇيەو! مرؤف بەتەنھا لاوازە، ھەموو مرؤفىك ناتوانىت بەتەنھا
بەرەنگارى ئەو ھەموو دىئوھەكانى بىتتەو كە ھەلمەتى دەكەنە سەر! ھەندىكجار تەماشاشايەك دەبىتتە فرىاد
رەس.

پاش ئەوھى مەن ئەوكارەم كرى، بىنىم ئافرەتەكە لەدۇخى دانىشتندايە. بەرەبەرە لەدووارەكەش دىتە دەر.
بىنىم مەست بوو، ھەوايەو، خاوبووەو، پاشان رۇخسارى نوورى لىنىشت، رۇخسارى گەشايەو.
بىرىسكەيەك لەچاوانىدا ناگىرسا كەزۇرجوان بوو. گىيانى پىرپوو لەھىمنى ولىنىيائى. لەھەستكرىن
بەجوانى.

ويستە بىمە دەرەو لە دەرونىا نەمىنەو! بەلام ئەو ھەردوودەستى قفلا كرى، زۇرشىرىن لىم پارايەو.
فەرمووى: توخوا، بەتەنھا بەجىم مەھىلە. لىرە بە مەرؤ. لەگەلمابە تا پىشويەك دەدەم. ناگىرسى
لەدەرونا.

من چونكە ھەستىارم، تەنھا بەھەستىش لەوى بووم، نەتوانى دلى بشكىنم، مرؤفى ھەستىار ناتوانى دلى
كەستىكى تر بشكىننىت. لەدەرونىدا بەرۇشنى مامەو. وەك مۇمىكى ناگىرسا و لەناو قەبرسانىكنا كز
دەسووتام.

بەرلەوھى رۇبچمە دەروونىەو دلىنا بووم لەوھى كە دەتوانم بىمە دەرەو. بەلام چونكە رۇبداوھەكە لەنىوان
خەون وراوستىدا بوو، سەرم لىتتىك چوبوو، ھەرەھا بەزەبىم بۆئەو گەرەبوو. چونكە كەگويم لەقىرىشكەي
گرىيانى بوو، نەتوانى نەتوئىمەو دانهگىرسىم بۆي. بۆيە بەزەپراتى بوونىدا بلاو بوومەو، ھەست و
بىروسۆزەكانىم دەبرە پەرسىتگاي گىانەو، دەمىردەناو درەختى زەمانەو، لەوئىدا ھەست و بىروسۆزەكانىم
رپوت دەكرەو، بەدەستىكى نەرم و مېھربان، بەئاستەم لەمسى يەكەيەكەي فرىشتە ساواكانىم دەكرى،
دەمشىلان، گەردوتۇزم لەسەركەزەدەكرى، دەستم بەدەلكانىاندا دەھىنا، پەنجەرەو پارەوھەكانى
تەماشاكانىم پاك دەكرەو. قزى بژىم شانە دەكرى، لەخەونەكانىا تابلۇ خوارەلواسراوھەكانم راست
دەكرەو. كەمىك نووست، پىشوى نا. پاشان بىناربووھە!

پاشان بىنىم لەخەو ھەستا. تەق تەق تەق لەدەرگاي ژوورە لەسەر داخراوھەكەي نا. من لەمىنبەرى پەرسىتگاي
دەروونىدا چاوم نابوو سەر يەك، قولل رۇچووبووم لەتەماشادا، لەتەماشاي ئەونا كە زۇر لەھەزرەتى
مارىا دەچوو. بىرم لەجوانىي مرؤف دەكرەو، رامابووم لەسەرسوورماندا، تەنھا ھەستم بەدلىنىيائى دەكرى
لەتەماشاكاندا!

چاودیرە پاسه‌وانه‌کان دەرگایان له‌سه‌رکرده‌وه. شهرم دهستی به‌سه‌ر‌باگرتن. چونکه بینیان ئافره‌تیک کووت و مت له‌ه‌زره‌تی ماریا ده‌چیت، به‌زمانیکی ره‌سن وشیرین ده‌ویت، بزه‌یکی نه‌فسووناوی شیرین له‌سه‌ر لیویتی، چاوه‌کانی پرن له‌نوور. سه‌ریان سوورما گشتیان، ده‌ستیان گرت به‌سنگینه‌وه، فه‌رموویان به‌رموو خانم، چیت بۆبکه‌ین؟

فه‌رمووی: ده‌مه‌ویت خۆم پاکژ بکه‌مه‌وه، به‌رگی به‌رم بگۆرم. ده‌توانم؟ ووتیان: بنگومان خانم. که چووه ژووری خودشۆڕین، که‌جله پیسه‌کانی ناکه‌ند، له‌شیم بینی هم له‌پیشه‌وه، هم له‌دواوه. جوان، سپی، په‌مهی پرتقالی. تووکه نه‌رمه وورده‌کانی نووریان لی ده‌باری، له‌خوارپشتی، له‌سه‌ر مه‌چه‌کی پرچی. سنگی، باسکی، بازووی، رانی مه‌مکی، سکیم بینی ده‌تگوت کارا‌قاجیو ورامبراندت وړۆداین به‌هاوکاری دروستیان کردوه! هر پارچه‌یه‌کی له‌شی له‌پارچه‌کانی تری جوانتر بوون، ناسکتر بوون، به‌لام بیترین نه‌بوون. فه‌رمووی شهرم له‌تەماشای جوان مه‌که.

من که‌می‌ک ته‌ریق بوومه‌وه، وامزانی نه‌وه‌ست به‌من ناکات، وام زانی له‌بیوپه‌رسته‌کانه، به‌لام نه‌ویش منی ده‌دی. فه‌رمووی: تۆله مندا نازادیت، ته‌ماشاکانت به‌رده، به‌نازادی به‌گه‌ردوونی مندا بروانه و بفره. کاتی‌ک که‌خۆی پاکژکرده‌وه، که‌می‌ک ده‌ستی هینا به‌خۆیدا، ده‌ستی ده‌گێزا به‌سنگ ولامل و سک و رانی خۆیدا، پاشان ده‌ستی له‌سه‌ر ران و سمتی هه‌لده‌خلیسکا. ده‌ستی یاریی ده‌کرد له‌گه‌ل ده‌ستی خۆیدا. من له‌دلوپ خۆینی ژیریه‌نجی شایه‌تمانی ده‌ستی راستیدا قه‌تیسما‌بووم، گه‌رم گه‌رم نا‌هاتبووم، چونکه ته‌ماشای ئۆخژنی یه‌که‌می گیانی نه‌وم ده‌کرد. له‌خۆشیدا به‌ده‌نگی منک و نووزه وناه به‌چه‌ ده‌یفه‌رموو پاکژ ده‌بمه‌وه. پاکژ ده‌بمه‌وه، پاکژ ده‌بمه‌وه.

دوای نه‌وه‌ی که‌ته‌وا‌وو، ئافره‌تیک چاودیر له‌ده‌رگای نا: ته‌ق ته‌ق ته‌ق. فه‌رمووی: فه‌رموون.

ئافره‌ته چاودیره‌که‌ش که‌ کووت و مت له‌ه‌زره‌تی ماریا ده‌چوو. سلّوی فه‌رموو خا‌ولییه‌کی سپی و ده‌ستیک به‌رگی سپی، نا سه‌رچه‌فیک سپی پنیوو، له‌سه‌ر سه‌به‌ته‌یه‌ک داینان و پشتا‌و‌پشت به‌سه‌ری ریزانه‌وانده‌وه به‌ره‌دواوه کشایه‌وه. له‌نا‌وده‌رگا‌که‌نا له‌سه‌ر نه‌ژنو دانیشت و سلّوی دووه‌می دایه‌وه. نازانم ناوی چی بوو؟ هیشتا ناوی خۆی نه‌هینابوو سه‌رزار، گه‌رچی ئافره‌ته‌که‌ نه‌رویچی بوو دره‌نگ زانیم که‌ ناوی ماریا بوو.

کاتی‌ک خۆی پاکژکرده‌وه، خۆی هیشک کرده‌وه، پرچی شانه‌کردو سه‌رچه‌فه‌که‌ی پینچا له‌خۆیه‌وه، چووه به‌رئا‌وینه‌که. له‌گلینه‌ی چاوی خۆیدا به‌عشقیکی پرله‌که‌رامه‌ته‌وه ته‌ماشای نا‌وچاوانی خۆی ده‌کرد. شهرمی له‌که‌رامه‌تی خۆی ده‌کرد، هه‌ستم ده‌کرد من نه‌وم و ته‌ماشای خۆم ده‌کرد، شهرم ده‌یگرتم، شهرم ده‌یگرت.

ده‌یگرت. مرۆف کاتی‌ک لێنا ده‌ییت له‌ته‌ندروستی خۆی که‌ شهرم له‌خۆی و له‌وانی تریش بکات!

ئه‌و مرۆفه‌ی شهرم ناکات، بێو ناگیری کرده‌وه، به‌بێ شهرمی ده‌ژی، نه‌خۆشه‌وه هر کاریکی نا‌جۆریش

ده‌کات. مرۆف به‌وه له‌گیاندارانی چوارپێ جیا ده‌ییته‌وه که‌ خاوه‌ن شهرمه!

له‌و شهرمه ماریا کرده‌نا. له‌و دل وده‌روونه شیرینه‌نا، له‌و گیانه پا‌که بینازده‌نا، له‌و جوانیه بی‌خه‌شه‌نا، له‌و گیانه پرله‌که‌رامه‌ته‌نا به‌بیلی مامه‌وه، بیلکی نازاد، بۆم هه‌بوو به‌گه‌ردوونیا بخولیمه‌وه. ژمه‌خۆراکم ته‌ماشای بوو، ته‌ماشای جوانی، شکۆ، مه‌رو دادو شهرم و به‌زه‌یی. هه‌ستم ده‌کرد خۆشی ده‌ویم و خۆشم ده‌ویت.

کاتی‌ک سه‌رچه‌فه‌که‌ی له‌خۆیه‌وه نالاند، کاتی‌ک منی له‌گلینه‌ی چاوه‌کانیدا بینی.

که‌وه‌ده‌رکه‌وت له‌قاوشی خه‌سته‌خانه‌که‌نا، چاودیره‌کان ده‌ست له‌سه‌رسنگ راوه‌ستا‌بوون، ته‌ماشای و سلّویان ده‌کرد. گشتیان له‌چاوانی نه‌وبا نا‌وای شفاو به‌خه‌شنده‌یی و به‌زه‌ییان ده‌کرد.

ئەويش تەماشاي گشتيانى كرد، گشتيانى بەخەندەكانى شفاكرد.. بەرەدەرەوئەي نەخۆشخانەكە خۆي برد، ويستى بگەریتەوئە لای كۆرەكەي، كۆرپكى لاووقەلەندەر.. لەبەر دەرگای خەستەخانەكەنا مەسیحىكى نارماوى بىنى، راوہستابوو ناواي پارەي ووردەي لەم و لەو دەرگەد.. ئەويش ئەوي وەكو خاجىكى خوارەوہبوو بابەسەرشانى چەپپىدا.. ئەوي بەبەن ئەرك لەسەرشانى خۆي نا.. لەكۆلانەكان لايدا.. رۆيى، رۆيى تاگەيشتە تولەرىگەيەك، تولەرىيەكى رۆشنى بىنى، رۆيى بەرلەوئەي بگاتە پردەكە بىنى وامرۆفكى دەرۆت، مرۆفكى مەزن، گىژەلووكەو ناگرو زەريا لەدەورى دەرگەين وسوورپدەخۆن! لەتەكيدا دەرۆن، پرە لەگيانى بالندەو گياندارانى سەرزەوي!

دەرۆاوپرە لەرۆشنايى.. بەسەرسوورمانەو، بەرە پردەكە چوو، بەرەولاي مرۆفي بيولات و بيئالا چوو.. ھەرەكوو دەرۆن پاكژەكان : وەك سۇماو ليينا تولەرىگا رۆشنەكە وپرد و مرۆفي بيولات و بيئالا بيئيت. من لەخۇيدا وخۆي لەمناببيئيت. بۇيە كەوتە يادى سەردەمىكى ترەو! خەونەكانم ياد دەھاتەو.

شەويكيان لەخەوما شتتەكم بىنى بە ناو ئاگرى جەنگ و ئەلغاماي راي دەرگە! نا بيوورن دەرۆي! نازاد بوو نەدەترسا، ھىچى لئ نەدەھات.. بەچاوى خۆم بىنىم بە ميژووي ھەموو شەپەكاندا گەراو ھەموو جەندرمەكان لوولەي تەنگەكانيان لەسەر پشت وپووي ئەو نيشانە لىدەكرتەو.. ئەويش دەرۆي!.. باوهرى بەكەرامەتى خۆي بوو.. دەرۆي فيشەك و مووشەك وگولەي تۆپ ئەويان نەدەپيكا!

چونكە نيازى پاك بوو، چونكە بيئەرى بوو لەشەر، چونكە لەشەر نەدەترسا.. دەرۆي بەدواي گيانى خۇيدا دەرگا، بەدواي عيشقى خۇيدا دەرگا.. وون بوو بوو لەگەراندا! بىرى لەلای مەم وزين بوو.. رۆميؤ و ژوليت-ى دەخويندەو كە مت دەبوو.. لەگەل نوح نا لەكەشتيەكى پاريزراونا لەناو جەرگەي شەپرا كۆچى دەرگە. نازانم چى؟ كئ ئەوي دەياراست!

ميرولەيەك فەرمووي: ھەن لە نيوان مرۆفەكاندا ھەميشە پاريزراون، ھىچ شەرىك لەناويان نابات. ھەن مرۆف.. لەو مرۆفانەي كەمن دەياناسم.. جۆرىكن لە مرۆفي بيروژ.. پەيامەكانى حەزرتى ماريكان ومەسيحەكان بە راستگويى دەرگەين.. لە شەر و رۆ دەرگەن.. گوناھ ناكەن.. من دەيانىنم. ھەندىك راھىيە ھەن لە كەنيسەكاندا دەلي چراخانى دەرۆونم.. وەك پەپوولەي ساوا لىن و دەچن.. تەماشام دەكەن، تەماشايان دەكەم.

ئەوان ميرولەكانى ئەم داستانەي من.. ئەوان باوهرى گيانى من.. لە كەشتيەكنا پىكەوہ دانىشتووين.. من غەرقى بەرگى سىپىم و ئەوانيش سىپى پۆش، سىپى مەيلەو كووزەكەي، مەيلەو پرتەقالى يان ئاويژەي.. يەكئىكيان شمشالى لەدەستە، ئەوي تريان فلوت.. سىنەم كەمانچەي لەدەستە.. چوارەميان قيسارە ژەن، پىنجەم پيانۆ ژەن.. شەشەم دەف و دەھۆل ژەن..

حەوتەم لەوان نەبوو.. چونكە مرۆفكى كەمى ئىوپەرست و لاسار بوو و جار ناچار لاسايى ئىومەكانى دەرگەوہ.. بەلئ خويئەرى بەرژ.. سەرتان ئەيشتەم حەوتەم ئافرەتتىكى سەير بوو بە نىگاوتە ماشاكانى من.. ئىرم نەكرىبئ لە ھەر جىگەيەك ئەوم بىئىيت، وانەيەكى نوي فۆرەوم لەم زىندانە سارەدا! حەوتەم ئافرەتتەك بوو نامۆ بە جىھانى ميروولەكان و حەزرتى ئافرەتەكانى دەرۆونم.. بە ھەموو موغجيزەكان و دەسلەتەكانى جوانيەوہ، دەيىنم لە تەنافىكى ناسكى زۆر تەنك چنراو لە تەنافى جالجالۆكەي مەزن.. لە تەنافىكى كووزەكەيىنا ھىچ نامىرى پى نىيە! .. توومەس گشت گيانى نامرازن.. تەماشاكاني، خەندەكانى، ووتەكانى، بزوتن و سەماي كرەوہ بە نامىرى خۆي.. ھاتە ناو كەشتيەكەوہ، راھىيەكان سەريان سوورما! ميروولەكانم ترسان.. ھەرچى ھەبوو و نەبوو لە گيانەكانى ناو دەرۆونم - گشتيان واقيان وپما و

به کۆرال فەرموویان بەرپۆز، حەزرەتی نوح، بۆت نییە کە سێک بەننییە کەشتییە کەوێت نەمە فریشتەیی،
کە هونەرمەند نییە. کە باوەرێ بە فەلسەفەی خامۆش نییە!
بە شەرمەوێ فەرمووم: ناخەر ئەمە ئەننا لێزایە.. بە زمانی زەردەشتی یانی: ئەننا هیینا.. ئەمە فریشتەیی
نەجاتە!

پاهییە فریشتە شێوەکانم هەستانە سەر پێ.. پاشان چوونە پکۆوع.
ئەننا لێزا هاتە پێش.. بە تەماشایە کە هەموو پاهییەکانی بەخشی، بە خەندەییە کە هەموو گوناھەکانی
تەمەنی مەرۆقیی پاک کریمەوێ.. لە هەموو گوناھەکانم خۆش بوو. پاشان بە دەم سەماوێ ناھەنگی
تورپەبوونی بوونەوێ نیشان داین.

بە سەمایەکی سێحری کۆمەلێک فلاش باکی بوونەوێ نیشان داین. گشتمان غەرقی تەماشای بووین و
زمانمان نوتقی لێپراو هەموو گیانمان پێ بوو لە تەماشای!

مێرولەکان = پاهییەکان فەرموویان: بەرپۆز حەزرەتی نوح تۆ لەو سەمایە تێ دەگەیت؟
منیش نەمزانێ چی بۆت وچی وەلامێکیان بدەمەوێ!! لە بەر خۆوێ بە واقووماوی فەرمووم: لە خووبی
ئەنناھینا یان ئەننا لێزا بپرسن. فەرموویان ئێمە تەنھا سەر بە باوەرێ تۆین، ئێمە نمایندەیی باوەرێ
باوکی خۆمانین.

فەرمووم: کچەکانم.. من باوکتانم، گیانی باپیرانتانم.. هاتووم پەیمانی نوێم پێت. هاتووم باسی
ئەفسانەکانی تەماشای پێت.. گومان لە فەرموومەکانم مەکن. من پەیمانی بەرێ جوانیم.
مێرولەکان فەرموویان: جوانی لە باوەرێ نوح-نا مۆتڵەقە، مۆتڵەق.. هەمیشەیی.. بالاو پیرۆزە لە زانستی
خامۆش نا.

مێرولەییەکی عاشق تاوی نایە هۆرە و ناوازیکی بۆ هات.. بە هەست و سۆزێکی سەیر خویندی:
سەیرکەن وا هات، ئەوێ کە چاوتان دەیین - بەشێکی کەمە لەوێ کەمن هەستی پێدەکەم..

چونکە هەن لە ناوماندا.. کەس نازانی کێن و چین!
جا گەر باوەریش نەکەین:

ئەوان هەن.. هەن.. هەر دەلێی خووبی فریشتە و پەڕین!

کێ دەزانی ئەوان زانەیی چی دەست و هەست و بیریکن!

کێ دەزانی ئەستێرەیی ئەوێ تر دەکەوێتە کام گەردوونەوێ و

دەشتی هێشتا کەس ناوی بەهەشت و گەردوونی خۆی نەزانیت!

تاپتۇرى مەمۇرىي زىن

چەندىسالىك بەرلەۋەي كات بوۋەستىت، سەردەمانىك بەتەنھا دەزىيام، ھەستىم بەغوربەت دەكرد، بەزەيىم بۇخۇم دەپنجا، لەۋپەرى قەرەبالغىدا، لەناۋھاۋرئ و خزم وكەسى خۇمدا بىگانەيىم ھەست پىندەكرد، تارۋۇتىكىيان بىرپارمدا ۋلاتى ناگىركراوم بەھەزىيا بەجى بەيلىم، چونكە ھەزىياھان تۋانىيان ھەموو جوانىيەكان ناكرۇژن، منىش لە ھونەرۋ جوانىدا تۋابوۋمەۋە، ھەستىم دەكرد مانەۋم لە ناۋ شەرۋ دەلەسەى دىۋەكاندا ژەنگ دەگرىت يان نادەرزىت.. بۇيە بىرپارم نا ىۋاى عەشقى بىنگەرد بگەوم.. پىم چاترىبوو، بېرۇم بەدۋاى كلاۋى بابرىۋونا بگەرىم - نايكم گۇتەنى! چونكە ۋەك لەسەرەتانا فەرمووم، من زۇرباۋەرم بە وزەى عەشق ھەبوو. ۋامدەزانى دەسلەت ۋگەردون ۋسنورى عەشق ناكۇتايىيە.. ۋام دەزانى عىشق دەتۋانىت مرۇف بگەيەنىت بە مەزنتىر پلەۋ پاىە! رۇيشتم. بىرپارم نا بە عىشق ۋ ھونەرۋ جوانى شەر لەگل جىھان بگەم ۋ نازانى بۇ مىللەتى نوح مەيسەر بگەم. باۋەرۋم ۋابوۋ دەتۋانم. چونكە من خۇم بە جوان ناس ۋ ھونەرەند دەزانى.

من خۇم بە جىھان پەرۋەر دەناسى.. دەمتۋانى رەخنە لە سارتەرۋ كامۇ ۋ نىتسەۋ كارل يۇنگ بگرم.. دەمتۋانى بە ناسماندا ھەلزنىم ۋ باۋەرۋى مووساۋ عىسا لە پرچى خۇر بېرم ۋ نىشانىيان بەدم كە من جوانى دەخۇلقتىم.

ئەۋانىش ترسابوون، دەيانووت: ئەى لە دىۋەكان ناترسىيت؟

فەرمووم نەخىر.. من باسى جوانى بۇ دىۋەكان ناكەم، چونكە تىي ناگەن. من ھاتووم بۇ ئەۋانە دەۋىم كە نە بوون بە دىۋ.. كە خۇيان بە مرۇف دەزانن. من دەنگى نەۋەى نويم. بۇيە بىرپارم نا پىشت بگەمە شەر بۇ ھەمىشەيى.. بىارى خۇم بە جى ھىشت، نايك ۋ ۋەتەن.. خوشك ۋبراۋ ھاۋرئ.. خۇشەۋىستى لەدەست دەرچووم بەجى ھىشت، دەرنەنجام كەۋتمە دەروونى جىھانەۋە ۋ بەستەلەك قوتىيام!

بەسەر نارۋبەرۋىرپا رۇيىم، بەسەر شاخ ۋبەرزايى ۋھەرازى ھەلگەرام، ىۋاى دەۋانە سال خولانەۋە لەگەروونى عەشقا كەۋتمە ناۋجەرگەى كەرامەتى عەشقەۋە.. بەۋايدا كەۋتمە ناۋدەروونى يەكىك لەھەزىياكانەۋە.. لە دەروونى ھەزىياكانە بىنىم يەك مەملەكەت دەزى، لەناۋ دەروونى ھەزىياكانە دەمتۋانى بگەرىم، بىنىم، تەماشىا بگەم! لەرادە بەدەر جوانىيىم بىنى، لەدەروونى ھەزىياكانە توشى عەشقى كىژۇلەى ئىزانى ۋتورك ۋعارەب دەبووم. توشى عەشقى پاكستانى ۋ ھىندى دەبووم، توشى نەخۇشى عەشقى بووم، عەشقى چاۋى شىن ۋ پرچى زەردوسوۋرو رەنگاۋرەنگ بووم. لەۋلاتى ئىزان ھەرساتەۋ جۇرىك عاشق دەبووم، عەشقم بوۋو بە حەربا، راستەۋخۇ ھەرجوانىيەكم دەيىنى عەشقى دەبووم، ھەرشىعەرىكم دەخۇيىندەۋە بەرەۋ دەروونى عىشق پاپىچى دەكرىم، ھەر تەماشايەكم دەكرد، عەشقى سىجرى لىدەكرىم ۋ دەبووم بەۋەى كە دەمدى، دەبووم بەۋەى كە ھەستىم پىندەكرد، دەبووم بەكەمالى حافىزو خەيام ۋسەعدى.

لەنىكاكانى نافەرەتتا دەمدى ژيان سەما دەكات، بەزەرب ۋسەنتوۋر ۋنايەكى گىانخۇرۇشىنەر، برىنە نىزىنەكانى سەر ھەست ۋ بىرو دەروونىيان تىمار دەكرد.. تەماشىاكانى نافەرەتى ئىزانى نل ۋدەروونى منيان دەخستە سەر بالى قەقنەس، دەيانگوت راپىپچە ئەمە رەشتىيە لە عىشقا. ۋاى لەجۋانى ۋشەرم ۋنازى نافەرەتتى ئىزانى!

که لهگهرووی د یوه توکنهکانی ناخون وئیمام وموقتهداکان دهرپه پرم. ههستم کرد دلی عهشقم لهگه ل خومدا
دزیوه. ههستمکرد لهگه ل نهوشنا نیوم لهوی بهجیماوه. چونکه لهوی من بوبووم به تماشا لهحه سرهتا.
لهنازبا. له کرامهتی حزرهتہکانی قوتبی جوانیهکاندا وون بوو بوو کومهالی ههستم. گیرابوون کومه لیک
له تماشاکانم!

لهو کاتوه ههستهکانم تماشاکانم له زیندانی کهمالی جوانیی نافرتهانی ئیرانیدا زیندانه... نهوش مایه ی
شانازی و خوشحالیمه.

کاتیک بهوای عهشقا گهیمه ناوجهرگه ی لاهوور و پاشان مهلهکته ی هیند. تنهای ههلمتهی کردهسرم.
خزانمیه ناوژووریک بیجکولهوه. ژوریک هیندمی خوم گچکوکوه گوره. لهویدا ههستمدهکرد
ههموورژزیک عهشقیک لهمننا دهرویت. درمختیک لهمننا بهر دهرگرت. که لاهه دهرگرت. چرژدکمات. گوره
دهیت. عهشقم بوو بهباغی سیوه لاسوورهو دلی سیو ناسا یاسیوی دلناسایان دهرگرت... ههستم دهرکرد
چهند سیوه دهرگرت باغی عهشقم. هیندمیشی لی ههله دهرگرت...

وام لیهات تماشاکانم دهبوون بهوینه. بهلهش. بهشکل وگیان. دهمتوانی لهگه لیان دبویم. دست بؤ مہمک و
کولم وزولفیان بهرم. بیاندوینم. بملوینم...

ههستم دهرکرد یانکارهکان لهژوورهکه منا نازان. دهرژین. دین ودهچن. لهسهردیواری ژوورهکه من هزاران
ههزار تماشای جوان سهریان دهرکردم. بهزمیان بهمنی تنهاندا دههاتوه. بوم دهرگریان. نهک هه
ژوورهکه من بهلکو ههمووگیانم پر بوو لهیانی عهشقم. لهباوهری جوانی. لهکرامهتی ههستم. بریتی بووم
له تماشای ژوریک پرله عهشقم.

ههستم دهرکرد من ژوورهکه من. ژووره کهش منم. بؤهرجیگه یهک که دهرچووم. ژووره که من بیوو. ژووره که من
لهخوم زیاتر خوش دهویست. دلداریم لهگه لندا دهرکرد... ههرچیبهکم دهی خوشم دهویست.
کاتیک که ریشم دهتاشی. یان شوینیک خوم دهربری وام ههستم دهرکرد لهبری پوخساری خوم شوختیکم
کردته دیواریکی ژووره که من یان پوخساری جوانیکم بریوه به گويزان... که خوین لهرومهتم دههات.
ههله داوان پلاستهرم دهنا له جیکونی بزمارو. شوختی دیوارهکان. دهر بهستی خوم نه دههاتم هینده.

رژژیکیان له تماشای نهخشی تهره شوعی سهر دیواره که منا. تابلویهکی سهریم بینی. بینیم که زین خهریک
شورکردهوهی پرچی بوو بؤ کاکه مه. تارزکاری بکات لهکهندهلان. خوین لهرومهتی خاتووزین و
لهسرو پشٹی کاکه مه دههات. چونکه بوبووم بهژووره که من ژووره کهش بوبوو به من. لهبری رومهتی من.
چاری من. خوین لهمه وزینهکانی تماشاکانم دههات. چونکه ههر دلویکی خوینی لهشم. مه و زینکی
تیاوو.

له تابلوی دیواره که منا دهمدی دوی گیرسانهوهی خوینیان دهیانگرتن. بهردبارانیان دهرکردن. رهجمیان
دهرکردن. نه زیتیان دهان!

دهمدی مه لاو موجهورو دیوه شیتہکانی شار تاشه بهریدی رحهمتیان دهنا بهسهری عهشقی پژاومدا.
ژووره که من میثکی دهرپژیت. نوح سهری پان دهبیتہوه... بوونهوهر خوینی بهردهبوو. لهچاومهوه.
لهمیثکی پژاومهوه. له دهممهوه خویناو دههلا... خوین تنها لهمن نه دههات. بهلکو ژیان نه زیفی بهردهبوو.
عهشقم شیت دهبوو. په رکهمی دهرگرت... سهری نووساوم به زهوییدا خوینی له زمیین دهینا!

تاروژیک له پوژان مېشیک هات فەرمووی: تۆ زۆر تەنهایت، تۆخاومنی کەرامەتی عەشقی، هاتووم بېم بە هاورپت! بەرپوژتان قبوولی ئەمکیت بېیت بە هاورپتی من؟ فەرمووم بە شانازییەوه.. بووین بە هاورپتی گیانی.. کەمیک ژيانمان پیکهوه برده سەر.. ئەو باسی چپە چپە نیوان ئافەرەتەکانی بۆ دەرکرم لەو گەرەمەکی لێی دەژیام.

منیش گویم بۆ حیکایەتەکانی مېش دەرگرت.. ریزیک زۆرم لە کەرامەتی گرت..

ئاوارەیی و بیولاتی مرۆف فیزی زۆر شتی سەیر دەکات.. من لە گەشتەکاندا تا گەییەم ولاتی بەفر زۆرم دی، زۆرم چەشت.. بە ماندوویی، بەر لەکەوتن گەییەم ولاتی بەفر.. ئەو بە هۆژە سال دەچیت، دێوەکان پاشقولم لێ دەرگرت.. پالم پێوه دەنێن، لە ژووریک سەیرنا زیندانیان کردووم!

نازیم و خۆم بە زیندان دەزانم.. شەکت و ماندوو.. پەیداغی سپییم هەلکەردوو.. بۆنی بگوردم بەسەر دێوەکاندا بەخش دەبیت.. گومان لە باوەرم دەکن، منیش پێیان دەلیم کورم!

کە گەییەم ولاتی بەفر و بووم بە زیندانی لە بەهەلەنا چوونی مەملەکتی بەفر..

من هەستم بەرەنجان دەرگرت.. تەنهایی وەکو گورگ تێم بەربوو بوو قەپالی دەرگرت بە هەموو گیاندا.. وەکو گورگیکی نەخۆشی پروو دێو سەفەت نازاری دەنام.. نەیدەهێشت کەمیک لەگەڵ مرۆفەکان نازاد بێم.. تا ئیستاش گورگیکی چلێس و بەخوو بیوژدان.. پاسەوانی دیواره بەفرینەکانی دەورمە.. چونکە بە ناوی بیولاتەوه پێتان دەلیم، من زیندانم لە قوتبی شیمالیدا.. لە مەملەکتی دلە سەهۆلییەکان.

بۆیە بە بانگی حەزرتی نوح بانگتان دەکەم بۆ لای خۆم؛ پێتان دەفەرمووم لەسەرتانە دلە روژنەکانی ناو دەروونی حەزرتی نوح ببینن.. من پەيامی ئەوم پێتە بۆ دێوه دل سپیە هەبەت سپی یەکانتان.. پێتان دەلیم من هەموو زیندانەکانم شکاندوو.. من لە قورگی هەژنیاکان و لە گەرۆی ئەو حەزریایە دەریایووم کە دەووری بوونەوهری ناوه.. من پالەوانی یەکەمی ئاراراتم.. باوکی نەوهکانتانم، باپیرە و بابەگەرەیانم.

کە کات وەستا.. بېنیم ئافەرەتیک نازاری خړپنی جوانی ئەوروپیی لە کەنیسەیهکی دەولەتی میسۆناریدا درۆ دەکات! بېنیم رۆکسانا دلەت: من کریستۆس (Im Kristus) واتە من مەسیح.

لێ زوویر بووم، چونکە درۆی دەرگرت.. منی نەناسیەوه! نەیزانی کەمن باپیرە گەرۆی ئەوم.. بێرپیزی بەرامبەرم نیشان نا.. وای نیشان دەنام قینی لێمە.

بۆیە تەنهایی ناچاری دەرگرت سەر بکەم بە دەروونی خۆمدا و کەمیک بێر لە گرتی بوونەوهرەکان بکەمەوه.. چونکە حەزم لەتەنهایی نییە درێژ خایەن.

تەنهایی زیندانیکی شوومە. بۆیە کە حەزرتی مېشەکە هات بەمیوانیم هەستم بە هاو دەمی دەرگرت.. هەستم کرد مېشەکە هاو دەمیک بچکۆلەو هاو پێمە.. هاتوو بە فیزە فیزوو گیزهگیز باسی کەرامەتی خۆم بۆ بکات.. کە لێ وورد بوومەوه! بېنیم پرە لەتەماشای فېنمین! پرە لە نازی شەرم.. پرە لە تۆنەکانی بالی فریشتەکان.. لەسەر پەنجە شایەتەمانم هەلنێشت.. ئینجا کەمیک هەنگوینی لەسەر پەنجەم مژی! پاشان سوو پاسی کرم و دەستنوێژی شت و خۆی نامادە کردوو پرووی کردە قیبلە چاوهکانت.. ئینجا فەرمووی:!!!!!! (بە هەوای بالەکانی دوا لە پێشدا! دەبیت بۆتی وەر بگێرم تا تێبگەیت)، فەرمووی: من پەيامی بوونەوهرم، من ئاهوارامازدام!! واتە من خوام!

بەحورمەتەوه لەمېشەکەم پرسى: بەرپوژتان کێن وادەتوانن بەکەرامەتی مرۆف بدوین؟

فەرمووی: مەترسە ئیمە لە دێوەکان نیین، مەلاو مەووری دێو نیین، دێوپەرست نیین. بەلام کەرەمەتی ئیمە ڕینگە نادات کەرەمەتی بەرپزتان تەنھا بیت لەم ژیانەدا. مرۆف پتووستی بەهاوڕی و هاوسۆزو هاودەمە.. تۆپەنابەریکی بێولات و بیکەسیت، بۆیەهاتووم بێم بە هاودەردو هاوڕیت. بەمیشەکەم فەرموو: لێرە بەداوایە تو هاوڕی مینیت.

کاتیک کە گەیشتمە ولاتی بەفر لە کەرەمەتی خۆم تیکەیشتیووم.. لە دەستی بێحوورمەتی میلەتەکەم دەمناڵاند.. من سەرگەرمی مەشقی زانستی خۆم بووم.. کەچی کورد لاسایی دەکریمەوه، عەرەب بەزۆر نزیی پێ دەکریم، فارس ھەرەشەیی لێ دەکریم، پاکستانی ئازاریان دەدام.. فریشتەکان لێم زیز بوون.. سەرەرای ئەوانە عیشق و جوانی خەتم و مۆرو کوترابوون لەسەر ھەست و بیرو خەیاڵم! ژوورەکەم منی لەقالب گرتبوو، لەقالبیکی سینگۆشە دەچووم، کەلەسینگۆشەیی سێلایەکسانی عیشق دەچووم. عیشق و جوانی ھەمیشەیی. من لەوکاتەوه دۆستی ئەوھەست و بیرانەم، یەک زەرپەر دەستبەرداری کەمترین ھەست نەبووم.. تالەم دوا دواپەیدا مێشە پیرۆزەکەیی هاوڕیم دوا دوا بێست سالی ناواری ھاتەوه بۆلام، بەلام ھەم بەراستی، ھەم لەخودا ھاتوو فەرمووی: منت لەیاد ماو؟ دەمناسیتەوه؟ بەر لەوہی من ناوی بەرم: ئەو فەرمووی: من خواوہندم!

کەواي فەرموو مۆچرکە وەک ھەورە تروسکە بە سەر تاپای لەشما چەخماخەیی کرد.. مووہەکانی لەشم گشتیان رەق وەستان!

وەک دلدا ئەوہ فەرمووی: خواوہند دەتوانیت وەکم بچکۆلانەبیت، وەک بوونەوہریش گەرەبیت، ئەوہی ھەست بەکەرەمەتی مێشیک ناکات ناتوانی نەکەرەمەتی خۆی بێنیت نەکەرەمەتی خوا! خواوہند دەتوانیت زۆر بیت، کەمبیت، ھەبیت، نەبیت. دەتوانیت بچووکترین و مەزنتر بیت.

فەرمووی: سلاو ئەو حەزەرەتی جوانی..

باوہر پتووستی بە رەزامەندیی ئەوانی تر نییە.. چونکە بیرو باوہر کرناو پەيامەکان، ھەر وہا خەو نەکان لە بوونەوہردا ھەن. مێشەکە زۆری فەرموو.. ناتوانم لێرەدا ئاماژە بە گشت فەرموودەکانی بەدم. ئەوسالانەیی تەنھایم لەدورگەیی ھەستکردن بەکەمی، دواي ئەوہی ھەموو عەشەقەکانم بوون بە قوربانایی گالتەو قاقای دێو نەخۆشەکان، دێوہ بێھەستەکان، دێوہ ورگ زلە زۆر خۆرەکان.. ھیشتا دەمتوانی لەخەوما خەون بەفریشتەوہ بێنیم، توانیم خۆرییەکانی دەریاش بێنیم، توانیم پەنای ھەزاران ھەزار ماریای خەندەتوراو خەندە رەنجاو بەدم، توانیم ھەزاران مەسیح لەدەرونا پەنابەدم.

توانیم بەگەردوونی عەشقا بالەفەری بەکم و فەری فرین بێم.. توانیم تەماشاکانم ئازادبەکم، بەگەردوونەکانی عیشق و جوانیدا بەکومە بالە فەری. ئەنجام گەرەمەوہ ناو دۆخەکەیی جارائیم، کوتومت وەکو خۆم لێھاتەوہ! چوومەوہ ناوقالبی ژوورەکەمەوہ، گەرچی ژوورەکەم لەھەندەران لەخۆم گەرەتر بوو، بەلام ھیندە یالگاری کۆن و تازەم بەسیما و پوخساری ژوورەکەمدا ھەلواسی بوو ھیندە تەماشای چوار دەوری خۆم کرد تافیری ھۆگری بوومەوہ، ھۆگری ژوورەکەم! بەلام ئەمجارەیان لەترسا، لەترسی دێوہەکان، لەترسی دێوپەرستەکان، چونکە ئەوان نەدەزانن عیشق چییە، نەدەزانن خەندە چییە، نەدەزانن تەماشای چییە! ئیستا ژوورەکەم لێم زیز بوو، جینگەیی منی تیانای ناییتەوہ، ژوورەکەم لێم توورە بوو، دەلیت: لەھەستکردن بەکەمدا مرۆف بۆی نییە پێیکەنیت، بۆی نییە عاشق بیت، بۆی نییە بژی!

ژوورەکەم زیندانیکە چۆل و ساردە، ھەریادگار ییەک ھەلدەواسم، بۆسەیی سەیردەکەم خەندەکانیان دەبیەستیت..

خەندەكان مۆرەم لىدەكەن، بەگالتە جارىيەو تەماشام دەكەن، قىز لەكەرامەتم دەكەنەو لەناو
دېوپەرستەكاندا، دەيانەوئىت فېرم بىكەن تەماشام نەكەم، فېرم بىكەن عىشقم لە ياد بېچىتەو !
ھەموورپۆژىك دەبىنم خويىن لەتەماشايەكم دىت، شوخت و برىن دەكەوئىتە سەر ھەست وىژدانىكم،
پوخسارە جوانەكان دەشكىن، ھەلدەوەرئىن.. ورنوخاش دەبن، خەندەى خەلكى ئەم ولاتانە ژەنگ
ھەلدېن، دەتوئىنەو ەك بەستەلەكەكان! خەندەكان خوار ولار دېنەو، گېژن، سەرخوشن، خۇپەرستىن.
بۇنى دەرمان و ئەلكھوليان لىدئىت!

دەبىنم تەماشاي چاوەكان زەقەدەبەو، نىگاكان مردوودەبىنم، پارچە پارچە عىشقم سەرقرت دەكەن
دەمپەنجىن. جوانەكانى دوورگەكانى ولاتى ھەستكرىن بەكەمى نوژمنى بىنگانەن، نوژمنى جوانى
وعىشقم، باورپان بەھەست وسۆزنىيە.. لەھەستى خۇيان دەترسن.. جوانىيەكانيان ناسروشتى
وكيانرسىيە، بۇيە تادئىت قەبارەى ژوورەكەم تەنگتر دەبئىت.. ھەست دەكەم ژوورەكەم دەمخوات،
دەمچەپئىت، دەمفلىقئىتەو، چونكە خەندە بەررۇكان، بزە ترساوہكان دەشكىن.. بۇگەن دەكەن، دەمرن،
چونكە خەندەو بزە لە دىوہكانەو فېر بوون.

منىش پۇژانە سەدان خەندە وتەماشام وبزە لەسەر جادەو كۆلان ولەسەر پوخسارى مندالان و دىوپەرستان
ھەلدەكرمەو چاكيان دەكەمەو، تىمارتان دەكەم، وام لىھاتووہ كە خەندە نىشان دەدەم جەرگ و دلم
دەكولئىتەو.

خۇشبەختانە لەوای ئەوھەموو سالانە ژيان بەسەربىرن، تاك وتەنھا تەماشاي ىرەختىك دەكەم لەدرونا
رەگ دادەكوتى، قەدى ئەستووردەبئىت، نەش ونوما دەكات، بەردەگرئىت، دل دەگرئىت، دلئى گەورە گەورە
بچوك، دلئى سىپى سىپى، زەرد سۆر پەمەيى، شىن سەوزقاوہيى، وەنەووشەيى پرتەقالئى.. كەبەرى لىيورن
دەگرئىت، كەبەرى خۇشويستىن دەگرئىت، كە مەم وزىنى لىدەپوئىت، كەبەرى جوانى دەگرئىت، پۇژانە دلئى
ھەزاران خوا لەسەرما دەروئىت كەچى تەماشاي دىوہكانى ئىرە ھەزاران خوا لەدەروونما رەجم دەكەن
بەتەماشاكانيان، ھەزاران خوا بەرباران دەكەن بەگومانەكانيان، نازانن من جوانىيەكان لەقوتبا دەبىنم، من
دەتوانم بەدەم خەندەكانى خۆمەو بەرم، ھىشتا من خەو بە ژيانەو دەبىنم، ھىشتا تەماشام دەكەم، دەبىنم.
ھىشتا كات لەچركەى يەكەم تىنەپەريو، كات وەستاو، پىرشالىار بەژوور سەرمەو وەستاو، سەيرى
شكۆى ھەستى جوانى دەكات لە گەردوونى ووشەكانما. سەردەلەقئىت، خەندەكانى بەژوورەكەمدا
ھەلدەواسئىت، دەست بەسەرما دەھئىت. سەرگەرمى راستكرىنەوہى خاجىكى پۇلايىنە، كەمن چەند
مانگىكە خەرىكم و بۆم راست ناكريتەو!!

**مىرولەكان فەرمويان باسى مەم وزىنت تەواو نەكرد! فەرمووم: ئەوان دەفەرموون: بوونەوەر پئىدەكە نىت،
گەش بىيە.**

مروئىك دئىت زادەى عىشقى ئىمەيە و دەفەرموئىت : نازادى لە عىشق پىرۆزترە. بەلام بە يەكگرتنى عىشق
و نازادى زانست سىجرئامىز گەشە دەكات، ئەوسا مروؤف سەرسوورماوانە تەماشاي كەرامەتى خۇى دەكات
و دەفەرموئىت: ئەھھا! ئەمە منم. من وەھا بووم بەر لە ئىستا نەك مەيمون.

تاپتۇرى گەردون

من ھەرگىز نانوم، كەندىنوم بىندارتىم، زىندىو تىم، بەردىووى دەگەپىم، بەبژىوى دەگەپىم، دەبىنم وتەماشادەكەم، دەبىنم ھەمووشتەكان زىندوتىرن لەوھى كە ھەست و تىركىيان پىندەكەين.. راستەكى تر خۇى لەقەھى ھۇش و بىرىم دەبات.. كە دەبم بەگىيان، دەيكەم بە تەقەتەق، ھەك لەقەھى.. تەق، تەق، تەق، لەدەرگای گەردىونى بووئا-دەدەم. دەرگای گەردىونى ئەو والادەبىت!

بە كەزىكى خۇشپىيەھ، بەدەم گۇرانى و سەماوھ.. بووئا دەرگای گەردىونى خۇى بۇ خىستەم سەرىپىشت، مەنىش سەرى رېزىم نانەواند، فەرمووم: سلاو، نەمەستى، ھای، ھەلاو! زىراقای؟ سالوم؟

بەدەم گۇرانى گوتتەھ، گۇرانىيەكى سەردەمى مناللى خۇمى بۇ دەوتىم، دەخوئىند: گەردىون من چىكەم؟.. چىم دەسلەتە؟.. رۇخ ئىشكىچى دەورەى بالاتە.. من نوروو تۇش نوور، ھەردووكمان نوورىن.. خوبا دەزانىت بۇيەك مەجبورىن.

كەتەواو بوو، فەرمووم: راستەكەيت حەزەرتى بووئا. بەلام من مەجبورى ھىچ نىم، من دەزانم نىوھكان رىگەنادەن ھەك مرۇف بەگەين بە كارما، بىن بە ھەستى بوونەھەر، چونكە نىوھكان سنورىيان بۇ عەقۇل و بىر ناناھ، ھىشتا بەئەسرارى گىيان پەى نەبراھ. وادەزانن دەتوانن دەست بۇكەرامەتى گىيان بەرن. بووئا سەرى بۇدەلقاندم، فەرمووى: دەزانم، مرۇف ھىشتا نەگەبىووتەمن.. مەنىك كە لەبەردەمى بوونەھەردا دەپارامەھ بۇ تىككىكى زىاتر گىيان.. من گىيانى نوورم دەنۇشى، كەچى لەوسەردەمەھ مرۇف تادىت زىاترو زىاتر بىناوھەرتر دەبىت.. وادەزانن چوونەسەرمانگ تەحەدنايە! وادەزانن فرىن ھونەرە! وادەزانن دەتوانن گىيان لەھەسارەكانى تر بىنن.. من ھەزاران سال بەر لەمرۇقى ئىستا گەردىونەكانم دەبىنى، ئىستاو رابردوو ناھاتووشم دەبىنى، بەلام ئەوسا من بەپى پەتى، بەنىمچە رووتى بەسەر ھەسارەكان وگەردىونەكاننا دەكەرام، كەچى ئىستا مرۇقى ئەمروۇ بە فرۇكەھو سارووخ ئەوكارە دەكەن وھىچىش نائىن! گونان.

فەرمووم دەزانى بۇ؟ فەرمووى نەھى، نەھى.

فەرمووم: چونكە بىناوھەرى مرۇف بەرەھ قىبوون دەبات، ترس مرۇقاھەتتى ناگىركىبووھ، مرۇف سنور بۇ دەسلەتتى گىيانى نانراھ.. كارماى مرۇف گۇراھ و ماددە كارماى گىانە! زىان توورەيە لەبەكەردارىي نىوھكان، شەپۇلەكان توورەترن.

بووئا فەرمووى: پىئوىست بوومرۇف زىاتر خەرىكى يۇگاىت، بىوورە من كاتاي يۇگاكانى تۆم فەرز نەكەردىو. فەرمووم بووراويت، لىئورن كارماى يەكەمە.. يەكەمجار لىئورن پىگەينا بوونەھەرەكان نازاد بن، كەچى مرۇف ھىشتا بىلە.

بووئا فەرمووى: بىوورە من باسى شىفاى كەرامەتم نەكرد.

فەرمووم شىفات پىت من باسم كرىوھ، بەرلەمنىش باسكراھ. بەلام مرۇف بەرلەنايك بوون بىكەرامەت دەكرىت، ئىستا ھول دەكرىت بكرىت بەئىو، چونكە نائىنەكانى بەر لە نىوھ باسى شىفا-يان بەھەلەكەردىو! شىفا ھەزار دەستى نەبوو، بەلكو نوودەستى ھەبوو، بەدەستىك تروستى دەكرد، بەدەستەكى تىر دەپروخانە، دەبوايە زانرابا كە شىفا شىت بوو، شەر دەستى لىوھشانىبوو، بۇيە نەيدەزانى چىكات، چونكە خواھەندى ژىر تىك نانات، كىرەشىئىنىش ناكات..

بۆيە مەرۋەش بەپەشتى ئەو منداڭ بەخىۋەدەكات. ئەگەر مەرۋى خىرخواز ھەزار دەستى ھەيىت، لەگەل ئەمەشنا يەك دەستى شەپى ھەيىت، ھەست بەئاسوودەبى ناكات! چۈنكى كاتىك شەپىك خۇي لەكرەدەۋەكانى خىر ھەلدەقورتىنىت! مەرۋە ناخۇر دەيىت، ۋەك ئەو ماشىنەي لىدىت كە بەبى ۋوزە كار ناكات، جا ھەرچەند گەرە بيت! شەر دەتوانىت سروسىتى خىر نامۇو برىندار بكات. چۈنكى ئەو زۇر بەتەمەنترە لەخىر! خىر ھىندە نىيە لەنايك بوو.. خىر منداڭە ۋ ھىشتا پىرۋكە نەبوو.. چۈنكى دىۋەكان تەعدايان لىكرىۋو، ناگىريان كرىۋو!

من دەمەۋى فىريان بكم، كەلسروسىتى خىرنا لە كارمانا شەپىۋونى نىيە، بەلكوھارمۇنى بارتەقايە. ھەرۋەھا شەپخاۋەند نىيە، بەلكو دىۋە، دىۋىش نايىت بەمەرۋە گەرواز لەشەرپنەھىنىت.

بەبووام فەرموو چىدەكەيت؟ بۇچى ناگەرىنىتەۋە؟ فەرموۋى كەنىمەۋە نىۋەم لەگەردونا بەجىدەھىلم، چۈنكى ژيان تىكچوۋە، ئايىنەكان كرىچوكال بوون، مەرۋەقان كرىۋو بەكۆيلە.. ياساكان دەمىان خوار بوو! فەرموم دەبوايە بەرىزتان جەختت لەسەر ئەۋە بكرىايە كە نازادى دواھەمىن پەيامە، فەرموۋى: من لەخەۋدا بە حەزەتى مەسىح فەرموو باسى لىبورىن ۋ نازادى ۋىەكىون بۇمەرۋەقايەتى بكات.. بەعەشق نەك بەشەرچىھان ناگىربكات، خۇشەۋىستى بكن بەخوو. لەبەر ئەۋە من بەدەلايلاماش-م فەرموو، كەفەرامۇشى نەكات، بگەرپت بەجىھانداۋ بلىت تەنيا عەشق مەرۋەقايەتى پزگار دەكات.

دەيىت يەكتىرتان خۇش بوۋىت. فەرموم چۈن؟ فەرموۋى: بەھاۋگىيانى بەھاۋەستى، بەھاۋخوۋىنى، بەھاۋكارى، بەھاۋجىھانى، بەيەك زوبانى، بەيەكگرتن، بەناشتى.

فەرموم: شاباش = ئافەرىن: بەلام تەنھا نازادى مەرۋە دەگەيەنىت بە نەمرى. ئەم وانەيە فىر بە بوۋداي پىرۋز نوا پلەي ژيانى دۇنيايى گەيشتنە بە نازادى.

پاشان بەوم فەرموو: من دەيىت بىرۋم! فەرموۋى بۇكۆي؟ فەرموم: تۇ ھىشتا گەردوۋنى منت نەيىنۋە! فەرموۋى: ئەرى، ئەرى، مېرآ سەرگەرمى تەماشاي گەردوۋنى تىرام، خۇزگە من ھەم ھونەرەند دەبووم، ئەۋسا دەمتوانى ھەرگىز لە نىرقانا نەلويم. فەرموم: بەنەنىشەتەرىن ئەركى بوۋنەۋەر گەپاننەۋەي مەرۋەنىكە لە ھەمىشەيىۋە بۇ ژيان!

تۇنازانىت من چەندە لەژيان دەترسام، گەپانەۋەم بۇدواھەمىن جاره، من ئەركەكانى مەرۋەقايەتىم خستە سەرشان، گەپامەۋە ناويان، ھەزار ھەلەيان توش كرىم، كەچى دىسۆزىكم نەدى گويم بۇشل بكات، فىرىت بىرۋبكات كە بوون بە مەرۋە لەسەر زەۋى كارىكى پىرۋزو جۋانە. مېرۋەكان فەرموۋيان: بوۋنەۋەر لەمەرۋەدا چنراۋە.. مەرۋە تەنھا بە سەرگەۋتن بەسەر ترسەكاندا دەكات بەھەستى بوۋنەۋەر، دەتوانىت بىيىنىت، دەتوانىت بگەرپت بەگەردوۋندا.. مەرۋە خۇي پىرۋزە.

تاپلىرى ئېسىن

ھىشتا مىلى كاتىزىرەكەي ناو سەرى من لەچرکە لاینەدابوو، ھىشتا ھەناسەى يەكەم نەدابوو، پىرشالىار دەھاتە خەونم وزووزو تابلۇيەكى بىردەخستەمە، پىندەگوتەم ئەمەش بىيىنە، من لەراستىدا فرىاي زۆربەيان نەدەكەوتەم، چونكە ھەندىكىشىيان پەيوەندىي نە بەم ناستانە رۆمانەو ھەبوو، نەپەيوەندىي بە مەو، بەلام ئەو زۆرى لىدەكرەم كە ھەرچىيەكم پىنگەي دەرى بىرم، چونكە بابەتەكان نازان، ئەوبابەتەي پەيوەندىي بەناوەرۆكى رۆمانەكەو نىيە، بابەتەكى سەربەخۆيەو نازانە دەكرىت بخوینرىتەو، ياخود نەخوینرىتەو، ئەو دەيگوت: خۆشتر وایە تابلۇكان نازابن وھاوپەيوەندىيان لە پىكەو بووندا ھارمۆنى بن! فەرموم باشە بۆچى ناتوانم لە بابەتى خۆى - خۆم پىاريزم و ھىچ باسى خۆم نەكەم؟

فەرموى: چونكە تۆ زۆر پابەندى ژيانى راستەقىنەيت. تۆ مرۆف بەسەر ھەموو ھىزىكدا فەرز دەكەيت. لەو نىوانە كاتىيەدا كەمن مت وەستابووم، بەنوستوويىش بىناربووم، بەبىنارىش خەونم دەى، كەسىك لەپشتەو بەلكەگۆچان تىي دەژەنىم. بانكى دەكرەم كۆرپ! بەزمانىكى نازمانى دايكم. من تىدەگەيشتم، بەلام لەبەر ئەو ھەى كەسىكى ئەوتۆم نەدەناسى لەدورگەى ھەستكرىن بەكەمى - تا بتوانىت ھىندە دلىيا لە ناوھختدا بىپرس بىتە ناو ژوورەكەمەو، مەيلى گۆيگرتن وئاوربانەو ھەم نەبوو. ئەويش ماندوو نەدەبوو، ئەنجام ھاتە بەر دەم، ھەر بەلكى گۆچانەكەى چەناگەمى بەرەو ناستى بىيىنى خۆى بەرزكردەو. سەيرم كرد پىرشالىار نىيە، بەلكو خەزرتى ئىيسن - ە!

سەرىكى لەقاندو بەرژەو فەرموى: بەخىرىيىت قوربان؟ خۆشحالين بەھانتان. تۆ لەناو مرۆفە دلبەفرىنەكان ودىوپەرست ودىو كانى بەستەلەكدا دەژىيىت، بەخىرىيىت بۆلاتى بەفر. زىندانە سپى يەكان. ئەوزىندانە ساربانەى كە دلىيان نىيە. بەخىر بىت كۆرپ، كەسم، ھاوھەست، ھاوبىر، ھاودەم، بەخىرىيىت بۆ مەملەكەتى ترس لەبىگانە، خۆشھاتىت بۆ ناومىللەتى درۆزنە بچكۆلەكان، مىللەتى ئەومندالانەى كە زەقزەق تەماشاي ناوچاوانى باوان دەكەن وەلەين: گوبخۆ كوويسەگ! ئەومندالانەى كە ناتوانن لە دىوەكان توورەين!

ھانتنم ماىەى شانازىيە، ئىرە ولاتى تەماشاكەن ھەولبەدە بچۆرە قوتانخانەى خەندەو بزەو تەماشاشا! كات بەفیرۆمەدە، بروانە. لىرە فرىداو توور وئۆدىن دىنەلات. لەبرى من كەپىرم، گىانى مەملەكەتى بەفر دىت بۆلات، كەدىت باسى ئەم مىللەتەت بۆدەكات. ئۆدىن زۆرتوورپە لە بىو پەرستە راسىستەكان، ئەگەرھات بىرت نەچىت، كۆمەلىك دلى بەدىارى پىشكەش بكە، تا لە باخچەى ئازەلان ھەلىانواستىت!

ئەم-ئىكى كرىدو بەتەماشاشا چوو ناو چالى چاومەو و فەرموى: تۆلە ناو دىو بەچكۆلەكاندا دەژىيىت، دىو بەچكۆلەكان دلى بەفرىن و ھەستى گومان و ترسى نەخۆشەيان ھەيە، وامەزانە دلىيان نىيە، لىت تىك نەچىت، دلكانىيان زىرن، دەتوانن برىندارت بكەن، توخنىان مەكەو، تاوەك منت بەسەرنەھىن! ئەوان فىرن نەخۆش بن، نەخۆشى و مەرگ و ترس دەپەرستەن.

ئەوان خۆيان لە راستىيەكان دەدزەو، پىيان وایە خواوەند لەسەگ وپشیلە دەچىت، يان لەبەراز، ئەوان

نازانن باوهرپهچی بکەن، چونکە خواکانی خۆیان نابینن. کاتیکیش کەخوایان بینی لەگەڵ سەگەکانیان
لێکی دەچوینن، بەهەلە دەچن، چونکە ئەوان لەگەڵ خەپەیی سەگ و میاومیاوی پشیلەبا گۆش بوون،
باوکی خۆیان ناناسن.. بیئاوهرن، سپلەن، گۆشتی خاوە دەخۆن، بەخۆیان دەوهرن.. قەپال لەخۆیان
دەگرن.. گەر بتوانن جیهاڤ دەدەنە بەر قەپ!

لێیان زویر مەبە کە وینەیی مرۆڤ و سەگ تێکەڵ دەکەن.. چونکە گەر لەگەڵیشیان بدوینت، لەباتی
ئاخاوتن، دەوهرن. سەگ پەرستەکان سپلەن چونکە فێری پەرستنی فرە خوایی بوون.. فرەخوایی دێو
دزیوهرکان..

باسی دەرەکانیان مەکە، چونکە دێو خەزێان لەپەخنەیی رووبەرپوونییە. ئەوان باوهرپان بەفەلسەفەیی
بێگانە نییە. ئەوان خەزێان لەگومان و بیئاوهرپییە، درۆکانی خۆیان خۆشدەوینت، خواکان لەرۆ دروست
دەکەن، سەنان درۆی رەنگاوەرەنگیان بێیە. بێرگینت پالەوانی رەسەنیانە باوهرپان بەفەلسەفەیی درۆیە.
وادەزانن خواوەند بەدرۆ ژێانی لەسەر ئەم گۆیە بنیات ناو، وادەزانن خواکان پێوئێستە لەسەریان کێنوش
بۆئەوان بەرن، ئەوان یاساکانی بچوکرەنەوێ مرۆڤیان لایە، مرۆڤ دەکەن بەدێو، باوهرپیشی پێنکەن،
ئەوێ درۆزن و بوختانچی ئەبێت، شێت دەبێت، خۆیدەکوژیت، لەناو دەچیت.

یان دەبێت بەدێوئێکی فەرمانبەر و قەپ دەگریت.. جوانیی ئەوانی تر دادەپاچیت.. بێشەرمانە پێنکەگریت..
ماف پێشیل دەکات.. شتی لەداروتەختە و ئاسن و ئالتوون دەپەرستیت.. کۆیلەیی مادەییە و خۆی خۆش
ناوێت.. نوژنی هەرگەوهری خۆیەتی.. چونکە زۆر لەمرین دەترسیت.

فەرمووم: گۆیم لێتە گەر زیاترت بێیە.

فەرمووم بەرێز نییسن بەخێرهاتی بۆدورگەیی هەستکردن بەکەمی، بەلام و ابزانم تۆکەمێک درەنگ هاتیت،
چونکە من زۆر شتم پێ و توون، بەلام ئەوان نابینن، گۆیچکەیان پەرە بەرەو بەفر. بت دەپەرستن، بتی
مادەیی دەستکرد، لەبری خەزەرتی ماریا و مەسیح وینەیی سەگ هەلەدەواسن، کەمیوانیان نیت، بەسەگ
پێشوازی لێدەکەن، باسی هەموو جۆرە سەگێک دەکەن، باسی بەرازخۆری و گەڕانی و لات بەولات دەکەن،
دەگەر پێن دەخۆن، برسێیان نییە و تیریش نابن. ئەوێ گۆشتی بەراز نەخوات ناوێتی دەکەن.. ئەگەر
کەسێک لەگەڵ ئەوان ئەوێ کرد، باوهری پێ دەکەن جا کەسەکە گەر نوژمنیشیان بێت - متمانەیی پێدەکەن.
یان باوهر بە دێو پەرستێک دەکەن کە لە خۆیان لاوازتر و نەزانتر بێت!

ئەزانم دێوی بچکۆلەن، بەلام خۆیان زۆرگەورە دەبینن. هێندەگەورە گەر مرۆڤ بەلایاندا بڕوات
وادەزانن هیچ نابینن. شانازی بەچەتەو بەلەم و کرداری و محشیانەو دەکەن، بەرگری لەدێو گەورەکان
دەکەن، وادەزانن مرۆڤ ئەنجام دەگاتە مەرتەبەیی دێو، شەروخیزیش نوودوانەن و لەیەک دایک زاوون.
بەلام من شتی ترم دیو، من لەناو دێو بچکۆلەکاندا، لەناومیللەتی تۆدا مرۆڤم دیو، جوانییم دیو، من
لەناویاندا خۆم بەهەموو جۆرێک دیو، بەلام تەنھا چاوەروانی ئەوهم.. ئەوانەیی کە دەتوانن من ببینن،
مەشق لەسەر بێگانە ببینن بکەن، ئەوسا تەونی خۆم دەچنم، ئەوسا بوونەوهر بۆ خۆم دەریسم.
نییسن فەرمووی: من بێرگینت-م بۆ دروست نەدەبوو، گەر نەمکردایە بەپەیکەرێکی جوان، چونکە
ئەو کەرە خۆی نەدەنینی چەند جوانە، دەبوو بەدرۆ ژێان بنیات بێت، بەلام من ئارەزووهرکانم پێنەخشی
بەو مەرجەیی بەقسەیی دایکی بکات. درۆنەکات..

ئەگەر ئەوێ بکردایە نەمەمکرد بەکۆیلەیی ماددە. دەمکرد بەمەسیح. بەلام بێرگینت، ناشی بوو، برسێیی
بوو، خەزی لەناکیرکاری بوو، چونکە گیانی کۆیلەیی ماددەبوو.

ئەگەرنا پېرگىنت دەيتوانى باسى گىيانى دارستان بىكات، باسى ئۆيدىن وفرىداو توور. دەيتوانى باسى نەبەردەكەنى بىكات، نەبەردى ئەووشەوانەى كە لەگەل ئىوھەكانى دارستاندا بەشەر دەھات. چونكە ئەو كەگەيىە مىسر، قىبىتتەكان دەيانزانى كە ئەو دەتوانىت دىوېدات بەزەويدا دەتوانىت جىھان لەدەستى دىوېزگار بىكات، دەيتوانى جىھان دەربازكات لەرؤوېزى وچەتەى.

بۆيە مىسرىيە قىبىتتەكان باوھەريان بەكەرامەتتەك ھەبوولەوا كە خووبى ئەو نەيدەبىنى، چونكە گىيانى برسى بوو بۆ مادە. نەيدەزانى كەبەرەو گەردوون دەچىت، ھىچ لەگەل خۇيدانابات. تەنانەت لەششى دەكات بەخۇراكى كرم وجانەوەر.

بۆيەم بىئومىد نىم، چونكە لەدورگەى ھەستكرن بەكەمىدا مرؤف ھىشتا بەشىك لەكەرامەتى مرؤفى بەبەرەو ھاو.

بەپارستىمە ئىيسن، تۆدەتتوانى پىغەمبەرىك لە پېرگىنت دروست بىكەت، نەك تاجىرىك! بەلكو ئەركى سەرشانت بوو شانۇنامەى خواپەكەش بنووسىت. كەچى تۆ ئەوكارەت نەكرد، من ئەوكارەت بۆ دەكەم. ئىيسن فەرمووى: باشەبۇچى واماندووت؟

فەرمووم، دىوھەكان غەزىتم دەدەن، بىستىنيان زىرە، فام ناكەن. كات ھىندەى بەبەرەو نەماو، من فرىاي وئاندىنى زوېرى و توورەى ئۆيدىن و توور ناكەوم، چونكە فرىداو توورىان كرىوۋە بەدوژمنى يەكتر. فرىدا خووبى داوھتە سەگبازى، توور پىشتىكرؤتە بوونەوەر. نەوھەكانىان وادەزانن باوك سەگ وپشیلەو

بەرازە. وادەزانن باوك مەرج نىيە بوونى ھەبىت، ئەگەر سەگىك لە مالدأ بىت. وادەزانن جىھان بەرؤ دەروات بەرپوھ! وادەزانن سربوونى ھەست پەيامە، نەوېران نازايىە، تەسلىمبوون ھونەرە. وا دەزانن مەزنى برىتتە لەسر بوون و كوزائەوھى ھەستەكان، وادەزانن توورە بوون شىتتە!

ئىيسن فەرمووى: ئەوان باوھەريان بەدپوھ، وادەزانن دەتوانن لەگەل دىوېا بژىن.

فەرمووم: منىش ھاتووم پىيان دەلتم: ترس و نەخۇشسىيەكان و مەردن لەدپوھە گەشىتون بەمرؤف، دەنا مرؤف نەمەرە بەسروشنى خۇى. دىوېەرستى نازارىكە مرؤف بچوك دەكاتەوھ.

فەرمووى باسى قىزەى بالندەكان وەرزىى مندالىان بۇيكە چاترە. پىيان بلى جوانى خۇرىكە لەژياندا دادەگىرسىت، بلى: دلى مرؤف، گىيانى مرؤف پرن لە خۇر، وازلەپەرستنى يەك خۇر بەئىنن، باوازەلە پەرستنى يەك خۇر بەئىنن.

ئىيسن-م بىنى بچوك دەبووھو! وردە وردە لەناو كلىتەكەى سەرىدا جىگەى دەبووھو. ئەنجام تەنھا عەينەكەك و كلىتەو رىش و سىمىلم بىنى لەبەردەمما، ھەلمكرتەوھو فوويەكم پىاداكرد. رىش و سىمىلى

باىرنى، دەمووچاوىم بەبى رىش و سىمىل و تووك بىنى. بەدەم خەندەى رىزەوھ بەوم فەرموو: بە عەينەكى رەشەوھ لەگەل مندا مەدوئ، من ھەزەكەم مرؤف بتوانىت تەماشای مرؤف بىكات.

ئىيسن، عەينەكەكەى بەدەستىكى سىحرىن لەناو كلىتەكەيەوھ قەد كرىوۋەردو چاۋە گەشەكانى

داگىرساندو فەرمووى: ئاخىر ھەزەم نەدەكرد غەمەكانى مىللەتى بەفەرت نىشان بەدەم، ئىمە بەغەم ناوېرىن، لەغەم دەترسىن، بۆيە ئىمە فېرىن سزای خۇمان بەدەن.

فەرمووم: من دەتوانم غەمەكانتان وەكو چاۋى تۇرۇشن بىبىنم، من دەتوانم غەمى خواكانىش بلاوېنم.

دەتوانم دلى غەم بىكەمەوھو گەرد بەگەردىتان نىشان بەدەم، دەتوانم لەرەنگەكانى غەمەكانتان باسى پالەوانە دىرىنەكانتان بۇيكەم.

گويم لىوو، كۆترىكى كوكووئوختى دەخوئىند، بەژوورسەرمەوھ بەخوئىندن باسى خوشكەكەى خۇى بۆدەكرىم، دەخوئىند: كوكووئوختى، كوكووئوختى!

خەبەرم بۆۋە.. نە ئىيسن دياربوو، نەكوكوئوختى! كەسم نەيىنى، نوستمەۋە! لەيىداريدا نوستمەۋە. زۆرى
نەبرد تەق، تەق، تەق، لەدەرگايان نا.. كەكرمەۋە بىنىم ميوانە، ميوان لەكوردوستانەۋە؟ سەرم سورما!
يىگومان كات ۋەستاۋە ھىشتا.
مىرولەكان فەرمويان: خويئەر دەزانىت كە بە درىژايى ئەفسانەكان كات دەۋەستىت، چونكە تيايدا ئەم
ئەفسانە لەنايك دەبن، مەرۋىنىك دىت.. سەرى لە...

تاپتۇى مىوان

كەدەرگاگەم كىرەۋە، خەپەسام، جووتىك كۆترى نىرومى-م بىنى، نوو كۆترى ھەل كېرزاۋ، سووتاو! لەپىشدا
دلىئا نەبووم كەئەۋان ھەمان كۆترەكانى سەردەمى مندا لىمىن، كە رامدەگرتن و تەرە دەبوون! ئەوكۆترانەى
كەزۇر خەزم بەكرىد ماللىيان بگەم. نان وئاوم بۇ رۇ دەكرىن، نەياندەخوارد ونەياندەخواردەۋە، نەمكىان
نەدەكرىم تا باسى خواۋەند وئازادىم بۇنەكرىبان!

چونكە كۆتر گەرنىيازى مالى بوونى نەبىت لەمالىكدا نەكى خاۋەن مال ناكات، بەۋەدازانە كەكۆتر ھىچ
پەيامتىكىان بۇت نىبەۋ بەننىازىش تەرە بن لىت. چونكە كۆتر پەيامى پىنە.
دوايى بەرلەۋەى فەرموويان لىكەم وامزانى كۆترەكەى ئەوكىژۇلە مەسىحىيە كە بەمناللى دراوسىمان بوو!
بەلام بەناخوۋە نەۋىش نەبوو تاشوۋى كرىبىت يان جوتبوۋىت لەگەل كۆترىكى ترا! نەمناسىبەۋە، ھىندە
ترساۋبوون، ھىندەبرىندار ديار بوون!

شەكەت وماندوو، لەئاسمانە نوورەكانى ئەاراتەۋە ھەل فېرېبوون، قاويان نابوون، نەمدەزانى كاميان
نېرەۋكاميان مېتە، ھەردوكانى خوينىيان لى دەتكا، ھەردوكانى دەگرىان زمانىان لىروابوو، لە كۆترەكانى
دلىر بابان! دەچوون! برىندار بوون، ھەرىكەيان دەيان تىر بە لەشەۋە بوو، نەيان دەزانى چۆن بالندە
بەبى شاپەر، بەبى پەر دەتوانىت بقرىت؟ خەپەساۋ دەم ناچەقاۋ بەدەم ژانەۋە، بەرلەۋەى سلأۋ بگەن،
بەرلەۋەى بېنەژوورەۋە، دەيانگوت: نەتەۋەى خەزرتى نوح دووچارى لەشكرى قىن بوۋە.. مرؤفەكان
لەۋى قىنيان لەخۇيان دەبىتەۋە، مرؤف لەبوونى خۇى پەشىمانە، بىۋەكان بەۋىش فېرېبوون..
مرؤف بوۋە بەدوژمنى خۇى، پارتەكان نەخۇشى بلاۋدەكەنەۋە، جەھل دەچىنن، دىۋىروست دەكەن،
فرىشتە دەخۇن، سەرى مندا لىكەنيان دەبېن، خەيلى خۇيان دەبەن وگەرامەتى خۇيان دەشكىنن،
ئاپروۋى خۇيان بەردياران دەكەن، تىزاب بەخوشك ويايى خۇياندا دەكەن، پەلامارى سومەى خا
دەدەن، گوۋەباۋەرەكاندا دەكەن، مرؤف دەكەن بەقاجبە وشاربەدەرى دەكەن، ژيان ھەتك دەكەن،
واخىرىكە خاكىش پىس دەكەن بەدروۋر غەرو تەعدا.. بىۋەكان سەريان لەقەبرە تارىكەكان دەرىناۋە،
قەپ دەكەن بەسەرى مندا لىدا، ئافرەت دادەكرۆژن، بالندەكان زەھراۋى دەكەن و ئاژەل دۇعايان لى دەكات و
نەخۇشيان بۇ نازل دەكات!

مرؤف لەمافى ژيان دادەمالن.. دىۋى پارتى، يەكپىتى، ئىسلامى، رۋوسى، ئەمەرىكى.. تورك و عارەب و
فارس ھەرىكەيان ھەشت سەرى ھەيە، تىرنابن لەگەندەخۇرى وتەعداكرىن وىزى كرىن لەخۇيان، كەرامەتى
خۇيان داۋەتە دەست بىۋە بېھەستەكان، مرؤف ناچار دەكەن لەديارى خۇى ھەلىت، پەنا بۇخاكان
بەرىت..

من فەرمووم لىكرىن بىنە ژوورەۋە، ھاتنە ژوورەۋە، ئاوم نانا، نەيانخواردەۋە، گەنم بۇرۇكرىن
نەپانخوارد، جىگەم بۇراخستن نەنوستن! دانەنىشتن.. ناچار كەۋتمە تىمارى برىنەكانيان، ھەموو نازاى
لەشيان كون كون بوو! خۇين ئەۋانى سوور سوور كرىبوو، بەزەبىم بەۋاندا دەھاتەۋە.. بەزەبىم بەخۇمدا
دەھاتەۋە، نەمدەزانى چىبىكەم!
فەرمووم: بەخىز بىن؟ دەزانم نىيازى مانەۋەتان نىبە! چونكە دەللىن ئەگەر كۆتر نانى خاۋەنمال نەخوات،
زۇرنامىننىتەۋە! ھىچيان نەخوارد!

فەرمووم: ھەندەران مالى كەس نىيە، بىگومان ئەۋەى لەرېگەدا بۆئىرە بەسەرتان ھات، بەژانترە لەۋەى لەۋى بەسەرتان ھات.. من ناۋاي گەرانەۋەتان لىناكەم، بەلام دلنىياتان دەكەم ئەۋەى كە نىشتىمانى خۇى دەشتوئىنەت تەمەنى كورته، ئەۋدىۋانەى كە لەنزىرگەى ھەزىرەتى نوخدا ناكەسى دەكەن ۋەبەرى رەنجى ژيان دەخۇن، تەنھا بەئىۋەكانى خۇيان، خۇيان دووچارى زىللەت دەكەن. ئەۋان نازانن كەپەيامەكان چىرۋدەكەن، كەژيان رادەۋەستىت، كە كات رادەۋەستىت. ئەۋكاتە ئىۋەكان تەنھا چارەبان لەبەردەمدا بىت ئەۋەى ھەۋلبدەن فېرىن، فېرى سروشتى مرۇقائە، ھەۋلبدەن فېرىن، فېرى مافى راستەقىنە.

ۋوتيان كام ماف؟ فەرمووم: مافى مانەۋەۋتۆلە.. ئەۋەى يەككىك بكوئىت يان بىتتە ھۆكارى مەرگى كەسىكى تر.. چاك بزائىت ژيان بەجىناھىلئىت تا ۋەك ئەۋ نەكوئىتەۋە. ئەۋەى زلەيەكى لەكەسىك دا، زلەيەكى لىدەدرىتەۋە. ئەۋەى كەسىكى سەربىرى، سەرى دەبىرىتەۋە.. بگرە سەربىر خۇۋى قوربانىيە ئەگەر نازانن.. بۆچى بەزەبىتان بەسەربىراۋا بىتەۋە؟

ئەۋدىۋانە بەجگە لەلەشى خۇيان، مندالى خۇيان، ئافرەتى خۇيان كەسىكى تر ناخۇن، ئىۋەكان فېرىن، ئەگەر كەس نەمئىتت، خۇيان دەخۇن! خودخۇن دىۋا!

ۋوتيان خۇراست دەكەيت، يەكىتتى نىشتىمانى لەئەسلا پارتى دىموكراتى كوردوستان بوون، ھەى لەۋە خۇ حىزبى شىۋەش ھەپارتى بوون ۋەھموۋيان كاژىك بوون! كەچى ھەموۋيان پىكەۋە نژى كاژىك، تەننەت ئىسلامىيەكانىش كاژىك بوون بەرلەئىستا، بەرلەۋەى بىن بەدىۋو.

فەرمووم: كەۋاتە تىگەشىتن كەشەر شەرزۇردەكات. ئەۋەى خۇىنى كەسىك بىرئىت خۇىنى دەپرئىتەۋە! بۆيە لەئەرارات كورد زورۋەبەى بوۋە بەدىۋى چەلىس ۋ ھار.. بەچكە ئىۋەكانىش ھەركەنەيان دىت، درۇدەكەن، نىزى دەكەن، حىزى دەكەن، شەرفى خۇيان دەدەن بەئىۋەكان، ژنەكانى خۇيان دەكەن بەبوۋك بۆ ئاھەنگى ئىۋەكان، دىۋەپەرستەكان قوربانى بەھەموۋىشتىك دەدەن تابىن بەدىۋو، نازانن چەند بچوكن لەژىرگەلەكانى دىۋا؟

ئەگەر نەكوئىرەن ۋىپىرىن، بەپىرى، بەزەلىلى، بەتوقاۋى، بەرەزىلى چاۋەپى مەرگ دەكەن ۋخۇيان بەخەيال پلاۋەۋە سەركەرم دەكەن، ۋادەزانن خەۋن بەبوون بەئىۋەۋە دەبىنن.. بەلام گويم بۇشكەن تامن پىتان بلىم، جاشەكان دىۋەپەرست ۋ جاسوۋسەكان، پىاۋى ئىۋەكان خەۋ بە چىيەۋە دەبىنن.

دەبىن دەبن بەسەركرە، بەدىۋو.. لەخەۋاندا كەدەبن بەسەركرەۋە بەدىۋو، توشى نەخۇشى گومان دەبن.. توۋشى شك دەبن، لەئىۋە بچكۆلە دەستەمۇكانى خۇيان دەترسن، لەژن ۋمندالەكانى خۇيان دەترسن، چونكە ھەست دەكەن ئەۋان تۆلەيەكان لىدەكەنەۋە ۋ دەبانكوژن! بەلى، فرسەتەيان لىدەھىنن ۋدەبانكوژن، يادەرمانخوارروزەھر خواربان دەكەن. ۋادەزانن ئىستانا تاۋىكى تر دووچارى ھەلمەت دەبن، دەكوئىرەن سەريان دەپەرىنن.. لەترسا ئارەق دەكەنەۋە، رادەچەنن، ھاۋار دەكەن دەپۇرىنن.

بەبوغزىكى ناشىرىنەۋە بىناردەبنەۋە بەگومانەۋە سەبىرى چاۋەۋرى خۇيان دەكەن.. لەژنەكەيان دەپرسن.. سەپردەكەن ژن لەۋى نەماۋە.. لەبرى ژن، دەعبايەكى رورەش نانىشتوۋە، شەھۋەت بەلمۇزىدا دىتە خوارەۋە، پارچەى لاسىكى كىر دەجوئىت لەبرى بىنىشت.. دەۋەپىت ۋ دەلىت: پارەت نەخستە دەرىپىكەمەۋە، شەرت بى نۇعات لىكەم بىت بەمن!

ئەۋىش بە خەيال دەبىت بەۋ، دىۋەتوانىت بىت بەقاجبەش.. خۇى لىدەبىت بەۋ، پاشان بە شەپازلە دەكەۋىتە ۋىزەى خۇى تا بىنار بىتەۋە.. شەق لە قوۋنى خۇى ھەلدەدات، بەدەم رشانەۋەى جىنۋەۋە بەخەبەر دىتەۋە، سەپر دەكات ھىشتا نەبوۋە بە سەرۇك ۋبەدىۋو، بەخىۋو، نەبوۋە بەقاجبەش! چاۋەكانى حىز دەكاۋ قەپۇزى بادەدات ۋ بە ياساۋلەكەى دەلىت : ھەمە حىز خەۋىكى لەتۇ حىزترم دى.

حەمەحىزى چاوشۇرىش دەلىت: خۇنەيانگايت؟ ئەويش دەلىت، ئىنجا كوا خوا ئەمەندە شەرىف بوايه بەگانى بامايە يا ھىچ نەبوايه خۇى بىگامايە! ھەى حىزى ژن حىز كاندان شەرەفە بۇ ئىو. ئەوھى من ئىم كەس نەبىيىت..

بەرلەوھى خەوھكەى تەواو بگىرئىتەوھ.. چاوى خواروختىچ دەبىت، زمانى شل وشۇردەبىتەوھ.. رەنگى گواوى دەگۇرئىت.. تووشى ورنە دەبىت.. چونكە يادى دىتەوھ ئەوھى ئەو ناوى لىنابوو قاجبە زەھر خوارى كرېوون... زەھرى بۇكرېوونە ناوگەلى خۇيەوھ، ناودەمى خۇيەوھ، بەلكو بۇنى زەھرى لەخۇى بابوو. دەرمانى مشك وگولوى تىكەل كرېوو!

تۇپى.. دەستبەجى تۇپى وھەمە لووسى حىزىش ترسا لەبەر خۇيەوھ ووتى: ئەى.. خۇمنىش كچەكەم فتكرد! بۇراندى: كورە خولە تۇش؟ ئەى تۇ سالەگەواد. عەلە، عەبە گووزل ئىوھش لەو پەپىن؟ ھەموو بەكۇر ووتيان: ئەرەوھللا ھەمووكرىمان!

خلە شىتى گۇچ لەدواى ھەموويان بۇراندى: وەلاھى من بەسەرەفى باوكم چوارجار بەمروديووى فتمكرد، ھىپىھىپى، وەھەھا! زۇرى بەبرد ھەموويان بەلانا ھاتن، تۇپىن.

بۇيە ئەرارات خوئىنى لىدئىت، مەترسن، باشەر زۇرئىت، من زۇر لەوھ دلىنىام كە مرۇقى رەسەن ھەرگىز نامرئىت.. من بەچاوانى خۇم دىومە، لەبىرم ئىت كە مندا ل بووم لە خەونما بووم بەپىشمەرگە، لەشكرئىكى سىقۇلى تورك وفارس وعارەب ھەلمەتيان كرده سەرمان بۇ ئەرارات، وىستيان، دلى نوح ناگىر بكەن.. بىنىم لەوئ لەسىقۇلەوھ تىربارانئىان دەكرىم، منىش بەپىئوھ وەستابووم، سىنگم نابووھ بەر فىشەك.. ھاوارم دەكرىد من برىندار نايم، من نامرم، من نوحم.. بىنىم ھىچشئىك كارى تىنەدەكرىم! چونكە نووشتەى حەزرتى عىرفانم پى بوو!

كىژلەيەكى ھاوپىشم لەگەلنا بوولەخەومكەنا، ئەو كىژە مەسىحىيەى لەژىركراسەكەينا نانى بەكۇترەكەى دەنا! بىنىم ئەويش خوئىنى لى دەفئىقئىت، بەلام پىدەمكەنى وەدەفەرموو: من ھىچم لىنايەت مەترسە.. منىش دەمفەرموو بىنە خوئىت بەر بووھ!

بەدەم يارىكرىنەوھ خۇيدەنا بەزەويدا و دەيگوت پالکەوھ لەلامەوھ.. منىش لەخەونما پالەدەكەوتم لەلايەوھ، بەچبە دەيفەرموو: ئىمە ھىچمان لىنايەت، چونكە دىوى شەر ناتوانئىت مرۇف بكوژئىت، چونكە مرۇف نەمرە.

مرۇف نامرئىت.. چونكە ئەوھى بەبىچ گوناح بكوژئىت.. وەكوئىمە نازارى پىناگات، ناترسئىت، چونكە نازانى بەخۇومان دەكات، چونكە نازانى گىانى مرۇف گۇش دەكات، نايەلئىت ھىچ مرۇفئىكى خاوەن كەرەمەت بمرئىت. و لە نل و دەروون و بىرى مرۇفا مرۇقى پاك، ھەمىشە جوان گۇش دەبئىت. بەدەم خەوھوھ، باسى ناستانى شىرىن وفەرھاد مان دەكرىد، باسى مەم وزىن.. ئەستىرەى قىئوسى نىشان دەدام – دەيگوت بروانە تىشكى ئەو، ئەو تەماشامان دەكات، دەمانپارئىت.. ئەگەر خەزەدەكەيت بانگى دەكەم ئىت بمانبات. منىش دەمفەرموو: دلىنايەت برىندار نەبووئىت؟ بەنازەوھ دەيفەرموو، دەست بۇ لەشم بەرە، بزانه تنۇكى خوئىن بەر پەنجەت دەكەوئىت؟

منىش بەشەرەمەوھ دەستم دەگىرا بەگشت گىانىدا.. بەدەستىكى گەرم، بەو دەستانەى كەچەكى پىنەلنەگىرابوو مۇسقا ژەن ئاسا دەگەرەم، دەستم دەبرد بۇسەر مەمكى تابزانم دلى خورپە ناكات! دەستم دەبرد بۇ روومەت ولاملى، پىشتى سكى رانى.. دەستم دەبرد بۇگىانى، خۇشايى پىدەگەى.. بەدەم ختوووكە وموچرەكەى خۇشئىيەوھ، دەيفەرموو: ختوكەم مەدە. منىش ختوكەم دەدا، دەمفەرموو: لىوھكان لە خەندەى مرۇف دەترسن.

پاشان لەخوما بەر لەوهی بیدار بینەوه.. هەلەدەستاین لەسەرلووتکەیی ئارارات رادەوهستاین. پیکهوه بەبوودەنگ سررووی ناشتیمان دەخویند، دەمانخویند: ئیمەین پەيامی ناشتی.. ئیمە دەبین بەناشتی.. دەبین بەئالای گیان، بەپەیداغی.. دەبین بەپەيامی نیرگزی.. بەدیوهکان دەلێن کش.. ئیمەین ناشتی، بژی ناشتی، بژی نازادی نەمرهونامریت ناشتی.

بەدەم تەماشای لاشی بیسەرەوه گۆرانیمان بۆ تەرمی خۆمان دەخویند.. لەشی بچ سەرمان.. چونکە دیوه تورک و عەرەب و فارسەکان سەری هەردوکهانیان بریوو، تا ماری ئەژدەهاکی باوانیانی پێ تێر بکەن!

کەبیدار دەبوومەوه پەیمانم بەهاورپیکانم دەدا، دەمگوت، مرۆفی دادپەرەر نامریت، ناشتی پەرست نامریت، مرۆفی جوان، بیری جوان، پەيامی جوان نامریت. ئەوهی لە پیناوی نازادی نەتەوهییدا شەهیدە، پیرۆزه و پەرستگای میللەتە.

کۆترەکان گوئیان شلکرد.. گوئی خۆیان خۆش بۆم شلکرد.. چونکە تیگەیشتن کەمرۆفی راست پەرست هەست بەنازار ناکات.. مرۆفی نازاد نامریت، چونکە کە گیانیک دەمریت گیانیک ترلەنایک دەبیت.. فەرمووم: بەچاوی خۆتان دەبینن کەئێوه هەست بەهەلپروکانی بالهکانتان ناکەن. هەست بەماندوویی و برینداریتان ناکەن.. ئەو هەموو پێگا نوورانەتان بە برینداری بریوه!

فەرموویان: راست دەفەرموویت.

میوانەکانم بەهواي ئامۆژگارییهکاندا کەوتنە نمەک کردن.. نان وئاوی مائی ئیمەیان نمەک کرد، مائی من بوو بە هیلانە بۆیان. فەرموویان: ئیمە هاتووین گلەیی ئەرارات بە درەختی زەمان و بەمرۆفی بیئالای و بیئولات بگەینین، پیکامان وونکردوو!

فەرمووم لەکوئێوه هاتوون؟ فەرموویان: لەناسمانەکانی فینلەندەوه!

فەرمووم: بینیتان لەپیکاکاندا؟ بینیتان پیکاکان دلیان هەبوو؟ فەرموویان بەلی.. لەپیکەنا بەدەم فرینەوه، هەندیک پیکامان بینی، هەندیک توولەپێی رۆشمان بینی.. توولەپیکان دلیان هەبوو.. دلی هەمەپەنگمان بینی.

پرسییم کام دلیان جوان بوو؟ فەرموویان دلی شازادەیی ولاتی بەفر، دلی بچکۆلەیی مندا لانەو دلی گەرەیی وەک دلی مۆزارت وبتھۆفن، گریک، و ئولە بوول و دلی گۆدۆ.. دلی دیوهکانیشمان بینی کە زبرو تاریک و نزیو بوون، بەناخووه دیوهکان بەناو ئەو دلی جوانانەنا زەهریان دەکرد بەپیکاکاندا.. بووکەلی رەشیان لێهەلەدەستا، پیکاکانمان وون دەکرد.

فەرمووم: مەترسن، دیوهکان دلیان نییە.. ئەم هەموو شەرە لەسەر ناگیرکردنی دلی پیکاکانە.. لەهواپییدا بۆتان پوون دەبیتەوه کە پیرشالیارو مرۆفی بیئولات ولەقلەق و جالجالۆکەیی پیرۆز دین و دل دەپوینن، دل دەبەخشنەوه، دین دلیان لێدەباریت، دەلین درەختیک پەیدا دەبیت، بەری شیفای دیوهکان دەگریت.

مرۆفیک دیت هەمووگیانی پرە لەدل، بەسەر زەمیندا دەپوات، مرۆفەکانی هەمووجیهان چەکەکانیان دادەنێن و بەگۆرانیی ناشتی، بەچەپلەرێزان، بەخروشی مۆسیقا پینشوازی لەمیوانداریتی دەختی زەمان و مرۆفی بیئولات دەکەن. ئەویش دەگریت، دەست بەسەر هەمووکەسینکا دینیت.. بەدیوهکانیش دەلێت: لەمەودوا کەس نابیت برسیی بیت، لەمەودوا کەس نابیت بکوژریت، سەرببدریت، هەتک بکرت. دەبیت مائیکی بیجاویتیچ=لابیرینت لەژیر زهویدا بکەن بەزیندان بۆ بەرازەکان، تا دیوهکان بەپێی خۆیان بچنە ناوزیندانی لابیرینت-هوه.

پەيامىك دادەبەزىت لەسەر زەويىيەو بەئاسمان دەگات.. ھەمووخواكان دىن بۇتەماشاي درەختى زەمان، ھەموو پەيغامبەرو فرىشتەو بتەكان، ھەمووخاجەكان مەسىحەكان ماريكان دىن و تەماشاي ھەيىيەتى رۆيىنى ئەو دەكەن، شانازى بەكەرامەتى مرؤفەو دەكەن.. دىت لەناوماندا مرؤفۇك بۇ ھەرجىگەيەك كەدەچىت ھەموو ئافرەتان و مندالان و پياوھ خىرخواكان پيشوازى لىدەكەن، ناترسىت، دەروات، دەگەرەيت، كەس ناتوانىت لەم جىھانەدا پەنجەي بۇ بەرەيت.

كۆترەكان فەرموويان: چۆن بتوانىن پەيامەكانمان بەوبگەيەنن؟

فەرمووم ئىوھ كە لىرە بەدەردەكەون، بەرېگاكانى كەمالدا لەشەقەي بال دەدەن، چونكە ئىوھ لە نەوھى نوح-ن، ئىوھ دلى رېگاكانتان ديوھ، ئىوھ دەزانن كەتولەرېگاكان رۆشنن، ئىوھ ھەم دلى رېگاكان ھەم دلى نەوھى نويتان ديوھ.

مىرولەكان فەرموويان: جەھەننەم گەردوونىكە مرؤف درووستى دەكات، لە واتاكانى، لە كەردەوھەكانى، لە ھەلوئىستەكانى.. كەس ناتوانىت لە جەھەننەم دەرباز بىت، تەنھا كەسىك كە دەتوانىت دەرباز بىت، كەسىكە بتوانىت خۆى بناسىت، لە خۆى خۆش بىت، كاتىك كە دلىنا دەبىت خەتاكانى لە پەنجەي دەستىك تىنپەرەيت.. دەگات بە نەجات كاتىك واز لە خەتاكانى دەھىننىت.

تاپتۇرى پەزەپى

كۆترەكان ووتيان ئىمە لىرە دەمىننەوھ، ناگەرېننەوھ بۇئەرارات، وەك پەنابەرىش ناگەرېننەوھ بۇ ولاتى فىنلەندە، تادىوھەكان فىردەبن، تادىوھەكان شىت دەبن و دەتۆپن.. وتيان لەكوردوستان كۆمەلىك ئافرەتى پىرۆز، كۆمەلىك مرؤف پەيمانىان ناوھ ھەمووسنورەكان لەدىوبىگرن، ھەرھەمووشيان زەھرخوارد دەكەن و دەھانتۆپىنن. فەرمووم دەزانم.

لەوگفتوگۆيەدابووین تەق تەق تەق، لەدەرگا درا، دەرگاكان لەسەرېشت بوون.. فەرمووم: فەرموون. فەرمووى دەبىت ئەرك بكىشن دەست بخەنە ژىر بالم، من ناتوانم زياتر برۆم و وەرۆوربەكەوم. روخسەتم لەكۆترەكان وەرگرت، چووم بەدەم ناخوازىي مىوانەوھ، دەنگىم لەلا نامۇ نەبوو، وامزانى دەنگى حەزەرتى ماریايە!

که دوی سى ھنگاۋ دەستم خستەژیر بالى بىنیم فریشتەیهکی بچکۆلانەیه. لەژیرزەمینی ولاتی ھەستکردن بەکەمیەو ھاتبوو. روخساری تۆراو، خەندە لێدراو، بۆنی توتن وتلیاک و حەشیشی لێدەھات. بۆنی ماددەى بیھۆشکەر و حەبى خەوی لێدەھات. بەدەم و پێنەو ھە جار ناچار لەژیرکارىگەری حەبى پێکەنیندا و پێنەى دەکرد و قاقای دەتەقاند.

چاوەروان نەکراو دەتریقایەو ھەو دەبگوت بمبوورە پێتان پێدەکنەم، بەلام من ھەردووبالەم شکاوە، دلم، ھەستم، بیرم، گیانم ناگیرکراوە، من لەقورگی بیوھکاندا تەنھایی دەمکوژیت، گومان نەتکم دەکات، باوەریم بەخۆم نەماوە، ھاوڕێکانم روژن، لەمنداڵ و میژدەکەمیان کردم، بەناوی مافی ئافرەت و ئازادییەو تەفرەیان نام و کردمیان بە بیویکی ھارو بییاوەر!

ئەمانە ھێندە بوژمى بىگانەن خۆشيان نازانن بۆ ھێندە بەتەنگ لەناو بردنى گيانى خێزانىيەو ھەین! بەرگەى ووشەيەکی راست ناگرن، دین ئەزیتەم دەدەن، بالەکانم ھەلەدەکێشن، تلیاکم بەدیاری بۆدەھین، ھەژدەسالە زەھرى ھەستکردن بەکەمى دەکەن بەقورگمدا، ناتوانم بفرم، ناتوانم لەسەرپێى خۆم پراوەستم. منیش فەرمووم: بەرێزتان کێ؟ فەرمووی: سارا.

فەرمووم: باش بووھاتی، من لەناو دەروونی خۆمدا نیازمە تەماشای فلیمیک بەکم، حەز دەکەم تۆش بێتەژووری ولەگەل میوانەکانم تەماشای ھەمان فلیم بەکەیت، بەباوەش ھەلمکرت، بەرەم سەر ئەو جیگەییەى کەخۆم حەز دەکەم لەسەری ناویشم. کاسیتە کۆنەکەم خستە سەر دێقیدییەکە و گشتمان مت بووین. تەلەفیزۆنەکە بەبێ ریکلام فلیمی بلابووونەو ھەى گەردەکانی پیرشالیاری نیشاندا لەدرەختی زەماندا.. بىنیمان زەرپراتەکان بلابوونەو ھەک بۆنى بفرود، بەورێگایانەدا دەکوتنە گەشت کە روژن بوون، ئەورێگایانەى کەدلیان ھەبوو، دلی رەنگین، دلی بژیو، دلی گورە، دلی جوان جوان و بچکۆلە.

بىنیمان حەزەرتى پیرشالیار لەشەقامى شیبەرگاتا-ى نۆسلۆ-نا گەردیكى گەرامەتى ناگیرساو ھەو تەماشای نووئافرەت دەکات.. نووئافرەت، کەیکەمیان ناوی سارا بوو، نووھمیان ناوی ماریا بوو.. بىبورن حەزەرتى ساراو حەزەرتى ماریا.. کەھەردوکیان موعتاد بوون، ھەردوکیان بە وپى بەناو قەرەبالغى مرۆفە خواروخیچەکاندا دەرویشتن، مرۆفەکانى دەورو بەریان روخسارى خۆیان نەدەدى، لەخاج دەچوون، خواربوو بوونەو، دەرشانەو، سەیر بوو پیاو تەماشای خاجى پشاو بەکات، سەیربوو خاجەکان توورەدەبوون جىنویان دەنا.. ھەندیکیان لەشمشیر دەچوون، شمشیری ژەنگاوی وتەنەکەى، دەتوت سىلغانۆردالی دروستیکردوون، لەشمشیری تواوە یان لەپەرۆ دروستکراو دەچوون. سەریان پەش بوو! ھەردوئافرەتەکە پەناى یەکیان نابوو، چووبوونە ژیربالی یەکتەر گێژ گێژ، بە ناو ئەو مرۆفە لە خاجدراوانەدا زۆر بەسستی ھەنگاویان دەنا، لەگەل ئەو ھەشدا کە لەژیرکارىگەرى دەرمانى گێژکەردا بوون، نەخۆش بوون، پێدەچوو تازە لە نەخۆشخانە دەرکرا بن! چونکە ھەریەکەیان زەرفیکى سەیدەلییان لەدەست بوو، نيار بوو پریبوو لەدەرمان!

ساراو ماریا دەرویشتن، ھەنگاوەکانیان بۆھەلنەدەھات.. چونکە وپوگێژو نەخۆش بوون.. کەس ئەوانى نەدەبینى، پێدەچوو بیانەوێت بەرەومالی یەکیکیان بچن.

زۆرماندووبوون ھەردوکیان، ئەگەر سارا ماریای بەرەبایە سەرى دەیدا بە پلکانەییەکی تیزى یەکی کە بارەکانى سەر شەقامەکەدا. یان دەکوتە ژیر تايەى ئوتۆمۆبیلەکانەو! ئەوتۆتۆمبیلانەى کە خەلکی پیاو یان نەدەدى، کە لەپەر خۆیان دەکرد بەشەقامەکەدا - بۆھەلگرتنى ئافرەتى خۆفرۆشى بولغاری و بۆسنی و رووس و کوردوفارس و عەرەب و ئەفریقی.

ھەرچۆنىك دەستيان لەيەكتىرى بەرىدايە دەكەوتن ۋەھەردوكيان شتېكىيان لېدەھات، بەلايكەمەوہ
نەياندەتوانى راست بېنەوہ ۋەھستەنەوہ سەرىپى! زۆركەساس بوون ھەردوكيان، رەنگيان سېسى
ھەلگەرايوو، دەتگوت تازە لەقەپۆزى دېوہكان ۋەدەرکەوتوون.. مرتەيان لەخۆبېرېيوو، چاويان زەمىن
ۋەقەرەبالغى شىپەرگاتايان نەدەنى.. بووبوون بەنايك ۋابوك ۋوخوشكى يەكتىرى، بووبوون بە نايك ۋ
غەمخۆرى يەكتىرى.. ئەوہى سەير بوو دايكيان، باوكيان يەكى سەگىكيان بەقايشەوہ لەدەست بوو ئازادانەو
بىتەرس دەگەرپان، كۆرپەكانى خۇيان نەدەبىنى لەوشەقامەنا چۆن زىلەت داگىرى كرېوون!
چونكە سەگەكان بووبوون بەچاوو دەست ۋەسەر دەمیان.. بەرەوبارەكان دەچوون تا باسى مافى مرؤف
ۋەسەگەكانى دراوسىكان ۋىزىبوونى دۆستەكانيان بگەن!

زۆر رەنجاو حەزەرتى سارا لەدوورەوہ نايكى ھاورىيەكى خۆى بىنى دەپارېتەوہ لە بابايەكى سەمىل فاش
ۋنەزان، (كە لە كابرأى تابلوئى ماسىگر دەچوو!) گوئى لى نەبوو باسى چى دەكەن، بەلام دەبىزانى نايكى
ھاورىكەى تكدەكات، پارەى زيادەى دەنا بۆكرېنى دەرمانى بېنھوشكەر بۆ كىزۆلە تاقانەكەى، كەنازانىت
باوكى سەرى خۆى بۆكۆئى ھەلگرتوہ!
زۆرشەكت دەرپۆشتن ھەردوويان، لەوكاتەنا، لەوچركە ساتەنا، كەكرېوہىە لە ۋلاتى نەروئىژ لە بەيانى
نەورۆزنا، لە بىستوئەكەمى مانگدا كات دەوہستىت، ھەمووچىھان رەق رادەوہستىت، شىپەرگاتا مت دەبىت،
چونكە پىرشاليار لەوئىدا نادەگىرسىت، زەمەيك رەودەدات، پىرشاليار سلاو لەگيانى حەزەرتى ساراو
حەزەرتى ماریا دەكات!

دەفەرەمۆت: مژدەم ھىناوہ بۆتان، ئىوہ خاوەن بەزەبى ترين مرؤفى سەرئەم گوئەن، ئىوہ پىرن لەھەستى
مىھروبەزەبى، ئىوہ مژدەى كامەرانى دەدەن بە جىھان، ئىوہن دەبىت ئالائى درەختى زەمان بگەن بەل،
بگەن بەگيان، بگەن بەبىارى بۆ ئەومرؤقانەى كەدەژىن لەۋلاتانى ترى جىھان.
من بەختيارم بە ۋرەبەرزىتان، من شادم بە بىننى بەزەبىتان، بەزەبى ۋدلسۆزى ۋەھا دەبىت، من ھەرگىز
فرىشتەى ۋەك ئىوہ دلسۆزم نەبىنىوہ بەوھەموو ژانەوہ مرؤفىكى تر پەنا بەت!
لەوكاتەنا حەزەرتى ماریا ۋەسەر دەبىت سارا بىدار دەبنەوہ، تەماشايان دەكرېتەوہ، بزەكانيان دەگەشىتەوہ،
ساراتەماشاي ماریا دەكات، ماریا تەماشاي سارا! ھەردوكيان بەسەرسوپماوى تەماشاي يەكتىرى دەكەن ۋ
سەبىرى بەردەمى خۇيان دەكرد، پىكەوہ دەيانىنى رېگەكان پىرن لەفرىشتەى ۋردىلانەو جوان جوان،
بىننىان فرىشتەكان لە شازادەى ۋلاتى بەفر دەچوون، جۆرەھا ئامرازى مۇسقىايان لەدەست بوو، فلوت
ۋكومانچەو پيانۇيان بۆلیدەنان، بىننىان ھەزاران پەپوولە كە لەل دەچوون، دلى رەنگاۋرەنگ ۋچووك،
لەسەر توولە رېگا رۆشنەكان بالەفرەيان بوو، سەلمايان دەگوت، ماریايان دەگوت بەكۆرال! مېزولە
سېبىيە رۆشنەكانىش، توولە رېگايەكى رۆشن بوون گشتيان!

بىننىان ھەنگاۋەكانيان سەوز دەبىت! تەماشاكانيان دەزىت، بۆنى بفروربان لىدەت، بىننىان پىرىك
دەست لەسەرسىنگ، لەسەرئەژنۆ چەماۋتەوہ بۆكەرامەتى ئەوان ۋفەرموويان لىدەكات برۆن بەرەو ئەو
درەختەى لەوپەرى شىپەرگاتاۋە دەبىنرا! بىننىان شادومانى بالى لى رۋاندوون، سارا بەماریا ماریا بەساراي
دەفەرەموو: دەبىنى بالى لىرۋاۋە؟

كاتىك كەھەردوكيان ھەستيان بەرزووتنى بالەكانيان كرد، ھەنگاۋەكانيان راگرت، كاتىك كەدنيا بوون
لەوہى كە دەبىن، دەتوانن بفرن، درەختى زەمان دەبىن، بارونۇخ ئاسايى بووہوہ، بەرلەوہى قلىمەكە
تەۋاۋبىت.. ھەردووحەزەت بەيەكتىرى دەلین: بايەكدوۋھاۋرېش، يەكدوۋمنداڵ لەگەل خۇمان بەرىن.

فليمه كه كورت بوو كه خستمه سهرى.. بينيم كاتيک كه ته و او بوو، فریشته زامداره كه كه هر دو بوالی
تیکنالابوو، قوپچه كانی كراسه سپییه كه ی بهری یه كه یه كه كرده وه.. پاشان دهستی كرد به سنگی خویدا!
زور سهری بوو، بینیم یه كه یه كه فریشته ی بچوك وگوره ی له بهر دو شووشه و بۆرهك دروستكراوی
له ناوسنگی خویوه درده هینا ونیشانی منی دنا! دهیگوت ئەمەیان پورم بۆی هینام، ئەمەیان دیاری
هاورپییه كه كه به سهره تان مرد، ئەمەیان بالیان شكاند، هاورپیکانیشم كۆمه لیک فریشته یان لیدزیوم..

بروانه فریشته كانی ناومن هیچیان پینا كه نن، گشتیان بریندارن؟!
فهرمووم: حزره تی ئەوان چاوه پروانی پشكوتنی خنده كانی سه لئوی تۆن، ئەوان ده زانن كه ژیان له له شی
تۆبا نییه، ده زانن كه غمه كانی تۆ خنده كانی سه لئوو دروونی تۆیان قاوداوه، به لكو دلنایشان كه ئومیدو
ژیان له خنده كاندايه، گەر تۆ بتوانی خنده كانت به بابدهیت، بیگومان به فریشته كانت گیان و بالیان چاك
ده بیته وه، گشتیان ئومیدیان گۆش ده بیته وه.

فهرمووی ناخر ده ترسم نیهو هكان خنده كانم بكورژن، یان دوو چاری سزام بكهن!
فهرمووم: هه موویدیوه كانی جیهان ناتوانن تاكه خنده یه كه له ناو بهرن. كۆتره كان فهرموویان، ئامین.
پاش چرکه ساتیک بیندنگی، به بیرمدا هات گوومانه كانی لئ دووربخه مه وه، چونكه ههستم كرد كه
فریشته كه دوو چاری در دوو نه خۆشیی گومان بووه! ههستكرد ته نها به لایردنی گومان ده توانم فریشته
زویرو زیزه كانی ناشت بکه مه وه! ههستمكرد پیویسته منیش دللی خۆمی له لا بکه مه وه، تادلنیا وسه ریشك
بیته له وهی كه شیفاهویدا ده گاته قوتب كه ههردووسه ر: واته ووته بیژو گوئیگر هاوههست بن، له یه كتری
بگهن، له یه كتری دلنیا بن.

بۆیه حهزم كرد منیش دل و دروونی خۆمی نیشان بدهم.. حهزمكرد راستگویم له گه ل فریشته یه كه
دراوستیدا جووت بیته، چونكه ئەو میوانی مالی من بوو.. میوانی مالی من! كه له راستیدا مالم نییه!

مال، مالی میوان خویه تی، چونكه میوان خۆشه ویستی ئاهورا ما زایه! میوان لای من پیرۆزه.. میوان
نازیزه، جوانه، بهر پزه.

له بهر نه وه، منیش قوپچه كانی كراسه كه م زور به هینمی، له سه ره خۆ ترازانده.. بوام ناكه میک ته ماشای
هه بیته و كه راهه تم بكات، تادلنیا بیته له وهی كه نیازم پاكه، چوو مه سه ر قوپچه ی دووم، به چاوی شه رم
وسه ری ریزه وه، ته ماشایه کی تری نه وم كرد.. كه ههستم كرد خۆشایی پیده گات، دهستم برد بۆ قوپچه ی
سینیه، ئەمجاره یان بینیم دلنیا تر ته ماشام دهكات، تائه گه ر په شیمان ی هه بیته، ده ری بپریت!
سه یرم كرد زور زوری پخۆشه، شیله یه کی شیرینی ته ماشام له ناو گلینه یدا بینمی، وهك زه رپه قووته، گرتم،
ته ماشا كه یم گرت.. جوان ته ماشامكرد.. بینیم زوری پخۆشه، بینیم، ته ماشا كه ی وهك زه رپه قووته ده می
دا پچریوه ئەجو كینیت.. ده لئ تینومه، به شم، جیک، ئاو!!

چونكه ئەگه ر بهاتایه و له كرده وهی قوپچه ی سینیه ما په شیمان بووایه، ئەوا نه ده چوو مه سه ر كرده وهی
قوپچه ی چواره م! چونكه قوپچه ی سینیه م پیرۆزه لای زاگرۆسییه كان، نه وهی نووچی ره سه ن تا قوپچه ی
سینیه، یان تا پنچی سینیه می پشیتین به نه رم ونیانی ره فتار ده كهن.. بهر له وهی هاوسوزیان بگورپه وه.
بۆیه ئیتر من له خۆشیدا خۆشایی ده گه یی به گیانم، حهزم ده كرد باوه شی پیدابكه موو توند بینوسینم
به خۆمه وه، واخۆش له مسی بکه م تا گیانمان ده خلیسكیته ناو گیانی یه كترییه وه.. بۆیه له شم خاوبوو وه،
ههستمكرد په نجه كانم ده بن به په روبا ل، توانام نه ما ده ست بۆ قوپچه ی چواره م به رم!

تەماشاکەي که هیتتا جووکهي دهات له سەر دەستم ، بەرم دا.. خنە خن بەهەناسەي بووژانەوہي خوین لەدلا! خۆي گەياندەوہ ناوچاوي ئەو، زەرپنە قوتەکە کپ بووہوہ لە چاوانییدا.. چاوەروان بوو ئەویش تەماشاکەي من ببینیت.. زۆري نەبرد تێگەيي.. کەتێگەيي! کەدلنیابوو.. دەستەکانی خۆي هینا، زۆربە نەرمی دەستی هینا بۆنزیك ناوکم! زۆربەشینیەي دەستەکەي تری خستە سەردلم، کەنیشانەي رەزامەندی بوو!

ئینجا دەستەکانمان لەنزیك ناوکەوہ یەکیانگرت.. خوش، بەناستەم دەستمان برد بۆ قوچەي چوارەم! هەستمان کرد گەرمای خۆشایی هەناسەي قوچەي چوارەم دەترانینیت! هەستمان کرد خۆشایی گیانی وەک هەناسەي گەرم لەدەررونیەوہ دەردیت نەک لەسینەيەوہ! گەرمایی ئوخزن بەخش، گەرماییەک کەپیاو تەنھا لەیەکگرتنی دوولەشی راستگۆنا هەستی پیندەکات، ئەوگەرماییەي کەمرۆڤي رەسەنی لێوہ بەدی دیت، کەوہچەي پیرۆز نادەهینیت، گەرمایی هەناسەي دووگیان، دوولەش کە بەیەک دەگن! کەسیکی وەکو ئەنیشتان دەخولقینیت! ئەنیشتان خۆي بەتابەتي ئەو تابلۆیەي نیشانی من داوہ و دەفەرمویت: مرۆڤ تەنھا بەیەکگرتنی بیري و، بەیەکبوونی گیانی و، بەیەکبوونی هەستی دەتوانیت من زیندووێکاتەوہ! بەلام مانای وانییە زیندووێکەوہي من دەتوانریت بەد سوویدی بەرامبەر بکريت! من تەنھا کاتیک دیمەوہ کە جیھان یەکی گرتیت، دەنا من نابم تەواوێکەرو دواھەمین بەندی زانست! بۆیە هەستم بەوخۆشاییە کرد.. بۆیە بەرلەوہي قوچەي چوارەم بترانیت.. دل و دەروونم گەشاییەوہ.. بەتەماش، چەپکێک گۆلي سپیم پینشکەش کرد! قوچەي چوارەم تراز! بەلێ بەدەستەکانی خۆي! بەدەستی فریشتە.. چونکە من شیوہم دەگۆرا بە شیوہي لەقلەقینکی ترا! لەوکاتەنا کەقوچەي چوارەم تراز! من دووہنووی سپیم لیدەر! دەبووم بە لەقلەقینکی نیرینەو ئەویش دەبوو بە لەقلەقینکی مینینە. دەنووکم بەرەوئاسمان والابوو، لەبری خۆراک تیشکی ئاھورامازنا ھروژمی دەرکردە ناو دەروونمەوہ.. ھەزاران ماسییەزیرینەي تیشک سکیمان پڕکرد لەخۆراکی گیانی.. گەرمایی تیشک وھەناسەکانی ئەو تیکەلبوون!

بۆیە من لەو بەپەرۆشتر بووم بۆ ترانندنی قوچەي چوارەم.. ھەمان شیوہ قوچەي پینجەم! باوہرناکەيت چەند خۆش بووسیحري ئەوھەستانە، ئەو ھەناسانە! ئەو دەست و تەماشاو گری کردنەوانە! نازانم، باوہرناکەم ھەلوئستی واخۆش دوومرۆڤ بەوجۆرە بەیەک بناسینیت.. فریشتەيەک و مرۆڤیک! فریشتەيەک و پەنابەرێک! چونکە کە قوچەي پینجەم تراز! ئیتر شەرم لەنیوان دووگیاندا نامینیت! چونکە گیانیان ناوئیتە دەبیت.. دەبن بەشیلە پینکەوہ، گیانیکي نازاد، پەيامیکي نازاد دەخولقینن! پەيامیک کە نیوتوقین وتوانامەندە، پەيامیک کە شيفا دەت بەخەندەکان، ئەوخەندانەي کە فریشتە ناوایان دەکات بۆسەرلێوي!

خۆش خۆش کراسەکەمی ناکەند.. کەمیک شەرم زیاتریوو.. بەلام وەکفەرمووم تازەدل و گیانمان تیکەل بوو، بۆیە ھەناسەيەکی قولم ھەلمزی، زۆرقوول سنگم بەھەناسەکانی ئەو پڕ کرد.. ھیندە قوول تاسنگم درزی برد! شەقیبرد.. بەلام ھیچشتیک کت و پڕ دەر نەپەری! لەسەوہخۆ لەسنگمەوہ.. چەند ووشەيەکی جوان، بەنەرمی.. بەدەم سەمایەکی سلولییەوہ، بەئاوازی فلوتیکي سیحري بەسەرلێوي ھەرزەتی ماریاوە لەسنگمەوہ، وەکو فریشتەيەکی مندالۆکە سەریان دەرھینا، ووشەکان لەمندال دەچوون، ووشەکانی: دل ن ی ای ی = دلنیايي!

كاتېك كه وشهكان پاش سهمايهكى خۇش لههواي نازادا گهين بهيكتري و يهكهيهكه
 ومكوتماشاكاني من وفريشتهكه بهيكتري گهيشتن! دلنبايي رۇشناييهكى سهيري نوراني ليدروست
 بوو، فريشته مندالېكي ريش سبي، پيريكي مندالوچكهى سبي ريش سبي، كهكومت لهپيرشاليار
 دهچوو! خۇي نيشاني فريشتهكهى راوسيمدا!
 منيش خۇشخۇش تماشام دهكرد، بيچريه راوستابووم تماشام دهكرد.. چونكه فريشتهكه گومانهكاني
 دهروينهوهو باوهري به تماشاكاني خۇي دهكرد! باوهري دهينا بهوهى كه دهيبينت شاياني گومان نيهو
 راسيهكى بهلگه نهويسته!
 تماشاكاني قهبارهي چاوي نهويان گوره دهكرد، ليوي وهك گولي لاولاو لهسههرا دهپشكوت! زماني
 دهخشانده قهراغ ليوي! ناستم خۇش خۇش ليواني خۇي بهزمان، بهسهري پهنجه تېدهكرد.. من
 لهوزياتر خۇشايي بهر دهروونم دهكوت.. چونكههستم كرد دلنبايي لهسنگي منهوه سهرددههينت
 وهويش دهيبينت!
 بويه زورخوشالووم بهوهى كه نهو پيرشالياري ساواي له دهرووني نربرديووي مندا بيني!
 بينيم، پيرشالياري كردهباوهش.. زورهستيار زورجوان، زورپريمير پيرمندالي نايه بهربروك.. هستي
 بهناواي غريزيي پير كرد، نهوي نايه بهرسينكي خۇي، مهمكي راستي بو دهرهينا! مهمكي كهشاهووجوان،
 كههيشتا پرشنگي ههناسهي مني لهسهر بوو، سهركوي مهمكي پرتقاليهكي نالرهنگ.. له قوبيهي
 پهستگايهك دهچوو!
 پهستگايهك كه تيشكي ناويژه لهسهري ههنيشتيت! پيريش هيشتا چاوي نهپشكتوبوو! مشه مش،
 ماندو، دهني دهگيرا لهبهرسينهى نهوا خۇشايي ونوخزني نايكانهي بهفريشتهكه دها چونكه لهراستيدا
 فريشتهكهى هاوسيم نوورخرايووهوه له مندالهكاني خۇي!
 مندالهكاني لاي چاويتر بوون، بييري مندالهكاني دهكرد! بويه بوون بهنايهن بويير خۇشاييهكي گياني،
 شانازيهكي نايكانهو، بهزهيهكي نايكانهي لهسهرنج وخهندهكانيدا نهخشاندا!
 نالهويدا، تنها لهويدا ههستم كرد فريشتهكه شيفا دهكات بهگياني، دلنبايووم تهنروستبي ديهوه سهربار،
 دهرووني چاك دهبيتتهوه، چونكه دلنبايوو لهوهى كه كهرامهتي پيرم نيشان ناوه، كه توانيم دل ودهرووني
 بوبكهمهوه، ريگه مندا مندالي پيربهچاواني خۇي بيينت! چونكه فريشته دهبيت وها مامهله بكرت..
 دهبيت چارهساز بهدلنبايهوه خۇي نيشاني چارهخوابدات، فريشته ناييت گومراو نادليا بيت.
 زور بهشهرمهوه، پاش نهوهي پيرمندالي تيرشيركرد.. دهستهكاني پيري نهرم نهرم شيدا، دهستي بهسهريدا
 هينا، وهكودايك! چونكه لهراستيدا پير نايكي نيهو ههتيوه! ههتيويكي بن باوك! يتدايك! چونكه پير
 هيچياني لهياد نهماوه! نازانيت كهى لهنايك بووهو، بولهنايك بووهوكوري كنيه! بويه نامريت
 وهه ميشهيه.. چونكه لهناوماندا بهدواي نايك وباوك وكهرامهتي خويدا دهگهريت.. زورگوناهه
 پيرشاليار، كهبيت، وهكومندالېكي وونبوو بهگهردووني مندا دهگهريت، ليم دهپاريتتهوه، تكام ليدهكات
 بجمهدهري، بگهريم بهناو جوانيدا وتماشابهكم، بگهريم بومرؤفك تا هؤگري بيت وهك نايكيتك.. وهك
 نايكيتي نييان وپيرؤز.. بويه منيش ناوارهو سهركهردان كولان بهكولاني زووربهى ولاتان گهرام
 وهيشتاش ههردهگهريم!
 كهچي نايينم كهسيك بهلايكهمهوه، تماشايهكم تيگرريت، يا خهنديهكم بدات! تا پيرشاليار دلنيا بيت كه
 دهتوانيت نايكي پيرؤز، باوكي پيرؤز لهناومرؤفهكاندا پهيداكات! پيرشاليار بهمن دهفرموويت: باواني

من خەندەن، ئەو ھى بەلدېڭى پاكەو خەندەى نىشانى دا، يان باوكە يان ناىكى منە، يان بەلاى كەمەو ھە
مىرۇڭنىكى خۇشەوئىست ورسەنە!

كەسانىك ھەن لەناوماندا دەژىن، ھەن بەيى ناىك وياوك دېنە بووبەو، ھەك ئادەم وھەوا، ھەن ناىكىان
ھەيە و باوكيان نىيە ھەك ھەزەرتى مەسىح، ھەن بىنەرى لەسۆزى باوان گەورە دەبن ھەك ھەزەرتى
موسا.. ھەن لەماوماندا گىيانىكى پەتىن، زۆربەمان نازانىين، دىن و دەچن، ھەن و نىين، دىن لەدەروونماندا
دەژىن، بىرمان دەكەن بە مەنزىگە، لەھەست و نەستماندا دەژىن، ھەر ھەكوو پىرشالىار، ھەن كەس
نايانىنىت! ھەك پەنابەر لە بەستەلەكى قووتى ھەستكرىن بە كەمىندا!
جىگەى داخكە پىر ھىشتا ھەكوساوا لەدەروونى مندا ورك دەگىت، توورە دەبىت، ھەندىكجار مان
دەگىت، بۇئەو ھى من كۆل نەدەم و بگەرىم.. ئىستا دەزانن بۇچى مندا ورك دەگىت؟
فېرە، مندا كەسۆزى دىنبايى ھەست پىنەكرد، ورك دەگىت، توورە دەبىت، مان دەگىت، شت
دەشكىنىت، فېرى جىنو دەبىت، فېرى دىرۇوھەلەو خوارى دەبىت، دەچەمىتەو ھەك خاجىكى
خوارەو ھەبووى لىدىت!

كە مندا لەكەى تىرشىركىم فرىشتەكەى دراوسىم، ھەك ئەو ھى ئامانەتىكى مەزن بگىرتىتەو ھە بۇ خاوەنەكەى،
مندا لەكەى بە نوستووى كەپاندەو ناستىنەم، مەشى دەھات پىر لەسىنەمدا.. دەستى ھىنا بەسەردىما،
زۆردىنبا خۇى پىو ھەنوساندىم، مەشى بەبالەكانم ئەوم ناپۇشى.. ئەوم لەئامىزگرت! لە پىشدا سەرىم بۇن
كرد، ئىنجا ئاستەم ناوچەوانىم ماچكرد.. دەستم ھىنابە مل وپشتىندا.. سوپاسى دىنبا بوونىم كرد، چونكە
ھەستمكرد، فرىشتەكەى دراوسىم بەتوولەپىگەيەدا ھەنگا دەنەت كە دىگەيەنەت بەرۇشنايى، بەلدىنبايى.
فەرمووم: لەپىگە رۇشەكاندا مىرۇڭ دىنبا دەبىنىت، دەبوت، دەكات، دەخوات، دەنوت، خۇشەوئىستى
دەدات، دىنبايى يەكەمىن ھەنگا ھە بۇ گەردوونى بىنن بەبىچاوا! دىنبايى بەرەكەمالت دەبات نەك بەرەو
بوولدى و ترسان.

بەرلەو ھى مالىكەم، بىورن مالىكەى جىبەللىت فەرمووم: سوپاىەكى پىرۇز بەپىوھە، دەيەوئىت ئەارات
بكات بە جىژوان، تاوھكو لە بەرەوباروگىا و قور، دل لروست بكات، بەدىارى بىننەرتى بۇ ناىكان و باوكانى
ھەموو جىھان.

سوپاىەك كە نووم نابەزىنبا ھە ئەارات، كە وچەى ونبو ناوارەى ھەزەرتى نوح-ن.
كۆترەكان بەكۆرال لەگەل فرىشتەكەدا بەيەك ئاواز فەرموويان: ئىمەيش دىين، ئىمەيش لەنەو ھى ھەزەرتى
نوح-ين.. دەتوانىن سوارىين؟ فەرمووم: بىگومان.

ئەو ھى سەبىرەوولەلام، تەماشاي كۆترەكان بوو! بىنن ئەوان شىوھىان دەگىرت بەمىرۇڭ، بىنن
نوواورپى ھاووزمان ھاوخوئىن ھاوئەمى خۇمن لەئاسمانى فىنلەندەو تەرەبوون ھاوئەمى بەمىوانى
بۇلام، بىنن دەبنەو ھە مىرۇڭ، نوومىرۇڭى زۆرجوان، كە لەمىژبوو دەمناسىن، ھەردوكان بوون بەجوتىك
مىرۇڭى نىرومى وپاكو ھەكو مىرۇڭ.. يەكەمىان ناوى عومەر بوو، نوومىان نىزال.

كاتىك كە باسى ھەزەرتى مېشم بۇكرىن لەتابلوى مەم وزىن-نا، باوھريان كرد كە خاوەند دەتوانىت
ھىندەى گەردوونەكان گەورە زۆرىت، كە خاوەند دەتوانىت بچوكىش بىت ھىندەى مېشىك!
ھەروھە لەژمارەى مېش و مىرۇولەكانى ھەمووجىھانىش زىاترىت! ئالەوئىدا كۆترەكان: واتە عومەر و
نىزال نەمەكى ناوى مالىكەيان كرىم، ئالەوئىشدا من دىنبا بووم كە كۆترەكان تەرە نابن.

میرولەکان فرموویان: ئەوێ بەزەیی بە خۆیدا نەیتەوه، ناتوانیت ئادەم ئاسا بەزەیی خواوەندی بەر کەوێت.. بە زەیی راست شیفای بەخشە، باوەرێت بەوێت کە راستگۆ بۆ خوشەویستەکانت بدوێت.. نەکەئێ پێگە بەخۆت بدەهیت بەزەیی بە هەلە بدەیت! نەکەیت. چونکە بەر لەوانی تر خۆت تووش نەکەیت. نەکەئێ بە بەدنیازی لە کەرامەتی ئافرەت نزیك بکەوێتەوه؛ چونکە پیاو تەنها بە پاداشتی تەماشاکانی ئافرەتی رەزەمەند ویزانی دەکەوێتەوه. ئەوێ ناچۆر لەگەڵ ئافرەتدا جوت دەیت، زۆلە لە دیوو ئەهریمەنە.. ئەوێ ئافرەتی پیرۆز بریندار دەکات: خواوەند بۆ هەمیشەیی لە دەست دەت.

تاپتۆی شەرپە

بۆدووسال دەچیت لەدورگەئێ هەستکردن بەکەمی بابایەک بوو بەراوسیم، کابرایەکە خۆش پووگومرا دەرەق بەمن، زۆرەستیار هاوسەرەکەئێ خۆی خۆشەدوێت، هەمووچارێک کە دەست نرێژدەکات بۆتەوقە کەن، منیش بەرێزەوه دەست دەخەمە ناودەستی وەیندەئێ حەزبکات هاوڕێیەتی و دلپاکیی نیشان دەدم، ئەو باوەرناکات، چونکە چاک دەزانیت کە من هەستەکانی دەخوینمەوه، دەزانم ئەو زۆر هەستیارەو حەزناکات من هەرشتێک دەربارەئێ هەستیاریی ئەو بزانم، بەلام لەم دواییەدا دلنیاتر لەگەلمدا دەدوێت، چونکە دەزانیت من ریز لە کەم و کورپی هەرکەسێک دەگرم. هەرەها ریزێکی تاییتم هەیه بۆ کەسانێک کە سەرگەرمی یەکتەری خۆشویستن.. ئەو و هاوڕێیەکەئێ لە ژبانی هاوسێیەتیدا خاوەن مانان، چونکە لەراستیدا هەموو کاتێک مرۆف دراوسێیەکی باشی تووش ناییت. ئەو ناوی ئەودون-ه پیاویکی نەینگرو چاویترە، حەزی لەچاکەخواری و یاریدەدانە، چاچاکە گەر هەلگرتنی بەرپێک بیت یان دیواریک ئەو لاریی نییه و هەول دەت یاریدەر بیت. لەم ماویەئێ پێشوبا هەرلەخۆیەوه، بەبێ ئەوێ پرس بەمن بکات، چوو لەناو ئەوئارستانەدا کە جینگەئێ خواکانی ولاتی بەفرە، خیمەئێ بۆهەلدام و ووتی دەیت ئەمشەولەدەرەوه بنوویت. منیش حەزم نەکرد دەست بنیم بەرپوویەوه، خاتریم نەشکاند، ووتم بادلێ نەشکیت، چونکە زۆر حەزبەکات بەشتیک کەمیک گیانی هاوڕێیەتی نیشانی من بدات، هەندیک جار هەست دەکەم حەزبەکات من هەست بەکامەرانی بکەم لە ولاتەکەیاندا! ئەگەر هەموو ئەندامێکی ئەم کەلتورە وەها بوونایە، ژبانی پەنابەر چاتر بەرپووە دەچوو.

زۆرجار رێدەکەوێت ناوای ئەنجامدانی کاریک لەمن دەکات، کەمن بوارم نییه دەست و برد راپیەپینم، دێخەمە رۆژی دوایی، بۆیه ئەوجارە حەزم کرد بەقسەئێ بکەم، گەرچی دەشتەرسام لەدەرەوهئێ مالد بەتەنها لەقەبرساندا بنوم، بەلام لەبەر خاتری ئەو بریارم نا شەویک لەناوقەبرسانی فیکینەکاندا بنوم. چونکە ناو ژوورەکەم سارتر بوو لە دەرەوه، چونکە ژوورەکەم زیندانی گوومانەکانی دیوکان بوو! هەستم بە دلنیایی نەدەکرد لە ژوورەکەمدا.

وام کرد.. شهوئکی سامناک چوومه ناو خیمهکهوه، بهنیازی نووستن، بهخوری همیشه، جگهری دواييم کینشا و لئی راکشام، هینشتا چاوم نهچو بووه خه و هوسهرهکهی هات.. لئی پرسیم، وهزغ چونه و ههست بهچی دهکهه؟ دهترسم یان ناترسم؟

چاومکردهوه تاوهلامی بدهمهوه، بهلام نهو لهوئ نهبوو، چونکه خهونهکهی من زینده خهوبوو، تومهس گیانی نهوم دهبینی - دهمزانی لهمالهوه لهلی خویدا بیر لهههمان بابته دهکاتهوه مهیلی بوو بیت و لهمن پیرسیت: ناخو ههست بهچی دهکهه؟

بوجاری نوووم، کاتیک چاوم لیکنایهوه بهنیازی نووستن، ههستمکرد هیزوتهوژمینک لهش و ناوجهرگم بهرهوناخی زهوی کیش دهکات، ههروهک چۆن گسکیکی کارهبايي شتهکانی دهورهبهری ههلهدهلوشیت، ناوا ههستم دهکرد لهناوجهرگهی زهوییهوه هیزیکي مهکناتیسسی بهرهوناخی زهمن پارچهکانی لهشم کیش دهکات و ناتوانیت یهکجارهکی ههلم بلوشیت!

زورم بهلاوهسهیربوو! هینشتا نهنووستبووم، کاتیک لهسهرلای چهپ رادهکشام ههستم دهکرد نازار بهدلو سک و پرخولهکانم دهکات، ههمان شیوه کاتی کهباری راکشام دهگوری، ناخوشترین دوخی راکشانی نهو شهوم لهسهپریشته بوو، چونکه ههستم دهکرد پیستی گشت گیانم سپردهبیت..

ههستم دهکرد ناتوانم بهناسانی ههستم! نووچاری کونرهشی خوم بووم، بهلام نهدهترسام، چونکه من ههم فیکینگهکان(دهریاوانهکان) وههم ئودین-ی خواکهیانم بهخهوو بهزیندهخهو دیبوو، دهمزانی نهوان ههرگیز دوزمنائتی من ناکهن، چونکه دلنیا بوون لهسروشتی من. من کهرچی له ولاتی نهوان بووم، بهلام دیلی دیوهکانیان بووم!

پهشیمان نهبووم لهوهی که نهو شهوه لهوئ بهسهر بهرم، لهبهرخاتری دراوسینکهه، چونکه ههزمکرد دلنیاي بکهه که لهبهرخاتری نهو، بهپئی فهرمانی نهو، نهو شهوه لهدهروهه نووستم، نهوکاره بچکولهیه،

سههرکهوتنیکی مهزن بوو بۆ نهو، چونکه نهو بهوه دووگرهوی دهبردهوه، یهکه میان نهوه بووکه نیشانی هاوسهرهکهی و دراوسینکانی تربیات کهمن پیز له بریاری نهو دهکردم.. دووه میشیان نهوه بووکه چیژ لهههستکرین به نهزموونی من بهریت لهو قهبرسانهنا. سینیهم باس ناکهم.

چیبت لهتونهینی نهو شهوه بوجرکهیهکیش خه نهچووه چاوم..

زورشت روویدا نهوشهوه، ههلبهته ناتوانم گشت ههستیاری و بهسهراهاتهکان تووماریکهه، چونکه

ناوزوردهکیشیت، کات زوردهبات.. بهلام شتیکی سهیرروویدا دهمهوبهیان بهرله ههلاتنی خور!

لهشهبعی پهردهکهوه نازلهلیکم بینی، چوارقچی مرؤقی ههبوو! نهوهی راستی بیت ترسام، توانیم خوم

تهفرهبدم بهوهی که راستی نییهو لهزیندهخهونام.. هیندهی نهبرد چوارپیکه لهپیتشچاومنا گورا به سمو

لوقی مانگا! چونکه خیمهکه پهردهیهکی مووشهبهکی ههبوو بهرامبهرم، لای پیمهوه، ههمولهشی نازلهکه یا

مرؤقهکهه نهدهدی!

زوری نهبرد گویم لیوو بؤراندی، وهکو مانگا، بویه کهمینک دللم سرهوتی تیکهوت، کهرچی نااساییش بوو

مانگا هینده نازاد بیت بتوانیت لهویدا بکهپریت، چونکه مانگاکان نازاد نین!

زوری نهبرد سهریک خویکرد بهژوردا، راپهینیم، نهمتوانی هاواربکهه، بهلام نهوزیاتر لهمن ترسا..

راستهوخو بهر لهوهی هاوارم دهپریت، ترسم پهری و شهرم دهستی گرت بهسهر ترسا، چونکه بینیم

نافرهتیکی سهوزپوشی ههزهکاری زورجوان، تابلیی جوان، سهری کرد بهژوردا، بهزمانیکی خوشی

فیکینگ دهوا، زمانی هینده شیرین وخوش بوو، ترس وگومانی رهوانمهوه، لهلی خومدا ووتم، وهلاهی

نهگهر نهه جنوکهش بیت، خوشم دهویت، چونکه جوانی وههام ههرگیز بهچاو نهدیوو!

دەتوانم بۆلۈم لەھەموو ئەو جوانانە دەچووكەمن بەرئۆزايى تەمەنم دىيووم، چونكە ھەستەم دەكرد ئەو بەپيى خواستى دلى من جوانىي خۆى دەگۆرى، لەچاوتروكانىنكا سەد تەماشام دەيىنى، سەبجوانى! وپوكاس و سەرخۆشى كرم بئىئەوھى ھىچ وتەيەك لەئۆھەكانى بىرويت، منىش زمانم شكابوو، قسەم بۆ نەدەكر، لەبەر سىجرى تەماشام ھىچم بۆنەدەكر!

باشان وەك ئەوھى بەزمانى خۆم قسەم لەگەلدا بكات، فەرمووى بىوورە ئازادىم لى تىكدايت، بەلام دلىنا بووم نەنووستوويت، چونكە لەراستىدا تۆ ميوانى منيت، تۆلە جىنگەى مندا نوستوويت، من ھەرچەند سالىك جاريك دەگەرئەوھە بۆ سەردانى زەوى، ئۆرە جىنگەى منە، كاتىك بىنىم تۆ لۆرەدا نوستوويت، ويستم بىتترسىنم وقاوت بىنم، بەلام ئۆدىنى مەزن پەيامى خستە دەرونمەوھە كە بە جوانترىن شىوھ خۆمت نىشان بەدم، بەجوانترىن شىوھ ئاكارارت بكەم كەتۆ ميوانى منيت!

منىش بەحەپەساوى سەيرم دەكرد، لەتاوجوانىي - ھەستى زمان وپەھرەى ئاخواتنم شر بووبوو، نەمدەزانى دەم كەوتۆتە كوئى لەشمەوھە.. پاش چەند سوپىكى تر خۆنىشانان لەتەوھرى جوانىدا لەو پەرى جوانىدا دەستى بەرەو دەستم ھىئا.. نازانم چۆن ھاتەژوورەوھە؟ چۆن ھاتەلامەوھە، وەك ئەوھى لەژوورەوھە بوويت! وەك ئەوھى من بەھەلەدا چووبم ئەو لەدەرەوھە نەبوويت.. بەچپە بەگوئىما چرپاندى، كەس لەناومالى خۆيدا ئىزنى چوونەژوورەوھە لەخۆى داواناكات، تۆميوانى منيت، بەخىر بىت!

من ھەر نەمتوانى باوھەركەم، دەمداچەقاو، وپ بووم.. ھىچم بەيىرنا نەھات بتوانم بىدركىنم، لەدلى خۆمدا بەخۆم دەگوت: ئەگەر بىت وپەراستى قسە بكەم دەشیت خەوھەكەم لەكىس بچىت وپىدار بىمەوھە، لەھەمان كاتدا بەخۆم دەگوت: ئاخىر دەبەنگ نازانیت كە ئەوھە راستىيەكە لەخەوېراستتر؟

جوانى رىگەى نەدەنام دەمى خۆم بئۆزەوھە بئووم، وابزانم ئەوم بەھەلەدا برد، چونكە وابزانى لالم! بەلام لەباروئۆخى وھانا پياولال و كوئىرو كەر بىت چاترە.. مرؤف كەتوانى قووتبەكانى جوانى بىبىنت چىدى پىوستى بەدەربرىن نىيە، چونكە ناتوانىت، چونكە رۆدەچىتە قووتبىكى گيانى پەتتەوھە، جىھانى شكل و ووشەكان بەجىدەھىلت وەكات بەمۆسقا، بە تەماشام، بە رەنگ و دەنگ، بەگيان!

ھەستەمكرد مووھەكانى لەشمان بەرەكترى دەكەوتن، ھەستەمكرد نرىك دەبىتەوھە لىم و دەستم بۆدەبات، ھەستەمكرد بەئارەقەى شەرمى خۆم دەمشىلت، بەلام خروشى تەماشاكەم لەھەموو دەسبازىيەك خۆشتر ئۆخزىيان پىدەدام، ھەستم دەكرد گويم لەئاوازی ترپەى دلى ھەردووكمانە، ھەستم دەكرد ھەمووگيانم سەوزدەبىت، سەوزىكى زۆرگەشىبناھە.. چونكە ئەو ئافرەتتىكى سەوزبوو، ھەمووگيانى سەوزبوو، بىزانگ و برؤو پرچ و دەست و دەم وچاوو لەشى گشتى سەوزبوون، سەرەتا وامزانى بەرگى ئاورىشمىنى سەوزى پۆشيوھە بەلام وانەبوو، خۆى ھەمووگيانى سەوزبوو، زۆرسەير بوو، زۆرخۆش بوو، لەھەمووخانەكانى لەشمەوھە ئاو دەچكاو، ئاوم دەھاتەوھە، ھەستەمكرد ئەو پيامدا نوساوا، بەلام بە لەشما نا! بەلكو بەگيانمدا نوساوا! نازانم چۆن بگەمەكوتايى چونكە ئەوھىشتا لەخوئىنمايە، لەخەومايە، لەژيانمايە و نازانانە بىت و دەچىت..

كاتىك كەھەستايەسەرىن، لەھۆش خۆم چووم، بورامەوھە، سىچار بوورامەوھە، ھەرسى جارەكە نازانم بەچى سىجرىك دەپەئنامەوھە ھۆش! بىنىم بالاي ھەمووناسمانى ناگىركردوھە! يان ھەستم دەكرد كە بىنىن و دىدەگام سەوز بوو! ناچارانە بەترسەوھە، سەرم لەچارەكە بردە دەرەوھە تادلنبا بىم لەوھى كە راستىيەو خەونىيە، بەلام ھەمان شت بوو، ئاسمان سەوزبوو بە كەرامەتى ئەو، ئەو ھىندەى چاوم بىركات مەزن بوو! لەھەمان كاتدا سەيرى ھەرشىنكم دەكرد لەو دەچوو! زۆرسەيربوو!

ھەموو شتېك لەودەچوو، تەننەت خوشم، كېسەي توتن وچەرخەكەم، درەختەكانى ئەملاولام، خېمەكەم،
 ھەموو شتېك، تەننەت بېر كىرئەووم سەوزبوو! گيانىشم سەوز ھەست پىندەكرد.. ھەربەسەوزى
 ھەستامەسەرىپ تا و دەرىكەوم وىگەرىمەو ھە بۆ مال كە چلوو بەك ھەنگاؤ لەگۆرستانەكەو ھە دور بوو..
 ھەلەداوان بەرەوماڵەو ھەستەم بەدەر بەكەوم، سەرمەكرد رووت وقوتم، ھېچم لەبەردا نىيە، دەستمايە
 رۆبەكەم كەسەوزبوو، كەلەراستىدا بەش بوو! لەبەرم كەردو كلىلە سەوزەكانى مالەووم ھەلگرت و ھەستەم
 بەگەرىمەو ھە ناورۆورەكەم.. لەھەنگاوى سىتەمدا گرتىم، فەرمووى: پىويست ناكات لەگيانى خۆت بترسىت،
 ميوان بە مەرۆ، زۆرىشت لىناكەم، چونكە ميوان خوشەويستى ئۆدینە!
 من ھېچم بۆ نەوترا.. دووچەبى سەوزى دايە دەستم، فەرمووى: ھەركاتىك ويستت بدويست دەنكىك لەم
 حەبانە بخۆ.. من شىتەنە ھەردوكىم قووتنا.. پاشان نەينىيەكى مەزنى چپاند بەگوئەما، تكاى لىكردم
 بەنوسىن دەريان نەبەرم، لەدلى خۆمدا ھەللىگرم!
 نەمتوانى سوپاسى ئەو ھەموو جوانىيە بەكەم، نەمدەزانى دەم لەكوئىدايە ھىشتا!
 كەپۆژ ھەلھات ھەموو شتەكان ئاسايى بوو، بەلام ھەستەم كەرد بىنايىم سەوزبوو! ئەمەش بەزمى خواستى
 دراوستىكەم خواكارى رازكات.. بۆرۆزى دوايى تكام لەھەموو دراوستىكان كەرد كەبچن لە چاىرەكەنا بنوون،
 كەسىيان نەيانوئىرا!
 لەقولايى دلەو دەمويست بدويىم، بەلام ناخود ئاگام توند قورپ و زمانى گرتبووم، ھېچم بۆ نەدەوترا،
 لەدوايىدا ھەستەم كەرد زويىم گەورەيە لەدورگەي ھەستەم كەرد بەكەمى وولاتى ئۆدین-ئا!
 مېرولەكان فەرموويان: لىبووردن گەردوونى تۆيە، تۆ لىبووردن ھىندەي ئاسمانەكان بەرىنە، خواوھند
 تەنھا گيانى لىبووردنە! مەرۆقى لىبووردن زەرراتى باكان دەلاوئىت - لىبووردن زيان بەرىنە دەبات.
 مېرولەيەكى تەنھا كە لەگۆشەيەكى دەرووندا گىرى خواربەو، توشى تەنگەنەفەسى بوو، فەرمووى:
 ئەوھى لىبووردنى دەمرىت، وھك مەروو دەژىت.

تابلوی همیشه‌پی

دۆخی ژيانی پیرشالیار وه‌هایه، ئەم پرواوانه له‌نیازه‌کانی ئەوهوه به‌من ده‌گهن، من له‌سروشتیکی سه‌روپاستیدا له‌خه‌وندا ته‌لیسمی ئەم پرواوانه‌و به‌سه‌رهاته کۆن و‌دی‌ریانه‌م پیده‌گات! چونکه وه‌ک فه‌رمووم ته‌لیسمی که‌رامه‌تی ئەو پابه‌ندی رابردوونیتستاو داهاتووه. تیگه‌یشتی ناسان نییه‌و منیش له‌سه‌لیقه‌ی پروونکردنه‌وه‌کان بی‌هه‌ره نیم به‌لام که‌میک سه‌خته.

پیرشالیار سیفاتی تاییه‌تی زۆره، یه‌کینک له‌وسیفاتانه چاونوقاندینتی، چونکه کاتیک که ئەوچاوانی ده‌نوقینیت، بوون شوینه‌واری نامینیت ووه‌جد ئەو هه‌له‌لوشیت، ده‌شیت کاتیک که چاوه‌کانی بۆجاری دووم هه‌له‌ده‌بریت، چهند سوورپیکی ژیان به‌سه‌رگۆی زه‌میندا تیپه‌پییته‌هه‌ربۆیه‌شه من نه‌متوانی پابه‌ندی کات بم، چونکه به‌لۆژیکی کات نه‌مه‌توانی له‌ودا قول بیه‌وه.

ئەو کۆمه‌لیک نیازی دوویاته، هه‌ربه نیاز ده‌توانیت له‌رابردو و‌داهاتوو ئیستاا بوونی ئاماده بیت، بیگومان ده‌شیت باوه‌رت به‌وه‌ه‌بیت که ئیستاا داهاتوو رابووردو له‌هه‌میشه‌ییدا وه‌کوو وشه‌کان و‌رسته‌کانی سه‌رزاری ئیمه‌ دوویاتن.. به‌رنامه رێژکراون. له‌هه‌میشه‌ییدا ده‌نگ وه‌ناسه‌و بزوتن ناشایانی له‌ناوچونن، هیچ شتیکی له‌ناوچایته.

بۆیه له‌نیوان چاوه‌کردنه‌وه‌کانی پیرشالیاردا کات ده‌وه‌ستیت، چونکه کات له‌ده‌ره‌وه‌ی هزری ئیمه‌دا سروشتیکی تری هه‌یه، بۆیه ده‌شیت شتیکی ره‌واییت که له‌هزری مندا کات ده‌وه‌ستیت، به‌وشیوه‌یه من ده‌توانم فریای به‌شیک له‌ تۆماری بینینه‌کان بکه‌وم.

من واهه‌ست ده‌که‌م که هه‌مووشته‌کان له‌ بیستویه‌که‌می ئازاردا بۆچرکه‌یه‌ک مت ده‌بیت و‌راوه‌هه‌ستن، سالی جاریک ئەوه پرووه‌دات، ئەگه‌ر که‌س باوه‌ری به‌وه‌نییه من باوه‌رم پنیه‌تی، چونکه من ده‌زانم له‌نیوان چرکه‌ی یه‌که‌م و‌دووه‌می کاتریمیردا، که میلی کاتریمیر ده‌وه‌ستیت، له‌هه‌ناسه‌دانه‌وه‌ییدا هه‌مان شت، میانه و‌پشوو‌یه‌کی کورت بوونی هه‌یه له‌نیوان هه‌ناسه‌دانه‌وه‌ی هه‌ناسه و‌هه‌رگرتندا! وه‌ستان له‌ نیوان لیکدانی شه‌قه‌ی بالی بالنده‌شدا به‌دی دیت له‌ کاتی فرییدا! هیچ بزوتنیک هه‌میشه‌ی نی‌یه. وه‌ستان و‌ پشوو ناوه‌رۆکی به‌رده‌وامین.

له‌ونیوانه‌کاتییه‌دا یه‌ پیرشالیار له‌یادی بوونه‌وه‌ردا دیته‌ ده‌ریو رۆده‌چیته‌ که‌لینی بیرو هه‌ست و‌یاده‌نیانه‌وه‌ی که‌سیکی وه‌ک منه‌وه، بیگومان من باوه‌رم و‌ایه که زۆرکه‌س له‌بارو‌بوخی مندا که‌رامه‌تی ئەو ده‌ناسن و‌له‌بوون و‌ په‌یامه‌کانی به‌ناگان، به‌لام ناتوانن بیخه‌نه ژیر باس به‌ هزرو لوژیکی مرۆف، چونکه مرۆف دووچاری شه‌که‌تی ده‌بیت ئەگه‌ر به‌هه‌له‌نا بچیت، چونکه کاتیک که مرۆف په‌نده‌کانی پیرشالیاری پیده‌گات وه‌له‌ وه‌ریانده‌گریت و‌تۆماریان ده‌کات، ده‌ست و‌پلی قفل ده‌بیت.

به‌هه‌رحال، باس له‌وه‌ستانی کات ده‌که‌م، چونکه له‌ومیانه کورته‌ی کات وه‌ستاندا شته‌کان له‌بوونه‌وه‌ردا مت ده‌بن، متبوونیک هه‌ستینه‌کراو به‌لۆژیکی ئیمه‌.. له‌وکاته‌دا زه‌مین به‌یاریده و‌به‌فرمانی خۆر، خۆر به

ياريدى ھەسارەكان، ھەسارەكان بەياريدى بوونەۋەر. بوونەۋەر بەياريدى دوويات بوونەۋەر لە ھەمىشەيىدا يادىيان دىتەۋەر. چونكى يادھىئانەۋەر سىروشتى بوون ۋەھەمىشەيىيە. ھىچ بوونەۋەرىك، ھىچ بىرۆك و بىرۆيىك ناتوانىت بەبى ھەستى يادھىئانەۋەر بەردەۋامى زامان بىكات. نەشئەي يادھىئانەۋەر بىرىتتەيە لە ۋەجىدى بوونەۋەر. بوونەۋەر بەياريدى پىرۇسىسى يادھىئانەۋەر ۋە دەتوانىت چالاكانە داھىنەر بىت، گەردوونەكان لەۋىدا بەدى دىن، ژيان و بەردەۋامى لەۋىدا دەرسكىن. چونكى ئەگەر ھەمووشتەكان ھەرەمەكى بەدىيىن و پىرۇسىسى يادھىئانەۋەر يادەكان پىكنەخات، كاوس بەدى دىت، لەكاوسدا ھەرشىتەك بەدى بىت؛ بە بىسەرۋەرى پەيدا دەبىت. ۋە بەردەۋامىيان نايىت، بەلكو دروست دەبىت بۆلەناۋچون.

دەشئەت لەكاتى دروست بووندا راستەۋخۇش لەناۋچون بەدى بىت، چونكى كاوس دوۋجەمسەرى لەناۋچون و دروستبوونە، نۇخىكى توۋرەيى تىشك و تارىكى و بوخارە، كارلىكىكى ناراستەۋخۇو راستەۋخۇشە لەھەمان كاتا، ئەگەر بەلگەيەكى دروستم بۇ ئەم نمونەيە ھەبىت، دەتوانم بلىم ۋەك ئەۋەر ۋەھايە كە ئافىرەتى سىكىر تاكاتى زايىن مندا ئەكە لەسكىدا دەژى، كەچى كەدەزىت خۇي و مندا ئەكەش دەمرن! ئەمە نۇخىكى ئاسايى كارلىكى پىرۇسىسى كاوسە، لەھەمىشەيىدا، ھەر بۆيەشە بىر بۆرە ئايىنىيەكان سەرھەتاي بوونەۋەر لە كاوسەۋەر دەخەملىنن. چونكى نازانن كە گىيانى بوونەۋەر مەت دەبىت لەكاوسدا، پىكخستن و سىستەم ۋەھارمۇنى دەدات بەسروشتى خۇي و بوونەۋەر سىستەمداردەكات. بۆيە خواۋەند بوونەۋەرى لەسەر خۇي تاپۇ نەكرىۋەر! چونكى خواۋەند ھەزى لە دەسەلات و نارايى و ناكىركىرن نىيە. خواۋەند ئازادىيەكى پەتەيە. بىگرە خواۋەند ھىچ شىتەك دروست ناكات، چونكى سىروشتى ئەۋەر ماددە نىيە! خوا كارى بە ماددەۋەر نىيە. جا سوور بزائن كە خواۋەند جگە لە گىيان شىتەكى تر نىيە.

لەۋمىتوونەدا ھەسارەكان ۋەك ھىلكە بەدى دىن، ۋەك چۆن كىسەل سەمان ھىلكە دادەنئەت، ئاۋەھا بوونەۋەر ھەسارەكان دادەنئەت، بەپىنى وىستى خۇي، مەبەست لەۋ داھىئانەش ئەركى بوون و بوونەۋەر، چونكى بوونەۋەر داھىنەرە لە وىست و نىيازى خواۋەنددا. كى دەلئەت بوونەۋەر جالجالۆكە و تىمساح يان كىسەل و مەخلوۋقاتەكانى تر نىيە! دەشئەت بوونەۋەرى ھەر گىيانىك ھەبىت و ۋەك ھەمان گىياندار كار بىكات! دەشئەت سىروشت، واتە ئەم سىروشتەي ئىمە گىياندارىكى لاسايىكەرەۋەي گەردوونەكانى تر بىت! ئەگەر ۋەھا نەبۋايە، ھىچ يەكە لەبىرۆيەكان لاسايى بوونەۋەرىيان نەدەكرەۋەر، لاسايى كىردنەۋەر پىرۇسىسى يەكەمى فىربوون و يادھىئانەۋەر؛ گىياندارەكانى لەنھىنئەي بوونەۋەر ئاگانا كىردوۋەر.

بۆيە بوونەۋەر داھىنەرەرىكى مەزنتەرە، ھزرىكى بارەقا بىسنىۋەرە لە داھىئاندا، بوونەۋەر دەشئەت ۋەك يەكەيەك يان گىشت بىرىتى بىت لە ئاھورامازنا يان خۇباي يەكتاۋ ھەرە مەزن! ئەم ۋوتەيە لە دەرەۋەي باۋەرپى خۇمدا دەبىنمەۋەر. چونكى خواۋەند ووزەيەكى گىيان بەخشەۋەر كارى بە كارلىك و كاربانەۋەي توخم و پەگەزەكان نىيە. بەلكو بەخشەرى گىيانىكە كە كارگىرە!

لەۋ مەت بوونە كاتىيەدا لەناۋ ئىمەي مەرۋى داھىنەرەشدا يادھىئانەۋەر بەدى دىت، داھىئان ھەمىشە كاتى نادىارەۋەر كىتوپىش روۋدەدات، بەتايىتەي لاي ماتماتىكزان و كىمياگەران ۋە ھونەر مەندان و مۇسىقارەكان. دەبىنن بەنرخترىن شاكار لە نۇخى سىرۇشدا رەنگ دەداتەۋەر، بەلام ماناي وانىيە داھىئان قارچك ئاسا بەدى ھات، نەخىر چونكى مەت بونىكى پىشنىيە ھەمىشە لەناخودئاگانا چاۋدىر و كارگىر و پىكخەر بوۋەر، تا

لەوتبۆنەدا ئەو فرسەتە بەخود بەدات. بەیاریدە یان بێیاریدە نابەئینت. واتە سروش پراکتیزە بکات بەیاریدە پالۆتەکردنی هزری و هەستی و ئیستاتیک.

بوونەوەر بەزۆرسروشت مرۆفانە خولقاو. گومانی تیاا نیه لەناو دەروونی هەرگەردونیکدا عەقڵیک سەردارو راپەرە.

چونکە کاوس ناتوانت بەردەوام دروست بکات و لەهەمان کاتدا بپوخینت. چونکە کاوس ویستیک لەناوبەرە و لەهەر پڕۆسێسێکدا چالاکە. گەر بیت و ریکخستنی لۆژیک نەبیت. شیاوی لەناوچوونی هەر بوونیک ئاسایی وشیاو.

بۆیە بەبێ پڕۆسێسی ریکخستن و هارمۆنی بوون. بوونەوەر شەکل بەگەرەوونەکان نادات. چونکە کاوس بەرپۆبەریانە. ئیمە مرۆف نازانیین بوونی بەریک لەسەر زەوی چی سوویدیکی هەیە. بەلام من دلناتان دەکەم کە بەرد گیانی خۆی هەیە. بەردەکان ژیانیکى متیان هەیە. ئەوان بوونەوەر دەناسن.

بابگەڕینەوەر سەر راوەستانی کات لەم سەرزمینەى خۆماندا. کاتیک کە کات دەوستیت. پیرشالیار کۆمەلێک گەشتی جیهانی دەکات و بەجیهاندا پەخش دەبیت. دەتوانم بلیم لەوساتە ئومید بەدی دیت. گوی زەمین دەوستیت و ئومیدی دەژیتەو. لەوکاتەدا، تەنھا لەوکاتەدا کە کات دەوستیت، مردنیش دەوستیت. لەوچاوەلبرینەدا مردنیش رادەوستیت و تەماشایەکی پیردەکات.

تەنھا لەویدا مەرگ دەتوانت پشوو بەدات. بۆیە زۆر مەرجه مرۆف جارناجار کەمیک مت بیت. بووستیت، بیریکاتەو. هارمۆنی بەگیانی خۆی بەدات، چونکە لەویدا مردن دەوستیت. پیرشالیار بەوگەرەوی لە نەمری بردۆتەو، چونکە لەمتبوونی مەرگا چاوەکانی هەلەدەهینت. هەمووسالیک جاریک، یان دەسال جاریک، یاخود هەرسەدەیهو جاریک چاویک بەژیاندا دەخشینتەو. چونکە خواوەند نەک تەنھا ئەو؛ بەلکوو هەموو گیانیکی پیرۆزی نازادانە نەخشاندووە.

ئیمە لەکەرەمتی پیر هیندە شارەزانیین، تالە رابردوو، یان ناها تۆوی شارەزاییین، نەخیر، بەلکو ئەو بووستی خۆی لە ئیستاماندا نیازی رۆل بینی هەیە، من ئەو دەریارەى رابردوی بزانی هیندە کە ئەو لەهەرسەردەمیکدا زیندوو نەمرە. چونکە نازادەو ئاوی نەمری خواردۆتەو، ئیمە نازانیین ئەوئاو چی ئاویکەو لەکوینیە، بەلام من سەر بەخۆم باوەریم وایە کە هەر مرۆفیک پەيامی پیرۆزی هەبیت، هەر کەسینک کە خیرمەندو خیر خواو راستگۆ و زانا بیت. بەبێ ئەو هەست بکات، هەمیشەیی زامن کردووە. چونکە پیرنەوێ نەمری مرۆفە، دەنا دەیتوانی وەک ییگانەیک خۆی نیشانمان بدایە! گەرچی ئەو توانای خۆگۆرینیشی هەیە. چونکە دەبیت بزانیین کە ئەو گیانیکی پەتییه. گیانیش خۆی سەرپشکە لە هەلبژاردنی دۆخدا.

لەبەر ئەم هۆکارە لۆژیکییە، دەتوانم بلیم کە پیر ئومیدی ژیانە، کامەرانیهکە هەرچەند روودەکاتەو بەژیان ئۆخزنیک، نەشنەیک، ئومیدو خۆزگەیک بەژیان دەبەخشیت. چونکە ئەو پرە لە دل، پرە لە گیان، پرە لە ژیان.

بۆیە نیشانەکانی یەکەمی سەرەلانی ئەو زرمەیکە، بوومەلەرزەو بروسکەیکە، یان دەنگیکە مەزن، زۆرمەزن. نیشانەى تری سەرەلانی ئەو، ئەو یەکە لەیستویەکەمی نەورۆزنا سەرەلەدەدات، لەسرووی بەیاندا، چونکە لەورۆژەدا بوو کە حەزرتی نوح لەئەرارات لەکەشتییهکەى نابەزى. کە ئاھەنگی سەرفرازیان گێرا. بەر لەو هەش ئەو لەویدا نانرا! بۆ مام خەر گەر لە یارنە!

بۆيە گەلانى زاگرۇس ئەفسانەي زۇريان دەر بارەي پىرۆزىي ئەو رۆژە ھەلبەستوۋە! مېژونووسەكان ئەم چىرۇكانەيان نەبىستوۋە، چونكە ھەزىيان لە بىستى راست نىيە.. نازانن كە زاگرۇسىيەكان گشتيان لە ھەزرتەي نوحەو ھەلدوۋە، ئەوان مىللەتتىكى پىرۆز بوون، دەيانتوانى لە بەفرو لەئاگردا بنوون! بۆيە ھەزرتەي ئىبراھىم نەسووتا كاتىك كە دىوھەكان گرتيان وويستيان بىستوتىنن. دەزانم دەشېت باوھەرىش نەكەيت ئەكەر بلىم پىرشالىيارىش بەش بەخۇي نمونەيەكى بچكۆلەي گەردونە لەدەروونى درەختى زەماندا.

لەوسرۋەي بەيانەدا، چاۋھەلپەنناني پىرشالىيارو نابەش بوونى گيانى خىزى ئەو بەسەرگىتىدا، زىندوكرىنەو دەرپەراندى ھەستى نازادىي مرؤفى بىلوات و بىنالاي مەبەست بوو، زىندوكرىنەو ھەستى تابلۇكان و وكەسانى ناوبراوى ئەم ناستانەي مەبەست بوو.. لەويدا بوو كەديوارە بەستەلەككەكان رووخان، كە مرؤفى بىلوات ھەستايە سەرىي، كە درەختى زەمان رەنگى نايەو ھەو من توانىم بەخەون بىيىنم، توانىم فېرى بىيىن بىم. توانىم تىنگەم كە نورى پىر بەراتىكە بۆمرؤفايەتى، كارماي ئەو خۇراكىكى گيانىيە بۆ برسى و بىنەوايان و برسىي زانست، چونكە لەويدا كە ئەويدىت، زانستىش رادەوھستىت، زانست برسىي دەبىت.

كات ھىشتا سۋەي بەيانە! ھىشتا چركەي يەكەمى دەر كەوتنى كەرامەتى پىرە، ھىشتا چركە ژمىرى كاتژمىر مىلى نەترازابوۋە سەرچركەي نووم، لەيات نەچىت كات لەسەرەتاي دەر كەوتنەو ھەستوۋە! ھانتى ئەو شىفای تىبابە، نەشئەي پەخش بوونى ئەو، دىوھەكان دەتوقىنىت.. چونكە شەر كە شىشتوۋە قوتبى خۇي، يان دەگاتە قوتبى خۇي، دەوھستىت.. سەرىدەسورمىت، باوھەرناكات، دەخەپەسىت.. شەر كاتىك كە دەوھستىت، دەبىنىت خىر مندالىكە ئەو دەستى ناوھتە بىنى و خنكاندوتى! تاساندوتى، ھەست دەكات ئومىدى ژيانەو ھەي خىر لەدەستى زىرى بىئوئاسايدا مەھالە! كەپىر دىت و بەلايدا رادەگووزەرىت، بەتەماش بەشەر دەلىت: چەند زىوۋە نەنگى؟ چەند ناخۆشە كەشەر نازاننىت چەند لەمىژە سەرگەرمى خنكاندى خىرە؟

پىرە دەبىنىت ژيان بەدەستى دىوھەكانەو ھەتك دەكرىت، دەخنكىنرىت، ناگىردەكرىت، كەخىرەكان نەزىفیان بەر دەبىت، كەمرؤف تىابا لەمال و سامانى خۇي بىئەرى دەبىت، كە باوھەرەكان مۆلەق دەبن، كە بەزەبەكان سست و پىرو ماندووبەن!

كە زەمىن خوڭن دەگىرىت، شىت دەبىت، كەبالندەكان دلئەنگ و تەوھزەل دەبن! كە مېرولەكان سەريان لىدەشئوت، كەتوورەدەبن، كەمندا لان باوانى خۇيان ناوئىت، كەخەلكى تەنھا بە رىق گۆش دەبن، گومان دەستىكى رەش دەنئە سەرچاوى زوربەي كەسەكان.. درەختى زەمان رادەپەرىت، پىر سەرھەلدەنات، نابەش دەبىت، جالجالۆكە لە تەونكرىن دەكەوئىت بۆ كوورته ساتىك، لەقلەق لەفېرىن دەكەوئىت.. ژيان لەتارىكى رزگارى دەبىت.

دەشېت پىرشالىيار لەمالى تۇدا، لەبىرى تۇدا لەنايك بىت! دەشېت، مردن راوھستىت، ژيانىك بروئىت. پىرشالىيار لەيەكىك لەپەندەكانىدا بەمنى فەرموو: پەيامى بوونەو ھەي كسانە بەھاوكتىشەي سروسىتى مرؤف.. جىاوازىي ئىوانىيان لەويدايە كەمرؤف لەيادى بوونەو ھەردا دەژى.. بەلام بوونەو ھەر خاۋەن يادە و ھەمووشتەكانىش لەيادى ئەو ھەمىشەدووپات دەبەنەو. پىردەفەرموو: من نەخشەي بوونەو ھەرم لىوھ. دەفەرموو: من گيانى بوونەو ھەرم لىوھ. بوونەو ھەر لەياد-ئىك

دەچىت. بۇيە دەفەر مويىت: من جگە لەيادىكى شيرين هيچى ترنيم! يادھىنانەوہ بناغەو ئامانجى بوونە،
مرؤف لەسەرىتى يادى بىتەوہ كەيىو ناتوانىت ھەمىشەيى لەيادى شيرىندا دووپات بىتەوہ،
بەلكولەيادىكى تال وتارىكدا، لەترس ونەخۇشى وگومان ومەرگا دووپات دەبىتەوہ.
وہك يادى بىئولات ويىناوو بىئالالا لەخەوندا مرؤف دەتوانىت يادى بىتەوہ، كەنامانجى بوون، بوون
بەدو نىيە. ھەمىشەيى بەشى دىونىيە. شەرۇ خىر لە ھەمىشەيىدا وەك ئاوو رۆن وەھان، تىكەل نابىن،
بەسروشتى يەكترى ناگەن لەدووپاتبوونەوہى دواى مەرگدا.
مىرولەكان فەرموويان: شەرەكان گەردوون و خواوہندى خۇيان ھەيە، گەردوونى شەر لە سەر زەمىين
گەرەتر نىيە. بۇيە شەر زۆر دەبىت. بەلام گەردوونى خىر ناكوتايى قوول و بەر بلاوو ھەمە چەشنە.
ھەمىشەيى مەزنە گەردوونى خىر. تيايدا كەمال منالە. نازادى و عىشق سرۆشى بەختەوہرىن. بوونەوہر
مەملەكەتىكى بىسنوور و بىئالايە بۇ مرؤفە جوانپەرستەكان. خۇشى لەوانەى جوان بىر دەكەنەوہ و جوان
دەلئىن و جوان دەبىين و ژيان جوان دەكەن. ئەوان ھەست بە ھزرى خواكانى خۇيان دەكەن.

تاپتۇرى گەنار

جاريكيان بەر لەۋەستانى كات، بەرلەنازابوونى مرۇقى بىناوويولات وىنالا لەۋلاتى بەفر، نىۋەكان دەست و چاۋو دەمى مرۇقى بىنولاتيان لەبەندى رەھاكرىۋو بەويان ووت: ئەمرۇ تۇنازادىت، دەتۋايت بەويستى خۇت، بەم نوورگەيەنا تائىۋارە بگەرئىت، چونكە لەكەلتورى ئىمەما رۇژانى خۇرەتاۋ جەژنە! لەو رۇژانەنا كە جەژنە كشتىمان جەزبەنازادى دەكەين، لەورۇژەنا كەخۇرەھەلئىت ئازادىن، خۇرپەرستىن، خۇمان رپوت دەكەينەۋە تاتىشك بگات بەناخمان.. برۇ، ئەمرۇ تۇ دوژمنمان نىت.. چونكە ئىمە كە خۇرپەرستىن ھەست بەنازادى دەكەين، ئىمە مىللەتتىكى ئازادىن.

بىولات وىناۋفەرموۋى: دەزانم، گەر بىزانىايە ئىۋە خۇرپەرست نىن، نەدەھاتمە ۋلاتى بەفرورپىگەم نەدەمان نىۋى ۋەك ئىۋە راپىچم بگات. من بۇيە ھاتووم بۇۋلاتى بەفر وىستەلەك، تاپەيامەكانم بگەينم. ووتيان: ئەمەيان پەيوەندى بە ئىمەۋە نىيە، ۋەك وتمان ئەمرۇ تۇنازادىت. مرۇقى بىولات، بىنالا، ھەرلەناۋ زىندانەكەنا كەمىك پاما.. كەمىك بىرى كىرەۋە! بىرى لەۋھاورپىيانە كىرەۋە كە لەراستىدا نەيىۋون، بەلام بەخەۋ زۇرى دەناسى! يادى ھاتەۋە كەناتۋانئىت لەخەۋنەكانىدا ھادەمىك، لوقمانىك، مرىمىك، مەسىحىك دەرپەئىت.. بۇيە شەمال ھات بەلايەۋە بەگويىدا چىپاندى ۋفەرموۋى: ۋەك ئەۋان بگە، ۋەك نىۋەپرستەكان.. بچۇرەكەنار دەريا.. ھەرۋەكو نىۋەپرست و مرۇف ودىۋەكان، ھەۋلېدە ۋەكو ئەۋان بە، چونكە شەپۇل لەكەنار دەريا چاۋەرپىت دەكات، بىرت دەكات، خۇر، دەريا، كەنار، ئاسمانى شىن بىرت دەكەن.

بىولات فەرموۋى: بىرىكى جوانە! سوۋپاسى شەمالى كىرەۋەبەھەستىكى دلىنا، بەنازادىيەكى زۇر خۇشەۋە، بەخەندەيەكى شىرىنەۋە ۋەك خەندە سەرلېۋى شازادى ۋولاتى بەفر، ئوشازادىيەكى كە لە تەماشى ئىسپا لەۋلاتى بەفرنا بەۋاى تەماشىكانى خۇينا دەگەرپىت! بەۋاى فرىشتەنا دەگەرپىت! ۋادەزانئىت فرىشتەكان لەناسمانا دەفرن، ياخود فرىشتەكان لەناسمانەكانەۋە نادەبەن! ھىشتا نەيزانىۋو كە پايتەختى ۋلاتى فرىشتەكان لىۋەكانى ئەۋن! بگرە فرىشتەكان لەخەندەكانى ئەۋ لەنايك دەبن.. شازادى ۋولاتى بەفر لەيادى چوۋبوۋەۋە كە شوپىنگەۋ ۋلات وپايتەختى فرىشتەكان دەگەرپىت سەر لىۋى شازادەكانى ۋلاتە بەفرىنەكان و مرۇقە رەسەنەكانى جىپانەۋە!

مرۇقى بىولات بەدەم خەيالەۋە بەرەۋ كەنار رۇپىشت. لەرىگەنا يادى ھاتەۋە كە ھەموۋ فرىشتەكان دەيىنئىت، بەلام نىۋەپرستەكان نايەلن كەسىان خەندەكانى خۇيان نىشانى كەسىكى تىرېدەن! كاتىك كەپىشتە سەرکەنار، نوورەدەست تاكوتەنھا لەگەل خۇزگەي پىكەۋەبوون لەگەل ھاورپىيەكەنا لەسەر فەرشى لىمىن راکشا ۋەك نىۋەپرستەكان خۇيدايە بەر خۇر.. شەپۇل مت بوو، بەسەماى خورپە نەرمى خۇي پەيكەرئىكى ئاورىشمىنى قۇ سىپى قۇدرىژى لە ئاۋخولقاند. شەپۇل ئازادە چۇن خۇي نىشانەدەت! بۇيە خەزى كىر شىۋەى خۇي بگات بەفرىشتەيەكى بىيالى لەئاۋروسىۋورى سىپى سىپى زۇرجوان.. بەدەم شەپۇلە ۋرېلەكانەۋە سەماى بەپرچى خاۋى خۇي دەكرد، سەمايەك كە دەرويشەكانى مىسرلە خولگەي سەماياندا ھەستىان پىدەكرد.. پاشان بەزمانئىكى شىرىن ۋفولوت ئاسا بەۋى فەرموۋ:

ھەست بەتەنھايى مەكە گىانە.. سەيركە: پاشان شەپۇل ھەستايە سەرپىن و بە ھىۋاشى چىپاندى بە گويى شەمالدا! شەمال بە ھىمنى رەۋتى خۇي گۇرى.. بەرەۋ لاي ئەۋ ئافرەتانە چوۋ كە لەۋناۋە سەرگەرمى كار بوون لەگەل مىنالانى باخچەي ساۋايان.. كە دەكەۋتە ئەۋبەرەۋەي كەنارەۋە.. شەمال چىپاندى بەگويى

ئافرىتە دىۋوپەرسىتەكاندا.. بەۋانى فەرموۋ: سلاۋ لەجوانەكانى وولاتى بەفر.. ئايا دەتوانن بچن بۆكەنار دەريا؟ چونكە لەۋى مرقۇتىكى بىناۋوويولات وبيئالا تەنھايە، نامۇبە، باتەنھا نانەنىشىت. دەشىت مەيلى بىت لەگەلتاندا دانىشىت.. دەشىت حەزىكات بتانىنىت. دەشىت حەزىكات لەگەلتاندا بخوات، بنويت، زۇرىت.

ئافرىتە دىۋوپەرسىتەكان رووخۇش وشەرمەن بوون، ووتيان: ئاخىر ئەو جۆرە مروققانە لەئىمە نىن، ئەوان خۇرپەرسىت نىن! شەمال فەرموۋى: نانانا، بەھەلەبا چوون ئىۋە، ديارە ئىۋە بىۋەكان باسى ئەۋانىيان بۆكرىۋون! بە پىچەۋانەۋە، ئەۋان پېن لەگر، لەناگر، لەخۇر، ئەۋان زۇرلەخۇر نىكىۋونەتەۋە، نايىنن چۇن پەنگيان ھەلقراۋە؟ ئەى نايىنن پەنگيان، بۆرە، سوۋرە، پەش ھەلقراۋە؟

بچن بۇلاى بىدوۋىن، ئەۋ ھىشتا لەيادى ماۋە، دەتوانىت باسى داستانەكانى خۇرتان بۇ بكات، چونكە خۇر لەلى ئەۋا روۋاۋە.. ئەۋدەتوانىت باسى داستانەكانى گلگامش وروستەم و شىرىن فەھادو باسى چل توۋتى وكىلەۋىمەنەۋ باسى مەم وزىن ستان بۇبكات، باسى ئازارەكانى بەرخۇر، باسى برسى بوۋنى بەرخۇر ماندوۋبوۋنى ژىرخۇر.

ئافرىتەكان لەلى بىۋەكان ھاتنەدەرى و بە شەمالىيان گوۋت: فەرموۋىدەت راستە. پاشان رۇيىن بەرەۋ كەنار، چۈر ئافرىتە بوون بىكەۋە چاۋىرى دوانزەمنال بوون، مندا لەكانيان بە باۋەش و پىادە بەرەۋكەنار لەگەل خۇيان بىر.. بە وورە پىاسە بەرەۋ كەنار چوون.. ئەۋكاتە شەپۇل ئەۋى تەۋاۋ حەساندېۋەۋە، ھەموگيانى ئەۋى تەپكرىبوۋ.. كەنارىش لەباۋەشى خۇيدا ئەۋى دەشىلاۋ دەلاۋاندەۋە لەبەرخۇر. ئەۋيان پىركىبوۋ لەخۇشەۋىستى.. بىۋولاتيان پىركىبوۋ لەپازى تەماشاشا.

بىننى چۈرئافرىتە بەرەۋكەنارىن، نىن بەرەۋلاى ئەۋ لەبەرخۇر بەرگى بەريان دادەكەنەۋ مندا لەكانيان روۋت دەكرىۋە! چۈرئافرىتە، دوانزەمنال پىۋو.. دوانزەساۋى بىنەروۋبالى بىنى، دوانزەساۋى بچكۇلانەۋگونناخ.. ھىچيان خەندەيان لەسەرىئە نەبوۋ.. ئافرىتەكانىش لەژىر تىشىكى خۇرنا ئازاد ديار نەبوون! بزە لەسەرىئەكانىيان تۇرابوۋ! دەترسان، نەياندەۋىرا بەشەمال بلىن: ئىمە دوۋژنى بىنگانەۋ بىئالاۋ بىۋولاتىن. چونكە شەمالىيان خۇش دەۋىست.

گىشتيان بەلاى مرقۇى بىۋولات و بىئالاۋ تىپەپىن: نوح زۇردلى بەمندا لەكان دەسوۋتا.. بەزەبى بە ئۇدىن-ى خواۋەندىياندا دەھاتەۋە، سەرى بەسەرزەۋىدا شۇركىرەۋەۋە، روۋت بوۋبەلام عەببى بەخاۋىبەكى سبى ناپۇشراۋو.. لەتەنىشت شەپۇلەۋە لەكەنارەريانا خۇيداۋوۋ بەرخۇر، غەمى دەخۋارد بۇ ئەۋمنداۋانە، كەپەروۋبالىيان ھەلكەندراۋو.. كەشۋىنەۋارى قوۋلى ئەشكەنجە بەروۋخسارىانەۋە دياربوۋ.. ئەۋمنداۋانە كەزىاتر لەپىزوخۇشەۋىستى سزادەرىن. تەماشاش ئەۋانى دەكرد كە بەلايدا تىدەپەپىن..

لەروخسارى ئافرىتەكاندا شۋىنەۋارى ماتەمىنى دەبىنى: روخسارىان پىۋو لەبىركىن، لەمەيلى نىك بوۋنەۋەۋىۋەۋەندى كىرن.. ھەستى بە گىفتوگۇ دەروۋنىيە مەكانى ئەۋان دەكرد، كە سوۋىيان بوۋبوۋەۋە بۇ ژيانى ھاۋسەرى وخىزان، بۇژيانىكى دلنيا لەتەك يەكتىرىدا.. ئەۋان پىۋوون لە مەيلى داخۋازى ھاۋرىيەتى و ھاۋگيانى، كەچى دەستىكى تارىكى نادلىنبايى بەرچاۋى ئەۋانى گىرتىۋو، بەجۇرىكى ئەۋتۇ كە ھىچيان ئەيان دەتوانى ئەۋى تريان بىبىنىت.

بىننى منداۋ وئافرىتەكان بەلاى ئەۋا تىدەپەپىن وئەۋنابىنن، چونكە واياندەزانى كەبىۋولات وبيئالاۋ وبيناۋ لەنەژادى خۇرۇ خۇرپەرسىت نىيە.. وھە ھەستىان دەكرد، چونكە ھەستەكانىيان ھى خۇيان نەبوون.. ئەۋىش غەمى لەبىركەچىي ئەۋان دەخۋارد.. كەسانىك كە گىشتيان دەلىي قۇتۇكۇپى كراۋن..

بهلاي ئه‌وا تېپه‌پېن وپېنكه‌وه يه‌ك هه‌ستيان ترك پېده‌كرد! هه‌ستيان ده‌كرد به‌لاي مرؤفېنكا تېده‌په‌رن كه‌ده‌شيت بېنگانه‌ بيت، نزو چه‌ته‌ بيت، پياوكوژ بيت، نه‌خوينده‌وارو نه‌زان بيت!
له‌كه‌ناره‌ريا بېولات بېري له‌هه‌له‌وراستي مرؤفه‌كان ودي‌وپه‌رسته‌كاني ولا‌تي به‌فر ده‌كردوه. به‌دم بېركردنه‌وه‌وه له‌به‌رخويه‌وه ده‌يگوت: هېشتا شوئنه‌واري مرؤفيان تيا‌دا ماوه! بړيك له‌مرؤف هېشتا ماوه! بېولات = نوح يادي هاته‌وه كه‌ به‌رله‌هه‌ژده‌سال؛ كاتېك كه‌ هات بؤولاتي به‌فر له‌و باوه‌رېدا بوو كه‌ ده‌شيت مرؤف بېينيت. بېنگومان ئه‌وه‌ه‌رگيز به‌هه‌له‌دا نه‌چووه له‌وباوه‌رېدا، چونكه‌ مرؤف له‌هه‌ركه‌لېنكي بووندا بووني هه‌يه هېشتا!

بېني نافرته‌كان له‌گه‌ل مندا‌له‌كاندا كه‌رېنگ و پېستيان سوورو سپي و بؤرو په‌مهي وپرته‌قالئ ئه‌سمه‌ر وره‌ش بوون به‌لاي ئه‌وا به‌گومانه‌وه تېده‌په‌رين. مندا‌له‌كان كه‌ ده‌شيا يه‌ك دوويه‌كيان تواناي بېينيان هه‌بيت مه‌يلي نزيكوونه‌ويان نيشاني ئه‌و ده‌دا، چه‌زيان ده‌كرد چنه‌ نزيكي بېولاته‌وه، بېنگومان چونكه‌ ئه‌ويان ده‌بيني! وه‌ك له‌تابلؤي پېرشاليارنا فه‌رمووم، مندا‌ل تواناي بېيني هه‌يه نه‌ك شيت، چونكه‌ مندا‌ل سروشتي پاكتره‌ له‌شيت، من نازانم بؤچي هه‌نديك راده‌ي بېين لاي شيت ولاي مندا‌ل به‌يه‌كترى لېنكه‌چوئېن؟ چونكه‌ ئه‌ودو جيهانه‌ زؤرله‌يه‌كترى جياوازن. شيت نابېينيت، بگره‌ شيت كه‌سيكه‌ كه‌زه‌رېه‌ي به‌رده‌كه‌ويت، ياخود زه‌بري دي‌وي به‌رده‌كه‌ويت. ده‌شيت شيت به‌ر زه‌رېه‌ي ئه‌واني تره‌كه‌وتېيت، شيت كه‌سيكه‌ كه‌زه‌رېه‌ي ئاكارى، كومه‌لايه‌تي، خودي ياخود زه‌رېه‌ي عه‌شقي به‌رده‌كه‌ويت.. به‌وزه‌رېه‌يش سه‌ري لېتېنكه‌چيت، له‌بري چاكه‌ خراپه‌ ده‌كات، له‌بري جواني نزيوي نه‌نجام ده‌ات؛ به‌كورتى نازانېت چي راسته‌و چي هه‌له‌يه. ده‌ست ده‌هوشېينيت، له‌گه‌ل كه‌سي دوومه‌ي ناديارو له‌گه‌ل خؤيدا قسه‌ده‌كات، كؤنترؤلي به‌سه‌رخؤيدا له‌ده‌ست ده‌ات، گوو به‌خؤيدا ده‌كات، زؤرده‌لېت، ناخاوتنه‌كاني بېيه‌يوهندي وديوپاتن، ده‌وه‌رېت، كه‌ره‌كي پېده‌كه‌نيت، ده‌گري وپېده‌كه‌نيت..

شيت سيفاتي ترى زؤرن، ئه‌گه‌ر خؤيان نه‌شارنه‌وه ده‌شيت ئومئدي شيفايان هه‌بيت. چونكه‌ شيتي لايوي شيزؤفريني دي‌وي ترس ده‌ستي به‌سه‌ردا ده‌گرېت. توش بوو له‌زؤرشت؛ ته‌نانه‌ت له‌خوودي خؤيشي ده‌ترسيٽ، چه‌زناكات كه‌س ياخود خؤي بېينيت.. بؤيه شيت خؤنه‌ويست خؤي ده‌شاريٽه‌وه، تاوه‌كوخؤي نه‌بېينيت. چونكه‌ واده‌زانېت ئه‌وه دي‌وه نه‌ك خؤي، چونكه‌ ده‌ترسيٽ بيت به‌دي‌و. بؤيه شيته‌كان به‌ ماناي وشه‌ زوربه‌يان مرؤفن، مرؤفي ره‌سەن، كه‌بووچارى زه‌رېه‌ي ئه‌واني تر ده‌بن.. له‌نيوان شيته‌كاندا هه‌نديك هه‌ن كه‌تواناي بېينيان هه‌يه، به‌لام دابه‌ كومه‌لايه‌تېيه‌كان و نه‌زاني سايكؤلؤزه‌كان توانامه‌ندي ئه‌وان چه‌پ ده‌كەن، تاده‌سه‌لاتي خؤيان فه‌رزېكەن. له‌نيوان ئه‌وانه‌دا كه‌ به‌شيت له‌قه‌له‌م دراون، هه‌ن تووره‌ نابن، به‌شېنه‌يي وله‌سه‌ره‌خؤ ده‌توانن بدوين، بېين.. زمانيان پاكه، سروشتيان بېسامه‌و دلنبايي به‌واني ترده‌ات.

ئه‌وان شيت نين به‌لام كه‌سانېكن ناتوانن له‌ژير زه‌رېه‌ي به‌رکه‌وتوويان ده‌ريازبن.. هېشتا لاون، كامل و به‌رگه‌گر نه‌بوون، بؤيه وه‌ك مندا‌ل مامه‌له‌ ده‌كرين و باوه‌رو بؤچونيان ده‌شيت كرچوكال بيت.. ده‌شيت ناوه‌رؤكيكي به‌ئيشي هه‌بيت، بؤيه خود له‌كاتي به‌رکه‌وتنى زه‌رېه‌دا بېره‌وه‌ري و ياده‌كاني ده‌هه‌ستيت، تا رېگه‌ چاره‌يه‌كي ده‌ربازبووني چنگ بکه‌ويت.

له‌نيوانياندا هه‌ن ده‌شيت مندا‌لانه‌ بېين، ده‌شيت نه‌بېين، هه‌روه‌كو دي‌وه‌كان، چونكه‌ دي‌ويش به‌رزه‌رېه‌ي دي‌وه‌كان ده‌كه‌ويت.. دي‌ويش شيت ده‌بيت، هه‌مان راسته‌ ده‌باره‌ي دي‌وپه‌رسته‌كانيش.

يادي هاته‌وه كه‌ هه‌نديك مندا‌ل هه‌ن ده‌توانن بېين، ئه‌وبېين، بېني مندا‌له‌كان ده‌يانه‌ويت بېنه‌ لاي و له‌گه‌ليدا بدوين، سه‌يري كه‌رامه‌تي بکه‌ن.. ئه‌و پي خؤش بوو، كه‌چي نافرته‌كان بواري مندا‌له‌كانيان

نەدەدا، نەياندەھيشت ھيچيەكەيەك لەومندا لانه تووختى ئەو بگەون. گومانىيان لەودەکرد كە لەویدا نائىشتبوو! پىندەچوو يەكدوانىكيان ئەو بناسنەو، چونكە ديوەكان بەدرىژايى سالاكانى دەستگرتن بەسەر ئەوئا زۆر كارى زۆرەملەو زۆر بەرنامەى سەيرىيان بەسەر ئەوئا گریمان كرديوو!

ماوھىەك كرديوويان بە داوەر، ماوھىەك كرديوويان بە فەرپراش، ماوھىەك گوى بەرازەمكانيان پىن دەشت، ماوھىەك كرديوويان بە چىشت لىنەر و نانهوا! جارێك لە جارەكان ئەويان كرديوو بە مامۇستا، مامۇستاي مندا لاند. تا رۆژيكيان ديوەكان ھەليانكوتايە سەرى، ئەويان تووردايەو ناوزىندان، بەقەپال تىنكەوتن، بەوھرين شالاويان برەسەر، ديوەكان بەويان ووت: تۆ ناتوانىت ھىچ فېرى ئىمە بگەيت، تۆ ناتوانىت بىيەت بەبىو و بۆت نىيە سروشتى ئىمە بگۆرپت، برۆچەپ بە، تۆفېرى دابى كەلتوورى ئىمە نايىت، بۆچى ھاتوويت؟ تۆبۆت نىيە لەئىمەوھ فېرىت، بۆت نىيە رەخنە لەئىمە بگريت، ناتوانىت بال بىەخشىت بەئىمە، برۆرەوھ ناوزىندانەكەى خۆت، ئىمە چۆنمان بویت وات بەسەردەھيئىن!

(لە روپاى روناوھكانەوھ فېر بە چونكە ھەمان شت بەسەر ھەر پەنا بەرىكنا بىت لە ولاتى ھەستكرىن بەكەمىدا!)

پىندەچوو يەكدوانىكيان ناسياوى ئەودىوانە بن كە يارىيان بەچارەنوسى ئەو دەکرد، ئەودىوانەى كە بەبووختان كەرامەتى ئەويان زەم دەکرد، پىندەچوو ئەويان بىيەت، ئەو بناسن.. بۆيە زاتيان نەدەكرى نزيكى بگەونەوھ، يان بەئىلن مندا لەكانيان بەرەولاي ئەو بچن.. ديوپەرستەكان بووختانچى و رپقەرست و كىنە دۆزن، سل لەجوانى دەكەئەوھ، خۆپەرستن، كرىارى جوانيان برىتتە لەزەم كرىن و بوختان و بەھەلەداچون وگومراكرىنى دەورووھىريان.. ديوپەرستان ترسنۆك و نادانىيان، باوھرەھەشتىك دەكەن كە دەبىيەستن، چونكە لەراستىدا بىئاوھرن.

ديوەكان پىنكەوھ دەبىنن، ھەر دە ديو يەك چاويان ھەبە، ديوەكانى ولاتى بەفەر بەيەكچا و دەبىنن كاتىك كە دە لەوان يەك دەگرن.

ئەورۆژە كاتىك ديوو ديوپەرستەكان ئەويان نازانكرى.. كۆبوونەوھىەكى كۆپىريان ئەنجامدا.. لەكۆبوونەوھەكەدا ووتيان: بەمزوانە بىلۆلات لەچنگمان دەردەپەرىت، چونكە ئەو لەم دوايىدا تادبىت زياتر زىاتر بەھىز دەبىت، دەشتىت بتوانىت دىوارە بەستەلەكىنەكان برۆخىننىت، دەردەپەرىت و لەچنگمان دەربازىت.

ژىرتىر دىويان ووتى: ئەگەر ئەو بروات دەمرىت، ئەگەر بەمرىت شىرازەى زەمىن تىك دەچىت، خۆرو زەوى و شەپۆل و زەريا و باكان توورە دەبن.. دەبىت چاتر چاودىرى بىن، دەبىت زياتر گۆتى بگەين. نوح لەكە نار دەريا بىرى دەكر دەوھ، راکشابوو سەيرى ئەومندا لانهى دەكر كە دەھاتن و دەچوون لەدەورى، دەبىنى تەماشاكانيان پىن لەترس، پىن لەگوممان، لەدوورەوھ تەماشاي بىلۆلاتيان دەكر، لەئىوانياندا يەككىيان زۆر لەونزىك بووھوھ، چونكە واى دەزانى باوكىتى ياخود ناىكى، لەنزيكايى مەترىكەوھ مندا لەكە چەقىبوو تەماشاي دەكر، بىرى دەكر دەوھ ناخۆ ئەوھ ناىكىتى يان باوكىتى؟

لەپىشەوھ لە ناىكى دەچوو، لەپىشەوھ لەباوكى دەچوو، لەسەر لا لەخووبى مندا لەكە خۆى دەچوو! لاى ئەودىوھەى ئەوى نەدەبىنى چونكە تىشكى خۆر بەرچاوى گرتبوو.

يەككىك لەئافرەتەكان مندا لەكەى بانگ دەكر، بەوى دەگوت: وەرە باپىنكەوھ يارى بگەين، بەرد دەگرىنە ئاوو شەپۆلەكان!

شەپۆل ھىشتا دەستى نابووھ ژىر چەناگەى خۆى، تەماشاي ئەوى دەكر، بەبىلۆلاتى فەرموو: ئەم ئافرەتەنە سىلەن، لەمنالەكانى خۆيان ھەلدىن و مندا لى ئەوانى تر بەخىو دەكەن! نازانن چىدەكەن، سەگ

پەرسەت و ترسۇنۇك و يېتەلۈيىستىن بەرامبەر بەكەسانى وەك تۇ. ھەرگىز ئەو ھەيادانكەم چۆن ئەم ھەمووسالە بە دەست وچاۋى بەستراۋ زىندانى ئەوانىت! ئەوان تەمانە بەكەس، تەنەت بەخۇشيان ناكەن. چۈنكە دىيان لەدەستناۋە، دىيان داگىركراۋە!

مرۇقى بىنولات و بىنالا كەبەسروشت كەمدوۋ بوو. ھەرۋەھا ھىشتا ئەدوابوو، لىۋى ترازاۋ بەشەپۇلى فەرموو: كەسەكەم، ھاۋرېم، ھاۋزماۋ ھاۋگيانم، من نىازمەندم لەدەروۋنى دىۋەكان و دىۋەپەرسەتكاندا چرايەك ھەلبەكەم، يان مۇمىك نابگىرسىنم. دەمەۋىت فىترىان بەكەم، ھاتووم باسى ئۇدىنى خواۋەندى خۇيان بۇبەكەم. چۈنكە ئەوان نازانن ئۇدىن لىيان زىزە. ئەوان نازانن كەنايىت دىۋەكەن، خۇپەرسەت بن، نايىت شەرخاۋو دەمەۋەرو گومراپن! من چرايەكى رووناك بۇ ئەۋانەى كە دەمىين. ئەۋان نازانن كە من ئومىدى ئەۋانم!

چۈنكە نازانن كە دىۋەكان لە نەزانيا زۆر دەبن، دىۋەرومىنى زانست وپەيامى جوانە. دىۋەكان زۆردەبن، شەپەكان زۆرتەر، چۈنكە كەدىۋەكان زۆربوون، شەپەكانىش زۆرتەدەبن، دىۋە، نىۋوزۇدەكات. ئەۋان لەكەرامەتى ووشە ناترسن، لەدىۋى دىۋەكانىان ناترسن، بۇيە ماكى خود لەناۋىردىيان تىايە، نازانن بەستەلەكەكان لەتورەيىيا ھەرس دەھىنن!

لەپىس بوۋنى گياندا زەريكان شىت دەبن، مرۇقەكان بەرگەناگرن! ئەۋان تەنە نەزانن، ۋادەزانن ھەمووشىتەك دەزانن ۋدەسەلات فرۇشى دەكەن بەسەر زەمىندا!

ئەۋان نازانن كە لەدەروۋنى بەستەلەكە سىپىيەكاندا دىۋى دىگەۋرەگەۋرە دەژىن ۋدى گەۋرەگەۋرەيان ھەيە. ئەگەر دىيان بشكىت، زەريكان توورە دەبن، ئەگەر زەريكان دىيان بتوۋتەۋە، خۇرتوورە دەيىت، گەردەلوول شىت دەيىت، سروشت توورەدەيىت. ئەۋكاتە دىۋەكان لەناۋەچن، دەمرن.

شەپۇل فەرموو: پىندەجىت تۇ نىيازت يىت بەدىۋە سىپىيەكان دىۋەكانى سەرزەمىن رزگاربەكەيت؟ فەرموو: نەخىر من كارم بەدىۋە شەرخاۋەكانەۋە نىيە، بەلام ئەۋان مرۇقاىەتتىيان داگىركىرەۋە، من مۇم لەدى مرۇقەكاندا پىندەكەم، بىشك دەيىت بەقورگى ئەۋاندا رۇبچمەخوار، بەرلەۋەى چراخان لەدەروۋنى دىۋە سىپىيە پىرۇزەكاندا ھەلبەكەم!

گويم بۇرايدىرە شەپۇل گيان. من زۆرم بەبەرەۋە نەماۋە، تۇش دەزانىت، ئەگەر مەردم ۋەسىيەت يىت تۇ تەرمەكەم بەرىتەۋە بۇ ناۋباۋەشى زەريا، تۇدەزانىت نىشتىمانى من زەريايە زەريا. من ئامانەتتىكى زەريام لەناخدايە، دەيىت بىگەرپىنمەۋە بۇي، بىرت نەچىت، ئەمىرۇ ھاتووم، دەشىت دواھەمىن جارىيەت بتوانم بەنازانى بىمە لات، بىرت نەچىت تەرمى من دەيىت لەباۋەشى تۇي نازداردا بگات بە دەروۋنى زەريكان. لەھەمان كاتدا كە دەيفەرموو، بەنەرمى دەستى دەھىتا بە پرچ وسىنە ۋمەمكى شەپۇلداۋ بەنەرمى فەرموۋدەكانى نووپات دەكرەۋە.

شەپۇل فەرموو: بىنگومانە فەرامۇشت ناكەم، ئەگەر دواى ھەزارسالىش يىت من ئىسك و تروسكى تۇ لەھەرجىگەيەك يىت راپىنچىيان دەكەم، دەيانگەرپىنمەۋە ناۋ زەرياي ناخت.

ئەۋكاتە بىولات تاسەرئەژنۇي لەناۋەكەدا بوو، شەپۇل بەراکشاي لەدەۋرى ئەۋ خولى دەخوارد، پرچە سىپىيە پەخشانەكەى لە ئەژنۇورانى ئەۋھەلدەسوو، ئەۋىش دەستى دەبرد بۇ سىنگى نەرمى شەپۇل، دەيوست ۋەكچۇن مندا دەجىتە ناۋ باۋەشى ناكى ئاۋەھا لەباۋەشى شەپۇلدا بەۋىتەگروگال. بەھىۋاشى خۇي لەسەرسىنەى ناۋ جووت كرد، مەلەيەكى خۇشى لەگەل شەپۇلدا كرد. كەنار سەيرى دەكرد. خۇرەتاۋ سەيرى دەكرد، ئەۋان پىكەۋە سەمايان دەكرد، دەنگوت ھەزاران ۋرىلە ماسىي سىي سىي لەدەۋرىان خول دەخوات، يارىيان بەپەلكە زىرىنە دەكرد.

بالئدەكان دەيانخوئىند، گۆرانىيان دەگوت، شەمال فلووتى دەژەند، مندالەكان تەماشايان دەگرد، تەماشاي
ئاسمان! ئافرەتەكانىش دەترسان، ھەولييان دەنا مندالەكان توخنى شەپۆل و بىوولەت نەكەون. ئافرەتەكان
تەماشاكانيان سەپوون. بەدوای ھىلكە شەيتانوكەدا (قووع) دەگەران. چىلكەيان دەژەند لەچاوى كەنار.
ئاوازي شەماليان نەدەبىست، نوورلەشەپۆل راوھستابوون چاودىزى مندالەكانيان دەگرد، جارناجارىش
دزە نىگايەكيان دەگرد، سەيرى رىگايەكى رۆشنيان دەگرد كەتەشك لەسەر شەپۆلە وردەكان دروستى
دەگرد. بىناوھرانە وبە گوومانەوھ سەيرى پرچى شەپۆل وكەرامەتى بىوولاتيان دەگرد، پىدەچوو شىتىكى
تر بىين، بە چپە لەژىرلەوھە بەيەكترييان دەگوت: بروانە كەرامەتى ئەوتەمە رووناكە وا لەسەر سەريتى!
دەليى تيشكى خۆرە دەبرىسكىتەوھ! ئاي چەند جوانە ئەو شەپۆلە وردانە!

تەماشايان دەگرد لەدوورەوھ، بەبىرياندا نەدەھات لەشەپۆل نزيك بىنەوھ! كەنارىش تەماشاي دەگرد، گوئى
لە چپەوباسەكانى گشتيان بوو، بەلام تائەوكاتە ھەروبوچاوى خۆى نوقاندىوو. تەماشاي ئاھەنگى سەماو
جووتبوونى شەپۆل و بىوولاتىي نەدەگرد، شەرمى دەگرد. بەلام وھسيەتنامەكەى بىوولاتى بىست. گوئى
لئوو كەشەپۆل بەپەروھشەوھ بەلئىنى بردنەوھى تەرمەكەى ئەوى دەنا.

كاتىك كە بىوولات لەگەمەى دەستبازى بووھە لەگەل شەپۆل و ئاوبا، گەرايەوھ كەنار، كەنارىش دەستى
لەسەرچاوەكانى لابرەو بەشەرمىكى خاكىيەوھ فەرمووى: جوانم؟ بىوولات لەوھلامدا فەرمووى: بۆدەپرسىت
گيانى من؟ كى دەتوانىت گومان لەجوانىي تۆبكات؟ كەنار فەرمووى: ئەى نايىنى پرچى دەريا ودرەختەكانى
دەورەبەرم رەش ناگەراون؟ ئەى نايىنى چەند دلئەنگم لەكر دەوھى دىوو پەرسەكەن؟ ئەوان بىسايى
كر دەوھكانيان رۆدەكەنە ناودەرياوھ دەرياش دەيگەرىنئەتەوھ بۆمن. من بىس بووم لەبەرەفتارىي دىوو
دىوپەرسەكەن.

نوح فەرمووى: نا، وانىيە كەنار گيان. من لەكەنارى بىسدا ھەلناكەم، دەبووچاك بزانىت كەمن دىمە
سەر كەنار خۆم لەباوھشى تۆبا ھەلدەخەم تاتيشكى خۆرم بەركەوئىت: تاگيانم ھەست بەپشوبكات: نايىنى
من لە باوھشى تۆبا رادەكشىم و سەيرى ئاسمانەكانم دەكەم؟ نايىنى چەند كامەرانم لەرۆژى ئازادىي كەلى
بەفردا؟ دلئايە كەنار گيان، ئومىد مەبەرە، تاخۆرەلئىت ئومىدەكانمان گەورەو گەورەتر دەيىت،
ئومىدەكانمان گوش دەبن، پىرۆكە دەبن، گەورەدەبن گيانەكانى گەردوونى من.

پىويستە ئومىدەمان ھەيىت. ئومىد وەك تۆجوانە. تۆش جوانترىت، لەناوھەسارەكاندا جوانترىنى.
نايىنى باكان، خۆرومانگ و ئەستىرەكان چۆن عاشقانە تەماشات دەكەن ولەدەورت خول دەخۆن؟ من
لەگەردووندا ھەزاران ھەزار جوانىيم دىوھ، سروشت و زيانم دىوھ. بەلام لەنموونەى تۆم كەم دىوھ، تۆ
جوانىيەكى مېھەبانىت ھەيە، جوانىيەكى تايىەت.

كەنار فەرمووى: دەتوانى كەمىك باسى جوانىي گەردوونەكانى ترم بۆبكەيت؟
بىوولات فەرمووى ھىشتا زووه! ئەمپۆ من ھاتووم بۆدەنئى ئىوھ، بىرتان دەكەم، رىگەم بەدەن
ھاوگيانتان بىم ئەمپۆ، لەباوھشتاندا بنووم سەمابكەم، سەيرى جوان و جوانىيەكانتان بكەم، لەكەرامەتتەوھ
فېرېم، ئەم وردەگلەيانە چىن تۆ دەريان دەبرىت كەنار گيان؟ من بىرت دەكەم، خۆشم دەويىت، تۆجوانىت
ومنىش بىرت دەكەم.

كەنار فەرمووى: بىمبورە بەرېز، بەلام حەزدەكەم بىيە باوھشمەوھ تاكەمىك گەرمايى لەشى خۆمت پىدەم،
تاكەمىك بەلم داتپۆشم .

بىوولات دانىشت، پاشان راکشا. كەنار شىوھى پەيكەرىكى زەردى لم شىوھى لەخۆى رەخساند، پەيكەرىكى
پرچ ئەستوورو زەردوورىز، زەردى ئالتوونى. دەريا بەمە توورە بوو، ئاوبارستايى زۆربوو، مانگ

پېږو. ډېريا ږووخساري رېش هه لگه را له به غيليدا. كه نار كه نه وهى بينى فېرمووى: چاوت ږوون، به غيلى به من مېبه، چونكه ده زانم نه مېكورى تويه، كچى تويه، كورپه ي تويه. ده زانم زه ريا باوكيتى، تكايه رېگم بده كه مېك له ناميزى بگرم، كه مېك بملاوينيت، بيلاوينم.

كه نار خوى ږووت و قووت كرده وه. له به ردمى بيولاتدا له گه ل نه وای شه مالدا سه مایه كى جوانى نيشاندا، سه مای كه نار. لمى كه نار وه كوگيژه لوو كه يه كى هيمن به ناسماندا هه لچوو، له شيوه ي نافرته تيكى گه ليك جوانى ږووزهدا. له ناسماندا سيحري سه مای نيشان دها..

كومه ليك نمايشى جوانى خونيشاندا نى پيشكش كرد، له ناسماندا به دم نه وای شه مال وه به دهنكى دايك ده گريا وده لا وایه وه، چونكه وينه ي دست و سه رو پيو هه ناوى نه ومندا لانه ي نيشان دها كه ديوه كان له سه ر زوى پريان دكرين له بارووت و به ناسماندا ده يانته قانده وه! نيشانى دها چو ن مندا لان به ناسماندا په خش دېن، هه رپارچه يه كى له شيان له شوينيك ده گيرسيته وه. له نيوان گوى هه ريدومه مكيدا ميرمن دالى نيشان دها دته قته وه وه پيروون به هه پيروون دېن! له گوى مه مكانيه وه خوين فيجقه ي ده كرو ناسمانى رهنگ ده كرو، به دم هاوارى دايكانى جيهانه وه هاوارى ده كرو: ته ماشا كه ن ديوه كان چى له مرؤفايه تى ده كهن! ديوه كان چو ن ږوله كانم ږده كهن! به دم هاوارى كى قورس و غه ماوييه وه ده يفه رموو: من له رېه فتارى ديوه كان خوش نابم: من زور تووږم له ديوه كان.

نوح- ييش ته ماشاى ده كرو، هه ستى ده كرو كه كه نار زور تووږه تره له وه ي نيشانى دها ت، پيدچوو هينده ي هه موو دايكانى جيهان تووږه ييت!

له ه كان له حه وانا خاوبوونه وه، نه رم نه رم دابارينه سه ر له شى نه. نه ويان به راکشاوى له سه ركه نار داپوشى، نه ويان به ناسماندا هه لېرى. به دهنكى كيژوله يه كى نازنار: كه نار دهنكى خوى نييان كرده وه. فېرمووى: بيمووره گريكانى دلى خوم يو تو كرده وه.

نوح فېرمووى: جا من چى فترده يم نه گه ر نيوه باسى نازاره كانى خوتانم بونه كهن؟ من له نيوه وه فترده يم. گه ر له رازه كانت تينه گه م: هه رگيز ناتوانم شيفات بكم گيانه كهم كه نار.

له وږوژه خوره تاوه خو شه دا، مرؤفى بينالو و بيولات كاتيكى له گه ل غه مه كانى كه نارو نازره كانى شه پو لدا به سه ربرد. شاد بوو به بينينى ناسمانه كان، خورو شه مال وبالنده كان. شاد بوون به بينينى مندا له كان، به لام غه مى يو نافرته دلته نكه تر ساوه كان ده خوارد.

نه وږوژه ژيانيكى نازاد ژيا له كه نار دېريا. به رله گه رانه وه ي ناهورپاماز نايشى بينى له ناسمانى حه و ته مدا.. ميروله كان گشتيان مه ست بوون: ناههنگى نازاد بوونى نه ويان ده گيږا. ته ماشاى سروشتيان ده كرو له كه نار دېريا. ميروله يه ك له ميروله كان مه ست بوو: زور تامناوى قاشه سيويكى ترشوكى مژى بوو، به سه رخوشيه وه فېرمووى: كى بهر بووه؟ نيوه ناههنگى چى ده گيږن؟ كوا ولات و نالو نيشتيمانى نوح؟ كى ده ليت نوح نازاد بووه؟

شازنى ميروله كان له وه لاما فېرمووى: پينه مبه ره كان گشتيان نازان. هه مان شيوه خواكان. ديلى باوه رى مرؤف ناگورپيت.

پينه مبه ره كان مولكى ته نها ميله تيك نين، به لكوو زمانى ويژدانى جيهانن. نه وان به نازانى له دايك دېن، ده ژين و هه ميشه په يوهندىيان پيمانه وه هه يه ده گه رينه وه ناومان - چونكه نه وان نازان و نازاديش نامريت، له ناو ناچيت، كه م ناكات.

مېرووله سه رخۆشه که فەرمووی: نیشتمانی هەزرهتی نوح چیاکانی ئاراراته نهک دەرروونی زه‌ریا!
چونکه هەک من بزانی نوح له‌وی له‌ایک بووه‌و بۆ نه‌ویش ده‌گه‌رێته‌وه. شازنی مېرووله‌کان فەرمووی:
ده‌شیت.. به‌لام ئەو له‌ناو مرۆقه‌کاندا ئالا و وولات و نیشتمانی نییه!

ئابووی ئافره‌تیکی چوار دل

گ، آ، ل، آ، چوار بیته‌ی چوار گیانن.. پیرۆزن چونکه ناوی ئافره‌تیک ده‌چنن. ئافره‌تیک که
له‌چوارگۆشه‌یه‌کی مه‌تین ده‌چیت.. گه‌ردوونیکه‌ی به‌رینه. که‌چی له‌ژیانی ئەم سه‌ر زه‌مینه‌دا ناوی ئافره‌تیکه‌ی
په‌ش بینه.. ئافره‌تیکه‌ی ترساو و دۆراو، سه‌رلێشێواو نه‌خۆش که‌من له‌دوورگه‌ی هه‌ستکردن به‌که‌میدا
ناسیم..

ئهو ئافره‌ته‌ له‌پاستیدا ئافره‌تیکه‌ی بێگانه‌ بوو.. به‌بۆنه‌ی کار کردنه‌وه هاتبوو بۆ دوورگه‌ی هه‌ستکردن
به‌که‌می تا بیه‌ت به‌ دایه‌نی دێومنال.. له‌کاته‌ ئازاده‌کانی دای کاردا، ده‌گه‌را به‌دای عه‌شقا.. کوون
وکه‌له‌به‌ری دوورگه‌کان گه‌را.. که‌ ده‌بوو به‌ ناسیاوی هه‌ر که‌سیک، دووچاری دهرنیک، یان دووچاری
نه‌خۆشیه‌ی هاریی ده‌بوو! چونکه‌ پیاو دێوه‌کانی مه‌له‌که‌ته‌ی هه‌ستکردن به‌که‌می حورمه‌ت له‌ که‌رامه‌ته‌ی
ئافره‌ت ناگرن.. متمانه‌یان پێناکه‌ن، به‌درو خۆشه‌ویسته‌ی ده‌که‌ن..

بۆیه‌ ئهو ئافره‌ته‌ زۆر هه‌ستی به‌ په‌شیمانی ده‌کرد، کاتیک له‌ پێناوی عیشتا سه‌ری ده‌کرد به‌مالی زۆر
پیاو.. هه‌ندیک جار که‌ ده‌میینی هه‌ستم ده‌کرد هێنده‌ که‌رامه‌ته‌ی زاماره‌ که‌ ناتوانیت که‌رامه‌ته‌ی که‌س
ببیه‌یت.. هه‌ستم ده‌کرد بووه‌ به‌ دووژمنی گیان و له‌ش و باوه‌ری خۆی.. هه‌ستم ده‌کرد جوانیه‌ی
تێکشکێنراوه.. ئەنجام خۆی بۆ نه‌گیرا.. وازی له‌کاری دایه‌نی هێناو گه‌راپه‌وه مه‌له‌که‌ته‌ی خۆی.. پاشان

لهوئيش هيجي لهگهړان بهدواي عيشقدا ههلهکراند : بويه سهفهری کرد بؤ ولاتی ئینگلیز و لهوئيش بوو به هاوژینی پیاوئیکی بیدل! لهو سکی پر بوو.. چاوهپروانی کورپه بوو.

بهر لهوهی دوورگه‌ی هستکرین بهکهمی بهجئ بهیلئت، من چهند جاریک چووم بهمیوایی.. ههموو جاریک دوورگه‌کانی خؤم نیشانی نهو دها.. دهمگیرا، بؤ هر جینگه‌یهک دلئ خواستبای دهمبرد.. بهلام ههستم دهمکرد، ههسته‌کانی دهمرن، ههستم دهمکرد لهگه‌ل تپه‌پینی کاتدا ههستیاریی وهک گول سیس دهیئت ودهژاکیت، ژهنگ دهمگرن، پاشان هه‌لده‌وه‌رن، ئینجا دهمرن!

دواهمین جار، بهر لهوهی دوورگه‌ی هستکرین بهکهمی بؤ یه‌کجاری بهجئ بهیلئت، که بینیم ترسام! زور ترسام، چونکه بینیم بووه به دپو!

بینیم گورگیکي گه‌وره‌ی رهش وتووړه له دهروونیدا دهیلووړاند، قه‌پی دهمکرد به‌گیان وههستیدا ویه‌که یه‌که ههسته‌کانی نه‌ویان دهمکروشت!

گورگی شیر په‌نجه بوو گورگه‌که.. هینده ناخی نه‌وی گه‌زیوو که ناخوود ناسایی کاتیک قه‌سی له‌گه‌لمدا دهمکرد، دهیلووړاند، دوه‌پری، شالووی دهمبرد، دهیقریشکاند! نه‌یده‌زانی چی بکات! ههستی دهمکرد ته‌نھا عه‌شق ده‌توانیت لهو نه‌خؤشیه دهربازی بکات.

کؤسپی نه‌و له‌وه‌دا بوو که نه‌یده‌زانی گورگی شیرپه‌نجه له دهروونیدا هار بووه! بويه من ههمیشه هه‌ولم دها که‌میک باسی عیشقی بؤ بکه‌م، هه‌زم دهمکرد که‌میک عیشقی پییدهم.. چونکه هه‌ستم دهمکرد هه‌ست به نارامی دهکات له‌ته‌ک مندا.

هه‌ستم دهمکرد کاتیک که دیت به‌میوانیی من، گورگه‌که نایگه‌زیت، تووره‌ی ناکات.

به‌لام نه‌و هینده له‌ژیان وه‌رز بوبوو، بوبوو نوژمنی گیان ولشی خؤی! نه‌یده‌هیشت من له‌گه‌لیدا جووت یم، به‌پنجه‌وانه‌وه فیر بوبوو له‌گه‌ل که‌سانیکدا جووت بیت که که‌رامه‌تیاں دهمشکاند، که گورگی شیرپه‌نجه‌یان له‌وئا گوش دهمکرد! چونکه سه‌ری لیشیوا بوو، له‌و دوايي‌نا نه‌یده‌زانی چی بکات.

ئیسنا له ولاتیکي تره‌و سکی پر له پیاوئیکی بیدل.. بیدولات و بیهاوړئ و بینکسه‌سه، ته‌نهایه، بینکاره، ده‌ترسیټ، دهمگری، نازانیت چی بکات! چونکه دووگیانه کاریشی پیئانده‌ن! هاوژینه بیدله‌که‌ی دووره په‌ریژی لیده‌کات، په‌شیمان هه‌وه‌ی مندالی له‌گه‌ل نه‌وئا دروست کردووه، پیئ ده‌لئت: بروره‌وه بؤ وولاتی خؤت، من توم ناوئیت، من مندالم له‌توناوئیت، من دهم‌وئیت به هه‌وه‌سی خؤم بژیم. من توم به سکپری ناوئیت.

بهر له‌ماوه‌یه‌ک، رۆژیکیان ته‌نھا نانیشتیووم باوئیشکم دها.. به‌زینده خه‌و خه‌وم به هر چوار لاکانی نه‌وه‌وه ده‌بینی، له‌بهر خؤمه‌وه دهمگوت: ناخو ئیسنا ده‌بیت نه‌و له‌کوئ بیت؟ ده‌بیت چی بکات؟ تو بلئج له‌گه‌ړان به‌دواي عیشقا گره‌وی بریدیته‌وه؟

له‌و بیرانه‌دا بووم زه‌نگی ته‌له‌فؤنه‌که لیئیدا.. که ته‌له‌فؤنه‌که‌م هه‌لگرت، نه‌و بوو، نه‌وه‌ی له‌سه‌ره‌وه باسم کرد گشتی به‌ده‌م گریانه‌وه به من گووت. فه‌رمووی: سکم هه‌یه، بینکارو نه‌بووم، که‌سم نییه نازانم چی بکه‌م، ناتوانم بکه‌ریمه‌وه بؤ ولاتی خؤم، نازانم چؤن مووچه‌ی ژیان نابین بکه‌م؟ نازانم چی بکه‌م، هاوژینه‌که‌م منی ناوئیت، نه‌نایک، نه‌باوک، نه‌هاوړئ، هر هيج که‌س شک نابه‌م.

فه‌رمووم: غه‌م مه‌خؤ گیانی من، پیروژبایی دووگیانیت لیده‌که‌م. لیره به‌دواوه تو ئامانجیکي ترت هه‌یه، تو دووگیانیت وبؤ که‌سئکی تریش ده‌ژبیت.. به‌م زوانه ده‌بیت به‌نایک.

هینده گریا له ته‌له‌فؤنه‌که‌دا من قرچه له جگه‌رمه‌وه هه‌لده‌ستا. ئیسنا ماوه‌یه‌که ماخؤلانم تووش بووه، کیچ که‌وتؤته که‌ولم.. شه‌وو رۆژ ده‌سته‌و دوعام وپیری خؤزگه‌م ده‌نیرم بؤ یاریده‌دانی چوارلا.. هه‌زم دهمکرد

بچم بۇ لاي به ميواني، هز دهكهم تەماشاي بكه، بيدوينم، دست بهينم بهرچيدا گەر ريگهم بدات..
هز دهكهم ريگهم بدات سەرى، پشتى، سكى، مەچەك ورائى بشيلم، دست بهينم بهرچيدا.
ئاخرييهكهى شهويكيان، بهر لهكات وهستان خهويكى زور خوشم بهوهه بينى.. لهخوما ئاسايى دهمتوانى
بفرم. فرم، دور دور فرم تاگەيشتمه شوين زينگهى ئەو.

كاتيك ئەوم بينى تەنها بوو، لهگوشەيهكى ژورويكى بچكۆلهنا نانشتبوو لئوى خوى دهكروشت، گورگى
شيرپەنجهيش گازی له مەچەك وسك و پەنجهكانى دهگرت.. زور تەنها بوو! به بيندەنگى چومە لايەوه..
به هيمنى دستم نايە ناو دستى، دستم هينا بهسەريدا، بهروومەتيا، بهسنگ و سك و لئويدا.. ريگهى دام
ماچى سكى بكه، ماچى مەمكى، پومەتى دستى. ريگهى دام گوى لهترپهى دللى منداكهى ناو سكى
بگرم.. ريگهى نام خومان لهيهكتري هەلسووین.

ئەنجام پر بووم له تەمasha، له تەماشاي چوارگوشەيهكى چوارلا، له تەماشاي ئافرهتتېكى دووگيان.. بەدم
تەماشاي جوانى ئافرهتتېكى سكرپهوه هەستم دهكرد كه رامەتم دهكشيت.. هەستم كرد ريزم بۇ خوم
بارتەقا گەورهتر دەيت.. بويه توانيم بهو بلیم: من ميوانتېكى گيانيم، هاتووم فرسەت لئ وەر بگرم تا به
ياريدەى باوهرت بتوانم گورگى شيرپەنجهى مەلاسخور لهدهروونتدا بتويينم.. هاتووم وهك هاورپيهك
نيازمه چيىدى نازارت پينهكات.

هاتووم باسى مروفتكت بۇ بكه كه سى نيه، له ناو بهسته لهكهكان چەندين سال زيندان بوو، ئىستا
نازادەو بهم زوانهيش ديت.. ديت و پيامى نايك دهكات به ئالاي ژيان، ژيان دهكات به مافى مروفت،
مروفت دهكات به پيرۆزترين پيام، پيام دهگهيه نيت به خواكان.. مروفتك ديت.. نازارهكانى جيهانى
بار كر دووه، ديت بوونههرى خوشهويستى ولئيوورنى لهخوى بار كر دووه.

ميرولهكان فرين، چونه خەونى ئەو پياوهى كه مندالى لهگەل ئەو دروست كر دووو.. بهويان فرموو: ئەو
كاتەى كه مندال بهريكهوت يان مەبهست دروست دەيت.. باوك له نايك دەيت، نايك له نايك دەيت،
مەسيحك ماريابهك ديت، كه نايك بى سەرپرشتى ديت، نايك ناخوري توش ديت. فرموويان: يەك
له ئيمه دوو لهوان: بهويستى پيامى خواكان هەسته بچوره كن خوشهويستتان. ئەوهيان فرموو و گيانى
ئەويان بار كر دوو بريان بۇ لاي گالا-ى تەنهاو دووگيان. گالا هەستى به حەوانهوه كرد.. گورگهكانى
شيرپەنجه چەپ بوون له دهروونيدا.

ميرولهكان فرموويان: مروفتى پيرۆز له عيشقى ئەوانى تر و بۇ عيشقى ئەوانى تر دهزى .

تاپلوی گهوتن

که کات وهستا.. من دهکەوتم و هه‌لدهستامهوه.. هه‌لدهستام و دهکەوتمهوه! له قورگی کاتدا گیرابووم؛ کاتم راگرتبوو.. نه‌مه‌هه‌شت مه‌رگ لیم نزیك ببیتهوه.. هه‌نده ماندوو بووم؛ نه‌بیتهوه! کهچی توانای بنیینم زۆر ده‌بوو.. له‌ترسی بچ کاری ده‌بووم به هه‌ر شتیک.. خۆم به هه‌ر شتیک ده‌خه‌ملاند.. ده‌متوانی ریژی خوایه‌ک بدهم به مێشیک، ماسیه‌ک، مندالیک، که‌سیک.. ده‌متوانی ده‌ست به‌سه‌ری ژیان نا به‌ینم.. سه‌رم نابوو به ئاکواریۆمی ماسیه‌ک زێریه‌که‌نه‌وه، فێری زانستی خامۆش ده‌بووم. به‌لکو فه‌لسه‌فه‌ی ئەم کتیه‌م ده‌نوو‌سییه‌وه. ماسیه‌کان فێری سه‌مایان ده‌کرم.

ده‌مویست به‌ په‌یامی ئیستاتیکا مرۆفایه‌تی بگه‌یه‌نم به‌ کارمای نوێ. ده‌مویست فه‌لسه‌فه‌یه‌ک یان زانستیک نابینم بچ نمونه.. و نه‌به‌ستی سزاو بوغزو داخوایی سه‌رده‌م نه‌ییم. سه‌رم ده‌کرد به‌ هه‌موو کووچو کۆلانه‌کانی شاربا.. له‌گه‌ل باکاندا په‌خش ده‌بووم؛ به‌دوای عیشقنا ده‌که‌رام.. کات به‌ ویستی من ده‌رۆی و ده‌شوستا! منیش ده‌کەوتم و هه‌لدهستامهوه. بوووم به‌ ناستان و چیرۆک و رۆمان و نه‌فسانه و نه‌مه‌زانی به‌چی زمانیک باسی زانستی ده‌روون و هه‌ستی په‌تی بۆ دیوه‌کان بکه‌م! نه‌مه‌زانی چی بکه‌م! به‌ هه‌ر مرۆفیکم ده‌گوت تۆ جوانی.. خۆی لێ‌ده‌کردم به‌ دیوو قنی تێ‌ده‌کردم و بوغزی شه‌رو جیاوایی په‌گه‌ز و پێست و باسی جیاوایی که‌لتوریان بۆ ده‌کردم!

شه‌وان له‌ خه‌وما، رۆ ده‌چوو مه‌ ناو گیانی خواوه‌ند و فریشته‌که‌نه‌وه و له‌ ده‌روونیاندا هه‌ستم بۆ ته‌نه‌ایی شازاده و په‌رییه‌کانی مه‌له‌که‌تی به‌فر ده‌بزو و پر ده‌بووم له‌ به‌زه‌یی هاتنه‌وه به‌ خواکان و فریشته بییاله‌کانیاندا.

شه‌ویکیان له‌ خه‌وما.. له‌به‌رده‌می که‌نیه‌یه‌کی زۆر مه‌زندا له‌ به‌رلین، چه‌ند کارژیریک به‌ر له‌وه‌ستانی کات! هه‌نهرمه‌ندیکی رۆژه‌لاتی.. که‌ له‌ته‌ماشای نه‌فسوونی کاتارال بووه‌وه، نازاره‌کانی هه‌موو مه‌سیح و ماریاکانی بیینیووله‌ده‌ره‌وه و ناوه‌هی کاتاراله مه‌زنه‌که‌نا.

به‌لام چونکه‌ پیروه‌نه‌فت بوو، چییی توانای نه‌ما ته‌ماشاکانی خۆی باریکات، ویستی بچینه‌ ده‌ره‌وه تا هه‌ناسه‌یه‌ک بات! هه‌نهرمه‌نده‌ پیره‌که‌ سه‌ری لیتیکچوو! نه‌یده‌زانی به‌چی ریگه‌یه‌کدا هاتۆته ژووری و له‌کویشه‌وه ده‌بیت و ده‌ریکه‌ویت!

بەلام فریشتەکان ھاتن دەستیان گرت.. بەرەودەرەوہ فەرموویان لەوکرد.. کہ لە کەنيسەکە وەدەرکەوت
ھیندەى نەمابوو گیانی بسپیتریت و بەلانا بکەوئیت! لەوکاتەدا، لەنیوان لەھۆشخۆ چوون وگیان سپاردندا،
بەپیکەوت ئافرەتیکى ئەلمانی دەبینت کہ بابایەکی پیر خەریکە دیکەوئیت.. ھەلەداوان چووە فریای،
گەرچی نەیتوانی دەستبختە ژیر بالی، بەلام لەبارى باوھش کردنەوہدا پیرکەوت بەسەر ئەو، بەرلەوہى
بکەوئیتە سەرزەوى وگیانی بەتەواوہتى لەدەستبات.

بۆیە ھونەرمەندەکە زەبرنەگەبى بەگیانى.. ھەردوکیان کەوتن بەسەر یەکدا! بەرکەوتنیکی سەیر! زۆرسەیر!
ئافرەتەکە کہ مەستی تەماشای کەرامەتى پیرە ھونەرمەندەکە بوو، نازیکی وەک نازی کچانەى بەسەر
باوکیدا کرد؛ واتە بەسەر ھونەرمەندەکەدا، ئەویش کە پیرووشەکەت بوو، نەیتوانی ھەستیتەوہ! نەیتوانی
دەستی ئافرەتەکە بگرت و راستیتەوہ!

بۆیە بەدانیشتانەوہ داواى لیبوورنى لەئافرەتەکە کرد، بەم جۆرە دەستی بەئاخووتن کرد: بيموورە گیانی
من کچم، مەبەستم نەبوو، ماندووبووم، خۆئەزیتت پینەگەبى کچم؟ زۆرداواى لیبوورنت لیدەکەم، دەبى
بیمووریت. بەدەم تەماشاوہ ئەو پەلە سوورەرى سەردەستى کیزۆلەکەى بینى! پەلەيەکی سوور کہ لەل
دەچوو، دلێکی سوور!

کیزۆلەکەش یادگاریى گۆچانیکی سەوزى لەیاد بوو، لەیادیا شوینەواری گۆچانیکی سەوز وەک نەخش
ھەلگەنرابوو، بیرى کەوتەوہ کە باوکی بە مندالی ھەمیشە گۆچانیکی سەوزى لەدەست بوو کاتیک
کەدەچوو بۆگەران، بۆتەماشای رەنگەکانى ھاوڕی!

ئافرەتەکە ووشەکانى ئەوى زۆرلە لا شیرین بوو، وەک ئەوہى کۆمەلێک یاد لەبەردەمیدا وەک شەکرۆکە
رۆکرایت .. وەک ئەوہى مندال بوو بیتەوہ، چاوەروانى کەستیک بوو ھەلیسینیتەوہ! ئەو ئافرەتە کەسى
نەبوو، ھەلەمنالایەکی زوورە نپوھکان دەستیان بەسەرداگرتوو، باوکیان شاربەردەر و نایکیان
نووچاری نەرمانى ووپکەر کربوو! ئەو رۆژە نیازی بوو بچیت بۆ تەماشای کاتارالەکانى شارى بەرلین،
تاتەماشای ھەزەتە پیروزمکان بکات. تا ناواو تکا لە بتەکانى ناو کەنيسە بکات، تا بە بیدارى باوکی
شاد بیتەوہ!

لەوہلامدا ھەربەدەم دانیشتنەوہ لەسەر زەوى بەپیری ووت: نا غەم مەخۆ ھیچ نەبوو، نازارم پینەگەبى، بەلام
دەبیت کەمیک دانیشم تا بتوانم بەبى نازار ھەستمەوہسەری!

پیر بەدانیشتنەوہ، بەدەم خۆکیش کردنەوہ خۆى گەیانە نزیك کیزۆلە چاوکۆژەکەبىھە و زۆر
شارەزایانە تەماشای کیزۆلەکەى کرد! بینى ئەویش ھەمانشۆہ تەماشای ئەوہکات! لەبیدەنگیبەکی
سەیردا تەماشای یەکتیریان دەکرد.. وەک ئەوہى شتیکیان یاد بیتەوہ! بەلى، وەک ئەوہى زەمەن پەشیمان
بوو بیتەوہ لەو ھەلانەى بەرامبەر بە نوو گیانی پاک واتە باوک و کچ کربوو - بەلى کات ئەوانى لەویدا
پیکەوہ گری نا.. چونکە ناواو خۆزگە و ئومیدی کچ ھاتە نى. چونکە خودى پیکەرى مەسیح و ماریای
پیروژ قەرچە لە ھرگیان ھەلدەستا کاتیک کە نزاو ھەسرەتى ئەویان دەبیست لە کەنيسەکەدا! بۆیە بە
چارەنووسیان فەرموو: بیریک لە چارەى ئەو ئافرەتە تەنھایە بکەنەوہ. بۆیە کات وەستا!
ھونەرمەندە پیرەکە فەرموو: تۆ ناوت ماریا-یە؟ کچی کینیت؟ باوکت ناوی چییە؟ خەلکی کوئیت؟
کیزۆلەکە ووتى: بەلى، من ناوم ماریایە چۆنت زانى؟ من ناوم ماریایە؟
باوکیش ناوی یونس - ە؟

ووتى بەلنى! دەزانم تۇش ناوت يونس - ھو لە لوبنان - ھو ھەپراپتەتەھ، بەدوای منىش دا دەگەرپىيت، بەلنى بابە من ماریای كچى تۆم، ئەوماریایەى كە دىوھكان فراندیان، بردیان دایان بە دىوھ لىل تارىكەكان، دىوھ بىھەست و بىناوھرۆكەكان!

كاتىك كە باوك و كچ لەدوای بىست سال بەیھەكتى ناشنا بوونەھ، باوھشيان كە بەیھەكتىدا، توند بەكتىيان كەرتە باوھش لەناوگۆرپەپانى مەزنى كاتارالەكەنا.. پىرلەخۇشیدا نەپووست گىانى خۆی لەدەست بەت، چونكە لەمىژ بووبىرىارى نابووكە گىانى خۆی لەمشتى خۆیدا پىارپىزىت بۆ ئەو رۆژە، بۆیە توند دەستى كىژۆلەكەى خۆی گووشى، توند توند، تاگىانى خۆی سپارد بەو، گىانى خۆی نایە ناومشتى ئەوھو! بەلنى، ژيانى خۆی بەخشى بە كچە تاقانەكەى، بەر لەوھى گوپىستى بەسەرھاتى بە ژانى ھاوسەرھەكەى بىت! واتە نایكى ماریا!

دووسن ھەنگا و لەولای ئەوانەھ، كۆمەلەك گەشتیار قەرەبالغىيان لەدەورى بەلندەبەكى كەنارى دروست كەردبوو، كەنارىبەك كە لەگەل گىاندەرچوونى ھونەرمەند يونس - نا گىانى سپارد بەدىار چاوى كۆمەلەك كەسەھ! خۆر تەماشای دەكرد، پىرشالىار لەوئى بوو، ماریا ھەستى بەگىان دەرچوونى باوكى خۆی دەكرد، بەلام بەجۆرىك ئەوى لەباوھش كەرتبوو كە ھىچ ھىزىك نەیدەتوانى لەبەگىان جىباكتەھ! دواى چەندىن رۆژ، كاتىك كرىكارەكان گۆرپەپانى كاتارالەكەيان پاكزەدەكردەھ، بىستیان كە دووپەكەر لەناوگۆرپەپانەكەنا دانراوھ!

ھەلەناوان، رۆژنامەوان و میدیا و دەست و پىوھندى كەنەسەكەيان ئاگانا كەرد.. ھەوالەكان سەلماندیان كە راستە لەویدا پەيكەرى ئەپۆلۆ و فافنى دانراوھ و ناوى خاوەنى لەسەر نەنوسراوھ.. بە ساتالیت تەماشای رۆژو مانگ و سالیان كەردەھ، نەیانىنى، تىنەگەشتن كە ئەوپەيكەرە دووگىانە بەبەكدانووساوە كەى و لەكوپوھ لەویدا دانراوھ! ئىتر تۆرىستى ھەموو جىھان بە لىژمە روویان دەكرد بەرلىن بۆ بىنىنى پەيكەرى بىناو!

كەچى زۆر كەس چاویان كۆپەر بوو.. بە بىستن باوھپریان دەھات و بە چاوى ھەست ئەو دوو پەيكەرەیان دەبىنى، بەلام زۆر مرۆف و دىوپەرست ئەوھیان نەدەدى! بەلكو باوھپریان نەدەھات.. چونكە ئەوان تەنھا توانىيان كەنارىبەك بىستن.. تەماشای پەيكەرى مردنى كەنارىبەكى سەوزوسپى رەنگیان دەكرد! پىرشالىارىش لەوئى بوو، لەراستیدا ئەو: ئەو چاوپىكەوتنەى سازاند، گەر وا نەبوايە، پىر لەناوھوھى كاتارالەكەنا، بەر لەھاتتە دەروھ دەمرد! چونكە مەرگ لەویدا زەفەرى لەو ھىنا.. بەلام پىرشالىار زۆرھەزى دەكرد باوك و كچ بەیھەكتى شاد بكتەھ.. بىرم نەبوو بلىم كە كىژۆلەكە ناستانى ژيانى خۆی نوسىبووھوھ، كەردبووى بەكتىب، بەلام ھىشتا بلاوى نەكەردبووھوھ، بىرىارى نابوو يەكەم نانەى كىتبەكەى بەت بەباوكى، دەنا بەر لەو كەس بۆى نىبە بىخوینتەھوھ، ھەر لەویشدا بوو كە كىتبەكە لەولایانەھوھ كەوتبوو.. ئەوكىتبە پىرشالىار ھەلىگرتەھوھ نای بەمن.. ئەگەر پىووست بكات من ناوھرۆكەكەیتان بۆ دەگىرپەھوھ!

كات و دەستابوو، كەكات و دەستا گىانىك دەمرىت، گىانىك دەزىت، كىژۆلە چاوكەژەكەبەكە كەناوى ماریا بوو، ئەویش گىانى لەمشتى خۆیدا ھەشار نابوو، پەیمانى بەخۆى نابوو كە باوكى بىنى گىانى خۆى بەتە دەست باوكى، تا بۆھمىشەبى پىكەھوھ بن. بۆیە پەيكەرى ئەوان دوو گىان بوو! یان يەك لەش ی دوو سەر - باوك و كچ!

ئىتوارمىھەك لە ئىتوارە غەمگىنەكان، چووم بە ميوانى دارستان، سلاوم لىيكرىوو فەرمووم قوربان شتىكم فىر بكة. گىانى دارستان فەرمووى بە سەر چاۋ. فەرمووم چاۋت خۇش. دارستان فەرمووى دىغا سروسىتى مرۇف زۇر سىلەيە بە گىانى خۇ. لە ناو مرۇفەكاندا گىانلەبەرى زۇر لىندە ھەن. مرۇف خۇى دروستيان دەكات. ئەو گىانلەبەرانە دىئون، خىون، گورگن، سەگن، پشيلەن. مەيموون وبەرازى لىندەن. دەتوانن گۇشتى خۇيان بخۇن. ئەوانە كەسانىكن كە مەرگيان ناشانى گىانى خۇيان كىدوۋە. تاوانبارن بەۋەى كە مەرگيان دروستىكرىدوۋە. دەنا مەرگ بوونى نىيە. كىدوۋەكانى مرۇف زۇر مرۇفى نوا خستوۋە! مرۇف خۇى پىرى و دىزىۋى و نەخۇشى ومەرگى دروست كىدوۋە. من ئەم نەيىنىيەم لاي بوودا نەركاند، بەلام وا بەتۋى دەلئىم: مرۇف خۇى مەردن و نەخۇشى وپىرىى ناھىناۋە.

بوودا وای دەزانى سروسىتى گىان رىژەيىو شايەنى لەناۋ چوونە، باۋەرى بەگيان ھەبوو، كەچى گىانى دەنارد بۇ نىرقانا. بەلام نەيدەزانى چۇن؟ لە ھەمان كاتىشدا بەدۋاى رىگە چارەيەكى سلوۋكى و مەبدەئىو لۇژىكىدا دەگەرا. بوودا دەيوست وەلام بۇھۆكارى پىرى ونەخۇشى ومەردن بدۇرئىتەۋە. نەيزانى بە كوورتنى بلىت: مرۇف نايىت رۇ لەگەل خۇيدا بكات. دەنا ھىچ شتىك لە ژياندا سوۋى نىيە. چونكە رۇ لە بوونەۋەردا سمارتەيەكى زبەر: خۇى ھەلدەسوۋىت لە گىان. گىان سست وزامار دەكات، مرۇف ھار دەكات، فىرى ناجۇرى دەيىت، بۇيە ناشىرىن دەيىت، دەچەمىتەۋە، وشك ھەلدەيىت، كەنەفت دەيىت، نەخۇش دەكەۋىت، يىناۋەر و خوروف و زەلىل دەتۋىت. چونكە فىرى بەد بەكار بىردى گىانلەبەرە لىندەكانى دەيىت. بوودا باۋەرى بە مەرگ زىاتر بوو ۋەك لە ژيان. تەسلىمى فرمانى مەرگ بوو. كەچى دەشىزانى كە لە ھەمان كاتدا شتىك ھەيە بە رەچەلەك و فرمان و ويستى نازاسى تواناى مەسخ و رەسخ و فەسخيان ھەيە. دەيزانى كە مرۇف جەرگ و لى بوونەۋەردە سەر بەم سروسىتە نىيە كە خۇى ناھىناۋە و داپىشتوۋە! بوودا بوو لى سەرى ناھەۋە. چونكە خۇى لە خۇرا زۇر دەچەۋەسەنەۋە! خۇى زۇر تەنھا دەكرد و بىرى منالەكەى دەكرد.

دەرخت فەرمووى : من ۋەك جالجالۇكە دەبزام جاران. جالجالۇكەى مەزن بەر لەۋەى من دروست بكات، زەرياكانى دروست كىد. بىنىم چۇن نەھەنگ وماسى و گىانلەبەرانى ناۋ ناۋى دروست دەكرد دەچىنىن. بىنىم بە چاۋى گىانم، مرۇف و ھەموو گىانلەبەركان و زەرياكانى دروست كىد. **(مرۇف لەناۋ ھەموو گىاندارىكدا ھەيە. ھەروھە ھەموو گىاندارىك مرۇفنىك لە ناخىدايە. گىشيان پەرسىتارىي لەمرۇف دەكەن، تەنانەت منى دارستانىش مرۇف دەپەرسىتم. گىان وفرىشتەۋ خواكان، تەنانەت بتەكانىش مرۇف دەپەرسىتم، لە مرۇف دەترسن.)**

چونكە مرۇف زۇر مەزن ترو بە كەرامەت ترە لەۋەى خۇى دەيزانىت! مرۇف گەر بتوانىت واز لەشەر بەيىت و دلىنبايى بۇ مرۇفايەتى نايبىن بكات، دەتوانىت بوونەۋەر ناگىر بكات. دەتوانىت گەشت بۇ ناۋ جەۋەرى ھەسارەكان بكات. دەتوانىت ھەموو گەردوونەكان ببىنىت. دەتوانىت ۋەك فرىشتەكان ۋەك بەرق. ۋەك دولدول بفرىت. مرۇف دەتوانىت بگات بەكەمال، بەناشتى جىھانى. مرۇف سىجرى بوونەۋەرە، مرۇف جۋانتىرىن گىانلەبەرە لە بوونەۋەردا.

فەرمووم، ئەى دارستانى دلسۇز بۇچى ئەم نامۇزگارىيانەت بە پىغەمبەرەكانى پىشوو نەگەياندا؟ فەرمووى: چونكە ئەوان وازيان لەخۇيان نەدەھىنا. ئەوان زۇر بەتەنگ ئەۋەۋە بوون راستەوخۇ نەكوژرىن. چونكە دىۋەكان زۇر لەمرۇف دەترسن. دەيانكوژن گەر شتىك بلىن مرۇف فىرى كەرامەت بكات. ھەروھە مرۇف ھىندە لى بوو، لە خىر دەترسا! بەلام ئىستا خىر زىندوۋ بۇتەۋە.

كەسانىك پەيدا بولۇپ دەۋىر بېلىن، دەتوانن بېلىن.. دەتوانن چاۋ نەترس بىدوۋىن. پاشان زوربەيان ھاۋوران لەسەر ئەمەي كە نرۇ نوژمنى خاۋايە، كە جىھان بە نازادى رزگارى دەيىت.. كە كىرەۋەي بەد، مرۇف بەرەۋ كەندەلانى جەھەننەم دەبات. چونكە دەروونى مرۇف ھىندە قوۋلە جەھەننەمىشى تىادا حەشارە.. جا ئەۋ بەھەشت و نۇزەخەي باسبان لىۋە كراۋە لە نايىنەكاندا: ھەربوۋيان لە دەروونى مرۇف خۇيدان. مرۇف خۇي بەرەۋ نۇزەخ و بەرزەخى بەھەشت دەبات. بە كىرەۋەكانى ئەۋ كارە دەكات. فەرمووم: ئەي دارستانى پىر نىزوتىرەن رەفتارى مرۇف چىيە؟ فەرموۋى: ھەلگەرانەۋە لە ژىنگە و نژايەتى كىرنى ھاۋوزمان. خۇ فرۇشتەن، خۇكۇشتەن=خەلكى كۇشتەن، نرۇ كىرن، ناگىر كىرنى منداۋ وئافرەت. نىزى كىرن. ئەمانە كىرەۋەي بىۋىن.

پاش گەفتوۋگۇيەكى تايىتەي نىۋانمان، سەرى رىزم بۇ زەمىن چەماندەۋە بەرەۋ مال گەرامەۋە.. كەمىك بۇنى سىنگ و مەمك و بسكى دارستانم كىرەۋ، تەماشاي رەنگە جۋانەكانى نىگام كىرەۋ كە چاۋى بە كلى سەۋز پىشتوبوۋ.. كە كووت و مت لەۋ نافرەتە دەچۋو كەمن ماۋىيەك بوۋ حەزم لىكىرەۋو، كەناۋى ئەننا لىزا بوۋ.. پاشان گەرامەۋە نىۋو چىنگ و قەپالى ژوۋرەكەم.. لە رىگەمدا مرۇفنىك بەلامدا تىيەرى نوۋپى بوۋ.. ۋەك من و تۇ.. كۆمەلىك پىرسىارى ھاكەزايى لىكىرم، ناۋاي لىنايىي و رەحمەتى لەمن كىرە.. مەنىش بەۋەي تۋانىم لىنەۋايى ۋەبەخىشندەيى ۋىشتىگىرىي خۇم نىشاندا.. چونكە بەزەيى بە خۇيدا دەھاتەۋە.

ھەندىكجار مرۇف ھىندە بچوك دەيىتەۋە، كە پىاۋ ناتۋانەيت دەست نەداتە بالى! چونكە ھەندىك ھەن لەژياندا ملكەچى خۋاستە شەرانىيەكانى دىۋەكانن، نوۋچارى ھەلەي گەۋرە دەبن، گەرچى شاينى بەزەيى نىين، بەلام چونكە تاۋانايان پىكراۋە، دەيىت مرۇف دەرھەقيان تۋوند رەۋ نەيىت! گەرچى ئەۋان گەۋرەن: كەچى زۇر بچوۋك دەرەكەۋن.

كاتىك كە لەۋ جىابوۋمەۋە، بىننم رىۋىيەك لە رىگەمدا فلىقاۋمەتەۋە.. پان بوۋبوۋمەۋە بە شەقامەكەنا.. بوۋبوۋ بەژىر تايەي سەيارەيەكەۋە.. كىيانى رىۋى ھات بە پىرمەۋەۋ سلاۋى لىكىرم و پىرسىي: حەزەرەتى نوح بىننيت؟ فەرمووم چى؟ فەرموۋى: بەسەرھاتى ئەۋ پىاۋەي كە نىستا ھاتە سەر رىگەت؟ فەرمووم بەلى. بەسەرسوۋرمانەۋە فەرموۋى: تىگەيشتىت چىي كىرەۋە؟ نادلىنا فەرمووم بەلى: لە چاۋيدا گورگىكى نەينىگرم بىنى خۇي مەلاس نابوۋ، گورگەكە رىۋىيەكى ناۋسى خىستىۋوۋ تەلەي پىنچ سەگى ھارەۋە! بەقەپال تىي كەۋتۋوۋن.. سەگەكان بەر لەۋەي ھەلا ھەلاي بكن زۇرنازارياندا.. پاشان گۇشتەكەيان نا بەرەراز.. نىسكەكانىش خۇيان خۋارىيان.

فەرمووم: من لەۋ خۇش نابم.. چونكە غەردىكى گەلىك مەزنى بەرامبەر بە كەسىكى خۇشەۋىستى خۇي كىرەۋو.. غەردىكى تا بلىي ناسىرىن.. غەردىك ئەللى پەشىمان بوۋ، نەدەيزانى چۇن ئەنجامى داۋە! يان كى ئەنجامى داۋە.

ئەم چىرۇكە بۇيە ھىمايە چونكە باسى بابايەك دەكات كە خۇشەۋىستىكى خۇي بەبى گوناخ بىسەروشىۋىن كىرەۋو! گەر تىي نەگەيشتى بەھەلەنا مەچۋ! چاۋت لەبەسەرھاتى گورگ ۋىلانەكانى بىچىنەۋ بىرۇ بەرەۋ تابلۇيەكى ترا!

مىرۋولەكان فەرموۋيان: ھەندىك لە دىۋىپەرستەكان ھەن، دەتوانن لە ترسا لە گۇشتى لەشى خۇيان بىخۇن، ھەن لەترسا خۇيان لەناۋ دەبەن، يان دەست بۇ ژيانى خۇشەۋىست ۋەك نوژمن دەبەن. ھەن سەرزەنشتى خۇيان دەكەن.

تابلوی حملہ

ئوکاتہی کہکات دہوستیت، توش دہوستیت، ہمووشٹیک رادہوستیت.. ہمووشٹیک دہوانیت بدویت.. لوکاتہا درہختی زہمان بہری گیان دہگریٹ، پیدہگات وہلدہوہریت.. گہلاکانی درہختی زہمان دل وگیانن، ہلدہوہرن.. دہزانم لہبیرت دیت ودہزانیت کہ درہختی زہمان لہسہرسہری بیولآت رواوہو؛ بیگومان بہریش دہگریٹ.. کات بیستویہکہمی مانگی نہورژہو سروہی بہیانہ ہیشتا، کات وہستاوہ ہیشتا.. لوکاتہا وہرزہکان سہریان لیتیکدہچیت، چونکہ لہبری پاییز بہہارڈیت، لہبری ہاوین زستان دیت، یاخود دہشیت وہرزہکان پیکہوہ دہست لہملان بن، پیکہوہ بیژن.. دہشیت ہم گہلاکان ہلدوہرن ہم بہفرباران بیت، دہشیت خورہتاوی تابستان وتہرزہبارانیش نابکات.. ئوکاتہ چیروکی حہلاجتان پیخوش دہبیت بیبستن، ئوکاتہ حہلاج وہک گہلایہک، وہک گہلایہکی سپیی گیانی لہدرہختی زہمان ہلدہوہریت.. گہلایہکی سپیی دلشیوہ وجوان، بہدم شنہی باوہ ہلدہوہریت، بہمیوانی وبہتایہت دیت بہمیوانی منی پہنابہر بؤدوورگہی ہہستکردن بہکہمی.. کاتیک بہمن دہگات دہفہرمویت: سلاو لہسؤفی مہراتیبی قووتب. سلاو لہ نوح-ئ ئاوارہ؟

منیش وہلامیکم نابیت بیدہمہوہ، چونکہ من سؤفی نیم، بہوہ خؤم لہسؤفی بوون دہپاریژم، چونکہ من باوہرم بہسؤفیژم مؤلہقہ. ئہویش تکام لیدہکات تالہگہلیدا بدویم. منیش زویرانہ سہرم بہرہو زہمین نادہنہوینم، سہیری بہرہمکانی گہلای وہریو دہکہم، گہلایہکی سپیی لہتیشک، لہسہرزہوی دہبینم کہکتومت لہل دہچیت.. بیگومان سہرم ناسورمینیت! کہ حہلاج وا دہبینم.

چونكى من ھەمموسوورپەكانى ژيانم ديوە.. ھەلبەتە من ھەلەو ھەلەو دەناسم! دەفەرموئى: دەلئى باوھەرت بەيەكبوون نىيە؟ دەفەرمووم: بەلى، بەلام ماناى ئەو ھاگەيەنئەت كە دەبىت منىش سۆفى بىم! بەلكومانائى واىە كەمن توانائى بىنىم ھەيەودەبىنم. ھەروھەا من بەخاوەندو خاكان يەك نابم. بەلكو بەوان و بوونەوھرو ژيان و جىھان.. من بەوان يەك بووم، بە گىيانى مرؤفائەتى.

لەقۇئاغى سىيەمى پەلى بالاچووندا من دەبىنم، دەتوانم فەرمانبەر و مامۆستابم، دەتوانم ھونەر مەندو رۆشنىر و خزمەتخووان بىم.. دەتوانم مرؤف بىم بەمانائى ووشە سادەبم بەپىي توانا.. دەتوانم ھەست بە بەھاكانى ژيان بىكەم ولەمرؤفائەتى دانەبىرئىم، دەتوانم باسى كارىان بۆبىكەم، بۆيان بدوئىم، يارىدە ھەرو ھاوسۆزوھاوگىيانان بىم.

بەلام تۆخۇت لىكرىدىن بەخاوەند، تۆكارىكى وھەت كرىكە خەلكى وابدزانن تۆگەيشتوئەت بەقوتبى مەراتبى، واتە بەنوورى خوا. نەتفەرموو خاكان زۆرن بە ئاشكرا! ھەويىرى ئەم باسەش ئاو زۆر دەبات. من دەزانم كەتۆ گەيشتەتە ئەوقۇئاغە پىرۆزە، من بىنىمىت لەگەر ئەو تەدا چۆن دىئوھەكان پەلكىشىان دەكرىت ورايان دەكئشايت.. بىنىم گۆشت و خويىن و پارچەكانى لەشت، دلت، جەرگت، چاوت لە سەرشەقامەكان بەجىدەمان، ھەپارچەيەكى لەشت ئازادانە سرووبى بەكبوونىان دەچرى، دەيانخوئەند: ئەنالىئەھەد، ئەھەدون ئەھەد.

منىش تەنھا بەزىم پىياندا دەھاتەو، دەمويست رىزگار ت بىكەم.. دەمويست بەدوھەكان بلىم: مەكەن دەست بۆسروشتى مرؤف مەبەن.

ھەلەو فەرموئى: ئەى بۆچى باوھەرت بەمن نىيە؟ منىش ولەلامى فەرمووبەكانى دەدەمەو، دەلئىم: چونكە مرؤفئىكى وەك تۆ مەزن پىئوئىستى بەباوھەرتان و بىئاوھەرىي من نىيە! بىنگومان تۇنازائىت، ھەمان شىئو منىش.. چونكە لىزەبەدواو مرؤفەكان دەبن بەمن، بەتۆ.. دەوھستىن، بىردەكەنەو، فىردەبن، فىردەبن لەدەروونى دىئوھەكاندا گول، دل، گىيان بىروئىن، لەيەكبوونىان لەگەل خۇدى خواوەنددا گۆشەگىرئان، بەلكوفىرى ئامۆژگار كرىدى من وتۆدەبن..

ئەوسا ژيان روخسارى دەگۆرئەت.. چونكە مرؤفەكان فىردەبن حاشا لەدروكانىان بىكەن.. وازلەبوختان بەئىنن و مرؤف خۇى نەمىندە كرىدەوھەكانى خۇى دەبىت، خۇى تاوانەكانى خۇى لەئەستۆدەگرئەت، سنووربۆئارەزوو لەوھكىيەكانى نادەئەت ولەپىئاروى خۇشى خۇيدا ئازارسەربارى كەس ناكات.. فىردەبن ژيان بلاوئىنن، دەست بىكەنە مى شەمال و باكان، بەبۆن مىوانى يەكترى بىكەن، بەبۆن يەكترى بىبنن، بدوئىنن، لەمس بىكەن.. ئەو كاتە ھەلەو كاتە سزانادىنن، بەلكو تەنھا زۆردەبن و دووچارى گىچەلى باوھەرىش نابن. چونكە ئەوان خۇيان باوھەرىكى نوئىن.

ھەلەو فەرموئى: ژيان ھىندە ناھىئەت مرؤف تىايدا فىرى دىئوھەرىستىن بىئەت! فەرمووم: مرؤف ماوھ ھىشتا، كەسانىك ھەن دەتوانن فىرەن. فەرموئى: خواوەند دەلئەت: پىكھاتى من برىتئىيە لە ھەستىكى ھەمىشە ئانى و جىھانى، برىتئىيە لەيەكبوونى گىيانى، لەگەيشتن بەئازادى. فەرمووم: نىمەيش ھەمان خەرەك دەرىسەنەو، بەلام مرؤف كاتىكى زۆرى پىئوئىستە تا بەخوويەك رادىت، مرؤف دەبىت فىرئەت رىزەلەكەرامەتى خۇى بگرئەت.. بۇئەمەيش دەشئەت سەردەمىكى ترى بوئەت! فەرموئى: دەشئەت.

فەرمووم: ھەرزانا يەك كە يارىي بەپىكھاتى كەسىتئى مرؤفئىك كرىد.. گىيانى مرؤفەكە وون دەكات.. كەمرؤفئىش گىيانى وون كرىد سىروشتى دەگۆرئەت، جوانى دەدۆرئەت.. ژيان لەوئا نامۆ دەبىت

دەتۆرپت! راستە مرۆف كۆمەلىك پەرچەكارى ولەمدا نەوھى كارگىر دەپت بەلام گىانى زوپر دەپت. ھىدى ھىدى گىانى مرۆف خۇى لەمرۆف دەپتەوھ، وھوكۆتريكى سرک تەرە دەپت! ئەى گىان چىيە؟ كەگىان مان لەلەش دەگريت، وھوكۆتري نازادى لەش بەجىدەھىلت. لەشيش بەويستى ئەوانىتر كارمەند دەپت، بىئەست دەپت، دەخوات و تىريش ناپىت، دەروات، دەنوئىت، دەترسىت، دەكوژىت، تەعدادەكات، توورە دەپت يان ناپىت، دەتوانىت ئەوپەرى توندوتىژى و توورەپى بە خەندەپەكى سارد نىشان بەت، لەوای نوئىزكرن بچىت بە ناوى خواوھ سەرى مىللەتىك بىرپىت!

ھەرۇھا مەزىنترىن خۇشى بە شىتى و خوكۆژى نىشان بەت. ئەوكاتە لەش بەوای نەخۇشپەكاندا وىلگەرد دەپت. مەرنى لامەبەست دەپت، خۇيدەفرۇشپىت، چونكە نرخی خۇى لەدەستدەت. دەكەوئىتە ژىر پكىفى فەرمانەوھ، ھەرچىيەكى پىنوئىت دەيكات، وەرىدەگريت، گەرباسى نەخۇشى بەكەيت، نەخۇش دەكەوئىت، گەرباسى مەرنى لەلابكەيت دەترسىت. چونكە مرۆف لەخۇپەرىستىدا رۆدەچىت، جگەلە خود كەسىكى نى ناپەرسىت.

باوەرۇ ئاكارو پىرۇزى دەپتە تەرفىھىكى ساتى وخواوھندى لى دەپت بە ناوىكى نامۇ! ئەوچا دەماغ سستى دەكاتە باوەرۇ ھەلپەرسى دەكاتە پىشەو رەگەزپەرسى دەكات بە خو! ئىتر خواوھند لەوئا وەرۇزۇ نەخۇش دەكەوئىت، پاشان دەمرىت! خواوھند لەوئىدا دەمرىت و لەناو دەچىت كە مرۆف پىزى دەرھەق بە خوونى خۇى و دەرھەق بەوانى تر دەمرىت.

كاتىك مرۆف خواوھندىتى گىانى لەدەست دەت، گىانى دەمرىت، كەرامەتى لەدەست دەت وزو دەگۆرپىت، زووزوورسى دەپت، تىرناپىت، دەترسىت، بەتايەتى لەناو كەسانى زۇرنا زىاتر ھەست بەترسان دەكاتەمبەل دەپت. دىارەكانى پارانوئىدو شىزوفرىناى تىانا دىارى دەت، ئاكارى تىكەدەچىت. زوولەكەلك دەكەوئىت. چونكە زوورەپى مەركەزە دەمارىيەكانى ناومىشكى زىاد لەپىتسىت ھاندراوھ، چالاک كراوھ، ئۆتۇمات كراوھ! بەچى؟

بىنگومان بەترس، ترسان لەمەرن، لەژيان، لەخەلكى. لەكامەرانى، لەخۇشەويستى، لەتەنھاپى، لەھاوكارى، لەھاوسۆزى، لەھەر چالاکىيەكى گىانخواز!

ئىتر مرۆفى لەوجۇرە دەپت ھەمىشە قورمىش بگريت، يان ئۆتۇماتىكى بەكاربىرپىت. لەھەربارىكنا شوپنەوارى نەخۇشى سەختىر توندىگر دەپت، مرۆف دووچارى ناخران وچەقەن دەپت. دووچارى بەكاربەرنى دەمانى گىزكەر دەپت، يان دووچارى نەخۇشى لى دەپت، يان شىرپەنچە، ياخود پارانوئىا! ياخود بەلەدەستدانى مېشك و جەلتە لەكارەكەوئىت و دەمرىت، بىئەوھى بزانىت كە لەژياندا بووھ بەدو، دىويش ھەمان تاس و ھەمان ھەمام قلىق لەكەلنىكى ترەوھ دووچارى دەرنىكى تر دەپت، دىونامرىت، بەلكو زۇردەپت، ئەوھى سەرى كەسىكى برى، سەرى دەبردىتەوھ، ئەوھى كەسىكى كوشىتپىت دەكوژىتەوھ، كەدەھكان لەناسۇپەكى ترنا دووپات دەپتەوھ، چونكە ئەژيان دەمرىت، نەمرۆف نەدو نەدووپەرسىت. چونكە ژيان تەمەنى زۇر زۇر دىرىنە. بەلام ژيان ھەمىشە مان لەدوھەكان ولەدووپەرسىتەكان دەگريت، بۇيە مرۆفى بەكاروئىوپەرسىت چىزەلەخۇشاپپەكانى ژيان ناپىنپىت. ژيان رىگە بە مرۆف نانا تەسەر، ھەلە ژيان بەكار بەرن. چونكە ژيان زۇر شوكرانەى مرۆفى پىرۇز دەكات، لەيادى ناچىت چۇن دەسەلاتى مەزنى مرۆف ژيانى خولقاند.

ئەمەپىناسى كەسىتى دىوپەستەكانن كە مۇدارنىزم ھىناونى ناشتى جىھانىيان پىزمان بكات! دىوپەرسىت لەناشتى ناگات، بۇيە جىھان خوئىنى لىدەمكىت، بۇيە مرۆفەكان دەبن بەدووى رىق وپەكتىرى نادەپاچن.

دېوهكان له خيزدا دووچارى ترس وهراس دهن، زياتر پيدا دهگرن، لهوپهري ئاسوودهييدا شه بهر پادكهن، خو شيان دهنه ناو بووژي كه روجه كه م. چونكه باكان كردهوه كانى مرؤفان بۇ هه رس ناكريت، روو رهقاره كانى ديويه رستانيان بۇ هه رس ناكريت. روژ گلهيى باكان و سروشتى بۇ هه رس ناكريت. سروشت پيس بووه. ژينگه سهري لىتتېكچوه!

من دمه وپت بانگه وازى به مرؤف بوون بدهم، من دمه وپت نه خشه كانى نيشتمانى گيان نيشانى مرؤف بدهم، چونكه مرؤف ناگير كراوه، مرؤف له ژيرده ستى ديوه كاندا دنالينت. من ده توانم مرؤف نازاد بكه م، ده توانم فيرى بينينى حه لحيان بكه م. پاش خود بينى!

حەلاج هيشتا له شيوهى دلئىكى روژشندا بوو، وينهى دلئىكى سپى روژش دده واو ده ييست.

بالندهيەكى له قلهقى سپى هات وله تەكمانا هەلنیشت، سلأوى ليكردين وفه رموى من ده توانم ريگه روژش نه كان نيشانى بالنده كان بدهم. ئيمه له مرؤفه كان نازاد ترين، دلئى ريگه كان ده بينين. به م زوانه كات وه ستان كوتايى ديت، مژده دهگات، مرؤفيكى بيولات كه پرگارى بووه ديت، فه رموو له گشت گيانىكى پاك و مندالانه دهگات، فه رموو له سو فيرمى هه موو ئايينه كان دهگات. بيولات ويئاللا = نوح ديت باسى خويمان بو دهگات، دلئى ريگا كامان نيشان ده دات.

ئوه كه ديت كه شتتبهك له بوئى بغورد دروست دهگات، به ريگا روژش نه كاندا سه فه ره دهگات، به ره و مهنزلگه ي حه زره تى نوح ده چيت، به ره و لووتكه كانى ئه رارات. له بيرتان نه چيت، كات وه ستاوه وئو وپش ده روا ت، ئه و ديت، باسى ريگا كانمان بو دهگات، هه مو وپتغه مبه ره كانيش له ييستويه كه مى مانگى نه روژنا داده به زن، دين بو ته ماشاى دره ختى زه مان، بو بينينى گيانى ماريوا مه سيحه كان، بو بينينى گيانى هه مو و مندا له له بار براوه كانى جيهان، بو بينينى هه موو به ناهه ق كوژراوه كان، بو بينينى مرؤفيكى مهن، مرؤفى بينا و بيئاللا ويولات. من وحهلاج سو پاسى په يامه كانى له قله قمان كرد. بوئه بهي يهك و دوو كردن چاومان نايه سه ريهك، به نيازى بينينى خه و نيك.

ميرو له كان فه رمويان: باكان هه رگيز ناخه ون، ئه وان جو ره مه خلوو قىكن هه موو شتتېك ده بينن. باكان فريشته ي خو رن. ووته كانمان به ئاسمانى يه كه مدا ده گيرن تا ئاسمانى حه و ته هه مين. له وئى له بيژن گيان ده دن. جوان ترين رهقاره و كر بارو خه ون و هه لو يست و گيان له بيژن گى ئاسمانى حه و ته م ده دن. ناوكى باس و جه وه ره كان ده بن بۇ روژ، بو خوا و خوا كان.

به لام جينگه ي داخه : فريشته كان مانيان گرتوه، كاريان بۇ ناكريت: باوه ريان به ديوه كان سست بووه. توانا ي ميژن گيان چه پيوه.

فريايان بكه وه ئه ي نوح-ى نازيز. ئه وان گيانيان ديشت.

تاپتۇرى ھەزرەتى ئۈچ

ن و ح.. پىتەكانى كورپو باوك و گيانى پىرۇزن.. لەسەردەمىكى ئىرىن و بەرلەننىستا مرۇف باوهرى بەخۇى بوو.. دەيتوانى لەگەل بتهكاندا بدوئت، لەگەل ئاژەل وپەلەوهر و جانەوهرنا بدوئت! مرۇف بەو جۇرەى من لەباوهرى پىرەوہ تىگەيشتووم، دەيتوانى سەر بكات بە دەروونى ئاسمانەكاندا.. مرۇف دەيتوانى لەگەل خواكاندا بدوئت!

وايان لىھاتبوو، دەيانتوانى بەسەفەر بچن بۇ ئاسمانى ھەوتەمىن ولەگەل خواكانى خوياندا.. لەگەل بتهكان و فرىشتەكان و ئەھرىمەنەكاندا بدوئن! ئەھرىمەنەكان تەنھا نىيازىكى بەكار نەبراوبوون لەتارىكىدا! مرۇف لە پەرۇو پاتالى ماددە درووست نەبووہ! مرۇف بەرى رەنجى ھەزاران سال ئەشكەنجەو كارى بىماندووبوونى ھەزرەتى جالجالۇكەيە! جالجالۇكە تەمەنىكى رىژى بە درووستكردى مرۇفەوہ بردە سەر { لە توورەكەيەكى وەك كەشكۇلى جالجالۇكە.. كە لە ناويىدا گيانى مرۇف بە تىكەلى دەرسكا.. لەشئوہى ھىلكەبا! }

جا ئەگەر دەتەوئت بزائىت چۇن جالجالۇكە تەوونى لەئاسماندا دەچنى وچۇن ئەو مرۇفى وەھا بەجوانى چنى! دەئىت بتوانىت بىت بەقوتابىم! يان پىويستە تەماشى ئاسمانەكان بكەيت، كە تياندا گەردوونەكان وەك تەنافى جالجالۇكە ديارن و كەسش ئەم راسىيە ناركىنىت.. چونكە تەنافەكان ناديارن! ھەموو بوونەوهرىش تەنھا جالجالۇكەيەكى مەزنى و ھىچى تر!!

من پەنابەرىكم زانستى جوانىم لە تەپلى سەرى ھەزرەتى نوح-نا خويندووہ.. بۇيە دەتوانم وەسفى تەنافەكانى، نەخشەكانى جالجالۇكەت بۇ بكەم.. چونكە من بەچاوى خۇم ئەوم بىنيوہ.. دەزانم مرۇف چەند گرنگ و بەنرخە لە بوونەوهرنا!

دەنا من شانازىم بە مرۇفەوہ نەدەكرد! چونكە مرۇف زۇر سامناكە كاتىك بەخشندە درووست دەئىت.. چونكە مرۇفى بەخشندە نەخشەى سەرى منى تىايە.. مرۇفى نەمرو عاشق و ھونەرمەند نەخشەى بوون بە خواى تىايە.. من دەزانم خوا لەچى ھەستىكى ناسك خولقاوہ.. خوا ھەستى منە، رەقتارى جوانى تۇيە، ووتارى مرۇفى رەسەنە. باوهرىكى پەتییە، جا ئادەم تەنھا بەو جۇرە نەرخساوہ كە من باسى دەكەم.. بەلكو ھەر ئادەمىك بە جۇرىك و ھەر ئىثقاىەك بە سىچرىكى سەير تەون كراون لە ھەمىشەيىدا و ھەر مرۇفىكى رەسەن تايىبەت بە رەسەنى خۇى قولقاوہ.

بەلى، نووبارەى دەكەمەوہ، خواوہند ھەستى منە بۇ خواكان! كى دەتوانىت بەمن بلئىت خواكانى ئىغرىق راست نىين و تەنھا ئەفسانەى كتیبەكان و چىرۇكخوانن؟

من شتی وا به میتشکما ناچیت! چونکه خوا له مرؤف میهره بان تروو جوانتروو پیرؤزتر نییه.. باوهر
نهکیت هیچ خویهک هه بیئت باوهری به مرؤف نه بیئت!

چونکه مرؤف هینده باوهری به خوی مهتینه که دتوانیت له چرکه یه کدا فوو به ئاسمانی خواکاندا
بکات وبه وان بلیت مهرجه لهسهرتان هه بن! چونکه من خواکانم ترووست کردوو.. خواکان له مرؤف
مهزن تر نیین.

ئهی نایینن که خواوهندو خواکان خزمهتی بیرمان دهکن؟! ته نانهت پیرشالیار قووتایی مرؤفه نهک
مامؤستای! چونکه پیر بابایه که هه میشه خوازیری ئه وه بووه بیئت به مرؤف ئیکی بوویرو باسی
ته وونهکانی بوونه وهرتان بؤ بکات!

بوونا کئییه؟ ئه و بابایه کی سهرشیتی سپله و خۆپهرست بوو.. چونکه به ته نهئا نویتزی دهکرد! ئه و بیتهسته
ئاگای له کهرامهتی مندا له کهی خوی نه بوو. ئاگای له کهرامهتی هاوسهره کهی نه بوو! له پیناوی نۆزینه وهی
کارما ونیرقاندا پشتی کرده پیرؤزترین هه لویتست، ههستی باوکایه تی تهری، ههستی بؤ هاوسهره کهی
ناته پی! له ترسی پیری ونه خۆشی مهرگ هه میشه هه ولی خۆزینه وهی دنا له ژیان! دهچوو به ته نهئا
نویتزهکانی دهکرد! نویتزی ته نهاش له ناو میلهتی نوح-نا کفره، چونکه هزرهتی نوح له گه ل مندا ل
وهاوسهرو هاوهری و هاوسینا نویتزی دهکرد!

ته نانهت پیکه وه بوون له گه ل ئه ندامانی خیزاندا نویتزه وکه ژیکی گیانی پیرؤزه.. دتوانم بلیت که بوون
به خیزان ئایینه و پهرستگای دوا یینی مرؤفی ریناس و خوبیینه.

**چونکه گه لی نوح باوهریان وا بوو که یهک بوونی جیهان، یهکبوونی هاوهری و خیزان وهاوس و هه موو
ولتان نویتزیکی فرزه.. به لکو هه موو جیهان پیکه وه ده بیئت نویتز بکن بؤ عیشق وجوانی! چونکه
به نده که له نه وهی نوح-ه ده لیت سنوور بؤ شهر ناده نیتیم! شهر له خیر جیا ده که مه وه! من دتوانم
شهر ووخیر له مرؤفدا جیا بکه مه وه.. و ئه و کارهش ده خمه ئه ستوی عیشق و نازانی.**

بؤیه به لاتانه وه سهیر نه بیئت که خواکان هه میشه خزمهتکاری مرؤف بوون! خواکان هاوهری گیانی
مرؤفایه تین! په یامیان هه میشه به مرؤف گه ییوه.. بهر له به سه رهاتی کاره سات. مرؤفی زانا ده زانیت
چۆن ره قاتار ده کات! من وهک بوونا شهر و خیر نابهش ناکه م! نا!

من هه میشه دووژمنی شهر بووم.. له شهردا دووچاری ترس بووم.. دمه ویت بلیت چهند خالیک مهرجه
بکریت به که لتووریکی تازه ی گیتی، ده بیئت بیزانیین که نویتز بؤ کرده و مه کانمان بکه یین.. ههروهها
مرؤف ده بیئت بؤ نازایی بژی ونه ترسیت! پاشان واز له شهرو کوشتاری میله تانی تر به یئیت. به نازانی
پهرستیت.

نوح وای دهگوت له که شتییه کهی خویدا! کاتیک له ئاسمانی یه که مندا له گه ل بوونادا ده دوا.
نوح سروشت و خوویه کی زۆرجوانی هه بوو.. که شهوان دانه نیشت کۆمه لیک ئا فره تی دانسه قی فریشته
شئوه ده وریان دنا.. ته ماشاکانی هزرهتی نوحیان ده شینلا.. چونکه هزرهتی نوح له چاوی ئه واندا،
له ته ماشای ئه واندا مه ست ده بوو.. گیانی پر ده بوو له فریشته ی ساوا.. ههستی پر ده بوو له به زه بی خوا..
بیری ده بوو به گهرا وله هه میشه یینا ده پیرواند.. به لئ نوح مرؤف ئیکی سهیر بوو.. سهری له سپری
ئاسمانه کان دهر ده چوو! ئه و له ته ماشاکانی چاوی جوانهکانی دهر ووبه رینا بوونه وه ری دهی.. دهی توانی
ببینیت.. پیلان نابیت که شتی ترووست بکات!

نوح دهی توانی خواوهندهکانی ئیغریق ببینیت وپرسیان پین بکات.. چونکه نوح ئه فسانه نییه! نوح
مرؤف ئیکه مهزن! گرنگ نییه پیغه مبه ر بیت! پیغه مبه رهکانیش مرؤف بوون! ئه وانیش پاریزراو بییه ری

نەبۆن لە ھەلە، ھەلەکانیان کەرامەتیانی زامار نەدەکرد! ھیچیان لە بۆوندا زیرەک تر نەبۆن لەمرۆف.. بەلام بەناخووە زووربەیان ھەلە بۆون! تەنانەت سووکراتیشیان بەھەلەنا برد! ئەویشیان نووچاری باوەر ھێنان بەیەکتایی خواکرد!

بۆیە حەقیان بوو زەھریان دەرخواری سووکرات دا.. چونکە نادگا تیگەیی کە سووکرات وریئە دەکات.. لەیادی نەماوە کە خواکانی ئیغریق خوورافیات نیین.. ووتیان: سووکرات تێک چوو، ئەگەر شیت نەبوو فەرموون قاپێک زەھری ماری کووبرای بەدەن و پینیشی بلێن ئەو زەھرە مەبخۆرەو! ئەو دەیخواتەو! سەیری وورپو بیدەماغیی بەشەر بکەن! راستیان کرد داوەرەکان.. قاپێک زەھریان بەدیار چاوی خۆی و خەلکەو بە پێ کرد لەزەھر و تیکەلی شەرابیانکرد! کەچی نۆشی! دەزانن بۆ؟ چونکە سووکرات دانی بە ھەلەکانی خۆیدا نا.. پەشیمان بوو، بۆیە زەھرەکی خواردەو! چونکە میلەتی نوح ھیندە دادپەرورەن دەزانن کێ ساغەو کێ نەخۆشە.

سووکرات زۆر پەشیمان بوو لەوێ کە خواکانی ئیغریق تەنھا ئەفسانە نیین.. بەلکو شایانی راستیین.. چونکە مرۆف زۆر مەزنە. گیانی مرۆف ھەمیشەیی دەژی لە بوونەوەرەدا.

حەزرتی نوح پەیمانی لەئاسمانەو بە دانەبەزی تا نەپینیی لافاو ھەستان بزانیت.. بەلکو ئەو ھاوڕێی حەزرتی مشک و حەزرتی ماسی بوو.. ئەوان بەر لەمرۆف سەرپی باران و باکان و کەژەکان دەناسن.. ئەوان بەنوح -یان فەرموو ئاگانار بە زەمین لیمان بە رقعە.. بەلندەکانیش ھەمان شتیان بەو فەرموو.. باکانیش ھاوڕێی نوح بوون.

بۆیە نوح ئەرکی دروستکردنی کەشتیی نوح-ی نەکیشا.. بەلکو ئەو بەمیلەتەکە خۆی فەرموو: ئەگەر وەھا بەکاروسپلەو تاوانکارو بیناوەرین، خواوئەند غەزەبتان لێدەگریت خواوئەندی زەمین، زەریا، باکان.. ئێوە پیرۆزی مرۆف لاسەنگ دەکەن، ئێوە غەر لەژن ولە منالەکانتان دەکەن، نزی دەکەن، تەعدا دەکەن. نرۆ دەکەن، بوختان دەکەن.

ووتیان: بۆ وادەزانی کە ئیمە نەزانین؟ ئەم قەسقورانە چیە توو فیرمانی دەکەیت؟ خۆھیندە نەزان نیین تا شیتێکی وەک توو فیرمان بکات! تۆشیت بوویت؟

حەزرتی نوح پشتی تینەکردن، بەلکو لەناویاندا مایەو.. دانیشت، لەجیگە خۆیدا نەبزوا.. بپاری نا تاکەشتیەک، کەشتیەکی مەزن لەویستەکانی خۆی دروست بکات.. ئەو سێ رۆژ لەجیگە خۆی نەبزوا.. واتە سێ سال بەمفھومی ئینجیل! رۆژی یەکەم لەپیتی (ن) نا قولبوو، نوونی وەکو کەشتی بینی.. ئینجا رۆژی دووھم ناھات (و) ی بینی، کە کەرامەتی خۆی بوو! رۆژی سێھەم (ح) ی بینی.. نوح لەوسپۆرژەدا دانیشت، چەقی لەسەر دروستکردنی پیتەکان بەست لەخەیاڵیدا، جالجالۆکە پیرۆز بە تەنافی گیانی کەشتیەکە دەچنی: بەو توانیی لەراستیدا شتێک نیشانی پەلەوەرەکان، ئازەلەکان بەت! کاتی کە خزم و کەس بینیان ھەموو پەلەوەرەکان، ھەموو توخمەکانی خشۆک و چوارپێ و وشەش پێ و، ھەشت پێو، لوانزەپێ دین بەرەولای حەزرتی نوح، ترسان!

ووتیان: دەشیت راست بکات نوح! جاھەندیکیان بوون بەباوەر ھینەری نوح.. بیین لەناویاندا

ئازیزترین کوپی بیناوەرترین بوو، باوەری بەباوکی خۆی نەکرد!

ئەمە ھەمان سەردەمەکە ئیستا دوویات دەبیتەو! تێگە ئەمەپەیمانی حەزرتی نوحە!

نوح لەڕۆژی سێهەمدا بفرۆی ناگیرساند.. کەشتییەکی دەشیا بینرایە بەچاوی باوەرپەینەران.. چونکە کەشتییەکی نوح لە دووکەلی بفرۆی و تەنەکانی جالجالۆکە دروست بوو.. لە بۆنی گیانی جالجالۆکە سێ.. پاشان هیندە کەشتییەکی گیانی مەتین بوو.. کاتیک کە لافاوا نایکرد، هەموویان سەرناوکەوتن. وەک ئەوی لەناوکەشتییەکی لەهوادروستکراوایان وابوو! تەنەدەبوون، نوقم نەدەبوون! بۆیە کورەکی حەزرتی نوح هاواری لەباوکی کرد: منیش وەک تۆ هیچم لێنایەت، ئەها بابە سەیرم بکە، من لەسەرلووتکەکان رادەوهستم، باران ناگاتە لووتکەکان.. ئەویش راستی دەکرد! چونکە کاتیک لافاوا هەڵیکرد. نوح بینی واپارچەیک لەجگەری هاواردەکات : بابە فریامکەوه!

نوح دلی پردهبیت لەغەم، کیندەزانییت چەند غەمی خوارد حەزرتی نوح؛ زۆرگیا! گیانی ئەو بووبە تەناف.. جالجالۆکە پیرۆز لەوی بوو.. بەتەفاهە ئەستورەکانی، بەسەر فرمیسکەکانی حەزرتی نوح نا تاوی چنی تاگەییە -یافۆس-ی کورپی.. ئەوی بەرەو کەشتییەکی، بەرەو لای نوح رزگارکرد.. دەنا نوح لەغەمدا دەمرد.. یان لە فرمیسکی خۆیدا دەخنکا!

چونکە پیغەمبەر ناتوانییت حاشا لە جەرگی خۆی بکات؛ بەلام یافۆس هیشتا باوەرپی نەدەهینا کە باوکی رزگاری کردووه، یەکەم کەسیش بوو وێرای پینخاتە سەرلووتکە جود(ئەرارات). چونکە ویستی نیشانی باوکی بدات کە دەتوانییت دەرباز بییت.. چونکە دەیزانی کە بەزەیی هەمووکاتیک دەتوانییت نەک منداڵیک بەلکو هەموو جیهان رزگار بکات! حەزرتی نوح خۆی ئەو وانەیی فیری یافۆس کردبوو! ئەوی راستی بییت ژنی حەزرتی نوح خراپەکار نەبوو، بەلکو کۆیلەیک بوو لەوسەر دەمەدا کابرایەکی مەنغۆلی نزیکی رامەت، دیلی کردبوو، وەکو مەیموون بەرگی کردبوو بەرساراو دەیکێرا و ئەوی کردبوو بەگالتەجاری خەلکی.. بۆیە شەویک لەشەوان حەزرتی نوح کە بیداردەبییت.. چونکە ئەو بەشەوان ئیشکی منداڵەکانی دەگرت، زکری پەرستنی دەکرد، بیری لە مەنتیق دەکرد، گوئی لەزیکە سارا دەبییت.. کاتیک کەچوو بەدەم شوینگە زیکە و نالەوه؛ بینی ئەو مەنغۆلییە دین سزە دەست بۆکەرەمەتی سارا دەبات.. توورەبونیک و هەها لەو کابرایە توورەبوو، کە کابرا زیندەقی لێچوو، دەستوبرد هەردووچاوەکانی کویر بوون، هەر بەکویریش تۆپی!

حەزرتی نوح هەر ئەو شەوه سارا دەباتە لای خۆی، لەگەڵ خۆیدا گۆشی دەکات، بەخێوی دەکات، تا منداڵەکی دەبییت، واتە یافۆس یان یافس.. نوح هیچ پەيوەندییەکی گیانی لەگەڵ سارا نەبوو، بەلام لەبەر ئەوی خەلکی ئەزیتی سارانەدن، سارای لەخۆی نزیکی رادەگرت.. سارا وەک خیزانی بوو، بەلام بەبێ پەيوەندییە لەشی و ئەندامی.

بۆیە یافۆس باوەرپی بەنوح نەبوو! بەلام نوح هەستی باوکیکی میهرەبانی بۆئەو هەبوو، ئەوی لە هەرسێک کورەکی تری زیاتر خۆش دەویست. چونکە حەزرتی نوح پیغەمبەر بوو، پیغەمبەریش بەزەیی دەرەقی بەمنداڵ زۆرگەرەیه، لەراده بەدەر. سارا ئافرەتیکی زۆرچەوساوەبوو، بەلام بۆنیکی زۆرناخۆشی لێدەهات، هەرکەسێک لێی نزیک دەبوو، لەبری ئەوی دەستی بۆبەرن، لێیان دەنا.. چونکە ئەو بۆگەنی ژەهریکی لێدەهات کە پیاوی هەراسان و توورە و هار دەکرد.. چونکە ئەو عەشقی زۆر بڕاکی خۆی بوو، تەنها دەتوانی ئەو بۆن ژەهرە لەحزوری ئەویدا بیۆن بکات، چونکە تەنها ئەو نوح لەسارایان نەدەنا!

بەهەڵدا مەجن، بڕاکی سارا زۆر بوو بەو لە نایکەوه. خوشک و بڕای گیانی نەبوون.

پيرشاليارم بينى تاكوتەنھا لەئەرارات نانيشتىبوو، لەسەر قەبرى حەزرىتى نوح، من لەخەونمدا دەمىيىنى
كەنەو لەگەل نوحدا دەدوئەت.. نوح-م بينى خۆى چىرۆكەكانى بۆپيرشاليار باس دەكرد، دۇعاش
خوپخوپ دەگريا.. پيريش منى كرىبوو بەگوئىگر: گشتمان يەكمانگرتبوو!
كات وەستابوو. منيش ھەست وبيروھۆشم لاي خۆم نەبوو، لەقوتبى پەنابەريدا ئىشكگرى كىژۆلەيەكى
دئوپەرسەت بووم، كىژۆلەيەك كە سەگ پەرسەت وديوپەرسەت بوو! بۆيە حەزىدەكەم لە تابلۇكانى
ناھاتوونا تابلۇى سەگەكانتەن بۆباس بىكەم. چونكە سەگ مرۇقايتى داگيركردوو لە ولاتى بەفر.
مىرولەكان فەرموويان: ھىچ كاتىك وەفاى ھىچ گياندارىك جوانترو پيرۆزتر بەشكۆتر نىيە لە وەفاى
مرۆف. وەفادارى برەو بە ژيانى مرۇقايتى و ديوو دىندەكانيش دەتات. جا لە پاستيدا ھەموو
گيانلەبەرىك وەفادارو دۇستى مرۇقە.

ئاپتۇنى ھونەر

كاتىك كە كات دەۋستىت! ھەر ۋەكۈر ئىستا، لەھەمان باروۋ دۇخى ئىستاي خۇتدا.. گەر لەلای تۇش كات ۋەستا.. ئاورىك لەناھاتوۋى خۇت بەرەۋە.. كەمىك بەسەر خۇتدا بچۇرەۋە.. چونكە كات ۋەستاۋە. مېش ھاتوۋم.. لەناۋتاندام.. لەناۋتاندا برسېمە بۇ تەماشايەكى جوان، بۇ تەماشايەكى زىندوۋ، نايىنم لەسەر لىۋورۇخسارتان.

دېۋەكان، دېۋ پەرستەكان دېنە سەرم، ئەۋەدى بە تەقەلای سالانىك پەيدام كىرۋە لە ھەستى جوانى وكارماى خىر، دەستى بەسەردا دىگرن، داگىرى دىكەن بۇ خۇيان.. ۋادەزانن دەتوانن بوۋنى من ناگىر بىكەن! ۋا دەزانن بە كىرەۋەكانىيان دەتوانن مەرۋى بىۋولات و بىئاللا يان منى بىۋولات و پەنابەر فېر بىكەن!

بۇيە من ھاتوۋم پىتان بلىم.. ئىۋە لە دېۋ پەرستەكانن.. من نامەۋىت لىتەنەۋە فېر بىم.. بەلام لەسەرتان پىۋىستە دەست بەسنگتەنەۋە بىگرن؛ كاتىك گۈل لە پەيامەكانم دىگرن.. چونكە من پەيامى ھونەرم، پەيامى كەردوۋنى ھونەر.

من پەيامى بوۋنەۋەرم ۋەك ھەر ھونەرمەندىك، بەھەزاران بال دەفېرم.. رۇژانە كەردوۋنەكانى خۇم دىگەپىم ۋەھرىز بەكۇتايى ناگەم.. من ھىندەدى كەردوۋنى ھونەر قوۋلم.. ئىۋە لەپەيامى ھونەر ناگەن، ھىشتا تىنەكەپىشتوۋن! من كەردوۋنى ھەموو ھونەرمەندانم پىشكىۋە.. ھىچيان ھىندەدى من جوانىيان نەبىنىۋە.. ھىچ كەسىك لەۋان ھىندەدى من لە پەيامى مەرۋاھىتى ۋەبىكبوۋن ۋەبىجىھانى بوۋن تىنەكەپىشتوۋن. چونكە مىللەتى نوح شەكەتى پىرۋسى بەجىھانىبوۋنە لە چاخەكانى بەر لە مېژوۋەۋە. چونكە مىللەتى زاگرۇس لەكەل دېۋو بت و بىپەرست و ھەر رەگەزىكى مەرۋف و نامرۋفا ژيانۋن.. بەلام ئەۋان تەنھا ھەۋلى قىرگىرنى مىللەتى زاگرۇسىيان ناۋە.

ھونەر ھەستىكە ئىۋە باۋەرتان پىي نىيە، چونكە ھارمۇنىيەتى بىر و گەشەى ھزر بەيارىدەى ھەستى گىيان گەشە دەكات.. ھەستەكان ھەناسەكانى گىيانن.. ھەست ھەناسەى گىيانە، گىيان گازىكە يان بوخارىكە ھەست دەبەخشىت. ھەستەكان پىرۋسى دەمارى و كارلىكى دەروۋنى نىن! نا؛ ئىۋە بەھەلەدا چوۋن، چونكە ھەست لە دەروۋى لەش ۋىبىر و گىياندا بوۋنى ھەيە.. ھەستەكان لەتىشكى خۇر و لە شىنەى باكاندا خۇيان دەپىسن و زەمىنە بۇ مەرۋف و گىيانلەبەران خۇش دىكەن تا ژيان ھەست پىنكەين، دەنا ئىمە ھىچ نىين بەبى بوۋنى تىشك و باكان و گەردە گىيانىيەكان. دەتوانم بلىم لەشى گىيان ھەستەكانمانە كە ۋەك ھەلم لەشماندا دەژى.

بۇيە كاتىك كە ھەستى مەرۋفېك دەشكىت؛ گىيانىك لە مەرۋفا بىرىندار دەبىت، گىيانىك دەمرىت.. بۇيە پىۋىستە ھەستى يەكتىرى داگىر نەكەين، پىۋىستە ھەستەكانمان بە ھەلە بەكار نەبەين.. چونكە گىيان شەكەت دەبىت، دوۋچارى ناخوران دەبىت، ھەلمى گىيان چى دەبىتەۋە، لەش بچوك دەبىتەۋە، گىيان دوۋچارى سەرما دەبىت.. گىيانى مەرۋفى ھەستىار دەمرىت.

مرۆف نازانیت چەندجار لەرۆژیکدا دەمریت! کەس نازانیت، مرۆف ھەبە پوژی سەدوو یەكجار دەمریت، کاتیک کە ھەستیاری بریندار دەکریت.. کاتیک بەزۆر حجابی لەسەر دەکریت. کەسانیک ھەن مرۆفەکان ناچار دەکەن شەرم لە مرۆفی خۆیان بکەن.. شەرم لە جوانی روخساریان بکەن، نایەلن بە جوانی کەرامەتی ھونەرمەندان گۆش بکەن، دەیشارنەو، ناییدەپۆشن! دەشلین جوانی خۆراکی گیانە.

بەدرۆ فیزی پەرستەن، فیزی نوژیان دەکەن، فیزی درۆیان دەکەن. بۆیە کاتی ئەو ھاتووەن پیتان بلیم کە من بەھریەکی تاییەتی پەيامەکانی ھونەرم، دەستی پیزم ناووتە سەر سنگی خۆم، لەوھەتی ھەم لە زەریاکانی ھونەردا بەرەو ناخ مەلە دەکەم. ھەست دەکەم من رابەری گەردوونی جوانی دەکەم.. من بیرگیتری=سەرپەرستیاری سەمفونیا گەردوون دەکەم.. من ئاوازەکان نا دەنیم، من لەگەڵ فریشتەکان ھاوکارم. ھەست بە بوونی گیانی خواوەند دەکەم. من رابەری گەردوونی جوانی دەکەم. ھێچ جوانییەک ناگاتە جوانی تەماشای ئافرەت و منداڵ. ھێچ جوانییەک لە شکۆی مرۆف و وێژانی ئەو پیرۆزتر نییە، جوانی لەویدا بالایە کە مرۆف بە بی ھۆ ھەست بە چێژی بکات، بۆی بژی، پایەداری بکاو پاک راییگریت. ئەوھە کە من فیزی بووم و دەیزانم زۆر نییە، بەلام فەنتازیا ئیو تەنگە بۆ تیگەیشتن لە پەيامەکانی من.. من کەسیکم شانازی بەخۆمەو دەکەم کە مرۆفم.. خۆم بە پیغەمبەری ناسیونالیزم و بەخوای ھەر شە کرین نازانم.. بەلام ناتوانم خواوەند لە مرۆف مەزنترو پیرۆزتر بزەنم.. دەزانم ئیو بەھەلە لەخوایان تیگەیشتون، چونکە ھەرچیھەکتان گوتوووە دەربارەي خوایان من دەیزانم.. ھەر ھەموویان ھەلەن. چونکە خواوەندو خوایان لەپاستیدا بتن.. بەلێ خوایان بت-ن، بتی مەزن، بچووک، نەرم، رەق، زبیر، ھەلمین، بووخارین! خوایان ئەو بتانەن کە لەکردووەکانمان تروست دەبن.. کردووەکانمان تروستیان کردوون.

جالۆلۆگە مەزن و مەتینترین ووزەي پروناکی لە دەردەوھەي بوونەوھەردا: تەوژمەکانی ناھینانی گشت فەنتازیاھەیکە و چاوگی ریسان و تروست بوونی ھەموو گەردیک و گیانیکە. مرۆف ئاوارەیکە ھەبە کەس نایینت.. کەسانیک ھەن ئاواراگانیان = پوشتیان چر بوووتەو بەرەو ناخ، چونکە پوشتیان کانیان بەوھەر ناوھەي دەروون ھەلوشیو، بوونەوھەر بوو بەزەرپات لەدەررونیاندا وپەنکی خواربۆتەو.. ئەو زەرپات وگەردانەي لەمندا گیانی من، قوتبی ھونەری من.. دەستیان بۆ مەبەن.

یاری بە جیھانی نانۆ مەکەن.. سروشت توورە مەکەن.. چونکە ئەگەر سروشت لە دێو پەرست ولە دێوھەکان توورە بیت، ئەوا باکان توورە دەبن، زەریاکانیش توورە دەبن.. کاتیک ئەوان توورە دەبن، منیش توورە دەبم.

بۆیە دەبیت سنوور بۆ دەست تیوھەردان لەھونەری من بۆ خۆتان نابنن.. من کەسیک نیم ئیو ھیندە ئاسان تیی بگەن.. چونکە کاتیک کە تیگەلتان دەبم، کاتیک کە سەیری ھەستکردن بەکەمیتان دەکەم.. زانستم سست دەبیت، باوەر ناگەم بتوانم بلیم، بدویم دەربارەي زانستیان. من بابایەکی شیتی بلیمەتی و پارانوئیدو شیزۆفرین نیم.. من نەخۆشیھەکان دەناسم، چونکە بەسەر سروشتی خۆمدا زالم، چونکە من نازایی خۆم چنگ خستوو، کۆیلەي ماددەو سەرۆت و سامان نییم.. ئەگەریش لەبرسا بمرم، ھیشتا خۆم بەخاوەنی گەردوونیک لە شکل و رەنگ و دەنگ دەزانم.. خواوەنی گەردوونی ھونەرم، رەنگ دەژینم، تەماشای شیوھەکانی جوانی دەکەم، دەست بۆ دلی خوایان دەبەم.

نەزىيان دەپتۇم، لەگەلپان دەپتۇم، نايەلم ھەست بەتەنھايى بگەن.. من خواكان دەژىنم.. نايەلم بمرن. تەننەت نايەلم بتەكانىش بشكىن.. لەگەردوونى ھونەردا من بە بى شەر و ئەندىشەى شەر دەپتۇم.. چونكە شەر زۆر دوورە لە گەردوونەكانى منەو: پىي ناگەم.. چونكە تىي ناگەم. بۇيە ھاتووم پىتان بلىم دەبىت بەسەر خۇتاندا بچنەو.. چونكە من بەزمانى مرؤفایەتى دەپتۇم، من باوهرى ھەموو ئايىنەكانم.. دەمەوئىت وئەى گەردوونى ھونەر بگىشم، ووتەكانم، فەرموودەكانم پەيامى ھونەرمەندانى جىھان.

دەمەوئىت بلىم: راستى وحەق لەھەر كەلتوورىك پىشكەوتووترە.. جوانى وا خەرىكە لەنايك دەبىتەو، من دلنپام لەوہى كە جوانى لەمن دەزىت. ھونەرمەندانى جىھان پىكەوہ لەمندا بەيەك دەنگ دەلین: ھەموو ھونەرمەندەكانى جىھان خاوەنى تاقە يەك كارمان. ھەمان شىوہ، فەيلەسوف و دەروون ناس و مؤسقىارو ئەدىبان و پىشەسازان.. بۇيە ئەوہى من دەپلیم ھەر ھونەرمەندىك گوتوويەتى يان دەپلیمت. مېرولەكان فەرموويان: نامىين.

مېرولەيەكى چاوشىنى جوان فەرمووى: ھونەرمەندەكان بىرەكان وەك تابلۇ و ووشەكان وەك شەكل دەبىنن. بەر لە ئىستا لە سەردەمە بىزىنەكاندا مرؤف وئەكانى ژياو دروست دەكرد، وەكچۆن خواوہند بەھرەى دروستكردى تيا بوو، كە دەيفەرموو ببە و بەوہش ژيان دروست دەبوو. مرؤف مىراتگرى ئەم ئاكارە بوو، بەر لە ملیونەھا سال مرؤف بەشىك بوو لە گيانى خواوہند، لەشى ئەبوو، بە خەيال دەيتوانى ھەر بژىويك بژىنئىت، دەيتوانى يارى بە ئاوو ئاگر بكات و گيانى دارستانەكان برئسىت. ئەمە سىحر نىيە، بەلكوو پەبىرن و ژىرى بوو يان ھاوژىنى بوو لە فەنتازىاي خواوہند. چونكە خواوہند فەنتازىايەكى پەتییە و ئىمەيش فەنتازىاي پاشكۆين. فەرمووم: نامىين

تاپقۇرى شېئىر

مرۇفە خېر مەندە پىرۇزەكان ئەوانەن كە بە ويىستى خۇيان لەژيانەكانى ناھاتووى خۇياندا دەبن بە فرىشتەكان.. فرىشتەكان جوان وشەرمەن وراستگۇو پاكتۇن.. ھەمىشەيى ونازانن.. فرىشتەكان نرۇ ناكەن، دەبن بەھەر شىتېك دىيان داخوازىيى بكات، ھەمىشە لەدەورى مرۇف دەگەرېن.. فرىشتەكان مرۇفیان زۇر خۇش دەوېت.. لەراستىدا خەونەكانمان فرىشتەكان دروستيان دەكەن.. ئەوان ملوانكەي خەونەكانمان دەچنن لە دۇخى نووستندا.. مرۇف بەبى ويىستى خۇي خەون دەيىنېت.. تەنھا مرۇفى خود بىن دەتوانىت بەويستەكانى خۇي خەونەكانى بېيىنېت. بۇيە خەونەكانمان خۇزگەي چنراوى فرىشتەكانە.. مرۇف وادەزانىت تەنھا بەيارىدەي كارلىكىكى دەمارى دەتوانىت خەونەكانى بېيىنېت.. ئەمە راستىيەكە زانست دەيزانىت.. چونكە شوينەوارى فرىشتەكان لە دەروەي مرۇفدا نازانرىت. لەناو كۇشكى پاشايى وولاتى بەفردا.. بەر لەسالانىك لەمەو بەر، فرىشتەكەي گويى لە دەنگى تۇنەكانى پيانۇ دەگرت.. لەكۇشكى پادشاھىدا سازادە وانەي مېوسىك لە ئافرەتېكەوہ فېر دەبوو كە مامۇستاي پيانۇ بوو.. ئافرەتېك بوو، دەيتوانى فرىشتەكان بە مۇسىقا بانگ بكات، ئەمە كارىكە كە مۇسىقا ژەن بەئاسانى ئەنجامى دەدات.. بۇيە فرىشتەكەي ھەك ھەر يەكە لە فرىشتەكانى تر گىرۇدەي بېيىستى ناواز بوو، بەلام ئەو فرىشتەكەي ھۇگرى سازادە بوو، چونكە لە راستەقىنەنا ئەو فرىشتەكەي، فرىشتەكەي پيانۇ ژەن بوو.. بۇيە جارېك لەجارەكان خۇي بۇ نەگىرا مەيلى بوو خۇي لەھەيئەتى مرۇفدا نىشان بدات.. پيانۇ ژەنە ئافرەتە نىو پەرستەكە ھەستى بەناخوازىيى فرىشتەكە كرد.. بەوى ووت ئەگەر بتوانىت بچىتە گيانى سازادەوہ، ئەوا دەتوانىت جارېكى نى بگەرېتتەوہ ناو ژيان.. دەتوانىت بەويستى خۇت ناوازەكان بژەنىت.

فرىشتەكە لەحېھانى خۇيدا تەنھا بوو، ھەستى بەتەنھايى دەكرد، چونكە خۇشەويستىكى گيانى لەدەست دابوو، بەلئى فرىشتە ھاوگيانەكەي مەردبوو، چونكە فېرى نرۇ بوو بوو! فرىشتەكانىش دەمرن ئەگەر ناچار بن نرۇ بكن! بۇيە ئەو زۇر ھەستى بەتەنھايى دەكرد.. لەمېژىش بوو خۇزگەي بوونەوہ بە مرۇفى لەدلىا بوو، بۇيە لەتاو خۇشى مۇسىقا بېريارى دا بېيت بە مرۇف.. بەوہي بەئاسانى بچىتە گيانى سازادەوہ.. فرىشتەكان تەنھا بە يارىدەي مۇسىقاو ھونەر دەتوانن بگەرېتتەوہ ناو ژيانى راستىو لە مرۇفدا ئاويتە بن.

بۇيە لە كۇشكى پادشاھىدا بېريارى دا بچىتە گيانى سازادەوہ، چونكە ئەو سروسىتى پاكتۇ و بىگەرد بوو. شەرمەن وجوان بوو، دىلسۇزۇ پېر بەزەيى وراستگۇ بوو.

بەو ھۇيەوہ فېرى خۇشەويستى بووہوہ، بەلام خۇشەويستى لەگەل كورې ئافرەتە مۇسىقا ژەنەكەنا.. كە كورېكى لووسكەي مندال سىفەت و نازو نووز كەرو خۇ سەپېن بوو.. كەسىك بوو ھەزى لە نرۇ بوو، دەستى بۇ كەرامەتى ووشەكان دەبرد.. راستىيەكانى دەتۇراند.

ئافرەتە مۇسىقا ژەنەكە كە مامۇستاي سازادە بوو.. سېرى فرىشتەكەي لاي كورەكەي خۇي نركاندىبوو، چونكە ئەو ھەستى سازادەي ناگېر كرېبوو.. بۇيە تەماحېشى كرەدە بالەكانى فرىشتەكە.. بېشەمانە شەويكىان كورې مۇسىقا ژەنەكە ھەردوو بالەكانى فرىشتەكەي نرۇ، كە لە دەروونى سازادەنا نۇقرەي كرتبوو.. ھەردوو بالەكانى ئەوى ھەلكەند و تووند لەخۇي بەست!

ئەو ھەرزەكارە وايدەزانی دەتوانیت بە ناوی شازادەو شەنەزانی چەنگ بەبالی فریشتەكەش بفریت.. بەلام ئەو كارەى بۇ نەكرا، نەیتوانی بفریت، چونكە نەینیی فرینی نەدەزانی، فریشتەكەش ئەوہی لای كەس نەركاندیوو، فریشتەكان كاتیک نەینییەكانی خویان بە مرؤف دلین كە تەواو دلنیا بن لەوہی كە مرؤف، بەد نەینییەكانییان بەكار نابات.. بۇیە كوری مۇسیقا ژەن سوودی لە بالە ھەلكەنراوہكانی فریشتەكە نەیینی، نەشیتوانی بالەكان بگێریتەوہ بۇ خاوەنەكەى!

شازادە لەم كەین وەینە ئاگادار نەبوو، بەلام لەخەویدا ھەستی دەكرد تەوژمیكى ئەنەرژیی بەھیز دەوری ناوہ، ھەستی دەكرد شتیک گیانیک لەوئا پرواوە، یان ھەستی دەكرد وەك فریشتە ناسك دەیتەوہ، جوان دەیت، پەيامی خۆش بەر ویستەكانی دەكەویت.

بالەكان لە ھەواوا وون بوون، تەوانەوہ.. شازادەى ولاتی بەفریش نەیدەزانی كە شا بالی فریشتەكەىك لەوئا ریشەكیش كراوہ.. چونكە بال سروسشتیكى گیانی ھەبەو ماددی نیبە.

شازادە لەگەل تپەپینی كاتدا ھەستی بەزوویری دەكرد، ھەستی دەكرد گیانی زیزە وشەوانە خەون بەفریشتەكانەوہ نایینت.. بە پێچەوانەوہ خەونی بە ئافرەتیکەوہ دەیینی كە تەنھا لەسەر بەردیک لەكەناری دەریا پشت لە ئاوەدانى نادەنیشتو چاوەروانى ھاتنى پەيامىكى دەكرد.. چاوەروانى لیروانى دوو بالی دەكرد.. ھەستی دەكرد پتویستە بفریت، تا بچیت بە میوانى ھەموو خواكان، تا ئەفسانەى بوون فیر بیت ولەگەرانیویدا ئەفسانەو ناستانەكان بۇ مندالانى ولاتی بەفر بخوینتەوہ و فیریان بكات.

چییى خەونی بە فریشتەكەوہ نەدەیینی وەك مندالی، چونكە ئەو لەمنداڵییەوہ باوەرپى بەبوونی فریشتەكان ھەبوو.

لە مندالییەوہ خەونی بەفریشتەوہ دەیینی و زۆر فریشتەى دەناسى.. ھەموو شوێك لەخەویدا بەشبابالی فریشتەكەى دەفرى.. دەچوو بۇ ھەر نوورگەكەىك دلنى خواستباى.. بەلام دواى ئەوہى كە بالی فریشتەكانییان لەوئا ھەلكەند.. خەونەكانى سرك بوون، چونكە فریشتەكان تەرە بوون..

لەبەر ئەم ھۆكارە، زۆرى نەبەرد شازادە نەخۆش كەوت.. تووشى نەخۆشى كەران بوو بەدواى فریشتەئا.. تەنانتە لەخەونەكانیشدا ھەر بەدواى فریشتەئا دەگەر! ھیندە گەر! تا ماندوو بوو.. ئەنجام شوێكیان لە خەونیدا بە نەسپەكەى خۆى فەرموو: دەتوانیت فریشتەكانم نیشان بەدەیت؟

ئەسپەكە لەوئامدا فەرموو: شەرمەزارم شازادە گیان، من ناتوانم.. بەلام فریشتەكان دینە خەونم، لەخەونمدا پەنم دەلین: مرؤفیک نیت.. سەرى لەئاسمانەو پیتی لەسەر زەوى.. گیانی بە كردهوكانى مرؤفایەتى كووتراوہ، دەلین كە دەروات جیگەى پىكانى سەوز دەیت.. دەلین دەرختىكى مەزن لەسەر سەرى پرواوە.. حاجیلەقلەفیک و جالجالۆكەكەىك لەوئا دەژین.. جالجالۆكە سینیەرتى.. نیت بوونەوہر سەر لەنوئ وەكوو تەونى جالجالۆكە دەچنیت.. ئەو فریشتەكان دەناسیت، دەیینت، دەلوینت.. ئەو وەك دەلین پەيامى خواكان دەیت. دەلین گوايا كەرامەتى مرؤفایەتى ھەلگرتوہ.. پیریكى نەمیش لەوئا دەژى.. دەلین ھاتووہ.. پرە لەگیانى مرؤف.. پرە لە میژووى نەزانراو، پرە لەناستانى خواكان.. پرە لەخواكان وبتەكان.. دەلین گواپە فریشتەكان لەسەرى ئەوئا پەرسنگایان داناوہ.

ئەسپەكە فەرموو: ئەى شازادەى جوانم، ئەى خانمى مېھربانم، بمبورو كە من ناتوانم.. بەلام ئەو مرؤفە كە دیت بئناوو بئالاو بئولاتە.. خەلكى گەردوونى جالجالۆكەو لەقلەقە.. بچۆ بۇ لای بە میوانى.. چونكە ئەو لەخەوئا بە من دەفەرموویت: فریشتەكان لەسەر لیوى شازادەى وەك تۆ لەنايك دەبن.. ئەو دەفەرموویت ئەوہى بتوانیت راستگۆیانە بخەندیت، نامریت، بەلكو فریشتەكان لەسەر لیوى لەنايك دەبن. من دلنیاام ئەو دەتوانیت فریشتەكانت نیشان بەدات.

ئەم ھەوالم لەخەونیکدا پینگەیی.. ئەسپەکە شازادە ئەم ھەوالم لەخەوندا بەمن پراگەیاندا.. لەو کاتەدا کەمەن نووچاری بینین بووم.. لەو کاتەدا کە نیوەی لەشم لەدەرەو بەجێما بوو، کە ھێلکەیکە لە ئاسمانەو بەر بوو، بەسەرما.. کە پیرشالیار بۆ جاری سێھەم بیداری کردمەو.. لەو کاتەدا کە لەناو مەراقی ژوورە تەسکەکەمدا بێتۆقرە دەھاتم و دەچوووم.. نابەش دەبووم بەسەر ھەموو جیھاندا.. دەبووم بە خوا، بە فریشتە، بە جیھان، بە پیر، بە منداڵ، بە بالدارو پرووھک و بێنالی.. دەبووم بە نایک، بەحەزەرەتە پیرۆزەکان، بە ماریاگان و بە مەسیحەکان.. ژوورەکەشم دەفیلقاندەمەو.. ژوورەکەم وەک دێو ھەلی دەگوشیم.. خیزانەکەم وای دەزانی تێک چوووم.. تەنھا خۆم شک دەبرد، تەنھا خۆم گەواھی راستیەکان بووم.

من دەتوانی خوو زیندە خەونەکان ببینم.. دەتوانی شازادە بەجێ یاریدە ببینم، لەتەلەفیزۆندا، لەخەیاڵدا، لەخەونەکاندا! چونکە شازادە وولاتی بەفر لای من پزیکێ مەزنی ھەیە.. ئەو خۆی فریشتەتێ و ئاگادار نییە.

ئەو شەو کە کات وەستا، لە پەخش بووندا، لەپرتەوی نوورەکانی پیردا؛ لەسەر بالی باکان، لەسەر بالی لەقلەقە لە با دروستبووھکان (لەقلەقە گیانییەکان)! خۆم گەیاندا مالی شازادە.. ئەوم بینی لەبەرگی فریشتەدا لەکالای ئاوریشمیندا.. سپی سپی لەناو جینگەیی خەوی کەژاوەدا بەدەم خەووەو پەنجە گەورەیی خۆی دەمژی.. تەنھا بوو، کەسی لەگەڵدا نەبوو.

بۆیە توانیم بە ئەسپایی و بەجێ چپە، لەھەینەتی منداڵیکێ تازە لە نایکبوی فریشتەدا، بچمە لایەو، ھەلبەتە لەخەونیدا! توانیم بەدەم مشە مشی منداڵانەو بەو بەفرمووم: شازادەیی نازیز.. تۆ بۆت نییە بە نوای فریشتەدا بگەریت، چونکە تۆ خۆت فریشتەیت.

فریشتەکان لە ئاسماندا مەستی تەماشای تۆن.. ئەوان لەسەر لێوھکانی تۆ لە نایک دەبن، یاشان بال دەگرن و دەفرن.. ئەو نازانیت کە فریشتەکان لە خەندەیی سەر لێوی نایک دروست دەبن؟ فریشتەکان منداڵن وەک کۆریەلەیی مرۆف، نایکن، جوانن.. خەونی منداڵەکانن، ئاواتی باوکن. کچم بە نوای چینی دەگەریت؟ فریشتە تۆیت.

کە وام فەرموو، فریشتەیک لە بری شازادە لەخەو ھەستا.. بە ژووریکێ رووبەر فراواندا کەوتە سەما.. بە ئاوازی فیقالی سەمای بۆ وەرزەکان دەکرد.. شەمال (با) تەماشای دەکرد.. با گەلایەکی زەردیی پرتەقالی نەخشین بە نەخشی فریشتەیی ھینایە ناو کۆشکەو پێشکەشی فریشتەکەیی کرد.. ھەستم دەکرد لەو کاتەو من لە خەویدا نووستووم لەباوھشی ئەویدا.

مێرولەکان فەرموویان: فریشتەکانیش نووچاری سەرلێشێوان ھاتوون. ئەوانیش بە ھەلەدا دەچن.

تاپۆری سەگەگان

لەولاتی بەستەلەک و بەفر، لەدورگەیی ھەستکردن بەکەمیدا زۆرشتی سەیر روودەدات.. شتی سەیر! ئەو کاتە من دەر بەستی کات و ھەستان و ھاتنی مرۆفی بێولات نەبووم، چونکە من عاشق بووم، نوای کلاوی بابرەووی خۆم کەوتبووم، زۆر تەمەرزۆی بینینی خەندەکانی جوانی بووم، ئەگەر لەبیرت دیت من ھونەر مەندم، ھونەر مەند بووم و لەقوتبی جوانیدا بە نوای کەمالی خەندەدا دەگەریم.. دەمبینی منداڵ لەترسی

قاقاكانى باوكى خۆى ئوچارى ترس دەبوو، ترس ئوچارى نەخۇشى شىرپەنجەى دەكرىن، يەككىك لە
 مىندالەكانى دراوسىكانم ئوچارى ھەمان گىرت بووبوو، بەستەزماڭە لەترسى قاقاكانى باوك ويايىكى
 ئوچارى لىۋكىمى بو بوو!
 باوكى مىندالەكە خۆى پزىشك بوو نژەزھەرى بەدەرزى لە مىندالەكەى دەداو خپى دەكرى، نەيدەزانى چارەى
 ئەونەخۇشىيە لەچىدايە؟ يان ھۆكارى سەرھەلدانى نەخۇشىيەكە لەكوپوھ سەرھەلدەت! جا بەرلەوھى من
 بىكەومە باسى خۆم، باسى ئەوتەتەن بۆدەكەم.. نەخۇشى لىۋكىمى لەسەرچاۋەدا دەگەرپتەوھ بۆ زەبرى
 دەنگ! دەنگە ناشازەكانى ۋەك نەرەى ئىو، ۋەرىنى سەك، مېھى كىتوپېرى پىشپىلە يان قاقاى درۆ!
 ئەودەنگانە كاتىك بەر تەزۋوھ دەمارىيەكانى مىندال يان مرۆقى ھەستىار دەكەوئىت.. مىندالەكە لەپىشدا
 فرىشكى دەكەوئىت.. پاشان دەزۋولە دەمارىيەكانى مىشكى دەپىت.. چۈنكە ناچاۋەروان دەنگى كىتوپرو
 ناشازى بەردەكەوئىت.. مەركەزەكانى نارىنى تەزۋى چالاك دەپچىنئىت.. بۆيە مىندالەكە نەخۇش دەكەوئىت،
 ياخۇد بەرگىرى دەكات!
 لىرەدا باسى نەخۇشىيەكە دەكەم! چۈنكە لە باۋەرى مىندا مرۆف بە سروسىت بى ھەلە سروسىت بووھ..
 نەخۇشى لە مرۆفدا بوونى نىيە، بەلام كىردەۋەكانمان ئوچارى كىرەوئىن، بە جۆرىك كە لە داھاتوۋدا،
 سەرەپراى پىشەوھ چۈونى زانست؛ ئوچارى شىكست دەبىين بەرامبەر بە زۆر بوون و تەننىنەوھى
 نەخۇشى زىاترو سامناك!
 مىندال كاتىك لەترسى قاقا بەرۋىكانى باۋانى دەزۋولە دەمارىيەكانى سىگنالئانرىنى = {تەزۋى ئاراستەكرى
 دەمارى} مىشكى تەسك دەكاتەوھ ۋەگەل كاتدا دەزۋولە دەمارىيەكان دەپچىرئىن، پەيوەندىي نىۋان جگەرو
 مىشك وسەرئاپاى لەش ھارمۇنىي ھاۋكارىيان دەشئوئىت.. گورگىكى ئىرى لىۋكىمى بەمىندال دەدەن..
 لىۋكىمى جۆرەگورگىكى بەدخۋى شىرپەنجەيە.. گورگىكى دەنگە لەناوسەرى توشبوۋدا دەئى..
 زۆردەبىتت.. خانەكان دەخوات، ئارپىك بابەشيان دەكات، فەرمانەكانى مىشك ئارپىك دەبات! ۋا لە
 توشبوۋدەكات دەسەلاتى لەدەست بەت.. چەنگوناخە ئەومىندالانەى كەتۋوشى سزاي ۋەھا دەبىن؟؟ چارەيان
 لاي من بوو، من دەمتۋانى چارىيان بىكەم..
 لەبورگەى ھەستىكرىن بەكەمىدا ماۋەيەك بوو بىكار بووم.. لەبرى كار پۇژانە عەۋدالى بىنىنى خەندەيەكى
 راستگۇ بووم.. كەدەچۈمە ناۋ شەقام وىبازارى ئوورگەكەۋە، ھەموۋگىانم دەبوو بەتەماشاو دەگەپرام
 بەناۋگەردوونى ھەردىۋوپەرستىكنا بۆ بىنىنى خەندەيەكى راستگۇ!
 نەمدەبىنى! سوئىم بوۋبوۋوھ بۆ بىنىنى جۋانىك مرۆفئىك، ئافرەتئىك، دىۋوپەرستىك تاخەندەيەكى
 راستگۇيانەى لى بىنىم! نەمدەبى! دەزانم باۋەر ناكەيت بەلام من نەمدەبى!
 چۈنكە خەلكى فىرى سەگپەرستى بووبوون.. بە سەك خۇيان لەترسى ھەرپەشەى دەرەوھ دەپاراست!
 ئافرەتە دىۋوپەرستەكان وایاندەزانى ۋەفای سەگىكى ئى چاترە لەپىۋاۋىكى ئىوتوۋرە!
 ئافرەتەكان لەبرى پىۋا سەكى توۋرەيان دەپەرست.. سەگىان دەئاخنىيە ناۋمال وناۋجىگەى ئوۋستىن!
 ھىندە لە ئەنجامى كىردەۋەكانى خۇيان دەترسان، ناچاربوون سەگ رابىگرن! سەگەكانىيان ماندوۋ شەكەتن
 لەتاۋ نەعەرەتەى خاۋەنەكانىيان! چۈنكە ئەۋان دىۋوپەرستىن، بىگەر لەدەيوەكان پەستىن، بەلام بىق وئوۋرەبىيان
 بەسەگەكانىيان دەپىژن.. توۋرە دەبىن، لەسەگەكان ھارترو زۆرۋەرپىروۋ بىشەرمتىرن.. ھىندە دەۋەرن!
 سەگەكان لەترسا دەسەلاتى ۋەرىنىيان لەدەست داۋە.. ناۋەرن، بەلكوۋ دەنوۋزىنن.. بەلام بەزەبىيان بە
 خاۋەنەكانىياندا دىتەوھ، چۈنكە دەزانن دىۋوپەرستەكان خۇيان تۋوشى نەخۇشى شىرپەنجەۋ گەرى و
 شەلەل و ئىفلىجى دەكەن.. چۈنكە لەحەپەى ناپەزەمەندىياندا دەنگىك سروسىت دەكەن.. كە مرۆف

دوچارى زهبر پيگه يين دهكەن. وهك فەرمووم منداڵ تووشى ترس دهكەن. هەمان دەردى قاقاكان نووپات دهكەنەوه.

ئىنجا باباسى عەشقى خۆمتان بۆ بكەم! من ئەوكاتە مېش ميوام نەبوو، گەرچى چيرۆكى بەسەرھاتى كەرامەتى حەزرتى نوح-م بە خەون دەبينى، لەھەمان كاتدا دانىشتبووم نامەم بۆ نايكى كىژۆلەيهكى دراوسىم دەنووسى! كە خەرىكبوو فەترى دىوپەرستى دەبوو! ماوهيهك بوو شەوورپۆزى لەمن تىكنا بوو بەنەرپەو ھاوار، چونكە تووتەلە سەگىكى كرپوو بە دوانزەھەزار كرۆن!
ئەورپۆزەى كەسەكەكەى كرى من زۆر حەزم دەكرد پىرۆزىبايى لەدلەوه لىكەم، بەلام رىگەى نەدام، چونكە ويستم پىي بلۆم: بەپارەى كرپىنى سەگەكانى ئەوروپا و ئەمريكا و ئۇسترااليا، مەجاعەى ھەموو ئەفريقي رىزگارى دەيىت! بەلام نەمويرا ئەوهى پىنلۆم. چونكە دللى ناسكە گەر گوپى لەوشەى راست يىت، زوير دەيىت، دللى دەشكىت! دەمويست بەنامەيهكى نەينى خوازىنى كچ لەنايكى دىوپەرستى بكەم! دانىشتبووم بەگرى عەشقم نامەم بۆ نايكى كىژۆلەكه دەنووسى! چونكە من پياويكى بەكەرامەت و بەساللا چووم. دەمتوانى سەرى پەيوەندى لەگەل كچەكەيدا گرئىدەم، بەلام حەزم دەكرد پرسىك بەنايكى بكەم نەكوو لەناھا توو يا بيىت بە دەعەجانەكەى ئىوان شيرين وفەرھاد!

ئەوكىژۆلەيه حەقدەسال لەمن لاوترىبوو، بەجوانم زانى راپرسى نايكى بكەم، تاللىبايى بكەم كە دەتوانم بەھاوسەرى كچەكەى ژيانىكى شيرين بۆ كچەكەى نابىن بكەم، منداڵىكى ژيرو جوانىشى پيشكەش بكەم. بەللى دەمويست نيازپاكي نيشانى نايكى كچەكە بەدەم، بەرلەكىژۆلەكه خۆى.
بەلام داماوە ھىندەى نەرانە بەسەر ئەوسەگەنا سەرى لەمن تىكنا! لەيايى برەمەوه كە ھەستم بۆى دەبزووت، كەنيازمە خۆشم بوويت، ھاوگيان ھاوسۆزى بم وديارىيهكى زۆر بەنرخى پيشكەش بكەم! چونكە ھىندە لەوسەگە بەستەزمانە توورە بوو منى توقاند! ترساندى لەوهى بىرلەوه بكەمەوه ژيانى ھاوسەرى لەگەلنا پىكەوه بنىم، چونكە ترسام لەوهى منداڵكەم لەسكىدا نووچارى لىتۆكىمى بيىت! بۆيه ئەوكاتە كە پىرشايلار بەسەرھاتى حەزرتى نوحى لەسەرلەوحى گيانم دەسى!
من سەرگەرمى نووسىنى نامەيهك بووم بۆ نايكى كچەكەو ھەر بەدەم نووسىنى نامەكەوه پەشيمانىش بوومەوه!

بەزەيىت پيامدا نەيهتەوه، چونكە من رۆژانە دەيان عەشقى ئەوھام بەزۆر پى لەبار دەبرىت! رۆژ نىيە من چەند جارىك عاشق نەبم، چونكە دەزانم عەشقم زۆر لەدەردەكانم تىمار دەكات. ئەگەر واز لەعەشق بەينم دەمرم، شىت دەبم!

كەچى ھەندىك چەكل وگلاوچى نىن لەگەلما دادەنیشن باسى خۆشەويستىم بۆدەكەن! لەولاشەوه دەچن منداڵ وژن وخوشك ونايكى خۆيان ھەتك دەكەن! ئافرت ناچار دەكەن لەترسا لەگەل سەگدا بژى، بنويت، بخوات، بدويت، بگەرپىت سەمباكات بوورپىت! ئافرت وای لىھا توو بەسەگ دەورپىت! وادەزانىت سەگىكى پياوخۆرو در چاترە لە پياووھاوړى و ھاوسەرىك!
كەچى ھەركنەم دىت، ھەرمشەم دىت، ھەردەگەرپىم و دەگەرپىم. لەزەريايى عەشقا گر دەخۆم، خوول دەخۆم، سوور دەخۆم، نەك بۆ خووبى عەشق، نا، بەلكو بۆ خەندەيهك! بۆيىنى تەماشايەك، جوانىك. جوان زۆردەبينم، زۆرجوانن تائەوكاتەى كە منى پەنا بەر نايىن، بەلام ھەركەمنىيان بينى ھەينەتيان دەگورپىت بەسەگ، بەپشيلە، بەبەراز و بەگورگ. پياو دەترسىت. لەبەر خۆيهوه حاشا لەتەماشاكانيان دەكات، دەترسىت لەترسا خۆى دەشارىتەوه، حەزناكات بەدراوسىكەى بلۆت رۆژباش، چونكە دراوسىكەى دەكەويتە كلك لەقاندن و وەرپىن و زمان دەرھىنان، بوختان لەسەر بوختان دەكات، زەمى خەلك دەكات، بۆنى

ھەمووگيانم دەكات. . . تەكامل ئىدەكات مەنىش ۋەكۈۋە ئۇ بۇرۇپ، بىلىمە، ۋە، زامانىۋى بىگەم! بىگومان من ئەۋكارەم بۇناكرىت، بۇيە نوۋى كۆۋى بابرىۋى خۇم بىگەم چاترە.
ھەرئەۋشەۋەي كەنامەكەم تىانا نوۋى بۇناكى كىژۇلەكەي ئراوسىم، رۇمانىك نوۋى! ئەۋشەۋە ھىندە رىژبۇۋ كۆتابى نەدەھات، ماندوۋبۇم لەنوسىنى ئوابەندى رۇمانەكەم، ئەزانم لىرەدا ناتوانم باسى بىگەم. . . بەلام مەبەستەم لەۋەيە كە مرۇف وانچار دەكرىت لە نوورگەي ھەستىكىن بەكەمىدا! كە ناتوانىت بەرگەي رۇژەكان بىگرىت، مرۇف ۋالئىدەكەن لەتەماشاكانى خۇي بىترىت، ئەۋىرئىت پىئىكەنىت! ئەۋىرئىت لەمالى خۇي ۋەدەربىكەۋىت. . . تادوۋ خەندەي زىندوۋ بىبىنىت، تا دوۋمرۇقى مرۇفدۇست بىبىنىت. . . سەگەكان جىگەي مافى مرۇفەكانىيان داگىركىدوۋە.

سەگى كىژۇلە قۇخاۋەكەي ئراوسىم ماۋەيەكە مەشوق لەسەر نەراندىن دەكات، چۈنكە ھىندە ۋەرى! ھىندە ۋەرزە لەۋەرىن، ھەۋل دەنات ۋاى نىشان بەدات كەدەتوانىت ۋەكۈ دىۋىش بەرئىنىت لەپىناۋى سەماندىن مافى خۇيدا. . . چۈنكە زۇرتەنھايە، زۇر دەچەۋەسىتەۋە، زۇر بىرى گەپان ۋ ژىانى دەرەۋە دەكات. ھىندە نەراندىن من ترسام لەۋەي نامەكە بەنايكى كچە بگەيەنم، چۈنكە ھەستىكىر سەگەكە ھەمان گەيى دەكات كە پىۋاۋىكى پىرى كەنەفت دەيكات لەگۆشەيەكى تەنھادا! ھەستىكىر ھاۋژىانى لەگەل سەگ پەرىست ۋ دىۋەرىستە مرۇف تەنھا دەكات دەرئەنجام!

لەگەل گىشت ئەم كارەساتانەدا ناتوانم بىئومىدو دەستبەردارى عەشقم بىم، چۈنكە من ھەلگىرى گىيانى ھەزاران ھەزار مندالى برسى ۋ بىنايك ۋباۋىك، ھەزاران ھەزار پەيكەرى مەسىح ۋخاجى تىكشكاۋم گىرتتە خۇم، ھەزاران ھەزار ماریاۋ نايكى كۆرپە راپىچىكراۋ لەمندا دەملوۋىن تا دلم نەپەنجىت ۋزىنەبىم. . . تا لەناۋىرئىشكى خۇرنا بەدۋاى خەندەكانى جوانىدا ۋئىلم. . . تەكامل ئىدەكەن ماندوۋنەبىم. مەنىش ھەرساتەۋ تەرزە خەۋنىكى رۇش دەبىنم. . . لەخەۋما ئەۋكچەي ئراوسىمان نىت بۇلام. . . نادەنىشئىت، گۆم ئىدەگرىت! باسى چىرۇكى ژىانى بۇدەكەم، باسى كەمالى جوانى، ھەستى جوانى، سۇزى جوانى، باسى كەرامەتى جوانى بۇدەكەم، ئەۋىش پاكژ دەنىتەۋە، تەلىسىمىكى رۇش لەناۋىلئەيدا پىرىشك دەناتەۋە. . . بەنەرمى ۋنىيانى ھەلدەستىت، دەچىت رۇنى نىرگۇدەنىت. . . پاشان بەھەناسەي گەرم بەرگى بەرم بەھىۋاشى نادەكەنىت. . . لەنوۋىكى پىمەۋە، بەھەناسەكانى، لەگەل چەۋرەكەنى پەنجەكانما دەمشىلئىت. . . نەرم ۋنىيان خۇم تىپەلدەسۋىت، بەدەم شىلانى دەست ۋپى ۋپىشت ۋ سىنگەۋە خەۋن دەبىنىت! لەخەۋنىدا دەبىنىت ھەستىك لەناۋىسكىدا ۋەكۈ پەۋولەيەكى گىيانى ۋرىدیلانە دەپروىت، بالى ئىدەروىت ۋدەفرىت، بەناۋىگەردوۋنى ناىكدا گول بەگوللى باخچەكانى گەردوۋنى ناىك بۇن دەكات ماچ دەكات. . . بالەفرىكى دەكات، دەبىت بەخەندەي سەرىۋو لەسكەۋە بەرەۋ ناۋدەم ۋئىو دەفرىت، كەدەگاتە سەرىۋو، كاتىك كەلىۋى بەحال لەيەكترى دەترازىت، پەۋولەكە شىۋەي دەگۇرىت، لەۋ فرىشتەيەكى گىيانى ئرووست دەبىت، ياخود لەسەرىۋو لە ناىك دەبىت. . . فرىشتەكە تىروكەۋانى پىئە، چۈنكە فرىشتەي عەشوق ۋدلىارىيە، ھەر لەسەنگەرى لىۋەۋە خۇي مت دەكاۋ تىرىكى زىرپىن لەكەۋان دەنىت ۋنىشانە لەسەر چەقى دلى من دەگرىتەۋە. . . سىسىم! ھەناۋم دەبىرئىت.

ئىتر بەلانا دىم ۋ دەسلەتم نامىنىت، گىيان ۋلەشم دەگۇرىت! پەنجەكانم دەبن بە فلوتى تاۋە! گىيانم دەبىت بە ھەناسە، لەشم دەبىت بەئاۋازو لەشى ئەۋ دەشلىن، دەژەن! دەبىم بەپارچە مۇسىقاىەك تىپەي بىشكەي دلى ھەردوكمان رادەژەنم. . . خۇم لەگىيانى ئەۋنا دەبىنم: پەۋولەئاسا لەناۋىسكىدا دەفرىم، سەمالەكەم، دەكەپىم بەكەردوۋنى رەحمىدا بۇ تىشك بال دەگرم. . . دەفرىم، بەفرەي بالەكانم ئاۋازى دلىيى دەژەنم، باۋەشىنى دلى دەكەم، لەسەرسكى لەنگەردەگرم، ۋچان دەگرم، بىردەكەمەۋە ۋ فىر دەبىم.

دهست بۇگيانم دەبات و دەمشىلتىت و لەھەمان كاتدا خەو دەبىئىت! منىش دۇنيايى دەگات بەدەر وونم.. شاگەشكە دەبم، چونكە تۆلەپىيەكى رۇشن دەبىنم، تۆلە رىگايەك لەتە ماشايدا دەبىنم، لەخەندەكانىدا دەبىنم، كەھەزاران دلى ئاويىزەبى لەسەر رىواو!

دەبىنم باوەرپىنم كە دەتوانم ھەموو ماریاكان و مەسىحەكان لەورپىگەبەو بەگەبەنم بە درەختى زەمان.. چونكە من زۆر لەمىژە بەدوای مەنەزىكا دەگەپىم تائەوان بەگەبەنم بەئامانج، بەرزگارى، بە نەجات! فرسەت لەتە ماشاكانى دەبىنم، ھەموو ماریاكان و مەسىحەكانى ناو دەرونم بە ژەننى فلووت بىندار بەكەمەو، پىيان دەلیم: مژدەبىت، رىگەم دۇزىبەو، فەرموون لىرەو بەگەن بە نەجات، بەرزگارى، بە بەختىارى بەئامانج.

ئەوكاتە لەشم سووك و خاودەبىتەو بە گەياندى ئەمانەتە قورسەكانى ناو دەروونى پىم.. چونكە ھەژدە دانە سالە من خەرىكى ھەلەكەندى مېخ و كرىنەو، گورىس و نازانكرىنى لاشەى مەسىحە لەخاجدراو، ھەژدە سالە من پىشتم كرىتە بىارى خۆم و دەرونم پىدەبىت لە ماریاى خەندە نزاو، ھەتكرارو، شكىنزاو، گریاو و سەربراو، پەيكەرى شكاو! ماندوو بووم ھىندە دلى ئەو ھەموو خەزەتانە بەدەمەو!

چونكە وادەم پىيان نابوو كەبىانگەبەنم بە درەختى زەمان.. ئەوشەو لەخەوما تەوانىم ھەزاران خەزەت لەتە ماشاكانى ئەو بەرپى بەخەم، ھەزارانىش بە رىگاكانى خەندە بەرپىخەم. دلىا بووم، چونكە من خەونى جوان دەبىنم.. كاتىك كە پىرشالىار لەخەونەكاندا دەبىنم.

من ئاوەھا لەكەرامەتى عەشقا گۆش دەبم.. كەچى گەورەنايم! پىرنايم، زىزنايم، بەلام بەزەبىم بەخۆمدا دىتەو.. چونكە لەبىندارىدا كاتىك دراوسىكانم دەبىنم، كاتىك ھەندىك مرۆف و ھەندىك دىوپەرست دەبىنم خەرىكى سەگ و سەرقالى سەگ و ترس و وەرزی و نەخۆشىن.. دەترسم، لەتاوا خۆم دەنزمەو، دەنوم، ھەلدەستم، دەنومەو، تا بەلای كەمەو، بىتوانم ئومىدەكانم پىارم، چونكە عەشقم ماندوو بوو، لەگەران، عەشقم فىرەبوو لەخەو بەدوای عەشقا دەگەپىت! عىشقم سەرمایەتى لەم بەستەلەكەدا، لەگىاندا عىشق خەرىكە دەتەزىت، ناچارانە ھەلدەستم وەك شىت، زكر دەكەم.. بە تەماشاكەنم رۆدەچمە ناخى خەندەى ناو گۆفارەكان و ئەو رىبوارانەو كە بەلای پەنجەرەى زىندانە شەختەبەكەمدا تىدەپەرن.

مىرۆلەكان فەرموویان: مرۆفى عاشق ماندوو ناىت.. عىشق گىانى بوونەو، وەرە و نامریت. عىشق گەربوونەكان و ھەسارەكان و بوونەو، ھەركەن بەرپەو، دەكات و ئەو لایكى گشت بوونەو، ھە.

تابىئى ئويۇمى خاگان

خاگانىش ئويۇمى دەكەن، ئەوان وەك ئىمەننىن! ئەوان لەپووى خۇشەويستىيەو نوپۇزەكانيان بۇ مرۇقى رەسەن دەكەن.. چونكە ئەوان مرۇقى دەپەرستەن.. چونكە ئەوان خۇشيان دىر زەمانىك مرۇقى بوون! خاگان جۇرىكەن لەگيان كە ھەموو زەجرىكى ژيانەكيايان ديوە.. چونكە ئەوان نەدەبوون بەخوئا گەر ئازارەكانى قوتىيان نەچەشتىت، چونكە خاگان پالاوتەي ئازارەكانى مېژوون! خاگان ئەوانەن كە بەناھەق دەكوژرىن.. بۇيە من زۆر دىنىام لەوەي، ئەوەي ئازارەكانى ئەوى ترى مەبەست بىت، ھەرگىز ناتوانىت بىتت بەخوئا! پاشان خوئا خۇي جەھننەمى ديوە، دەزانىت ئازارەكان چىن.. بۇيە ئەوان ناتوانن جەھننەم بۇ كەس دابخەن. تۆلە پىشەي شەرخوازو ئەھرىمەنە نەك خاواوئەند. خوئا گەر تاك بىت يان كۇ: تۆلە سىن ورق ئەستور نىيە.

من سروشتى خوئا بەوئا دەناسمەو كە ئازارى كەسىكى تر نانا.. كى دەلىت خاواوئەند ھىندە بىسۆزو بىئەستە تا بتوانىت مندالىكى شىرە مژەو دايك و خىزان وگەلىك لەجەھننەمدا نابىتت! خوئا خوئا ئەھرىمەن نىيە كورم! خوئا خەقى خراپەكانى ئىمەي چىيە؟.. چونكە خراپەكان و خراپەكار مەحكومن. بەسزاي كىرەوكانيان دەبىت بژىن، زىندوو بىنەو، پاشان جارىكى تر دەگەپىنەو بە سزاي كىرەوكانى خۇيان، پاشان دەمرنەو، پاشان دەبنەو بە سزاكانى خۇيان. ئەم قۇئاغە يارىي شەيتانەكانە و بەكۇتايى ناگات، شەيتان و دىوو خىوو شەپ پىشەيان تۆلەو تۇقاندن و چاوترساندى مرۇقى و بچووك كىرەوئەي كەرامەتى ئەوانە. ئەوان وەھان خۇشيان پىناگات گەر لە شەپەكانى خۇيان دوور بن. جا خاواوئەند تىكەلى كىرەوكانى ئەوان مەكەن. چونكە خاواوئەند جوانەو جوانى دەپەرستىت. لە جوانى يەوە سەرى ھەلداوەو لەوئىشدا دەژى و جەھننەمىش لە بوونەوئەنا نىيە. بەلكو لە دەروونى دىوئا داكىرساوه . مرۇقى ناكەيەنىت بە قوتىي خوئا تا واز لەھەموو بەدكارىيەك ئەھىنىت.. مەخالە مرۇقى بە

پیسى، به پاشه‌لى گواوييه‌وه بگات به بوون به مرؤف، يان به فريشته‌وه پيغه‌مبه‌رو به خوا! ئەى نابيين پيغه‌مبه‌ره‌كان چەند نازار لراون له پيناوى نووره پەريزي كرين له كرده‌وه‌كاني ئەوانى تر؟
خواكان، خاوه‌ن كه‌رامەتن، فيز بن، له‌خواكاني خوتان مەترسن.. چونكه ئەوان تۆله سين و كينه دوزو
نوژمن نيين! گەر وها بوونايه هيشتا له بەرگى مرؤفیدا دەرژيان، وەك بەرازو سەگ و پشيلو ديو
پەرست و قەل دەرژيان، دەبوون به كرم، به‌هەلەزۆن، بەگۆلى ژهەر، به‌گۆو، بەدرك، بەهەر شتتیک
نەيانخواستتت.

ئىستا تينگەن كه بوون به مرؤف كاريكى ئاسان نييه.. مرؤف تا نەگات به كەمالى سلووك، به بينه‌رى
غەيب، نايبت به خواوند. چونكه بوون به خوا، يان يەكبوون به‌خوا له فەلسەفەى سۆفیزمدا، پيويستى به
پاکژ بوونه‌وه هيه.. پاکژ بوونه‌وه‌ى گيان ولەش.. بنياتنانى قوتبى زانستى بيرو هەست و گيان. چونكه
خواكان کوتوومت پيکهاتون له بيرو هەست و گيان؛ له‌هەكەى عيشق و نازايدا.
خواكانيش تا بلێى زۆرن، له ناسمانەكان دانيشتون، له‌وى هيجان تەنها نيين.. كاتيكيش كه له‌هوانا
پەردەيه‌كى هەوايى ناسك به پەنجەى ئىشارەت دروست دەكەن، به نيازى تەنها بوون! فريشته‌يه‌ك
به‌لاياندا تىدەپەريت سپی سپی بەرگی نووری پۆشيوه، به‌لاى پەردە ناسكە‌كه‌نا رادەبريت و تەماشايەك
دەكات!واته تەماشای خوا!

ئینجا خوا له نوێژەكاني دەيتەوه! له نيباز پاکيدا نا دەنیشیت وگۆی له‌ئاوازی وشەكاني فريشته‌كه
دەگریت.. ئینجا فريشته‌كه به ويستی خۆی دلێكى جوان له باخچەى پيرشاليار دەچنیت، به‌ميوانى بۆ
خوای دەبات.. ئەوهى به ماچیک پيشكەش دەكات، چونكه خوا ميژى له‌بەردەما نييه! **ناسمانەكان گشتيان
ميزو سفرەن بۆ خوا و خواكان!**

كاتیک فريشته‌كه به‌و مه‌يله‌پاکه‌وه ماچى ليوه‌كاني خوا دەكات.. خوا له بەرى هەلەدەستت، ريژيکی
بتيایانى لیدەنیت، گوێی لیدەگریت، بۆی دەيتت به‌ها و هەست و هاوگيان وهاوبير.
فريشته‌كه له‌ويدا هينده شاد دەيتت، كه دەتوانیت سەرپشک بیت له‌وهى دەيه‌ويت بيتت به خواوند، يان
هيشتا فريشته بيتت! هينده خۆشحال دەيتت له‌حزورى خوادا.

خواكان خاوه‌نى سزا نيين. مەترسن لێيان، چونكه ئەوان ترسنۆكيان خۆش ناويت.. درۆزن و
بوختانچى و بزو پياوگۆزو ئەحمەقيان ناويت. ئەوانه خۆراكى زهوين پاش ئەوهى هەموو سزاكان دەبين.
ميروله‌كان دەرژان كه: خواكان جوانن، پيرۆزن، مەزن، هونەرمەندن، مۇسيقارن، ناھينەرن، زانان. بۆيه
نە سزا دەدن، نە وەرى دەگرن، نەهەيانە، نە دەيدەن. خواكان گەورەن. ئەوانيش نوێژ بۆ ئيمه دەكەن،
دەمانپاريزن لەشەرى ئەهریمەنەكانمان. ئەوان نوێژ بۆ مرؤفى رەسەن دەكەن. خواكان نامرن.. بەلام
كاتیک كه فريشته‌كان زەبريان پیدەگات، دەبن به‌بوويه‌كى جوانتر.. فريشته‌كان مەراتيبه‌كاني جوانى
گشتى دەبەرن.. ئینجا دەتوانن بين به‌خوا. خواكان تیکه‌لێکن له‌هەستى پەتى گيانى پەتى و بيري پەتى.

ميروله‌يه‌ك فەرمووی: پيغه‌مبه‌ره‌كان، سۆفیه‌كان له‌خۆيانەوه له‌خواوند تيراماون.. ئەوان خواوندیان
تەنها بينيوه! چونكه ئەوان تەنها به بينينى پير يان جوپرائيل باوەريان به يەكتايى هیناوه. بەلام دەبوو
بيانزانیبايه كه خواوند خۆی سەرپشک و خاوه‌ن دەسلەلات و ناھينەرو خوونى فەنتازيايه و دەتوانیت
زۆر بيتت؛ هەزار هينده زۆر بيتت و بيتت به‌هەزاران خواوند، چونكه سنوورەكاني دەسلەلاتى
ئەفسووناوين! خواوند فەنتازياى عيشق و نازالى و هونەرە.

تاپتۇرى پەرگىرى

شەۋىك لەشەۋان سەرخۇش بووم، مەست بووم بەتەماشى پۇرتىتى ئافرىتىك كەخۇشم دەۋىت.. بەدەم
ۋىنەكرىنى پۇرتىتى ئەۋەۋە ھىلەكان گىانمىيان دەكرىد بەناۋاز، بەسەما، بەدەم سەماۋە تەماشى سىنگ و
مەمكى ئەۋنافرەتەم دەكرىد كەخۇشم دەۋىست.. كەۋىنەكەم دەكرىد.. چونكە زۇرم بىر دەكرىد.
لەپ نەپەى ھاۋارىك بەرگۈيم كەوت.. تارمايەك بەۋايدا! تارىكى لەبىمىچى ژورەكەمدا كەلەبەرىكى

دروست كرىد و نەراندى بەسەرما!

بىنىم كابرەيكى تىسكى ناشىرىنى چاۋسۋور، يەشماغ و دەمامكى بەستۋوۋە شمشىرىكى لەدەستەو
قامچى بەدەستەكەى تىرى دەۋەشىنىت! لە ئەۋوۋە عەمامە دەچۋو! لە گىانى شەپىرى عەرەبىك دەچۋو! بىنىم
شەش سەرى لى پەيدا بوو، ھەر سەرىكى لەيەك ئەجەللادەملەۋورەكانى زىندانەكانى بەس و تورىك و فارس
دەچۋو! بەھەرشەش قەپۇز دەينەرانىد، توۋرەدەبوۋ دەۋىست بىترسىنىت.. بالاي كورتەبنەو قەمۋوربوۋ،
ۋورگى زىبوۋ ھىندەى ھەرشەش سەركانى! لەبەردەمدا قوت بوۋبوۋەۋە ۋەبىۋراند: شەرى من زىان
بەپىۋە دەبات! من رابەرى چەھەننەم لەسەر زەۋى!

مىش دەستەم لەقەلەم بەرنەدەدا، سرۇشى ھونەرلە چاۋى ۋىنەى خۇشەۋىستەكەمدا ھەستىكى لىنەۋاىى
مەزنى پى دەبەخشىم، بۇيە نەترسام.. دەستەم لەسەر كىنشانى ۋىنە ھەلنەگرت! تا زۇرجوان ۋىنەى
چاۋەكانى ئەۋم تەۋاۋكرىد.. دىۋەكە شمشىرى بە نەپەى ھەلمەتەۋە بە ھەۋانا خول دەدا، دەۋىست سەرم
پەپىنىت! لەۋكاتەدا ۋىنەكەم لەسەر خامە دەپەپى.. بەلەشىكى رۋوتەۋە لەناۋژورەكەدا چۋوۋ بەردەمى
دىۋەكەۋ فەرمۋى: ئەگەر عىشقى ھەموۋجىھان سەربىرپىت، زەرپەيەك كامەرانى چىنگ ناخەيت! شەپ
لەپاي چى؟

كاتىك كەپىۋ ئەۋى بىنى بچوك بوۋەۋە، ھىندەى تر تارىك ناھات لەرق نا، بۇراندى بەسەرىداۋ ۋوتى:
من بەعیشق دەۋىرم.

كەۋەھى ۋوت، خۇشەۋىستەكەم ھاتە باۋەشمەۋە.. دەستى ھىنا بەرۋومەتەما، دەستى خستە ژىر چەناگەم
تەماشىكانمى لەسەر خامەۋە گۋاستەۋە سەر رۋخسارى دىۋە شەش سەركە.. دىۋەكە بەرگەى

تەماشاکانی ئىمەي نەگرت.. وەك مېزەلانىكى پىرلەھەۋاي دەم بەرەلە فەشەش لەژورەكەدا خولى دەخوارد بە دەورى خۇيدا، تا ھىندەي مېزەلانىكى فەش بوۋەۋەي لىمايەۋە.

پاشان كەۋتە سەر زەۋى! پاشان خۇشەۋىستەكەم بە قىچكە جگەرەكەي دەستەم ئەۋى ھەلگرت و برى فرى دايە ناۋ دەستخانىكەۋە! راستەۋخۇش گەرايەۋە ناۋ دەفتەرەكەي ژىردەستەم، بەدەم ھىلكىشەنەۋە چاۋى لىدەگرتەم.. فەرموۋى: بېۋورە كەمىك خەيالىم پىچراندەيت، چونكە بىنىم دىۋىك نابەزى ۋىستى سەرت بېرەيت. فەرموۋم: ھىچ ھىزىك ناتوانىت دەست بۇكەرەمەتى عىشوق بەرەيت، چونكە عەشوق ھەرگىز لەبن نايەت.. مرؤف ھەزاران ھەزار جار دەگەرەيتەۋە ئەم ژىنگەيە بۇگەياندنى پەيامى عەشوق. زەرپراتى عەشوق لەپرتەۋى خۇردا پىرشىنگ دەتاتەۋە.

ئەۋشەۋە كات دەرەنگ بوۋ، ۋىنەكەم جارنىكى تر لە دەفتەرى سىكىچەكەم دەرپەرى و نەگەرەيەۋە ناۋ دەفتەرەكەي بەردەم، لەژورەكەمدا دەھاتوۋدەچۈۋ، ديار بوۋمەيلى ناخاۋتنى ھەبوۋ.. خۇشەۋىستەكەم تەنھا ھىل بوۋ، كۆمەلىك ھىلى جوان وپازاۋەي رەش ۋسپى، فەرموۋى ھەزەدەكەم بۇيەم بەكەيت. مېنىش لەبەرى ھەستام، بىغورنىك بۇداگىرساند، لەگەل دوۋمۇمى سىيدا.. پاشان لەسەرئەژنۇ بۇيەكتىرى چەمەنەۋە، سەرى رىزمان بۇيەكتىرى دانەۋاند.. يەكتىرىمان لاۋاندەۋە تادەمەۋ بەيان. ئىنجا رەنگم رۇكرە سەر پالنتەكەم.. لە برى فلچە دەستى راستەم بە كار برد.. دەستەم بە رەنگەكان بۇيە كىرد.. ھەر پەنجەيەكەم رەنگىكى لەمس كىرد.

بە ۋاى ئەۋەدا، دەستەم ۋەك سەمايەكى ھىۋاش بەسنگ ۋمەمك و سكىدا دەھىنا، بۇنى لاملېم دەكرد، پارچە پارچە بە رەنگ سىنورەكانى ئەندامەكانى لەشىم بۇيە دەكرد.. يەكتىرىمان خۇش دەۋىست.. دەستەم بەپرچى زەردىدا دەھىنا، ئەمدەزانى چۇن پرچى خاۋى زەرد دەبوۋ و پىرشىنگى بەژورەكەم دەدا، ئەمدەزانى چۇن بىرىسكەي چاۋەكۆژەكەيەكانى ھەۋاى ژورەكەي كۆژەكەي رەنگ دەنەخشاندا؟ ئەمدەزانى بەدەستى، بەچاۋى، بەھەستى كامان گيان ۋەشى ئەۋ لەژورەكەدا رەنگىن دەبوۋ! ئەمدەزانى چۇن سىماي ۋردە ۋردە دەكۇرا ۋدەبوۋبەھەممو ئەۋئافەرەتەنەي لەژيانمدا خۇش دەۋىستىن، ۋىنەم دەكرىن! ھەر رەنگىكەم دادەنا! جوانىيەكى تر لە شوئىندا دەزا! فرىشتەيەك بەدى دەھات لە رەنگەكانى تەماشىدا! نازانم كەي ۋچۇن ئەۋشەۋە خەۋم لىكەۋت.. بەلام كاتىك بەيانى رۋوت ۋقوت بىدار بوۋمەۋە بىنىم كۆمەلىك ۋىنەي تايەتتى چەندان ئافەرەتتى زۇرجوان لەسەر دەفتەرى ۋىنەكەم سەبىرم دەكەن. گشتىيانم بىنى بەرۋوتى كۇچ دەكەن لاپەرە بەلاپەرەي دەفتەرى ۋىنەكەم تەي دەكەن، دەگەرەن بەۋاى دەرەختى زەماندا، چونكە دەنگى نەۋايەك ئەۋانى بانگ دەكرد، ئەۋانى بەرەۋ ئەۋلاپەرەيە دەبرد كەتيايدا دەرەختى زەمان ھەنگاۋى دەنا، بەنازادى لەئاتمۇسفارى لەھىل دىروست بوۋا دەرۋى، پىنەكى لەزەمىن بوۋ پىنەكى لەئاسمان، لەشى پىرۋو لەنەخشى كوتراۋى جوانجوان.. نەخشى ھەزاران مندال، ھەزاران بالندە، ھەزاران مەسىح ۋماريا.

بىنىم ھەموۋ ئەۋئافەرەتەنەي كەخۇش دەۋىن رۋوت ۋقوت لەسەر لەشى مرؤفى بىۋولات ۋبىئاللاۋ بىناۋ تۇمار دەبوۋن ھەرۋەكو نەخشى كوتراۋ.

مىرۋەلكان فەرموۋيان: خاۋكان جوانى دەپەرستىن، ئەۋانىش ھوۋنەرمەندىن. ھەرۋەك جالجالۋكەي مەزن. تەۋنەكان لە نادياردا دەچىن. ئەمەش راستىيەكە كە پىغەمبەرەكان نەيانزانىيۋە!

تاپتۇرى درۇزۇن

كاتىك كەرۇ دەكەيت، خانەيەكى گيانى مەزن وون دەكەيت.. دەشپت درۇى سىپى كە پاراستنى كەرامەتى مەبەستە بىكرىت.. بەلام گەر بىت وىرۇكان بىكەن بەخوو، ئەوا بىكەرامەت دەبن.. بىنننتان دەشپوئىت.. سەرى جوانىتان لىدەشپوئىت . باوەرەكان لە دەروونەكاندا دەمرن؛ بەو بەچووك دەبنەو، لاواز دەبن. ناتوانا دەبن.. چونكە كاتىك كە دەتانەوئىت جوان بىنن.. دووچارى درۇ دەبن لەوئىشدا.. درۇكان درۇى تىرتان فىر دەكەن.. درۇزنىش پوورەشى لای خوايە.

مرۇف بەردرۇكانى دىرەختىكى زەهرى قەترانى لە دەرووندا درووست دەكات.. مرۇف دەگورپىت بە دىو، دىوئىكى رەش.. ئەو دىووش سىرووشتى ئىرە مووكەو زوو زوو لەخۇى دەپەرپىت، گەرا دادەنىت، بەچكە دەكات، هىلكەش دەكات لەھەمان كاتدا كە گەلاش دەگرىت! زۇر دەبىت دىووكە، هىندە زۇر تا سەرتاپاى مرۇفكە داگىر دەكات! مرۇف وا لىدەكات هىچ باوەرپى بەخۇى نەبىت.. واى لىدەكات سەرى لە هىچ نەسوورپىت.. يان خۇى بەھىچ نەزانىت، باوەرپى نە بەخوا بىت نەبە خەلكى و نە بەخۇىشى! ئىتر چاوەرۋانى چى لە مرۇفى وەھا دەكەيت؟ درۇ نەكەيت گەر مەجبور نەبووئىت. درۇزنى پىسە. درۇكان گوركن دەتوانن گيان ھەلدىن. مىرولەكان فەرموويان: درۇ نەخۇشى و مەركى ھىتايە ناو ژيانەو و بە مرۇقىدا لكاند. چونكە درۇ دىو، دىوئىكى مەزن كە مرۇف ناشىرەن و پىرو زەلىل و سست دەكات، پاشان دەخوات. ئىتر چاوەكانى بىنننتان كوئىر دەبنەو، ئىتر بە درۇو دەخۇن و دەنوون و دەكەن و دادەھىنن. بەرھەمەكانىان مەرگ و پىرى و نەخۇشى و پىستىركردنى ژىنگەيە. وەك دەبىنن. درۇزنى دوژمنى خوايە. و لەم كىتەنا جىنگەى نايىتەو.

تاپتۇرى راستتەقىنە

راستتەقىنە ھەمىشە جىڭگەيەكى خالىي ھەيە وتايىبەتى كىردوۋە بۇ گوومان.. گوومان پوۋبەرى بەربلاۋ نىيە، بەلام راستتەقىنە تىانا جىڭگە دەپتەۋە.. بۇيە رۇژىك بەر لەۋەستانى كات، واتە بەروارى بىستەمى نەورۇز، ئىۋارەسات لەدارستانەكەي نىزىك مالمەكەمدا، واتە لەدوورگەي ھەستىكىن بەكەمى، پىياسەم دەكرىد.. تاكوۋ تەنھا بووم.. **تەنھايى** لەدەروۋنى نارستانەكەدا ھاتە سەر رىگەم و پىي فەرمووم: من تۆلەي ھەستى تەنھايى تۆ لەم گەلە سەگ پەرستانە دەكەمەۋە.. نايەلم بەسەريانەۋە بچىت چەند تۆيان تەنھا كىردوۋەئەزىت ناۋە.

لەۋەلامدا بەتەنھايىم فەرمووم: من نە شەرى تۆ و نە شەرى ئەوانم ناۋىت! فەرموومى: بەلام من لىيان پىرم! لەۋ كاتەدا بوو كە ھەستىكىر تەنھايىكى جالجالۆكە بەر چاوم دەكرىت.. كەسەرم ھەلپىرى، تەنھا فرىاي ئەۋە كەۋتم تەنھافە ئەستوورەكەي سەر سەرم بىيىنم كە جالجالۆكەيەكى سىپى خۇي پىيانا شۇر دەكرىدەۋە سەر سەرم!

زۆرى نەبىرەھەستىكىر جالجالۆكەكە خۇي لەسەر تەۋقى سەرم جۋوت دەكات، بەسەرما نووسا ۋەھر ھەشت پىكانى گىر كىر لەملاۋلاي سەرم.. لەشى تىشكىن وسىپى وتىژ بوو، واتە دەست وبرد خۇي چەقاندە ناۋەزىر قولايىيەكانى ناخەۋە.. يان ۋەك دەرزىيەكى گىيانپىر چوۋە ناۋ مىشك و گىيانمەۋە! چۆن؟ نازانم، بەلام ھەستىكىر بەبى ئەۋەي كەمترىن نازارم پىنگات پاكژ دەبمەۋە..

ھەستىكىر سەرتاپاي بوونم پاكژ دەپتەۋە.. دەنگىكى زۆر سەرم لەغەيەۋە كەۋتە بەر گوى.. بەئاۋازى سىتارو پىيانۇ ۋچەلۇ، تىكەل بەدەنگى گىتارو كەمانچە.. لەگەل تۆنى دەھۇل پىكەۋە ناۋازىكى سەيرى گىيانىيان دەژەند.. گويم لە دىژ بوونەۋەي ئىقاعى ئەم ۋوشانە بوو: ساااا.. ساساسا.. ئاااا.. رى ئى.. بى بى بى بى.. سەسەسەسااااى.. تى تى تى.. ساااا.. واتە ناۋازى پىتەكانى ناۋى خۇم بىست بە دەنگى راجا شانكار.

پاشان دەنگەكە فەرموومى: سەربەست. فەرمووم: بەلن. فەرموومى: دانىشە. دانىشتم. فەرموومى: ھەستە. ھەستام. فەرموومى: پشوو بەۋ لەھەمان كاتدا وورىا بە. منىش ۋەھام كىر ۋەك فەرموومى. ۋەك سەردەمى مندالىم چاۋەرۋانى لوۋقەمى زانست بووم لە غەيەۋە بگات بە دەروونم، بە ھۇش و بىرم. پاشان فەرموومى: ھەرچى راستتەقىنە ھەست پىكرىد شانازى پىئو بەكە.. لىرە بەدواۋە ئىمە دەست بەبالتەۋە دەكرىن.. ئىمە گىيانى بوونەۋەرىن وپشتىگىرىت دەكەين.. نەترسىت. چۈنكە پەيامى بوونەۋەر دەپتەزىت.

جالجالتوکه فەرمووی: من بوونەوهرم چنیوه، ئەی مرۆف، من ئیووم چنیوه و تەون کر بووه. ئیوه گشتتان لەتەونی من. مرۆفایەتی گیاندارێ وریلەن ولەتەنافەکانی مندا گیریان خواربووه. هەمان شیوه هەسارەکان و گەردوونەکان و تەنانەت بوونەوهریش لە منەوه دەست بە پێسان دەگات.

من دەمەوێت نازانان بکەم. چونکە لەنیوان مرۆفەکاندا هەست بە مانی کەرەمەت دەکەم. بۆیە بەم پەيامانە ئاگادارتان دەکەم، پێتان دەلێم گوومان لەراستییهکانی ئەم کتێبە مەکن. هەلەکانی ئەم کتێبە زانستین و بەروویەکی ناکاری دەربراون. ووتەکان و فەرموودەکان راستییەکی گوومان لێنەکراوی ئەم باسانەن لە زمانی پەنابەرەوه پێتان دەگات.

دەبیت بزانی کە جالجالتوکهیەکی سپی بەرپۆهەری بوونەوهره. ئەو بوونەوهر دەچنێت. هەر ئەویشە نادەبەزێت و دەبیت بە پەيامبەخشی پێفەمبەران. دەبیت بە پیر، فەقیر، بە جوبرائیل، میکائیل، ئیسرافیل، عیزرافیل. دەبیت بەفریشتەو بەحۆری و بەیت. بەخواو خواکان. دەبیت بە پەيامی هونەر و جوانی. دەبیت بە بالندمی لەقلەق. بەلام شەر لەسروشتینا ناژی. چونکە پەيامی مردن ولەناوچونی شەری بۆ هێنارن. پەيامی هونەر و جوانی.

ئەو پۆژە لەو پیاسەیهنا تیگەیم کە شتیکم بەسەر دێت. کاتێک لە پیاسەکەم گەپامهوه، ئارەقێکی گەرم کردهوه. هەستم بەگێژ بوون کرد. چاوم ریشکەو پێشکەوی دەرکرد. بەرچاوم سپی سپی بوو، لەرۆشنایی تەنافەکاندا هیچم نەدەدی. توانیم تەنها بنووم. نووستم. تا لەخەوما تابلوی مارم یاد هاتەوه. مێرولەکان فەرموویان: ئەم گۆیە کە مرۆفایەتی لەسەر دەژی. حەژیا یەک چاودیریتی. حەژیا یەکی مینەهی سپی. هەندیک دەلێن نیرینهشە. بالام من تەنها دەیبینم، دەشیت یەکیان گرتیت! عاشقە و ماشقە بن!

تاپتۇرى ھار

كاتىك كەيەكتەختە پاكشام و نووستم، لەخەونمدا خۇمىم بىنى.. خۇمىم بىنى لەئۇخى راستىيەكى مندالىمدا مندال بووم، تەمەنم ھىندەي ئەو كاتە دەبوو كە بۇ يەكەمىن جار بىرشالىارم تيانا بىنى.. ئەو سەردەمە مندال بووم لەناو خىزانەكەمدا لە كونجىكى لە دەرپابە دروستكراودا دەژيان لە كەلاوئەكەدا! نەدار بووين، ولات ناگىر كراو ژيان پېر بوو لەترس.

شەويك لەشەوان ھاوارم لېھەستا.. ھاوارم لەنايكم كرد تا فريام بکەوئیت.. چونكە لەژىر كانتورەكەدا لەژوورى نووستن نوو رەشمارى گەرەو ئەستورم بىنى! نوو رەشمارى راستى! ھاوارم لى بەرز بووھە.. ووتم نايە گەر فريام نەكەوئیت ئەم مارانە دەمخۇن.

نايكم نەھات بەلامەوھە، چونكە ئەو مارەكانى دەناسى.. بەلام لەژوورەكەي ئەوئوئوھە كە لە لەوح و دەرپابە دروستكراو بوو ولەلامى دامەوھە ووتى: مەترسە كوېر، ئەوھە ماری عاشقەو ماشقەن، ئەزىتى كەس نادەن، ناتخۇن..

بەلام ئەگەر يەككىيان لىنكووژىت لەھەر جىنگەيەكى ئەم سەر زەمىنە بيت، پەيدات دەكەن وئوئوھە دەدەن وئەتكورنەوھە لەئۆلەي خۇياندا. دەبىت ئەزىتقان نەدەيت، دەبىت شوئىنى ژيانىيان پاك رابگىر، چونكە ئەوان سەر بەرسقن! ئەوان ئىمە لە مەترسى دەپاريزن كوېر، لىيان مەترسە، بنوو.

من كەمىك ترسم نىشتەوھە، چونكە ھەستم دەكرد مارەكان بە دەنگى نايكم ئارام دەكەنەوھە. بەلام تا درەنگانىك خەوم لىنەكەوت.. كە نووستم ھەردوو رەشمارەكە ھاتنە خەونم.. كلكىان لەدەمى يەكترىدا بوو.. يارىيان دەكرد، زۇر جوان بوون.. لەشەويە ماری كووبرانا لەسەر سنگ قووت راوستان وسەرى رېزىيان نانەواند بۇم.. يەكەمىان فەرمووى: ئەگەر بىئىتە ناو دەممانەوھە ناتخۇن، بەلام گەردوونى خۇمانت نىشان دەدەين.

مىنىش وەك مندالىكى خۇش باوھەر رەزامەندىم نىشان نان.. چوومە ناو قەپى يەكەمىانەوھە.. لەگەر وئوئوھە ھەلخىسكام وچوومە ناو گەر ووى دووھەمىشەوھە.. ھەر ئەو شەوھە گەردوونى مارەكانم بىنى، بىنىم ئەوان پاسەوانى بوونەوھەرن.. بوونەوھەر لە گەنجىك دەچوو، كە نايكم ھەندىك جار بەر لە نووستن بۇي باس دەكردىن.

كاتىك لەو گەشتە گەرامەوھە.. توانىم بنووم! كاتىك كە بىنار بوومەوھە، زانىم كە دەكەومە قورتى يادگارىيەكانى مندالىمەوھە. مندالىيەك لەگەر ووى دىوھەكان وھەژدىھەكاندا.. لەقەپۇزى شەپو ناگىر كاری وكوشتن وقتووقرىدا.. لەناو دىوھەكانى بەعس وعارەب وتوورك وفارس و شەپى ئەھرىمەنەكانى ئىنگلىزو ئىسلام وجىھاندا! نەمدەزانى چى بىكەم لەترسا؟

گەرچى مارەكان لىنبايان كرىبووم كە دەمپاريزن.. بەلام منى مندال ھەر دەترسام.. چل سال و چل شەو و چل رۆژ و چل كاتژمىرو خولەكم بەوھەوھە بردەسەر تا ترسەكانى دىوھە ناگىر كەرمەكان لەگىيانى خۇم دەركىشم.. چونكە ئەو دىوانە زۇر بىكەرامەت بوون نژى ئەوھەي ھەزرتى نوح و زاگرووس.. نازانم چىتان پى بلیم!

بەلام ھىندى دەزانم تا ئەو كاتەى مندالەكانى جىھان بىكەن بە خۇراكى شەپ: تام لە عىشق ونازادى ناكەن..
مىرولەكان فەرموويان:

پىويستە فېرېن كە نادپەرورە خىرخواز بن.. چونكە نازادى لە نادپەرورە رىدايە.. نادپەرورە رى جىھانى.
ھەر مرۇفنىك پىويستە لەسەرى ھەست بە ھاوگىيانى ھەر گەل و ھەر مىللەتتىك بىكات، تەنانەت دەبىت مرۇف
ھاوھەستى و ھاوگىيانى بەرامبەر بە نوژمنىش نەدۇرېنىت. چونكە ھەستى نوژمنايەتى كرىن دەروونى
مرۇف پىس دەكات. راستە من لەم كىتەپەدا پەنجە بۇ نەتەوھى نوژمنى زاگرۇس نرېژ دەكم و بە دىو
ناويان دەبەم، بەلام لارىم لەوھ نىيە كە راستى گوناح نىيە. ھەر وھەا لە ناو گەل و نەتەوھى ھەزرەتى
نوح-ىش نا دىو ھەن، ئەھرىمەن ھەن، شەپ بەرپا دەكەن. گوناح دەكەن. گەندە خۇرى لەسەر باوھرى
باوكيان دەكەن.. ھەن لەناوياندا سل لە ھەر جوانىيەك دەكەنەوھ.. شەرم لە ھەر باوھرىك دەكەن، نرۇ
دەكەن، دەبن بە جاش بە نۇكەر و نرۇكان ھەلەبەستەن.. خۇيان پىس و پىستەر دەكەن. جىگەى ناخە كە
مىللەتى زاگرۇس شەپ سەربارى خۇيان دەكەن.. چونكە دىوى باوھرى ئەوانى تر دەپەرستەن و خۇيان
سەرزەنشە دەكەن. چونكە ئايىنى باپىرانى خۇيان وھلكرىوھ و فېرى پەستارى ئايىنى دىوھكان بوون.

تاپتۇرى ھاۋىرى

لەقوتى بەكەمى پەنا بەرىمدا من، لەمىژسالە پەنا بەرم، نىۋە تەمەنم بەھدەر رۇبى لە ئاۋارەبى ونامۇيدا،
ۋەك فەر مووم، من لەسەرىشتى گامىشىكى بالدارى سىپى گەشىتمە دورگەى ھەستىكرن بەكەمى! لەو سالەدا
كە كات ۋەستا.. ژيان ۋەستا! رۇژ ۋەستا! ۋەستا! گشتيان لەمندا راولەستان.. بەرلەۋەى
بگەمە دورگەكەى ھەستىكرن بەكەمى! لەھەۋا بەدەم سەفەرەۋە نىۋىكىم بىنى! بەلامدا بەسواری
فېرۇكەيەكى جەنگىي ھاۋچەرخ بەتېژى فېرى و نەراندى. نىۋىكى چەناگە ئەستورى بەرازپىست ۋەجلادى
مەسىم بىنى، مۇرەيەكى لىكرىم. ۋاى دەزانی دەتوانىت حەزرتى نوح بترسىنىت!
زۇر بەپەلە بوو نىۋەكە، كاتى نەبوو، چونكە چەكى دەگواستەۋە بۇ سوۋپاى نەتەۋە يەكگرتوۋەكان! كە
دەيانوۋىست ھاۋكارى گروپە چەپە ئىسلامىيەكان بگەن، بۇ لەناۋ بىرن ۋەبۇمبارانى ئىسلامىيەكان!
نىۋىكى حىزو نەزۇك بوو، قەشەش بوو كەدەبوۋە مىشونار (مورشىد)! خىسەيەكى ناشىرىنى نىۋناساى
لىكرىم ۋەبەخىرايى بەلامدا تىبەرى!

نازانم، ۋابزانم تىكىشى ھاۋىشت! چونكە لە نەپىدا ھىچم نەبىست! تەفەكە بەرم نەكەۋت باشبوو، بەلام
بۇنى بۇگەنى قەپۇزىم كىرد! زۇر ناشىرىن بوو ئەۋدېۋە! توۋشى دەردى گۈلبى بىۋاۋەرى بوۋبوو!
دەۋىست بىت بە موسولمان! من زۇر دەرىست سەرىم كىرد.. بەتەماشايەكى كىتوپر پىم فەر موو: ھەزار
باۋەرىش بگۇرىت، ھەر پەشىمان دەبىتەۋە.

كەلە دوايىدا گەشىتمە دورگەكە ۋ گىرام ۋەدەست بەست ۋقاچ بەستيان كىرد، ھەزاران نىۋى ۋەك ئەوم
بىنى، بۇيە لەو خۇش بووم، چونكە نوايى بەخىۋى نىۋەكە ناشنا بووم!
بىنىم، خۇى زۇر بەزل دەزانی! ۋايدەزانی ھەموو جىهان ھى ئەۋە! دەىگوت: ھەرچىبەك ھى ھەر كەسىك
بىت، مالى مەنە. دەىگوت: تۇچىت! لەكۈيۋە ھاتوۋىت! ناۋت چىبە! خەلكى كوئىت! بۇ ھاتوۋىت بۇ نىرە!
ئىرەت پىخۇشە! بۇناگە پىتەۋە بەرگى لەۋلاتى خۇت بەكەت! چى دەكەت! چىكارەت!
سالانىكى زۇرە من كارم تەنھا ئەۋەيە ۋەلامى ئەۋىرسىارانە بەدەمەۋە.. خواخوامە ھاۋۋلاتىيەكم لىرە
كەتنىك، گۈۋناحتىك نەكات. چونكە رۇژى نوايى نىۋەكان دەكەۋە مۇرەكرن ۋەزەى نەخۇشاشە تىگرتن.
ۋەك فەر مووم كاتىك بەسواری گامىشە سىبەكە گەبىمە دورگەى ھەستىكرن بەكەمى، بىنىم زۇرەبى
مىرۇف نىۋەپەرىستىن، خىۋىش زۇرە.. مىندالەكانىش لەقورگى نىۋەكاندا توۋرە نەخۇش ۋ پەست بوون.
بىنىم نرۇ مەزنتىرەن پەرىستگای بۇدانراۋە! بىنىم نرۇ لوۋتى شانازى كىرۋتە ئاسمان ۋەخاۋكان دەلىت:
ناگىرتان دەكەم.

بىنىم نىۋە ئەھمەقەك بەناۋى- كارل ئى ھاگن- پانزەسال ھەمان نرۇى بۇ سەگ پەرىست ۋ بەرازو
نىۋەكان دەكرد، ئەۋانىش ھەمان بەنرۇ چەپلەيان بۇى لىدەداۋ درۇكانى ئەۋىان قوۋت دەدا! فېرى رىق ۋ
خىسەۋ خۇدپەرىستى ۋەھلەپەرىستى ۋىرۇزنى ۋگەندەلۋونى گىانىى دەكرن.
فېرى رىق لىۋونەۋە لەجىهان. فېرى دەكرن چۇن بەكەم سەبىرى بىگانە بگەن! چۇن بىگانە سوۋك بگەن!
نىۋىكى پەست ۋ نىۋو ناشىرىن بوو كەتەماشاي لوۋتى خۇى دەكرد.
بۇيە من ئەۋخىسەۋ تەفى لەرېگا لىمكرا! لە دوايىدا خاۋەنەكەم ناسىيەۋە، چونكە خىۋەكەيانم بىنى..
دەشىت نەزانی خىۋەكان كىن! با بۇتى رۋون بەكەمەۋە كە خىۋ ئەۋەيە نىۋەپەرىتە دەبات! يان نىۋ

بەخىندەمكات! نىزو مېيان ھەيە. نزن، نرۆزن، خۆپەرست وھەلپەرستن.. نەخۆشى ودرىدو نەزانی ودرىن سەربارى كەرامەتى مرۆف دىكەن. مېشكى مرۆف نادەشۆرن..

بەر لەوھى پشوو بىم، دىوئىكىم بىنى بە ھەينەكىكى رەشەو ھات بەمىوانىم ، ناواى عەشقى لېمكرد! مېش نەمكردە نامەردى لەسەر نابى كەلتورى خۆم تا توانىم عەشقم پېندا! ھىندەى حەزىكات عەشقم پېندا! كەچى لەوايىدا دەيگوت: دەيىت بىت نۆكەرىم بىكەيت، بىت بەكۆيلەى من! مېش دەمگوت: بېورە من ھەرگىز لەھىچ سوورئىكى ژيانما كۆيلە نەبووم، چونكە من لەوھتەى ھەم خاوەن كەرامەتم.

دەيگوت نە، دەيىت من خاوەنى كەرامەتى تۆ بىم، مېش دەمگوت: نەك تۆ، بەلكو نۆكەر ھەموو گەردوونەكان بىن بەيەك، كەس ناتوانىت زەرپەيەك لەكەرامەتى كەسئىكى تر ناگىر بكات. چونكە من كەرامەتىكى تايبەتم و ھەر كەسەو كەرامەتى خۆى ھەيە.

دەترسا، دەروى بووخانى بەدەمەو دەكرىم، دەچوو بەخۆھەكانى دەگوت: ئەو بابايە ھاتووە قسەمان پىندەلەيت، ھاتووە لىمان بەدات. مېش دەمويست داستانەكانى مەم وزىنى بۆباسبەكەم، باسى خەج وسىامەند، شىرىن و فەرھاد، باسى رۆستەم و زۆراب.

رېگەى نەدەنام، توورە دەبوو لىم، وركى دەگرت، دەچوو خۆى دەنا بەسەر سەگ و وبەرازنا لەرقا! نازانم بۆ؟ من ھەرگىز خۆوئىوى لەوچۆرەم نەبىنىبوو! كەتېگەى ناتوانىت كەرامەتى من ناگىر بكات، تېگەى كە من خاوەن كەرامەتىكى پىرۆزم، لەگەل دىوھەكان ھەلناكەم. بۆيە من ھەر لەيەكەم رۆژى گەيشتن ونا بەزىنمەو لە دوورگەى ھەستكرىن بەكەمى زىندان كرام، حوكمى ژيانىان نا بەسەردا لەبرى مەرگ! نەياندەزانی كەمن لە قوتبى مردنەو ھاتووم.. دەزانم سېرى نەمرى لەكۆتايە!

ئەوان ناشىيانە لەمېشك و دلمدا، لە جىناتەكاندا بۆى دەگەران! وايان زانى دەتوانن لەگەل بەسەرچوونى كاتدا بىمكەن بەدەيو! ھەلە تەخىمنى سروسشت و كەرامەتى منيان دەكرى.

لەھەمووى ناخۆشتر ئەو بوو كە چەند دىوئىكى ھاوزمانى خۆمىان كرىبوو بەجاسووس بەسەرمەو، ئەوانىش قەبارەيان زۆر بچوك بوو، ھەردىوئەكىان دەكرىد خورخۆر ئارەق بە گىيانىندا دەھاتە خوارەو.. وايان دەزانی دەتوانن پارچەيەك لەكەرامەتم بۆخۆيان بەزن!

كەدەھاتن بۆلام، يان من دەچووم بۆلايان، دەمىنى جىگە قەپالى نوئى دىو: بەلامل ورومەتايەو بوو.. ھىندەى تر بچوكتەر دەمىنىن كاتىك لەبرى ئەوھى لووتيان رىژ بىت وەك پىنوئىكۆ، قەبارەيان بچوك دەبوو، نواجار كەبىنىم پەنايان بربوو، بەر رەنگە ناشازەكان، رەنگە نۆرەموو كەكان، ئەورەنگانەى كەچاوفرىو دەندەن، كە نرۆ دىكەن، كە جاسووس حەزىان لىدەمكات، ئەورەنگەى دل قورس و: دەروون ناچارت دەكات ھىچ ئەلەيت، يان گومرا بىت و باوەر نەكات!

لەولاتى زلەيزەكان پىرۆزترىن رەنگ دىكەن بەرى تىرۆرىستەكان و مونكەكان! كەچى ھىچ دىوو مرۆئىك ناپرسىت بۆچى تىرۆرىست بەرگى پرتەقالى لەبەر دەكرىت؟

زۆرىرىندار دەبووم كە من بەھەموو گىيانى لىبووردنەو دەچووم بۆلايان كەچى، ئەوان پىم پىندەكەنىن، نازناويان بۆ دادەتاشىم و دەگوت خالى تىكچوو! دەيانكوت خالى تۆخۆت بەسەربىن دەدەيت. من دەربەستى ئەو قەزمەباسانە نايەم، چونكە من بەدواى پەيامى خۆمدا دەگەرئىم، من بەدواى عەشقا دەگەرئىم! سەرم بەرز راگرتوو، توانىومە عەشق بلاوئىم.. جوانى بژئىم، سوود لەتارىكايى زىندانىش بەرم، توانىومە لەخۆمەو فىر بىم.

من توانیم عهشقم بکەم بە چراو داگیرسینم. بەدیوہکانیش دەلیم ئیوہ بۆتان نییە قەپال لەملی
هاوریکانم بگرن، لەقەبارەدی کەرمانتیاں بگرن. من توانیوہ مۆمیک بۆ کەرمانتیاں خۆم داگیرسینم..
کەرمانتیاں باسی خۆم نەکرد، چونکە بواریان نەدام، لەبیری ئەوہی پێگەم بەدەن لە ئاتیلە وستۆدیۆی خۆمدا
سەرگەرمی وینەکنیشان بۆم، مەنفایان کردم لەدەررونی دیوہ نەخۆشەکاندا!
زمانیشم نەدەزانى.. بەتوورەبوون وەلامی کرداری شەرەم دەدايەوہ، بەخەندە وەلامی جوانم دەدايەوہ. بەلام
ئەوان تەنھا لەتوورەیی دەگەشتن، دیوہپرستەکان لەخەندەدی مرۆف وپەنابەر تیناگەن. پەست دەبن
لەوانەى کە نوچیان بۆ دانادەن و نایانپەرستن.

وادەزانن پەنابەر مرۆف نییە، دیو نییە، دیو پەرست نییە! منیش گۆشەگیر بووم، هیندەگۆشەگیر کە
خیزانەکەیشم دەوای سالانیک لەگۆشەگیری نەیتوانی کەمیک شارەزابی بەرامبەر خەندەکانم پەیدا بکات،
چونکە ھەستی نەبوو، خەندەکانی منی نەدەبینی، جوانییەکانی منی نەدەبینی، سەرۆشە ھونەرپەرییەکانی منی
نەدەبینی، وینەکانمی نەدەبینی.

گۆشەگیری برلمی بەرھو دوورگەکانی قوتب، لەقوتبا مەرانییەکانم بینی، بینیم گەردونی من رۆشنە، پەرە
لەرۆوناکی.

ناچاربووم بێمە دەریو بەم و بەو بلیم: من مرۆفیکى گۆشەگیر نیم، من مرۆفیکى نایاب وپەسەنم،
دەتوانم ژیاں بینیم، بگۆرم، جوان بکەم، دەتوانم قووتبەکان بینم وگەشت بەناوگەرۆونە تاریکەکانی
دیوو، گەرۆونە رۆشنەکانی مرۆف وبت و خۆاکاندا بکەم. توانیم دوومندال لەدیوہپرستیک دروست
بکەم! دوومرۆف، دووگیان، دووپەيام.

**توانیم بەتوونیلەکانی مەرگی ئەواندا تێپەرم وپشگەریمەوہ بۆناویان تا پینان بلیم: ئەوہی گەییە تونیلە
تاریکەکە، تاریکی قووتی دەتات، ھەرگیز ھەج رۆشناییەک لە دەوای تاریکیەوہ نییە، ئەم وتیە پشکەشە
بە (پاولۆ کۆیلەقۆی تازمترین نووسەری ئوکولتیزم. چونکە ئەوہی کەمرۆ: لە نەجامی کارەکانی ژیاںدا
رۆشنایی ئەو، ھەرگیز ناکات بەرۆشنایی، ئەوہی تاریک بینە، راستە تاریکی قووتی دەتات، یئتەوہ تا
سزای تاوانەکانی خۆی وەرگیرتەوہ، بەلام ئەوہی رۆشن بین وپۆشنایی دەبینیت، بۆ ھەمیشەیی دەچیت،
دەگات بەنازادی وپەشکە لەگەردوونی خۆیدا دەیت بەچی؟ یان چیدەگات.**

ناچار لەرزى رۆشناییەکەوہ دەگەرمانەوہ ناو ژیاں وپاسی گەردوونی خۆم بۆدەکردن .. ھیشتا ھەمان کار
دەکەم : دەزانم سەرکەوتوو نابم، بەلام دلنیايان دەکەم کە دیوہکان ناتوانن کەرمانتم باگیر بکەن.
لەقوتبی پەنابەریمدا من قوتابیەکی بچکۆلانەى مندالەکانم، ئەوان فێرم دەکەن چۆن بەتەنافەکانی
جالجالۆکەنا ھەلبگەریم وپاسی ھەمیشەیی بکەم، باسی ژیاں، مەرگ، عەشق، مردن، نازادی.
کۆرە بچکۆلەکەم دەفەرمویت: بابە، راستە مردن ھەمیشەیی نییە؟ راستە کەمرۆف دەمریت خەو دەبینیت؟
منیش دەلیم: بەلێ راستە، خەوئەکان توولەپێگای راستییەکی ترمان نیشان دەدەن.. جیھانیک ھەیە
نادیار.. لە خەون دەچیت. لەوئ ئیوی ماددە پەرست ناژی و لەویدا کەس لەوی تر ناترسیت. کەس تاوان
ناکات، توورە نابیت.. چونکە مەرگ شەر بەو جیھانە ئاشنا ناکات.
کۆرەکەم دەفەرمویت: باوک لەولات گرنگترە.. مرۆف شایانی ئەوہ نییە گالتهی پینکرت.. دەفەرمویت:
غەیب باوکی راستییە.

**بەشەوان گیانیکى پیرۆز لەمالەکەمدا نیت و دەچیت، چاودێری مندالەکانم، گیانی پیرۆزی مندالیک کە
چاوی ئەوان وچاوی دیوہپرست نایبینیت، بەلام ھەست دەکەم ئەوان لەخەوئەکانیاندا ئاگانارن و دەزانن.
من ئەو گیانە دەبینم، چونکە گیانی خۆم، گیانی مندالیی خۆم، واتە کۆری ناوہنجیم کە لەراستیدا**

له باربراو تهرمه که بیان به خشی به تله بهی دکتوری نه زان، تافیزی توپکاری بن له سر تهرمی مندالی له بار بر او. له راستییدا من مندالیکم له دست ناوه. بهر له ویش دوانی ترم له گهل نیو په رستیکنا له دست نا! به لام په یوه ندیم به یه کیک له وانه وه مه تینتره له په یوه ندیم به دو منداله که ی ترمه وه. که ده ژین و هه ناسه دهن).

له راستییدا من له قوتی په نابه ریدا سی مندالیان له بار بردووم! سینه میانم له لا زور پیروزه، نه وه هموو شو یک دیت به میوانیم، له گهل هردوو برا کهیدا له ژوو ره کهیدا یاری دهکات له خه ویاندا. منیش دهیانیم، شه وخنونی ده کم به دیاریانه وه، فیزی یاری کرن دهم، فیزی بینینی غیب.

زور ستمه مرؤف په نابه ریت وله همان کاتیشدا زیندانی. من لهو قوتبه دا ژیانیکی گهل سخت ده ژینم. چونکه له کهلتووری دیو په رستانا مندال فیر دهکن دژی باوانی خوی بووه ستیت، بوختانچی بیت، دروزن بیت، نه زان ویاوه ریوړاو بیت. بویه منیش نه وشه وهی که شه وی بیستو به کمی مانگی نه ورؤز بوو، دهمو به بیان بهر له وه ستانی کات، چیرؤکیکی سیرم بق کورکه وره کم گنرپایه وه، بهوم را که یاند که داستانیک هیه هیشتا دیوه کان نه یان بیستوه. داستانی روستم و زوراب.

فهرمووم: (بهر له هزاران سال له مه ویش، کاتیک که حزره تی نوح له که شتیبه که ی دابه زی، بینی کومه لیک دیوی سحر، کومه لیک بتی لمین هاتن نافرته تیکیان نزی. نهوان له سحر ادا به بی گیان ده ژیان، چونکه له لم دروست بوو بوون. هاتن نافرته تیکیان نزی وه ره نه وشه وه لیان لوشی و خوار دیان. به و جو ره گیان یان چنگ خست. که گه رانه وه بیابان، خویان زور کرد، ویستیان بدن به سر نه راراتا و گیانی هموو مرؤفه کان بدن، بخون، وه شوینگه یان ناگیر بکن. نهوکاته حزره تی نوح تهمه نی حوت سه دیو په نجا سال بوو. سره گرمی مه شقی کرنی پالوانیکی نمونه بی بوو که ناوی روستم بوو.

ناواییه کان بوو بوون به شاری بچوک بچوک. نه راستیه بزنان که مرؤف و دیوه شیتا له زور شوینی زهمین ده ژیان. گشتیان دهیانویست میله تی نوح ناگیر بکن، به لام روستم پاسه وانی نه رارات و زاگروس بوو، پاسه وانی قندیل و نه شان و هه زار میرد بوو، به کورتی پاسه وانی میسوی تاملیا بوو. نهو بهرگی له نه وهی نوح ده کرد، له گهل دیوو هه ژدیها شیری ده کرد. گور زوشین بوو، گورزی به ره ریویک بکه و تابه خپی ده کرد، له تیرو که وان هاویشتننا زور کارامه بوو، چونکه په هله وی بوو، کورد بوو، له بنه ماله ی گؤد بوو. نهو زور به هیزو سوارچاک و مه تین بوو، چاوی شین، پرچی زهر، پیستی دهنگوت مسوونالتونی تیکه له ده بریسکیته وه، تماشاکانی پر بوون له چیرؤکی سرکه و تن و داستانی نه بهرد!

روستم کاتیک له هره نه بهرینیک ده گه راپایه وه، جوانترین کیژوله ی زاگروس له سر لووتکه کان نه رارات به مشخه لی ناگره وه چاوه پروانی نه ویان ده کرد. نه ویش شه ویک، تنها شه ویک ژیان هاوسه ری پیشکesh بهو معشوقه په ده کرد که چاوه پروانی ده کرد. له گهلیدا دنووست، جوانترین یاری نیایی پیشکesh ده کرد. مندالیکی له گهلدا درووست ده کرد؛ نه ویش کوریک بوو، یان کچیک.

ساله کان ده هاتن و ده چوون، پالوانه کان زورده بوون. به لام کهس، هیچکهس نه یده توانی خوی له بهر ده می گورزی روستمدا راکریت له نه بهر دوو زوراندا. تاسالیکیان هوال گه بی به روستم، ته ته ره گیشته لای و به شرمه وه به ویان ووت: بهر یز سر کرده ی زاگروس، پالوانی گهل، پالوانیک به ناوی زوراب- په یدا بووه، وایر اده گه یه نیت که ده توانیت روستم به زه ویدا بدات، بهر گه ی گورزی روستم ده گریت. ده لیت روستم کنیه؟ باینته نه بهرد.

رۆستەم راستەوخۇ لە بىرى خۇيدا كەوتە گەر! لەبەر خۇيەوۋە فەرموۋى: دەيىت كى بىت ھىندە بەشكۆر
چاۋنەترس بىت، ھەبىن ونەبىت دەيىت لە گۆشت وخوینی خۆم بىت ؟
زۆرى نەبرد چار گەرا، زۇراب ورۆستەم ھاتنە مەيدانى نەبەرد، مىللەتانی زاگرۇس كۆبوونەوۋە بۇ تەماشاش..
بووقى نەبرد لىدرا، رۆستەم چوۋە مەيدان، بىنىي واجوانكارىك، ھەرزەكارىك كەكووت و مت لەپەيكەرى
ناقىد دەچوۋ، بەگورزو تىروكەوان وپشتىن وخەنجەرى دەباندا ناسىيەوۋە، زانىي كەئەوھەرزەكارە
چاۋنەترسە، دەتوانىت لەبەردەم نەعەرەتەي ئەودا خۇي رابگرىت.
ئەوسەردەمە نەبەرد وەكو ئىستا نەبوو، بەلكو برىتى بوو لە پىشبركى، لەنیشانە پىكان، لە زۇرانباي، لەرم
ھاوېشتن، لە قورس ھەلگرتن، لە گورزوھشاندىن لەفيل، لەنەبەردى لەگەل پلېنگ وشىر.. دەرئەنجام ئەگەر
ھەردو پالەوانكە بگەيشتنايەتە كۆتايى پىشبركىكان، ئەوسا رووبەرۋ دەكەوتنە مەيدان، چونكە پالەوان
بە سروشتىك لەسروشتەكان لە وەجەي خواكان تەماشاش دەكران.
سەرتان نەيشىنم، كاتىك كە رۆستەم ھاتە نەبەرد لەگەل زۇراب، ھەوت شەوو ھەوت رۆژ زۇرانيان
گرت، كەس نەيتوانى زەفەر بەوى تريان بەرئىت، رۆستەم زۆر نىيان لەگەل پالەوانى لاودا نەبەردى دەكر،
چونكە بەبۇن، بەتەماشاش، دەيزانى كە زۇراب كورپى خۇيەتى، دەيزانى كە شكۆي ئەو لەشكۆي ئەارات
دەچىت، بەلام كەمىك گومانى دەكر، چونكە زۇراب.. ئەو دىيارىيە دەكەنەي خۇي شارىدبوۋە كە شەوى
بەيك گەيشتن پىشكەشى نايكى زۇرابى كرنبوو، كە ئەنگوستىلەيەكى ئەلماس بوو، لەگەل بازىگىكنا كە
دوومار كلكى يەكترييان لەمەنا بوو! بازىگىكى تەلایى..
بەودا رۆستەم رۆلەكانى خۇي دەناسىيەوۋە.. بەلام زۇراب ئەودو دىيارىيە شارىدبوۋە.. تادلىيا بىت
كەدەتوانىت نەبەرد نژى رۆستەم بەرئىتەوۋە و پىشتى لەزەوى بدات.. ئەوۋەي كرد زۇراب، لەئىوارەي
بىستويەكەمى نەورۇزنا، زۇراب سىچار پىشتى رۆستەمى لەزەوى نا.. جارى سىنەم بەچى بەزۇرابى
فەرموۋ: دەزانم تۆ كورپى منىت، بلق وايە دەنا دەتكورژم، چونكە توورپەم، چونكە ئەوۋەي لەمن نەبىت
ناتوانىت پىشتى من لەزەوى بدات.

زۇراب بە بايى بوونەوۋە ووتى من كورپى تۆ نىم تۆكىنىت؟
رۆستەم بۇيەكەمىن جار بەرچاۋى تارىك بوو، چونكە پىنناخۇش بوو پالەوان ياخود كورپ لەگەل باۋكى
خۇي نرۇ بكات، پىنناخۇش بوو مەرۇف نكولى لە رەكەزو باۋان ونەسلى خۇي بكات.. زۇرابى تاودا،
ئەوى پەرتكرد بەسەر بەردوباردا، كاتىك كەھەستا، گورزەكەي ھەلگرت، تووند زرمەي لە قەبرغەي زۇراب
ھەستاند، زۇراب كەوت.. نەيتوانى ھەستىتە سەرپىن، چونكە نەزىفى بەر بوو.. بۇيە رۆستەم لەرۇژن
توورپە بوو، چونكە لاي ئەو نرۇژن لەوۋەچەي پالەوان نەبوو، نرۇژن نوژمنى خوابوو، نرۇژن نىوبوو نەك
مرۇف!

خەنجەرەكەي لەدەبان دەرھىناۋ كەوتە ملبرىنى دىو.. لەناۋتەماشاشكەرەنەوۋە زرىكەي نايك بەرگويكەوت:
نەكەي رۆستەم سەرى جەرگى خۆت مەپرە. { ئەفسانەي ئىبراھىم لىرەوۋە ناكەوتوۋە }
كەرۆستەم گويى لەوھاۋارە بوو، دەستى گەراندەوۋە، بەلام كار گەيشتبوۋە نىوۋە.. زۇراب نىوۋە سەربراۋ
قولپ قولپ خوینی دەدەلان.. رۆستەمى بۇيەكەمجار لەژياندا خستە گريان.
لوقمانى ھەكىم لەوى بوو، فەرموۋى: بەرپىقنەي لەقلەق وتەنافى جالجالۆكە دەتوانىت برىنى مىلى زۇراب
تىمار بکەيت، بەومەرچەي ھەوت شەوو ھەوت رۆژ چاۋدىرىي بکەيت، شەونخونى بکەيت، نەيەلىت مەرگ
بىت ژيانى لىستىنىت.

رۇستەم فەرمایشتی لوقمانی ھەكیمی پەیرەوكرد.. ھەوت شەووحەوت رۇژ چاودییری كرد، لەنەبەریا بوو
دژی مەرگ، چونكە مەرگ بەھەموو فیتلەكانی خۇی - خۇی گۆری وچووہ نەبەرد نژی رۇستەم، بەلام مەرگ
نەیتوانی گیانی زۇراب بەریت.

لەنەبەریا چل شەووجل رۇژ، زۇراب توانی ھەستیت، ویستی دەستی باوکی خۇی راموسیت، بەلام رۇستەم
نەپەشت، چونكە دلی ھیتتا زویر بوو لەكوری خۇی، فەرمووی: ئەگەر شكۆی من خەوشدار بیت
ولەسەلی بەزەیی باوكانەوہ تۆ بیەخشیت: بیگومانە ئاھورامازدا لەگوناھەكانمان بیبەرییە، چونكە رۇژن
ناكات بەپایەكای ئاھورامازدا. رۇژن دەمریت، بەھەمیشەیی ناكات.

ھیوام وایە خوالەگوناھەكانت خۆش بیت.. ئەگەر لەخۆت نەبووریت، بیگومان ئاھورامازدا لیت خۆش
نابیت، چونكە رۇژن نوژمنی رووناکییە، دیو لەتاریکیا دەژی و دووپات دەیتتەوہ، ناكات بەھەمیشەیی.
زۇراب ووتی: من وامزانی دەتوانم شانازییەكانی باوكم نیشان بەدم، توانامەندی باوكم بسەلمینم،
بمبوورە كەمن ھۆكاری رۇژ بووم، مەبەستم نەبوو نكۆلی لەباوکی خۆم بەكم، یاخود رۇبەكەم.
رۇستەم فەرمووی: من سبچار پرسم لیکریت، ئایاتۆ كوری منیت؟ تۆ ولەلامت كەچ بوو، دانت نەدەنا
بەپاستیدا، چونكە راستی جەرگی ئاھورامازدایە، راستی نووری ژیانە، ژیان رۇژنی ناویت. چونكە
رۇژن ھەر دەپۆیت.. ھەر دەمریت.. رۇژن ناكات بەھەمیشەیی. جا ئەگەر ھەزار پالەوانیش لەناو
بەریت.

بەوجۆرە داستانی نەبەردی رۇستەم و زۇراب دەستی پیکرد وکۆتایی نەھات! پاشماوہی چیرۆک پئویست
ناكات چونكە زۇراب ولاتی جیھیشت، رۆیی نازناوی خۇی گۆری بەتوور، تور-ی کوتەك لەشان،
روویکردە ولاتی بەفرو لەوئ نەتەوہیەکی خولقاند.. نەتەوہیەکی یرندە لە دیوی سپی! کوتەکی لە
شیتوہی خاج بۆ درووست دەکرین.. ناوی خۇیان نا ئیکینگ.
کەھیشتا شویتەواری رۇژ لەناویاندا ماوہ، کەھیشتا پاکژ نەبوونەتەوہ لەرۆ. (

ئەمە وانەیی دووہمی کورەگەرەکەمە، کەبۆیم باسکرد، بەرلەوہی کات بووہستیت، مانگ پر بوو، شەبوو،
گۆیم لەزرمەیی ئەویارییانە بوو کە کورە یان کچە لەباربراوہکەم لەغەبیەوہ ھاتبوو بەمیوانی دووبراکەیی
تایارییان لەگەلدا بکات.. نیوہ شەو کەمن پاکژ خۆم شۆری.. چووہ ژووری مندالەکانم، بینیم، زۇران
لەگەل فیل و گۆریلاو دۇنالڈ دۇکدا دەگریت!

بینیم بەشانازییەوہ سەیرم دەکات و بەزمانی شەمال بەگۆیمدا چرپاندی: بابە غەیب دەتوانیت دەست
بۆسروشتی راستەقینە بەریت.. راستی دەتوانیت زەفەر بەغەیب بەریت.

ئیتتا دەشیت بزانیٹ چەند ئەستەمە پیاو پەنابەر بیت، بیھاوړی بیت، بیکەس وینولات! چەند تالە ژیان
لەدەرونی دیویدیوپەرست و خێوہکاندا! چەند ناخۆشە مندال لەبار بیریت، بەتایبەتی ئەومندالەیی پەيام
دەھینتت بۆ باوان.

لە دوورگەیی ھەستکردن بەکەمیدا ھاوړپیکانم باوہر بەداستانەکانم ناکەن، دەلین تۆ تیک چویت، تۆ فرت
بەپاستییەوہ نییە.. ھاوسەرکەم باوہری بەغەیب نییە، نازانیت من بۆچی شەوان شەونخونی ئەکەم!
نازانیت گیانی مرۆفی ییولات بالئاریکە گەر بنویت، لەشەقەیی بال دەنات دەفریت.. دەگەریتەوہ بۆ
نیشتمان و باوہشی نایکی ولات، مرۆف لەخوہنا بەزمانی نایک دەنویت، دەکات، دەخوات.. مرۆف
ناکیرناکریت. خەونەکان نیشتمانی راستەقینەیی مرۆف.

ھاورپىكانم دەيىنم بچوك دەينەو، گالته بەكەرامەتى خۇيان دەكەن. بوختان بۇيەكتى دەكەن، زەمى
 يەكتى دەكەن. دەست بۇكەرامەتم دەين. دەزانن بۇ؟ چونكە ديوى ترس دەستى ليۇەشانوون، چونكە
 وادەزانن دىرۇ كەرامەتە، وادەزانن ديويەرسىتن نىعمەتە!
 نازانن كە رۇزىن نوژمنى ناھورامازبايە، كەرۇزىن سزاي ژيانى بەسەرنە دەريت، ژيانىكى بەسنور
 لەدەروونى مەرگاۋ نازادى بەچاۋانى خۇى نايىنىت.
 بەلام من بيىەريم لەسروشى ئەوان. ئەوان نازانن من كىم! وادەزانن من لەديوو خىو دەترسم! وادەزانن
 نازانن ديو چىيەو چۇنە!؟ پىم پىندەكەنن وەلەين: خالى تىكچوۋە، ئەم عالمەى لى بوۋە بەديو.
 منىش پىيان دەفەرمووم ئەوانەى كە وەكەنەن فەرموودەيە، ئەوانەن كەيارى بەگەردەكانى خۇشەختى
 دەكەن. ئەوانەن كە سنوورى عەشقىان ناكۇتايى بەرىنە. من لەوانەم كەدەتوانم ھەموو خەندەكان،
 فرمىسكەكان، كامەرانىيەكان، گيانەكان ھەلبىگرم. من خاۋەنى كەرامەتى ئىۋە نىم. من رووناك بين
 وحيهان بينم، دەتوانم جىهان وەك ھەلماتىك، بگرە وەك گەردىك بيىنم، لەوانەيە باۋەر نەكەيت گەر
 بەفەرمووم من دەيىنم، بيىنم بەرىنە، من بەتەكانى ئاسمانەكانىش دەيىنم. ئەوان جۇرە ديويكى ترن. دىنە
 خەونم بە جۇرە پىتىكى سەير نەخشەى گەردوونەكانم نىشان دەدەن، منىش دەيخەمە لاۋە، پاشان
 بەسارىيەكى تايەتەۋە بەوان دەفەرمووم: من مەمووشىتىكم لەعەشقا ديۋە، چاۋەرۋانى فەردوونى
 زياترىنىم. چاۋەرۋانى لەديوو بەتەكانىش ناكەم بتوانن من فەردەكەن، چونكە من قوتايى مندالم، پىرىكىش
 دىتە خەونم، كچىكىشم (مندا لكەم دەتوانىت بىتت بەكۈر، بە كچ! ئاكانار بە!) ھەيە لەبار براۋە، ئەوان
 پىكەۋە بەر لەديۋەكان تۋانويانە گەردوونەكانم نىشان بەدەن.
 من ئەۋكاتەى لەسەربالى گامىشە سىيىە بالدارەكە بووم. ئەۋديۋەى بەفروكەى جەنگى بەلامدا تىپەرى!
 كە بيىنى من بەسواری گامىش گەشت دەكەم، ترسا!
 چونكە دەيزانى كە فروكە ناتوانىت من ھەلبىگرت! چونكە من سەدان تۇن خاجى شكايى لەگەچ وناسن
 دروستبووم تىايە! من ھەزاران مەسىح ۋەھزاران ماريۋا دۇعاۋ سەرى براۋو مروقى تىكشكاوم تىايە! كى
 باۋەر دەكات فروكە بتوانىت من باركات؟ كەس! راستە فروكە دەتوانىت لاشەى من ھەلبىگرت، بەلام گىيانى
 من، نە! باۋەر ناكەم، بەلام ئەيناسىمەۋە!
 من بابايەكى پەنابەرم، كەديۋەپرستەكان دەيىنن! تەماشام دەكەن، بەحەپەساۋى لەخۇيان دەپرسن: ھەى
 لەۋكەرامەتە! خۇلەديۋەكانمان ناترسىت؟ ئەۋكەرامەتە مەزنىە چىيە والەناۋماندا ھىندە سەنگىن، ھىمن،
 تەناۋ حەزىن لەنىوماندا دىتو دەچىت؟ چۇنە ھىشتا ماۋە؟ چۇنە ناترسىت؟ ھەى لەۋە؟ خۇ خۇى
 بەمرۇف دەزانىت وناشترسىت؟ خۇى لە زىنداندا نازاد دەيىنىت!
 ئەۋىش تەماشاي ئاسمانەكان دەكات. دەيىنىت ديۋو بەتەكان بەئاسماندا ھەلدەگەرىن، بەدۋاي ئەۋا
 دەگەرپىن، نازانن كەئەۋر (ۋاتە من) لەكەنار دەريا، ياخود لەژوورىكى ساروسىردا، ياخود لە ناۋ دارستان
 وناۋبازاربا دىت و دەچىت. بەتەماشى بەخەلكى دەلىت: من نەپتىنى ئەستىرەكانم لايە. من دەتانىنم
 و بەزەيىشم پىاتاندا دىتەۋە.
 نازانم چىتان بۇباسكەم! نازانم چىتان پىللىم؟ خۇزگە بمتوانىيا ئەۋەى كەدەمەۋىت بىدركىنم، تا ئىۋە
 بتوانن سوۋى لىيىنن. چونكە بەراستى مەركەزى بيىنن ويىستن وكارلىكى دەمارەكانتان گرژ بوۋە،
 تەماشىكانتان خوار بۇتەۋە، دەموچاۋتان خواروخىچ دەيىنم، دەنگتان تىكچوۋە! كەى مرۇف
 ۋايدەكەنىت، كەى وادەرۋات بەرپىكەدا؟ كەى مرۇف ۋالەژيان ۋەرپز دەبىت لەمال ۋ مندالى خۇى ھەلىنىت؟
 تەنانتە بالندەكانىش دەنگ ۋ خويىندىيان تىك چوۋە!

مرۆف چۆن خۆی دەکوژیت؟ چۆن لە دەستی دیت خۆی سەربیریت؟ یان خۆی بە قینیتەوه؟ یا خۆی بفرۆشیت؟ خۆی بە دەرمان و وپوکاس و بیکار بکات؟ وا ناییت.

چونکه بتهکان بهمن دهلین پۆژی بهرئ نزیکه، کاتیگ دیت که ئەستیرهکان لەناسمان هەلدین و دووردهکهونهوه.. رۆژ تەمبەل و توپه و برسیی دەبیت.. شەو نەفەسی ریزێر دەبیت.. مانگ پشتمان تێدەکات، تەماشامان ناکات و ناشییهوئیت بمانیینت! که پۆژی بهرئ دیت.. خوین فیجقه دەکات، مرۆف لەخۆیهوه نادەرزیت، وای لیدیت لەبیاوهپی و نەزانیدا وون دەبیت، واسەری لێدەشووئیت! مرۆف پیت وژمارهکانی لیتیکدەچیت، لەتاو هەلمەتی تۆفان دەچیتە باوهشی ناگرهوه.. لەبری هەناسەدان.. دەمولووتی خۆیان دەگرن.. ئیوه باوهرناکەن، چونکه دیوپه رستن، ئەوکاته دیوهکانتان زووتر لەخۆتان لەناو دەچن، زووتر دەتۆپن. جا هانا دەبەنه بەر کێ؟

خۆ ئیوه باوهربار نیین و خواکان ئیوهیان ناوئیت. چونکه دیو لە سروشتی خواکان و فریشتەکان دەترسیت. خواکان بەزەبیان بە کردەوهی ئەهریمەنەکانتاندا نایەتەوه. خواکان ئیوهیان بۆ سروشت و کردەوهکانی خۆتان جێ هێشتوووه.. ئەوان لە دروونی هەندیک لە مرۆفەکان و لە ئاسمانەکانی گیانی مرۆفدا دەژین. وەک چۆن ئیوه بیلابێن لە سزادانی تاوانبار.. ئاواش خواوهند کاری بەسەر ئەو سزایهوه نییه که باکان و بۆرکان و سروشت و تۆفان دووچار تان دەکەن.

چونکه پۆژی بهرئ واتان لیدیت که باوهرناکەن ئەوه ئیوهن، هەندیکتان لیدەبیت بە بەرازیکی نەخۆشی برسی و توورەو وەرژ! هەندیکتان دەبن بە بووخاری پەش، توونیلە تاریکهکانی دواي مرگی خۆتان دەناخن، ئیتر ناتوانن چیدی باوهر بکەن که دەتوانن لەو توونیلەوه بچن بەدیوئا!

چونکه سوکه لەکانتان چرو تاریکترن بە تاریکی! ئەوسا خۆتان لە تاریکییدا دەبینن چیتان لیدیت.. ئەوسا قورپی کوئی دەکەن بەسەری خۆتاندا کاتیگ که بەبووخار بوونتان لەوهرزیتاندا تاریکتر دەبن؟! باوهر مەکەن، باوهر مەکەن. بەلام من ناهاوو دەبینم، من لە تاریکییدا ناهاوو دەبینم لەناوتوونیلکی پەشی قەترانیدا مرۆفی تیکەل و پیکەلی وەکو کۆلاج دەبینم چنگ دەکەن بەسەرو چاوو گوچکەکی خۆیانداو دايدەکرۆژن.. دەبینم تەماشاتان دەکەم.. ئەوسا دای هێچلایه کمان نادات بەزەبی نیشان بەدین.. چونکه کات دەهەستیت، چونکه زرمە لە گیانی زەمین هەلدهستیت.. مرۆفیک دەمریت، مرۆفیک لەدایک دەبیت.

منالە ناوهنجیه لەباراوهکەم که شهوانی مانگ پرپوون دیت بەمیوانی منی باوک وپراکانی،

دەفەر موئیت: که منال دەمریت، نووریک دەبینیت، پرشنگی بالی - ئەناهیئا-ی تاکه فریشتەیی پیرۆزی هەمیشەیی.. دیت بۆ پیشوازی و منال لەباوهرش دەگریت.. دەبیات بۆگەر دونهیک که پرە لەتەلیسمی دایک، بەزەبی باوک، سۆزی فریشتە، هەستی ئاهورامازدا.. بەهرەیی هەمیشەیی.. لەوئیدا گیان هەمیشە ئازادە، هەمیشە پووناکە، هەمیشە نەمر دەژیت.

ئەوشەوهی منالە ناوهنجیهکەم لەبار برا.. من لەگەڵ وەستانی دلی ئەوئا دلم وەستا.. ئەو و مردو منیش مردم بەدوایدا، بەچاوی خۆم بینیم فریشتەیهکی مەزن، زۆر مەزن، که لە ئافرەت دەچوو، بالهکانی لە بەرق درووستکرا بوون.. شەوق و بریسکهی تاریکی تیانەبوو! بالهکانی بەتەوژمیک سيجری لیکدەدا، هەروەکوو ترپەیی دلی چۆلەکهیهکی دلی.. سپی سپی بوو ئافرەتەکه .

گیانی منالەکەم فەر مووی: بابە ئەوه خۆیهتی، خۆیهتی کهرامەتی وینەیی یهکه می دایک، ئافرەت، جوانی! خۆیهتی - ئەننا هیئا-ی فریشتەیی پابەر.

بینیم راستەوخۆ گۆی مەمکی نا بەدەمی هەروکمانهوه.. نازانم چۆن! نوستبووین یان بینار بووین! بەلام هەستمان بەمزینی گۆی مەمکی ئەودەکرد.. دەمانزانی لە هەمیشەیییدا زیندووین.

كاتىك بىدار بوومەوھ.. سەيرىم كىرد ئەوكەرامەتە مەزىنە ھەموو مەسىھ ومارياكانى لە دەروونم پزگار كىردوھ، سەيرىم كىرد لەئاسمانى ھەوتەمىندا جىگەي ئاورىشىمى بۇ ھەزاران مەسىھ وماريا راخستووھ و.. بىنىم، خاجە چەقىوھەكان لەقەبرسانەكانى دىلدا دەردەھىتت و توريان دەتات بۇئاسمانى يەكەم واتە جەھەننەم. بىنىم دەست بەگيانمدا دەھىتت.. تەماشام دەكات بەخەندەكانى ژيانى گەردوونەكانم نىشان دەتات.. جۆرە خەندەيەكم بىنى لەخەندەي مندالە لەيار چوووھەكم دەچوو (زۆر جوان ولەمن بوروو دەخەنىيەوھ و دلىئاي دەكرىمەوھ كە لىم خۆش بووھ.. چونكە من زۆرزوو نۆعام پاسپاردبوو دايەنى بىت.. ئاگاي لىي بىت.)

فرىشتەكە جوان بوو، ھىندەي ئەوجوانانەي كەمن لەراستىدا لەئىو دىئوپەرست و مرؤفەكاندا جارناچار دەمىنىن و دەمتوانى خەندەيان نىشان بدەم. بەنوستوويى لەخەویدا ھەندىكجار شىعەرىك بۆئە دەلىم: بەمىوانى لەدلى شەویدا.. ئەمشەو، لەعەشقاكۆچەرم.. پەپوولە سپى يەكانىش دەبىنم لەچواردەورم! لەگيانى حافزدا ھەك قەقنەس، بەبالى بروسكە دەفرم.. پەپوولەكان گەردوو تۆزمن. وئەي خەندەي سەرلىوي مندال، ئەومندالەي بۆيەكەمجار خەندە دەكات، لەتەماشاي لىوي خەندانى عىشقمدا، مندالانە پىدەكەنم، تەماشادەكەم و دەبىنم..

دەبىنم لەكەنارەكانى باخچەي عىشقا پەپوولەيەك سووربەخوات.. خولدەخوات.. لەبالە فرىكانىدا لەسەر سىنە وگۆي مەكى عىشق.. ھىماكان وئە دەكىشىت.. بە دەم سەماوھ دەنوسىت: دلت بەسوتوانى بالندەي ئاگر نەسووتىت.. وازىنە با بۇخۆي بلىسەبكات.. سووتان بەشىكە لەسروشتي ژيان. بۇ نەسووتىت؟!

فەرمووم: گۆيگرەگيانە.. باوھركە عىشقى من تەنھا خەندەيەك بەجىھان دەتات.. لای من كامەرانى فرىشتەيەكە لەخەندەي سەرلىوي دوومرؤقى راستگۆلەدايك دەبىت. كاتىك گيانىان لەماچىكدا يەكدەگرىت. فەرمووم: لەوكاتەدا كە خەندەكان ساواي وردىلە بەماچ دروست دەكەن.. من فرىشتەي زەردو سوورو سەوزو شىن و سىسىپى دەبىنم.. فرىشتەكانى نوور.. لە گەردوونى ھونەرى مندا سەما دەكەن. جۆرەمندالىك دەبىنم كە بەتەماشاكانيان دەفرن.. دەست بۇدلى ھەورەكان دەبەن.. لەومندالانەن كەداستانەكان دەلین لەبەھەشتا ئاودەكەن بەپىي نايك و باوكياندا.. دەبىنم، جۆرەمندالىك لەعەشقم گۆش دەبىت كە چىژ لەتەماشاكاني خويان دەبىنم.

لەقوتبى پەنابەرىدا من شەوم لىبووھ بەرؤژو رؤژىشم لىبووھ بەشەو.. لىمھەرامە خوارىن وخەو.. بەلام دەتوانم بژىم، بەدواي كلاًوي بابردووندا، ھىواش ھىواش دەرؤم، بەدەم رىوھ كەرويشكە خەو بەكەم.. تەماشاي ئاسمانەكان دەكەم.. ئاسمان ھەندىك جار لەخاجىكى ئاگرىن دەچىت.. بتە ترسنۆكە ناديارەكانى ئاسمان تكام لىدەكەن، نەپىنىيەكانيان باس نەكەم.

لەقوتبى پەنا بەرئىمدا زۆر ھەست بەستەم دەكەم.. بىرى خۆم دەكەم! ھەرچەند لەئاوئىنەدا تەماشائى خۆم دەكەم، ھەست دەكەم سەدەيەكە خۆم نەديو، بەزەيىم بەكەرامەتى خۆمدا ئىتەو، چونكە وەر ز بووم لە تەماشائى ديۆ. لەرۆى ديۆەكان، لە خىسەى ديۆەكان.

ھىچ ھەستىك ھىندەى نەو نازارم نادات كە ھاورىيەك دىت دەلئىت: تەلەفۇنەكەت، ھەموودەنگەكانت تەجىل دەكات! ناترسىت؟

مىنىش پىنى دەلئىم: لەچى بترسم خوانەناس! تا كەى ترس و ترسان؟

ھاورىيەك دەبىنم رىگەنانات مندا لەكانى لەللى ديۆەكاندا مۆم نابگىرسىنن وگۆرانىيەكى خۆش، ھەيرانىك بۆ ديۆىك بلىن! دەترسىت، ھاورىيەكانم دەترسن مندا لەكانىيان لەژىركەلەكانى ديۆەكاندا شادبىن! نازانن كە ديۆ لەشائى ولەكامەرانى وگۆرانى و لەخەندە دەترسىت! ھاورىيەكانم دەترسن بىن بەمەسىجى، دەترسن بلىن موسولمانىن! سەرى ئاينىيان لىتئىكچوو، ھەرتفەك ھەلدەن رووخسارى خۆيان دەگرىتەو!

كاتئىك ھاورىيەكانم دەبىنم تەرىق دەبمەو، چونكە نەكەرامەتى خۆيان، نەكەرامەتى من نابىنن. ھەموو جارىك كە دەچم بۆ لايان كۆلئىك لىيوورن لەگەل خۆمدا دەبم.. پاش ئەوئى لەسەعاتى يەكەمدا كۆى لىيوورنەكانم ناگىر دەكەن، مت دەبم، تا ئەو كاتەى ھەست دەكەم كە ماندوو دەبم لە سەرنجدا نىيان.. ئەوسا ھەلدەستم دەرپۆم.. دەگەرئىمەو نەو قەبرەكەم.. ناو جىگە تەنھاكەم.. سەرمام دەبىت: خەوم لىنكەوئىت، بىزار دەبم تا ئەو كاتەى لىيوورنەكانم راست دەكەمەو!

پاش ئەوئى كە دلى ھەموو لىيوورنەكانم دەدەمەو.. مندا لەكانم بىن بۆ لام.. پىم دەلئىن بەيانىت باش. خۆ تۆ فەرمووت ئەمشەو لای ھاورىيەكانم دەمىنمەو!

مىرولەكان ھەموويان دووبارە خويندىان: نىشتىمانى يەكەمى مرؤف نايكە، دووھم خەونەكانى مرؤف خۆى، نىشتىمانى راستەقىينەش ئەو بستە خاكەيە كە مرؤف لەسەرى لەنايك دەبىت. ھارئىيەتى راگرتنى رىزى خوايە. كيان مەملەكەتى رەسەنى ئاھورامازدايە. ئاھورامازداش خوايە.

تاپتۇى ئازاد بوونى گياھگان

لەئاسمانى بەرىندا، لەئاسماندا كە گشتمان دەزانين ولەيامان دەچت كە جىگەى ھەموو بووھكان
بووونەوھەكانى تىادا دەبىتتەوھە مالى فرىشتەكان و بتەكانە، تەنافە رۇشنەكانى جالجالۇكەى
پىرۇزوسىي ئاسمانيان رۇشن دەكرەوھە، ئەوتالە رۇشنەھەى كەتېشكى ھەموو ئەستېرەكان بەيەك
دەگەيەن. ئەو ئەستېرانەھەى كە ئىمە نازانين مالى گيانىي ھەبژىوئىكە لە ژياندا، يان مالى گيانىي
ھەركياندارىكى بىنراوونەبىنراوھە لە راستىيەكى ترادا! ئىمە كەم لە راستەقىنەھەى گيانى شارەزاين!
چونكە مرۇف باوھەركات ياخود نە، ئەستېرەكان مالى راستەقىنەھەى گيانەكانن. لەسەرھەر ئەستېرەھەك
گيانىك دەژى، گيانىكى نەمرونازاد، گيانىكى رۇشن و خىرخواز، گيانى مرۇف، مرۇفكى رەسەن.
ئەوگيانەھەى كە ھەمىشە نەمرونازادە.
گيانىكى گەرۇك لەوئىستى ئاھورامانزادا، ھەمىشە گەشتىار لەبەھەشتى نىازەكاندا. گيانىك كە لە خواستى
بوونەوھەردا ئازادە، سەرىشكە و دەتوانىت بەھەر پلەيەكى زانستدا ھەلگەرىت.
مرۇفقاھەتى زووربەيان لەخەوئا بوون، لەو بەشەى زەويدا كە تارىك وشەو بوو، مرۇفەكان زووربەيان
نووستبوون، ھەندىك لەوان خەويان بە نابەش بوونى نوورى پىرشالىارەوھە دەبىنى، ھەندىكىشىان، بەرىگا
رۇشنەكاندا لەخەوياندا دەرۇيشتن و تەماشايان دەكرە، فېر دەبوون، سروديان دەخويند.
لەو بەشەى تىرى زەمىندا كە تىرفەھى بەيان بوو، ياخود ناشتان بوويان دەمەونىوھەرۇو ئىوارە بوو!
زووربەھى مرۇفەكان و ھەستابوون، مەت بوون، وەكو پەيگەرى مۇمياكراو. پىندەچو زووربەھى زورى
دانىشتوانى گىتى نووستبن!
لە چىا بەرزەكانى ھەموو ولاتانى رۇژھەلات و رۇژئاواو تەنانەت لەسەر ھەريەكە لەلووتكەكانى جىھان،
گيانىك چاوەروان بوو، گيانىكى نابىار ئىشك گر بوو، چاوەروانى نابەزىنى پەيام بوون! چونكە لەقلەقى
گيانى پەلەوھە بەخواستى پىرشالىار بەئاسماندا ھەلگەرا بوو تا پەيام بگەيەنئىت بە گيانى پىنغەمبەران و
پىرۇزە نەمەركان.
كات مرۇفە خىر خوازەكانى جىھانى پەست دەكرە، چونكە لاي ھەندىك مرۇف كات ھىشتا
نەوھەستابوو، كات ئاسايى بوو، بەلام تەنھا شتىك كەئاناسايى بوو، ئەوھەبوو كە بىزارىيەكى وەرزكەرانە
كات و دەروونى ئەوانى داگىركرەبوو! وەرزى لە ھەرشىتىك، چونكە كات زىاتر لەمرۇفەكان وەرزىبوو.
دېوھەكان زۇربووبوون، ئازادانە دەگەران بەجىھاندا، گەندەلى و شەرو بوختانيان بلاو دەكرەوھە،
زۇردەبوون، مرۇفەكان نەياندەزانى چىيەكن!
لەپىناوى مانەوھەياندا يان دەبوون بە دىو پەرىست، ياخود دەبوون بە دىو، ھەندىكىش لەوان خۇيان
دەكوشت! ھەندىك لەمرۇفەكان كە دەبوون بە دىووش، لەتاو بەدكارىي خۇيان خۇيان دەكوشت! خۇيان
لەناو دەبرد، مندا لەكانى خۇيان لەناو دەبرد، تەنانەت كارى دلئەزىنيان دەكرە.
بۇيە پىرشالىارى مشورخۇر، لەقلەقى بەئاسماندا ھەلفراند تا پەيام بە گيانى مرۇفە نەمەركان بگەيەنئىت،
چونكە زەمىن، زەريا، سروشت، ھەوا، كلبەھى ناگر بىزاربوون لە بەرەفتارىي دىوھەكان. چونكە دىوھەكان

بەئاشكرا زۆردەبوون، خويىنى مندا لەكانيان دەمژى، سەرى بيتاوانيان دەبرى، مرۆڤەكانيان كرىبوو بەكۆيلەى رۆ، رۆيان كرىبوو بە كەلتوور، كەلتوور لە ئىويكى بينامووس و بەدخو شەهوانى و لاسارو دەمەور دەچوو! كە هېچ پەيامىكى راستى پى خۆش نەبوو، كەلتوورەكان بووبوون بە فېتنە چىتتى نىو دەولەتان و لەبار برىنى باوهرى مرۆڤ بە ھەر نابىكى جوان، دىوھەكان پى بوون لەشزوزى عابىس، لە غىرەى مەنحوس، لەشەرى ھەوس.. نەخۆشىيەكان بلاودەبوونەو، لەپى كەسەك دەھات بەلانا، دىويك تووشى سەرەتان دەبوو، گەردەبوو، ئىفلىج دەبوو، لەپى مندا لىك لەدايك دەبوو، سەرى نەبوو، دەستويى نەبوو، لەپى ئافرەتتىكى دەلە دىو بەدەم دەرزى لەخۆدان و خوسىر كرىنەو مندا لىكى لەسك نا لەبار دەبروو توورى دەدايە مەزبەلەكانەو!

سروشەت ئەم تاوانە گەرەو زۆرانەى دەيىنى، ئەستىرەكانىش بەتەشكىيان، خۆرىش بە پروناكىي گەواھى بەدخو بوونى دىو پەرسەتەكان بوون.

بەلام كەس، هېچكەس لەگىتتا ناگادارى بالاچوونى جالجالۆكەى پىرۆز نەبوو، تەنھا ئەو بەتەنافەكانى تەونى بەئاسماندا چىبوو.. تەنانەت منىش لەخەنمدا ئەوم نەدەيىنى! نەمدەزانى جالجالۆكەى پىرۆزوسپى ھىشتا لەئاسمانە ياخود كارى تەواو بوو، گەراو تەو، ناو سەرى مرۆڤى بىئولات يان دەرەختى زەمان! چونكە ئەو رىگا پىرشنكەكانى بە نوور تەون دەكرد.. فەرشى توولە رىگاكانى دەچنى.. دلى بە رىگا رۆشەنەكاندا ئاويزان دەكرد.. دلى دەرواند، دلى ھەمە رەنگ، بەلام من نابەزىنى گيانەكانم دەيىنى، ھەلبەتە بەخەو، دەيىنى گيانەكان بەكاكىشاندا دادەبەزن! دادەبەزىن بەرەو زەمىن! بەسەر تەنافى رۆشنى كووژەكەي مەيلەو سپى؛ يان ئاويزەيىدا دەرۆشەتن.. دادەبەزىن، ھەر يەكەيان چەند فرىشتەيەكەيان لە دەور بوو، ئاوازيان دەژەند، ھۆيكەيان دەكرد، ھۆرە و تەرتىلە دەخویند.

گيانى مرۆڤە پەسەنەكان، گيانى خىزمەندان، گيانى پىغەمبەران (ناگادارى بە گەوى نابەزىنى ئەوگيانانە نىم كە لە پىناوى خواا توپوون)، دەيىنى گيانەكان و ھەكوو دلوپى رۆشنى ياخود ھەك مروارى ئاستەم ئاستەم بەئاسماندا دادەبەزىن، يان بەشىنەيى دەبارىن!

دەيىنى بە دەمى ناچەقاومەو تەماشاي كەرامەتى دەرەوشانەو، نوورم دەكرد.. بىندار بووم كەچى خەونىشم دەدى!

گيانى نىمامە پىرۆزەكان، قەشە پىرۆزەكان، گيانى مندا لى لەباربراوى ھەموو جىھان، گيانى دايكانى كوژراوى ھەمووسەدەكان! دەيىنى گيانى پەيكەرەكانى مەسىح و مارياكان دادەبەزىن، ئاسمان مت ھەيىن بوو، رۆشنى بوو ئاسمان، غەرقى نوورى مروارى شىو، ئاسمان پىرۆولەگيان، گيانى فرىشتەكان، گيانى بالندەو گيانەبەران و پىغەمبەران!

گىشتيان لەتەوهرى جىجىاو، بەتالە رۆشەنەكانى جالجالۆكە، بەتەنافەكانى ئەو نا بەرەو ئارارات دادەبەزىن.. گىشتيان ھاوړىگە و ھاومەبەست بەرەو لووتكەى ئارارات دەچوون! زۆر شتم دەدى! كەچى گىتتى بىخەبەرى بوون، گەرچى كەسانى ھەك من ھەبوون و بىندار بوون و بەبىندارى خەويان دەدى، ھەندىك كەسى ھەك من چىرۆكى نابەزىنى پىغەمبەران و چىرۆكى نابەزىنى گيانەكان و چىرۆكى ھەلچوونى جالجالۆكەيان بۆ ھاوسەرەكانيان دەگىراپەو!

خەستەخانەكان، يا شىتخانەكان پىرۆون لەورپىنەى ئەو مرۆڤانەى ھەكوو من بوون، دەميان نەدەو، ستا، بۆيە ھاوسەرەو ھاوړى دىو پەرسەتەكان تەسلىمى شىتخانەكانيان دەكرن! سەردەمىك بوو دىو پەرسەتەكان

قینیان له بیستنی هه والیکى راست بوو! بویه کات مانى گرتبوو، چونکه مرؤفايه تى غه رقى درؤبوون، کؤيله ى نىوو درؤبوون.

به لام گیانهکان دهر بهستى به ندوبالورهى كه لتوور نه بوون، گیانهکان به رهو نارارات دادبه زین! کات وهک فهرمووم هیشتا له چرکهى یه کهم لای نه دابوو! کات له پشوندا بوو، له میانهى ترازانى میلی کاتژمیره که نا کات وهستابوو، سروهى به یان بوو، بیستویه کهمى نه ورؤزو به یانى بوو؛ به کاتژمیره و ژژمیره و سالژمیره زاگرؤسییه کان.

له سهه لووتکهى نارارات، گه رانه یه کی رۆشن، گه رانه یه کی تیشکین دهره وشایه وه! نه مهه زانى ناخؤگیانى زاگرؤسییه کان ه یاخود خواستى ناهورامازایه ناگیرساوه، پرشنگى پروناکی دهگه یی به هه موونه ستیره کان.. وهک دهستویه نهجى تیشک باوهشى بؤابه زینی گیانهکان کرببووه وه! ناسمان زور رۆشنتر بوو له رۆشنایى رۆژ.. پیده چوو ناهورامازدا بالهکانى خؤى له وى نانا بیت!

له پله یه کی به رزی ناسمانى یه کهمدا، واته له ژیر کاکیشاندا هه موو گیانهکان، نه وانهى که به درژایى میژو به ناههق له برسا له ناوچوبوون هه ستابوونه وه! گشتیان بیکه وه له سهه زهمین تووله رتگایه کی نهخشینى رۆشنیان دروستکردبوو، له گه ل هه زاران مه سیح و ماریای تردا که هیشتا له راستیدا من نه مدیبوون، دهر پۆشتن.

گشتیان دهر پۆشتن به رهو نارارات، ده بینران! به ورپه گه یه دا دهر پۆشتن که دللیان هه بوو! وهک نه وهى له باوهشى شه مالدا بن! هیمن هیمن دهر پۆشتن، گیانى تابلؤکانم دهی! واته فیکوره کیشراوهکانى ناو تابلؤکان! گیانى فوخاره کان، په یکه ره کان! نه وانهى به دهستى هونه رهنه دانی به ویژنان دروستکرا بوون! دهر پۆشتن، که چی پیده چوو له باوهشى باا بن! پیده چوو بفرن که چی بالیان نه بوو! ئیکونه کان له ناو فیکورهکاندا شیوه یان زور سهیر بوو، زور دلته نگ بوون!

ته نانهت هیشتا سهه بان مه سیح ده بینى به خاجه وهن و دهر پۆن که من نه متوانیبوو له خاج رزگاریان بکه م، هه ندیک له ماریا و مه سیح که به دهستى هونه رهنه دى نارهنه دروستکرا بوون، ته نها پروکهش بوون گیانیان نه بوو! که چی ده یان توانى برؤن! لام سهیر بوو! خاجه کان له مرؤف دهچوون! ده بینى درهخته کان، گیا و پروه که کان فرمیسکی ماریا کانیان وهکو شه ونم دهگرت به باوهش! ته پوتوزى نه وه، نه وکؤچه به کؤمه له زور سهیر بوو! ده بینى ته پوتوزى نه وان ده بیت به گه زؤ له سهه گه لای داره کان هه لده نیشن! نه وگه زویه ی که زاگرؤسییه کان کؤیده که نه وه لئی دهخون و گیانى خؤیانی پى شیرین دهکن!

بویه گه لانی زاگرؤس گیان ناسن، چونکه نه وان له ته پوتوزى هه لچون و داچونى گیانهکان به ناگان! چونکه گیان توژتیکى شیرین دهره دات، درهخته کان ده یگر نه وه و چیا به کانیش ده یرن و ده یخون! یان ده شیت درهخته کان له هونه رى نیشان دانی گیانى خؤیاند کارامه بن!

گیانى زاگرؤسییه کان سروشت جیناهیلن که له ناو دهر برین یان ده کوژرین! ده بن به شه ونم، سالانیکى زور خزمه تى گیانى زه مبین دهکن، بهر له وهى به هه میشه یی بگن، چونکه مه ئوای نوح پیرؤزه لایان، له وانیه باوه ر نه که یه گه ر بلیم ژماره ی گیانهکانى گه لى زاگرؤس هه زاره نده ی گیانه زیندووه کان زیاترن! چونکه سروشتى گیانى چیا به کان وه هایه! نامرن، له دواى مردن گیانیان زاگرؤس جیناهیلن.. چونکه نه وان په سه نترین وهچى هه زره تى نوح-ن.

زاگرۆسىيەكان مىللەتتىكى فرە باۋەرن، تەناتەت تىياندە سۆزىيان بۇ ئەھرىمەنىش ھەيە! ئارارات نزرگەي نوح-ھو زاگرۆسىيەكان پىرن لەبەھرى گىيان، ئەوان بەۋە ناسراون كەگىيان پەرسىتن، تەناتەت سوپىند بەگىيانى يەكتىرى دەخۇن كاتىك كەپىنگەۋە دەۋىن، كاتىك كە پىنگەۋە دەۋىن.

بۆيە ئەۋ سەرزەمىنە بەرلە مال ودىيارى كورد، مال ونزرگەي گىيانەكانە، چونكە نەك تەنھا ترۆپكى ھىمالايا، بەلكو زاگرۆسىيە نزرگەي گىيانى پىنغەمبەران وكۆچەرانى گىيانە، نزرگەي گىيانى فرىشتەكانە. چونكە گىيانى ھەزرەتى نوح، ئىبراھىم= زەردەشت، سولەيمان، ھود، لوقمان مەسىح لەۋى دەۋىن.

ھەر بۆيەشە زانايانى رۆژھەلاتناس ھەمىشە گەشتىيان كىرۋوۋە بۇ ۋلاتى زاگرۆس ۋەھوليان داۋە شۋىنەۋارى راستىي كەشتىيەكەي نوح وگىيانى نوح بدۆزەنەۋە، بەلام جىنگەي ناخە كە ھىشتا كوردوستان لەۋىر دەستى ھەژدىھاكەندايەۋ نوح ناگىركراۋە وكورد بەجىھاندا پەرتەۋازەدەكرىت. نەنگى بۇ جىھان، كە مىللەتتىكى چلوپىنچ مىلۇن كەسى بەرەۋ نەمان دەبرىن، نىۋەكان، ھەژدىھاكەن ناگىرىيان كىرۋون، ھەژدىھاي رۆژئاۋاۋ رۆژھەلات!

كەچى ھىشتا جىھان ناۋرىكى لەۋان نەداۋەتەۋەۋ زۆرىبەي گەلانى رۆژھەلات وپۇژئاۋاش خۇيان نازاد دەپىن. نازان نازادى برىتتىيە لە يەكۋونى جىھان ولەنازادىي ھەموو گەلانى سەرزەمىن! شەرمەزى بۇ رۆژئاۋا كە پىشتىيان كىرۋتە مەككەي باپىرە گەۋرەيان.

دىۋەكان، ھەژدىھاكەن ھەمىشە شەرىيان لەبلى زاگرۆسىيەكاندا بەرىپاكرىۋوۋە، بەرىپىژايى مېژو خەرىكى قىرگىنى مىللەتى كوردىن، كەچى ئەۋمىللەتە بىگەردە ھىشتا خاكى ۋلاتىكى تىريان داگىر نەكرىۋوۋە، ھىشتا نەبوون بە كۆيلەي شەپو خاك و نىشتىمانى ھىچ كەلىكىيان ناگىر نەكرىۋوۋە. ھىشتا سوورن لەسەر مانەۋەيان لە مەنلگەي نوح، ھىشتا لەزۆرىۋوندىن ودىۋەكان، ھەژدىھاكەن نازان چۆن قىران بەكن!

مىللەتە پىندەكانى عەرب و تورك و فارس: ھەرۋەھا چاۋبىرسىيە خۇرئاۋايىيەكان بىئاگان لەۋەي كە زاگرۆسىيەكان خاۋەن سوۋپايەكى گىيانى مەزىن، نازان كە ئەۋان مىللەتتىكى كۆلنەدەرن، لەپوۋى ھاۋسىيەتى و بەگىيانى مرقۇفەيتىيەۋە مامەلە لەگەل دىۋو خىۋىشدا دەكەن! دەنا گەر بىيانەۋىت بە ھەناسەيەك دوزمەنەكان قىر دەكەن، كەس نازانئىت كە مىللەتى زاگرۆس گەر توۋرە بن، دەتۋان ھەر دوزمەنەك تىككىشكىن.

پەيامى رۋوناكى لەسەر لوۋتەكى ئارارات ناگىرسابوۋ، ۋەك مەشخەلىكى رۋوناكى. ناسمان پىرپوۋ لەدەنگى مۇسقىايەكى گىيانى، گويم لىۋوۋ بەدەنگى مندا، بەدەنگى ئافەرت و فرىشتە: سەنايەك دەنگى دەنايەۋە لەكاكىشاندا!

كۆرالىكى مەزىن دەنگى دەنايەۋە. كۆرالى ئامىين. ئەۋانەي خاۋەن كەرامەت بوون ونوستىۋون، لەخەۋياندا گوپىيان لەۋئاۋازەگىيانىيە دەگرت: گەردون بەگىشتى پىرپوۋلە ئاۋاز، دەنگە خۇشەكان كە بەرىپىژايى مېژو لەناسماندا گەلەكۆپۋوۋوۋون، بەۋىستى ئاۋورامازدا دەبوون بەئاۋازى گىيان. ئامىين، ئامىين، ئامىين، دەنگى دەنايەۋە لەۋكاتەدا كە گىيانەكان دادەبەزىن، كە گىيانەكان بەرەۋئارارات دادەبەزىن.

فرىشتەيەك بەگوپىما چىرپاندى ۋفەرموۋى: ئەم دەنگە خۇشە ھەمان دەنگە، ھەمان ئاۋازومۇسقىقا كە رۆژى بەرى دىۋەكان، دىۋوپەرسەكان ھەپرون بەھەپرون دەكات، چونكە دەنگ، تەنھا دەنگ گەر بىيەۋىت، لە چركە ساتىكدا بوۋنەۋەر ھەلدەۋەشىنئىت: نەگەر قىيامەت بىت، ھىچ ھىزىك ناتوانئىت دەست بەسەر دەنگدا بگرىت، بەكەفلەكۋونىك ھەموۋشتىك خاپوور دەبىت.

ئەو كاتەي كەرۋى بەرى دىت، كات ناوستىت، بەلكو ھەلدەۋەشىت، دەنگىك لەگەردونەۋە دىت توورە دەبىت.. شاخەكان خۇيان پىرانىگىرىت، زەرىياكان پەركەم دەگرن، ئاگرەكان شىت دەبن، باكان سەرىيان لىتىكەچىت، بالندەكان نافرئ! ئەوكاتە ناتوانن فىرىن، ناتوانن بىرستىن، ناتوانن خاۋەن گەل ۋەيزو دەسلەت بن! ئەوكاتە تەنھا لەناۋدەنگدا لەناۋ زرمەي دەنگىكى توورەدا خاپوور دەبن. ئەوكاتە دانمان نادات مرۇف بىن ياخود دىو، ئەوكاتە بوونەۋەر لەرز دەىگرىت: گەردونن فىي لىدىت: دەلەزىت.

دەرىياكان ھەلدەستە سەرىي و تەماشنا دەكەن، خاك شىتەل دەبىتەۋە، ئاگرەكان گرپەھەموۋشىتىك بەردەنن لەخۇشىدا.. چونكە دەنگى لىكدانى بالەكانى ئاھورامازبا دەبىستىت، چونكە رۇزى بەرى دىت! چونكە ژيان ماندوۋ دەبىت، ۋەرز دەبىت، مان دەگرىت.. چونكە دەستىنكىرن ئەگەر دروست نەبىت كۇتايى دىت، ۋەك چۇن دايك دەست دەنئە بىنى كۇرپە! ئاۋا ژيان دەست دەنئە بىنى خۇي ۋژيان لەخۇي ھەراسان دەبىت.. ژيان لەپاداشتى كىرەۋەكانى دىۋدەكاندا كۇتايى دىت..

سەرىبوۋ! دەمىنى خاجى خۇيناۋى لەئاسمانەۋە بەگرپەۋە دەكەۋتە خوار! لەخەۋنمدا دەمىنى ئاسمان پىر بوۋ لەخاج! دىمەنى پارچە پارچەي كۇلاج شىۋوم دەبىنى.. دەمىنى لەھەندىك شاروگوندى ئەمسەرزەمىنەدا كۇمەل كۇمەل مرۇف بەدىار خاجە خۇيناۋىيەكانەۋە ھەلتوۋتابوون! نەمدەزنى بۇچى دەگرىن؟ ئايا خۇيان گەرمەدەكرەۋە يان پەنايان بىرېبوۋ؟ يان دەترسان!؟ كەچى ئەۋخاجانەي كە بەرەۋ نارارات دادەكەۋتن.. دەبوون بەرۇشنايى، دەمىنى مەسىجەكان رۇخسارىان دەگەشىتەۋە! نەمدەزنى بۇ؟ گۇيەم لىبوۋ بەھەموۋ زمانەكانى جىھان، دىۋپەرستەكان كە قەبارەيان بچووك بچووك بوۋوۋەۋە نۇعايان دەكرد، دەپارانەۋە!

دىۋەكان زۇر دەبوون، نەپەي دەنگىان ئاسمانى يەكەمى پىر دەكرد! بەپىچەۋانەي رۇشنايى ئاسمانە بەرزەكان، بەپىچەۋانەي رۇشنىۋونەۋەي نارارات، لەئاستىكى نزمى سەروو زەمىنەۋە، لەۋ ئاستەدا كە ھەۋرەكان گرۇمۇلە دەبن ۋكۇدەبىنەۋە، تارمايى دىۋەكانى ناتو ۋ ئۇپىك بەرى رۇوناكىيان دەكرت، دىۋەكان بەھىز بوون، باۋەرىيان بەشەرى خۇيان مەتىن بوۋ!

دىۋەكان توورە دەبوون، لەگەل توورە بووندا زۇردەبوون، بەرى تارىكىيان دەكرت! چونكە دىۋەكان بىنار بوون، ئاگانارى ھەموۋكەين ۋبەنىتك بوون، ئەۋان دىۋپەرستىان زۇرېبوۋ تا ھەۋالايان لە غەبىيەۋە بۇ بىنن، مرۇفەكانىيان فىرى بوختان ۋدروۋ رىيايى كىرېبوۋ! مرۇف باۋەرى بەخۇي سست بوۋ! گۇيەم لەسرۋوبىكى بوونا بوۋ دىخۇيئىند: **ھەموۋ بوونەۋەر گوناھىكى بۇ ناسىرېتتەۋە! كەگوناھەكان زۇرېبوون، لىخۇشبوون دەمرىت.**

مرۇفى مەزن كەسىكە بتوانىت لەخۇي خۇش بىت، بتوانىت دەروونى خۇي پاكۇر راکرىت ۋلەخواكان نەپارىتەۋە بۇ لىخۇشبوون.. چونكە خواكان لەۋھەموۋوزمان ۋئايىن ۋپەرستىانە تىناگەن، چونكە خواكان بىزمانن! نادوۋىن، كارىيان بەئاخاۋتەۋە نىيە، خواكان لە فەرموۋدەكانى مرۇف دروست دەبن، كىرەۋەكانى خۇتانن، پىتن، ھەستىن، ۋوشەن ئەۋان.

دەمىنى پەيتا پەيتا نارارات رۇشنتىر دەبىت، دەمىنى پىغەمبەرەكان، فرىشتەكان، مارىياكان، مەسىجەكان دادەبەزن، دادەبەزىن لەخەۋما.. منىش سەيرم دەكرد، سەيرى ئاسمانەكان، دەمتوانى بىبىن، دەمتوانى بىبىستىم، دەمتوانى لەخەۋ ھەستىم، بىنووم، بىنارېم! خۇم، تۇئەۋوئەۋان، ژيان ۋگىيانى ژيان بىبىنم! دەمزانى شىت نىم ۋشىتتىش نام.

كات وهستا بوو.. كات هيشتا له چركه يه كهم نه ترازا بوو. بونی بغوردم ده كرد، ههستم ده كرد نارارات له بغورد ده چیت.
میرو له كان فرموویان رۆژی بهرئ دیت، گیانه كان داده بن، دین به میوانی نوح.

تابلوی بانگه‌ان

(من بانگه‌كان ده بیستم.. فریشته وردیله‌كانی سازامی ولاتی به‌فر- مارتا لویسه- Marta luise -
ئه‌وشه‌وه هاتن پینان و وتم: نویژه‌كانتان ته‌نهما مه‌كهن.. ئه‌گهر هاوسهر بوون، واته هاوسهری گیانی..
به‌پاکی، به‌رووتی پیکه‌وه دانیشن ته‌ماشای خۆتان بکهن.. نیرو می ده‌بیت ته‌ماشاکانیان بگۆرنه‌وه.. تا
فیری هونه‌ری بینین بن.. به‌ته‌ماشای پیکه‌وه گۆرانی بلین.. بانگی خواکان بکهن بین به‌میوانیتان..
نویژه‌كانتان پیکه‌وه بکهن نیرو می.. به‌رووتی، به‌پاستگویی به‌بئ شهرم له‌یه‌کتري کړن.. پیکه‌وه به‌بئ
درو له‌گه‌ل یه‌کتري بدوین، په‌رستگاکان، مزگه‌وته‌کان، که‌نسه‌کان له‌ناو ماله‌كانتانان، بگره له‌دروونی
خۆتانان.)

چرکه خه‌ریک بوو ده‌ترازا، کات له‌وه‌دابوو ناسایی بیته‌وه، کات خه‌ریک بوو له‌چرکه تیپه‌ریت.. نارارات
رۆشن ناگیرسابوو، گیانی هه‌زاران فریشته به‌کاکیشاندا به‌دم نه‌غمه‌ی ئاوازیکی گیانییه‌وه گه‌پشتبوونه
ئه‌وئ!

سه‌یره.. له‌خه‌ودا ئه‌گهر کاتیش نه‌وه‌ستیت له‌ میلی چرکه‌یه‌کدا گه‌ردونیک دروست ده‌بیت و گه‌ردوونیکیش
له‌ناو ده‌چیت.. کات له‌خه‌ودا نه‌ناوهرۆکی هه‌یه نه‌مانا، بۆیه من خه‌ونه‌کانم پینان و وتم ته‌نهما به‌یه‌ک شتیه

دەتوانم گوزارە لە پەيامی خواکان بکەم، ئەویش ئەوێهە کە هەمووشتەکان لەخەویا باس بکەم یان خەوڕاستی تیکەل بەیەکتەری بکەم!

بۆیە من دەربەست نیم تۆ تێگەیت یان تێنەگەیت کە دەشیت لە میلی چرکەبەکاندا زۆرشت رووبادات! دەشیت خواپەک دروست بێت، دەشیت دێوێک بتوێت، مرۆفیک لەناک بێت! سەیرە مرۆف هەیه هەرکە لەناک دەبیت دەمریت! کەس نازانیت بۆچی هەندیک مرۆف بەر لەلەباکبۆن، مان لەژیان دەگرن! هەن نایانەوێت یادیان بێتەو سەروشتیکی تاییەت وکۆمەلێک یادگاری تال ژیانیان بوویات بکاتەو، کەس نازانیت کە هەندیک مرۆف هەن دەترسن بگەڕێنەو، یان مردن بە هەلە لەمسیان دەکات.. یان نژی داخووزیەکانی باوانیان مان دەگرن، خۆیان لەسکی دایکیاندا دەخکێنن، یان هۆکاری مردن بەی دەهینن.. چونکە هەن لەمنداڵانی دایکنا زیاتر لەمن و تۆ دەزانن.. هەن کەدینە ژیانەو تا بەتەمەن تر بێن!

دەبین هەن لەناوماندا لە دایک دەبن و لە ژیاندا گیلترۆ نەزانترۆ نەخۆشترۆ هارتەر دەبن، هەن هەلناکەن لەگەڵ دێوێکاندا! هەن بەدێوی لەناک دەبن. بۆیە من بەووری ناگرم وگومانیشم لەو نێه کە خەونەکان لە منداڵانی بووندا منداڵکی گەلێک ژیرن، خەونەکان دەتوانن سەروشتی خۆیان فەرزبکەن، دەشیت کۆرپە لە سکی دایکنا خۆشتر یاری بکاو بێر بکاتەو و خۆشتریش خەون بێنیت! دەشیت خەونەکان لە یاوێکی تاریکی ناو مێشکی کۆرپەلەبا زیندووترین.. بۆیە منداڵ فریشتە و وەک خواکان دەتوانن جوان بن، ناشیرین بن! هەبن، نەبن! مرۆف لەبۆنەوێرنا گیان و خەون! لەژیاندا کەردەو و ووتارەکانی! مرۆف بریتیە لە گیان و خەون و کردار! ئەم سینگۆشەگیانی نەیتییەکانی مرۆفی قوزاخە کەردەو لە بۆنەوێرنا! ئەم سێ چاوەگە مرۆف بە میرات بۆی ماوەتەو!

لەوکاتەدا کەگیانەکان نیازمەند بوون بەرەو لووتکە ئارارات نابەزن، بەتەنەفە رۆشنەکانی جالجالۆکەبا بەپێی نەخشە و یستراوخەریکی کەشی خۆئامادە کردن بوون بەرەو نزرگە و مانی حەزەرتی نوح.. پیرشالیار لەشیوێ پەلە هەوریکدا، بەناسماندا لە دۆخی مێوون و نوێژکردندا، بەدەم باوە بەرەو ئارارات با دەبیردا!

هێندە ئەو پیکەرە بوون مەزن بوو کە پاسدارە تالییان ە بەدخووەکان تەقاندیانەو بەهەوا! پێدەچوو بێر لەیانی پیکەری بووندا لەهەوا گەردووتۆزی پیکەری بوونای کۆکردبیتەو! چوارمشی کووت و مت هەروەکو بوون نانیشتبوو، لەخەلۆتێکی ئازادا بیری لەگیانی ئاهورامازنا دەکردەو.. هەستەکانی خۆی لەباوەش بوو، لەویستی بوونەوێرنا لەنگەری گرتبوو: هەندیک جار لە کەشتی دەچوو.. بەچاوی گیان تەماشای ئاهورامازنا دەکرد.. پرشنگی لیکدانی بالەکانی پووناکی دەبینی.. لەباروودۆخی یەکیبووندا ئەو منی دەبینی، منیش ئەوم دەبینی! من دەبووم بەوان: بە گیانی گشت. پیکەو هەستمان بەیەکیبوون و ئاوێتە بوونی گیانی دەکرد، دەمانینی بالداریکی مەزنی قەبارە بێشومار لە شیوێ لەقلەقێکی سپیی زۆر پووناکدا بالەکانی لەیەک دەبات.. بەلیکدانی بالەکانی گرو پووناکی دەپەخشاند بە گەردووندا.. دەمانینی گەردوونەکان وەک کۆرپە ساوا لەلیکدانی بالەکانی ئاهورامازنا لەناک دەبن، بەگەردووندا پەرت دەبن! (من ئاهورامازنا لە شیوێ لەقلەق و جالجالۆکە و دایک و لە شیوێ تەوێژمێکی مەزنی پووناکیدا هەست پێدەکەم! هەست مەکەن کە نژە را نیشان دەدەم) گەردوونەکانمان بینی چۆن چۆنی دروست دەبن! دەمانینی گرو دووگەل و تەپووتۆز خۆیان دەچنن.. دروست دەبن، دەزین، یەکتەری دەگرن، وەک ئەوێ دەنگێک، یان شەقە لیکدانی بالێک فرمان بەسەر

دروستوبون وړسكانياندا بکات. وهک نهوهی دهنګیک بهګردونهکان بلیت بین.. نهوانیش دهن! باکان جوان و زیندوو دیار بوون.

سهیربوو لهلام. لهخهونمدا له ګهګل پیرشالیاردا دمبینی ګردونهکان دهنفرن. بالیان ههیه. لهحاجیلهقلهق دهچن! هستم دهکرد ګردونهکان نایکیان ههیه ولهنمدا لدانی دهنګهکانی نامین- لهدایک دهن. سهیرم لیدههات که ووشهکانی نامین دهبینم دهنفرن! بهلامهوه سهیر بوو که مرؤف توانیویهتی پهی به نهینیی پیرؤزیی ووشهیی نامین بهریت!

سهیر لهوهبا بوو. هستم دهکرد که ګردونهکان به ویستی هاوکاری. به هاوگیانی. به یهګرتن دمتوانن بین به شکل وامهوه قهباره بهخویان بدن. بههاوکاریو پهیوهندی دمتوانن دروست بین. هستمکرد هستهکانی یهګرتن وهاړمؤنی وهاوکاریو هاوگیانی وهاوسهنگی دمتوانن خویان پتهو یچن. دمتوانن یاسا نائین، فیزبن، دمتوانن هستیان ههیت، بیریکه نهوهو ریڅخستن بکن بهبرنامهو ژیان برپسن!

لهګهګل هاوههستی پیرشالیاردا توانیم بهچاوی هست قوولایی ههمیشهیی بینم.. توانیم ناکوتایی ګردونهکان بینم! توانیم لهژماره بهدەر خورهکان، خوری ههمهړهنگتر بینم. توانیم خوری سوور، شین، مؤر، پههیی، خاکی، سپی، زهره هتا نوابی بینم! هستم دهکرد گیانم دمتوانن بیت بهخؤر! سهیره ناتوانم زیاتر بهووشه تماشاکانم برپسم. بهلام بینیم ګه لیک سهیربوو لهلام! هستم دهکرد تهنانت له دؤخی نووستنیشدا شیت دهنم! یان لهناو خهونهکانمدا وون دهنم و ژیانم که متر هست پندهکرد و له ئؤخژنیکیی گیانیدا ناشنای تهوهریکی تر و مانایهکی تر و راستییکی تر دهبووم!

زؤرنازادانهو بیترس ههموو ګردونهکان ګهړام. کهچی خوانهکات خویهک بیته سر ریګم وپهلامارم بدات. یان لیم برسیت تۆ کینت وچیت دهویت و چی دهکیت؟ کس ناوای پیناسنامهی لینهکردم و هیچ شپړو خیریک نههاته سر ریګم و بلیت: **ولک هویتکا!** (نه م دوو وشیه عهرهیین و هیزهکانی بهعس کوریدان بهوه دهکرت و دهکوشت ګهړ پیناسنامهی پنهبوايه!) بګره هیچ خویهکم نهی نژیوو.. باوهړ دهکیت یان نا. نهپیداغم بینی. نه سنوور. نه خواوهندی شهړ.. جګه له حاجیلهقلهقیک هیچی ترم نهبینی نهویش دهنفری و لهنازادیی خؤیدا بیباک بوو.

ههلبهته من زؤر عهوبالی بینینی خواو خواکان بووم! بهلام لیټانی ناشارمهوه خواوهندم بهتهنه نهی ودهست لهګونان بریزتر هر تماشای قولاییم دهکردو لهګهرووی قوولاییهکاندا رؤدهچووم.. چالی قول قولم دهبینی لهنتوان هر ګردونیکدا کؤمه لیک چالم دهبینی. بهلام ناتوانم بوختان بګم وبلیم خواوهندم تاک و تهنای! شتیکی زؤرسهیرم بینی که زؤرشایهنی ګیرانهوهیه! بهلام لیټرندا باسی ناکم، چونکه لهتابلوی دابهزیندا نیازمهنم پهنجه بؤ نهو بینینه رابکیشم یان باسی بګم.

بهلام، سهان هزار بتم بینی! نهء ملیونهها هزار بت.. بتی بچووک، بتی ګوره وګورهتر، بتی ږهش وپسی، بتی ږهنگین، ناشیرین وجوان، زبرو نهرم! باسی نهستیړهکان ناکم چونکه توش دهنانی وباوهریش دهکیت که ناسمانهکان پرن له نهستیړه! نهوهی جیګهیی سهرسوورمان بوو کیشوهری واژهکان بوو، یان کیشوهری ووشهکان، چونکه بینیم ووشهکان بهناسمانهکاندا نازادانه دهګرین، بینیم ووشهکان پیکهوه ګؤرانی دهلین! بینیم ووشهکان سهمایان دهکرد وله دؤخی سورخوارندا دهبوون به نؤته، بهدنگ، بهناوازی مؤسیقا! بینیم هر ووشهیهکی جوان کؤمه لیک ووشهیی جوانتر دهوریان داوه وپیکهوه ناوازیکی گیانی دهژهن.. بینیم هندیک ووشه دمتوانن بین به مرؤف، بهمنال، به فریشته.. ووشهکان هیئنه

جوان بوون لېم دەبوون به مەعشوقە! خۆش دەويستن، چەپلەم بۆلەندەن دەمگرتنە باوەش، خۆم تێهەلدەسوون، ئەوانیش وینەى سەیر وسەیرترین نیشان دەنام! لە ووشەيەکم پرسى خوالەکوئىيە؟
فەرمووی: تاجاوت بېرەمکات، تاتوانات بېرەمکات تۆ لەکەرەمەتى خوادايت! خواچىيە؟ من خواوەندم.
وادەزانی خواوەند لەووشەکان مەزنتەرە؟ ووشەيەکی منداڵ پوخسار بەم پێکەننەوه فەرمووی: وادەزانی خواوەند خۆى دەيىنت؟ يان خۆى دەپەرستت؟ يان خۆى دەچنیت؟ خواوەند تادیت زۆرەيىت، خواوەند لەتەماشاکان دەچت. خواکان خەندن لەسەر لىوى ئىمە.. خواوەندەمکان زۆرن، ئەوان لە کەرەمەکان و واتاکانى مرۆف نروست دەبن.. ناسمانەکان پېن لە خواوەندەمکان. جا چاوى تۆ توانای بىنى سستە.
چونکە چا و هەموو شتیک نابىنت. بەلکو تەنها بەهەستەکان دەتوانىت بىنىت.

بىنىمان هەستیک بوو ناشايەنى ڕوونکردنەوه. کۆسپەکان لێرەدايە، ئەوکۆسپانەى کەمرۆف ناچارەمکان لەقوتبى بىنىندا لەمپەرگرن، رابووەستن، چونکە لەوئ بەدواوه لەيەکبووندا مرۆف پەرت و بلاو دەيىتەوه، هەرچىيەک بلىت تەنها زىادەرۆيى سەربارى دووپاتبوونەوهى ووشەکان دەکات.. چونکە تەلىسى ووشەکان هەست پىدەمکات، هەست بلاو دەيىتەوه، بىر پىراناکات هەموو هەستەکان لە جىگەيەکاندا پىکەوه گرىدات. بۆيە وەک دەلین زۆر ووتن قورئان خۆشە .. بەلام من دەلیم زۆر ووتن خۆش نىيە!

پىرشاليار لەيەکبووندا لەگەل مندا لەکامەرانى بوودا-نا هەستى بەنەبزی بوون دەکرد، يەکبوون بەگيانى بوونەورەلەهەميشەيىدا، لەدووپاتىکى ئانى و هەميشەيىدا.. وەک چۆن هەناسەکان دووپاتن، ئاوهەا دىمەنەکان، بەسەرەتەکان، ووشەکان، بابەتەکان دووپات بوون لەهەميشەيىدا!
 هەرەوکو دووپاتبوونەوهى سوپى خوين، بەلام وەها نا کەلەرەستەقینەنا ڕوودەدات، خوينى پىس لە سوپىدا بەناو دلدا پاکژ يىتەوه، نا وەها نا.. چونکە ئەو هەميشەيىيەى من لەيەکبووندا تىايدا دەگەرام.. برىتى بوو لەو قوتبانەى کە لەکەرەمەتى خێرنا دووپاتن و هەميشەيىن.

چونکە من چەقم نەبەستۆتە سەرتارىکى و گەردوونەکانى تارىکى، چونکە باوەرې من سەروکارى بەتارىکىيەوه نىيە، شەرلە گەردوونەکانى مندا، لە شەقەى بالەکانى ئاھورامازادا بوونى نىيە، تەنها زەرپرىک شەر لەهەموو گەردوونەکانى خێرى مندا نىيە.
 بۆيە من دەزانم کە مرۆف پىوستى بە ئەدەيىکى دىکەيە بۆ گەيشتن بەکەرەمەتى شەر قوولبوونەوه لە دىوەکانى شەرپا.. من رىگە بەسروشتى خۆم نادەم بەتوونىلە تارىکەکاندا هەلزنیم تا لەفەلسەفەى شەرپو کەرەمەتى شەرپا بىرى ترسناک و تۆقینەر دەست بخەم، نا، من کارى واناکەم، چونکە من شەرپ لەخۆمدا بنېرکردووه، من هىچ پەيامىکم بۆ شەر نىيە و پىشتم تىیکردووه.

لەوگەشتەدا، لەويەکبوونەدا گەيشتمە قوتبى تىگەيشتن، تىگەيىم کە ئەوزانايەى لەراستەقینەنا توانى تىۆرى تەقینەوهى مەزن=(بىگ بانگ) کەشف بکات، بەهەلەنا نەچووه، بەلام بەناگانەبوو لەوهى کە پىرۆسىسى نروست بوونى بوونەورەمکان دووپاتە، واتە بىگ بانگ لەهەميشەيىدا دووپات دەيىتەوه، ئەو تەقینەوه مەزنە هەمشە سرووشتى دواھەمىنى ئاھورامازدايە لەبوونەورەدا! دەتوانىن بلىن کە هەر بىگبانگىک لەقلەتیک لە دەروونى بوونەورەوه پەرش دەکا و لەبال دەداو بلاو دەيىتەوه! **گەردوونەکان بالندەى خان!**
 دەتوانم بلىم بىگ بانگ هەميشە ڕوودەدات، زۆر بوون ناکۆتايىيە لىکانى بالەکانى ئاھورامازدا لەبەردەوامىدا ناوەستىت.. ئەگەریش يىت و بووەستىت، ئىمە پىننازانىن، وە تىناگەين بۆچى کات يان بەردەوامى دەوەستىت، بۆچى ئاھورامازدا= جالجالۆکەى تىشكى پىرۆز؛ لەقېرن بە گەردوونەکاندا دەوەستىت!

من وەھای دەخەملىنم، دەلىم چۈنكە ئاھورامازدا لە ئاسمانەكاندا نې بەتاریكى دەتات، ئەگەر بېت وپووەستت، ئەوا تاریكى زەفەر بەرووناكى دەتات، دەتوانتت، لەمسی بکات، پیسی بکات، ناگیری بکات، بۆیە بەردەوامی لەھەمیشەیییدا روودەتات! بۆیە باللیکانی ئەو ھەمیشەییە، بۆیە بوونەوەر دوویاتە لەھەمیشەیییدا!

بۆیە لەپروسیسی زۆربووندا: لە نوویات بوونەوەرنا، ویست بلاو دەبیتەوەر، پەيام دەپرویت، عەشق بلاو دەبیتەوەر، گیان دەزیت.. ئەوگیانانەى دەست تێوەرنا پەسەند ناکەن! بۆیە کاتیک خۇنەویست بەیەكدا دەلکین، یاخود بەریەکتى دەکەون و خۇیان لەیەکتى ھەلدەسوون، دووچارى جموود دەبن، سنووربار دەبن، دەگۆرین و نازادیان لەدەست دەدەن، وەکوومرۆف، ئەومرۆقانى کاتیک دەست بۆکەرەمتیان دەبریت، نازادیان دەشیت، کە نازادى شینوا شەر دیت، کە شەر ھات پیس بوون دیت، کە پیس بوون دەستی برد بۆکەرەمتی ژیانەکان و گیانەکان، ئەخوشی و مەرگ و دەرد بەدى دیت.

ناجۆری بەدى دیت.. ئەمە کاتیک بەدى دیت کە ناھارمۆنى گیانەکان بەیەك دەگەن. بەلام کاتیک بەنازادى وھارمۆنى گیانەکان بەیەك دەگەن، بەختیارییەکان سەرھەلدەدەن، ھاوگونجانەن، یەكبوون، جوانى وئاویتە بوون بەدى دین.

لەگەر دووتۆزی گیانەکان ئاووئاگر، تۆزو ھەلم بەدییدین و بوونەوەرەکان دەرسکینن! بیگومان ئیستا دەزانین کە کۆمەلیک کە لە گیانی مەزن سەرکاریان بە گەردوونی مادى ئیمەو ھەییە، بەرلەوى دەست بۆ سروشتی یەکتەر بەرن، مەزن و جوان و ھەمیشەیی و پایەدارن.. شلەن، گازن، ھەلمن، با سیفەت و تۆزن، تواناو رەگەزیان سابتە و بە ویستیکی کەونى دەگۆرین.

کۆسپی ژیان، کۆسپەکانى مرۆف و پروستبوون لێرەو دەزین و بەرەو مەردن دەچن. چونکە کاتیک گازەکان، ھەلمەکان، تۆزەکان یەکتى دەگەرن، دەشیت سروشتی یەکتى ناچۆرانە بگۆرن، بۆیە شەر دەرسکینن، بۆیە ناچۆری سەربارى سروشتی خۇیان دەگەن، چونکە سروشتیان ھەمەجیبانە تیکەلى یەکتەر بوو، وەك جووت بوونى تېمساح و مرۆف! ئایا دەشیت؟ گەر وای رەچا و بکەین دەشیت! چى بەدى دیت؟

ئالێرەنا مەزنى مرۆف دەردەکەویت، لێرەنا یە فەلسەفەکان لەگەل باوەرنا کۆک و ناکۆک دەبن، چونکە زۆر لە فەیلەسوفەکان نان بە بیگومانى شەرنا دەنن، نازانن کە چاتر وایە نان بەھارمۆنىا بنن، چونکە لە راستینا سروشتەکان پەن لەدۆ چاوک، پەن لە ھەلمەت بەرنە سەر یەکتەر و یەکتەر ناگیرکەن و یەکتەر گۆرین.. تەنھا مرۆف لەنۆوان بوونەکاندا دەتوانتت سروشتی بوون بگۆریت و باوەر بەو دژانە نکات، بەلکو دەتوانتت نژی دژەکان کار بکات.. دەتوانتت بېت بە میانەییەکی ھارمۆنى خولقین، ئەمە راستییەکە و لۆژیکناس و ماتماتیک و فیزیکناس و بیروۆزەکان نکولیی لى نەگەن.

مرۆف دەتوانتت بەلای کەمەو دەست بۆ سۆزی کە لە گیانە مەزەنەکان بەریت، تا خووی ئەوان ھارمۆنى بکات.. ئەم بابەتە کەمیک نامەفەوومە بە بیروباوەرپی مرۆف، مرۆف دەبیت زۆر تیفکریت تا لەسەلیقەى بەندەکانى و اتاکانم تییگات.. بیان دەبیت بېم بە قووتایی زانستە سروشتییەکان تا لە ترش و ماددەو گازەکان بویم.. مرۆف دەبیت دژایەتى لەخۇیدا بنېر بکات تابگات بە ھەستى بوونەوەر، تابتوانتت ببینت، تا تییگات فێریتت. چونکە وەك فەرمووم: **ھارمۆنى و عیشق و نازادى - پەيامى بوونەوەرە.** چونکە بوونەوەر جگە لەتاریکی ھیچی تر نییە، کارى پروناکی لێرەدا دەردەکەویت، چونکە ژیانەکان، سروشتەکان زادى پروناکین و بەبى ئەوان بوونیان ناشیت. تاریکی بەر لە پروناکی ھەییو پیرترو بەتەمەنتەرە، وامەزانە کە میژروى خیر کۆنتەرە و خیر لەشەرزانترە.. نا، نا بەلکو بلنیات نەگەم کە شەر

دەسلەلاتى بەرىننە تارىكايى زۆر لە پووناكى قولتەرە! بگرە كاوس خووبى بروست بوونە! جا پووناكى لە كاوس وەپز بوو كاتىك كە لە دەروونى ئەو دەرپەپى!

بۆيە ئاھورپامازدا سەروكارى بەنئەمە وە نىيە، كارى ئەو تەنيا دربانە بەتارىكى، تەنھا كارى لا برىنى پەردە ئەستورەكانى تارىكىيە.. كەى تۆش توانىت بەھەموو نامانجەكانتەوہ نژى تارىكى و مەرگ و نىسوى شەر بووستىت؛ وە بە ھارمۆنى برەو بەلئىكدانى بالى مېھربانىت بەدەيت، ئەوكاتە دەتوانىت ھەست بەئامان بەكەيت، دەتوانىت تىنگەيت كەتۆش پرتەوى گيانى خووبى ئاھورپامازنايت.

ئەوكاتە دۇنيا دەبىت كە لەبوونەوہردا ئازادىت وھەمىشە سەرشكىت، خۆت برىار دەدەيت دەبىت بەچى، چى دەكەيت، چۆن دەژىيت. خىروشەر تەواوكەرى يەكتەرى نىن، بەلكوشەر ھەمىشە پىگىرى لەنازادىي مەرۇقاىەتى كر دووہ بۆيە خىر بۆھەمىشە دەبىت تەوہرو ئاراستەكانى خۆى بگۆرەيت.. جىھان دەبىت فىر بىت وازلەبەخووبى بەنئەيت، مەرۇف دەبىت چراكان لەدەروونى تارىكايىدا نابگىرسىننىت، دەبىت فىر بىت شەر بەسووبى خىر بەكار نەبات..

لەو يەكبوونەدا، لەوگەشتەدا لەگەل گيانى پىرشالىيارا لە تەماشاكاندا دەگەراين، من لەخەودا لەگەل گيانى بوخارىي ئەودا خۆشحال بووم بەوہى كە با پەيكەرى ھەلمىنى پىرشالىيار بەرەو نزرگەى گيانىي نوح دەبات، چونكە من لەوہتەى ھەم لەژياندا، لەوہتەى بوومەتە پەنابەر، بىرى ترۇپكى ئارارات دەكەم، ھەزەكەم لەوئى راکشىم، بژىم تەرمم بنىژرەيت، بەلام جىگەى ناخە كە ھەژدەياكانى توورك ئەوييان نابگىر كر دووہ، ماف بەكوردەكانى زاكرۇس نادەن نوژدەكان و نزاكانيان بەئاھورپامازدا بەگەيەن، چونكە ئارارات ئابروى مىللەتى زاكرۇسە.. ئارارات نزرگەو مەرەقەى نوح ە..

لەقەپالى ئاراراتا كۆمەلىك تووتەلە سەگ دەيانقرووسكاند، برسى وماندوو بەزمانى سەگ بانگى

نايكيان دەكرد، بەلام نايكيان كۆزرايوو، جەندرمەكانى تورك پۆژىك بەر لەوہستانى كات بە فرۇكەى جەنگى بۆردوومانى ناوچەكانى ئاراراتيان كر دوو، چەند پۆلەيەكى قارەمانى كوردىيان كوشتىبوو، تووتەلە سەگەكان لەولاي لاشەى شەھىدەكانەوہ دەيانقرووسكاند، لەو بۆمبا بارانەدا نايكى تووتەلە سەگەكانىش پىكابوو، دوور لە تەرمى شەھىدەكانەوہ لاشەى دەلە سەگىكى سىپى كەوتبوو.

بۆيە تووتەلە سەگەكان زۆر برسىيان بوو، قروسكەيان دەگەيە گويى من و پىرشالىيار، لەويدا بوو، من راپچەنىم، چونكە سەيرم لىھات كە پىر توانىي كەرامەتى خۆى وورد تر بكا تەوہ، بىنىم ئەو خۆيكرد بەدەلە سەگىك، بەشىك لەرۆشنايى ئەو وەك پەلە ھەورىك لە ئاسمانى ئاراراتەوہ نابەزى و بوو بە سەگىكى سىپى، منىش تەماشام دەكرد!

كەچى من لەوئى نەبووم، بەلام دەمتوانى بىنىم، دەمتوانى تەماشام بەكەم! نازانم چۆن، بەلام بىنىم تووتەلە

سەگەكان بەرەو لاي نايكيان خۆيان دەخشاند، پىرىش لە قالبى سەگىكى سىپىدا خۆى پالخت و

تووتەلەكان دەستيان كر بەمژىنى شىر، موچرەكە بەگيانمدا دەھات، بەزەيىم فرمىسكى بەكولى لەچاوانم دەردەپەرانىد، تەماشام دەكرد تائەوكاتەى تووتەلەكان تىر بوون!

من وامزانى پىرشالىيار تەنھا ژەمىك دەرخوارى سەگەكان دەبات، بەلام ھەستىكى نادىيار بەر بىرم

دەكەوت، پىي دەفەرمووم: من نايكى ئەم تووتەلانەم تا لەخەم دەرەخسىن، بەديار تەماشاكانتەوہ

مەمىنەرەوہ.

پىرشالىيار لەنامىنى ئاراراتدا بەشىك لەكەرامەتى مشورخۆرى تووتەلەكانە، ئەو دەلە سەگىكى دايكە و بەشەكانى ترى، زەرپاتى بوونى لەھەزاران كەرامەتى ترپا پەخش دەبىت.

بینیم ئاسمان تادیت زیاتر سامناکتر دهیت، بینیم یهکیک له تهرمی شه هیدمکان پۆشنایهک له دهوری دهسوورپا، پۆشنایهک له شیهوی ئهسپنکی سپیدا جهوت جار به دهوری تهرمی پتشمه رگهکاندا سووری خواردا! بینیم له سهرسکی یهکیک له تهرمهکانهوه مندا لیک سیمانگانه له شیهوی نووردا له لاشی بایکی کوزراویهوه سهری دهردهیتا.. له لاشی ئهسپه پۆشنهکوه بینیم فریشتهیهکی جوان.. زۆرجوان له تهمهنی مندا لیک دهسالاندا له لاشی پۆشنی ئهسپهکوه وهدرکهوتوو مندا لهکهی کرده باومش.. پاشان یهکه یهکه گیانی هه نیک له شه هیدمکان ههستانه سه پچ..

ئهسپهکه له گه ل سوورخوار دندا له دهوری تهرمهکان ده بوو به دوو، بهسیان، به چوار ئهسپ.. ئه نجام بینیم جهوت ئهسپ له گه ل فریشتهیهکی بالداری سپی ورۆشن به رهو ئاسمان، به رهو لووتکهی ئارارات هه لچوون.. تا من له مووچرکه کانمدا ئه شکم له چاوانم سه ری، ئه وان له چاوانم وونبوون. کات مت بوو، تووته له کان له قروسکه قروسک کهوتیوون.. له ویدا بوو من ههستم به قورسای له شی خۆم دهکرد، دهرتسام.. ترسیکی بهسام.

ههستمکرد تا کوو ته نام، بیدارم و خهو ناییم چیدی، ههستم دهکرد هیزیک نادیار منی رایج کردووه بۆ ئارارات، ههستم به مانوی و شه که تی له شم دهکرد، ههستم دهکرد ماندووم، قورسم برسکم له بهر براره! ههستم دهکرد ناتوانم دوا نووری پیرو فریشتهکان بکهوم، ههستم دهکرد دهکهوم.. ههستم دهکرد له شیکی جیاوازم ههیه! له شیک له تماشاش!

چهند ههنگاوێک؛ له دۆخی تماشاشا له تووته له سه گه کان دوور کهوتمه وه.. پاشان هیزیک نادیار رایگرتم، برسکم نه بوو ههنگاو هه لپنم، ههستم دهکرد له هه موو قورسایهک قورستر.. له ویدا ترسام، ههستمکرد ناگه م به ترۆیک، ناگه م به لووتکهی ئارارات.. کهوتم، له نیوان هۆشیاری و بینووشیدا کهوتم، پوهله ئاسمان راکشام.. گویم له شنه ی بایهک بوو.. بایهکی کهمیک سارد.. مووچرکه به گیانمدا دههات. ههستمکرد تهواو، ئیتر ناتوانم ههنگاوێکی تر برۆم، ناتوانم به رهو به گه شتیک بدهم که نازانم ئه نجامی چیه! ههستمکرد له ناخه وه خۆش حاله م به وهی که له قه پاله کانی ئاراراتام.. به لام به ههستینک، به خۆزگه یهک نیازم بوو بگه م لووتکه تاپیشوازی له گیانی پیروژان بکه م، تا به خیزه اتنی هه موو گیانه کان بکه م به ره وهی له هه میشه ییدا وون بم یان له راستیدا بمرم.

زۆری نه برد ههستمکرد سنگم شهق دهیت، ههستمکرد سنگم ده پیت و دوقاش دهیت.. له نا کاو بهر له وهی بمرم؛ بینیم سنگم خر مه ی نیت؛ په راسووه کانم روهو ئاسمان سنگم شهق دهکن؛ بینه وهی ههست به نازاری په راسووه کانم بکه م.. بینیم سنگم تهواو شهقی برد. ههستم به مرین نه کرد، به لام نه مه زانی بۆ دهیت له ویدا شهکان کۆتایان بیت؟ چونکه زۆر له میژبوو چاره وانی نابه زینی گیانهکان بووم، زۆر له میژبوو ئومیده واری هاتنی یان بیستنی مژده یهک بووم.

ته نها چاوم له گه ل بیستنی کاری دهکرد.. ته نها دووههستم ما بوو له ژیاندا که به شداری بره و دان به نیازیک بدن.. که سنگم شهقی برد پوهله ئاسمان تماشام دهکرد، تماشاشا، گویم له ته رتیه ی ئامین بوو، شه به قیکم له نیوان تاریکیه وه دهینی.. ده مینی مرۆقی بی نالآو بی ولات و بینا و نیوهی له شی له ئاسمانه و نیوه که ی تری له دووره وه له ئاسو نا دیاره و به رهو ئارارات ههنگاو ده نیت، بینیم ههزاران ههزار گیانی بالنده و گیاندارانی خشۆک و ئاژهل له ته کینا به دم باوه دین، ههزاران په له وهر له دهوری دهسوورپن، ههزاران گیان له دهوری دهگه رین.. بینیم نه ویش به رهو نزرگه ی نوح ههنگاو ده نیت.. بزیه یهک له سه ر پوخسارم نیشته.. ههستم به زاین کرد، ههستمکرد له سنگمه وه زاین دهست پندهکات.

بىنىم نوو پۇشنايى مەتىن لەسنگمەو بەھىمنى وەك فرىشتەي پۇشن دەردەكەوتن.. وەك چۆن كەسىك بۇ حورمەتى پادشا فەرش رادەخت، ئاوا بىنىم توولەپىگايەكى رۇشن لە رەوتى فرىشتەكان دەنەخشا.. بەرەو لووتكەي ئارارات دەكشەيت.. نوو فرىشتەي نازدار، دوو دايەنى مندالىي خۆم بىنى بالدار، ھەرىكەيان لىكىكى توولەپىگايەيان گرتبوو و بەرەو لووتكە ھىم دەفرىن و بەرزەھلدەچوون.. لەكەنارى رىگاكەنا دلى رەنگا و رەنگم دەدى!

دلى سپى، پەمەيى، شىنى ناسمانى، زەرد و سوور، پرتەقالى رەش قاوھىيى، دلى سەوز، خاكى، دلى مۇر، دلى مس، ئاسن، دلى لەگەچ دروستكراو، دلى لەقور دروستكراو، دلى بەرىن، تەلايىن، ئاورىشمىن، زىوين، دلى پەلەتەشكى مروارى، دلى رۇشن، دلى ساوا و لىناو تور، دلى مونكى تىت.. دلى بىسكۆب سىباستىان، دلى سارا دلى ھاوپى كوزراوەكانم، دلى مندالە لەباربراوەكانى جىهان، دلى ھەموو برسپىيەكانى ئەفرىقا، دلى ھەموو ئافرىقاتانى بەناھەق كوزراو ھەتك كراو، دلى دۇعا و ناشتى و لەيلاو كوردوستان.. دلى بچوك، دلى گورەو گورەترم دەبىنى كە پەرزىن بوون لە كەنارى ھەردووسەرى توولە رىگاكەنا.. دلى مىرولەكانم دەدى.

بەزەبىم بەخۆمدا دەھاتەو، نەمدەتوانى ھەستە سەرىپ تا سلاو لە ھەموو دلەكان بكەم.. نەمدەتوانى بىزۆيم.

لەشم بە مىرولەي سپى داپۇشرا بوو.. زۆرى بەبرد، بەرلەو تارىكى زەمىن تەواو داگرەيت، بىنىم ھەموو مەسىحەكان، ھەموو ماريكانى دەروونم لەسىگمەو دىنە دەر، ئەو پەيكەر و وىئانەي پەنام نابوون، ئەوانەي كە لە كەنيسەكان و كاتادرا لەكانى جىهانەو پەنايان ھىنا بوو بەر مەن، گشتىيان لەسپنەم بەدەر كەوتن، گشتىيان بەرەو ئارارات بەرىكەوتن، گشتىيان لەدلىنيايەكى سەرىنا سىنەي منىيان چۆل دەكرد، بەرى كەوتن.

لەوئىدا بوو كات ناسايى بوو ھەو.. بەلى كات ناسايى بوو ھەو، كات لەچرەكى يەكەمى ئەو بەيانىيە لايدا.. ئەوكاتە كاتمىز پىنچ و بىستويەك لەقەي بەيانىي رۆژى بىستويەكەمى نەورۆز بوو.. رۆژى ھىنى بوو، سال لەبار بوو دايان لەناھاتوونا بوو!

كات ناسايى بوو ھەو، ھەورەكان تىرو تارىك بەنيازى دىوھكان ئاسمانيان دەتەنى.. ترسى دىوھكان زۆرى بوو، لەتاو ترسى ئاسمانەكان، دەربەستى ئازاد بوونى مەسىحەكان و ماريكان نەدەھاتن لەسەر زەمىن، بۇيە خەرىك بوون لەشكر دژى نابەزىنى گيانەكان لەناسماندا تەياربەكەن، خەرىك بوون ناسمانى يەكەمىيان پەدەكرد لەتارىكى دىوھكان، لەنەپرەي خۇيان، لە نەرەي جەندرمەي خىوھكان. كات ناسايى دەروى، گشت پەيكەرە ساغ و نەخۆشەكان، گشت خەزەتەكانى ناودەروونى مەن ئازاد بوون و بەچاوى خۆم ئەوانم بىنى دەپۇشتن بەرەو لووتكەي ئارارات.. بەتوولەپىگا رۆشنەكەنا ھەنگاويان دەنا، جوانترىنيان ئەو ماريان نايكانە بوون كە شىريان دەنا بە مەسىحى ساوا، بەوى مندال.

مەن زۆر دەترسام، چونكە لەلەيەكى ترەو جەندرمەكانى تورك م دەبىنى! دەبىنى بەرەو ئارارات بە زرىپۇشەو دەن، پىدەچوو شەر ھەوالى ئامادە بوونى مەن بەوان گەياندىت.. راستەوخو كاتىك كە ماريان مەسىحەكان بىارى منيان چۆل دەكرد، گەيشتنە سەرم!

پاش كەمىك بۆلە بۆل بە قۇناغە تەنگ تىم كەوتن، پاش ئەوھى كە دلىيا بوون لەوھى گيانم لەدەست ناو، ئاگرىكى گەورەيان پىكرىو بەزىندوويى منيان ھاويشتە ناو ئاگرەكەو، لەشم قەرچەي دەھات و گيانم تەماشاي دەكرد.

وہک حەزەرەتی ئیبراھیم! بەلام لەگەڵ ئەوێشدا کە قەرچەم دەهات! نەدەسووتام، هەستامە سەرپێ و سەیری ترسی جەندرمەکانی لەشکری تورکم دەکرد.

بەوانم ووت: پێویست بوو بەر لەوێ بمسووتین، سەرم بێرن! دەنا من ناگەم بە هەمیشەیی! سەربازەکان ترسان، هەلەناوان هەریەکەیان بەرەو ناراستەیک هەلەاتن! لەوێدا بوو کەمنیش بەیەکجارەکی بێدار بوومەوه، بێنیم حەزەرەتیکی پێرۆز لەژوور سەرمەوه راوەستاوه و نەپەیت بێدارم بکاتەوه، نەپەیت فێری بێنیتیکی ترم بکات، فێری فێرپوونیتیکی تر. فێری زانستی خامۆش.

بەلام خۆم لەپال لوتکەکانی ئاراراتدا نەبێنێهوه، بەلکو خۆم لەژوریک تەنگ و ساردا بێنی بێناوێ و بێکەس، وەک پەنابەرێکی بێلوات و تەنها لەدوورگی هەستکردن بەکەمیدا، لەژووریک خۆم بێنی تەسک و تاریک چاوم بەستراوو، نوستبووم، نەخۆش بووم، ژوورەکەم وەک بێوێکی تاریک منی لە چنگی زبیریدا هەلەدەگوشی. بەزەبیم بەخۆمدا نەدەهاتەوه، لەدلی خۆمدا بەخۆم دەگوت، قیروسیا، مرۆف کەلەدیاری باوانی خۆی ترازا مافی ژبانی پێرەوا نییە!

هەستم دەکرد نیوێ لەشم لە ژوورەکاندا نەماوه! هەستم دەکرد بووم بە دوو کەرەتەوه. نیوێ لەشم لە دەرەوهی ژوورەکاندا نیوێهەکی ترم لە زینداندا.

هەستامە سەرپێ و خۆم لەچنگی بێوێ تەنهایی راپسکاند، پەردە پەنجەرەکەم لاناو سەیریکی ئاسمانم کرد، بێنیم ئاسمان تاریکە، کات ڕەنگە و بەرەو کاتژمێر پێنج و نیوێ بەیانی دەچوو، رۆژ دیار نەبوو. نازانم من کوێراییم ناها تێبوو یان نیوێهەکانی تاریکی بەری هەلەاتنی رۆژیان گرتبوو! کەچی لەلای نیوێهەکی تری لەشم رۆشنایی دیار بوو!

بایەکی توند پەنجەرەکە لەسەر پێوەنام، هەستم بەدلتەنگی دەکرد، لەوێدا بوو بۆ جاری سێهەم پیر لەبەر دەمدا قوت بوووه، نەک تەنها ژوورەکەم بەلکو لێ و دەروونم بوو بەچراخان.. پیر فەرمووی: پێویست ناکات خۆت بێهۆش بکەیت، من دەزانم تۆ دەبێنیت، تۆ لەمندا لێتەوه بەهرەمی بێنیت تینا گۆش بووه. هەستە نانیشه، بنووسە بەناوی حەق و راستییهوه، لێرە بەدواوه تۆ گەواهی داستانی نابەزین و سەرھەلدانی مرۆفی بێناوو بێناو بێلواتیت.

تۆ بێنەری رووباوێهەکانیت، گوێت هەلخو بێستە، لێت بکەرەوه، چاوەکانت هان بەه بێنیت، چونکە تەنھابە گەشتن بەبێنیت پەردە لەسەر راستی و برۆ لادەچیت، تۆ پەیاوەکانی من و بێلوات لە بێنیتا بەمرۆفایەتی دەگیەنیت. تۆ حەزەرەتی نوح- یت.

وہای فەرموو پیری زاناو پیر بەهرەمی کەرەمت.

من تائەوکاتە لە ناو خەونەکانمدا سەرگەردان بووم، چونکە نووچاری نەخۆشیی زۆرخەوی هاتبووم، شەوورۆژم، کارو پیشەم تەنها نووستن و بێنیت خەو بوو.. فێر دەبووم، فێری بێنیتی کەرەمتی خۆم؛ کەرەمتی حەق و راستی و جوانی.

بەلام رۆژ نەبوو سەدجار بەدەستی جەندرمەو بێوێ عەرەب و فارس و تورک سەرنەبەردێم، هەر کەچاوم دەنووقاند فرسەتێان لێدەهێنام و بەچەقۆ سەری مندا لێکمیان دەبێرێ، سەری پالەوانیکیان دەبێریم، سەری خوشکیک هاوڕێیەک هاوژمانیکیان دەبێریم.. نەمدەوێرا دُنیا بَنووم، دەبوو لە هەزاران فریشتەیی رووناکی بپارێمەوه چاوبێرم بن و ئاگادار بن لە پیر راپێچم نەکن!

کاتیکی کە پەيامی دوا بێنی پیرشالیارم پێگەیی، لەقوتبی پەنابەریمدا لەنگەرم گرت و لەژوورەکەم و دەدرکەوتم، کاتیکی باش بوو، چونکە هاوسەر و هەردوو منداڵەکانم سەفەریان کردبوو، کەس لەمال نەبوو، دەمتوانی بەویستی خۆم بڕوانم، بگەرێم و بێنیم.

بۆيە بوارم ھەبوو كات پابگرم تا بتوانم ئەوھى لەخەونەكانمدا بىنيم بۆتانی تۆمار بگەم. چونكە پيرشاليار تەنھا داواى لەمن ئەوھىە بتوانم ھەست و نەستى خەونەكانم بە زمانىكى شياو بە مرۇقايەتى بگەينم. چونكە ئەو خويىندەوارىيى نىيە.

چونكە ئەو لەوباوھەردا بوو كە مرۇقايەتى لەدۇخىكى وھادا دەژين كە بەرگەى نابەزىنى پەيامىكى ترى ئاسمانى ناگرن. چونكە لەقورئانى پيرۆزىشدا ھاتوھو دەلئەت دواھەمىن جارە خواوھند ئايىنتان بەزمانى عارەب پىژادەگەيەنئەت.

پيرشاليار لەوباوھەردا بوو ئەگەر ئاھورامازنا مژدەى ئايىنكى دىكە بەھەر زمانىك بە مرۇقايەتى بگەينئەت. دەشئەت دىئوھەكان شەرى تايەفەگەرى وپدەگەزىپرستى وخواپەرستىيان بەريا بىت و شەرى سىنەمى جىھانى بەريا بىت..

پير لە منى رادەبىنى كە ئەگەر بىت و ئەو پەيامانە ساكارتر لەمنەوھ بەمرۇقايەتى بگات. چاترە لەوھى كە كىشەكان جىھانى بگات. چونكە ئەو سەرى منى ھەرزانتەر دەننىنى بەتەفرە بچىت. لەوھى جىھان نووچارى لەناوچوون بىت.. پير فەرمووى: كاتىك كەتو پەيامەكانى نوح دەگەيەنئەت. دەتوانىت عوزورخوایى بۆ خۆت بەنئەتەوھ لە بىلایەنئەت بدوئەت. ئەگەرىش دىئوھەكان يان ئىمام وراھىيەكان لەسەريان نایت. ئەوا دەگەيت بەنەجات. چاترە كەسىك لەناوچىت. نەوھك شەپكى جىھانى بەريا بىت! تۆش پەيامى ھەموو ئايىنەكانىت و نژى ھىچيان كار ناكەيت.

لەبەر ئەم ھەموو ھۆكارە نژانە من دانىشتبووم بىرم لەچارەنووسى خۆم دەكردەوھ. نەمدەزانى چۆن ھەردو پارچەكانى لەشم بەيەكتىرى بگەينمەوھ! ئالئىم دەترسام. بەلام سەيرم لىدەھات كە دەمىنى چىرۆك وتابلۇكان لەھەست و نەستىدا دەجەران وجمەيان دەھات. تاويان دەدام بنووسم نەمدەتوانى راوھستم. خۆم نابەش بوو دەبىنى.

دەمويست لەسەردانى ھاوپىكانمدا يان ناھاوپىكانمدا باسەكانم خالى بگەمەوھ. تا ئەوان ھىنئە پىن پىتكەنن و بەشئەت لەقەلەم بەدن وپەشىمانى دەستم بەسەردا بگريت و واژ لەتۆمارى ناخواریيەكانى پيرشاليار و مرۇقى بىئولات بەنئەم.

بەلام تامن زياتر خۆم بەرەو ھەماقەتى وىستراو كىش دەگرد زياتر ھىواكانم. باوھەركانم پتەوتر دەبوون. زياتر ناچارانە خۆم دەبىنى بەسەر لاپەرەكاندا دەنوشتىمەوھو سەرگەرمى چىنىنى ناستانەكانم. بەر لەوھى بەخۆم بزائىم بىرەكانم. ھەستەكانم پىر دەبوون لەھاندان. لەم بابەتانەى كەوا لەژىر چاوى تۆدان و بەتەمام تۆى خويىنەرى بەرپىز رازى بگەم بەوھى كە بەندەكانى ئەم كىتەبە زادەى راستىيەكن. باوھەرى قوتابخانەيەكن لە غەيبەوھ بە خەون بەمن دەگەن. وھ من ھىچ بەلگەيەكى مېژوووم بە دەستەوھ نىيە و پىئويستىش بە باوھەرى ھىنانى كەس نىيە. ئەمە راستەكى خەونەكانى منن و ھىچى تر. جا تىكاو رجا لەكەس ناكەم تا تىم بگەن.. چونكە خۆشم كە تىدەگەم. تىناگەم! نازانم چىم باوھە لە ھەزرتەى نوح كە لە راستىنا فرم بەرەوھ نىيە!! كەچى ھەمىشە ھەست دەكەم كەشتىيەك لە باوھەرى نروست دەكەم.. ھەر لە مندا لىمەوھ خەرىكى بنىاتتانی باوھەرىك يان كەشتىيەكم!

چونكە من پەنابەرىكى قەلەندەرم ولەئەسراى ئەو رامبارىيە نەخۆشانە تىناگەم كە ئايىنەكان. كە رامبارى زانەكان. كە دىئوھ ھەشت سەرە زلەيزەكان پابەرىيى دەكەن و مرۇقايەتى بەرەو كىنەو رىق و خودپەرستى ونەژاد پەرستى كىش دەكەن.. من تەنھا لەژىر زۆرى وىژدانىكى مرۇف پەرورەرانەدا دەژىم. وھك مرۇف باوھەرىم بەوھ ھەيە كە خىر ھىشتا لەژياندا ماوھ. چونكە من چل وچوارسال تەمەنم بەسەر بردووھ

توانیومه خۆم لەشەری دێوهکان بیاریزم، توانیومه پاکژی خۆم بره و پێدەم و بژیم، راستە لەترس و ویناری و دودلی بینی نێم، چونکە منیش مرۆفم و بارگەکانی نەخۆشی و مردن و پیریم لێبارکراوه! بەلام لەوەتە یووم بەقوتابی توانیومه کار لەخۆمدا بکەم، توانیومه هیوايەک لەدەروونمدا گۆش بکەم، هەناسە بدەم، بژیم.

بۆیە کاتیەک خۆم دایە بەر ویستەکانی پیرشالیار وەک قوتابی! یادم هاتەووە کەمن خاوەن گیانیکم، خاوەن کەرامەتیکم پاکژم، کەواتە ترس لەپای چی؟

بۆیە توانیم گۆی لە هەست و نەستەکانم رابگریم، توانیم پەيامەکان فێر بێم، توانیم پێفەمبەر و فریشتەکان ببینم و چاوپێکەوتنیان لەگەڵنا ساز بدەم، توانیم بویر بێم، بنووسم، بلێم، گۆی لەتریەیی دلی فریشتەکانی منداڵیم بگریم، توانیم فێر بێم، هەروەها بەهۆونەریش لەمەربێنەکانمدا وینەیی گیانی پیرۆزان و پێفەمبەران وینە بکەم، توانیم بەبێن یاریدە بە گەردوونی خۆمدا سەفەر بکەم، ببینم، بەراستی، ببینم بە خەو، هەروەها سنوورەکانی نێوان خەونەکان و راستییەکان تێک بشکێنم، نەربەستی توانج و پەرخەنەکانی دەرووبەریش نەبەم، نەترسم لەوێ کە کێ چۆن بێردەکاوەو چی نێویک نووچاری توو پرە بوون دەیت! جا کوا هەر مرۆفیک لە جینگە خۆبەرە توانیای ببایە بە بابایەکی خێرمەند و پێفەمبەرێکی هۆشمەند و مرۆفیک پیرۆزا! مەگەر ئامانجی مرۆف ئەو نەبێت کە بتوانیین ببین بە مرۆف!؟ جا چۆن نەتوانیین ببین بە شتیکی مەزنتەر لە مرۆف گەر نکۆلی لە تواناو خەیاڵ و دەسلەت و خۆزگەکانمان بەتێن و ببین بە ترسیکی تۆقار!!!

یان کێ پیلانی لەناوبردەم بۆ نادەنیت.. چونکە لەراستیدا ژیان هێندە ناھینیت مرۆف لەژێر زەبری ترس و هەرەشەیی دێو قەووقەپ بکات و نەویریت بژی و بلێت. بەتایبەتی لە کاتیکی کە مرۆف تێدەگات کۆی ئامانجەکانی مرۆف گەشتنە بە مەرگ، چونکە تەنھا مەرگ مرۆفی رەسەن رزگار دەکات. مەرگ گیان دەبات بۆ هەمیشەیی. دەبا مەرگی من بە دەستی ئێو بێت.

چونکە ژیان بەباوەریکی بەھرمەندانەو خۆشە.. هەروەها من زۆر دلنیام لەوێ کەمن بۆ دواھەمین جارە دەژیم و ئەرکیکی پیرۆزم لەسەر شانەو دەیت بیگەینەم، دەیت ئەوێ پێویستە بیلێم، بیلێم و بیگەینەم. لیتانی ناشارمەو لەدوورگەیی هەستکردن بەکەمیدا چەند بەندیک لەبەندەکانی پیرشالیارم نیشانی هاورییەکی بەغیل نا، ئەو نەیتوانی نان بەجوانی تەعبیرەکانمدا نەیت، بەلام حەزی کرد بمترسییت، بۆیە ووتی: لەو دەچیت بەناکا نەبیت کە نووچاری شیزوفرنی هاتیت!

هاورییەکی ترم ووتی: بەشیک لەنەدەبی شیتەکان، بەجۆریکە کە نیتسای خۆیان لیتیک دەچیت، بەندی بیرەکانیان پچرپچر لەژێر کاریگەری ئەزموونەکانیاندا بە خۆنەر دەگەین و چاوەروانی لەخۆنەر نەمەن راستییەکانی ئەو وەک هی خۆیان بخەلێنن.

من فەرمووم: من نان بەو راستیانە دەنێم کە دێوکان دەتوقینن. ووتی: ناخەر دەتکوژن. فەرمووم: بەگۆونی تۆو، بەلام هیچ مرۆفیک ناتوانیت ووشەکانم سەرببیت! پاشان ئێو قەبارەیی بچووکەو بووی خۆتان نابینن، بەلام من شکۆی خۆم و ژیان دەبینم: لەبەرەیی کەرامەتی خۆم بەناگام، هەروەها هەر مرۆفیک لەم ژینەدا پەيامیکی پێنە و پێویستە بیگەینەیت.. من تیناگەم بۆچی دێوپەرستەکان ئازادانە دەوترن مرۆف پربکەن لەبارووت و بەئاسماندا بیتەقیننەو، دەتوانن سەری دەیان بپەن، دەتوانن لچ و لیوی هەر مرۆفیک ناما و بپەن، دەتوانن لەگەڵ دێوکاندا هاورئ و هاورو هاورو مەبەست بن بۆ شتواندنی ژیان.

كەچى ئىۋە من دەترسىنن بەۋەى كە نەۋىرەم لەباۋەرى خۇم بدویم، بەشىت لەقەلەم دەدەن گوايە
نیازمەندم شتیک بلیم! تا كەى نەم خوۋە واز لیناھینن، بەر لە من ھەمان رەفتارتان بەرامبەر بە
پىغەمبەرەكان كرى! ووتیان: جا قوربان خۇ تۇ پىغەمبەر نىیت!
فەرمووم: بەلى، با.. من پەيام و پەيامبەرى ھونەر و جوانىم.

فەرمووم: كەسانىك ھەن گىانى خۇيان بۇژيان نادەگىرسىنن، بەلام راستەقىنە زۇر مەزنترە لەدەسلاتى
دىۋەكان. فەرمووم: شىتى پىرۇرتەرە لە شەر و جوانترە لە كرنارى نىۋەكان.

من بانگى بوون بەخۇبا نادەم، پىۋىستىشم بەپەرسىنى خۇاكان نىبە و بان بەباۋەرى فەلسەفەى
ۋىپىغەمبەرانىشدا نانیم.. چونكە مرۇقايەتى دواكەوتو نەزان دەيىنم.. من شانازى بە شەرەستى مىژۋى
كەلتورى و كەشەى تەكنەلۇجى و سۇسىۋلۇژىيەۋە ناكەم، چونكە تاشەرى بۇى من نۇايەتى باۋەرى دىۋەكان
دەكەم، من باۋەرم بەكەلتورى تۇقاندن وچاۋبەرەۋژىركرىنى مرۇق نىبە.. من باۋەرم بە رەگەزىەستى
نىبە، نىۋوتىن باۋەرىش كە لەژيانى ناۋارەيىمنا فىرى بووم نەمەيە كە نوچارى نەخۇشىيەكى گەۋرەى
ھاۋچەرخ بووم.

ئەۋىش ئەۋمە كە توۋشى ۋلاتپەرسى بووم.. چونكە ھىندە نىۋو، ھىندە يىمانا تەماشاكراوم، ھىندە
بەيىنگانە زانراوم، ناچاربووم تەمەنناى بوونى ۋلاتىك بۇ خۇم مىللەتى ناۋارەم بخوازم! كەچى لە ھەمان
كانتا ھەر كاتىك كە تەماشائى ئافرەتىكى ژىر و جوان و خاۋەن كەرامەت دەكەم؛ ھەست دەكەم لە ۋلاتى
خۇمنا م و ھەست بە ھارمۇنى و عىشق و جوانى ئازالى دەكەم! كى نەلىت ۋلاتى من لە خەندەكانى مرۇقى
جوان نروست نايىت!؟

دەنا من بەمندانى باۋەرم بە يەكبوونى جىھانى و ھاۋزمانى و ئازابى جىھانى مەتىن بوو.. كە گەشىتمە
دورگەى ھەستكرىن بەكەمى بە دىۋوپەرسەكانم فەرمووم: من باۋەرم بەيەك ئالا، بەيەك زمان، بەيەك گىتى
و بەيەك كەلتور ھەيە! جىھان مولكى ھىچ مىللەتىك نىبە.

كەچى بىنىم لەقەبى شىتياى خستە پالم، بەزۇر سەريان دەكرە سەرم تا چارەى دەروونى شىتبووم بەكن!
ھىندە نەزان بوون دىۋوپەرسە رەگەزىەرسە خۇپەرسە مادە پەرسە ۋەلپەرسە وىرۇ پەرسەكان!
بۇيە ئەۋەى خۇى بەمرۇق دەزانىت، دەبىت سوۋپاسى كەرامەتم بكات، كەمن كەسىكم تەنھا لەكەرامەتى
خۇم دەدویم.. رىز لەئايىنەكان دەگرم و كەم و كورپىيەكانى گەلانىش دەيىنم، تەنانەت خەۋنى خۇاكانىشيان
دەيىنم! پىۋىستەم بەۋە نىبە نايىنى ھىچ مىللەتىك بپەرسەم، بەلام مرۇقى رەسەن پىرۇزو شكۇمەند مامەلە
دەكەم. مرۇق خۇى نايىنىكى پىرۇز و پىغەمبەرىكى مەزەنە.

ئىستا من لەقوتبى راستەقىنەنا لەگەل تۇى خۇئەرىنا تىبا ماوم! نازانم لەراستەقىنەنام يان ھىشتا لەخەۋندام؟
چونكە من خۇم دەيىنم، پىرشالىارىش لەناخى خۇمدا ھەست پىدەكەم، بەرچاوم تارىكەۋ دىۋەكان ژيان
لەسەرزەۋى تارىك نادەھىنن، كەچى من لەناۋ ژورە تارىكەكەمدا دەيىنم، خۇم دەيىنم نابەش بووم،
لەھاھاتوۋرابدوۋ ئىستانا پرم لەتەماشائى و بىنىن، خۇم دەيىنم، بە پىتو لەسەر پىى خۇم راۋەستاوم،
بىروباۋەرم لەزاتى خۇم رۇشنتر دەيىنم.

بۇيە ھەز دەكەم لىرە بەۋاۋە گىرانەۋەكەم تەرخان بەكەم بۇ گىرانەۋەى بەسەرھاتى بىنىنەكان، چونكە
خەۋنەكان ھىندە زۇربوون كەدەتوانم ھەتالەژياننا ماوم بنووسم، بەبى ماندوۋ بوون لەتەلىسىمى شكۇى
بىرو لەبەھرەى بىنىن بدویم، دەتوانم بىنىم.

كاتىك كە بىنار بوومەۋە لەژورەكەمدا بىرى پىرشالىيارم دەكرد لەوكاتەدا كە بووبە سەگ، كە بووبەدايك
وبەوھەمووكەرامەتە پىرۇزانە؛ ڤاكشا تا شىرىبات بەتووتەلەكان، بەغلىم بەگيانى شەھىدەكان دەبرد كە
فرىشتە ۋەسپەكان ئەوانىيان بەرەو ئاراتات دەبرد.

تەنھا خۆم دەبىنى لە بنارى ئاراتادا، گرو نووكەلم لئەلدەستا.. چونكە بىنىم سنگم يەكەدگىرئەوھو
دەگەرئەوھو لۇخىكى سروشتى ۋەشەت ئىتر هېچ شتىكى نى نەبىت پەناى بەم ياخود بىپارئىزم.. بەتەنھا
چنگەكړئ ھەلدەزنام بە ئاراتادا، دەمويست بگم بە قوتبەكانى باوېرم. ھەستەم بەتەنھايى دەكرد. بىرى
مام خىرم دەكرد، بىرى ئەو كاتەى كە ئەو ھات و منى ھەلگرتەوھو كرىمى بە كورپى خۇى!

چونكە زۆرلەمىژ بوو شانازىم بەوھو دەكرد كە پەناى ئەوھەمووكيانە بىنگوناھانەم ناو، شانازىم بەوھو
دەكرد كەتوانومە ئەوھەمووكيانانە باركەم، خەندەكانمىان نىشان بەم، لەناخوھ سروودى ئازادى و
باوېريان بۇ بخوئىم. بەلام باش بوو، بىنىم لەدەست ئەنا بوو، بەخەيال دەمتوانى لەگەل ئەواندا بم،
بىانىم. دەمتوانى برەو بە بىنىمەكانم بەم.. دەمتوانى كات لە ناھاتوو ولەئىستاو لەرېرېووا
ڤاوستىنم، چونكە ھەر لەوبەيانىيەدا زۆر شتى ترم بىنى كە ھىشتا باسەم نەكرېوون، كەدەشەت قەناعەتم
رازى بىت بەوھى كەپاش چەند داستانىكى تر قروقەپ بگم ۋەھىچى تر نەلېم.. چونكە دەزانم
لەبەرھەمەندىدا مرؤف ناتوانىت ھەموو باوېرەكانى بەبا بەت.

بەپېچەوانەى خەملاندنى خۆمەو، بىنىم ئىژترو بەھىزتر بوو.. تۋانىم برەو بە تەماشاكەن بەم لەلەشكى
سووك ۋچالاكدا ھەست بەھەوانەو بەم، چونكە بە بەرپىختى ئەوھەمووكيانانە بەرەو قىبەگەى ژيان،
بەرەو لووتكەى ھەزرتى نوح؛ خۇشئوويى بەگيان ۋبىرولەشمدا دەھىناو دەبرد. كەرامەتم پازى بوو
بەوھى كە گيانەكان؛ گيانى لئەھوماوانى جىھان وگيانى مەسىح ۋمارياكان؛ بە وىستى خۇيان دەركاكانى
سىنەى منيان ۋالاکردو خۇيان گەيانە ترؤپكى ئاراتات.

دەشەت نىزايان ۋھا بوويىت كە ژيان لەوئوھ برەو پىندەن، يان ئەوان چاتر لەمن بەناگا بن لەوھى كە
لەوئوھ دەگەن بەكەمال، دەگەن بە گيانى ئازادى، بەرەختى زەمان، ياخود دەگەن بە ھەستى بوونەوھەر؛ يان
بە نەجات.

ئاسمانى يەكەم؛ تادەھات زياتر تارىكتەر دەبوو، بەپېچەوانەوھ ئاراتات رۇشنتر دەبوو بە تىشكى
رەنگەكانى ئاۋىزە.. ھەمەرەنگتر دەبوو.. بەلام دەنگىكى ترسناك زەمىنى دەلەراندەو، رەنگى ھەورەكانى
تارىك دەكرد.. دەنگى دىۋەكان زۆر ناشاز بوو بەدەمەنى ئازاد بوونى گيانى مەسىح ۋمارياكان..
زۆرناشازبوو بە تەلىسىمى سىحرى دلەرەنگىنەكان ۋتوولەرېگا رۇشەكەى بەرەو ئاراتات دەكشا.
پىرشالىيار ھىشتا بەشكى لەشئوھى ھەورېكى پرتەقالى ۋ پەمەى رەنگدا لە نۇخى چىچكان نانىشتن
ۋچەق بەستندا لەسەر ترؤپكى ئاراتات لەنگەرى گرتبوو، جودا لە خۆم دەمىنى، گەرچى ميانەى نىوانمان
ھەزەرە كىلۇمەتر دووربوو، بەلام من لە ناو دورگەى ھەستكرن بەكەمىدا ولەناو پەنجەرەى مالە
تارىكەكەمدا دەمىنى.. بەبى يارىدە دەمىنى.

خۆم دەبىنى نابەش بووم، بەشكىم لەدەرەوھى مالەوھ بوو، لەتارىكىدا ڤاوستابووم سەبرى ھىلكەيەكەم
دەكرد، واقم ۋرېابوو! چونكە لەناو ھىلكەكەدا پىرو جالجالۆكەو لەقلەقم دەدى خۇيان لەمندا دەچنى..
دەبوون بە تال ۋ تەونى پەيامى رۇشن. دىۋەكانىش ترس لەكردەوھىاندا ديار بوو، دىۋەكان لە ھەلمىكى
خەستى تارىك دەچوون ۋبەرى ئاسمانىان دەكرت! چىايەكانى زاگروس سەرگەرمى كەشى ئاھەنگى
نەورۇز بوون، بىئەوھى بزەنن، ناگر لەسەر ھەموو لووتكەكان ھەلكرابوو.

دەمدى لەھەموو ئىچ و شارو شارۆچكەكانى دەورووبەرى ئارارات وناوچەكانى زاگرۇسدا مرۇقەكان، تەنناتە ئىوپەرسىتەكان جەژنەپىرۇزە لەيەكتىرى دەكەن وىيەكتىرى رادەمووسن، لەيەكتىرى دەبوورن، دەربەستى تارىك ناھاتنى ئاسمان نەبوون، بەيەكتىرىيان دەگووت: لەپشتەوھى ھەورەتارىكەكاندا رۇژ ھەلھاتووه وھەرگىز دواناكەوئىت.

دەيانگوت: ھەموو تارىكايى گەردوونەكان ناتوانن تروسكەى مۇمىك حەشار بەدن. دەيانگوت: رپووناكى ھەمىشە زالە بەسەر تارىكيدا، لەوای ھەرشەوئىك رۇژىك ئىت. بەيەكتىرىيان دەگووت: جەژنتان پىرۇز ئىت، جەژنى نەورۇز.

***

لەدەرەھى كات و شوئندا كەژى دابەزىنى گىيانەكان لەپشتەوھى تارىكيدا بەردەوام بوو، گىيانەكان چاوپروانى بىستى دەنگى بانگانى پىرشالىار بوون، گشتيان بەتەنافەكانى جالجالۆكە ناامادەو تەيار بوون، پەيامى ميوانداریتتى زەمىنيان لەجالجالۆكەى پىرۇزولەقلەقەوھ پىنگەبىبوو..

پىرشالىار لەئوخى دانىشتنى خۇيدا لەسەرتروپكى ئارارات لە ئاستىكى نزمدا ، لەبەرزايى مەترىك لە سەرتروپكەوھ لەنگەرى گرتبوو لەحووا.. نيازى بوو بانگ بەت، مژدەى ھاتنى گىيانەكان، دابەزىنى ئەوان بەگىتى بەت.. مئروولەكان گشتيان ھەستابوونە سەر پى.. وھكوو تىشك داگىرسابوون، دەورى منيان دەدا، دەيانپاراستم لە شەرى ترس و ھەرەشە و نەعتەرەى دىوھەكان.

لەقلەقى پىرۇزو سى لەئوورەھە دياربوو، لەئاسۇنا بەسەرسەرى نوح-وھ لەشەقەى بالى دەدا! ئاسۇ تەنھا بەنوورى ئەوان رۇشن بوو.. بەشىكى زۇرى ئاسمانى يەكەم تارىك بوو!

جالجالۆكەى پىرۇز پىدەچوو لەناو سەرى مرۇقى بىئولات و بىئالانا ئىت، چونكە ئەو شوئىنەوارى ديار نەبوو، ئەو دەمىك بوو پەيامەكانى خۇى گەياندبوو، لەمىژ بوو بە تەنافە رۇشنەكانى ئاسمانەكانى چىبوو.. چونكە لە پاستىدا مرۇف باوهر ناكات، كە ئاسمانەكان چىراون، بەتەنافى جالجالۆكە چىراون، چونكە لەگەردوونەكانى ترا، لەبىرزەماندا بەر لەوھى مرۇف خۇى برىستىت، جالجالۆكەى پىرۇز بوونى ھەبوو، خەرىكى تەونكرىنى بوونەوهر بوو! كە ئەمرۇ ئايىنەكان بە خواوھندى يەكتا و مئىش بە جالجالۆكە ناوى دەبەم، جا ھەر كەسىك نازادە لەوھى چۆن خواوھندى خۇى دەبىئىت.

لەئەنجامدا ھارىكارى مرۇقىشى كرد، توانىي ئادەم لە ناوھەكانى خۇى بچىئىت، ئەوكاتەى كە گىيانى ئادەم خا وشل وپل بوو لە توورەكەى كاوس دا! ئەو كاتەى كە ئادەم لە كاوس دەرباز نەدەبوو. خوا ئەيەمزانى چى بكات و وازى لە ئادەم ھىئا. بەلام ئادەم بە غەلبەى يان بە نووزەى ساوا؛ ناواى كۆمەكى لە خواركد.

بۇيە جالجالۆكەى مەزن دەتوانىت قەبارەى خۇى بگۆرئىت، دەتوانىت، لەسەرى مرۇقىكنا كارمەندو چالاکانە دابەئىت.. دەتوانىت پەيوەستىكى گىيانى بەتەنافىكى گىيانى بە غەيبەوھ گرىبىدات.. دەتوانىت بەزەى ئافرەت بە تەماشىا بگرىتە ھەر گىيانىك، ھەر پىغەمبەرىك.. تا مرۇف بتوانىت لە فەرمانى بوونەوهرگەردوونەكان بەئاگا ئىت!

بۇيە دەشیا جالجالۆكە لەناوسەرى درەختى زەماندا مت بووئىت، ياخود سەرگەرمى كارىكى تر ئىت. دىوھەكانىش دەيان نەپاند.. مرۇقەكانى سەر زەمىن لەھەر قوژبىئىكى زەمىنەوھ نەپەى دىوھەكانىيان دەبىست، زوربەيان خۇيان ناوونوس دەكرد.. دەبوون بە سەربازى خۇ فرۇش.

خۇيان پىچەك دەكرد، خۇيان دەفرۆشت، نەياندەزانی سەر بەچى تاقمىكىن؟ نەياندەزانی نەبەرد دژى كى دەكەن، ئايا ئەو رووناوانە پىنويستى بەنەبەردە ياخود نا؟ سامەكان ھۆرەيان دەكرد، زاگرۇسىيەكان دەف و بالەيان و زەرب يان دەژەند.. ھىندىيە سوورەكان زەمەيان دەھات، ئەفرىقا بە دەنووكى لەقلەق نارىان دەكووتا.. بۇش مانەكان فوويان دەكرد بە نارى بۇشدا و بە نەپرەى بەسام دىئوھەكانىيان دەترساند. بەلام دىئو پەرسەكان دەستيان بۇ توورەيى ئەھرىمەنەكانىيان دەبىرد، دەروونى مرۇقەكانىيان بە دەنگى زەپىن و بۇرەيان دەتوقاند.. جىھان شىواو دىار بوو، بەلام چىايىيەكان دەيانزانی كە كاتى ھاتن و بابەزىنى پەيامى ئاھورامازدايە.. كەمتر دووچارى ترس دەبوون؛ چونكە ئەوان تازە ترسىان لەبار چووبووا! چونكە پىشتەر دووچارى بەلامى دىئوھەكان بووبوون، ھەژدەپەكان لەوئى نەبوون، چونكە كاتىك كە پىرشالىيار دەردەكەوئىت، كاتىك كە نوورى ئەو پەخش دەبىت، ھەژدەپەكان ئەو شوئىنانە جىئەھىلن، دەسلەتايان سست دەبىت!

بۇيە ئارارات ئەو دەمەو بەيانە بەتېشىك، بەنوور، بەخاجە رۇشەنەكان ئاوەدان بوو، چونكە ھەژدەپەكان پاش ئەوھى ئەوناوچانەيان بۇرئومان كرىبوو، دىئىابوون لەوھى كەكىاندار لەسەر ترۇپكى ئارارات نەماوہ چىدى، چونكە ئەوان كوئىرن، نايىنان دەرهەق ھەر نابەزىنىكى گىانى. بەلام ئەوبەيانىيە بەسوودى گىانەكان.. بە ھۆيكەو ھۆرە و سەما، جەنرەمە و دىئوو ھەژدەپەكان ئەاراراتيان چۆل كرىبوو، چونكە بووقى دىئوھەكان ئەوانى بۇ ناو لەشكر و بوۇ جەنگ بانگكردبوو. ئەوان كلكى جەجالى ناتۇ بوون.

پىرشالىيار بەدەم باوہ نابەش دەبوو.. وەك چۆن مېرئىمندا ئىك بەلوولەيەك فوودەكات بەكەفاوواو تۇپى كەفى رەنگىنى نازك بەھەواوا بەبا دەدات؛ ئاوەھا باكان - زەپرەتى پىرشالىيارىان لەشئوھى تۇپى چووك وگەورەى رەنگىندا بەھەواوا دەبىردو بە بايان دەدا..

بەرەو شاروشارۇچكەو ئىھات، بەرەو جىھان، لەئاراراتوہە باكان زەپرەتى پىرشالىيارىان بەدىارى دەبىرد بۇ جىھانىيان.. بەلام بەوہ ھەيەتە پىركەمى نەدەكرد، بەلكو قەبارەى لەبەخشندەھىندا وەك خۇى مابوو، لەدۇخى نوئۇكرىندا چاوەكانى لەسەر يەكنابوو. لەناو شارو ئاوەدانىيەكاندا مندالان، لاوان، كىژۇلەى جوان جوان، نايكان بەبى ئەوھى پىئزانن گەردى زەپرەتى پىرشالىيار لەگەل ھەناسەياندا تىكەل بەناخيان دەبوو.. ھەستىكى دىئىبايى مەتىن دەروونى دەلاواندن.. بەئاسانى كەسىك دەيتوانى دىئوو خىئو و دىئوپەرست لەيەكترى جىبابكاتەوہ!

دىئوپەرستەكان وەرزو نەخۇش وپەست و ترساو بوون! مرۇقى رەسەن بەويستى پەيامى پەنھانى پىروون لە نوورى پىرشالىيار، پى بوون لەدلىئىبايى و خۇشەويستى و گىانى ھاوكارى ھاوھەستى، دەربەستى تارىك ناھاتنى كىتتى نەبوون، دەيانزانی سروسشت ھەمىشە باوہرى بە بەقاي خىرەو شەپىش ھەرگىز ناتوانىت ئاسمانەكان داگىربكات.

دەيانزانی كە دىئوھەكان ناتوانن برەو بەنەخۇشى و بە دەردى كوشندە بەدن، دەيانزانی پەيامەكان لەزەپرەتى پىرشالىياردا دەگەيى بەوان، دەيانزانی سەردەمى كۆتابى ھاتنى دىئوھەكان و دىئوپەرستانە. بانگىك درا، لەترۇپكى ئاراراتوہە سەناى پىرشالىيار بۇيەكەم جار بىسترا.. لەسەر زەوى ولەئاسمانەكاندا وەكووويەك دەنگى بانگى ئەو دەبىسترا.. بانگەكە فەرمووى:

مرۇقنىكى رەسەن گەيى! ئەى ئاھورامازداى ھەمىشە نەمرا! زەمىن بانگت دەكات، گىانە پىرۇزەكان فەرموون نابەزن بۇ نزرگەى نوح. مۇنە بىتت وا نوح بەرەو ئىترە دىتت. نوح نازادە و لەگەل شەپۇل و باو باران و بۇرگاندا بەرەو ئىترە دىتت.

مژده بيت مژده.. حهزرتى نوح گهئى..نوح پهيامى خواكان وگۆډۆى چاوهروان كراوه، نوح پهيامى هموو پيغهمبرانى جيهانه. لهئيوهميو لهئيوهش نيه، ولات و نايين و نالاي نيه. پهيامى خواكانى بيده.. مژده بيت له مرؤفايهتى مرؤفيك وا ئيت. رابهري پهيامى هونهرو جوانيه، مژده بيت، مژده نهويت، ناهبهزيت، لهنايك دهبيت لهتوبا، لهئيوهنا خؤى دهچنيت.

كاتيك كه نهوبانگه بيسترا.. ناسمانى يه كه م وهك نهوهى لهشوشه دروستكراييت، يان بهشوشه يهكى تاريك شوشه بهند بيت، شه بهق كه وته تاريكايى و بانگه كه درى بهتاريكى ناو وينهئى ئهستيرهيهكى مهن، به وينهئى ئهستيرهئى داود، شه بهق كه وته تاريكى.. ناسمانى داگيركراو بهتاريكى شكا! هارهئى كرډو رؤشنايى لهشيوهئى ئهستيرهئى ناود-نا دهر كهوت، دهنكى بانگ لهوئيوه بهرهو ناسمانه رؤشنهكان وهك شهپولهكانى دهنك تهوژميان كرډ.. گيانهكان بيستيان.. پيغهمبران لهسهر ئهستيرهكانهوه بؤيهكه مجار مژدهئى بانگهوازي پيرشالياريان بهرگوي كهوت...

بهلام بانگى ئهوه لهپيناوى ناوهتكرينى گيانهكاندا نهبوو بؤ زهماوهند.. بهلكو بانگيک بوو بؤ نيشان دانى مرؤفيك، مرؤفيكى يتولات ويناو ويناو، كه لهئيو مرؤفهكاندا لهكهرامهتى خؤيدا گؤش بووهو سروشت باوهري بهدهسهلاتيتى.. مرؤفيكى تاييهت و پيرؤز كه پيدهچنيت لهدهرهوهئى باوهرهكاندا، لهدهرهوهئى ئايينهكاندا گؤش بوويت.. وهك نوح يكي نوي! يان مرؤفيكى چاوهروان كراوى يتاوار يتولات! يان چاوهروان نهكراو! مرؤفيك كه نيشتيمانى ئهوه خهنديه و خواوهندي ئهوه لهسهر لئوى مرؤفى جوانناس گؤش دهبيت!

گؤشبوونيكى تاييهت، كهدهشيت خواكان لهودا تهنهوا يهكتا نهبيت، كه دهشيت پهياميكي ديريى پييت، پهيامى مرؤفى پيرؤز، پهيامى نازانى ويهكيون بهكيانى بوونهوه.. پهيامى نازانى و يهكيونى گيانى مرؤفايهتى، پهيامى ناشتى، پهيامى هونهرو جوانى..

چونكه پيرشاليار لهسهرى نهودا دهژيا، باوهري بهوه مهتين بوو، دهيزانى كه گيانى پيرؤز له مرؤفدا رواوه، لئيا بوو كه ئهومرؤفه تاييهته نازناوى مرؤفى هاوچهرخى لهخؤى ناوهو كؤيلهئى هيچ باوهريك نيه.. ناپهروهريكى راست پهروهه.. للى لاوان و گيان و ههستى لاوانى سهردمه. هيچ بيتك و هيچ خوايهك ناپهريستيت، كهچى خواكان لهودا زؤردهبن.. ژيان لهودا ئاسؤيهكى تر دهنوينيت.. پيرشاليار لهتاشاى ئهومرؤفه تير نهدهبوو.. لهوتهئى مرؤفايهتى نابهزيبووه سهز زهوى مرؤفيكى وههاى لهئيوان نهوهئى ناهمهنا نهديبوو.. بؤيه لهودا نزرگهئى خؤى چنيبوو.. چونكه ئهوه درهختى زهمان بوو. درهختى زهمانى لهسهر سهري خؤى دهبينى.

بؤيه پيرشاليار لئنا بوولهوهئى كه ئوميد لهسهر زهمين دهشيت بهبى شهرو خهتا بتوانيت ديوهكان فيربكات، بتوانيت ديوهكان قاوبدات.. چونكه كهمالى خير لهودا سهروهت به شهردات.. باوهري ئهوه دهتوانيت تهبابى بدات به كيشهكان.. دهتوانيت ئايينهكان بكات به هاوريى يهكى وژيان پربكات لهجوانى!

پيرشاليار زووتر لهسهردهمكاني ترها هموو پيغهمبرهكاني بينبوو، لهگهله هموو ياندا دوابوو، بهلام هيچيان وهكو ئهوه بوير نهبوون لهجيهانى بووندا.. چونكه نوح ناسنامهو رهگهزى ميللى نهبوو، سنورى مهملهكهتى ئهوه پلهكانى خيرو مهئواى ئهوه دهروونى پيغهمبران بوو.. چونكه ئهوه لهراستيدا لهوهچهئى

مرۆف بوو، باوەری بەگەرانهوهو ژياندهوهی رەسه نایەتی بوو.. گەرانهوه بۆ شوینگی راستەقینەیی زادهگای مرۆف، باوەری بەنازایی گەلان بوو. سۆزی بۆ جیهان هیندەیی سۆزی بۆ خواکان زۆر بوو! مرۆفیک یان گیانگی پەتی ونازاد کە ئایینەکان پیرۆز دەبینیت و غەری دژی ئاین و میلەتەکان پەریا ناکات.. لە نیازمەکانیدا راستی ژینەو ناچیتە ئەبەرد دژی بت و خواکان و باوەرەکان.. پیرشالیار بەویستی خۆی ئەوی گۆش کردبوو، گەرەهەلەدا نەچم دەتوانم بلیم کە ئەو زادهی خووی پیرشالیارە. بەلام راستییەک هەیە کە ئەو دەیزینیت، ئەویش ئەمەیه کە مرۆف دەیتت ئازاد بیت، لەوسنورەدا کەتیایدا سەرەلەدەت، مرۆف دەیتت لەویدا بمریت کەتیایدا لەنایک دەیتت!

هەر مرۆفیک خاوەنی بستیە خاکیکەو دەیتت هەیینت! هەر مرۆفیک کەرامەتی لەویدا گۆش دەیتت کەتیایدا لەنایک دەیتت.. ئەویش لە سەفەری حەزرتی نوح نا گیان و ژینگەیی لەئارارات دەستی پیکرد! چونکە گیانی ئەو هەر لەوئ وەک گیان لەسەری حەزرتی نوح دەریپەرپووە و هەر لەوئیش دەژی.. چونکە ئەو هەلگری تۆوی گەلی نوح ە. جا ئەو لەهەر جیگەیهکی ئەم سەرزەمینەدا بیت، بەشیک لەگیانی ئەو لە ئارارات دەژی. جا با لەشی توور بەدەنە ناو دەروونی زەریاشەوه.. بەلام ئارارات نایک و باوک و نیشتمانی ئەون.

مام خەری پێشمەرگەیی پارتیش لەوئ ئەوی دۆزییەوه، لەوئ چەندین فریشتە لەزەمانی حەزرتی نوح هوه ئەویان بەپەرورەیی گیانی گۆش کردبوو!

ئەویان بۆ ئەمڕۆ ئەو رۆژە پەرورەکردبوو. ئەمە راستییەکی گیانییە و بیزانە، کە مرۆفی بیولات و بینالا شوینگی ژیانی ولاتی زاگروسە ولوتکەیی ئاراراتە.

بۆیە پیر، بوونی ئەو پیرۆز گریمان دەکات.. بە حەزرتی نوح ناوی دەبات.. چونکە ئەو زیاتر ئەزموونی لەژیانی گیانیدا هەیە و خووی پیر لەوئا ئارام دەگریت و لەوئا دەژی؛ کاتیک پشوو دەبات. من ئەم راستییە نازانم، تەواویش دلنیا نیم لەوهی کە پیرشالیار لەسەری ئەوئا دەژی یان خودی ئەوه؟ چونکە من تەنها رۆلی گێرانەوهو گەیاننە ئهوپەیا مانە دەبینم کە پیرشالیار بە یاری دەیی خەونەکانم بە منی رادەسپێزیت، دەنا منیش وەک تۆ خاوەن کومانم و لە نەینیی چیرۆکەکم تیناگەم! گەرچی هەست دەکەم من هەموویانم!

من بەش بەخۆم وەک چیرۆکنووس دەتوانم بلیم کە ئەوان دوانەیهکی تەواو کەری یەکتەین.. چونکە راستە پیرشالیار گیانگی پەتیەو نازادە لەکوئ دەژی و مەملەکەتی کوئیە! بەلام بۆ منی چیرۆکخوان ئاسان نییە شوینگی پالوانەکانم نەزانم، هەر بۆیە شەهەت بووم بە دەست تۆماری ئەم خەونانەوه، چونکە بە دلنیا ییەوه دەبوا یە من کارێکی ئەوتۆ بکەم کە شایانی باوەر بیت لای خوینەر.

بۆیە تەوانیم لەپارسی خەونەکانمدا : ناوا لە پیربکەم ریکەم بەتات شوینگی ژیا ن لەسەری مرۆفی بیولاتا دیاری بکەم.. ئەنجام تەوانیم رازی بکەم! تەوانیم سەرەلەدانی ئەو لەسەری درەختی زەماندا؛ واتە لەسەری مرۆفی بیولاتا پیناس بکەم وەک ژینگەیی گیانی.

دەنا ئەم دەتوانی راستییەکی وەها تۆراو بەزمان باس بکەم. بەلام وەک فەرمووم دەشیت پیر خودی مرۆفی بیناوو بیولات بیت، دەشیت تەنها پیر لەوئا بوونی خۆی دیاری بکات، چونکە پیرشالیاریش وەک ئەو، منیش وەک ئەوان بینولاتم! حەزرتی نوح-یش بیولات و بینالاول بیناوه! چونکە ولاتی ناگیر کراوه! ئەویش پەنا بەرەو لە ولاتی بەفر دیلە.. دیلی بە هەلەدا چوونی یەوەکانی قوتب. بۆیە تکاو ناگاداریم بکەم بەتابلۆ تا دلنیا تان بکەم کە من ئەوان نیم و نەوانیش من نین، بەلام ئەوان رابەرو

فترکری من، من تنها قوتاییهکم وهیچی تر! بینهریک که بههره ی بینیم لهوانهوه پیگهییوه.. کهدهتوانم بینم. پیر لهپه یامهکانیا بهمن دهنرموویت:

دلنیا به لهنتو مرؤفهکاندا همن کهسانیک، که فریشتهن، که کرده ی ویستی خوبی خوان و بهنتوماندا دین ودهچن، بیولات و بیئالا تنها نموونهیه که لههزاران.. چونکه ومچی پیغه مبههکان کم نین لهناوماندا! نهگر من خؤم بیخوش بینیا، یان نهگر من له قالبی پهنا بهریمدا هیچ خوشیکم نه بایه! دهتوانی بویرم بلیم: بهلئ من مرؤفی بیولات و بیئالاو خوبی درهختی زمانم! گرچی خوشهکانم له هی هرهکاریک که مترن.. گرچی له میژه من لهخؤم بووراوم.. بهلام ههنیک جار دهنترم، دهنترم نووچاری سه ریه شه بیم لهگه ل دهوروبه ربا! چونکه منیش وهک مرؤف پهروهره بووم، بیترس نییم! بهلام به هموو توانایه کی مرؤفانهوه خؤم به رابه ریکی هونر و په یامهبری جوانی دهنتم. جا با کس باوهر نهکات. من باوهریکی یه قینم به خؤم هیه.

چونکه همن له لاکولانیکنا دهنوزرینهوه وهک من! همن که له نایک دهن فری دهنرین، وهک من! همن نازانین کوهری کین؟ خه لکی کوین؟ ناویان چیه و چون لهوینا بینازو بینکس و بیخال.. همن و وهک نیمه همناسه دهنم! وهک من! پیرشالیار دهنرموویت: لهغه ییا هموو شتهکان همن، وهک من.. هرچییه که بهیبری مرؤفنا گوزهریکات همن وراستیه کی بهلگه نهویستن، وهک من.

مرؤف همن بهر لهوه ی له نایک بن دکوژرین؛ وهک من! بهلام دلنیا به که همن مرؤف به جوهریک له جوهرهکان بره و به زیان دهنهوه و خویان وهک تهنافهکان دهنچن.. تهنافهکانیش لاوازن گر بههیز نه بن؛ وهک من.. بهلام باکان تهنافهکانی جالجالؤکه لهناو نابهن، ههلان ناوهشین! بهبن نهوه ی کس بزانت، هیچکس، ههزارانی وهک من همن، وهک من، نهکن، دهنخون. بیر دهکانهوه ونومید دهنخوازن وهک من! چونکه دهیت بزانت که هیچ شتیک نامریت، وهک من! هیچ گهریک لهم ژیاننا نامریت، خوشنود کهسکه که گیانیک دهنژینت، وهک من.. چونکه هر مانیه که لهسی گیانی بهریکهویت، ههمیشه یی دهیت، وهک من، چونکه گیان نامریت، وهک گیانی من.. بوونا په ی بهم زهرپراته ی نهمری نهبرد وهک من.. بویه تزکیه و نیسیلینی فهرزکرد! بهلام من نهفس پهروهره دهکم وهک من.

بهلام گیانه شه رخوازهکان دهنمن.. کاتیک دهنمن که زور دهنن، که لهبری مرؤف درؤ و دهریو نه خوشی له نایک دهنن.. دیوهکان زور دهنن.. بهرچاوهکان تاریک و ژیانهکان بیتام و بیمانا دهنن.. نیجا دهنمن.. پاش نهوه ی لهروپاتی خویاندا نووچاری وهرزی دهنن.. جا بروانه هاوکیشه ی هستی جوانی من!!!

بانگهوازی پیر نامانجی نیشان نانی مرؤفی هاوچه رخی تیانا په نهان بوو! تا نهو کاته ی بانگی نهنا، من نهمدزانی بیولات و بیئالا دهشیت هه زه رته ی نوح بیت! دلنیا نهبووم! بهلام بهههست و به خهملاندن هر لهسه رتاوه دهنزانی.. که من نهوان و نهوان منن به خسته نهبری!

چونکه نایینهکان لهسه زه مین چه قویان لهیه کتری هه لدهسوو، نایینهکان بووون بهدیو یه کتریان ناگیر دهکرد، یه کتریان سه ردهبری سروشتی بوونیان زامدار دهکرد. کهرامته ی مرؤفیان دهشکاند!

پیرشالیار زمانی حق و باوهری راستی سه دهکان بوو، لهدرهختی زماندا گهواهی هموو باوهرهکان بوو، نهو له ناو قه دی درهختی زماندا، لهسه سه ری مرؤفی بیولاتدا ههمیشه زیندوو بوو.. بانگی نا لهپیناوی نهوه نا که سروشت لهکردهوه ی دیوهکان تووره بوو.

که سروشت هراسان بوو له پږانی خوین وله بهنکار بوونی مرؤقایه تی وزوړبوونی ډیوی درؤ. سروشت پړبوووله شپږی خویناوی. له شپږی سپی و زهردو سهوزو سوور. شوینیک له سر زهوی نه مایو بو ډابه زینی خواکان. زمیین خوینی لیده تکا. مندا ل و مرؤف هه لا هه لا دهوون. ډیوهکان قه له وو زمان تیژ و هار تر دهوون. مرؤف هراسان له نایک دهوونو، مندا له کان به نیفلیجی ونه خویشی وړقه وه له نایک دهوون. چونکه پیرشالیار نه کی پاراستنی په یامی خپرو جوانی له نه ستو گرتووه. به ویستی ټاهورا ما زدا دلنیا به له وهی که ده توانیت جیهان به ویستی مرؤف رزگار بکات، چونکه ژیان بو مرؤفو ټامانجی مرؤقایه تیش نازادی وعیشق وجوانیبه، که یشتنه به په کبونی کیانی له گیانی بوونه وهردا.

پیرشالیار خواناسه، خوبی خوانیبه، چونکه نه و له خوبا ټاهورا ما زدا یان خواوهندی په کتا، یا په هوزا یان مهدی، یان باب یان مه سیح نیبه. به لکو تنها پیای خویبه. من له ودا خواوهندم نه یوه، نه و له یه کیووندا له گه ل مندا نه و که رانه ته ی به من نه به خشیوه که بتوانم خوابینم! چونکه من خواوهندی خوم هیه! چونکه پیده چیت نه گهر خواوهند بوونی هیهیت! نه گهر مرؤف خوی خواوهند نه ییت، نه و د شیت زور له ده سلا ت و توانای ټیمه و به هره ی بیینی ټیمه به در بیت. من خوبی خوم باوهرم به په رستی خواوهند نیبه، به لام تیزوویهک نه و ته یسمه ی جوان و پاکژ له مندا گوشر دووه.

له وه ته ی هم زور بلنیم له وهی که خواوهند باوهری کی یه قینی به من هیه، نه گهر هیهیت! نه ک تنها باوهری به من، به لکو هه مان باوهری به هر مرؤف کی جوانناس و پروناکییر هیه. من زور له میزه شانازی به نه گهری هه بوونی خواوه نه کم، چونکه نه زانم بو ټامانجیک منی ټاهورا و باوهری کی مه تیښی به بوونی من هیه! زیاتر له ویش سرکه وتتم مه یسر دهکات.

جامن بیپرستم یان نا نه و منی نان پیدا ناوه، به هر حال منی بو ټامانجیک ره خساندوه. منیش سر به خوم باوهرم به ټایینه کان پته وه. به لام له پیناوی هیچ باوهری کدا نژی مرؤقایه تی ناوه ستمه وه و له پیناوی خوی که سدا که س به کوشت نادم. چونکه لای من کردگاری خوا هینده ی خوبی خوا پیروزه. من نه زانم که مرؤف خوی خواو بت وخواکانیښی دروست کردوه.

جا بابزاین له پاناشتی بانگناهیتشتی پیرشالیارنا چی روودنات؟ با بزاین هاتن و با به زینی پیغه مبه رکان چی تفرقه یه ک ده خاته نیوان گه ل و میله تانه وه، یان چی هیوا یه ک گوښ دهکات؟

***

به ته ناهه کانی جال جالوکه ی مه زن وسپیدا، له سره وهی ټاسمانی یه که مدا که به له شکر ی ډیوهکان دهوره درابوو، په یتا په یتا گیانی رووناک ودره خشان، گیانی پیروزه کان، گیانی نه یینراو به چاوی مرؤف. گیانه دوور هک و دووسه رو سیسه رو چاروشه ش سره کان ناده به زین. نه و گیانانه ی له سروشتی مرؤف بیهرین، به بیینی مرؤف بیهرین. گشتیان ناده به زین. هندیک مه خلوقاتی تری وریله وله ناگر دروست بوون، هندیک له وان به هه ستیاری منی نوستوو بوون و نه به یینران. بو نیان دهات، بو نی بغوریان لیده هات، له و باوهره دا بووم گیانی رووهک ودارستان بوون. به لام نه و مه خلوقاته نالیکچوانه به مرؤف که چاوی مرؤف برکیان ناکات، نیشته جی هه ساره کان و گهر بوونه کانی تر بوون. گیانی فریشته کان که له مرؤف دهچوون، وکوته م دیار بوون وده یینران. هندیکیان له ټاسماندا دهاتن ودهچوون. هندیکیان نیازی ډابه زینیان نه بوو، به لام هاوکاری پیغه مبه ران بوون.

قسەى لەگەڵ مرۆف دەکرد، وەلامى داخووزىيەكانى مرۆفى دەنايەوه. باكان، ھەرەكان، باران و بەفرو شەپۆل ھاورىيى بوون.

بەلام درۆ، رق، تۆلە و كىنەبۆزى مرۆفى سست و ناتوانا كرد. مرۆفى لەبەھرەكانى خۆى داپراند، لەسەرنارىيەتى ماددەوه. مرۆف بووبەكۆيلەى ماددە، لە رەخساندى گيانەوه، بوو بەگيانىكى كۆيلە نامۆ وداگيركراو وشەر سەپىن وشەرخواز. مرۆف كەرامەتى نۆراند بە دىوى ئەھرىمەن، خواكانىشى لەخۆى رەنجاند. سروشتى خۆى نۆراند. بۆيە ئىستا چاو لەو دىندانە دەكات كە خۆى دروستى كرديون. باوەر بە دىندەيى دەكات! مرۆف ئەمرۆ چاو لە ئاژەلى دىندە دەكات، بگرە دىندەترين ئاژەلە و لاسايى رەفتارو كىرارى ئەوان دەكاتەوه!

ھۆى نابەزىنى گيانەكان زۆر بوون لەو بەيانىيە تارىكەدا. چونكە ھەر يەكە لەپىغەمبەرەكان پەيوەستىيەكى گيانىي بەھىزيان ھەيە بە كەرامەتى پىرشاليارەوه، دەتوانم بلىم ئەو پىرۆزترين بوونە لەيادى پىغەمبەرەكاندا لەدواى كىرگارى مەزن ئاھورامازدا.

بۆيە ئەوان لەوھتەى گيانىيان لەسەر ئەستىرەكان نەژين، چاوەروانى فرسەتەى وھان تا پىرۆزترين ھاورى و ھاودەمى خۆيان بىينن. ھەرۆھەا بىستويەكەمى نەورۆز لەمىزوى سەرھەلدانى مرۆفا پىرۆزە، چونكە تەنانەت بوونەوھرىش لەورۆژەدا خولقا!

لەورۆژەيشدا پەيامى رووناكىي ئاھورامازدا بەمرۆف دەكات. لەورۆژەدا خۆر بۆيەكەمىن جار ھەلدەيت. بەويستى سروشت، بەويستى مرۆف. بۆيە پىئويستە بزائيت كە لەورۆژەوھى بۆ يەكەمىن جار خۆرھەلەت مرۆف پەيامى خواى لەسەرى خۆيدا رەخساند يان رواند.

ئاسمانەكان پىرپوون لەئاوازى گيانى وسەداى دۇعاكان، سەداى دەنگى نەرمى فرىشتەكان، بەپىچەوانەوه سروشت خۆينى لىدەتكا. لەوبەيانىيەدا دىوھكان بىداربووبوونەوه، لەبرساندا، لەترساندا سەرى مندايان دەخوارد، تەدايان دەکرد، بىنگوناھيان دەكوشت، بەھەركونج و كەلەبەرىكى جىھاندا شەريان بەرپا دەكرىو غرورى خۆيان نیشان دەنا و بەچەكى قورس شالايان دەبردە سەر تەپوو وشك، مرۆف لەبەرچاويان زۆركەمبەھاو بىنرخ بوو، بەويستى خۆيان دەيانكوشت! كاتىك كەكات ئاسايى بووھو چەكەكان كەوتەكار بۆ تۆقاندن و لەناوبردى دىوپەرستان و مرۆفەكان!

زەمىن لەچاوتروكاندا گرى تىبەر دەبوو، شارەكان دەسووتان، دىوھ قىن لەدەلە چەناگە ئەستوورەكان لەفلىمى كارتۇنى مندالانەوه بۆمباى گەرەيان دەنا بەسنگى سروشتەوه. باييانە بەپۆزەوه دەميان پىر بوو لەجنىو دەرھەق شەرھى ناىكى خۆيان، وەك چۆن منداى يارى دەكات بەيارىيەك، ئەوانىش ئاوا خۆشايان پىدەگەي كە دەيانىنى زەمى دەنگى بۆمباكانىيان دەولەتان ھەپروون ھەپرون دەكات! باوھشى خۆشيان دەکرد بەيەكتىرا و پىكى پىرۆزىيان لەيەك دەنا و جنىويان دەنا (چىرس مازەر فەكە)! سروشت دىمەنى زۆر سەير بوو لەو بەيانىيەدا، لەلایەكەوه ئارارات ناگىرسابوو، لەلایەكى ترەوه شەبەق كەوتبوو بەشپىك لەتارىكايى ئاسمان، لەويوھە من دەمتوانى دوور، زۆر دوور ئاسمانەكان بىينم، دەمتوانى تەنافەكان، نابەزىنى گيانەكان بىينم، چونكە ھەموو شتەكان شىوابوون، خەوو راستىش تىكەل بەيەك بووون! ئىتر من دەرەستى ئەوه نەدەھاتم لەخەودام يان لەراستەقىنەدام!

من لەھەست و نەستى پىرشاليارام يان ئەو لەھەست و نەستى مندايە؟ ياخود من و پىئە دەكەم، چونكە بەسەرھاتەكان تىكەل بەيەكتىرى دەبوون، شەپرو خىريش! درۆو راستى! جوانى وناشيرىنى، ساردوگەرم، كەس نەيدەزانى كى راسنگۆيە؟ كى خىرخوايە؟ كى خوايە لەناو دىوھكاندا، چونكە يارىكەرىكى نەزان

دەيتوانى شەق لە سەرى ھەزاران مندالى برسى بدات و پيڭكەنيت بەويژدانى جىھان.. قەشەيكە وای لىھاتبوو سوالى دەکرد لە بارو مەيخانەکاندا دەپاراپەوہ بۇ كەسك ھەوہسى نامركينتەوہ. سۆزانى يەكان سوپيان بوو وەوہ بۇ بينىنى پياومرؤڤيڭ. مرؤڤقەكان ھىندە بچوك بوو وەوہ نەخۇيان دەدى نە كەرامەتى خۇيان! مندالان ھەر گەمەيەكيان دەکرد. ھەستى شەرى خۇيان پيڭگوش دەکرد! بازارەكان پىر بوون لەكالى شەرى! نازانم چۆن لەو بەيانىيەدا كەھيشتا شەروخىر بەش نەكرابوو ژيان وەھا بەزوويى سروشتى گۇرا!

كەچى لەئاسمانى حەوتەمەوہ، لەئەستىرە دوورو نزيكەكانەوہ، كەشى نابەزىن بەرەو زەمىن لەبرەوفا بوو، گيانەكان دادەبەزىن! پيغەمبەرەكان خۇشنوود ديار بوون بەگەيشتنى پەيام و بانگى پيرشاليار! وەك پەيكەرى ھەلمين، يان وەك پەلە ھەورىكى گياندار ھەريەكيان بە تەرزو نابىك دادەبەزىن، ھەر يەكەيان جۆرە كەشيكى تايەتيان نيشان دەدا لەدابەزىنى خۇياندا، دەتگوت ئاھەنگى سەرى سالە! ھەر گيانەو جۆرىك رازاوە، ھەركەسەو جۆرە پۇشاك و جۆرە گيانداريڭ و جۆرە مەخلووقاتيڭى تايەتى ھاوشان بوو!

رؤڤيڭى سەير وسەمەرە بوو! مرؤڤ ئەگەر تواناي بينينيان ھەبوايە و وەسفى بينينەكانى خۇيان بكرايە راستەوخو بەدەم كۆپرانەوہو شىت دەبوون، پەركەم دەيگرتن و دەشيا لەشاگەشكەبى خۇياندا شىت و بەرباد بن!

ھەندىك لەگيانەكان لەپەشمەك دەچوون ھىندە ناسك بوون، ھەندىكى تريان تەنھا بريك و باكيان لىتوہ دەھات، شكليان ھەميشە لەگۇراندا بوو، ھەندىك سېي، ھەندىكيان سوورو پەمەبى، ھەندىكيان تەنھا لەھيلى سكيچىك دەچوون، ھەندىكى تريان لەبالئەندە، لەدەخت، لەگياندارى بەچاوى ئيمە نەبينراو دەچوون.. ھەندىكى تريان!

نازانم بليتم چى ھىندە تىكەل و پيڭكەل بوون، پياو نەيدەتوانى وەسفيان بكات، چونكە لەيەكەبى گيانى خۇياندا زۆردەبوون، دەبوون بەھەرشتيك، سوورى گۇپانى گيانيان لەيارىيەكى سىحرئاميز دەچوو، ئاسمان لەسيحىرى يارىگايەكى سىترك دەچوو! ھەستم دەکرد چاوم ريشكەو پيشكە دەكات، ھەستم دەکرد خەونەكانى ھەموو مرؤڤقەكانى سەرزەوى دەبينم، و بووم بەھەزاران ھەزار گيان و چاو. ھەستم دەکرد كوڤرم وھيچ نابينم بەلكو تەنھا بەپيئوہ لەناو پەنجەرەى ژورىكى تاريكدا وەستاوم وزىندەخەون دەبينم، ھەستم دەکرد لەش و گيانم بوون بەھەزار پارچەوہو نوای سەرەتا و كۆتايى؛ نوای تەونى ميژووى بەسەرھاتەكانى گيىتى وگەردوونەكان كەوتووم.

شەتەكان بەخيزايى وەك شريتتيك چۆن بەپەلە لەبەرچاوما ھەلبكرتتەوہ، يان شريتتيك كە بەدەم ھەلكرەنەوہو رۇوداوەكان لەسەر شاشەى خەيالم لىدەداتەوہ؛ وەك نيشاندانى فليميڭ بەپەلە.. لەھەمان كاتدا ژيرو سەروپيئش وپاش وناوەرؤك و تەزووہكانى ناسەرى خۆم دەبينى!

دەزمانى بەپيئوہم وبيزارو خۇشحاليش نيم.. ھەستم دەکرد وەك بۇمبايەكى ئەتۆم ھەموو زەرپراتى گيانم بەدەم گرى بايەكى زۆريەتەوژمەوہ بلاو دەبيتتەوہ بەجىھاندا! كار لەبينين و خەوبينين ترازابوو، كات لەوہستان ترازابوو، ھەم تاريك بوو ھەم رۇشن، ھەم سارد بوو ھەم گەرم.. بەستەلەكەكان بەرگەى تەماشاكانى منيان نەدەگرت، جىر دەبوونەوہ لەترسا ئارەقيان دەکردەوہ، دەكەوتن نادەرۇخان لەشەرما دەتوانەوہ!

لەسەر زەمىن شەپۆلەكان توورە بوون، يەكيان گرتبوو ھەستاوونە سەر پىچ و شەقيان لە زىندانى بەستەلەك ھەلدەدا! دەياننەپاند بەسەر ديئوہ لىل بەفرينەكاندا!

بەستەلەكەكان دەگریان.. زەریا ھەستا بوو ھەسەرین، كۆپەى ئاگرە یەكگرتوو ھەكان دەیان نالاند، بالایان بەھەوا دەچوو.. كەف لە دەمیان فیشكەى دەکرد وەك بووركان.. گەردەلوول خوولى دەخوارد وەك مزراحیكى مەزن دەیبۆراند! لەئاسۆى ئاسماندا! نازانم بۆلیم لەكوێ، بەلام دەتوانم بۆلیم لە ئاسمانى ئاراراتدا.. مرۆفێ ییۆلاتم دەدى دەرۆى، رۆیشتنى لەفرین دەچوو، دەمیى كاكیشان لەسەر سەرى ئەو بەتەفەفەكانى جالجالۆكەو لەبزوئندان، لەسەر سەرى ئەو گەردوونم دەدى، ھەموو ھەسارەكانم دەدى، دەختیك دەبیى مەزن تاچاوبەركات لق وچلۆپۆپى بەھەوا ئاویزان بوو، دەورى پەربوو لە گەلاى قووماكراو لەگیانى ملیۆنەھا مرۆفێ رەنجاو لەگیانى ملیۆنەھا گیاندارى راوكر اووئافرەتى سووتاوو مندالى برسى و لەباربراو وبالندەى كوژراو!

ھەموو شتیك لە ھاتنى ئەوئا دەدى، ھاتنى ئەو نازانم چۆن بەچى وەسفیكى زمانەوانى شەرح بكەم، چونكە تازیاتر بەرھەروروم دەھات زیاتر دوور دەكەوتەو، لەدوورەو چاتر لەوھى لەنزیکەو ئەوم دەدى، دەرۆى لەھەمان كاتدا دەفرى.. دەبوو بە كەشتیەكى سپى مەزن.. پاشان دەبوو بە مرۆفێكى شیو دەخت.. كەچووك قەیارەى ئەوم دەدى، لە زۆریاتر شتم دەدى.. ھەرچییەك دەدى لەزۆربووندا سووتاپ دەبوو، كە بالندەىك دەدى دەبوو بەنو بەسى بەسەد بەھەزاران بالندە..

لەتاوا دەستم گرتوو بەدلمەو، لەتاواندا دەستم لەسەر نەبزی دلم لادەئاو بەھەردو دەست سەرى خۆم دەگوشى.. لەمسی چوارىەلى خۆم دەکرد، بەدواى خۆمدا دەگەرام، نەدەترسام بەلام حەپەسابووم، چونكە چاوەروانى بیینیكى وھا نەبووم، باوەرم نەدەکرد پیر بتوانیت ئەو ھەموو وینەى لە تەماشاكنا نیشان بدات، باوەرم نەدەکرد مێشك بەرگەى تەجیلكرنى ئەو ھەموو دیمەنە بگرت.. چونكە من، منىكى داماو بەرگەى وەستانی كاتم نەدەگرت لەوچرگەىھا كەكات وەستا، كەچى رووناو ھەكانى نوای كات وەستان ھەزارھیندەى وەستانی كات پرتەوژم ترو خیراتر زۆر دەبوون.. خواخوام بوو كات بوو ھەستیتەو تا پشویەك بدەم، تا جگەرەىك پێكەم وھەناسەىك بدەم، چونكە تووشى تەنگە نەفەسى ھاتبووم.. ھەستم دەکرد ژوورەكە شتم فرسەتى لێھیناوم و دەمفلیقینتەو!

ھەستم دەکرد خۆزگەى مردن و لەناوچوون لەمندا لە مرۆفێ ییۆلات و ییۆلات مەزنتەرە! چونكە نەمدەزانى چى بكەم تا باوەر بە خۆم بكەم كە ئەم ووشانەم گشتى زانەى چرگەىكى پەتین، وەك ئەوھى كۆى ناستانەكان لە زریكەىكدا خۆیان حەشار نابیت، وەك ئەوھى گەردوونەكان لە تۆپىكى بچكولانەى كەلا شیوھا لەدەستى مندا بیت وھەمووشتەكان بەیەك تەمasha بیینم!

ھەلبەتە درۆتان لەگەل ناكەم، دە سال زیاترە سەرگەرمى گێرانەوھى ئەم رۆمانەم، دووررۆمانم توورداوھ وستیەمیانم كردوو بەسەرە مقەست، دەتوانم بۆلیم كاتىك كە دەستم كرد بەگێرانەوھى رۆمانىكى پاكنووسكراو، ناوھەرۆكەكان شیوان، ناچار دەستم كرد بەنووسىنى رۆمانى چوارەم، ئەویش بەدەم تۆماركرىنەو ئەم ئەفسانەى لێزا، كە تاراڤەىكى زۆر ھىچ پەيوەندى بە رۆمانەكانى ترەو نىیە!

بۆیە دەتوانم بۆلیم ئەم كتیبە نارۆمانە لەدايكبوى چرگەىكە كە چەندسالىك منىیان دەھیناو دەبرد! بۆیە نازاد بوون لەتۆمارى ئەم كتیبە لای من، بۆمن نازاد بوونى جیھانە، ھەست دەكەم من بەلامەو چاترە شیت بم یان بكۆژریم یان تەفروتوونابم.. بەلام رێگە لە دەربىنى پەيامەكانى پیرشالیار نەگرم.

ههست دهكهم تهنا ئهركى يهكهم وئوايين ئهركى پيرؤزى سهشانم دهربرينى ئه وههستانه ن كه لهچرکهيهنا پيم گهيشتن.. راسته ئه م چيرؤكانه حيكايهتى مئش نيه وهواو بوون وکوتايى ههيه، بهلام دئنيابه خويتهرى بهريز من دهتوانم لغاو بؤ پيامهكان شل بکه م وههزاران ههزار ئهلف لهيله وههلهتان بؤ باس بکه م.. بهلام بهچاکی دهزانم پوختهيهکی ئهوتوتان بؤ باس بکه م که ماندووتان نهکات لهخويندنهوه.. تا بتوانن زوو تهواو بين وبرىارى خوتانم بهسهرا فهرز بکه ن.

بؤيه دهتوانم بلئم کاتيک کهتهواو دهيم، لهريسي خؤمدا دهگم به سهرهتاي ريسي مرؤفى بيئولات وبيئاوو بيئالا.. چونکه من باسى رابردووى ئهوم هئيشتا نهکردوهو بهتەماش نيم ئهوکاره ئه انجام بدهم ليژدها!

لهناو پهنجهرهى ژوره ساردهکهما که ويئهى ههزاران ههزار روخسارى كيژى جوان ومندالى فريشته شئوه شکلى تايهت بهديوارنا ههلواسراوه، راوهستا بووم! لهو ژورهنا که زوربهى کاره هونهرييهکانم له جانتاکاندا پيچاوهتهوه! چونکه دهرسم ويئه بکيشم، دهرسام ليم بزن، يان سهرزهنشتم بکه ن! باکان يهکيان گرتوو و تووره بوون، نازانم لهچي؟ لهکي؟ چونکه من دهزانم که با ههگيز دلي نايهينيت له کهرامهتى من تووره بيت.. پهنجهرهکهى بهيهکدا دهنا، کلأوى لهسه رهشکان دهفراند، دهرختهکانى رادههشاندا، بهشهپؤلى دهووت ههسته، بهئاگرى دهوت راپهه، بهزهرياي دهکوت کاتي هينانى ههلمهته.. با بهسروشتي دهکوت شهرم لهخؤت بکه، نهنگى تاکهئى! به بهستهلهکهکانى دهگوت: تهريق بينهوه لهبهديکاري و دوورويى ديوپههست و درؤزان - ههستن تۆلهى نهههنگ و ماسيهکان و گياندارانى ناو ناو بکه نهوه!

باکانم دهبينى گهريان بهههمووشتيک دهکرد، دهيانويست بهتووربهى خويان شتيک بلين که من جوان ليى حالى نهدهبووم، بهلام دهمدى کهشتيه مهزنه بارهه لگرهکان ههلهدگرن وغهريان دهکه ن عهزى عهزلهاتيان نيشان دهنام، دهمدى شق له شاخى بهستهلهک ههلهدهن و دهيانرؤخينن وبهلووره وهگهفيان: ترس ولهزيان ديناو دهبرد!

لهپهنجهرهى مالى دراوسيهکاندا نووسهگ قروسکه قروسکيان بوو، بهدهم قروسکه وه وهکو کهر دهزهپين، وهکو ديو دهياننه راند، چونکه خاوه نهکانيان لهمال نه بوون.. دهرسان.. زؤر دهرسان تهناين.. ههروهکو مندالهکان لهدورگهى ههستکرن بهکه ميذا! راوهستا بووم گويزم دهژمارد.. مندالهکانم لهگه ل نايکيان لهسهفهه بوون، دهرسام لهوهى شهويک بهدخويهکی سهرخؤشى ههوهس پههست بهسهرياندا بکه ويت و حيقيان دهرهينيت..

دهترسام بلم لهمشما بوو شتيکيان لچ بهسه نهيهت.. راوهستا بووم بييرى ژيانم دهکرد، بييرى ولاتى ناگيرکراوى خؤم دهکرد، شهرم له بيروباوههري خؤم دهکرد، بهخهيال سهفهرم دهکرد، دهرؤيشتم، دهگه رابهوه بؤ نيشتمانى نايک، نئ بهئى، شاربهشار دهگه رام وسهيري تهماشنا ترساوهکانم دهکرد.. سهيري بوغزو رق وکينهى لهشکرى ديوهکانى بهعسم دهکرد لهتهماشاي ساردى رامياريه کوردهکاندا. که پشتيان کردوته لووتکهکان و لههوزى ماسيهکاندا خويان بسميل دهکه ن وبيس دهبنهوه!

سهيرم دهکرد رژيمه ديکاتورهکان خهريکى ديو دروستکردن، تورک وفارس وهههه لهقيني شهري دهررونيان زؤر دهبوون، بهجيهاندا بلاو دهبوونهوه ، ديوى درندهو چاوسوورو گوشتخؤريان بهشهقامهکانى شارهکانى جيهاندا بلاو دهکردهوه!

راوهستا بووم.. تنها من بيدار بووم له دوورگهه ههستگردن به كه مهيدا.. چاوم نابوو هه سهر يهك وييرم له گيانى نازادى نهو دهكردهوه! واته مندا له كهه، مندا له ناوهنجيه كهه كه ههشت سال له مهوبهر له بار برابوو! چونكه نهو له ههر مردويهك وزيندويهك زياتر به من ناشنايه!
هات.. نابزى وله پشتمه وه زه فهرى له قه له مه كهه ههئاو دهستى كرد به نووسينه وهى نيزه كان.. لهبرى من چهند لايه ريه كى نووسى.. كاتيك كه ويستم سووپاسى بكهه، بينيم وهكو تيشكى سيبى چوارده رته نراو به رهنكى كوورته كه يى له سهر شوينى نانيشتن سه ماى دهكرده، ته ماشاى دهكرده ويويست سهرم بسوورم نيئت.. دهويست نيشانم يدات كه ده توانيت!
زه مين له ژير پيمدا سه رماى بوو.. ههستم دهكرده زمين دهگرى، چونكه نابووى كرم تيبى نابوو.. بينيم مندا له كهه بالى نه بوو! بهلكو ته نها روشنايه كى سيبى و كوورته كه يى بوو! روخسارى له روخسارى حزره تى به زه يى دهچوو!

باكان رهش هه لگه رابوون و، تووربه بوون، وازيان له تووربه يى و سه ركيشى خويان نه ده هينا.. ناچار بووم تووربه يم، هاوارم ليه ستاو فهرمووم: **باكان؛ تكايه راوهستن، بهسه!** باكان وهستان.. كپ بوونه وه. توانيم ههر به پيوه سه ركه ويك بشكينم و به په له كهه خوارن بكهه به قورگى خومدا.. توانيم كه ميكيش له گه له مندا له به سته زمانه له باربراهه كه مهيدا يارويه كى مندا لانه بكهه، كه ميك له باوهشى بگرم و پشتى بخورينم و دهست به سكه و سه ريدا بهينم!
كاتيك كه نهو مالئاوايى لى كرم، هه ستام، چوومه وه ناو په نجه ره كهه.. كه و تمه وه ته ماشاكردى ناسمانه كان و نابزى گيانه كان.. چونكه له راستيشدا ماويهك بوو ههر ته ماشاى ناسمانم دهكرده، هيجى نه وتوم شك نه ده برد له سه زهوى و له دهرو دراوسيدا تا ته ماشاى بكهه! هيج سه رنجى رانه ده كيشام! شته كان هينده دوويات و بيمان بوون، كه نه زيه تيان ده نام.. ههستم دهكرده ديوه كان سروشتى ژيانيان به جورىك كوورپوه كه پياو شه كهت ده يت له زور ته ماشا كرديان.
ته نانه ته نه مه ده توانى ته ماشاى گوله كانى باخچه ي به رده رگا كه مان بكهه! گوله كان نه سپى و كرم تيبى بوون، رهنگان وشك و زه رنو ژهنگ گرتوو بوو.. سيس و بيبون و بى ژيان مانيان له زهوى گريبوو.. كرمه كان له سه رچيمه ن و حه لوژون دهشت و ده رى پر كرديوو! هه موو كيژوله كانى دوورگه ههستگردن به كهه مى روزه نه سه رگه رمى له ناو برن و كوشتنى له شكرى حه له زون و له بار برننى كوورپه كانى ناو سكيان بوون! ههستم خويى لينده ات، به زه يم شل ويل به ملاو به ولانا ده كهوت! وهك گاميش چون دواى كاويژ به ته ماشاكانى روو ده كاته ناسمان، ناوه ها هه ميشه ته ماشاى ناسمانه كانم دهكرده، به دواى نيشانه كانى ده ركه وتنى دره ختى زه مان و مرؤفى بيولا تدا ده كه رام!
گه رچى هاتن و سه ره لدانى نه وان له مندا، له هه ستيا ريمنا رووى نابوو، گه رچى چيروكى به سه ره اته كان له مندا ته واو رسكينر ابوو، كه چى چاوه روانى به لگه ي زياترم دهكرده، ده مويست شته كان راستى تر له هه ستيا ريم بينم، تا باوه ر به ده ورو به ر بهينم كه هه رچيه كه نه وان ده بينم، من چيروكى سه ره لدانى ده زانم.

چونكه غه يبه له ويستى ئيمه ي مرؤف وهونه رمه ندا هينده نالوز نيه.. گه ر ديوه كان ريگه مان بدن، ده توانين به غه يبا هه لزنين، ده توانين غه يبه به سووى مرؤف به كار به رين!
بويه ليتانى ناشارمه وه ماويه كى زور بوو من ههر سه رى ناسمانه كانم دهكرده.. ته ماشاى ناسمانى خه ونه كانم دهكرده.. بيرم له كه رامه تى خوم وخواكان دهكرده وه.. بيرم له پيغه مبه ران دهكرده وه، بيرى

ئەوانم دەکرد، بیری ژیانم دەکرد، بیری بیینی مرۆفئیکی پەسەن و بیخەوشم دەکرد، بیری منداڵەکانم دەکرد که لەسەفەر بوون! بیری عەشقی خۆم دەکرد، دەمویست عەشقی لەهەموو شتێکنا بیینم، هەمووگیانم بوو بەتەماشایا، بەهەزار چاوی تەماشای ئەملاوی خۆم دەکرد، بەدەوای شتێکنا دەگەرەم که ئەوانی تر نەیان دەزانی چیبە! هیندە ماندوو شەکتە بوووم، خەلکی وایان دەزانی عەشقی لە مەزەبەیا نیه! چونکه گومراپی دێو پەرستەکانی دوورگەیی هەستکردن بەکەمی هیندە گەورەییە خواش دووچاری سەرپەشەو شەکتەتی دەکن.

لەگەڵ ئەوەشدا که بەهرەمەند بووم بەبیینن، لەقوڵایی دلەوه ئاواتەخوازبووم که سێک هیندە خاوەن کەرەمەت بیت بتوانیت من ببینیت، که سێک گویم بۆشل بکات و دوو ووشەم لەگەڵدا بدویت... که سێک هەبیت لەسەر زەمین نەک لەناسمانەوه دابەزیت، بتوانیت بیت بە هاوسۆزو هاوگیان وهاوغم.

چونکه سروشتی مرۆفی پەسەن وەها خولقاوه که کەمالی خۆی لەسەرلەقاندنی کەسانی تر دابەینیت... هیوادار بووم که سێک بیت بەمیوانیم، خواخام بوو که سێک وەلامی خەندەبەکم راستگۆیانە بداتەوه تا دەست وبرد مۆمێک لەکەنێسەکەیدا یان لەپەرستگا کەیدا دابگیرسینم.

ئەوانەیی که دەمناسین هیندە گومراو نەخۆش بوون که بەگومانیمان فویان دەکرد بە مۆمە ناگیرساو هەکانی پەرستگام! دراوسێکانم که هەمیشە بە شەرم و پەرزەوه حورمەتی خوشک و برام لێدەگرتن قییان نیشان دەنام، بەناشکرا بوختان و جاسووسیان دەکرد بەسەر مۆمە، کەوتبوونە چەچەپ و لەپوخساری پڕکینەیاندا دەمیینی قیز لەمنی بیگانه دەکەنەوه، لێم دەترسن، نەخۆش دەکەون بە تەماشای هەلس وکەوتم... ترس لەبیگانه مرۆف و دێو پەرستەکانی دوورگە و لاتی بەفرو هەستکردن بەکەمی وەها زەلیل و شەکتە کردووه، پیاو هەرچی بکات ناتوانیت لەکینەو گومانی ئەوان دەربازبیت... ئەوان میلیتیکن سنوور بۆ خێرخوازی نادەینن، گومان لەجوانیی خێر دەکن، لە هونەر و جوانی دەترسن، که چی نایینی سەگ و پشیلەیان لاپەسەندە، باوهری هیتلەر زیندو دەکەنەوه، وادەزانن ناھەقییان کردووه ئەویان توندوتەوه، دەیانەوێت نازییەت بکەن بە نایینی ناھاتوویان وخیوہ پیرو ترکەنەکانیان زۆر بیتمیشکانە باوهری نازی دەچینن و دەلێن گواپە هیتلەر پەيامی هونەری پێبووه!

هیشتا نازانن که هونەر روو لەشەرناکات، هونەر جیھان داگیر ناکات، مرۆفایەتی قڕناکات، کەلتورەکان ناشیونیت... هونەر ژیانەوهی باوهر و نایین و جوانییە... هونەر هەستی خۆشەویستیە لەنیوان میلیتەتاندا. ئەوان سەگێک لەخواولە پیغەمبەر و لە باوان پیرۆزترە لایان!

ئەوان پێگەیان نەنام وەک هونەرەمەند هەست بەوه بکەم که جیھان مۆلکی منیشە و بۆم هەیه لەهەر ولاتیک بژیم هەست بکەم که هونەرەکەم مۆلکی ئەوێیەو نامۆ نیم بەکەلتورەکان، چونکه وەک هونەرەمەند خۆم بەزایدنەو ناھیتەر و پێشخەری کەلتور دەزانم... کەچی ئەوان، پۆژی سەدجار هەستیان دەشکاندم، سەدجار رقیان نیشان دەنام و بەتەماشاکانیان ترویان دەکردم، شاربەدەریان دەکردم و قواویان دەنام! بۆیە ژوورەکەم نامگریتە خۆی... ژیان تەنگم پێهەلدەچنیت، نازانم بۆکوئی سەری خۆم هەلبێگرم، چونکه جیھان لەژێر دەستی دێوکاندا نزیو بووه! ماناکان کەرەمەتیان نەماوه، مرۆف بیئەدب بووه لە خودپەرستی و پەگەز پەرستی و دێو پەرستی و ترس پەرستی!

بەزەبیم بە عەشقی خۆمدا دیتەوه، چونکه هیندە تەنھاو نامۆم لەم غەریبییدا هەست دەکەم واخەریکە دلم شەق دەبات. دلم دەگوشریت، بەزەبیم بەومندا لانه دیتەوه کەبال هەلکەنراو و هەلکەروزاو بێن و دەچن، بەزەبیم بەو لاوانەدا دیتەوه که لەتاو سەرلێشوووان و تیکەل و پیکەل بوونی شەروخێر خۆیان دەکوژن.

باوهر به ههماقتهتی فهلسهفهی نایینهکان ناکهن کاتیک که دهیستن موسولمانهکان مندال بهحهوایا دهنهقینتیهوه.

که دهیین بهناوی خواوه چهقو دهخهه سهر ملی بیتاوان وسهری دهرن.. که دهیین میژوی باوهری مهسیحیهت پره لهکویله وئافرهتی سووتاوو پهنا ملیون قوربانی نایین و دهیان ملیون قوربانیی نووجهنگی جیهانی و دهیان ملیون مرؤف بهکوشت دان! بهزهیم بهو نافرهتانه دایتهوه که تاکوتهنهان ولهتاو نهبوونی دلناییی وترس سهگ دهپهرستن، شیت دهن، خویان دهرمانخوارد دهکن، مندالهکانی خویان دهکوژن. بهزهیم بهو کوربانها دیتهوه که پشتیان کردوته باوهری زهردهشت و تسلیمی شمشیرو رق و کینهی نایینی دیوهکانی بیابانن که سهری ملیونههایان بری و هیشتا له سهربرین و زمان و دستبرین تیر نهیون!

بهزهیم بهخواوهندی تاکوتهنایا دیتهوه که ناویریت خوی نیشانی کهسیک بدات! خویهک کهتاوانبار کراوه بهوهی گویه ئه و نههریمهن وشهری نووچاری ژیان کردوه، گویه ئه و ئیمهی بؤسزاو تاقیکردنهوه دروست کردوه! نازانم چند هزار سالی تر خواوهند گینهکانمان تاقی دهکاتهوه و دیوهکانمان روژنتر و بی نابرو تر دهپاریژیت؟! نازانم خوا چیی دهست دهکویت له تاقیکردنهوهی ئیمه! بهزهیم بهعشقیکندا دیتهوه که سهرگردان بووه لهگومانی ئهوانی تر.. ههست دهکم عشق دلی لیکهوتوهیان دلی لهجی چوه، یان دهشیت عشق ههستی لهبارچویت، چونکه که پیاو لهدهرهوهی کهنیهنا لهعشق ددویت، لهخویهوه قهبارهی بچوک دهیتهوه، وهک مندالیکی ورکن و لاسار سهردهکریت.. بهگومانیکی نهخوشانهوه سهر دهکریت، بیتهوهی کهس بویریت به عاشق پییکه نیت، عاشق خوی بهخوی پییکه نیت!

لهگه له بابزهینی گینهکاننا من بهبیداری وبه نوستوویی وبه خه یال وزیده خه ویش لهناو په نجه ره ی ماله کهمدا چه قیووم.. کاتیکیش بهمهجبووری بؤهرجیگه یهک دهچووم، ههیکه لیکه خه یالی چیهوهی په نجه ره ی ژوره کهم له دهوری خوم دهیین ههستم دهکرد په نجه ره ی ژوره کهم بهمندا نووساوه، ههستم دهکرد ژوره کهم لهمندا رواوه! ههستم دهکرد لههروکوتیهک بم هیشتا له ژوره کهمدا و هیشتا ته نام!

پدغه مبه ره کان، گیانه کان ناسمانیان پرکردبوو له نوور.. واده ده کهوت شتیک دهوری ئهوانی داییت.. پدچهوو ئهوان له تاوی ته نافه کان وقوزاخه ی جالجالوکه ی پیروژو سپیدا هاتینه دهر! پدچهوو چنرابن! یان سه ره نوئی دروست کرابن یاخوود پیسراو وتهون کرابن! دهتگوت هیچ ناگاباری ئه و هه موو سته مه ی سهر زهوی نیین! شاداب وخوش مه شرهب بوون.. نوور له روخساریان دهباری. دهتگوت ئهوان به شتیک له راستیه کی تر دلنایان، پدچهوو هه والهکانی جیهان به هه له له چاپخانهکانی ناسماندا تومار کراییت، پدچهوو هه واله ورژنامه ونووسراوهکان به دهستی فریشته ی نه خوینده واروو، به قه له می فریشته ی گیل تومار کراییت له ناسمان!

یان دهشیا بابته زهمینییهکان خنده هینهرو گالته خرؤشین بن بؤ ئهوان! تووریهی با-یان نه دهیینی! گهرده لولوی تووره و شیت بوونی کلپه و خرؤشانی زهریاکاننایان نه دهیینی، ناگابان له زهمین نه بوو، وهک نه وهی حبه ییکه نیینان قووت داییت!

دەرنگ بۆم دەرکەوت کە ئەوان لەتاو سەرھەلدا نى پىرۆزترین مرۆف، لەخۆشى ھاتن و بىننى مرۆفى بىئولات شاگەشکە بوبون.. چونکە کەرەمەتى مرۆفى بىئولات کەرەمەتى زاتىک بوو کە خواوەندى بەچاوانى ھەست دىوو!

لەناو مرۆفەکان و فرىشتەکان و جندۆکەکان و دىوھەکان و ئەھرىمەنەکان و ئەولياو پىغەمبەرەکاندا تەنھاو تەنھا ئەو توانىبووى خواوەند = جالجالۆکەى پىرۆز بىننىت.. چونکە ھەوالەکانى ئەم دوايىيە ئاسمان بەوانى فەرمووبوو کە گوايە: مرۆفى بىئولات دەلێت خواوەند لە تەنھايىدا زۆرە.. گيانى پىغەمبەرەکان بە ئاگا ئەبوون لەوھى کە جالجالۆکە خواوەندى تاک و تەنھايە.

خوایان لەتەنەفەکانى مندا ئىچىرى من، ناھورامازنا تىشكى پەخشانى فەنتازىاى منە.. من خودو گيان و پىسى بوونەدەرم! راستە خواوەندى ئىوھ يەکتايە، بەلام لەزۆر بوندايە بى ئەوھى زاووزىش بکات.. خواوەند يەکجار زۆرە!

جاباباسى نابەزىتان بۆ تەواوبەگم، باسى نابەزىنى پىغەمبەرەکان! بىورن بۆباسکرىنى ئەوان پىويست دەکات جارێكى تر کات بووھستىت! ئە کات پاشگەز دەبىتەوھ.. کات ھىشتا پىنجو بىستويەک چرکەيە.. کات وەستاوھ!

پىغەمبەرەکان بەتەنەفە جالجالۆکەکاندا دەھاتنە خوارى.. دەبىت خاوەن فەنتازىا بىت تابزانىت بەچى تەنزو بەچى فەننىک دادەبەزن! چونکە ئەوان ھەمىشە لەکەمالدا سروسىتى جوانى خۆيان دەچن، من ناتوانم بەفلجە وینەى يەک بەيەکیان بکيشم.. چونکە زۆرى پىدەچىت.. بۆيە دەشیت خۆت لەووتەکانمدا وون بەکەيت تادەگەيت بە جىھانى ھونەر، ئەوسا دەتوانىت فىر بىت، بىننىت! ئەوسا خۆت پىويست بەگەس نىيە نەخشەکانت بۆ بکيشىت، خۆت دەبىننىت و دەزانىت و دەبىستىت! فىر دەبىت چۆنئىتى نابەزىنى پىغەمبەرەکان بىننىت. بە فەنتازىاى خۆت فىر دەبىت جۆرھە تەنزى نۆى لە شکل و شىوھى مرۆف بخۆلئىتىت.

لەبەر ئەوھ من سەرگەرمى شتىكى تر دەبم.. باسى نابەزىن دەخەمە لاوھ.. باسى ھاتن دەکەم بۆتان!! خەلکىنە.. لەوکاتەدا کەکات وەستا، کە زەمىن لەرزىيەوھو و زەمى لىھەستا! کە پىرشالىار چاوى ھەلپىنا، کە زىندانەکانى بەستەلەک بەشەقى باکان و گەردەلوول دىوارى زىندانە بەفرىنەکانىان ھەلئەکاند، رووخاند! لەوکاتەدا کە قاتىکان حەشرى بەسەرھات، لەوکاتەدا کە ئىمامەکان بەحەواوھ خەرىک بوو توور دەدراھە جەھەننەمى زىلدا نى تارىکىيەوھ!

لەوکاتەدا کە مانگ لەنىوان زەمىن و خۆر دا وەستا! لەوکاتەدا کەمەن لەخەو دا بووم و لەگەل دۆعا و ناشتى و لەيلاو توورو لىيئاو کۆترەکانى ميوانمدا سەرقال بووم. لەوکاتەدا کە کات لای من ئەبستراکتانە مت بوو بوو و ھەموو شتىک دەبىنى! لەوکاتەدا کە تابلۆکانم لە پەيامى ھىنراوى مندا لە بارىراوھەکانمدا پىدەگەيى ، لەوکاتەدا کە تەماشای ھەموو گەردوونەکانم دەکرد، بەنواى خوا دا دەگەرام! لەوکاتەدا کە توانايەكى سەر و راستى منى راپىنچايە ناو جىھانى غەيبەوھو و بووم بە دوو کەرتەوھ.. لەوکاتەدا کە ھىلکەيەک لە ئاسمانەوھ بەر بووھوھو نای بە سەرمانا و تىايىدا پىرو لەقلەق و جالجالۆکەى پىرۆز دەرختى زەمانىان لەسەر سەرم ھەلئوقاند.. لەوکاتەدا کە مرۆفى بىئولات و بىئالام تيانا بىنى! بىنىم مرۆفىک دەپوات.. لەبەرقال! دەپوات و شوين پىکانى سەوز دەبوون! بىنىم تۆخترىن تالەرەنگەکانى ئاويژە لەسەر لەشى ئەوى دەرخت شىوھ

سهاميان دكردا! وهك بهرق! بينيم كه ديواره بهفرينهكان رووخان مروفي بيناوييئالاو بيولات نازاد بوو! من بووم بهوو شوينهواري من لهونا پووكايهوه.

دهستيک، دهستيکی سپی مهن و تيشک شيوه لهناخی زمينهوه نري به بهستهلهک داو مروفي بيولاتی ههگرت! ههلبته نهو دهروي وسينهوهکهي له جالجالوکه دهچوو! بويه دهسته رووشنه مهنهکه لهپي بو جالجالوکه پاخست تالهسهری بروت! چونکه سروشت بريار دهبات كه درهختی زهان بکوئی دهچیت وچون دهژی!

بويه دهستی زمين لهکهفلهکونيکدا جالجالوکهو نهوی له دهستی خويدا بهوهو لووتکهی نارارات دهبرد! چونکه نهو هينده مهن بوو کهمن دهمتوانی لهدورهوه دابهزینی يهک بهيهکی پينغهمهبرهکان له درهخته تهناف شيوهکهي سهري نهونا بينم که له دابهزينايدا بو سهري چيای نارارات نهجاميان دهبا.. نهوانم له لق وچلی سهري نهونا دهيني! کاتيک دهستی سروشت نهوی بهروه نزرگهي گيانی هزرهتی نوح برد! هيندهی يهک و دوو بکيت..نوح گهيه لووتکهی ناگرين= نارارات. کاتيک گهپشت: دانيشت.. لهو کاتهنا نيوو دهقه تيهريبيوو له يادی بوونهوهر.. يان کات گهراپوهوه سهري پينچ و بيستويهک خوولهکی سهري له بهيانی. نوح نازاد بوو، به گهراپوهوه بو نيشتيمانی يهکهمی، بو ههمان جينگه که تيايدا مام خدر نهوی تيا نوزيهوه. کات گهراپوهوه، من سهري نهدهسوورما. دهزمانی که له بيردا يان له جيهانی خهونا هيچ شتيک مهحال نييهو ويست دهتوانيت به کهفلهکونيک بوونهوهريک دروست بکات. کاتيک که دهستی چارههوس به ويستتیکي کهونی من و هزرهتی نوح- گهيانده سهري تروپيکی چيای نارارات.. ناموسفاری دهوروبهرو ناسمان ديمهنيان گورا.. پينغهمهبرهکان گهيشتبون.. گيانلهبران و پهلهوهراي ههموو جيهان له دهوری تهوژمی نوورتيکی رهنگين، له دهوری سهري نهو سوورپان دهخوارد!

لهسهري تروپيکی نارارات دانيشت! وهک پادشايهکی سپي پوش! وهک مروفيکی رهنگين.. وهک دانيشتنی هزرهتی نوح.. دانيشت تيشک سهماي دكرده دهوری.. ناسمانهكان لهسهري نهونا دهينران، نهو هيهيت وکهرامهتيکی بي وينه بوو.. ميرولهكان تبي ووروكابوون.. زور سهري بوو لهلام! هاتنی ميرولهكان.. نهوان وهک تهنافيکی نهستووری سپي سپي سپي رپچکهکانی ناسمان و زمينهنيان پر كردهو له روشناییتهويان پر كردهو.. كاكيشان له گهردی هاتنی نهو پر بوو له ميرولهی سپي.. چونکه گيانی نهو له ههميشهيهوه هاتهوه بو سهري زهوی.. ميرولهكان نهويان هينايهوه.. توومهس دهستی سپي که لهناو جهرگهي سروشتهوه دهريپري، لهشكري ميرولهكان بوون.. ميروله بالداره سپي يهكان. نهو فريشتهانی که كاريان چينيی تووخمهكانه له بوشاييدا.. نهوان پهگهزی باكان، ههستی ناسمانهكان، دهنگی فريشتهكان دهيستن.. بويه هزرهتی نوح پر دهكهن له نووری کهرامهتيان. نوح لهچاووتروكانيكدا گهراپوهوه بو سهريتا.. خوی لهمندا بينيهوه، چونکه ميرولهكان تهنا هاورپی من.. نهوان زور زانستم فير دهكهن. گشتيان پيکهوه كوراليکی مهزنيان بو هاتنهوهوه گهراپوهوی نوح و پينغهمهبرهكان گيرا.. كورالی ناميين نري به تاريکی دهبا.. ديوهكان ووشك دهبوون.. فرؤكه جهنگيهكان ههلهدپروان.. ديو پهستهكان ووشك دهبوون له جيی خويان.. جيهان ناسوودهی پي دهگهي، چونکه هاتنی خير مژدهی بوونهوهره. نهو کاته شهريهكان خويان خويان قر دهکرد: بويه پينغهمهبرهكان بينهري لهشهري ئيمه و دهريهست نهدههاتن.

بەلام لە لايەکی ديبهوه: بەھارێکی خۆش دەست بەسەر سروشتدا دەگرێ و سروشت خۆی ھەمەپرەنگ دەنوێنێت. ئاسمان ڕۆشنتر لەزەوی لەسەری ئەو بەرسک و باکی دەھات. بەلندەکان بە ناوازی خۆیان ھاوبەشی کۆرالی نامیین بوون.

نوح نوریکی ڕۆشن بوو. نەری بە تاریکایەکانی دەوری ئارارات دا و نانیشت. چوارمشی نانیشت ڕوو لە ئاسمان. ھێندە گەورە بوو: ھەموو پیغەمبەرەکان و فریشتەو گیانەکان وەک تەزوو لە دەوری سەری دەگەران. وەک ھالە گەورە، کە دیوھەکان وایان دەزانی ئوقۆیە = صحن طائر. بەلام ئوقۆ ھالەیکە تیشکدارە: ھەر چەند سەد سالیکی چەند جارێک دادەبەزن. لەم نوابیەیدا زوو زوو دەھاتن و دین. ئاسمان بوو بە دوو کەرتەو لایەکی تاریکی لاکە تری ڕۆشن.

ئارارات بچووک دیار بوو کاتیکی کە ئەو گەیشتە سەر ترۆپیک! پیرشالیار لە شیوەی حەزرەتی بوودا لەگۆرەپانی پێش ئەو کە پێدەچوو باوھشی بیت، لەدۆخی نوێژ کردن و مت بووندا ڕەنگی لایەو بەخێر ھاتنی بیولاتی کرد.

تەماشای تەماشای. حەزرەتی نوح بە چاو لەسەر یەک دانانی ھێمن و بە چاوەھلەپنانی ھێمن. بە ئاوپ دانەوێ ئەملاولای خۆی سلاوی نیشانی ھەموو گیانە پیرۆزەکان دا. پێدەنگیەکی، دوان سیان. پاشان فەرمووی: ئێرە پەرستگای منە. ئارارات باوکی منە. شکۆی منە. خۆشحالم بە ھاتنتان بۆ سەر ترۆپیک پیرۆزی ئارارات. ئێو گشتتان: گشتمان لێرەو ژیانمان نوێ کردەو مرۆفایەتیمان ژیانەو. ئێرە پەرستگای مرۆفی ڕەسەنە. ئێرە دەست و دل و چاوپ و ژیان و گیانی منە. ئێرە پایتەختی زاگرۆس و مەملەکتی گۆدە. گۆد لێرە لەدایک بوو. ئەو منی لێرەو گەیانەو بە ئێو. بەخێر بین بۆ مەملەکتی شکۆی خواکان. ئێرە مال و لانی و شوینگی پیغەمبەران و بەلندەو گیانەبەرانی. لێرە جارێکی تر کەشتیەکی تر بنیات دەنێن. دەیکەین بەمالی جیھان. بە پەرستگای مرۆفی مەزن، بە زانستگای ژیان. لێرەو فێر دەبین، ھاوجیھانی دەبین، ھاوگیان و ھاوباوەر و ھاو نامانج. ئێرە ئارامگای منە. من لێرەدا بە ھەمیشەیی گەیشتووم و لێرەشەو بەرەو بە ژانی گیانیم دەدم. من گیانی لووتکەکانی جود و گیانی گۆدۆم. ئێرە پەرستگای ناشتی خوازانی جیھانە. زاگرۆسیەکان لانی ھاوسۆزی و ھاوگیانی بە جیھانی بوونی نەوھەکانی ناھاتوومانە. زاگرۆس میللەتێکی بیخەوشەو مافی ھیچ گەلێکی پێشیل نەکردووەو کەلتوری ھیچ گەلێکی نەشێواندووە. لێرە بەدواوە ئەو مرۆفە پیرۆزەکان، ئەو ناشتی پەرەوانی جیھان، لێرە بەدواوە من بێ ولات و بێ ئالو بێ ناو نییم. من حەزرەتی نوح-م باوکی ھەموو پیغەمبەرەکان. من ئێرە دەکەم بە نیشتمانی خۆم. ئێرە پەرستگای ئارامگای منە. جا با کیتی بزانی کەمن بیولات و بێ زمان و بێ ئالو بێ باوەر و بێ نایین نییم. من نوح-م.

لەوکاتەدا کە نوح خۆی ناساند. لەبغوردیکی داگیرساویدا ھەموو ترۆپیکەکانی ئارارات بوو بەکەشتیەکی مەزن. گشت گیانە نابەزینراوھەکان، گیانی ھەموو لێقەوماوانی جیھان، گیانی ھەموو دایکان ماریا و مەسیحەکان لەناوکەشتی نوح- دا دەبیران. گشتیان خۆیان دەبینی. گشتیان چەپلە شادییان دەتەقاند. گشتیان خەندە مەسیح و ماریایان لەسەر لێو نەخشاند.

پاشان، حەزرەتی بوونا لەتۆییکێ شووشەبیدا لە ئاسمانی ژوور سەری نوح دەریەری.. لە قالیکی شووشەیی خڕۆک شێوەدا.. لەبەر دەم مرۆقی ئەونا لە دۆخی ریزنیشانداندا راوێستا. پاش سلاو نانەوێ بوودا، نوح بەبوونای فەرموو: کورم چۆنیت؟ چی لەغەبیا فێر بوویت؟ بوونا بەشەرەمەوێ فەرموو: سلاو لە پایەداریی مرۆف.. فێر بووم لەغەبیا پەییوەندی بەمرۆفەوێ بکەم! فێر بووم گوێ لەمرۆف بگرم و تیکەلیان بێم! فێر بووم هەمیشە تەنھا نەبم. نوێژ لەگەڵ هاوسەرەکهەما بکەم. هەر وەها شەر و خێر ئامانجی ژیان نییە. لە هەمیشەبیدا شەر بوونی نییە. تەنھا مرۆفی خێرمەندو کردووەکان و خەونەکان پایەدارن.

نوح فەرموو: ئافەرین کورم، شاباش: ئەوێ که فێری بوویت کەم نەبە.. ئینجا باباوی خۆت فێری وانەییکی تەرت بکات.. وانەیی ماچ! ماچ لە قوولایی دڵەوێ مرۆف ناھێنەر و باوەر خواز دەکات.. هەر ماچیک که مرۆف ماچی کەسیکی تری پێدەکات، دلیک پێشکەش بەوی تر دەکات. برۆفیری تەماشای ماچ بە لەهەوانا بەتەماشای نەخشاندن ببینە. چونکە پێدەچیت هێشتا لە عیشق تێنەگەیشتییت!

کاتیکی وەهای فەرموو لە هەوای ئازاددا دووماچ! دوو لێو وەک پەردەییکی مەزنی سینەما بینرا! میژوولە سپی یەکان ئەو تابلۆییان نیشان دا.. هەموو پێغەمبەرەکان سەرمەستی تەماشای بوون! لەنەخشی ئێوان گەیشتی دووماچی لێواندا بە یەکتەری، بینییان لە ئێوان بەیەک گەیشتی دوو لێوان، شکلیک دروست دەیت! کەکووت و مت لە دڵ دەچیت.. چونکە لەراستیدا مرۆف زۆر دلی هەبە، یەکتیک لەدڵەکان دەکەوێتە ناوهراستی لێوێ.. لێوی هەرمروفتیک!

لەسەر ئەو دڵە خانەبەک هەبە تاریکە.. دەیت بە گەردین سەیری بەکەیت، دەبینیت، پاشان دەیت بەدەرزیی ناکاپەکتووڕ دەزری لەوخانە تاریکە بەدەیت.. تا مرۆف فێری لێووڕدن بیت.. فێر بوویت کورم؟ بوونا فەرموو بەلێ. حەزرەتی نوح. فەرموو: لەبیرت نەچیت، نابارن لەوانی تر ناتگەیهیت بە نیرقانا. و مەرگیش هەموو مرۆفتیک پزگار ناکاو نایگەیهیت بە نەجات. نوای سەرلەقاندن، لەتۆپەکەیی خۆیدا: بوونا گەراپەوێ ناو هەمیشەیی. وەک تەزوویەکی تیژرەو لە ناو درەختی زەماندا: لەسەری حەزرەتی نوح-نا دیار نەما!

پاش کەمیک بێدەنگی.. حەزرەتی ئادەم هات، نوح یەک تەکە خۆین لەچاوی دەریەری.. تەکە خۆینەکە وەک فەرشیکی جوانی لەمرواری دروست بوو.. لەبەردەمی حەزرەتی ئادەمنا راخرا! حەزرەتی ئادەمیش دوورەگەز بوو، راستە ئادەم نایە حەوای لەلای چەپی خۆیدا لەباوەش بوو.. پێدەچو حەوا گەراپیتەوێ ناو ئادەم، یان ئادەم بوو پیتەوێ بەنایە حەوا، چونکە زۆر لەیەکتەری دەچوون! هێندە جوان بوون نەبیتەوێ: پێغەمبەرەکان گشتیان لە حەسرەتی تەماشادا لەخۆوێ راوون: گشتیان فرمیسکی شادوومانیان دە پروانند..

حەزرەتی نوح فەرموو: پێم خۆشە کە یەکتان گرتۆتەوێ، بەخێرین بۆنزرگەیی مرۆف.. فەرموون هەرچیەکتان هەبە بیگەیهنن بەمن. ئێوێ نایک و باوکی ئێمەن. نوح بۆ ئەوان چووە سەر چۆک. حەزرەتی حەوا فەرموو بانادەم بدوویت، ئادەم فەرموو حەواگیان، حەوا فەرموو: یەکیبوون

كاتىك لەنئىوان دوومرۇڭدا بەدى نىت كە ھەردووكيان بتوانن سنوورەكانى درۆ بشكىنن ولەر استىگۇيىدا دلىيان. يەكبوون پلەى دوومى غەيب بەمرۇڭ ئاشنا دەكات. يەكبوونى نىوان دوورەگەز مرۇڭقايەتى دەگەيەنئەت بەكەمالى دووم، غەيبى دووم. تەنھا بەيەكبوونى گيانەكان دەتوانىن پەى بەگيانى بوونەوەر بەرىن. يەكبوونى گيانى نىرو مى و مرۇڭ دەگەيەنئەت بە مەزنتىن كارما. دەيئەت لە ھەولى يەكبووندا بەسەر ترسەكاندا زال بىن. نەك بە جەخت كرىنە سەر ھىچ. با بووبا بزانتىت. كە جەخت كرىنە سەر ھىچ مېشك خاۋ دەكاتەوہ. كاتىك كە مېشك پىئويستى بە بزواندى زياترە. لەوہش زياتر، بەزەبى ھاتنەوہ بە يەكتىرىدا ھەستى خاۋكان رەزامەند و پاكتۇ رادەگرىت. بەزەبى ھاتنەوہ بە پىر و پەككەوتەو مندالەكانتانا.

مىرولەكان پەيامەكانى ئەوانيان وەك پەيامەكانى بووبا تۆمار كرد و لەسەر يەككە لەگەلاكان نووسيان ، تاوہكوو وەك پەيام لەسەرچلىكى درەختى ژيان لەسەرى نوح-با ئاۋىزانيان بكن! پاشان دووفرىشتەى ھاۋرى گيانى ھايل و ھاوسەرەكەى! بەرپىزەوہ ئەوانيان بەرەو ھەمىشەبى ناردا! قابىيل لەوئى نەبوو، چونكە ئەوہى كەسك بەبى گوناح دەكوژىت، لە ھەمىشەبىدا جىگەى نايئەتەوہ سەر بە تەوہرى شەرە. شەرىش سنوورەكانى دوورە لە سنوورى خىرەوہ. بۇيە قابىيل-سى كورى ئادەم و ھەو ئامادە نەبوو لە ناھەنگى گەرەنەوہى گيانەكان بۇ پىشۋازى كرىن لە نوح. بەلام ھايل لەتەك باوانىدا ئامادە بوو.

لە دواى ھەزرىتى ئادەم مرۇڭقىكى جوانى نىرەمووك بەسەربالى كۆترىكى ئاشتى ئابەزى. ھەزرىتى نوح خەندەبىكى ساۋايانەى نىشان داۋ فەرموۋى: سەلام گيان چۆنى رۇلەم؟ ھەزرىتى سەلام فەرموۋى: باشم گەرەم. فەرموۋى لەغەبىا فىرى چى بوويت؟ فەرموۋى: گەرەم فىرى رىزو ئاشتى. من بە گەردووندا گەرۇكىكى نازاد دەگەرئىم بەدەرونى بوونەوہردا دەبىنم ھەموو ھەسارەكان پىكەوہ ھاۋرىن. دەبىنم ھەموو ئەستىرەكان لەھاۋرىئەتتەبىكى گيانىدا بەلاى يەكنا تىنەپەن. كۆمەلەى خۆرەكان زۆرن، گىشتيان لە گەردووندا ھاۋكارو ھاۋرى يەكتىرىن، گىشتيان ھاۋكارى يەكتىرىن! ئەوان كە لەيەكتىرى زویرنابن. گەر وەك مرۇڭ دووچارى بق بىن، دەمرن، لەناۋ دەچن. سىروشتيان تىكەدەچىت. بۇيە مرۇڭقايەتى لەم باسە بىناگايە: نازانىت كە مرۇڭقايەتى و مرۇڭقەكان وەكوو سوورپى ھەسارەكان دەيئەت لەپەيوەندىبەكى راستگۇيانەنا بن! دەيئەت ھاۋراۋاۋكارىن! دەنا ناتوانن بەرپەگەكانى كەمالدا گەشتيار بن.

فەرموۋى: پەيامەكانت گەيشت. لەسەر پەرى گەلەك : مىرولەكان ووتەكانى ھەزرىتى سەلام-يان تۆماركرد. نووسيان: مرۇڭ بە ھاۋكارى وھاۋگيانى وھاۋرىئەتى دەتوانىت بەكەمال بگات. نوح بەتەماشايەكى رىزەوہ سەرى بۇ ھەزرىتى سەلام ئانەواند. ئەۋىش چوۋوہ سەربالى كۆترەكەى. لەتەزوۋىەكى سەرى درەختى زەماندا، واتە لەناۋسەرى ھەزرىتى نوح-با لەتەزوۋىەكدا وون بوو. (ھەموو پىغەمبەر و مەخلوقاتەكان لە ناۋسەرى ھەزرىتى نوح دا وەك تىشكى ئەلەكترۇنى دەبىنران!)

بەدواى ئەواندا ھەزرىتى ئىدرىس ھات: بۇنى بفرىدى گول و بۇنى گەنم لەدەمى دەھات. ھىشۋىەك تىرى بەگەلاۋە لەسەر سەربوو. لەسەر ئەسپىكى بەلەكى رەش و سىپى دانىشتىبوو. ئەسپەكە سەمى سلاۋكردى

نیشان ددا.. نوح فەرمووی: ئەو تۆی؟ ئای چەند لەمیژە بیرت دەکەم؟ ئای چەند جوانی! فەرموو
پەیامەکانت بۆ پێغەمبەران داڕێژە.

ئیدریس فەرمووی: بامرۆقاھەتی دەست لەنازاردانی یەکتەری ھەلبەگرن.. با فێری کەرەمەتی کارکردن
وزەریبەدان و ڕەزەمەندییەتی بین! با مرۆڤەکان بتوانن پیکەو ڕاستگۆ بن. تابتوانن پیکەو ھەلکەن..
نازازی گیاندارەکان مەدەن واز لەسەگ پەرستی بھینن.. بەیەکگرتنی ھەموو وڵاتەکان مرۆڤ دەتوانیت
بگات بە پلەیی سێنەمی غەیب.. دەبیت گەلان لەناویەکا فێری پشودان بن.. چاکەیی کردووەکانی خۆتان
پەرستن.. کردووەکانتان پەرستگا کانتانە.. خۆتان پاکژ ڕاگرن. خۆتان دەمرن. بەلام کردووەکانتان بەر
لەخۆتان زیندوو دەبنەوہ. کردووە گیان و خەونەکان نامرن. پەرستگا کانتان بکەن بە فێرگە و مالی
ھونەرەندان؛ چونکە خواوہند ھونەرەندە.. چونکە فەتەنازی ھیشتا دەستی کورتە.

مێرولەکان ووتەکانی ئەویان تۆمارکرد.. بەدەستووری ئەوانی تر حەزرەتی ئیدریس-یان بەر
کرد.. پاشان حەزرەتی نوح ھەستایە سەرپچ.. لەدۆخیکی چاوی لێکناندا وەک ئەوہی تەماشای ھەموو
بوونەوہر بکات لەسەری خۆیدا.. پاش ھەناسەیک بێدەنگی فەرمووی: من باوکی ھەمووتانم.. من نوح-
م.. بەخیرھاتن سەرسەری باوان.. ئەمرۆ ڕۆژی ئاھەنگی نەورۆزە.. ڕۆژی لەدایکبوونی بوونەوہر! ئەمرۆ
ڕۆژیکی پیرۆزە کەچی نیشتمانی باوکتان داگیرکراوہ! بەلام ھاتنی ئێوہ نەری بەیوہ تاریکەکان نا!
ھانتان ئابرووی ناراراتی ڕۆشن کردوہ.. پەیامەکانتان بۆدواھەمین جار دوویات بکەنەوہ.. چونکە
زەمین بەیووی بەنکاری داگیرکراوہ. سەرزەمینی باوکتان جەندەرمی تورک دەوری ناوہ. پەیام و
ووتەکانتان دیارییە بۆ مرۆڤە زاگروسییەکان. بۆ نەوہکانی گۆڤو.

نوح برەوی بە ناخاوتن ناو فەرمووی: ئەگەر بوونەوہر توورپە بیت.. ئەوا بتەکان ژیان ستۆک دەکەن.
وەک چۆن قومارچیەیک کارتەکان ستۆک دەکات. ئاوەھا گەردوون ژیان تیک دەدات و دەتوانیت نەزمی
ژیان تیکبەت یان وەھای تیک بەت بەجۆریکی تر ژیان داڕێژیتەوہ!

بۆیە مرۆقاھەتی ھیشتا نازانن کە ھارمۆنی بوون. نەزم دەدات بە کارتەکان.. زانا کەسیگە لەنیوان
مرۆڤەکاندا بتوانیت پەیامەکانی ھارمۆنی دابەت، وینەیان بکات.. دایبھینیت.. مرۆڤ لەویدا بەکامەرانی
دەکات کە ھەست بەیەکبوونی گیانی بکات لەگەڵ ھەموو گیانلەبەریکدا! لەگەڵ ھەموو رەگەزیکدا.. لەگەڵ
خۆیدا.. لەگشتدا یەکبوون چنگ بەخات.

یەکبوون بەسروش و گیان، بە گشت لەیەکەیی بووندا. گیان تەنھا بەوہ نازاد دەبیت مرۆڤ بە عیشقەوہ لە
بوونەوہر بروانیت.. مرۆڤ کاتیک پەیامی مەرگی پێگەیی کە درۆی کرد، کەفێری درۆکان بوو! من
لەسەرەمەرگا ئەم زانستەم پێگەیی دەنا نەمەر دەبووم.. بۆیە من لەگشت ئەوانەیی پاش خۆم زیاتر ژیا..
بەئەوہی خۆم فەرموو: ئەگەر دەتوانەویت نەمرین.. درۆ لەگەڵ یەکتەریدا مەکەن.. چونکە درۆ ھەم نەخۆشی
و ھەم پیری و ھەم مەرگ دەھینیت بەدیاری.. مرۆڤ نابیت لەرۆزینی خۆی خۆش بیت.. درۆیەک ئەگەر
پەشیمانیی لەوانەبوو.. دەبیت مرۆڤ سزای خۆی بەت.. دەنا ھەرگیز درۆزن بەھەمیشەیی ناگات.
گشتیان پیکەو فەرموویان: ئامین.

دوای مت بوونی تیفکرینی گشتیان.. چه زرهتی هوود هات.. هوود له دؤخیکی پرله پیزدا سه ری بؤ نوح
ناهواند.. نوح سلاوی نایه وه و فرمووی به خیر بییت بؤسه رنزرگهی باوان؟ هوود فرمووی: سوو پاسی
گیانی پیروز. پاشان فرمووی: بیباوهری مرؤف له ناو ده بات.. باوهره یانان به شکوی ژیان. باوهره یانان
به مانا جوانه کان مرؤف ده گه یه نیت به پله کانی که مال.. مرؤف تنها له باوهریدا جوان و مزین و پیروز
ده بیت.. ده بیت مرؤفایه تی فیر بن.. ریز له جوانی بگرن.. هونه ر پیشه بن تا بتوانن هه رخوایه ک بؤ
جوانیی باوهره کانیان بنه خشینن. ریگه مه دن مرؤف بی فیرگه و بی کار و تنها بیت. چونکه به وانه بیو
له دروونیییدا گوش ده بیت. له ههستی تنه یییدا بوونه وهر دهوستیت. گه شه کردنی بیر که چ ده بیت.
ههست که روو ده کات. مرؤف ناتواناو لاواز ده بیت. به شیوانندی ناب و ناکاری کومه لایه تی ونازادی
مرؤف. مرؤفایه تی له ناو ده چیت. مرؤف کاتیک به ره و نه مان ده چیت که خوی که مبهها مامه له بکات و
بیته کویله ی هه وهسی نه وانی تر.

میروله کان ووته کانی نه ویشیان تومارکرد. به داویدا سه ره ی په ندو نامؤژگاری بی چه زره تی سالح هات.. دوای
نیشاندانی ریز بروسه که له ناسمانی سه ری نوح هه ستا. سالح له وبروسکه یه نا دوا.. فرمووی: سروشت
ده توانیت به هه ره کان بلیت، تووره بن، نه وسا هه وره کان تووره ده بن.. نه گهر هه وره کان تووره بن
له کرده وکانی مرؤف.. شیته ده بن، نه وسا به نکاره کان که به کرده وکانیان بوون به دیو؛ به رگهی ترسی
تووره بوونی هه وره کان ناگرن. چونکه هه وره تریشقه کان ده توانن به که فله کونیک، هه موو شاره کان
ئاوه ژوو بکه نه وه.. ده توانن مرؤفه کان له ناویه رن.

نوح فرمووی: هه وره تریشقه کان ته زووی تنه نایکن که فریشته کان رابه رییان ده کن، هه وره تریشقه کان
خویان گیانی نیرینه و میینه ن، که بهر یه کتری ده کن، موچرکه ی تیشکی ناگر دروست ده کن. جه مسره
گیانییه کان ووزی گیانی به ی دینن: کاتیک که به یه کتری ده کن.

هه وره کان جال جال وکه یه کی گیان ته مینن، هه ناسه ی گیانی زه مینن، تۆپه له تنه نافی ماندوون، گشتتان
ده یانینن! که چی که س سل له که رامه تی هه وره کان ناکاته وه!

بۆچی به مرؤفه کانت نه فرموو که ده سه لاتی خواکان له سه ره هه ساره کان زورن؟ بۆچی باسی تنها یه ک
خواوه ندت بؤ مرؤفه کان کرد؟

سالح فرمووی: چونکه نه وان باوهریان به یه ک بت هه بوو.. که سیان دوو بتی نه ده په رست.. ده مزانی
تیناگه ن له زوربوونی خواکان.. چونکه نه وان حیجابیان له رووی خویان ده به ست، گوئی خویان ده گرت
کاتیک که من باسی خواکانم بؤ نه وان ده کرد. مرؤف نازاده له په رستن.. کاتی نه وه هاتوو نازاد بن،
تانه وکاته ی له جوانیدا نؤقره بگرن، نازان چی ده په رستن.. چونکه جوانی جه وه ره ی خواهیه.. له جوانیدا
خوا زور ده بیت، نابش ده بیت. گرنگ نه وه نییه که مرؤف چی جور خواهیه ک و چه ند جور خواوه ند
ده په رستیت. گرنگ نه وه یه که مرؤف هه ست به بوونی هه بوونی خواوه ند بکات و کرده وکانی خوی
له گه ل هی نه ودا هه لسه نکینیت. ده نا مرؤف نازه لیک نازان و به دخوو و برنده یه وه ک ده زانینن.

کاتیک په یامی نه ویش گه بی به میروله کان.. تیفکرین.. تیگه یشتن که تیگه ل بوونی دوو دژه هیز..
دووبارگه زه بریکی کاره بایی به هیز به ی دینیت: زه بریک که ده توانیت فرسه ت له هه زاران گیان به یینیت.
کومه لگه کانیش به تیگه ل بوونی جه مسه ری شه پوخیر شیرازه کانی به ریوه برنیدیان تیکه ده چیت.. گیانی
کومه لگه وون ده بیت.. مانا ده مریت.

حەزرەتی لوط بەگرژی ومۆنییەوه هات.. مانی گرتیوو، بیئەوهی فەرمووی لیبکریت پرووی کردە مەجلیسی پیتەمبەران وفەرمووی: من فەرمووم کە نیربازی خوو نییە، نەخۆشییە.. نەخۆشییەکی سروشتی.. بەلام مرۆف ناییت لەپیناوی خووه ناجۆرەکانی خۆیدا خۆی بەکەم بزانی، نا.. نیربازەکان ئەگەر سنووری خۆیان پیاوێرن نازان.. بەلام ناییت سروشتی خۆیان بگۆرن.. کاریکی شیواو نییە، چونکە ئەوان بۆ ئەوه دروست بوون کە ئاوهابن.. پتیوستیان بەو شەرەمە نییە کە کۆمەلگە بەرۆ بەوانی دەدات

هەمان راستە دەربارەى ئافرتی سوحاق.. بەلام دەبیت ریز له هەست و سۆزی خۆیان بگرن.. دەبیت لەشی خۆیان زەجر نەکەن، نازاری نەدەن.. دەبی مافی ئەوهیان هەبیت هاوسەریان هەبیت.. لەپاکژی خۆیاندا ئابرومەند بن.. سەرزەنش نەکرین.. بەلام دەبیت زاووزی نەکەن.. چەنکە سروشتیان بۆ ئەوه نەخۆلقاوه.. ئەگەریش روویا ریز له هەلوێستیان بگره: مرۆف شایانی تینگەیشتنه.. هەن لەناوماندا ریز لەسروشتی خۆیان ناگرن.. دەچن لەشی خۆیان پر دەکەن لەژەهری ئەوانی تر.. دەبیت فیر بن، ژیانی هاوسەری هەلبژیرن، مندالی کەسێکی تر مەدەن بەوان.. چاتر وایە ئەوان بالندەکان بەخێو بکەن.. بین بەدۆستی خۆیان. نیر بازەکان سروشتی پەرورەیان ناجۆرە، دەبیت رۆلی ئافرت نەبینن کاتیک لەهەشی پیاوان.. رۆلی پیاو نەبینن کاتیک لەهەشی ژندان.. گەر وەهاوبون، دەبیت دوورە پەریز بن له گۆش کردنی مندال. پاشان سروشتی پیاو و ناخوازی پیاو وەک یەک نییە.. ئافرتی پیرۆز کەسێکە کە سۆز گریمان دەکات بەسەر حەز و هەوسدا و پیاوی خاوەن کەرەمەت کەسێکە کە رق و خۆشەویستی تیکەل بە یەک نەکاو ئافرت بکات بە زانستگای سروش.

میرولەکان ووتەکانی ئەویان تۆمار کرد.. سەریان بۆ حەزرەتی لوط باا لەدۆخی رەزەماندا.. چونکە میرولەکان، یاوهری حەزرەتی لوط بوون، میرولەکان ناویان له باکان کرد.. باکان هەلیانکرد تەختوتاراجی میللەت و نەوهی ئەویان لەبار برد، بەلێ میرولەکان ئەو بەسەرھاتەیان له یاد ماوو هیشتا.. کاتیک باکان چاوی میللەتی لوط بیان کوێرکرد!

حەزرەتی لوط تەواو نەبوو لەفەرموودەکانی، پەلەى بوو، دەبویست بە ناو درەختی زەماندا لەسەری نوح-نا بگەریت بەناو گەربوونی جوانیدا وتەماشای تابلۆکان بکات.. ئەو تابلۆیانەى تیايدا بوویەکی سەیر نیشان دەدات، کە تەماشای فیری ئەو دەکەن.. بۆیە بەر لەوهی بروت: بە میرولەکانی فەرموو: ئەگەر پرسیارتان هەبوو دەربارەى شازو ناشازی رەگەزی مرۆف.. من دەتوانم وەلامی هەر پرسیاریکتان بدەمەوه.. من نێمەوه له هەرکاتیکى پتیوستدا.. بەلام ئیستا سەرگەرمی تەماشاکانم.. بمبورن. میرولەکان سوپاسی هاتنی ئەویان کرد: فەرموودەکانی حەزرەتی لوط-یان تۆمارکرد.

نۆرەهاتە سەر دەرکەوتنی حەزرەتی ئیبراھیم.. ئەو بەسواری گامیشیکی رەنگینی لەناگر دروستبوو، بەتەنافیکدا لەسەری درەختی زەماندا سى جار بە تەوژمەوه سووپى خوارد، ئینجا دەرکەوت، واتە لەسەری حەزرەتی نوح-نا.. کەهاتە پیش چاوی ئەوانی تر.. ویستی ناوهری لەخۆی بکات، بۆیە لەسەر بەردیکی رەش دانیش وچاوەروان بوو.. ئینجا نوح سلۆی لەو کردوو فەرمووی: بەرگری لەبوختان مەکە، چونکە بەرگری کردن لەبوختان کردەوهیەکی لژیو فەرز دەکات.. مرۆف هیشتا فیر نەبووه واز لەبوختانەکان بەننیت.. هیشتا تاوانبار نازانە لەناومرۆفەکاندا بوختان دەکات.. بەچی دەتوانی مرۆف لەبوختان پیاوێریت؟

ئیبراھیم فەرمووی: بەتەماشای مرۆفی بوختان کەر دیوقەموریک لەچاوانیدا دەژی، قەموردیویکی ترسنۆک.. کاتیک کەتەماشای بوختانکەر دەکەین، قەموردیوئەکەى ناو تەماشاکانی بچوک دەبیتەوه..

كهرامهتي ته مەل دەيیت. خۆي لەناخەوه ڤوورەش دەيینیت، چونكە دەزانیت جینگەي لەژيان ولەهەمیشەيیدا تاريكە، لەتاريكي دەربازي نايیت. مرؤفي بەكارو بەدخواز هەمیشە ڤووي خۆشە، هەموو شتيك لە پیناوي خود پەرستیدا دەكات. خۆي بچووك دەكاتەوه. ڤرؤ لەگەل خۆيدا دەكات. بەلام لەلەوه، پیلانیک ئەنجام دەتات كە تەنھا خۆي پي ڤوورەش دەكات. بەكار كەسيكە سنوور بؤ كردهوكاني خۆي نانايت. وا دەزانیت جيهان بؤئەو، تەنھا بؤ ئەو درووست بووه. خۆئەگەر جيهانیشي پيیدهیت. ئەو هیتشتا زیاتري دەويیت!

ئەمە نەخۆشیهكە كە ئەوروپا لە دەستی دەنالیت، ئەوان پيیده لاین: ADHD! منداڵەكانیان لە باوانیانەوه بؤیان ماوهتەوه. ئەم نەخۆشیهی دەرماني نییه! بيگومان لای بەريزتان، شيفای هەيه. بەلام ئەوان نایزان!

ئەم نەخۆشیهی زۆر پيسە، لەراستیدا نەخۆشیهكە لەخووي سەگ و پشیلەو بەرازبا خۆي لەمرؤفدا مەلاس دەتات، مرؤف سروشتي پەسەني خۆي لەبیر دەكات. گەر بە ووردی سەيری بكەیت، وەك بەراز دەخوات، لەبەراز دەچیت، وەك سەگ پاس دەكات، دەوهریت وخواهني خۆي دەپەرستیت و دەگەزیت و زۆر شتي تریش! مرؤف لە مرؤفي دەخات. خۆشیی هەموو دنیا بكەیت بە دەمییهوه، هیتشتا برسیتره! هەمیشە گێژووڤه! بە كەلكی بوون بە مرؤفي نایەت. دەڤریت، ئەحمەق و گێژو نەزان دەيیت. سروشتي بەرهو باشتەر ناگۆڤریت، تا خۆي دەكوژیت، خۆي دەخنكینیت، خۆي بە قەلبەیهكدا دەبا. تەعدا دەكات، دەكوژیت، نازاری مال و منداڵی خۆي دەتات. هەرچییهك دەكات و دەكوژیت، ناتوانیت كاریك بەراستی ئەنجام بدات! چونكە بزماريک ناناكویتت بەراستی! گەر چەنجاڤيک چەكووش لەپەنجەكاني خۆي ئەتات!

نوح فەرمووي لە هەمیشەيیدا چی فیر بوویت؟ حەزرەتی ئیبراهیم فەرمووي: فیر بووم بە شكاوەكان چاك بكەمەوه، فیربووم دەست بؤ پەرستاری گەلانی تر نەبەم، ڤینگە بەدەم خەلكی نازاد بێت لەپەرستاری خۆيدا. چونكە بەتەكان جی متمانەي كەسانیک و خۆشەويستی كەسانیکن. من، باوكم، میلەتەكاني پيش خۆمان گشمان بت پەرست بەر لەوه ناگر پەرست بووین. لەپیناوي هیچدا شەرمان بەیهكری دەفرۆشت، گەرمان بەنایینی یەكتری دەکرد. بەلام گەردشی هەسارەكان، باوهری ئەوان، فیریان كرم ریز لەسروشتي پەرستنی گەلان بگرم. چونكە خوا سروشتي زۆره. مرؤف بؤی هەيه خواي خۆي وەها بسازینیت كە باوهری پئی دەحویتەوه و كە ترسەكاني دەرویتەوه. پەرستاری كاریکی جوانە. بچ باوهریش بەشیکە لە پەرستاری بەو مەرجهی مرؤف سنوورەكاني جوانی بیاریزیت. خوا زۆر لەكەس ناكات پەرستاری بن. چونكە ئەو مرؤفایەتی بؤ نازانی داھیناوه نەك بؤ پەرستن و بە كۆیلەبوون.

نوح فەرمووي ئافەرين كۆڤم، فەرموو لەگەردوونی مندا تەماشای جوانی ئایینهكان بكە. هەستی جوان، بیري جوان، گفتاری جوان نایینیکی پیرۆزه لەخۆيدا.

میرولەكان، ووتەكاني ئەویان تۆمارکرد، لەسەر پەرەي گەلایەکی سپی بە مەرەكەبی زیترین نووسییان: بت پەرستی ڤیرین ترین باوهرە و لەویش ڤیرینتر ناگر و توانا سروشتي و ناسمانییهكانە. هەموومان شوینەواری بتمان تیاا بەجیماوه. بت پەرستن نازاری هیچ كەسینکی نەئاوه. دەشیت خواي بەتەكانیش هەبن. گوومانی تیاا نییه كە بەردو گل و خۆل گیانیان هەيهو هەستی بوونن. ئەوان زۆر لە ئیمە ڤیرینترن لە بوونەوهردا، بؤیه متن، نالوین. چونكە سروشتي خۆیان نارام و ناسووده ڤاگرتووه.

پاش ئىبراهيم ئىسحاق هات.. لەدواى باوكىيەوھ ئىسحاق هات، سلاوى لە بىللات كرىو چاوهروانى
فرست وەرگرتنى ئاخوتن بوو.. كە سلاوى دراىهوهو رىگهى درا فرمووى: كەس لەژيانا هيندهى باوكم
بەگوومان نەبوو لە بوونى خواوهند.. بۆيە ئەو منى خستە بەر چەقوى رەحمەت.. چونكە ئەو دەبويست
خوا ببينىت.. كاتىك خواوهند لەسەر كئوى توور خۆى لەشيوهى بەرانيكى قوچداردا نيشانى باوكم دا؛
باوكم لەترساندا بەهەلەدا چوو!

بەرانهكەى سەربرى و دلى خواى لەخۆى رەنجاند! چونكە خوا نەيفەرمووه گياندارىكى مەملەكەتى گيان
سەر بىرپىت، فرمووى: بەرانيك كە دىت بۆلات لەم شيوهيدا، دەتوانىت بىكەيت بەخىر لەبرى ئىسحاق.
بەلام باوكم هەش بەسەر نەيدەزانی چى بكات.. زۆرم بەو فرموو بابە سەرى من بىرە تا بىدار بىتەو،
بەلام ئەو دلى نەهات.. نەيدەزانی چى بكات.. دەگريا لەخۆشيدا.. تەنانهت لەترسا هەلەلەرزى.. هەر
بەخۆشى نەزانی چۆن بەرانهكەى سەر برى.. بۆيە بەران لەكاتى سەربرىندا بۆ مرؤف شل دەبىت..
پىويستە مرؤف عىبرەتتىك لەم پەندە وەربرىت! گياندار بە زۆر و لەبەر هەوەس و نارەزوو سەر
نەبرىت. مرؤف نايىت گياندار بكات بە قوربانى.

پىويستە گياندارىك سەر نەبرىت بەبى پرس، بەبى داواى لىبوورن كرىن.. بەبى مەبەست! لەگياندار
پىرسن كاتىك كەسەريان دەبرن، ئايا دەشيت گۆشتيان بخورىت يان سەريان بىرپىت؟! ئەگەر گياندار
سەنجا بەبىك تۆن وەرى، يان زەرى، يان باعاندى، جوكاندى، نالەى كرد! نايىت سەرى بىرپىت. هەندىك
جار مرؤف گياندارىكى بە دلىا دەچىت، دەتوانىت بىكات بە قوربانى هاورىكانى، دەتوانىت سەرى
بىرپىت. بەلام بەو شوومى بە گيانى خۆى دەهات. چونكە گياندارەكان مولكى كەس نىين. ئەوان
نەننىهكانى ژيان و بوون دەزانن. ئەگەر لە نزيكەوھ لەگەلياندا بژين.. با مافى ژيانيان لى زەوت نەكرىت.
با بژين.. بە خۇراپى گيانلەبەران مەكەن بە قووربانى پىفەمبەران. ئەوھ تاوانە تاوان. تا دەتوانى
خۇپارىزى بكة لە خواردى گۆشتيان. تا ئەو كاتەى نەفست ناوا نەكات، ناوا لە گياندار مەكە سەرى
خۆيت پىشكەش بكات. راپرسى گياندار بكەن كاتىك كە مەجبوورن سەريان بىرن! پەند لەم ووتانە وەر
بگرن. چونكە ئەوانىش خاوهنى گيان، هەست دەكەن، دەترسن.. بىر دەكەنەوھ و غەمىش دەخۆن. جا
دلىا بە ئەوان بە زمانىكى تر دەتوانن بدوين. كە ئىوھ نايزانن يان تىي ناگەن.

كەچى قەومىكى نەخۆش لە بىباباندا سەريان هەلدا، كەلتوورى سەربىنى مرؤفيان كرد بە ئاھەنگ! هاتن
دەستيان دايە ئىخەى زاگرؤس و حەزرىتى نوح.. شاكەيان ناوى ئەژدەهاك بوو! دوو مارى زەھراوى
زۆر پىس پاسيان دەكرد! ئەژدەهاك خۆى و مارەكانى سەرشانى بە مۆخى سەرى مندا لانى نەوھى نوح
تير دەكرد! هەمىشە برسىي بوو! گەلى زاگرؤس هيندە بەخشنە بوون، هەزاران سەرى لاوى كچ وكوپيان
دەرخوارى ئەژدەهاك نا! كەچى ئەژدەهاك واى دەزانی گەلى زاگرؤس لىي دەترسن! بۆيە جارىكيان كە
كاوھ سەرى حەوتەم كورى خۆى برد بۆ ئەژدەهاك! ئەژدەهاك ووتى: تۆ! لەگەل تۆمە كاوھ! دەلئى لەمن
ناترسىت؟

كاوھ ئاورىكى لە ئەژدەهاك دايەوھو فرمووى: من هەرگىز لەشەر ناترسم! بەلام گەرشەرخواز زىاد لە حەد
پىي لىپراكىشا من بەم چەكووشە سەرى ئەسپىي گەورە بەر لە بچكۆلەيان پان دەكەمەوھ. تۆ چىيت تا من
لەت بترسم؟!

میللەتیک ھەن ھېشتا ۋەك ئەژدەھاك دەیانەوئیت نەوہی نوح قەبکەن، دەیانەوئیت، سەری ھەموو جیھان بېرن. لەخوا ناترسن!
گیاندارەکان نەخۆشی دەدەن بەوانەى كە ناپئویست سەریان دەبەرن. ھەزەرەتى باوكم ویستی داواى پەحم و بەزەبى بۇ گیاندارەکان بکات. چونكە دەزانئیت گیاندارەکانى سەر زەمین كۆت دەكرین، زیندان دەكرین، ناھەق مامەلە دەكرین! ئاژەلەکان لە کردەوہەکانى مرؤف پەستن. لەھەندیک ولات گیانداران ئازاد نیین ھەیندەى مرؤف ژیر دەستن. لەلافاوى گریانى نایكى مرؤفى سەربەرداو بترسن! بترسن لەشیوہنى نایک. وای فەرموو ئیسحاق..

پاشان لەتەزوویەكى تری درەختى زەماندا ھەزەرەتى لوط كەوتە بەرچاوانى بیولات. بەسوارى بەرق داہەزى! گۆچانیكى لەدەست بوو، لەبەردەمى بیولاتدا نوشتایەوہو فەرمووی: دەبیت لە ھەلەکانم خۆش بن. من كاتىكى ئەوتۆم نییە دەبیت بگەم بە ھەمیشەى بۆیە دەبیت راكانى خۆم لەسەر ھۆمۇفیلی(نیربازى) بەم. پاشان فەرمووی: نیر بازەکان سروشتیان جیاہە. ھەندیکیان ئاژەلانە ھەركەسىك سوارى خۆیان دەكەن. ئەوانە سزا بەخۆیان دەگەینەن. بەلام ئەوانەى كە خاوەن شەرمەن، دەگەین و جوتى راستكۆ و خۆشەویست بۇ خۆیان دەبیننەوہ، ئەوان خەتا بار نین، چونكە سروشتیان و ھەلەكەوتوہ. بەلام بۆیان نییە لەكەنيسەنا یاخود لەمزگەوتا شووبەيەك بکەن یاخود يەكتر مارە بکەن، دەتوانن بارەگاو شوینی خۆیان ھەبیت. دەتوانن دوورگە بۇ خۆیان دروست بکەن. تا لەسروشتى خۆیان تیر بن. بەلام ئەوہى لەپیناوى ئارەزووہەکانى خۆیدا ولاتى خۆى بەجەپەشت، ھەقە مافى گەرانەوہى پى نەریت. ھۆمۇى بەدخوو، دەبیت بییت بەپاسەوانى بەراز. ھۆمۇى رەسەن ھەمووگەسىك سوارى خۆى ناکات، كەرامەتى خۆى ناناہە دەستى ھەوہسى ئەوانى تر، ئەوانى نى دووچارى ھەلمەتى تەعداو زەبر نیشاندان ناکات. چونكە نا ھۆمۇ كاتىك كە لادەنات و دەست بۇ كەرامەتى ھۆمۇ دەبات. لەپاش کردنى گوناح پەشیمانى ئازارى دەبات. دەست دەوہشینت. دەستى پیس بووى بە بەرامبەرەکیدا دەسوئت! ھۆمۇگان مرؤفن ۋەك من وتۆ. خاوەن كەرامەتى خۆیان. بەلام ناییت رینگە بەھۆمۇ بىریت مندالى كەسىكى تر گۆش بکات.

ھەمان یاسا سروشتى ئافرەتى سوھاق دیارى دەكات. بەلام ئەوان بەوکارەیان ھیندە تاوانبار نین. چونكە بیەشن لەمافى فیمینىنى خۆیان. ئەوان چەوساوەى دەستى كەلتوورى پیاون. لەویدا كە پیاو بەدەسەلاتە ئافرەت ناچارانە خووبەداتە رەگەزى لىكچوو تا گیانى خۆى لەژیر دەسەلاتى خۆیدا لەدەست نەدات. چونكە پیاو بەد مامەلەیان دەكات.
لیرەدا نیر بازى و پانپانۆكى ئافرەتان بەوہ چارە سەر دەكریت كە نیر باز دەشیت بییت بە ژنى سوھاق .. سوھاق لەگەل پیاوى نیربازو فیمینینا دەگونجیت! سروشتیان زۆر شازو ناشاز لەیەكترى دەچیت. چى بلیین دەربارەى ئەوانەى كەروسەگ وئەسپ سوارى خۆیان دەكەن. دەبیت بزانی ئەوان سروشت پیس دەكەن. چاترە بەسوویدى مرؤف لەدەرەوہى كۆمەلگادا لەگەل ئاژەلەکانیاندا گوزەران بکەن. دەنا سروشتى جوانى تیک دەدەن.
مرؤف پەرە لەکردەوہى سەیر. باشتیرین چارە بۇ پاراستنى مرؤف ئەوہیە مرؤف دان بەکردەوہەکانى خۆیدا بنیت. راستكۆ بیت لە ھەلبژاردەکانیدا بەدرۆ ھۆمۇ نەبیت، بەدرۆ سوھاق نەبیت، بەدرۆ نەژى

وړاستگو بېت له گڼل خويدا.. چونکه له سردهمی مندا مرؤقهکان دوچارى گهړى ونايدزو نهخوشى سىر دهاتن.. بؤيه نهوانهى درؤزن بوون، له ناوچوون.. بوون به بهرد.. هه لوه رين.
داواى ليورين له گيانى پيرؤزى نوح دهکام، چونکه من نه بووم به هوکاري له ناوچوونى نهوان.. مرؤقهکان خويان سروشت و کهرامهتى خويان ديارى دهکن.. مرؤف تهنه بهراستگويى دتوانن خويان له نهنديشهى گوناح دربار بکن. من به حيم هيشتن.. من له پيناوى پيسوونى کردهوکانى نهواندا گهله و هؤزو نيشتمانم بهجى هيشت.. هوود، حه زرهتى هوود له گهله نهوابوو.. هيچى نه فهرموو، به لام سهرى بؤ هموو گفتوگوکان لهقاند.. هوود هاوړايوو. به لام نهو نامه يهکى له دست بوو، بهکراوهي نيشانى نوح سى دنا، تيايدا نووسرايوو: گؤى زهوى له سردهمی نيئمهنا ودها نه بوو! هينده بهردو چهو زخ له سره زهوى نه بوو! به لام مرؤف واى ليهاث که درؤى دهکرد دهبوو به بهرد! يان هه لده پروا و دهبوو به چهو به زخ! مرؤف وهک نيستا نه بوو! نهوسا خواکان په يوه نديان پيمانه وه هيوو. ديانتوانى سروشتمان بگؤرن. نهوان چهکى نويتريان هه بوو لهو چهکانهى له سدهى بيسته مدها هه. نهوان به تماشاشا توله يان له ديوهکان دهکردوه. بؤيه ده بېت مرؤف لهو رؤژه بترسيت که دايک بؤ سهرى براوى کوړ دهگرى.

پاش خاموشيهکى کهم په عقوب کههات حه زرهتى يوسفى له سرشان بوو.. پاساريهکان له دورى نهوان سهمايان دهکرد.. جيهانى نارارات پر بوله سهماى مهل.. ناوازيکى خوش بهرگويى نوح کهوت.. ههموو پيغمه بهرمان بيستيان.. نهوانيش هيچيان نهگوت.. به لام ميرولهکان زور ژيرو کارامه بوون.. له تماشاشا سهماکاندا، له تماشاشا بالندهکاندا هم پيتانه يان له جوانيى يوسف-هوه تومارکرد: جوانى هيزيکه دتوانيت سروشتى فيرعه ونهکان بگؤرپيت.. جوانى دتوانيت ژيان برزينتتوه، جوانى به ياريدى بير دتوانيت هه رهمهکان دابهنتت.. يوسف توانيى په يامى کار کرن، ليبورين، وهفادارى هاوکارى وهک وانى ناكارى فيرعه ونهکان بکات. توانيى به خيتر له گهله شپړنا هه لېکات.
مووسا بوو نهخشهى هه رهمهکانى دروستکرد.. مووسا بهر لههاتنى به چند سده يهک کاهينهکانى سوله يمانى فير کريدو، فيرى به ندرينى جنوکهکان، تا فيريان بکات چون هه رهم دروست بکن.. که هاتيش بهوانى فهرموو بوو، نهگه نه زيتى گهلى نوح بدن، نهوا سزاتان ددهم! نهوان گويان له نامؤرگاريى مووسا نهگرت، سه رپيچيان کرد. جا سزايان نهوه بوو که خويان هه لپانيزارد.
يوسف توانيى کينه و رقى براکانى بهي توله چاره سه ربکات.. توانيى له دلى تاريکى فيرعه ونا چراهک هه لېکات.

حه زرهتى شوعه ييب هات.. تهرازوويهکى تايه کسانى له دست بوو.. سلوى نواند.. فهرمووى ميلهتى من ناجؤر کرين وفرؤشتميان دهکرد، ههروهکوو نهمرؤى هم سردهمه سهنگى بازارپيان سووک دهکرد، بهگران کالايان دهاو بهه رزان کالايان ودردهگرت.. تهرازووهکانيان بهنارپيکى بهکار دهبرد.. دترسم ميلهتى نوح په نديان له کرده ووهکانى رابردوويان وهر نهگرتيتت. دترسم شيرازهى ژيان تېک بچيتت.. مرؤقهکان فيرى برسيتى وقانوقرېن.. دترسم بهسکى تيرو بهسه نسک برسى بن! ده بيم هه هيشتا له برساندا گيان دهنن.. هه نه لويه رى بووندا سروشتميان مانى ليگرتوون، دوچارى برسيتى بوون.
کاتېک که بازارو سهنگهکانى بازارهکان تېکدهچن؛ مرؤف ناجؤر رهفتار دهکات کردهوهو وهفای وهک هى سهگى نهخوشى ليديت. بهر لهوانى دى خاوه نهکهى خؤى هار دهکات و دهگه زيت!

که نهو بهرې کهوت مووسا هات، حه زره تی مووسا.. گۆچانیکی له دهست بوو، له ناو سنوقینکی بچکولانه نا وهک مندالیکې ساوا هاته دهر، یاریی به گۆچانه کهی دهکرد! کاتیک له بهر ده می حه زره تی نوح عداله شتویه منداندا راوهستا.. قه باره ی گۆرا.. راسته وخۆ گه وره بوو، بوو به پیاویکی گه وره پر هیه بهت.. پیاویکی تابلوی بئ نمونه. سلاری کردو له بئده نگیه کی کورتنا مت بوو.

نوح فه رموی: ریکه م بده سه یرت بکه م! من له میژه گویم له شه قه ی بالی کۆتره کانی ناشتیی دهر وونی به ریژتان نه گرتوه.. تو له پیناوی ناشتیدا هه وه له کانت نمونه یی مه زن، چونکه توانیت به بی هاندانی مرؤفه کان بؤشه: له شه ږ دهر بازیان بکه یت. تو توانیت له ناو ديوهکاندا ديوک له ناو به ریت.

که میک ته ماشای حه زره تی مووسای کرد.. سووړی ژیا نی ئه وی بیی.. ته ماشای زه پراتی بوونی ئه وی کرد.. گوئی له شه قه ی بالی هه زاران هه زار کۆتری ناشتی گرت، هه روکیان بئده نگ بوون، هه روکیان گوئیان ده گرت.. تائه وکاته ی گشت گیانه پیرۆزه کان له نوژی مت بوون بوونه وه، گشتیان پیکه وه کۆرالی ئامینیان ده خویند.. ئامینه کان ده بوون به وینه، وینه ی هه موو جوانه کانی میژووی ئه م سه رزه مینه.. ئاسمان پر بووله فریشته ی بالدارو بیال، بیاله کان جوانترو ساده ترو سحر ئامیزتر سه مایان ده کرد.. ئه وه ی نه مینیوو له خه یالما له ویدا بییم!

چونکه منیش له وی بووم، چونکه کات گه را بووه وه! نازانم باسی چیتان بؤ بکه م! له کۆرالی ئامینی نوژی پیغه مبه رکان تابلویه ک خولقا! تابلویه ک به فلچه ی هه موو هونه رهنده جیهانییه کان.. بییم هه رچی هونه رهنده ی ناواری جیهان هیه له بهر ده ممانا له گه روونی فه تتا زیبا سه رگه رمی نا هینانی جوانی بوون، سه رگه رمی ویناندنی ته ماشاکانی من.. مایکل ئه نجلۆ-م بیی له گشتیان کارامه تر بوو.. به دم خویندنی نوژی ئامینه وه، بییم سه مای ده کرد.. دوو فلچه شی له دم گرتیوو! به هه رووده ست و هه رووی سه رگه رم بوو.. هه موو رهنگه کانی پیوو: له که نیسه یه کی سه رسوړیندا!

له که نیسه یه کدا که ده مینی له سه ری مرؤفی بیولاندا وینه ده کرا که نه خشه که ی نا هینشی بناغه ی ئارکیتیکتی بؤ نه خشه کینشابوو، که نیسه یه ک که زیاتر له پاپۆر ده چوو، له وه ده چوو که شتییه که ی حه زره تی نوح بیئ! له ویدا هه موو فه یله سوفه دیرینه کان وراهیب وئیمام وقه شه و فه قیرو پیرو بیسکۆبه کانی جیهانم ده بیی راوه ستاون سه رسام ته ماشا ده کن.. ته ماشای سه رسوورمانی: هونه رو خه یال! ته ماشای بهر فراوانی که نیسه که که له که شتی ده چوو! ئاوازی ئامین ده بوو به هونه ر، له هونه ردا ته ماشاکانی مرؤف و پیغه مبه ران و بته کان وخواکان و مؤسیقا داره کان ده بوون به گه روونیکتی ئازاد! ده مانینی هونه ر گه روون دروست ده کات! له گه رووندا که نیسه یه کم بیی له مزگه وتیش ده چوو! بگره په رستگاو ئاته شخانه و بت وبت په رستیشم تیا دی!

کتیبه پیرۆزه کانیشم تیا بیی! به لام ده قه راستییه ده ست بؤنه براوه کان! ئه وه ده قانه ی دروی شه ږو بوختان وگوناح فه رز ناکات! ئه وه ده قانه ی که فریشته و مندان له به ریانه! نه ک ئه مه ی که ئیستاهیه! له که نیسه یه نا له شکرگاو مؤلگه ی شه ږو ئه نفال م نه ده دی! دیوو دیو په رستم نه ده بیی! به لام هه موو ده قه پیرۆزه کانی جوانی و هونه رم بیی. مووسا ده تابلوی به ریینی له ده ست بوو، نووشتا بووه بؤ مندانلیک به نده کانی بؤ باس ده کرد.. ده یفه رموو، مرؤف ده بیئ له مندانلییه وه فیر بیئ، فیری یاساکان!

مووسا سه ری هه لېری.. سه ری سوورما له بیینی حه زره تی نوح! بیینی ئه وه له وچاوتروکانه نا نوژی ده کات! سه ری سوورما له بهر خویه وه به چیه له هارۆنی برای حه زره تی یوسف و حه زره تی سوله یمانی پرسى: نه ری ئیوه ش وهک من ده بیین؟ پیکه وه به کۆری چه فه رموویان: به لئ مووسا! ئه ویش نوژی

دهكات! بههلهبا مهچۆ ئهوه زاتی خواوهند نیه! بهلکو مرۆڤێکی مهزنه ئهوه مرۆڤهیه لهههمیشهیهوه هاتوه! دهلێن گوايه هونهرمهندیکی ناشتی خوازهو لهگهڵ حهزهرتی نوح- نا گیانی ئاویته بووه! باوهری بهخوا هیه، بهلام خوا پهست نیه! ئهوه حهزهرتی باپیره گهرهمانه، ئهوه نوحه! موسا فهرمووی: چۆن؟ نهی کهواته بۆچی نوێژ دهكات؟ چی دهپهرستی؟ نهی دهبی خوا چهند مهزن بیت، وادهتوانیت مرۆڤێکی هینده مهزن دروست بکات؟

ئهوان به چیهی کۆرال فهرموویان: ئهوه پهستاریی نیه! بهلام گوئی لهمۆسیقا دهگریت وهونهرمهندو بیژهوانیشه! دهلێن گوايه ههمومان دهبینیت! دهلێن ئهوه خودبینه وه پهکانی غهیا سهردهکهویت، لههونهردا قوتبهکان دهبینیت! دهلێن گوايه ئهوه دهتوانیت زاتی خواوهند ببینیت! چونکه ئهوه پیریک رابهړیتی که لهحهزهرتی جوهرائیل دهچیت!

موسا فهرمووی: سهیره= ئهجهبا!

کاتیک که چاوی ههلبهری کهنسهکه له چاوی ئهوا تهاو بوو که تیايدا مايکل لهههموو ههونهرمهندا جوانترو کارمهتر وینهی دهکیشا. مايکل هاته بهردهمی موسا. چهکوشیکی لهدهست بوو، بهدهنگی سووپرانۆیهکی بهرز بهموسای فهرموو: من کاوهم، تورم.. من ههرقل وسۆپهرمانم.. بهم چهکوشه لهسهرت دهدهم کهر قسه نهکهیت! موسا به پیکهینیی سوپرانۆوه فهرمووی: هاهاها(پیکهنی) بهلی بهرێز من گیانی ئهوه پهیکهره مهزنه کهتۆ لووتیت شکاند.. دهستت نزم بگره، چونکه لهم گهردونهدا شهڕ ونازاردان مافیکی رهوانیه! مايکل فهرمووی سووپاس موسا.. نهی گیانی من! هونهرمهند بۆی هیه لهپیناوی گیان دان بهباوهرهکانیدا: له پیناوی گهیاوندنی راستیدا تووره بیت، بنهړینیت.. تا ئهوانی تر فیر بن.

بهموسای فهرموو: چی زۆرنازاري مرۆڤ دهوات موسا؟ فهرمووی: گومان، بیناوهری، درۆ، شهڕ!

فهرمووی فهرمودهکهت جوانه! ههچت پینه بهئاماده بووانی بلینیت؟ فهرمووی بهلی.

موسا ئاویری نایهوهو سهیری مهجیسی گیانهکانی کرد، بهوهری چاوی بهناوگشت گیانهکاندا گنرا، پاشان

لهحهزهرتی یوسف وهارون وسولهیمانی پرسی: کوانی کورپی گیانی پیرۆز؟ کوانی مهسیح ی پرله زام و

زهجر دراو؟

نهی کوا حهزهرتی موحهمهه؟ نهی بیبهری لهخۆشهویستی باوان! نهی نازار دراوو تاوانبارکراو؟ نهوان

فهرموویان: نازانین! نوح فهرمووی: بهرێز موسا.. چاوت لیک بنی تاوهکو من ئهوانت نیشان بدهم!

بهلام نهکهی چاوت بکهیتهوه: ها!

ئاگاداربه لهئيساوه سنجار بیت دهلیم لهیادت نهچیت، چاوت نهکهیتهوه! چاوت نهکهیتهوه! موسا چاوی

نووکاند. هینده موشتاقی بینینی ئهوان بوو راستهوخۆ لهیادی چوو چاوی نهکاتهوه! چونکه بینیی

مهسیحی پیرۆز بهدهستی جلی سپیی به سورو شهلأل لهخویندا: بهکاکیشاندا سهردهکهویت..سهرتاپای

گیانی زام بوو، خوینی لی دهتکا!

بهریکایهکی رۆشنا: به تهنافهکانی جالجالۆکهنا سهردهکهوت، تالهکانی رۆشنايي له شوین پینکانیدا له

ئاسماندا خویناوی دهبوو! دهڕۆی! پیدهچوو لهقوماتی تهنافی جالجالۆکه دهکهوتییت! پیدهچوو بهسهر

تهنافه خویناوییهکاندا سهربکهویت! ههلهدهستاو دهکهوتهوه! کۆمهلیک میرولهی له دهوور بوو، ئهوانیش

غهرقی خوین بوون.. مهسیح خوینی لیدهچۆرا! گهردوون تهنافیکی لهخوینی قهتیسماوی ئهوه تهنوکردهبوو!

بهسهر ئهستیرهکاندا سهردهکهوت! ههموو ئهستیرهکان خویناوی بووبوون.. ههلهدهگهرا بهرهو قوتبهکان..

ئاویری نهدهدایهوه!

پېغەمبەرى مەزنى ئىسلامىش بەلوايدا ھەلەداوان و غەمگىن بانگى دەکرد. ھاوارى لىدەکرد، تىكاي لىدەکرد. دەيفەرموو: مەسىحى پىرۆز. ئەى كۆرى گىيانى پىرۆز بۇ كۆى دەچىت، بگەپرەوھ! مرؤفايەتى پىووستى پىتە. تىكايە بگەپرەوھ، مرؤفايەتى خوينى لىدەتكىت!

حەزرتى مەسىح بەدەم پىكرىنەوھ. سەردەكەوت وناورى نەدەدايەوھ. ھاورپى زامەكانى خۆى بوو. دەنگىك وەك ئەوھى نەمەندەى دەنگى ئەو پىت، لەگەردوونەوھ بەدەم كۆرالى تىكەل بەدەنگى مندالىك، ئافرەتىك، پىاوئىك، دەيفەرموو: من جىگرم لەجىگەى خۆم داناوھ! من ھەمووشىتىكم بەوان داوھ! من حاشام لەدوھەكان كىرەوھ! من ناگەپرەمەوھ، تائەوكاتەى ئابرووى زەمىن بەجوانى نەشۆنەوھ، ناگەپرەمەوھ تا برسيتى وىرؤ وىوھەكان لەسەرپرووى زەمىن بمىن! ناگەپرەمەوھ ناو ئازارەكان.

پېغەمبەرى ئىسلامىش تا ناوقەدى لەخويناوى ئەونا رەنگىن و سوور بووېوو! پېغەمبەر موھەممەد؛ درووى خواى لىبىت فەرمووى: دىوھەكان زۆر بوون. مرؤف پىووستى بە ئامؤزگارىيەكانمانە. لىبووردن پەيامى بەرپىزتانە. دىوھەكان دەستىان بەسەر لىبووردن گرتووھ! شەر دووچارى پىرى بووھ.

حەزرتى عىسا بەدەم ھەلگەرانەوھ بە گەردوونى خۆيدا دووپاتى كىرەوھ: من كۆرى نوح-م پاشان نەمەندەم لەناو مرؤفەكاندا بەجىھىشتووھ.

دلوپىك خوين لە گەردوونەوھ كەوتە سەرچاوى مووسا! مووسا چاوى ھەلپرى! دىمەنەكان لەپىش چاويدا رەوینەوھ! نوح فەرمووى: نەمفەرموو چاوت نەكەپتەوھ؟ فەرمووى بىوورە زۆر دىمەنىكى غەمناك بوو. دايە پىرمەى گىيان فەرمووى: بەرگەى تەماشاكەنم نەگرت!

بەدوای ئەواندا سەر ھاتە سەر من. سەپىر لىھات! ئەوان دەيانتوانى من بىيىن! بەدەنگىكى بەرزى كۆرال ھەموو گىيانەكانى ئاسمان، گىيانى ئامادەبووان فەرموويان: تۆ كىتت لەئىمە ناچىت؟ بدوې بۇمان! خۇتمان پىئىناسىنە.

من پەنام دابووھ بەر درەختى زەمان، ھەستەم دەکرد منم كە درەختى زەمان حەزرتى نوح-م ھەلگرتووھ! وام دەزانى كەس نامىنىت ولەدۇخى پەنابەرىمدا سەرى خۇم كز پاركتىوو. مەست بووم بە تەماشاكەنم. ھەستەم دەکرد ماندوو نابم لە بىيىن وىستىن وىپىكرىنەوھ. بىدەنگىم كىرەبوو بە خوو. بەلام كاتىك ھەستامە سەر پىن. ھەستىكرىن بەكەمىم لەبار چوو. ھەستەم كىرەرامەتم جووت دەپىت بە كەرامەتى گىشتىان، چونكە گىشت ئەوان لە خەيالى مندا دەژيان. بۇيە كە ھاتمەوھ ھۇش، فەرمووم: بەناوى ھەموو گەردوونەكان. بەناوى ئاھورامازناى لەشەر بىنەرى، بەناوى عىشق و جوانى و ھونەرەوھ(خىرەوھ) من ناوم نىيە!

من مرؤفنىكى پەنابەرم. ھەژدەسالە لەزىندانى دىوھەكاندا زىندانم، مەحكوم بەوھى كە من مرؤقم وىو نىم! من پەنابەرىكم لە كەرامەتى خۇمدا گەرؤكم. من گەردوونەكانى خۆم دەپىنم. مرؤفنىكى بىئولات و بىئالائو بىئاوم. بەلام باپىرە گەرەم نوحە! من لەنايكبووى زاگرؤسم، زاگرؤس بەدەستى دىوھەكان ناگىر كراوھ! كورد كەرامەتى نىزاوھ! كەرامەتەيان شكاوھ! كورد تىرؤر دەكرىت بەدەستى دىوھەكان. سەريان دەپىن، ولاتيان گر تىبەردەن. زىندەبەچالىيان دەكەن. بەناگرى كىنەى رىق دۆزەخىان بۇ تاو دەدەن.

من ئەوھى نوح-م گىيانى ھەموو مرؤفە چەوساوەكانى جىھانم. من مرؤفايەتىم لە دەروونمدا پاراستووھ. من دەمەوئ نوح بمىنىت ھەمان شىوھ كە دەپىنم. من حەزرتى نوحم. من باوكى ئايىنەكانم، باوكى ھەمووتانم ئەى مرؤفە رەسەنەكان. من بىئولات و بىئاوو بىئالائو بىكەس و پەرتەوازە كراوم. من ناگىر كراوم.

فەرمووم: من پەنابەرئىكەم كە بىرى ولات دەكەم.. كەسئىكەم بەپەنابەرى لەنايك بووم. لەوئەتەى لەنايك بووم
پيشەم تەنھا پەنابەرنە بەر ھەموو شتئىكە! پەنا دەبەم بەر ئيان، جوان، خەندەكان، ناشتى! پەنابەبەم بەر
نايك، بەر باوەر.. پەنا دەبەم بەر تەماشاكانى مندا.. پەنا دەبەم بەر خەندەكان.. مرؤفئىكى پەنابەرم
ولەسرؤشتى شەر تىناگەم.. تىناگەم بۇچى مرؤفئەكان ناتوان چىژ لەتەماشاكانى من بەرن؟.. كەس نازائىت
كە لەتەماشاكانى مندا بوونەوەر دەزىت.. من ھەموو گەردوونەكانى جوانىيم بىنبوھ.
پەنابەرئىكەم بەگەردوونى يەك بەيەكى مرؤفئەكاندا دەگەرئىم وپپيان دەلئىم: گەورەترىن نازار نازارى
ھەستكرىن بەناموويە لەنىشتىمانى دايكنا. سامناكترىن نەخؤشى نەبوونى نازادىيە.
من مرؤفئىكەم سەرم لەجوانى دەسوورمئىت.. بەگەردوونەكانى جوانىدا ھەست وپپرو گيانم سوور دەخؤن..
كەشە دەكەن تەمasha دەكەن.. پەنابەرئىكەم كاتىك پەنا دەبەم بەر گەردوونى نافرەت تەماشاكەنم ھەرس
دەكەم.. بەكارماى نىرقانا دەكەم.. بەلام وون نايم، ناگەم بەفەنا.. بەلكو دەكەم بەگيانى ناھورپامازنا! لە
گيانى ئەودا لەگەل گيانى بوونەوەرنا يەك دەگرم.. بۇيە من پەنام بردۆتە بەر خؤم.
پەنابەرئىكەم ھاتووم پەيام پىنە بۇ مرؤفئەتەى.. دەمەوئىت دەنگى مرؤفى مەزن بە جىھان بگەيەنم..
دەمەوئىت وانەكانى مرؤف فترە مرؤفئەتەى بگەم. دەمەوئىت مىللەتى زاگرؤس بە سەماو مۇسقىقا و ناھەنگ
لە دەستى نىوھەكان رزگار بگەم. من رزگارى مىللەتى نوح-م.. گيانى ھەموو پىنغەبەرەكان پىكەوھ
فەرموويان: نامىين!

فەرموويان: كەواتە تۆش بىلولات و بىئالاول بىناوئىت! كەواتە ئەوھ تۆبىت لەناوماندا تىكەلئىت! تۆ نەوئىت؟
حەزرتى نوح! فەرمووم ھەموومان ئەوئىن.. ئەو ھەموومان دەبىئىت.. ئەو مژدەى نەمرىمان
پىدەگەيەنئىت. پىنغەبەرەكان پىكەوھ بە ناوازى كؤرال فەرموويان: نامىين.
بىنىم نامىين وشەيەكە زؤر بەكار دەبەرت لە غەيبا! بە بىنىن بىستم، كؤرالى نامىين نوئىژئىكى پىرؤز
بوو.. لەو كاتەدا كە بىدەنگى بەسەر ھەمووشتەكاندا زال بوو: نوح كەوتە دەربىرنى پەيامەكانى.. بەدەنگى
مندا، پىاو نافرەت لەئؤخى ئاخاوتندا فەرمووى: مژدە! مژدە لەگيانى بوونەوەر.. لەناو مرؤفئەكاندا
مرؤف ھەن ھىشتا پىرؤزىيان تىا ماوھ! مرؤف لەسەر زەمىن ماوھ.. ئەى گيانى گەردوونەكان
وھەسارەكان.. من كىم؟ ئىئوھ كىن، ئەوان كىن؟ خواكان كىن؟ ئەم پەرسىيارانە چىيە خۆتان پىئوھ سەرگەرم
كردووهو خۆتان پىئوھ گرتووه.. من ئىئوھم ئىئوھش منن.. من و ئىئوھ ھەست وگيانى بوونەوەرئىن..
ئىئە ھەستى بوونەوەرئىن.. پەيامى بووبەوەرئىن، بەئوای نازانىنا دەگەرئىن.. گشتەمان پىكەوھ كەرامەتئىكى
گەورەئىن.. من ئىئوھم.. من مرؤفئىكى پىرؤزى ئەم سەردەمەم، گيانى كەلەكۆزى ئىئوھم.. من گيانى مندا
وتواناى پىاوو رەحم و سؤزى ناىكان و ماریاكانى ئەم سەردەمەم.. من دەنگى وپژنانى ھەموو جىھانم..
گيانى زىندەوهران! مرؤفئەكان، بالئەدەكان! ھەمووبزئىوئىك و خشؤكەكان. من ھەم مەسىحەكانم ھەم
ماریاكان. من زمانى پىنغەبەرەكان و ھەست و نەستى خواكانم.
من ئىئوھم، من ھەستى ئىيانم.. بەخىر بىن بۇ گەردوونەكانى ھونەرى من.. من پالەوانئىكى بچكۆلەو مەزن
وناسكى ئەم سەردەمەم.. من ھاتووم ترس و تۆقن بپەوئىنەوھ.. ھاتووم كەنىسەو مزگەوت و پەرسىتكا
پروخواوھەكان بىنات بىنئەوھ.. ھاتووم لەدەستى نىوھەكان دەرباز بووم.. نىوارە نەستوورە مەزەنەكانى
ولائى بەفرم پروخانندووه و دەمەوئىت دەمى ياساكان راست بگەمەوھ و بەسەر ناىبىنەكانتانا بچمەوھ.
حەزرتى ئافىد ھاتە ولام پاش ئەوھى وەك بەرق لەبەر دەمى ئامادە بوواندا دەركەوت، حەزرتى نانئىال
و زەكەرىياش لەگەل ئەودا بوون. پىكەوھ فەرموويان: ئامانجەت چىيە بەرئىز؟ فەرمووم: نامەزاندنى بناغەى
دەولەتى كوردستانى يەكگرتوو! بەم بۆنەيەوھ ئىئوھ ناوھتى سەرزەمىن و ئارارات كراون.. چونكە ئەمرو

يادى ژيانەۋەي ژيان و يادى نروستېۋونى بوونەۋەرە. ئەمىر مژدە دەگەيەنم بە جىھان كە گەلى نوح نازاد دەيتت و منىش دەبم بە پەيامبەرى جوانى بۇيان. ئەوان فەرموويان بژى پەيامى جوان. ھەرچى پىنغەمبەران بوون. ھەرچى گيانلەبەران و بوونەۋەرى ھەسارەكانى تر بوون. پىكەۋە بە كۆرال فەرموويان: ئامىن.. سالما.. ئىقفا.. دۇعا.. ناشتى.. مارييا.

كە ۋەھام فەرموو. لە خۇشپى كۆرالى ئەوان ھاتمەۋە ھۇش.. ماۋەبەك لە پەيامەكانم نابرام و يەك بەيەكى گيانە ميوانەكانم تەماشىا دەكرد و زووربەيانم نەدەناسىيەۋە بەلام مژدەي نازاد بوون و نامەزاندنى دەۋلەتى كوردوستانى يەكگرتووم بە گشتيان گەياندا! ئەوانىش بەردەوام بوون و لەگەل بەردەوامبوونى مژدە و دروۋدەكانى مندا گوڭيىستى كۆرال بووم.. بۇيە كەمىك دەنگم ھەلبىرى پاش ئەۋەي كە پووم كرده ئەۋ مروڤانەي كە لە خەون و لە راستىدا ھەم دىبوومن ھەم نەمىديوون:

من دەتوانم بانگى ئەۋ پەيامە بدەم. جا با ھەموو جىھان بزاندن.. ئەۋەي كە پاپىشتى پەيامى جوانى و نازانى نىيە.. لە من نىيە و ئەگەر جىھان مافى گەلى نوح پشت گوڭ بخت.. خاكانى ناو دەروون و ئاسمانەكان و پىنغەمبەرۋ فرىشتەكان زوۋير و توورە دەكات.

من لە دەستى دىۋەكان دەرباز بووم.. ھاتووم باسى رڤەستانى دەرياۋ، باۋ، خاك و كلىپە و سروسشتان بۇبەكەم.. باسى نەرىتى ۋەرزەكان.. دەمەۋىت بەمرۆڤ بلىم كەمىك شەرم لەخىر بەكەن؛ كەمىك شەرم لەجوانى و ھونەر.. شەرم لەكەرامەتى خۇتان بەكەن.. نايىنن چىتان لە مەسىح ۋە پىنغەمبەرى ئىسلام كرىۋە؟

ھاتووم تا چىرۆكى دوۋپاتى بەسەرھاتەكان ۋەئەفسانەي مېژى دىۋى شەپ بوۋەستىنم.. دەمەۋىت شەپ تەمى بەكەم، نامۆزگارىي بەكەم.. دەمەۋىت جىھانىكى نوئ نامەزىنم.. دەمەۋى بىم بە نەخۇشپىەكى پىرۆز و خۇش.. دەمەۋى بچمە ناۋ ناخى گيانى گيانتەنەۋە.. دەمەۋىت ئاكارىكى نوئ، پەيامىكى نوپتان فىر بەكەم.. دەمەۋىت فىرى پەرسىتى باۋەرەكانى خۇتان بەكەم.. باسى كىشەي نىۋان خىرەكان.. نەك كىشەي كۆن ونامەفەۋومى نىۋان شەپوشەپ! چونكە لەسروشى خىردا.. زەپراتى شەپ بوونى نىيە.. بەلام لەۋكاتەۋەي دىۋەكان خويان گرتوۋە بە خىرەۋە، خىر دەچەۋسىنەۋە، نازانن خۇش سوود لەخىر بەرن.. سەرى خىرەكان دەبىرن، دەستى جوانەكان دەبىرن.. ئافرەت ھەتك دەكەن، بەناۋى خاكانتەنەۋە زوۋوشتى دەكەن، داگىريان دەكەن، خەتەنەيان دەكەن، دەيانكۆژن دەيانسوۋتىنن، جىھان ويران دەكەن! نازانن چۆن سوود لە خىر بىينن.. بەلام نايىشتاين دەلىت: لەسەرتانە ھەست بەخىر بەكەن، چونكە تا لەخىر نەگەن، لە ژيان وپەيامى بوونەۋەر ناگەن. خىر لەئەتۆم مەزنترو سامناكتەرە. جوانى لە ووزەي ئەتۆم بەسوۋنتەرە.

ھاتووم بەزمانى مرۆڤ باسى ئەفسانەي گەردوونەكانتان بۇ بەكەم. باسى جوانىي باۋەرى پىرۆز، باسى بەزەيى ھاتنەۋە بەتاۋانى خاۋاكەتاندا كەتەناتان كرىۋەۋە تاۋانبارە بە دروستكارى ئەھرىمەن.. چونكە من لەسەر بالى لەقلەق فرىوم.. لەقلەقىكى مەزن ھىندەي مەزنىي گەردوون.. ئەي نازانن كە گەردوون، بە دەنوۋكى لەقلەق ھەلگىراۋە و لە ھەمىشەيىدا دەفرىت؟؟ لەسەر پەرى بالەكانى ئەۋ من نەخشەكانى گەردوونەكانم دىۋە.. دەمەۋى بەتابلۇكانم نىشانىنى بدەم.. ھاتووم رەنگە پىرۆزەكانى ھەموو ھەستەكانى خۇم دىۋە.. ھەست وىنەي يەكەمى بىرەكانە.. ھەست گيانى بوونە. بوونەۋەر ھەستى ھەيە، ھەستىكى پەتییە.. بوونەۋەر ھەستى ئىمەيە. سۆزى ھەيە، بىرى ھەيە، يادى ھەيە، باۋەرى ھەيە، عىشق و نازانى پەپەرە دەكات.

هەستیکەو ھەیە.. بوونەوەر بەگشتی جالجالۆکەیکە مەزنی سپیی ھەستیارە.. دەمویت باسی خێرە
جوانەکانتان بۆ بکەم.. کەنێسەو مزگەوت و پەرستگا و ئاتەشخانەکان برازینمەو بەپەيامی نوێ.. من ھیچ
پەيوەندییەکم بەشەرەکانی ئێوئوئو نییە.. من پەيامی نەمری و عیشق و جوانیییم پێیە.. من کەرەمەتی
بوونەوەرەم دیوہ.

بەشانازییەو پیتان دەلیم ئێو دەستکاری ھەموو ئایینەکانتان کردوہ.. ھەمووتان تاوانبارن.
شەرمەزارن لە ناستی پەيامی جوانیی ئاییندا.. چونکە سروشتی دیو لەجوانی تیناگات.. ھاتووم کۆمەلیک
دیوی سپی لەناوتاندا بلاو بکەمەوہ.. دیوی دل سپی بێدار بکەمەوہ.. دیوہەکانی خێرو ھەق و جوانی..
چونکە ئەوان خاوەنی یەکەمین گەردوونی ئێمەن. ئەوان لەم ووشانە دەچن کە لەم پەندانەدا دیارن.
لەسەرتانە خواکانی خۆتان پیرۆز راگرن.. ناپەسەند رەفتار لەگەڵ مندال و باوک و ھاورێ و ئافرەتدا
نەکەن.. بەتەکانی خۆتان خۆش بویت، چونکە ھەک حەزەرەتی ئیبراھیم فەرھووی: من بەتەکان سەری
خوایەکیان نیشام نام! من شوین ئەما ئەگەر پێم بەدوای خوادا! خوای بەتەکان کە بەتەوری من شکا.. فیتری
کرەم کە خوا لەئاسمانە.. ئەو منی لە سووتانیش دەرباز کرد.. چونکە بەتەکان سروشتیان بێئەرییە لە
شەر.. چونکە بەتەکان تۆلەسین و رۆژن و کینە نۆز نیین.. بەتەکان سروشتی پاک و بێگەردی لەشی
باپیرانی خۆتانن.. بەتەکان دەفەرھوون: ئێو لەخۆلەو ھاتوون و بۆ باوھشی خۆل دەگەرینەوہ، پاشان
زیندو دەبنەوہ، دەمرنەوہ و پاشان زیندو دەبنەوہ.. بەلێ ئەو خوایە راست دەکات.. وایە.

لەسەرتانە ئاگرپەرستەکانتان بگەرینەوہ سەر نۆخی پەرستنی باوہری باپیرانیان.. پێوئستە موریو
کاھین و ئیمام و دەرویش و قەشەو قەقیرەکانتان گۆی لەمن بگرن.. چونکە من ھاتووم بەسەر ئایینەکانتان
بچمەوہ.. پیتان شەرم نەبیت ھیچ ئایدینیک نەیفەرھووہ: لەپیناوی خوادا بکوژن.. ئەو پەيامی شەرپو لە
ئایین شاربەدەری دەکەم.. ھاتووم تەماشای زەرپراتی ھەستەکانتان بکەم.. یەک بەیەکی ھەستەکانتان
نیشان بەم.. پێوئستە بزەن کە ھاوژانی لەگەڵ گیاندارانی دێندەدا دێندەتان دەکات، لەگەڵ گیاندار
سپلەدا سپلەتان دەکات.. بێگومانیش گیاندارێ خۆنەشۆریش، تووشی سستی گیانیتان دەکات! پێوئستە
فیتری ھاوژانی بن لەگەڵ یەکتەریدا.. بەراستگۆیی، بەدلپاکی لەدەرگای دراوسیکەت بەدیت.. روخسەتی
میوانیی لێوہر بگرت.. سنور بۆ خێرەندی دامەنین و گومان لە نیازی جوان مەکەن.. ئەوھی نانیکتان
دەرخوارد دەت دووجار نانی دەرخوارد بەدەنەوہ.. چاوہروانی ئەجری کردەوھی جوان مەکەن. نژی
کردەوھی جوان رەفتار مەکەن.

پێوئستەراستگۆ بن لەگەڵ دراوسیکانتان.. من میوانیکی دێرنی وچە دێرنەکانی ئێوہم.. ھاتووم باسی
لێوورنی گۆدا = گۆد = گۆدۆ-تان بۆ بکەم.. چونکە من ئەو دەناسم.. دەزانم لە حەزەرەتی ئیبراھیم
بورئوہ. من ئەو بەتەم چاک کردۆتەوہ.. ئیبراھیم-یش ناوای بەخشینی کردوہ.. کەس بۆی نییە بتی
گەلیکی تر، پەرستگای گەلیکی تر، باوہری کەسیکی تر بپوختنیت، یان بدزیت، یان بەتەکانیان خاپوور
بکات.

من نەھاتووم گۆی لەئێوہ بگرم ولە ئێوہوہ فیتر بێم.. من نەھاتووم بەمیوانی زیندانەکانتان.. بەلکو
ھاتووم دەرگای زیندانەکان بچمە سەر پشت.. تیایدا دیوہ سپی یەکان رزگار بکەم.. وانەزانن ئێوہ
شتیک فیتری من دەکەن.. چونکە زانستی من زۆر بارتەقاي زانستی مادیی ئێوہیە.. من زانستی گیانم
پێیە.. ھاتووم بەری یاخوود تۆوی جوانیتان تیادا بچینم.. ھاتووم باسی ئەفسانەھی جوانیتان بۆ بکەم..
باسی کەرەمەتی مەرۆف، نەک ھی خواکان.

من باوهرم په پيامی دست تیره درای نایینه کانتان نییه. پیوسته به سهر خوتاندا بچنه وه. من کهرامتی ناوو ناگرو. باو سروشتم له پشته. ناگام له ههست ونهستی نه وانه. بینن نه وان له تک مندا چوڼ شانازیکه رانه راوه ستاون بو فرمانی تووره بوونی خیر لیتان. نه گهر خیر لیتان زویر بیت. نه وانا ژیتان دوچاره لخوا چوون نیت.

من گیانی هونه رم. نه وهی که تاو هکو نیستا نازانیت من کیم با بزانتیت که په پيامی نیستاتیکام. من په پيامی هونه روجوانییم. من نایینی به ختیارایی جوانییم، که مالی جوانییم، گیانی جوانییم. نیوه ناتوانن فیری که لتورو نهریتی خوتانم بکن، چونکه نیوه چاوه پروانی منن، من بینگانه نیم له ناتواندا و من له نیوه مگر مرؤفن. نیوه نایشتوانی جیهان؛ گوی بگرن: نهی موسلمانان و مه سیحی و بوونی و سیخ و بت پرست و ناگر پرست و و گیان پرسته کان. نهی نرمن و ناسورو سرپانه کان. دیوپه پرسته کان. دیوه کان. کاتی نه وه هاتوو ره کانتان بنیژن. توله کانتان بیه خشن. له خوتان بیوورن.

کاتی نه وه هاتوو له هونه بروانن، نازاد بگه رین بین به خه لکی جیهان. بین به بیهک زوویان و بیه که لتورو یهک نالا. بین به پيامی خواکان. چونکه نه وان باوهریان به مرؤفه نهک به نیو. من هه ژده سال له ناو دهرونی زیندانه کانی به سته له کنا هه لهر زیوم. هه قده سال دم به ست و چاوه به ست کراوم، له نیشتمانی خوم دهر کراوم. خیره کان به موره گوومان داغیان کردووم. جه لاده کانیان به شووژن که وتوونه ته ویزه هی هه ست و عیشقم. که س نهیتوانیوه شوختیک بکاته کهرامه تمه وه. چونکه نه وان نازان کهرامتی من له جه وهری گیانی دروست بووه. کهرامتی من دهکه ویته ناو گهریونی خنده وه. خنده گهریونیکه پیروژ. زور پیروژ. خنده چاوی خیره بوونه وهر له خنده دروست بووه. له ویتا جیکه هی شهروکینه و توله تیانا نایسته وه.

(رووم کرده کوی پیغه مهران که سهرگرمی کورالی نامین بوون) پاشان فرمووم: نیستا بو تان روون بووه من کیم؟ من خواوندو خواکان و بته کان نیم. من په پيامبهری جوانییم. نیردرای ناسمانیش نیم، به لکو مرؤفیکی جوان ناس و کامه رانیی موته قم. هاتووم پیتان ده لیم نیوه ده بیت واز له گوومان و درؤو شهرو ترسان بهینن. بویه ده بیت فیر بن. ده بیت فیری پرستن بن. پرستنی راستگویی خوتان، پرستنی جوانییه کانی خوتان. بین به پيامی جوانی و ناکارو زانست، چونکه په پيامی جوان شتیکه کرده وهی مرؤف نهر دهکات. جوانی گهریونه کان به ریوه ده بات. جوانی ههستی وسته کانه که گهریونه کان دروست دهکات.

له جوانیدا هه موو شتیک پیروژه وهک بیرو هه ست، وهک هارمونی نیوان گیان ولهش. لهش وهه ست، هه ست و بیرو گیان. له پيامی جوانیدا هه موو شته کان هاو زمان و هاو بیرو هاو باوهرن. به ویستی خوا رهفتار دهکن. له جوانیدا خواکان ووشه ن. جوان پرسته کان جوان ووشه به کار ده بن. سه مای له گه لدا دهکن. ووشه پیشکشی شاژنی جوانی دهکن.

جوان ناس مرؤفیکه ده توانیت له هه ست و نهستی بالنده کان تیگات. ده توانیت له گه ل بالنده کانا بژی وهه ل بکات. جوان ناس سهگ پرست و پیشله پرست نییه. جوان ناس مرؤفیکه گوینگر و گوپرایه ل، به شه رمه وه گوی له جوانی دهگریت و به تووره بی به پرچه لرو دنا ته وه.

كى به ئىۋەى گوتتوۋە توورمەين؟ ئەۋەى واى گوتتوۋە بوونايە.. بۆيە بووندا پەشيمانە، توورپەيەۋ دەلىت: كە رۆۋ بەرھەستەكانتان كەوت.. بەرپەرچى بدەنەۋە بە توورپەيى، بەتەماشائى ئەويست، بە لىدووركەوتنەۋە.. چونكە ملکہچ كىرن لەبەردەمى بۆيى رۆۋدا شەرمەزارىيە.

توورپەنەبوون لەپاى پاراستنى مافەكانى جوانىدا نووچارى گورگى شىرپەنجەتان دەكات.. توورپە نەبوون مەرگتان بەدژواری نیشان دەدات.. راستەوخۇ دژى رۆۋكان توورپەين.. رېگە نەدەن رۆۋكان بەسەرتاندا زال بن.. تا دە بژمىرن.. بەلام دەتوانن دەستوبىردىش بن.. ھەن دەتوانن تا ھەزارىش بژمىرن.. ھەن توورپەنابن وادەزانن دەتوانن تا ھەزارىش بژمىرن.. بووندا دەفەرموئیت: ئەۋانە دىون.. ئەۋانە بېئەست و بېئەرم و بېكەرەمەتن. تۆلەسین و بېئەرمەتن، لەۋانە بترسن كە توورپە نابن، تىياندا ھەيە بە خوئىنى بەراز گۆش و پەرۋەردە بوۋە.

من ئەۋەردەختە مەزەنەم كە لەقورئانى پىرۆزنا ناوبراۋە.. لەسوورەتى ئىبراھىمدا لەئايەتى 23- ئايەتى 26 . كە دەفەرموئیت: دەرختى ناۋى خونا لەزەۋىدا رەگى ناكووتاۋە، پۇيەكانىشى لەھەۋانايە 24.. ھەرچارىك بە پوخسەتى خواۋەند بەرو ميوەكانى دەدات، خواۋەند نموونەكانى يادى خەلكى دەھىنئەتەۋە تا بەلكو يادىان بېتەۋە25.. ۋەك ووشەى رزىۋ وپىس كە دەرختىكى ناپاك وياراۋ قاراي نىيەۋ خۆى راناکرئت 26.

بەمە خواۋەند نان بەۋوشەكانى مندا دەئىت كە بەد ووتن سىروشتى مرۆقى خاۋەن باۋەر نىيە.. بەدىكارى رىشەكانى چەسپاۋ نىيە ۋەلانا دىت.

لەقورئاندا ھاتوۋە دەلىت: لەتەمەنى بوونەۋەردا رۆۋئىك ھەزار سالە لەسەرزەمىن بۆ مرۆۋ(سوورەتى ئەلھەج، ئايەتى 46-47 338).. ھەزارسالىش ھەزار كەرەت 365 رۆۋ، كەرەت 24 سەعات كەرەت خولەك 60=1440 خولەك = بە يەك رۆۋ لەبوونەۋەردا = 5250600000 چرکە لە ژياندا = 525060 سەعاتە لەژياندا، دابەش %24 = 21877.5 چرکەيە لەژيانى ئىمەدا بە كاتى بوونەۋەر.. واتە يەك چرکە لەبوونەۋەردا مرۆۋ ھىندە لە بوونەۋەر دوور دەكەۋىتەۋە.. لەۋچرکەيەدا بوونەۋەر خۆى دروست دەكات خۆى دوويات دەكاتەۋە.. گەردوونەكان دەچنىت.

لەخەنەكانمدا ھەموو شتىكم دەيىنى و دەبىست و دەست بۇدەبرد.. دەبووم بە ھەموو شتىك.

خەلكىنە ، ئاگاناربن.. من ھاتووم باسى لەت بوون و بوۋكەرت بوونى مانگتان بۇدەكەم.. چونكە ئىۋە ئازارى نوح دەدەن لەسەرى مندا.. نوح توورپە دەكەن.. دەزانم ئىۋە كوئىرن نابىنن، حەزەرەتى نوح شىت دەكەن، ئازارى دەدەن، بەلام ئەۋ زەرىياكانى لەگەل مندا ناروۋە.. ئەۋ بە باكانى رۆۋھەلات و رۆۋئاۋاى فەرموۋە بىپارىزن.. توورپە مەكەن لەزىندانەكانتان توندى مەكەن.. ئەمەشتان كىرد.. من يا ئەۋتان خستە ناۋ چالى تارىكەۋە.. ئەۋ كە لەپاستىدا منم.. ئەۋتان خستە ناۋ چالى بەستەلەكەۋە.. ئەۋا ئىستا دەرباز دەيىت و دەرباز دەبم.. ئىستا ئىۋە دەتانەۋىت ناچارم بكن توورپە بىم لىتان.. دەتانەۋىت.. غەرقى ناۋ بىن؟

بىرتان نايەت چۆن ئەۋانەى بە گوئى لوط-يان نەكرد چۆن بەناخى عەربا چوون؟ بىرتان نايەت ھۆزى سەمۇدېش نەھىيان كىرد لە ئامۆزگارىيى مرۆۋ؟ ووتىيان ئىمە گوئى لە مرۆۋ ناگرىن.. ئەمەيان بەحەزەرەتى سالخ ووت! بىرتان نايەت ھۆزى عاد چۆن سىروشتىيان لە بىخەۋە ھەلكەنرا؟ ئەۋان بەگىژە با لەناۋچوون.. ئەۋان باۋەپىيان بە كەس نەبوۋ! ئىۋە لەۋەتەى ھەن بىناۋەر بوون.. لەبىناۋەپىشدا تەۋاۋ دەبن.

پۈتۈستە بزانن كە لەھەمووتايۇلكاندا ناۋى ئافرەت ھاتوۋە.. ئافرەت گىيانى تابلۇكانى منن! ھاتووم پىتان بفرمووم كە كاتىك لەگەل ئافرەتتا دەنۈن، تەماشاش دەكەن، پۈيۈستە لەيانتان نەچىت دەست بگرن بەسنگتەنەۋە! ھەرۋەھا ئەگەر نەتۈيست لەگەلئاندا بدۈيى سەرى رىز دانەۋىنەۋ بە رىگاكانى خۇندا بگەۋە رى.. ئافرەتى مېھربانتان خۇش بويت.. ئەۋەى لەناوتاندا وازلەمندالى خۇى دەھىنىت.. پۈيۈستە بىتت بەشۋانى بەراز!

ئەۋەى مندال لەدايىكى خۇى دەكات، دىۋە.. ئەۋەى مندالى خۇى لەخۇرايى ئەزىيەت دەكات، دەفرۇشىت، بە ئامانەت دەكات، سەر دەپرېت و دەكوژىت.. ئەۋانە نەخۇشن.. نەخۇشىي گەپى گىانيان توش بوۋە.. ئافرەتى بەپىز پەيامى رۈوناكىيە.. لەبىرتان نەچىت دەبىت گۈيىان بۇ شل بگەن، پىسيان پىيگەن.. لەبىرتان نەچىت دەست بەسنگتەنەۋە بگرن بۇيان، كاتىك لەگەلئاندا دەۋستەن.. تەماشاش جوانىيان بگەن.. سەرتان لەجۋانى ولە نىزۈيىيەكان بسورمىت.. ئەگەر ئافرەت درۋى كرد، توورەبن، مان بگرن.. تا درۋىكانى تىمار دەكات.. نايك لەكۈرپەيى خۇى مەكەن.. رىگەى بىدن لەتەك مندالەكانى خۇيدا ئازاد بژى.. يارىدەيان بىدن بەدل ۋەگىان.. كەتەماشاش جوانىيان بگەن، بەدرۋ پىيائاندا ھەلمەدەن.. پىيان بلان چەند جۋانە سروسىتى خۋاكان.. ئىۋەيان كىرۋەۋە بەسىجرى ژيان.. ئەگەر پىاۋەكانتەن وىستىيان بىن بەساحىر.. دەبىت بىن بە قوتايىي ئەۋان.. جۋانەكانى ئەۋان.. خىرى ژىرمەندە خۋازەكانىيان. جىگەى داخى گەۋرە دەبىت ئەگەر رىگە بدرىت درۋىن دەسەلاتى ھەبىت. ئافرەت دەبىت پەرسىتايەكى پىرۋىت بىت بۇ بەتەكان.. بۇ دىۋە سىپىيە پىرۋىزەكان، بۇ پىغەمبەرەكانتەن، بۇپىاۋەكانتەن.

لەبىرتان نەچىت ئەۋان بىنەرى نىن لەسىجرى ناھىتان.. ئەۋان منىان تور دايە ئەم سەر زەمىنە.. بەلى ئەى گىيانە پىرۋىزەكان.. ئەى گىيانە پىرۋىزەكان.. ئەى ئەۋانەى لەسەرى مندا رۈۋاۋن.. ئافرەتە دلرەقەكانى زاگرووس.. بالەكانى عىشقىيان لىم سەندوۋ نەيانەپىشت لە دەروۋنى نىۋەكانى ئەۋىدا مۇمى ھىۋا دابگىرسىنم.. نەيانەپىشت لەجۋانىي تەماشاشكان تىر بىم.. ئەۋان منىان تور دايە سەر ئارارات. ئەۋ كاتە من تەنھا ساۋايەكى بچكۆلەۋ چاۋنەپىشكوتوۋ بووم.. نايك! واتە خۋاۋەندى مەزن.. لە ئارارات بەجىي ھىشتىم.. لەتاۋاندا تۈانىم لەۋىدا گەۋرەبىم.. دابەش بىم.. بىم بە نوۋ بە سى.. تۈانىم بىم بە بەزەيى پىر شالىار.. تۈانىم بىم بە خۋاۋەندى خۇم! بىم بە باۋكى خۇم، بەنايىكى خۇم، بە نوح.. تۈانىم گەۋرەبىم.. بەلام سزاي مىللەتەكەم نەخستە پىشت گۈى..

لافاۋ فەرموۋى: ھەقت نەبىت ھەزرىتى نوح.. من تۆلەيان لىدەكەمەۋە.. من دەتۈانم لەناۋيان بەرم.. من دەتۈانم فىريان بگەم.. جا كانىيەكان تەقىن.. بارانى ئاسمانەكان دابەزىن.. ئابروۋى جىھانىيان شۈرىيەۋە.. چونكە گىيانى زەريا باۋەرى بە بىنەزەبى ۋە شەھۋەت پەرسىتى ۋ بە درۋ نىيە.. كە نايك بەجىي ھىشتىم.. حاجىلەقلەق ھەلى كىرم.. بىرمى بۇ بارەگاي خۋاكان.. بەسەر ھەموۋ بەتەكان ۋەسەر ھەموۋ خۋاكاندا منى بە ئاسماندا كىرا ۋ لەگىشتىيانى پىرسى: ئەمە كۈرى كامتانە؟

كەس ۋەلامى لەقلەقى ئەنايەۋە.. بۇيە من بەۋ مندالىيە زامان پژاۋ توورە بووم، فەرمووم: من كۈرى باۋەرەكانى خۇم.. من كۈرى زەمىنم، كۈرى ئارارات.. من گىيانى ھەزرىتى نوح-م.. خۋاكان فەرموۋىيان دەشىت شىت بوۋىت! بەلام من فەرمووم: كەسىك كە تۈاناي ھەبىت بىتت بەمن.. دەتۈانىت ئازارەكانى ھەموۋ ژيان ھەلبىگرىت.. دەتۈانىت لەگەل ھەموۋ پىغەمبەرەكاندا بدۈيت.. دەتۈانىت لەسەر بالى حاجىلەقلەق بفرىت.. دەتۈانىت سىنەرى جالجالۋكەى پىرۋىزى ھەبىت.. چونكە لە بوۋنەۋەردا كەس خۇى

نەکرد بە خاوەنی من.. نە بەتەکان.. نە خاواکان! بۆیە جالجالۆکە ئەو کاتە کە سەرگەرمی چینی تەونی بوونەوهر بوو.. هات فەرمووی: تۆ کوری منیت.. فەرمووی من قوزاخت دەکەم.. بوونەوهر لەتۆنا دەچنم.. دەتکەم بە مرۆف.. بەکۆری خۆم.. جالجالۆکە سببی پیرۆز دەستی کرد بەچینی بوونەوهرەکان.. پاشان فەرمووی: ببورە کورم من زۆر پەشیمانم لەوەی کە بەجیم هێشتیت..

منیش لەویدا فیری گریان بووم.. هیندە گریام تا زەریاکان دروست بوون.. پاشان تەماشای زەریای چاوەکانی خۆم کرد.. گیانم ئەوکاتە لەمشتما بوو.. تووند گرتبووم تاوەکو لیم نەزری.. بەلام بەباخەوهر گیانم کەوتە زەریاوهر.. لەو کاتەوهر بەوای گیانی خۆمدا دەگەڕیم! دەتوانم گیانی خۆم بدۆزەوهر.. بەلام بۆ ئەوهر دەبیت گیتی هاوکاریم بکات.. چونکە گیانم زۆر بوو لەناو زەریادا!

لەوێوهر لەوکاتەوهر یەکەم مرۆف لەنایک بوو.. بوو بەدوو بەسێ بەچوار.. زۆر بوو! مرۆف کە لەزەریا هاتە دەر.. نێرە مووک بوو.. هێرمافرۆبیت بوو.. توانیی لەخۆی بپەریت.. چونکە سروشتی جوت بوو.. بۆیە لەو نوانەیهکی بوو.. نێر و مێ.. پێکەوهر گەوهر بوون.. ئەوان توانییان دەستی مرۆفەکانی تری ناو زەریا بگرن، توانییان حۆرییەکان ببینن و زاووزییان لەگەڵدا بکەن.. توانییان زۆر بن.. زۆر بوونی ژیاوە سەیرەکان.. لەویدا بوو زەمین شەکی لەخۆی گرت.. چونکە تا ئەوکاتەیش من و مرۆفەکان هێشتا لەسەمانا گەشتیمان دەکرد.. بۆیە جالجالۆکە ئەم گەردوونە بۆ دروست کردین لەویستی مرۆف خۆی.. پیویستە بزانیات کە دروست بوون قۆناغی زۆرە.. هەن لەناوماندا مرۆف نیین.. بەلکو بەری هونەر و جوانیین، هەن شەری پەتیین، هەن درۆزن، بزن کەلەکچیین.. هەن لە ئێمە نیین!

جا ئەگەر باوهر ناکن گوناح دەکەن، درێفی لەباوهری خۆتان دەکەن.. چونکە دلی خاواکان لەخۆتان زویر دەکەن.. سارتۆن، کاوس، زێفس.. چۆنۆ داینا قینۆس.. ئەفرۆبیت.. ئەپۆلۆ و نافنی.. لەو کاتەوهر من بەوای گیانی خۆمدا دەگەڕیم.. لەبیرتان نەچیت.. کە نایکم لەنارارات بەجی هێشتبووم.. ئەو ناراراتە لە هەستی بوونەوهردا هەبوو.. ئەوکاتە بوونەوهر گەردوونی ئێمە تەنها لە یادەکانیدا هەبوو! بوونەوهر هەموو شتیکی لەیادە.. بوونەوهر پیر ناییت، نامریت.. لەناو ناچیت.. بەلکو دووپات دەبیتەوهر.. هەموو شتەکان دووپاتن، دووپاتیکی بەردەوام.

نەیهلن ئافەرەت درۆتان لەگەڵدا بکات.. فیرین، فیری درۆیان مەکەن.. چونکە سروشتی ئەوان جوانە، ئەوان گۆکانی جوانی بەرێوهر دەبەن لە بیرماندا.. ئافەرەتەکانی جیهان کاتی ئەوهر هاتووهر یەکیگرن.. زەمین و زەریاو ئاسمان و توفان لیتان توورپەیه.. چونکە لەناوتاندا هەن سەرلەشکری دێوهرەکان.. هەن درۆزن بەدرۆکانی خۆیانەوهر دەنازن.. مەهیلن زۆر بن.. کاتیک کە ئافەرەت دەکەن بە ناوهر: ئاگادار بن لە تەندروستی و مەتینی هەستی تۆلە و بوغز و کینهیان.. دەنا دۆعا لیتان خۆش ناییت.. دەنا تین و ماریاو سۆما و مەسیحەکان، ماریاکان لیتان خۆش نابن.. دەنا خاواکان لیتان توورپە دەبن.. دەنا ژیاوە خۆینی لێدەتکیت.. کاتیک وەهای فەرموو درەختی زەمان، حەزرتی نوح.. هەورەکان گرماندیان.. لافاو کەهێشتا توورپە لە ئاسماندا خۆولی دەخوارد گێژی دەخوارد.. باکان لەسەری مندا، لەسەری ئەوهر گۆقەیان دەهات.. زەمین خۆینی دلی بەربوو بوو وەک دۆعا لاشە زامار بوو، لاشە بیکەسی لەوناوهردا دەگەوزاو کەسێش هەستی بەنازەرەکانی ئەو نە دەکرد.. دێوهرەکان بلۆکیان دەکێشا بە سنگ و بەسەریدا.

تکه یهک خوین له چاوی راستی هزرهتی مهسیحه وه که و ته سه ر ناوچه وانی پیغه مبهری ئیسلام.. هه مان تکه خوین له ئاسمانه وه بهر بووه وه نای له چاوی راستی مووسا.. بویه مووسا چاوه کانی کرده وه.. سالامون.. واته سوله یمان فهرمووی: نای! خو له ایات چوو که نوح بیی فهرمووی ناییت چاوت بکه پته وه؟! مووسا فهرمووی: ناخر ترسام، چونکه دیوه کانی رۆژه لاتم بینی سه ری دوعایان پان کرده وه، مندل و ئافره ته کانیان سه ر ده بری.. بینیم به مردوویی پارچه پارچه یان ده کرد.. بویه پیغه مبهری ئیسلام فهرمووی: ئیمه له کرده وه کانتان بینه یین.. ئیمه نایه ینه وه ناوتان.. ئیمه لیتان زویرین.. ئهی نابینن ئیوه چند بی حورمه ت وینه ی پیغه مبه ره کان ده کیشن وناشرین ده ربارهیان ده دوین؟ ئهی نابینن چیتان له هزره تی مه سیح کرد؟ ئیوه نه بوون که بی باوه ریتان کرد به په یام؟ نابینن له شکری خاچه سووتاهه کان؟ نابینن ئه وه هموو خاچه له سه ر زه مین داگیرساوه؟ نابینن ئه وه هموو ماریاو ساراو مارلین وتورو فریداو شیته کانی خسته خانه کان و دراوسیکان چییان به سه ر دیت؟ خو ئیوه کویر نه بوون هیشتا! نه م دلۆپه خوینه: خوینی هزره تی مه سیحه له ناوچه وانی محمه د ده تکی.. نه وان حاشا له هاتنه وه ده کن.. ناگه رینه وه نا! چونکه جه جالی شه ر له سه ر زه وی هار بووه وه شه ر له خوی تووریه، شه ر له سه ر زه مین زور بووه، چونکه هار بووه.

مه سیح فهرمووی: بۆکوئی بگه ریمه وه؟ وازم لیبینن. ئیوه نازانن چی ده کن. ئیوه شه رو خیرتان تیکه ل کرده وه.

بینیم هزره تی ئه وه به هه ساره کاند ه لده گه ریت.. ده روات وئاو نا داته وه.. به محمه د ده فه رموویت: دوام بکه وه کوری هزره تی عه دنان.. من ناگه ریمه وه ناو مرۆقه کان، چونکه نه وان به ناوی خیر و خواو ئایینه وه سه ری مرۆف ده برن. که راهه تی مرۆف ده شکینن. زمانی ده برن، ده سته ده برن، ئافره ت پر ده کن له قین و بوختان وترس. ئافره ت فتری زولم ده کن، ناچار یان ده کن و به که م ده یانفرۆشن و ده روونیان پیس ده کن. ئیوه هیشتا ئه وه کاره ده کن.

له وه کاته وه من هه ست به ته نه یایی ده که م له ناوتاندا.. له وه کاته وه که جالجالۆکه ی پیروز بوونه وه ری له سه ر ما چنی.. له وه کاته وه من سینه ره که م له جالجالۆکه ده چیت.. سینه ره که م نازاندو ده که ریت.. به گه ر دوونی جوانیدا ده که ریت و په یامه کانی ده لیت.. ده لیت کاتی ئه وه هاتوو ئافره تانی جیهان راست بینه وه.. بیندار بینه وه له وه مووشه رپه ی مرۆفایه تی به رباد ده کات.. له وه هموو نازاره ی ژیان هه سته پیده کات.

که هزره تی نوح له فهرمووده کانی بووه وه، کات له چرکه ی بیستو یه که می مانگی نازار لایندایه وه.. کات خولیکی به گه ر دووندا نا! نه شک له هه ر دوو چاوی ده رپه ری، چونکه له هه نده ران تا کوو ته نها خو ی بینی سه ری به سه ر مۆمیکدا چه ماندبووه وه و نه م وشانه ی بۆ تو دهنوسی!

هه موو پیغه مبه ره کان له گه ر دوونی ئه ونا پیکی نۆشیان له چاوی ئه وه به رز کرده وه و پیکه وه به یه ک ده نگ فهرموویان: له چاوی هزره تی نوح و پیغه مبه ری جوانی!

پیکه وه پیروزبایی ناههنگی نه ورۆزیان له وه کرد. بالنده کان، واته گیانی ئاو یزانی بالنده کانی برهختی زه مان، دایان له شه قه ی بال. هه موو گه رده ساواو ورپه له کانی ناو سه رم، هه موو مه سیحه بچکۆله

له باربراهه کانی ناو زیلدانی خسته خانه کانی رۆژه لات و رۆژناوا: که له میژبوو میوانی من بوون، زیندوو بوونه وه.. له سه ر پشتو بال و شانی گیانداران و په له وهران یارییان ده کرد.. به گه ر دوونی هونه رندا نازانانه شاد بوونه وه به ژیا نه وه.

مرۆفەکان تیکەل بوون، بینیم کۆمەڵیک پێغەمبەر هاتن که گشتیان ئافەرەت بوون، که هیشتا میژوو ناوی نەبردبوون! بینیم گریان لێدەباری و هەلکەرزابوون، دووکه‌لیان لێهەلدەستا! وەک سووتوو دیار بوون، وەک پشکۆ وئاگر. گیانی ئەو ئافەرەتانه بوون که ژیرو بلیمەت بوون، که ئایین بەناوی خواوه سووتاندبوونی! لەو ئافەرەتە ویست ناگریبانه بوون که وێرابووین بە مرۆف و بیوو دیوپەرست بەرموون: ئێوه بیهرین لە هەستکردن بە ئازای و عیشق و جوانی.

یەکیەک لەوان ئافەرەتێکی پیرۆز پر شکۆ بوو، بە چپە ناوی خۆی پێغەرمووم، فەرمووی: ناوم دانیالە. دێو پەرستەکان هەرچی تاوانیک هەیه بەرامبەر بەمن کردیان.

پاشان فەرمووی: من نایندەهێ هەموو پێغەمبەرە ئافەرەتەکانی جیهانم، من بەماریای پیرۆزیش ئاوبراوم. دەتوانم بێم بە پێغەمبەرە فەیسەل، ئینکا، قینکا، قیگکیس، ناخیتس، شەولا، شیموئا، پارسالا، یونیکۆ، ئایشا، مسوورا، رەبیعه، وەسفیه، سارا، یین، پلینکا، هەسار.

ئەمانە ناوی ئەو پێغەمبەرەنەن که ناویان لە هیچ ئایینیکا نەهاتوو. بەلکو سووتینراون، هەتککراون، لەناوبراون، سەربردراون. ئەوان وزۆری تریش لەوی بوون، هێندە زۆر بوون مەپرسە، من دلم بەتەماشای ئەوان دەبوو بە چراخان.

دەبینی زۆر دلسۆزانه دەستیان دەهینا بەسەری مەسیحە خۆیناوییه‌کاندا و برینه‌کانی لەشی بەپێزیان لەگیانی مندا تیمار دەکرد. لەگەڵ لینا و سۆما و تورو ماریا و رابیعه‌ها هەر خەریکی پێچانەوهی زامی مەسیح بوون. نووریکی پیرۆز لە کەرامەتیاں دەباری، شەرمیکی پیرۆزیان نیشانی مەسیح دەدا. هەستیان بەئازارەکانی ئەو دەکرد. هێندە پیرۆز و جوان بوون، حەزەمەکرد چاوم لێیان نەتروکینم.

هەندیکیان هیشتا ترس بەری نەدابوون، لەو ئافەرەتانه دەچوون که لە دورگەئێ ئۆسگۆرد جارناجار تووشم دەبن، ترسیکی سەیر لە هەلوێستیاندا دیار بوو! هەستم سۆزی دەبزوا. تاکو تەرا دەهاتنە لام، هەریه‌که‌یان داستانیکی تابه‌تی بۆ دەهینام، هەر یه‌که‌یان سرویدیکی سەیری پێ دەگووتم، یان زانستیکی فێر دەکردم.

یەکیەک لەوان که ناوی ئیفا بوو، فەرمووی: ستمی ئاخر زەمانە، کۆتایی ژیان لەوێه سەرەهلەدات که ئافەرەتانی جیهان ژماره‌یان لەتەنهاییا زۆر دەبیت. ئەو کاتە ژیان کۆتایی دیت که ئافەرەت تیایدا نەفرەت لە هەوژانیی پیاوان دەکەن. بە ئافەرەتانی رۆژەه‌لات و رۆژئاوا دەلێم واز لەسەگ پەرستی بهینن، واز لە سروشتی بەراز بهینن، لە پیناوی سەلمانندی مافی ئافەرەتدا مەبن بەپیاوی زبیر. مەبن بەبەرازای زۆر خۆر، لەشی خۆتان مەفرۆشن. رۆژن و توورپەو دەمەوەر مەبن. چونکه ژیان کەرامەتی سست دەبیت بە شتیوانی کەرامەتی ئافەرەت. چونکه ئافەرەت گیانی بوونه، خەندەهێ ژیانە، ئومیدی بەردەوامی گەردوونه‌کانە.

ئافەرەت کاتیک بە مافەکانی دەگات که جیهان یه‌کسان بەرپۆه بچیت، که ئافەرەت بتوانیت بە ئازای و بیترس بۆ هەر تەوهریک سەفەر بکات و کەشیش نەتوانیت دەست بۆ کەرامەتی درێژ بکات. چونکه ئافەرەت گیانی بوونه، خەندەهێ ژیانە، ئومیدی بەردەوامی گەردوونه‌کانە. ئافەرەت کاتیک بە مافەکانی دەگات که جیهان یه‌کسان بەرپۆه بچیت.

ئافەرەت دەبیت بە هونەر و جوانی و عیشق و ژیری هەستی بە جیهانی بوون برۆینیت. ئافەرەت جەوهەری تیشکی بیگەرەو سپی جالجالۆکه‌ی مەزن و هەمیشەیی و پیرۆزه. سەرچاوه‌ی یه‌کەم دروستبوونه. دایکی بوونه‌وهر و ژیانە. بوونه‌وهر لە فەنتازیی ئەو زاوه. ئافەرەت ژیان و دایک و خۆشەویست و عیشق و بەزەبی و وەفادارییه، ئەم سیفاتانه دەبیت لەسروشتی ئافەرەتدا هەبیت. تا بتوانیت ژیان ئومید بەخش بکات. لێبوورن کەرامەتی ئافەرەت، جوانی پەرستگایه‌تی، هەلوێست و بەزەبی رەفتارییتی، شکۆمەندی

باورپڻي، نازاي پيامي په روره ده يه تي، هه ميشه يي نامانجيتي وگيتي بوون خونه کانيين. ته قه لا بؤ گه يشتن به نازاي ده ييت بکريت به خوو. به ويست، به باورپ. ووته کاني حه زره تي ئيقا هينده جوان بوون، هيشتا له بيرما دهرنگينه وه، هه رچند نافرته تیک ده بينم، له يادما وهک سرود نووپات ده بنه وه.

ميروله يهک له ميروله کان که هيشتا هيچي نه فهرمو بوو، فهرمو يي: من له وده تي ژيان هه يه ده ژيم.. له ژياندا له نافرته تي جوان وراستگؤ پيرؤزتر و جوانترم نه ديوه. جا من لهو باورپ دام بوونه وهر ره حمي هه يه، ته نانه ت گهر خواوهنديش تاک بيت يان جووت يان به فراوان، بيگومانم که ميينه يه.

تاپڼي پلاو بوونه وه

له وکاته دا که حه زره تي نوح وه اي ده فهرموو.. کات وه ستا.. زمين گرمه له دهر ووني هه وه هه ستا.. ناسمان وهک نوو ده ستي به يه کنا نووساو له يه کتري جيا بووه وه.. هه وره ره شه چلکنه کان که به ري خؤرو به ري زمينيان گرتبوو له ناسماني يه که مدا، ره وينه وه! له ترسي شه پؤل و باکان نوور به ره و چه يي ناسمان نوور ده که و تنه وه.. ده بوون به ديوي ره شي ناشيرين: ده که رانه وه ناسمانه کاني خؤيان، له تاريخي دا وون ده بوون.. ده ترسان بمينه وه وه سهر يي که راهه تي حه زره تي نوح بکه ن.. ده ترسان پريشکي پيريان بهر بکه ويت! بويه هه نديکيان پرشنگيان بهر که و تبوو.. به جي مابوون، چونکه پرشنگي پيرشالياريان بهر که و تبوو نانيشتبوون هم کتبه يان ده خوينه وه.. يان خؤيان ناماده ده کرد بين به ديوي سپي! چونکه سهر يي ميروله کانيان ده کرد.

تارمايه تاريخه کانيش، نه وانه ي که شه خواز بوون، بوون به خيوي شهرو به ناسماندا پلاو ده بوونه وه.. شالويان برده سهر قاتيان، سهر مزگوت و مه رقه ده کان، سهر که نيسه کاني جيهان.. سهر پرستگاکان و نزرگه کان.. خؤيان وهک له شکري نه هريمه ن مه تيين ناماده کردبوو بؤ شالو برده سهر يه کتري.. قه شه و پاپاو نيمام وييسکؤب و موونک و راهيب و مه لاولو فه قيرو دهر و يشيان به دهنوک هه لده گرت و ده يانفراندين.. ده يان بردين به ره و ناگر دانه کاني دؤزه خ.. ته نها شه، شه ره کان کؤتايي بيده هينيت. چاک بزاندن خير شهري لن ناوه شيت ه وه. بوو به هاتوو هاوار..

ھەرچى مەسىھ ومارياكانى جىھان ھەيە، ھەرچى پەيكەر تابلۇكانى جىھانى مۇزەخانەكانە دەر دەپەرىن وھانايان بۇ من دەھىئا.. ھاواريان دەكرد رىگە چارەيەك، سنوورىك بۇ شەرەكانيان نابىنم.. گشتيان ھانايان بۇ من دەھىئا..

منىش نىوھم لەژورەكەنا دەفلىقاىەوھ.. نىوھى لەشم لەنارستانەكەنا بەدىار ھىلكەيەكەوھ نۇش نامابوو.. سەيرى كەرامەتى خۆم دەكرد.. باوھېم بە كەرامەتى خۆم بوو.. نامۆزگارىي خۆم دەكرد بەخۆم دەفەرموو: كورم مەترسە، ئەگەر تۆ حەزرتى نوح نىبىت، بىگومان لە سەرى ئەونا لەنايك بوويت.. باوھېت بە كەرامەتى خۆت ھەيىت. لە چنگى دىوھكاندا گىرم خواردبوو.. خەرىك بووم وون دەبووم! من نابەش بووبووم بۇ ھەزار بەش، بەشىكم لەژورەكەمدا بوو، بەشىكم لەدەرەوھ، بەشىكم لە رووناكىدا بوو، بەشىكم لەتارىكىدا.. لايەكى لەشم وەك تەنافەكانى جالجالۆكەى پىرۆز رۇشن و لاكەى ترى لەشم بە دەستى ژيانەوھ پىر دەبوو لە شەكەت.. پىر دەبوو لە ترسى رووخسارەكانى خەلكى.. نەمدەزانى رووى خۆم بكمە چى ئاستىكا، نەمدەزانى خۆشى وكامەرانى چىيە! تەنھا بىرم لای مىللەتىكى ساكارو ھەشەسەرو سەلېشواو بوو.. وەك چۆن باكان يارى بە پەپولەكان دەكات.. ئاوەھا گيانم نابەش دەبوو بەسەر جىھاندا! ھەر پىرچەيكى گيانم لە وولاتىك و شارىك و بازارىكى جىھاندا دەگەرا.. دەگەرام دەمووىست حەزرتىك لە حەزرتە پىرۆزەكان بدۆزمەوھ! بۇ كەسىك دەگەرام لە مرۆفنىكى بىخەوش و بىترۆ بچىت.. بەيانى بوو، سەروھى بەيانى پىرۆزىكى نەورۆز.. من لەھەموو نۇخى باسەكاندا بەزەقى خۆم دەدى..

دەمزانى بوونەوھەر لەمندا بچووكە، چونكە من گەيشتېوومە ترۆپكى جوانى.
من پەنابەرىكم كە ھەموو پالەوانەكانى ئەم رۆمانەو ھەموو وشەكانى ئەم كىتېبەم.. پىر شالىارو، جالجالۆكەو لەقەلق وپەبابەرو چىرۆكخوئام! من دلې ھەموو پەيكەرەكانم.. من گيانى نوح-م پىتھە و دەمەوېت پەيامى ئەوتان پىر رابگەيەنم..

وا مەزانن مرۆف ھىندە بىترخە ئىوھ بتوانن گالته بە كەرامەتى بكەن! وامەزانن كە ئىوھ بە دەسەلاتى شەر قووتبەكانى جوانىتان چنىوھ! وا نىيە.. جوانى گيانى خۆپەرستى وترس ونەخۆشى تيا نىيە.. جوانى دەرمانى ھەموو نەخۆشىيەكانى تىايە.. ھونەرى من پىرە لە چارەى ئەو نەخۆشىيانى كە گەندەل بوونى ژىنگە دەپەينىت.. من دەتوانم ژىنگە چارەسەر بكم.

ئەوھى مرۆفنىك دەكوژىت، وەك ئەوھ واپە خواوھند بكوژىت.. دەبىت فېز بن، مرۆف بە ئاسماندا نەتەقېنەوھ.. دەبىت ئىسلام بەسەر خۆيدا بچىتەوھ.. دەبىت دەست وسەرو زمانى مرۆف يان خواوھند نەبېرېرىت! دەبى شەرم لەخوای خۆتان بكەن، ھىندە مرۆف نەتەقېنەوھ، چونكە اللە-سى ئىوھ پىر بووھ لەشەر.. خوا بەزەبى بەخۆيدا بىتەوھ ھىندە لەھەرەشەو كىرتان دەترسىت!
بەسە ھىندە مرۆف بەسووك مەزانن، ھىندە مرۆف لەپىناوى بەرژەوھەندىدا مەدن بەكوشت! بەسە شەرم لەخۆتان بكەن.

نازانم بەچى زمانىك بۇ مرۆفنىكى موسولمان بدوېم! لای موسولمان من كافرم! ھەرچىيەك بلىم ئەوان لىم دەبن بە نمايندەى خواو دىن فرمانى مەرگم فتوا دەكەن! ئەم جەھالەتە چىيە؟ ئەم وەحشىيەتە چىيە؟ واز بىنن! تىكايە ووتەكانم بەسەر زەنشەت مەگرن.. بگەرىنەوھ ناو مالى خۆتان، خواكانى خۆتان پەرستن.. ئىمە خواوھندى خۆمان ھەيە.

ئىوھ باوھېرتان بە حەزرتى نوح ھەيىت يان نا، ئايىنەكان باوھېريان بە و مەتىنە.. ئەو تكاتان لىدەكات كە كەمىك بەسەر خۆتاندا بچنەوھ.. چونكە بوون بەدىو مەترسى لەوایە.. من نايەلم دىوھكانتان بەر

بیتە گیانی مەسیح و ماریاکان.. من نایەلم پیتەمبەری ئیسلام سەرزەنشت بکریت! پینگە نادەم ھونەر بەو جۆرە بێنابروو بیت! پینگە نادەم بە هیچ میلەتیک سەرزەنشتی ئاین و پیتەمبەرائی میلەتان بکات.. پیتەمبەرەکان مولکی مرۆڤن.. مولکی ھەر میلەتیکن، پیرۆزن.

من بابایەکم کەرەمەتی کەلتورەکان دەپارێزم.. دەتوانم سەری پێزم بۆ ھەموو پیتەمبەریک دانەوینم و پینان بلیم پێزم ھەبە بۆتان، کورم، باوکم، باپیرم. چونکە من دەزانم ئیمەتی مرۆڤی پەسەن نایک و باوک و باپیرو نەنکی ھەرزەتەکانین! نوح و ئیبراھیم و مووسا و مەسیح و ماریا و یوسف و یونس مندالی باوانی ئیمە بوون.. ئیمە وەجەبی ھەواو ئادەمین. کەس بۆی نییە فیزی پەرستاری و کوشتن و تەعدا و ھەر شەو سەربێرین و تەقاندنەو ھەمان بکات. من دەتوانم کات رابگرم.. بەزمانیکی بێگەرد لەگەڵ خواکانی خۆمدا ئازادانە بدویم و کەسبیش تاوانبارم نەکات! من خاوەنی پەرستاری ھونەری خۆم.. من نەخشەیی بوونەو ھەرم لە ھونەریا شار دۆتەو.. نەگەر ئازان بیدۆزنەو.

کات خەریک بوو لە پینچ و بیستو یەک چرکەیی بەیانی لایەدا! دەتوانم بلیم کات بیست و سێ چرکەیی بەیانی بوو، کاتیک بێدار بوومەو! ژیان بووبوو بەدوو بەشەو.. لایەک پۆشن لایەک تاریک! تیشکی پۆژ نازی دەکرد بەسەر شکۆی لووتکەیی ئاراراتدا.. پرچی پرتەقالی و پەمەیی رەنگی نیشانی لووتکەکان دەدا.. سروشت مەست بوو بەبۆنی ریحانەو نیرگزو شەبو. گۆدۆی خواوەندی دیرینەیی زاگرۆسییەکان لەسەر ترۆپیکی ئارارات تاکو تەنھا راوەستا بوو.. سەیری تیشکی ھەورە تریشقەیی دەکرد کە چەخماخەیی دەکرد.. تیشک دەستی بۆ گۆی مەمکی ئارارات دەبرد.. بیتیکی پیرۆزو مەزنی لەبەرق لروست دەکرد.. کەس نەیدەبینی! بیتیکی سببی کە گاہ لە لەقلەق دەچوو گاہ لە جالجالۆکەیی پیرۆز، گاہ لە نوح! گاہ دەبوو بە پیرشالیار! جار ناچاریش دەبوو بە منی پەنا بەر.. تیشکی بروسکە کە دەردەکەوت و رادەووستا.

ھەورە پەشەکان لە بەشە تاریکەکی ئاسماندا؛ بوون بە قەلەرەشکەیی گەورەیی زۆر ناشیرین.. بە ئاسماندا ھەلدەفین و تادەھاتن زیاتر گەورەتر و زۆرتر دەبوون.. دەیانقریشکاند، وەکو کەری نەخۆش دەزەپین.. دەیانگوت نۆرەیی ھەلمەتی ئیمەییە بۆسەر دێوکان.. شەر لەخۆی توورە بوو.. دەفین بەناو شارو کەنیسەو مزگوتەکان و مۆزەخانەکانی جیھاندا.. بەدەنووی مشارین و ئاسن شیوہیان! خۆیان بە ھەر کونجیکی ئەم سەرزەمینەدا دەکرد، قەشەبەک پاپایەک، ئیمامیک مەلایەک مونکیک، راھیب و راھیبەییکیان بەدەنووکەو بوو کە وەدەر دەکەوتن.. کات ھینشتا دەموو بەیان بوو، کات تریفەیی بەیانی بوو، پۆژی بیستویەکی نەورۆز بوو، کات پینچ و بیستویەکی خولەکی سەر لەبەیانی بوو.. شەر لەکرەو ھەکانی خۆی توورە بوو.. ھەر قەلەرەشکە بوو دێوی سەرسەخت و سەرکیشی بەدەنووک بەرەو مەزەلەکانی جەھەننەم دەبرد.. دوور دوور ئەوانی دەبرد.. ئاسمانەکان رۆشن دەبوونەو.. ھەموو ماریاکانی جیھان لەکەنیسەو مۆزەخانەکاندا بە رووتی و بە بەرگەو، بە مەسیح لەباو شەو ھەلدەھاتن.. لە تابلۆ لەدیواری مۆزەخانەکانی جیھان جیا دەبوونەو.. دەھاتن بەرەو لووتکەیی ئارارات بۆ دانانی جەژنی نەورۆز.. بێنیم ئارارات بۆ چرکەبەک ئازاد بوو و دێوکانی جەندرمەیی توورک نووستوون!

بێنیم بۆ چرکەبەک ئارارات ئازاد بوو.. منیش لە خەمدا گەرامەو.. بۆ گێرانی ئاھەنگی نەورۆز، بۆ سەر سەری ھەرزەتی نوح، بۆ لای گیانی باوانی پیرۆزم.. بغوربیکم لەزورەکەمدا ناگیرساند.. دووکەلی

بغور دېکه بووبه کەشتییهکی خەيالی له ئاسماندا .. بە دەم باوه دەرۆی .. شەپۆلەکانی ھەوای دەبري! دەمیانی گیانەکان لە ئاسماندا سەمادەکن .. سروود بۆ گیانی بیولۆت دەخوینن .. بینیم لەناوکەشتییهکەمدا ئەو ناوانەیی لەم کتیبەدا ھاتوون، لەناو کەشتییهکەمدا دانیشتون .. تەماشای ھاتنی مرۆفی بیولۆت دەکن .. تەماشای رۆیشتن و بالۆ کەرامەتی دەکن .. لەناوکەشتییه خەيالییهکە سەر سەرما دانیشتون نوێژ دەکن .. نوێژی ئامین .. بە خەيال خۆم وەک حەزەرەتی نوح دەبین، لەگەڵ مێرولە پیرۆزەکانمدا لە بەرگی سپییدا دەرۆیشتم .. سینیەرەکم لە سینیەری جالجالۆکەیکە مەزنی سپی دەچوو .. دەرۆیشتم جینگەیی پیکانیم سەوز دەبوون .. نەمدەزانی لە گویم! لەژوورەکەمدا! یان لەئارارات؟

دەمیانی مێرولە سپیەکان لە دەووری سەرم دەسووران، ئەلقەیکە رۆشنیان لە سەر تەوقی سەرم بە تیشک دەچنی .. گویم لێ بوو بە زمانی مێرولە گۆرائییان دەچری، دەیانفەرموو: تۆ درەختیکی مەزنییت، تۆ ھەستی بوونەوهریت. تۆ ھەستی پیغەمبەرەکان و فریشتەکانی .. تۆ ھەناسەکانی مرۆفی پیرۆزیت. نەمدەزانی چی بکەم!

ھێشتا دەبیت چاوەروانی ھاتنی بکەم یان ھاتووہ؟ نەمدەزانی راستی لەکویدایە! دلنیا بووم لەوہی کەبیتدارم .. بەلام دەتوانی بینم، لەناو کەشتییهکەدا دەمدی ھەرچی ئافرەتانی جیھان ھەیە .. ھەرچی مندالانی جیھان ھەیە، ھەرچی مەسیح و ماریاکانی جیھانە، ھەرچی لێقەوماوو برسی و بیتاوانە پیکەوہ دەلین: بوونەوہر لە گوناھەکانی ئەم سەردەمانە خۆش ناییت.

بینیم ھەموو ئافرەتانی جیھان بەرپووتی بەسەر شەقامەکاندا .. بەسەر توولە ریگا رۆشنەکاندا دەرۆن .. ھەریەکەیان مەشخەلێکی خاجیی لەدەستەو بەو ریگایانەدا دەرۆن کە لەشوین پیی ئەویدا سەوز دەبوو .. دەمیانی ھەموو شارەکانی جیھان رووت و قووت دەگەران، ئافرەتەکانی شارەکانی ھەموو جیھان دەنگی ھاتنی مژدەیی مرۆفی بیولۆتییان دەخوینن .. بەدەنگی ھەزاران - سارا برایتمان - ھاواریان دەکرد: ئازانی بۆ جیھان .. جوانی بۆ ژیان، نەمری بۆ مرۆف، بژی ئاشتی .. ھاوگیانی و ھاوھەستی و ھاوپیروی و ھاوجیھانی .. دەیانفەرموو: گەیشت گۆنۆی پەرۆدەیی ھەستی جوانی، نوحی پەيامی ھونەر و جوانی. دەنگی سەیر بەر گویم دەکەوت دەیفەرموو: مرۆف لە ووشە لەدایک بووہ .. ووشەکان گیانی ئافرەتن بە ھەل بەکاریان مەبن. ھەول بەدەن ووشەیی زبیر کەم بەکاربەرن .. نەرم بن وەک لەشی ئافرەت .. مێرولەکان گشتیان روویان کردە خۆر .. روویان کردە جالجالۆکەیی پیرۆز، پیکەوہ بە کۆرال بە دەنگی خامۆش فەرموویان: ئەی رۆشنایی .. ئەی نووری ئاسمانەکان .. ئیمە برسیتی زانستی خامۆشین .. ھیندەیی لەشمان توانای تیاپە کار دەکەین .. گەر برسیتی روومان تیبکات، لەشی خۆمان دەکەین بە خۆراکی ووردیلەکانمان .. ووردیلەکانمان تەنھاو بیناز بۆ سەرزەنشت بە خێو ناکەین .. ووردیلەکانمان بە ریزەوہ گۆش دەکەین. ئیمە بوونمان بەخشیوہ بە ووردیلەکانمان. ئامیین.

مێرولەکان فەرموویان: خەندەکان جیھان رزگار دەکن. پیس بوونی ژینگە بە پیس بوونی دەروون دەست پی دەکات. بەدرو ژیان لەناو دەچیت. بووختان نەخۆشییەکان زۆر دەکات. ووریابن. دەبیت بزانی کە خەندەیکە جیھان رزگار دەکات. ھەموو پیکەوہ فەرموویان: ئامیین.

تاپتۇرى گامەرانى

نوح كەشتىيەكەي لە پرچى شەپۇل ئاساي بابا لەسەر ترۇپكى ئارارات لە دۇخى لەنگەريا : گەمەيەكى نەرمى دەكرد.. ھىشتا لە ئاخاوتن نەبووھوھ لەگەل ئاپپىرە گەورەى حەزرەتى ئەنناھينا - . باسى مەزنىيى مرۇقى دەكرد بۇ ئەو . دەيفەرموو گامەرانى دۆزىنەھوى گەنجەكانى دەروونە . چونكە دەروونى ئافرەت گەنجىنەى وھا مەزنى تىايە كە ژىرى ھىشتا پەيبان پىنەبردوھ .

دەيفەرموو : گامەرانى مەراتىيە ، قوتىيشى ھەيە . لەبەر ئەھوى قوتب بالاترە لە مەراتىب . من باسى قوتب بۇ ئازىزى گىيانىي خۇم دەكەم . لە قوتبا گامەرانى كەژاھىيەكە . تىايىدا ئافرەتىكى بالدار پاكشاوھ . يان پياويكى بالدار . لەسەر پىشتى حاجىلەقلەقىكى مەزنى شىوھ تىشك : بە گەردوونەكاندا گىيان دەگەرىنىت . دەيانگەرىنىت بە ئاسمانە پىرۇزەكاندا و رەنگەكانىيان نىشان دەدات . ئەو رەنگانەى گامەرانى بەخىش . كاتىك كە مرۇف لەو كەژاھىيەدا لەسەر بالى لەقلەق فىرى كەرامەتناسى دەبىت . مرۇف خۇي دەبىنىت . خۇزگە دەخوازىت .

لەو كەژاھىيەدا : چاوەرپوانى بوونى نىيە . چونكە مرۇف لەگەل نىازەكانىدا دەژى . لەوى زانستەكانى گشت گەردوونەكان بە ئازادى كۆتايىيان دىت . ئازادى پەيامى يەكەم و دوايىنى بوونەوھرە . تەنھا يەك شت لە عىشق پىرۇز ترە . ئەويش ئازادىيە ! لەويدا مرۇف ھەرچىيەك بە خەيالدا بىت دەبىت بە راستىيە كى بەلگە نەويست . مرۇف لەو كەژاھىيەدا ھەرچىيەك دلى ئاخوازىي بكات . دىتە دى . ھەرچۆنىكى بوويت . چونكە مرۇف يەك دەگرىت لەگەل نەستى خواوھنددا ! بەلام ئاگانار بە لەويدا ھەرگىز مرۇقى بەد كەژاھىيە نىيە . چونكە لە گەردوونى جوانىيدا بەدكارى بوونى نىيە . ئەو كەژاھىيە بەھەشتى كردهوكان و وتەكان و بىرەكانمانە .

لەويدا تۆ دەبىنم ئەى حەزرەتى جوانى ، ئەى كەرامەتى عىشق ، دەتبىنم زۆر نىيان پاكشاوى . چەندە جوانى !؟

بە تەماشكانت كەرامەتم گۆش دەبىت . بە دەنگى ئاوازي ئامىينى گىانت : فرىشتەكانى خەندە لەبايك دەبن لەسەر نىكات . من گامەرانم بەتەماشات . بروانە چۆن ووتەكانم لە دەورى تەماشاي بزهو نىكات نادەگىرسىن و ھەك ئەستىرەى گەورەو بچووك لە دەورى تەماشات دەبرىكىنەوھ ! من لە بەھرى ئاوازهكاندا دەژىم : ئاوازي گىيان ، ئامىين .

ئەى ئافرەت ، ئەى حورمەتى ژيان ، ئەى پەرسنگاي خواكان . خواكان نوپژ بۇ جوانى . تەنھا نوپژ بۇ ھونەر و جوانى دەكەن . مەھىلن ھەستى چەپەل ، نرۇ و بوختان : تارىكى لەدەورى كەژاھىيە تەماشاو نىكاتان بچنىت . نەكەن كارىك بكەن شەرمى خۇتان برىندار بكەن . شەرم لە كردهوى جوان و پىرۇز ، لە راستى و حق مەكەن . نەيەلن دەستى چەپەل بەر لەشتان بكوويت . نرۇ لەگەل باوھرو ھەست و سۆزى خۇتان مەكەن . دان بە جوانىدا بنىن . چونكە جوانى كەژاھىيە كردهوكانى مرۇفە لە ھەردوو رەگەز . رابىن . ھەستن : من باوھرم بە مەتىينى كەرامەتى ئىوھ ھەيە . چوونكە من لە خەندەكانى ئىوھدا دەژىم .

جوانىيەكانى ھەلوپىستەكانمان دەبىت بە كۆشك لە گەردوونى كردهوكانماندا . كردهوھ نووپاتەكانمان . من لەوى خاوەنى كۆشكىكى سىيىم . مېرولەكان بۇيان نرووست كرنووم .

بالەكانى من شا بالن : ئەوانىش مېرولەكان بۇمىيان چنى . كە دەفرم : بوونەوھر تەى دەكەم . كاكىشان لە مېرولەكان نرووست دەكەم . پرشنگم بە ئاسمانەكانى حەوتەمدا پەخش دەبىت . من كە دىمەوھ ناو كۆشكى

دەروونی خۆم: تەماشای دەكەم.. كار دەكەم.. پاسەوانی گیانی حەزرەتی مەسیحەكان و ماریاكان دەكەم..
لەگەڵ كەرامەتی خۆمدا خوشحالم.. سەیری فریشتەكان دەكەم.

میرولەیهك: بە شەرم و نازەوه فەرمووی: ئەی ئیمە؟
فەرمووم: ئێوه لێ وگیانی من.. خوشک و نایک و خوشەویستی من.. ئێوه گیانی من. گیانی ئەو
فریشتە سپی پۆشانەیی كە لە كەنیسەیی كەژاوەئاسای گەربوونی جوانیدا دەژین. ئێوه گیانی مندا لانی
ئەنفال و زۆرلیكراوانی میژوون. ئێوه رابەری پەيامەكانی من. ئەو رابەییە پاكیزانەن كە بۆ عیشقی پاكی
حەزرەتی مەسیح دەژین.

وہا دەوا حەزرەتی نوح بۆ میرولەكان. چونكە تەنھا ئەوان باوەریان بەو بوو. قەلە رەشكەكان
نەگەرابوونەوه هێشتا؛ چونكە یاخی بووبون.. بەیانی بوو.. بەیانی بیستووێهەكەمی ئەورۆز، كات
نەزانراو! بەلام بەیانی بوو، خۆر گەش گەش داگیرسا بوو.. لە تروپكی كەشتیەكەدا، نوح لەناو
پەنجەرەیی نەوومی حەوتەمدا تەماشای خۆری دەكرد.. نایکی پیرۆزی. تەماشای مت بوونەوهی لافاوی
دەكرد لەگەڵ حەزرەتی ئەننا هینا.. ھەربووکیان خۆیان لە سەرچەفێکی ئاوریشمینیەوه پێچابوو.. ئاگرێکی
خۆش لە كورەییەكی ئاسنیندا دەگەشایەوه.. دەوربەر شاد بوو بە پرچی پەخشانی رۆژ.. چاوەرپیی
گەرانەوهی كۆتر بوو.

حەزرەتی ئەنناھینا قوتویەكی نەخشینی لەناو تاقي پەنجەرەكەدا ئانا بوو، تا بۆنی ژووری حەوانەوهی
حەزرەتی نوح خوش بكات.. چونكە رۆنی نیرگز بوو.. نوح بە ھەناسە گیانی ئەوی شێلا بوو.. ئەویش
پرچی لوول و درەخشانی ئالتوون و پرتەقالیی بەسەر شان و سنگیدا پەخشان بوو.. كاتیك كە قوتووھ
رۆنەكەیی نایە دەست نوح، فەرمووی: دەتوانی كەمێك بمشیتیت؟

نوح ھەربوو دەستی خۆی پرکرد لە پۆن، پاشان بە نەرمە شێلان ھالۆوی لەلەشی گەرمی ئەنناھینا بە
ھەوادا ھەك سەما دەگەران.. خوشایی بە گیانی ئەو دەگەیان.. ئەویش لەیادی خۆیدا لەناو كەژاوەییەكی
جواندا راکشابوو. خوشایی دەگەشت بە ناخی، خۆی پیرۆزتر دەبینی بە دەم شێلانەوه.. نوح گیانی
ئەوی گەرم دەكردەوه.

میرولەكان ھاتن، شازنی میرولەكان كۆتییكی پیرۆزی لەدەست بوو.. كۆتییكی سپی.. لینی نووسرابوو:
سەلمای ئامیین.. پەيامی جوانی لە ھەستی نوح-نا. وینەییەكی منیش لەسەر بوو. بە ریزەوه سەری
دانەواندو كۆتیبەكەیی پێشكەش كردم. بوو بە چەپلە ریزان.. بوو بە ئاھەنگ و سەما.. بوو بە ھەلھەلەو
چەپلە ریزانی شایی.

میرولەییەكی بچكۆلەیی جوان.. قژ زەرد چاوشین.. لێوی سوور و سپی پۆش ھاتە پێش و ئۆكریدیكی لە
مل بوو كە قەبارەیی لەقەبارەیی خۆی گەورەتر بوو.. دەستی كرد بە ئۆكریدیون ژەنیین.. ئۆكریدیونەكە
ھێندەیی دەنگە گەنمێك دەبوو.

ئاوازیكی زۆر سەیری ژەنی.. بە ئاوازەكەیی باسی باوك و باپیری بۆ كردم.. بە ئاواز فەرمووی: باوكم،
باپیرم، باپیرە گەورەشم مۆسیقارو ھونەرەند بوون.. كاتیك ئەوان مۆسیقایان دەژەن.. ھەنگەكان
دەچوون بە میوانیی گولەكان.. گولەكان شیلەییەكی خوشیان دەبەخشی بە ھەنگەكان. ھەنگەكان
دەگەرانەوه.. بە لێنایییەوه ھەنگوینەكانیان لە درەختی زەماندا رۆ كرد.. ئەو ھەنگوینەكە من لە خەوما
دەبخۆم.

مېرولەكە زۆر زىرەك بوو. سەرم لە ژەندىنى ئاوازو سىجرى ئىرىي دەھات. منىش دلىكى سپىم كرد به ديارى. دلىكى سپىم به پرچى پەخشانىدا ھەلۋاسى.

پاشان روم كرده مېرولەكان و فەرموم: مۇسقىا ژيان خۇش دەكات. بالئندە و ئاژەل و سروشت گەشىن دەكات. گولەكان جوانتر دەكات. ھەستەكانمان ژىر.

مۇسقىا دەتوانىت، بىتت بە شىقاي خەندە نىراوھكان. دەتوانىت بىتت بە گىانى خواكان. بژى مۇسقىا و ھونەر. بژى جوانى. بژى مرؤفى كارمەندو مېرولە خۇشەويستەكان. مۇسقىا گىانى ژيانە { بەلام نەكەن بەد سووانە مۇسقىا بەكار بەرن. نەكەن گوى لە مېتالىكا بگرن. چونكە خانەكانى لەشتان شىتەل و مندالەكانى داھاتوتان زەلىل دەكات }

لەو كاتەدا كە كات وەستا من نىبوم لە ژوورەو بوو، نىوھكەى ترم بە دەم باوھ پەخش دەبوو. دەبووم بە پرشنگى ئومىد، بە خەندەى ژيان و بەسەر لىوى مندالان و ئافرەتى جواندا پەخش دەبووم. بە گەردوونى جوانىندا دەھاتم و دەچووم. دەبووم بە پىر، بە لەقلەق و جالجالۆكەى پىرۆز. دەبووم بە نوح. بە ئۆدین، زەردەشت. دەبووم بە خواو خواكان، فرىشتەو پىفەمبەرەكان. لەگەل گىانى بالئندەو ئاژەل و مەگەز دەوام. تەنانەت قەلەرەشكەكانىش رىزىان لى دەنام. كە كات وەستا قەلەرەشكەكە ھات سى جار فەرموى سلاو. ئىمە شانازى بە پەيامى نوح - ھوھ دەكەين. سەرەرزىن بە فەرمودەكانتان. قەلە رەشكەكە نەخۇش بوو. قورگى ئاوسا بوو، دەنگى گرو برىندار بوو؛ كاتىك قاغەى دەكردا!

لەو كاتەدا كە كات تىپەرى لە بىستو يەكچرەكە. نوو مېرولەى مەزن ھاتن. سىپى و بالدار. ھىندەى بەرى دەستى نوح گەورە بوون. يەكەمیان دەنكە شقارتەيەكى لەدەست بوو. نووھمیان شقارتەيەكى ھەلگرتبوو. وام زانى ھاتوون گر لە گىانم بەر بەدن!

كەچى كاتىك كە شا ژنى مېرولەى سىپى دەنكە شقارتەكەى داگىرساند. لەچاوى مېرولەى دووھمدا كە شقارتەكەى بۇ پىكرىن راگرتبوو. بىنىم وىنەى پىچەوانەى شاخىك! ھىندەى ئارارات بەرز بوو. بىنىم من لەسەر چىاي ئارارات راوھستام و كە شتىبەكەم لەنگەر پى گرتووه. مېرولەكان گشتيان مۇمىكى مەزنى سىپيان لەگەل خۇيان ھىنابوو. لەو كاتەدا كە كات وەستابوو، مېرولەكان دەورى منيان نابوو. لە چاوتروكانىكدا دەورىان نام و بە گىانمدا ھەلگەرەن. وەك كراسىكى ئاوانامان نرۆژو فەقىانەبارو سىپى سىپى؛ بە شەرۋال و چۆغەى سىپى و سەلتە تەونيان كرىم. نايان پۇشىم و سىپى پۇشيان كرىم. لەو ساتەدا جالجالۆكەى پىرۆز لە قوماتى لەشم بوو بووھوھ! لەو كاتەدا كە لەقلەق گىانى دۇعاو مەسىح و ماریاكانى بۇ ھىنام. لەو كاتەدا كە پىر رەختى مەزنى لە سەر سەرم دەرواند. پىفەمبەرەو خواكانم دەواند.

مېرولەكان گەشىتن. مۇمىكى سىپيان ناگىرساند. بۇ گىانى من. بۇ گىانى ھەموو مرؤفە بە ناھەق كوژراوھكانى مېژوو. بۇ گىانى ئافرەتانى جىھان.

مېرولە سىپى يەكان بە ئاوازيكى ئەنتەر ناسىئونال، بەكۆرال خويندىيان: جوانى پايدار بىتت. بژى عىشق و ئازاسى و ھونەر و جوانى. بژى مرؤف و ژيان. بژى خرۇشى مۇسقىا. بژى خۇشەويستى و وھفا. كاتىك كە مۇمەكەيان ناگىرساند. من راچەنىم. سەبرى كاتژمىرەكەم كرد كات پىنج و بىست و يەك خولەكى بەيانى بوو. كە سەبرى كارژىرى ھەيوانەكەم كرد كات پىنج و بىست و سى خولەك بوو. ھەردووكيان راست بوون. چونكە كات درۆ لەگەل مندا ناكات.

بینیم میرولهکان لهگه‌لما ده‌وین. هاتوون مه‌شخه‌لی زانستی خامۆش له‌سهرما ناگیرسینن.. هاتوون مژده‌ی ته‌واو بوونی زانستی خامۆشم بده‌ن.. ئاهه‌نگی ته‌واو بوونی قوتبی مه‌راتیب.. له‌ زانستی نۆی. شا ژنی میرولهکان که ده‌نکه شقارته‌که‌ی پین بوو.. کاتی‌ک ده‌نکه شقارته‌که‌ی وه‌ک مه‌شخه‌ل له‌سهر سه‌رم ناگیرساند.. شقارته‌که‌ بوو به‌ بغووریدیکی سپی.. بوو به‌ له‌قله‌ق.. بۆنی به‌ جیهاندا په‌خش ده‌بوو. ده‌فری بۆ سنووری ولاتی نوح ده‌گه‌را!

پاشان ده‌نکیک شقارته‌ی تری ده‌ره‌یناو پرویکرده‌ ته‌ماشاکه‌ران که منیان سپی سپی باپۆشیبوو.. میرولهکان به‌رگی به‌رم بوون. تیم ورووکابوون.

بینیم شا ژن ئاماده‌یان ده‌کات، ئاماژه‌ی ژهنی‌یان ده‌ناتن.. بینیم گشتیان فلووت و که‌مان و گیتاروو جووزمه‌ و ده‌ف و زه‌رب و پیتانو و قیساره‌و سینکسیفۆن و هه‌زاران هه‌زار ئامیریان پینته‌.. گویم لێ بوو هه‌ندیک له‌وان به‌ ئاوازی گانا، به‌ ته‌قه‌ی ده‌نووی له‌قله‌ق: به‌دار، قه‌ه‌ی له‌قله‌قیان ده‌ژهند.. هه‌ندیک ده‌هۆلیان ده‌ژهند ده‌هۆلی چیین.. هه‌ندیک ته‌نها سه‌مایان ده‌کرد به‌ ده‌وری گه‌ردووندا هه‌له‌ده‌فریین. سامه‌کان هه‌یندییه‌ پیتست سووره‌کان، زاگرۆسییه‌کان ده‌فیان ده‌کووتا.. باله‌بان‌یان ده‌ژهند، زوورنایان لیده‌نا.. ده‌رویشه‌ پیره‌کان هه‌له‌که‌ سه‌مای مژده‌یان ده‌کرد.

ئه‌مه‌زانی له‌خۆشیدا چی بکه‌م! ده‌مویست بچه‌ ده‌ری و بانگ بده‌م، به‌ چیه‌ به‌ هاوڕیکانم بلێم مژده‌م به‌نی نوح هات.. هاتوو به‌ هه‌ر حال له‌ناوتاندا یه‌و هه‌مووتان له‌ که‌شتیه‌کی خۆیدا ده‌بینیت.. به‌لام ته‌نها نانیشتوو هه‌ سه‌یری که‌رامه‌تی خۆی ده‌کات.. له‌ گونا هه‌کانی خۆی خۆش بووه‌و: ده‌یه‌ویت ئیوه‌ش فیتری خۆدبه‌خشین بکات.. ده‌یه‌ویت باسی باستانی که‌شته‌کانی بکات به‌ گه‌ردوونی هونه‌رو جوانیدا.. ده‌یه‌ویت به‌ده‌م منداڵان و ئافه‌ره‌تانی جیهانه‌وه‌ بخه‌ندیت.. پیتان به‌فرمویت: که‌رامه‌تی مرۆف زۆر گه‌وره‌یه‌.. جوانیش په‌رسنگاو مزگه‌وت و که‌نسه‌و نزرگه‌ی خۆی هه‌یه‌. ئه‌زانن شکی چۆنه‌؟ ده‌تانه‌ویت باسی هاتنییان بۆ بکه‌م؟ چونکه‌ من جله‌کانی ژیان و که‌شته‌کانی، هونه‌رو جوانی، ئافه‌ره‌ت و هونه‌ر.. که‌رامه‌تی ئافه‌ره‌ت له‌غه‌یا.. منداڵی و هه‌رزه‌یی نوح.. نوح له‌ غه‌یبیلام پین گه‌یشتوو.

ئه‌گه‌ر ئه‌م کتێبه‌ نه‌تگه‌یه‌نیت به‌ که‌رامه‌تی نوح.. ئه‌وا ده‌بیت چاوه‌ڕوانی کتێبی دووم بن.

ته‌واو بوونی کتێبی په‌گه‌م

که‌ ته‌واو بووم.. ده‌ستنوێژم شت، نه‌موێرا بچم بۆ مزگه‌وت، به‌لام چووم بۆ که‌نسه‌یه‌که‌. په‌رسنگایه‌ک و ئاته‌شگاو بتخانه‌یه‌ک له‌ ده‌روونی خۆمدا.. به‌ هه‌موو هه‌ماکان نوێژی هه‌موو باوه‌ره‌کانم کرد ته‌نها به‌ نه‌خشاندنی وشه‌ی: ئامیین.. له‌ ده‌وری ئاگریکی پیرۆز خۆم که‌میک گرمۆله‌ کرد. پاشان له‌ ئاوینه‌یه‌که‌دا سه‌یری خۆم کرد.. له‌ ئاوینه‌که‌دا دیمه‌نیکی ناخۆشی چاره‌نووسی خۆم ده‌بینی.. ده‌بینی سه‌رم به‌ردراوه‌، به‌شقه‌ له‌کۆلانه‌کانی شاریکی مه‌له‌که‌تی هه‌ست کردن به‌ که‌میدا: له‌ هه‌وادا سه‌رم سه‌ما ده‌کات.. سه‌ریکی به‌ردراو به‌ ده‌ستی دیویکی تیرۆریست. له‌ولاشه‌وه‌ لاشه‌ی بی سه‌رم نازاد

دەگەرپەت و مېرولەكان بە وردى و ژىرى سەرميان دەچىنىيەو. دەگەرپام و لە ھەر كەسىكم دەپرسى: كوا سەرم، كوا چاوو خەندەكانم؟ كوان فەرموودەكانم؟ كوا چىيان لېھات مېرولەكانم؟ پاشان لە ئاويئەكە نېمە دەرى. گوئى لە ئاوازەكان دەگرم بە ھەموو زمانىك. سامەكان دەف و دەھۆل. زاگرۆسىيەكان بالەبان و دەف و زەرب دەژەن. ھىندىيە سوورەكان بە ئاوازی ترپەى دلّم سەما دەكەن و دەھۆل دەكووتن. پان فلووتم بۇ دەژەن. دەلّين گوايە پان باز بوو. ئەوسا تەماشايەكى كورەكانم دەكەم. پاشان رۆخسارم نيشانى خىزانەكەم دەدەم. بە داويدا لەگەل خۆمدا بە ھىمنى نادەنىشم ولەگەل كيانى مندا لە كچە خۆشەويستەكەمدا نوپژىكى تر دەكەم. نوپژ بۇ برا گەرەكەم، بۇ نايكم، خوشك وىراكانم. نوپژ بۇ تەبىئەت دەكەم؛ بۇ باكان، ھەورەكان، شەپولەكان، فرىشتەو خواكان. من نوپژ بە زمانى خۆزگە دەكەم. وانەزانن من نوپژ بە ەرهەبى دەكەم! من نوپژ بۇ خواوند و بۇ خواكانىش ناكەم. چونكە ئەوان بەزەبىيان بە كوردەھەكانى مرؤقاھەتتيا نايەتەو! ئەوان ليمان توورەن. بۇيە منىش كەمىك توورە دەنويم. ووتەكانم فەرموودەى ناشتتين: بە ھەلە تىي نەگەن. من مرؤقاھەتى لە ئازابىدا دەبىنمەو. چونكە من گەشىنم بەوھى كە پىغەمبەرى گەردوونى جوانى م. لەپاى جوانى پەرسىتيا نوپژەكانم دەكەم.

بەلواى ئەوھدا؛ چاودەروان دەبم تا بەيانى. بەيانىش كە خۆر ھەللىت؛ بە دەم زىندە خەونەكانمەو ھەبووژىمەو بۇ خۆرى دەرەوھو خۆرى ناو مالەكەم. مندا لەكانم دەبىنم خەندە لەسەر لىويانە. لە خەندەكانىنانا جىھان و ژيان ئاسايى دەبىنم؛ چونكە ئومىدى ئەوان گەورەيە. من لەواندا خۆم پىروژ دەبىنم. ئەوان خەندەكانى مەسىحەكانى دەروونم.

منىش پەيامبەرى جوانىم.

بە دەم سەماوھ سەرخەويك دەشكىنم؛ خەونى سىي و كال و كالتەر دەبىنم. لە خەوما دەنووم. دەگەرپەمەو بۇ ديارو نىشتىمانى باوانم. لە ناو كەشتىيەكنا خۆم دەبىنم راکشاوم. جالجالۆكەى پىروژ دلى مەسىح و ماريكانى دەروونم قومات دەكات. لەقلەقى پىروژ دەبىت بە ھەزاران بالندەى جوان جوان. پىرشالىار لەسەر بالى ھەر يەككىك لەوان دەبىنم بە جىھاندا بلاو دەبىتەوھو دلە سىپىيەكانى تەونى سەرم دەبەخشىتەوھو. دەبىنم دۇعاو ناشتى و ھەوار، قەدرى و سەبرى و تووروليناو سۇما. دەبىنم گشت پالەوانەكانى خەياللم لەگەل مېرولەكاندا مۆم نادەگىرسىنن؛ تا جەستەى تەزىوى ھەژدە سال زىندانىم گەرم بگەنەوھ.

دەبىنم ئافەرتانى ھەموو جىھان دىن؛ مەشخەل لەدەست. دەبن بە لەشكرى مېرولە سىي يەكان، بالدار وەك فرىشتەكانم. تەرمەكەم دەبەن. دەبىن بۇ نوور. بۇ گەردوونى خەونەكانم سەر ترۆپكى چىاي جوود. لەوئىش نايكم نانىشتوھو. دەبىنم نايكم تەنھا سەرى منى لەباوھشەو چاودەپتە مېرولەكان تەرمى لەشم بگەينن بە نارارات.

ئىتر كە بىنار دەبمەوھ. لەخۆشى دىدەنىيەكى تربا بۇ خۆرو مندا و ھاورى و پەلەوھەركان پىدەكەنم. دىوھەكانىش نامىينن.

مېرولەكان پىكەوھ فەرموويان: ئەم كتیبە ئايىنى زەردەشت و نوح - ە. پەيامى كووردە. ھەستە كورم رابە. كتیبەكەت بگەنە. برۆ ناوا لە سەرۆكەكانى كوردو پەرلەمانى ئەورووپا و جىھان بگە تا تىيىكى كوردىي ئەنتەر ناسىونال دروست بگەيت؛ تا جىھان بگەرئىت بۇ بانگەيشتى: مەملەكەتى كوردستانى مەزن و ئازاد. چونكە ھونەر، تەنھا ھونەر و جوانى كوردستان پزگار دەكات. منىش فەرمووم؛ ئاخىر من بۇ چوارپەل ولەشى خۆم دەگەرپم.

كۆمەلىك لە مېرولە سېيىھەكان تېموروكان: بە ھەموويان لە چاوترووكانىكا پۇرتىتىكى نوپيان بۇ سەرى بېراوم چىنيەوھ.. پۇرتىتىكى سېي: كە لە پۇرتىتى گيانم دەچوو. دەستىك بەرگى ئاورىشمىنى سېي سېيان كرده بەرم.. پاشان ئاوينەيەكيان ھىنايە بەر دەمم.. كە تەماشام كرد: لەبرى خۆم، بىنىم ھەزاران ھەزار ئافرەت و پياوو لاوى مەشخەل لەدەست بەرەو چىاي جوود دەچن.. بىنىم گشتيان مەشخەلەكانيان لە شىوھى خاجدا ئاگىرسابوو.. ھەرچى مەسىح و ماریا ئازادكراوھەكانى جىھانە بە ئازادى لەگەل ئەواندا لەبەرگى سېيىدا دەرۇيشتن.. لووتكەكان گشتيان پرووناك بوون. چونكە نەوھەكانى زاگرۇس راپەربوون.. ئازاد بوون.

پاشان بىنار بوومەوھ.. بە رېگاكانى خۆمدا بەرپكەوتم.. مېرولە سېيىھەكانىش كە ھەمىشە باوهرپان پىمە، بوون بە رېگا. منىش بە رېگاكانى ئەواندا وھك ھەموو ئافرەتان و لاوانى جىھان بەرەو ترۆپكى ئارارات ھەنگاوم دەنا.. كات ئاسابى بوومەوھ. كات دواى وەستانە ئىستا. چەپكى گولۇ چەپكى نىرگز.. ئازادى بۇ نەوھى زاگرۇس: بۇ گەلى نوح.

سەرپەست فەسرەو عارف

1963 لە سلێمانی گەرەکی چوارباغ لە دایک بوو. پلەى فوئەندى سەرەتایى، ناوەندى، پاشان پەیمانگای هونەرە جوانەکانى هەمان شاری تەواو کردوو لەسالی 1986. لەسالەکانى فوئەندى پەیمانگادا بەشداری پێشانگای سالانەى کردوو بە تابلۆ.

1984 کۆری شیعرى بۆ هەلەسەنگەندى دەروونى شیعرەکانى (مەمەد عومەر عوسمان) گرتوو. دوو کتیبى هونەرى (هەنەگى ئینگلیزى کردوو بە کوردى: 1. هەربەرت رید - چەند نامەىەک دەربارەى هونەر - کە دەشیئ پاش تەواو بوونى پەیمانگا لە گۆڤارى بەیان دا لە لایەن هاوڕێکانییهوه بۆ کرابێتەوه.

2. کتیبى: مانای هونەر - سالی 2007 لەلایەن دەزگای چاپى سەردەم بۆ کراوەتەوه. لەسالی 2005 کۆمەڵێک کورتەچیرۆکی بە ناوی: هەستە سەر رەشەکان بۆ کردۆتەوه، لەسەر ئەرکى فۆی. شایەنى باسە ئەم کتیبە ژمارەى چاپى لەسەر تۆمار نەبوو و سالی لە چاپدانیشى لە بیرکراوو.

سەرپەست فەسرەو لە سالەکانى 1984-وه چیرۆک دەنوسیت و بەنەختى چیرۆکی ئەو کاتەى، چیرۆکی میخە ئە کە لە گۆڤارى بەیاندا بۆ کراوەتەوه.

لەسالی 1986 راستەوفا پاش تەواو کردى پلەى فوئەندى. پەنای بردۆتە بە ولاتى ئێران، دووسال لەوێ، سێ سال لە پاکستان، نزیکەى هەژدەسال لە ولاتى نەرویج دەژی.

بەزمانى نەرویجى دوو کتیبى لەژێر نامادەسازیداى بۆ چاپ، یەكەمیان: عیشقى بى مال - دووهمیان: فواکان لە شەكستان. ئەم دووکتیبە لە شێوهى رۆماندا نووسراون.

کۆمەڵێک کتیبى ترى هەن کە وەرگیران و کەس لایان لێناکاتەوه بۆ چاپکردن، لەوانە: بۆرێک لە بەرھەمەکانى بافلوف، دوو بەرگە - کە بەرھەمى فیزیولوژیستى مەزنى گەلى رەوسە.

دووهم: کتیبى رەنگ کە نووسەرى ئینگىزى یۆهانز ئیتن - نووسىوویەتى. سێیەم: هەمەى فەلسەفى جوانناسى - لە زانای ئیتالى نووسىوویەتى.

ئەم كىتەبە يەككىگە لە شاكارە گىرنگەكانى نووسەر، شانازىيەكى زۆرى پىۋە دەكات، كە نووسەر مەزى نەكرد ناۋى رۇمانى بقاتە پال، چۈنكە بەرى سرۇشى ھەستى ھونەرىيە و باس لە ئازادىيە مرۇقى پەسەن و مافى مىللەتى كورد دەكات. بە واتاى نووسەر، شىۋازى نووسىنى تايىبەتە لە بەارى نووسىندا. لىرەدا ئەو فۇى دەكات بە دەمپراستى مەزىرەتى نوج، داوا لە گەلانى رۇژئاوا دەكات كە زاگرۇس بگەن بە كەبەى مرۇقى رۇژئاوا و ئازادى بۇ نەۋەى نوج زامەن بگەن. كۆمەللىك ئەندىشەى تايىبەتە، لە شىۋەى تابلۇدا، باس لە گەرانەۋەى مەزىرەتى نوج دەكات. ئەو دەللىت: تەنھا بە تەلقاى فۇئىدەنەۋەى كىتەبەكەو بە يارىدەى رامان تىگەيشتن زامەن دەكەيت.

لە ۋلاتى نەروىچ سەربەست فەسەرە ھەشت پىشاشنگاى تايىبەتى كىرەتەۋە، ھەمان شىۋە لە ۋلاتى ھۆلەندە. ۋەك ھونەرمەند ۋەك مرۇقىكى كورد ھەست بە چەوسانەۋە دەكات، چەوسانەۋەىكى ئەۋتۇ كە دەپىت پەيامى فواكان بە ۋوردى بىفۇئىيەۋە تا لە ناۋەرۇكى دەرونىي تىگەيت.

سەربەست فەسەرە تا لە فۇئىنەر دەكات ۋرد بىين بن. ئەو دەللىت: مرۇق كە دەمىت، سى چەۋھەر ۋەك مىرات لە ھەمىشەيىدا شك دەبات، ئەم چەۋھەرانە لەناو ناچن؛ يەكەمىان فەۋنەكانى، دوۋەم كىرەۋەكانى، سىيەم گىانى. ئەم چەۋھەرانە ھەمىشە بوونى گىانلەبەر لە داھاتوۋدا زامەن دەكەن.

